UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Hs. 644.

Liber Bibl. Stud. Giss XV 12

Seqũtur tituli tractatuũ in hoc volumĩe ostentor

De lq̃ religiosor .1.
Dyalogus d̃ tẽptacõibq̃ et q̃solacõibq̃ claustraliũ .84.
De psemonie religiosor .110.
De profectu religiosor vite spiũalis .121.
De piletibq̃ monialiũ .126.
Casus quidã d̃ recepcõne ad religionẽ eiq̃ q̃ offert per .131.
De mõ reformãdi ẽligiones ab observãcia lapsas .133.
De causis demasoniũ religiosor et qualitate suscipiendor ad ẽligionẽ 138
Questiones moũales p̃ religiosis et secularibq̃ .146.
De excellencia ordinis Carthusiensiũ .300.
De auctoritate ligãdi et solvendi carthusiẽsiũ .313.
De ꝓpbacõe ordinis carthusiẽsiũ .314.

Liber Capituli cartho Sã Maria In Butzbach.

In nomine domini nostri
ihesu xpi amen. Nullus
deo militare sapiens nun-
quam se ad militandum se
a tumultibus secularium ar-
cendo abstrahentium viis conti-
nuans domo satanae a suavibus
eorundem xpi militis qui ad
ar spiritalis gratie incrementa dic-
tum mirice ac annichilare pena
admiratione multorum. Vehem-
ter qui exterreor. Pendens quo
non solum lata sed gradien-
tibus videlicet in secularis vita
se et in omnia quae plantaunt
dextera eius si in sancta religio-
ne fructificantibus tendit ita
tendit. et laqueos abstendit. Et
quos singulariter deo assistere con-
templatur. sibi et mihi fructo
ubere videt. quanto a secular-
bus actionibus remotos aspicit.
nec in apto vt ad vitiorum varia
ques attrahere. tanto securiores
longe veneni infinde aut
oculiora. ut ipse pro cotidiano
holocausto sine fructu efficiat.
multiplicat laborat. Sicut sufficit
suis lacrimis clamare appellor
sed nihil nomen semen semasti
in agro tuo. nec quo hz zizania
vere homini inimicus hoc fecit qui semper
ceruit terram et ut cum panibus
set. Sic eum subtiles cuncti sunt
laqueos pedibus eorum ut si
quis curiosius observet. nume
considerari valeant. Nec eum de
bius donatio est agnosce astu
ac eius quas paucis se non
ignorare fatet. Fecit enim
sue astucie ad radicem latente
bene arbor ponit. quia infer
ta et si ramis patentes foliis
habundant. fructibus tamen tarent.
Dicens ad eye sadmoy. Ja
in adis etheta tolle tibi. Feue
ra narrant ut abstendit la
queos. Dixit quis videbit eos.
Quos magis religiosos suo pri
mipes apostolorum pe z pau salu
tarius monet. ne circumvenat
a satana attentos reddant. pe
nitent fratres sobrii estote et
vigilate quia adversarius vest
diabolus tanquam leo rugiens
cuit quaerens quem devoret. ipse
y. Videte quo caute ambu
letis non qui insipientes sed qui
sapientes. adeptae y. Fratres hoc
non est collectatio adversus car-
nem et sanguinem. sed adversus prin-
cipatus et potestates tenebrarum con-
spiritalia nequitiae in celestibus.
Hinc deo militantes carnem
et sanguinem bellum indixerunt mor-
tificantes membra quae super
terram per terrenis corpore
se crucifigentes. si aliquando que
retur a satana ubi ei patuit
aditus. In quorum persona et an
passionem dicit. Discipulis suis
Ecce satanas expetiuit vos
ut cribraret quasi triticum. Nos
pro pendendo sunt haec insidie
minimi licet sint occulte. quoto
enim secretiora sunt et occulta
vulnera. tanto medicinae puna
et quanto minus patentia. tanto
tardius curant. et tanto letalia
periculosa. Nam si fides abne
genda est revelatione facta ab
beati Silvana. de quo in vit
patrum narrat. Ut tempore quodam
raptus in visione. vidit multos
ex religiosis ad penas pertrahi.
eorum multos a secularibus ad
vitium ingredi. Hec terrere sint
quelibet ne forte omnipotentis de iu
dicio ad mirum doctrinam haec scripta
sint. ad longa tempora
ad adhuc maior vigilasse sac
titatem in seculo remuneratili
legimus. quam forta sibi mirabile
poribus. Sicut enim sum auctor deus
ex omnibus quae homo aliquos
volt salvare. Sic eorum verendum
ne in quali congregatione qui
tendit pua. sint aliqui ad
sinistram locandi. prout et
Greg. declarat ab principio mundi
si simpl fuisse malos mixtos
bonis. et ut quidam qui aut

Nos religiosi quasi in tranquillo
navigamus. Secularis vero
sicut in procelloso. Nos in diebus
in tenebris. Et frequenter quemque
ut secularis in tempestatibus na
vigans vigilat timet clamat
ipse quid nam salvetur. Nos autem
in tranquillo navigamus quasi
securi per pentes per mirabilem
litatis gubernaculum velut sue
tes. Sic et ecclesia sathanas mortu
us est nostris temporibus. Ut ab
risis sit a potestate temptandi
licet legamus prioribus tempo
ribus sanctorum patrum ipsos et
sensibiliter fuisse temptatos usque
ad verbera corporis. Sicut gem
ritus est sanctorum patrum quod p
vigil malignus spiritus ad inte
riores temptationes non adpete
bat igitur eos aggressus et ab
extra. Sicut et ipsum. Nostris vero
temporibus pacem habere videntur
demones ab exterioribus infestatio
onibus. Si iacula sua acerbius acu
unt interiorem. Ideo nunc magis
crudelius videntur agere nobis sed
quid est prioribus. Iacula enim
oculiora magis sunt forami
nandi. Et fin. Bern. Sententia
nullum unquam tempus sit liber
fuit ad dei mandatorum tuis gres
siones. Quale est modo zmm apte
versionem defectus que sequitur
sathane ingressus. Ver igitur
mente metuo deterreri quem
planis aliqua ut cetera ad
ducere in quibus religiosi im
pugnari solent a malignis
spiritibus. qui laqueos suos
abscondunt ut eos pezunad
aut saltem a fezuore apposite
religionis retrahant. Ex quo
in gramoribus viris deo p
prio apte matias subtractas
eos mulcere non pnt. Sicut
per vim nemulla esse Tuor
estimate sanctitatis. Apparet
splendor estimate sapiencie
vilipensio et quemptus alior
non sit vnguentum. Iudicium
temerarium. Tuo sitatis vinum.
Iactantia detractio. Manus gloria
discordia. Contencio. Inobedicia
vpocrisis. Pertinacia. Inuidia. Co
suetudinaria opacio. Pacientia
et altaris sacrandum. Effrena
voluntas. Suspicialis gressio. Ex
secularis. Inscrutabilitatis. Ji
compassibilitas. Mercenaria
bilitas. Murmuri. Singularis
impingiario rationis. Arbitrio
apostasia finalis. Ore her et
similia iaculi hostis hunam
generis quemadmodum hoz
inserere. Quos nos valet alios
ad ruina peccatorum provocare. Ex
vero legentis scripturas doctor
in plurib; permissorum quibus aut
pene in omnibus quo videt posse
esse genus peccati mortalis
in certis casibus et certis exposita
ciis. Et quibus nos videt quo sa
thanas per her molit. Ne
tuto gezimma sufferare. Vide
licet humilitate. caritate. pace
concordia cordis simplicitatem
et puritatem. sine quibus aut
altero illorum nulli ptz additus
regni celorum. Ver vo valde
perisat producta ieunia quo
gais vigiliis. manuum labo
ribus. plitudine celle. missarum
frequentia. aut mille talia ex
ercicia corporalia. Quomo
do sequi poterit caritas et hum
litatis ac mansuetudinis in
emptione. Sacrus profecto pur
maritum. nec profecto. nec
fides sine caritate aliquid profert
vtilitatis. Fin sententia apostoli
her vero corporalia exerci
cia instrumenta sunt quibus ad
virtutem ducunt. Gloriari
vero de instrumentis alicuius
artis et nisi ad finem artis pue
nire quidem satuitur sit ne
mo ambigit. In quibus plures
desipunt in se gaudentes quod
exterior putant sibi sufficere
ad salutem interioribus neglec
tis. Con. id. Bern. de opribus
dem sit exterioribus incerta et ob
her periculosa sentencia ab

Primo dicendum

hominibus fertur. Ad mag iustis
hmi qui multa operantur licet po
tora hec nō nisi per illa instru
mentalia acquirunt. Cum alludit
quidam sanctus. Ds inquit nos
trū fecit a iumento. Psalmo. Sū
missione gemma. et tū
deus requirit sū humilitate et ca
ritatem non habemus. Ad si. Ve
pensare velit ponderositate p
dictorū. ex alius potest considere
rare que indubitata sunt non
minuta sore peccata ex testio
filiatorib ut ait. Ds inquit
qui nasti fratri suo. reus erit
iudicio. et qui dixerit racha
reus erit consilio. qui vō fatue
reus erit igne gehenne. Et qb
hec credidisset nisi aliorum sil
latoribus audisset. Ve lucifero et
primo angelo qui non vidat
quid grave crime meruerit ex
sola superbia cogitationis. quia tā
impalle sunt ut sequent effectus.
sū participatio actualis dei altis
simi. Ex quibus et aliis multis sacre
scripture locis clare patet p spiri
tualia peccata hominis literaria pos
sint esse tota. ut sufficere valeant
ad hominis damnationem. Quat
enus pau. ce. cor. ult. Tunc ad
quia horū peccatorum et secularium
bus scriberis. pro quibus se luge
debet dicit. Timeo inquit ne for
te cū venero. non quales volo
inueniam vos. et ego inueniar
a vobis qualem me nō vultis.
ne forte contentiones. emulationes.
animositates. dissensiones.
detractiones. susurrationes. adu
lationes. seditiones. sint inter vos.
ne iterū cū venero humiliet me
deus apud vos. et lugeam multos
qui ante peccauerunt. et
plura de pluribus peccatis
pro quibus victor assumpsit pau
lus pro cornuto. ideo no plu
sint putandi p quibus tantū
fleuit apostolus. Nec tū defendo
hec omnibus modis esse sub
peccati mortalis. ut xpo. dicet p
parte patebit in sequentibus. licet
tū ideo minus pauci pendenda
sint licet non omnibus modis tam
nulla sint. quia et unitio est
ut quis declinet a via mali et
pe non cadere. ut eo liberius
et alium ni quia pe cadere. C. F.

De singulis itaq; predictis et de
aliis oportune occurrentibus
deo assistente breuiter aliq in mediū
producere sicut mentum. ut occasione
dem sapientibus sublimioribus spiri
landi. et ex his clarescere poterit as
tensius et destensius. claritas et
obscuritas eorum. qui se sentiunt
in profunditatis adhuc fatigari. Ve p
q dixi timeo apparebit sentē
tiatis oculis quidem acutis
sime clarificandis est. quod ia
tulum sathane in primo fuerit
ex eius superbia contra illa cu
me assimilatus. Cumque quod
peneat ut et omnes sanctitatis mo
dum meruit. et hoc pro primo
ratione q demonum meridi
anum merito appellauerim. po
lans tanq sagitta in die est
mate luce. licet rūcā negotium
sit ambulans in tenebris
cor hominis obscuratum. sathanas
in fronte suarum aciem profert
temque suum speciale vexillum.
Cumque qui in sempo omnis hominis pu
ro excellentior. hanc qualem
se sagittam est exptus. et ex
sui casus consequentia sensit
principium. quia ad id enim sti
nodum dei tesse prophetia ipse
extitit. et ex ea pulchritudi
ne sibi acquisitam claudus sup alios
sumentis. qualiter et deo ef
fectalat. ex hac estimata sua
pulchritudine deo minime sub
iacere volens. ex se sensit pri
mum quo cecidit cupiebat. sed
quod deo genere in eos tri
bundere cupit quo se misere
cupit sentit. Inicio enim
omnis peccati superbia est. et ipse
rex est sup eos filios superbie.

Job teste. Sic estimata sanctitas si radicem fixerit in corde hominis religiosi. Iam nec admonicionum nec informacionum aliquid admittit per metu pene exterioris. corde intrinsecabili retinente et quia quidlibet sibi sit sancti de sua singulari sanctitate presumentis. Medicus ordo procedit modos ad mensuram que estimacionem et omnes alios vincendi modos vilipendit atque dampnat. Quia sapiro prorsus sicut cetera alia vine tes virtuosissimus sicam perfecta omnis destruendis insidiatur. Quamquam quidem secularis et religiosi doctissimi in secularibus libris et studiis experti hac peste laborant. Cuius perversa sua via viri iusta. Quod hoc estimata in certa. Quid dissensio nes inter prudentissimos doctores. Quod tot et tante opiniones et in notissimis inventis nisi per affectatam timore pene aut in spe aut penitentie aut sanctitatis. Et si hec pestis auellet a cordibus hominum. quam facile redirent omnia in veritate opinionis ad veritatem. Amici disordinata ad vnanimitate. ut sic quilibet sane doctrine acquiescat. Vias suas aliorum exprorsus vitis submittat. Aqua estimare sanctitatis omnes sancti se ipsum superchant. Dicite Iero de seipso quicquid ita a principia vitare co natus sum. sicut timore ami et erectio certamen dei corpis odia concitante. Nonne ergo et dum in carnis humilitate dux esse. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. Et propheta ve gius. Quia ego est exaltatio cor meum. Et senior Thobias filium instruens. Superbia nunquam in dominio quidem permittas. Mentior si ego angelus sanctus prorsus apparuerit studia hominum et oscendent. Ita hominum eis derelinquant quia videlicet secularium clericorum et religiosorum. Quid in figura ethiopis nigri lingua ferent et gradum sarcinam facient. quamquam levare non valet. Ita sicut per impossibile exponens hic esse peccata sine peccata in vita secularium sine penitencie vinculo. Tum in figura hominis haurientis aquam de lacu et mittens ad in receptaculum hinc foramen subtus et quia in fundit non effluxerit et nichil remansit. exponens vita clericorum secularium quicquid bona opus hec tamen sint malis mixta. Ipsa quantum quidem secularium actionum quantum lucram tantum amittunt. Tum quod in figura duorum equitum lignum longum sup scapulas deferebant. templum intrare valuerunt quod unus alterum impedivit per lignum in suscepto nec alter alteri cedere aut hinc inde vellebat. sic ambo foris remanserunt. Exponens hanc figuram angelus arsenio de religiosis. qui sanctis pro iustificationes in corde suo noluerit se sibi reconciliare. Et exinde redit ad hinc inde et respectus fo ris remanet a templo. hoc est a regno celorum. quod deus audiat a nobis. Tunc visio si vadit et ad dexteram quidlibet et gibbosum cor amputare. et in via humilitatis collocare. Hec cum estimano iustitiae pure. mater est omnium via ordo. sathane filia. et hominum mul la humilia desse sentire permittit. Dignatissima hec est mater. vi perens sembus parturiens alio rum a tempto. verborum iactantiam. honores appetitus. per sed acceptus. quam volunitate. obstinatorum. Pessimi prone. minuta. sui complacentia. aliorum displicencia. animo sitate. mobedicentia. aliorum superiorum. et multa talia. Cenetrio go ha venerate sobolis. et considerando clad

tatis operis exteriori videri malum
et si quid talium esse poterat quod
relinquebat eius perfectio ex immissione spi
ritus maligni qui sibi apparet
auferri. vix est auditale id. Nam
et ostasio gruine lucifer templa
centra fuerit Sonor conscatori
quibus se eminere asserebat si
dimes angelicae naturae. Duos
enim oculos Deus sibi aundidit ut
superiora et inferiora cate
plectur. et serpens quoque Duo
vero claudentur. sit quo serpens
a deo hic esse conspicit. et ei sib
esse deberet. non quod ea participa
ri affectabat. et pari modo in ho
minibus deo colentibus. Deq du
ab oculos mentales. mediti ut
bona et mala conspicere habent
Coni quod ille maligniis suggere
rit ab ut solid bona propria conspi
cant. mala si tegant more pha
risei. qui tumens de propriis bonis
vermem interiora corrodente non
intuebat. Dicit ei iecunma p
ducta. vigiliaria instantia pue
tus temulatem. et psalmo
die cantum ingem stimacor.
vestis vilitatem. corpore ab ho
minibus segregatorum. missae
frequentatio. et similia. p her
applaudens sibi et blandiens
estimata sibi usurpat sancti
tatem. et quod magis est vulg
rumores qui hoc ipsum de se se
ipsi laudantur p dicant. qui
de linguis eluctis in thoraci se fun
dit ad exterior. credens se tale
quibus amici pro estimat. qui
solid videnti que patent. cum
deus intuetur cor. conspicit
enim se esse in statu perfectionis qui
ideo relinquit. retro abiecit in statu
excellentiori se videt. et non ideo
quisq; enim perfector est. qui in
statu perfectiori. non intelligens
hoc non sequitur illo est qui statu
perfectiori ideo perfector. nec stat
aliquid esse extra statum perfectis
et multo perfectior. quia aliud
in statu perfectionis. et non bti fi
cat status perfectionis qui nos sis
tit in quaidam obligatione et timo
bilitate Domini aut humilitate. si bti
ficat ipsa perfectio quae in cari
tate Dei et proximi consistit. quae
etiam extra statum perfectionis lo
cum habet. Utrero sanctior stu
diosa speculatio plus quod de
est quam adest hom considerat
semper. De se iudicia sententia
que retro sunt oblivisceris. no
quod alii de tergo sentiat qui
fallunt et fallunturque intuet
ur semetipsum oculis lancis
iustitiae et veritatis se ponderat.
ut nemo sit quod aliquis in ho
mine nisi spiritus hominis qui in ipso
est. Tunc alibi fuit sanctissimus ille
Paulus. cum iudicio cla
rissimus fuit. sua tamen estimatione
obstupor. Nam in fine epistolae ad
fratres Corinthi se stripsertat
qui ad multi regnedunt
sic ait. Volo vos in credo de me
magis quam alteri qui tam in fa
ne videt. Dico vobis ego qui de
me vobis loquor. non ex ipsi
tura si ex sententia. non sum ta
lis qualis putor vel dicor. qui
quidam tam serio fatior. qui
et certius experior. Et aliis
cuidam archiepo ipsum rogandum
Ego mag in litteris tuis no. qd
sum. si qd esse vellem. et qd non
esse putor. Her vtiq ex vestigi
is hausit apli. qui in optui sua
sanitate aut xt venit in hunc mundum
peccatores salvos facere
quorum primus ego sum. sin s estimat
tione. Quid ergo nobis de nobis
sentiendum est. cum hic tantus te
nebris sibi non fateat. desse
Iam enim quisq; cum sanctior
fuit. qui non omnibus suis hu
milis fuit. eo enim ipse sanctior
non est. quo humilis non est. Ad
hunc doctor. humiliat. coepit illud
sunt omnibus philis dicens ant
xi. Discite a me qui mitis sum
et humilis corde. Et alibi. nisi
efficiamini sicut fuerit et efficia
mini sicut parvulum non intrabitis
in regnum celorum. Nam altior de se
sapere minus est. Et sum sicut
difficile est in alta se quietem
obstupescere. et a vitia perfectai

Vera enim humilitas finis bonum est
quia homo verissima sui cognitione sibi ipsi vilescit quia propria
cognoscens et vilificans se sibi
ipsum nullibet fore nisi ad sa
lutem. Dignificare aut et tan
pendere seipsum appetiat ad
damnatio. Quantum ad ea
quibus floret sanctitate multa
plices et veraces habet. Et sue
humiliacionis causas ad omnes mi
tere hostie sunt quasi panis me
triate sunt vsque in finem. Et maxi
cypriani dicit quem nullo standum
quem nostro mechil est. Et bernardus
cantica dicit. Sufficit mihi ad omni
iustitiam te solum habere propitio
cui soli peccavi. Iste dei propitia
tio nostra est iustitia. Sicut qua
dei propitiatione mea iustitia prum
rabit iniustitia. Et nulla spiritu
alis sanctus deinde habet debito
rem. Et superbe nulli ei impu
tabit si petierit remedia orbis pe
cunie. et id ei nulli dicet audebit
curiis facere. Ad odibilissima et
nephandissima phariseica iu
stitia. quot et quotos ab initio mundi
et usque hodie illaqueare non
cessabit. ecce qui alias sancti essent
et multorum opa in publicum to
minus ecce in se sancta. Et cont
ra amantissima publicana re
gnum. que licet multum inno
cuta sis tenebrae. tu radius hui
latis qui te dignosce omnes tenebre
tuas eu amant. Et si stare velimus
vel hoc sit estimo. ideo. quia exspec
ta et maddata platorum. sua im
pera extendere non valent ad
cordis iustitiam aut puritatem.
Si in finibus humanitatis actorum
solid pedem figunt ad delinis
p homines meditari possitis in qu
tis actionibus vel et a deo appla
ta iustitia non consistit. quique
in filio re iustitie ordinantur
actiones. Deo aut iustitia sine
qua nemo iustificat assistit in d
tenoribus hominis decore. quod pla
cens approbat. Illi go phariseu
a iustitiam solid extidere et ut
ita dicit tratorum iustitiam p
quod soli a penis hesiginere sso
ribus in fictum liberantur

considerant et sue iustitie pedem
in hac figunt quia sibi sufficere
arbitrantur. nec ad verta quod deo
accepta interiorem in virtutibus
et in aut decore. ideo nulla glo
riantur alios spernendo et in pla
ti non eos qui in interiori homine
plus iustitie habent. quod ipsi sicut
ille phariseus facit lucae 18

Quid aut estimate sanctitate
remedia potissima sunt primo
agnito sy albolice frandis. qui
tidem fundantur spiritus edifi
cii subiuncte intitu. p hanc sur
tuam sanctitatem. Cognito tan
ti periculi propinquo remedia
nec aliude orit. hec pue
sa estimatio. quod a fitthama. de
quo et sunt dicit immissiones per
angelos malos. Cui et dicit
primus parentibus erit sed dn
Tum considerando in fictionibus et
annichilationibus omni opere. q
alias esset remunerando et na
merede. hec per hanc optima
ta sanctitatem inficit non solid
ut mereden tarcat. si insup
ut penas adicat. Efficiatur
cui padmus mesdrate omni
me estimate iustitie. vino id
no iustie. si iniustitie. qui sup bla
infette. Quia ribi infecti non
tibus est si necnec. tum remedi
est meditatio diuine applicat
ans. si an grate sint deo. id
nemo nouit si aliud an adio
dignus sit. Et no aliud est
cui diuinum aliud humanum in
dicat. Ipse aut finis diuinus
pungit usque ad diuisione anie
et spus. compagid qui et medul
lated. et discretor cogitationum
et intentionum cordis est. et id
est insibilis creatura in appen
dens ad hebre 4. Quantum est
meditatio perseuerandie in bois.
si que in nobis sunt pserta no
plures lectantur longissimis
temporibus artissime intid
duxisse. et no pseuerasse si pes
simos exitus habuisse. quod
terre dy quidz. et cui semp
paudiet et tumdiet re dere

et ne quillo sibi restituendo permittere. ni mente sint providentie nostre. Tertio remedium est meditatio divine predestinationis. quia ad nostri confusionem. Cum sim apostolum figulus ex eadem massa potestatem facere aliud vas in honorem aliud in contumeliam. et nemo ei dicit. quare ita facis. Ome ergo bo non modo non indignet. ec si totius orbis periret quilibet ei imputare et. et sim augustinum libro iv confessionum. et laudabili vite hominis si nemo expectam deus distinguat. Extremum est ut homo mala sua tanquam quia ignoti an oculos suos reducat. que verissime fine memoriam extendunt omnia bona sua. et nescient an ei sint dimissa an plene confessa. an satisfactio et penitentia pro eis expleta an satisfactio et penitentia maxime dicente dauid. Delicta quis intelligit. et an deus oculis sed insuper suo iudicio a memoria sua ea aliquia abstondit. pro quibus in futuro aut eternaliter aut temporaliter punietur. Grande dauid delicta iuventutis mee et ignorancias meas ne memineris. Dicit enim Gregorius. ab omnibus illis abstonsitis sint maiora hinc pauca cum quibusdam operibus eius. Septimum remedium est quia bona opera sua non tamquam a se habere cogitet. et pro certo statuat quia tam a deo donata. Vnum infidelissimum genus est. qui sibi usurpat deo in suis depositis et ei commendatis. Quid enim habes quod non accepisti. si autem accepisti quid gloriaris quasi non accepisses. ideo finito reus temporis quem gratiam domini suis inmandit. et pauci ad cor lutum. Nec quia sufficientes sumus cogitare aliquid ex nobis quasi ex nobis. Sufficientia nostra ex deo est. ii Corinthios iii. et alius remedium ultimum tuum estimate sanctitatem de estimata sapientia.

Q. II

Ex ista apparenti sanctitate sequitur alia pessima vestis hostis. quia infici solet ira de religiosorum. sed per splendorem estimate sapientie. aut sic. Non enim sufficit et innitere caritate sanctitatis mise et eam defendere potest per scientiam. quia si retis se estimat excellentiorem. quia excellentia pulchritudinis hoc ratione prestitit cruine primo angelo. sic et plenitudo sapientie. Ita enim de eo. Tu signaculum similitudinis plenus sapientia et perfectus decore. Sic ergo deo ruina alios ad sui similitudinem semper procurare festinat. Persuadet enim mentibus devotorum claritatem intellectus subvertere veritatis palliando spiritualiorum. ut alios et sanctorum consilium non acquiescant. si multa sint vera nisi sint estimationem conformia. Varia sunt dicta varia a veritate pendentia. et si quidem vera aliquia sentit si non hinc. non id pertinet. et non hinc sennedam et non id pauci non alia sapientes si hinc ibus asentientes. Dicite et vestre que sapientes estis in oculis vestris. et coram vobis ipsis prudentes eiusdem quidem. per suadet talibus malignus spiritus verum non sub ratione veri defendere. si sub rite platicti. et non omnia vera deo se immutare. si solidi vera humilitate quam hinc titate tollit. et per ea elationem platicti magis volens veritatem ad superbiam quam falsitate ad humilitatem. Ita sim ambire ipse xpm prius nazarenum dixit. quia tante impudentie est ut premia ipse aliquid veritatis usurpet ut ad homines aliquid nomen deferat. quo error in sue potestatis mentiatur. ideo et ipse prius deum notat primus pontibus. et alia glo. in. nu. prohibet. et d. abolum et laqueum vera predicantem. ne dum aliquis audiat ad vera predicantem. pq. sequat ad errantem improbet. cum magis veri pla

permittet. ut sub verbis veri
tatis fraudis sue testimonio ab
tegat. Hec glo. ibi. Semper enim
affuerunt malum letale sub colo
re boni aut veri obumbrare.
Sic enim prothoplasto scientia
veritatis pollicitus est. sed me
inobedientie per hoc palliando.
Sic et in prima instigat mulie
mo admittendam contra dei
monitum sub colore veritatis.
vel gratiosioribus. distortis. fas
matis. dissensionibus. mi[nis] deuo
tos seminare non cessat. no
quia diligit veritatem. si ta
ritatem per hanc velut ac
cipiendi. Et hi tales non defi
dunt veritatem. si obtinere vo
lunt victoriam. pugnantes a
mentes verbor. si non veri
tatem volentes glorificare. ne
quia ita sit sicut dicunt. si ut
ita sentiunt. ita dicunt non duc
ti a veritate. si eam ad sua
ap[petitu]mor[e] rector[e]. volun
tatem appetentes in omnibus defen
dentes. etiam si alii sentiendum
esset. Due ticula. civilibus.
sensibus. civicis et mpt[ibus]
quercentes. et si publice veri
tati obviare non queant. tam
in corrigendis disputantes autem
verbis in medium prorumpen
tes. ad quid audiantur. audiunt.
et mirabiliter verba alior
que ab aliis mirabiliter sint. ipso
finentes qui melius ipso cano
nissent. Hec et alia. mirabilia
ita agunt. ut in sapientia et
scientia ceteros precellere videan
Attuere vera sapia a spiritu
inspirata. que est de sursum
et hinc ubi sentencia primum
quidem pudica. dein placida
et modesta. suadibilis. bonis
assentiens. plena misericordia et fruc
tibus bonis. scientes. p fundam
no oportet litigare. si ma sue
tu esse ad omnes applaudens
veritati a quocumque dicat. sum
suo facilis redit. et alterius acq
estit. Curtius enim omnia credit
sibi ipsi semper existens talis sus
pectus. nec clarior lux veritatis
alii intellectui clarius illudat.
quam sunt. put Sen. in vna epla
plato testatur de se dicens aquo
scens sapientie mee sententiam.
vino insipientie mee semper sus
pectam habens temeritatem.
cuius sit ipsi fieri laudo. nec de
eo nec auctore indignari. desi
deratis quicumque consultus a
gere quid a me accepit. Suo
vero mea sententia eligere ar
tinet. gratum fateor omnem me
pium. sed finem semper paundy
et in quid securus expectantes. hi
alle. Deo stricte redire sensuali
dum sallia manifesta veritatis
tesi et ubi eam defendere oportet
tedit. cudens signum de veritate hui
litatis. Hor enim sanctus ipsis
fecisse cogimur. Domino de viro
dei in betel. ad ieroboam venisse
qui licet propheta dei missus esset
tu credidit alteri prophete. licet fal
se eum decipiente. etiam cum ver
ba dei a se accepta. non p laudi
dei est illius prophete falsitatis et
istius sancti facilis credulitatis.
si humilitas mente commendan
da. Ps. 13 Similiter Jeremias
facilis ex mente homine et hui
litate falso prophete credidit. Eius
dem xxviii in quibus laudamus
mentis flexibilitate ad rede
dum sensui meriori. non fallibi
litatem. predicit. Nero ad augu
in epla. Si tu me vincis ego
vincor si ego te vinco tu vin
cis. et veritas vbique vincit
quam amestigamus. Et in pa
trum collationibus refert tales
fluxos reptos distrectionis ex
pertes. qui inflexibiles in sus
sententiis fuerunt. hiniles vero
et mites facile redunt aliorum
veritati. gaudentes se esse victos
dicunt veritatis reperiat. no
lentes se pro veritate exalta
ri. nec omnino pria ei defrau
dacione veritatis coloraret.
et in ipsi pensio alior. Ca iii

Sed ex quo hostis versutus et fallax hanc estimavit sanctitatem et sapientiam suggessit. et si deprehendit se victorem in istis onus illud protecit ad aliud pestiferum semen seminans in agro cordis religiosorum. Immittit enim eos temptationi et vilipensioni aliorum fidelium. sive in secularibus vita quaesitum. Dicunt enim sibi singulis partibus aut sapientiam estimata. sed non patitur cum blandiri per claro. admistrar sanctitatis phariseae. quae tumidae publicanos suam in iustitiam exprobrant. Nos sumus peteri homines velut et hic publicani. Haec ipsa reputant enim per tales ubi est tenebrae. Et quia aquidem ipsum Dingerit aut fallacias hoc ipsum in duplici lapideo sunt dei tenent captum. et sui estimationem et praeum vilipensionem. In primo minus septem dignificans. In 2o praeum minus appetiens. In quo primo contendum. In 2o vero contempsit de minut. Sancta aut semper de melioribus de praemio. peyora vero de se sentire potest in qua tendit sanctitatis sublimitate existentibus. Haec enim [illegible] cum septem perfecte oramnat. nullus petitum par suo accognosat quod ipso sunt intellectum. Hinc enim omnes perfectiones tosi maior. estare in caritate dei et proximi. quod aliquis in hanc altiori perfecit tanto apud deum glorio hoc indicabit. [illegible] quia sunt opera exterebra aut qualitates sunt hominis status aut vivendi modus. Exterior enim homines magis sunt in testimonium. aut instrumentum perveniendi ad perfectionem. quam ipsa mat perfectio. Eius vero habet caritatem desse secularibus aut alios defendere audebit. nisi in notissimis peccatorum voragines. sic nullus admittunt excusationes. licet exteriora exercita et vincent mundus. aliis sit secularis et secularis. quia publicorum. publicorum quia religiosorum. in vestis in parvuculum non impigle est esse caritat. Alius vero modernible poribus. quatinus sanctis se andeat sanctitatem abrahae usdat ad deum comparare ad illis qui tempulum et omnemo vitebant. Sit enim antiquus Jebusaeus in hamis comitis abrahae non preferit. Negat certe eis nonne legis observan quatinus ad dei et vectitum omnem qui minus defiunt deo placent. nec decrit deo placituro. Verum et eis observan peter legis rigorose quo ad circumcisionem et alia et quamde posteritatis diligentia. ex divino precepto sincerius in istis ad dei mitis. Illos vero sp incentibus deo adhaerentibus. Noluit aplus eum secularibus ut mundo utant tempo non vetetis. et uxores habeas sint tamquam non habentes. Pares utique tensendi sunt tales alius et qui actu mundo utant et alii solui actu vitam mundo non affectu utentibus. Domnus igitur duos cruos primus neque actu neque habitu mundo vitam. et alter solum actu mundo non affectu pares tu in dilectione dei et proximi. quis dubitat illos esse pares. Ponat igitur quod aliquis actu mundo et eius actibus et non affectus vitat. Amore cupiditate et desiderio. quis non asserit istum duobus prioribus esse peyorem apud deum qui in dies est tonitum. Scito legimus in patrum vita inaudimus heremitas [illegible] angelica visione sua sancta conversatione et diuturna abstinentia vivo venisse ad mensuram perfectionis quae [illegible] mulierum quinquitarum mercatorum fistulatorum et curialium. [illegible] ut legimus potuerit pertere. Et hoc puto accipiendum quo ad meritum essentiale quod in caritate consistit. Et etiam quo ad actum primum. non a subitum illos praedicere istos. Ecce ista tanta phasere apud alienati et miraculis relaxescentes. comparati sunt ad insaltabili angelo. Despectis in hoc mundo personis. Cum hoc non minuit tu opera exterior longe

aliud clamitent sed amor mihi
dominq paritate annuciat deo ap
probante. Quibus nid tenere au
deat se alteri preferre aut alterum
contemnere. Cum aplus dicat. Tu
quis es qui iudicas alienum fami
suo domino stat aut cadit. suo mag
domino alio tuo temerario iudicio.
Negri cum aliquis temere preferrit
est. quod verissime sentit pt alte
rii etia virtuosium sibi preferre. ne
compendo domi suum. ppm ad al
terius virtu nec pertinet suum ad pt
tati alterius: quia in istis no esset
vera estimacio. si suam certa tem
agnosceus aliquod occultio esse pos
se bonum in alio qd non in se aut
aliquod malum secretio in se quod
non in alio: aut se posse vivere a
bono in malum. deo se deserente.
aut aliud surge de malo. deo illu
minante. qd ut scriptuis violice
si non est difficile reperire. de q
bus multa promissa est cer titulis
vita pnte dnante. Retundendus
est igit tante temeritatis aculeus:
rogatione ppe fragilitatis: ut no
quilibet alter sit: si quis ppe pati
sue cecitatis tenebris. quibus ut se
ipm clare valeat considerare
satenus id. Ceteme. Ego vir videbis
pauptatem meam. quid pauptatem
pprie si quilibet virgilantibus
attenderet alios defectus mi
pensaret. Hieronimus berni. Vere si
te vigilanter attendas. mirum est
si ad aliquod aliud vmq atten
das. Nam si pxmi malum con
sideras. et tui no attendas more
aris no ad miseracio. si ad indig
nacio: no ad mundio. si ad indi
cendum. Denique no ad instruendu
m spiu civitatis si ad destruendu
m spiu furoris. Et ut scias qualit
ergo delinquentem manifeste
possis considerans temptu ne ut
tu temptaris. per hoc cumens qd
deceptis ppe fragilitatis pitipm
esse fraterne compassionis. Ad
hoc augustinus. Qui creant bo
num creant et culicem. i. qui fi
gulosis gratiam tribuit. et secularib
bus attribuit pt. Agit cum clem
cia dei prout olim egit tempore
helie qui se solum putabat super
esse int veros dei cultores qui a
deo arguit sibi dicente. Relinqui
mihi septem milia virorum quorum genua non
curvata sunt baal. Ii pp xix. Fre
moderniis temporibus confidendu
est de secularibus. Non cum religi
osis deus tm si secularibus. mi
seret cum omnibus que sunt. nec
solis claritas tollam vmq illuminat
et alios multos. qui solem sum
oriri facit super bonos et malos
qui est bonitatis infinite. Ne nitis
temerarium iudicium suspicio

Et maligna spiu hoc pestifero
venire gentis quod in cordibus
religiosorum seminare non cessat. si
prorepdit de malo in pcis.
ex contemptu et vilipensione alios
ad temerarium iudicium. et ad suspi
ciosas cogitationes de aliis. Ipsa q
cum se minus diligunt. et alios
no similes viventes contemnunt.
max no provocant in suspicioes
cordis alios et iudicat damnat
sentencat temere actus et vitam
aliorum. deo sui iudicium subtraheb.
reputans vbique fore tenebris
plata. apud se. In quo no parvae
culpe se obnoxium fatetur. vsur
pans sibi dei occultum iudicium
qd sibi soli reservat ipso dicente
Tulerit a me homines iudicium
eo qx nmu sentencando et condp
nando cordis id nolite iudicare ut
no iudicabimini et nolite condemp
nare et no condpnabimini. Ut cum
Qui aut iudicium temerarium occul
tum in corde hominis oriri ex sus
picione que importat sim suspicio
opinione mali que suspicio
injuria proximi qui ex lembg
indicis proceduit. et qmq sit di
vinum sim thomam eo qd in se
ipso malus est. et ex eo qd con
scius sue malicie facilit de ad
malum opinat sim id. Ecclx
In via stulti ambulans ad ipse
sit considerans omnes stultos esti
mat. vii signum non bonum est
bonum qd sit suspicosa qz p se
ostendit malus. Alio mo puet

exhor ip male affect ad alterum. Cui
cum quibus aliud odit aut mundet
aut contempnit alterum. Nil mas
ct alteri ex levibus signis opi
natur malum de ipso. qz vnusquisq
qz facilius credit quod affectat. Z pue
rit ex longa experiencia. Ideo phus
dicit in rethorice q senes sunt mag
me suspicosi. Causa multorum ex
ti sunt alicuius defectus. Pueri due
suspiciones pertinent ad manifeste
ad puerilitatem affectus. A vero
diminuit ratio suspicionis et
ideo suspicio vicium importat
et quanto magis procedit suspicio
gradus suspicionis tanto magis
est vitiosa. Pro quo ulterius
sciendum q triplex est gradus sus
picionis. Primo quando ex levibus sig
nis aliquis de bonitate cuiusq incipit
dubitare. Et secundum sanctum thomam
est leve et veniale peccatum quia
pertinet ad temptationem humanam
quia vita ista non duratur. Z
gradus ad aliquis pro certo ma
liciam alterius estimat ex lev
bus signis: et hoc si sit de aliquo
gravi peccato suspicio pro certo
estimato ex parvis signis est mor
tale peccatum. Merito est cum contem
tu proximi. Ideo glo. I. Cor. X.
dicit. Et si suspiciones vitare non
possimus quia homines sumus
Indicia tamen diffinitus ab
malas et sententias continue demo
Z gradus est cum aliquis iudex
ex suspicione procedit ad aliquem
ad depniendum et hoc est mortale
Ie: cum certitudo probationis et
actor requisito debet iudicem
movere ad ferendum sententiam
Iudicandum est prius mi
tibus et diligendo ne madant in
contra suspicionis malum opinet
de alio tantum saltem ex levibus
signis. Et si omnino vitare neque
unt cogitationem impetu rep
mendam tamen sunt ne ut sit ad iudi
candum temere proximum simpliciter
Primo semper malum proximum ad
meliorem partem interpretandum q
tum valet. Hoc est principium hoc

bene et composite mentis ut semper
homo sit promptus ad excusandum
quod ad accusandum fiat sibi ipsi
fieri optat. Quam si aliquis forte
fallezetur estimando hominem de
malo melius est hominem falli
habendo bonum opinione de malo
quam malum de bono. Ipse pecta
tem intencionis et in primo mul
li fiat murmur. In 2o vero fiat
murmur proximo. Et quia ad stepa
homo melius facit q dubiet sua
propria mitiatur ad deteriorem. Ipse
fm id quod ix verebar omnia opa mea
fiunt ad prximum etc. Cuiusq
est fm tho. Causa hoc in theorica
ad deteriorem est sed primum non vi
cium. Et quidem forsitan fm medium
to tenere quinquiriat. Quo ad ex
mum autem de interpretatione fieri ad me
lius Cuiusdam est q malum pro
mum detiate scire non possimus
ex levibus signis. Causa iudicandi
est sententiam ferre. Cum ergo hoc
fieri non debet nisi ex certitu
dine quia deest quo ad proximum
ideo petitur quis proximum iudicat
ex suspicione malum quod dicit
temerarium iudicium ex malicia
affectionis procedens. Et paulus
dicit. Tu quis es qui iudicas
alienum servum. Et hoc determinat sig
nificat malignum spiritum ut fiat actus
iudicandi de duobus verbis alio
et verbis curiose perquirendo in
vestigando opa aliorum pueri sa
interiora. ut habeat suspicio et
occasio ad accusandum et condem
nandum. Non id suspicet quia ne
ne insidiis et pueritiis inequi
tatem usi non vastes requiescere
eius. Talis cum gaudet supra in
quitate aliorum. Arridens aliorum
malis non autem caritate quam
credit paulus inter alias caritas non gaudet super inequitate.
Vnus vero sanctorum vnum torque
videns aliorum inequitate tegens
pallians exprimens secrete mo
nens filia correctione fratris
dicente deo p. mo. Non oderis
fratrem tuum corde tuo. Publice
arguens eum ne habeas super illo

peccati levitt 14 Ecce quia ma
lum semen iniquitatis homo sed
nare consuevit in cordibus
eorum vitiosorum ut se tueantur sus
picionibus et iudicijs temera
rijs que erga in casu prius esse mo
talia peccata et tamen a mul
tis putantur nec forte de
bite specificant in confessionibus
si pro levibus peccatis et cotidi
anis habentur nihil mihi est cor
rancias peccatorum quia aliud gra
vius commisit aut aggravat peccatum
quatenus gravioris poterunt diligenti
scrutari et confiteri ad non solum
de illo si et de predentibus et sep
tibus pro repetitis habere volo la
mentando est multorum confessio
nes iuste fieri sufficient ideo non
absolutiones efficacia habere
ex pannis suspicionibus orunt
disordine me indignaciones gren
ciones emulationes mentis cor
rosiones tristicie mordmate q
rele que omnia sunt contrarie
caritatem Cytilij Curiositas

Et quia ex suspicione oriri solet
curiositas aut forte aliquo p
me aut contemptari deo spiritus ne
quam non levit vacula sua in ser
vos dei mittit per vitium curiositat
que est superflua quedam verecundia
mentis ex instabilitate mentis
procedens licet in se non putat
esse damnabilis tamen ad dam
nationis fouveam crebrissime per
ducit stirpe et multos perduxit et
a multis utilibus abduxit Si
cut eva primo parentum omnium
et seduxit et nos pulsent in vitium
curiositatis quo oculos levavit
ad vetitum arborem quod vidit mul
mulier quod bonum esset ad vescendum et pulchrum oculis
aspectu quod delectabile vel tactus
eius vel gustus eius id est vitio
curiositatis Cum vidit visu appe
titus appetitus delectationem delec
tatio tactu tactus gustu gustus
mortem induxit eo a primo ad
ultimum visu morte induxit.
Cum primo angelo vitio octa
sio fuit id ex vitio curiositatis Cum
vidit visu appetitu appetitu delec
tationem delectatio tactu tactus
gustum gustus mortem induxit
Ascendam inquit super altitudines
nubium ad quid ascendit nisi qua
intuebatur se altiorem aliis et
inferiore deo cui assimilari po
luit. Cum tentatus a fuit superbia.
vino forte pressit et curiosus spe
ctator intuitus et cecidit. Ad
vertendum quid dyne et adulterii
et stupri causa fuit id curiosi
curiositas dissoluto libertas sen
sum per quas mors intrat tanq
per fenestras. O quantum mala mi
rum quod sensus exterior instabi
litatem Cum inquit et vidit
mulierem adgrypsendum eam in
eam mechatur in corde suo.
Ecce octavo mechie sensum non
refrenato sic oculi sic aures
sic lingua sic manus sic pedes sic
adhuc suis hic intendit consp
lationes et anima nitidor nudi
et inquit a suis consolationibus
cum consolatio esset in intimis p
quirere. si trahit ad foveisset
delectationes ut scripsam et intue
ra sua templari non valeat
quia a deo est et deo vadit
et corpus terrenum et in terram
adverteretur Omnis mag sapiens
custodia sua cor tuum. quia abipso
vita procedit. non dicit paste
sensus tuos extrorsus vanitati
bus. huic cotidie nonnulli de
nundi negotijs. de rectis eccle
sijs perquirunt. quid ibi quid ali
bi agit. quid ille quid iste agit.
ut vix quis ~~tante~~ tante nonnulli
reperiunt in secularibus foro qui
te in religiosorum choro. Cui fen
bery Omnis filij dei debent hyp
cere diligenter semper quid ipsis
desit. vel venium. quomodo pluri
mum a via qua proficiendi stati. singu
lis diebus sua se existimatio
deprehendit quantum deficiunt et
an proficiunt in posito ad mice
pezium. Subdiaconus ab et cuid
sa opa se sensu distrahit sicut
sepe spm exhaurium que quod
egri animi pruritu et tedio

quasi confitendo videntur adhoc
venire. ⁊ calefacit et accendunt. ⁊
ut primo neque quicq fervebat et am
plius pruriunt efficiunt. Non sic
patres venerabiles sancta studia
docuerunt. que vere simplicitate
et innocentie formam servaverunt.
sensibus suis mortificaverunt. adm
terrena omnia trahentes. sic p̄ p
senciam et obnubebant et quasi
sensibus exterioribus privati essent.
si interius versabant. cultu exteriores
relinquentes. arbitrantes se fore
felices. si homo interior fuisset
virtutibus esset venustatis. Sic enim
verum. Omnis cura sanctorum spiritu
cultu exterioris hominis omnino se diligen
tia habet et occupat ad colen
dum interiorem hominem qui ad ymag
ine dei factus est. Certi enim sunt
deum esse quidquid accepta ima
gine sua. si quid fuit restituta domi
o quid vile esset cultus templo dei
ut salutem abdicen humili suorum su
perorum semper frenum ponet ex
terior curiositati diligenciam sua
ad intuendum retorquentes. quantum
curiositas impendenda esset com
positioni interior hominis in ingre
do examinando eradicando pla
nando sustentando consolando
instruendo terrendo fovendo et
in talibus multis quis si cura diligen
impenderet. omnis curiositas cessa
ret. Inquirendo sit an peccata p
terita in seculo gesta essent
plene confessa cum corde contri
tis specificationibus debita satisfac
one permissa et diligenti adhibita. q
ad cautela futuro cum penitentia p
sum
requirit plangere preterita et futura
adire non posse si ex obsecundo
si ex timore si ex cognitione si per
fundatione si forte tu propositum fir
mum a futuris permanendi quod requi
rit occasiones loco personarum
temporum que erant causae p
terito peccatorum devitando et
fugiendo quod in plurimis solet
defore an satisfactio condigna suf
ficiens est impensa quod similiter
on paucis reperitur. quod frigidi
tatem et infirmitate hominum

aut confessoribus ignorantia. O quis
curam pugilem requirit hoc in
quisito Sanctorum et ex profundo
cordis si possit diligenciam sicut
ad emendationem vite custodiendum cu
ne visus et cetorum sensuum cor
dis et cogitationum operum exercito
rum non se palpando aut blandi
endo sibi de quod gesserunt fecerunt
in deteriorem partem tendere. Cum
malo sit ut in pluribus bonum no
ut in paucioribus. si hostes mundi
biles in corde suo pretersi suggere
rentes ad michilum redigere consue
ut aut si additum quod placet que
passiones mordacia sibi adiunt
⁊ ad peccatum trahere consuevit. q
mutationes pestiferas magis
patet aut ex natura aut ex consue
tudine ⁊ quo istis passionibus re
sistere debet sit mundie quia pusil
lie quale vanegle cupiditati in
tis delicium ipse complacere et de
dutur mitare carne complacere
aut victoria quid diligat quid
timeat de quo gaudet quid spe
rat publicis se amplius occupet
cogitationibus in quibus magis de
lectet quapte fine omnis sua opera
to tendit quidve in deo delecte
quidve in contemptu mundi et sua
rum delectationum autemque aut pro
fecit aut defecit quidve sibi vilescit
consolationes carnis et hu
mana colloquia hominum corpo
rum moda vitii socialis a solitudine
quo sibi sapiunt orationes me
ditationes vigilie corporum morti
ficationes quidve demque prudentia
annet et quo fine ⁊ quidve futu
ram an hic aut ibi ancente sit
affectus quidve gratitudine de
de pro creacione redemptione pas
sione pro beneficiis preceptis ab ipso
p nihilo gratuitorum et donorum
divinorum collatione per et mille
talia que silentio tristo tanquam
breviatis indulgens esset sancta
curiositas in suis dictum occupat
hoc prudentiam ne que fecit me
tem hominis religiosi ⁊ timore

collocarent. Hec sancta studia ad
meditacione mortis et terrore
futuri et terribilis iudicij mente
impaupa revocent ad que sanctorum
scripturarum commencio et sancto
rum ad xpm conquirendum vitam et ex
empla ~~et exemplaq~~ semp nos allic
ciat et hortari non desistat sine
quibus missis vmquid est in
antea aliquis resuscitat. Con. 4
Hodie ut timet a philosophis alia
attemptantur repugnantes pori
bus tamquam inutilibus aut fa
tuis occupationibus ideo pauci
ad perfectionem pervenimus. Quia de
bita remedia non attendunt ap
plicantes se ad alias extraneas oc
cupationes et prius dubio in
moribus hec suggerit vana
et nudosa viventibus. homine
ad exteriora pervenire ut interior
ora sua negligat sufficere sibi ar
bitrantur. Dum prius quedam
exercitia in temporalibus et
extraneis statuit homo in se
spiritualibus motibus malignis
spiritibus interius non adhaerentis.
Admittit enim hec exteriora inte
riorem corruptorem ut ne mundie
tenebrosis suspicionibus et talium
que a paucis conspicuntur in pau
ipsum unt. Et quia prudentium
auctoritas sup motibus mundis
hominis se non extendit sed in
terioribus motibus soli deo reservan
tur et homo iudicat que appa
rent in ut prope ut phibe sal
tem penaliter et coherentine
possint si solum super exteriores
actus prudentia imperium ex
tenditur. Nam hos exteriores
actus regulantes et coercentes
subiecit ad viderint si ad ta
nto arcum estimat sibi hec ex
terna sufficere et reuera licet
exteriores actus solum regulent
p prudentes nos tm hec sufficere ere
dunt si p hec ad interiora or
randa quod parant legislator
cum p exteriora mandata inten
dit duces duce ad virtutes sum
phm quod ethice virtutem
non cadit sub precepto si e finis
precepti finis autem finis precepti
est caritas. Deo remuneratione
digna sunt opa si ex virtute pro
cedunt alias non regulare exte
riora sub hac intentione est depin
gere luteum coloribus possunt om
ia exteriora opa omnia stare si per
catis mortalibus hec est aucta no
luntate. Non enim quia sunt ha
bitus conferunt actibus exteriorib
que videntur quidem esse actus virtu
tum si quemadmodum non sunt si
esse similiter. Cum igitur non sint
nisi se conferunt simul stare pnt
fide et martirio et elemosina
fides prophetia et scia sine caritate
stare pt ut dicunt regula apostolica
lor. xiii. et vtina tamen regulas
aura adhibetur ad compositionem
interioris hominis in quo consistit
ymago dei quia adhuc exterior
homo est in cibo veste messu
agua plenio tempu iejunio que
cum sana videntur omnia estimant
sana si sor. abeo qui solum exterior
ra intuet. Concordat hac ratio
ni sub meditationibus magnam
mutat parte corporis et vestem
rotundam regulam fuo. iejunio
horis statuit pallio horis si cor me
um longe est a deo meo exterior
superfluum intuens sed alia in
omnia arbitrator non sentiens v
nem interiorem qui interiora
corrodit similit totus pergens
et ea que foris sunt et iguitur
prudentia nico fl. aqua effluis
sum pitor oblinsens prudentia
negligens futuro non prudet
migrata sum ad bubina prima
ad mala tardi ad bona si deo
amplius placet interior reso
matio si mansuetudo pietas
compassio caritas obedien pa
tientia castitas humilitas pit h
omnia exteriora moderantur
et regulantur. Si n mt v. Vbi m
tes bti pauperes bti qui luget
bti mundo corde bti pauperes
spiritu sic. bti si in cibo mes
su veste tonsura. ec. ut dictum si

compositi estis non ep her nō bona
essent si non sint principalia bona
si p her ad principalia deuenit sed
p instrumenta ad finem artis. Ser
cum oportet facere et illa nō omit
tere. Her cum exterior in habitu veste
tonsura mechanicorum et dū
interiora et fine pnt exercere vero
nō ut finis religionis estimat
nō intendendo p hs ad virtutes
aut ad perfectō. et hi sic exercentes
similes sunt pharisaeis qui in va
sis baptismatibus et lectionibus
manum et vestimentis p iustitia
vtebant. Cumq; ve impetrent
27 Et ppt hec maiora legis omit
tebant. Con quos ter in apocō
dicit de corpalibus obseruantiis sci
bus enim spūdē stultē et que ma
iora sunt regule spiritalia sed ne
statuta relinquitis. Camelū q; glu
centes relicē liquat. Magna
abusio maxima cura est vtor
pus regular indūt et con regulam
sub vestibus anima nudā deserit
Ad tanto studio tunica et cuculla
corpori procurant qbus cū her
decrētis monachis nō contentu
Cur nō spūi pectis et humilitatis
que spiritalia sunt indumenta non
pnudentur et paulo ante regnū
dei mt vobis est. Regnū dei est nō
esca et potus sed iustitia et pax et
gaudium in spiritū et post. Neq;
per diu idcō ep her exterior negli
genda sunt aut qui se in illis nō
exercuit mor ad spiritalia effica
tur sed potius spiritalia cōp me
liora n per hec aut mediocrem
obtineant. Alio her corpalia
exercitia exercerapnt ut p hac
tamen p stilo ad spiritalia amo
rem ascendant et sic multiplicia
sunt potiraq; in vite et nos
rdp legimus profecisse in virtu
tibus per her p fieret. Et cū
ler in Epla ad fideles de mote
Conferens nō modicū mt omnibus
mis exterior nō ad similitudi
nem me nt aptata pauperior
cū culty in alius fieremt tem

pestuma in alius et amore pauper
tatis affine constrenerid si et interiu
mundibus cum id decent instituta
omda et neglecta exterior quibus
nicola domīg alibi quaerere dis
ciplinā sicq; alibi magis occupata
interiora sancta denudiat. Her
idcō admoni ne exteriores ef
dam sint ad exteriorem compacē
interiorem p her negligentes si
per illam ad istam tendant. Cū s' iacta

6 Et quia ad vitiū curiositatis
ad quod maligni spūs instigat sequi solet iactan. Nam pharisei
sub curiosē publicand contem
platus mox inflatus se extulit
arrogantia in verba iactantiae
prorupit. Sicuti non sum sicut
ceteri hōm. Semel bis in sabbato
hostis cū ipsam qui curiositatem persuadet ut iactantiā in
ducat in cordibus fiorū dei
Nam amplius gaudet de iactan
tia et curiositate ep sup hic vici
nus. Nam fm greg. arit ex ma
in gloria vid iactantia p̄ne in
portunē videtur ep hō verbis se
extollat. Illa cōd que hō nolit
longe latere in altū elevat. Et
aut p̄rie se aliquis extollit sed
de se sup se aliquid dicat q; quī
dem quingit dupl. Vno qn hō
sapiēs de se non quidem sup id
qd in se est si sup id qd de se homēs
opinantur quod ap̄lus reprehen
dens dicit 2e Cor. 12 Parco autē
ne quis me existimet sup illud
qd videt in me aut audit ex me
aliquid Alioquī qn aliquis p va
se extollit laudibus de se sup illud
qd in se est fm rei veritatem
et quia magis est illud indicā
do q̄ qd in se est quod fm ep̄ in
opinione aliorū est. Et magis
p̄rie dicē iactantia qn aliquis ef
fert se sup id qd in se est quī qn
effert se sup id qd est in opinio
ne aliorū et id p̄ter nō dicē
iactantia. Et iactantia est in expressione
verborū aut in significatione opīn
si arrogantia est mentis elevatio
interior. Vnde iactantia causa ex
arrogantia ex desiderio gloriae

humane mitezmus et hoc iactan
cia quiz est mortale quiz venale
peccatum mortale qm aliquis
de se profert aliquid quod est
non dei honorem sed ex persona
regis cui dicit Sethi 25 Ecce multi
est pontifex et sapiens deo qui sic
vel non meritatem premium sed hic
sed de phariseo qui dicit no sic
sed reteri homm velud et hoc pub
licans sed ipse tempnicio premium
venale vero fit qm fit ex qua
dam vanitate et ex delectatione
laudis sive nocumento proximi sed
fame sive honoris aut aut
tior sub iactantie aut gaudio
de deo qd non habet aut sup qd
habet et sup alios aut a se ipso
habet non a deo aut pro merito
propriis vel se p merito falsa
pbis omibus mplat hoc verum
quod dulcius tanto mag pestifer
Nam meritum bonorum opeum tollit
et hoc opus qd posset esse meritorium
vite eterne facit no solum non me
ritorium sed reum constituit dicente
xpo Receperunt mercedem suam
pharisei cum iactantia meritum
suum in publico ostendebat de templo
quem fuerat ingressus vel ex
ammonet attendere ne instricta
vestimenta sanctorum hominibus ut
videamur ab eis aliquid merce
dem non habebit apud patrem
vestrum qui in celis Nam sequitur
infamia et fatuorum qui res celi
bis pro vili pro vendit et
in hoc multum gratulatur adversum
noster non volens opus tollere
ne fiant effectus infirmi ne in mu
neren vm mox operibus virtuos
explet suggerit et persuadet
ut publicetur et in hoc in se
ipso quilibet experit qui cuio se
cretum opus sua propria in excel
lentia operibus quod cute agen
dum est et occultandum est opus
propter imminuti doloris insidias
ac in his gaudendum est in dno
Unde qui gloriatur in filio regis abiecti
in finibus amicis vel cristo mo
net Tu autem ora cum intra cubi
culum tuum et clauso ostio ora
patrem tuum in abscondito et
pater tuus qui videt in abscondi
to reddet tibi in vi in colligitur
quito occultius opus agit tanto
deo gratius et quanto purius a lau
de hominum tanto ponderosius ad
meritum et difficile nisi est cure
laude ablata dicit greg valde per
fectum est si ostendisset opere auctor
gloriam quere ut de illata laude
nata nestant existere gaudere
vm timendum nec est ne multo
gloriosa opa ventis elationis ab
sumat absumat ea quia mama red
dit ne cum pulcra prima merce
de rimunerari lapidem agnus
sit extinctus quia ab omnibus operibus
ipsorum laudes hominum retrepserunt
quas amaverunt Cum arrogan
tem et iactantem verum detribuit
dictis Sunt et sunt auditores
quibus suas iactet vanitates quia
omne quod scriptum estimat Cum
qualis sit tuus sit annotescit in
mente aut occasione loquendi si de
litteris sermo exorit veteraque pro
ferunter et nova volant sente
tie et qua responsa ampullosa p
cent interrogantem non quesite
respondet ipse quesit ipse solvit
et verba colloquitur impertita
pscidit Cristus pd fi non edisse
re intendit non curat te doce
re vel a te doceri ipse qd nescit fit ut
sure stat qd sit Ita si de religione
agit statim visiones et somnia
profertur dum laudat venia
commendat vigilias sup omnia
orationes exaltat de paciencia
de humilitate aut de singulis vir
tutibus plenissime si vanissime
ut tu si audieris dicis qd ex ha
bundantia cordis os loquitur et bo
nus ho de bono thesauro cordis
profert bona hoc enim querit
et audire gaudet Si ad humilita
tem ipsius quasi ut tanto lo
quacior inventitur dicis si au
dias vinum vanitate plenum sem
ritate os eius ita ut servos
et graves admos in levitatem
commutat ac risus et ut totum
in circuitu colligum in multiplo
quo nota vacantia hoc bem
O quid prudent amoe sancto

mebrum volentibus detrahere
est iactantia Cum quis homo
extollere putat tanto magis apud
sapientes infamat Mox enim de
prudentia sepe dicit minipendi
et quisque se gloriosiorem estimat fa
to alii magnum eum iudicant in si
lentio sicut sibi sapiens aliis insipi
ens et odiosus redit Cum ut de
omni alia re plus sibi quam alius
de se solo plus alius credit quia se
ipsi iste ribus iactantie satisfaciet
est suavissima et ipsum reddit alius
suavorem sicut se per hoc finctio
multorum opinio valde infructuosa
est de detractione

Ostendo situs et iactantie vi
tia modo hostis sanctitatis pati
pitere intendit aliud genus
laqueorum innectit se detractionis
Ex quo enim vivit in suavi gustu
iactantie quia se super alios extollit
consequens est ut aliorum laudem
minuat qui propria affectat pane
eum habere non patitur Nam enim
alios vituperat et aliorum fame ad
uersatur quo sue propria fama ni
mis adulatur Torque enim mali
ori gloria qui sua solum spiritu et
in hoc contra proximum rapacitatem agit
que alterius bonum sed suum diligit
non enim gaudet super iniquitate
congaudet autem veritati Detrac
tor autem fame alterius adversatur
per alorum infamia suam famam
lucrari sperans Opposita enim mu
se posita magis elucescunt Et ne hoc
vitium parum videatur cum ne nom
mentis inferre scriptura sacra sed
enormitatem huius vitii commen
tatur ita non erit detractor
et susurro in populis et paulo
ad romanos I Inter vitia XX ibidem
enumerata ponit detractores deo
biles quod solum ad hoc vitium ad
dit ut dicit glo quia in verbis
consistit ne quid estimet ipsius
gloriatem per hoc insinuat et 2
Cor ult Inter octo vitia detrac
tores ponit et alibi per singula strip
ture loca Quis senuit beatus the
Detractio est de iniuria aliene
fame per occulta verba Et sic eum
vilipendit et facit malum opini
onem de ipso hic apud eos et
quos alicui detrahit Contumelio
sus vero publice et manifeste con
aliquem loquitur Detractor occul
te Et hoc ostendit quia directe quia
indirecte Directe quadruplicit
Uno modo cum falsum imponit alteri
2o cum quis peccatum adiungit
sub verbis 3o cum secretum re
velat Quarto cum id quod de bo
no dicit mala intendit facere
Indirecte aut vel negando bo
no alterius vel malicio se ri
dendo sicut audit ab aliquo aliqui
dici et posset famam suam in fama
conservare et tacet Sem primo re
detrahebant scribe et pharisei
dicentes non sunt quia hic
homo peccator est Et iterum no
est hic iste a deo qui sabbatum non
custodit 3o ex Exm 20 cum quis
aliud certum malum refert de
alio et plus apponit quam verum
Et in 3m se cum aliquis occultum
malum alterius sibi soli notum
licet verum alteri revelat et se
minuendo fame alterius Exm
quarti sed scribe et pharisei xpm
detrahebant dicentes Quare cum
publicanis et peccatoribus man
ducat magister vestrum Et in hoc
mundo detrahere est aliorum bona
incerta vel de revelatio defec
tus absentis proximi sed aliqui
ut ipsum in bono viro nondum existi
met Et hic habet duas destructio
nes distinguit sex species detractio
nis primo tres summit de bono
2o respicit mali Respicit bonum cui
quis negat alterum bonum aut
tacet ubi non debet aut minuit
ad malum in proximis bonum Respicit
mali cum revelat ubi non debet
alterum malum aut fingit aut
fingit quod non est Nam metista
cum ergo ad factum tacere puerto
revelio Arguo delicta proximi
de cum mala ignoro Et de quo it
omnia temporalia quae homo pos
sidet fama est pretiosior per cuius

defectum homo impedit a mili
bri agendo. Propter quod dicit Gra. xi
Curam habe de bono nomine hoc
enim magis permanebit tibi quam mil
le thesauri magni et pretiosi. Et ideo
sim sancti thomae. Et sic laqueus de
detractio est mortale peccatum et ma
ius quam furtum quia furtum auferit
temporalem thesaurum qui minor
pars est quam fama. Et addit tho
Contingit tamen quod ex aliquibus
aliquibus verbis per quae diminuitur
fama alicuius non hoc intendens
si aliquid aliud hoc non est detra
here per se. Et formam loquendo sed
nidor et si per accidens. Et si quando in
verba per quae fama alterius diminu
itur proferat aliquis propter aliquod
bonum ut scilicet alter corrigatur
per platum suum praemissis firmata scripture
ta ammonitione vel propter aliquem
ut scilicet alter ab illo abstrahatur
ne similis corrumpat servatis debi
tis circumstantiis non est peccatum
nec est detractio si attractio sic
paulo de pseudo apostolis dicit Qui
non deo sed suo ventri serviunt et
de diocrepo in canonica sua ut
sit discipuli se ab eis abstrahent
nisi quis ex levitate ad non ex ma
litia proferat verbum contra aliquem
non est mortale nisi verbum ipse
sit adeo grave per notabilitatem famae
alicuius laedat et propinquum habet
pertinet ad honestatem vitae et
hoc ex ipso quod verbum habet ra
tionem peccati mortalis Nec obstat sive
verum sive falsum sit semper est
detractio Nam veritas tollit de
caritate ubi veritas non potest cum
caritate stare Omnia cum ordine vel
et sta ordinantur ad finem caritatis
Nam finis praecepti caritas est finis
pau. Nec excusat detrahentem
veritas vel veritate dicit contra
caritatem dampnabile est ut
in decretis qui sancti contra dicunt
veritatem propter ii. militare
ergo dicit veritas caritati non ego
non tam dicit falsum dici aut mendacia
cum et alia cum caritate stare non
potest si potest verum retinere sed et x. sed
non respondit anne de disputat
eius quaerentes quia expunge fuga
discipulorum fuisset contra veritatem
Et sepius a pilato et herode in
gaudio occultavit veritatem Nec
vidit pharisees dicentibus Sic
nobis in ea potate hoc facit in. xi
Vel si verum sunt mala quae de pro
ximo quis alteri revelat et altius
fama denigrat multaloniam causat
detractio quia contra proximum caritatem
agit et contra illum male cum tali
non vis fieri Nam pro. in epla
ad ristem sic dicit si mordes theo
rude dilinquate apte interpre
tari ne occulte mordeas Quidem
non prodest si alius malum meum
serat me nesciente hoc non est me
emendare si vino tuo satisfacere
Verum est ergo si de consideratione et
porro detrahere an detrahentem
audire quod hoc dampnabile
sit non facile dicerem hoc verum
si inducat eum ad detrahendum
vel si placeat ei detractio propter
audientis qui detrahit et detrac
tor homicide comparat et plus quam hoc
tali nam occidit homo non nisi
in corde eius apud quem detra
hit Ro. sepium in aure occidit propter
illud tui verbum detractionis
profert vim multum pretiosum
est primum et quilibet detrahentis te
an omnes qui sentent famam restitu
ere ei cui abstulit sed alter fin
tum non quidem se dixisse men
dacium si verum fuit si contra illo
dicit propter finem suum minus confirmat
aut etiam male se fuisse locutum
aut falsum contra fratrem suum si
fuit ffm qui detrahit cave ne
ruotare gravae Ette quod dul
ce est quidlibet de proximo dicere
si multum amarum est famam
eius restituere ergo vel hinc contra
quo detrahit alteri non placet
detractio si propter aliquem hominem
timore non resistit detrahenti
cum posset aut non ostendit vultum
tristem audiens potest quidem si mi
nus detractor sit si ex veritate

aut negligēn omittit p̄ pellē detra
hentēm peccat quidem ⁊ aliqm̄ non
alter quīm et ⁊ mor. fim tho ne
aliqui ex officio monebit detra
henti resistere sicut prelato uel iu
dici uel pt̄ aliquod periculū con
sequens uel pter iniuriam tumor
cuius tumor huiusmodi pl̄ quī ex
mortale Et signū est q̄ qm̄ li
benter audit detractionē ⁊ p̄ se
est detractor quia simile est gau
dium simili fim phm Et ad rōnē
Signū sunt mortis nō solum qui
peccata facunt sed et qui consentiunt
facientibus Nemo enim locum ei
qui sibi non libenter audire quas
lopitur Ideo dicit puer xxv ven
tus aquilo dissipat pluias et
facies tristis linguā detrahentem
possumus in tres modos reperire
in quibus aliquis alterius vitia
rum alio proferens non incidit in
vitium detractionis primus est in
non tam audiendi quia loquentis
notum est et tractant mt̄ se defer
tur alterius nō ut eum infament
sed ut modum terrendi inuenant
aut ambo aut unus uel ut alteri
significent pt̄ illius emendandi
sicut erant fideles qui erant eleos
y. mt̄ se loquebant de contentio
bus Cor ut hor sancto paulo mo
testet ut p eum emendarent Cor
y. Hoc nō est detrahē sed attrahē sim
berm 2o nō aliquis alterum primo
niet ne illud resistat vitiosum vim
tet sed ut eum deiuet vita illius
memorat Sic paulus crebrius
vitia pseudo apl̄orum coram fidel
bus publicauit ut eos deiuitare
3o ad quos vitia alterius significat
placato animo emendandi aut ad
quos vitia alterius memorat ut
qui nitit impedire verbum dei aut
bonum alterius sic ⁊ m 2a mul
sua cum iuuenem heresiarcha
muebat coram discipulis suis
Sed quia amat primatum gerere in eis
diuerteres nō recipit nos pter
hor si venero admonebo eius opu
que facit verbis maligns gar
riens in nos Sic p̄ corripiendet
animo mio et interno emenda
tionis exercitant detrahentem
aliquis autem vitia alterius coram
alio proferre et si ambobus
potest sint licet non de nouo
laedatur fama quia id lesio
vel augetur infamia semp est
minus detractio nisi p ibi habet
de homine colloquendo de alterius
defectu ⁊ p ibi et nō laedat fama
alterius hor non est de p se nec ex
parte detrahentis si ex parte alicui
tamen aut gravius peccatum est de
tractio quidem maior et utilior est
persona cui detrahit et sunt ma
ior dilectio ⁊ ei impendit et mar
me platis doctoribus predicatori
bus quorum utilitas impedit p
detractionem non sumo pe vitia
da sunt primo audientes verba
detractantis et suspicionis de ali
orum defectibus Ideo bern sermo
xlj sup cantica salubrem dicit
nō primo sic dicens Cave ne dē
aliche quersaro esse aut nudus
exploratores temerarii iudex
etiam apparet cū facta deprehendis
nec sic iudices proximum magis
aut excusa Excusa interiorem
si non potes oppus prū p igno
rantia surreptor aut tristium ⁊
si animum eius dissuadere di ter
titudo excludit Quade michilo
nibi ipse et dicere apud te ipsum
vehemens fiat mihi tempta
quid de me illa facit si accepis
set in me platem etc nudum
bone mente semp tende magis
ad excusandum quam accusandum
Prauum aut mentis signum est
ut quod accuset derideat sub
sanct ⁊ famam alterius laedit
Sed quia detractionem pene ō
dorum est suspicionis p quam
vestis hominum quibus solet mt̄
dei seruos animum separare
Ideo et scriptura crebrius com
memorat eam mt̄ grauia
peccata ut verum y. Suspicaris
omnes detractiones et glo su
surrones mt̄ amicos distur
bant sentantes et lenit y.
nō et audiuit et susurro d
pplis et hor duo vitia in ma

ascendit et in forma qz vter qz
malu de primo dicit sim fine
dicit quia detractor intendit
denigrare famam proximi vel
saltem famam minuere Susurro
intendit seperare amicos
vnde prouerbiorum xxvi susurrone subtrahe
to in ergo conquiescent vnde hz
nomen a sono oris alte audiendo
volens turbare omnis
aliud sunt aliud sit per bonum
apparens sunt per malum magis
displicet et cur dicit omnis a limine
et in ay est malum susurrare
quod detrahere Cum per primum
auffert amicicia quod est per
ipsum nec vita bona corporis
Cum sim primum ethicorum omnes a
omnibus nemo omnes placere
vel omnibus fideli nulli est contrario
Cum duo contria dyabolum valde
letificant quia diverte contria
pugnantia proximi et sufficiunt
ad damnacionem et per verba fieri
consuescunt ideo a multis minus
pensantur cordis granitas ideo mag
vitantur vnde sim hem simone
xvm super cantica Et Nec mirum
illud simpliciter vitium sit detractio
carpitur quia deus est acrius
ultis impugnare quia sunt Nam
omnis qui detrahit primum quia
semper prodit secundo tertio
deinde quod aliud detrahendo in
tendit nisi ut ipse cum detrahitur
vertat in odium vel contemptum
apud apud quos detrahit affectat
vgi caritatem omnibus qui se
audit legunt maledicta et quia
in eo est metat fundit et extingit
ut non plumbum autem Ped 7 an ab
fentibus commedisib ad quos vo
lamus verbum forte per eos qui per
sentes sunt pluemire contingit
Cor sequendum linor felle amaro
per hgue instrumentum spergere a
mara non pt Dicente domino
Ex hindan cordis os loquit

Cyprian Octauii

De Cnam gla

8 Sed quia detractor et susurra
tione comitari solet ma
nis gloria quia ad alios
attedit de fumore fama et

ostentione hinania apud sibi vsur
pare cupidissime gestit vnde et p
detractor et susurrator extinguere
appetit in alios per quod in se acqui
rere intendit Ideo alterius ora
tulas suos depitat honores et
quo alii vicinorum est minatur eo
ipse speciosior resplendet se putat
tytulum nominis non attendens
licet cum gloria videat tui ma
nis et vacua oratio vino et non
ita et pinnosa reputat arrido
nemera est vento agitata exte
ari viriditate spectabilis et intio
ri ventositate manis se inclinat
ex omni parte quia cum ventus fa
uoris laudis et vitiperii pellit
qualem no esse xi iohannem bap
tistam prudentius dicit Cum ego
istis in deserto videre arundinem
vento agitatam qui dicit nudine
cum nec tam hiro laude cum oppid
fore planudum intimmit nisi in
hac angustie herodis regis
cessit qui cum mittere ari preceptum
vino et decollari et her tempta
co manis gloria in religiosis
tenset dignosior quo statim
corio extellentior qui mundo
mortuus tensent inter q mundi
na superbia vitium potissimum esse
non dubitat iohannes quippe
vox est omne quod in mundo e
aut est concupiscentia carnis aut
concupiscentia oculorum aut superbia
vite 1 Io 2 Cum et huiusmodi pest
magnitudine expunctis primisse
fu. quos diligitmundum non est ca
ritas patris in eo volens significa
re qui amatores huius manis gloriae
non sunt in caritate si ex gracia
sunt Ere oculus morbus letalis
oriens respersus pro quo sa
cundum p ff s. thoma manis gloriae
quia est mortale quia veniale
peccatum Mortale omnino ra
mate de qua quis gloriat in
re quis gloriat de qualiq flo
quod contra dicit vnde nice
sim id ezech 28 Elevatus e
cor tuum et dixisti deus ego su
et i. cor meum Cum habet qs
non acte pesti Si aut accepisti

De Cnam gla

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

quod gloriaris quasi non accepe
ris vel etiam cum quibus homi tem
porale de quo gloriat profert deo
quod prohibetur per ie 9 Glo
ietur sapiens in sapientia sua nec
fortis in fortitudine sua nec divites
in divitiis suis sed hoc glorie
et gloriat sciere et noscere me
aut et cum quibus profert testimonium homi
testimonio dei Et cum quosdam
dicit iohannis 5 Dilexerunt magis
gloriam quam gloriam dei Homo
est mortale per ipsum gloriam qui
interiorem suam refert ad gloriam
tamquam ad ultimum finem ad quem
sic ordinat et referretur opera pro
consequendo primitus et facere
ea quae sunt contra deum Vnde autem dicit
quinto de caritate dei quod hoc virtus
amor humane laudis cum minus
est pie fidei ut amor in corde sit
cupiditas gloriae quia dei timor
vel amor ut dicit aut 10 Quo
potest credere gloriam ab invicem ex
pectantes et gloriam quae a solo deo
non quaerentes Et illa aut mi
nimalia deputat Astutia autem
serpens insidiatur homo operibus
ut quae impedire non valet ne
fiant saltem in fine conetur ne per
ficiant Nam cum sup mentem dicit
quod cetera vitia licet dicant
in servus diaboli Inanis gloria
etiam licet hic in servus christi Or
gulissimum est huius vitii malum
quod etiam vix sentiri valet
Vnus enim sulcus reddit opera mediu
tum si suavitate venenata red
scorpio ingendo interficit et
pauci considerant malitiam
huius vitii Nam augustinus sup id
1 Cor 11 q deo qui probat corda
inquit quas vices noverit heat
hinc gloriae amor non sentit
nisi qui ei bellum indixerit
quia et si cuique facile est lau
dem non cupere dicit negare difficile
tum est ea ut non delectari cum
offertur Consonat huic quod
mt 11 Inanis magnum gloria
omnibus ingreditur Et omnia
quae minus sunt insensibilius aut
fert Nam sum eundem tho. pec
cato simile est hoc vitium et si non
sit mortale et hoc ideo quia dis
ponit ad gravia peccata in quantum
ita per inane gloriam redit homo
presumptuosus et minus de seipso
confidens Et sic paulo ante dispo
ad hoc quod homo quaerit interiori
bonum Consistit enim gloria et
honor humanum consequentem
ex suo bono opere et minus adhuc
hic dicunt gloriam et merede
vnde et hic ei apparet per merede
quod hic consequitur mt eum vi dicit
Attendite ne iustitiam vestram coram
hominibus facatis ut videamini
ab eis alioquin mercedem non ha
bebitis apud patrem vestrum qui
in celis est Ecce qui hic finem constituit
suorum bonorum operum merce
de eterna se privat Et ve huic
qui hoc operibus sed dignum esset
remuneratione eterne gloriae pro
momentanea gloria vendit fa
tum profecto mercator qui pro pan
no pretio vendit paradisum sub
stantiam Tales in talis sunt et
fatuis virginibus qui accepe
lampadibus operibus oleum lucerne
interiorem sed non sumpserunt quia
in punit ipsum alius vendiderunt
et prius sic magnis gloriae pro ea
receperunt Cui omnino vicino
proprie a sanctis religiosis re
stendum expedit qui in nullo
hypocritae bonum operum quaerere
in omnibus vigiliis orationibus
meditationibus spiritualibus
exercitiis que in conspectissime
tradiperiam latro manus gle
ea funale depasset ab ipsis operibus
suis et aliquando
et ea depasteris sic tunica de vesti
mento oris et ipsum consumit Vnde
dicit Ierem abluisti inquinationem
dei amplectitur optimum quisque de
omnibus alia plus sibi quam alius.
de se solo plus alius credit quod
sibi ut iam verbotenus aut sola
opum attestatione sua proferat pro
ligiositatem et in tumo cordis

Remedium

affectu credit se omnibus sam
norem & quidquid de se laudi
tio agnoscunt non ignorantie
aut demonstrent laudator
se subarrogant merit, assti
bit Cum mamb gloriae vane a
possimus capere primo meditatio
perfectionis opum bonorum que
tuama quo ad remunerandi
divina redimunt Ex eo difficil
mte eorum opere sed arte & pretio
et difficilia sint que difficul
tas comparata mam gloriae ad
cpiat laboriose vie Ecce mmu
tissimi & monetarum licet ci
ipsa sit ventus mstanque tra
scens Secundo pensando nobilitatem
bonorum opum que arte et ingenii
rede estimat rimmerandi q
primantur p telam animae fra
gilem q hc se conservando to
lunt ut eam consequa Ex as
pectu constie rimor sunt et
multi deest appetenti hanc glo
riam & semp rimur mmerit
hunc appetitum & mtiore in
nomis iocunditatem tollit q
hitur ex vero splendore opum
virtuosorum sed si sincere fieret
Unde enim gld filie regis ab ito
que letitia bonorum operum mteri
rentmet sim aug aut affectio
Tertio ruborem et confusio
ab optimo remedium considera
do licet enim ex operibus que tuos
splendor oritur alle splendor
claritate quidam pertinent que
& gld nominatur Inexperti hunc
splendorem aspicientes laudant
De qua laude mplatur laudi
tus et gloria capitur que gle
amore obtenebrant et oculi non
considerat Clari tamen oculi ra
rose considerant laudari petu
et ea vili pendunt confundunt
p ruet ei glam tribunt glam
capienti tolet eam gladia se
sapientem segm et mercenarie
se fugit sim verum Ruet enim late
ut omo captans glam si & pdit
signis & verbis licet fuz se si
mulat fugere eandem et fugie
do eam simulare vere ea grat
vm amator glorie m oculis fa
tuorum gloriosus reflugiet m oculis
sapientum fatuus est & stultus
Ideo amator glorie hyadne sant
non videt sonea magna ulcer
scuc videt ostempto sapientia
quo ipm despicit ideo sibi pla
cet sapientibus displicet Sapi
entes vero curant ne videant
opera ut no laudent sic puro
ra rmaneant quo solo deo co
nio fiunt Attd astucia satisfing
molitur et insidias ut quo ab
alis occulte eo nisi sibi ipsis pla
cent m apprne oculis se nisi in
pendentes & se alios modicum
estimantes cui illud ve qui sapi
entes est in oculis vestris et
coram deo sibi ipsis prudentes
Non enim veris gloria est vicio
eo p ab alios affert laudis si et
appetit et ed laudis no affectm
Ideo appetitus glorie no exhibe
m vitio est quia et appetitus en
no laudatio pe bonum habere
per aut angnis gld pgnatissimo
est mr multos polebat gigans
sim greg xxxi libro moe vbi
multas filias mamis glorie
cmnat s molestiem iacturi vpdi
gloria ptinacia Discordia no
uitur p simpto Tertio septe
filias sufficientia tho p st sic
hc sfmis magnus gloriae est mar
festatio qpie excellere ad quod
pe hc tendit Ne vno sure sed
p ova et iacturi Dure p sed &
si sint vera hydria aliquid adm
ratione est p simpo nominatio
quas hodie solent admirari Oi
aut p sed sit sic e opotrit Alio
aut no mti aliquis manifes
tare sua excellentia ad indicet
on se no esse alio modem
Et hic quadrur primo quid gn
ad intellectum et est ptinacia p
hc mmis mmti sue sapiente no
lens credere sentenie melioris
Secundo quid ad voluntate et de dis
cordia dicit no volt a ppa volud

tate disredere ut alius concordet. Po
quitur ad locum ex sic est agendum
dum aliquis sub clamore con aliud
litigat. Quarto quitur ad factum
et est inobedientia dum si aliqs
non vult ex oqui superioris preceptis

Cap. IX De discordia

Dicimus igitur filiabus quo ad gra
sitid mrm exequam quibus
maligni spus solet corda rligio
sorum temptare. Et primo de discor
dia que est ther la spinosa quam
satanas solet seminare d agro
dmdo de qua et sper exultat et
lucrum magnum acquirit. Sic enim
caritas et omnia signa sunt dumi
ne predie. Sic discordia est signum
predie satanae. In hac enim aut xr
cognoscent omes qm mei est disci
puli si dilectio habuerit adinuicem
Sic satanas conpuit. In hac
cognoscent qm mei est discipuli
si discordia habuerit adinuicem
hanc enim corone spiritsanctus
apis et omibus credentibus attu
lit an pmtua enim tempe dn
sum prosissimum ut omes cre
dentes esset cor vnum et anima
una idem volentes et idem nole
entes. In quo sd celest dnum et an
gelica ther vectia conseruat sic
et ecclam dz ther vectia q seriali
m vnitate. Cuidens aut signum
humilitatis concordia est que nos
ri mtr humiles pt confiteri mtr
superbos aut semp iurgia sunt vm
cuidens signum superbie discor
dia est qua quiz sensu suo ap
plaudit pr credit sensibus alioz
p quo not sancto tho. q discor
dia oppo concordie que corda
multoz conat in aliq vnum
qd est pri. quod bonum dnum
uno aut bonum proxm. Discor
dia ex ca nuce est peccatum quia
hanc concordiam tollit. Dz hec
concordia per discordiam tollit
dn vno per se alio p accns
p se quidem in humanis actibus
et motibus dr esse id q fim in
tentionem vno p se discordat qb
a proximo qm sicut et ex intende

dissentit a bono dmno et a bono
proxmo. In quo dz consentire et
hoc est mortale ex suo quia pter
conuenientiam ad caritatem fiat pim
motus humanus discordie pter imp
fectionem actus sunt peccata sed
alia p accns autem in humanis
actibus considerat aliquid ex h
q est pter intentionem vno ad in
tentio aliquoz est ad aliquod
bonum quod pertinet ad honorem
dei uel utilitatem proxmi si omo
estimat hoc esse bonum. Alius at
habet conam ad opinionem tunc
discordia est per accns contra
bonum dnum uel proxmi et tc
discordia no est peccatum nec r
pugnat ~~contra~~ caritati n
hanc discordia fiat uel cum
errore sic ea que sunt de nm te
salute uel primaria indebite ad
hibeatur. Concordia aut q est
effectus caritatis est omno voluc
tatis et non omno opinionum
et sic pnt stare opiniones d
se ad concordia voluntatis ad
quiz opinat suum sensum esse vm
non pertinacie sibi adherendo
si paratus redire si clarig aliqd
demonstraret. Pro quo ultig
sciendum fim eundem in sensu duo
est concordia quedam bona d
qua intendit bonum dnum d
proxm. Alia mala in q intend
malum dnum aut proxm
Concordia mala dnum pp bonum
est et virtuosum sd paulus sic
cit mr saducaeos et phariseos
Act. xxiii. Et xr dr mr. no ve
m pacem mitte si gladium dis
cordia erat q fuit inter paulum
et barnabam fuit p accns si no
per se nam ex utriq intendebat
bonum si vm videbat hoc esse
bonum alteri aliud qd ad huma
nam defectum timebat nam tc
controuersia no erat de illis que
erant de nmitate salutis si se
ad simile mazeam ut act. xv
vbi dr sed est dissensio inter
paulum et barnabam ita ut
discedent abinuicem fr erat
ex dnum prudenti ordinatum

puter utilitatem in gsecptem
ideo talis dissensio non fuit mor-
le peccatum. De quo dr ad galat.v.
Dissensiones non erant inter no-
nos utrorum fr bone fr spm ad
ramabant quod pertinet ad
defectum humanum quilibet eum
putabat bonum qd esse volebat
utilissima ecia est concordia in
congregacione quo ad temporal
lia multiplicantur sicut et discor-
dia corpatur ad tempora aliud de
structor teste Jero. sup id ait fr
Omne regnum in se divisum de
solabit. Quod inquit concordia
pacis res crescit sic discordia
maxime dilabunt. Patet qz
virtus cuito magis est cuanta ta
to fortior et per separacor dimi
nuit ut dr in libro de causis.
Ideo mr quatuor politicis an
tiquis regim ponit optimo
policia ubi cong prest omnibus
qz magis sunt concordes. Et di
uina clemencia a perpetua eo v
ritate datur. Causat aut dis
cordia ex hoc qd quilibz ea qsi
sua profert hmo que alioru sui
quod pertinet ad superbia et ad
mancem gloria sua defendens
tamquam melior ceteris et no
lens sequi sensu et voluntatem
aliorum con id paulo no alta sapi
entes fr humilibus consentientes
idipsum omnem sentientes. Ad rom
xv. Et tanto mr religiosis discor
dia magis reprehensibilis est quo
to de rebus rebus nasci ymo et
quia de mutibus signis verbis
strepitu podii sicut qdplm libel
lis aut loc aut talibus mundus n
mirum mr regis principes nobiles
et ceteros diuites et hmodi po
tentes discordia arma p magis
cus regimen provincias civitatibus
villis Ad talis et tantalis est
de pauper regno mr dei filios
qui nr de toto mundo deberent
discordare quia relinquerent ad
mortui sunt et mundo et eis mun
dus mortuus esse debet et cari
tatis vincula ipsis omnia debz
et sicut debet cos gtristare dr ab
scricia et eis gracie calamitas pu
tis vite peccata ipsorum et aliorum im
seria ex fraterna passione et
dilacio patrie celest. Reperiunt aut
discordes per pia informacoz et
amonitoz vnoz spiritus et pas
torum bonoz apprehendo quadrama
la quat discordia. Et quita bona
addit vitt et nec deus munera
debita sibi velit acceptare a dis-
cordibus nisi primus fuerit reconciliat
mr id mt v. Et offers munus tuum
ante vade primus reconciliare fra
tuo. Et sic abzalum reconciliant
pastores unigenitus mr se et filium
fratr sui videlz loth se ad eum
ne quesio sit unigenitus mr me et te
fratres eum simul. Ecce fr. Non
reperiunt discordes p repressione
et pena superior neqz eum sz eis
adestendi aliis crescit eoz super-
bia et amplius molestent et sis
mata armen et sete halec eum
in damascum charte et abyron qui
discordia seminare volentes et
sisina a deo p moysi de
leti sunt Num xvi. Ideo multi
plicant sepius qz no debite a
monent aut punimur fr dissi
mulant p platos negligentes offen
dentes eum pestilencie unigenita
inquestum. Ro reprimunt discor-
diam seminantes p separacione
abmunt. Sic eum vno discordium
fortificat discordia sic separatio
eoz abmunt. Adunt discordia
Cuito pauciores eum habeant
assistentes tanto virtus eoz debi
litatur. Sic eum Daniel sanctus
inquos seniores iudices ad in
validandum eoz testimonium et ad to
videndum eoz malicia mussit
eos separare abmunt dn fr
Item quarto reprimunt discordes
p attempti bonoz fr q bom
eis no poterant nec eis applau
dunt. Sic eum videntes se con
temptu et despici ab alis recedu
unt ad alioz unitate. Sic eum
pau. prepuit separari cum thymo
a publica formicatorum ydolatre maledici ebriosis
rapacibus et nr eum hiis dr aliud simile

primo Cor. v. Et Johannes in 2a sua
canonica nec in domum recipiatis
suscipere eum. Ave dicentes
Qui enim dixerit ei Ave, communicat op
ribus ejus, ut ex tali publica con
fusione emendent. Et hec modi
ne et remedia multo viros debent
adhiberi ut miseri curarent. Et
quia per plateas vitia non emen
dantur ideo dicitur male sentiunt. Ideo
religiones deformantur et colla
bunt per predicationem religiosorum
iam quia ratione sunt redditi
de arabis ipsi qui missi. Et sicut
dimissus de mamelis regularis
platos et sim benedictus in 1a
sua. Cum suspicit animas regen
das predicet se ad rationem reddendam
deo. Sed de contentione

Et quia exemplum distordia se
que solet oriri et rixa quam con
sistunt in pugnis verborum quarum
quidam ex mani glad sim greg
ideo etiam apostolus sathane nisi vi
vos religiosos solet hec pestifera
semen seminare ut quia qui vir
religiosi sint contentiosi. Con. 1
petuli. Si quis vi. inter vos gen
tos esse nos talem assuetudinem
non habemus sed nec ecclesie dei. Et
signum carnalitatis non spiritualitatis
est esse contentiosum. Sicuti pau
cis est inter vos zelus et contentio
nonne carnales estis et sim homines
ambulatis. Cor. 3. Pro quo no
tat sanctus tho. quod distordia
importat gravitatem in vobis
tate. Sed contentio importat con
tractum quoddam loquendi. Contra
ctus autem locutionis per attendi
tur. Quando quis ad intentionem
contendentis. Aliquando ad intentionem
cuius ad primum assertandum et vi
ali quis contradicit veritati quod
est intemperabile aut falsitati quod
est laudabile. In quo aut assertandum
est vitio talis modus
arguendi quemadmodum et psalmus et
negotiis tam est laudabile. Unde
illis dicit in 2o rethorice. Ad
contentio est oratio ad superandum
dicit et confitendo acto modo dita
nel excedat quemadmodum per sua
nized et negotiorum sicut et virtuo
rabilis. Si vero accipiatur contentio
sim quod importat contumpugnacio
veritatis et inordinatus modus
sic est mortale peccatum. Et hec
differunt augmentum et ambire. Contentio
nomen est impugnatio veri
tatis confidentia clamore. Si ad
contentio dicitur impugnatio falsi
tatis cum debito modo arguendi
sic est laudabilis. Si autem contentio
accipiatur sim quod importat impugnationem falsitatis cum priori modo
sic potest esse venale nisi forte
tanta inordinatio fiat in gen
dendo quod ex hoc quia scandalum
aliorum. Et ideo apostolus cum dixisset
nitti non verbis contendere
subdit enim ad nichil utile est nisi
ad subversionem audientium. Et hi
fatua legi. Quemadmodum disputantes
tamen hec contentio non impugnabat veritatem quod vera sibi vide
batur. Erit tum in corporalem contentione
inordinatio quia contendebant
de eo de quo non erat contendendum
sed de primatu honore. Nec inter
quia nondum erant spirituales sed
dicit glo. illud ideo dum eos assequi
compescuit. Et sed dicitur est oriri
ex mani gloria sed et distordia
sed hec in corde illa sit verborum
pugna. Signum igitur est contentio
serum quod sunt glozus vane cupi
di. Et qui non contendunt in se ma
trem sed habere cupiditate diffi
cile potest gnare hanc sicut sed sicut
ne glozie cupiditate et crebro
stringit quod contentio fit cum clamore
valido quod magis est in religiosis
scandalosum. Con. quod dicit sapiens
non erit christus aut turbulentus
ne audiatur foris vox eius hinnitus
vero sunt risus et pauca verba
loquetur non go clamose et plus
ma edificatio secularium est in
locutione mansueta et depressa religi
osorum contra non in clamosis sed mo
re rusticorum in taberna quorum
vnus alterius voces intendunt
et qui clamosior ille sapiencior
iudicatur sed hoc apud christum non
parvipendendum est hoc vicium
contentionis inter religiosos quia

concordia stendit caritate inter
eos et proximos standalisat enormia
ordinat rancores et mas nutrit
cor multos inquietat et omes
denotos a corde expellit et pen
sandum q paulus in phillipis
suaso epladio loris erat seni
lares deterret de hoc genere
vitio ad rom. j. ad gal. v. vbi
eniat generionem inter prima
mortalia dicens qui talia agun
t regnum dei non consequun. et
dre ult. Correctiones eniat
eos pro quibus ligend
sibi dicit non pensandis qui
tu hoc vitio detestand est in
religiosis Cui et paulus gratum
primum illud asserit mt serui
tuis idco pdi prie hoc vitio pla
ti religiosos obuiare debere et
prius temp admonenda Zo si non
cessarent a crimis arguendo Zo
cetu separando tales a gnibus colo
quys et guis punendus ne tpi
nuolent in pcus ipozid disp
mulando et quidquid portat
cozid remedia aut hmi morbi
tapa possimus ex pdictis de disor
dia id eam psupponit nd quid
eiu est generio sme disordia
Sed eiu xc discipulos suos gre
dientes in passus e eos mane
mte contribulatos in xxii mastic
te cohonstruendo Sit nullo mod
plat dissimulare sed generio
nes religiosorum mane mte eos us
q et ad occasum solis qui id in
ipsis existit Ho sancti mazi
qui sanctorum etiam conditores
mte se contendentes id senecio
et lagunda non passa est vt sed
in disordia fratrum fatisentes artus
laboribus subiecit ipsos vipti
do et rumendo loco et in fimo
et religiosorum qui ceu sent mor
tui mundo in quo michil appete
michil amare debent eos tre
dz a sontena odio id generio ex
a vilibus et indignis rebus solet
oriri quod pudorosum e alii
et audire et dicere que ni estimad
ia debent esse aliquid Ho hns
tredrius mystice generiones ori
untur inter eos qd est eu deus si
gnificando mortificatam gruppis
tencazum si quod tales ex habi
tu et consilio religiosa cor gerit
seruare et per maxime malig
in spiritu astucia gerit bona eo
interime volens que alias in
concordia si fieri magni mezu
ti essent apud deum de quo dya
bolus multum gaudet qui volute

De propria voluntate et vbedientia

Sed quia contentio semite hz
propria voluntate et inobedi
entiam ex qua oriz iudo et sata
nas corda religiosorum solet sepiu
in hmi vitio tempt que s. ppia vo
luntate et inobedien pro quo sci
end q ostiu primum talz religiosi
debet esse obcis p remotionem ppie
voluntat et inobedientie in sit
obedien vnu de essentialibus
religiosorum sine quo non tenetur
religiosus et qui tollit esse re
rem tollit et obiectio obedien
tie est preceptum superiorum tacitum
uel expressum s. the voluntas
eiu superiorum quoniam mo nno
testat est quod id tacitum preceptum
et tanto magis obedien puniter
quanto preceptum expressum obedie
do solet voluntate superiorum
intellecta De qua clarissima v
tute obedientie silua tam veteris
et noui testamenti plena est. qui
radz radicem aperuit se offert obedi
entissima obedientie et fetor
tur pissima inobedienc tam dei
quam suorum superiorum et ipsum
obedientia in capite ecce s. xpi
tenemq expressam. qui factus est
obediens patri usq ad mortem
crucis. et in id patri suo suam
obedientiam exhibuit. s. et magis
simis iudeis pontifibus iude
orum et pilato ipsum crucifigenti
orum quibus id aperuit os suum
tamquam ouis ad ocisiozem ductus
et ne pdidit obedientia pdicti
vitam et ipsa mte virtutes mori
les tamq regina sibi vendicat
supernam sedem. Cui fm s. thoma

tanto virtus moralis est vel
lenior: quia aliquid ex temperant
ut deo subiciatur. Sunt autem tria
bona de quibus bonorum hominum. id est
exterior. infima. media corporis.
Supina sunt bona animi. Inter quae
propria est voluntas. magnificat per
voluntatem hominis omnia quae bona
virtutis et alias dominatur. Ideo vir
tutes obiectum proprium quia voluntas
propria maxime amatur. id est amat. vir
tutes opera meritoria reddunt
ex hac radice quia obedit voluntati
dei. et per martirium. vel elemosinam. et
alia huiusmodi aliquid meritum. in spe
ordinem ad impletionem divine
voluntatis. et omnia precepta dei
radicantur in dei voluntate. vel a
liud quaerit in divinis preceptis id
dei voluntas. in qua est amicitia
dei cognosci. quia idem est velle idem
nolle. Et si stare quod preceptorum
dei esse de voluntate dei. mor
ad voluntatem dei esse. recurren
dum ad omissis preceptis. ut abra
ham fecit de filio suo immolando
cognita dei voluntate. imo et fit
de precepto non preceptum. et de
non precepto preceptum. non excessum
operibus sed ex mutatione voluntatis.
ut moysi de quinque id mulierem
fornicaria. et ex furti iezeldi
tar. et ex mobea regis sanctis.
licet cum preceptum dei fuit de p
molandis dei victimis de pda
ut iosue et moyses legimus se
tisse. tunc quia deus precepit san
le ut omnia occidet de amelech.
id deus mutavit preceptum et
recurrendum fuisset sanli po
cius ad 2m preceptum sed ad obe
dientiam qua constabat de volun
tate dei. magis quam ad victimam
Ideo hoc per infallibile regula
di tenere quod per scripturam potest
aut ex ratione aut ex scriptura
aut ex voluntate superiorum do
magis esse voluntatem sine
prius sit sine in se magis meritis
est preferendum. propter impletionem divine
voluntatis que fundamentum pot
omnium operum extorum meritorum.

Ideo fons theologie veritatis habet.
quia homo stricta voluntate dei ad hoc
esset deberet potius lapides ad
cumulum deferre aut fimum circu
quod fletibus et contemplationibus
insistere aut etiam quod mereretur apud
deum velle esse. propter conformita
tem sue voluntatis ad divina. aut
etiam si possibile esset debet parti
cum in inferno velle esse quam extra
sum dei voluntatem. quod apud
deum esse velle tui sua volun
tatem. Ideo et in domini orationem
non petitur ut impleantur per nos
dei precepta. sed ut fiat voluntas
eius in nobis. quia in hoc tam
instaurantur et per precepta dei. id
notestur nobis voluntas dei. sed
etiam si ab supremo non essent
nobis ultima precepta dei publi
cata. sed tempore legis naturae
sancti impletant eadem dei prae
nodum a deo publicata. sed tempo
rum nullus inspecta. Ideo dr
ad quam. Sentes legem non hu
tes sed scripturam. nullus ea quae leg
sunt facitis. et ex illo habetur fin
damentum illius dicti greg. ubi
sup. Obedientia tanto magis
est meritoria et laudabilis per
tomia hz de suo. et tanto magis
laudabilis sitomagis hz de suo
ad primum obedientiae obiectum
est superior preceptum quod quod
ex alterius voluntate procedit.
sed aut id ipsum alium preceptum sit
alias propter se et voluntatem etiam ab
sed preceptum ratione sui aut in ipsi
peris vel propria voluntate habet
in illud. et non vi illud impletur
propter preceptum sed propter propriam volun
tatem. Ideo minus habet de ratione
obedientiae. et in magis de propria vo
luntate. ideo omnia meritorum.
Et ex quod illud quod preceptum multo
modo fiunt se est voluntas. sed fiunt se
considerata est repugnans vo
luntati. sic accidit in asperi
et durum. sed manifestum est quod in
impletione non propter preceptum etiam
in merito sue voluntatis quia de
in se. Et tunc illud quod exterius

apparet. Sm tame dei iudicia q
corda rimat. ppt contingit q ec
on prosper obedien aliquid de
suo tmt. no ppt hoc sit mag fau
dabilis. si ppria voluntas obedi
ent no mmq denote tendat ad
impletione precepti. hec tho in
sum. Et vero omne rationabile
creatura voluntas deberet
et tend stare et moueri ad vo
luntate summa nota e ex eo.
Quia sd deus est ipsa motor
omn entiu. que na moueri
ta est primus motor omn volu
tatum. Deo ex nmte iustitie ob
voluntates sue subdimtur volu
tati. Dup aut voluntes hmdie
in subiudum esse inflexibiles
quo ad imperia hom. in qui
busdam vero flexibiles. Et iuo ad
deu vero semp debent esse flex
ibiles. Cui eius voluntas p se ne
est infallibilis. i nullo alio rtd
si separat regens et alios. In hui
mds vero imperiis voluntas re
gi a diuina regula. p scrip tnd.
per vos. p fines. intencoes. p hi
tus. Cui sm phm 2o et 3o ethi
actus hmani regulant p fines
et habitus. inquantu i hmdiu
impedit regulari sm diuina
regulam stmdu est ab. In coi
vrs autem pertend e in per
sentencia. Obedie in quit opi
deo magis qua hominibus. In in
differentibus vero quo ad subditos
reu suos supio et prelatis supio
reu sed dz esse inferio. quo ad
hoc in quibus sunt ipsis subiecti
aut p voto obedientie. aut iure
nali. ut fdlis i reu pntis. Obedie
tia aut que fit hod ab hoc sti
p voto. Illum fit quo ad actus ex
teriores. et disciplina. et pedes
et cuiab et tcta. Et quo ad motu
interiores voluntes. Supior no
hi dominiu in homine. Et solus
deus. tu no pt ho indicare de
interiorib quo ad penas eternas
Vnde Beta 3o libro de trinitate dt
erit si quis estimat sibi tuto
in hominem totu despendere.
Pars enim melior excepta est.
Corpa obnoxia sunt et assiep
ta dmb. Deus quidem nr sunc
Qua est tho. m. 22e q. 104 ar
1o in pn. Religiosi vero qua
profitent obedientia. quatu
ad regularem conversationem.
i sm q sunt platis subdimtur.
ideo in illis solis suis platis obe
dire tenent que pnt ad regula
re quer sancte ptinet. et hoc est obe
dien suffis ad salute. Si aut
malus obedire volueritis. hoc
ptinebit ad humilitate perfectio.
Dimo tm illa no sunt coi deuta
coi professio. Et sic triplex est
obedientia. Vna sufficiens et nrali
alia perfecta que obedit in omnib
licitis. Alia indiscreta que obedit
in illicitis. Hec tho ibm. Hmo plu
bus de obedien recurrit subiug
ad illud de quo nra principalis
versat intencio. Sti de ppria vo
luntate et de inobedien eius
sdrore collecta nea. q exclusa
sua oppta sti obedie. que olim do
minicali in cordibus religiosoru
sedem sibi pro ea poscupauit
ut ia pauca nio reperiantur
in quibus simplex et voluntaria
obedien locu habet. Nd si repe
riant adhuc aliqui obedientes
hoc est aut ppt psperitate rtu
de quibus obeditur. Aut ppter
ppm comodu. aut timorem.
aut affectos nalem. aut carna
lem. aut quocudz alio colore
vno simere. Sta ut sancta nr
obedien que olim floruit et
plificauit plurimu in sancto
prediis. pene hodie sterilis
remansit. Sequitur enim pdoribus
temporibus summa impeda
eiu usqz ad mortes et patres
impasse et subiectos suspicisse
et ep in in sublimitate pstoris
efficacie pferisse. Hodie vero
nostro quid dicam dz forte sm
hoc ut pdentes requirant
a subiectis tho a rectoribus quid
quid volt ut faciat vobis. mgt

quam q̃ ipsi dicunt. Ad simile do
mine quid me vis facere. et ideo
merito hic obed. vir sterilis di
cit ad rachele. nonne iacob s. deo. Ri
ni filios aliquid morior. Quia
enim deus eam fructu ventris sui
ut olim pulchram rachelem.
Vo tu diffiteor adhuc sibi sed
aliquotiens ipsum esse mihi quoq
gemma non sunt ornata cum ba
al. Superest m aparicio plurid
pauca sunt. Nec enim totu semen
sanctorum ablatum est de hac ut
fertur consid. quidam sathan
tentat terrend et p ambulat ut
hoc semen amichilet aut infiniat.
Vnde sum qui ad obedientes superad
tur non con se sed pro se ponita et
post dicenda arbitrent sed si sed
dent ut dentibus de planctu mole
dicente. scient se cadere vino lab
rare. ad curam gliciunt. Ho tu
dico amici nobedientia pari
passu ambulare in gustare pe
ratorum. Ita una a altera dignior
dur sum sancta thoma. Vno
ex pte sapientis. Quadus enim
ho omes tura appone debeat
adhuc p culi superiori obediat.
tu magis est debitum ut superiori
prati magis obediat. et ideo sig
nu est q̃ conuia sapientibus supe
ori magis est obedientia. ideo
gravius est no obedire superiori
quam inferiori. Alio mo ex pte
precepto. Non enim sapientes
implere omnia que mandat ma
gis enim unusquisq velit finem
et illud q est finis finis quia et
ideo tanto est no obedien maior
quanto precepta q quibus peccat
est magis de mitis ad illius
qui precipit. Et in preceptis quid
dei manifestum est q finito pe
ceptum datur de meliori. tanto
enim no obedien gravior est. quia
tu voluntas dei p se ferit ad
bonum. finito aliq est melius tu
to deus velit id magis impleri. ad
de dilectione dei magis quam

de dilectione proximi. Et ho vi obli
gantur ex solo hodie precepto no
est gravius peccatum ex eo q ma
ius bonum preterit. si ex eo q magis
est de mitiori precepto. Nota
dicendum ante qua contemptus pe
ceptum hominis. Iamor e peto quo
contemptus ipse sapiens. quia ex
reverentia sapientis procedit debet
riuencia precepti. Ze de blasphemia de
qua con persona dei peccat magis
est quam con preceptum dei. Ideo si qb
velit no obedientia fugere nota in
sui sic disponat q animus de p se
non feratur in aliquo certum appe
tendo aut eligendo. sed pendeat
ad arbitrium superioris. nihil sibi
a se detinens. Iam quando tal
est q se penitus detinuit aut limi
tet ad aliquod certum si precipit
ei contrarium. mox sumit in disspli
cinam. et no in no obedientiam
sed ligatur q alligat alicui i mo
bili. difficile pe aliquo separari
nisi aliqua violentia fiat. Si aut
pendet in aere sine alligatione.
mox sine violencia movetur ad
voluntatem mouentis. Et adhuc
meditacione animi multum opa
tur meditare. qui ho deo obedit
si vicario eius obedit. Dic xpo
qui vos audit me audit. et qui
vos spernit me spernit. Quat
et adhuc meditacio animi hi
q obedie. ante vota tria religio
sorum est principalissima. Nam p ea
colligunt omnia statuta religiose
vita asseruant. sequuntur. et iusto
diuit. qua recepta omnia colla
buntur. ad nichilum redigunt
Ho p idolatria terminum ruina multa
religiosorum. et pene omnes p
vinculum religiosorum s. obedien
tia plangunt dissolutum. ita ut
prudentes nec volunt subesse
iugis patrum sum quibus et ipsi
professi sunt. Nec subditi vole
subesse religiosis ut platis. et mi
to subditi auferunt quasq no
imponne obedientia platis. ita
plati auferunt obedientia re
per que quis cum peccat p hi

7 torquetur. Sap. xi. Nā sunt gemitus
dissolutiones. laxationes. voluptates. cum gemitibus. tempestatibus.
mentis tentationes. Primo et se
cundo enormia vitia. que etiam
scrutatibus sunt enormia. Dup
habilia sunt aliquos religiosos.
Hoc autem quod sathanas. perpetue mul
ficere conatur hanc obedientie
matrem. ne filios virtutum et dis
ciplinarum regulariter gratie possit.
sicut lucrum magnum sibi ex
hac eximere. si non solum ramum
fructiferum de arbore si radicem
arboris. Nā omnis vires in ri
mis oriuntur. postmodum. Quod in p
thoplasto per hoc inobedientie
vitium. totum humanum genus insec
tum. non ut in diuinum. sed. si ut
id in quo fō natum originaliter
omne. Deo. Si adam. deo
perseuerant adhesisset omnis eius
posteritatis salua fuisset. sic si p
lati regulis sicut in hac parte
et subditi deo sibi et regule sub
iecti essent. Dicit enim eis medi
te cura terrenum. Cum enim plati
uerit uiuum platem hunc super
subditos. non solum spiritalem sine
temporalem. quo
ad penas corporibus infligendas.
Non dubium est quin possit rebel
lare rebelles a prauis actibus.
Qui dicit. Iere. Nemo fidenter re
prehendit aliquem in eo in quo per
irreprehensibilem esse confidit.
Et hoc iusto iudicio dei agitur. ut
auferent deo obedientiam auferat
et ei. Ad 7 primo hodie in statu deo
omnes omni eius imperio pare
bant. nunc vero 7 rebelles 7 retro
mina eadem homini rebellisent.
Et vel dubito an salutem spera
re pro adire suadere. quorum voluntas
firmata ad obediendum hec
enim in se differunt. Primum enim
dicit fratrem obedire voto salue
in hiis in quibus temere quis re
aut superiori obedire. Tum vero
est licet non tam obedientia tu
est. Ut eam. Quia enim deo non re
numerat actus exteriores in
propter actus interiores. Inquantum quod
redunt de propria voluntate. sic non
prosunt exteriores in quantum
predunt de mala voluntate. quod
deinde debita voluntate. Nec id
si oculus tuus simplex fuerit to
tum corpus tuum lucidum erit. Deo
in principiando amum fuerit ad
obediendum. ita vinum esse nolo
videt corrumpere. Quidam in sentit
religiosus mente sua aliquem
esse a voluntate superiorum sicut in
hiis in quibus et obedire temere sentiat
se non esse in bono statu. Nō quod
lo dicere quod teneat. Et ad penam
extorrem tamquam pro excessu
obedientie quia voluntas sua in
terior non est conformis intentioni
voluntati sui plati. quia nec hoc te
nemur quia ad deum. quia ad
voluntatem. ut tractari solet in fine
libri primi sententiarum. Si quidem in
testat sibi voluntas plati. per exte
ria signa verbi aut scripturam. exte
tenetur aptare voluntatem suam
ad parendum. nec tamen alias
debet eam affirmare non ad pare
dum si preceptum immoteset. Nec in
peior est lepra in leproso. quia
propria voluntas in religioso. Ideo ex
tristitia sanci. ex teneritate simple
cium operum. ex exclusione vel ali
aut difficultate imposita. ex mur
muratione. aut detractione aut
ex alio opposito dato platio a sub
dito. 7 ex petitione oblata mandati.
quamuis faciente apparet quia voluntas
subditi habet in se venenum propre
voluntatis. non religiosum id non ha
bent nec velle nec nolle. Si hoc in
sua professione renunciant suo su
periori. Ad 7 propterea sibi renunciant
vel surripuit sibi temere velle aut
nolle alienum sibi usurpat 7 non
suum voluntatem. Licet pyle religi
osum spiritualiter esse iocundum aut
esse sine tristitia. qui suam propam
voluntatem non relinquit. quia quo
cienstudet aliquid sibi imperatur
suo appetitu quod. mox tristi
pusillanimis efficitur. Diuina

et excusationes quezit. 7 vicium
est inobedientie 7 rebellionis et ipse
timidus est. ne aliqd rationis aut
asperz et displicat. Ideo oz ipsum su
periori aut adulari aut timere.
aut mordinate velle complacere
nec audebit quid iustice aut ve
ritati existit eidem displicabile
narrare. ideo multa talia et si
milia opa tenebraze sequitur ex
mente inobedientie. Et ut sua
propria in quibusdam assequat vo
luntate in multis oportet facere contra
propriam voluntatem et contra sua ra
tionem. In quibus omnibus filius obe
dientie liberius existit. hilaziz
et utinde 7 pacifice in omnibus
diversitatem. Et quia sua propria
frangit voluntatem. In multis ex
terioribus liberrime sequitur rationis
ductum et divinam voluntatem et su
cordis pacem sincerius amplectitur.
ab omnibus diligitur 7 in eo qd scripm
dicitur omnibus diuditur. ab omnibus
recommendatur. in requie opulen
tia. 7 in pulchritudine pacis semp
repausat. Ecce pax et tranquili
tas obedientie. et tur beato inobe
dientie. / De ypocrisi

Et quia inobedientia aliorum
tari plet ypocrisis ideo diya
bolus cordi denotoz temptare
plet p virtu palliati sub spe
quadam relatis virtutis vt qz
tu pcest patent inobedientie
ordeni apud platu 7 apud rele
rosi ad regendu id vicii 7 alia
sup indicat quada colore bom
tatis plurtatem cordis sui et or
dina opa vitiosa molle quoad
exterior sup humes sanctitatis
vel fin vsi nomine ypocrite titu
lat a spe eoz qui in spectaculis
gesta sane mtedunt distinguu
tes vestiu vario colore ut ad per
sone quia simulant colore pue
mat modo in spe viri nuo in spe
femine ut in ludis ppetim fallant
Ideo augt dt ypocrite agunt
partes eoz que no sunt Ideo
ypocrita est omnis talis qui vt
se videri esse qd non est Simulat
cum se iustu et non est Ideo
ypocrisis est quedam simulatio

simulans recta intentoz quia no
habet ideo gregl xxi mor dicit
q ypocrite per causas dei desi
nunt intencion seculi p ipsa
etia que se agere sta ostendunt
no quezsicere quezud hom sed an
tes sanctoz ideo simulant men
dacit intentoz rectam qud non
habent et ideo sicut simulatio
ipse est mendacium quoddam
extrinsecus signis factoz consistens
sic et ypocrisis nec refert vtr
aliquis mentia verba vel sto
vel aliquo alio signo et ideo est
veritati opponitur et est sim.
plicitati Nam veritas dz sim q
signa concordat signat Sim
plicitas vero dicit sim q no mise
dit in diversa ut sit aliud inten
dat interius aliud pretendat ex
terius Et ypocrisis qdq e mozle
quiz venale Nam in ypocrisi
duo sunt sit defectus sanctitate
et simulatio eiusdem sanctitatis
Et qd ypocrita dicat ille cui
intencio fertur ad vtrumq ut sit
aliquis non tantum vtrumq hoc
sed solum sanctus apparere studet
consuetum accipi in sacra scriptura
sic est peccatum mortale / Ideo xc
treberrime omnipotent vae stris
et phariseis et ypocrite qui xxm
multus eum totaliter privat sancti
tate nisi per peccatum mortale
Et vero dicit ypocrita ille qui
intendit simulare sanctitate
a qua desint p peccatum mortale
tue quatenus sit in peto mortali
no tm ipsa simulatio est ei pecca
tum mortale sed quiz venale quod
distinguendum est eo fine qui si
repugnat caritati dei et proximi
erit peccatum mortale pu ad aliqs
simulat sanctitate ut falsam
doctrinam seminet vel ut adipis
cat ecclasticam dignitate indigna
vel quemdam alia temporalia bo
na in quibus fine assistunt Et
vero finis intentio no repugnat
caritati erit peccatum venale
pu ad aliquem in pd fictue de
cipitur ut dicit phy Ze ethice magi
cum vanum quia malus contingit

tamen q aliquis simulat pfectam
sanctitatis que non est de ueritate
salutis et talis nec est mortalis
semper nec semper cum peccato
mortali Ad primo mo ypocrisis
quam loquitur auctoritates sacre
Dicit enim hieronimus vsque xvi
glo Et in comparatione iuriorum ma
lorum leuius est aperte peccare
quam sanctitatem simulare et
sup illud job vi Sic deus placuit
ei Et glo - p simulata equitas
non est equitas si duplicatum
peccatum Et super id trei Do
maior effecta est iniquitas ppter
mei peccato sodomorum Et glo
secula amare plangunt que
in ypocrisim labi si maior est
iniquitas peccato sodomorum q
manifesta erant hec ex dicto cho
in sroma Nam considerare quet
cuiuslibet religiosi ne in se hanc du
plicitatem inuenat et multum
periculosa est tentatio ypocrisis
nec ab hominibus extra laudat que
laus sic blandit ut homines curi
osam fictionem et quibusmodo deprehe
hendunt prauam que occultat
tantomodo reprehendunt et ar
guunt sed nolunt occultum egroti
quod difficilius curant publica no
peccata sed et publica nouera et
ab omnibus videntur feditatem suam
patefacunt et ideo ab omnibus ar
guunt ideo periculosior est ypo
crita quia publicum peccatum vnum
et xc ypocrite Mt xi dicit Amen
dico vobis publicani et mere
trices precedent vos in regno dei
et subdit venit enim iohes ad
vos in via iustitie et non credidis
tis ei Ecce ypocrisis nec penitentiam
admittit nec se cognoscit peccatrix
se quia tales ypocrite turpe esse
mant si per penitentiam proden
ypocrite fuisse iso et meditatum
que est penitentia difficile ad
mittitur et qui in tali ypocrisi
assuescunt qui assuetudinarii ex
sola dei magna gratia vix reduci
possunt ad statum humilitatis et
de contrario in contrarium difficile et tristitia

Dicit etiam bern in libello de xii
gradibus humilitatis de illo non
mihi nec de aperioribus arguun
tur stentes si se defendent qui
sibi non credet subtilia mac
mut argumentum defensionis ra
respondentes confessionis et quip
pe ut scriptum est qui neguiter
iudicat se et interiora eius plead
sunt dolo voluntas demittit se ster
nitur corpore aliquas seth lac
mas exorquent si prius vocem
suspiriis verba gemitibus
terrumpunt nec solum qui hoc
est obiecta non excusat si ipse
et culpam exaggregat ut dum
impale aliquid aut incredibile
culpe sue orepsunis additis audis
Quid id est putabas Si sed
possis et ex eo et falsum esse non
dubitabis dum confitet in dubium
venat et quasi certum tenebit
nisi affirmat et credi voluit
confitendo culpam defendit ape
rienda tegit quod et confessio lau
dabilis fiat in ore et adhuc mi
quitas occulta in corde quatenus
magis ex humilitate quam ex veri
tate confitetur putet quod audet ap
tans ei illud Justus in principio accusa
tor est sui cum ait cum apud homi
nes veritatis perculitari quid hu
ilitate ei apud deum periclitet
trocis Aut si a deo culpa mani
festa est et nullatenus versutia
tegi potest Nichilominus tamen vere non ter
penitentis assumit et notam non
culpam relaxat dum ignorantia
manifeste transgressionis detorquet
compensat publice confessionis
Gloriosa res humilitas quia ipsa
et superbia se pappalliare appetit
ne molestat Nunc et ypocrisim
dum bern cognoscere doceat si re
am falsa se humiliat per publicam
confessionem sic dicens Sed hec ratio
tergiuersacio a plato depren
ditur si ad hanc supbia humilitate
non haut flecti quomodo dissi
mulet culpam uel differat pe
nam Et in eis peccant penitentes

laborem penitentie no abhorrz
Sz quid quid sibi pro culpa cp̄
edit mundiciur tacita ofsciei libe
ter amplectit. Cum vero simu
lata confessio oma uel leui qtue
lia aut exigua pena mtrogata
sū humilitate simulare ia simula
rz. Dissimilare non pt. murmu
rat frendit. ira stitu. Cuata
putas tunc confusio sit in cor
de superbi cui firmus propi. pro
amitti. suus minuit. sic culpa
galint. Tandem noti. ab omni
bus iudicat. ab omnibus eo qp pe
nitentiam omnes indignantur
quo falsum conspicuit quad
de eo prius opinabant. Cunt
opus est plato ut eo mo illi
parcat quo magis omis offendit
si illi parcet. Ete in verbis suis
kern quale speculu oculis mis
pfect ut simulata sanctitate
quid ypocrisim dici quisquis
agnoscat. z suarp dus z alteriq
et qitu venenu latet qiz sb
decore palliate sanctitatis
et reuera sub fetore grūdis
vicositatis. Cuia pestem satane
religiosi circuspectissime dnt
detinare ne no religiosi sed
viciose apud deū titulum
r̄ portent qm apud homines
sanctitatis sitta effigiem ptule
runt. Pro qua si quid bonu
in prdi habuerunt merredem
suam hnt recepeunt. z in fitiu
carcii a merrede r̄manebit
dicente xpo de talibus amen
dico vobis r̄cepeunt merrede
suam. Mt vi. Neqz ambiguum
principem tenebrarum multu gau
dere de tali suo oculto cultu
quo plures sibi luctifiant z
in vnguibus suis eū cultodiu
ne medicu neqz medicina ad
mittat cui si adhibere velis
medicinam mox omedia crept
z ad obstinacia labitur z suo
fetore plurimu nares infiat
totu qi congregacio in admi
racio z scandalu mittit

Et pdictum et solet consequi mt
religiosos. sathane illud vitiu qd
pertinacia indicatur. Videmus
eni crebrius ex mani gloria ex
ypocrisi. Se opinione pprie sinc
ritatis. aut estimate in se sapie
tes quosdam in suis sensibus sic
fieri frontosos. z pseuerantes.
ut a viis quas ipsi concepe
rint nullo mo paciant. alqd iuri. nec
p seniores aut platos. nec p di
cta ipsi aut aliorū doctorū. etiam
si angelus de celo eis loquere.
Quot cottidie experimur ta
les. tam in psidentibus. qui in sb
ditis. Ideo sicut cp yb. li. ethi. 20
dicit pertinacia dicit aliquis. qui
est imprudenter tenacis. quasi dicat
tenens. z idem dicit pertinacia
eo. p in proposito suo ad victoria
suam pseuerat. Antiqui eni di
cebant vitiu q non victoriam
et hac phus vocat yn ethicis
y tipo nomo nobis. sozt sententie
quia stz pseuerant in ppa sna.
qz p hoc volt sua excellentia
manifestare. Vnde s. sm tho
molles z pertinaces sunt oppo
nenda. Cum mollis s. qz nitz
de facili redit a bono ppt ac
difficilia. que sunt mere non pt.
Aut sm phm dicit mollis. qui r̄
redit a bono ppt tristicia tan
tas ex defectu delectabilium. qi
redeuns debili motu. Pertina
cia vero. ut dictu est. minus adhet
sue opinioni. z ideo vitiu qz vi
tuperat. Pseuerans vero. tenz
medium. stz redit qnz z vbi dz.
et stat fiemt. qn z vbi stando
est. Tullius dicit in sua rethorica
Ita sp hz pertinacia ad pseuerantiam
qd supplicio ad religione. Po
test pertinacia multos etia
sanctissime vite viros in hc
mo ad damnatio induxit p
sathane per sua opera. qui sic eos
dementant. ut nullis patres
doctrinis. nullis exemplis. nul
lis et verberibus potuerint ab
ipso sententia euelli. ut in vite

mpt. xiij

XI. de pertinacia

pertinax

mell'

pertinacia

pseuerantia

patrum sepius repetit. de illo qui
se in puteum proiecit ex sua so-
ne diabolica quo vivo seminis
ng extructus, angelicis defendit
inspiratos, in quia opinione et vi-
tam finivit. Et alios plures. Sic
et hodie plures tales hac vitio
irrecuntur. ut ex inani gloria.
sic se reputant sanctiores. pru-
dentiores. ut et non rationem
ex sola victoria obtinendi. quin
volunt veritate periclitari. p
suam opinionem. quia putarent
se multos deiectos apud alios.
si veritate quod alii sentiunt re
derent. tacentes virtute hum-
litatis. induti superbie dermone.
Et si sic manifesta lux veritatis
eis obiicitur. dubitata quezunt. et ipsis
quas multa viderunt. aut ssq
fingentes exterminos. et id verba
sancti spiritus ad suum placitum ssm
retorquentes. quasi voluntet
tortuosus. hoc inquirentes. ut ad
opposita ducant ne aperti videant.
aut si talia ad medium non possint
producere. saltem tractum tatem
ne videantur alios consensisse. Ideo
intrinseco cor. in verbis est. ad ora
dictorum tendere. instantius dicte
quirere. et id quod manifeste ve
ritati et ca. nos sunt. ad pro
situm detinendum. in medium adhi
bere. et astutione sue opinionis de
fendende. Ideo tales sepe statum
defendunt non veritatem. ed in
homines fictica quedam et ordi
nationes statuentes. si vitium ad
magis gratiam reperire. non
intendentes ad id sunt statu
tis. Et sicut hom. qui p caritate
statuti est. non caritate non dig im
itare. Ideo multa vitia p tales
qui impediunt. et talibus nulla
cura est. de utilibus. aut magis
necessariis. si solum de sibi placite
et opinionem sue fauentibus. ut
proceduit sententia cor. et vi
toria contrahant. Et expedit qui
ede talibus. et de aut secretis
eis denegare. quod si. in atrebus
quas verbis et animos vadu
ingnetur prudentibus id expedit
omnino nectin. est. ut publice quidam
et confundantur. ne alios impe
dient in bono melioris. vino et
stismata et pacem facient. ed
gregationibus et pacem turbat.
In est heresis oriunt. qui erroma
dogmata seminant. et defendunt
non manifesta veritatem. Et ab
heretici sue glorie appetitum
sensum ptinacie defendunt.
Si vero paratus ed alieno
sensu semori. id no heretici
tenetur. Vnde dt aug. Certe
possum heretici esse no possunt.
tue ad quadta. mali pducit hor
vicio optinacie. qd valde iocunde
amplecti. prudentes tenebrazud.
in his que vir gerit formam sic
titatis. Quod vero et manifesta ar
gandet se abiuria a suo sensu p
depta veritate. et sicut sed molli
de furuli sustipit in magne mag
mentis. Et aug. satis se id semper
ab anicula admitto doceri. nec
adhuc quibus sit qui docet. ad
mo vezid sit quod docet. de Tuidia Ca. 19
Aliud etiam genus vicii satis amas
Aliud semidze solet in cordibus. aut
congregatione nibi religiosorum.
immundi no mud formidandum
nimis pezculosum et verendum.
qd et seminator malorum ex sua
propria immundia morte plures pa
rentibus inuecit. Dicente sala
mone. immundi dyaboli mors
introiuit in orbem terrarum. sic
et hodie in cordibus religiosorum.
hoc semen infectio spergere no
cessit. stenus per hoc magnos fruc
tus religiosorum deperire. Ideo id
immundia aut odio nullus esse vim
fructum in religiosis. id hoc vidud
tazutitem perimit. qua perempta
nec martirium. nec elemosina. nec oratio
nec aliud opus reddit mezito
rium. Deste paulo. Cor. 13. Vide
dum etiam est. ne hic morbus in
tantum invaluit. in religiosis
ut et vulgus fametur religiosos
esse immundos. cotinet hoc vel no
fabulas centur. et hoc vicium quod
adp inferetur totum mentalem
fact. Inde id paulo. Cor. et id sit
inter vos zelus. a immundia mone

razionales estis. Pro quo sic intelligendum quod invidia est tristicia de bonis alienis ad quis aliena bona apprehendit magnificata sunt diminuta propria gloria vel excellentia. Et sic proprie invidia est de bonis bonis alienis in proximis est. Et magis homines amant bonorum suorum in opinione hominum esse, ut phus dicit in 2o rethorice. Sed invidia sup est tum tristicia, magnificata alicuius boni apprehendit quasi excedit eum in bonis. Et sic talem torquet sicut flagellatus aliena sicut greg in vo morte. Igit tristicia amicitia est invidie et orit ex appetitu similis bonis habere quod alter assequitur quia quis primo se estimat quia quando primo accessit alter estimat sibi decrescere. Ideo ad invidia pertinet ut bonum alterius et bonum proximi quasi sua bona contristetur et tanquam gaudere de bono proximi. Dicente paulo no gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati. Et ideo quaerit quae sua sint. Consequens est invidia esse contra caritatem proximi. Cum vero contra caritatem sunt in plena deliberatione et consensu, planum est esse peccatum mortale. Non tamen omnis subitus et imperfectus ac indeliberatus invidie mentis oppugnatus censendus est peccatum. Cum in quibusdam quae peccata mortalia, reperiuntur aliqui motus imperfecti a ratione non deliberati, et solum in sensualitate existentes, sed plena ratione deliberatos, qui sunt venialia peccata, sicut in gula adulterio primo motus qui insurgere et in gula contemplatione primo motus recedere sic et in gula invidie reperiuntur aliqui primi motus orti et in virtus perfecti manente in eis radicali caritate, quia propinquia invidia aut tristicia proximi oriri vellent. Veri amici et pfecti inimici nulla invidia moveantur ad eos quibus invident. Ideo et scribe et phariseri qui ex invidia xpm sum erant in tradi dederunt nulla invida in ipsum mota

bantur. Cum enim pilatus saluatorem flagellasset, non ex crudelitate. Et ut furori iudeorum satisfacere posset, sperans eos invida moveri ad xpm videntes eum sic flagellatum adunatus eum ad eos ex pietate duxit. Ecce homo. Et pauper, afflictus et miser. Ideo invida dignus est. Ipsi vero invidie moti clamaverunt crudeliter crucifige eum. Ratione xpm invidia concepera videntes ipsum eum beneficare et ipsius doctrina invidius rapere quam ipsorum. Et fama eius crescere. Et ipsorum decrescere. Ideo ad illos tm invidia habet qui ly volt se equare vel preferre in gloria. quos reputat esse gloriosiores. quam ipse existit. Hoc autem contingit in illos qui non multum a se distant. Ideo inter similes invidia frequentior oritur. Non enim plebeius regi invidet vel ei rep plebeo qui nihil ad excedit. Iam dicit phus 2o rethorice. Invidebunt tales qui bus sunt aliqui similes aut sum genere aut sum cognitatis aut sum natura aut sum habitu aut sum opinione. Ad eum religiosi in se non multum distant. possunt in se ad omnino habere equalitate. aut in nobilibus aut in gratiis. aut in fauoribus honoribus. cognoscibus in firmitatibus et ceteris hoc. Et vnus alterum preferunt aut preferre vnus in in quibus ad gloriam humane cupiditas aut temporalibus. insurgit invidia. et cordis tristicia de alienis bonis. Idcirco maiores religiosorum sicut plati. ad curandum hoc genus vitii omnes occasiones acceptione diligentissime debent vitare in se et in aliis. et ut ita aut apta utilitas. ne sua deserent ad p hanc validissime. invidia sunt introducta. Certe eius alter alteri plerique si denegat. quid restat nisi tristicia de bono alterius. quod ipse cupit. Ideo sequitur invidia. aut et in plurimum expediret occultare. si que prosperitatis cum esset ex ratione facienda. aut et sunt media. et si que essent agenda bona. que gloriam redderent. et non

de necessitate essent publicanda sua
deinde per quem modum secretius agenda
ad vitandum pusillorum scandalum.
Cum igitur ob sententiam p mala est p
odit invidia. Ad huiusmodi vero vitu
perationem non puto efficiens rime
dium fore quam mentem figere in amo
rem celestium. et abstinere vel
saltem temporalium amorem
et passiones ac cupiditates quas
omnes scriptores perhibent esse illas p
stant fomenta. et iter praeparant ad
hoc vitium. si enim neque quod pdcpm
p in nobis diligimus. si alter hoc
assequitur. et invidemus. cum amor
iste. in nobis causat tristitiam de
re absente cupita. sicut eorum pu
tamus delectabilis quam de lector
in habente. Celestium vero amor
nulli invidet. ad iste in plures p
titus non minuit. nec augmentat
in singulis. Et habet de iure nam
ut alteri optet bonum. nec invidet
caritas nec emulat. Item aptum
vel etiam si quis se sentit stimulari
passione invidie. expedit se in
se colligere. et sensus tollere a cu
ritate strutium alios. Tanto enim
minus pertinet de bonis alterius
tanto minus hoc vitium in eo habet
obiecta. Nam cuita solitaria. et co
versatio sed habita. prohibet in
gressum obiectorum. et p quos curat
hoc vitium p oblivionem. et igno
rantiam superiorum. Ideo in turio
sibet cupidis hoc vitium magis
placet Dyadri. Vitium et hoc iuste
primitus sumit vindictam de
possessore. sed mundana penam
ingerit possidenti. sic tristitiam
tortis. et nulli extraneo noceat
tantum sicut proprio domino. et ni
habet delectationem. aut gaudii
admixtum. quia ad nullo cetera vitia
sicut superbia luxuria avaritia gula
nullo permittit delectari. tamen
tristitia tristitiae contraria enim
mutuo se expellunt. Ecce ex
vilissime contributionis est hoc
invidia que nullo solatio re
munerat dominum suum. Ecce hoc
e adverterte quod reli
giosi sibimuitre invidentes.
ad omni mundana vile sicut de
bezent in cordibus ipsorum. tamen
mundo mentem et pertinet mundana
ms pertinent. et vilioribus de mun
do. et ita adhuc p istis vilibus non
sequentibus omnia alterius invidet
tristatur. si eusterat. mereretur. pal
lescit. nec quiete semper mundi aut
rum pertinet. quezit occasiones
accusandi alium potuperandi. ad
rem. quia personam vitas quit
simulatorias. adulandi. pdcto
exo cupiditate. quod nos emit p
se occide. nec tamen potest adi
pisci. qd affectat. in alio. et cassa
labore. se et vires suas exhau
rit. sicut aranea texens tela.
se eusterat. pter vilem mustam.
quia forte mundi capit. sic et hic
dei. et proximi caritate occidit. se
et naturam suam ledit. et in nihil
acquirit. Hoc monet debent cp
libet religiosum. nemo quidem ho
minem adhuc invidie horror.
Et enim hec predicta vera sunt.
testes sunt omnes hoc vitio labo
rantes. si velint veritati tes
monium perhibere. et vespellis et
dolosis hostis quibus invadunt. saepe
ad hoc vitium cena impellere reli
giosos. qui ab aliis omnibus se poter
unt cum obiecta aliorum eis sunt
ablata. Nos enim ignorat cp gue
et dispendiosum sit hoc vitium.
quod tota radicem operum bonorum
in religiosis interimit. et infirmit.
ideo ad radicem arboris suam
servari ponit. Ita ut et beatus
iohannes dicente homine. homi
cidam nominat. Qui enim odit
fratrem suum homicida est. 1. Joh. 3.
et iterum qui odit fratrem suum ~~homicida est~~
in tenebris est. et in tene
bris ambulat. et nescit quo eat
quia tenebre obtenebrave sunt oculos
eius. Joh. 2. Ideo vigilantissime quilibet anime sue salute
diligens. hoc vitium in se deberet
occidere. Et ex invidia q est
tristitia de bono alterius. sic pu
alium vitium. quod est odium. ad
discrete oppositum caritati. cum

quomodo malum. ⁊ sim naturaliter diligit
bonum divinum et bonum proximum ex
hoc ex ratione indita sibi hoc quod
propriae dicitur naturale. ⁊ hoc naturale ex
tigit in homine per odium. Sic
enim monemur ad diligendum ea
que nos delectant. magis tamen quod
concipitur sub ratione boni.
Itaque ad odiendum ea quo
nos tristant. inquantum concipiuntur
sub ratione mali. ⁊ hoc potest esse bo
num proximum. quo nos tacemus. que
tacemus. vi esse quod malum. id
ex tristitia. que est inimicia oriri
odium proximi. id clarius quemplas.
occurrit. p in homine mundo
qui volt vitare tristitiam. nasci
tristitia. Ad p hoc dolet de alie
no bono. volt suam vitare tristi
tiam. ad quid p hoc quod desi
derat vitare volt tristitiam. ⁊
appetendum delectationem. ex pho vn
et x ethic. et tamen magis in
maiore in se quo tristitia que
pertinet de bono alterius. p' inui
det. Ecce quam intolerabile est inui
dere alteri ⁊ valde dimpnosum
⁊ propinque fugiendum. qui omnia
seculi. id que terrent. quia
blandimur abiecerunt. ut tan
tum fundita contingere. et tu
ad ea que spreverunt inuertunt
ambientes. cupientes. ⁊ qui p
ter inuidentes mutuo. et fundi
menta. et intentionem principalem
amittunt. qd' deus auertit a
sibi dilectis. de effectu ira dei p. xiii

Ca. xv

Hostis ceteri dum bonorum impel
lere solet mentes in hypocrisim.
et illusionem eas. ⁊ sufficit sibi
videntur in religione de operibus
exterioribus ex sola inolita con
suetudine. sine intentione pigne
sine deuotionis. et puritate
expletis. id permittens eosdem
ut intentiones sua specialiter. et
blandientes sibi ipsis. si opera
palia. aut et spiritalia ab eis
solita fieri ab ipsis resplende
ant. ~~id totum ex assuetudine fi~~
~~at. unde aut pace in ipsis ne~~
~~splendeant~~ ut totum ex assue
tudine fiat. nihil aut parum

in ipsis resplendeant ex intentione. et affectione di
lectionis. sit talia que intentionem
hominum ornant. aut ad
uertunt. Non quos paulus
ad diuersa recta ad rom. i.
cum iniuasset. inter recta point id
minimum valet. sine affectione videlicet
hoc est sine intentione hominis
complacendi. ornatu. et opere.
qui requirit ut omnia opera
ordinata sint deo grata. et to
spectui suo suauia. procedant
ex debita intelligentia. ad disci
plina. empta voluntate. ⁊ debito
fine. et intentione recta. et atte
tione estimata. et obediendi
voluntate. ⁊ finiendi desiderio.
et amore condimento. deo
complacendi desiderio. aut pe
nitendi aut edificandi. p proximum
proposito. proficiendi. appetitu
delectandi in deo affectu impe
tendi aliquid a deo conatu. et
similibus multis que ab interiori
homine procedunt. a quo ⁊
in quo omnis perfectio ⁊ intentio
consistit. et sine quo omnis ex
terior apparatus similitudine
rumpit perfect solum corrodite
ornatorum. si fructu varium.
Nam sine quo est hoc solum
deus sacrificium suscipit. p in
ara cordis flamma amoris
accendit. Conantur. sine
omnis quid sanctorum spreto cul
tu exterioris hominis omnis se diligentia
habet et occupat ad ex
tollendum interiorem hominem.
qui ad imaginem dei formatus
est. certi cum sint deo non posse
esse quidem acceptum imagine
sua. si ipso sint restituti decori.
Pauli vox est Regnum dei in
vobis est. hoc est in cultu interiori
hominis qui est imago dei. et
occurrit fructus salutaris. act.
xxi. Cum egressus de bethania
in iherusalem videns arborem
sicu folium solum fructu va
cuum. mox ei maledixit et
arruit. simile indicium formam dabis

in similibus. vbi opa arida et
similata ex radice consuetudi=
nis solius procedencia sine vi
ditate radicis interioris et pfec
tionis et solide vtis aut ter
correptionis. aut verecundia hu
mani pudoris. aut stipendiu
humane sistentationis. aut co=
placencia psidentis. aut ratis
transgressionis aut sola obser=
uancia consuetudinis aut de
lectacio in se opationis. aut fa=
ma humane opinionis. aut qsti
ui temporalis. aut appetitus
cuiusdam commoditatis. qsequenda
et pnder talia esse potest.
p ab exteriori predit. qd' ctz
pstat exteris opationib. in rbi=
gambus. que omda et similia
aut plz illoze. aut ex toto euan=
uat. aut saltem diminuit
mezitum. et mercedem opezis
exteriorib. Ideo sepius rmune=
dio est. et spectandum ex qua
radice opa nra procedunt. et
si non nihil. rgulandi. diri
gendi. retorquendi sunt actus
nostri. ut fiat rationis linea
predat. Verend. p in est. ne q
pares sint in operib. in pa
res effinen in rnumeratio
bus. id no ex opib. sz ex inte=
tione opis merte deb pporcio
nent. Sic id qualz qsuetudi=
nalia opata. mercede vacu=
am est arbitrandu. Sed sut
quedam qsuetudines ex habi=
tu bono. et optimo proteden=
tes. id ex radicata dilectione
sit sancta intentio. sic membri
corpis. et ob suauitate corpalis.
sibi sedem vendicat in vno instio.
et qi simulet et pugnant ope
rantem. et si cacare vellent
quiescere non sinant. Nec esse
ociosi. et no inte est id diffi
cultate opa aggre di sz assue=
factio delectabilis. et dulcis.
trahat ad opus. no sic in atti
diosis vbi inte e magis stimu=
lo. et calcari. si hic et ptur re
sistimat. et freno magis indiget
quam stimulo. non dico exteriori sz
interiori causa p urgente. sic q
ex tdr homo contempnat. intelli=
non possent et si pellent vacare.
Vnde exeunt ambo in suas plac=
biles opationes. interior delectan
do. volendo. amando. exterior opan
do. sic sibi consentiunt. quasi duo
mundi in comitis. simul in ope.
simul in spe rmunerando et
ne longe ambo a illis pdoribus
affectibus viciosis. sic legimus
patres sanctos in egipto et theba
yde patribus. dinine oratio
vsu. ut hospitalitate virtute. ceteris
q sancte virtutis exercicia sic assue=
factos. ut et no possent hoc talia
exercere. et si ab eis pena e imposita
tere talibus. sic eos pena fuit ref=
sare. talibus. Quibus hac qsuetu=
dinarias opationes. no id signifi=
cinas pmedat Deo. et grissimas.
Ex priori dicta. de merti et qi
acuiosa qsuetudine intelligi
volo. cu id priora cotidiana mri=
menta abessent. mox opationes
cessarent. vn termino in multis
subtracte. correptionib. et alias
causis pmissis cotidianis. mox id
imissa fiunt dissoluta. et negligen
tes. ita ut semp neda sit virga.
et stimulus. aut alicui hamus com
pellens. purgens ad opandum.
admstar asini moz pigroz. qui ver=
bero cessante. et caste de compel
lente. opezi no insistunt. quadi
hoc nisi fiut pi pdo. adueto
tibus. ut id molencia mihi aut
habitu acquisito delectabiliter
post operet. Nam sm phm de
lectacio in ope signiu est habi=
tus gnati. non tn amputandi
sunt opa tali no bona qsuetu=
dine opata. sz mutanda interiori
formandi. alia. ut q prius ex
timore aut erubescentia pressit.
pa ex amore et sinceritate di
lime dilcoe est pagendu. et
hoc vtiz quiz talia assumpto
diuine gratie condimento. que
nulli instanter postulanti de
negatur. facile pt fare. ut id
fiat mezitozia. qd' plus fiut

varum a merito cogitando et me
ditando gloriosam et immarcesci
bilem coronam a deo promissam.
penam ignis in extinguibilis ad
o comminata. peccatores pro
dei quam sortes multitudine cum
latam. vite fragilis brevitatem.
beneficiorum a deo perceptorum mul
tiplicitatem. et pro meritorum paucu
tatem. nisi quod supervacua tepiditate
excludit a pro passionis. cuius bite.
Que omnia et similia si quis medi
te meditatus fuerit. quomodo interim
mutabitur. ut oculus qui prius erat
tenebrosus nunc erat lucidus. oculus
totius corporis lucidus reddit. unde sen
tentia salvatoris. Si oculus tuus
simplex fuerit. totum corpus tuum lucidu
erit. Nam est quod in talibus quietibus
naris vitiosis. rari gemitus. ho
rarie. et momentanee quietis
nes. eximie orationes. oculos
rudsitates. verbi dei. et exhor
tationum nauseantes. colloquia
secularia. prolixes ligne. lenita
tes. mores. dissolutiones. supellec
tilium variates. et nimias mansui
ones. primi in colloquiis. ultimi
in divinis. festini ut egredian
tur. tardi ut introeant. quere la cre
bra de defectu temporalium. pa
ra aut nulla memoria de incremento
spiritualium. seu cor defectu. ad
oculum omnia facien. ut tollenda
valeant. et ne alius dissimiles
videant. hec et multa talia facile
estimari sine volenti. Que
omnia et similia caveo et opto in
me et in aliis evitari. ne opera
digna remuneratione pertent
in penam. que vitia detestabilia
in se essent. si fierent ex amore.
et ad merede que alias fuit ad
horrore et desidia. et non solum
non digna remuneratione. sed
pudione. ad sunt eadem in
quid ont. sed non eadem in quid mere
ad pro eo eadem principium. et
finibus procedunt. De effrenata voluntate

Ca xvij

Ca xvij

Est et alia pestis quid omni
bus hiatum quibus semitae
non cessat in virtutibus religiosis. sed
effrenatio voluntatis possunt
dici

De consuetudinaria missarum celebra
tione que ipsa per pro pro capitulum

impellit ut ad quoriddam medios
sicut metas. efferri voluntate
alicuius et maxime superiorum.
et abiectis statutorum. ut quod non sit
conforme sue affectioni. non
iudicant utile et minus sapiens
conditum et districtione omni.
voluntates ad suas prava tor
quere volentes. quasi non dua
ab aliis parentes. sed regulas
aliis condere cupientes. contra
ipsum voluntatem. ambulantes.
ad monachus religiosus sue pe
voluntate sibi sponte ligium
arbitrio. dum non ducit permit
tens. et contra illum attemptat. et si
nec nolle nec velle his de mere.
sibi et velle et nolle vestitur.
De facto. et non solum sibi ipsi. sed et
aliorum voluntates ad se trahere
cupit. quia semper tali effrenate
voluntati commixta est mentis
elatio. quae eam sustentat. ne al
terius voluntati cedat. vel sit
quasi. frenum laxato. fert indif
ferent in quibus cupiditas. non dum
tibus rationem. cum est tumor tor
mentorum preferre voluntatem. quae
sum se recta est sum velim. nam
recta ratio non habet. ut voluntas
omnium feratur in illud
quod est sibi proportionatum. non ex
aut supra. ut sit limitata non
effrenata voluntas. Qualiter
aut sum dyom sum po r. de dum
me. modus est proprie vacare esse.
Sic vero sit effrenatus in voluntate
appetit excellentia in excessu.
ad rationem certam. et pro
habet appetitum pulcre tempo
rum. Ad pro sum angelo de
similitudine dei. Dicit superbia
dit ad equalitatem ad servis.
et imperio multorum
suam. put. unde dicit rex de simi
dei. quo ad allicendum eos ad
sua voluntate. pro filios dominan
do ad instar magistri. Latet ad
in talibus omnibus per. gradus su
perbie. qui ut de pertis totis
singulatim videri appetunt
habere. prius minus. qui gradus
est quartus de filiabus superbie.
et arrogantie. quas gregorius
signat xxm libro moral. de
quatuor. quippe sunt species

impellit

quibus animis tumor ac rogan-
tia demonstrat. ad bonum a semet
ipsis habere se estimant. aut si sibi
datum desuper credant. pro filiis
accepisse merent putant. aut id
iactant se habere quod ab hac
aut de spiritus retro singulariter
habere appetunt habere qd' hmt.
Ro. ergo quo eius voluntas
absolute sibi ipsi nigrum existit.
sive frenum alterius secretum. su-
ae illud sit scriptura. sive sacro. sed
alioro doctrina. sive alterius vo-
luntas. singulariter pretis mani-
ombus. conspiris. sensu suo. velut
videri. qualis censet fuisse ille
architofel tempore David et ab-
solonis qui sic efferebat in suo
sensu. et sapientia aut nullus id
illud suo parcat preferre. ideo vi-
dens sum non pressisse consilium.
licet in se quod ad finem finum
utile. non tamen rationem et tal
tam consumm. disposita domo sua
abiit. et se suspendit ex defec-
tu humilitatis se reputans conte-
pm. aut ex timens ne absolon
patri suo David conciliaretur.
et ipse in indignatione regis David
postea renumeret 2 Re 18 Vel id
tas aut licet regimo possit. ad
no subiaceat imperio ex sui na-
tu Dei et regulari et flecti pt.
et dg. ut no in quodnedg obtin
feratur. si in illud qd' poli bonum
ad sit. non apparens bonum et
aliter cognoscendi multiplicia
habet dominicalia. ad cognitio
p se ad pfin eat ad voluntate. si
velle aut nolle dominicalia sunt
aut alia divina precepta. sacra
scriptura. lumen rationale. naturalis
instinctus. platorum voluntas ad
scamb. non conducens pdicte.
divina revelatio. exempla sanctorum
et retro. si que talia sint que
dirige pnt ut recte incedat in
hac vita. Suspecta vero debet
esse cuicq omnia que in permissis
aut aliquo permissorum non in
studuntur. ne nigrum pessimum
habeant. qui sepe contingit p ma-
gistro ut effera. qdlz libitum
tanquam licitum. Vel dicit. Bona
bona voluntas in adiecit ori-
go omnis bonorum ipsa et. mali vo-
luntas. origo est omnis vecordia
Ideo custos animae suae. valde pol-
licitus esse debet. cum custodia id
voluntatis suae et prudenter in-
telligat et discernat quid mito
vedit vel volendum sibi sit. et
post pauca subdit. Cui ne er-
ret aliqui crimina voluntas
unde semper assit mediate
obedientia custodiens veritas Ni
chil enim in homine in deo
placeret tam sibi conveniat. quod
voluntas et veritas. Et duo
sunt. quae sicut dominus dicit si
conservaverit eam vinum. qd' radix
peterent fiet eis a pre deo
veritatem aut pacem que pdic-
ta sunt nu voluntas dz esse
conformis. Effrenata vero vo-
luntas sui studiis coredit et
deo nec ducit. et ideo sepius pdpi-
tatur. Et effrenata voluntas
matrem habet cupiditatem hg
mundi. et corpore quem mundo sui
que consequi appetit et appetit
delectatio. Cobiles vero pgente
ex ea sunt elatio. pdpitatio. in
obedientia. presumptio. aliorum despe-
tis. et multa alia corrua que
ex ea gignant. Adverto item
p ex tali voluntate in homine
gignantur gnat. mendacia que
dam et facilitas. ut pmptitu
do et confictio petendi quae
implicat contemptum. ut religio
sus sine freno timore dei. libere
feratur in quod radix peccatum.
ad no advertat. frenante se
quendo regulam. si dicat. ad
dusi. et placato. Deo ex frequen
ti tali excessu. sic pago sit con
fictio. et ex hoc contemptu
pnipendens minio minus p
habitur. ad maiora. dem ad
maxima. ut fieri solet. Dicit
te hiem libro 8 de consideratione
quod non inmertat confictio et
no assiduitate quiet. dz non
posui redat. Quidq qui p ama
ritudine prius exhorrebant
vosu ipso malum in dulce quer-
sum est. primum tibi importa-
le

videtur aliquid progressu tempo=
ris si assuetus medicabis non adeo
grave paulatim sicut senes. pau
lo post et decabit. Ita paulatim
in cordis suis ad ultimum et ex illa
maduersione hi est contemptus ut
parumpendantur excessus mis
excentis corporalibus. et proui=
atur ad vitia spiritualia. Nam ad cor
poralibus solet distingui multi
plex contemptus. Primo rem
minus iuste appetere. aut non sit
debita et iusta tamen ratio rem appe=
et peccatorem. ut si parua non ut
parua. nec magna ut magna di=
cernant. si minuunt et hoc considera
sit ex inconsiderantia aut negli
gentia. ex nimia spectatione. et impro
uidentia aut ignorantia. non illud
dicere. Sapiens est cuius res sapi
unt prout sunt ut sit iusta sua
inter legem et legem. culpam et
culpam. penam et penam. ut fin
madio culpe sit et plagam mag
Cumbam contriat iste contemptus
vertens tergum. et claudens au
lam. fert sicut ceruus quo labendo
dicit et passo minuit. Secundus
tus distinguitur. qui pensatio rei
negligit. nec curatur. ut in primo
et dum peccans in detestantias
retrahentes. si eis id amittat ad
uertere ex pigritia et labor
difficultate. et hic contempto in
currere ad ignoranti crassa
et supina. Et hic iam gravius ac
cedit ad criminosum contemptum.
quo posset si vellet se excusare
ab auersione. et voluntatem
suam magis auertere. ab contem=
tu qua habet validiora adu=
toria quam prior. De quo salua
tor. Qui nos sciens voluntate dni
et non faciens vapulabit multis.
Tertius contemptus est magis rei
tamquam vili. et eam aspernari
ad quadam mente ptinacia. et
rebellione hinc auersam vo
luntatem non precepti aut pa
rientem. nec aduertendo an
hatur a delectatione. aut timore
aut amore. si solum odio sum
ne precepti. aut mandati
non quidem in hoc sed voluptatem sed alterius peremptorie.
Et misse contemptus est vituperabilis reprehensibilis et contentiosa
ad limitis. Prima contemptus est
in se venialis. et in venialibus par
cato sicut in otiosis verbis. lem
bus. scurrilibus. iocosis. et talibus quo
nid curantur et ut parti. ut vani
loquia stultiloquia. et otiosa.
dicta. facta et cogitata. quie
ex suo quie sunt venialia. ut tes
tatur bern. de dispen et prec.
Dicunt tamen quod et hec quinque
fiezu mortalia. Secundo per contem=
tu. pertinent in usum. et consuetu
dinem. vbi non species nec peccati
si peccant intentio pensat. et ad
declando dicit. Clario quippe con
temptu nent et impenitent obsti
nato. in minimis quis mandat
culpam facit non minima et ad
uertit in remen. Grauis vel bel
lum. satis leuem culpam sim
plicis transgressionis. hic vide
tur sanctus bern. quod et si hec
minima pertinent in assuetudinem
et negligunt curari ad fron=
tosa. ex mente et intentione vaga
ut si passim et absque pensa q
libet ignorantie. vel fragi
litate impotentie. nec si quis pla
libidine transgredendi. et ea
quia minima solum sunt. religiosa
qui efficiunt efficiat. et ad omnia
et velud vnus ex seculari ubi
nulla hinc adversitatis ordi
nato. aut statu sui considerato.
et si mortalia essent sine vel ligo
ori annex. ea nollet vitare.
Et nec rem propter ad ea. quo vo
luntate sua quod talis peccat et ad
mortalia. ipse correptus volun
tatem et per contentum pecc. ipse
si adhuc in ptinacia. quod vel iustat
disciplina et emendam. Contor
dant et qui doctores exemplis
firmantes in simili ut si vir tog
nosset ex porem suam sicut nec
ut vocarem si in absolute mulie
rem sine sua esse sine non patus
idem agere nec aliena si quia
eam non habet fornicatur
nec sua. Et hic finis verum appel
latur ardens lumator libidis

Sic et qui puti propter libidinem peccandi, et si non propter geniis peccati,
quod valde considerandum est. Et
religiosis, quia verendum est, ne
pacificas esse religiones a talibus,
qui ni timerent ne quid prosidis pb
lici, et pena et erubescerent ad pb
licum, nullam habent in se vita
ordinata. Et hinc tales verten
te plato dorsum, quemque dicit
hala ad convenendum, sine me
tu exaudentes, volentes semper
si audirent exudere, nec regu
lariter conuenere intendunt. Ni
similis agitati superiorum est
non videatur ullo voluntas
aversa est. Ad observancia regula
et conversa adverta secularem,
non votum ipsorum publice emissum
promittunt inquiunt conversione
morum meorum, et obedienciam que
principaliter non propterea in ill
si tales in omnibus excessibus
sub eo modis peccant: ut
tunc mortem. Ec racione ad
dicta, quia exeunt limites obe
dienciae regularis, quibus ad eorum
voluntatem. licet eo corpore
habitu et tonsura. tu alteris
videant communi agere vitam,
et periculosissime tales peccant.
ut ita dicam sub colore religio
onis in via dampnacionis in
cedentes. Cuiusmodi expedit in gen
moribus et manifestis voluntati
tenibus, ut sic cognoscent se
corrigines peccatorum publice
mentes quos nulla excusatione
palliare possent. Hic vero relata
sacrorum obtendunt: ubi st
tuta inobedientia, si sub mu
gra relata ad instar scribarum
et pharisaeorum, qui peccata corum
cognoscere nolebant. Meretrices
vero et publicani abhorrebant
arma turpitudine. ad penitentiam
sunt recursi. Et xxi Cuiusmodi
quoque vulnera aperiora, tanto sin
ceritate oculis presentes celeriorem
postulabant medelam.
Ulcera vero vulnera cicatrice
obducta, licet in se mortifera.
omnino tamen fide exterius
reliquerant. Deo si signum medi
cinae postulabant. Et hoc actum
in pluribus plus defendit. Quia
scribendi existit. Deo ne corrigit
tiones, nec admonitiones ad
mittunt suis gentis opinionibus
cuibus, nisi devota ora sub
iecerint. Et Rurso tales ad
cognitionem proprii defectus veni
unt nisi per publicos risus et
confusionem notorie omnibus.
Et sic intrantes Babilonia iam
primo liberant. Et hic pro
contemptibus et alii stare. ad
mortali, si ipsum peccatum sicut
sit gnoz. ut si quis fornicatio
ne non appareret, ne estima
ret esse crimen mortale. ut
quidam putaverunt. Et qui in
ex fragilitate aut detractione
aut levi curiositate. in talibus mo
nitis sine corporalibus statut
religionis sic et frequent ex
redunt parati in ad vinedum
et disciplina. nec ad obstina
to defendentes culpam sicam
nisi limites obedienciae vel
tutae non dicing hunc ex con
temptu peccare. et per hoc nec
mortalit. ni propter scandalum
publicum. quod posset in talibus
intuenti quod esset mortale
si per frequentem excessum
in omnibus censura religionis
paulatim deperiret. Et fieret
de claustro castro. Cuiusmodi qui
minima negligit paulatim deficit
et propinquat ruin. Junioribus et
novicius qui de facili scandali
sant. videntes hec minima. ne
dum sibi licet maiora. et hoc
quotiens peccato est timendum. Et
multa licent in occulto. que
illicita reputantur in publico.
Et contemptibus ad propius autem
dit ad vinosam voluntatem.
prorsum adverti. et distantiae
que sunt a retrahe debere
abopere. et has ille non curat
ut primo. Et si nec tenuerit Et videt.

prorumpit in opus. Et sic pos-
set exemplificari in cogitatione
libidinosa, videlicet quibus serpe-
tem accedere non curat caput eius
posset indere, si dat ei licentiam.
et hic gravamen est ad mortale
si gravis est peccatum mortalis.
et in se est mortalis. et hic et
esset venialis si opus est. de ge
peccati ~~mortalis~~ venialis. Ita
vero magnitudo de se est sine pec-
cato mortali saltem deliberati-
one, quia amicam inseparabilem
habet rebellem voluntatem ad
retaliationem in contrarium. Aliud
autem est peccare ad contemptum.
aliud ex contemptu. Ma ad con
temptum peccatur, cum ex delectatione
aut timore aut amore, aut a
quacunque passione, quibus labitur
in peccatum, sit quod contemptus illa
non sit causa peccati, et hoc pot
gravare aut in peccato mor-
tali aut veniali. Hom de mor
ut patet in regre Saule qui maledi
ctus accepit sceptrum parcendo
Amalech. quod non tota ratione od
bus abstulit si malignum quod per se
et per populum reservatum et peccat
ad contemptum. Cum non tantum
pensavit mandatum sed debuit
ex cupiditate et pulchrum quod
attractus contra mandatum venit.
1 Reg xv. Hom vero de veniali
ut religiosus frangens silen-
tium aut carnes comedens. aut
aliquid aliud faciens. non essen-
tialem in regula, aut statutum expressum.
ex levitate. aut iocunditate. no
accedente insultione aut prohibi-
one spiritualis mandati sui platu.
Ex contemptu vero semper
mortale peccat quia auferam
voluntatem. Hom possumus
pone in esau cum pater amisso
benedictionem patris sui vestiar.
videns quod pater eius filio suo ia
cob praeposset ut sic contra het
mandatum ad filiabus Canaan.
Et ille obedisset patri certes
quod quia pater eius non libenter aspi-
ceret filias Canaan. Esau ex

Cum gratia

contemptu patris accepit filias
Ysmaelis cap 28. Et hoc quod
fieri ex contemptu. cum ex per
contemptum est culpa. quia si non
esset opus valde fieret. cum dicit.
et video tibi hoc supplicare. ideo
in contemptum tui. et si non in
accedit voluntate. ad hanc facia.
et hoc est inverbis ociosis. risis.
aut ex nutu oculorum. et talibus
minimis est peccatum mortale. et
quod fit sine recta. aut fatue.
aut nisi destribuit esse pec
cata mortalia. Ut in val
de pensandum sunt ea quae ex
animo fluit. et quae veritatem
contemnit. aut dei aut proximi.
Cum nimis periculosius pec
catur quam magis occultius
vel quia omne peccatum in volun
tate consistit tamquam in radi
ce. et sine qua nulla peccatum
talis voluntas semper spectan
da est. regulanda est. exorcis
da est. refrenanda est. quia bo
existente. quidem superfluitates
bonus fructus exit. Malus vero
existente quod superfluitas. bonum
esse non potest moralis. Cum ex
sententia xpi. nos. pot arbor bo
fructus malos facere. ut arbor ma
la. fructus bonos facere. Unaquaque ar
bor ex fructu suo cognoscitur.
Arbor est voluntas. fructus
opus ex voluntate procedens. sed
sedulus quaerendus est deus. ut
qui cor hominis in manu sua habet.
voluntatem nostram flectat. ad sua
mandata in bonum certat. ut spi
ret. quid volendum. quid re
spuendum sit. Cum cum sufficien
tem mandatum ex deo est sum applicu
Ner obtinendi est voluntas
mea contra, sed insperatorum. quod
vitare facere est in mea potestate.
ad hoc. ad liberum arbitrium remat
facultatem. Et ac quod esse mea
voluntas restringit. ne ad libita
ti ad licita moneat. et propine
in sacra religione in qua ex regula
statuit et domi dumo cultum ri
gam. ex nova religione

Cum gratia

Quas cum mansuetudine et sup
portanda quia hic est hospitio ca
pitulorum subsequens eum in mete
pta debet metere in redditus

De consuetudinaria missarum celebratione

Capitulum xxvi

Ex qua consuetudinaria opa
cione, ma et no magna pul
chritudo redditur ea, quod in capito
consuetudinaria missarum cele
bratorum. et quod sepe dictus sacer
dos amicos suos invitat in ecclesia
et sacratio dignissimum altare
in qua invicentia spe ipse letatur
sicut enim huiusmodi sacratissimi odio
rissima existit. sic econtra in ecclesia
Dominissime cultae eide gau
dium gratie spe. et tanto amplius
quanto eo gubsit hor sacratio dig
ne simpliciter fructus exuberan
tissimum collectum. Per consuetu
dinaria celebratio. aut sacrati
percepto. quo adeptus opatio
gratiae quo dum in se fieri sacrati
tatis spectaculum. et est medicina
no omnibus adhibenda. Cibus
enim est gratiae. non mortuorum.
et vivorum. Aliquid si vivus si
meret non resistet. Auget enim
sanitatem ubi invenit eam. non ut
confert vitam ubi invenit mor
tem. peccatum dico mortem vivum
get elongatur a vita. ut qui in
prohibitus est. sordescat adhuc. ne
et enim carnes sancte sanctificant
non sanctum. et sanctum plus sancti
ficant. ut qui iustus est. iustificet
tur adhuc. Attendum pro dolor
multi. no solum seculares. et et re
ligiosi sacerdotes. hoc opus opera
tu in se dignissimum. et apud vul
gus et plebem ipsum honor abysi
simum. propter quod et multa rice
rem donatiua. hemolumenta. et ad
ventitia subsidia sacerdotibus
ipsis cohibent a populo. vel et
amidiu concurrent ad ordinem mo
stem sacerdotalis. et frequentius
omisse celebrium. et communiones
sumunt. No autem ab omnibus at
tenditur quales esse debent
ministri. et commutantes fructus
eum Dux eo in puet. vel

tem temporalium subsidiorum. honora
beneficiorum. et gratiarum incrementa
terioris. Omnis fructus hen a
multo retinus amplectit. quod si
tid si abstulerit. clare videbis no
tot tolminare missis. aut eucha
rartipationes. vel liquide cog
noscere poterit. sepius corpus Xpi
tusice in meretrid. et eo fine sa
pio culter. vinea sua colit vine
am et sutor assue calceo consuetut
Et cotinua expedit ne no sicut
verid comprobaret. Pro eni
quidam platio religiosi. cui qui
dam potentis ad suam declinari
certam missa interesse desiderab.
qui platio cui no esset de suis
qui disposito esset ad celebrandum
ad vinum de suis sacerdotibus Dno.
Tu celebra. Ille respondit. Cibus
simplicium prime imputatur est p
lato aut. et si bone intentio de
morasses te celebrare oportet.
Ille obtempans celebrauit. propter
vinum dimittem ubi pontem. Ecce
quid grecus ille tot principibus. p
obediens principatui. et auctoritas
prohibuit et fauor humanus.
Certatim et est tot permia
deficit tot sacrato. et potinus
vita sola vice digissset. et no
cotidie. et si no in tuo eadem
aut simili. tamen non impari
pio ad peccati genus. Hanc ar
consuetudinaria celebratorum.
appellari potest ex hinc. ubi no
amor diuinus. affectus. devotio.
aut tanti sacramenti eucharistia.
ad dispendium procedit. spiritus vita.
aut aliquid tale deo gratum
allicit ad celebrandum. et quedam cohita
a serpo. aut ab alius celebrantibus
tribuit. et imitat consue
no attende no cur accedit. a
in quo finem. ob quam utilitatem.
et reverentia. aut timor alius
displicendi. aut sui platio vo
luntas. Et si ut suppono hac
celebrationem reputo propen
sina. et ita magis illam de q
dicit. propter stuores populorum
propter est mata sanctitate ab

reverenda

bemphus. ipse subsidia rerum tem
poralium. atque pher questus. aut
corporis voluptatem. de qua ca
nulis dubium esset. qui sit dap
nabilis. solum de constitutione ma
nia ad propositum intentio prius se
inflectit. quae abiecit. eo ad ea quae
parvi fecit. et quidem recentes po
rum temporum patres sanctos. quo
rum memoria in benedictione
est. repetit viros sanitate et sti
entia conspicuos. se a celebratio
nibus missae. et a gradu sacer
dotii se abstraxisse. ob meritum
humilitatis. Denique venerabilis petrus
plesensis archidiaconus ecclesiae cantua
riensis magnae ecclesiae canonicus
diuinis. ob eminentiam huius mi
nisterii beatus martyr. cuius cor
et lingua domini sancti spiritus igne
purificaverat. quasi adhuc se im
perfecte seruiens pollicitus sibi
abstinet. et beatus ambrosius dum
in pectoris virginem trahet. minitus
autem sinistra ferro sibi vulne
ratis secuit. clero et populo adhuc
pro eo orante. thymotheo pat
ariarcha instantibus. qui ait et
si naribus truncatus esset adhuc
esse paenitendum. paenitentiam autem et
lingua mea ipse quod vobis
placeo. si me ulterius rogetis. prius
dentibus abscindam. et sic tandem
sibi relictus est. Paulus prius
hermita antonius apollonius
arsenius hilarion pachomius oster
gi macharius benedictus et ce
teri notissimae religionis. quibus
non videat. virtutibus floruerit. vir
tutibus. signis et miraculis. non sed
tri gradus sacerdotii attigerint.
Sacerdos beatus odilo abbas cluniacensis abbatis in exhortatione
suis scribit. Sicut singuli. va
hora diei. passionis dominicae
redemptionis beneficium.
si in fasciculum memoriae deuo
te ac fideliter colligebat. et sic
in timore et humilitate. hanc ad
fruendum suauiter fruebantur
in sua conscientia recondentes. cor
pus domini spiritualiter manducabat.

sicut praecepit dominus hoc facite in meam
commemorationem. hoc ille. et sub
diuidem vinum modernorum sacer
dotum sanctitas tanta esset. ut e
mulande poterit. desiderio nos
desiderabilem appetitum sacerdo
talis gradus imitet. et praecipit
de sanctis fratribus. qui hoc sic
sibi quilibet praeter sacrificant
non minori tui alius redimit. vi
gere religiositate. nostris tam
temporibus estimat. nullus fore
putetur. aut religiosus. nisi celebrantem. non sanctitas non consis
tit esse. in exterioribus actioni
bus. si quis dei intra pro est. aut
paulus. et ad galatas ait. fructus spiritus
fructus quidem non modo
dicus est. et fructificat. sed non ipse
hoc. aut per illa intendo devoto
rum frequentatione. quae dicere.
qui inuita spiritali suauitatem
sentiunt sacrati. et cotidiano exhor
tantur spiritali incremento. non
tamen sine lacrimis referre.
plures frequentantes hoc sacra
mentum. non desistere a vanitatibus.
a consubulationibus. et consolatio
nibus humanis. quo tempore ad alio
rum concordia mundos. detraben
tes. murmurantes. inobedientes.
tepidos. incompassionis vanos.
et curiosos. in quo rogo apos
tolum talibus fructus huius sacramenti.
quomodo student perficere. ut ab
id frequentant hoc sacramentum.
Ego vero salua caritate illorum
plus meritorum esse talibus di
cerem. radicem. maritudinis
cordis rancor. aut alicui pro
mator a se abiciat. et mitescat
et humiliari. et compati. et motus
sui animi refrenare. quod totum
missas celebrare eo quod nunc
istis reseruatur. et praeclarus sed
patres medullam sanctitatis hauri
ebant interiorem. nos vero paleas
solum et cortices exteriores gusta
mus. sed arida opa vacua a
vera sanctitate. obsequia cum
quae deo impendimus non eo
pedis porius eo voluntate pe
fantur. et ut clarescere poterit

in parte. quales ad hoc sacramen-
tum accedere debeamus. nos tra-
hente nos sola arida consue-
tudine. adhibenda est. huic ce-
lestis sacramenti. supeminens dig-
nitas. quæ singularit animas ab
eterno interitu saluat. dum vni-
genitus filius dei. mortis salubre mys-
terium repetitur. in qua vmolatio-
nis hora. cœli aperuntur. angeli
pnitant. et idem eo visibiliter et
insensibiliter operatur. quod fit superis. ter-
rena celestibus. quæ indignantur.
Et si sum ypheteo verbo. qui se et
vasa sua mundari iubentur. qui
tomundiores esse oportet. qui et
manibus sub corpus portent
xpi. Cerubinis aptius dicentibus
estis pro magno. glorificate.
et portate deum in corpore vest-
ro. Denique sicut secunda mate-
que xpi in vtero gestauit. sa-
cerdote digne confitere volen-
tem esse oportet. sine ne peccati.
gratia plenum. dominum secum habere.
sin angelice salutationis prodiuin.
ab filio dei conceptionem. eius
matre predicto. oportet non ab se
tale sacerdotem in se. quæ
et in manibus. et in xpo ihu. nos
ut se ipsum humilitatem examinet.
si ut crucifixione dni pnitens.
stigmata eius portet in corpore
suo. et in cra cordis sepiu dni
crucifigat. Verbum enim salomonis
est. sedisti ad mensam diuitis.
sciro quæ cade te preparare oportet.
Cum ordo sacerdotis exposci-
tat. ut dum in mensa altaris
hostiam vmolat salutarem. qui
dum cotricionis cruce hostie se
conformat. ideo nos solum digni
si et digne et accedere dig-
nus excludit peccata. digne
aptat ornat qui accedentem.
Hoc volens significare paulus
primo cor. ii. Nos solum indigni
si indigne sumente iudicium
manducare. et bibere de-
mutiat. Ut enim qui manducat
et bibit indigne. iudicium
manducat et bibit non dinoscens
corpus domini. sed cum credentia.
devotione. et spiritali amore. esse
sumendum. ei se conformando in
vita spiritali. Ideo talis indigne
sumens sibi iudicium inde et pruspor
ut xpi fit. De quo iuda xi aut.
Mang tradent me mecum est
in mensa. Verbum quippe bin
greg est. Cum corpus xpi in
digne confitet xpm tradit. Et
aut sup in psalmo sederunt in
eum mecum sal. Bruno inquit
pertant offerentes indigne.
respicit regnantem in celis. qui
qui eum drum sicut inimicum
te in terra. Et idem magis pe-
cant qui xm tradunt peccatori-
bus membris. quod qui eum tra-
diderunt cruci suorum indeis
Et verbum ieronimi est pfidi iudei
perfidi xpiani. ille delicte. iste
de calice. xpi sanguine sumdit.
Ecce pene omis scripture nos po-
ni indigni si indigne sumen-
tem damnant. Indigni si
indigni dignum sint. si digni pt
indigne sumd. sed indigni pt
indecenter sumd. nos debito
modo sumentes aliqui immaculati.
Et sicut egrotis aliud medicinam
non debito modo sumentes. sibi per-
tit illam in venenum. ut quo pt
vngi debeat. sumendi in potio
ut est corpus Ceci igitur in oi
actione meritorum fimbrie. et mi-
ro nomen eidem nuncpat. ut di-
catur. sive bona. uel mala. qui
to amplius in hac omni digni
sumd actione. pnenti. et quo
sumat. Quibus eum sumunt in
sacrata. et si non attendat. non
est culpa in sacramento si in sa-
cerdote. Terrenum enim cor. et
aqueum. et lapideum. quod ca-
pax non est seruorum. legimus
aliquos sanctorum si eque dignos
hoc sacramento ad magno di-
uini amoris incendio. ~~ad sola~~

tid salubertimus sacerdotes. qui sa-
turari non poterant hoc sacra-
mento. primo liquefacta sunt cor-
da eorum. quibus hos non indicat de
veneratione dignos. primo si
quidem tales essent. quis eos
ab esse audeat a cotidiana p
ceptione huius sacramenti. primo le-
gimus quosdam non nisi de sacra-
mento convivisse. nec aliud in cibis
sumpsisse. Quantum distamus
hodie a talibus. Circuit accedi-
sic recedimus. et sepius repidio-
ret in recessu quod accessu. et
uertimur in idipsum remittit ut
prius. Si quis potens. aliquid
ad suum quomodo ministraret. nonpo
si ministratus non se ipsum daret. hoc
esset gratus. non se mutuum re-
ceptum et mysticum exhibet.
quod ipse adhuc futurum esset mini-
tant. hoc hic ad proditio Cuncti
ad xpm convivium dignissimum mi-
nus parati. et minus gratis. quam
ad potentes seculares. Vereor ne
sagius nisi huius frequentia a ge-
neraret ista. quae effusus de sup
terra. ne religiosi qui ad hic re-
nevatur mysterium sacerdotale
pre dignitatem sacrandi. se ab
strahat a publicis in honoribus
et subsidiis continuat crebrius
hoc sacramentum. et hoc commodo in-
nume se tuetur. vita quoque ad
sacerdotium. vtemur sacrato p
cratro. et naviles mercimonia
defentibus. Eidem aliud genus
venandi quidam publicum non ha-
beant. hoc solo retine cotidie ut
in valeant delinari. quillo res-
sante compellentur omnes vacare.
quia fodere non valent. Cotidie
qui altari deseruit. de altari
participat. et pascens gregem.
de lacte gregis merito vivat.
Ex aliud est quod sibi usurpata
nacuria. et voluptas. aliud quod
sibi iuste vendicat devotio
et cultus divinus. et de primis
primum versatur interiorem. so
frequentius. alis forte nec infra
mensem. appropinquaiz altari.

tamen solum ad ventre. nec ad
mentem refertur celebratio. ho
rum profecto sacratum cibus ne-
tris est. non venit. quod tuc
est in quorundam moribus. pa
sanctum dominicum. si non cur-
ritur ut prius ad ludos. ad spec
tacula. ad domina lauta. ad ta
bernas. et ad cetera que hinc
inserere nolo. quod cotidiana ex-
perientia tam secularium sacerdo-
tum. quam religiosorum reddit indubi
tatum. Videmus certe devotas se
culares personas. vtriusque
sexus. per iejunia plura praedem.
per separationem a thoro lectulo.
et alia corporis exercitia se dis
ponere ad hunc sacrum cibum. per
ceptorum. et multo religiosiores devo
tius per tempus licet rarius hoc
sacramentum quam plures presbyteros.
Ideo dicit petrus blesensis. Video ho
die quod a plebis dico. Tantos
illiratos. aut potius videotes vsur
pare officium gradus. ita quod sacra-
mentum dignitas ex indignia ni
mia vilescit. et a quibus
frequentius quotidie hunc sa-
cramentum per ceptum. Et subdit sicut
solet guadri ex assiduitate con-
temptus sic accendit ex nimia ra-
ritate devotio. Esset quod sanum
consilium. qui frequentare vel
let. condignis moribus se ad hoc
disponat. aut si hoc facere nollet.
nullomodo frequentaret. Cepe
dicet milii nunquid sumus quam
semel indigne sumus. Causam
indigne sumptionis. et frequen
tationis. posuimus statuta. ordina-
tiones. et mandata humana. q
compellunt quosdam in religiosis
bus frequentare. Et quidem non
difficeor aliquem esse hortandum.
monendum. fore ad sacramentum
sumptionem. ne dum nimis nos cele
gerimus de fonte maculas contrahe
rulpe. solet enim nutrire per dissue
tudinem negligentiam et torpor. At
tamen certos quos ordinamus in
vita spirali non prohibemus. nec illi
generaliter facere ad perfectum. Dico

mes iudico non fore compel
lendum ad fre spandum ne sup
creatio culpe addatur et temeri
tas vr iudic. Et multi plati hi
non adueztentes solum q sua
sint quærentes. ab questum
et rumores secularium sanctitatem
sibi reputantes. cogunt
multos (ming) dyspositos fresp
tare. Intentio eius multiplicatur
hucusque statuta et man
data sub geluibus penis. ut
sepius ffonderant. Si unus
precepti. Maior est diligenti sit heu
millis quam in isti qsecundis.
more phariseorum. qui ppter suas
traditiones dei precepta tuspe
diebantur. Ita ut crebrius v
rio. caritas concordia. rupit
ppter hnadnus traditores. quorum
tu observacio nulla cil hnadnad
conferat utilitate. Nice mos
eorum cplatorum. qui se et suos
sepius per suc. cm foneam suc
cumt dumpnacionis vtmd sta
remq in cunctibus veterum pa
trum. qui simplicibus doctrinis
similibus qtem erant. et magis
floredant sanctitate. Nos vero
per supaddiciones multas sup
ficialem et colorata pretendimus
sanctitate. vera derelinq tes
simplicitate. more pictorum qui
in vili subiecto multa atridde
ra oculos delectant. supadde
consueuerunt. De superficiali

Capt'm xvij
De effrenata voluntate fre sup folio 20

confessione Capt'm xvij

Hinc ecia semper in moribus
religiosorum. semiadre no res
sat. homo in mundo. quia sathe
nas confessione sup ficialem.
aut simulata. que si vera esset
et sufficiens. remedium ferre ne
leret omnibus morbis. predi
ctis et sequentibus. Neq enim
volunctibus meis. deus aliud
facilius remedium donat. qm
condignam confessionem pen
tenciam. q. p peccatis. q est 2a
tabula. pg naufragium pino

passim. Ad q remedium. quito ef
facius. et vigorosius est. ad de
lendam tam culpam quam pena.
in toto vel in parte. tanto magis
seductium et deliquium eut. si p
finctorie. negligenter. q. fuerit
pactum. suspendit eum ecatrice
volunctatis. non sanato. ut insensibile
fiat. ideo q omnino curabile. ap
plaudens sibi sanitatem. si reuen
tepit virtus interius crudelius
gladio animati arrisionis. Et eum
gladius si volno tetigerit. remedium
no refugietur. Neq tm prelinis q
ad redimandum immeniret. si vere
in confessione penitendo doleretur.
Contrito enim duos oculos habere
debet. ut sufficiens sit. oculus vnus
pertut ad plezitud culpam. quam
plangit. doleris eam conictum. et
vellet ex magno desiderio eam
no incidisse. que culpa licet tu sit
actu. mutuet tu creatu. et licet
plezitud est irrefuo rabile. sumpq le
q est ypm no fuisse. tm optat ip
non fuisse. et contezitur q fuit.
pend et dolorem volens reconp
pensare. ut no imputet ad culpam. q. quo ad essencia no pt
non fuisse. nec id. Ptis vn
tu non deputabit dnus petin
sicut sp ronildubio. q no imputat a deo. sic no notare. ac si no
fuisset. et nichil interesset. ut no
imputari et no fuisse. Cum oculum habet vera confessio. ad
futura. propcius fiemit assiste
te gra. confessa amplius nolle
reiterare. et quia de omnibus
est homo impple in puti vita
de lege dni. cu no sit ho. qui no
peccet sm scriptura salomonis.
Ch in singulari. et in spe. de q
libet est possibile ad quod p vi
ribus faciendi nam est possitud.
plangenda ueq non committe.
Ad quod ppotud. amera hre
et diligencia et cu spectoes.
quia als no met dis ppotud
cu voluntas. si nulla fiat ad
hoc consideratoes. Sic diremq

de homine debitore. qui nulla
facit diligentiam ad solvendum
creditori. si ex oblivione con-
tinua nullam habet memo-
riam creditoris. aut debitoris.
non habere voluntatem. ad so-
lutionem faciendam. Quia
vera voluntas. actu vel habitu.
semper aliquid. aut operatur.
actu. aut occasione data ope-
raret. et in quia est omnino ne-
cessi. nec n esse pt. aut
non n operar. vt quis n labes
in septus confessum peccatis.
non n mutatur p ore confes-
sionis. de illecito peccati. et te-
nere est ut diligentia faci-
at ad idem. delicti virtutis.
si vera ortus erat a tristitia.
Cher aut confessio superficialis.
prout hic complectit. aut ex
sine contrictione fit. aut ex sit
sine satisfactione. aut sine plena et
deliberata peccatorum examinatione.
Primo respicit intrare esse
tiam penitentie que requirit
in omni confessione. Secundo
respicit exteriorem quinque.
annexam confessioni. Tertio
spiritualem et confessionem.
quo ad verborum expressionem.
Primo admittit consuetudinaria
et fabulosam confessi
onem. sine omni displicentia
peccatorum. De quibusdam ta-
lis confessionibus facientibus
dicit bern. Quant qui confi-
tendo quasi fabulam enar-
rant peccatorum suorum hystori-
am. et egritudines animae
sine sine confusione dimittunt.
et pene sine pudore et sine
affectione doloris. Cito enim
inuenient lacrimas et vsque
in gemitum. qui hi sensum
doloris et male egritudinem
desperabilior stupor accessit
hic in quia tu non dolet. Tu
quantum sumtuti cor. quin gor
tanto ab ea sit remotior. Et
hi tales in vita et mortis
parum proficiunt vanilo qui
et leues. nidos semper ruina
mentes. Et licet fortassis gin-
ceua tui non arripiant tes. a
omnia quia debent tamen tes.
pro ad pistende operam non
impendunt. Imo et forte
eam spernunt. aut ad minus no
curant. ad quia tu quisq; religi-
osus tendere tenetur. Sum Sor
bon famosa doctrina. non
autem pueri dam. non quod tales
facit. et no proficientes in reli-
gione semper deficiunt ad sum
bern. in quia status in nobis
est. aut esse pt in vita spiritu.
aut eum p fiat qui nos. aut defi-
cit. in quia stare concedatur.
saltem aliquadiu. et semper
in eisdem peccatis proficerent.
tu sine contrictione et displi
centia nulla tenetur confes-
sio. que contrictio et displicentia
est de essentia confessionis.
Et vera contrictio et displicen-
peccatis cognoscit p hoc quia quis
diligentiam exhibet. ad pecca-
di peccatum sicut post egritu-
dinem corporis recuperata sani-
tate cognoscit. quando doluit de
morbo habito. p hoc quia vitat
causas que trahunt ad eundem
Cor tales sua licet leuia peccata
corrigere non curantes. bern
in sermone de comissione sch
paulus terribiliter mentes con
cutit dicens Nemo dicens in
corde suo leuia sunt ista. no
curo corrigere. no est magnum
si in his morer. peccata
minimis peccat. hoc est frees
impenitens. hoc blasphemia
remissibilis. Blasphemia in
spiritum sanctum. hoc alle. Et quis vis
ut crederet. si no de ore tui
veri emanassent. Cum
quidem sum doctrina emana
blasphemia in spiritum esse
irremissibile ait ipse. Et quis
credidisset quia impenitentia
mortalis et minutis tanti re
atus esset. ut peccatum con

bereat in spiritu sancto. ppter radi-
cem vitii oritur. quia de minimis
peccatis. si quis superadditur
voluntas obstinata no peni-
tendi. iam de minimo fit mag-
num. Cum ergo includit suffi-
alis confessio. Dixi esse omis-
sio clara circumstantiarum in con-
fessione. Nam requiritur ut circ
stantie que in aliud genus
peccati. saltem mortalis trahit
distinguant. et no solum ille.
si etiam que licet no in aliud ge-
nus peccati trahunt. tn aggr
grauant peccatum. Hom. primi de
cogitationibus carnalibus. qui
si excedunt primos motus usque
ad delectationem. sed mortalia ex
emplis. Vt licet fornicatio
in se sit peccatum mortale.
tn in loco sacro multum aggr
nat peccatum. ideo nunc e specu
ficare. et no sufficit confitem.
dicendo. gtentionem habui
verbosam. si si intulerunt aut
verba grimeliosa. indignat
ut rachia. fatue. aut subsanationibus
derisionibus quibus multum
aggrauant peccata. ut ps. laq
ut v. Nec sufficit dicere defectum
alterius. cum alio narrauit.
si oportet dicere. si fuit platus
de plato. de persona famosa. quam
alius pest. aut p desse pt. de fili
plato. aut doctore. aut p fabro
rum laynis detraxi. Nec suf-
fit dicere suspiciones habui.
si oz declarare gradum. aut le
uis fuit. aut probabilis. aut
violenta. ap vna e venialis
alia mortalis. vt p s. tho. 2a
2e q. 60 ar 3. Nec sufficit di-
cere malas cogitationes habui.
si prouide oz in quo gradu.
in in primis motibus solum. an
cum delectatione morosa. et cum
sensu in delectatione. an aduer-
tat periculum sue no. sue
omnia mutant in aliud genus
peccati. sci mortalis. et pri-
tam mortam. et delectatione
in eis habuit. Nec sufficit di-
cere. inspexi mulierem. si oor-
tet specificare an tamquam de
ymaginem. an tamquam concu-
piscendam. ad complacendum in
feriorib peccatis rationis ad
ipsius amore. et consequendum li
bidinosum habendum. Nec suf-
fit dicere violam silentium.
si et ad quam pertendebant. an
erant otiosa sed. aut et pro
fatua. turbatiua pace. semi
natiua discordia. separatiua
amicicie. detractiua. murmu
rosa. derisiua proximi. Nec
sufficit dicere mendacium dixi.
si oz dicere. an sit iocosum. primi
asum. aut officiosum. Nec suff
dicere. motus ire et vindicte in
mente habui. si oz explicare
an subiti et imperfecti mo
tus erant. aut si deliberati.
cum pleno consensu in actum.
si facultas affuisset. et mo
dum in eis facta. sic de in
uidia sic de fetore. et mille
talibus. que no subiacent
arti. ppter infinitate. De qua
sacre scripture plena est. sicut
de superbia in am. sed iactan
que omnia no oportet iusto
dem animae sue. et se purifica
re volentem. negligent tur
turi. si tamen se pi hns pos
uare. cum certe claros ora
los requirit. et a pulcri fre
quentia. et cupiditatem de secretos
scrutari. motus animi me
dullis. et cogitationem sicut
sic sitis appetitus. ut nutri se
psum. et le pro iusto moderate
incedat. quod no reputo pni
labores. et sudores. maxime
de hns qui no secularibus oc
cupantur. aut negotiis aut
pecuniis. vbi multitudo rusticum
vix admittit debito examinis
cum. Deo vendi est. multos
a fructu sufficiente confessio
nis. remanere captiuos. quo

ad iudicium dicunt qui gerda
mnicatur et tm de eo ¶ Cum
5 vero quod includit suffici
alis confessio est insufficiens
examinatio. nō solū credenti
cator. si et generator peccatorum.
non dico tuncq posse grada
et sanctā sua peccata recordare
re. Ut dicit David dicens. delicta
quis intelligit. si facere diligen
tiam horum possibile nullū
est impletū/ non q laborant
hm qui aliquot mensibus.
aut diebus a confessione ab
stinentes. raptim se confecerūt.
et indeliberate ad confessionem
pagendam. sine debita rūtol
lectione et premeditatione tpm.
loroz. personarū actionū. et
aliorū. que solent fieri in
mistentia ptitorū vilipendē
tes actus suos. qui liberū ig
norant peccata. et quia et
ideo dissimulant se clara
examinare. ne eis ad memo
riam veniant peccata. puta
tes se absolui ab oblit p ge
neralem clam in forma ab
solutionis expressam. nō p hoc
solum absolutus illi. qui fīdē
debita diligēs. et reiteratis
frequenter confessionibus. nō pmit
tere in memoria q d fuerat
affectat. Vel ad affectata ignora
tia. crassa. aut supina. nō pu
to quē. quā excusare. ut omnes
doctores tradunt in scriptis
sup 2o sentētiarū Dis. xxv. Hic
puto potuisse ac voluisse fo
lenem doctorē decretorū fo
am in glo sē c. Ori deū. de reli
et venere scrōr in cle sup v. con
fess. vbi veritate aut saltem
non omē confitentem nō veritā
tem exprimit sicutis crucis
ipse et laudabunq eum a. q
vē penitet et qui vere confi
tetur. si dicet. nō omnis con
fessio sed vē confessi et q d ne
quius est. nec audire vere
ammonitiones seu informa
tiones super hmōi. nec fidem
accommodant nō aliud dicenti
bus. temperant precepta eam
dem confessionē in verbis re
iterant. in forma gritali. peccā
tum inquit in quibus sensibus
meis. in septem peccata mor
talibus. non decem dei precep
ta specificant. quo. aut in
quibus. aut quotiens. aut nō
fraterna caritate. michil ad
propositū dicentes. quorū con
fessio in publica audientia
posset sine confusione veritatis
et tm si quis cogitationes a
machinationes eorū. quo ad
meliora tenet venenata sūlita
vesis et leonibus plena nitra
ret. in qua videri dno recusa
rent. Ecce aut semp eadem
pt esse confessio. ad nō semp
eadem sunt cogitata. aut fīdē.
aut si sūt eadem cogitata. seu
fīdē. vbi est vera contritio. que
potest includi in peri confes
sione futura velle a dicto de
negare. ad ille qui semp eas
committit et iniquitat diligen
ter caudit. nō adhibuisse. ad
cauendū futura. sed prius sit.
Nā si licet. quis alter deinpo
faciet reiterare confessionem.
qui tū eadem conuersatur. exte
riorē ipsius certiens qui sacer
dotem. que mentiri non pt.
expectū in su et auditu. de
ipso testimonium phibentū.
que nulla prius tergiusatione
relari. Ut cum petro nō pos
sumus que audiuimus et vidimus
non loqui. Act iiii. Nō aut
dici pt. qui tū gaudium. hostis
animarū mārū concipit. dei
ami et semiplena ac suffici
alis confessione. qui vbi timet
sibi auferri vasa iniquitatis
ibi cernit sibi arrestere lucē
et solū hūc lo ad timuit ad
peccator nullū secundorem

accessum ad gratia diuina ha-
bent. quia remedium confessio.
et tamen vbi curari debuit. pi-
tulosari se laqueo inuoluit.
et simulata equitate p vera
equitate reportat. ⁊ iusto se
simulans iniustus reuedit.
tu simulata equitas non est
equitas. sed duplex iniquitas.
¶ quia peste. Scis nos libet.
Quia vix video rarissimos
mazi pezicalosiore. qui ma-
nem confessionem animabus
pientem. ut ad remedium p-
sas quiemure mittente. Est
enim confessio superficialis. si
multum impezito medico.
qui admittit tamen exptus.
et quo minus timet. eo desperat.
bilius interimit. De corde secularis
Capitulum xxix.

Aliud item omittit. qd seminator zizanior in corde
bus religiosorum. noctis medie
tempe dormientibus hominibus.
p semiadre ~~tessat~~ non cessat.
in medio tritici. ⁊ est. cor secu-
lare. ¶ Nemo est qui te in poe
sue ingressionis ad sacrata
religionis cor seculare pre
ditur sed apportare salte
scientes ad quid ingrediuntur.
sed toto studio poster quid relin-
quens. spiritale cor assumpsi. pro
nous sum ceps spiritalis conuer-
sari. abhorrens priora. sed
non omnes ¶ iuniu a conuersione
ad finem propositum perducit.
quia in pluribus hec regula
fallit. nam nisi p in illud pauli
ad gala. iii. Pie stulti estis.
ut nos spiritu cepistis. nunc carne
consumamini. Et idcirco vt. con-
sura. et intus manentibus dua-
litatis. interiora trahuntur
Quibus cum pri a sue
conuersionis interrupta con
sequat. Quibus tam patienti
humilis obediens. et oppotuna.
in omnibus. ac deuota. in
processu sicut in accessu pse
uerat. Necnon. quibus serpens si
ne dissimulatione. ⁊ me re
dire rompebabit. nec tu sim a
monitis cuiusdam patris. semp
prudentia speculandi sunt. ta
quia metu ad sagitta posita.
in quia profectus aut defec
tare. quibus suos speculari
pdicuadep sim cern semp
pensendum sit de virtute
in virtute. a quid nos tu ma
gnus estimatur si quis suo
pmordiorum principia illibata
conseruat. Et nesciat aut vero
Quia placent aut patibus alli
mentis. qui sunt annorum
xx. uel x. si in ea quia nati
sunt malitiam perdurent.
Non tu spero diffidendum
nec diffidendum puto. plures
fore. qui nos solum non deficiu
nec in statu quo ingressi sun
perdurant. sed in alioribus profici
entes. semper ad adiutrice
serpens efficiunt puriores. sed
tu in comparatione aliorum pau-
ci sunt. Hinc vero cor
secularis. non vnum. sed mul
ta sit concupiscentia carnis. oculo
pasterum oculorum. ⁊ superbia
vite. Quae tria omnia quae in
mundo sunt comprehendunt.
sicut testatur iohnis i. v. xvi.
ad sit ut specialia et particulaia
destendatur religiosum mun-
do mortuum consistit. i a con
cupiscentiis ⁊ cupiditatibus
mundi. p appetitum eius non fere
ad dignitates. ad honores. ad
libertates ppe voluntatis.
ad ventris voluptates. ad
amorem frui temporalium.
ad pentum suorum. aut amicorum
et propinquorum affectionem
sic p mente huius non habet.
tamquam vltimus finis. ppt
quod ingressus est monas-
terium. licet alii temptetur
hinc per animi sui motus

sic q̃ maneat in limitibus
religionis suae. sic q̃ si stiret
ea esse rō sbalia. sue profes
sionis nullatenus vellet hmōi ad
hibere. Talis enim indicio meo.
licet nō sine peccato. pt tamen
affici ad p̃dicta. Tamen nō
indico eum culpam cōmittere
peccati mortalis. licet enim
talis agit p̃ter suam p̃fessionē.
non tamen cōtra. sicut dicimus
hominem qui venialiter peccat
p̃ter p̃cepta dei agere. nō cōtra.
A p̃fectione tamen talis adhuc
remotus existit. ad illa requi
rit cor purificatum. ab omnibus
talibus noxis cogitationibus
affectionibus. Talis est qui cor
suum nō studet emundare ab
dictis p̃ omnes est periculo
ad p̃fecti. sicut adipisci indeficiant
iam adepta. conservanda. sepe
prolabitur in vitia. Quilibet
omnes detractionibus p̃ju tan
sensus. cōtra iniqui mendacia
iniquae possessionibus
indignationibus. ne. rancore
strenuitatis. distordie. inimicitie.
ne. odii. discordiis. iactantie.
arrogantie. et ceteris cor vitiis
vid de quibus p̃ius dictum est.
Hec enim omnia matre habet
cor secularis. quae tamen p̃ sed
solet pretendantur. Amor enim
venerandi. parturit has filias
ac venenatas. qui nisi radi
tus eiectus. semp fere adi
ad parturiendum filias p̃dictas.
Secundum enim aut sancti Tamor
et amor fontes sed omnium vitiorum. plus vero amor. put
singularium scripturae veri
tatis perscrutatione declarant. ubi
tandem enim scriptura exemplificat
de peccatis. si ita ac aspiciamus.
semp fontes reperimus amoris.
quam rivulis p̃ceptorum emanat.
Quid aut restat inter secula
rem et religiosum. qui tantum
bonitate. aut puritate. ad
tordi cor sequantur.
Et licet hominum iudicium quod ad
accidentia exteriora inter eos dis
cernit. tamen quod ad meritum. et
demeritum pares apud deum
iudicantur. qui corda intue.
et iudicium divinum cordis erit.
non exterioris corporis dolor.
Ipse enim scrutatur corda et re
nes. nō vestes aut consuetudines.
Sicut igitur sub veste secularis
cor religiosum poterit gemere.
Sic sub veste et consuetudine reli
giosi. cor seculare pt palliare.
Et verendum ne multi secu
lares apud deum censeantur reli
giosi ~~[illegible]~~ et cōtra
multi religiosi coram deo
censentur seculares. legimus
enim q̃ filii isrl' corde reversi
sunt in egiptum. quia corpore
non poterant. mari rubro ab
eis phibente. Et quid refert
sim oculi an vilis substantia. aut
supellectilis parva sit. que possidet
dominum par amor. ac affectio ci
pad habeat. Et sepius citius
et ardentius modica parva
in monasterio possidentur. Cui
magna massa argenti aut au
ri in habitu seculari fuerant
possessa. Cum nō videat. q̃
gravior pena digni sunt. qui
parva ardentiori amore licet
ab licite concessa sint. p̃ vsu
amplexantur. quia seculares
magna ad equali amore
possidentes. Ipsi enim licite res
tamquam p̃ria in vsum sunt
recepti. Illi vero licitis li
tas tamen ad amore illicito conse
quant. Nusquam enim plurius amo
rem ad res et licitas concedit
pt. licet vsum eas concedat. et
hoc optatur cor seculare cō
quaslibet res mundi sine licite.
sine illicite sint. Deo quidem reli
giosus animo sue sollicito cus
tos mentis sue affectus. sepius
plusquam debet. quo afficere
ad plata. ad st. ad deum. ad res
sibi concessas. ad habitum. ad
non habitum. ad officia. et ad
omnes administrandi. si non

petulanti amore suspiciat. non
ad minimis utilitatis. minus deti-
neretur. Palliant enim sepe sub
colore quasi caritatis. aut fraterne
dilectionis. primo corporis ad
modum. ventris delicie. honoris
ac dignitatis titulis. exterior
fastus. ac clientele inordinata
multitudo. Ad si quis po-
nere ad examen vellet. ver-
tat palleis. ad ventis contrarii
videlicet. ad resignandum. et ad
remediandum predictis que de-
lectant. quod si facilem se et
offensum sentit. si resignari
aut auferrent sibi honores.
et remoriora premissa concludit
in se non semper. aut illa. sed
fraterna utilitate. dilexisse.
et in hiis quesiuisse. Ita non
dolet de amissione exteriorum.
qui non possedit ad amorem. et
facilius est ad resignandum. qui
non est primo ordinis amator.
nisi quis talis esset. qui mul-
tum illis similem in tali ami-
sitatem estimaret. et talis
nid esset suspectus de propria con-
fidencia. et aliorum asperna-
et propria presumptione. et cor. ne
hinc sibi vilescit. et sibi alios
supponit. se alios indigniores
ex corde tredens. Iudicium mihi
proprium. merito a quibus dicitur
suspectum. hoc dico nisi exterior
oculorum vacuo recta. aliter proui-
deret faciendum. Nam in hiis
insipiencia est amplectenda
voluntas quia proprius affectiones
hiis sepe seducit. Cor et ap-
pello secularia. in religione. est
tota vita et quietem inserit et
implicita est. ad conandum et ad
agendum quod ad prius seculum
pertinet. et mens auersa a
spiritali et interiori compositione.
non tendens ad virtutes. ad
fruitionem diuina. et est abhorrens
quidquid ad deorsum ac per-
tinet. sine ad dei laudem. sed
ad finem caritatis. ad modum
secularium curiositatibus et vani-
tatibus. totam suam solicitudi-
nem impendens. licet et ho-
ras temporis impleat. et in conuersa-
one stoicum permaneat loco. et
persona. si non merito. et hic con-
uenit huius articulo in professio-
ne expressum. permitto conuersionem
mordi meorum. et stat talis in
periculo animae sue tu illud
dorsum habeat ad vitam. quia
professus est. retro. manum
retrahens ab aratro. ad quam
manum misit. deo non est aptus
regno dei. et hic est verum apos-
tata in conspectu dei. nec iudi-
cabitur in modo religiosorum. Qui
vero alias cor hiis secularia va-
gus et in stabilis mente. alibi
non totaliter vertens tergum.
a religiosa conuersatione. nec ab
obedientia. dum tui in essencialibus
perseuerat religionis. prius ter-
ram a salute non fore alienum.
saluabitur cum sit tui esse. per multos
ignes. et multum incurrit
talis ambulat. ad sepius in
lubrico intendens impingit
pedes eius. et qui minima negli-
git paulatim decidit. Bonum
igitur et expediens est religioso.
semper tende ad asensum stale
vacuo. nunquam quiescens non
attendens. quantum ascendit.
si quantum restat. ad ascenden-
dum Nam altum sepe morbus
est. et sum bern facile est se
in alto situatum abstupescere.
et a vita periculum. Licet
ascensus ad altorum edificiorum
semper sursum respicere. non
infra. ne periclitetur. et si
non proficiat ad perfectionem
altiorem. sufficiat hoc perfecto.
ut stat et hinc ut ignoscat
se non esse perfectum. Dicens
illud David imperfectum meum
viderunt oculi mei tui. Quid
hic cor secularia. ex in considera-
ratione et mispensione cor-
que ad fructum et utilitate

vite spiritalis pertinent, nec re-
putantur digna audiri que
que sint spiritalia. et abstinen-
ut est suavitas et mentis refec-
tio, iocunditas animi. spes in
deum, amor divinus, participa-
no sanctis angelorum, pax in
ipso, exhilaratio cordis in deo.
elevatio dulcis cordis in deo.
appetitus ad divina visionem.
gemitus divine absentie, et
gaudium in spiritu. et reti sunt
tus spiritus et talia multa, que
carnales per nichilo ducunt.
et ita sunt supina bona pri-
tis vite. et quia hec puipen
dimtur. et non gustant. mox
cor vertit ordinem ad pertu-
secularia, que obtutibus hom
patent. ut in temporalibus cupi-
ant. quod esse non ponderans
prosperitatem plurogemte nim
carnamant et eam predicat.
et rendit per parvo pretio. sed
per cotione lente. quia arden
tius amant. ideo eam prosi
orem existimant. Ecce vos vo
quiere ond hec spirales epu
le. quidam pulcitudine. tam
ad acquirendam. quam ad nutri-
endam. et non parvi labores et
sudoris sunt. quod pulcitudine
illi gtinuare volunt. propter labo-
rem amorem. ideo dicit dum
est hic finis. quibus predicant
dicit Jo. vi. Ideo vertit se ad
ea. que in prospectu sunt. et
facilia. et sensibus delectabilia.
ut corporis et carnis placia.
sicut sensum frigescit spiritu
gustus. et corpor mentis refecit.
Anima vero sine gaudio esse
non valens. absrdente spirali
anhelat ad rem prenalis con
planones. Ideo efficitur huius
cordis secularis. est quidem
in confusionibus huiusmodi.
De secularibus causis. et negotiis
tis. pigrum esse ad sacris vigi
lias trahendum ad laudes divinas.
in tempo horas festinant per
plere. nel publice nel privati

in tractatibus quibus secularia
ingere negotia. offuscare col-
lationes de deo risu excussi.
frequentare domus cellae. aut
secreti habitationem. publi
talem quere. in versu. in audito
esse effusum. quidam velle scire
tatem. novitatibus delectari. vagari
et aliquosum esse in verbis et su
pellectilibus. in vestimentis vest
tibus. in corpore nitidum et
splendidum. garrulum in lingua.
alios expedire mores proximo
gligere. in facie admirationes
informationes. et doctrinas
sacras. sorte venire delicias
quere. spectaculis gaudere.
quidam fastidire. aliquos velle re-
gere. a nullo velle gubernari.
aut docere. pro sua defendere.
aliquia vituperare. pro et nul-
lubi putaco digna carne pe-
di magna et quia per nichilo
computare. alios actu sa re se
ipsum extruere. et iustificare.
et ad obfuscacio laudem alio
rum adhere et assiste velle su
perioribus et platis propter
propri questum. aut propriam utili
tatem. ut eos sibi attrahant.
et non ipsi eis si eorum ut illi
ipsis obediant. et obtempent
sibi nesciunt. aut ei resiste
no valeant. aut ut aliquid
commodi acquirat. corpori suo
et carni. officia exhibere appete.
propter libertate multos alios a
se estimates ad officia ipsi
et dignitates valenciores. hec
et alia multa. cor iudicant
seculare in religiosis. et si ab
eis auferunt tamen ex limi
tes religionis. nullum hinites
fremium seu oculum ad sta
religionem. nisi quantum in p
missis possunt tollerari. et
finem intentio in his quinte
cibus. et omni conatu et dili
gentia illi sectantes vo vidi
tales esse vinctos a via dip

naturam. tamquam mundo prosti-
ti propterea propter quod de sacra
religione venerant totaliter
obliuiscentes. et ad ea que re-
liquerant renouantes. Si quis
vero talium ad cor reuocati redit.
et ad primordia sue professionis
redire nouerit. mirum dictu
quid audiat consilium pro eo. Ioh.
Memento apocalipsis. memor esto
unde excidisti. et age penitentiam.
et prima opera fac. cuius causam
primus tarditatis tua primo re-
liquisti. Ecce amissa prima ca-
ritate ad mente cor redire nom-
ius fecimus. ut iustus primo hi-
tus recepite. et primo cor sequa
de retrogressu. et ad priora
opera recommilestere. qui vtique non
cor videri impiae non da consi-
lium non se extendit ad impo-
sibilia. licet forte difficile vi-
deri possit. consuetudine moli-
tam. mentem quod deflecti. si vsu
bone voluntatis. licet prima fa-
cie teneret. paulatim tu detre-
sit tepor. et delectabilis tu situm
in opus. si non sequitur mirabitur.

De incorrigibilitate Capitulum .xx.

Accidat et aliud quod memorie
se offerat. quod vtinam non
esset inter semina que frebro
sator zizania. sere solet in
cordibus religiosorum. vicium
videlicet incorrigibilitatis. in
quo et rebellionis quidem
volo. id certe alius eo periculosi-
us et detestabilius existit. quo
in correptione medicina. cu-
ratiua. quid prodesset. ego
tanti instrat. quia asperna.
egrotus. et de medicina egri-
tudinis sue molestia sibi occa-
sionalit augmentat. non corri-
gere medicii est. et pene fun-
ditus sunt medicine. sic si her-
salubberrima medicina pen-
ditur. vinoque contemptu
ut prius et inter religiosos inue-
niatur. qui eam admittere ve-
lit et modo ~~[illegible]~~ frenetica ho-
minum. bnficia mysterii dentibus

redit. ut non dicam gradua-
tionem. si et maledicta sepius
hanc adhibentes repor tant
dentes rodentes sepius. quod
alios alienos reprehendentes.
et si quis non resistit ad stimu-
lum rationis. offerit
se tamen verba eorum sacro-
ad extrusandas extrusacrocis
in perceptis. Aut cum dicat qui
se excusat. non feci: aut si ma-
le. non multum male: aut si
multum male. non tu in mala in
tentione. Ecce aut de illa sunt
adam et eua quidem alienam
suasione. se excusare nititur.
aut dicens. ille me decepit. aut
suasit mulier. me non fecisse:
aut rationem pretendit: aut tur-
pe et non alii corripiunt. qui
maiori et plurimi hoc faciunt.
et tu eos dissimulat. ipsorum malis
per alios mala sua volentes pal-
lare non admittentes. quia cul-
pa suos tenet actores. et non
alicuius reatum publicando. si hu-
milis et pura confessio veniam
meretur. Sic saul rex. peccatum
inobedie. ipse imputauit. qui
de preda. animalium optimorum in ho-
locaustum supposuerat deo. cui
tu deus mandauerat per samu-
elis omnia omnia. Ipse xv Cap. Cakes
vero filium heri misi misericor-
superiora respiciat. ut quid
de talibus difficile est. commisor
iudicis tantique arque stat. fro-
tosus mox et impudens fro-
m rebellione corruit. ut qui
se corrigi non patitur. ita pate-
ter inobedientes et gruax. fro-
ed magistro qtempnit. qui
contemptus longe est a salute.
ut sit de extremo ad extremum
veniat. id est de publica gra-
mulia ad publicam sui ex cor-
de humiliatio. Cui quare dif-
ficultatis sit. probat scriptura et pri-
ri sororum tempore patriarcho
xpo elaro. qui xpm cos due
corripientem. et cor tuum

auaricia, ypocrisi, superbia, m
mūdicia, mundia, & nimiedueitia.
pocius reuerfigē cōtra asperitas
aspras, quā audire malueze
ideo & doctores & doctrinā asp=
nabunt. Et o vtinā illi solū, et
cultum fuissent. Et paulo ad
thymo stridens. futuri tempo=
ribus similia futurā pdicauit.
dicens Erit enī tempo, qō sa"
nam doctrinā non sustine"
bunt. sed secundū sibi ma"
gistros prurientes auribus.
et auditū a veritate quidē auditū
auertent. ad fabulas autem
conuertent. Et ad thym. Per
aut incorrigibilitas lōrū
habet. ut in plurimis in hnb.
qui sibi aliquid esse videntur.
et quandam prudentiā sapiunt.
quā oculis eorū pfigunt.
et estimantes se aliquid esse
ad meritū sunt. fezulam subie"
ctionis fugiunt. inferiores a
his aut culpabiles estimari
nolunt. et apud semēt iusti
existunt. ideo omnē qd' ad hu"
militatis & subiectionis semi"
tam tendit abiciunt. nisi cum si
mulatione se humiliant. Dicat
enī beatus de xii gradibus hu"
litatis. Nonnulli tūc de apezio"
ribus arguunt. scientes si se de"
fendent. ipsi sibi non credere
subditis inuenient argumēta
defensionis. verba rudentes
dolose confessionis. Est quippe
ut scriptū est. qui nequit hu"
iliare se. & nitiora eius plena
sunt dolo. velut de mitti pzo"
scerunt terrenis. aliquas sibi
lacrimulas extorquent. si pe"
cūrū suspirīs ad gemitibus
mūrupt. Nec solū hmōdi ob"
uetta non exprimat. si ipse qz
culpam exaggerat. ut dū im"
pō se aliquid. aut incredibile
tūpe sue ore ipsius auditū
audis. Ecce illud qd' retuli puta"
bas distrēdē posse. Et ex eo
q falsum esse non dubitas
dū confite. in dubiū veniat
quod quasi certū tenebat. dū
qz affirmat q credi noluit
confitendo culpam defendit.
& apezendo tegit. cum & con=
fessio laudabiliter sonat ne
bre. adhuc iniquitas occulta
in corde ipsius magis ex hui"
liatione. quā ex veritate confi"
tēri putet. quod audit. aptās
sibi illud stribe. Iustus in pri"
mo pro accusator est sui. habet
eū apud homīes veritate pri"
cipari. quam humilitate. cum
apud deū periclitē. vtrūq; p.
Aut si a deo culpa manifesta
est. q nullatenus occultari tegi"
possit. michilominus tū vocem.
non cor: penitentis assūt. q
notam non cōfessam relaxat. dū
ignorantia manifeste tūs"
gressionis detorē rōtum pen"
sat publice confessionis. Glo"
riosa res hūilitas. qua ipsa
quoq; superbia se palliare
appetit. ne vilescat. Vt vero
agnosci possit. an vera. aut
ficta sit talis hūiliatio. sub
iūgit idem beatus. Ter trito
tergiuersatio a plato deprehen"
ditur. si adhuc superba hui"
litatem non leuiter flectitur.
quo magis dissimilis culpam. ul'
differt penam. Nam vasa si
gulli probat fornax. & homīes
vere penitentes tribulatio dis
cernit. Cum enī vere penitet.
laborem penitentie non refugit.
si quidquid sibi p culpa quam
edit iniungitur tacita conscia
libenter amplecti. Cum vero
simulata confessio. manet
sub gutturis. aut exigua
pena interrogatur. iam hui
litate simulatores. ad sibilatores.
de sibilare non pl murmurat
frendit nasut. Quanta tūc
putas confusio sit in corde
superbi. ad fratres deprehendi
paro amittit. sanus minuit
nec culpa diluit. Quid nōt
ab illo. iudicē ab omnibus. eo q
reprehendunt omnes indignat.

quo falsum conspiciunt. quodq;
de eo prius opinabantur. Cui
opus est Plato. ut eo mino ille
parcat. quo magis omnes offen-
deret. si vim parcet. Her ille
Ecce ex hoc verbero sententia.
satis clarere desperabilitas ho
volneris. quod raro curat. nisi
aut oratione per divina in-
spiratores. aut publica confusi-
one. qua homo in se zenes sub.
ad nulla alia remedia confu-
gere habet. Pter quia ad vind
hiniaro. quod si deubm sterc
velit. mox cor mutatur. qd si
nolit nec oratio prodest. Eom
habet de ore sanctis p saule.
que no fiunt expandita. 1 pe ij
Eom de publica confusione habe
de memasse rege inde. qui pg
inania flagitia. gnd. ducta
in captivitate in babilon. et
ibi angustiatus pnam egit.
Ci' paupp xxxiiij. Her pestis in-
corrigibilitatis vereendu ne
plus in hys qui spem sanctitate
pretendunt loco habet. ut in
religiosis in presbiteris secula-
ribus. in doctoribus. magistris.
et quo alior dignitatis. tanto in-
minus manu medentis admittit
Secularis vero et simplices
ut qui dus tollerabilis sustinuit
monitoes. correptiones et pb'
lucis et arguitoes. Et e sinod
berm. Videas mq' multos de
malo ad bonu. quezti. nro ro'
religiosum de bono in melius.
Videt her incorrigibilitas ex
duobus trahe principii sue ori-
ginis. primo ex pria presump-
tione. qua sibi ipsis suffice vtr.
tam quod sam ex inconsideratoe
priori desertiu. Dicentes
id Apoc. 3o et quia coz. Di
ues sum. et nullig egeo. et nes
cis. quia tu miser es. et mise
rabilis. et pauper. et cecus.
et nudus. 2o orit ex principio
malle libertatis. Cui eni in vino
quezsionis. frenu laxat. et
non adhibetur quibusdam
virga correptionis. p pcede-
tes. qui sompno torpetit. ne-
gligentie sup gregem commis-
sum sibi. nec debita adhibent
diligentia arguendo obsem-
do increpando. quatur male
leta libertas. in sordibus sb.
ditorum eo sanctiores se esti-
mates. et minus digna corre
tione habentes quo se p pcc
dentes viderint. no castigat.
sic qp p vsu diuciq inolitu
quatur vicium in corrigibi-
litatis. sicut in suzculis. et vi-
tulis. si in pmo cu tenere ad
huc fuerint. et flexibiles. n
fuerint rectificati. cu ad ar-
bores magnitudinis pue-
nium indine poterint rectifi-
cari. et si velis. tuc operam
dare eis ad rectitudinem po
rius frangunt. quia flectu
tur. Consuetudo eni altera
natura est. Testis est eni berm
in epla ad fratres de monte
In hac modio rei omnia quo
minoze ex aliquo male volu
tatis affectu. uel male assue-
tudinis suam singula ducit
matricem origine. que quan-
to diucius merti inolita e
tanto fortius heret. et fortio-
ribus remedius indiget. et
cura inquirit diligentiore
et paulo pg. nad nisi pstinati
studio. et prudenti opa ex
pugnato fuerint assuetudo
teniri pt. vnu vir pt. et q
tidq se componat animo hat.
Cui quo maiore stingit in esse
vsum assuetudinis. et vo hdatur
eo nequior. et rebellior in eo
inuenitur. Vtilebeni qui
haec custodire debent. ciui
tatem. ciuis esse volente b
spiri. libertatem eis tonfert
mmd experiendi ciuitatem.
Turcq ab hostibus. a. a viciis

interemitur. et quos refrena
re debuerant correctionis ju
ga eos tradit gladio hostilis
captivitatis. noluit eos contrista
re ad modicum donec sanctis
et crudelibus eos contristant.
ut eos in foveam miserrimi
tatis proiciat. et usque ad fid
dum rebellionis cadere per
mittunt. Sic Eli summus sacer
dos. filios suos contristare nolu
it pro ablatione dignitatis
sacerdotalis. et septem et eos
filios. temporali et eterna
morte contristavit. Sic saul re
gem de preda sumptis con
dum mandatis noluit contrista
re. et eos gladio philistino
rum crudeliter exposuit. Pre
ter hic David amon primogen
tum suum. qui stupre in soro
rem suam thamar commisit noluit
contristare. et quia ter septem et
eundem amon. et omnes filios
israel contristavit. nemo qui in sto
riam 2i libri regum legit. ig
norat. Noluit adam vetorem
suum eum contristare. que de
ligno vetito gustavit. dedit ei
vero suo. et quotidiana sue
toti posteritati inde secuturum
est. totius mundus usque in hunc
deplorat. Nec vero negligentes pos
dentur. quia aut ex igno
ratione scripturarum. aut ex ambi
tione dignitatis. ne alios con
se exaltent. ad impugnandum
eorum dignitatem. aut ex proprio
vitio. quia per se culpabiles sunt.
Ad finem huius. Nemo sicut
reprehendit in quo irreprehensibi
lem se esse non cognoscit. Sic
enim vitiosus. vindex applaudit
sic vitium vitio tegitur. Ita si
mile sibi est amicus. et pilatus
herodi fit amicus. in passione
Non attendentes id sa
pientie. Meliora sunt volnera
diligentis. quia blanda osc
ula odientis. In eum tales
plaudunt. diligentes apparent.

et reuera odunt. Nam vero prae
lati sunctae castigantes. veredi
ligunt. licet exterius adhuc vi
deantur. Ex illo colligere in par
te possimus. quanta pericula i
nirne consequuntur. ~~Consequ~~
~~ligere in parte possimus~~ respec
tibus in cathedris dignitatis.
nunc timoribus vel amoris. vel
adulationibus. nunc voluptatibus nunc
presumptionibus. nunc elationibus. nunc
amaritie. nunc applicentie. nunc
displicentie. et sic de multis aliis.
ideo mito pestilentie sine morbi
da cathedrali psalmista. nuncu
patur. quia reuera quis in ea
sine peste peccatorum sedet. Ego
quid greges animarum culpe neg
lunt. que amore ambitionis
prediluit. Curas regis quibus pa
ratur. in ea sine peccato sedet.
Et si sunt paucissimi tri sunt.
nunquid quot vis. si cauto respice
paucos reperies. Nec David.
nec Ezechias. nec Josias.
in tres reges. nec omnes reges.
sed peccaverunt. Ecce 2 hom
nudum assensum regalis cathe
dre. rarius legitur peccasse. sed
post scipe in adulterium. in hor
ridum. superbiam. et ministrum
plapsus legitur Ezechias similiter.
Petrus autem apud pontifices digni
tatis non legitur peccasse. post
legitur a paulo reprehensus. ideo
et peccasse ad gala 2o. Sic ut
reprehendo scripturarum volu
mina. paucos reperies minore
tamente in dignitatibus eo
secuasse. De impassibilitate (Ca. xxi)
Offert se iterum aliud genus
pestiferum sentimus. quod
saepe mirabilius solet fieri
re in cordibus fidelium. pro
onerito reprehensibile existit.
esse incompassibilem. aut ce
incompassibilem. eo enim qo
quod se non esse timoratos.
putant. et iustos arbitrant.
eo minus alius compati student.

indignacoꝝ

Nam secundꝝ greg. falsa iustitia derogationem habet. pa-
compassionem. more illius iustitiae pharisaicae. nec publica-
no sua peccata imperabat.
sua vero ꝓpria bona exaggerabat. suam iustitiam. illi vitia commemoranti. id quisq; pere
iustus opta via incedere debet.
ꝓpria peccata ante oculos po-
nere. et aliena bona recomendare.
Nam iustus in prio est suiipsi
accusator: non laudator. de te
etiam bern. Nolo te cogitare
quisq; sereno vt apud te. et pe-
ius de te. quam de aliquo estima-
re. Et am. Volo hoc fatias in
egritudine tua. Ad id scilicet
singesset paulo fatebat. qui
dicebat venit iesus xpus. pec-
catores saluos facere. quorum ego sum. Inter alia peccata
paulo ad rom. i. Commendat
virtus sine federe sic societate
et pacis certum quoq; quosdam
qui nulla compassione aut
mia mouentur ad alios. sed
crudelitate quadam. quasi
lupi sentientes in oues. pro
peccatis quis excessibus atq; in-
mis contra id paulo. Cum iustus
natur et ego non iustificor.
Cum stando alsatur et ego in
error. Tales sunt ac si omnis
membrum corporis inpperet
alteri membro eiusdem
corporis egrotanti. quod est
contra natura. Cum quod dicit apostolus
id patiat vnum membrum. com-
patiuntur cetera membra. et p
minutem collucta sunt mem-
bra. vino fomentat. tegit.
lauat. Quinq; eum minutem
membra. vino que ignobilia
oris corporis nostri membra
sunt. hinc honore maiorem
tribuamus. sim. p ide aut ap-
pet et iustia membra vnius
corporis iustis expedit fac. sim contexione corporis
in vno capite xpo. ut sentiat
quisq; in se illud paulo ad
gala. vi. Participatis fiat
homo de aliquo delicto vos
qui spiales estis hiuod instru-
ite in spiritu lenitatis. Conside-
rans te ipsum. et tu tempte-
ris. Este dicit instruite non
exprobrate. in spiritu lenitatis.
non asperitatis. crudelitatis.
austeritatis. quasi suspectus
ꝓprie fragilitatis. ne inquit
et tu tempteris. quod enim illi
hoc et tibi euenire pt. diuina
gratia te deserente. Horo intro-
passuro ꝓprio esse solet. ut
ꝓpria maiora non videat.
sed cordis tumore. fratres con
temptio. aut signis aut verbis
aut alius. Modum vero fratris
sui tantum obseruare. et con
siderare solent. plus aliena.
quam ꝓpria attendentes. nunc
id xpo pharisaeis commiant.
Ve vobis scribe et pharisaei hy-
pocrite qui decimatis mentam
et anetum et cimmum et relinqui-
tis que grauiora sunt legis.
iudicium vz misericordiam et fidem. et
xxiii. Hinc dulcis oppassionis
xpi in se expressit ymaginem.
cum matheum ad theloniu sedentem et vocauit. et se ad conuiuium
iustitiam non spernit. murmu-
rantibus pharisaeis. et ad dis-
cipulos eius dicentibus. Cur cum
id publicanis et peccatoribus
manducat magister vestr. mr. ix.
Et id maria magdalenam
peccatricem. ad gratia sui
admisit. sibi eis murmuran-
tibus lu. vii. Et alius plurimis
exemplis loci. Ad id ego dominus ipse
fac. ne distulit. id secundum in-
tuo id facere. et tempus. Ecce
adhortante nos paulo ad ro-
manos xv. Debemus autem nos
fortiores infirmitates imbecillitates
morum sustinere et non nobis
placere. posset et tali dicere
illud. Respice hypocrita ecce p

trabam de oculo tuo. et tunc vi-
debis ut eicias festucam de ocu-
lo fratris tui. Tumor enim cordis
vera tribus est. in aliqua corpo-
ralia tristitia repressione. Deus si di-
uina dispensatione quibusdam permit-
tuntur in minoribus passuri
ruere in graviora illis temptati-
onibus. ut eos ipsorum sibi ad
sint quae alios debeant con-
servari. ut in minis patris de
uno legitur. qui quiescere fecit.
ipse quasdam cogitationes in de-
speratione miserat. qui tu per
se a deo derelictus. si di-
na mihi ipsum. quam aliud distre-
xisset patrem offuscasset. toty
victus temptatione ad secundum
deduxisset. Et merito. ut qui non
compatiebatur alienis ruinis. in
ipsum merito est. ut suas deplora-
ret. Hii primores sunt ad accu-
sandum quod ad excusandum.
aliquid peccatum publicandum
magis. quam ad tegendum. ad
instar illius maledicti David
vidimus. qui puerum regis saul
publicavit. quod achimelech
fecerat de panibus et gladio du-
um in fuga existente missis
set. ideo et causa fuit ut saul
occideret LXXXV viros sacerdo-
tes domini cum ceteris. Quos idem David occidit. alios eos
occidere nolentibus. Non tamen
propter detrectationem volo quietis qui
videris fratrem suum peccantem
sibi adhibet correctionem corre-
pe monet eum inter te et ipsum so-
lum hoc est signum dilectionis
fraternae et ex frena compas-
sione procedit condolens in-
firmitati eius. quam optat sanare
non propter personam intendens
infamare. ideo occulte et cum pa-
tientia est facienda. non verbis
dolo ze et frena compassione.
rogando. hortando. moneno
do. supplicando. ut talia cui
tentur non imperando. ex
asperando. increpando. Dic
enim ignis opus fuerunt sed pau-
lus se ferisse fatetur. Et ex v.
aut vigilate memoria retine-
tes quod per triennium nocte et die
non cessavi ad lacrimis mo-
nens unumquemque vestrum. Et item
2 ad thess. 2 Commendiquidem vos in
tranquillum pater filios suos de-
ponentes finiunt et transplantes.
et cum pacem fecisti summa punie
in medio vestro tamquam si mi-
tris foveat filios suos ita et
nos vos desiderantes etiam per
vestra vine vobis in correc-
tione frena apposita. quae quidem
sibi et coaptare ordinando in-
vera crudelitatem. Quidam vero abscon-
tionis pietatem sibi a deo datam
non exhibuit in severitate si
mansuetudine et pietate et com-
passione lacrimarum. pitorum
diebus crudelis esse quaerit. et
ad omnem mansuetudinem agere
in correctione fraterna. sui
in eisdem vitiis vel forte ma-
ioribus plapsi fuimus. si lapsi
non sumus. Adhuc vitiis crude-
litatem. sine incompassibilem
excludendo. multum vero apud
desertum memoraco. sine
pietatem. sine pietatem. sine fito.
ut qui mihi dei semper indige-
mus. semper alios misereamur.
quia iudicium sine misericordia fiet ei
qui non fecit misericordiam. Et beatis
misericordes quoniam ipsi consse-
quentur. Eadem enim mensura
qua mensi fueritis remietur
vobis. Vox est expo monentis.
Hoc est pestis crebrius radica-
re solet. in religiosis propter imm-
sionem sanctitatis. quia eos sug-
gerunt ex cellentiores alios
ex stere. Nec enim talem emen-
dationem fratris desiderant.
si propria extollere ad
parent ad veri fratris cor-
rectionem. sed prius curare
infirmitatem. Impossibile enim est
ut recta intentione sine ex ca-
ritate quis appetit sanari. qui
prius suam egritudinem non stu-
dent curare. Est enim ordina-
ta caritas. ut a seipso incipiat.

dicente xpo Johis xvi Cum sine
peccato vestru est primo in ad'
teram lapidem mittat. i. p'ius
corrigatis vos. ac dem alios
Posidere eum quos agit. qui a
lios prius qua se cupit eme
dare Ite mqnt xc Dyscite q'
est. mam volo no sacrificiu
vt ix Cum si ecc qd iusti es
sent potius ex hor iudiciari
deberent. quod elevat. ad sta
tate no a sceptis. si a deo misse
ricordie preceserint. no ex
suis meritis. si deo misserente
quo cessante misereri. statim
in pena aut peccata priorib'
relabi ngte est Timo ecc dic
ham xpo commant sente
tiam Cerue nequid. omne de
bitum dimissi tibi. qd rogasti
me Ro ne go oportuit et te
misereri conservu tui. sd et ego
tui misertus sum. Et qui stat
videat ne cadat Nam plus
ad gradu ductio tenet qui plu
ra cepit. ideo et plus timere necess
e est. ne vertigo pariat. Ita
relabi periculo sub est q' labi.
Dicente xpo Vade et amplu
noli peccare ne deterius tibi
eveniat Deus quilz constitus
sibi sue ppe infirmitatis. et mu
tus sue stabilitatis semp in
timore et humilitate consistet.
nulla securitate in pnti ex
istente compassione qua sibi
fieri optaret si cadet. alius
eam impedi non recusset. Ex
emplo petri si pauli. si david.
si marie magdalene. sibi
vtriq dilectos. et a se pdestina
tos graui cade p misit. quid
nd. quid alius formidandum
est. no nisi et ad timor postu
landum Ne deserias me
deus meus ne discesseris
a me Et ad iere Domine quia
no est homis via eius. nec
vri est. ut dirigat gressu
suos Ro Ex. Forte posset obi
ci per aliquem talium modo
passionis. Inutile fore ad talem
esse compassionem de quibus e
menda non sperat. Et adiunc
Nam crebrio compassio adhi
bita est. si abusi sunt ea. ad
emenda et correctio no sit sub
secuta Attendant hm talis se
tenta esse qua rudit petro
quenti a dno Quoties peccabit
in me frm meu et dimitta
ei usq; septies. Et rudit ei
mitissimo xc. no dico tibi pe
usq; septies. si usq; septuagie
ies septies. si pple est in sim
liciter sme vno. No end dey
suam cuiq; alicui mio eto alli
gaut Et si ipe sme mio pa
tius est parce penitenti. cur
nos volumus denegare multi
posenti. Et vid homo constitue
pe fratris in correpcionibus.
ad dicat pheta Cum sit si
duczatur et ignostat deus
et relinquat post se benedictio
Joel ii Et pmisit spei mag
ne fiducia dnens Cum a
benigno et misericors est psta
bilis sup malicia patiens et
multum misericors Et cur non
credit scriptum potius quam
ppo sfiri aut ex pacientia que
est fallax. Nemine enim volt
perire si cogitans tractat
ne penitus pereat. qui abiec
tus est. volt eum omis homis
salvos fieri et ad cognitionem
veritatis suu omis venire. Ut
tamen ecc si compassione im
pensa fra. iden fra no quie
tatur nec emendatur. quid ro
pacienti deperditur. sicut eum
multi. qua ille abusus est. et
fieri iste qd debuit. ideo mei
to pmiandus de bene facto.
Et si reprehendi inuruit de
ppria culpa. multi si ille ad
hibuisset credulitate. aut d
mansuetudinem iste ideo ad
uersus fuisset et ad cor redisse
rere in dme. Nam nemo po
terit illud corrigere quod iste sci
deus aspexerit Cum vi

Non enim stat in hoc aut pe-
det peccatorum conversio. Si in do-
que tur emollit penitentie. Et
forte cui una hora denega-
bit veniam alia clemenciam con-
dulcebit. et nonne xij sp hore
dicit. hic excepto in standali
gnatu. aut quando fraudet
a plato aliud faciendum. Ne-
mus e p omnia perit quod vni
tas. et sicut ber no est con-
cordiam si standalo vnius
multorum pace recompensaret.
Vniuersale certe est vnum alteri
no esse compassum. Nam in
bruitis hoc cernit patiendi stroe.
cete omnis acuuntur vrendi tes.
porcifera zites. defiendi tes. hi
et in cetis cernitur. Videmus
enim hoc in corpore organice
in. pulcra diuersa membra. di
uersa officia habita. vnum alteri
subministrat compati. sub pon-
tat condinuat. in se omnia alte
rius sustipit. Itaque in hoc
no corpore ad sensum appa-
ideo aut paulus. si patit vnum
membrum compatiunt cetera.
Si hoc natura docet. cur non
vacat in homine. Cur homines bes
tiales et inhumani sunt. qui
vegetabilibus sensitiuis et re
cetis. immanibus ~~et cetis anali~~
~~bus~~ more no gerunt. Hi ta
les incompassiui in natu lege
vipidgnare videnti. Si enim
Cuiq; vultis ut faciat vob
homines. hoc et ipsis facite. ab a
lis compassio petunt. ipsi
nullis compati volunt. gau
dent in cassibus aliorum. sua
fortuna exaltantes aliorum ru
inas. prouocant. derident aliorum
defectus. exaggerant. alios re
pressos et inimicos rumpsos.
et negligentes. seu aliorum
peccatis gaudentes. ad more
~~tem~~ sermonis hospite. qui
cum peccatrice mulierem
facinus suspicione credebat
eius peccatis inquinari

Hi enim vistera pietatis in se or
cidentes iam se non homines re
stentur. si bestias que sua sero
citate sagunt siquid humani.
Nam homo natu est mo
sicu durtibile. suauis. ciuile
Na hi sentiunt in se quod et in
cristo ihesu. qui compaciens pe
catis humanis. prima sede exu
lauit. septimo exulauit et secui
formam accipiens misericordis
mis est compassus. Hic semi
spiro sum et exterrae incompas
sibilitatis. sator malignus spsit
in cordibus stribaze. et placi
sceo sua sibi iusti applaudi
tes. alius minus compatientes. qui
et hodie semiaze non desistit in
cordibus quorundam. qui sibi
iustiae colentes. nulla proes
compassione condescendunt.
~~plane in se licet per eos insensi~~
~~bilibus quod dignum est compas~~
~~sione condescendunt~~ plus in se
licet per eos insensibile habites.
quod dignum est compassione
quod quod sentiunt in alius. In
sensibiles enim ipsi sibi volunt
aperia no sentiunt incompassibi
litate. aliorum sentiunt volnera.
aperiorum ignorant. et hoc plerique
illis qui tingere solet qui sue insti
tie fidentes tumore cordis ~~quan~~
~~tes~~ gr. auati oculos suos ad
alios reflectunt sibi ipsis sunt
cecti. quibus recte dicit medice
cura ceptum. Et illud Ecce prim
trabem de oculo tuo et tu pote
ris ecce festucam de oculo fra
tris tui. De irreconsiliabilitate Ca. xxij.

Aliud iterum semigezit quod
nocumam non esset. qui ere
ctius se dimisset in religiosis.
satore zizamaze prauante.
et est irrationalis habilitas. sine
esse vindicatiuus. qui in vitia
non mutuo existit. habens
vnitatem cordis. pungens ad
vindicandum memorit riti
nens iniuria irrogata. et p
tinacit cogitans quo offensa
p. aliud irrogatur. corrupti
tur. nec placari potest.

appetitu vindicte in corde servet.
Quodquod coniugale sit vinculum
non solum religiosis, sed et omni-
bus christianis. Liquet ex tempo-
tu evangelii ex quo. Si offers
munus tuum ad altare et ibi or-
datus fueris quia frater tuus habet
aliquid adversus te, relinque
ibi munus tuum ante altare. et
vade prius reconciliari fratri
tuo. Ecce dedignat. et abhorret
deus munera mala ante reconci-
liationem. ut qualiacumque et
quitacumque quicumque si offerendo
tue acceptare velit. ni placatus
fuerit qui offensus fuerat. Sed
modo qui lesit faciat quod in
se est veniam petit. lesus satisfa-
ciat. damnum quodcumque potest com-
penset. et tunc lesus si nolit
indulgere. nec placari iam
per aliud non stetit quo ante
ille esset placatus. Sicut qui cum
bo obligati sunt. unus ad ~~fune~~
satisfacendum alter ad ~~satisfacere~~
indulgendum. Non solum ad le-
sus tunc ad petit. a ledente te
dimittere. si et modo pax iniuria
tenet rancore ex corde dimit-
tere. ~~si et modo pax iniuria te~~
~~rancorem ex corde dimittere~~
etiam nondum petente ledente. ipse
caritate. sunc qua nulla vno mo-
mento debet esse. cui contrarat ran-
cor. qui est quedam malivolentia
et appetitus vindicte. ne in iudicat
in hanc sententiam tristi. Dimit-
qui nactus fuerit sine iudicio erit
iudicio. et ut servetur semper di-
cere possit in corde dimitta dimit-
te nobis debita nostra. quia
oratio mundime pure dicere
possit rancore in corde dimit-
tere. In nos enim delinquit tria
merit. s. in meam nec. seu ren-
torem. quem mox ex corde di-
mitte tenem. non rogatinus
dictum est familiaritate. mere
gubino. et hoc tenem. ei non
denegare. post petitorem. aut re-
me postulatorem. quia extinctus
est. non minuit. si amicus
damnum reconpensatorem.

et hoc iure petere possimus. tralse-
do enim in causam. nec hoc te-
nemur eiec debito dimitte
insi de quod. Cui ergo religiosus
semper et dum hora est occupatus
in offerendo deo munera sua.
sine pecunia est deo holocau-
stum. ex illo pensare valeamus.
quam magno merito primum
is qui adit reconciliari alterum
negligit. aut indulgere petenti.
Christus enim operatur quidquid
agit. si ne ex corde dimittit
fratri suo. imo et deus ab eo
exigit quidquid eidem plus dimisit
nunquam parabolam xpi. ut patet. v
confusus qui suo dimittere peten-
ti noluit. ideo et dominus tradidit
eum tortoribus quousque redderet
omnium debitum ei prius di-
missum. Et subdit in fine pa-
rabole. Sic et pater meus celestis
faciet vobis. si non dimiserit
unusquisque fratri suo de cordi-
bus vestris. Ad hanc reconcili-
ationem invitare nos debet pa-
missio dei. qui nos filios dei
assecuit. Diligite inimicos
habuerunt. ut sitis maximi fili
patris vestri qui in celis est. qui
solem suum oriri facit super bonos
et malos. ideo iubet et benefa-
cere his qui nos oderunt. et om-
ne per beneficentiam nos et caluni-
antibus. Item induce de ho-
mine. adhuc dimissio peccatorum pe-
ratorum quam nobis spondet dicens.
Dimittite et dimittetur vobis. quod
si vos non dimiseritis ut pa-
ter dimittet vobis peccata
vestra. Cuius enim pondera
suorum peccatorum cum deum omissa
attendens. non libentissime
compatiatur dimittet maio-
ra si fuerit a deo si multa quo-
modo dimitti si hoc nobis vel
tas pollutet. Ecce filium dei qui
tuit esse peccatorum remissor
impetrat talis reconciliatio.
et dimissio mutua. cum deo
exemplum posuit qui et pro
suis persecutoribus orant an
manus iam in cruce positus.

Alias et paulq se a xpo lega-
tu 7 missum asserit ut obsterret
q deo reconciliet et exortes
minime dicens. Obsecramus
p xpo reconciliamini deo p xpm
eum legatos fungimur. Cui offe-
sus deus p nos legatos ad nos
mittit petens qui a nobis pet
debet. quanto magis petentibus nos
consentire in nobis peccatibus
minime debemus. Ca-
ta autem in quibus sed diuina re-
peritur ut nec oculis aspice
nec audire possimus. nec locum dig-
nent aliis. nec loco sessionis
eis concedere volunt. hanc veni
excusationem pretendant asserere
se ipsis non inimicari si velle
pacem habere cum eis. si hec pallia-
tio hanc apud omnes videtur colo-
rare tamen. si non apud deum.
qui cordis inspector est. quo
quid ab inimicitia se excusare
poterit qui signa publica in
dumeau exhibet. et quo se omni
cum dicat pe qui nulla signa q
amicae profert. cum dicit. ab
p. pyas. Sunt ea q sunt in
voce ea 7 que sunt in aliquo passi-
one note. Allegant ea in
sue defensionis auxilio dicentes.
sufficat omnibus no adhuc cogni
nt 7 hec verum apud deum esse
possent probare. Verendum ad
ne lateat aquis in herba.
Nam hec auctoritas referenda
est ab eos qui non petunt rem
aliquam. aut rogati nolunt rem
aliquam dare sed denegant hua
nitatis familiaritatem adhi
bos se ingerere quibus non tenet
p querelarum amicitiam pter
eorum voluntate videntes eos
totte. aliquos illos sufficat q
ad istam non adisse. non
requiritur ut amicitie 7 mu
tue querelarum exterioris in
signis offerat. ex quo videt
ista p eos aspernari totte as-
sistere debent ut religiosi frequen
ter gaudere laudibus diuinis
insistere omnia a se has pal
liatas excludere deberent.

et arietem verribus in se seui
entem mucrone eum ne ppe
dere dicente diligite inim
icos vestros benefacite his qui
oderunt vos. Quia primo ad
affectum cum ad effectum pruue
nitur. max. ne ipsi tendere
teneantur ad perfectam que om
nes istas spinas excludit.

De murmuratione Capitulum xxiiij.

Preter ea que dicta sunt ad
uerto aliud genus se mis
priorum no minus pernitiosum.
vitium murmuratorum inter religio
sos. quod veneno suum semen
animas syzamiarum rebellius in
tuitur nigere in cordibus mili-
tum xpi. quod quasi infertum
est 7 animabus sanctis nonnuli
allatum experiri possumus.
in notissima pena. 7 ambo ma-
lefactoribus inflicta 7 insue-
ta in gaudere. in qua dathan
chore 7 abyron quibus hoc in
murationis vitio laboribus.
plagis mortis inflicta. ut
terra sub pedibus eorum rupta
vivos eos absorberet deste
cerunt. et ad infernum vivi
tes. cum tabernaculis 7 vni
uersa substantia eorum. qui 7
p ab moyse iudicati sunt blas-
phemi in deum contra ipsum moy-
sen 7 aaron. Ducas ipsum in
murantes. num. xvi. 7 fla
gitum memini paulus. I. Cor. x.
Nec murmuraue
ritis sicut quidam eorum et pe
rierunt ab exterminatore. Ex
pena itaque subsecuta. tanta
ex effectu arguit tanta in
magnitudine. dumb. ab eo
sundo iudice inflicta. Et si
hac pena punitus est dicti chore
cum sua familia seculares laici. coniugati. nonnulli
legendum. cum dicti. quia venerunt
in monte sinai. ut percepe
que transtrinc minime de
bussent eorum pena. vino
in parte eos excusasse. ita
q minius punitus fuissent.

quali pena censendi sint ce
digni. cum in preceptis dei du
ris exercitati. et ad complia ob
ligati. imo in statu perfectionis
constituti. religiosi inquam. pu
per vitio laborare reperiuntur?
Et licet tale penae visibile p
dicto non punimur. nunc
tamen credendi sunt penas
posse euadere multo acerbi
ores. in quibus ichemaliby
Hemel. cum illud gemo chore
hac pena acerbissima punitu
exsiit publice. et notissime.
ut omnes posteri usque in finem
mundi time debent. Neque enim
si illis neophyti in fide non
peperit. nec alius parcit sibi ad
attemptatibus Teste paulo
vbi supra | Cor. x. qui cum
multa plaguorum genera dedere
patrem crucifixerit. et penas sub
deritis. postea subiungit | Nec
omnia in figura contingebant
illis. Scripta sunt autem ad correp
tionem nostram. in quos fines
seculorum devenerunt. ut si nos
eo illorum terrore corrigamur.
similia agere formidantes. ne
similia alternaiora patiamur.
Possimus vero murmuratores
dicere animi rebelliores. ad pro
terwia ad repugnandum dicti
aut factis. aut dispositionibus dei
aut suorum vicariorum. saltem
rationabiliby. Ipsi per quod
animum rebellione ~~[illegible]~~ ~~ad repugnandum dictis~~ intel
ligo actum tempti. ad deli
beratione habita. et exclu
do primos motus animi. aut
ex ignorantia aut ex passionibus
repentinis. sine deliberatione
quos hinc vero non estimo sub
iacere Nulli enim motus animi
imperfecti. censendi sunt ad regnum
mortalia. ad regnum requi
runt animos deliberatos.
et plenarie consentire ad su
dendum. Per hoc quod dico ad
proterwia certa malitiam
mentis exprimo Nam causa ad
rationem certissime. si pertinaciam
mentem ob id solum resisten
tem quia malitia placet ex
fellis amaritudine procedere.
Per hoc quod dico dictis factis aut
dispositionibus. intelligo materiam
et quid versatur murmuratio.
sed preceptis voluntas. aut ordi
nacio dei aut suorum vicariorum.
Per hoc quod dico dei aut suorum
vicariorum. exprimo primo omnia quae
precedit murmuratio excluden
do. per hoc ~~[illegible]~~ parentes
aut confessores quibus repugna
re non dico murmurando. si
aut contemptis. aut contencio
aut rancore. aut scisma. aut
aliquid huiusmodi quinque culpabile.
quod murmuratio ut plurimum
est. Veritas huius descrip
tionis claret ex eodem capitulo numeri xvi
vbi hec congregacio chore in
murmurant contra moysen et aa
ron. et contra dei ordinacionem
quia deus eos elegit in du
ces filiorum israel. quibus repugna
bant obedire contemptibus. quibus
veritatis per moysen et aaron
no veniunt Nudum pauxillum tibi
quod educisti nos de terra flume
et melle manabat. ut occidas
in deserto nos. Et dominus fuerit
nobis. Et parum ad aaron
simul ad moysen Cur elevamini
super populum domini sufficit vobis quod
omnis multitudo sanctorum est. et
in ipsis est dominus. Et ecce animi re
bellio ad proterwia esse resistentes
contra deum et virtutibus eius. in di
vinis dispositionibus. quibus constitu
ut moysen et aaron in du
ces populi. quibus gratiam hec
gracia rebellant. Deo supplice
primo monemur sollicite nos
custodire a murmuratione
Custodite inquit vos a mur
muratione. quia nihil prodest.
primo plurimum obest | Addit
ecce in dicta descriptione et
dispositionibus rationabiliby. et
hoc ad vicarios christi solum

debet refezi cum dei disponentibus
quampt esse in rebus vicarij
vero tamquam homines in suis
disponibus falli et falli possit.
Ideo et cohibe me simplicitati mi
ta est prudentia serpentina
ex xpi doctrina. Estote inquit
prudentes sicut serpentes. et sim
plices sicut columbe. ut studeat
licet subditis no quidem indi
care de disponibus superiorum. si
de ipsis nos factis cum liceat.
cum expediant. et si ~~et~~ dispo
~~bus~~ nones dicta aut facta. aut
precepta conformia sint divi
nis disponibus. quidem eis re
sistendum est. aut saltem no con
fortantur eisdem. Si vero aut
p quidem in petri sententia
obedire oportet deo magis
q̃ hominibus. Nec tm murmurandum
dico consilio si comparendum.
orandum. suadendum. ut fiat
imitatio que bestia iuente tangit
lapidem. Repezio et aliud ge
nus murmuracionis in sacra
scriptura. cum filii isrl in deserto
sen. v. o. mit. congregatio filio
isrl murmurabat con moysen
et aaron in solitudine p
victualibus causantes. p in
egipto sedissent sup ollas car
nium et no in solitudine fame
perirent. Exo xvi et eo sequ
ti. p penuria aque vbi et ppl
murmurabat con moysen
et itez nu xx de aqua
contradictionis. In quibus et si
milibus ppemodum laborz et po
tius et aliorum contradictorum huiusmo
di sine scriptura murmuratio.
et quidem attendendo exordium
seu occasionem murmu
ratorum istorum que fuit vite
nitas. ideo no repezio eos sic
acerbissime punitos ut primos
Nec tm quis legens predicta
eos potezit excusare. Nam
et scriptura fatet eos in vitium
murmurare. incidisse Nam
et si occasione accipientes
a vite necessarius. que pos
tulabant. no tm eo mo quo
debebant ea postulare pere
grinis. animo autem quidem et
blasphemo diffidentes de po
testate dei. impetuose ea pe
tierunt. cum vero eos reprehe
dere posset si ad animum subi
ectionem et humilitatem ea in de
um confidentes petissent. Nam
h et dr in oratione sua pete a pre
dicatione. Nunc mag nrm rotho
mam dei nobis hodie et ia
cob sanctus ei dno fiat me
ri gu vovim eo quo eius
potezmus no solum illicita quod
omnino pete forezpitur. sed
etiam licita illicite et inordina
te sine grani crimine no esse.
In quo no petio si mag postu
landi in vitio est. hec in gue
dicta sunt. Nunc revertamur ad
illus ad spem suam. Repezit
que fortasse mt religiosus ta
lia aliud quod vitium scripturarum
minuitur. et vtinam no
si vexer satis cp sic est eum
terne quodam cum vicario
rio xpi facta opa. disponendi
ita ad licitum id tribuant. et
si quid eis minuitur. aut eis
ministrat. aut in victualibus.
aut operibus obedienc repugnant.
rebellant. et. aut disci
rupt dicant id antiqui serpentis
Cur precipit nobis hor
vicarius dei. non est hor ra
nonale. Amt debuisset ordina
no humani pressisse. ordo rui
ons subiezsus est. no est lex
dei observata. no expedit ita
fieri. minime in hor parendum
sue voluntati. mag prudenti
consilio hor attemptatio ex
istit. Non attendentes in suis
reprehensoribus facti. et operti in
uicti qualitate. si ppe affec
mordinatos. et quod si sem
pliti forte no sit in omnibus
crudstammonatio esset. ut ex
pedirent no aliorum humilit
posset inferri. conformare
ad submissio voluntatis.
si aliud est sua prequi esse
humilitas affectio. aliud suggere

sim ne qem qualitate r̃ qualitatem p̃ dia sortem. Ideo q̃ in me-
qs passionat pluries r̃ pezimt murmuratores. q̃ mlts
qui passiones hm̃ sedatas q̃
7 mag animos intelligit.
Ideo q̃ nd nā pensim di
aut iudicia dicenda. q̃ ani-
mos bn affectionatos decet
pensare. quo iudicia sc̃ ver-
ora. quia ea sinceriores p̃
redunt cordud interioribus
Qualis enim unusquisq; est.
talia videntur ei. Pensare
dnt eis sim p quę volunt dic-
tores ꝓ maior ḡra. quo ad
dubio dens q̃ dari q̃ sueunt
platis. Ipd enim gradis vult
qdam 7 circumstantias omni-
centes quę ipos moueant. quas
alii non attendere. sic q̃ aliq
ad pauca respicientes de facili
mutiat sim arbitrium. m sinis
sententis p̃ sententes. m surgt
murmuratores non superiores.
Cor. Ꝓ ad instructiones ille aut sa-
pientes. qui merito diuez sa-
quoz q̃ sideraverint uno ꝓ
tem r̃ sp mult. q̃ diuez sab. Cau
sas vero hanc murmurationum
capere possimus ex apparenti
industria. ꝓprii ingenii sui
sensus. putant enim quide sua
sensa p̃ ellē alioz sentib. nd
q̃ rectio p eoz sentib. nd e
conforme. multis q̃ alioz ordi-
nationib. rede nozunt. Ideo omn
actum rectitudine sinis sensibus
metiri volunt. Ideo p nd put
m cordis ro gtatores. 7 m v-
boz murmuratores. nd tm
si vē humiles essent. sinis sen
sibus porig rede vellent. qua
de fide no vtiq alta sapie-
tes. q̃ humilibus consentientes.
Hi no qz vā q̃ p volita se
a se sunt defendentes. nr sus-
pectio hm̃ ꝓprium sim. ut de-
berent q̃ mox eu defede.
tamqua rectissime sepius in
errores labuntur. Sem ali
am causam sunt possimus ad
ꝓpria indulgentia. nd nimis
suam exaperando ꝓpria o-
mnitatem quia hem appel
lat mollicies affectus. nd
aut zo de gpiterdione suffi
cius fluxa quada 7 mulie
bri mollicie animi. ordinis
distractionis. recte nd videt.
ut si sibi quisq̃ plus quid de
blandiens resistent. aut ne
ita affectio r̃ murmurat
impatiens. q̃ iudictionis. so
ties sic rapiditat sicut. quid
quid ex eo nd enlumat. ima
gin suspiratur: ideo r̃ clamat
matrix ꝓpesse resistit. Ideo
r̃ mesia ꝓpinqua cum mul-
tomis possimus ex hnsebline
obumbratoz ꝓprii sensu. q̃
ad intellectu ꝓtinet. 7 r̃ stru
ctionem affectus. ut sic due
ami ne potentie vi hnt ordi
7 voluntas m pore. recto r̃
ente intrednt. quibus recte
intrednt. unde ortaqo
murmuratio conquiestit.
Certe enim 7 velle quę expedi-
unt tota molem spiritalis edi-
fici stabilit finiunt. nec ob
liquare sinunt homis ordi
tam actione. An infero p illi
qui plus sapiunt. p̃ oportz
sapere. et motu rupistibilis
7 irascibilis concupiscentiae
nd volunt r̃ frenare. de fa
cili medium ad multa. mo
uementu pace sua ꝓprium
7 alioz turbantes. omnia ad
ꝓprium sensum vtor quę conci
tes. quod e impgle. quia si
pace optio rei qua intedit
p hoc conquire efficiat ap-
prehendere vellent. sepios m
se r̃ pmd deberent. quod vti
hc eis non est impgle. 7 sic
mtus 7 cotai pace 7 quie
tem siln semp obtinent
Dcto enim surgt murmuratio

nones ut alioq; voluntates
r'tor. quo possem. ad mrdm.
nuq effecto suauiq 7 facilius
g'sequerem. q' mrdm voluntates
r'tendentes. alioq; voluntatibq
non r'ffte m'. nuq vero vnq
murmuraro. adhuc sarcq m'
maligni spiri. in iro q' hu-
mani malio se mouent ad
p'ceptu dei p'mis parentibus
dato. examinare 7 disputare
voluit. et primos parentes
ad hoc destruendu instigat.
Cur p'cepit vobis deus. ut no
comederetis de omni ligno para-
disi. qui. p'ne mur mulie
non p'cepit. 7 eos allicies ad
murmurandu q' indestrctu
a deo emissum. per quod eius
possimus. p' hodie idem malig-
nus spiritus similia in cordibus
r'ligiosorum attentat. nec desis-
tit. magnu fructu sibi ex hoc
reputans. quemd tanquam
parte cordis turbatione. ad
infirmand animos erigere suadet
eis supiores. ad quid cor 7
vnd animi debet esse in supe-
rioribus 7 inferioribus equissi
mu esset. De singularitate Capitulum xxxmum

Et priora sufficiebant
quid maligno. quibus cor-
da r'ligiosorum. que dei sunt
hostaculis infice. 7 p'ipitare
non cessat. q' adhuc iaculum
sue temptationis ampliat insi-
gnius nota singularit'. quod
omittit cordi. aut a cordium
regula. aut statutis aut exem-
plis seniorum se segregat. ad
qua p'ad specialem notitiam
se transferat. excedens limites
quos posuerunt pres sui. q'
multo suauiora videntur. et
utiliora. quam vetera sanctorum
patrum decreta et statuta. delec-
tat. q' in hiis g'oribus gaudens.
7 ut sibi videntur iocundioribus
spiritibus mentis cpulis. quam
hiis. alii in omnibus communi
sibi insipida. spernalia sapo-
rosa sint. veteri sampnati-
nona approbat. Cuius et condi-
tiones dicere in tractatu de 12 g'
debitis. similitudo exp'mit. Dicens
no sufficit ei. q' quis monaste-
rii regula ad maiora r'sor-
gant exemplis. Ser tamen me-
lior esse studet. q' videri. n' me
iudicine q' videri gestit. Ecce
dicere potest no sed p' deti homi-
plus sibi blandit. de quo le-
uno q' ceteris prudentibus fiant.
quasi ad ceteris septem diebus
ceruma. Commodior sibi ni
vna oratiuncula peculiar. quam
tota psalmodia vnius noctis
Unde prudentes sepe solet oculos
iactare p' mensas. ut si q'
minus quod viderit. metu
se doleat. si incipit idipsum cru-
delit' sibi subtrahe. q' meritum
virtutis indulgendo p'uiderit.
plus glorie metuens detrectando.
quod fames cruciatu. et quod
macrore. si quod pallidior e-
p'sperent vilem se estimat
quod p' requesit. et post pauca
ad omnia deinceps sua streuuq.
ad quod piger. vigilat in lecto.
dormit in choro. Cum aliis
p'sallentibus ad angelicis tota nor-
te dormitat. q' vigilans aliis
in claustro quiescentibus solus
in oratorio remanet. Ingemiscat
7 tussit. gemitibus 7 suspiriis
aures fratrum sedentium de an-
gelo complet. Ecce aut ex hiis
que singularit' si inanit
agit apud simplicitatis eius opi-
nio extrahuerit. qui p'fecto opi
p'bant quae cernunt. si vnde pro
deant non discernunt. Dei misere
ad beatificant in certore p'ibu
cunt. Her ille. Her singularitas
ortu habet ex vitio vane glo-
rie sine et iactance. sed tendit
in finem illum ut p'ter no sed
tatem obligat. si venitrte. no
multum sua opa. ut a deo so
lo videant. si volens ea publi-
care licet simulatione ea occul-
ta esse velit. sic q' occultando

ea publicat. ⁊ publicando or
nat. nisi cum ea ad noticiam
hom̄ puenire deperiret.
mdme ea facit. ⁊ sibi ipsi per
ea blandiens. reteros in sua
estimacione postponit. licet ec
quis ad oculos hom̄ no per
ueniat. Hic ꝓ suos fines
sibi constituit. aut ut optimo
sua apud homines prestat. aut
apud seipsum sibi soli gloriosus
appareat. Duplice. aut possi
bili distinguit singularite.
vna bona ⁊ virtuosam. alia
prauam ⁊ vitiosam. Bona pos
sumus hanc appellare qua ꝓ
ex̄ metas aliorum dissolutorum.
⁊ ne fugiendum ⁊ tormentum
egreditur. regulam ordina
rius ꝓ vincendo. ꝓ reti' in limi
tibus tamen patentibus ꝓsiste
do. ut fere fieri solet. cum multi
tudo exorsit deputata in per
uersis moribus. con̄ statuta
aut bonos mores. Ille atten
dens primordia sue professio
nis ⁊ regulam observatione.
⁊ alia dei timore ⁊ gestio pur
tate asseruit. aut vinc. ꝓ
retineri. Et de tali singulari
tate tenet. fuisse venerabilis
semor thobias. De quo sicut
est cum de primo. Cum iret do
mus ad vitulos aureos. quos
ieroboam fecerat rex israel.
hic solus fugiebat comitantia
omnia. ⁊ pergebat ad templum
quod in ierusalem. ⁊ ibi adorabat
dominum deum israel. Et alia q̄ ibi
sequuntur. Et predicit in laude
singularitatis sue laudabilis
atque sancte. Et similiter de ma
thathia duce nobili exercitu
filiorum israel. Iuxta 2° ali
us ꝓ pluribus ductus ⁊ exempl
sanctorum. cum illa singulari
tate laudis promissis non attol
leret. Cum ipse fundamentum
habeat diuinum timorem. con
scientie puritate. et vitiorum

2 expulsionem. Alia singulari
tas est pecuniosa. ut predictum est.
fundamentum huius vanitatis sila
tionis atque vane gloriae ꝓprie
ꝓ excellencia. Cum haut ex
ptorum audebit approbare. ꝓ
laudem hz. mt vicioso que ꝓsun
tes a quibus quis ex imi virtu
tum singularite. Cum laudem
habet. mt virtuosos. aut
ec. quis vicioso. cum ar per
uersa singularitas exercede
ec. accepitat statim contuosorum
aut ec. puerse exercelle. gau
det statim vicioso. ipse alius
plus vicioso. virtutes si
mulans. duplici pena dignus
censetur. ad simulata equi
tas no ē equitas. ꝓ duplex
iniquitas. Esset tu fortassis
3 alia singularitas adhuc dis
tincta ab hinc duobus primis
sib. no sic vicio sa ut Cum. ut tu
in omnibus laudabilis ut p̄
ꝓ qui media via incedens. v
tuose tu magis vicina quid
sit quis quersat. mt virtuo
sos. ⁊ ipse virtuosus specialiter
quasdam sibi instituens ulte
rius consuetudine solita in operibus
abstinere. aut cenomia. ali
quid corporalium in se no ꝓhibe
bilium. ꝓ tu imitat. q turbat
uarum non via regia incede
quid vni alii standali sant̄ tur
bant̄. le quid. ⁊ in fine me
tes sibi simmut arrogor cum
ne sit detrahendo mordendo
vrendo subsannando. De qua
singularitate in vita beati
legi. quod ipse sudpe vitauit
se age semp volens ut vnum
tenere. vn̄ ⁊ cilicium quod
gestauit ad hoc deprehendebat
mox deposuit. nota singula
rie cautissime figuratus. ꝓ
sibi hoc omnis volgi. Cum hoc
agit ꝓ premio. miran̄ omnis.
in hoc vicio singularitatis. ꝓ 200
sit maligni spiritus plurim
delectatur. ad sub spe virtut

palliat vertor tumultu. pa
cem tollerans. ut aliqua bona
singularia fiant. non bene. et
plurima vitia occultent. et dul
cedine quandam infundit hys
spudalibus apparentibus bonis
ut firmis heretent. nec tamen
bona. sed ut mala. et turpia di
cuntur. sequentur. et eum sapi
entes atque fortunae dulcedines
sint. et palus abstinentiae sua
vior. amor primi sentit delec
tat. gaudio corporis in tali
vino speciali. quod in multis
omnibus. et per venenata
suavitas. ex calice babilonis
predit. nec ex trisi calice vno
in collationibus patres quidam
sed repulsunt. Cum in scala
bidiana ac tridiana ieiu
nia primata dulcia erant et. nec
adhuc in seculo esset. qua ieiu
nia omnia dicit in hemo. Prodit
sancta quae oculos et ligua hu
mana blandiens. et laudes
ea redebat dulcia. et ipsum
in talibus sustentabat. In he
mo vero omnia mutat. nulli
laudat. deo omnia dulcia ieiu
nia videntur. Ecce ex actentalibus
victoribus fallacibus. et spiri
tualia mala bona. primi redimunt ad
gula. aut levia. quae non negli
gentes non respiciunt. spiritales
vero omnia diiudicant. et
ponunt dra mit suave. et sua
ve mit grave et gre. Deo aut
tales septies fallunt. in talibus
qui solum her superficialia re
spicunt. Ita vero singulari
tas licet non habeat tantam certi
tate ut stenda. tamen omnino
est approbabilis. Tendit enim
vi ad appetitum voluntate. et ad
alios singulares. et alios tur
bationem. Deo abstinendum
esse ab ea suadendo et cultu
et exemplo suadet doctorum
et regula ma quae tamen non est
curia intendendum est saltem
in commutatione. Hanc terra imp
bat sepe in sermonibus suis.
apprie voluntati defuere con
testans. Ecce si quis vinet
plutare vbi sine alios offen
sa quis singularitatibus vacare
posset deo. et sibi ipsi ut sitis
anachorete. De quibus in li
bro vitasprum multiplicia
repeniuntur exempla. Est et
alia singularitas. certe repre
hensibilis. qua quibus pter evi
dentem nocitate infinitate
corporalis. ex metus quos ysic
tudines alicui quitate sibi aut
postulat. aut per se attemptat
conquirere specialia in grad
in vestibus. cibis. potibus. vte
silibus. aut alios vinedi usi
bus quitate non contentur
bant siquidem tales multoties
congregationibus. primo prudentes.
causantes. per eis nocia non pu
dent. et non causari habeat
de necessariis. sed de suis volup
tatibus. Putandum est enim pau
ca nocia deesse. saltem frugose
et sobrie vinum volentibus. qui
vicis modum vinedi in primor
dio ingressionis suae accepta
verunt et approbaverunt. Ipsa
vero alas extendentes. volun
tates turbant officiales. mis
tros. et totam quitatem sua sin
gularitate de qua singulari
tate. hi simoe. 2° sup tantum
tales reprehendendo loqui de
legumina magis ventosa. sed ma
sedis stomachio quat. Lu tripti
norat. potum aque non sustinet
perta. mules mutrum melan
tolicum. olera porri acetum.
pisces de stagno aut lutosa aqua
mae perinde templeporum non
congruunt. Cruale et hor ut in
totis fluvibus ortis. agris. vel
latus reperiri vno pl. quo to
medas. putat te monachum esse
non medium. non de applicione

mudgandia ꝗ de professione. par
te primo quod obsecro. quieti. p
te dem labori instratum. p
te gratiam domi. parte cori
stencie Conscencie tuo. non
tue si alterius. alius vis. qui
ppe sedens 7 deus. p sibi appo
nitur de suo singulari iuno
ramurat Grandis est fi
m tua singularite. uidetur ab
te supstinendum. tam quod sup
flua quezitatem. a cete nec du
ri causis. qui no papiro
vitiu tuo mia et pax am.
Quod vos dicit obstinatos
ribos. mos neglectos. vos
et sequaces eis doret animus
saluas facere in hoc mundo. q
7 eis apli. perde. No qui voluit
erit anima sua saluu facere.
perdet eam. no in eno seqst
hos drabs ribos. aut in ysiet.
aut in libs aplos. Epicurus
vpocras. corpor alter. solum
tate. alter bona hitudine. mey
mgr. vtrusq rei qte ptd
p dicit. hec v sup. int has sin
gulaitates quadruplices so
vna repeit. q in cudabil. q
vna q mitat alios deuitant.
Tres ceteralie sunt ppbabiles.
vna tn plus. q alia. ut plus
patuit. Ambulantibs eud in
vna domo. qmd vincendi mo
dus ppt pace 7 quiete peligo
dus est. si tn pbrie pue 7 inf
te vinatur. etiad si no vsq. ad
vnguem omda in artissimis
pnctis asseuen. pace eter
et caritate fruenda omda
fruda statu p diegrue. tui
pacis 7 caritati nulla artitu
do singular est pfen de ns
aliqua con caritatem multa
cia sunt pmittendu De car
nis stimulo Capl'm xxv.
24. Restaret nunc oculos meos
quezte ad aliud genus
temptacionis demonis. apo
affmo

dei qui dentes suos venenatos
cotidie. sumo contra acies nos
desistit. con dei milites. singula
ri clamea eos trissige desi
derantes. stimulo carnis. nisi
adeo q ni sompno ypo quiete
suam sdatur pt. Alie end tep
tationes tue sopnut. 7 ro qui
estue hec vero in sompnis a
cerbus viget et quos tempo
vigilia. ppt sollicitd vigi
lancia. qua sup custodiam
suam stant aggere di non
valet. per sompnia no pfa
milias mtz. raro debitu in
dicio exerre no vz. Ille asmo
deus po pcos sensiuo nitido
rum mediantibus speby r sua
tes fingit. opponit. Sunt
cbs merimas vmagines hor
rores imas pulchritudines.
suauitates venenatas. quales
mdb vise sunt. seu audite
sim se totu. in quibus sensus 7
tacto mori bunda delecta. 7
qi raro ad consensio trahet.
ro tn tempore vigilia. p
toto mundo talibus nollet acq
esse sicq et exortuto eo. ad
huc vigent hec spes in sensi
bus interioribus. et raro p
punita hns infert sanctis
matribus. reclamate rarioe.
se no. aut difficulter saltem
in breui. de hns pt expedie.
sicqz bellu intestinu grade
gradiu in aud inuit. Expd. de
lectante carne. flente 7 lac
rumante ratione. Domet deo
inseruate corpus subiecto
spiu incipit detestari. quod
prius suaue videba. Cz ep
verid sit testan hn. qm bel
lu indice rui hns inpnu
tatibus Tacto dehns qui in
quietate meditan in tabili
suo. qm post. prupistedicas si
as vadunt. 7 no hoste tali
fedus pepigezue. quibus

non pena. si planu vel in ta-
libus versari. 7 volutari in
illis que admodu sues volu-
tantur in voluptibro luti. De
quibus michi ad pnds est de
cortuosis lapior. quibus no ma-
nifesta si spiritalia sapiunt. hec
sunt tela ignita quibus corda
fideliu dei immittitur infirmare quibus olim cedros
libani deiecit excellentissimos cedros. quos
de extranea solitudine. post di-
uitiarum corporis mortificatarum
post angelorum et allocutione.
post rerum celestium administrationem.
post miraculorum operationem. 7 pg
alia diuinorum misteriorum opera-
tionem in profundum abyssi deue-
nit. et priora omnia diuinorum
limitum conformia. admiratis.
redeuntes ad vomitum suum. sed
cures quia mirante se habe-
bant aut mag de beneficiis
dei timentes. aut exterrigen-
mu de se ipsimetes. no solli-
citi stabant sup sui custodia.
Iam se reputantes victores.
nondum adhuc tempus pugne no
expiraisset. ut fieri solet. 7
arma humilitatis abicientes.
et diuinum timorem no dum victo-
ria consumata. prout clare li-
quere poterit historiis pa
tribus revolventibus. Relinquites
posteris omnibus exemplum
cautele. nudum ad deponen-
dum arma durante pugna.
quod 7 in corporalibus et spi-
ritualibus bellis. cotidiana dos
experientia. nec se nudatas adui
mittit quo usque vita pnds fi-
niatur. Qd si quis forte in
credo no velit legat. Epla
xxo. ad custachium de vigilie
vbi idem sue infelicitatis elo-
quio eidem virgini aperit.
quanta ipse passus sit in vasta
solitudine. ala qua tur ab hod.
bus rimoti degebat. ita in ex-
celso suo corpore membris p
media definentibus et vno
ossa sibi ne cum cohedentibus se
consenuabant. 7 tu adhuc in pri-
store vetus libidinis palpitabat.
Quod go mirum si hodie hostis
noster non dormitat. nobis ne
gligentibus. si tue tam sanctitudi
nis no erubuit temptationibus
fatigare. Nec ro pervi esti-
mandi sue conditionis religio
si pluribus 7 atrioribus stimulis
exercent. quod aliqui seculares
Ad illos quos quasi iure possi-
dent 7 quos in alis tenebris
suos esse conspiciunt. no ere hui
sceleribus impugnare sagit-
tis Hos vero quos qte plant in
dignis sibi bellum indicere non
cessant dictum congredi ut sb
uerte valeant. Videntes eos qo
no se religiosi in studiis in so
litudine. aspectus muliebres
detinant. turbas seculares fu
giunt. ut ne visu ne auditu
ne tactu vnus ne gustu aliq
admittunt. quo maligni spi
ritus ad eos hinc possit.
sic ipsi artate interiores species
prius seculo exceptas pro
armis sibi assumunt. Ita et 7
si in vigilia cu plene mens
a nullo vigilant. 7 easde spes
monent tu adiuctus eos for-
titer impugnare 7 resistentiam
sibi fieri. ideo tempus sumpsim
ad ut ita dicam sopornita adcas
dem intercisis gmandis. ro fu
giunt ut salte sic emulates oppo.
aut a sicramte arceat. aut
corpus gmaculent. 7 relicta
earum morbium de imp
mat. ut si in sumpno non
consentit. tu in vigilia con
sentie allicat. aut recte si no
horid vincere possunt. tu mesti
cia in corde dimittit. Polet
eum no parum merore affici
timentes tristitie fore lesam.
ero tali qualiodes illusione.
sic ipsi a domis operibus corpore
fiadeant. Ro revera fortes

tristi milites. in hys nullo me-
rore affici debent. scientes hui-
us mundum sibi ad hujus tra-
nsitum custodiam a deo fuisse missum. sicut paulo
ut de se in nullo presumere de-
beant. sed ad deum refugium que-
rere et semper stare in timore.
omni ablata securitate dicente
scriptura. Beatus homo qui semper est timidus. Nos per se a deo elongatos esse. si magis arreptos. Nam forma babilonica hoc est semper purgans et pascuam. Et audiat tristis ipsis dicente
sicut paulo. Buffiat ti gratia mea.
cum tu stimulo quia sine stimulo
non habes. Et tu caute et vigilanter facit. quod in se est in nullo
consentiens aut condelectans.
et debita remedia non negli-
gens. que remedia in apostolo
sunt. si arma inimici mundi dare et inimico aditum in
me indulgere. Ad primum ut tum
carnis cupiditatibus frenum ap-
ponere. in iejunijs in vigiliis
in vestitu aspero. in disciplinis
corporis. et quidam suave corpori est. preter primum utilitate et
abstinere. dicente xpo. Cum odit
anima sua in hoc mundo. id est
corpus suum castigat. in vitam et-
nam custodit eam. Ad secundum ut
tenent sensus exteriores. et in
interiores restringere. mulierum
aspectus. visum. tactus. auditum. to-
hibere. et aurum penitus obliuisci.
Ut has enim fenestras mors. i.
diabolus intrat. et infirit. ut
crebrissime scriptura testatur
multos esse directos. per easdem
fenestras reperimus. et sicut
exterius indum eam excludit.
sic interius in memoria et co-
gitacione penitus se ab eis et
alienare. Alias exterior custo-
dia penitus nihil prodesset. Ne
omnia aut se utilioribus occupa-
ntur et contra oriuntur omnes deficiet.
intentio enim aliud alius a noti-
ius retrahuntur. Nichil in suis
viribus in hys confidit. sed ad
oracionem sedulius confugiens: de-
um sibi precet fore adiutorem
dicente scriptura. Deus. est con-
tinens esse non possum nisi tu dei
dederit. et iterum. Ad me me non
potest fare. De quibus salus
presens fleat. ad ultimum seu or-
tulnera nunme progrediens.
ne forte potens temptacionis ar-
mis abstinere. eas de parando se
minare videat. Remitto igitur
quelibet de gradibus huius tempta-
cionis stare volente. ad tem-
pus lectorum doctorum. latius de
hys tractatum. hic admonere non
amittens quod hec arma igitur
tam ultimum senectute. et extre-
ma solitudinem monachum
prosequuntur. Quod omnibus alius
vicius cessantibus. hic venenatus
serpens. nudus quod mortuus. De
Ambicione Cap xxvi.
Aliud non minus infectum se
minus prioribus satur zizania
arui sere. quemcumque. nisi multos
xpi. Nimo vero forte per ceteros pla-
nocinum. genus vitis ambicionis.
quo corda deuotorum crebrius
temptare non cessat. palliatus
id semen sub colore profectus
aliorum. ut quia multis prodesse
spectatur. ideo fervencius ad cathe-
dram honoris festinat. ad tu-
serpiam. verum in corde ambi-
cio appetit honoris. quia multipli-
cius omnibus pluritatis. Obscurans
prime considerationis oculum.
qui nullus silius reperunt. qui
sit aut modus esset ad profectum
sit nec. Quia multi peccerunt
in hac sua estimacione. et hodie
quia quamplurimi resident in cathedra
pontificum. qui hac peste laborant.
Vnde non immerito dicitur cathedra
pestilencie voce dauitica. et
huius pendricatur qui in ea non sedet.
qui dicitur. Nunquid est qui in ea
sedens. pestem ambicionis cuiusdam.

sicut tempus pestilencie et mo-
talitatis multos involuit. ut-
nam quisq; fodiens parietem
aprie conscientie detegeret mus.
aut velum involutum luce
se considueret. profecto se
non palpans reperiret aliud
supportu puerorum mortuum non
q; ipse cuncta reuiuiscere gemisset.
si quid meritorio altari tempe
nocte. sui dormiret et suppresu
isset. et d' gang libidinis sit a
morem dominandi. beatus bern-
hardus scribens 7 ipm ter-
rens libro de considerando d'
nullum venenum nullum gladium
ubi plus timeo. quam libidinem
dominandi. Ad hec ambicio cau
tam gerat fim id | Cor. xiii
Caritas non est ambiciosa. nec
honore appetere inordinate q'
dubitari esse permittendum. Cum appe
titus honoris pt esse inordinatus
tri/ mo per hoc aliquis appe
tit testimonium de excellencia
aliqua. quia non hr. tm honor
importat quendam reuerentiam alium
exhibitam in testimonium excellen-
cie eius. 7 hoc est appetere sup' suum
portionem/ Nemo p hoc q ho-
nore sibi cupit non q' fundi
in deum ad omne q' ho habet
adeo habet. 7 in deum q' ferre
dz. 7 ideo p hoc q appetitus eius
on ipso honore quiescit. non
referens honorem ad utilitatem
aliorum/ Ideo q' inconuenientissimum
est honore appetere. licet ho
nor sit premium virtutis fim
ordinem | ethicorum. si non sic intel
ligendo q' ppter honorem virtuo-
sus quisq; esse debet. ut ex-
inde honorem consequatur. si ei
ab aliis debetur honor. vnde dicit
philosophus in ethicorum q' non sit re
portes quia ppter honorem fortia
faciunt. nec honor a suffi
cientia virtutis. si beatitudo. nec
forte sibi quisq; blandiatur
de appetitu dignitatis. per
illud apostolus 1 thim 3. si quis episcopatum
desiderat bonum opus desiderat.
Cuma fim bim gregorium illo tempore
dixit hoc ap lus. quod ille qui
plebibus perit prius. id maxi-
me in tormenta durebat. et sic
michi aliud erat q' in episcopatu
appetere possem mi bo mo opg.
et aug. xix de ciuitate dei
cum plus expone voluerit. q'
sit episcopatus q' nomen operis est
et non honor. propius qui-
dem est intencio. qo episcopatus
si velimus latine interpretari posse
mus dicere ut intelligatur se
ne esse cpm. qui prosse diligere
erit. no prodesse in actione.
qui parere amare permittit. Sic amo
rem est honor mihi vita sua
pon. qm omni pena sed sub
dole. iz opus ipm q' p ei cui
honore vel potentiam fit.
Et q' de episcopatu dixit. de omni
mundi dignitatibus intelligi
dz. Non in talibus puta tria con
siderari. quorum vnum de prime 1
et finale sit operacio. q' ch' vti-
litate proximi. quibus in pla-
tura intendit fim id. ioh. ult.
Pasce oues meas/ Aliud de alti- 2
tudo 7 gradus. quia talis super
alios constituitur fim id. mt. xxv
fidelis seruus et prudens/ Tm 3
q' ipse. se ht ad istum. sit rue-
rem. honor. sufficit temporalia
id. delicie. voluptates. liber-
tates. fim id | thi v. Qui bene
qui bene presunt duplici ho-
nore dignis habentur/ vnde 37
honor illicitus est appetere. pla
turam. 7 pertinet ad cupidi-
tatem ambiciosus. vnde dicit
pharisaeis dicit mt. xx. Amat
primum accubitum in cenis 7 primas
cathedras in synagogis. salu
tationes in foro. et vocari
ab hominibus rabi/ et licitum 37
ad tm appetere platurum est
presumptuosum. vnde mt. xx
dicit arguit discipulos ge
tis. p reges gentium dominat

cor. 7c. Vbi aut non sic. Vbi
ergo dicit. p. per hoc ostendit. q.
gentile est primatu superbe. et sic
gentile comparatione cordium
mundi estimatur conuertit. Nisi
aut manifesta necessitas
aut diuina potestas. aut obe-
dientia prudens in causa fuit.
presumptuosum est platurum
assumere. Propter amicum quod respi-
cientiam. Opus aut agere plu-
ture amicum. pt quilibet sin
presumptione appetere. Et cum
oporteret posse ita. q. opus
rade pt sub appetitu et des-
derio non aut primatu digni-
tatis. Ideo ihesus ergo dicit
sup. mtm. Opus quide desi-
derare bonum est. primatu aut
honore anteponere vanum.
primatus enim fugiendum des-
perat. desperante se horret. Et
iterum Ergo sup. mtm dicit
primatu enim anteponere non iusti-
tia est. ore vtile. Cum enim sapi-
ens vt voluntas se subire sub-
tuti et periculo tali. ut det
curos pro omni etia. si forte
qui no timet dei iudicium ab-
utens primatu et dignitate secu-
lari. ut sit conuertat in in
secularem. Cum i. cui ergo aut
sua salus aut omnia spernendi
sit. dum alios salus. et nul-
lius de sua salute securus sit.
et p. ascensu cathedre pon.
pusit in periculo pre salutis.
subiciens se reddendi rationem p
multis alios. qui vno aut non
pnt de se. et suis actibus reddere
deo rationem. qua temeritate
aspicit ad periculum. no est
hor sapientis. si se misipiente.
Ideo suspecta dz cuius esse sua
intentio aut affectio ad qui-
libet platurum. Aut cum dig-
se reputat. et hor magne
presumptuosum est. et id offert no
digno. ad se reputat digna.
Aut indigna se estimat. cum
tuis non cognoscendi ascendit
ipse viderit. ideo sola non tribuit
superiori autoritatis. aliquid at-
tribuere debet. nisi sua propria
voluntas. Et. quid est de se. qui
libet deo et sibi vacare omni
studere dz. Deo dt. augustinus. xcii de
tuitate dei. Dum sancti quaerit ca-
ritas veritatis. negotium usui
suspicit nostis veritatis. Deo et
greg. dicit. Et difficile sit. qui
se purgatio esse cognoscere. pdicam
nos officium aut et primatu
dignitatis turg detinere. quod
assumere. Et iterum greg. in pas-
torali. Nam subiica diffinit.
virtutibus pollens coarta ad cu-
ra pastoralem ostendat. Nul-
li enim exemplum sanctorum et
scripturas sacras legenti. ubi
tor dubium esse. quo pene ordi
tutulis dignitatis pfulgetes.
aut vix aut raro sine pecca-
to pfuere. ut et pt. de sanctis-
simo petro. post sancti spiritus
missione. qui reprehensus a pau-
lo petrum ad gala ii. Dauid
ezechias reges sanctissimi. et
si de aliis. Quippe in libro
sacre scripture petrus no impedi-
rarissimum est. Nec sum greg.
Mean culpe non pnt. que a
mere diuindi pretermit. Percip
tua et multis et terribiliter
commissa pcedentibus sacrae
iudicium durissimum his qui
presunt fiet. et potentes po-
tenter tormenta patient. Et ita
sibi solite plures mgro fiet
fres quei. stetes qui maiori indi-
cium sumunt. Et dns quidat pas-
toribus per ozi pphetam. sag
mne subiectorum de manibus pas-
torum requiredum. Cuius spt
terribilia. et alia. mele per-
lustrans. facile cathedra no
detinat. si qui periculum no
adiuerit. sola blandicia oc-
lis considerans. que tdiu pl-
ius pento obnoxius cito
elabitur. pnia solu. no fuita

pudent. Nesto an princ' aliqs
sanctor dignitatib' p'dectu
non pater fiusset quatu m
fe fiusset vale fare cathedre.
qua in ea voluptuose. ⁊ volu-
tarie sedere. si data oportunitate
potusset. ⁊ n dnd voluit r'ssp
re'timusset. Ma sicut dictu
est. q' ex necessitate. aut imperio
assumpsezut. mdq' n' ex
necessitate tomezut. et greg.
omb ad planctu secu' inuitat
co q' ad aptatu cuiusd' si assump-
tus. Innua cs testimonia xp'
et sanctor ta m exemplis. q'
m stripti relicta. horror' iniqu-
te deberent cuiq: p'ipue ri
giosis. quoru status fm esse su
um sciptit humilitatem. ⁊ vera
lum p'fert humilitate. ne in tu
horrendi chaos p'ruipent
ambitionis. Ad' si nellem ysti
re. quid sentiendu sit de curis
aminar sustinendis. r'solua
mq statu moderne ecie ad sta
tu primitiue p abstractor ⁊ r'
policor honor. mundanor. po
pariu seculariu. voluptatu
carnaliu. diuiciar ⁊ possessi
omu. mobiliu. ⁊ imobiliu.
ulertatu q' ⁊ deliciar. ⁊ alior
quibus hodie plature. et psi
dentes sunt fulcite. statuamq
q' paupertate. inditute. vilita
tem. pinitute. penalites. mar-
tiria. et labores. p'mitiue ec
clesie. q' quibus tue sanctor
pastor agmiu gregebantur.
quibus mente sic r'solute. vida
mq. an hodie aliqu r'pertu.
qui xpi oues paste no rusca
rent. puto q' reseruarentes. et
expertatiue bnficior. non
habent loci admonitor. p'tu
ratoriu. dudico. ⁊ q' ⁊ audito
riu declamantes in consistoriis.
no p'strepent limi sedis et
curia romana. no tot hnt habet
frequentes. ut inde hi. plus

rathedre. quem p'sidentes. q' p'si
dentes. querent rathedras. et
quid ex hoc elicit pt. ni q' plus
hodie omiu lac. ⁊ lanei q'rit.
quad ear profectu. no p'ste
tes ouis si pasti ab omibus. mer
cenarii multi. pastores paua
oues. no q' omb assidentes ca
thedris moderni temporibus.
dampnacam subiicad. ad multi
tos no dubitu ezim. ⁊ p'fuisse
⁊ hodie posse in cordib' mo
rentia. no ppt' prides plature
animeyab. q' ppt' xpi oues. qs
tueri no valent sine tepoal
liu a ministeriod. ⁊ possessiod.
q' forte no mq pauciores.
negauerut questu ppriu no
subditor p'fectu quere. Ho
vero sagenia. no tatu seculari
ribus fit r'ligiosis a sathana
obpandit. qui humos suos humeros
a iugo statutor. et rigoru
ordinis. subduxerunt. ulertatu
bus ⁊ voluptatibus inhiantes.
subtolere quibus vtilitatibus aut
defensande reipublice in tem
poralibus puisone. sua ambi
one pallitantes. estimantes oues
sanas esse. si bonis ruta. vince
allodia. vbertate. habundat.
cellaria. tor tuluria. r'fertasi
erunt. non r'volentes. q' ⁊ urbs
romana in policia optime
regebat per imperatores in
moribus corrupti. ⁊ cultui
ydolor. Dicente augo Non
fore bonu policia. stantibus
mentis ⁊ ruentibus moribus.
Sic sepe reprendit multi
plices diuiciar ⁊ facultates.
pessimos late mores. Tu p'ue
nit sepius inde religiosos. q'
fridericus principu. pontificu. fa
milieritates. curias frequen
tantes. ⁊ alior potentu hmo
seculi. ut habeat astensa ca
thedri: tru fauores mese. ho
nores. numera. p'mores. ⁊

exemptiones. a suauitate christi
et querunt telum arcendi quod
a vento facilit destruit. Vel qui
vera hec sentit paulus. ad spiritum
reperit. nunc arcane cognitionem.
principia vitiorum repressibus in humi-
litate iacentes. si potuerint in
ambitione. prima exercitium d
gressus ad religionem ad ymmi
subiectionem. quibus semper in
gredientes ponit. et si dicit
sibi primo fronte tu certisse
in statu subiectionis non per-
manebis. puto tale nullo modo
in illa intentione. quia tu stat pe
dem ponere ad religionem. sic erat
dico de aliis offitiis. et administra-
tionibus quibus. quo pacto
go postea tanto desiderio ad
hoc ambulat. aut tanta delecta-
tione possidetur. hoc quod prius
tamen venerunt quia tempnebat.
et quibus dubitat priorem inte-
tionem in appetitu humilitatis. et sub
iectionis fuisse saniorem. quia
posteriorem ambitionis. Ecce
qualis profectus religionis
illo esse potest. qui de intentione
deuotis humiliationibus predit
ad altiora elationis. Cuius spes
salutis illi sperat messem. qui ser
tassim seculo non nisi in vili-
bus stare potuit. et tui in sta-
tu religionis. qui est humilitate
ascendere. nisi in sublimibus
ubi potius descendere de sublimi
ad ima. et de ymis ad su
blima ascendere debuit. Ecce
quanta subtilis apostata spiri
alis. et de tali t. septi stilo ali
qua id ptractabit. De apostasia

Capitulum XXXVII

Idcoque post priscam seminat
sator malignorum. vna ge
neratione quadam malorum semi
nauerit multorum corporibus
religiosorum. non vno grano
tritici. si totum sacculum effudit
vipperum semen. insidias omni-
bus operibus religiosorum.
et cos in sicut gestiens. sic apos-
tasia spiritualis corporis quod
stabilitate. quia ipse publica
hominum dehonestatione. et turpi
tudine non valet euitare. sed
subtilis et astutior. nisi alia
apostasia hominibus occultior et
abiectior. si non prouenerit. si deo
notissima. et quasi nunc prui
cidam mittere. et primam. si
in obedientia. si in humilitate. si in
caritate. si in psalmodia omni
ambiguitatis. virginis. sub
iectione. et quasi alia religiosi
observantia. sim quid. si nisi
religiosus. nunc se astruxerit
si in fidei. nunquid se abse
ens in voluntate ipsius in fides
ad optata cor intendens. et si
tergit certens ad eadem
sunt diligentia. et perfectione
ea si coactus ea pagens et
in vitam superior. sup se se
ebriatur consperet in breui
nec vestigium priorum in ser
tuet. semper quilibet de ar
titudine. de seueritate. de
minietate. de platorum mora
sibilitate. in discretione et de sta
tutorum in considerando et pon
patrum sub regulari detre
to militarium fortitudine. qua
aut egritudine. et imbecilli
tate. ideo sibi laxari iucta
deposuit. in nihil non. et corpori
et carni militat rationale
principiat. et in omnibus mi
nime intendens disciplina.
dicens illud. dum est hic se
mo. et quibus ei placuerit. cu
ti in primo phariseorum omnia
applicabit. volutare et se sub
mittens ad ea observanda
quibus omnibus aut pene om
nibus nunc contradicit. nuncsa voluo
tate a primo intentione. rumco
rum corrupque in seculo e
rant. sicut filii israel peponeb
repe et allea et ollis carnum

Sapostasia

quas in egipto possidebant.
corde non corpore reuertebi
tur in egipto sic hic ⁊ si nō
actu tamen desiderio ⁊ amo
re sequido ea que secuti sut
cottidie in eis versant. Et p
tidem ceb esset. nisi publicam
confusionem timient. quod
corde concepserunt ⁊ falto ꝓ
sequerentur. Et quid ergo
mirest apud deū. aut corde
aut corpore apostatare cum
ipse strictur corda et fin
ea punitur. nisi ꝓ minor
criberetur in pena. Pagede
p apostasia spiritali. ꝓ corpo
ri ⁊ facinus puenit ad pen
tentia ea assime volentibus
p spiritale. ppt penas publicas
que terrere solent. multos
que pro corporali apostasia tap
ata est. ⁊ non p spiritali cu
legis primi solent actones
exteriores. non interiores inte
riores. ꝓ ꝓ ed ineso ex quo
aptior est quo ad hominos oc
los apostasia corporalis quam
spiritalis. magis abhorret
corporalis. plurie bad penit
entiam. de corporali quam de
spiritali. que nisi se offert aspec
tibus hom. ⁊ ideo minus form
datur ⁊ tardius de ipsa pen
tesi assimi. licet in cospectu
dei et iudicio diuino pacipis
sii iudicari. sicut dicit doctor
in scripto 2i libri sentetiarum
de actuali peccato ⁊ de voluntario plene deliberato. reser
uata est eni deo pena de oc
cultis. de publico vero plat
omissa. Et ro plura hic no
minat. quadna pena.
que acerbior pena a deo pu
nienda refuant. ro no glori
amur hic de pene eternitate.
que multo mirior est in pnti
quam quelibet indna in futuro.
Ideo felices qui hic punire
merentur. quia a sint una

pena p trisoiantur. Q rendu
valde est ne forte multi in exa
men districti iudicis putabunt
religiosos coputandos in me ce
sabimur religiosi. ptinad in mio
bonorum secularium mercedem com
putarei. ꝓ timendum ne net se
culares bom ut religiosi iudi
cabunt. nisi forte illusores reli
giosum sed eni apud oculos
hom. actus pueesi punit.
sic apud deum intentones et
voluntates ⁊ multos seuerius
Claustro eni p tales vestit
in castro. ut sicut militibus stipe
dia sic quidem ppt tp aliud admi
nistratos ⁊ ppter victu cesp
dent in claustro. hanc suum
arbitrium finalem destinatos.
et interiores. ut nectia corpori
conquirat in loco sacro si sto.
ad pridia religiosis opa me
tis sic intuitu no extendetes
net ipsa curates. Ideo vigilie
sacra. noctium et orum solep
nia ⁊ ieuniorum afflictio. ⁊ ce
tera sancte religionis opa. au
teria. p victoria. ⁊ negligentia
puguint p eosdem quasi mer
ri et ordo secularium. ad ue
tiri. ad ministrandum in pdicta
sub. quibus expletis ꝓ sunos
⁊ apetibus militantibus qui mit
stipendia postulant ab debita.
ut per sit merces operis sui
ro. nulla alia ex his speran
tes. tamen ro in futuro p sum
ne ac de mercedem postulati
bus. timendum ne ab dum
recepistis mercede vestra.
si ex intentione vestra p qua
fuimist. sic vero apostasia
spiritalis. recedit arma in corpo
ribus quoridam ex incuria
⁊ negligenti custodia pun
ferunt ⁊ concepti in primordio
ingressionis in religione.
que nitra eminente puta ex

defectu humoris gratie dñi.
que amittit. cū non mutria p
detrimēta scripturē. p me
ditationes sanctas. p oratio
nes devotas. p presuli eni ipis.
tepor accedit. et mentis sicitas.
sepore q p duc spiritalia r h
gions exercitia. atq studia.
p pastor meliu gerend. qm
pastus uriguis cessantes
xpi et aliis pasce. et zm
ecia eis p se no dñi m spiri
libq firmitatis abstrahunt.
et rim sus tamq crudus r im
plicant curis temporalibq.
extra conuentu eis illorates.
m officiis secularibq. m pri
ca seculari psonis. q p
qmixti conuersationibq. fa
cile induunt eorū mores. qui
non plene erant mundi ex
tincti. et tanq scintilla q
pumila contepta. r lugiorns.
a tumultu aquarū seculariū
voluptatū et conuersationū
mox extinguū. et soli ton
sura et habitu r in mente. toty
seculariū am moribq efficit.
et me forte peior q dicendū
quod secular. sd ezechielis
voce legimus vitis nobilissi
ma est. eo m vmi dicte sua
p mundete. si vero pfrl su
et arefim fuit. omn lignorū
quē pervus efficit. et nulli
vsui nisi igni aptū erit. et
vtiq omia m cottidiana ex
perien fieri cernimus. utilis
nrīs m multis et vtinam
falsa dicēm m p missis. mal
lem nrīq penitere de falso
sermone. quod sic facientes
de ope macos in iudicio spe
culari se debent. speculato
res greges dñi. de quorū
manibq sanguis subditorū
dñi ore ypocrito requirendū
fore qmatur. licet tales plu
ris estimat pnz. asma. ut
boueni. vmo. quod omnam
amas xpi sanguine redempta.
nolentes periclitari spiritali
a quā temporalia. hic p dīui
no iudicio dispensatur. ut
qui volentes spiritalia p dide
rint pdī. et nolentes tempo
ralia amittunt. quod quid
certū sit luce meridiana cla
rius omnes testē pt. sine voluti
tunc domicilia lazariss mus
in primis fundationibq mō
asteriorū certū. rebrius ad
minitas reductas seculares
reges principes nobiles et igno
biles. p sticiones exactiones ad
tributiones servitia et alias
oppressiones substantias mō
asteriorū seniorum. ut porro
hodie plati mōi p priatores
nobilium reputari debent. et
appellari. quā pastores am
mu. p tur cum immigrant pas
cendis hospitibq seculariū
psonis. ut extreme ad vmo
pene nullo impedō possū
minibq xpi dñi missis. ve
p vero hodie alii eligunt
quā qui temporalia quinqo
pterant. et hospitibq adue
tantibus sufficienter possū
complurere. sicq qd no ri
put xi. rapit fistus. sic ut de
opulenta monasterio sbstan
pauerissimi mōchi ad p vitate
vix valeat sustentari. et
hor olym deus q immatge
filius ifl. et eis sit eueniat
fruit et hodie fieri cernimus
in istitutis religiosis. cest est
mo vtes in suo tentico. et alius
multis loc. cetera legibus
appetere id et ve mezito hor
deus fieri permittit. ut qui
sibi militare nolunt. nec
stipendia militarium de ta
acipe digni indicabuntur
temporalium sed ministrorū.
eo quibq chre possimus
quod religiosa fundamenta

tenere patres in religione
exordio. cum certum am-
plissimas possessiones edifi-
cia gloriosa et monachorum
multitudo fuisse putetur. in re-
ligione colebat et sanctitatem
monachis et principes prae-
mis relictis. ac donatis se
et sua obtulerunt in caste
vero ut seculares habeat
quietem. oportet ut munerib;
alliciant. quos tandem principes
fecit sanctitas religiosorum. et vi-
ta approbata eosdem attrax-
ad amore religionis. Sic et
hodie colitur in multis terris
et partibus optimis monachorum.
ut olim templum in ihrlm de
quo dicit Jeremias in tremis
templum eius ut homo ig-
nobilis in medio pro clipeis
aureis quos salomo fecerat
alii reges clipeos eneos fece-
runt. et thesaurum templi pla-
tabant reges assiriorum. et in
eis finaliter in ihrl. profuit.
quia deus patrum suorum dereli-
querunt. cum prudentia est tpis
pnte. omnis religiosus et
utinam non esset necesse talia
scribere si ad animos nostros cari-
tatum et ppter emendatorum hor
dicta sint pauca. plura sicut
volentibus ostendere latitudo mi-
torum monasteriorum. in quibus plura
legere possunt re subiecta o
culis. et in predicti pauculis ex
mone. Quod si deo inspirante
omnia hec mala cuncte plec-
tere pigendum esset ad consilium
iohannis in apocalipsi. qui an
gelo ecclesie eius scribit et
dicens. ei caritatem primam
reliquerat. consilium est abhi-
bens dicitur grem postrem.
memor esto itaque unde excidi-
sti. et age penitentiam et
prima opa fac. Cum quibus
si aures habuerimus. non dicam
quin et priora ad nobis obla-
ta restituent. dicente dno
per Jere. cum fuerit penitentia egerit gens illa a ma-
lo suo. penitebit et ego ago
super malo quod cogitavi ut
faciam ei. et subito loquor de
gente et regno ut edificem et
plantem illud. et ut in hoc
aliud iohannes efficacior perce-
ret in auribus multorum. et
pietas dolor in aliquibus spiritus se-
men dini verbi tollit de cordi-
bus eorum ne credentes salui
fiant loquor de multitudine de
omnibus. Gaudet enim ad ma-
lignis spiritibus plus de apostata
sua spiritali quam de corporali. quia
plures credendum est in fictos
esse primam quam secundam. nisi tamen id
titur primi quantum secunda. et spes
quadam colorata confundere
religionem cor primum. quam secunda.
et subtilius spe alle decepit pari-
ter infirmi et permittit tamquam
sub latente veneno. quam sua
deo cuius caute se custodire et
perfectiori multos in illa pri
cipesto

De forma spiritalis vite Cap. xxviii

In fine huius opusculi. oculis
simul et silvis. se vertat ad
priores semitas patrum sto
rum. ad mam nostrum reporta
bus inertia confitentes si tan
possimus priora posteriorib;
et quanta distantia elongati sic
mus a semitis eorum. imo a
patentibus limitibus. quorum vestigia ingressi summa professione
licet non omnes perfecti imitatores.
plus tuli; plangendum et alio
proferendum esset. et si pnt
salus omnium fuerit lacrimis
dignum esset. ut non tradat mito
quia lacrimis stribet. nisi in
tacta mortua fuerit. in omnibus tor-
de sti in tribulis cordis carna-
libus poterit hec strebent. Hec
multum clare considerati dig
nam mentem inferi possent. nec
ille qui in tenebris ambulat

nullum comparationis oculu
aperuit. Tanta cum nitore se pdi-
ti status distant. quanta lux
a tenebris. album a nigro. su-
perioria ab inferioribus. celestia
a terrenis. O quanto longing
gloria tua fuisse patrio sor.
ep. et eo vno estimare possem.
Desita tua in vbertate cerul.
no egyptiorum tenebre. tanta
lux irradiabant. ut de omni
b orbe imperatores. reges. et
reteri alte dignitatis viri. pe-
uliares. oratores. sam tuo opi-
tulationes. et cetera carissima
tui dona hudlit postulabat.
Nec omnia tua virtutibus et in
miraculis claruerunt sancti ama
thorite. quod olym sancti a
postoli. licet verbum dei no
se per orbem semituerit. sio
norabant. et pdicabant. abor-
bus. et in inuoratione eazo et
magnatorum corda dulcora-
bant. Omnia tua aurea sen-
sa. tu deus in pauperibus et
solitarius agnoscebat. Impa
bant imbre celi. poli. bestias
pi. et in aduit. montes pi. no
uebant. demonibus impabat.
mortuos sustitabant. Cleti
corum imperius obtempabat.
Aqua eis sicu. et solidu plebat
in cessum. fluuia pdicebat. ut
verba eorum irritabant. Eorum
angelorum colloquio fruebat.
et ministerio. Cibi ipsis de celo
ministrabant. Ales mightionis
eorum ipsis pnuciabant. ubi
tibus apparebat. eos de vite so-
rui emendatione amonetes. Co
sortie alior eis pandebant.
Nec quidquid quod a de postu-
labant ipsis denegebat. Cor-
da eorum ptima dulcedine
et iocuditate diuini amoris
pfundebant. Et sup omni deli-
tiarum amplitudinem. ipsi in
terna dulcoralant. omnis qui
eos audierunt bisicabat eos.
dicentes isti sunt semen cui bi
dicit dominus. Quales tales di
cum homines. celestes. an angele
los terrestres. Iam vtrusq no
illos non immerito imponos. id
sup vsu sorte huadre in tribus
telestem quersitorum habebat.
et magnum angelis quia homi-
bus similibus. solo corde corrup
tibili differenciam inter illos fati
cite. Cibo enim angelorum. et collo
quio. et diuina fruitione non
tunc fuerillabant. Et erat
eis vita pnis no longe distans
a futura. in hic corpore solo
illis mente morabant. Et fin
Fern. Anima plus de pi amat
p eos animat. Erat eis ter-
renorum memoria odiosa. et
omnino inspida. ut aliud
quia de celestibus et diuinis cog
meditario eorum. colloquium
cordis et omnis tua. Nec quidquid
de corporis circitatibus cogita-
bant. pazio et extremo co-
tenti pabulo. hostes corpo
sui. et inter spus odiebat
fin xpi pdeptum animas
suas. in vita eterna custodi
ere eas. Omnia solacia sen
sum corporis atq carnis pstim
dentes. scientes q hec mili
tant aduersus animam. eo
q in fide no cessant. honores
diuitias. dignitates. cuta q
mundi blandimenta. p luto et
stercoribus ducebant. omnem
ctenodia. eulogia. possessiones
q et omnem mundi gloria. et
pompa sub pedibus calcabat.
Nec digna arbitrabantur
hec corporis affectibus pstari seu
eius memoriam. q. p. ipsis no
lentibus honor deferebat. qu
p umbra corporis sequens
appetitores deserit. et appetit
contemptores. et quid plus
de his tam excellentissimis
dicam. quaria quersitor. an
gelicus si quis stare desiderat
legat collatones. et vita patrum
et ibi reperiet tanta. q eum

obstupescet et mens et mutus et
vox credibile videat. nisi tanta
esset cordis fama tua ex libris
quia ex verbis relationibus fere
porro credunt fantastica quod
veritati inimica. scripta sive
aut ad mea dentur mea et confu-
sionem ut imbecillitas mea
erubescat. et confundat. sive
tebi her et vanitari per modolo
mea refugiebat. quibus vtebatur
si nisi in toto tui aliqua parte
nemo est qui se possit excu-
sare ne vanitaret. Capu. go
in amaritudine anime mee
deprecam deum. Audi p o deus pre
amator. fontem mie tue tabula
tue a pte affluentem. nobis
mie retulisti. audi p misera
me tue a te abstrahisti et nos
ea nos pandes sed tue fuisti
nam cum bindictor tamen hi-
bes o pater benignissime. mu
quid fine hmit tue mie. et do
na tua red ducat pe tua deus
amabo dni mei et mi tamtabo.
et in fonte misericordie mu
quid cessabo emanare. et hu
ne benignissima maria
in sue traditio aut et mandeu
a progenie in progenies ti
mentibus eum. Cur go illis et
nos nobis ominere. qui solo
tuo arvi facit sup bonos et
malos. Obsecrenus ergo ut mi
misereatur. Genus quidem te
esse iusti et iuste omia dispo-
nente. Vnde disputare tecum de
tua iustia. nec figuli ad fi-
gulum nec enim dicere poterit
Cur me finxisti sic. et si iusti-
cia tua nobis et omis creatibus
exigentibus esset omnibus abilis.
si nos sic omia misericordia. quod
et postulamus abissi iudicio
tuo quia tempora metere et
res omis in tua sapia disposu-
ans audebitur confitigare
Cur illo tpe et nos alio ista per-
sone et non alteri sic aut sic
provides disponis atq iungis
hunc trahens et non illum. vasis
omni et aliud abscondens: quis ri-
hendet tempus tu dicis. Cur
non licet mi quod fe volo fare.
De quibus tamen sunt scripture
testimonia. Dixisti enim seruo
tuo moysi. Misericordiam cui vo-
luero et clemens ero in quem
placuerit. Exo 33° et si totius
orbis periret quis tibi imputa-
re audeat. Cum enim volue-
ris misereris. et quod voluerit
indueas. etiam si nulli misereris
nullus querimonia audeat.
cui nullus te teneat debitorem.
si omnes tui simus debitores.
Ad go tu idem ipse es deus.
non mutatus illis priorib pro
bus mis. p quibus nos cuncta
simus ipsoro filii tanta gre vb
tate quantum misericordie vo
lusti. Nec enim p iusti cordis
eos esperos iusti si fim imag tua
salues eos ferusti. Ad igit mis
temporibus modo in serui ver
gente hanc gen abstulisti. ex
nihilo et ad aggrueniente aliquid
subesse iustitia et sine voce
proz sue nihil operare. tu
tui redemptis in rando lib esse no
pt. licet nulla causa habeat
rationem. tu ex tui sup ni non diffe-
remur etiam habere. sed nulli
misericordia quidem ipsis vilia.
quie tua magnificentia gerunt
sine ratione aliquid agere sine
sunt malus sine sensibus sine
rationalia. posse quidem stimu
tibi subesse ei volunt. stu-
ere te quidem expediat non
dubitant. in qui te et ina sapi
entia esse ignorat. Cur aut
vobis aut nobis ipse aut illis
quibus sicut se pstimat. Ad igit
et nos delito et aude massa fi-
onus sicut et predis mi. tu sed.
cur illis tanta gra et miseratio
nobis vero tanta sevitia. et
dicemus. in forte adhuc in plu-
rib tuis membris hmi dis
persis. eandem gratiam in tanto

ferunare licet nō in tanta r̄ fil-
gentia quinda st. nō difficile
mer tua. quid ad huc oculi
tos habeas. quibus te abesse
qri tua signare. qui potius
latē volunt te in spreuide hmo
malis diebus. quid patēre. non
ad insipientia ipoz. p quo te
deo cui laudiamus. quoz mi-
nis ⁊ pdibus nos vinci. ⁊ nud
dubiste subsistit. Qz. p m tu
ta copia ⁊ ipozo hmdamen-
hm qui mudo r̄ hapiezuit p
p adeptione coidēn impos-
warem sd olym nō mi do di
cere. quia nō video effectu
sd legu m scriptis. olym tuos
reflōrusse quoz hodie hi
rdrezno. ⁊ mores nō cadeo.
Credo scripta go tua abisso
uberioz sapdē. p tua mstra
tabili ppt mea ⁊ alioz edifi
cationem optarem mdagnē.
an ne m homdū causa defi
tus hoc mod posset reperi.
dugitū ym poriēd ori meo de
mcffabilibus vmo mstruta
bilibus tuis uberiūs et uisti
cis tuis Qd' si causa defect
tuū ēperiri possent m nos
suadendū. sic tandū insiste
dūd omdū modis esset. illas
causas agnosce ⁊ emendae.
tuo in quid eterne deus ad
uitorio Cum ubi publicat. si tuū
dignaretur adesse tua gratia.
quid optabilius. p nō. ēd ut
dictū est. multū te teneat
debitorem. salte mū culpa
biles teneamur. Qd' cum patri
mū hoc fecimus. ēd tū mēd us-
tra tue uisitie. ipsata. si
pdna mēstruate. Quid aut
hoc poterimus agnosce. si m
nū fuimus culpabiles. aut si
fecerimus quatēd m nobis ēpsat
te tū ēpsante. ēd sme tenē
tem potendū agē. Puto nō
clarū sit ēdūte. quid m ers
dem sancte de quibus sequum
patribus ⁊ ipd nr̄ merui-
erimus de condigno habere gratias
possidere licet tū de condigno.
quod erpo eis fuit pgle. nobis
quoq nō dz iudicari impgle
respectū hūdo ad ea que m
homine sunt. quo ad liberū
arbitriū assistente plū grā.
nō dico supmaē hoc q̄ milli
dest ad desiderium. ⁊ inuo-
cauit. Cum sm omēs doctores
milli deuehitur. Cum si ēpsi-
tus fuerit assentiendo p liberū
arbitriū pficiet m maiorē
ēd go nō aliquid sicē habet.
ēd pma grā. que milli dest
cum postulauit. ⁊ hoc illi de
publicū. primum sancti prēdi
fecerunt. ⁊ ea bene cōsi erant.
⁊ m m sunt ex reflēte gratia
pfecerunt. prudent nolunt ad
spicere ad est. quid ⁊ quale h
sit. q eis causū pstitit tadem
p fectum m spiritali stola. ut ⁊
nos hoc ipm facere possemus. sic
p proficiemus in toto ul m pte
si quid quidē nobis assistēdo
dignaretur. sd ⁊ ipse. hoc ad
mira valde cōtemp ⁊ vtilissi-
mum homīd m hac cōta. ut
m spiritū pficiat. vite cū m
spiritū profitenti michi d
hoc mūdo shauis. michi lu-
cundū corpori ⁊ ad inuenī-
ri pl. etū si mille thauri ⁊
aurū michi delicie que ex
cogitari possent. m v nō
massē compōtarem. ⁊ ad
hoc go inuenendū scilicet ⁊
mentio m d se vertit ⁊ ad
ēd ex nā labū. quid ex mea
libus ēp dispō mae pcepti
ut ad introductū fōrme
m ipsū ēd in me cōdit. si m
clendat. arta p actinoz
sint m parete pdisparado.
m ptipiendis ex medicis.
pdisponū. mebra intudere
⁊ exterere p cruciatūdes. p
gracidē. ⁊ aliis disposēdis in
artificialibus sicū m methōf.

qp artibus membra aptantur et
in moralibus excludunt nocua
et aptantur utilia qui passiones
moderantur et cetera multa
talia. nihil qp sine medius in
troducit. in alio nisi adhor
disposito et sed millus nā et qui
se tunc se et conditor nulle
licet sine medio. quo ipse non
eget possit introducere et infu
dere sua gratia. tamen ipse aliquo
mod. tū modus sine scipse et
ne modi congruente exigit.
ut anima humana quātū in
se est sit disposita ad no con
dicendū. sive insperando. et ad
rationedū obiectum gre sive qp
utiqs liberum arbitrium potestas
no est ordo supranatura. ⁊ et si
nome ig excellente gre infusi
one. qūque eget et ipa gre
via dicit. Petrus dq tolle gratia
no est vn salnet. tolle libe
arbitrium no est quod salnet.
no sine assensu no pt esse acci
pient nisi abscisi gre dat.
hnc est qd et theologi pennt
taritate in ada esse quid crea
tū. tamqua formale disposi
tiuū ad susceptū spiritusancti.
qui prerequirit medium deq
bn videri primo sententia xp dis
⁊ sed visum facto ⁊ quit me
dum illuditur. et aliud esse dis
positū et hoc no est ex inte=
fertune gre diuine. si ex co
gnitione et aptitudine et gra
titudine sustipient. cū omne
receptū sit in recipiente p no
recipiente. et no receptū. ut pt
in igne et albedine et tribus.
et licet in paucis et eis que sp
one videri posset fiusse secū.
no tamen desint ibi aptitudines
posito qp sibita. Eo dicente
Deus quid me vis facere Ego
brevit eliciūg qp et ad gre
pfecte infusione. quod sancti
patres de quibus loquim habe
bant. pire puri congrua dispo
et conatus sustipiunt. no eni
scrupulosis. voluptuosis. vanis.
delicatis. et in petrit. et mundi
gaudiis. se volutantibus. infidis
sed excellens gre. ut patebit.
Ro go mirū dī videri qp in tis
temporibus pauci ad tanta gra
pringunt. sd patres priores. qp
no fiunt qm se est. vino sim o
nes doctores. gre semp posse e
cultibat ad ea se disponendū. et
infidelibus. salte de gre vita in
cante quod tamen et no au
deo negare de gra pficiente.
et estimante. qua nusq legi
scriptū qp disponendū se ad gra
gre no dicit. dicit ad dam no
det de nīte cautionis. si bn
de nīte infallibilis immutabi
litatis qp infallibiliter sic disposint
dare velle gratia. se ad hanc dis
ponenti. nisi et ista rēpē pt
in disponentis pt sua insufficie
tia. Ei itaq habeat ad esse
pissimū largitore. qui salua
sua oriūlata iustitia. gratis dispo
nenti se ad eam. et obiice no po
nenti parata est dare. Ex nob
qp esse aliquid ex natura nis
omo et liberum arbitrium p ad ea
nos disponendū valemus. sine qua
et nos ad rēpē no possumus
nec ipsa ea dare alii disponit.
Vigilantissime insistendū est
adhuc immestigandū. Ad maio
mind domū est tanta gre sua
ri sup quod nullū aliud dulcis
cordius. durabilius. pricipius.
excellentius. in celo et in terra
reperiri. Pro qua forte obtinē
do et si lutitia sed pene im
possibilia essent aggredienda.
cessare no debemus donec obti
nere. Ro mirū qo si aliqui
no dura et aspera est dispo
in principio p tali tanto qi opti
mo bono. Ro eni delicatiore
vita vnū aliqua rationabilis
treatiū adepta est. aut adi
pisci pt quā in tali gra. semp

ferueze. quatenus ipsi sint oes
mundi voluptates. Quid in vna
massam omes compacte. Et q
videtur multo arcessius difficilis in principio ideo ab omibus
pene detinat. Et q videtur va-
ne cospiciedes seculares. pue
licet facilius acquirit. facilius
tamen et deperdunt. et no sin
mutatione mercis possidet.
Arcessu vero temporis. no ho
deo militabo in pnio fortit
institiomis sibi facilima
et iocundissima videbunt. qd
vero experientia in plurib
preteritis probatum. Po
igit vero xpo milito ad hanc
eiq militio assumendi assume
di fervides desiderii ad hanc g-
nad apprehendam. omo conatu
insistens. et no destitues. Non
potest consequat effectu. et
dato q indque obtinet ipm
eo diuino iudicio. licet occulto.
q dicit bern. multi p ei tot
amicis insistebant. et tm no ob-
tinebant dispensatione dei oc-
culta. et quod hic eis negabat.
hic in filiis eis diplomatis.
et puto talibus fluere esse co-
natu posse suo et daliqd ad.
sine effectu assecuta. q. ad
effectu deo pro eis aliq me-
lius prudente. qui nouit. q
nobis expediat. Vel hic desi-
derii indefessum ad daligen-
tia et pseuerantia subsecuta. ms
eis meritorium existit. sicut
dicit doctores plures. Ro
ta meritorium est credere. q
velle credere. nr sensualiter
dolere de peccatis. sd velle
dolere et non posse. quatenus qui
desiderat id ad intuitu habet.
sed in ipso desiderio amor sit.
amor. si no sine gra sit. Sed
itaq hic desiderio in fide
plenio omes alius conatus
carnis est. Ad desiderare q
tam minus est gra. Et sm hi
nitere est ut ignis deperdere p
pedat ad o rimo loco quo est
ipso venturus. Tali itaq desi-
derio fundato ad deu q tima 2
est omnia destruere. sine q
michil obtinebit. Ad hoc nat
nostra est. id quod terrena ima
igit nitere est ut a deo illud
impetre. per deuota oratio.
ipso dicente petite et accipiete.
et hic ro fiducia obtinere de pe-
titionis michil hesitando. tota
q fiducia ad ipm retinere
do dicente. nisi p hoc solis
quoq. Constanter crede deo.
et si te omitte quidq potest.
nolo velle esse q. ipsum. si
cubiculum altissimum et vtilissi
te fuit esse profitere. ita te
ad eu te subiecisse no desinet.
michil q tibi euenire pnit-
tet. ms q tibi psit. et si tu
nesciis hoc. ille. Desiderio igit
et oratione permitibus que
nos ad futura abilitant. et deu
ad credendo optata muitat
et mutat. Nostro et aliquid 3
addendo est. q. pre natura
greuiter deprimit animam
quod priores patres specula-
tiuum fecisse. q. vtq assiste
te nobis in uiritate gra. no
dubito fore impossibile. p ulcion
p fiducia gra adipiscenda. Re
perimus igit eos se in seipsis
iudicasse. et pima esse et vili
esse sibi ipsis. ita ut omi mu
dano honore se reputarent
indignos. sicq infimos omi
existimasse. et ab alius esti-
ri voluisse. se in multo tri-
pendentes. aut aliq se existi-
mates. nisi q. ipsi. et sic
ita ut ipse dicent. ut iumen
tu facta sit apud te. vel ut
omes mundanos honores et
abiecit. se se ad uiridem colle

genere & ad principia vilissima
sue originis sui sui similes et
meris seqz a se michil habere
potuisse. & eo corde no suppla-
cheno displicuisse. tā nātu. si
artificia & morbis & gruta.
sic in se annichilantes. & des-
pera gerna contemnentes. & pe-
nitus ad nichilū se redigent. ea abjorrentes. ad
que nullis instructis nostrigat.
& ad que omnis homines aude-
bant. tuerunt. & ambiunt. Hinc
patenter considerare licuit
quanta possessiones. quia
atque sezu. locum. publica
ab honor desiderat desere
bant. hominū collegia. blan-
dimenta principū. abhorrui
erunt. se atque in. ibarius
gaudebant. ne mirabilis et
tu potuissent clarescere vole-
bant. solitudinem se amare ne
mineste homines volebant.
se deridentes. & asperitates
amplexabant. Honoribus
se interpuerunt. Et quid
plura. quidp dulce. blande.
splendide. honorifice. vel
gelat. omnia tadium vene
respiebant. Et hec omnia
que ad ad omnes interiores
spectant. De his no q ad
corpor & carnis castiga-
cōs gtinent. quid dicā. tu
bellis corporibus suis. & car-
ni indicentes. to hinc sim-
tuti ea subiacebant. mach
sicentes membra sua. et
sensus suos exteriores. et in
teriores. sic refrenantes.
ut vix aliquam omnino relle-
rent. verberibus. plagis
vnegrā. abstinentiis. aliud
torio. vigiliis. asse
ritatibus. austeritates. lectoris
& afflictione corporis. sic cos
domantes. et qi et prede
ratos imperante comare.

Et hoc per. qtinā assuetos.
Nec qz p vsum in natura re
tenuit. ut et si haurisset alic
quid no illuisset. Quod
nobis difficile estimat in nobis
no. qz sit in se. si qz difficile.
Nam si quis experiri vellet
non sequitur. nec mollit. si vo
luerit tuchamde. et gtinuāde.
post breve tempus suavia
fuerint. sic quid alit
supportate. ad nutrition apolica
que & gaudio spiritali. qz p plen
dorem adhuc in duas ptes.
no sentimus. omnia nobis difficilia
videntur. Nā quando de
lum amoris & delicie future
patrie. no post longum tempus
nos expectantes. omni hor
redderent suavia. Si forte
et lectores qd scriptor tota
corpis asperitates. & solitudines
ppter carni exhibenda. Nam
nemo emptio carne suam
odio habuit. No diffiteor in
exptis & adulis homines. qui
non sipuerunt ea. que spus si.
Hoc end verum in omnibus qui
vni dulcia alteri sunt amara.
ut febricitantibus. Et quid end
ruli res in dispos suspicie
tis. non rei suscepte causa
vnusquisq est talis & omni
ei. si si quis bid dispositi & affec
tionatus sit mox res suppunt
ei. sicut sui natura. Ut tamen
in principio diffiteor rem tame
magnum oportere subire. maxi
me in ia adulti ppter inolita
gtr. via assuetudinem. si qui
confidit omnia tabunt fortitu
dine. corpa insuetis sorte
ea horret. si iam ia hos stu &
assuetudo facit no sentire
omnis. Ad dulcia no vne mit
qui no gustant amare. et
corpa volentes suaviter pa
mabit in alto oporti a terra
leuari. et si supra natura

conatus. cor. ad te suus labo-
rare debere et si ad reddere
terrae sedere delectat. Caricem
no refugis bibere cui eo quod
man pisces. tot sue m annue
labores. Nam laborabit omnis
qui amare voluerit. velare
sedes. amore est dilite sequet
Puto te habere corpus et ar-
mis subiectos. et esse ipsos
praeda debere hos que dicta
sunt. de cui humilitione. et su-
vilificatione. No no prius. p'
spadale si p'uale. et dem p'
spadale Gradus confezunt
animae. et si corpus sit afflic-
tones. No cui semp sentitur
corpori. et m nalilq. et m mo-
radq. Non te putet me loq
quasi velle cetera que ad omni
artificium et asportare pos
parari. No que ad me spec
legimus. magis admirada. p
vivitanda. que quidem ap-
tanda essent. si deberet. no te
cosirpanda p'suptuose. si no
adsunt. Si paulisd et frustra
tum abstinentia sint. et corpo-
ri negranda que appetuntur.
semte te habitudine natue.
Nd. pu. sed suffluid. p'p
delinosinm et no certum nae
fluit. similit amputandum.
et nulla mo. ere de nudo h'o m
vestib. hor m cibis. hor m supel-
lectilib. hor m sensibus ex no-
ribus et hor velim pro ra
habere. quod p se prima sensu
offert suave dulce. blandi.
iocundum. appetibile. suffer
re habere tum quod nocium.
Nd illud. nec debitad. vinodo
distuptione. sensa muliert ap
petit. cum appetitus generali
tus est. ido p tonte nepne dni.
Nd nd ipsum sensus e subtra
nedi tantum. m hostio sedens.
rationis nec iudicium. deliberat
tium. et ex particularibus collecti-
ium. ideo approbatium Nd que-
libet potentia agnitiua et
sunt obiectis delectatur limites
natue. tadquod et pe dyogni
ambulandi est. Denet succes-
sis tempor. trahat ata gro
a fomea delodrom. et r m.
neant in ea sola que natis
nature deposcit. Quam
magna partem supflua
rerum possemo. si sola natura
nobis crepuare mlo. que tu
supflua. inserta na. omni sibi
fingit natua Dicit ergo bn
Nemo experiri velit. prius
p'tisse et nemo nesciat abstine
velit. nd sint necia tu bla
dimur nobis apte. supflua
p nitis crescent. patque tu
eis. que natue sustentaud n
confezud. ut honos. sinorum.
collo. quiorum. curiositatis. exotis
rum. supellectilium exquisito
rum. lenitatis. vanitatis. gau
diorum secularium. et talium
milium blandimentis. que se
pius natue offerunt. quod p
ficiunt Cum vero tu cisme
ment est. qui sibi blandiet
assere audet. ppost sibi du
plicia cibis. delicionori et
grossiori. nd. omnd respue
et aliud eligere pt spreto deli
cieri sti quis hac audet de
cere mst. qui voluptuie inu
nd sue. nulli nisi quare vel
let. sti tu ad actu eloritos q
sunt velle et nolle et que ad
actus impatus. quos exerci
volumtas p membra exoru
ra. aliis nisi d ordi sucey
nt hodie et bruta et vo
luntatis exposit suo actiud
d nd. et h' eo pudrp nis nalis
sub. sine quizsti nonc gre
pt sed et gentiles in sub. et
audet in subiectis sacere
non dicend est. se studide

abstinendo. ⁊ nātū bn̄ vnde
do. etiam in asperis ⁊ adnec-
usq; ad ignis q̄ bustionem.
quis dicet ubi nostra superi-
nire gra⁹. malo⁹ p̄motte.
Dicente paulo mdapud deus
potati noster est. sed de vno
dico actu. sic intelligendo de
pluribus que facere homo pt.
faciente go homine ēpter in
dest. quis audebit prohibere
deum. ne augeat ei ~~augeat~~
ut amplior fiat. Ita ecl
ut asserit omis doctor et ho
mnd in extremis insulis co-
stituto. qui fidem mdēp̄ p̄cepit.
si fiat q̄d in se est fm nātem
ratio. deus p̄mittit ei de ma-
lis p̄uenendi. ad fidem. ēp̄
to magis ad fidem faciendi q̄d
in se est deus auget gratiam.
Palagiani go dicentes sibi
ipsis a me nichil habeo. i.
si deus dicet facere possem.
hec igit sunt p̄ni. omis. iste
sonis in deum. carne subiicere.
voluptates detimare. trahi
em hec pl se alia opa. item
excellentiora. sti fauorem. ho
nori. et numerem contemptu.
Deum sequi. sup̄ p̄ mis exin
anitio ⁊ vilificatio ⁊ hudi-
atio in seipso. Deum ecl quod
liberum voluntatis p̄ esse et
sui ipsius contemptus. quo
omis flos virtutis emanat.
q̄ ho alios superiores se arbi-
tret. ⁊ omis honoris in sui
ipsius contemptu gaudens. ⁊
eo sti omis extremitate ⁊ vili-
tate stat contentus. se indig⁹
estimans ecl pene quo ver
citur. Et p̄q hec suauitas
diuine dilectionis. verneb. aut
sic existimantur omis mundi
delectationes ebriatur deum
ipsum inebriat. Inebriatur
sti dicitur hospitium in. im-
mica tali vendicat. sed sti q̄d

fidem ihs adhibere nollet. dup⁹
ei p̄ptatio notissima fidem
facet. ⁊ exemplar ⁊ exp̄ind.
tius. Ita riuolueris dicta ⁊ ex-
emplis ⁊ vitas omis sanctorum ⁊
q̄libet ⁊ etiam p̄mo repto ⁊
apto iudice tali sancti. reperit
p̄missa esse veri deum et si
experiri se velit. ponat in se
hinc fictione experiri. nec
de deo confidens. nec cordis hu-
militate. nec blandiens sibi
ipsi. vnitiod in ep̄ed. reper-
in se que dixi. et dicti. sed
audiuit ita ⁊ videmus. Et
mihi constare vi⁹ ecl cor
exterior moderata affectio in
vnguis. ⁊ disciplinis hudi-
atione. sic ecl caro rebellat ab
⁊ sensu suadet cupiens. sublim-
quis ⁊ infrenant. ne nimis
lasciuis exaltiretur. Sine sue
vitis vicor. quod sibi unus
tuis sanctorum. quos hic sibi
ipsis p̄ceptis probant experi-
entia. Ego dicebat ēdē tā pauci
adhuc tam felices status. ne
pudi quia puerium. sicut asser
gradus ipsius sui ho. ad
cultingabiles. et possibiles. se
sponsio in p̄mpto est. quia
vnitus paucorum e. ⁊ stultorum d
finitis e. quia. ⁊ hoc quia
passionet corporis ⁊ carnis
corrupte sequuntur. magna co-
pia est. ⁊ quietudo inolita ho-
minum. ⁊ quia illitis in via mo-
rum erudiri. ⁊ mitis in
via tui gradiuntur. ⁊ asse
rutis ⁊ horror inchoantur.
p̄fing s. vid. in ei sit cur
tam pauci sunt. Qui vero ab-
initio inchoare hec via p̄
dicta ⁊ in ea incedentibus
maior esset copia. ⁊ nio stor
multitudo. ⁊ infertio fide cor
ms ne sic venerare. ⁊ stultorum
honori maior ē spectatio ⁊ esset
⁊ confidentia. ⁊ experientia
amplior habet de suauitate

dum amoris nid ambigendum
qui multo suauior esset via per
quod sibi opposita. Quia dicit Ieron
ne ni psalas aduersariis ad
pugnandum adhuc perfectior
viam. ad eam sic laudas. et tu
ni prudentiam sic durus aspen
dis. et corpori et carni vite
tem affirmas. nid nos ignorare
multi difficultatis aliquid fac
litatem. uel saltem modum pugnandi
esse possibilem. et quod
ad media ad quem finem
sequendum. et quedam numi
ductua introducen. et lo
ficam ad amy fine. Wher fim
inberillitat, mee modulid
sic redeo. primo fugienda sit
loci. et conservata sorm et per
sonam secularizand. et dissolut
vinculum. a quibus quis dis
ci possit a suo proposito. p que
etiam admoneantur impedimenta
obstacu in via. planum ad eum
p in via sine impedito fac
cit iuredit. Ideo dicit. Egre
gite de medio babilonis. et
saluet ymo sequisses animam
tuam. Ideo prius prim in solitudine
dimittit hilaritates sibi. quetur
ut que si segregat hinc
volebant. tam ppl quam
gloria obtinendam. quod ppt
impedimenta admonendi. Et
res impossibiles et delectabi
les. et omnia que sensui cotti
di et intuitui blandiri put
prius sed abiciende. et res viles
et contemptibiles sustinane et
simplices. sed amplexande.
Nos enim nos sensus dissuasset
appetere ea que delectant ob
iecta eius sensibus obliuia. nir
monet et allicit ipsum in sui
appetitu. et pene impg. est
ut irritantur sensus rotos
no gtuerent. et eum qui
helen fuge. abiciendes eis
mus potestatem. Ideo ornatus

omnibus modis sunt destinan
de. et prius fugiende. Per m sit
predicq exemplar. Legimus fri
ierom matthiad euelin et de
ceto laqueis et monitis
aqua hirundo vitant. et tectu
sunt lugendi est. Et impli
cito in tu exterioribus et
varys mundi negotiis. quibus
p utilitatem si sequitur vide
antur caritati fraterne. quibus
pe fieri rsinanda. Decurite
scriptura. Filie no in nuptis
sunt actus tui. Per eum dissi
lio distractio. euagatio. qui dia
pstat propedum mentis vite spi
rituali. Ilo eum ad puerula
matthe de oriositate sororis
re vndit. Ayarla surge. adum
na sororem tuam. si ed se de per
misit in dulcedine sua. et si que
de seipso in sui ipsius ignorantia
misteria christi nolunt sacer
ficio mag fiug dei appreadi. addim
sui appetitu. p nullum eueniet
quod in ipso est. deb se implica
re curis secularibus. p studiis
utilitatis sine defuncti nis mi
salua semp humili obedia su
periori. sicut re dei filius
de sinu patrem ad nr ag im
seriam descende no est cui
tatis ex dei patris ad phi
lippi. Et quartio manudu
tium est. p iso omnia superflua
curiosa. vana no mera ab
iciat. solus et puris mentis re
fuatis et simplicibus hazed eum
abiectio mentis et sensus sibi
reconciliat ut sensus alia ne
lit desiderare. quod nisi ex
optat ut tu pusite gau de
sensibus extra. merite intra
tu mentis sit. p quod vale et
mirare aut alia quere. Con
tio est. p omnio sensus extrio
res a rebus curiosis supp ne
cessitus et notitiis cohibent et ne
custodia semp habeat. non
videns non audiens. no pst
tens quid agat alibi aut aliq
facit solum in se quid agat

attendens quantum profecerit.
quantum defecerit. et quid sibi
restat. Sic et interiores a fo-
thasis et cogitationibus quas
curiosis. et maxime noxiis fo-
pestat memoria in diuinis
scripturis cogitacionum imagi-
nacione et eterna et futura.
mortalia. casta. sobria. semper
exercet frenis semper hes-
pho euagantes interiores
sensus domat. ut dicat huic
cogitacioni. vade. et vadit. et al
teri venit et venat. Et licet
hoc in primo sit multum diffi-
cile propter sensuum instabili-
tatem et malam consuetudinem ad nouitatis strutacio-
nis processu temporis facta
diligenti cor instabilitatis
refrenari potest. si ho assiduus
fuerit in ipsorum exhibitione.

6 Et multum certum nudo esse
proficere volenti. in vita spiritu-
ali. ut ho suipsius sit custos. et d
serpo habitans propria familia
suarum cogitacionum et sensuum
regens. quae familia multum
est bestialis. et vaga. garrula.
curiosa. omnia strutari desi-
derans. omnia pulsare. per qui
sepius mors intrat. et tuba
A tinta vero poenitentiae per omnia pen-
sanda sunt ut sit. ne cor hoc
inquietum sit. semper vero reuer-
tat ad principia regulatiua.
per quae dirigit instabiles. et
qui reflorescere faciat vetusta-
tem carnis. et instabilitatem.
ad no inuenerit repugnat in mo-
bus vohilibus rebus. in quibus
de omni vagantur ad alia. certe
ad fidei limites. et ad exordia
principalia est reuertendum. et
vacuo spiritu et stemplet
vnum sit factus ho. de hmo tre.
ad quod et no post multos
hos dies reditura sit. quia timo
est et in cinem reuertet. Et ea

considerando causa in hoc sui
ipsius vilitatis. sic habeat studio
vid suorum excellentia. Consider
etur quod vile sterilis sit. quia
abhominatio ipsius in medio ea
est. sicut phete vocem. Deinde
attendat ad quid factus sit. ut
sit creatori suo creatura. quod final.
fructus ei eum deligat. deligat
do nisi creat. nihilo ei eterna
felicitate habeat. Deum no seg-
nit aduertat. a quo. quid ha
beat. sic michi. nisi petiti. a deo
aut totu qd est. qui fecit pe. per
dicio inquit tua a te. Inde aut
tantum auxilium tuum. no p-
treat et mort. dice et impui-
se meditatio. q michi terribi-
lius pt dolentium. pt demonum
teterrimorum cruciatus. pt sentenci
a iudice incertam. et mirabilem. pt ignis gehenalem inex-
tinguibilem. pt crudelissima separa
cio a sanctorum consortio. ab illa ce
litate diuina. voluntas et a gloria
celestium spiritum. ubi tantus luctus
erit. qui nos omnes geometria men
surare. omnes arismetica numerare.
omnes loyca effare valent. Insuper
cat etiam scutum columbae infirmi
tatis in formidine petre. hoc est
dulcior repausare in volumetis
xpi. refugium quaerens in passio
ne xpi. per quam omnia ei dulcia
reddunt. Consolet et se in
probatis bellis. et impugnatio-
nibus. de consolacione future
vite. ad quam omnes passiones
huius temporis toti vite non
sunt condignae. quae retribuet
militibus xpi fortit hic certa
tibus. et de temporis huius brevi-
tate. quam expedit ponere ne
dei beneplacito. quod tempus prae
sentis lugendo. flendo. plangen-
do praeterierit. nullus vnquam sar-
tatis in proprio vita. nisi in magno
tribulacionibus. et postea
omnis stola sua lauit. Dicen
te paulo omnes qui volunt pie
viuere in xpo. persecutionem patiuntur.
et xpo exemplo dicente petro.

nō ad qd frg et ho

8

9

bilitate

Fili ne laueto te. ne habebis pte
metu / set metuad. ⁊ alia fidei pi-
cpia in memoria sep in ts re-
ducta. stutiere ne faciet aspi-
tatem quadrup carni illatam.
sensus ⁊ compunct. ne lasciu-
ent si rarod consenguat. sic hic
in labore. sic in futuro in primo
Ille estimet nec brudolo legar
in pmissis meis ducis. nam
velle extinguere p indiscreti-
onis gladium. ⁊ intencionis
mee est rebellant carnis im-
petus refrenare. et rationi
subiicere. ut possim optime in ho-
inme rehiuso. a deo institutu
conseruare. cuch uera sua reser-
uando. Ero cum multos rosti-
ge ad velamen excusationis.
Dicentes natura. ipoz esse
ad talia quibus si messet ~~talia~~
bona voluntas. ⁊ no blandies
voluptis seruire sciens multo a
plura posse. ne natura deficiet
⁊ proficere Nec de facili fatetur
me assentire aliquos cum p
fuisse deceptos. aut corpore in-
ms debilitatos. pu in dno
confidentes sue carni bellu
indixerunt sum distrectum.
Fiz si aliquos legimus deficis-
se. no dubium est eos in seipos
confisos fuisse. nio in dno. ⁊ se
sui pmio nimis credidisse. Fiz
si quos vacit. ⁊ no seguit pau-
latime ⁊ p incrementa hig ⁊
magis restauda ⁊ carne assue
faciendo. ⁊ no lasciuendo dili
gentia facit. videt p fide vor
et doctrine pfate efficaciam.
Ilegi magnpendendu. si alig
infirmitas alig instarz in prio.
put legimus in pro. greg.
berm. et alis crebrius fuisse
qd licet eis no obstiit ⁊ multu
profuit. et caro ad sui redig
nitoz deuenit. Qd si mors
no pmitenta ingruit. quid
ito sancta depdet. ⁊ finita in
debita distrectione. vmo tadiu
emeritis miles ad coronam
festinaret. Talia erat arma
sanctoz patrum primitiuoz. qui
vestigia pedes religiosoz se-
qui desiderant. si in via sanctoz
intrare velint. deo assu-
mendes cooperatoz. vmo primi
operatores. Cum auxilio ⁊
ego promissa exparuit. et op
ferens tribi finis secundu e
mendandi finem. ⁊ hns mu
mponendi In quibus dicti rudi
⁊ impolito stilo exarate. pm
sum postulans lectore. ut ⁊
nichil nouu attemptani sed
tomudi et notissimi ⁊ fritu
tam. Det verba aut de qualitate Et si
pax. quid vile hic edidi. dei
in opera p multibus. quibus
afflisa. infestigue exstit
onerosum. ut habeat occasi-
onem querendi alioza. et
quide specialiu oculis corpo
adhibui. in quo qualiter ⁊
se valeant speculare. Vn
vtilia hinc opusculi pstpse
oculis opderationis religio
sorum. a quibus cuiat. in manibus
⁊ flexis genibus. oroet posto
deuotas. dicite temptati ⁊
ve tentati p omnis gra ⁊ acti
ones ⁊ tenet p omnisq. Sin
laus resonet ⁊ gloria sine fie
masura Amen.

Amo dn mater lux nstra
oculis natum gloriosi vgi
nis dei genitrix mare.

Dyalogus cuius de temptatione
mihi a consolatione mihi claustralium

Instantibus tuis precibus
vmo tuis ꝓcordis au
toritatis rationibus
et spe meritedis quod
me conspicitur promptis
matatinis allegationibus
hatteng morsum aggredior
materiam domino magr. ꝑ hu
mano filius presidio cui male
dictionem Ecce maurit qui
carne bruchiu suu pomt
pendo in primis mentis tue
occulta motiua Ex quibus ta
quam ex pena staturiente
questionis tuae ad vmuli ema
nare videntur Considero nam
ꝑ id versari in mente tua
et nisi fallar ꝑ te proposita ex
tali fonte emanare Dicul'
cum tue considerationis po
detis quo sancta mater religi
o olim fructus vberes in
ecclia militante propagauit do
trine salutaris et vite mo
rum vmo et penitentie grace
sacrosis ꝑ reprehensibilis
et dulcedinis suauitatis ꝑ
flores hatteng no desistit
pullulare Hucusque eterni
licet ut timet varij et tri ca
rij ptrosiubs ꝑ in sui ozto
gremo adhuc credendi est
ipas nequaq sterile existe
ꝑ honor flores et honestatis
tamquam cornea adorifera
venem imparens credit
germinare Multa ꝑ cerni
tur in opad religione que dif
ficilia apparent multi et
quasi importabilia que
ab ipsa multos euenit in
gressos ingressuros qz ter
rent ne intrent et in ea stri
tes penitudine quadam afficere
videntur Innuo ꝑ ꝑ quibus
dam spinosis sepibus circudata
et circuscepta videt ad mo ag
redendum quorundam suos in
quibus duplex flos oriuntur
quod sp mosis sepibus circuscriptum
assuescunt ut flores et rose in
ipsis contente cauta diligentia
ꝑ a furibus et a bestiis et strofis
custodiantur Patri mo mr
sancta religio suos alumpnos
quos deo nutrire festinat
facere est edocta multis aac
citatibus venenorum asperi
tatibus vigiliarum macerationi
bus preceptorum et statutorum
tam patrum qui oppo regula
rium quod adhuc conuertuntur p
latorum et ꝓpositorum in cathedra
xpi residentium institutis stipa
re assuunt que in multorum
cordibus amaritudo aculeum
infigunt Abstrahit ꝑ hoc re
ligio suos alumpnos et filios
ab omnibus huius mundi delec
tibus apolacionibus a diuis
patrum ab amore parentum
ab amicabili ponere horum q
quod quotidiano omne tedium de
pellebat ab oculorum delecta
aspectu ab aurium suauitate
a gustus dulcedine a tactu
mollicie a pompni suauite
Nec etenim tacet venenata
sancta mr a filio religionis
quod ad profectum pdicere
intendit et adiuat et exor
dit Econtrario po in ipsa plan
tat durities lectorum corporum
et tarnis materiarum omni
sensuum mundorum mortificatio
que et plura alia multi se
culariter diuia et aspera vi
dentur Deinde et a sancta
religione se abstinent dicen
tes durum est hic sermo Hec
et talia multa specialiter fiu
in subsequentibus ꝑ stringenda
nisi fallor tua considerationis
speculatio moueat ꝑ ut ali
quid consolationis ac rispiran
tionis tui sit que diuini mis
ri tonatur Et qz sit appe

tibilia mundana abstrahidit
a corde religiosi quo tu ipse
for certi dz ut tedii sui mez
nia mederi possit aliud ipse
loco dulcaz notriaz opola
tonid plantare valeret
Nec enim contribus nā pati
ut se ordo elongatio a gau
dns & consolationibus sen
tiat remotio quia aliquis ad
priora rlicta relabi mis
m ea medrorum arbusta
plantent priorib rstiis
Quod si hoc tue mtis intentio
eo exposit palo edicto ut
eo apcius tuo obtinere possi
desiderio ut satisfiat voto
Discipulus conquerit
Nimquit nō recordabilis mo
uezi mdor cū undiq me
circudatio temptationibus
interioribus muemo et ea
que semper dolore meo in
seculo exortem videbant sub
tracta sunt & in mtis dicuntur
quid igi in mrid si sic sollici
te requirit quo sic ardore
pacens refrigerium repeziat
Mone et petro ni fallor hoc
modi qualiter consolatio
fundatur ad condiscipulis
tuis quid mezredis accep
turo esset respusiut Ecce
inquit rliquimus omnia et se
cuti sumus te quid go erit
nobis Cuasi dicat nudiu
isti nos ad tuo gsortium abstra
xisti nos a mundi deliciis &
abertatibus & tuis diuro uis
sisti mhere restigiis mgis
patibus ordeaczis diuro fati
gationibus & laboribus et end
pmis expositi sumus volumus
igi stare recompensam horz
laboriū Et quid ex m gsol
lationis in presti quid mer
redis in futuro sperare debe
amus ut illud nobis edisseras
ut eo pacienius ferre pote
rimus tu consorcia quo rem
oreis sumus de odigna ei mu
neratione Puto enim si seculares putarent fm raczo
maiore esse in religione
consolationem quam in secu
lo desezuissent plures sed
religio suorz vestigiorz mue
uret sequaces quia hoc
non vident aut considerant
certa p mezti rlinqre no
lunt Nn ap'eos monet ne
ingrediant hoc me monet
post ingressum Ut igi in pte
tetigisti hoc animum meum
movent corrodit me et sepi
us dicunt tu care compel
lor quod possedi et no did
muem qd que sunt Peto i
ut de singulis a me spondes
que ad dilectione in seculo
possedi in satisfactias & quid
et quo me consolari debeam
apertius si clauum clauo re
pellendi et si tali possem
in monasterio muenire
gaudia aut ampliora aut
pariter derelicti cōpatibilia
quita in seculo dimisi Pe
to end hoc sed pd nos pluribus
pfutura & eo audiri nigid
religionis ferre debe quo
metipsi consolationis amszeuit
primo gaudiores muenezuit
cumulati & confezti in sum
sunt eripient manipulos
quorz seminis in lacrimis se
minant ut hoc in gaudio
metant Magister respondit
Ut tuo desiderio possim
satisfacere & alius amoz
religionis ingerere ut & pu
in ea alupdm effecti sunt

cum gaudio ingressum portarent. Et qui nondum in gressi sunt ipsius aliquam effigiem affectarent. Nor enim multum dubitare esse profuturum.

¶ Considero nacque in sacri religione. Quam dicerto tepidi vel frigida existunt. quibus nestum quibus consolationibus mederi se debeant. aut ad quem latibula confugere. vbique tristitias et meroribus circumfusi. prouid carmina proponunt. et allegorias memoriae spiritales. et gaudio seculizant. quibus subtrahunt nichil nouae plantationis reperiunt. Et ideo xpo sibi gaudio resurrectionis. et sui corporis glorificatione. sustinuit crucem. sum sentiat aptorum. sic quoque religiosus. nisi exercellentia gaudia in sui cordis plantare ut orto. vt spiritalia. valde nauseatiua est religio. Et aut in monasterio sub veste religiosa cor gerit seculare. aut abiecto religionis omne. sicut canis ad vomitum suum relabitur. quod vique crebrius fieri cernimus. in his pseudo quibus officia. libertates. aut consolationes mundane. aut ferunt in religione. in quibus delitabant. Signum enim verissimum habent. quia sanctam matrem in religione non amauerunt. si terrenas consolationes in pro religione. quae ad eis auffezunt. gaudium cordis eorum abstinuit. Id certo plures video in religione quaerere deliciis corporis. honores respectum me. libertatem commoda. seculari colloquia. regimen. principum. et plurorum familiaritatem. quod spiritalia gaudia. ac rationis pigua latibula. aut meditationis opulenta fastigia. eadem viique ratione. et nolunt. aut nestiunt quaerere delicatiora spiritalia pabula. quae viique si inuenirent. aut quaerere scirent. priora non aliud. quam lutum. sputum et vetera reputant sibi platos fore fauorosos. placabiles. ac gratiosos. et valde pspe res cor agi. qui per eosdem. aut ad prandia lauta. et delicata uiuitent. aut qui dignitates eis quitinuitur. aut officia in quibus voluptuose. et splendide vinere possint. aut qui crebrius eis carnes ministrant. aut aliquod commodi corporalis. aut libertatem. aut relaxationis regular. ob seruanda eis frena laxant. in assumptione ad vias. et ambitum. et ex conuentum. et magna gradum reputant. et ex affectu desiderant. et meis sponte delitant. palliates hor sub obedientiae pallio. nestientes ubi late cernunt grupisdie. non pensantes quid negligunt. in mente minoris oppone. in virtutum aggregare. in spem penitentialium satisfoe. similes esau sampnato. qui ex prius obedien venatorum. pecuum. bidiaorum amsent. quod iacob domi sedentis. et simplex assequeti non tid hor assero aut scribo. ut obedientia praetatur. si ut gratiosum et voluntas propria prius datur. non ad id ex polunte et coactione superior

dz quis ascendere. ⁊ cū tristi
paratior semp salua obe-
deo ⁊ pbi laetare ¶ Laetere
ra ḡm felicores sc. qui cum
rathele venusto aspectu.
et pulchra facie. in seipsis
a turbationibus secularibus.
cordis penetralia. mundi
stud custodere me terrea
rū tumultuosa ⁊ seditatū
pulue sedentur. Cozmus
aut de archa missus aut fo
mezsus fuit. aut cadaueribus
fetidis insedit ¶ Columba
vero de archa missa cum
non inuenerit vbi requi
escere pes eius. in archa est
reuersa. gen cap viii ¶ Ha ⁊ ora
talia ardentio tibi ardui
q. adhuc in eis viuunt fe
culi ⁊ mundane voluptatis
nes. q. nr dū spiritales nonne
runt ¶ Interessa id ⁊ cui ibi
religiose viue volenti ut
sint exclude flores terrenis
ꝛreeationes. ⁊ gaudia mun
dana. et pro plantare ea
que sue appetunt religeni.
¶ Exponas igr meritū tue
conceptū. quibus fraudibus
es gaudiis. quibus ve ꝛtu
tis meteoribus. in orto sce
religionis. ut hns exclusis
⁊ eradicatis. pro eis alias
nobiliores flores potuing
inte plantare. ¶ No enim ri
gosus de seculo mundi eua
dens gaudia amittit. aut
voluptates. si ad maiores mu
tat. et ea in nobiliora co
mutat. se pauci sunt qui in
ea fuit conuertere Discipl
Nunquid forte pauci et
vident. que in seculo
dimittū. que abiecerūt. in
ꝑ delicia. ⁊ deliciabilia.
que in gratia iuuentutem
fuerebant. que iuuentus
mee florem vosto quod
dolore deformabant. que omne
tedium depellebant. que die
noctu ingerant. ac mum
meroꝝ lenire assueuerunt.
⁊ hi modū nel nihil vi
cissitudinis mutue recepi.
Ecce plenus me in maestis
meroribus cordis angustie
consolator aut tor for
pugne. cuius timores nihil
respicit oculi in laudia
tones ⁊ ve. suspiria. mundi
⁊ gemitus. flagella corporis
fames interna. cuius cōma
do suspiro. ⁊ tadiū mundi
tlaque sic rugitus meus.
et propue ⁊ prono dul
ce. sed patria desideraue
ul in aliena patria apud
ignotos. vbi quomodo dul
ces ta pueri tibos. Ilitalis
vrbis ce. ⁊ signus meus
retens ornauit genas meas
surgens mane nimen co
solatoꝝ in patria. apud no
tos. trahebar ad domina. ad
prandia. ad dulcia collaqa
ad solacia. ad prata viten
et quidq; in decerat dulce
patria ⁊ apud gentes mihi
ministrabant. nudq; patria
vi. in hor meroꝝ et triste
mente. cū ad illa redire no
permittar. et nō did in ea
morari. si nō mide ad fe
licitatem ꝛgredi. ibi soroꝝ
suauis acridutis. ibi liber
egressus. ibi quidq; aspe
labant licuit. Nōne pauci
sū plus possidebid. licet
omnia in ablata vid se
pius a longe ꝛtolens. hi
lmentat amisse. nō spem

habens recuperandi facultatem suffundor gemitibus meis
et rugis dolorem meum testantur.
Quid igitur quod tibi videtur: quod me velitam ut hunc dolorem
sustinerem, et aliquid consolationis meruerim, edicatosi
tu vel in paucis valere
recreari, et aliquantulum huic
ad presumere, ne habundiori tristicie absorbeer, ac
barathro desperationis cum
dere possem. Magister rndit
Ubi est de consolamine
consolamur ipse meus et
deus vester. Consolamur
quod in puncto consolamur et
fletibus. Quid merere con
sumeris. Nudum quod consolari
non est tibi. Nudum quod cum tue
tristicie velimen mediam
in ortu dumorum sceptrum
reperiri non potest. Nudum
tam directus animo es, sicut tu
amicus ad eos aggeres ab
deus tuus deceptor esset. te
et omni plausu mulierie prem
asset. An stola sua consolare
curet. An consolatus egiptus consola
tione sunt alimpnis postea
et non erat in desito omnia pe
tribus deus plurebat. An no
ne ioseph venditi et a fratribus
in egipto consolare curunt.
Nonne amplioris glorie a
pud hominem et deum. et maior
mercedis sibi dumetis con
quisiuit ex captivitate et
servitione. Nonne daniel
sanctus cum tribus puer et
in captivitate babilonica
gloriosa refulgebat titu
lo dignitatis. Ecce et pat
ariarcha in mesopotamia cum
dumetis quod vitellis ve
muste et pulcherrime amplex
us. et sic secunde mezunt co
mugia possidere. Et qui solo
sud baculo iordane transiuit.
ingressus terram alienam
peser et vnum amnis. aut ce
tu turma filiorum vxorum
et pecorum regredi. sic et multa
elegens dumdem scriptu
rum exempla reperies et
plures in aliena patria gle
et honore refulsisse. quam et
in sua in cine et in cilicio sub
medio delitescebant. Nonne
xpi apostolus et esse sine hono
re in patria sua. Nonne ab
ram ad fidem vocandi et ce
lesti regno optandum de pa
tria sua terram cognatione
et de domo patris sui vo
catur. ac iubetur exire.
Dm dom Nonne et signa
plura et mirabilia extra
patriam sua fecit. quod in
patria sua dicentibus inde
is Iudea andum sed nu
taphaznaid fac et hic in
patria tua. Et iohannes bap
tista sanctificatus in utero
floreis cunctis sue ne
annis tenerioribus sed
tu desiti perit. ibi et in me
atius et non baptisare me
cum. primo sol o et dicta die
crosalima delicta. Jerom et
in epla ad elyodorum sente
cialiter concludit monachum
in patria sua perfectum esse
non posse. Et cum quibus
inquit aut assimilis homi
ne in patria tua honor
edificatur habet ut aut p. pred aut honor
Ubi no honor no est. gtep ad hz
tus adest. et ubi gtempta
ibi diuria frequenter.

Vbi vero iniuria. ibi indig-
natio. vbi indignatio. ibi que-
rella. vbi querela non est. ibi
meris a proposito sepe retrahi.
vbi aut aliquid p inquietu-
dinem aliquid auferetur. a stu-
dio mutat aliud quod tollat.
Et vbi nunq est perfectum
pt dicit. Et hac suspicatione su-
mu illa nasti monachi in
sua proda perfectio esse non
posse. Hec vero. Et si p certo
in monasterio non quer. delicti.
quia ad illud non tendis quo
obligar. Verum dte. p sem
esse nolle. delinq e est. Et
satis miror de tua tui au-
gustia conquente. q patri
tuo reliquisti. et religiosum
locum possedisti. tu et si ni
tribulationis in monasterio in-
uenisses. sufficere tibi debet.
quia tu alior pace atque
iusti. et p eorum pretorum
ostasione amputasti. Nonne
te teste in seculo existente.
cupiditas erui seculum
te decepit. ni te in igne ex-
stante vivere non sentires.
Nonne gule cocum tibi sepe
us surripuit. Nonne pul
chritudo ornatu sepius
ad diuidus cogitationes p
duxit. Nonne thesauri au-
ri et argenti et vestium omni
tum sepius in sui amore
subuertere nitit. Nonne tempus
impensum tibi ad agendam
penitentiam sepius et qui fre
quenter manut p dedisti. Nu-
ne superbia et vana gloriam
in ad tuo p durare sepius
p mussit. Nonne huius tribu-
tioris tui reiecta vanitati
bus mundi te implicasti ad
cultus. aut in spectacul.
aut banis tollo. iniqui. aut
mendacis aut detractio
bus. Hec et plura talia. tibi
nota deberent esse ad medu-
tionem animi tui merore. et
ut mae te one in monasterio
deiceret ad tristitiam ad
merore. tu hec ora in ad la
grime tibi p stisa. et ostasi
ones sunt amputate. et ad
si multe alie tribulationes
tibi mittunt. Ad cercere
malo fm quod ad bonum
est. Et quis negat quantis
penis te reu serisse. tu hus
te ingressisti. que licet pu
tes nio sunt. tamen tissime tri
stitie sunt. ni pena quam
tastigent. tu aut certe
est. et si fuim e quod aut
et si p ms esset. tu si in se
culo talibus legibus. et non
vinedi astricto fuisti. sic
in monasterio in vigiliis in
ieuniis in orationibus et cetis
corporis castigationibus quis
te sancta non reputare. et
sanctum venerare. Nonne
hec merces tua ctis con
digna. in religione exis
tit. ut et penis p peccat
fligias p ierit. et suta p.
tata non omittis. Licet eum
patria dulcis p lubertate
et pecat plena. vno et
dolore non caren. tu mis
quod sit amor sine dolore.
aut timor. saltem p dendi
pripue q mort metu cot
tidie suspecte. q si iopia
ta ne recipset talis ctup
tuosa. quid putas in corde
mundanorum afferret. qui

ta tentatia imitet. quitas
terrores appetitur. quia te
ment diues in. prosperis diues
no in placent. et amara
est memoria mortis hoi
pacem habenti in substantis
suis. mea quieta. et ea me
recte sunt in omnibus. et
adhuc valenti tibi acceptis.
Ecce ego rione secundum ma
nifestum est. licet carni
difficilior. et si secundum ma
nifestum est. q in fine bite
lectori. Ecce ego permissis vis
et exemplis xpi. et sanc
torum patrum persuasum tibi
aspic. no debes te dolere de a
lienatione patrie tue. et absen
tia ipsius longa ferre te debes.
Primo et rationibus quibus
es. tu ipse pretio tuo dete
riatione fit tuo. quod ipse
pretiosior. satisfactio. leto vel
tu aliena patria no debes
te abhorrere. p quod utique ad
perpetua celestis vite patria
pueniere te no dubitas. cum
tela quippe fit tuo pretio
et satisfactio pretiosior dum
no fiant celesti visione de
ipsa. et mestitie age. quia sa
pientie bufacie. Secundo de primo
Dz si adhuc nolunt ipsi placere
bus intentus. ipsi et si no alie
essent. parua et hec tibi in
derent. Alia subministrata con
solatio. que cordium a prudentia
no cordium fiquadsi
deputabis. Prospera hu
mundi. q in prudentia libere te
mum. et caupte carnis
sentis es. no valde tadpedi
debes. aut ipsius pondere est
mad. ita et phi ethnici ipse
huius mundi. mane phiam
psperam legunt desperasse. et ad
uersa appetisse. In academia
enim in academia diti sunt.
que erat villa ipse athenie sa
pientiae phorum sepius terre me
tibus subiecta. et tirannis et ipsi
similis sepe gruciebat. in qua
phi habitasse legunt. et ad eam
sepius declinasse. ut timore
a libidine continent. et semper
in timore essent. et ne mes cor
lastimiret. Ecce enim dicit
gregor. Sancti mea in sibi sup
petere psperitatem huius mundi con
spicient. pauida suspicate tur ad
tue. timet enim ne hic laborum
suorum fructum accepiat. timet
ne qd diuina iustitia latens in
eis cordium aspiciat. et cotidi
bus eos immediata simulatio
ab intus repellit. Et alibi aut
continuus successus tpalium. e
certum fit tuum calumnia iudicium.
Iaud ergo appet pigneratere
in dilect tua patria. id cum
nostri posita tibi esse in ministi
pilium. vino aid tue in cap
tione. Dicete autem psperitatem
mundi asperitatem hnt veri
falsum iocunditate certum dolor
dutum labore. timidum pacete
re plenum in seruos ipse bdmus
mane. Et si absentia patria
tue te contristat. hec tristitia
animum no deiciat. quia tibi
no ad insipientia hec dicit.
Ita dicit certis bonis phi
horibus vero aduersa. quod psperi
ra qd esse fortuna. ita enim
que dici psperi. ipse felicitat
sue id ri dare blandimen
tis. hec vero que aduersa dici
ipse ira aut. instruit. illa pe
mendatum spe bonorum me
tes fructum ligat. hec qd de

frigulis fluctuat absoluit vi
te eam prosperitas vertitque hinc
illuc extorquere solet. et am
mum in sublime solet elevare
et primo dulcia gustat. si poste
a breve insanabile infundit.
dicente beato iohanne ewang. Mon
ta bretur prosperitas est. tatul
sius applaudit. ut nere it. et
in felicis successu sit in via fo
tunat. ab sequitur. ut in fine
punitio oportet. Cauin. is su
is ab initio primas dulcia
et ad inebriatio fuerit letale
vertus miscet. et quod deteri
est. quo spere sub amatorie
clare sit. eo amplius stupe
tibus oculis densiore infundit
caligine. Nec enim tedet hic illic
eorum te a primo tua quod
dereliquisti volens quod et
alij valens et multi. ad tua mig
no discrimine reluctuntur erat.
Cur ito mihi ad eluctuntur ad
genti me trede. Nec enim magis
aliquid aliquisti si vile
quid aut nullius. Iudi deh
magnum hinc antho mihi mu
di desertore. Cum dicit quadra
gie a fratribus. ut eos insteriet
rogare. sic aut nemo ad de
speraret quod dei relinquisse se
arbitre. ingentia nichil con
tare sit mortibus. que ferre nu
ferre no possunt. Mirum go
est si terrent alicui pestum de hys
minutis et pertinere poterit
perturbare. cum exterlere modi
bonis te pditio porci debet
arbitrari. Simile enim esset
ac si maximus quisq; impe
rator et maximus in dum
tis bellum obuia predone fre
Iudi cruciatus quo deuelit se
rum. Deb si hinc ne sicut
pterulis comprehendens. Si
inquit heres sapiencia salo
monis si fortitudine sap
pentis si longanimitatem
enoch si diuicias cresi si
potestate octauiani quid
prosunt hec omnia cui tan
dem hec mihi et ad demo
nibus redunte sine fine c
cianda. Ecce quid iuste mei
to qi sentio debes de dimissi
one patrie et prosperitatem
in ea. Vn po cius gaudes
debes qd dimisisti quod dole
eo qd certo sit tibi signum d
bonum quadus p bryn type
ad eo du sit tedio sum. hac
tere diuedine. Nil tere
aut. quod felicitate mun
dana esse qd mundanor
hom in dicio in hac epulio
infelice signum e aut bry
aut indequa fallibile de
clinandi terrea illa tenebro
sum et optat. mozt caligine
puenendi qd ad patria d
clarit eterne. Dic go. ios
mundana quoque felicitate
apparata de ipis sic co
cludit. Ducit in bomb di
es suos et in puncto ad in
ferna descendit. ita eom
de miser affrenat pos
sum. Ducit in malit
dies suos et in puncto ad in
festa vgria ascendit. hin
go bom apud sua infelicitate
seu mundane felicitatis terre
na in puncto signum efficiu
sperande felicitatis in fito
que admo felices in hac se
culo signum hui dumpnia
eterne in alio no go re
putet si felices que admun
dana placia et gaudia d
ex obedien alicia aut
ipria adripisten trahit

quoniam magis deficiunt quia
proficiunt. Et licet ventris sla
tia sencire et mente exestate
pmidtur. vbi illi vanitatibus
infunnt ibi bom ab ist de
dicti spiritalibus conditatibus
pupiestiunt illi verzant isti
orant. et quis melior. Illi
mendosa loquacitate fabu
lis multiliuus sed alios in
ficiunt. Isti vero silencio et
tranquilitati mentis dedi
se intezis reficiunt. Illi au
gent illi delent peccata. Isti
a pfecto descendunt. Isti ad p
fectos ascendunt. Illis fauor
laudatorum arridere videtur
Isti amicos sanctorum dulcis
termitur. Illi ventribus isti
mentibus reficiunt. Illi sp
ad vmordente constia sua
sdacia desezunt. Isti de hilad
constia sp in dno gloriant.
Et si illi in labore hominum non
sunt et cum hominibus non fla
gellantur teste beto bern de
pmad xxmo sup cantica. Illa
tales qui sic mundana gau
dia aut sdacia quezunt dnm
mozis lond tenent qui tam
quid egroti lenoribus empl
astribus lynt refouet. Hi
cum fortes et pfecti esse
talibus tamquid sem non in
digent. Pulc dicat apls. Que
putamus ignobilia oneb
esse corpori lyns honesti lig
bundantioz tridiamus ho
nesta aut nec nullis in
digent. Cor xii. Qi dicit
Quidestendendo ignobilioribus
nedis fenbris. Oportet fo
mentis sdacioz eis tribuere
perfecti aut talibus non
indigent. Sicut et beatus
Bern in epla ad fratres
de monte aut de cellis delicatioi
bus et ornatoribus quid. iste
debent manere fenbris imperfec
tioribus qperfectiores aut fre
valiores cellis sume debent
qpter meritis parte imperfecti ad
fratres et quasi quo qmanere
possint in deliciis. Im no est
gloriandi de sdacis aut pros
peritatibus sue in ribis sue
in vestibus hedosioribus in sdac
tis tonte sis. Imo doleendi est
eisdem imperfecti tamq infir
mis. qu sic cum hinc tesone
ri. Ezo et regula sancti bene
dicti patri suo faciendi esse
dicit sicut in capitulo xxxim
ubi de minis accipiendis inter
cetera sic dicit. Cui minus indigit
agat deo gras et non contriste
cui vero plus indiget humilie
qpnfirmitate sui qp dolenter
di plua recipe non tante imp
fectionis est qp in pauis non
qd stae qtenta sicut alter
fector non exhalla inquit
pter inseriorem dia sibi stat
qua plua quid alter recep
Quasi dicat non ideo in ag
gloziosi est qua plua sint
sibi ministrata de facultati
bus monasterii imo glorio
siores sint qui minus ripuit
ut pl dicit in c xl. Cum ho
inquit denat deus tollere a
riam abstinetie gpiam sed hi
turos mezcedem stat. Unde
pt qp pfect gaudia pfect cor
pori sdacia mezces eis im
mit non auget. Vn infiores
se estimare dnt et tenera
sint. Illa det quid eis im
pensa crudelitate plena et
quo sic corpori conste qdesten
dit ut aiae negligat de qu

crudelitate 7 mna prophetica vox
tamen dicens Misseramur mi
pro propter quid? et subdit ut
non discat fare iustitia Ecce
misericordia condempnatus
qua iustitia obtinuit Absit a
fidelibus nam hec impiissima
misericordia quia omnes sunt
gre referende tale sanctum
misericordia quod mereretur mi
nimit iustitia obtinuit spiritus
suffocat carro sterilis nutritur
et ad familiam destruit Ele
ge ergo qd' vis. aut hanc seu
delem misericordia. aut ut
ita dicam pia crudelitate.
Ve huic. cui vox dei ore prophe
tico similiter dicens Iam no
vastor tibi. et furor meus
recessit a te Non vastator t.
pata tua tpalit castigando.
si mortuo puniendo t. se
cando Audi nata quod scrip
tum est Ca' mathi xv Etenim
inquit multo tpe no sinere
patoribus eo sua age. si sta
tim vlnos adhibere magni
beneficii indicio est Non u
sicut ni alius vindicta dno
patient expectat. ut eos ad
diem iudicii venerit in plen
tudine patoria permittit. ita 7
in nobis statuat. ut petis mis
in fine deuolut. ita dei bim
dicet Pensa igit quid severe
vastat ad hec parcat. et quia
misericordia diligit. ad finem
vltione peccatu esse no finit.
Ad' vtiq 7 psalmiste voce cla
re dat intelligi. ad de moise
aaron 7 samuel dei electi
scribit. moses 7 aaron in sa
cerdotibus eius. 7 samuel
inter eos qui inuocat no eig.
Et subdit. Deus tu propitius fuis
eis. 7 vltisens in omnes adinue
tiones eorum. Ecce in hac deus eis
propitius fuit. quia ad eos ad
inuentiones id est ore petra
ta punivit. et sine vltione
non pterit ut Ro' et nui
testa historia. Quis hodie es
timat sibi maiz fieri. ad dn
sua pata punit. vbuo puta
crudelitas 7 tu vera e mia
potius tpalit. quid eterna lit
punire. aut tu p te. aut dn
per se Adhuc si potes cogni
gera tua te patria dulcem
dereliquisse ad suis delitiis
et prosperitatibus. et no po
tius gaude ad tibi adepta.
p quia eterna patria pdi
disses. 7 miseram hanc tuam
introisses. si potius gaude.
quia hec religio te priuat
tpalibus solutis. et aptat
te facit eternis 7 ad quid
de fitur phemby hominis.
Si forte dices. ad p 7 in
patria no est salus. an
omnes dampnat qui in
patriis suis bonis tpalibus
perfruuntur. Ab dico imp
sibilitate salute cosep di
in patria. si difficultate.
sicut in diuitiis dno in
Lucam testat. facilius ca
melus p foramine acus.
quia diuite intrare in p
nid celoz. no tu empsse
Ad igitur cautius tibi vi
tiendu est 7 extra patria
quam patria. Cur no ti
ori te credas vie. et gau
deas piciosiore reliquisse.
Et satis miranda de te est.
si in monasterio et vita

monastica no plures delicias
spirales repezisti Certe non
fallit filius dicens Omnis qui
reliquit domum vel
fratres. aut sorores. aut pa
rem. aut matrem. &c. centuplum
in presenti hic accipiet. & vitam
eternam possidebit. qd centuplum
gaudiorum constare. nondum attigisti Et ideo iuste angiar
te patria. et eius pspe vita
te relinquisse. Qd si sponte cpi
corpore reliquisti et mente re
linquere nondum memorando. nondum
desiderando. nondum dubito. quid
centuplum tantorum gaudiorum
immerisses. quid perdidisses.
nisi solum posset scriptura.
quod est impossibile Relinque igi
compedes affectionum et pel
liorum hiatum. & mutrone
divini verbi arcete repugnatem restinde. & modo vide
bis dilectos patria imbecille
te. quid reliquisse. Vnus itaque
plibat. et pte rte eternit.
tamquam nubes turbida ho
rrea teredit Et si dare tu
tibi patria pstima. ea rei
teres & terrestri patria cum
vestigia sunt in monasterio
ad gaudio possides Discipulus

53 Quid solatione recepta vt
cp a te de dula patria.
quid abierit aliud restat cui
quod amplius me angit.
Licet enim cuncta extra patria
consequi possem cum tristitudi
nem et tempestatum. quia
permisisti Eterni in monasterio
positus dignitates quas
in seculo tamquam placitum
amplexabar. mihi ablate
sunt Nonne omnis spoliatus
sum Ecce mundana substantia
tabescunt omnes status meus.
contemptui deditus sum. non ha
betur ad me oculus aut respectus ad me Et ut verbis beati
Iob vtar. Nunc derident me
iuniores nonne fratres mei pteriere
unt me. sicut torrens. qui
rapitur transit in quali lucy.
lampas contempta apud re
gitanores divitie. iuge mee
testimonium dicunt contra me Ego
ille quondam opulentus repen
te extritus sum Factus est
sup cute mea. & operuit cinis
carne mea. facies mea intu
muit a fletu. & palpebre me
e caligine zunt Dentes mei
contrepsit Spoliavit me gla
mea. et abstulit corona de capi
te meo. Fratres mei se elon
gaverunt a me. & noti mei cpi
alienti recesserunt a me. & qui
noverunt me oblitti sunt mei.
quasi alienum recesserunt a me
Inquilini domus mee et ancil
le mee sicut alienum habuerunt
me Et cpi peregrinus sum in oc
lis eorum. Abhorruerunt me cpi
ad consiliarii omni. & cp max
ime diligebam adversitus est
me Hec & talia plura tu re
tensio. pensa cpi amisi. mite
cor quod inveni. & quasi flo
rem marcescente teneo. cp
prius florescentem tenebam
Nonne in me vita mea mar
cescit. nulla consolatio respi
rans Certe omnis factus sum.
cum quondam sum famulan
Et si quid est consolationis
in statu quem teneo. rogo
mihi edicto &c Magister

Quid ergo adhuc oculos
habes. quibus limpide huius
mundi dignitates & honores
tanto ardore amplectaris. cum
dum tecum permanserint. Et quid
gaudes te cum deste sanctorum
effectum. quorum in te persona
assimilis. tua vita illorum mite
compando. quorum verba ad
medium produxit. sancti s. 100.
cuius vita certamen
in suis tribulationibus et dig
nitatem & honorem spoliato
ribus. Profecto eo dubitat
res te duplicem recepturum.
put nosti illud vere posse. Et
vere cum gaudio cum pensacio.
Quis malet tale acceptare
recompensam. Ego timeo te
alia intentione sua verba ad
medium produxisse. et cede
tibi ne sinus sint passiones.
si non cede consolationes. Ipse
enim beatissimus ipse episcopus
et dignitate regali primatus.
rebus ac filiis orbatus. obprobri
is et cariss[imorum] suorum
et bonorum & amicorum et propin
quorum saturatus. contumelioso
mundissima ut se missa
gestum gloriatus est dicens. Di
lecto indicatus sum quem misit
inimicus. Et paulo ante quem
misit. Ecce si occiderit me
in ipsum sperabo. Cum ergo
Tue gaudere hilaritas. si in
te esset non dubito. quid dignitates
pluto aputares. Et
omnem mundi gloriam. tanquam
caducam speciem flos e con
cito decidens teste ysaya Ob
cato fenum & omnis gloria eius.
sicut flos feni Utinam oculis
spiritus intuere posses
ne dum onera dignitatibus
in pretibita ~~[illegible]~~
annexa si & periculosissima
adire. que quantis
tormentis dignitate et pla
cuerit sicut homines rapti me
te. pars tua sanctissimas am
plexant. quia sola exterior
blandimenta dignitatum
aspicit. honor exhibitor
clientule multitudine. for
poris delicias. gazarum mul
titudine. et quod amplius
est remota usurpatio liber
tatis. sic finem dignitatis. ad
que institute sunt. & quibus
pusillis & vix subiecte
sunt tuo oculo contemplan
da de ipsorum gravedine y
sidorum aut Quando quisque
in superiori constitutus est
loco. tanto in maiori versa
tur periculo. Ita fit et
Unus qui dispensandis
rebus terrenis presidet. or
culis hostis variis laqueis petit
Quo end non infinitis subiecti
esse creditur periculis. qui
multarum curarum sequestrem
qu sue quisque singulari aug
mento. aut requaqua servi
tatem habebit. Vin ang
Cogitet inquit religiosa
prudentia tua. nichilum
serabilius apud deum. et dap
nabilius apud. ac posbitezi
officio. quam si profectoria
atque adiutorie res agan.
Quod si sic & verissimis
indicis comprobat volueri.
considera. an dum prelatis
te religiose legisse. atque sor
ac vicorum appbatorum no
n cum merore cathedram

ascendisse. Considera brissimu
ffam gregi cui ambire mar
tirium domo christi dei filiud. et
omnes alios. quos oportebat
magis trahi et rogari ad digni
tates. quam alios. Demqz no
me ipsius te illustris scientifici
sanctissimqz metropolitani
tantis intuens sedis archi
epi erchimidi. intra legisse.
qui ad p. maximum christi
ad. et tamen ipsi in ar
chiepmd dicte sedis petet.
aliquot mensibz cum pontifi
de negans. ad se divine or
dinationi cordet non posse
resistere. cuius dicebat. Do
uit ille qui mihi ignio
rat. cp. id me mortaliter
petrae credam. eiusd de me
facte nullatenq consentire.
Ecce ille beti in vita omni
bom approbatae dignis
simq. sacre theologie professo
r. ecclesiastici amator. et in
quadris eo pacatis eiusdem
tantis difficultate te
in sua ecclesia adhibuit. ut
nisi offensa divina timu
isset contradere. toti cmudq
non ad cathedra ad trans
isset. Et id de nrd tpis ho
mibus sentiendu est. qbz
nec stia nr sanctitatis. nec
experientia. nec aliqua
ydoneitas arridet. Et in
no solu non trahim. sz et nos
pot impezimq currentes.
allicientes. corrumpentes. an
helantes. ad cathedras. ut
sim beti quasi sine curis
esseq. cuiuri ad ad cuias
vocati fuerimq. Neud gldz
dignitas dignitates habz
stipendiis. qui in plurib de

lambit. et cuida pudit. Nam
primo omnd bonud ponit. si ad
ebriauerit. tuc id qd deteriu.
Nam districtissimud iudicium
his qui pstunt fiet. et potestes
potenter tormenta pdicent.
Sapie cm. Quid acutos ocubos
habuit hec fistula dulcissima
Bernd bezn dicens in sermone xp
super cantica. Fratres inquit
cuperem epos. si coro deam
laboris. in laboribz pensamq
non affectum honoris. Et qd
dicit de epis. a doctoribus padsor
omitez di intelligi. de ceteris qui
cidqz dignitate pfulgentibz. ad
sicut ptrapant in sonod. sic p
trapant et in pericula. In ig
norat. quot sint sancti. quos
enumerat venerabilis petrus damiani.
qui pensatis omnibus suis et
aliorum periculis. id adeptaud
fugerent dignitates. Et pdnq
est idem petrus qui hic religio
sus. et tarthisiensis. et ordinis
sui primicerius diuersis epis diu
dum regendi. alterum visitan
di male pssus. alterum sacri
ma exonerata liber. ad so
litudinem tandem fugitiuus
expedunit. pondus libertes
ortasiad nacta deposuit. qd
voluntarium ad suscepit. De
merit et valerius qui cathe
dre cuiusdam ingressi aug. suum
in etnu ypondesi suum statuit
successore. Demerit et liuadi
acodens epus. qui dum obi
tum sibi dominum cognouerit. ad
tutum religionis portum confu
git. monachum induit. Et sicut
testatur gregorius in registro sub
ipso conuersatus obitum. spiritus
quod letissimo reluctat. me
voluntu. Cui ad mortem an

dreas eplis eppazuit. ⁊ qua
hora emigrauerq esset emetia.
Credit hinc adalberti mar
tir. qui de cathedra desteridis
hitid monachale induit.
⁊ post martir ad xpm emiu
tus emigrauit Reg in aliq
et qiatuen ⁊ epd. ind emier
effecti de valle hinlit ad
xpm emigrauit Malachias
ciad. et quid plures. quos id
petrus damiani in libello
suo enumerat Nam sed in cathe
dras ⁊ infulis habentes. po
tius subesse. quad presse ma
luerunt Cruiq omniq et se
quacibus eorq ibe petri da
miani ysalato id infert
oratorq Cruotqt emquit le
gimq certa intentione pon
tificatus dignitatis dimi
sisse. certu spes e. eos de eq
ria id deo sdietate gaude.
Ere quis sanctorq commiud
tibi cathedra dulce ⁊ pina
de tradiuit. Cruid vino sim
dictid adrium pape. ipsa
plena e aculeis. nec cum
quid refert se in ea. nisi
penas ⁊ insertias iuedisse
In signid huius dei electorid
suorq custos eminubilis. e
hinc eosdem a turbacionib
ptectid. ⁊ dignitatid pfinat.
ne ab eis impediatur. et
interiant. alios emittit.
parcens onerib. seu pitu
lis suorq electorq. ⁊ saluti adu
id suaq. consiliis. subdu
cit eos a dignitatib. ponens
eos in loco declini ne ve
torid ⁊ pulueq tempes ta
tibus quaq adt. et sic tra
quille ad eid deueniant Cuid
magis gaudent simplices
electi dei. ⁊ monachi ac
deo gcias age no cessent. q
eos de multis eripuit peri
tulis. ⁊ id tranquillitate
eos ad se pduxit. nec eos d
pnti sterilo ⁊ miserad inte
dit ⁊ plenad mercede eis
ordinat in futuid ut sterid
sint. ⁊ esse possint ab ista p
dibili vocte. recepezint mer
cedem sua Nequq eid aliquid
hom p se mest dignitatib
aut infulis Nam sim hoeid
ei ipsis dignitatibus ac pla
tibus emesset aliquid malis
ac pprij honi. id q pessimis
quemiset Neqq eid sibi solet
aduersa sciari Nutid re
spuit. ut contria qui indigant.
Itaqq id pessimos plerq digni
tatibus fungi dubiid no sit.
liquet pfecto id pessimos
dignitas rapit. aliqd hom
p se noiasse Et angl aut
Apud homes hiros indigi sit
ipa dignitas. quid multi
indigni possident Se vero
si attente statio dignitatiq
et infulatorq pensaret. ut
patris aut comedi deu. ⁊ so
lum sombratilis et cito inse
mit. id dd hom ac fieti figu
ram in ipo cezing possed
id oio negligent tepide ⁊
in salute dei huiusid digni
tatem agi contingat. ⁊ tuc
magis periculis ⁊ dapna
tionib sibi est. quo ming
sentit Cuid cowling qd obstu
quit ⁊ no dolet emaiod pe
culo est subiectid Cui
ad dignitatis anhelant. si
milet sui fratris. vino as
cib onera portantib. q qui

eos ab onerabilibus contingit
exoneratari. unusquisque se onera
ri clamant, nec sine onera
bilibus incedere volunt, sicut de
de contulo efficacium dicit. ea
dilige tritura Greg. erudi
en moralibus libro xxx. si
apices dignitatum elevatos as
simulat sagittis et pellibus. qui
arcem dominii tegebat. Eleos
vero sub umbra quiescetes.
coccio et bisso equiparat. Si in
quit tu secundum interiorem ut ter
tius crutilans calicem quo p
tegere cur acutisti. si forte
tuis sarcinis multum te fore p si
tuze. ac multorum aliis te sul
uatuzo. si dignitatibus p sidis.
ac plus oregendis plateis es
ses. sicque crispinus tui custo
dia atque negligentius nutrientis
esses. Ad quod ego. Nos quide
nego prudui fidei et dispensa
torem magnae mercedis se
dnio dominidi. ac sup omnia
bona dni sui vere salvatorem
fore ostitiendo. Dicente xpo.
Euge serue bone et fidelis. quia
super pauca fuisti fidelis super
multa te ostituam. Sicut quod
tur inter dispensatores ut fide
lis quis inveniat. Respice
aut terpnd fidelem et pruden
tem. magis presumptionis z. p
humilitate. et in hac infidelem
te repute debes. quia te suffi
cientem et prudente ore putas
Nemo enim sibi assumit honoz.
Si qui vocat a deo talis aut
trahi igit et compelli nere et
eid. qui videntur esse consetin
Cathedra enim magni mere
tri equit corpos. Nos enim fila
le de sede tenui petri et pauli
nec tenui cathedrid vignatium
ad xpo. Nos enim sedis filii st.
qui tenent loca sanctoz. si qui
exercent opa eoz. Ad igit pad
culosus sit locus sanctoz. qui
certam innocentissima dilige
runt. quid tu inceis te pure eo
istimas. qui in luto multoz
facinoz volutaris. nec te prnd
regere valeas. quid regendis
aliis aut ad impendis. ad urb
arcud sit regime aut sim
lam gregis. Nonne tuncq ac tu
tuis sub umbra. nos sup rade
libuid luteres. quid venit et
tempestatibus expositus in
cathedra fluctuares. Pensa
quante futuitat. et. ad homo
ad finem optatud p quietd via
tristice pt et tm tnquilla via
dimissa. ad iter se periculosu
exponit. Certe hoc prnd teme
ritatem inte arguendid. qd ad
superni ambelas. Con te ar
te et tuos similes Bruno greg
loqui. paterne admonedo.
Si inquit dignitatud quedit
ensibus. in illa celesti prda
asscribi festinate. Si vo ter
ge et prospeniesse delectat.
audi venerabilem hugone
clus ib vignat. qui deposito
cordis imperio. quod ordinat
totid familiad motuud intio
ciud et exteriud. Si assurgat
leonina rabies. p mutu
p paciaz. Si periculan arta
p relistime uerud. Si ferocitas cap
p mansuetudine. Si superbia
vincerzinus. p humilitatem.
Si quis d hic et laudabiliq
eid. atq ut dignud imperio
coronaber. Nonne videbis tu
ad egregiud Greg. qitas me
tropolitanus. et aliaz cathe
drelind etiaz sedes efficia
uerit. Sed pulchre finem xxi

super tantica se indignum et in
sufficiente proclamat dicens se ex
cusando Non mihi ut modicum
exercere facta tua sedere in
ad pedes tuos sic in merens et cose
cens sacrificium spus g tribula
ti in retro ducere peccatorum me
orum. aut certe ad caput Si qn
uel raro stare et exultare in
recordatione ~~peccatorum meorum~~
beneficiorum dei audiui dicente
ut quid perdicio hoc. causatus
vz. p oia soli venien qui ut pu
tabant multum prodesse possent.
Et dicebant potuit. vendidi
multo et dari pauperibus Et
ne est bonum meretricium multi.
Etia si omnia sua mundi lu
crarer merpm perdem. et de
trimentum mei faciem. Ecce
hic doctor clarissimus sapien tia
tate et moribus opinionibus
formidat sibi determinatum fi
ri. ceteris plebis plorare. Ecce
tu de te sentis tq nec vita u
stad mea sanctitas tanta hor
fastigia ptendit Et cum omni
tatis nam lib gan fredus prior
fraternalis tpe sancti Bern
qui ut scribit cupiatq hoc
sup libro sepie eo postulare
in epm tornacen et essi clam
monet p ab eugemo papa
et patre suo Bern ut tuo
pastoralem sustinet. ipe n ac
quiescit si prosecutq d mo
nie aut monachus fugit
nus si me eiciat esse potero.
epus mapud eos Isto labore
te in extremis cum quida
fr ab eo petit. ut salua di
uina solimitate statu sui sibi
post morte fuclaret. cui ge
fredus pq fr altud apparet.
Ecce assum gfafredus fr tuus
Bene inquit mi est Ego bene
lutu est mihi sancta trinitate q
si promotus fuissem d epm.
fuissem de meo p plor Si eo
in dignitatibus delicias hpe.
et supterea te loqd delectare.
sato cuiusd tibi esse vicinam.
dicente stryptud mi cuiusd
exaltat cor Et sm petr bles
relator e domino crucis terrd
districtissime positurq. et usq
ad nouissimd quadrantem
exiget a te omnia. Michal
nolit obliuisti. abstrudita
pducat in lucem Et que ignora
ra hiadmus oculis ip sum
non latent Districtissime r
rationi se obligat. qui pede
ad cathedrd ponit Et qui
omnibus pmisit ment oc
lo aduerte. an tibi expediat
periculo platud in monastico
delitescendo euasisse. et sicu
omnq indeliq pte sollicitud
esse debet. in pat tri quiete
mud. mente deo adhere. ar
portud mar hnic fluctuum
tis attigisse. sidet end fir te
ad minori locu. tu mecq
seruire Hic end sepius qui
multa volut comportare.
punla etud que ad apporta
nezat. omittit Cui igr me
tue periculo euasisti. pare
et tu quietate ment ducesti.
vobis deo reddent te subdux
isti multi peccat tuis tibi
detrasioz subtraxisti Via in
sup pfecto et aggressus q
quesp gratia te dignitas
seculi pdidisse. que pacuo
tempore durant. nulla alia
aut sine horrido et terribi
lem expectant penis in su
per. aut infernales. aut p
gatorij. p raro falle credi
ad cautissime ea occurratur.

adducit. certe certo cordis urbi
lo cognitare debetis. ꝓ hoc ora
cuasisti. Nam Bius berg quibus
dam nobilibus quibusq de filij
sui ingressu in monasterium
luperitibus in quadam epla
sic scribit. Di filium cum deq
facit 7 sunt. quid vos pdite.
aut ipse quid perdit. sit de di
uite diuor. de nobili ignobilior.
clarior de illustri. et ipsi ipsis
omnibus magis c. sius de per
catore. Non go statim digni
tatis tue in peius si in me
lius commutasti. quia ꝓ tpra
li dignitate eterna et mer
catus. Nam pauptas volun
taria regnum eternum vobis me
dicat ab alijs. si alius quitat
tamquid gpium. Nam ipm e
bidor pauper spu. dicente
xpo. Ibi pauperes spu. qm
ipsorum e regnum celorum. vmo 7
iudices cum xpo sentuti sut
statuendi. teste eode. Sedebit
7 vos iudicantes. Occurrit
etiam memorie illud memo
rabile dictum illius egregij
doctor augustini. quod de sua
gnatione in ypone si etiam
fertur cum lacrimis dixisse.
In nulla inquit re mi dom
mum sentio sic iactari. sic m
hor. ꝓ cum non essem dignus po
m ad remiu. posuit me ad
ampliorem in apice rerum
etiam. Ad mente et retrit
ille dilassimus papa greg.
quod 7 quanto sue cathedre
eminentiam horrebat. qui vogi
time in ea sedebat. ex vis
sus clare liquet potest. ut
nazsim patricium.
Dum gemplationis alta de
butis ruine mee in gemitu
renouat. quia audiui ꝓ in tq
pdidi. du foris ad culmen regi
minis immerito astendi. Tan
to auc merore me concussit cog
nosite. ut vix loqui sufficiam. Vo
lite go me vocare noemi. i. pul
chrum. si vocate me marcam. ꝓ
amaritudine plenus sum. Item
alibi dicit. Cum me ad epatus
ordine gmotum agnoscit pla
gite. quam 7 ego incessanter
deflen. atq ut deum pro me inces
santer oret rogo. Certe volo
metiar vnctis tuas in cor pu
ritate tantorum cineres. qui se
indignos insufficientes. et d
meritos. alter ad sidum apos
tolatus apicem. alter ad epa
tem dignitate gmotos testor.
Vel go tu illis sanctior. vel de
tior. aut certe qd verisimile
est. stolidior. et incertus pectior.
comprobar. qui melioribus
te insidias fugientibus. tam
periculosas. tu vo te ingere
no erubescis. et eas te admis
se deplangis. qui etiam plan
ge debes. si ipsis adeptus esses.
Fugienti nam periculum no
est fugendum. si plaudendum.
no dolendum. si gaudendum. Cu
ig in sacro religionis habitu
te dignitatem blandiretur titul
lauerit. periculorum labor. omne
curarum. tpis brevitate et mor
tis amaritudine. 7 districtis
sime cracis reddende in eyus
su auc tue meditatione te vo
lere. sic ꝓ temptatio hinc
insidias mucrone meditatio
nis pmissum. te studeas
animare. sic ꝓ no solum pati
enter. si 7 gaudenter omnes
dignitates contempnes. 7 te
esse liberum ab istis gaudebis.
Sequitur aliud cum discipulus

Ondolacione pte recepta
ut dignitates mundi huius
tamquam velles refute. nō mi
sufficit videtur. Ad hus alter
tes. alia me pugnet temptacio.
q̄ mi q̄ patris meorum dulcis
est dilectubtracta patria. fratre
q̄z z sorore z reliquos q̄ sang
uineos. quos patria d me
posset expitare merore. Ad
quis equanimitez eos pt fer
re absencia. caris q̄z orbari
parentibus. nō amor eos nate
inserius sit. z a qua esse. z mi
telimetu. z doctrina suspe di
uinis q̄z precepto mi dinosc. ut
si longanimis velim esse super
terrenis. eos m honore habeat
Interlude. Vtq̄z mi eos arte
sub. z pte ad me Vlone t mi
ter ab sentia cordi meo m ag
nū ingrete violencia. Quid
go huic morbo medelā eos
lacionis adhibe valeo pete
edocere. Magister respondit
Si diuinis esset intentus lecti
onibus. ac sacris medita
tionibus. eis q̄z animus tuus de
figes. nihil sup esset. q eos ad
dimento non teneres. Ibi enī
rei ora testamenta radices
z medela inuenires. Virtus
enī est floribus delicatis eos
situs et paradisus amenissimus
omni suffaciens languori.
omni contrieuns dari. q̄z. p a
uersa facie te nebre sentibus
oculis ad aliud te quert. m
deo multa amara tibi accu
rrunt. z sapidi illius oblien
in se insipida. Ta enī leges
aut lecta videles hec va
lere. Quibus Iudicator filius leui impe
batur Deut. xxxi. Qui dixe
rit in p mi sue aut pro
suo nesad nesset fratribus suis
ignoro illos. z ne sacerd filios
suos hm custodiuit deposuit tuus.
z pactū tuū seruauerit. q̄ va
rie te seruandi sit. qu m lō ad
successisti leuitarū. qui aliam
partem nō habet in terra. nō
rpm. sicut sacerdotes leuitici
quibus hereditate inter fres suos
nō accepere. Fris q̄z fidelis
simo abrahe de terra sua q̄
nacione et de domo pris sui
exire pcepit. si deo tali fine
desiderat. Sed dri. Nūd z beat
ierom in epla ad eliodorū epm
eo supplicante quid ibi fact
conclude. nōthi pfectū
in patria sua. esse non posse
Et multi sanctorū ut in eorū
legendis claret. nō prez z ma
tre reliquissent. salui nō fu
issent. uti de sancta barbara.
margareta z alias. quorū
puteis dum pnati. filii. nō
saluati. Et beatus ieronimus ad
rusticū nōthi ait. Solo q
te nō habitare cū matre. Et b.
bern ad parentes heliae in ep
suis pdna mt alice sic dicit
si diligit me. gaudet. poti
q̄z. quia vado ad meū atq omni
bus atq omnipotentem patrem
Aliquid quid mi aut vobis.
Quid eo vobis habeo. nō pe
cunia z omnia. hoc solū q
q̄ corruptibile corpus de
cestro me hinc fatior. Cur
me defuncto eiq qui huic
adiungere est. vtrubi attep
tat. Ve nunc agnosco. q̄z d
inimici hoīs domestici eius. In
hoc vos nō putes. fr. pempto
res agnosco. quorū dolor
salius. piguorū. quorū ad la
tro mors filii est. qui me
malit pure ad eis. quam
vivere sine eis. qui me

rursus ad naufragium vix tandem
modus evasi. rursus ad iquem
vix vix seminustus exivi. rursus
ad latrones. a quibus spolium
vlctus sum. vbique testimonia
q'ta p'fuere p'ntes filius. qui
divino cultui iuvenis patri ad
sacham finitia vedicia cupiunt.
in no hodie et tibi tu p'ntes
hor facere desiderat. inuide ipes
me tue p'cius. quia diligere
mag tua. Nullo enim modo crede
di sunt te diligere. qui a finito
summi imperatoris te abstrahi
tescunt. Ipse et dnus adolescenti
paremet suos sepelire mor
tuos suos permittit. Nec enim
te nobilitare volunt. aut dig
nificare. tua p'ntia desiderantes. aut tu ipse. si magis de
guare. Nam quanto divinis te
a finitio creatur tui abstrahunt. tanto amplius merere
de te spoliant. datur enim mer
ces militanti. et auffertur
absenti. dicente bto bernhar
do in epla ad paretes gum
fredi monachi. Si filius ves
tri deus fuerit et sunt. quid res
pondet. aut ipse quid perdit. fit
de divite dicor. de nobili quo
flor. claruerit de illustri. et p
hos omnibus magis e. sanctus
de peccatore. Nec enim te abstra
hendo a p'ntibus ipse opus ca
ritate eos inhonoris. aut p
cepta de diligendis p'ntibus
ut tu causam tui egrederis. vi
mo magis afficias. Nam si ita fi
nire non e inhonorare p'
tes. si honorare. Nam p finito
filii. reges diligere et p'ntes to
lerare. Deo bern i epla
quadam. Sed sola causa
qua licet p'ntibus non obe
dire deus et ipse enim dicit.
qui amat patrem aut matrem
plus quam me. non est me dig
nus. Nec mobedio n' ter
tur quolare ad opus finitatis
potes id tu divinum preceptum im
plere. de honore parentum. pora
tiones. per affectum salutis ad
eos habendo. et alia pietatis
opa. quia multo utilior est
eis quam p'ntia corporalis. obsequium aut sampna. Ideo et
bern. Quid go. ubi copulabor
diligente mrem. et ipsum mei.
ad tempus visitare oblectet.
ut metipsum diligam me et ipsum
me consolare. Ibo in pace et
satisfacia patri meo vel matri.
pro ma absentia ad tempus
complanda et ipse ad tempus
de mei p'ntia. ut p'mo et ipsum
pro se. et vterque p alterutro
mos debili desolatum tristitia:
Ibo qua doctrina elicio ip filio
osus ad quadam delectatione
salte sine mititate sui mosteri
ij filios paretes consitantis.
vix vel m'ip sanctitatis et vol
untatis on aut redie valet
ad tellum. Reportat enim ni
mente sagittas quas ad igni
tas. quo longo tempore eva
cuare valet legum. n
mis patre sanctum vincit pa
tre sunt tpe egritudinis vi
sitasse. qui bna tua sordes pa
tris pedes fricando inflamma
tus mamore sicut ex bisu
eis et p'ntia. postea ad ea in
mestis pueri. Vnde signum
in p'fecti mochi est. p'ntia
paretum et amicorum velle ap
petere. Quot p'fecti vici per
ezut ob p'ntia paretum. Quot
retracti a mode p'ntia vel per
fectionis aut no adiezut aut
ademerunt in matrio filio ip
sum amiserunt. Vnde nec bto

liem ad mynem galdezmd me
epla sic aut ratio denictus
amore no ad possis abire quod
ad contempne vocis et quid ego
credebo tibi ut matre deseras
si hoc mihi mundi videt. ut tu
ea mancat. si nec ipsi cope.
ut sit filio causa pdicionis. for
te ut mundo simul militet et
opo. si nemo pt duobus dnis
seruire. Mater tua volt dna
tibi. ac p hoc suscipit salutis.
Eligo go tu ex duobus qd vis.
aut vnio or satisfacere volunt.
aut extremum salutis. Quid
si multo diligis eam. desere
potius ipsa ppter ipsam. ne si
ipm desideras. ut mane ab
ad ipsa ppter te peat et ipsa
aliquid male merit de te.
que te peperit. si ppt te pezit.
Cuio eam no pezit. q ipm q
peperit perimit. et tradit et
hec dixerim. ut tu aliquo
mod carnali desideriod ostende
si affectui. Cetero fidelis sme
et omni acepta digna. et si
impud est. ctempne commend.
ctempne ppter xpm pnsi
mud est. Nam qui dicit ho
nora patre tuum et matre
tuam. ipe etiam dicit. qui amat
patre plus quam me. non e
me dignus hoc esse. Ecce qui
tu sensit esse bonus periculo
esse ad parentibus. Cum esse
tit bonus iesum in epla
ad eliodorum licet in quit pum
lus exercitu pendeat ne pos
licet sparso crine sissi vesti
bus obscura me ostendat.
licet in limine pater iacent.
pratcuta p ipe pace sint cru
cis ad vexillum crucis cucola.
Rabid pietate gemo. in hac
re esse crudelem. Quid matri
pietas est. parentes. iudeos
et cognatos non turbare. xpo teste.
Omnis qui reliquerit domum
aut parentes aut filios ten
tuplum accipiet et vitam eternam
possidebit. Vt vix credo et a
lio pensat. considera si adhuc.
aut pietas pietas hoc debeas.
aut desiderare. qui tibi dimi
ne maestat. misezit pietas.
et te et totum cor tuum divino
fuisso mabile faciunt. Quam
hyalios tibi p hac pietas con
ferunt. Quanto eum amabilior
est ad eos accessus. tanto dolo
rosior est recessus et anxie
tas meritt te quietum esse no
simul. Nonne ppter p mere in
vitum domo exire et patre ele
gisse gratulan. Nonne sacius
est plebem patre in rige p
cuntusse. Nonne utilius illud
eligis. qui te in hac mortis
sustine possit. quod qui solid
usq ad sepulcrum te adiunt
et nec sibi nec tibi aliquid
consolationis p tue conferre
possunt. Nonne d hac mor te
tue nos ad dolere debituri
es. et ad pentire. quos tpore pp
opm deser tuum magno
merito. et si bom. et si sancti
essent gratias tui amor sanc
titate pundicat ad et eos na
li solet seculum et mundum
procedere. et pro bono patre
et pro ma matre quos tili
quisti mille millia sanctorum
in pctores et patres suos
les inuenisti. Vnde ecce in plo
ro vnde illa nro tuo. Ex opi
glutino capiluita. quod ad ca
litus rei familiaris. nos pro
tua corpor subdoli et pauper.
si dei timor et diuinae scptae

pres

sridia conciliant. Omnes ordines
religiosos, fratres spirales pro
pauci temporis inde mores dicen-
religiosi, minutos se aut pa-
tres aut fratres appellant, qui sicut
ruit, ipsi spiralem fraternitatem
et aequitatem de promissis non sed.
Si ut dictum est religiosorum per
fectio omnium in tertio modo etia
te minuit, aequiescit in propria
propriis propriis et inquisitoribus
et cogitationes ipsorum. et sic pro gra-
dia peccata committit. Sed
sentiendum est de plurimis et su-
perioribus, qui aut turbulentis
ex ratione aut licentia tur-
bulentis adeas ademdi, accede
di, visitandi, videndi, colloqui
di et manendi ad eos, quoque
utique sanguis de manu pla-
tonis requirit. nos ipsi vere
autem. Et cum pastor vite
subditi ad dentes rei sint
mortis de negligentia, quod ad
tes pabula mortis morte
tes eruit. Nisi cum zy. regni
xxo. Custodi viri iusti, qui si
lapsus fuerit erit ad tua
quia ad ipsum. Cui go pastori
bus oves sunt commisse, si ipsas
liporis morsibus rapacibus
tradiderit, quid aliud sit qui
nisi pastoris dampnatio.
Ro est go carnitus aut misse
viarum die religiosi ad libitum
suum, putrid, visitare aut visi
gn. eo ponit, ut peccat, sic nos
et pietatis medici ut cogned
ambulans ubi libit, seu ad
libitum respiciunt mittat, si refec
tionem phileat, interdicit, re
trahat et compescat. Quida
cum superiores, inferiores nole
tes contristare, eis in turbu-
et similiter ad descendit sic
et eos ad gaudia vitia tui
omittit, eos amplius tristantes.
permittendo ad libitum sine quod
contristaret eos terribiliter. Hoc
cum quod est nolle contristare, d
sacra scriptura multa vitia d
uenit. Quia tristisse Heli cum no
luit filios suos contristare, et ta
se quod filios tpal et eterna
morte perennit. Quid filium
suum amon noluit contristare, eo
p thamar sororem suam violavit.
Per eum terrepe voluit. et semp
exilio et penis magnis expo
suit. et filios, eundem amon et
absalon et magnum populum
suum crudeli morte deprava
ti regni xm. et plures sepe
Noluit herodes filia herodia
dis contristare. et ideo sanctum et
iustum iohannem occidit. Noluit
protoplastus adam, eum contris
tare in esu pomi vetiti. et semp
et totum suum posteritatem origi
nalis peccati macula fecundit.
Noluit saul ypsum in rede ame
lech contristare. et ipse hoc qui
quarritatis et coni. suum sceptru.
et regnum et vitam perdidit tpa
lem et eternum. Primus ergo
hoc scriptum plenum de p tuo
contristandi alios. et causa ma
torum enormium peccatorum. Ex
obitu in presenti plurimorum. nu
quid de omnibus peccatis suis
torum in absentia p ignoran
tia. aut bona spe commissorum.
plures obligatur, ut ad sibi
imputentur. Que subditus commi
tit. Ad quod questionem diffusa q
dem, respondere conclusio. Ex ego sur
rinte p quasdam propriores ipse
ter in nos appensionem intendo
cuide. Prima pro est illa. Cum
omnes plures omnium dominorum lap
sus sin subditi dei praeiudicium. sicut
facinus opus primum effusionem.

Pro sancto hyr est de mete sancti bernhardi
in sermone de adventu dni. Ri d
spirit stillante in trinitate dni sanctum
collegissem, esset ipse corpus
suum perdes me m esse cor uterq.
quod ferre portare sepius oportet.
quid animi habiturus essem m dis
cernere tanto. et certe ad finem
did accepi pro quo mercator no
imprudens quod sapia sanguinem
suum dedit. sed adhuc fruitur mercede
ta ppo. Reliquie subditos ad
habitud vinee sine custodia grex
plenum periculis est plat. pz ppo.
Cum enim prom sunt sensus homis
ad malum ab adolescentia sua. qb
no deest ipse freno custodie lar
gato, tuba conscientie cruciat. Ta
ppo. Pastore absente, si ordis
a lupo rapit. pastori imputat
probat. ipse ideo officium pastoris
assumpsit, ut ouem a lupo cus
todiat. Ad quod ille suo officio no
satisfecit, planum est eum damna
ri debere. exemplo illius cui dno
domus cum oportuit te pe
cuniam meam dare mutuata
rius. et ego venies exegisse
vehes ipse meum. e cum oportuit
id est debuisse, cathedram pas
toralem recepisse. et ego peti
ere te in ea placassem. et si
bern no e pastor incertus a
culpa. si lupus ouem rapuit.
et pastor ignorat. Quarta
ppo. Semper aut pastor ipse om
ia esse intentus. aut custodem
fidelem et diligentem locare. pz. ipse
officium suum aut ipse di exequi.
aut si no pt. di ipse aliud illud
ministrare. alias semper sibi
imputat. Quinta ppo. Custos
negligens a pastore deputatus.
pastorem eum excusat. patz
quia summus pontifex a pa
store exigit ouem, no obstante ne
gligente pastore. exemplo Luci.
qui a genero suo Jacob ouem ex
tulit. qui diuerit socrem suo
ego damnum ouem reddebam
tibi. quod ipse furto perierat. ame
exigebas. die noctu. pz estu die
bus et gelu. fugit somnus ab
oculis meis. oues tue et capre
tue steriles no fuerunt. arie
tes gregis tui no comedi. nec cap
tum abestia ostendi tibi. Gen
xxxi. Sexta ppo. Vicarius sui
custos diligens a plato super
custodia gregis constitutus pri
uat platum mercede sua. ni
iusta de causa platus expedit.
custodie gregis exercere no poss
patet quia cum suspicio pprium
mercede accipiet sum sud la
bore. cum ipse platus no laborat.
no ergo mercede accipiet. et
ppo hec e de mete bti bern m
epla ad reginaldum abbatem
Inquia dicit. Inquiratis iuuar
ab alios. intrum tibi tua premia
minuis. Illi enim fraudatores
tuoro meritoro exposuit. nd q
soli labores sunt. peculiaribus
et mercedis partiripes ezut.
Septima ppo. Plusq diligentem
vitam id lupus. et si extirpatur
a culpa. mihil tm vel modicum
meretur p prima parte. ap
grex eius p vitam id lupi.
de. pro ipe tenet. si p 2a pte pz
quia p grege nihil p se labo
rat. igit nec p se emereri.
et dici nisi legitime impedit
gregi exercere no posset. tm
aut dici pt legitimum in re
dimentis. vel iusta ca impe
diens. puto mandatis sui
superiori sic bern sepius per

perpetuum vocatus exulabat de
monasterio, aut ad tpus si in
rebus temporalibus aliquid
periculi diminuet, qd' ab alio
expedari non posset, aut aliud
quid, aut utilitat, aut utilitate
aut caritat, esset, quod in dimi
no pendebit examine. Absit n
hoc ut gnalit omnis putem co
rusari qui totd curad tpalibus
impendunt, de quibus vd nul
lam aut modicam habent, de la
na et lacte quid quidem ter.
oves alios ad mittentes. Dicate
ppheta ezechiele. Ve pastoribus
qui pastebat semetipsos. No
ne greges p.scat a pastoribus.
lac comedebat. 7 lanis operie
bamini, grege aut meo non pas
cebat. Eusd. xxxiv. Ottava
pte quod ds subditus credit.
si plabile pastor habuerit
securitat rationem. semp pastor
imputat. et pba quia p pas
tore non ds stare p subditos pe
ribat. 7 oculus pastor spe ds
vigilare sup subditos. Sed
illud. Et pastores erant in
ipsa regione eadem vigilantes
super gregem suum. Si p plabilis ro
securitas est. qn platus sub
ditos plabiliter sit esse curatus
et redd spectat, maturid 7 sobri
um. 7 abstinet a occasionibus
peccandi. p precepta. aut per
custodia diligentem aut prib
est facere diligenter quod pe
pro posse suo 7 alie similes.
Nona pte. Imprfectos innocuos
exponere offensis in quibus occa
siones sunt peccandi pastori
est periculosum. Ita talis
exponere crimine. 7 vie lubri
citati in qua ho se plicabit.
qd' pastori imputat. Nam
sim equalem mitis. Cum occasio
dampni dedit. dampnum quod p de
disse videtur. Decima pte. In
etate iuniori constitut. aut imper
fectis. aut in moribus vitiosis
platos cura de esse. ne sine cu
stodia relinquant. Pt. qd eo de
lapsus plat imputat. et ideo
tales ad visitandum ponendos. a
ad seculum evagantes. non sunt
permittendi. nisi aut utilitate
compellente. aut publica uti
litate suadente. et no sine de ta
custodia alterius fratris dili
gent. Et ideo xpus ap binos
fratres legit emisisse. in quod
omnis sdm. ut omnis cor alio
pectore erubescat. Eo bti bi
dicti. qui abiecti prepit. ut ap
omnis aut duos cu fratribus in
refectorio dimittendi pteret
pter disciplina. Nisi enim
pdicte pposicte fuerint fuie
tue. no video quo liberi sint
plati a culpis subditorum. qui
ds imputat. quidq' a subdit
delinquit. Ut ergo no inci
dentibus dictum est. Ds rinezta
mur ad ppositum de pnto di
missione. quos tu sic cu la
crimis apponis te reliquisse.
No nosti fm bem tui suam
p religiosis esse. sicut melchi
sedech sine patre sine matre
sine genealogia. Ds enim dicit
quia religiosus. pr mey. 7
mr mea dereliquerit me.
Dns aut assumpsit me. Vide
mus enim p pnts plus filios
a deo abstrahunt. qua ad deo
attrahunt. plus diligentes cu
ne quid animad. Et mirze.
quia curo a pnitibus deducta
est. no acd. fit a deo infusa.
Quadrid distum. a nichilis

qui in religione nos presserunt.
fugit ab amore parentum et
consanguineorum abstractus erant. ut
nec littas eorum nec possessiones
recipere volebant. Nam legimus
pendus litteras alicui sancto
transmissum ab amico. quas ille
nec legere nec inspicere dig-
natus est. igne consumpsit. Ds dicit.
Ego prius mortuus sum. quam pa-
rentes mei. quo eos ipse me hereditare
facere potuerit. Item in col-
lacionibus patrum collatione xxm
Apollo sunifrus leone in stereo
latentem erigere noluit. Dns.
se am amicos vive mortuus
esse. Et liceat sicut quidam ger-
manus frater in porta mona-
sterii sui assistere. ne videre
nec adire donec puta in
indigentia in sit. et tetet ad id
abrenuntiando seculo quo
nec tte illi parentes suos
veri caritate plus diligere
vel abiciendo. quam visitando.
Tu etiam corpore patris latet
cordis ipsi vis adhere. et per hoc
amorem spiritualem inter arid
cum inter amorem carnale semp
sent. Si igitur pensas eo pdic
tus. quid venenum tibi insinu
dit cordi patris. magis eos
abhorreas. quam prosequaris.

Hic capit a te discipulus quit
consolationibus de abscessu
tatione meorum patris et amici
cordis mei. vna aut paucis
fortasse in religione putas
suborui temptationes. sic
quippe sunt crebre. ut altera
vix expectat. donec prior
dorsum sertat. Carent enim
parentum et amicorum fraudi
bus assertis. eorum abscessum
possent diuitiis argenti et
auri et reliquorum quae oculos mul
cent. et defectum prioris tollunt
hinc dam compensare. Poterit enim
dilectio diuitiarum lenire aul
lenia afficta ex discessu aliorum
delectabilium. Hue vero pertinere
et hec ni sublata sunt. Puniat
ipse me egestatem patiendo. Non
sinor quippe aliquid argenti
seu auri. aut aliorum quorundam
ipse quidem retinere ex attitudine
quippe regule. et obertiore senio
omnia sunt. ni interdicta. Nu
did me monasterium recepit.
nudum et egenum. Memoror enim
me olim. marsupium meum ple
num tuuisse. Pauper ipse argen
tum et aureum ni copiam
affluisse. in quibus tristitiis atti
nentibus. sicut aliquos attulerat
Nuditas. ami et penuria mea
cudant. ut nec habeam quo re
spicem. Magister respondit

Ante tantum punit pauperes. qui
imitatur. oportet esse deberes.
quid agebas. si pauperiati accede
rint tormenta. stant olim. ut
forte essent pugne. mihi timo
res. Quando distas a statu sui
Job. qui dicebat. Ecce prunam
lebat tangere audacia. nunc
per angustia tibi mea sint. nec
tu. ut puto. tante sint pauperies
angustie. ut in querela voce
surgere habeas. ad nusquid re
perriat tanta penuria. ut de
fiat victus. victus pstum. in tu
ditissimi omnipotentis. Quod vero
in diuitiis te tui qui locus ipse
russe gloriari. aut ipsi tuae esse
te speraisses. Video te non habe
oculos claros. ante et retro
Si enim inspiceres cuncta. quae tibi
attulissent diuitiae tue
curas. meroreas. sollicitudines.

fatigas, labores, sudores, insomnes noctes, mentis anxietates, in acquirendo, in conportando, in custodiendo, in expediendo, in cumulando. profecto hec in decuplo gravidra putares, si consolacionibus quas nelmo mentance exhinis possedisti. Quotiens maria sub tuorum animo et corpore periculo navigasti? Quotiens in medio frendencium hostium vero seminium enasisti? Quotiens frigora famem et sitim, multa et tui corporis incommoda pressisti et cetera multa, que tibi melius nota sunt. Quid vero quod tui tibi tue gratulere divicie consolacionis? Nonne te a gaudio tui pauperis certe abstenuerunt? Nonne mente tua gladio solicitudinis et avaricie perforaverunt? in nonne veritatis testimonio apud agnonisti esse spinas, cristo dicente de semine, ipsum spinas crescit. hoc est divicias. Quemadmodum ergo tu ablatas esse spinas? In quibus sunt sentencia beti iob, cum se tibus delicias computasti. Vide ergo quid rationabilius e quam tua, quod speraste et appetisse debuisses, nunc ablatum tibi quemadmodum id potius gaudere debes te esse liberatum. Si scripturas memoriter tenere, videbis clare quid de divicis et caze amatoribus sentiunt. Nusquam beti divites scripturam punitur excepto uno loco, nisi fallor. Ecce xo xo dicit beti dives. Fili memento quid sequitur, porro pauperem quod divitem beatum clamabis. Dicit enim qui pauperes non abunt, nec speravit in divicie thesauri. Quis e hic et laudabimus eum. Quasi dicit pauperi sunt tales. licet in veteri testamento multos sanctos legamus, qui divicias habundabant. eas non amantes, id peti lex bona temporalia promittebat. et promittebat. Nudum memorie excidit, quod sentencia xi adolescentis illi ewangelio aiebat. Difficile e inquit divite intrare in regnum celorum. facilius est camelum per foramen acus transire, quam divite intrare in regnum celorum. Dives enim tam iniquum animal gulosum et tortuosum condicionis pulsam patitur, ne per arctam viam quae ad vitam ducit intrare possit. Volens ergo de amissione divicarum facit ac si doleret quasi de puncte magni oneris et sicut qui doleret de magna sua liberatione, quasi tibi hoc expedire videt. plus desipis quam sapis. Id ipsum de divite epulone luce xvi sentie debes, qui tibi horrore incute pt. per suas divicias. Quid enim maledicte sue divicie peduxerunt quae sepultum esse tibi in inferno. Lazarus vero medium ab angelis portatum esse in sinum abrahe. Quid etiam jacobus apostolus sentiat de divitibus sic enim ait. Agite nunc divites et plorate ululantes in miseriis vestris quae adveniunt vobis. Divicie vestre putrefacte sunt. et vestimenta vestra a tineis comesta sunt. aurum et argentum vestrum eruginavit et erugo eorum vobis

in testimonio est. Cuiusdam ut ita
mquit b paucis volunt diui
tes fieri incidunt in tentationes
et in laqueum diaboli et in desi
deria multa inutilia et nocua.
que mergunt homines in interitu
et in perditionem. Quod utique sicut
salomon a se divitias et inma
neti precipit. ne forte saciatus
illudatur ad negandum deum quem
rex. Quid etiam tunc pro bere
de ysaiae scripta. Dicit enim beatus
qui post illa non abiit. que
possessa amerant. multa re
quirant. amissa cruciant.
Ad divitiarum amorem insaciabi
lis longe amplius desiderio
torquet animam. quod refri
gerat usu suorum potest. si ad
acquisitio laboris possessio
timor. amissio plena dolo
ris est. Quod quid verum sit. tu
nosti quod plures. qui ad ten
su et sensu amisserunt. hic enim
affectu ad divitias. ut ita acce
sit amissio divitiarum obstupe
facti mentis et arteriis tent
ti. spiritalibus vitalibus et tuis
pretes inciderunt infinitis
te teste. Nonne ad tibi arrisit
divitiarum opulentia. cor tuum
emollitum est. ut nunquam de deo
tuaretur nunquam in deum sperares.
nunquam timoris. et esset. ac nunquam
humilior. qui hunc deum in ar
cham. ipsius qui nihil cunctis
ubi enim thesaurus tuus. ibi et cor
tuum pro tuo deo erit. dicente
verbum lege familiaris
res est hominum cor opibus
ac libertate dissolui. eripu
nis vel et pauperatibus ad serui
tollitur. Denique multum a dis
scale hic divitias. et non cor
apponit dicente quod di

Elige pro divitiis paupertatem

uitiae si affluant. nolite cor ap
ponere. Exogita miser. ad affluen
tiam divitiarum tibi accu
rit. quantum crimibus et par
tam antiquis calo illo hostis
illusit. Nonne gula vitium te
sepius in principium proiecit.
Nonne eo gula vitio in pfun
dum carnis te diuersit. Nam
vicina sunt. sicut et venter ge
nitalibus. sic gula cibo carnis.
vino et ebrietati. vino ne pode
seculari. Nonne superbia cum
eunuchi regine mang desiderii.
inde alioque inuidia. id indig
nationis animi. inde acidie vitium
progressum habuit. Denique quid
sapientis vocem dicit. Qui inpiit
diues fuerit non eris innocens
a peccatis tantum pauptate sin per
calo. Qui forte dicis et diuitias
esse sine peccato. Qui audi dum
no potest deo simul et mamo
ne et alibi ad quibus diuitias
uertit omnibus que possidet. no
pe esse meus discipulus. Ver
go sancti tuum mediastinum de
torem deum. Cuncti diuitias
pagamus. qui sine deo venit.
Cuncta uidens. qui tentat
possessionem in principio sus
cepit. Qui quia mente opdam
diuitias. pecunit. pappum xpi
tos esse pauperes pdicunt. Nec
tace ad illud ciceronis salu
bre documentum. utilitas parit
et honestas plenum. Diuitias
inquit suas diuitiis esse. tu
vero virtutes profecto diui
tias. Ad si vehis diuitias ad
virtute comparare. nix sat
pdonere tibi videbimur diuitie.
quia virtutis pedissequi sunt
et ad socrates plus ad pho
losophandum athenas pgrit.
no putamus se virtutes et

divitias simul posse possidere.
magnum pondus auri quiet
innatare diceris. abite pessime
divitie ergo vos merga nemer-
gat a vobis. Tempe enim plus
meruit divitie. quid tlenuat.
Id attendens beatus ad alium
qui edificando monasterio cum mar-
tyr angusti misse essent. et per lati-
tudinem in via sublate. nil aliud
audiit ad prepisset. Vidisti
deus qui peperit nobis abbas
omne. Si. et de Dyogene legi.
Idem ejus se nocte a templo
sacrilegi ad numinis subtrahi
conatur. tolle inquit infelix.
ut vitrosi facilius dormire.
Virtutes igitur profunde sunt
divitiis decente deum. vere
divitie non opes. si virtutes
sunt. quibus sicut ostia portum.
ut interitus divites fiat.
Mercedem ejus de amissione
divitiarum. Nam dicit se
circa omnia perdidisti. quia
ad omnibus perire potuisti.
Nolo conspicere quid inciderit
si fende quid evasisti. Cum se
habet. nihil perdit. Si perum
am perdisti O te felice. si ad
illa amaricia perdidisses. Et
si illa manet apud te. et tate
felicior. quo tanto malo ma-
subducta est. et addit id se
circa exemplum Stilleon inqui
capta patria. amissis liberis a
missis uxore ad eo in medio
publico solus et in bubus ego
incet. Interrogati de me bo
omnia inquit perdidisti. Ridet.
an nihil inquit perdidi. omnia do
na mea mecum et in sta vir
tus. prudens. Nam nihil enim pu
tare bonum potest. qd eripi
possit vel ambire. no sunt
inquit bona hominis. que
secum ferre non pt. Ad quos in
multos vides qui te precesserunt. nul
lus aut ad veris virtutibus sal
va fide. ad inferos descendit. Et
in gratiam vere proprias dedi
missione eorum. que te bonum facere
non prit. primo abstinuisse sepius
retraxerunt. Ecce alexandrum mag
num. nabuchodonosor. balthasar.
assuerum. ottumiamd. neronem.
et ceteros dampnate memorie
imperatores et reges. qui sodales
luciferi effecti. quid eis eorum pro
fuere divitie. primo onerat obsu
ere. Ruinae qui superbie sapie
tes et veri creatoris non agnosten
tes a fide naufragaverunt. et in
perierunt. Eligere quod eorum penad
ad divitias. aut cristi paupertate
ad delicias. Et vero de paupertate
onere gravari. non est paupertas
in causa. si tu impatiens paupertat
Nam qui ad paupertate sua
quesit. optime dives est. Gra-
di enim liberatis est cura. qui pau
pertatem professus est. Natu
enim in paupertate gentat. et nature
satis est. quidquid meditari est. et vere
gaudendum de libertate paupt
et eo beatior et felicior. quo xpo
quis extiterit conformior. Pe
enim aut nasperes foveas hmi. et
velutices tali modo. filius aut
hominis non hz ubi caput suum re
clinet. ut vm non est finis ar
duo suo. perfectus erit si sit sic
dominus eius. Filia enim paup
tatis humilitas est. sicut superbia
filia divitiarum. Nam perfecta
humilitas in divitiis. sicut tastis
in delicias. Consolat et te beatus
ieronimus in epla ad eliodorum. pau
pertate inquit times. si beatus pau
pes vocat appellat. De eius cogita.
si fides sana non timet. super
nudi metuis hominem qui esu
iemunis membra collidit. si do

minus tred uiret ¶ qualibet capit
horret in culta resurrecb. si cap
ut tuum ve est ¶ Infinita vastitas
terret. si tu paradisum mente
deambula ¶ Quoniam stridor illuc
mente ascenderis, torrens ihe
mo non eris ¶ Verbera sine bal
neis attribuit aut. si qui in vpo
semel lotus est. non habet ultra
lauari ¶ Hec paupertas insignia
in vpo pulchrissime reperiebat ex
pressa ¶ Quid clamat infinita
lebellis vagitus. dux presepe.
pauperum pulsus mulum. duis
vid. par turturum. et duo pulli
columbarum. qui vpo oblati in
templo. ¶ Quid pannis ordeaceis
quid denique clam. flagella.
spinea corona. quid crux a
cu. quid sepulchrum alienum.
¶ Quid denique passionis omnia.
et vite eius insignia clamant.
nisi perfectum et vere vpo vnita
torem meditatur et paupertatem de
bere esse amatorem. Ecce m all
dedi vobis ut et vos ita faciatis
Dicit enim beatus ¶ Quam honorifi
cabilis aliis superiora mortalis si so
la paupertas mortalis ¶ Cum
ut sibi de amabilem ostendit
de celis ad terram descendit ¶ Nec
erubescendum est dyabolo perfecto
de paupertate insignis qui diuis
nos erubuit de ipsa vmo mag
ne dignitatis est quia vpo pau
perem esse teste beato sacerdo
pta quidam dicente ¶ Videte qua
magna dignitas sancta pau
pertatis sit ut nos non pertinuit
ipsa sibi non quesuit. si et ferat
indigentibus ¶ Quale est hoc
abstinuit interuentu angelorum
nec homo sola diuina gratia
a fidei accedit pte metipsum
ad vatid glorie tapestem sum
ma frum attingere totum

magnificentie culmen ¶ Ecce
amicitia pauperis regis adeos
astruit amor paupertatis vt
gens ¶ Regum denique celeste pau
perum est et de regie patet be
are proximitate amicos ¶ Fa
cite inquit vobis amicos de
mamona iniquitatis quia
cum deficiat recipiat vos ipsi
in pauperum in etna taber
nacula ¶ Nempe ipse volun
tarium paupertate adeo ama
vit ¶ Qui Cassianus ¶ Pauperes
vpo sunt meritis matu si vir
tutibus plenissimi deficiant mun
do si acceptabiles deo maxe
quietis est allatiua ipsa pau
pertas ¶ Dicente aug ¶ Quid in
hac vita laboriosius quid
terrenis desideriis estuare
¶ Quid quietius quid inuitius
huius seculi appetere ¶ Magna
era hinc gre est sententia
cordis nichil quipiste de hac
seculari id quoniam nichil
est in mundo qd pertinere stat la
tronem non timet furem non re
metuit ¶ Cantibit cum mundi co
ram latrone viator ¶ Ad qui
pandus diuitiarum in abstu
lit ad currendum nec nisi expe
dunt ad patriam ¶ Accedit et
ad consolatorem pauperum ipsa
pastoralis exhibita demonstra
ta et allocutio angelorum ¶ Ve
vobis diuitibus qui restrem
habetis consolatorem ut non
mereamini ad celestem ¶ Ecce
consolamini consolamini populum
meum dicit deus vester ¶ De
mum populum suum asclari cet
populum hunilem oculos vero
superbos humiliabit ¶ Denique
ait ad quem spiritum ait ad
pauperiem et contritum spiritum

et tremente timones meos Psalmo lvi
Et vbique sacra scriptura blanditur pauper
bus et terret diuites Et adhuc interiis
contractu fluis ut abhorreas pau
pertatem et diuitiae te allicunt Horror
et tantor dictor comitum et clamo
res a corde tuo absente non possunt
amore diuitiarum intime plantate ar
rem paupertatis quam olim diem
suam sancti appellabant Sed rem
sic causa huius tue amicitiae et
non te ad spirituales diuitias dedisti
Ideo in te adhuc serpit amor diui
tiarum terrenarum Sine ved sint iste
diuitiae spirituales: ete amor ce
lestium bonorum. desiderium meditati
ce tui vpo. speculacio interiorum. mo
dificatio sensuum exteriorum. considera
cio quia vilia et transitoria sunt
oia que oculis conspiciunt. et cus
todia solicita interior cordis. et ex
teriorum omnium. assiduia reflexio.
et suaues et dulces oiemplacones de
cristi deitatis. de gaudiis sup
celestibus. occupacio in diuinis. et
alia multa. que mente homis horrere
facit oia exteriora. et tamquam lu
tum oia estimare. Ver enim aurum
tamquam paleam tibi reddit vilem.
Nam argentum et aurum. tamquam stercu
lum exiguum te consulere faci
unt Fiant olim spiritualia aliorum po
nebant ante pedes apostolorum qui
sancti mundi indignum iudicabant
ea tractare sed tamquam luteum pedibus
conculare Ve si non eundem col
ligere potuis quia spinea sunt ca
duca vmo fallaces diuitiae que
tuntum nobis tuum manet non possunt
que in facie quidem blandiunt sed
plene sunt. amicitiae et medicis
qui diuitum amore aut extenuat
aut extenuat a corde possidentis
que spiritualis et pietatis quia
electis arridere solent que no
mine mamone a vpo appellantur
Et maliciam ipsas consequentes

quas omnes sancti aut a se reiecerunt aut tamquam stercora libe
ras dispensauerunt in utilitatem
pauperum scientes magis ipsas ex
tere quia conservare sciencies qui pius
esse in musapula hominum vsqui
entur qui pauperum vilitate non ac
nosciunt Colligere etiam potuis quia
amplexanda sit ipsa paupertas vo
luntaria vi et sanctorum exemplis qui
plus timebant paupertate amittere
quam ceteri diuitias maximum
thesaurum paupertatem reputantes qui
dignitatibus christi et super totum orbem
et super imperatores et reges iudices
fiuctuos vi eis permittente Vos
qui seruiti estis me sedebitis iudica
tes duodecim tribus israel Quia libe
rima res est nullis enim pauperibus
mundet nullis detrahit nullis eis
obloquitur Sola enim mysteria tacet
mundia diuitibus vero omnia oculis
sunt apti lingue omnium contra eos
exacuuntur omnium contra eos corda in
ardescunt Et lis mysticae eis dul
cia approximat Si a tergo venenum de
cachinnis et mundie insinuant
Nulli ved aut paucissimi eos ex
corde sincere diligunt nam enim eos
contemnunt omnes et omnia quia ipsos Re
spicit quantas dulcedines voluta
tia habet paupertas et quantas ama
titudines intus et extra pacatus si
uites Sicut iaculis spiritale sancte
muniuis euadere valebis tentac
ones tuas et sedere in prophetica vo
cem impulsorum iudice pacis et in rege
opulenta Discipulus inquirit

Ecce patria dignitatibus pon
tibus et diuitiis me iudaica
in religione reperies non
solum gaudia et consolationes hilaris
perdidi sed et matutis tristicorum
in monasterio inuenio Iam sub ma
nu pastoris putaui me consuetudinem
mutiendi et pretendendo modo illius
pastoris qui oue errobunda in

humeris ad stregem reportauit ra-
dens quere eam que perierat nona-
ginta nouem in deserto relictis Sed
ecce pastores mei usi sunt multipli-
plius depascentes quam pascentes
Nam vocibus fedibus manu imperio
sa oculis crudelibus tot murem in mis
apulam raptum me persequunt Impan-
tes imperantes verberantes affli-
gentes mihi parem habere me si
nentes et quasi contristantes des
sentias meas Sequitur eum me
oculus abbas nec mihi libertati
deditus sum Si ad sinistram vado
ad dexteram ire compellit Si ad
dexteram vero ad sinistram detra-
hit Si vel signum aliquod nutu
oculorum aut digitorum sectorum sta-
tim increpationes assimt verbe-
ra et discipline subsequuntur Si quid
michi naliter mest insubrisum
prorupero mox arguor mox corri-
por uersique sunt mihi pastores mei
insevientes leones Si ex ambi-
tu soli pedem posuero qui sacilegi
indicor Si verbum in ore ela-
bitur mox super dorsum meum fabri-
cant mei pastores Si vel modicum
erecto capite aut manibus indis-
tinate aut pedibus interdum mox
aut absentia panis et aque in
mundi aut lenu culpa premor
sicque undique crucipaus quoque me
uertere spinas tribulationum sen-
tio Et quod magis et tri salua
reuerentia platonis meorum loquor
vita et doctrina eorum non concordat
Nam alit dorent alit facunt Neque
ea facere volunt que ipsi non faci-
unt sicque pedibus aqua conculcant
quam mihi ebrant ted tri ipsi aqua
limpidissima bibere non cessant
Cum austeritate imperant et cum
potencia qd crassum vident assu-
munt et qd debile preuaut quod de
tria salutari crudiunt vna sceri
lii corrumpunt Nis et alis undique
vacatus vix valeo respirare Si quid
igitur est consolationis in talibus peto
mihi fieri magis magister respondit

Sic quotidiana experientia
et medici patientium morbis
releuare cupientes frena
multiplicia eis imponunt Nam ali-
bitis et placitis abis retrahentes
Nunc amara potula confectionis
inferentes nunc cauteria adusti
onis adhibentes Nunc vulnera etiam
instrumentis ad hoc aptis dolorose
penetrantes quique et vna pten
corporis reserantes ut alie sint
salue Sed igitur et alia multa
que amara in primo vident et
tamen hostilitatis signa physicus
exhibet quasi nulla insidia
motus in egrotante Si reuera
cordialissima indicia sint sincere
tissime amicitie Et ut hoc verius p
bere poteris cui medicus cessat a
curacione infirmi cum minuitur
amicitia physici ad infinitum suaque
ipsum lege sinens morti eum facit
appropiare Cum igitur tu ille infir
mus es et egrotus qui terum mul
tas egritudines desiderii apport
tasti ipse voluntatis tracudie tor
mis lassine tumosi cordis inudie
Impatientie ire et multorum ta
lium que nisi sapientis pastoris
indiscreta tamquam piti medici
curata fuerint nisi tis fomentis
assiduitatis infectionum increpatio
num uberum et aliorum preceptorum que
esset spes tue perfectionis Nisi enim
spine et ucpres exuagro collecte
fuerint et eradicate nunquam rose
caritatis lilia castitatis fiole hu-
litatis et mirra mortificationis
corporalis poterunt in eos semina
ri aut si seminata fuerint suc
crescentibus spinis statim suffoca
bunt Et quia tu es esse infirmus ig
noras ideo stomachanti voce
contra eos medicos te sincere di-

ligentes et te arrace arpieres queru
cris tu potius treata esse deberes
de corti labore Hinc qualis fructu
sequut p tuam tuacie et sen
ties eudenter et tue mirpies
sentize q no babusti vsos aut
sicientes leones sed pastores
sollicitos et diligentes Sic etia
cortuosa lignia tuena si adrecti
audime pduci debeant et q primo
p ignem mollescat dem uolet
mpte oppositam mirciuet sicq
rectificant O quā multi tles sites
de pastoibus suis et platis que
eulebant de cor crudeli te aspi
tate et quasi i mimicia tu tu re
cassie sunt amici sic eni sunt
suos beate amicos no fallacit
blandiendo no dulcia t veneno
prencta poculia mimittendo sed
salubres corrigendo patino amo
metu mauciendo uere etem te
decipiut qui te beatificant p pre
ticam vocem t viā ffissiū tuor
dissipant et qui blandiu mfā
cie tamq scorpio a tyro venena
mfundunt Si hij uei tui amato
res q sunt p preptor te lipent
qui no sprnut agere qd desideras
qui tibi rigorose regulais obser
uancie iugū imposuit Sic eni
pulles motus compescendi sunt
sic passiones carnis mortificā
de sunt Sic ppia voluntas fren
denda est et ad rectitudē i duce
de et quid mpimis congressibus
robustior tibi videtur pugna
tuam fidelis frangere volunta tem
et alioz preptis obedire qi liber
tati non esse deditq sed captiui
tati succedentibus no tibi tuam
mollificatq fuerit t persuasibilis
facta iam no trahi ut modo mate
est p nec calcaribus pungi p pre
ceptū tuū tamen ab eo ductore et
eo delectare agere in chaabis
quod modo cauto oculis et hec

est vox apostolica Omne quod dis
ciplina in pnti no videt gaudij
sed meroris Postea aut fructu
pacissimū exercitatis p eum
redd iusitie ad ebreos xpo Ca
sicundo eni contraria ututi sed
ost est amputanda quia qui in
pristino no diligent abscondunt
psea pene despandā q est eni
altera nā Vnde multos enim mu
tā vetanos lege antiquor frigescere
nec velle nec posse in me
lius mutari qr a primis religio
rudimonto no studuerūt meres
in melius commutare et iam ne
du more sequū antiquū
ecia nausea habent de floribus
rosarū i est morū virtuosor tam
q stroffe que in luto construere
ortum odorifezis in gressi flo
res magis concalcauit quia in
corū odoribus delectarent et mse
cis resistatur tū austeritate totum
ortū religionis in chaos confusū
conditū Autoritate quippe etatis
amorū meritentes no pfectibus
quato senioes excedunt tanto
se maiorū virtū actibus aemu
lasse affirmant Sed tamē senec
to venerabilis est sed no dulcis
necq nud amorū putata Si
se ut hodiens iuuenilis etatis
sūt tam lis iuuenū putat i tam
ms Est in senectu meris met
in mesa ut testa ambrosij de
sancta agnete Pn quid metis
ta Quid nouā teste capit iuue
tata sapit et alibi pscipiens ab
sta stro medicina pat Cū ma
la pionglis pdiuete moras In
de pruenit q tante adulende sūt
tene ut male consuetudines in no
stris omibus mgdi volentibus q
ille dulcis dictate q siuerūt
aut difficilius eradicare Ser
mocinate debes si abi halozibus
prepti positis mte sentiendū

tatem cū ars et vsus ꝑ pōm cta
difficilia sunt Et pūtato eēm no
tat cū difficultate ad ꝓpria rettitu
dīēs reducit ymo petere debuisset
tua ferales motus restaurarent
si saltē considerasses te extroeū t
mirsinū Exemplo anselmi qui
tē et similibus de sic extraneis tale ꝓbit
similitudē Contingit aliqn quis
piā sic habiendere malis humoribus
ut nisi secē alit sanari nō pt
Vt ergo ab eis cuoto mudari possit
sponte sua prius facat se ligari ro
gans eos qui sunt eū secatū ut
nō eū dimittant quitq ipe di
rat honer ꝓferte seruerit Cum
ergo putredīē pīncipē ceperint
et resecare clamat et dicit se p
mehil male habē qmmat q eos
nisi eū dimiserit o triste Ex illiq
hō eū ꝓpe dolore stat dicē nō vēa
illis attendit sed ut reprat putēdi
nem abscindit Cū aut mudatq me
lius habuit eysq ꝓbq antea mi
nabit gratias agit qd eū nō ad
udūtatem suam distrinxit Quod
ē nūqd vo ideo ꝓdest sibi sectio
qz eā tollerat multus cū adeū
tollendū se ligare scit sponte
ut ꝓdest reuēa qui pectm reser
ta est infirmitas et repata sani
tas. Et subdit idem anselmus
sic plerūq contingit ut aliquis ze
lundi vitiis et intelligit q alit
saluari nō valeat nisi a se ferro
discrittois peccatie fuerint vitia
resecata vt ergo ꝓferte mlt ꝓfar
queat aliqu pri se i mōsterio
sponte alligat ꝓfessionē ettem fa
ciens ibi stabilitatē morū q suē
tudīes primitit sēp mt mōsteri
claustra eo tenore resudit ut me
dici spuales sim vs pastores q eū
corrigē debent quitq ipe post
dicat nō dimittant ꝑ eius vitia
resecant et emendet Ad plerūq
aī eū deprint ad meliora stimula
re et eius vitia corripiendo rese
rare rectitudīē atq trasci dicēs
se nō esse culpabile Vū reprehedit
ipos q qui eum arguit alloquē
do pirne minat. hi vo qui hec
ei ꝓferre ꝓpt ordinis disciplinis
gnosāt nō eū ideo dimittit sed
ab eo discrete stultitiam ut pua
lent mūt illo mūt iste nō abscin
dit Cū itaq fuit emēdatus a
vitiis et minor fectus adse re
uisis eisdem gras ēdit quibus
reasebat q entrepehensū correxe
rant Ecce quā in speculo vere
rabilis anselmus mā ad tuū
ꝓpositum in medū pduxit te
consolans tibi q ꝓsuades ut
nullis penis nullis correctionib
nullis ut ita dicā fletibus tuorū
pastorū uerbatis via sanitatis
Derlinces qui aliud nō querunt
nisi sanitatē tua nec estimes eos
te odio habere si mang eorū con
te in valuerit q quanto asperior
tibi ꝓsta importa fuerit tanto te
leiori remedio te sanandum si
as nam quos amat ipe arguit
et castigat Indicū eēm magn
beneficij est non sine aliqs do
sina agere sed statim sine cul
pone ut dicit in libro Ro machab
eorū Et sapies ait Qui dili
dit filiū suū assiduat ei flagel
la ut letetur in nouissis eius
tende et q Turnehi prussii cor
nostere videt q id cto prudēt ul
q minus leute ꝓgrech Tab hō
ꝓgressum acelat ul q ad locū
tedie debeat aquo erradat In
telligē ideo qz do flagellatus ne
sers in via sed celeiq ꝓfidiais q
admod ꝓs Deq ibidem dicit Vul
tiplicate sut infirmitates eorū
ꝓhea acteleraueruit Ecce in tel
ligē q ideo flagellatis q ma dem
us error te abduxit a via dei
et ꝓ flagella que hec operant ad

viam ducere. Nam via ad quam adducit
est vita quam feliciam. Iudicio si tibi vo
luntas tua permittet, porcus dolere
debes. hoc enim tibi signum est in ma
lum. Nam grande malum est brisbidi
est voluntas propria que si resumit
iam mferam non erit. Nisi enim desemet
ipsum nisi mproprium voluntate
Nam propria voluntas dei impugnat
et adiuvat eum extollit. Ipsa est que
paradisum spoliat sanguinem vi
cuacuat et dominum drabolo mundo
subiugat. Cur frenetica. Cur ac
tepticum. Nisi filios ligant. vmaula.
et mcarcerant. nisi ut non suam
sequere. volumtatem. que eis prima
osa. coguntque aliorum voluntatibus
etiam resistentes obedire. Et sippe
obcpassent volumtati poca sensis
sent qua plena gratia fluxisset. Et hu
mterpo copi potes quantum tibi
placuit tua propria voluntas in seculo
tonusanti. et adquatas te induxit
vitiorum voraginis. quale mplumme.
maculam luxurie. formte amaitte.
de quibus tibi dicit paulus. Que fruc
tum habuisti mullis mquibus
nunc erubescis. Nam finis illorum
mors sunt. Nunc ido cor salutare
rem amputabis aut abhorrebis
detruncione. si qd absit cordi vita
tepba. dictie salutari sit contraria
primo quid quid tibi de alieno
fuo cum dno suo aut stabit aut
cadet. Eadem iam sup te Iudicium
gtransum est. non tibi sup ipsum te
tua gsiam vmo deus primum
iudicare non tu sua. Et mertula
dei. Tu spam habes. Que dicunt
facite que autem faciunt facere nolite
Non mag que faciunt indicate. quia cor
iudicium sibi ipsi esuiunt indice
iudicii iudicandum. Sicut dixit que
dicunt gtempnite. facite non aut ipsa
dicta. mea. Que autem faciunt non
verba mea opere. mplentes facere
nolite ut qui dicit magis abcpate

finomido cordi quam ipsi meis. Dum
vellem te oculos tuos ad te et ad
tuos morbus et defectus cute et
cor curationem opam dare sicut tua
vlnera considerans aliorum mpi
turates. Cuiose enim vita alterius
scrutati nebula pre negliencie
surrupit ut nmq propria considerat
qui aliena scrutari gsuevit di
cit enim beatus brisbidi. Cognitum in
strumentum esset oculis si sicut ala
senpm videre posset. Nunquam contingit
ut sua negligens alienis mtendit
et sua propria deputans aliena
magis pondebit. Si autem semper
considerare. bn nullus pccatum
suo parvum estimaret. quam non sicut suum
meliorem. Dum curiosi spectatores
aliene vite put plurimum ipsum
viam erudiunt. et iudicium teme
rarium secuter mutrunt. Et deus
sup talem iusto iudicio permittit
ut ipsi deterius cadant qui alios
seuerius iudicabant. Et meorum
ac timere debes ne forte iusto
iudicio eorum sup te grubiniau
la sustepeis tuis aspis exigen
tibus facit. Ecce deus regnae pruc
tam ppt pcta populi ut volt gre
dorius in moralibus. Cur ergo sup
te eorum rectime aspnatur qui
pris culpis exigentibus metu
isti. Magis ergo id tue culpe im
putandum quam platoris negligen
tiam. Sed etiam te volo illius sp
tiere. Cor regum mscrutabile sicut
et platoris. Miltis enim accbationibus
molestari minus singula possunt
rimari tu deo in tu solius custo
dia sollicitaris et bene facis
Ille res miltorum gerens custodiam
melius facit. Si alii. Hominum
magis dormitat omnerus. Ne
lior est enim dignitas vizi quam be
nefacies multiplex. Cautus enim qua
mlt mfuit oprit mlatudiem. para
tor. bn non tu pbr credant se

esse tuos qui in maioribus diliquunt
ei dicat Regula sancti Benedicti omnia quæ
discipulis docuerat contraria esse
in suis operibus iudicet non agenda.
Et hanc sententiam salvatoris qui do
cuit et non fecerit hic minimus voca
bitur in regno celorum neque verba
illis subici quos fortasse in mori
bus corruptos consideras. Christum enim
dominum tuum etiam patris secundum
hominem imperissimo et gentili
non dedignabatur subici et sta
re sentencie et morti tyrannicum
prelato presidi dicens ad eum non ha
beres in me potestatem nisi data tibi
esset desuper. Ecce adeo pri dicat
pilati potestatem super vos emanasse
et si super christum quis intrusi super
te. Non est enim potestas nisi a deo. Que
autem sunt a deo ordinata sunt. Si igi
tur potestas superioris est a deo or
dinata si resistis ordinationi dei resistis. Quis autem
qui resistit ipsi sibi damnationem
acquirunt ad Romanos xiii. Ver
no et hoc tibi adicendum est quia tua
fragilitate in tempore meliorari et
cogitare poteris probabiliter quia
in luticis esses si tibi ovium curam
pastoralis mugiret. Cathedram enim
magis sustinere consueuit bonos
quam facere. Loco enim hujus cathe
dre efficiat melioris sed frequenter
deteriores. Quo enim in sublimiori po
situs debet aut potest humiliari
qui in humili loco positus non noluit
nisi superiore. Vis paulum frontisti
tem tuam lapide quo ystabras
prussi erat pdauid pauit di
cens. Qui stat videat ne cadat. Et alibi considerans temet
ipsum ne et tu deprehendaris. Potens
est enim deus et te abicere et illum
stare. Unde humilitas tibi ne
cessaria est qua oculos mentis reflex
os habeas constantiam tue fragilli
tati et tamen quid de spinis tau
saris vel rosas colligis. Hic carpere
rosas ut spine non pungant. Me
diatus enim est tuus platus. si te
iudicat quid nisi gratus esse
debes. si vita paucitatis te deus
tuus per eum platum. Cur vitam
mutas qua pauper te sanat.
Etiam si post tua sanitate prius
sit in ignem ultam pacient. Re
mento quod nabuchodonosor rex
pessimus ore prophetico servus dei
vocat. non propter pauitatem vite sue mei
ti. sed quia in iustitiam filiorum israel
suum implens mandatum castigaui
eum. Que tamen regem deus postea
damnauit. filios autem israel ad ie
rusalem de captiuitate reduxit
Terre eo te dicit maledictio tua
filii noe. qui verenda sui eorum
patris nudata non operuit sed derisit.
per quam sem et japhet fratres sui
qui operuerunt ea a ipsa facie ar
redentes. Benedictione sunt consti
tuti. Vis primosii et prayliis plenum
exterit. oculis aptis venda id e
reprehensibilia facta patris intuen
tem non puto iam prodictis te
debere informari ut de diuitiis
tuorum platorum ut tibi videtur magis
aut de dyscretione eorum ut ego
iudico. te stare debere gentium.
et cogitationibus tuis silentium
forte imponens. Et si quid absit
non aliter quam decerunt agant.
Ipsi enim vitiorum mente contrac
tam et sua austeritate abscer
dunt. et ne vitium attrahat sa
lutaribus correctionibus mitigant.

Discipulus ad magistrum. Capitulum vii

Et tradicasti de corde meo mu
teriam gaudiorum de meis
platis. et abstrusisti oculos
meos ne aliorum defectus in uici
debeam. et ut ad meipsum cogitem
tortos habeam indiuisti. Etiamque
tibi videtur ut in his residem. ut
ab omnibus temptationibus me liberem

tum senciam? An non arta tibi videtur immane tentatio de regule austeritate. que quasi gladio acuto pscindit a me lectorum mollicie. aborro inducit abstinecia. carnium excepta infirmitate prohibet refectionem, vigilias et omnium ingerit imponit instancia. vestium eorum aspritatem petit et paucitate pecunie volutat et volutate paupertatis sub pena damnacionis munerit obsuaria. reduditque me quasi in carcere: pedibus manibus que ligatum quasi pene redditum immobilem. ac lectem silentii indices. qui mutum et mutile reddit: omnium denique delinarum medicit attessum. Hicque natura quam omnis desiderat. et consuetudo est bonis fulcire adhuc me exterite in seculo. iam a sui sustentacione et consolacione prohibet. Hicque nil frangere radicata consuetudinem omnis est difficile. et pene impossibile videt. Tui ergo pensatis cor meum qui cotidie morte pendens. doloribus et meroribus anxiatur. Si igitur boni aliquid et consolacionis quo id tolerabilius ferre valeam sine mente anxietate peto edoceri. ut non sp vacuis labribus qui cor vere compulsus. hanc amodo tractus illis intendere et insiste valeam.

Magister respondit —

De tuis positis querelis arditis sic mihi videris mouere de articulis conceptis quasi si egere de confectionibus strapis et pillulis ac de ferro quo putido exradicanda esset meo quereularet: sine quibus ad garpitam sanitate non ipsum pueri. Tue pte. Promissa sunt si eam putare voluis. ac lege ista maledicta qua te in seculo asiveti asseris regi voluis. cur non in seculo remansisti cur te claustro allegasti. In porta de claustro castrum militum secularium et sepe decicio facere temptabis. Inde stias differencia esse inter claustro et castro. lis vebiq sint milites sed ibi seculi hic dei. et illi quod ut corruptibile coronam accipiant. hic vero incorruptam. Cur preter alibi legibus quodlibet prohibit. hoc est mihi veste modo quia: nisi quia alio et alio fine gaudent. Tu forte carnoteris quam fine consecuti sunt in suis claustris preter tui. Induto bernhardo robertus et ceteri.

Cunes quippe sancto et domestici dei sunt effecti. Quod autem sile legis de castrensibus qualiter legis de claustralibus. Si efflit castrensibus viveris. pace dubio eglem adeis mercedem quidabis. Si parci modo de claustralibus to figuram si etolis lis nuncio tibi profert vbi ipsa gentilis balaam contoria filiorum distincta ait ecce. Tuam pulchra tabernacula iacob. Tentoria tua israel ut valles nemorosi et orti irrigua fluminis irriguit ut tabernacula que fecit dominus quasi tedos ipse aquas nunquam vrimi. Et promisit manebit ara mea morte instorum et fiat nomissia mea hoc sitia. Quod si refugis assimulari patribus vita et moribus non dubites te quoque eorum feliciter mote piuand. Si arma eorum de quibus promisisti et in regula tibi depicta sunt abiceret non vereris. Dum dubio stias te nec secure adpugnaturum et exinde nec victoria obtenturum. Arma enim militie mee non eternalia sunt sed spiritalia. Tumbo armis pugnatis preter tui me hostes trasierunt in fridi vicinos pit. Videntes. Et contra ipsone

mtfdo te non dum intelligere vsum
armorum et ad quid et ad quae sint
ordinata Vnde nec mirum si pro
usu equalis cum pecunis parari et
retineri deberes pea Nonne enim
milites seculares se causent equi
tari pondere armorum p cui gaudio
omnis eorum ferant Bene enim
Leo Loricam in bello vtilior est quam
scala bissima Illa enim et si guat
tum pregit Haec vero lis corpus
allenuat ac ornat Tela tum
volatria ac gladios vibrantes
no suppetit Vnde vehementibus viri
mor est quod samtati Cum igitur
militia et no malicia sit vita
hominis sup terram et pacque te
ligiosorum non sint tibi arma
de decori que sint tibi causa salutis
Et si grauant corpus animam tum
mo modo delectant Quod et si
mte no dii exopis aut exoptus
et liquet profecto quia no did ad
asperum meruisti Vsentia enim
hostis et spicula ab eo missa non
sentire te satiat pondus armorum
nisi forte fedus no hostibus inires
et cum morte pactum feristi Quod
quam periculosum sit tibi finis capti
tatis tue ostendit Et profecto satis
miranda quia si etiam armorum
vtilitatem ignoras tuit no intelligis
quia a sanctis predis haec instituta
sint atque fuata Vt enim beatus gregor
ait in vita sancti Benedicti nihil
in regula sua statuit quod ipse ante
no fuerit Et si talis ac tanto
vir nullam vsitam sensisset vti
litatem profecto nec persuasisset
nec aliquibus fuanda vsitata credi
disset Iam p prium in topicorum
Quod sapientes eligunt magis
est eligendum Cum igitur sapiens ille
Benedictus statuit et fuauit haec
quem et in tua querela posuisti
et si alia causa fuandi illa ad
vtandum no esset Haec tibi sufficiat de
berent et te ad amorem illorum
inclinare Ea quia tu his non con
tentus ad specialia vis mitua gone
destendere Deo de singulis pre po
sita aliqua tibi respondebo ut
tue pusillanimitate aliquid con
destendeam Quid vtique cau
sais te grauari de lectorum gros
sitie O si adultes qualia lecta
et damnati habebunt que p
primum diuitie recompensabis
non tantum de presentibus causaceo
Opimentum tuum inquit erit vermes
et subtile sternet tinea p vere
prophetiam Et vemet tempus quo
auferet domino ornamentum cal
cameorum et lunulas et torques
et monilia et armillas et mi
tras distimacla et pericheli
des et murenulas et alfacto
ria et mi aures et anulos et
gemas in fronte pendentes et
mutatoria et pallia et linthi
amina cetera Et erit pfuami ad
ve fetor et pfastia pectorali ri
licum et pro nasi fiuulus et pro ispi
ne tue calicum hsay iij Ecce quam
salubris mutatio pendet eternorum
pro penas penas quales Ve enim qui
dormitis in lectis eburneis
Expedit enim tibi ut ad mete
sedule reuoces lectorum mollitie
diuitis epulonis quibus olim de
litis affluebat quo hic quinta
fiunt in vermes infernales quia
et rodunt nunc autem pea aut
orum et autem sit incita lignes
quam et ignis et quo flamma ingit
vros teuriat eum nunquam deser
tura Contra vero pauperis lata
ri qui nec secumeta ut puto
subsit habuit ante iamuam
diuitis vulneribus plenus iacens
quibus dolorosum corpusculum
aliquatulum lenire potuit ho
ue flouibus pretii paradisi pasci
et delectari Haec omnia transierunt

Et hinc consolatio debet et illi pe
tua dampnatio. Que si ad me
riam sedule reducere paces tibi f
bn. edderent culcitra et mattam
D. quia libenter duces hoc p mu
nere facit ai mendico. sed neq
ei dabit sicud neq medico alim
de mensa diuitis commutabit
Nagnope etia pensare debes
q caro ara vgtus est quesi fome
tis mollioris fota fuit nonq
amplius mplestet Nonc caro
spiu rebellisabit mendetq do
tui corpis tui. Et quid eom sd
quit nisi carnis inflamatio aue
mperatii plapsus. et eom dipna
Shemato etia quale letu attsta
ai tuus pat bndicto sibi exhibu
it cum m se sicrefere carnis cop
tationes adutis volutatq mgr
mispmato vepm et vrticatu de
sitatem voluptate traxit i dolo
rem. quale etiam erat secatu
hus dmpi sponsi sancti vi
logis baptiste. Cum antea de
setti cuiui fugies turbis pe
tiirit terra mculta lapides et
sava Quid et de illo sancto
ethmuido cathuriensi archiepo
vio excellenti legenda eiq testat
Nam sectai exterius decenter
ornatu habuit p nec mugr eum
ascendit p sup asserem durum
tetubuit Quid aut mtanto
viroq comparate tuus lectq po
tit capere equalitatq tu tu minime
sanctq Infeiioris status mmoru
reputationis ac illiq statq ex
pis qui nulli seu computitur
preciositatem Cum illi qui etia
sana tonstia talibq vti poterant
f sin status condetenciam Et
go m illis fui vtutis mte est
mitatis Illi primu tu si non
feteis penam qsequer. cu hc
tue pfessionis forma toplecta
Quod uo de frugalitate causus
vis de cibo potiu tacemus fin
plicitate puto te ideo sedulo re
mitiasse ut qi de egipto exi
tes a tuby absomes Nie sicud
filij isrl de egipto ad terra pris
sionis egredientes ad eos debet
tacent olle carmi p cussi erit
plaga magna mseplucris con
tupistetie Et tu meito timere
deberes et amplius quia illi ad
mandatu nullu habebant ata
bby absomendi tu vo exobsere
uari de regule adhoc obligatorie il
la prussi erant quia no mordina
tu f mordinate esu carmu de
sideria fragebant tu vo et m
ordinate affectas vinu et abstf
nate et io ad voluptate Ad
natua mpeuit contentat Aut
em bn facile est adiuncto dei
codimeto f naturam duce si m
sema mea nos p mittet Quid
aut mhis nisi voluntate idris ne
cessitatem rerum Cont ta et tu
os sites venerabilis hoccq sicdt
Quid de volutatibq corporis loqr
quazo appetentu plena e arrhidtatis. sanctas vo peiten.
~~tat Sanctas no~~ quatos ille
morbos qi mollcabiles dolores
qi qnd neq tie secatu sbet re
fere corp bj. qz quidmotq quid
habeat iocudit igno Tirsq ud
eo voluptatu exitus quisq re
musti ei libidinu suazo esabo
volet mtelliget Ignoras et
quatas deo tibi subtrit phis
affectionibq suas dulcissimas
qsblatices. qd testa sto bn. pactu
patu mquid secusarbq desideris
dmd. delectacio facta Deliat mis
rere. no potuerit vera veris.
etia taducis. spualia corpora
libq. sima vinis. ut pt sapias
que sursum sunt et que super
terram. Unde et bem tmissig
ille mgr dxit. vcfabo patre meu
et alu paclitu dabit vobis pfitu

fruentu

veritatis. ut maneat nobiscum tecum
¶ Iudiat. qui huic secretissimo sep
misceret ¶ Qui carnem fouet i car
ne seminat ¶ Nichilominus tu consola
cio sup. visitacionis illius corre
te voluptatis. illam sepe gratis spi
ritu vehemenciis appetes. quia ut
vedas ipsa testatur. nec tu ipsa quis
ubi carne prepe nullatenus apos
tolii meruerunt ¶ Inquies sine
q̃ plicacione esse non possum. no si mo
ra fuerit expecta eum. quia venit
et non tardabit. apl̃s dicit dies
in hac expectacione sed dicunt
pseuerantes maximit i oratio
tu mulieribus et magne ¶ Qui. Cui
nos gre p exercitum modulo ipsa
entes. cornamis nos metipsos et
p oia delectacionibus. ministerio et
taduciis consolacionibus euacu
are studeamus corda nostra ¶ Et ite
rum beatus dicit defugit hanc co
solacionum art. Amant decaro
sua terrenas consolaciones sive
in cibo. sive in egressu. sive in signo.
sive in facto. sive in aliquo alio ¶
si hec metuunt aliquid. tu no
cupit penitus ¶ Inde est q̃ vero
affectiones suas dirigunt ad deum.
et cere compunctio non continua
sed horaria est implet aut
hys visitacionibus aut q̃ hys dis
tricias subiacet non pt. et quan
to magis illis euacuabit. tanto magis
iste implebit. si in illu illu. si
parce parcum. ¶ Non cum spus et
caro. ignis et cepeditas. vno
domicilio commorant. pbum cu
ipsa cepeditas. ipsa dno sbiat vo
mitio provocare ¶ Et hic ¶ Ecce
f testimonium sanctorum patris
experiencia et exdiuina
sacra. quanto detrimento affe
cit hec huiusmodi consolaciones
nos religiosos spiritualiter profi
cere volentes ¶ Non ergo pteat et sine
causa patres sanctos regulis et
modos viuendi instituentes. eos
abordo q̃ placionibus sculadibus
in cibis et vestibus abstrahere
voluerunt. p cui dubio ipsos habi
les et aptos ad diuinas contem
placones facere volentes ¶ Inde ergo
quanti tibi prodesset aut abesset a
bono felicitatis aut carmiu delec
tabilis ignescio. nisi forte pupe
des tota are tue salutem. et ad
fouea desperacionis velles in
tedere ¶ Ecce tibi phet ille cui
inter natos mulierum neo maior
est sancto ioh̃ Baptista
qui locustas et mel silvestre ede
bat. an lacte haustu. nec vnq̃
aliq̃ ostium in brigitatibus amis
in tibi suppsisse legimus ¶ Cui sipo
tes. te estima melius. qui et in
vito sacrificatus et sanguine pro
suo testimonium reliquit sue sac
itatis. an nescis quia vere et
temitalia f. Ieo vicina sunt f
situacioes. sic sunt et vicina f
vicioro p agitacione ¶ Ed ite em
potius manducare et bibere et surrec
erunt lude vis corisae et ido
latrare. quoro primu fiunt cau
sa secundi. et 2m causa tertii ¶ Si
em paulo cdpo suu castigat
et in fuu tutem redigit ne pe
predicas alios repbus efficiat.
¶ Quid tibi in delicias estimabit.
ad nec primu celiu conscenderis.
tum ipse metiu celum captus
legat. ¶ Ris qua castitas qua
tu promisisti. in delicias pcitat
f. bern. ¶ Ecce humilitas in diui
tias. et si castu putaueris in de
licias te. contedicant tibi i mirabi
lia tam dicta q̃ exempla sororo
¶ Et hic q̃ dico de cibo potuq. hoc
pacifornit in cultoribus et mol
lioribus vestibus est malligend
¶ Qui em mollibus vestiunt in
domibus regum esse debent cristo
teste ¶ Ecce in domibus claustralium.

tamq; mundo mortui et crucifixi esse debet
Quid igitur definito vigilia vestimenta apponunt sic religiosis mundo defunctis Nisi forte ut seculares eos dz p
gnum utilitate sequus commisad Et
aut non propter mediocria debent
concedi. ut propter consolatio non horrore aut nausiam secularibus possit provocare Quod etiam pensauit sancto
Benedicto in regula sua. condescendens eis ut modicum meliora quam
sint quae in monasterio uti consueuerunt uti possunt Et nonnulli
modicum. ne minima praesumtam et
splendorem induunt. Et monasterium
effusione expensarum grauaret. Hoc
nobis in exemplum tradidit ille qui
in uero sanctificatus. qui vestitus erat
pilis camelli et sona pelicea circa
lumbos eius. cum et tue vestes tam
de asperitate sint considera Cum lis
non lineis tamen laneis vesteris
que multo molliora sint quam pilis
camelorum ac capreae in quibus apostolus
mente conspicta meruerat stolas circumsse Circumeunt in quod melotis in
pellibus caprinis exeuntes. in tribulationibus afflicti. quibus dignus non erat mundus
Qua et melota sancti cuius pre
Benedicto legitur fuisse vestitus aut
in usum sui habuisse qua melota
fuit liberatus filius amersioe puer
platis in fluvio penetram sub
mersus. qui eripuit maurus eius
Benedicti puer ut testatur Beatus
gregorius libro dyalogorum. Et paulo
pennullam qui pene nulla et nullius
reputationis legitur fuisse ut iuxta
ad timotheum velit Cur et vestitum
dare expressit De maledicto illo
dives epulone qui induebat pur
purea et abysso et epulabat cotti
die splendide Iure vero Nisi qui
et mollicies et splendor vestium
Et in secularibus et conditionibus
reprehensibiles sunt. quanto magis
religiosis. teste. beato hier in epistola

ad fratrem zobaum Qui pelles leues
et calidae Qui parum subales et pro
si Qui longe mamae et amplius capu
ciis Qui optorum siluestre et mollescamentum sanctum faciunt. quod moror
et ego qui te non sequar. si haec in
firmatum sunt fomenta non arma
pugnantium Et beatus cipianus De
vito et purpura induti. et sinceritas
induere non passunt Unde de beato augustino legitur. nam dum esse.
fateor. de pretiosa veste erubescto. quod
si mihi datur vendo eam. ut qui
vestis non potest esse quis. pecunia sit
gravius Et beatus bern abbas dra. qui
offiniam ciues debent cum fratres
fugere ab oratorio Denuntio. a refectorio leo. a caplo patientia. a dormitorio scamneta vilia Considerare
et debes ipsa cuna illum tenerrimum
et vagientem infantulum et aspero
frigore natum. frigido loco. et tempore
hiemali presepio plecto repositum.
et per lectisternium panis in volutum.
Attende et matre puerum teneat et
delicatam quae si lectum habuisset.
puerum suum quae diligant non mi
sepio posuisse in medio duum animalium
infanti terribilium. forsitan ipsa in
terra nuda quiesset. Nam michil
legitur de eius lecto nid non erat ei
locus in diversorio Hac igo oratione
tua hoc istrobilis. ad regem celi
et reginam mundi. matrem domini
vingenti Hac oratione tui rusticum
et robusti corporis. ad teneritatem
ac teneritudinem puerum. et pu
ritatem: et te primum apud te detestabilem merito inveniens. qui dudum
certi et te delectisimo vilitate
conquiri presumas. ac si tibi deberent delicae quibus carent Deus
tuus et mater eius Tame erubes
cis qui talia comoda requiro Hac
oratione tua in iusti et peccatori
ad puerum pusillum et ad matrem
innocentem Hac mater te ipsam com-

passionem et inuenies q̃ ipse nullo
modo deberet penalitatem remedio. Cu
ues quereres commoda penalitatis re
fugis. p quibus patorum cuorum reme
dis indigeres. Denique fac quaeso
et cognoscte differentiam. ut te
despicietem. et puerum illum qui dei
iudicio est. et dei sapientia. qui non
elegisset penalitates. nec p certo. sem
diuitie. nisi in hoc modo aliquo bonum
latens cognouisset. Et quidem illud sit
eiusdem principii cui tibi similibus
penalibus responderi desideras mul
copiosiore edocere. Ecce optuit christus
sic pati et ita intrare in gloriam
suam. p iuste et tu debes pro incomo
do patire a te collecta consequi gloria
et p ormeta corporalia. temporalia q̃
parare tibi delitias sempiternas. De
inde q̃ ieiunio et oratione et spiritu
modie et canto te gratulais ponde
gratiari. Ecce quid tu domis spiritu
hoc specialiter consuevit laudibus
attollere. Paulus enim discipulos vo
hortat discipulos in vigiliis multis
et in ieiuniis. in castitate. in longa
mitate. et patientia se exhibe
sicut dei ministros. Hoc enim cibi et car
nem fluxitendo cor spiritu roborent.
et mentem dirigendo ad superna
alliciunt. Vnde et in psalmo dicit. Ge
stiens canit. Viui corporali ieiunio
vitia comprimimus. mente extenuatis. vir
tutem largitur. et prima. Quod si ie
iunium et alia premissa abiit. paul
dubio eorum utilitates a te abstinis
Ipse enim sum leone primum sancti sibi sen
serunt. ieiunia solemnia p fuisse. ca
lie hostem debilitant. p carne et mente
tam fortificant. Dicit enim ambro
ieiunium mors culpe. cordium delicto
rum. remedium salutis. radix gratie.
fundamentum est castitatis. Et nos dui
uie p et corporis est medicina. tes
tante Jerono. Ipse mag sanctus est
abstinentia. Nec tu cognoscis. Et volup
tas. Sed et valetudinem est q̃ abstine
tia est summa medicina. Quotiens ca
lores febrium ieiuniis sunt extinti
Quotiens diuersi infirmitatum ma
teria in ieiuniis est consumpta. Quo
tiens repletione nimia nonnulli
paralysim et pessimos morbos incurrissent. si non id minuendo
sacrificium id p abstinentia sum
uissent. Salutaris ieiunium p quod
pietatem misericordiam redimitur
sanctum deum. Quid autem de cordis
longis et psalmodiis queruliar.
cum hec sint que horam summo
conspectui repsentant. et angelo
rum presentiam letificant. In con
spectu angelorum in quid. psal
a tibi. et sacrificium laudis hono
ificabit me. et illic. quo ostenda
illi salutare dei. assimilat enim in
gitas canto et psalmodie laudi
celestis. Hierusalem. in qua virgines
sonant organa sanctorum. in qua
numerati angelorum chori sets
et proclamant voce desiderabili
Hic est enim fiducia conditoris. et cu
ctis omnis creatura. ut factorem
suum p modulo sic laudent. et p
hac sententia ascra maiorum
deuotissimi etiam Ezechiel. et ipsum
David. vere putauit diuina lau
dem augmentandi. constituit prin
cipes et familias leuitarum. qui
virgine psallent coram archa fe
deris dni. put habetur primi pali
poniim xxiiio. Petro et ceteris
epla hortat ad laudem psalmo
die. Et prius deuotis adi
id ut ecce cotidie obsequium et
solemnis seruitutis sit in can
tu et psalmis obseruancia in
hoc sacrificium laudis. quod dns
postulat. et honorabit me an
gelli psalmodie libent mi sunt
si ordinata sit. et si ex deuotione
predat. puerum in quid ipsa pul
cepe quinti psallentibus. Tmedio

Immutatur comparatur. Si aut mutatur in choro. si serpentina consilia sibilatis ad infitem. Si pecunia adhibitor subtrahit et sicut Si abscipuit cogitationes i mundo psallendo nō est hic psalmus deo rag laudatio Item de silencio causat. ut quasi muto efficiar. nō dum cognouisti ut sentio quāta bona silencio opa in homine. sibi bene consciō Nam dicit ambrosio plures vidi loquendo i pcitatū incidisse. vix quēquā tacendo. Est enim fundamentū vacuum Deo dicit idem ambrosio silencij patia opportunitas loquendi et contempnus diuiciarū sunt maxima fundamenta virtutum Nam alium enim vincit et deiinat nocumentū Unde valerio maximus Salon cū alius conquerentibus, tacet interrogatus an mopia vbor an q stultus esset tacerent pt nemo stultū tacē pt Cur igit solus ligneum cohibes. quia in quid locutum me esse dāpnentur. tacuisse nūq Silencium etiā pdest sapienti virtū Deo sancta dicit taciturnitas stulto hom psapienciā est tacere. quia nesciit loqui Item seruat secretū et loqdi modū Vii seneca mor mandere ut libentius audias quā loquaris qd tacitū ee velis nemini diceris aliis libentiū qm limitiua vite. quit qd dicturus es ante alios diceris ti dicatis Terrena et et stulta confabulatio elongare facit a deo Unde in vitis patrū de iohanne solitario dicit Quato se ab huiusmodi rerum et colloquij sequestrabat tanto illi victimor et pquior erat deo Cum enim deo in silencio loquit dicere Homo sapiens nūq solus ee potest. et si hom mopia fuit. loquit cū deo. aut in oratione aut contemplatione. et in libroū aut septiplicatione Unde in libro machabeorū nos nullo indiciorum habentes sanctos libros. Arce et de religiosis amicis colloquiis vbi vpi Dicit vbi otiosi qd locuti fuerit hories reddent deo rationem i die iudicij Deo dicit bern si fuerit de rebus otiosis cogitatis rationem nō valde displicebit silencium Et est signum compositionis solū omne posse sanctū moueri Valde enim in telor homo compositus et ordinatus et ad contemplationis secretū dispositus silencio Dicit Hieronimus Sedebit solitarius et tacebit. leuabitq se supra se Et bonum est prestolari bonum salutare Quod demum pie voluntate et voluntate paupertatis omni abscisione et alterius confusionem tibi religiosa sancta induit subpena damnationis. nō te conturbare debent Nam tanto ytholdiori diademate coronabere. quātum deo tuo similior effecta fueris. Deus enim tuus nō sua venit sed voluntatem. sed eius qui misit illum Quato etiā nobilitatem primatus pluato dono tanto maiori mercede donaberis Cū igit voluntas pria nobilissima est i homine. clarescit q eius delectio magne mercedis cumulatiā Christus etiam ut patri fuit obediens pdidit vitam. nō igit tibi sit decori que deo tuo sint decori pla eum ob meruit p obedienciē vitam quā p omnes alios suos arctq Apl dicente factus obediens pri usq ad mortem pt qd et Deus illum exaltauit Et dedit illi nomē qd est sup omne nomē Et ut beatus bern testat Cessat pria voluntas et infirmus nō cit peccatū 3 Nam quid in homine culpabilius est nisi pria voluntas quia se subducens dine voluntati pie remittit Nam et petrus

1

2

3

4

1|4

lectione

= 16

3|A

morte, cont' dīnā voluntatem ꝓpera
ter. quia si nō esset cont' dei volu
tatem. iam nō esset pcm. Quidem
artifex appetendo. nisi diuinā sibi
uidnem. cōtra dei voluntatem faciet.
sicut ꝓpriam celitatem studuit im
plere. et de angelo dra lo factus
est. et ꝛꝛꝛꝛ. Quadrupedibus pcm subiec
tus est. Quid et ꝛꝛꝛꝛ. ꝓmos pri
ces. cōtra dīnā voluntatē et ꝓceptum
de abstinendo ab arbore ꝓhibito n
ꝓpria voluntas efficit. quam potius
implere quā dīnā facere cuādue
rint. Ido cto ꝓpi tu tota posteritate
nisi gratuita dei voluntas subue
nisset omnes perissent. Quid iudam
quid ꝓpilatum. Quid herodem et
omnes eorum similes ad peccatum
traxit. nisi ꝓpria eōr voluntas. Vnde
principium omnis ꝓfectionis. omnis vir
tus omnis pēi dēmnationis est abdica
tio ꝓprie voluntat. Et qui cito ad p
fectionē tendit ꝓuenire. ante omnia
studeat ꝓpria voluntate eradicare.
Et ideo tam arte et rigorose religio
nis ꝓpipit abdicatio ꝓprie vo
luntat. qa non tantū malū qd cū
ꝓpria voluntas. et tantū bonū quātū
eius oppositum inuenit. Nam ex
cellens ostia dīuus humilitat. cui ꝓpria
voluntas stare nō pt. que sp in supbo
et elatis locum habet. Item humi
lis sp voluntatem alienam ratio
nabilem indicat qm suam superbus
contuit. suam sp exaltat in oculis
suis sibi sapiens videt. cui si quis
contradicit semp iurgia inuenit. et
secūm sapientem dictum. sp int superbos
iurgia sunt. Int humiles
ued sp pax et tranquillitas. Vnde
ex iurgiis sp superbi contrisam. et
ex concordia humiles. Et si superbi
aliqui concordes sunt. hoc est concordia
in malo. id ad malū. sicut he
rodis et pilati. Et tū nō sicut sua
propria facta pilati cedit voluntati.
Ex hoc ꝛꝛꝛꝛ. Vide ꝛꝛꝛꝛ. habere et am
be nō put potius cedit voluntati p
lati. quam sepe. Nam ipse eum ex
obedie deo qm hominibus. Et si querit
quid hec voluntas ꝓpria vincenda
est. et p quem modū respondeo
primo quidē ad dīne bonitatis
confugiendū. ꝛ. auxilium. quē me
tem bonis lapideam pt liquefa
cere et mollire. tamq aleum
acute rigidissimā. que facillime hoīe
ad oppositam pcm inflectit. sicut
est factum sancto paulo qui tuc
saulo. in momento eum ad tactū
dīne ꝛꝛꝛꝛ de contrario mutauit
mutatus ꝛ. ut dicat qm me vis fa
cere. ac si dicat. Iam mea intua
to voluntatem. Iam tu impera
iam tu informa. iam metue.
nō mee submitta voluntati. Et
nō est credendū qm vox sola vocis
erat ibi cui dicit. Ego sum iesus
nazareno quem tu persequeris
sic qm non fuisse interior vocatio et
vocatio. sed quod vocabat exterius
interius vigebat. Et vnctio aor
erat quam vocatio. Nuia nisi
illa affuisset hec nō profuisset. Et
facile est vocantem sequi. cum vnc
tio interius trahit. ut de illa
sancta maria magdalena. Ecce
requisit ad ꝓprie voluntat eradica
tionem ꝓpr laboris industria. ut
homo sit dei adiutor fr apti fma
faciens industriose sibi dulcem
violenciam. ut sue ꝓprie volunta
ti remittes ad quamq se viderit
inclinatū. et qm deflexum a cōsue
tudine. id a natura qm sue sit do
nū salute pm id nō necessarium
ad salutem. sue malū sue et
naturē. sue ꝓportionatum sue cō
uenens frangat. abstineat. se re
trahat. et cōtestat sicq cum sit fa
ciens. ad oppositum se inclinat. R
hoc crebro sibi faciens. eandem
assuetat facilit hanc voluntatem
in quamcumq pcm velit inclinare

Sic cortacsa lingua ad rectitudine p
pbri sma reducant. Et qs plus in
acruant qm rtte. Eorz rectitudini
ut eo ciaus ad rectitudine pueri
ant ut p exigenciam videm. Sic
quid pbus deus p asuefactione
liberacionis. et flagellacionis pea
tisit qm affligabatur. et dabat
petrus as flagellanti. ut assuefe
ret flagellat. Sic dy volentos
dicit tape regnu celorz. Et regnu
celorz vim pati asseit. Nam con
suetudo omia fiat facilia i na
tura. et eia nalia p diligencia
desuestant. et obtusitas diligencia
pmollit. Et lis in pntipiis est dif
faultas. et mementu fuit facil
litas et poca dulcessit qm plus
amaricum fuit. Si videmo sepius
senes in eorum ritibus et consue
tudinibus indurati et persuerant
remanere. Vel velle melioribus etia
sacrescipere instrcionibus cedere.
ac voluntati ppie inniti. qm in iu
uentute didicerat frangi voluc
tatem ppiam. qua sic induati
sunt sicut arbores longeue. que
in primordiis no fuit rectificati. q
nuqm aut difficillime imposterit
put rectificari. aut em ferru aut
ignis eas mcliabit. Imprudencia
go domande sunt passiones. si in
senectute quis voluit pacificus
invenir. quia arbusta pmula
facillime flectunt. qua retuso
si trunci. Ortimo go tibi vo
luntas ppia restranda est. qua
lisaqm fuerit. sive qui tibi impa
dit sive fuit. sive malo. teste
beato augustino. Bonus si fuit
inquid qui tibi pest. nutor
tuus est. et nutimenta libens
susteniet in tepcatione apparebis
dni in semma virtu no te mane
at vt ergo ruptus in discrcia ptas
quo mq pfecte obedias no tan
tu doms et modeste sed etiam
discretis discretis. Quod vero de pau
ptate asseris. te in mosterio finiti
puto si crisi exempla te et sanc
torz suorz discipulorz. et aliorz tu
orz patrum cotam disternes. no tu
melior eis agnosceres sed pon
dus paupta patienter sustineres.
Quod si forte putaes eos in hoc
desipuisse. mytem eorz audi. q
eos beatificauit dicens. Beati
pauperes spiu quia ipsorum est
regnu celorz. p hanc em aliorz
euades inmudiam qm nichil sit
carcere invidia. liberrima em res
est paupta. etia inpuniti vita.
non em gerit sollicitudine. no pa
titur raptores. in pauro stat q tenta.
no bis persecutores. ad eam spoliare
nullus attepat. Vbi aut vidit vadit
est gaudiosa. est hilaris. est et jo
cunda hostes no veretur. arti
det hostibus. Despicit inimicos.
Dicit em metrista. Saltabit nu
dus coram latrone. Vator Cetera q.
q. in psalmis tibi dicta sunt de pau
ptate recensias. que se q tempnen
diuitiis sunt pnuciata. Tibi et
videas si tibi expediat diuitias
eligere. aut pauptate premissa
go considerat. mirum videt si in
te remaneat querele potes

Discipulus conquerit. Capitulum viii

Hec que premisisti de pauro
austeritate. et rigorositate.
et de p sone mee actitudine.
imputet premissa videnter habere
velatem. Ne nonne putas. q ia
finie habent mee tepcaciones.
Video me interius undique cui
septum tempcacionibus. qm no dui
tassem tempcatoris insidias. sed
eas in compasse. Plus em habe
rza mundia et ig tuetia pulsat.
acidia aqm et auaricia. Et vana gloc
cia occulta. qua plus insculo in
deliciis. Et diuiciis. Et dignitatibus.
qm tuc no sensi diriorum impetu.

et quasi dormitassent vitia que
modo tediuina sunt facta. Et sat
mirau. unde tanta vitiorum corago.
in me resorbuit. que rei de no
uo in me sit gnata. an latens fluit
in me. lis non sentiebatur. an
res in mihi sit signum in bonum. an
in malum accipio pte edoceri in

Responsio magistri.

Hi igitur te militare in pri
ti vita. milicia enim vita
tua. Quod si nolus mili
tare. aut coronam expectas. Nemo
enim coronabit. nisi qui legitime
certauerit. Et ubi milicia cognos
ces nisi in tentacionibus. probari enim
solet fortis ad letha. manu pse
cutoris. Et quibus aliis te hostis ten
tare qua tuis que enim sti. Pro
la enim tristi. est claustrum. tui q
te milicie applicasti. qui de rus
tica solet milites insignes fere
re. Et sicut insignia non solent
aliqui in milicia. nisi prius in
pistiprius adiosteris. et insequen
tes statuit. sic in christi milicia
os ferreos tyranno expere armis
militadis. Ecce aut tribulacio
delatat cor hominis ad magna
dei dona capienda. Nam sicut ma
lleus auri fabri cogit sub manu
eius metallum extendi. de quo
vas suum intendit operari. ita pfec
to aut fabri totius catice. per tribu
lationes. intendit cor tuum di
latare. et extendere. ut inde plura
dona et bona spiralia possit ponere.
ut cor tuum sit prioissima. et
sanctissima reliquiarum. vpi sc
sancti sanctorum. et ad tuum meorum
ad plane relictorum monstrant.
Unde dicit psalta in tribulatione dila
tasti mihi. Postea tribulacio ad
modum aque vinum pallis letitie
pat ne interdum hominis debilita
piti. id est interiori pacencia aut
alio noceat. Vnde dicit tantorum

volumo. neque multe non potant ex
tinguere illam sc. caritatem. Tri
bulacio enim ad modum hostes demo
nis. ut spiritales sc. vitia et demones
Innuit figuram dicit. eundi oppum
aqua tribulationes eos vno ex eis
no remansit. Et quemadmodum aqua
nutrit pisces ita tribulacio nu
trit vpi fideles. Tribulacio etia
~~etia~~ qua homo in priti patit. est
quasi medicina a summo medi
co inscriptia. Vnde augustinus intel
legat homo medicum esse deum.
et tribulacione esse medicame
ntum ad salutem non penam ad
dampnacionis. Sub medico positus
vteris. secaris. clamas. no audit
medicus ad voluntatem. sed au
dit ad sanitatem. Sic enim et qui pa
psteucionis exterioris cessauerint.
et tempa pacis exterioris sed non
interioris aduenerunt. Unde
psteucio que demitis dei olim
erat exterius. hodie mutata
est in interiorem. Cur enim paulus
ab angelo satanae per carnis
stimulum colophizatur. nisi ut eum
aut deus doceret. aut ut humi
liorem facit. Sic magnitudine
uelacionum eum extollat. Unde
colligit multos et religiosos q
grandia mundi delectabilia ab
iecerunt et vicerunt. Et tamen in
quibus. magis penis. quam cupiditatis
impudicis quam in viciis. eos deus
subiacere permittit. ut sic minus
humiliati. De magis nestiant
superbire. Cum eis magne stu
tes blandiunt. serpes punit in
flere non potens speciem tu
rasens infectionis. Et eis abicit
et terrorem in mittit. hinc ad
mundi thesaurus et anima dere
liquerunt. et in tactu ire et in
ardie. aut quotidie carnis sti
mulos agitant. aut alis de
fectibus tempt. sicut sp in anide

et humilitate ipse ipis resideant Si
enim paulo post electionis. talis me
dicina adeo insaluberdit corpora
est. vno net salus esse possit. si hac
medicina careret. Quid tu putas
qui net ad primu celu rapto eb.
quata tibi arridet superbia Quid
ce te inficaeris. si omnia tecu acte
rent prospera. et omnis abesset cep
tacio Unde aut solet infirmitas
corporis. aut flagellu demonis.
aut persecucio reproborum. aut maei
or temptacio. Non dee his. qbus
spiralis prosperitas. et suauitas dme
tre. solet consolari. ut Sancto
Petro Ecce paulo aut sancto
antonio et patribus sanctis In
quibus premissa inuenio. no qd i
pusillanimitate animi tui decideris
te senseris his cepticiis tentaui.
si magis time si hoc discedent quo
ma tui cepitatis praeuolsuis ad
est Da intuitoz stilas mit cepitai
et consentire. quoma omnis est
occasio. aut mendi. aut perdi vi
tanda Secundu ipsum peccto.
aut renouat peccatu Dicit deus
orit hac medicina. ut videlis
te rectigat amaribus vinis. Be
nignit mte permittit mora.
ut quia tua infirmitas postulat
ne aut mte sit maiora aut mo
ra potuis secunda quam prima ad
mittat Nam et si de paulo dicitur
quod autumat paulum vema
dit hoc semel peccasse Fortis
tuae et tuus ad. mihis tuis im
pugnatoribus. ut semp deiproculis
habeas. ad ipm refugias. videns
te a iebusitis et phereziis impug
nari Nam si no haberes hos ad
versarios. de deo tuo mihi timeres. sic
solent regem no cuitare. qd ab hos
tibus no impugnat Sed qui videt
adversum se bella consurgere. tur
ro accersit Si aut fecerit qo
cuta holofernis cu iudith sancta
vidua holofernis occidit. ut haberet
vidit vinum Volt enim te suum mi
litem confuare in bello qtuo.
ut mte expiat si vere deum tiens.
ut olim fecit pro suis filiis israel.
cu ipsi net iebuzeum net phereze
um expugnare potuerunt. ut deus
in eis erudiret israel. et habeant
modu pugnandi ut dicit dnus Si
ue velis sive nolis mtra tua fa
bitat iebusteus. subiugal potest.
no expugnat. Unde semper te
ad deum habere retuerso cu quasi
mures de cauernulis egressi te
inquietat Dicit enim ozee pro
pter tribulacione sua mane consurgent
ad me Et qdam mala que nos i
hoc mundo pmit. ad deum re con
vertimur Nam hec temptaciones
sunt nuntii dni tui. ad magna bona
te vocant. et quotiens tribulaciones
habes. tot nuntios recepisti. qui
dicunt abi. accelerand ee. ut die
te cordis tui no sit praue Vna
temptacio est velut absentia tui
quo dni qui sunt spiritu puri.
dicit amicitiam mi amicis lac
te solent separari Set te valde
in amicitiam dni pertraxerat
et subuertisti et videlis in seculo
tales impugnaciones no habui
sti. Nec enim te nocet fuit cepi
tare. quia puenisti tentacionis
aduentu Dni no fuit cu nete
tort te bellat. et eius dnimio
te voluntatis subiecisti Capaueus
enim suos no insequit hostis sed
impacte eos possidet Et illos q
orant fugat. inire defacto fugit
ut illos impetu sue persecutionis
inflectit Sic pharao filios israel
insequebat. ad fugerent in me
egipto ubi eos pacifice possidebat
Cu qo tu mde filios israel
de egipto fugis de seculari con
uersacione ad terra promissionis
consecrando. quid mirum si te

hostis in sequut. et persequut. Ipse
tulerit eterni vita cui in omnium sei
spectaculis impompis vestiri et ci
bos crapula in vana gloria in pra
voluntate invita indecente et ne
glienti te sathane qui famulii ob
ligasti volens et ei servivisti
Quid tibi imputare debem qd
no servisti. Qui enim facit peccm
servus est peccati non est saluatoris
Huc veo campu intrasti contra
eid bellatores in quo forcior ex
istis quid miraris qd tanta con
te bella fortia parat ei arma
et artificia. Un bn ppteea dix
isti qd videlis no temptationes
vitasti sed intemptationis laqueos
intrasti Unde no est tibi collu
cratio adusq carne et sanguinem
fs adusq principes tenebrarum
hac adusq spiritalia nequitie
in celestibus Et vere hoc tibi sig
nii in domu existit si bene eis
vtaris si te ordinate in eis rex
eis resiteris certum enim est tristi
tiam in temptatione non permitte
te cum non sim in tribulatione
sup quo beatus dom Qui atti
nuit enim sentiat tribulat. no pu
tes te derelictum sed meminere
sp tuee Cum non sum in tribula
tione Unde dicit domine vel
lem sp tribulari. ut metu sp
esses. Iuxta eum est dns hnes qui
tribulato sunt corde Et si et agm
tristitia autem tui te pbns invadit
aut matris in sancta religione.
no te contiscet hoc vero in meme
to consolationis dmne. tristitia
vestra vertetur in gaudium Qui enim
qui spiritu tibi promissione facet. et
quotidie lapides colligeres et
unde aedificari habitacula esses. et
bn in aurum tibi uterent. Nonne
cum auditate et sbtilitudine
magna collectio lapidum inten
ta esses. Et ecce tibi vitas in fal
libilis permittit omne tristitiam con
uertendam in gaudium Unde consi
dera an tibi expediat tristitia co
gitandam aut amouendam. cum mu
sitas tristitie multitudine colligat
gaudium Sed sicut multitudine
dolorum meorum consolationes
tue letificauerunt animam meam
dicit ipsa Et fortassis in metem
venit tibi tui sodales cum qui in
seruito conuersatus es qui nullas
tales cepiscaces. nullas tristitias
pacuit. cum quibus in more
consumeris Illi rubeis ducis
et crasso corpore et vestitu purpu
et bisso. cotidie splendide epulant
florentque in oi prosperitate mochil ad
usitat aduenit. tibi vero sp drius
venti. et venti aquilo inti et
exterii impugnat Ad qd ego respon
deo cum contigit in hac vita tri
bulari et temptari Hoc enim qre
la tua alim magnorum sanctorum eat
insua pena personas pauperum et
infirmorum assimetes David enim
dicit Velam sicut iniquos pacem
peccatorum videns Hoc ieremias
in ted sanctificati aut. nisi qd
tu es domine si disputem tecum
vero tui iusta loquar ad te Quare
via impiorum prosperat. bn est ordo
qui prauaricant et inique agunt
plantasti eis et radicem inistruit psi
cut et facit fructum eius sed non
Et habacuk propheta quae respic
contemptores et tacet conculca
te impio iustior se Iuxta pinoc
qd petrus vpm vocat cum iniecetur
in mar dicens Domine saluum
me fac. alias desli in mari pe
clitantes vpo dormiente Domine
salua nos perimus Ecce uor
prior. sinat adiustates. no prosperi
tates Quos consolat. 108 sicut
tribulatus dicit iniquid in omnis
dies suos et in puncto ad infra
destruunt Sic ej electi dicit

in malis dies suos et in puncto ascendunt/ et illi patem estimant in eorum desideriis et vitiis/ sed renuda no est pax impiis et peccatoribus. quinimo vinis eos id est conscientiis no sinunt eos habere pace. Unde cassianus Cum peccatores videntur esse locupletes. dominari populis. et in mundo no esse qui timeant pace habere putantur sed pax illa cum conscia sp litigat. et rivat mentis fletus. et hostem extinus cum no habeat. fm dictat. Nam fm augustinum omnis mordinatus animus sibi ipsi pena est. extra fluitas pena eis indie indicii deputatur. Nam impiti vita. non est bonorum ethnorum retributio. sed magis meiti cumulatio. Neque enim est malorum ethnorum cumulatio. primum est in bonis secundum est in malis. Cum enim dispensatione hoc agit ut bonis mala. et malis bona. in presenti tribuant. ut et boni infuturo nil habeant quod punitur. et nec mali infuturum quicquam habeant quo remuneretur. Non ergo feliciores tu reputa qui magis impiti vita temporalibus habundant. aut liberius vivere permittuntur. sed eos miseri infelices reputa Nam fm augustinum nihil infelicius felicitate id est prosperitate peccantium. Et econtrario. nihil felicius infelicitate penitentium. Ira prius infelicitas. ad coronam peccatorum perveniunt. Congruito aut peccatorum disponit ad penitentiam. penitentia vero appropiare facit regnum celorum. Et aut causaris te in seculo temptationes non sensisse. aut ideo est quia ipsas no considerasti. quia te tenebris oculos tuos excecantibus. et obnubilantibus. sic voluptatibus insceno et renato delectationum. ut quia te essent tue temptationes no adversi aut quia eas invenisti. no ipsas te. Unde no fuit nisi te tempta tu sic aliquem temptationes didisti. et eas per iniquitatem tua fecisti Nunquid enim a superbia vitio fuisti impugnatus. quia superbie insanit servuisti Nunquid a gula illecebris fuisti temptatus quia fame nimium sitim invenisti. ut nunquid esuritis Nunquid ab avaritia fuisti temptatus. quia omnium rerum copiam habuisti et avaritia fruisti Qui enim temptatur ab aliquo. no habet illud a quo temptatur Sed temptator illud ipsum mentendit sic de aliis vitiis sicut vegitabis. Unde nec temptationes prius in te dormitabant quam vitia vigilabant Nunquid vero cum vitiis te minciat vis vino resistere. iam in te surgunt temptationes. que tibi no obveniunt quam pertinent tibi ad coronam: ad initium. ad primum. Sed tem ostasio tibi merendi. tum si prudent resistieris et sapient te in ista reperis Dicit satanas te vitiis spoliare volens: econtrario te coronat. et fm beatum Job quia malestavit in pignoribus divitiis et sanitate corporis. ad maledictione dei conabat invitare. Iste vero econtrario indices dei coronam etiam promerit. per talem satanae tribulationis: quam ideo suggerebat. ut eam spoliaret. Debes etiam exhiis temptationibus spe firma. de deo confidere. sic infinitus de ista sollicitis et expti medici tempum pueducmes expellent. Unde beatus Jacobus ait omne gaudium existimate fres. cum in temptationes varias incidit. scientes quia probatio fidei vere patientiam operat. patientia autem perfectum opus habet Jacobi primo Tenebrae quamvis tribulatio patientia spem. patientia autem probationem probatio vero spem. spes autem non confundit Si enim deus amus tui aeram non generet nequaquam temptationibus te subiacere non permittet Vinitio ueo tue eligionis. hoc sup te immittit. ut humiliatus fres temptationibus ad dominum sollicite fugiens ad illum Et

eccam

in

et

pluimum

pluimum

Et ne in superbiam elatus de prosperitate
nobis concessa occasione sumes te ex
altandi Sicut olim deus filios israel
non per plana campi spacia ad etam
promissionis sed per mare rubrum pduxit ut vis videntes conte sed pharaonem in sitrge et mare ant se existe
ad dei subsidium et auxilium commoliant
et ut nunq tibi de essent hostes et sic
sp vigilans no corpestes si iugit pugnans sp occasio tibi dabit mendi
Vicinus est serpens no te permittit dormire sed sp sollicitat ad vigilandum
et salutis aue insistendum Unde cognoste deum te diligere tu cogitaciones
vicioz te impugnauerit salte si
voluitate et actione eas resistantis
et eis resistetis Nam diligentibus deum
omia cooperant in bonum etiam vitia
et eorum temptaciones pro eo vero
hostibus subiugat et sole orto in
tuis cordis domicilio serenitas tibi
arridebit tanq emito militi post
pugnam victoria per victoriam succedit
corona Sobrius igit armatus non
a pigeat temptari temptatus resistere resistendo triumphare triumphando coronabis Discipulus querit

Lcap. 9.

Ego hiis tuis dictis succedit mi
quele occasio. et tristicia sup
modum. quia iter virtutis mi sup mo
dum difficilis est. et puto me multos virtuosos fratres in religione vidisse. opprimi eos: puto in angelos
in venisse. et hores video. adhuc more mee putat Infinos. carnales.
seculares. in moribus. in risu. in vanis
cachinnationibus. in confabulationibus inutilibus.
in detractionibus. in hiis similibus. quibus
mihi cui difficultate nimia. tanq
ont tonatiu fluus similis est eis
timeo in venire. et quid si perfecti vi
ri essent. facile viam perfectionis
aggrederer. trahent me secum. et ex
orbitare volentem compescent. Quis
vero ab in mundo quis mundabit po
cius in mundo in mundo gnat. plenty
fin hoeum vasa putida liquorem in fu
sum corrupe Quid igit mest michi
agendum est peto adhuc Magister

Licet virtus acquisita. de facto delectatio habeat anexam. quia per
racionem est. et racioni con
sona. tu eius acquisitio est ita difficilis primo quia natura hominis corrupta
que ex fomite contracto virtuti resistit
secundo ad pauli video aliam legem
in membris meis repugnantem le
gi mentis mee. et capitiuantem me
in lege peccati ad romanos vii. Ho
hoc est quia retinentem consuetudines
ac frequentes malitiae. ac tui dif
ficile resistere est Videmus enim per
augustinum paucitas in gradi ad viam virtutis. in eos qui ad iter pravum deviare
putant enim consuetudo hec esse
pro lege. in hiis. qui sunt sine intellectu Et interim quia crescit intellectus a cristie pravaq consuetudo
que exp difficiliter deletur Alia
causa difficultatis virtutis est eius
nobilitas. que ita ardua est. et
omia ardua difficilia sunt ex na
quia difficilia non essent. si facilia et
omia eis si omia iam non essent
nobilia. quia omia rara sunt rara
sunt quia virtus est de non visibilibus
habitus mentis. que quanto sunt
acutiora. tanto sunt nobiliora et
ad acquirendum difficiliora et paucas
mest sua adquirendi virtutes quia
hic visibiliter non reminent Cum
ego homo sit sensualis pene et animalis totum effundit se sup ex
teriora Unde neglegit interiora
Non ego miror si difficultatem
patiris in acquisitione virtutis quia eius
possessio magni pretii est quia habita totum dominium habet homo sup
serpentem et pciosior est tuis omibus
hi ego mundam homines per corrupti
luce impedis se excendunt et effudunt
tam viae quam luthum et laborum
ut ad caducum et puo que deliabilem

pungant hereditatem qua aliquando nu-
quam acquirant. Illud mirum si tu la-
boribus et sudoribus instas et nullo no-
biliorem thesaurum tibi compas ad
optatis eum virtutibus scias quam penas con-
sequere aut ornamentum et interiore
quam ut dicat in decretis virtutes sint qui
pretiose adornamentum aut Illuma-
dia adeo depingit. que virtutum gratia
reminiscentur si desideras virtutes
iam eas videris possidere. Illud
eum non amas virtutes. aut amas. Si non
eum amas ad quid tuis de eorum ca-
rencia conqueraris. Si vero virtutes
amas. que in te existunt. quo cre-
dis te virtutes non habere. Si si amas
virtutes in aliis existentes. iam con-
municavis te virtutes habere. quia
amor virtutum. virtus existit. Verum
quo pro virtutibus insistendum est. quam ex-
pressitatem. Et nisi fortitudinis insistat
frustra laborat. Iam si paulatim
ac tende quam eis laboret. cum quo
vires inutilitate quasi nimet. Nam tu
labore acquirunt. atque amore possi-
dent. et difficulter amittuntur. Sed
nunc ad interiores tue domum quam virtu-
tes quam bene institutum iz. et recte
impat. et recte obediat. si recte in
eo consilium. Sic mens dei institu-
ta est cum ratio recte consulit. vo-
luntas recte impat. et vires sub-
iecte voluntati recte obediunt. hac
bona institutio virtus in nete fat.
Preciositas in cum te adamides
virtutis affisse ds. et nulla difficul-
tas ab eo te retrahere. sic ut ira
massitudine vitas. Clarione
humilitate tempes. Luxuria. et car-
nis mantia pontinentia vestis
gras. Audacia quam prudi quam tepidum
supes. Invidiam quam amoris et cari-
tatem coherceas. Accidia quam omni
devotio comitas. Gulam quam abstine-
tia edomes. Memento quo etiam
olim patribus in modo laborabat
sanitatem quam ponebant in virtutum
opacia qui et de vita etiam pen-
tus desperabant. Et solum hoc virtutibus
quebant ut motu passionum suarum con-
pestere potuissent. Con quam vita etiam
contempnenda. Tu ved ex virtutibus acquisi-
et in te motu passionum tuarum repressis
et tranquillitate cum gratularis. et
vita etiam pro virtutibus remuneraberis.
Ad ved in tuis querelis addis. et non
talem expresse. quales voluisses. et
optasses. de hac non miror valde
bes. Primo quod. quia fortasse virtus
tibus inventis. pauca excelsa
ad modicum reprehensibilia modestium
tatem regis. que valde tibi difficiliavi
dent. quam mutu et misceretis cubicu
lorum suorum gradia virtutum ex
ricia non considerans. Valuit enim
magnos virtutum actus operare.
et puras spinas videre. quod eum
grandia vicia acquirere. et puras
virtutes videre. causa humilitatis con-
servande. Sicut ille sanctus pater
in heremo fecit. qui modicum olei
oleribus infundit. ne olea sudata
comedens. vane gloriae vicio tempta
ret. ut dicit in patrum collationibus
ut sic. cogitationibus vane gloriae. que
ex virtutibus solent enemi. quemeta
humilitatis opponit. Cur eos impuni
udicas. maiora forte non conside
ras. Cur potius credis oculis cor-
quam meris. Nonne stolis ludi istius
quo beatus Joseph cum tanta cum avicula
causa recreationis ludebat. et alt
pat in collationibus patrum similiter.
Nonne corpus minus in articulis
rigidis exercitum. rumpit potius quam
relaxatur. Et animus pondere minus
oneratus sub faste ruit. potius
quam iteo pfficiat. Natura enim cor
rupta non solum similis mulcis sed
etiam somet. Sic ego in risu aut
iocoso aliquali recreatione. aut
colloquio non dissoluto. et pietate
tpato. aut inde ambulando agili
pte ad missa. Quidam igitur iubis

tatis violature. Fratris aut quia stan
te caritate que nunq̃ excidat totū edi
ficatū in sua firmitate perseuerat. Est
go eis condescendend magis q̃ fuit in
dicandi nisi d immediate sua tota
domesticam disciplinam confundere
Peccata enim et religiosi homines quoq̃
more gerere possunt alijs sunt ascrib
ta. Et forte dispensatiue agere p p
latum discretū re ouis minimū la
borando mira deficere ad modū
discretionis iactas cui ꝛ memini
pat cuius benedicto in regula sua
ro. ego ut tu putas ipi fratres tui
a regule tritate in hijs moribus ab
scedunt. ut fortius in posterū
onera ferant repausant more ani
mozo onera portantū qui et in me
dium in viribus pascuis mutant
vt sic refecti ad onera portanda robur
tuis attingant. Non enim ꝛ alli
gandū os bom turbantē. ꝛ mori
se et pauli sententia. Et tu si for
tasse q̃ absit immietas abusionis
nulla pateret excusacionis tituli
sacri quid tibi prius consulendū
sit nisi illud qd beato fit ort
Tang non est qui malos tollera
re nō nouit aut eis tu vtilis es
malis aut illi tibi. Tu es malis
qui es lo tuo bono qusationis eos
ad meliora trahis et prestas aut
illi tibi ut te pstent et occasionem
tibi mendi tribuunt. Sic iudas apis
demq̃ homo bonq pscietatem ma
lozo tantq̃ sibi conferozo in pabi
lat melior ꝛ quā bonis tantum
sociatq̃. Nam vbiq̃ sint vires
exercere. placo aut virtū expe
mētū habere profecto est vnū
de bonis maximis estimand
Nam et richardi sententia est nō me
diocris titulus vbi est mi p̃
nus bene cum et mi malig
nates sinceritie retinere tandoꝛ
et morū vnitatem. Etiam et
illtū mi spinas signat q̃ medat
fratre eis apposita uno sed posita magis
reluceſcat sic bonitas bonis uno cū
pusis clarior reddit et insignior
Ideo paulo dicat. In medio nacionis
prauae et pusi mi quos lucetis ad
psilipens. ꝛc. fratre lucida i mdo
vbium vite continetes. Quid enim
sinis fetidq̃ agreo auferet aut quid
in comedi conferre potest. dicta enim
agter gratulatur sino putido cessq̃
Quid ignis cuio molestie miserere
pt. qn ipm amplius turbare facit.
Quid forma tosti quid nocuit lo
doma latis iusto. quid pseruationes
aplorum in eum ꝛ posterozo. Quid de
mq̃ satanas cos sancto nocebat
qm ipm in oribus terris laudabile
et dignū pmio honoris mansesat.
Sic tibi socialis pusitas et pusa
societas mihil obesse poterit nisi
tu ipe aures eis acinades ac
vestigijs ipsozo insereas. Et hoc
solum tibi timend neq̃ mpnis
abhorreas successiq̃ et de
lectabile amplexer. Hoc enim
crebrio euenire consueuit ut q̃
gitur vbi pigeat cadere. ibi libet
iacere. Et ipe hanc solam causam
societas prauozo vitanda est re
mignet. et religiosi quoq̃ ut co
libentiq̃ mala sustinet dr mire
dulci suisores sint ceci et ad sce
piombo habitas. Et ut in sua ppe
tia vnq̃ derogancū lignus cu
ritet quatitis corum cū quibus
vinebat sibi apit. Non go ma
lozo sociatas usq̃q̃ quaq̃ vitandu
est. q̃ agni pfectis appetenda ut
publicio fidei pfessior sit aurozq̃
p ignem pbat. Sicut fortis mi
lex se ꝛ probari petit. d pfta. ure
dicteris. Proba me dne et tenta
me. Qi vo mpsorto et mstrum
sunt no ꝛ societas pusozo appe
tenda. et locus vitandū si sine
scandalo pt fis uni. d tanticozo
ultimo fuge dilectissimi. Vt ꝛ ceciendi

est. qo pena qualis sit. et sanctas di
ligenter caramanda est. ne postquam
mata est stabilitas. eam rupe cogat
ant scandalo. Vet mirer q m re
ligione tales mi pfecti repiant
aut et rgbi. quia et locis sanctissi
mis in celo sathanas. in paradiso
serpens. in mio apstolo iudas. in
ecclia chain. in mio septem diacono
rum nicolaus. rgbisim repti fuit
esse septia. Crescit enim iniqtas cuta
cito et rosa cu forma vino no nisi
in forma et tritici cu palea et i
nalibus no meliores quato qo magis
in modiis et meliores. Sic qo eq
mint feras. Si pfecti es at sapi
ent dctrina. Si imperfecti ne simul
ni volueris cu eis. Discipli qquit

C.7.e. Habita informatione de vita
nu difficultate. et pilsdo s
nctate. aliud enitino accidit
ebiaonis obstaculu. cris q mosti
est locus refugii. quo fugientes
a secuis quasi de maxubris ad
portum retuerunt. ibi reparare
desiderantes. Ego reuera video multos
no errasse maxe. sed in trasse. et
qui in seculo potuerit esse quieti.
in clusteo fuit in queti. Sicq fuit
quasi tres pueri in camino igniu
et erat caminus states caldaicu
tensi danielis. trio. Ramq ad
officia ponuntur qs et ego times
ad officiu cri abbatie. aut prozati
aut ete in circis tpaliu. aut ne
gotis aliis quibus compelliur die
noctuq in fine. Sed dieta eos
ad gor hortante. sicq in plicati cu
ris et aerietatibus. ceu tpus. et
hora patitur q deo furtiu sui in
pendere valeant. Et hoc mpstte
fuo qto aut obedienciam defi
tere debeo. aut in tempalibus in
quiete commoveri. quoz utrumq sat
nu appare. molleabile. Deo igitur
de primis edifitat. et consolationis
medicinam applicare. ro m

magister respondit

Intelligis ne q quiete in cai
tate fundatur. lis mioris qetis
est capax. et pol hoc mioris
sensibilis suauitatis. tamen maior
est merecedis. Quies enim suauis
est. merecedem tamen onguste pipit et
est fm suu laborem no fm suam
quietem. In patria enim eterna di
cit spus. ut requiescant a laboribus
suis. apocalyp xiiii. Ro hic i
peregrinatione. Si enim hos tales
labores reddendae voluis. et ciias
et fatigatias fideliu. et solliritos pas
torum totum statum pene totius
ecie. et nostrorum eradicabis. pl
enim pauli. Normis laborauit. no
amplioris mercedis est susceptius.
Imputabis enim et septem diaconis.
qui viduis sancte ministraverunt. Imputabis etia
et dampnabis sollicitudines beati
pauli. qui collitas comportauit apud
corinthios. apud thessalonicens. et
apud alias ecias. et ut paucis scriptu
aleret. Nonne pomis cartat et
mysteriorum die. iudex in die iudicii
fideles remuneabit dicens. Vathei
vos. Quia fecistis et dedistis mi manducare. Nonne qui plures reficit a
pluribus remuneat. Noe saulus in
lapidatione beati stephani mites
aliis et aliis plus recipet omni
manibus lapidabat cu amm restime
ta seruabat. Genezosa ce pgeni
es istorum machabeorum. qui p legi
bus patrum et p populo q uni pug
nabat. et laudibus mirabilia ex
tollunt pro eorum laboribus. Et
alia mille in scriptis habes ex
empla. niquibus et laboris scriptu
mentes ad dignam retributionem
no sit quiete. et ocii vacatio. Ego
Fane intelligas irreprehensibile
p comuni utilitate no p priuata. Ra
qui ppia comoda libertates et de
licias quaerunt. d officiis. et in

administrationibus cum putet non dari et detrahit
quia utilitatem instruit per quam voluptatem
et magis imitator est. qui religiosorum
administrator. Dato ergo quod sicut
premit quesita immisceto pacem
quesiuisti. adhuc eam consequeris
terrenis temporalibus alligatus. aut plurium
aliarum regendarum incumbere
ut puta abbatis vel prioris officio
aut aliorum similes. Nam enim
interior dum semper finem finem obs.
lis exterior cura occupat oppo
rtet. Debet enim esse talis sicut ar
ath ille qui vtraque manu vtitur pedes
tera ut in libro iudicum ut inter
ire tuere sup in pace finiatur. Sed
enim oportet facere. et illa non admittere
finem bonum enim mutilare se et animam
ad temporalia. non totum dare. ut quicum
que placet repetat spiritualia et
dimittat temporalia. ut dicat huc
vade et vadit. et alio veni et venit.
et alteri fac hoc. et facit. nec mete
dereat temporalibus terrenis sed fa
cile reuertatur in id unum. Sic enim pe
pe regunt temporalia. quam sunt
spiritualibus admixta et ab eis non se
parata. Unde dicitur de Ioseph fuit
dominus cum eo pax. erat cum
mentis prospere agens. Salomo
ne enim deum colente omnia tui subiec
ta sunt. et pax habundant temporalium et sapia. et omnis honor erat
copia. postquam vero amauit alienigenas. et inclinauit semoda sua
mulieribus. que eum ad idolatriam peruerterunt. mox ei deus suscitauit
aduersarium tyrannum regum vi. et insti
gauit ei bella et facultas diminuta et sapia deperdita. Sic si spiritua
lia non abierint ab officialibus. temporalia prosperant. Contra vero abiec
tis spiritualibus. et temporalia deficiant.
et omnimodis prouisoribus. Sicut
nu et verissimum est ruine spiritua
lium. temporalium diminutio. nisi aculeo
diuino iudicio aliter disponatur
ut dispensetur ad fidelium patientia
et bonorum probatione. Cum ergo
monachum administratio temporalium aut
aliarum salutem fratrum tuorum non tua
sed aliena quaerat utilitatem et sa
lutem serues sic et in tranquilitate
viuis et in via salutis ambu
las. Et hoc est dura mentis negotiati
onem secularium hominum et occupa
tionem religiosorum quia illi quae
propria sunt quaerunt non que omnia
ipsi ved ex ipso. Et quo possunt hoc
discernere hoc multum discernunt nisi
sibi ipsis vilioria apponunt sueti
cibo veste potu reteris corporis
necessariis. Alios vero et quantum
melioria sibi ipsis parari alios lar
gitur sibi ipsis postmodo alios prius
prudeant. Et quicquid quod utilita
ti et dei honori expedit diligendo
prudeat quia quod utilitatem prodi
tens tui appetit non querens quod in
utile. et sed quod multis. Sic enim ille
gherhardus germanus beati bernardi
fuisse legitur. sed modo vnum sup anti
ta vbi [illegible] primum regimendans
sic dicit de eo. Erat enim terrenarum
monstrum claue valleyi non peculiari
ut assolet aliquo in eo offi
cii detinebat affectu. sed solo mutu
tu tradat. Si quid plus omnibus
habebat ita ut sepe tui alios mi
seret necessaria non egent. Ipsum
sed vbi tanta cibo aut veste aut
eum aut mitenaug aut vero pas
tor distinxit aut mafficiis prop
amator quomodo aut quis si prius
intendit. Si sibi construit et fiat
ad sua utilitatem et commoditatem
et fratrum commoda non curat. Si si
bi plus vestes malitiosis et po
tiores instituit prupendere frat
rum aut dei honore. Si eorum
sat tui postulat tuta pro fratribus
asseres se non habere aut egestate
pretendens sibi aut nihil patit
de esse. Xpo teste. Alligant onera

grauia et ꝓportabilia in huiusmodi hom
dicto aut suo nolint ea mouere si
et his similia signa sint calcatioꝝ
officialium aut eorum qui cupiditate
ꝓpria illecti qualibet possunt aut ho
noribus aut voluptatibus aut illecta
tibus in his seruiendo ut se exonet
ab obedientia et non putant hac
obedientia si magis in obedientia ad
minis non ipsi prelati sed prelati ipsi
obediant Neque te moue de aut
arce ab magisterio religionis militoꝝ
tam prelatorum quam officialium et
eorum qui in prelatibus administrant negli
gencia aut tepor aut mores seculares
Neque enim hoc fieri sepissime diffi
cilior aut se magete in conductu con
sentientes tui ad officia aut ad actus
qualium pomp mox pristine sanctitatis
et innocentie obliti non solum
corpore sed et corde in seculo commo
dant mores induti seculares si
quis vnde hoc ne mirꝝ quia cauit
se non fuit nec diligenter se custodi
ut a seculari commercio sed paulatim
tepescit et deficit et in eis
non diu fuit religio sancta radicata
et habituata In certis militibus ex
eis nid remanet ad obsecrationem fra
trum odie spiralia et fastidie a rursus
ad seculum anhelare et in orationes
sapiunt nec speculationes in vitilie
si ueo in silentio contempto se arctius
conseruaret non sic ceto tepescerent
Neque hec excusatio euenit ex culpa
prepositi si negligencia obedientie
Neque hic imputand a prelato qui hic
peccat et potest si sibi negligens
pudore quia non sicut debuit tepidia
administrauit nec difficilior difficulta
te mee cantoꝝ rei si negotiorum sibi tes
Quid enim vobis imputabit vnde dam
nacio qui curam prelatorum et prouisi
onem sibi assumpsit et si sicut debu
isset administrasset vtique laqueum non de
disset et tui fratribus hic recent quam
tendi et perfectioribus qui iacere stare

stentes ex longa experientia et diuina
peractione apius exemplis non mo
ueret sicut arbor bene radicata
a ventorum fortibus non eradicatur vbi tui
arbuste pumile facillime euellantur Ut
necto difficultate messe conterere ut
quis exterioribus occupatus in interiori
sollicitudine non minuat Nam plurimi
impediti exterioribus amplius fatigantur
quia si ipse magione consistere debe
ret duobus quantum intendere conferis diffi
cile est et cum duos adversarios pugnare durum est Deo dicit quam radi
cati in spiritali et exercitati his ex
terioribus applicari deberent qui non
frangente adversitatibus Attui si nu
non diu sic aprie perfectionis ascensu
talium arta omittit nunquam ipsi hic
obedientie vtinam transgredi debent et
ad regula sancti Benedicti et augustini
de his prouidetur Dicit nam quia sitis
Benedicto de artificibus monasterii et
de cellerario et de horto et pistrino
et de coquina quam officia fra
tres intra gerere debent Nunquam do
Benedictus voluit ut prosequi templationis
dulcedine aut quiete ipsi hic fratres
obedie non deberent mentibus erige
ad absit hic tui tamen obedientie
bonum pannum sit cuilibet alterius bono
Nam melior est obedientia quam vic
tima teste samuele Talis autem fra
ter non diu sic ipsius considit de
mia dei et intentione fraterne caritatis
et quis utilitatis scit et scire debet
vigilanti custodia morum suoꝝ
cuspiciens se vndique et ipse ad mili
tia redeat retrorsum habet adfon
tem vnde exiuit nec se totum
fundat sup arca hanc qui pretue
eam possessurus si amaritatem corde
eam sciat si patient non quiete
mihi delicias si nunquam penam sibi
reputet De die diem sperans
se ab hac vinculo absolui salua
ipse obedientia semper put ille ger
ardo fecit qui teste bernardo sepius

se absolui petit a cura minuta sed im
plicitu eiu tenuit timor dni volu
tas fratru et studiu obediendi sup oia
abbat pri et fratr gmana dilectio
lis mquid quatu mme fuit ip opta
uu nisi quiete et deo vacare Ecce sic
hodie a multis erimq fieri sed pene
ibi spualibus relictis ad tpalia se tra
hunt dies et noctes in colloquiis
varis usu tarbinationibus detractio
nibus gule illecebris somnolentiis
ceteris vanitatibus considentes modes
secularium assumunt mimites filosi p
superbi superbi vivosi mates riaru
di mundi amari impiosa sectantes
qi piulegati sup hns cent Et sic
capitanei seculares se geerentes nullm
mst religiosum vestigiu ostendit
pri habitq del ationem quie ex
pudore vertere no audet nausea
bntes cu tractatq de spualibus habe
rem cu ai mquentu fuissent satis
parisite exterius vivebat Ex offi
cii exteriq prit quales mnoti frati
bus mtius fuerit ans elapsu eiu
cos ad cura exteriorum cu adhuc in
conuetu fuisset conpiant qui ia
adepti qd quesiuerunt totalit se ad
exteriora fundit Ambitosi delicati
fastidiosi ad quecq spualia Necqem
tam cito a spualibus elongarent si
quieti spualia amassent Ecce em
ignis spualium Tam cito extinctu fu
isse t si spualia dilexissent Hmt
qt gremarisi adcuentu cu iparci
entia et mollerancia onera conuetq
ferunt et excelsus conedicte nd valen
tes mterius corde amaro tamen fuit
vbo silentes p mente nmuantes
desiderantes vertere disapline ingi
ratios modos et viaq extogitantes cu
potius gaudere deberent q exterio
ru culam euasissent Sed mde moiunt
vn vnde deberent sic spentes exsu
ani odore florent vnde moiunt
vnde vitam sumere deberent Qui
bq et cui cor dici posset Cur trasgre
ris et cur concidit facies tua Bone
si bene egeris recipies sin aut statim
in foribus peccatu aderit genes iii
Conuetq em est istud portus ma
ris ad q cursio mag turbido resur
sum habere debemq Post anima em
officia cuiaq et platias aliq mas
conuetualibus q medem et cu nullm
aliud refugiu habere potuiq Ad
sinu fratru sicut infans ad sinu
matris recurrimq ut nil sic sero dig
nant nos pie suscipere quos prius
ausa fatie deq gruntes nc volebam
mueri Tales igit fratres cu prau
lo tempalibus administrationibus ex
ponunt p potius semp sub cura pas
toris conservare debent Fit em sic
frenetici quos digal oq ne sua li
bertate abutant Solutq sacos
expressq implatos retorquet asseren
tes obedientia nd facere bonu cu
tunc platus no pnpit nisi bonu
nd aut bonu vtur in malu et cu
bene mereri deberent demerent
ad nstra primoru parentu quibq
esus lignu vetiti erat mtdictus
ut ex obedientia e bono meitu tepis
ent ipi red ocasiones mortis ex domo
maduro receperunt nc deus in ca
fuit qui bonu preeprit Ex ipi met
sibi bonu vertunt in malu Ha
datu em iusti et sanctu est ipi
aut venundati sunt subpcto Pre
cat igit sub hor pungil cura est ad
hibenda ut securi sint in quibq pri
ant onera sua pro tpalibus spua
lia neglient Nam si scient vel
saltem pbabilit estimant fratre
esse ruinosu et eiu periculis expo
nunt erit ara eorum pro nu q
plus estimare debeant aiam
q asinu Nam claves regni te
loz no ipe tpalia p ipe spualia
receperunt sed ann eai tempalia
vino bona vetopensato si aia bq
prudent tpalibus neglect si salte
vtq no potrit prudet quaquam

Hec opts cuitare et illa nō negligi
Non go prima facie pcercij illato
refugias viam salut. ppt quedam
tbi minuta causa tactat fratre
spa qua tibi anima tedit. Domū
si eo modo amisisses quo tene
ris Cria si pcassē nō fitte recolligere
ad mteiora aut speculationibus in
tendere aut ordinū vacare valeas
aut si mtedit aliqui lenis sinoa
m cito patu zisii aut quibus li vari
catibus tepte sic sobrie precē te nō
potes vinculq construere mossitis
aut temporalū administrationibus nō
te terreat aut frangat tas. Nugod
dūms principalia sint salua recom
pensant eni hec p calcatem frna
que apit multitudie pterū et ti
bi spitalia fratrū pro tpalium ad
tratione compestant. Unde mbr
dicit bnr et bernhardi est sinomelior est iniquitas viri qua qua
bisfacies mtr Caritas eni hec ppt
quā fratribus famularis nūqd te
excedere permittit Unde fulgentius
Qui in caritate ambulat nec errare
poterit nec timere hec sicut de mte
beati bernhardi mbnice quoda
sup cantica nypori tri tractatulo la
tius de hnis officialibus meum me
sepsisse adque te mitto studiosi
discutiendū Discipulus quērit

Cap. xi. Ette iterū atq iterū mecō
gritationis amonitas me qui
este nō finit Nam spabū
me subalis suauibus tristi cōfo
uend ac denotionis pigredine et
illig celestis dulcedinis oleo sepi
us pfundend sicud olim filij isrl
mdēsto manna celesti pascebant
ut labor itineris et tedii imperfec
tas vincerēt Tredidi eni exquo
nidi delicias respui et me ab
eis abstrapi q alie delicie mito
suaviores qm celestes mtebi m
clausto ministrarent quibus ex
recreatus semp in gaudio essem
et mō solatē celesti Ds aiad mea
proch dolor sicud terra sine aqua
et ablata sicē gaudia que possi
desam et negataq desiderabam
Terram eni aridam repi negat
dulcedo nō fluit lacrime nō adue
nunt suspiria nō desiderū celes
patrie ut possem dicē Sicud abi
pe et pigredine repleat aiad
mea holocaustad meū nō est pigū
me oroneq vigilie Jeuima er
qdam consuetudine complexo gus
tū suauitat nō sentio Deo te
pedy remaneo mūqq acceptabi
le fieri sacrificū meū ptimes
to quid igit in istis sentiens
est et quō me consolari debeam
peto informari m Magister rnd

Si cerētia denotionis et
metis actualis arridtas
semp essent signa sue in
dignationis aut gratie et calcat
ablationis iusto nūtoq passes
suspiriosē queruland de illoq de
fectu Ds absit hoc a tua iusta esti
matione Nam si illa te posses
habere et tibi ipsi dare tu pubi
lis esses si semp eas nō haberes
Ds q. te teste nō tua facultatis
aut potestis est ea habere quand
velles si ea exspectare et te ad
ea disponere ut aliqm m fidelibus
ab eliseo m vasa aptis ac disposi
tis Cria si pālij aut fidelis m hac
suauitate actuali consistet omnibus
modis p eas mistare deberes et tu
omni impatiencia absentia eius sus
tinē tamq aut tue nrtā Sed
absit ut hoc credas Nec eni vpus
aut aliquis sanctorū aut doctorū
exposit aut in scptis suis reliquit
Cum sufficient tradita sicē a vpo
et a sanctis ea que sicē nrtā ad
salutem vpd dicere Brutam
spiritus qm in pis vitā etiam
putat habere In maduti eni di
mis aut preptis modibus nulla

nisi fallor sit mentio de hac actuali
suauitate Et a puero sicut est adoles
centi queriti Magistre quid faci
et vitam eternam possidebo Respondit
ei saluator Si vis ad vitam ingredi
sua mandata dei mihi adens nec
meorum de illa deuotionis dulcedine
Cadtas enim est qua non existente non
intrat in regnum celorum et qua ex
istente in suo et infimo gradu sat
est ad penas infernales euadendas
aliquid ad gra diuina adquirendum
ut non inferni quidem credere nequeat
consistit Ita omnes in gra existentes
filios esse tenent sanctorum Qui in
impletione dominorum mandatorum consis
tit possessio vite eterne que in illum
pletione non requirit actualem hac
dulcedinem Et tamen habitualis
pritas que potest haberi in talis suau
itatis absentia manifestum est et cla
rius lucet apparet non requiri ad vitam
eternam talis suauitatis pritatem Im
plens ergo diuina mandata nil uet
amentis si quis habet heres est vi
te eterne Cum ergo vitam eternam ha
bebis quid aliud requires Tenendum
enim bernhardi magnum quod hinc Nil
ti storo pro tali suauitate affectione omnipo
vite sue laborauerunt nec obtinere
potuerunt et ideo in habundantia post
hanc vitam tribuit quod hic dispen
sabile negatur Dicitur non dubito
quod hac suauitate punctim quis ac
crebrius visitatus tunc magna delec
tatione viam pmte vite hic scit Hic
mirabiles quo ibi sine fine gaudebit
Dicunt ergo in vita eterna non cresciturum me
ritum in beatis. ad non sunt in statu
merendi pro hanc actualis suauu
itatis dulcedinem. sit forte videtur di
cendum quod nec hic pro actualem hac
dulcedinem meritum non augmen
tatur his disponitur ad hoc et que
contemplantur et sequencia sit
meritorum augmentandorum Nam si
nihil ex hoc essencialiter crescet
ar electis suis quod ad hoc disponitur deo
hoc negaret Cur sancti sepius ab
otio contemplationis ad actiuam pficis
cent pro actionis Vnde beatus
bernhardus si quis casta et dei con
templatio hic ut mente quia diuino
amore succendit tanto repletur ze
lo et desiderio acquirendi deo qui
ai silit diligit ut cum contempla
tionis pro studio predicationis li
bentissime intimittant Detius
enim pro incremento nutorum inseparabi
liter inherere deberent Huic ac
tuali suauitate Et beatus thomas
pt quod contingere quod aliquis in
operibus vite actiue plus meretur
quam alii in operibus vite contempla
tiue Dicta si igitur habundantia diui
norum ut eius voluntatis impleat
pot uprius gloriam merito sustineat
a dulcedine contemplationis ad
ipsius separari Et certe illud quod vpo
magis placitum amore ipsius et pri
mag ab ipso creatur amante dei
esse consolatorium Non enim hec
suauitas vpris est sed donum eius
per dom collatorum non meritum sed
potius remuneratum Nam tamen hic
primum quod merito ratione accepto
dum. sed omne meritum in caritate
consistit. quod et sine actuali
hac suauitate stare pot Et potest
intelligere quod ille qui solo lume fidei
in suis operibus insistit plus merit
quia ille qui amore huius suauu
itatis ad exercendum se dat opum bonorum
Nam iste querens pprias suauu
itatem mag querit deum Ille at
dei gloriam querit non pprium lucro
suauitatis sicut pg vnus intentatu
supplet secundum ueo filii pris glori
am querent Etiam crebrius hic
suauitas percusis datur et filius
pris negat ut beatus bernhardus
minime videtur Cum ergo pusis dat
ur filii tanto ape pta mistae de
bet pstum quod dna ipsorum non

valde debent monere atque instoz. Do
ut eum vpus discipulis suis in hoc cog
nosceant omnes quia mei estis disci
puli. Ita si actuali suauitate pcur
a est non si lacrimis et fletibus
redundatis non si ipsi fecerit spu do
nati estis. si dilectionem habuerit
et ad minus sufficit ergo tibi dilectio
cum operatione et fides que p dilectio
operat. etiam si desit hoc pro quo
ac quereularis actualis dulcedo
solum det adutas ne causa pble
as et occasione huius subtractionis
et retro itineve et prede in defesso
pro tedis in via dei si dat actus
gratiarum actiones si non datur patiet
ipsum ex in tui melti augmenti
et in fidei fulcimenti tibi pro que
subtrahit. q in petitum tibi postea
conferet. Ergo eum vpus in hoc valit
tue ac pfectu sicut olim egit cu
discipulis suis eo ad pns in car
ne existente. Vnde dicit hugo Salua
tor ad discipulos suos sic ait nisi
ego abiero paracletus non veniet ad
nos. Id eo immitit discipulis suis
dns ihus se subtraxit corpaliter
ut eis discerent amare spualiter
Cum ipse vpus ante passionem pa
racletus id est consolator ppm pnntia
corpalem se det consolatio hac erat
de carne natas in pnulos. Id eo
subtracio est hac ut ad pfectio qua
crescent amor spualis. Ascendit
siquidem in celum ut corda pos se tra
het et dilectus pgat pg dilectum
Ex et vsq hodie vpus suos quasi
corpali pntia consolat p hanc
actualem suauitatem quam sepius
subtrahit ut in fide et dilectione
spirituali et sine hac deo creatori
suo p virtuti actum distant qua
si ypis laboribus et tribus solidioribus
in moram ut robor accipiant in
temptationibus et adusitatibus prout
na in infantibus et adolescentibus
solet operari ut primus lacte infantis

et adolescentibus solet operari ut p
lacte infantilia membra qui huiore quo
dam molli et liquido consuescunt ex
post vero pressu tpis ad solidiores cibos
pro incremento virtuum et robustoz ope
rum puenient. Ret ergo tibi ipsi lac ap
petendum tamquam infanti si ceratae
etiam valde valida est ejecendi. Non
tri puto q nunquam aliquid mos tuum
stallauit huius dulcedinis suauitas
quam vpus in lituibus suis solitus est
dicere mtq no negare sed recedit
celato ut audiens ad eam aurat
appdensq fimq teneat retento tan
ium custodiatur. Non ergo in mq mis
tendum est oculis valosis. Et si det de
uocionis gracia actualiter no as
sistit lis nunq suauitis videt pro
cedere ad luctem si tn data fuit nil
ad prodeat ad augmentum bonoz
opum attendite eum mentem ut dulci
ores capiat fructus et tedium repel
lat. Hic dulcis tibi in amplius erit
appetitum dicit eum qui educ me
adhuc esurient sed ei solet dari
aut infantibus aut grandibus infan
tibus ut ad dona p ea mitent que
admodum tambi venatio in principio
solet gusta bestiarum captarum dari
ut eo sotius insistant ad venandum
Grandibus vero tamquam cum emelit
p primo labore sui solet minime
offerre. Hic eum filii istu anqm adtem
puenerint p missionis fructus ego
terre vis malogiuata et bitros
in ter pugnauerunt et exterent in
plus contra se extrepentibus et
ut animarent ad fortitudinem bella pse
renda. Postea vero in gressi terra
et bosdibus euentatis bos fructus sup
erant plenissime in habu. Iam uero
supesset causas absentie hi dul
cedinis apere. Et aut calis uiissitu
do loci in hac dulcedine habeat
et quidquid ad eam veme debeat
ac se in ea extere ne in grata exis
tat. Alte aut de causis hec dul

cedo subtrahit primo ut humiliat deus
custodiat sicut in paulo qui ait Ne cor-
pori Ro ut in tanta secularitas eniteat
Nam qui dicit dum mens secula
redit interpoat sepius lavatur
Ro ut ardenti queram cantica
in Intellectuali meo quesivi per noctes
que diligit alma mea Ro ut venti
fortius teneat ibidem cenu eum net
dimittat Ro ut ex eius absencia
patrat quanto conferebat eius pen
tia Ro ut ex hac tristicia pen
dat quid male sit homo si a deo
deserat Jeremie ij° Cito et vide
quid malum et amarum est deseri
quisse dum deum tuum Septimo ipse
i gratiarum nostram Ps quia mihi
tractatulo diffusius ea tractavi ideo
ipsa nunc permitto ad presens et limites
et hec breui uidero compendio tuus
quelis aliquantula satisfacere possem
ardore mitigare d Discipulo quid

Cap xij

Illud iterum menti mee in
reflectione incidit non parum me
contristans Ro vtique non par
ue recomprehensibilitatis existere vide
tur cum lis fraternitatis vinculo ces
religiosi ligari videant ideo vri
ut paritas uniformitatis et
equalitas mutua eas fundet hac in
tico veste labore sancte consolatione
amore et dilectatione Ps non sic
i cernit Esse enim progitiua non
pria cum palmis insertot meglit
substancia nostrum et vnd primo
mu pritar vlg enim esuit et alt
ebrius Ps vnus bibit turnescenti
bus rubicundus et nitidus incedit
alt inanie confectus pallide mort
preferens vmagine variori consola
tione potit vnus splendidis vestibus
alt hispida veste et vili vix se a
frigore et nuditate pt prauere alt
gemus laboribus et ieiuniis tam in
chorus quid in foro fatigatur Ro si non
oprat qui sup est Ps nisi flagellum
alius vero ocio vacans corpens ac

ps et in pigritus incedit dormens
clinis affluens ad libitum suum et te
cre tales inclinatos cum inspiratibus
quid interdum inequalitates ac
ceptiones personarum et prouocatur
multorum fauces cum implatis in
sentis quid in alios mutuo sibi im
pendentibus video fieri ita austero
Tu nonne ibi videt nisi magnam
hec in gerere tristicie causam et
temptationis occasio Et quo hec
equo animo ferre valeo et sine
mente amaritudine illud videre
Quid ego in hiis michi agendum
est aut quo ado preferendo ad si ad
qua ratione id sit excusabile
de meis mee motua compestere
valeam peto informari aggredit

Et responsione mea non solu
bat ps ecia predentibus sic in
tendo et intendi me tepiare
et moderare ut sic excusationem
rationalis modum pretendam in hanis
ut tui tui malis victor non apperiam
fontem statimentem ne forte qui
illicitis vri consiuerit efficacius
et tenacius illicita adhedit Et qui
prius occasionem instabit excubiis
ab eis non euellet ad nouia ps inge
stabilet ad maiora vnde disprat
litatem et disformitate ac psona
acceptione in religionibus non appro
sed reuera ut debeo semp reprehendo
si cum ratione admittit et si illa
pedere poterit pbabilem excusatio
nem Nam dicit regula sancti bene
dicti Non ab abbate psona distinat
in monasterio Non ipsinat nobilis in
genuus expiuris quitenti nisi da
ratio postulauit omnibus una p
bet caritas cad disciplina non vni
plus amietur quam alius Et eca
multa alia que uniformitate et
equalitatem sonare vident Reuera
sic in re religiosi multum reprehensi
bile est ponderare vnum alterti
absq ratione rem rationabili Vtilitas

em ex his videm⁹ orti in vide indig
natoris similes saltem in his qui
minus perfecti sunt ¶ Qui et hoc facto
no parvum scandalizant ¶ Hoc est
quid mente illi qui unum de pusil
lis scandalizaverit Reuera tale
scandalum michil aliud censet nisi
potius molle v. teste de mola asina
ria q tali mi collo eius suspensa
potius in profundo maris dignus
est submergi Unde planus valde
abhis esset abstinendum et improba
ueno ut hanc penam de vitare posset
Est enim clausio status tam in la
bibus quam in consolationibus sicut
uniformitas membrorum in homine
in qua quid tamen impatiens psi
dens uniformitatem per portionem et
indigentiam unicuique membro non
subministrat sine in equalitate et
sine propria acceptione nulli me
bro blandiens aut adulans sicut me
bra sunt in parte nec oculus dicit manui
nec manus conpedes minuitates
sic et quelibet politia bene ordinata se
cundum debita portione ad omnes ci
ues et mechanicos et alios subiacen
tes ¶ Que cum omnia portionabi
lis regunt policia perseuerat si
ved cum acceptione propria mecum
disponunt ipsa et non omnia quicunque
Non miro quia politia corruptit et
ref male disponent Justitia igit
magna in his est nam ut omnia
et subministrent ea que sibi statu
portionari videntur Non enim in
membra humana licebit quantita
te aut equalitate alteri esse adeq
bile sicut unum tantum sumet aut
tale sicut reliquum ut manifeste vide
mus oculis et pedibus et reliqua me
bra et subalaria oculis ministrant
quod pedibus et pedibus quod ventri
Justitia igit est in membris non communi
tatum sed proportionata et distributa
Sic igit dicimus esse in clausuro spi
ritus et discretam rationem considerato

Nam et hoc minuit actus applau
dimedat nisi quod singulis non equaliter
dicit augustinus quia non equaliter valetis
omnes sed pro ut unusquisque operatur non
dicit equaliter omnibus Nam indigen
tia et status et equalitas personarum re
spicienda in religiosis non fauor
aut consanguinitas aut ingenuitas
nisi quibus illi erant tam dantes
quam accipientes quia dantes ubi
non deberent et non dantes ubi de
berent ubi utrobique est peccatum quia
in equalitate quia ¶ Dicit enim discre
tionis videtur esse in denegando ubi
dari deberet et in dando ubi de
negari debet ¶ Quis enim dubitat
prelatos plus indigere et officiales
conuentuales uero minus ¶ Igit si con
uentualis minuat conuentualem
sibi est ac si oculus minuat tam
pedem quia ille minus iste plus indigere
Hoc tamen dico si nata discretione varia
et reserata motus sicut superfluitate
per status suum ¶ Et tamen per hoc credat
sibi promissores monasterio nullam
retributionem competere aut debito
potu vestis aut nosfinatis regulari
sed non dubitent sed ad ordinem regula
ria obligant sic conuentuales ex
ceptis his de quibus in aliis monasteriis
nec potest ex obedientia iniuncta aut
necessitate aliqua aut debilitate excu
sant excusat enim manus si oculi
opus non exterit quia in alio oculo sub
ministrat Excusat pes si non perti
git tibi ori quia potest corpus ad locum
ubi cibum petere ¶ Sic similiter mo
ad ministrator in temporalibus aut prelatus
in spiritualibus ¶ Nam dicit bonus dictus
omne in gratiam sequatur regulam ¶ Sic
et officialis sequatur regulam lis
non sepe visitat chorum ¶ Et si fing etiam
sequatur regulam deinde in lecto ¶ Sed
regula nemine solum ad unum actum
limitat ¶ Non igit retro et clarus oculos
intelligentie habes in hoc quia
assens non ordinat equaliter disponere

si eqlit' oia diuiderent' et nulla esset
disparilitas in clausuris tota religio pe
ribet neq; eam impatria quad suppe
ram; omnia uniformit' ire nitit' dis
ponit' sed in domo patris nostri ma
siones multe sunt Omnia enim certa
ordinata est uariet'tibus no solum moli
bus et inpiratibus Si enim omnes speculatiui
esse uellent quis aliquo salutis pri
det Rursus ignorantes erudiret quis
infirmo curam geret quis temporalia
sub ministraret Cum igit' uita pnts sine
temporalium administratione non ducit' Nam
in pmitia etiam hi disparilitas insti
tuto certu seruabit' ubi alii oromibus
alii predicationibus alii ministerio di
uinorum sanctorum quibus cre et predi
cere no licuit ministrabant ut tempor'
liuitas actum uno Ubi apli duxerunt
no est equum nos deserere uerbum
dei et ministrare mensis Ideo eligerunt
septem diaconos qui uiduis et pau
peribus sanctis ministrantes prudent
Ipsi uero apli orom et ministerio ubi
dei instantes erant ut in medio ca
Ro In none recolis quod et hic tpe sancto
Benedicto in regula sua clare disposuit
ubi ponit de artificibus decoqnes ser
uitoribus de de tanis de ppositis Et
si quis tpe statuto egerere no pt
iniungat' ei opus aliud qd faceat
ut non uacat Et de portaris mosteri
no uolunt eos omnes ad unum op
ari sed quibus opus sunt apta
ut omnia tui ad unum finem Hic fres
lauri in religionibus in ministerio temporalium
pensionum sunt instituti no quasi
in choro aut speculationibus sed ut
pri exterioribus psbiteri aut in celoi
bus uerisq; tui deo seruiunt Non
omnis deterior altio no omnis eminentior
altio sed omnis magis necessaria alter magis
utilis omnis tui domi et debita mite
de remuneandi quia lis opus sunt
diuisa caritas tui omnium est una et
ad unum finem omnes tendunt sed ad
confirmationem religionis et concordie

et unitat' unum eum corpus est clausuro
et multa omnis membra no unum sunt
actum suum sentencia eqpossolicam Diua
quod unum membrum alio est nobilius
minus tui nobile magis est nam ali
ng aut nobilig et ignobiliorib suum
aplicam sentencias maiore bono
rem debemus honesta aut mra nullig
egent Inde contingit crebrius quod
minus pfectis sepius plura solatia
et remissiones ministrant' quam pfec
tioribus Indigent eum consolari tpa
libus que adhuc spualia no gusta
uerunt Cum aut spualibus iam co
siuti sunt qualibus sollicitis no in
digent Nam ego reputare se debet
meliores quibus maiora sollatia
ministrantur quia uinea eius mites
minuit' Qui aut sed infirm et
egentes qui molliorib cibis refica
indiget Nam aut in sua sanctate
psistentes talibus blandimenti non
egent Unde tu no debes emulari
illoro infirmoro et imperfectoro molli
riem quod eis magis est medicinis et
medicamenti merit eis quod minore
meritum glorie Canos aut et robus
tos tibi meremplid sunt qui quanto
abstinentiores tanto gloriosiores Quan
to eum minus supserunt tanto feliciores
infiniti erunt. paucitate eum tuna
et abstinentie et paupertat meritudeis
infinitum repuatur. Vilia enim imponti
gloriosa merent' infinitum. Quod
aut in editate ciborum rescindi quod
causam tibi sciat expedire ut in
minori quantitate et maiori utili
tate et abtissima paupertate statu
tum constituas no arbitrans eos
emulandos sed deuitandos aut ete
rnibus causa eos excusandos Recto
cere eum debes quanta tibi gratum
illoro carencia deus imponti aut
infinitum pt iuste compensare cum
nobilitas pt omnis blanditias equi
parari parui eum de balsamo plus ve
quam multum de aceto Solatia eum hec

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

et sumptuosa qualia spiritalia solent gaudia suffocare. Quae gaudia spiritalia ad mentem spiritus remorata omni delicias tam ciborum quam vestium ibi generant horrorem. Lignum enim est corruptionis interioris exteriora detentans. Habere ordinata. Supplere enim intendit exterius defectum quem patitur interius. Nolens illud exterior egere ornatu qui sua nitidis pulchritudo sufficienter exornat. Qui vero in laboribus et seruitiis tam cibori quam fratrum te tanquam gravatus et infelicitate praeditus satis est ad proprius praeteris omnibus laboribus te subiicere deberes ut praeteris omnibus remunerari posses. Nam ipse apostolus magis quam nitedem accipiet ipsum labor. Ib. glossat. plus in quid omnibus laborasti. Quod ego illi se gratiam fecisse cum tu ei propter querulari gravari. Nam si alium praeferis ei in officiis et laboribus praedere profecto tu ei cedis de corona. Nam ipse maximum qui voluit alium praeferre eligendo primus alium praeferit obsequio. Nam filius hominis non venit ministrari sed ministrare. Minus enim ator est in quo qui ministrat an qui studet. Nonne qui ministrat ego est. Saluator et beatus paulus in tribulationibus in quid meis et bonis qui me ad erant ministraverunt. Mart. iste et hic labor terret sed primum blandiuntur. Quid enim otiosa manus contulit otiosanti aut quid pigritiae emolumenti attulit serenti. Putatur enim labor et fatigatio pro quietate fraterna gaudium et exultationem cordis pectoris emissio cordis hilaritatem fraterna consolationem et quietem gratiam et favorem. Et vero pigritiae repor et otium inanitatem et nequitiam odium fratrum singularitatem notam elationibus suspicionem et medium admirationes. Beato tui ducis

ce meliorum laborem unum manuum alium mecum. Adhuc nisi ad modicum utilis est nisi aut ad vitandum otium aut ad fraternam administrationem aut ex obedientia praepositi factus aut ad corporis macerationem aut ad carnalitatis refrenationem aut ad victus sustentationem. Haec enim sola sunt causae exonerantes vino et nobilitates manuum laborem de quibus in multis scripturae locis tractat aliqua enim ut dicit apostolus. Corporalis exercitatio ad modicum utilis est. Quod labor est mecum de quo quod laboramus in tempore meo qui est in meditatione in oratione in mortificatione in consideratione spiritus defectum aut augmentatione virtutum. Quod iste labor dulcior est nisi et quantum ad hoc in se est magis appetendus si tui aut obedientia tibi aut necessitas apellit aut sana caritas exigit primum praeferendus est deo. et sibi in tempore praeferendus est et ad tempus primo vacandum esse beato bernardo super cantica. Quotiens ab oratione caritatis abducimur et a cellam propter eos qui nos magent opere et sequela quotiens praecedit negotiorum turbulentibus praequietis quotiens bona conscientia pomum dei et opere manuum insidet. Quotiens pro administrandis temporalibus insaciebris super sedem celebrandis missis solemnibus. Ordo posterius sed necessitas non habet legem. Et ego ordinatio est caritatis ut magis necessaria praeferuntur quam non magis utilia debes aut quantum inter studiis laboribus operam dare primus aut exercitiis caeli intendere sicut intendere primus ut sibi lis interpaenitentiae tui omnino tripant. Et enim opus facere et illa non abmittere. Debes enim concludere exercitiis quia aut haec inequalitas in clausuro tam in administratione victu alium solebus quam

impedit laboribus aut solutio ordinis sub
tractione aut contingit expulsa dispen
satione pastoris sit expedire videri
ciuis aut ecce qd absit ex negligentia
sidelatione cure pastoralis quia nō
attendit omnibus sibi commissis pter
minima curam ecclesiarum aut contingat
ex fauoratione et personarum acceptione
quia vnum alteri preferit quod cum
est meos hoc reprehensibile esse et
debita pena nō carere tu vero equa
nimitate ferras scies tibi hoc permito
esse pacie Si tamen inequalia vides
tollerando pacias et si tibi minus quam
alteri datum fuit affectuosius illud
debes amplectere Sic bene cum tecum
agit si negata splendida veste pul
chrima tibi deus dedit pacias exq
diadema tibi ornatissimum quabis
Quidam enim alter gloriatur in veste pre
tiosa cum possidens sit et amplius
tibi expedit gloriari si ea fuisses pri
uatus Nam corona patientie am
plius quam veste corruptibilis fulge
bit. Discipulus quaerit

cap. xiij.

Si talia haeresum meam temptationum
silere nō debeo quia sepius menti
mee occurrit Video nam in vita
seculari multos vitam in novitate duxe
runt ebus vti ac tu pauperibus impti
visitacionem ecclesiarum ministerio dei au
rem prebere et lacrimis pia pia di
luere et talem gustationem gerere qua
ad huc in me nō sum exptus Lagi
tatio itaque mea augmentat me Cur et
ego nō remanserim in seculo ut vites
gustationem quam et mihi putauit possi
bile esse sed adtentam articulis me
voto asserui et vix me puto aut
nō forte multos secularibus equiparandi
qui nō tam arta via incedunt Omnes
enim ad salutem premia desiderant at
sperant Cum itaque mihi satius essi
in seculo quid aliud equiuoco inclaus
tro Et cur me tanto periculo pressiori
subiecti cum mihi impletio man
datorum dei sufficiat ad vitam quid inte
mihi fuerit alterius vinculis me li
gare Cum itaque me in huiusmodi tempta
tionis pelago habere debeam et
ei resistere a te cupio informari in

Magister respondit

Hic mihi tu quereris videris
moueri quisquis sanctissimum
fuit aut sine magna utilitate
sanctos suos religiones sanctas in
stituisset aut ordinasset ut forte
basilius aut benedictus aut alii sti
cygulas monachis sedentes credis er
rasse Nunquid eripi hoc quod tu no
uisti ignorauerunt Ipsi enim pote
tantes in seculo ipsi spiritus expti nō
ab aliud quam pt quomodo ordo mon
acorum vitam etiam religiones
plantauerunt et fundauerunt p hac
nō dampnates seculares iuste sobrie
pieque viuentes sicut virgines nō ideo
dampnat quia tales quia in id tu
integritate carnis illi in vita qui
tali finiunt deo nō enim solitaros
deus tantum est et secularium Nuch
il enim odit eorum omnique fecit ac
omnia instituit Sufficit vtique ad in
gressum patrie celestis mandata dei
custodire Dicente vero si vis ad vi
tam ingredi serua mandata nō exprt
sua consilia Sed hoc due dictiones
serua mandata compendiose sunt
sed multa in se includunt Omnis enim
scriptura veteris et noui testamenti ac
tractatores omnis scriptur et expo
nentes multorum milia voluminum ad
hoc intendunt ut mandata fuentur
et quanta includit hoc sua manda
ta Et si abstinencia mandatorum sufficit
ad regnum celorum cur queruliur te
votis obligatum et consecratum quibus
facilius ad mandatorum dei observationem
premias Quid lorica bellanti
quid clipeus pugnanti quid scalo
collectum Hoc relicto domino mandatis pillam puerit adiutoriam
dicit et alias pressit ad eam pre
mine pistam dei et vitia arcent

argument

et diuina mandata pficiant. Nam mag-
nu et primu mandatu constat esse de
dei dilectione et proximi in quo omia
sunt dat mandata. Cetis aut qd pellicit
hodo pauranda vxoris et filiorum me-
tem auert a cotidiani dei dilectione
Nam secundi apli. Qui autem vxori solli-
citus est que mundi sunt ut placeat
vxori et diuisus est prima Cor. vii°
Et eiusdem mulier aut innupta et
virgo cogitant que dni sunt ut sint
sancte corpore et spiritu. Quod aut
solicitudo mundana ex corde pt
indeu seruiri hac aut impedimentum
fertur prouti contemnere nec no et
inter adhesio que pactum matrimonia-
lem fieri solent pro utilitate mentis
hortent et tribulationem carnis ha-
bebunt hiuiusmodi p. apli. Aliud
aut diuitiae diminuens dilectionem
est mala rei familiaris indiuiduis
et gratiam rei possessione paratione
acquisitione et custodia quemetem
distrahit et ne semen vbi inter spi-
nas cadens fructum ferat impedit
et det auferunt pro solitarie pau-
tatem qua omia mundana et secu-
lara negotia pfundant et nudus
nudum ipm sequens a se omia abi-
cit et elongat. Aliud aut impedimen-
tum diuine dilectionis est pria voluntas
que sepius inpetes fertur nisi a su-
perioru refrenetur et dirigatur max-
imum signum diuine dilectionis est no
bilissima in homine ppe vim qd tepne
Nem inquit qd non facere voluntate
mea sed eius qui misit me Cesset
magis beati bernardi voluntas pria
et infirmi non erit. Cui igit religio
sancta vino omes religiones mgis
fundate sunt que dirigunt ordinat
et disponit ad diuina mandata im
plenda tur causam te in religione
habere media optima et sufficien-
tissima ad diuinorum preceptorum im
pletionem pmetia. Et quod det
media non sint nrra aut sine quibus
diuina mandata impleri no possunt
sed pque fratrum impleant. Vt et
quis offenso pede pviam rugosam
petrosam et foueis plenam aliquando
pretransire Telum tui et cauti sat
qui impedimenta auferet ne impig-
at difficilium quippe est est p
beatu bernardu voragine, vitiorum mt
vndas secularium deuitare vbi se
offerunt mundi blandimenta carnis
cepta ta obiecta alicientia oculis pla-
centia auibus illecentia gustui
delectabilia Consuetudo qd insolita
pusa ac bonum societas aliter viue
non sinit Contra eructu flumis fu
remiti aliqui magis casu et ruin
am quam victoriam ppmat Et
aliquorum his paucorum firmitas tu
ne non cedit multorum tui et maiorum
casus incutere di timori Sunt
oculis fugendi est in eis qui his
pauci sunt qui tamqm tyrones for-
titer pugnant in strulo. et tremunt
qd quia fragilitas ibi debet esse sus-
pecta et multitudo cadentium periculo
su vino pstimptuosum est incedere
p viam qua multi precesserunt. his aqui
no pemt. presumtuosum enim est pecu
p multos quod p paucos Vnde in hiis
fuga pre eligenda est potius quam
pugna. vbi pfugam no potest vic
toria nec corona Et crebrius qui
cum hoste in cauto pugnare volunt
de victoria pstimentes ruunt sepius
quod vincant Dicente beato Ieom
me in epla ad vigilantium monachum
stiens infirmitatem sua et eius
fragile qui pter timet offendere ne
impingat et corruat aut frangatur
Et paulo post Cur magis pgis adhe
remus vt ut te non audiam non videam
ut tuo furore non moueat ut tua
bella no paciat ne me capiat otium
in delitiis ne forma pulchra
ad illicitos ducat amplexus Re
spondebis hoc no est pugnare sed
fugere Et ita macie adiuuans armatu

obsise ut postq̃ victor conueris fateor
miseriliter mea Nolo spe pugna
re victorie ne p̃dam aliqn victoria
Si fugeo gladium deritaui Si ste
ro ad vmcrib mihi est cadendi
Quid aut n̄cte est aut cita dmit
tere et meta sectari aut stato aut
pedibus mors vitanda est Tu qui
pugnas et superari potes Ego ad
fugere no vnito mecq fugio sed
fugio ne vincar Nulla securitas est
vicino serpente dormitare pt fri ut me
non mordeat tu pt fri ut aliqn me
mordeat Et post Ideo vbiu sequen
cius vitam ne facere compellam q
nos non tam ria regit facere qua
voluntas Ecce vnam causam tibi ho
mo dempsit Cur tu tumultu seqn
do solitudinis ste canator factus
es. vt ut vbiu foueas declinare
valeas. et secure vnde possis ut ad
usalos tuos mundi carnem at dia
bolii temptationibus deuitare valeas.
ut abiecta sensibilia ac carni tuo sua
uia a te abiciendo post ipa no moue
ris ut tu quiete ac pace bostes fu
giendo et si no vincendi tu no victo
rare posse Testem bernardi fili
ale est victoriam vadignes declinare
Ex ad aliud ego abi opuscula quo cum
p̃baris te valit ac salubrius mundi
reliquisse ac monasterium intrasse Nam
claris oculis speculari poteris statu
tum pritam vincendi commodior esse
quam edit in seculo In quo cum consis
tit modi vivendi honeste vite Homine
sobrie pie ac iuste fi apostolicam vitam
doctrinam vnde in hoc seculo sobrie pie
~~tibi~~ deo. iuste primo et ergo te an
in seculo aut in religione magis
sobrie pie iuste vixisti. vbi tot virgi
tie in seculo vbi tot sanctarum omnium
instancie vbi tanta abstinencia vbi
cor gemencia vbi rarius vba sul
mabas vbi plura medacia vbi plures
detractiones suspiciones adulationes
susurationes gentiones inter certe in
vidie emulationes dissensiones festitie
molestie meorum cordis anxietates
vbi plus tue constitie exploratores ex
istebas et expugnatores in clausuro
vides vt festuca minora pcta deplan
gis qui in seculo vis trabem considera
ti id est victorium cimalium in vineam
in clausuro quasi fimbus preceptorum
delectatus es quibus nec ad horam eo
rum semita exorbitare permittere
qui in seculo quasi equus effrenatus
in luto volutabaris pie volutat
et libitate pecunie iustice seruis aut
pcta rueca fuisti Ibi credente te nis
arguebat sed sobrios cimis tui po
tius depristi qua medicos et attrac
tores in pecta et adulatores po
tius repristi qui repressores vmo no
aurem eis p̃bere deluisti Ibi omna
suauia prosa delicata appetibilia
tam in veste qm in victu acq̃sisisti
et habuisti hic vero vilia abiecta
contemptibilia p̃bo es amplexatus
Ex si millis vita etna consistit bn
hardi ait Quid et ego qd te no se
quar sed hec forneta sunt pcan
tium tio arma pugnantium Nam sic
te docuerunt patres tui quorum me
oria in benedictione est qui fr̃ apostolum
tenuerunt in melot in pellibus
caprinis egentes angustiati afflic
ti quibus dignus no erit mundus pu
contenti pabulo demorant bestiis
sociati Qui si compendiosore via
ad vitam puenendi ipse potuisset
no viq tam artam et pri elegis
sent et tibi eam tradidissent et q
amplius est queso qlia ave pme
opa p̃ave facinoribus in seculo pecci
ti quinymo semp vetencia pcta
veteribus addidisti vmo fr̃ qm in
simulis iniquitates attraxisti
et ad pns vita sit penitencie vita
tu eam nigs augendo pcta qua di
luendi viam tibi fecisti q viqs
clausap no adt nec pcta pcatis
addis sed in multis pietatis et trai

oprib⁹ te subiciendo mutasti ¶ Nec
opa si in seculo pertransset quid aliud
q̃ vnũ sanctũ te voces proclamasset
et si aliqui tibi in seculo conuisanti
in priuato penitencie afuit aut in
iucundo aut orando aut meteris
huis castigationib⁹ cor⁹ mor ut
aut sancta bernhar aut ligura
huiana fauoribus applaudebat nun
tiu penitere suscipiendo qua mete
euhilarato te alitus moneti pu
tabas aut alt detrahendo tibi sin
gulariter notũ inferebat aut alt co
patiendo te desistere aut calib⁹ per
suadebat crudelem te reputas in
aui prius mortificatione aut prauo
societas te alienans a ceptis te de
sistere suis familiaribus vobis compel
lebat aut cte raitas talium sic pen
tenciu et contraria consuetudo tesu
conuisancium pudore tibi ingessit
¶ ut ne pter pliarum cursum quiter
tesu conuiuciu alit commiser qua te
ceri tibi pma introdiuit ¶ Insipiola aut
q̃ hec omna deuites cu et q̃ mis
drsuetudo hec habeat et nõ est pu
dõsum nec gloriosu nec mlcu gloi
arih nec laude digniu q̃ ab omib⁹
frequentat et q̃ omis agnit in so
lus deoc nõ puteres erubescere aut
supbire ¶ quot et quantis periculis
cum corpor qua aie viues inserto
te in mersisti periculis flumin⁹ periculis
latron periculis viarũ laborũ et
fatigationũ puuli et pua mercede
hoim mõlu te mancipisti ꝑ nuao
quib⁹ in frigoribus nuditate fame
et siti graiut desudasti subiectio
nis pstolando sepius ad ventu ¶ Qua
mercede tibi q̃ressi alt supremens
te fraudulent spoliaiut ¶ Sicq̃ et la
bes tu mercede perdisti ¶ Crebrius et
te granatũ infinitate indutias
vite ai lacrimis postulasti obstiq̃ pem
endi quib⁹ iudicijs acceptis rima
sisti ut ante fusti ¶ Ecce post tale
viuendi modu seuerus exitus ab
hac vita ai nec pentiusses deprehe
ndis et in ptis mortis et hora octu
pacet an nonc seuior mõ hodie
abseculo exires ¶ Nonne mater spes
ubi mor⁹ modo est qua pius he
uea innocuiq̃ vnus tranquillig cõ
iugis iocundis dirimis satiius per
tatt tesset prauus pniteria agis
honestoribus moribus es ornatius
ornatus et q̃ omnib⁹ hns dma
billius est diem tue resolutionis
cum gaudio suspicies et gloriosius
coronat ¶ Ne moribus quibus id me
dris inuictu et uestatu et aiorũ se
nozu obedientia te optent ad
cengr dnmtae ꝑ hec parua sut
ingratione fiticiu penaru quas
pulla euades nam forcis in les pa
tient loriam onerosa fert in bel
lo nec onus sentit loricae spe victorie
et sam⁹ q̃ fuande ¶ Sed si scola bis
sina inplio deorare videat sede
tenera plena periculis nu lis ornat
tũ nõ pregat ¶ Sententia est beati lo
rum et cottidiana experiencia nu
sole bissine milti fatui dorem aspi
cientes eam potius eligunt qua
loricam onerantem ꝑ pacientem
sicq̃ volneati leralit de plio triu
dor aut omia dulcistere fiat qua
nihil amenti durũ nec pondus
loricae sentre ꝑ mittit sicut et dns
tuus pnto sibi gaudio resurrectio
patient sustinuit crucem ¶ Consideri
to si ad huc hec vox querulose de
ingressu religionis mete tuam
debeat occupare an nonc potius
gaudere debes eo q̃ occasione per
catoru vitasti ad pagend penite
te in scola vpi recluisti pericula
aie tue euasisti et in sup pmissi
ones vite etne ac iudicaui potestat
qua nu do in die iudicij orbem iu
dicaturi es autoritate receptisti ipo
teste qui ait vos qui secuti estis
me sedebitis iudicantes ysl ¶ Et ois
q̃ ad obliquit cenaculu accipiet

et vitam eterna possidebit. Sum et tract
puto que huiusmodi penitere submittere
quia te liberas adigimbo petrus. vo
gloriam eterna pmittere ad p̄m. apstlm
no sunt digne passiones huius ptis
ad futuram gloriam que revelabit
nobis no sunt digne pene huius
ptis ad futuras penas quas eua
des. Optima tessio vigilii quapa
tibuli morte euades. Saluberri
mum lenimen. qua petua fames
et sitis deritarit. appetendi dulcis
lecto. ac diuitiis scatii. quo scatii
infernalem derimabis. Quod et
sctus Como meprta ad eliodoru
presbiteru facere exhortat dicens
Fac delicatis et frater. si vis et tu
gaudere cum seculo. et postea regna
re cum xo. venet dies illa. qua cor
ruptiui et mortale induet incorrup
cionem et immortalitate. Cur ad
voces eius paueditis eia cum populis.
eu gaudebis indicatus dno lingua
breuis mundus inuitiet. abus ad ti
bi pertorta seruient. potentissimi
quoque reges. mido latere pulpita
bunt. et exhibebit ad prole sua
venis. Cur etnis iuprit adhuc
tu sinus sultius plato discipulis
Cur ar-lis argumenta no pde
runt. Cur in rusticam et paup
exaltabis videbis et dices. Ecce ci
fixi deus meus. Ecce iudex qui
absolutus panis mpsipro tragit
Hic est ille fabri et quesaiae
filius. Hic est qui in uis gestatus
sinu horz. deus fugit in egipta
Hic vestitu tortino. hic sentibus
coronatus. hic magis demonium
habet et samaritanus. Cerne mo
nidee quas feceras. Cerne latus
romane qd considerasti. videte cor
pri an is sit qd dicebat. Nam ne
te susaulisse discipulos. Her mag
fuis huiusquio tibi credo ut eo pa
tienciam abstinciam mihi fecias. et
multenas gsolationes i rep pensati
huiusmodi bonorum declinare valeas. et
pmites certe qualescuq adiuicates
et castigationes leto animo. et futu
ra pena timore. forte valeas ol
lerare. et dulcis in eo valitudinis
valeas repusare. Discipulus

Licet extinus consolationibus refri
gerium michi tribui. quo patientia
ar tolerabilis in scola vi tonui
sor seculi labentis ac fallentis blan
dimenta respuendo. attamen molestum est
michi certationis mee impetus.
suggerit michi utilius fuisse in se
culo tranisse. et plebs ad salutem
deuxisse. ibo et exemplo Nam re
lus aliis frassim. deo sacrificii
Nam hoc apli et apliici dei vtique
spiritu sancto informati. et a xpo edocti
fecerunt. xpo dicente Euntes in mundum
vniuersum. iudicate euangelium omni cri
ture. et qd hi vtique apli viri pfectis
simi constat fuisse no est dubitandum
ipsi ut plebeios imitati et in nostri
vixerunt. et alios in nostri viue do
cuerunt. Nichil itaq eis detrimenti
attulit quin quisatio tu pto. sed
mieroz atas lucrifacendo. et gloria
fiores reddiderunt. Unde et egpte
tius ille pdicator amplius omnibus
laborasse se gloriat. et ei quanta
diligencia vbo pdicationis insistebat
et temporibus eu instare precipit. ait
apostolus et pro cpte p lucide decla
rat. Quod ego mihi et ego hoc fa
ciens no gloriosiori primo rimu
neat. quod mihi pli vacas et que
ves ego mihi vale est solui. et no
alius inclaustro me recludens. Ad
em illius est psitiu et ex ere infi
oribus forsitan etia mihi donaret
Quod ipse degat sentit peto infor
mari in Responsio magistri.

Rueat hic ac gomis quoto fratru
alios monet plusq infirmor
olim res fortiores magis ad la
tibula quolaterit hoc ipse Como aug
ustio hilario antedomo et multitudinis

qui quatenus in eis fuisset. semper latere
maluissent. altiori tua sapientia. et sa
pientia qua tu fulgentes. vel fo
tua cogitatio exprimendi rone pte
dit. ut illorum. si puto te presumptionis ar
gu. et tibi altioa de te sentiens. qua
illi qui desp sensuerunt. ipos enim ut
no est dubium amplores. nelud autem
constat habuisse. et motia tua pro
no erant absondita. que si fuisset fuisse
fuisse eis magis pficua et profutura.
ipa vtique elegissent. si ipse fragi
litatis constii. magis elegerunt qua
tu mse fiut. sibi ipis vatae. et alias
suas salvare. quod tu suo periculo
sub spe maioris lucri. et sub maiori
m etiam me alias aliorum salvare.
magis tui serue et si tu minoribus
ceo sibi soli imitantes. et aut
tua quesiio inferiori alias. etia ex
ptorum viorum sic sua simulatione al
licit. et multi avia pfectionis qua
mundi et oia que in mundo sunt re
iaendo. acceptando. et ab ingressu re
ligionis vetant. et sub spe maioris
pfectis insculo dimittant. et adpe
fectionis viam no ascendunt. apti
veo et alii viri aplici vtique pfec
runt. et oia relinquentes. et vocati
insistentes. nec sunt facultatibus vte
batur. sed que ipsis exolabibus ma
nu suatu. aut expredicationis of
ficio fuissent ministrata. alios impe
derunt. nec etia area dei vacua
fuit. et messis multa. operarii tu
pauci erant. et semen vbi dei semi
nandi fuit. infantia etia nascitur.
nec no ipa sic spiritus sancti crisma
te erant roborati. ut neque mors. neque
vita neque alii in mundo existentium eos
separare poterant a caritate. quod
vtique tibi donatum sit tu videris. insti
tutis veo signum. ac vite. ipsensibilis.
mortui suscitati. infirmi relati. clau
di sanati. ac demonia exeuntia
testabant. sed si tu poteris signum
hic sanctitatis pro te ostendere nescio.

et si vestigia apostolorum imitari no po
tes. in minoribus justitiae. cur tu
ipsum te eis velle imitari in instantia
predicationis. Cum qui plurimum laborauit
et sic homines docuit. teste ipso dicente
vocat in regno celorum. quod utique
crebrius et in instantibus verbum dei
perens plus quam ab aliis. a pluribus
studetur bene evangelizare. quod
in minoribus vivere. et in minis speratur
magis de innocentia vita. et de perfectione
quam de clara predicatione. vo teste
qui multi in illa die dicent. domine
domine in nomine tuo ipse eratis et de
mites miras fecimus. Et ipse ipse de
bit nescio vos. et ipse suis discipulis
in signum infallibile unitatis aut. in
hoc cognoscent omnes quia mei estis
discipuli si dilectionem habueritis ad
invicem. et discite a me quia mitis
sum et humilis corde. vtique desperatio
ne terrens et dicitur infallibilium
que non nisi bonis quemque possint
sicut exprimendo. illa veo ministratio
verbi dei. et bonis et malis quemque
pt. et ipse hoc quis principaliter
se credat deo esse acceptum. si alia
defuerint ad salutem nitia. si hoc ipse
alia nobiliora et perfectiora a deo
acceptat. no ipse hoc necto ministerium
verbi dei. aut ministrates illud aliquid
mali agere. aut si alioquin mira ge
runt manifestionibus audiendis. aut
consilibus sandis. aut ministrando imo
excellent gre opus agunt. iam
ait sancto paulo. ve mihi est si
no evangelizaueo. et quis dubi
tet quin magnum meliti sint qui
diuitiis omnibus sollicitis esse iuuat.
vno dicente petro impena omnipas
torum petre amas me pasteones
meas. quasi dicat. in hoc signum ve
dilectionis ostendes. si fideliter si di
ligent. curam gesseris ouium mea
et beatus paulus inactibus sollicitus
reddit pastores dicens attendite
nobis et omnisso gri in quo nos

spiritu sancto posuit eos episcopos ecclesiam
dei quam acquisiuit sanguine suo ac
tuid vos. Hoc tm caute considerandum q
illud paulo ait. Qui aliud doces te
ipsum non doces. ne forte sic alios ar
misceat ut ipse salutem negligat.
alios mundantes et seipsos maculat.
sublimia et alta q templaticos des
cendentes pm nmq ad iusta suauitatis
assurgunt. Cum quibus diuo alioq
cultor. suam priam salutem pone
bs. ministre modo sapiens aie tuepla
tens deo. Hac em seipsum exptus sit.
ut predicator ebriosus sobrietatis vba
fundebat. ingrediens actu et contes
sermone. Cupidus fastu. mis actu.
et humilitatis instructor. dicendo vba
facientes desiderabant. de quibus salua
tor sup cathedram moysi sedentes
scribe et phariei q dicunt facite que
ved faciunt facere nolite. Hoc etiam
attendendum est. ne forte quis iudeos p
nimia sibi magnam mercedem acquirere. et
q iam acquisiuit perdat. et ad hoc q
acquisiuerit eam nullum habebit. dicen
te Aggeo propheta. Qui congregauit
mercedes misit eas in sacculum pertusum.
Insaculum em pertusum aliunde acquirit
q aliunde amittit. Tales prochdo
lor multi sunt. qui multa volentes
comportare. et habita amittunt. et
apprehensa non assequunt. alios viam ostendentes. quam ipse non ingrediunt. sicut
pana hodie ad ecclia vocans. A tm pa
nimis mercedem venit. sicut seipsum ter
minis mundi secularium maiora opa
perfectionis exorte predicatoris q cepta.
quam in milibus electorum q q sa
tis perfectionis sunt aggressi. plus q
sapit vbum dei et fructum fanat manu
diente qua in dicente. Ecce ita pro
prio primum a te emanauit. p olim
antiquis tpe patrum sanctorum. talis
temptatio exorta fuit. ut subsisse ma
ioris lucri. et lucratum perdent. et ca
pitale non haberent. vt fr bernhar
dus et suos acquirerent nemine. sed
et ipse perierent. Quidam em cali sicut au
es sic temptato ut abraham in sua tol
lerantia testat. addas machabeorum ta
lem hystoriam. Erat dyrsse. Erat q
tonsor pritissimus in quadam punica
ciuitate. qui a quibus que condebat
tres denarios capere consueuerat. sicq
p cotidiana victu singulis diebus in
marsupio suo centum denarios repo
nebat. Sed quadam tpe audiebat
in quadam mgna ciuitate p singu
los tonsos integrum solidum pueri
solitum esse dare tonsori. Cuius
audito ait. mi fili. Ecce dum in
hac mendicitate tuli denarios psis
tam. tu bene possid p solidum in
tegrum maiores thesauros comporta
re. Cuptis em filis in sudoribus tui
laboris magno et suptibus ad illud
puenit ciuitate. p diem laboris gra
dem solidos num p diem ciuibus ac
quirit. vadens ad forum letus
ostas sibi voluit comparare. ad ipsos
inuenit omnia magno pcio ven
di. et ere. ita q de tota illa summa
et massa comparata p totum diem nihil
sibi sup esset. sicq q tm quas labore
suo ad victum nota potuit habere
sufficient. sed tristatus ait ad ciuitatem
meam. illudq repetiam terminum
quesiui. exquo mihi lis pro erat
tm ad senectutis sustentatione aliqd
mihi aureo reposui. Et lis mi pmu
erat. tm iugiter augebat sine de
cremento. vilior em mihi erat
ille primus denarius. quam hodierni
omnis mihi solidi quesiti
Iam anno finito nihil in mar
supio reposui. ad mee senectutis
sustentationem. Dicit id abraham
predicto subinfert et id cto ectia nlz
hinc solitudinis huius terminum
fructu in ripa iugitate sectate.
q nulle stellares aie. quia nulle inu
dane distentiones nulle cenodauie
ar dam. et erigit elatio. nulle dur
ne intrat sollitudis dominiat. Ideo

est enim modicum iusto sup diuitias peto
rum millias, quam affectare illa lu
cra maiora, que etiam si parta fue
rint questiosissima, quatione multor
mente tui mundae quatio, et cotti
diais distentionib ac omnimodis
assumt. Cui igit cui de cuia rpiosa
lute sis dubius, et magisteriis medices
alieno, drat vtiq illusionib. Tibi
de aliorum salute fallacit blandiris.
Cum et si potusses aliquid lucri
ex aliorum contusione acquire. Impatia
ti et ingdit atq corrept moribus,
totum illud depdes. Cris enim spiritu
pfiritu si lucret homo totum mundum aut
vo suae detrimentum patiet, aut quid
dabit homo commutationem pro ana sua
Sufficit aut tibi si aut tuae sal
uam feceris, sciens q deo est cura de
omnib. Et nemo petit nisi filius
petitionem, triad absit te, nouit dns
qui sunt eius. Cui igit maiq sit pe
riculum te regendis aliaq pscere, etiam
cum damnatione tibi dispnatio
nes conquiro, et infinita pericula
imporum tegimet te impuchant. Cur
no seruiori via medendo te ascu
labis seductum gaudebis, cum nullis
nisi tui a te aliq requiret. Seruior
ete astabit iudici. Desit solo quam
de multis alios rationem positurus.
Et tuo gaudebis no quia plures
acquisisti, sed quia solum te saluas
ti. Et tibi coprosissime sufficiet, si in
una masionum patrie admittaris
et si no in excellentissima suffi
ciet tibi, vt mia et infima. Cum
q teneas testimonio xpi, no minima
portio debetur iudicaiae ptan, quam
illi ostentui sunt, qui pro xpm omnia
mundana reliquerunt, quod te scrisse
spero vos mq qui reliquisti. Quid et
seruiti est me. Sedebit sup sedes
iudicantes ut pdictum est. Ideo
magis presumptuosus, quad elator
tenseri debes, qui te imparem illis
sentis inuita, doctrina, et moribus, si

toto conato curam pastoralem fugerent
aut abiicerent, aut habent abiecissent
si potuissent. Nam et beatus ille po
ntifex martyr maior, se gram habuis
se ante epatu, quad in epatu est ter
tatus. Et ille summus pontifex sanctis
simus gtr ad quatu lacrimis quatis
gemitib se abstractu a curia mocha
a se ingemiscebat. Et quod tu af
fectas ille cum tremore se ad eptu
deplorat. Et in pmtu tractatulo cum
de respuendis dignitatib tibi pmo
meus displicet. Clare vidisti. Tibi
si dolis q id papa in pmo calosu
dialogi dicit. Maiestate me vni dicere
grabis dicit. Natmq mt retera sic
mete angustiata, afflicta miseliu
animus meus occupatio, sue vbie
pulsatus memit, qualis aliqui in
mo teis fuit, quo ei labentia cuncta
subtrecent, et quatu ebus omnibus
qui voluit emebat. Et nulla nisi
celestia cogitare consueuerit, q etia
retenta corpore, pudicam cor clausit
contemplatione trisebat, q mdtq q
que cuiq pena est. vt ut in ipsum
vite et laboris sui primu amabat.
Ecce quata voluptas sua fuit, cum
inclusus residet. Et quid ei defuit
nisi ut replicet et esset cum xpo.
Quid aut senciat de curia sua pesto
rali sibi diuitq imposita, sudmsert
dns, aut mid dicit exercitione cue
pastoralis secularium hom negotis
animq quaile et post tam pulcha
quietis sue spem certem actus pul
uere pedatur. Cumq pro condecte
sione multorum ad excelsora ~~adiuta~~
~~ciora~~ spaseit. Etiam cum melora
appet adhet proculdubio minora re
dit. Prendo ceteraq q tollero. Prendo
q amisi. Dulcq mtuetur illud q
pridi. Hac fuit gratia quod porto
Ecce enim nunc magni mais fluctib
dcor atq mrcam mentq tempestas
valde vencq illidor. Et cum pdris vite
recolo statum, quam posteriqd ducto

ortis vsq littore suspiro. Quodq adhuc
est gravius dum in mente fluctibus ac
fatis feror. vix iam portam videre
valeo. Sed reliqua quia et ita sunt ca
sus metus ut quid plus perdat bonum
quod tenet si tu se posse meminerit.
Cuique longiq recessit et ipsum bonum
quod perdidit oblivisci. fitque ut post
neque p memoriam videat. qd plus per
actione teneat. Vide hoc agitur
quod premisi. quia tu naufragium
longinquum iam nec portum quietis
religionis videns. hoc ille humilis
pontifex sive poete fragilitatem qsq me
te humili se sentiebat. que vtinam
de te sentires et magis tibi quales
competit qui plurimum es subiecto
ruens. Quid credis aut estimas
si eidem sancto facultas data fuisse
ex divina voluntate redendi in
ipsum id est in statum claustralem o
tu quantas gaudio illud amplex
ato fuisse. Tu vero illud hinc fasti
dis et nauseas quia ille se amisisse
ingemuit et tu illum appetis qd
ille se adeptum esse deplorat. Ecce qua
differentia tui illius. Ego vero me ve
melior. quis sanctior. quis institutis
eruditior. Erubesce ergo et tempus
in melioribus exercere exerciti et
que humilitas sunt ex seruitate com
plerari triuato et actiua. Discipulus

Omnes religiones ad hoc sunt
instituite. ut dictum est. ut de
peccatis fiat emenda. et defuncto
cautela que duo gratissima sunt
et pfectissima ad euadendas penas
infernales. Et ex quo stio exoritur
duos esse ignes. vnum etiam ad quem du
cit aliquem in mortalibus mortue sine
contritione et confessione. Illum ce
ignem qualem sustinent purgatorii. qui
post diem iudicii cessabit. Ergo qua
p duas illas que dixi ignem etiam
et tertium euadere possum. Ius
Discipulus Vtique etiam purgatorii ignem
euadere possum p religionis opa et

que sunt illa opa tam alta tam sancta
ut me liberare possint ab illo igne
et p que pcta quis talem ignem mea
et an dubito que quis in eo ardere
debeat. Et de qualitate illius ignis
et alia que circa hoc o etiam peto
informari. valde enim mihi vile est
scire p que talem ignem euadam
sicque vnoq post expressum aliquis delicias
perpetui paradisi sociarer sine omni pur
gatorio. Dicitque est valde mirabile
dpnis iusticie insistere et tamen adhuc
illum ignem no euadere posse sicque
de penis ad penas trahi. Magr
Vere felix esses. si sine medio
post mortem te tali pallaciare
apperent. q. ete iudicio meo paucis
simos est et pfectissimos. qd elicio
ex eo q minutissima sunt opa. quibus
venale pctm quantum. et facillime
admittit. ut patebit in sequentibus et
raro vel fit pma. et satisfactio p pec
cat. et ex illo etiam elicio q beato
gregorio tu credendum tamq autentico in quarto dyalogorum libro de pas
trasio diacono sedis aplice vir in
sanctitate et liquentissime sapie
testat. Eidem siquidem pastasio defun
to. quod dum viaticum ad ferendum eius
accessit. ac alimaticum eius de que sup
posita erat ferendo tetigit et mox est
relatus. Et tamen eiusdem pastasii anima
a germano capriano expo in cali fri
doris. eidem obsequente invenit ibi
dem suum purgatorium habens. Et cau
sam subdens dyt p nulla alia
causa in hoc penali loco deputa
tus sum. insi quia in pte laurentii
symachum consensi. Sed queso te pro
me dnm deprecare atq in hac regio
ne ego exaudio sis. si huc rediens
me no invenerit. Ecce iste pastasi
us qui mire sanctitatis vir edit. et tu quia cont. iudicium
eporum laurentium ad pontificatus
ordinem. et no symachum elegit igno
rant. magis sua vsq ad diem exitus

sui ppsit. no purgatorium meruerunt. aut
come dalmatica demoriatur liberantur.
et sancto ab omnibus habebat et erat.
Inde elicere poteis si hij qui miraculis
claruerunt merant purgatorium. Quid de
me et alijs fiet. Unde tibi cautera
gend est ut ignem illud no sublimis
nalem h et purgatorium possit declinare.
Quid ergo de omni lege alias defuctorum
quatuor receptacula. Primum est infer
nus loci damnatorum infimus nisi
est carencia. lucis. gre. et gloie. et
pena sensibilis et etia. Secundum est
limbus puerorum vbi carencia. lucis. gre.
et gloie. sed no ibi pena sensibilis. Ter
cium sup hud locum est purgatorium
vbi est carencia. lucis. gloie. et pena
sensibilis. Quartum est limbus patrum
sanctorum ante adventum xpi. vbi est
carencia. lucis. sed non gre. nec eat
pena sensibilis. Aliud est receptacum
ipe paradisus loci empyrium celum.
Secundum legem veterem specialem. duplaie
purgande. diversa recipiunt receptacula.
Alie in glacie. alie in igne. alie in agis.
alie in locis alijs adviuorum admoni
tos. et ad pias consolationes. ut maiores
tantes se viuis incitant eos pro
se orare. et sic citius liberantur put
beatus pa. gre. in libro dyalogorum re
tat in plurimis locis dicit tri multi
eum ignem esse infernalem. h et
purgatorium. no alit differentes. nisi
fm duratio. quia ame etiam et alit
transitorius est. non nisi h mandat
receptus. Qui purgatorium ignis lis
non sit preterius. imo tri modo acer
bus est. Tam excedit ames pena
quam homo in puni sentire potest
fm doctores. Dicit em bernhardus
sla vna dies purgatorij superat pas
siones sanctorum. Dicit em augus
tinus. Ut aliquis no timet adrem
h diu moras habeam si tantum ad
vitam etiam poterem. Iemo h
dicat fres trim quia ille purga
torius ignis durior est h quicq
potest videre aut cogitare. Et huius ra
tiones assignant. Prima quia
deus plus queit emedam. quam
pena. plus pondet impenitencia
vtute bone voluntatis. q pena afflic
tionis. Vnde plus pondet deus
modicam penam voluntaria in puni.
quam multam no ita voluntariam
in fluvio. quia plus vi parcit aurum
q multum plumbi. Tam fm augustinum
gutta lacrimarum tantum facit h pene
da quantum detem am in purgatorio.
Ideo opts q hoc q ibi deficit i volun
tate supplet in acerbitate. Secundo
ad dolor no sit ceni ipa lesio. sed
lesionis sensus. tanto magis dolet
aia quanto magis sentit sensum.
Cum i aia est in mediatum sensum
Unde acerbius sentit sensibile. Ter
cio pt quia sit se ce prima illi
beatifice visioni. et quia hoc dif
fert et hoc dilatio maxima facit
lesio. cui aia toto affectu ferat in
vnam. A deo carencia eius maxime
est molesta. ex quo tempus habendi
advenit. Ideo una pena purgatorij
maior est quam maxima pena mundi.
no io sunt pupendenda veialia.
pro quibus tanta pena expectat.
lis aut etiam secretorum que sufficien
ta est. Post hanc vitam negat
esse purgandum aliquem locum. sed
aut beatus aut damnatus sine
medio dicit alias quorum secretorum
rationes no vetolo me vidisse etiam
tri romana que mat est omnium ec
clesiarum. tu tota occidentali etiam.
tu etiam romane subiti debent
omnes qui volunt principes esse salutis.
ert quam nec salus esse potest
hoc purgatorium post hanc vita
concedit. Inimicus tam auctoritatibus
dme scripture. quia tombus Tam
beatus gre quarto dyalogorum libro
purgatorium esse testat ex obis sacri
eum. ant: nam quedam peccata in
puni vita dimittendi esse. quedam

mfinita, quedam neq; hic neq; mfinitas:
ut peta mpatrem et mfilium hic di
mittit: peta vero mspiritum sanctum.
neq; hic neq; mfinitas dimittit. aut
esse pua minimaq; peta sicut est assi
duus otiosus sermo in modicis rasq.
ut pam aic rei familiaris. que vix
sine culpa ul ab ipso agitur quin ul
pam qualit ordinare debeat stut
aut in rebus no graues errores igno
rantie. Nam et ad paulo pma
cor. iii° dicit. v°. esse fundamentu
atq; subiungit. Si quis sup edificauit
sup hoc fundamentu aurum argentum
lapides pciosos lignum fenum stipu
lam. uniq;q; opus quale sit ignis
comprobabit. Si cuius opus maserit q
sup edificauit mercedem accipiet. Si cui
opus arserit detrimentu patiet. ipse
autem salus erit sic tamen quasi per ignem
Fortasis hoc de igne tribulationum in
hac vita ad hibito possit intelligi. ut si
quis hoc de igne future purgationis
accipiet pensand sollicite est. quia
illum dicit posse per ignem saluari.
Non qui sup hoc fundamentu ferum
et et pludio edificat. id est peta ma
iora id est duiora aut tam insolu
bilia q; lignum fenum stipula id est peta
minuta aut leuia que ignis facil
le consumat. Et subdit beatus Greg.
hoc tri sicut est. q illic saltem de
minimis nisi quisq; purgatus abscedet
nisi bonis actibus hic adhuc in hac
vita positus ut illic obtineat pmeat
Hec Greg. Ecce due auctoritates eterna
et paulo ante ignem purgatorij esse
ostendunt. Beatus et augustinus in enchi
ridion capitis lxxvij et Greg. id testat
dicens. Prima peta tenere poterant cor
tam, aliqua tardius, aliqua diutius.
per q magis minus de mundana dilec
tione diuino vsui in fundamento
habebant. id est no sup vsum dilec
tent. si tamen sic dilexerunt ut potius
illa quia vsui amittere malebant, sed
illa non nisi cum dolore ac cruciatu
amittent. Illi sic salui erunt quasi per ignem.
qui vrit dolor eorum rei quas dilexerant
amittere. Tamen rite est vt vrit ig
nis arboris. quatenus arserit ignis amo
ris. quia sine dolore no potuit. que ad
amicie sunt possessa. Unde elice potest
pro quibus reis et pcatis. ignis purgatorij
te torquebit. et quatenus torquebit pon
re mihi. que ad qualitatis amicie possi
dere. si non fuit debita satisfactio co
pensatio. amor vero rei quatenus fuit
in dolore et cruciatu que ex amissione
eius gratiatur agnoscit. Si magnus est
dolor in amissione. magnus fuit amor
in retentione. Si parvus etiam parvus fuit
in possessione. Unde onerer in mundi pos
sidende sine adversum sine amicie exerp
tis his que diuina pceptia inbeant
diligi. ut ~~primo primum~~ corpus nostro
ad nostra. que possunt esse precipes
etne vite. Alia aut que no sunt opti
cipes vite etne. aut vix aut nullo pot
sine peto saltem venali amatu. Vni
cia talia minima peta ponit purgatorij
pena. Ecce fres krim quante perfectiores
debent esse hi. qui purgatorium euade
debent. vt ut nulla affectione. nulla
dilectione. ad aliqua mundana mouea
Omnis mundi res solum ad vsum hinter
no ad dilectione. Cor separatum et pu
ficatum ab inhesione. ab adhesione
talis rei pitile. Qia secularia pariter
et aspicere non vna rem plus amat
quam aliam. Nullo dolore affici ad
res quas amittimus. Nullo amore
inherere. rei quia possidemus. solum ppter
vsum nostrum ac necessitatem nostram
rem possidere. Non ppter pulchritudine
no ppter dulcorem. nec ppter speciem. Unde
si aliquis talis est. aurum ei no plus pla
cebit quia cuprum. si vero ap no magis.
no pans pciosus. plus delectabit eum
quam vilis. Non ita delicatus. plus
appetit quia grossus. nisi q nam magis
quemens. no curabit dignitas. non
pulcra. Non plus placebit pesse quia
sub esse. omnia equalit aspicient. quo

quo ad suam intentionem sensante indigentia Non plus insistit ad acquirendum divitias, quam pauperem. divites non plus diligit quam pauper Do plus delectat et divitem quam pauper Non plus amabit aeternum quam pulmentum. sensante indigentia et sentente sanitate Non plus vebit potente quam medicum ora impura ora sancta. ora pudica ora honesta. illi placebit et illud multa impaculata put ex ipsum que ita cales sunt. aut esse debent. qui purgatorium evadere velint Sum q cumq magis amat. hoc sibi vendicat poenam dilectionis in corde et sic ad amore possideatur. q et ad dolore aliter. et igne purgatorii necesse est purgari. ~~aut~~ requirit eum deus totaliter cor nostr. et si no occupatione ad dilectione. ut nichil pt eum amet. q no ppt ipm diligatur eo dicente Prebe filij cor tuum mihi. revera quia fortis est ut mors dilectio. quia omnia alia amabilia intermit. sibi totum rapies ignem dilectionis. q invisibilem non excludit sed adhesionem dilectio Considera go subtili oculo mentem tuam. si sine adhesione sine memore. ac dolore iniamissione veri tuarum psistere poteris. sicp vetens eris eis quasi no vetens et habens qi no habes. ac mentem tua in mutabilis ante amissione. et post habendo ~~tu~~ si fuis ut nis ille purgatorij te no arrebit. quia ignis amoris eterni te ~~no~~ no arsit Vel te constabat adhuc tas. nec te letificabit presentis Semp auferis amor mis et hilaris nec paucis diem mortis expectabis Tales fuisse in vitis patrum et eorum collationibus legimus fuisse sanctos. qui reiecerunt pnaibus ac possessionibus voluptatibus mundi preiosis atibus se quasi fructio subiecerunt. nec appetierunt quecq mundi delectabilia. nec territi erant in gamelis asperitatibus contemptibus pnis. imo magis gaudebant imo laborabant ut alios natu disponerent Gentes no et pria abis diuidebant. quidentes q aqui essent qui ab eis recipe volebat. magis ex hiciai facie dirites quam arti prentes Alie et rones pt auctes p imissas pquas ignem purgatorium pro bare possimus Do fm auctl quia tria sunt genera hominum. quid sunt valde boni. quid valde mali. quid pt boni et ptim mali. primi no indigent suffragiis & studis no prosunt suffragia qz dampnati sut etij indigent purgatorij per ignem purgatorij Sed alia ratio est quia sic bonitas no patit q bonum maneat irremuneratum. ita summa iustitia no patit q malum manet impunitum. Cum go bonum malum no dr punitur pena etna. dr q punit pena pali. sed purgatorij Unde opt. quod quisq puer ad ad pnitatem baptismalem antq ad aulam summi impatris admittat q fit p ignem purgatorij Iniata est quia culpa est offensiua maiestatis dni. et dignosa erre. et in ~~dns~~ deformatia imagines diuine. ~~q~~ offensa requirit punitorem et dampnum requirit satisfactorem. et deformatio expurgatio Deo nrre ~~q~~ ut peto pena vel fit vel ibi correspondeat penitentia Cum si fit no ~~q~~ sufficiat. add ut deus pena infuitio Ita ratio quia gria ~~d~~ transiis tuant. sed peccatum est erre lectione et libidine Unde deleri dr pena Secta q nulli ds negligentia sua suffragariis si quis no punit in futuro de negligentia videt. qmodum reportare de pa Septima ratio quia iustum est ut spontus qui g tempto sumo dono. se subiecerunt in fino id est peccato subiciant pena in medio id est penis Et sunt rationes et auctoritates et alie multe put in speculis ac doctoribus ~~ipsi~~ que pdent esse puri tatum no obstantibus frudis rombus frectos Cum igit sic dicit Beatus auctl nullus in hac vita nisi a deo pulcratus sine peccat salter vera

sic

nō

vibus

libq hic vivere pt. vmo et apli sancti
venialit peccaverut. sic paulo de facto
petro testat ad galatas 2° dr ratq
augq de fide ad petrum firmissime
tene ut nullateng dubites etia iusos
ac sanctos. Excepto his qui baptizati
pauli sunt sine peto Hic nemo
vivere posse pp q hom esse necessariu
ut peta sua vsq ad finem pnctis vite
eleemosinis diluat et remissione a deo
velat et humilit postulat Cum igit
homo a culpq sine venialib vive non
pt. ops ut hl hic penitencia pro eis
agat sufficientem vel infinitu. vl alit alit
pro eo vbi qp maior sunt opa pen
tencialia serius est vivere. et si fue
rint equalia et proportionabilia pro
peccatis venialib. et culpa et pena re
mittit Vbi aut no sunt sufficiencia.
de quo nulli mortaliu sine speciali re
velatione constare pt addet deus pena.
Triuata eni glorificant se et in deli
tiis sunt. tantu date illi tormentu et
luctum Apocha 18 vrm Multo aut
facilius hic remittit quam infinitu.
Sed hic melius est incidere manu
dei quam in manu hois. Multe eni
sunt miserationes eius Ti tgr vlt
Et hoc ppter voluntatis subiecto: que
hic est. infinitu aut quasi violenta
3 et coacta Et in pnti est tempus
gtie et tempq merendi. infinitu aut
tempq ipsi meita recipiendi. Vnde
pd specialiq videndq Vnde accipit
ignis purgatorius aut p quibq infi
gitur 2° videndq est p quid homo
pro eo satisfacere pt et quo illum
eruere ex quo peta omo eruere
no pt Et eni vilissima sunt cuiliq
serie volenti mori primu doceat cave
causas iam contractas Quia ad
primu ignem purgatorij attendit. id
est implena satisfactio expectatq mor
tibq. sive hoc fit p ignorantiam confes
soris. aut confitentis. sic tn q no qtep
nit satisfacere Quia sic augeret
ignem infernalem. et esset parvi mor
ie. p qn putat esse satis et no est satis.
aut qn contumacie deficit q satisfac
no pt aut obliuisit penitencie ducte.
aut tarde eam et tepide implet
2 2° ignem purgatorij met quis
qp peccato venali. de quo no3 on
tritq inspe. si hz in medicia aut de
quo no satisfecit aut si non hz in me
dicia saltem in fine debuit pro eo con
iteri quia etia contritio requit ad
peccati venalis dimissio: eo mo
ut dcm est Et ratio est quia interim
q manet voluntas ad aliq peccatu
illud no dimittit sed voluntatem
auferre ab illo q prius volebat est dis
plicere ei q velint Talis aut displi
cencia dolor getiamis dicit Sed qd
q contritio pt accipi triplicit. vl in act
tu vl in fitu. vl medio modo Contri
tio in habitu no sufficit ad pti vena
lis dimissio: Contritio et in actu non
semp requit. quia sequet q quis in
medicia no habens venale aliquod
non sibi illud posset dimitti Et ideo
mo accipit contritio sc ut pctm displi
cat actualit vl completate vl implici
te Hic aut implicite quia tlis ac
tus sufficit ut pctm displi. et explici
te si cogitatio actualis in pnti deget
3 3° ignem purgatorij met quicqd ali
cui rei et licite sibi concessi aliqua
dilectione inherere. vl affectione vel
cupiditate. sic tn q fundamentu teneat
in ipso ad est talem rem no pernat
ipso. sicq poenis velletn carere re illa
qua ipso. de hoc audiamus glosa sup
illud pma corint 3° in Si quis aut
superedificat supfundamentu hoc aurum
argentum lapides pciosos lignu fenu
stipulam vnusquisq opus manifestu
erit Dat eni glosa supfundamentu
ipsiane fidei alius superedificat aurum
argentum lapides pciosos ds qui
cogitat tn que dei sunt. quo placeat
deo alius superedificat lignu fenum
stipulam ds qui cogitat que
mundi sunt quo placeat mundo Vn

lignum fenum stipula non absurde put acci
pi secularium rerum quasi licite co
cessarum tales cupiditates ut amici
tia sine omni dolore non put. Qui ergo
adhuc amat secularia. et negotiis
certenis implicati sunt. et debita sunt
vinculis quibusdam. et affectionibus
carnis. dumbs. sine quibusdis. possi
sionibs. et tri spiriti sunt. ita ut cor
eorum non recedat a xpo et nil prodest
xpo edificat lignum fenum stipula. Et
ut apertius dicam ille qui circa divi
cias suas quadam carnali affectu
tenetur. et tri ex eis multas elemo
sinas facit. nec tri ad eas acquirendas
aliquid fraudis vel rapine molitur.
nec earum minuendarum vel adimi
tendarum metu in aliquo timen habit.
lignum fenum stipula edificat. Qui
autem bene viuunt. et deum honorant.
et laudant. et patientes sunt in suis
tribulationibus. et desiderant patriam
aurum argentum lapides pretiosos sup
edificat. Et cum tidem edificant com
ceptores sterili quicumque sua pauperibus
dant vel qui tamen non habentes sunt.
Vnde in templo dei et amore dei
edificant aurum. In dilectione proximi
argentum. in operibus bonis lapides pre
ciosos. qui non quisimet ab igne lignum
fenum stipulam edificant. qui et si
aliena non rapiunt. rebus tri caeteris
aliqui dilectione inherent. qui suos
amandi in nobis diuitis ut lignum vel
minus ut fenum vel minimum ut stipu
lam ignem sustinebitur. Et quia licet
deus non prohibuit salui erunt sic tri qui
pigne licet glosa. Ecquo dicto glosa
claret quia temporalis vel mere ad desio
aut affectio ad res oferenti nec
concessas ignem facit purgatorii
vult enim deus quia omnis cor hominis in
sua dilectione ferat. non quia prohibuit
usum rerum nobis concessit. Voluit
tri dilectionem rerum earum non
oncedere. Deinde video diligenda sed
aliud mea. corpus meum primo meque
ex precepto dei sunt diligenda. eo tri mo
quo nec precepit deus et religiosi res
in redus concessis si afficiunt ad eas.
eas diligunt. Etiam insi deum sit quia
timet eas amittere. aut auferri
aut tristantur in earum amissione aut
ablatione et dolent statim signum
est quia asperti erant ad eas et pro eis
salui erunt quasi pignem si non sa
tisfacerent pro eis. Ecce quinta pur
tas et sinceritas cordis requiritur in
rebus transitoriis. ut ignis purga
torii horrem non ardeat. Sciendum ignis 3
purgatorii debet pro peccatis admissionis.
sed qui omittuntur aqua que lignum
sunt de necessitate salutis. quia sic eccle
pena mortalia. tri sunt in tempore et in
fervore caritatis diminuuntur. ut tardius
surgere ad vigilias. horas tardius
proferre. aut non debito tempore proferre. aut
infirmum tardius visitare. aut alia
hominum que non sunt in precepto. quoniam
talia sunt infinita. Circa ea sepis
sime meditemur quotidie clamare
opte dimitte nobis debita nostra sicut
dimittimus nostris nec apostolus liberi esse poterimus
dicente Iacobo In multis offendimus
omnes. Et iohes. si dixerimus quia
peccatum non habemus ipsi nos seducimus
et veritas in nobis non est. Sicut ergo
essent nobiliora si ipsa sterilia. tan
to magis sunt pudicia ex quo non
facimus. Beatus autem emiat quies
venialia. Quotiens minus quis
plus accipit quia nitet sit. Quo
tiens plus loquitur quia oportet. Quoti
ens plus tacet quia expedit. Quotiens
pauperem importune petentem ex
aspiat. Quotiens ad sit corpore
sanus alios infirmatibus prandere
voluit. aut primo debito tardius
ad ecclesiam surgit. Quoties excepto
desiderio filiorum vovem sua ignoti.
Quoties miseros claudos et mor
tuis pedibus tardius visitauit. Quo
ties desordes ad cordiam vocare
neglexerit. Si amplius primum

aut vxorem aut filiu aut filia exaspe
rat quam ops. Si cui maiori pstnea
ex voluntate eunti te adulari voluit.
Si pauperib; esurientibus cibum non
dedit aut nimiu delicatosa. aut sup
fluosa sibi quiua parauit. Si se in
ecia aut ecie fabulis otiosis de
quib; in die iudicij ratio reddenda e
occupauit. Si du intante in dnio
et hoc p aliq; uoti tes impleri non
potuis vacq puram. Et auqt et
in canone vsq ad vivi
uit per
singulos. Nullij hom mortalliu
puto notu esse quato cpe quis p
aliquo venali ardere debeat in illo
igne. cu hoc nulla nisi fallor auten
ca sphalia declarat. et aliud est forum
infiniu et aliud impni. Deus ve
sibi hoz noticiam pli reseruat. nisi ali
qu de speciali gra voluit reuelare.
Quae aut et qualis prima impni
vita p venali peto mundi aut agi
debeat cu hoc nulla autentica septuia
expdmit. ctu no habemus. lis de peto
minno mortali septem di prima
mundi pm canones. Vnde si hic m
pni de qlte veni aliud ignoratur.
quato magis in futo. Vnde nuq es
sanq est de prima. quia nuq stit
qn satis est. minuit esse no pt. Vn
dixit vq apostolus. Qui lotus est no in
dig nisi ut pedes lauat sed est mdi
totus. pedes ergo semp lauandi sunt
quia semp maculant. Infecto aut
venaliu q incipit expmte ad ma
lu ppt sumte peti ppt infecto; natie.
ppt multiplices impugnationes. ppt dld
di encia mundi delectamenta. ppt
resistencia sensualitatis ad rom ppt
mta tes demon. u impugnationes ppt
consuetudiez multoz cu resistere dif
ficile putat. Teste em saluatore de om
bus otiosis quod locuti fuerint homes
redent rationem deo in die iudicij. Si
verbum otiosum no redit sine pe
na purgatonis. Quid de facto de pe
mortali. Quid de visu. quid de visu.
quid de auditu ex hns possimus ad ute
si de minimis reddenda est ratio quid
fiet de maioribus. Sed aut mis verbo
otiosio quod apud homes minimu
putat. Voluit em vpres minimu pe
ne ut ex hoc elicere possemus manus
Nam si ratio reddi non pt. Notum est
q pena sipedebit defectum. Qui aut
vellet quilibet otiosis q finis mutus
quia aut stultus esset q ratio exigi ab
eo no poss. et si p verbum otiosum tra
hit delictum reddende rationis qd
putamus de cogitationibus mutilibus
manus et vacq? Quid no grat aut
dns nouit cogitationes hom quoz
vane sunt. ad quid nouit vtiq ad pui
enis sicut bonos nouit ad remuneranis
Ecia qz cogitationes radices sunt verbo
et quod apud homes facunt verba apud
deum facunt cogitationes. Et quid dicta
de verbis et cogitationibus. cu ecia p
auct et bnis vel tempus q putatur
ad meritu et ad demeritu. Nam de
omni moneto q tibi impensum fuit
a te exiget quadit fuit expensum.
Eem loquiq fuis qn tacere tenet pcm
est. et sitt si taces qn loqui des pcm
est. Non em frustra ait ysaias de
michi qui tacui. Et omis pcm pena
habebit. Ecce quatis laqueis homo
est irretitus. Et quis illos laqueos
omes vz declinare? Quis igit sibi
de impunitate blandiat? Quis pt
dicere munda ego sum? Quis sine
tremore aspectum iudicis istius iu
stissime assistere audebit. vbi ecia
bona que videm agere peta sunt.
Nam astra non sunt multa in con
spectu eius. Et virtutes celoz mouen
tur. et que scrutabit Jhrlim in
lucinis sapiencie prio Cap quo bta
Richardus pmo libri sup cantica cantico
visu est michi mysteriu tacito relinquere
Qui eius scrutabit renes. et corda
ipa q cogitatio hois confitebit ei
Quid tutiu in babilone si Jhrlim
ma scrutinium puto em ipsam est

loco
hoc nomine Jherusalem designasse
illos qui in hoc seculo vitam ducunt
religiosam. Hic autem sedule cogitata
mentem in timorem posuit. Timor
autem pellit peccata. peccatum autem delinquit
ignis delinquit. Quod restat vide. Ro.
quo ille ignis peccatum potest deli
ricta. et si debitum contrahit. quo illud
debitum in purgatorio soluet. Ro quo sciendum
q peccatum mortale ad sui delectum pre
quirit contritionem et confessionem. remanet
in confessus debitor pene. per canones
aut per ignem purgatorium. qd debitum sino fiunt
solutum in purgatorio delebit.
Sed peccatum venale de natura. non requirit
contritionem in actu. nec confessionem. nisi
metus casibus. cum requirit contritionem in
habitu. et actu. ut dictum est implicite
si non habet memoria de peccato. aut
explicite si habet actu memoria de
peccato. Requirit tamen satisfactio q. per sententiam
peccatum venale ex meo actu
in actum. et voluntas mea in peccato
venali lis non a deo auferit quia
hoc solum mortali attribuit. Sed et
caritas minuit. q. alias si sic cum
p multa peccata venialia possit tota cari
tas amitti. qd est falsum. Sed ma
lum contrahit p venale. q. quod non
amittit. sed pulchritudo impedit ne
exterius appareat. sicut pulcherrimum pul
chritudo facies fedat. et p peccatum ven
ale amor dei non ostendit moribus
actibus hominis aqua deordinatione in
eo existente. Ideo dicit tamen q venale
obscurat sed mortale obtenebrat.
Et lis non est imperatum mea vitare
omnia in gen. tamen est imperatum mea vi
tare singula. Hoc est nullum est dan
dum qui potest vitari. Dicto si non fuit
satisfactum. purgatorium debetur lis
de quantitate satisfactionis non est apud
homines certitudo. Sciendum tamen q nullum
venale dimittit nisi cum. q in hoc
maneat voluntas et peccati complacentia.
Tam in peccato gerit culpa et pe
na. Sed non potest dimitti. sine primo
lis cessante prius quia quod sui manet culpa
manet et pena. propter causam et effectum.
Culpa autem in deordinatione voluntatis
consistit. Unde non potest culpa tolli. nisi
reordinetur voluntas. q esse non potest quod
dum in ipsa deordinatione manet. quia
alias contraria essent in eodem. Unde
ad venialis peccati dimissionem requirit
displicentia que de contrario. Unde
tanta potest esse contrario. et fervor quo
mens hominis in deum fertur. aut in gen aut in gen
aut in gen. ut in specie sup quodlibet
peccatum q et culpam et penam totam
auferat. Sed ita sicut gutta ad ta
mnum. sic venale ad fervorem tantum.
Et addit compendium theologie veritatis
q ad venialis peccati dimissionem non
requiritur propositum nunquam peccandi veni
alia. quod cum requiritur ad dimissionem
peccati mortalis. quia hoc est impossi
bile homini. nisi aliqui de speciali gra
concedatur sicut beate virgini. Et suf
ficit q displicuerit ei peccatum patitur et
infirmitas q ad venale peccatum tra
hit. Duo tamen q requiritur salte in
genere propositum vitandi singula
hoc et hoc que et singula puto vi
tari. lis non omnia. Sciendum tamen q ven
ale in duobus non dimittitur. Primo stat
ad mortali. q. mortale sine mortali non
permittitur lis conniso fieri potest. Et omne
venale sine alio dimittitur potest. Se
cundo est quia voluntas fixa manet in
affectu aliquo peccati venialis detinet
ur. q. illud idem tolli non potest. Et hoc
sane intelligi de quo ad culpam non
quo ad penam saltem animam nisi
tanta esset et tam fervens et intensa
contrario. que sufficeret ad delendam
tam culpe q pene totalis sicut et
tradunt doctores etiam de peccato mortali
quod magis. Tam quelibet gerit
aut pena voluntaria assumpta in pen
ti vitae. multo amplius est satisfactoria
p peccatis quam infinito milies gravior
est et diuturnior. lis tamen etiam illa pe
na in purgatorio sit voluntaria. lis

no absolute. ꝑ sub condicione qua pacius
vult istam pena sustine. qua eternalit
diua visione carere. sciens se no posse
absq; illa pena pransire Vnde illa pe
na est pim involuntaria. et pim vo
luntaria sic dr angeles actos illam
esse mixtam quando nauta iicit mer
ces in mari alias demet se subrigi
Vnde dicit dns bona ventura. q pena
dicit voluntaria duplicit Vno modo
assimilat a voluntate impante ut pena
primalis Alio modo ut sustinet a volun
tate acceptante sicut pena martirii
quia ab eo liberari non vellent 3o q
est a voluntate tollerante ut que est
in patientia et appetitu in desiderio
sic amans sanitatem et egrotans sus
tinet secto a medico inflictam Et
talis est pena purgatorii. quia eam
sustinens desiderat ab ea liberari Et
in purgatorio liberant aio a culpa.
et a pena. pro venali debito. ꝑ hoc
quissime qua non est ibidem status
gratie. ꝑ plum dimissions pene ꝑ
iustitia exactam Nam equitas culpe
nd equitate pene pari pondere pen
sant Etiam quia aliud est forum
futi aliud pnis Vnde alias et alias
plumt pene culpe quia iam status
gre finit est. et stat veniae. sed plu
remasit stat plutendi debiti. ꝑ me
ram iustitiam Vnde in libro iobis
abbat mont sinay legit de quod
qui a se in omno videbat exigi ra
cione. et considerat se obligatu de
tum libris auri Subiecit se omib
vilib et ab omib tribulationes pa
cebat p tres annos Et iterum in somp
nis vidit sibi dele tas tres libras.
et adhuc suppabim demaoru labore
et prima se indigere sensit. qd et fe
cit quia et amicam et sulaiaa
in alut. ut amplius meret pati
ab omib. et graviores labores sibi
fratres imposuerit. in qbus pseuerat
iam annos Et post hoc in somnis
se absolutum ab omi pena sensit.

Et in eo
stomacho

Ecce quo pene pena est solutoria
ꝑ iam tardam a deo disponitur Praeq
ti q a purgatorio no iicit liberat
quia hic aut ibi maior habebunt
caritatem q ꝑ bona ventura
Caritas augt gloriam mensuiet
est facit augmetu primi essencial
no aut facit celeiorem remissio
Vnde stat aliquem cu minori cate
decedere. et ti citius euolare. si plu
ra fuit p eo suffragia. aut si mora
in dicto prima. quam alius cu maiori
caritate p quo no tanta fuit suffragia.
aut qui maiores pene debitor exis
tit q primo. quia tarditas liberatio
nis consequit quantitatem satisfac
tionis Ad ꝑ sctm thoma acerbi
tas pene que est in purgatorio co
respondet quantitati culpe ꝑ diut
nitas responde radicationi culpe in
subiecto bni pt contingere q aliquis
in purgatorio diuiu moret qui ti
mitig affligit. s ille qui quedam
venalia magis radicata que ti
erant mora et ego pt stare q
aliquis citig euolat et acerbig
puniat quia in venialibus fuit maiori
bg lis non ducig eis. in hesit
Ecce quo rigorosi erit ibi iudicium
et pena equissima et acrissima
Vnde elicio q ꝑ quantitate cotrio
venialia dimittuntur etia in puni
Ad ꝑ diuationes veni aliud pe
na excendit aut minuit 5o eli
cio q ꝑ arbitratem maior in dimi
nore pnis pene delent in purgato
rio debite Ro elicio q anima
que pnit augt gtiones. et in qbus
sunt signa contrionis illa sunt per
que venialia dimittuntur et satisfac
tio diminuit Nam ꝑ sctm tho
ma veniale dimittit ꝑ sicerio cui
que explicite vel implicite contrio
contineat. et ideo p illa que nata
sunt desp exaltare fiorem caritat
dicit dimitti venialia pcta huiu
aut sunt que gram gsertit sicut

sunt aut sacramenta. et quibus impedimenta
frigoris et ghe auferuntur. sicut aqua
benedicta que vaultem trinitatis
mit et ~~epulis~~ benedictio vel etiam
exercitium humilitatis. oratio nra. sicut tusio
~~affliccio~~ pectoris. oratio humilis. elemo
sina. jejunium et corporalis afflictio.
humilis inclinatio. Et multis p̄ q̄ ma
ior vel minor exortatur fervor caritatis
plura vel paucioria peccata venialia di
mittuntur. Non tn sp omia. Unde
nihil vale est sl mentalis exercitium
humilitatis et fluor lacrimo et gemitus
et suspiria devote et tui contrione
emissa satisfactoria sint p peccatis. deo
mpnti facilis venialia dimittuntur q̄
mpgatorio. Impurgatorio duplicitur. Inm
rio aut nulla venialia dimittuntur
sed semp punitur. Ratio p̄ richardi
est quia sustinens pena mpnti non
habet gratiam nec est deo acceptus. Et quia
deus non acceptat opus nisi plus
spans sit acceptus. Et ideo q̄ ibi nu
q̄ est acceptus ideo semp maior venis
et ideo semp puniuntur. Disputatio
Sed ex quo aliquid punitur mpnitentia
cordis. pt quere a quo punitur. an ab
angelis malis. aut a bonis. aut
a deo. Ad hoc dubium p̄ richardum
Unde mspto quasi q̄ tam boni q̄
mali assistant morientibus. Bonis
ad iuvandum. malis ad nocendum. et tui
videntur si mihi aliquid habere pt
ut in vita sancti martini et alio
sanctorum homines eos dicunt ad locum
purgatorium. forte concomitantibus
malis qui libenter ardent penas eorum
in loco purgatorii. no punitur per
demones q̄ eorum cessat sup electos q̄
mnnu. Licet divina bonitas permittat
eos arguere primales. q̄ iam non
sunt in statu meriti sicut erant
in corpore. ppter q̄d permittebant eos
tempestate in vita et punire etiam
sunt demones q̄ hoc pena est eis
salubris et tadere no pt a statu
salutis sicut hic poterant in vita

ideo cessant abeorum punitione. Nequeq
bonus angelus punitur q̄ sint eorum
contentus quia sunt illam penam
no extendi aut minui con condigne
aut demiliti aut melius eorum. Et
quilibet eo ens merit pt p bonc de
fimio sicut mpniti poterant p̄ pu
nitur sola divina iustitia que mistu
metu applicat ad eorum precatione.
Ideo p̄ magis et min intensis et
remissis acerbius et minus durius
et hinc punitur p̄ q̄ setu per
tauerunt lignum semi sepulchri in
pniti vero vita bonum punitur ut missa
cos luctante cum angelo qui tetigit
nervum femoris eius et emarcuit
geneſ xxxij. Ad custodiam et custo
diam castitatis. Mali et punitur
bonos ut in eos in eorum exercitium
Bonis et punitur malis ut mis
deantur et misereor qui passus
ab angelis et consputus a vimbus
expiant actuum xvi°. Mali et pu
nitur malis impniti ut in septem
eius quos dominus asinodei ejecit
non cum ingressisuerunt ad sacram
filiam tra finelis maiestate medeo
ut methobrie iij°. Disputatio. Du
bitatur an morte puenti. aut in
firmitate gravati. aut officiis ho
nestis p̄ p̄ utilitate. mentis aliorum
aut aliorum utilitatem opum meditate
factorum impediti. aut negligentes
satisfacere aut obliti satisfactionem
satisfactionem non impleverunt. vel
mg omnes tales excusant ad ic
ne purgatorio. p̄ sint q̄ stant in
pniti et vellent impleere penitentia
sed non pt. Et vere ibi voluntas pro
facto reputabitur. Ad hoc dubium vt
p̄ta sic pendens primo enim suppono
q̄ iustitia dei exigit debitam pe
ne p̄ reatu culpe aut semplene
satisfactio pt illa suppo exequi te
dme iustitie q̄ p̄ augmt non
permittit debitum culpe sine de
ore iustitie. Ro suppo q̄ ille aut

illi de quo dubiū est motum. sint in statu
in quo pūt et debent satisfacere. siue ille
status sit in pnti vita. siue in futura
Vnde mirum q ille status durat sem
per cum sint debitores. igit in tali sta
tu tenent satisfacere ¶ 2o suppono q
in purgatorio sit status satisfaciendi pro
q nulli est dubiū eo pellegrat q
aliq pena in futuro diminuit ¶ 3o
suppono q vnus status diminuit alta. et
hoc est omi sicut finita vita diminuit
pnti ¶ 4to suppono q qui alteri in
pnti vita aliq obligat lis vno
tue no pt soluere ppt paupertatem. tene
at soluere cum ad pigliori fortuna
venit ¶ habita consideratione q non
deerat pts ber suppo p capitulū et de
solutionib et ad arb ¶ 5o est suppo
nib ¶ Inde ad dubiū illequi mor
te pueniti. infirmitate fatiati. aut
actu putionib impediti. primas im
plere no pūt. et in pnti statu si
us vite non satisfaciūt. et deus re
quit ex sua iustitia satisfactoe et
iustitia est status soluendi. qui to
diminuat ad pritem in quo pt ppolui
et soluto petat ad dicere. et deus pb
non indulsit ut suppo p fide o tiois
que non sint tanta q potuit delere cul
pam et penam nec p eo alt satisfe
cit. ¶ igit tales et tales adhuc sut
debitores ¶ igit cū possint dni satisfa=
cere cum igit pūt satisfacere in purga
tio igit tenent ibi satisfacere ¶ Si
aliquis obiet deus no requit vltra
posse. ami 3 vlt posse ab solutam si
requit bene vlt posse ut tue. q pt
deferre debitum ut poca cū eit insol
vendis petere pt. pt hoc ex vltima
suppo q sic mā fuit que deuiata
est a iure suo ¶ Item si aliquis ob
iciet deus computat voluntate pro
facto ¶ Cum igit volunt satisfacere
et no potuit vi q acceptat voluntate
eius p facto ¶ Ad hoc respondi beatus
thomas auctoritas vera 3 in primo
serū no admli q auctola et no
debet volentib pati martirū 7 actu
no patientib p solum actu patien
tibus ¶ Iam vera est auctoritas in his
que sunt de ntate salut. in tali bus
pmissis ¶ Iam auctoritas vera 3 quo ad
dmissio culpe no pene. q et in
futuro pūt deleri ¶ culpa vero saltem
mortalis in futuro deleri no pt ¶ Iam
auctoritas fallit in facto alieno sicut
vbi gra ¶ Infans portat ad baptismū
moit in via voluntas aliena cum
baptisare volentiū no computatur
p facto. et in aliis casibus bet auto
tas no hi locum ¶ 3 de vltima pte
dubij vis an opa qm 11 vtilia aut
palia opa faciat etiam in aut
puisione plati. aut alij exiusant
quo mio satisfacto. impleere tene
ant et ut no sit nete eos in igne
purgatorij pureqtur ad hoc videtur
respondend q tales exiusentur
a pcto omissio p tlia opa ¶ Item
et iusant ab opib sup erogationis
que tadiū contra voluntū ut a onte
platione qua hoc exigit ordinatio
caritat p 7 Bnhardum ut n cta pte
dent et in mio nobilia ¶ 3 ab istis
opib satisfactionis que sunt sacm
talia et ab extra institutia et a
vitaid vpd iniuncta et obligant
ad su obseruatio ex obedientia ecte
no eripiat. posset tri talib in eo
iudicio mior pna in iugi et q bet
opa pietat que fiunt et eis adiu
dicant loco pne q a doctores tradunt
hoc licite fieri posse ad 3 aut tales
no exiusent ab opib ius primalib
iuncta pt tlare in quodam mā
tulo quod pt petrus dicmam in
miraculum. ¶ 4 Quod in quit qne
clerius tolomens ecte. p cussibat
quadā vadum fluuius et ecte bts
sueino eius ecte nup epus
equū eius apphendit cumq reti=
net sistit ¶ Cui ille in superem isp
et admiratq cur illi tam clarus
et tam celebris fame vir moraret

inquirere. Da mihi inquit manum tuam.
et que cta me fuit non audiam dicta
ß tertia. Cumq datam manum fluctu
bq impossibile tanto cum ecclie absorbuit
ut undique carnes eius resolute deflue
rent. et ossa nuda vix sereniti ar
tus remanerent. ad quem clericus.
cum nomen tuum merita benedictione
sit apud nos et fama tua consbme
cauis ecclie promis celebrat. ce pes
alens hec valido aere constringit. tanto
q procedolor incendio cruciar. Ad
quem tpus Nichil ad ecclie mine
remasit vltione plectendi. pt hac
tm quia dum mandata regia co
stituo Imperialibq me consiliis ve
hement implicui. Canonice si nap
is offia. p districta horarum spacia.
no publicu Mente quippe omne
simul caternus tota die negotiis
instruentibq sedula libertate va
cabat. Ob hanc ita q negligencia
horarum. ardois huius fere supplicium.
Sed omipotenti dei clementia utq
simul humile implorem. ut manu
tua insaluti pistine restituat sa
tum. Cuod statim ad factum fuisse
vade inquit fili abstera fres meos
ecclie ne clericos. Et alios spirales
viros. ut p me pces fundant. Indi
gentibq subsidia conferant. sacrificio
uotis insistant. Hiis enim pactis ego
mox de vinculo pene huius indubita
ter expediar. et exspectantibus
me beatorum spiritum choris. letus
adiungar. Ecce hic sancto excusari
non potuit a sanctis ecclie p opera
vilia quitati. Dubium disipuli.
Quem tuo dubitat de pctis ablatis et
nuq confessis. Vtq p hiis ecclie est
satisfacere impurgatoio. ex quo di
missa sunt in gnali contricione. et
confessione. Respondet q pcta oblita
de quibq adhuc no fuit confessus si debe
ant dimitti. opte q contricio gnalis
pp hiis habeatur et displicencia sic
q si venerint in memoria pprea. qd
specialit de hiis habeat contricio et confessio
Unde intrim q no habeant in memoria.
aut quo ad culpam sint dimissa. dui
usant alii ad ad memoria redient. et
no excusat pena tone dolovis aneri
quo ad totum. et quo ad sensum. q vtq
q s tam no q sensis patit dolorem
contricione. Confessio et dimittit pe
na ex suabq Domo ex vi clauium qbq
confessus ß subiicit. 2o excrubescen
tia quia quis in spe potm sunt no
erubuit specialit confiteri. Dicta no
oblita ex quo no pt homo confiteri
in specali. ß confitens in gnali consq
quit ptim pene remissio. ex ea
pte que est ex vi clauium. cui s in
gnali confessione submittit. ß ex ea
pte que est excrubescentia quali
te non habet. qui specialit ea no
confite. no diminuit pena Unde
multo plenio sequit remissio pe
ne qui specialius confitet aliqd
pctm. quia qui in gnali confitet
oblita pcta. ppt erubescentiam te
net in quibus facere diligentia ad
singula medandi et expiandi Un
de dico q ablata aliquoz pctoz que
non est confessus in gnali confes
sione sacmetali est absolutio a cul
pa. et tm de pena quatu in illa
gnali confessione consequi potuit
ex vi clauium Ex de omibq alios pe
nis tenet in purgatorio satisfacere
si hic oribq homs non suo stat aut
si gnalis non fuit sufficies ad penas
diluendas Unde orat dauid Ab
occultis meis munda me et ab ali
enis pce tuo seruo Ideo bonum et vti
le est magnas penas subire. q
timendum q occulta pcta plu sunt.
q manifesta. ppt oblivio humanam.
et multitudinem experiendi. et ppt
pmitatem ad pcandi. et ppt confes
sionis raritatem Ideo vile est con
fiteri sacrio. et quato specialius ex
plicet pt pcta. tanto melius et
utilius Cuia dt psalmista de

licita quis intelligit. quasi dicat. nullus.
Et tri sunt delicta. Ecce quanta error de
filii committere antequam possunt
satisfacere de peccatis. quorum notitia ad
cognitionem habemus. quo satisfacere po
tuimus de abolitis. de ignoratis. de alienis.
quorum principes sunt cum nos multo
magis esse credit. qui cognitorum quia
pro tempore. Ita quoque sunt
minima ea que ignoramus. qui non solum
de scia absolute. sed de scia potorum. et
a tipe possumus. Similiter modo posset du
bitatio formari de ignoratis. qui ignoran
cia que est iuris. nullum ei excusat.
ut si quis sciret se aliquid peccatum commisisse.
et ignoat si esset peccatum aut esset
peccatum mortale. et id non consideret. his
factum sciet tlis non excusabit. quia
talis potest inquirere et scrutari. Ignoran
cia aut inevitabilis. qua quis
diligencia adhibita. qua potest scire. tri non
potest. excusatur a culpa totaliter prohibita
concessione inferiali. Sed pro thoma de
argentina non excusat totaliter a pena
Unde adhuc purgatorius ignis pro
babiliter ignorancia vero cessa. aut
supina. qua quis non debitam adhi
bet diligenciam. sed facile pransit
ut tedium querendi. non excusat exto
to a culpa igit. nec pena. Ignoran
cia vero affectata. qua quis non vult
scire. sed voluntarie ignorat. claudens
aculos ne audiat docentem. Dicens
recede a nobis scientiam viarum tuarum no
lumus. Et in nullo excusat. nec a
culpa nec a pena. Similiter non ex
cusat quis. si sacerdos iniungat pnia
insufficientem. sive ex voluntarie fece
rit. sic ne confitens disperet. et contem
nat pnia. quia melius est eum
mittere ad purgatorium qm ad infernum.
sine ignorancia illud facerat quia
non est deus ut homo. qui arbitrium
suum ponat in arbitrio ignorantis
sacerdotis. quo ad pena. his quo ad aul
pam vbi vero magna requirit scia.
quia pro habet clavem ministerii
vni a culpa tlis est absolutus si adhuc ex
cendit pro auctis sua. pro quitq defuit
de condigna pna. deus supplebit in
purgatorio. Credit tri in libro qui ap
pellat horologium sapiencie formu
la et modus quo longissima purgatorij
pena in brevissima cordis compunc
cion tristitie et delet. Etiam simili
le fuerunt am sui quendo dnte
passionis et cordis quotationis pt
deleri. Unde ibid sic dicit. cap. vnm
libro primo. Si vis penam purgato
rij longam et acerbam. in tempale
que brius est. et levis commutare
hoc facere studeas. primo omnes debes
corde quotidiem habere. et spm con
tribulato tui gemitu enormitate
peccatorum tuorum gravissime ponderare
confitendo adhuc tu te in iniquitatem
tuam dno amaisse. qui fecisti. que
offendisti. quid dne cuncta. pitatum
quies dne peccatum sicp nunc arcene
mar. Deinde debes certum coram
oculis cum iudicis humilit despice
et nihilem estimare. ita ut tu pus
licano oculos in mundo nec aude
as ad celum levare. nec labijs pollut
nomen illud gloriosum nominare sine ex
terminis homines. sed unicum in mundo
estimare. et opa tua satisfactoria
qui nullius momenti sunt annihilae
et sic miser et miserabilis ante
fores gram iudicis expectac. et di
cere cum gemitu pfundo cordis
tui. Pater peccavi in celum coram
te. iam non sum digni vocari filius
tuus. Postea meritum passionis mei
debis summo ad affectu exollere
et magnificare quoma apud me
copiosissima est redemptio. et quia
mea gutta pciosissimi sanguinis qui
omnes potest corpora mea vlneibus
repleti largit effluxit. pro redep
tione et satisfactione omnis mdi
satisfecit. Qui oprosse pnm effunde
voluit in augmentum magni amoris
et sup effluentissime pietatis in

solamen omni misterium Tandem debes
huiusmodi sed secundo affectu ma
nuum auxiliatoris querere et misericordissime redemptoris meritum m
finitum insubsidium postulare. nil
hesitans quia quia est fons ve
bonitatis divinae, ingrediens statuens
ad miserandum quia ad petendum
~~ad petendum~~ Ubi nisi dicit dominus
sapie quo suo discipulo secundo hi
peccanti misericordiam Nec hoc discrepant
a priori dicto vetoris quia et dictum
est quia certa vel esse contrito et o
dis contritio quia et sufficit et vi
ardeis et significant vpo passionis
que in omnibus operat sacramentum omnem
penam et culpam delere Et hoc contrito
efficiat et mediatione passio
nis vpi et multitudine peccatorum et
cordis humiliatione Sic igitur et vp
missi haemus quia triplex est ignis quod
sunt receptaculum animarum post mortem
et autoritates et rationes quibus
sit ignis purgatorius post hanc vitam.
et qualiter. et propter quid aliquis meritum
illud ignem. et qualiter quis ignem evadere
possit et an aliquid post hanc vitam
valeant ignis pacium. et propter
quid delet primum venale in presenti
vita et an aliquid purgant propinquos
angelos aut propinquos et vero mo
te puenti aut in infinitate quia propinquis
sint excusari a illo igne si plene
non satisfecerint et de peccatis obli
tis in purgatorium purgant et de
ignorancia peccatorum et de illis quibus
in ulcta Modum et et formulam com
pendiosam qua quis longum ignem
purgatorium propter breuem vpo passionem
et cordis contritionem per compensatione Ad
do restat videre exemplo aliorum sanctorum
et doctrina quia et in quibus operibus
primalibus quis se exercere debeat in
vita presenti. ut propter peccatis satisfacere possit.
et nempe nec sit phice ignis purga
torium transire Ecce quo facendo satis
factio in presenti vita sit propter pe
nalia et propter satisfactione opus sicut recom
pensationem eorum que deo subtracta sunt.
et honorem dei. utilitatem proximorum. hu
millatio sibi ipsi. Unde quia aliquid
impetrando nobis nimis indulsimus
opus id ulterius subtrahere Nam tria
bona habemus. vt aut. ovt. et fortune.
et bona fortune subtrahimus nobis.
per elemosinam. et bona cor et per ieu
nia. et bona vero aut nos sed quia nos
aliquid subtrahimus. et per ea affirmamus
deo accepti. sed opus quia nos submit
timus deo. et hoc fit per ieunium. Unde
patet tria satisfactionum in hiis tribus includit.
Nam fructus dignos poenitentie quia aut fit
quando per modum culpe fiat equalitas
pene Unde qui multum peccaut. multum
poenitent Et qui minus minus et indigent
pena Unde insufficient poenitentie
dignos fructus penitentie non fiat. sus fi
ciat penitentie fructus Unde bernhardus
Det mihi tibi blandiar. si giuit per
tanti timor pena ut a nesciente
ut a dissimulante dictat. tu impe
ratoris ignibus proficiendi sit. quantopi
nus peccatis. et dignos penitentie fructus
quere altissimum. et aut ad agendum
penitentiam magis attendatis.
considera si unum peccatum ade tam dis
cite punitum est. ut nocentis anime
et amplius Vita quia miseria luctet.
et augmentum miserie multis subsidiis
et solaciis mechanicorum quibus nunc
aut vnum tacet. ut fere quatuor in
libri amorum miserum tenebras sus
tineret Qualiter puder transgres
siones nre tam multe tam magne
tu supinum uterque tui debitum
summum destinguis tonitum et multitudinem
aeneis et det et magnitudine pondere
et dulcitatem mensuret Considera
etiam et attende quid per peccatum
paradisi. quid meristi. quis. et que
offendisti. paradisi amicitiam trinitatis angelorum et omnium sanctorum.

fructus

decorem aut suffragia ecce. Interti
laqueos pressimos. hostes crudelissi
mos. statum periculosum. horribile pa
periculum. desertio fere. et mortem aut.
Offendisti eum qui te diuit. pro te
mortem sustinuit. multa beneficia con
tulit. et etna prima promisit. Si
flet. ingemit. cogitates. vigil doleas. et
vigil p peccis flereas. ppter hoc quia fere
homines no recogitant. vnde pauci
premiam agunt veram. Tam avit
ambrosius facilius inveniunt qui
innocentia fruantur. quam qui
veram premia egerent. Deo paucis
simi sunt qui igne purgatorii fere
dicit. Deo dicit bernhardus audiret
et sentiant alii. ut volunt. ego te
ad huc nullam premia noui quam
non estime igne et flammis purga
tonis no egere. Verum felicissime
actum credam. si usq ad diem iu
dicii ita me purgatum id est con
flatorium omni me a sordia premu
dabit. ut audeam iudici presentari hoc
fere. Ecce quid fere possit multa
misteri si ille vir tam sanctus de
se sic tremuit et expiauit. Et
legit veam premia agere possis. cau
tide omes causam. et omes occasi
onem et suspicionis peccati. a ppomis et
loca et consortia cor tum quibus
consuetudo peccatis. Circuci desen
sus tuos. quibus transgressor fuisti.
et intra cubiculum tue mentis.
et ostio clauso extra antis vinolos
peccatorum ord. abscondito patrem
tuum. Non opus pententes. et ultra
re. vagare. sed sedere. quiescere. usq
ad pstam vltimis citationem. Tam
maria pentens adhuc pedes sede
bat quousq audiuit dimissa sunt
ei peccata multa. quia dilexit multum.
Et ut mag te teneat laboris pme.
recordere Jacob moris qui lus spu
sancti carnis pignus acceptisse. et sic
efficatus de etna vita ctus esset.
Vicissitudo tri mpnia et vita diu
usq ad finem p stucauit. at verus
ipse carnalis desiderii supplanta
tor fuit. et adeo magni meriti. ut
ab omnibus vocaret iustus. Unde in
gressus paulus ierosolima ut ad eo
et ceteris apostolis de doctrina veritate
confer. omnino ad huc mirantur et
tam mne sancti quam mt alios
pina heterosolimitanorum ecclis ordi
natus est. Sic de vero matre sanc
tificatus vinum et siceam non bi
bit carnem nudus comedit. nudus
tonsus est. neque unctus unguento.
neque vestis balneo die noctuque flen
is genibus orabat. in tri ut genua
sua adduruisse collo et cameborum
diuitiem deposisse videntur. facies
eius ex nimia prostratione ad terra
similis est indurata. Reduc et
ad medriam locusta et melsilues
tre lobis. vilitudo eius et vestem
amicti. quibus corpus suum innocentis
simum tegebat. labores pauli vi
gilias bartholomei. sicut petri et
tibarii. cortum. lituam et cepes
benedicti. sudarium et lacrimas arse
nii. matutina eulalii. colisina et
dines symeonis. meditatem tra
dicet herdarum peccatorum egypti
ace. Dauid et ygem de solio suo
descendentem ac in cinere et cilicio
humile et abiectum in terra sedente
donet audiuit a dno p ypham
transiuit deus peccata tua messione
humiliatio denuntiatur. Intuere ad
considerationem mortis. et denique qui de
pilis contexit memoria peccati affe
pungentes signat. Unde greg in
cilicio quippe spinis et puncto peccato
rum. Incine aut pulvis ostendit nouiuo
dios sanctos quoque plena est spi
ritu q fidei. qui no nisi aut p sing
gris effusionem aut p carnis suae
afflictos. pnis seculi statim pertransiert.
cum luctu et gemitu. et variis tor
mentis peccata sua deplanxerunt.
Laurentius p craticem ferream et

ignitam Katherina p gladiu Bartholomeus p excoriationem et sic de aliis multis ut ignem purgatorij euadere possent. Vnde beato Leo in epla ad pathonium an putamus inquit fres quia iocando poterant sancti. ridendo loquuntur. Cristus iudaeis in scilicet commet. Si iocari non sint. ubi supplicia meruerunt. Si iocando passi sunt aedant iocando laudati. Isaias secta scindit. Daniel leonibus deputat. paulus gladio truncatur. petrus matrice exemplo dni suspendit. Et hoc totum ut nos aperte ceis sua doctrina euacuet. Consolatio ergo michi habe. et certum michi esse. qui a terris et filiis sunt carne penitentia. Quorum quia in labore cibo et rosce exercit labor penitentie. Vnde nullum est grauae opus penitere. p quod liberat a fluuiis transeuntibus ignibus. qui mito acerbiores sunt et diuturniores. quia quibus huius mundi pena. Vnde quidem de modo penitendi hoc ipse edidit. Cibi potus aqua aridus cibus aspera vestis dorso vita huius semper durius. lugubile fletu gemitu de pectus mea caput oculis lacrat os terre mens celo lingua loquat. Cor dicat sit larga manus eleuma crebra. Mens humilis simplex oculus taceo munda pudor recta fides spes firma. Duplex diligendo semper seruetur assidue prudus iustus ti ora. Det age prior quare pena a te. Vnde potius penas p peccata exige dignas. Qua te pietas addicat iudicis ira. Det tibi filii mi sub compendio verborum tradita sunt de igne purgatorij qui si ibi sentire dicitur una hora in tale dictorum meorum p experientiam prestare vis. et testimonium prebes quia media pars tibi dicta non essent. quia inde non erres. donec redderes vltimum quadrantem in penis. Equidem omnibus p. missis considera an penitere debeas de aeratudine vite in monasterio de austeritate platorum. de dimissione patris et amicorum et sociorum. cum in hora mortis tue sola eorum bona consecutus aut mala. Ideo prmissa cotidie ad memoriam reuocta et ex eo consolationes epistolas conte. aut tua temptamenta discipulo. Discipulus

Ex quo informatorum a te recepim de igne purgatorij. qui in tanta acerbitate est et afflictio. timor quia michi non parum in massus est. ut illum euadere queam. quid sentiendum est de igne infernali. qui perpetuus est. et intransibilis in transitibus in ipsum. multitudo michi expedit videtur. ut ille ignis infernalis. ad te cerv. penis meorum nice esset commeditus. Acerbitas ergo michi esset repressio vitiorum. et in stigatio virtutum. et ut eo collaudabilius michi esset serre clausuri palatium et vigilliarum. Tenuiorum. mox fessi laborem ac corporis castigationem. Dico peto de illo igne et penis aliis infernalibus. michi sensum aperas. et cur ille sit perpetuus ad culpa sit transitoria. et vbi sit locus infernum. et an ibi sit aliquis miseris consolatio. et an ille sit ignis corporeus. et certa que ita hoc obtinent nos et aliis ad utilitatem peto enarrare. Responsio magistri

Rueda sicut asset multum pomerium modum tibi expedit crebrius mente revolvere penarum infernalium acerbitates. de ambulando in patibulis cotidie. non personaliter sed mediate. Quid enim latinus et malisti et predonibus expedit patibula crebrius intueri. ut timor eis inutiat. et a latrinis desistant. ne et ipsi suspendant. in patibulis. Vnde et in patibulis locis foris ante ciuitates in montibus. solent erecta patibula ut omnibus conspiciant. ita et tibi et

cultis nefflenti. aut mundi amati.
sicud latin expedit infigere in memo
ria penas infernales. et faces demo
nis tartarales. Et nō mea solū sma
sed cui melliflui doctoris bernhardi
existit in expta ad fres dicentis. sic
dicendas de molis cellarū stella
mocliū sepius ascendit stella in
fernū nullū descendit. Nisi sicud et
ps descendant in infernū viuentes.
ne descendant molentes. Hoc enim
no cellarū mole sepe descendit in
infernū Sicud enim attidie contem
plando diuise hnt gaudia celestia.
ut ardenciū ea appetent. sic et do
lores infernī. ut horreant et refugi
ant Et hoc est q̄ inpiant in mis
suis orances. et descendant in infnū
viuentes Ecce mole cellarū debet
sepius reuisē multitudinē infna
lium penarū Sic et sancto pe cuius be
nedicto in tā sua tā pmit in cetame
ta Que religiosi dī vitare novia.
et hanc amplecti s uetū sebem
ne pritam etiam. et sūcū sanctū.
qd pfessi sunt Ecce primo exprimit me
tū sebemne Nam via salutis. a tōe
mitpit. et in amore consistit Nud
aut time dī religiosus. nisi ita in
tdis ecqua scāt formidabiles pe
ne. no solum pnis vite. sed et post
hanc vitam Sunt enim qui multi qui
non amare vlt. sed tm de penarū
cessant a vitiis. qui lis non sunt
actus meiū qui volutatem pisam in
eis residentem. tū iniciū sumunt a
timore pficiendi p amōē habitum
eis sibi acqrunt primōē. et assue
tunt inde agere pmā pena tagen
te. qui habitus facilitate pmātā
vlutem producunt Ideo et pueri
et infantes verberibus reducuntur.
et pens. ut conservetur. acqrat
dona faciendi. lis vtus in eis no
sit. postea vero cū ad intelligibilem
pueritiā ētatem. et habitu acquisito
adiuenit in amore vlutis Sicut
aula magno vbi aritatum semanuth.
aut canapium aut aliud semis ge
ng solet suspendere cornices. et
picas mortuas. ut viuentes time
ant. sic in scolis et domibus con
sueuerūt vlge suspendi. ut pueri
eas videntes fiant pnibus obedien
tes Hoc et ps ex exemplo pur
poris dni. qui ad milos pisas ta
desiderens q̄ porcis. at alius ad
mosis ad se mdesto confuge con
pers: eis et penas ignis et dis
critissimū dei iudicū. ante oculos
posuit Dicens Gemma vipera
quis vobis dabit fugere a vetura
ira Jam enim securis ad radicem
arboris posita est Omnis arbor que
no facit fructū bonū excidet et
in ignem mittet Ipse vos bapti
sabit in spiritu et igne cuius venti
labrum in manu sua. et p mū
dabit aream suā. et congregabit
triticum suū in horreum paleas
aut conburet igne inextinguibili
et ex illis erant ad primū moti
dicentes Quid ergo faciemus matthei
et luc in Vtinam ordinem messet
meditatio et ordinem harum pera
infinalium hung etiam flatus. et sti
doris dentū. memoria. ducā ne
q̄ tam faciles essent ad peccandū vo
promptissimi ēdent ad bona agenda.
Si enim in pnis vita mollesibiles
et formidabiles pene reputū in ut
mbis. in aquis. in balneis. in cap
tationibus. in carceribus. in ignominiis
et aliis multis. que omia et natū
et ars adinuenit. quid putamus est
quales et quante pene sint in infer
no que no pnā. nec p artem hua
nam facte sunt. sed p diuinā iustitiā
que vitperosissima est. et que in
suūmo suū effectum solet creare
in mediatū a deo Ideo ait moyses
dei pfecta sunt opa Ideo sicut hom
in pritipio creationis certissimum
et pfectissimū in suo gene fecit

angelum pulchrum splendidissimum et cla
rissimum pulchrum omni lapide pretiosa
tum ppha condidit et creauit mundi
etiam totum plenum de bono et bona
tissimum fecit Creauit enim cuncta que
deus fecit valde bona sicut ad ppheti.
nov euentibus angelis infernum
condidit. in enarrabilibus penis. Unde
pene infernales non ad pudendam
horam finis sine sed ad satisfacione et
angelorum eius punitione create
sunt. vpo teste ad pius hominibus et
dicitur est in die iudicii Item ma
ledicti in ignem eternum q parata
est diabolo et angelis eius. vita
eterna hominibus ab origine mundi pa
rata vpo dicente venite
benedicti patris mei percipite regnum
qd vobis paratum est ab origine
mundi Unde p accidens se habet in
fernus ad horam. p se vo ad regnum
celorum Ideo enim quia immediate
infernus ad eo creatus est constat ipso
penas esse acerbissimas et horribilis
me afflictias Cuiat enim oculus non
vidit neq auris audiuit nec cor
hominis ascendit q preparauit deus di
ligentibus se. ypo gaudiorum imme
siatam. sic nec oculus vidit aut
auris audiuit nec in cor hominis
ascendit qlis et quanta sit pena
que reprobis et piis reposita est in
futuro. Ideo enim his multi sunt pe
ne infinites. cum vpus plu pena
tionis notat. quia hoc elementum
et eius qualitates omnes alias penas
excedit. in acbitate hoc utiq facit
nobis meriendo timore et sic pe
nissimus pinget nechud ignem in
tidem Iniis enim huius puti et
corruptibilis ignis accedrem. cal ad
parcula horula sufferre valet sine
magna sui corporis lesione. quato
magis quis illud sum ignem patiris
fiat dicente ppha Iniis poterit
de nobis habitare cu igne devora
te aut quis habitabit ex nobis cu

eternis sempiternis. hanc ergo omnis ser
ui considerantes omnis si aliqu mine
mentaretur q absq dubio et ciissime
esset passurus exposcam sus corpor
ad unam horam. et cu q unus re
maneret post horam. si tale opus q
mandatum aliquis mortalis exposa
ret. ille nonne omnibus diebus vite sue
a tali ope abstinet. et pauceret di
ligentissime. ne in tale opus mi
deret Et si tantus timor mentis de igne
unius hore qui tamen cuiam non
auferet. quanto terror et tremor me
tem in aeterne debit ignis milto a
cerbior et pretius Cui siquidem
ad mortem sepius reductus. non sa
ret sentire quasiqd corpor castiga
tiones. afflictiones. ieunia. vigili
as. diuricam lectorum. carnis as
sinetiam teste beato bernhardo
in epla ad robertum virginias in
q times et ieunia. manuq
labrem. sed hec sunt levia me
dianti flammas pretias. vero
datio demq tenebrarum exterio
rum facit non horrere solitudine
Si fluctuq cogitas de vobis occisis
discussione non valde displicabit si
lentium Fleta etiq et cor den
cante cordis oculos reductus pa
ves tibi redit matta et culatas.
Et ecce quid vile est servus dei
visitare crebius infernum et eius
penas sepe mente repluere. que
mundi delicias. exercores diuitias.
ortes voluptates. in homine exting
uit Hanc ergo si sapient. si pru
dent. quis infernum mirat. in vita
serius erit q non in ipm in tra
bit in mortem Aut vo pretiendum
est ad alia questionem de tisice.
videlicet de loco illius ignis et infer
ni et de qualitate illius ignis. an
corporeus. aut incorporeus. et de
penis ibidem existentibus. et de
illius ignis perpetuitate De primo
itaq sciendum q tuissum magis

censeatur quam nam sic de loco
inferno ubi sit. Tu quia michi ul
terius utilitatis quod fert hmoi scia.
Tum quoque speratur scipturia de hoc ex
posita michi credidit. Tu quoque dicto es
sancti hoc silencio no preterierit
Ideo eorum dictorum sentencia exposi
cabo. Quod de hoc certum in qua pte
mundi infernus sit sicut nemo
arbitror mihi cui dominus spiritus
revelavit. Et quia in gro dva quo
fit dicit de hac re tamen diffinire nil
audeo. Non nulli namque in quadam
certam pte infernum esse putaverunt
Alii vero subterra esse existimant
Et hanc opinionem sanctum quoque
probabilioem apparet esse. dicit primo
exponus nos vere infernum natu
quoque infernum iacet. Unde forte ps pro
dicit libera sa aiam meam ex inferno
inferiori ut inferno superior sup
terram infernum pedes inferior subter
ta esse videatur. Et cohis verbis mea
estimatio concordat. qui cum signa
tum librum septem sigillis vidis
set quia in quid nemo inventus
est dignus neque in celo neque in terra
neque sub terra aperire librum et sol
vere signacula eius. Et ego fle
bam. Quem tu librum prymadum p
leonem de tribu iuda dicit aperi
in quo vis libros quod aliud quod sacra
scipturia signat. quem solus redemp
tor noster aperuit qui a nemo fac
tus moriendo. resurgendo. ascendendo.
cuncta mysteria que in ea fuerant
clausa patefecit. Et nullus mortalis
neque angelus nullus in terra quia
nemo vivens in corpore nullus subter
ta dignus inventus est. quia neque ad
corpore exute aperire nos potest omnes
electi secreta potuerunt. Cum certo
videlicet librum nullus subiacens ter
ram dignus iudicatur. quod abstat nisi sub
terra esse infernum credatur. Et quod
Augustinus et vn sup genesim ad litteram
duas vias tangere videtur quia
ignem videtur quod infernum sit subterra
vna est quin desinentes aut carnis
amore pertaverunt hoc exhibeant
quod cum mortua solet exhiberi se
ut sub terra retardent. Alia est
ut sicut gravitas in corporibus ita
tristicia in spiritibus et letitia sic
levitas. Unde psm. dicit si ponderis
sui ordinem teneat omnia gravia
sunt in terriora ita psm spiritum in
feriora sunt omnia tristicia. Et ideo
quod summo locus celum empireum
debet electis ita quoque locus
tristicie damnatorum est infimum ter
re. Rudam psi posuerunt quod locus
infernum est sub orbe terrestri ut sup
terre superficiem nobis apposita. Et
hoc videtur. Videtur sensisse ad dve
ut quod sol et luna in ordine quo tre
ati sunt stabunt ne unquam eterna
esse dicuntur. Et beatus thomas in septo
gen. quod ctioe verum solvit argumentum
de contraritate terre et caporita
te illius exequo in avid in libro eit
damnatorum que habebunt corpora
que etiam cota crucibabunt. Et
dicit quod infernum non deficiet in am
plitudine quin sufficiat ad capiendum
corporum capienda. nec enim ta
infernus est insatiabilis. Et in
quemque quod in terra sicut terre tan
ta gravitas conjunctum diuina virtu
te que damnatorum corpora possit
capere. Sic et ignis ille infernum
conservatur diuina virtute. quia ig
nis proprius esse non potest naturalis. et hoc
sunt naturalem. Cum igitur iste ignis sit
perpetuus perque quod optimum diu
na virtute sine terrena appositione
conservat. Unde psm. quod tangit
richardus in septo gen. aliqui dicu
erunt illum ignem conservari ab
influencia celesti ad centrum terre di
missa. Alii dicunt quod ille ignis in
materia aliena pabulum mutorum que
in terram et ventum et aeris et
ignis. illorum fauor elementorum qui

nue pretuant. Sed hec potio tra-
mutatorum elementorum contingit q
aer omo cessabit. Unde aliter di-
cend est. q ille ignis est in materia
aliena et est pretuus. Sic hoc est p
potencia sup naturam. et affligit spi
tu. Et pbatur naturam durato pe
tuabit. hoc exigente ordine diuine
iustitie. Si tn dicat. q deus apud
ibi posuit materiam talis dispositionis et
in ipa talem influentiam celi ut
cordere posset. ita ignis pstare pome
tio et no consiu a tone recedere
no videtur. Et auctoritate concordare vi
videtur vbi de ciuitate dei. capto
iii. v. et vi. Unde probabile ille ignis
credendi est esse formatus aut in tpe
lapsus demonu. Matthei xxv. a
deus pstitutum lapsus demonu
in pnio mundi disposuit. Ido dico lit ille
ignis sit maxime actus teste aug. o
vbi de ciuitate dei. Nichil in quid est
igne urente molestius no tn cosu
mit corpora dampnatorum nec aias
Cuius tones duas assignant. Prima
quia motus celi cessabit que est
causa alteationis et mutationis in
isas inferioribus. 2a causa est ex
pte dispositionis materie. Licet enim sit
pte dispositionis externe materie cui
corpus sufficiat. nisi actione
q pte quia ignis fulgurans quinq in
corpus in ma talis dispositionis
et calefacit et no oburit. Et qm
stant vtq. Et quinq no ledit. mas mol
lem et ossibus durum quinq eo nisi
Sic et in lima. limem solis in cor
poratum lime. aliud habet effectum
in sas inferioribus. q. g. lime d media
re in mssum a sole. In mssio enim
lime pte vaterm pram ipsa lime q
ad ipsa in mittit. et in manu stuc corpus
quettat. in mssio a sole i mediate de
sictat. Sic dico pte esse in ignem
finali qui tale facere pt et no con
sume. 2a causa est ex pte dispo-
sicionis cui capiant illa corpora

in tone. Aug. autem vbi de ciuitate dei
libro sexto dicit. et animalia corrupti
que tn in medio ignis no consumu.
Ro nullum etiam genus vermium sic
magis calidis statuentibus reperi
quam in fornace nemo in pune co
cantat illos tn esse ibi sine ulla le
sione dicitur tam. Ca. 30. salamandra
in igne viuere. Et dicit richardus
pilos ipsa salamandre sic ex eo quia
in igne no consumi. Hec igit corpora
nulla in igne no consumuntur. Unde
impuni no est incredibile. Habebit
tut illa materia sua dilitatem ab il
lo iudicio qui tam mirabiles et tales
naturas corporibus indidit quas
videmus ut eas quia mite sit non
mirent. Secunda causa est ex ot
dine diuine iusticie. que est principal
Ille enim ordo exigit illa corpora in
etnis suppliciis permanere non
assistente diuina influentia finali
Ignis ille corpora affligit et no pssu
mit sic impassione ipsa diuina af
fluencia no affuit pti ad resti
andum. q affuit sibi ut non consumat
Ibi richardus. Ro restat inquire an
ille ignis sit corporeus in quo mo
spiritus malignis et aie damnatorum
et post resne finalem corpa ad aua
bus punient. et quo pactus neq tam
mane quam in possessis corporibus
illo igne corporali et absente pum
ent. Primo illum ignem esse ad
purcum beato gtg. Ro dialogo
tom ex sermone ms ipsi. quia ex eo q
corpora in ipso punit. patere videt.
Itaque de diuite in inferno no sepulto.
qui se fatet. vtq. manifesta tu no
dum corpus habuerit in igne et ste
ma torquet. Aug. et sup genesim
ad litteram libro viii. illud patere
videtur. ignem illum esse corporeum
no imaginarium. Et est ille ignis
eusdem fere ac nro igne sicut q
habet ignis in quantum. materia
sit sine insecto siue in ligno siue

carbone. sive in flamma est eiusdem speci-
lis materia sit alterius speci. et ille ignis
est maxime actiuus. lis no eqr agat
in corpora aut aias dampnatas. quia
no agit ibi natur tm. si ut instrumentu
diuine iustitie. sm q eius actio modi
ficat sm exigentiam culpar illoru
in quos agit. In qua ma cri sit ille ig-
nis sm sitm cognoscere nobis est igno-
tum. nec cr est ab homine mensus
sed a deo qui nam illum instituit.
Non lucet ille ignis. quia lucet no
uerunt sibi sm que bis modi expandi
Nam ma ppea no lucet ppe eius ta
ritatem sicut nec in spea sita sicut in
inopacta tresori ma. ut in sulphore
et qri in aliquo grosso fumo eius cla
ritas obfuscatur. Et cri dicit q lucis ut
carbo ignitus. q se ognoscere put et
parz hz lucis sicut post solis occasum
apud nos nam duces ille cognoscunt
fetz suos no esse in inferno qz
eos no videt. Et dolor que incipit ie
ignis a marg. tu ppe potentiam
manus diuine illum ignem mouetis
tu ppe sensibilitatem patiet. tu ppe
absentiam omnis spei et consolationis
que in pna dolores solet releuare
tu ppe inclusio illius ignis qui
no pt euaporare. tu ppe terram in
dicp crucianten illum ignem et fei
gus que auget calorem. Tenendo i
illum ignem esse corporeu dicend
est probabilio. lis multe sunt doctoru
positiones quo ignis ille agere possit
in spiritum. Quod dicit q solum ille
ignis agit in illos q pacuit viden
do ignem no expiendo. in flam app
hendit ut nocuis. sicut puer gladiu.
videndo creatur. et latro suspendendus
patibulum videndo creatur. Ha her
est solum pena imaginaia et no ex
sanctalis. Deo abi veruis dicant q
illa quietio ignis cri spiritu est ut
instrui in ma in quam agit. Nam
quatus ille ignis ut quadam corpus
rale est no pt agere in spiritum.

agit tu ut instrumentum diuine iusti-
tie cuiusq manu diuina inuitet ipm
am instrumtu priam sp autem hz
hz ar p quam agit ab altero motum
ut serra et secare. Unde et dicit fina-
lit q ignis sm suam natura hz
q spus in corporeus et adiuncti pos
set ut loco locatur. quia et incorpo
rea sunt in loco diffinitue sicut an
gelus et aia in corpore lis no alligat
illo loco sm quantum est instrumentu
diuine iustitie est illi affectatus cone
suam voluntatem. Illa aut voluntaria
detentio est illi expdo spiritu in
effabilis cruciatus. Et ille ignis coo
patur illi vituti in cruciate in quatu
est instrumentu eius apprehendit con
spiritus spem ignis et apprehensione ar
dore distributionis que contria est bo
no statui natue. gnat in spiritu cru
ciatus exprimentalis sp pena aut in
est spiritu disposito ut ign infernali
modo pducto subdatur sm richardum
Sicut cadit solacies diuinmodi opan
sm dispositionem matie in qua cadit
Demo aut quo spiritus repsi in ab
sessis corporibus in aere abillo igne
puniunt. Cum gloa sup illud loco bi
no inflamat corpora naturalia dicit
dia lo obiectu sit. Cum fert terre
ta suaz flammaz sicut fabricatans
ardorem suum ut dicat thomas de ar
gentina. Sed quiete flammaz in
fernalium alit sl hz ad demones
et ad aias qui pro nuc sunt in in
ferno et alit ad demones qui sunt
in isto aere. Tam illi qui sunt in infer
no quieti sunt illo flamme localit
et mentalit. Et hz qui sunt nobis
ad flamme quietant no localit. quia
alias ille flame combuerent aerem
ac corpora verata p demoia. sed con
uiuiunt mentalit. qz sicut bom an
geli in nostram custodiam deputati
no sunt in certo localit. et tu no ca
rent felicitate. sic et mali qua
diuino iudicio apprehensio mentalis

illatam flammarum gemunt ipsis mpi
mit. Hac mpissione ipsi affligunt.
sine remissione non mig si deus vo
luit quam si hmoi flamis localiter
ingerent. Sicut enim ignis mpor
tum damnatum sicut divina voluntas
insacramentum id no mig agit
in absentem quam impnem. quia
vbus divina loco no est alligata.
Et hoc modo illud vlgi intelligit. dem
scam portat infernum vbiqz agit.
et hoc ibidem sentit sancto thomas
in sylo 2i distinctione vi Et ca sola
ignis pena torquet vtiqz exsiptiua
sacra multiplices sunt pene. quibus aie
damnatorum torquent. quia eos ab
omnibus elementis. ut dicit sapie v pug
nabit cum illo orbis terrarum Et pe
ignis sulphur et spiritus procellarum
Et sapie v tendet cum illo aqua
maris Et Job ab aquis nimium
transibunt ad calorem nimium ra
tio quia ipsaque quis petat p hoc et
torquetur ea, quia p elementa peccaverunt
et punient ab influentia
corporum celestium unde illud sapie
v. armabit creatura adulterum in
ultionem inimicorum ignis et aqua magis
sunt afflictiua ceteris ideo magis
metorant Et dicit bona ventura Erit
ibi ignis ardens. aqua congelatus
aer tempestuosus et terre fetor. nec
est ibi mutio p confusio. sicut dicit
in libro sapie ignis et grando pri
ebant Et dicit basilius In vltia
quedam mundi purgatione fiet quedam
separatio in elementis ut quidam est pu
rum et nobile transierat sup nos ad
gloria beatorum. quidam vero ignobile
est. et fetulentum in infernum pricit.
ad penam damnatorum. ut sicut omne
creatura dei est beata matria gaudii
ita damnati punit ab omnibus ar
cuntur Et dicit sancto thomas damp
nati transibunt ex vehementissimo
calore ad vehementissimum frigus
sine hoc q in eis sit aliqd refrige
rium qz passio ab exteriori non fit per
transmutationem corporis et sua natu
dispositione et contraria passio ad egli
tatem illi tempeiem reducendo refrige
rium causa sicut nunc accidit p ecit
p ocasionem spiritalem p q sensibi
lia agunt in sensum put sentiunt
imprimendo formas illas p esse ma
teriale Et hic vpius solam penam ig
nis nominat Mathei xxv tri p hoc a
intelligit cui magne sit actig In pur
gatorio vero solo igne videntur purgari.
qui ex materia magne purgatum am.
vinus vero q deus commatur Isa
xo vltio vermis mq eorum no morie
no erit corporalis aut mālis quia
nullum dual pt horem remane
bit. sed erit vermis conscie rodens
aiam Non vermis insigens ad bo
rum quia omne bonum ab eis ab
latum est. nec respinges a malo.
qd factum est Tullius sepsit octo
genera penarum sc damnum vmula.
verbera talionem ignominia exilium
mortem pnitentiam. Unde ibi erit
calor ignis sicut frigoris. tenebre
fumi lacrime interiores aspectus de
monum clamor inferni auditus sicut
fetor sulphur vermis conscie vmula
ceteri timor dolor invidia ran
cor. tristicia. carencia visionis dei.
ablatio spei omnis salutis. Pnm est
esse qd omnis creatura appetit pena
est eis. quia quere mortem et non
invenient Et p q Secundum Tanta
erit in inferno vis doloris q mens
ad aliud dlgi non pt. nisi ad quod
vis doloris impellit Et si singulis
diebus quibus erunt damnati min
fno vna lacrima malem emittent.
plus exiret aque p pressum ipsis
quod oia vasa huius mundi capient.
vino plus q oia maria aque con
tineant Sup omnes aut penas est
carencia dulcis visionis. qm mali
no tri dolebunt de ipso cremento q
q repellent a tali consortio Unde

Johanes dicit mollescabilis quidem res
est gehenna et supplicium id horribile.
tamen si aliquis mille annos gehenne
mihi tale dicturus est. quale est
a beatis illis quibus honor perfecti. et
assimilare esse vobis. et audire ab illo
non nequam vos ad voluntatem illius ma
suetudinis pietatis et plenam auersa
tam videri. Sed ve nobis qui de his
malis non cogitamus. sed qui seruitor
pences et aere aeram negligentes ad
has penas sine cessatione properamus.
Has autem penas merit homo p peccatum
mortale et solum omnis de quo non
est in spe confessus. nec contritus
aut in cognere. et in omnibus si est
oblitus. peccatum autem mortale sic habet cog
nosci. in sum gehennam qui homo de
um contempnit. qui dei mandata preteit.
qui legem naturae exercedit. qui societatem
humanam excludit. ut furtum. qui rea
tum aliquid ultimum finem suum constituit
eo fruens. quando quis omnem con
sciam facit credens esse mortale licet sit
veniale et tamen facit. Et gradatim in om
nibus que sunt contra dilectionem
dei et proximi. et in ipsis in quibus non
manet recta subiectio hominis ad deum.
et voluntatem suam tristissimam voluntatis.
Et contra statuta ecclesie. que sunt obli
gatoria scient. et ex contemptu facies.
hec et his similia deducit homines
in infernum. Sic omnia deus nobis
vitare concedat. Et ut hanc materiam
concludam beatus gregorius in dyalogorum
narrat de quodam petro nomine. qui
prea ad heremum profectus est. sed dum
in heremum miraret quadam insolitam
corporis passus est. qua et defunctus
est. sed primo corpori restitutus. Infer
ni et supplicia absque in mia lo
ta flammarum se vidisse testabatur.
Sui et quosdam huius seculi poten
tes in eisdem flammis suspensos se vi
disse narrauit. Cum iam defunctus
esset. ut et ipse illuc mitteretur subito
angelum christi habitus a puero
isse fatebatur. qui eum in ignem mitti
prohibebat. Cum etiam ei dixit re
gredere et quales post hac vivendum
sit cautissime attende. Dum hec voce
paulatim recalescentibus membris
abiecine morte omnino eunchilis
aictaque cta illum fuerant. cesta
ostendit cantica. se postmodum se
ruans. et vigilias in heremo con
scrivit. ut infernum eum vidisse
et plumbum cormenta etiam sita
et lignum quisato lique. Cum
potu omnipotet dei in ad largi
tate morte actum est ne mori de
buisset. Ecce hic petrus videns ta
mota gehennalia. quisquam secu
rum post posuit. et se ad arta
pnie vitam dedit. et sic penas
has infernales euasit. Cuias
penas et si nos non vidimus. tamen
firmiter esse scimus. Hic enim pe
trus qui eas vidit. nobis testis
est. et ore et corpore. quo eas de
clinare videbimus. p arta pene
viam. Et mirandum. ad deus iustus
sit. qui pro peccatis et talibus peccatis
eternas penas infligit. nec hic sue
iustitie derogat. quamquam origenis
error est in concilio asserens di
vinas miserationes aliquem penarum
finem imponere minime extendens
alas divine mite. et alas iustitie
minime restringens. Hic autem vel de
cunctate dei. Quia vitam male
dictos in ignem eternum iturus te
statur non quod aliud sensum admit
tere. Cum rationes a doctoribus
admittantur. primam. hic quod in li
bro dyalogorum ubi ad petrum eius
dratum quesisse quo usque esset
ut culpa que cum fine peccatum
punitur pretue. Gregorius respondit
hoc recte diceret. si discretio iudex
non ordinem hominum sed facta pensaret
Iniqui enim idcirco cum fine delinquen
tur. quia ad finem peccare consueue
runt. Ostendunt eum qui in peccato sp

tam pcto vivere aspiit qui mult pcta
re desierunt dum vivunt/ad magna
cp iustitiam iudicantur p̄ penet ut nū
q̄ careant supplicio quia in hac vi
ta multi voluerunt carere pcto hec
gīt ¶ Ra causa ex quo omis cpa
colitur adamnat. et culpa dbet
cpa deleri no pt. et cp ipe ibi semp
manet culpa ex quo multi culpa e
sine pena ¶ Ra ratio quia in cp
contra infinitam dei bonitatem pecta
bant. igit debent et in infinitam
pnia no acbitate sed duratione.
ut sic pena respondeat culpe ¶ Qua
ta quia homo p pcm nisi pmit
bonum cp pt esse etiū voluntarie
igit p̄ pcor iuste mt pnā malo
etiū ¶ Quārta ratio quia peior
de pcto multi agret veritam primā.
ideo deus multi mūbit pniores q̄
tius sententia. Alie etiam tones
adduci possent sed pmisse sut efficā
tiores Cui dicti etiam exempla
adduci pnt. cp etiam in hūanis tō
mbs bet dt equitatem ¶ Omo quia
emptio momentanea dat nb posse
dendi ppetuū ¶ Item wlnea momē
tanea mortem induit ppetuā re
casus infoueam temporalis est. dete
tio ppetua ul crimen lese maiestat
temporale p̄ultus ppetua ¶ Item etia
excludit malefactorem a participatione
gudatis. et pro temporali erciā pec
infligit unde vita ppetua priat cau
vitū penaz et nocum acbitatem
beatq̄ deum hardq̄ infinis meditati
ombus mentibq̄ uesceris infinit
Dicens ¶ Ius pnitis tuc meor
erit quis lucto que efficia nisi
pabim in infernū a consortio iusorū
et aspiione dei et tradunt in po-
testate demonū ul ibunt ad pris in
ignem etiū. ibi q̄ erunt in luctu
et gemitu procul quippe a para
disi patria in tenebrarum ppetua truci
abunt multi lucem visū multi re
fricerū adepcū si p multū annoz

milia in inferno cruciandi. nec omi
q̄ inde liberandi. ubi nec qui orquet
aliqui fatigatur nec qui orquetur
moritur ¶ Sic em ignis consumit
ibi ut semp reflucatur ¶ Sic vermē
ta agunt ut semp vermiant ¶ Ita
ideo qualitatem culpe pena suscipe
bit vnusquisq̄ mechenma. et suis
culpe rei suisq̄ similibus uxent tru
ciandi ¶ Nichil audiet ibi aliud nisi
fletus. et planctus. gemitus ululā
tus meor. ac stridores dentiū.
¶ Nichilq̄ ibi videbit nisi omes et
lacrimales facies torturum. ac tetet
rima nostra demonum. vbi sunt
metra ¶ Omes crudeles mordebut
mtima cordis ¶ Hinc dolor hinc pu
nor gemitus stupor et dolor hor
rus ¶ Ardebunt miseri in igne et
no metium et vltra ¶ In ētrne
cruciabunt p̄ ignis inspiū p qsic
vermem ¶ Ibi erit dolor intolleabi
lis vetor incomparabilis. trm orror
ribilis. mors corporis et aue sine
fine vere. et vne sic ā morient
ut semp viuant. sic viuant ut semp
moriant ¶ Cruciatus illos et or
menta nullus finis finit. nulli
sufficit exprimere ¶ O quam male
mali omes locati vident. et con
fundant et non vident et consolet
a quo ad a quibq̄ vident. ab omi
vidente ut p multitudine miseriā
sit confusio multa ¶ Cum el
iniecto ul potius in natus p pcm
hesit fremit nequaq̄ semetipsum
euellendus ¶ Cet tessat rodere
constiam. eaq̄ pastus esti vtiq̄
consumptibili ppetuat vermor
res vinem mordacem et mortem
vmatem horror maderet in ma
nus mortis vnient et vite mori
ent ¶ Et secunda mors que multi
accidit. vbi inimico petū ipius et
etrnis quodammodo simul videbit
esse condicio. ut quadamodo culpa
semp punit potit. nec vnq̄ potit

oppari. sic nec in corpore tormentorum
porrā aliqn finiri. nec corpus ipsum mo
ri aliqn valeat in tormentis. Ve
rito quid vltio sempiterna deferet
q̃ culpa nuq̃ deleri nec suba tar
mis desinet. ne simul orat etiam
afflictio eterna cū mal. Hec fratres
mei qui pauet cauet. qui negli
git incidit. Ser bernardus. O q̃
diuus delectatio cum longam ces
sem post se trahit etne miserie.
O stulti et vecordes vbi sit vba
illa. que cum letitia. trepidio. di
cere solebat. vente et pfruamur
bonis que sunt. vt vtam creatura ta
q̃ iuuentute celerit. Quid enim
alt pfuit superbia. aut diuitiarum ac
cantia. Quid contulit nobis tri si
erint oia illa tamq̃ vmbra et
sicut ants cū pressit. nō est inter
agū mereme. Quid pla. O miser
ri et miserabiles. tentu affligūt
et dolent. ut qualiscūq̃ tmg ex
ogitata diuo habeat finē cent
eis solacioses. Vnde posto poni
possibili q̃ esset aliquis lapis mo
lar adeo magnus. q̃ vbicq̃ cause
renciam celi attingret. Et q̃ aqua
auicula mirene quatitat. post ce
tum milia annorum veniens.
de lapide pducto solum tantu
prosit. sicut auellet. quatu est
detrina pars mili. et itru post
centu milia annoz totū auellet.
et sic p singulas ptes iterq̃ inde
ces tenemis milibus annis nō
plq̃ diminuet quatitas lapid
nisi quatu bis in magnitudie granu
vnq̃ milij. en prohdolor miseri
mitū grati cent si post talem lo
gam et planam consumptioz totius
lapidis finem habiuā esset pena
infernalis. Sed heu eadem conso
latio in seris aduia iusti a pe
nis est negata vno iterato mi
net eoz pena non mq̃ dolorosa
q̃ precedens. vno omne q̃d insist

et in beatis est matia gaudiorum.
reprobis est ma tormentorum. Sed
etiam de deo cogitare ꝑ stinto
ma est eis penalissima. Cum
ipsi de deo cogitant. no in quatu
sumu bonu. sed in quatu ē iudex
equissimus et vindictam sumes
de omni iniqtate etiam sua acqsi
ta eis remanet in penaq̃ augmē
tum. Considerabunt enim mala
que fecerunt. et que in fecerunt
et bona que omiserunt et que
paderunt. Considerabunt etiam
dampnū q̃ ex sua sua incurrerunt
et quo ꝑ sicam potuissent mala
euasisse et bona facilit fecisse. Vn
scient et non ignorant vno vo
luntate sed dampnatorum ingesserunt. Vnde lis sua sit pset de
lectabilis et de nuo bonoz bono
rabilium. tri de p acides est cau
sa tristitie. qm homo abstinēza et
no ꝑ ira eam optatur. Contra etiam
eis videre gaudiu beatorum cū
diem iudicij. non in particulari quia
hoc gaudiu in particulari. no cognos
cit. nisi cū iocuditate. sed in gnali
cognoscunt eos ce in gloria mag
na et ex hoc turbabunt. Nullū
enim sanctoz scum vident. et quia
sempiua bonis ineffabilia bona p
misit. Vnde dicit sapie v°. vide
ces trabunt timore horribili.
post diem iudicij no videbunt glo
riam beatoz quia tollat impi
us ne videat gloriam dei. nec tri
ex hoc eoz pena minuet. sed au
debit. quia in eoriam habebunt
glorie beatorum. quam in iudicio
viderunt. et cū iudicū agnoue
runt. et hoc erit eis in tormentu.
ꝑ vltius afflicent. quia non sui
digni videre gloriam beatoz. q̃
etiam sancti meriti possidere. ea
etiam que hic agunt. eis ostendunt. que in eorū pena cadere
possunt. Dampnati etiam ex

arbitrate penam vellent potius non
esse quam esse. licet esse per se sit appetibile. Patiens tamen et miserrimus esse
sit detestabile. quia tolere malo
est quodam bonum per phm v° ethicorum. Unde matheus xxvi° dicit de
uno traditore Bonum illi erat si non
fuisset natus homo ille. Tanta etiam
malicia et invidia repleti sunt
dampnati. quantum esset in eis. vellent omnes homines esse dampnatos. Imo vellent deum non esse. Ita
sic in beatis impatria erit perfectissima caritas. ita in dampnatis erit
perfectissimum odium. Ideo sicut beati
gaudebunt de omnibus bonis. ita
dampnati dolebunt de omnibus malis. Ideo et etiam felicitas abipsis
considerata. maxime eos affliget.
Ideo dicit ysaye xxvi° videant et
confundant zelantes populum et ignis
hostes suos devoret. Et quod
dicit luce xvi de divite qui petebat ut lazarus ad quinque fratres suos
iret. ne et ipsi venerint in locum tormentorum. Dicendum quod dampnati etiam
pluribus gloriae invidebunt. tunc sunt
ultima miseria. tunc minus invidet
primus. quam alius. et maior est eorum
pena si omnes pariter dampnarentur
Et quia videbat divites aliquos salvari. potius volunt suos quam alios
salvari. per suam penam minuendam
et per timorem invidiam in suos.
Vellet tamen absolute omnes dampnari.
et suos et alios. quam putat sibi
in placitum per eorum estimationem soli
os habere penam. sicut dicit glosa
super id ysaye xxvi Et tu vincentibus es. solatium est malorum socios habere penam Primitus in eis
tanta est invidia quam felicitas beatorum quae eis magnum supplicium
ita ut etiam deum odiant Ideo
eum aut Quantum ex multiplicatione
dampnatorum auctetur pena eorum. tantum in eis excrescit invidia. et odium quam magis eligunt plus torqueri cum
multis. quam mingi cum paucis. Ecce
dilectissimi quam miserabilis est perpetua miseria. Cogitandum est igitur sedule et attentissime. ne aliquem
talis pena involvat. quam melior illi
erat si natus non fuisset homo iste. aut bestia natus fuisset. ubi
tum corpore et anima esse desinet. Desiderabunt eum mortem et mors fugiet ab eis Et vere beatae steriles quae non
pepererunt. quia dolorem talem non
videbunt Et tibi filii mi. prosperitatem tradita sunt. in quo debemus
speculeris. speculando detesteris.
Detestando mala vitabis. vitando
mala has penas evadis. Et sic

Discipulus

Ex quo miseriorum. tam de pena
quam de. quam inferni penis tristitia
et horrenda proposuisti. ne habundanti tristitia. et absorbear et tristitiam super tristitiam habeam. melle
dulcedinis eam permisceas. ut amaritudinem dulcedinis. mabissim non
desuet desperationis. Sic enim leta
tristibus solent miscere. ut et tristes
hudent. et leta consuescant. et
consistent Cum igitur damnatorum
et purgandorum penas tribulit expressis. peto etiam ut de illa
celesti aula. et sanctorum gloria.
aliqua in medium producas. ut
qui doluisti quod fugere debeas.
etiam nostam quis amandum
est. ut terrendo attrahas. et attrahendo allicias. alliciendo suadatis
insinuas. quo sapore dulcedo.
penas non timeam. sed de vobis
consolatio respiremus mgr

Quam felix esset. si beatitudo celestis te insui amorem
recipet. teque absorbet in abyssum dilectionis. ut sic mundi amore
ortus. inter morsuis esset et dete
sicut de aliis electis dicitur
illud pauli Mortuus enim est et

vita vestra abscondita est cum xpo.
Ret het patria celestis amat pt. m
si saltem in gene nota sint que
bal gerunt. Nichil enim amat mi
si ogni cum. Set eam patria pris
sime. est locus vi mortalitatis. pa
radisus voluptatis. et regnum etne
licitatis. Tu vero peregrinus es. et ad
uena huius mundi. et ideo tamq
peregrino constituto peranda tibi
ad cuorum carcerem viui. qui te ca
magno desiderio expectant. ut
te dulcit recipientes. beatis am
plexibus secum consedere faciant.
O si scies quanto affectu te ingeta
exoptant. ut metesaldo adhuc tas
cis consatutus ad procellas et
tbmes mundi nulla trepiditate
moueres. videbis vtiq cuitate
illam gloriosam. illam at subli
mem. cerauro gemmisq viuentes.
de cuius portis odor nimium recte
atus emanat. platee eius con
strate sint auro mundo tamq
vitro pluci do. fundata in sapide
ris iaspidis pruchracula tbi p
inzesiunt. pa eius ex lapidi
bus est constructa. floribus constra
ta. margaritis pluentibus porna
ta. Ibi vnalis amenitas. aiuprna
lis serenitas. estualis serenitas.
quies vernalis. iocuditas nupci
alis. ibi vallis gaudiosa. visio ad
rosa. ibi celestes armonie psonant.
dnie sirenes intonant. voces ubi
losa decantant. ibi latab unda
plaudant agmina. et leta se mis
cent blanda modulamina choris.
cum voce dnim iucsitantes post
dominum. ibi vna vox letancia. et
vna ardor cordium delectabilium co
pia optabilium affluencia. Ibi na
assunt tristicia. et leta vnisa. O
felix ciuitas. vbi iocis sempi
ternis. et iocunda iuza omis
aure prius nescia. Tot ibi sunt
gaudia preculaia. quo quibus habet
mise et malis et ea solus dei noticia
comprehendit. Tanti enim vnusquisq gau
debit de bono alterius. quam de bono
pri. quo ad mundi gaudioz nonqua
tam ad extensionem gaudii. quasi
quibus gaudet de bono pri quia
maior est ratio diligendi. Unde
limus plus gaudet de bono pri.
qua petri. quia prte petrus pt
maior gaudendi causam. magis gau
dit de bono lmi quia limus de
pri bono. Set richardus. Tot go
et tanta sunt ibi gaudia. q omis
arismetici huius mundi no pnt ea me
tiri. omis ymaginari. loqui. rethori
ci. no pnt illa sermonibus explic
are. quia quod oculus no vidit
nec auris audiuit nec in cor
homis ascendit. Hoc est q deus
peparauit diligentibus se. gaude
bunt simul se de dei visione: mira
se de celi et aliarum creaturarum
pulcritudine. Intra se de corporis
et aie glorificatione. extra se de
angelorum et homi associatione.
Ibi erit deus speculum visui. ci
thara auditui. mel gustui. bal
samum olefactui. Ibi esca auditi
fulcis q non capit locus. sonat
q no capit tempus. olet q non
spezgit flatus. spezgit q non mi
nuit edacitas. hetet qd non
sinellet satietas. Ibi sicut dicit
augtus deus sine fine videbit. sine
fastidio amabit. sine fa ingratie
laudabit. Ibi ~~idet~~ scientia sapi
entia salomonis. ibi erit decoz mi
tas pulcritudo absalonis. Ibi ce
ditas esset velocitas asahelis. Ibi
debilitas videt fortitudo sampsonis.
Ibi mortalitas esset longeua vita
mathusael. Ibi esset paupertas
regnum augusti. Ibi nichil abest
nichil efficit. nichil deficit. nichil
q appetitur. nichil intra qd fas
tidiatur. et ibi deus erit tam pleni
tudo lucis. voluntati multitudo pax.

minicy

sapit

pitabit

memorie continuatio eternitatis. Et augustinus in libro de aere et corpore mysteria
O ergo illa vita ad impletis debuisti, ubi vita sine morte, ubi iuventus sine senectute, ubi lux sine tenebris, ubi gaudium sine tristitia, ubi pax sine discordia, ubi voluntas sine iniuria, ubi regnum sine tyrannis. Et idem ait. Illud quod promittit deus, fide non tangimus, spe non attingimus. Caritate non comprehendimus. desideria et vota transeunt. acquiri potest, estimari non potest. Ibi gaudia non desinunt. Ibi nichil quod amabitur deest. ibi nichil desideratur quod non assit. Ibi beatitudo induet omnes sanctos. et in ipsa presencia omnis bonum. et in ipsa absencia omnis malum. O nimium augustinus vita vitalis, amabilis, et memoriabilis. sep. ubi summa securitas, secura tranquillitas, tranquilla iocunditas, iocunda felicitas, felix eternitas, et beatorum sine fine visio. Ibi affluencia diuiciarum, influentia delicias, et confluencia omnium bonorum. Nam ipsum augustinum tenta est ibi pulchritudo iustorum. tenta iocunditas luminis eterni. et etiam si non licet mea amplius vivere seu manere quia omnes dies mea, ipse hac solum in mirabiles huius vite dies plenum deliciis. et influencia gaudium recte mitigare demonstrat. Non enim falso aut puro affectu dictum est. Quia melior est dies una in atriis tuis super milia. Et aut vita etiam consistit in stola aeris et corporis. Stola enim aeris consistit in tribus doribus. scilicet in visione que succedit fidei. in delectione que succedit spei. in fruitione que consistit in caritate. Stola aut corporis consistit in quatuor doribus. in claritate cont corporis

lacuna

abscuritatem. in impassibilitate cont mortalitatem et corruptibilitatem. in agilitate cont ponderositatem. in subtilitate cont corporeitatem. Nam corpora nra pro nunc habent passibilitatem. que tunc auferetur ex potali subiectione corporis ad animam. quam habent obscuritatem. et tunc habebunt luciditatem et claritatem. pro nunc habent successione in motu. tunc habebunt instantaneum motum. ubi tuto quo velit moveri. habent pro nunc resistenciam. quia non potest penetrare lapides nec ferrum et cetera talia solida. Tunc vero habebunt quia clausis ianuis non obstantibus duricie quacumque potest penetrare quia solida non glorificata non potest aut penetrare capa glorificata. quia alias illa penetrata essent passibilia. et penetrari posset in defectum. Ideo vel iam in clausis intrauit ad discipulos. per resurrectionem sua. ex dote subtilitatis. et etiam ante passionem suam quatuor dotes quas voluit assumpsit claritatem in monte thabor. in sua transfiguratione. impassibilitatem in cena sua. agilitatem qui super mare ambulabat. subtilitatem qui transiens per medium illorum ibat. Est etiam primum essenciale quod dicitur aureola. quia consistit in visione dei. fruitione tanquam tanquam magis et minus illud est primum accidentale. quod oriretur ex aureola. et iudicatione. propter victoriam hominis vincit carnem. propter mundum. per iudicationem dyabolum. Et hoc dicit aureola vel aureolam magister doctor qui vocatur anselmus etiam septem bona corporis et septem bona aeris. Corporis sunt bona hec. pulchritudo. fortitudo. libertas. sanitas. velocitas eternitas. Aeris aut bona sunt.

sapia. armatia. misericordia ptas. bona
scientias. gaudii. Dicit sctus thoma
ꝑ fine vlmu huiae vite esse visionem dei quia phi posuerunt
vlem a. bonis felicitatem esse in
tellegere sbas separatas. Nam perfectio vnqui rei consistit in quietatione cum fine suo. finis aut intellectus creatus est summum intelligibile
qd est ratio intelligendi alia. Summum
aut intelligibile. est diuina essentia.
que est veritas prima. Videbit et
deus in omne homine. nō tm oculo corporali. videbitur in essentia sua: cum
ille oculus corporalis nō est proportionatus diuine essentie. tamq abiectum ps visibile. quia nil videt oculo corporali nisi sit coloratum. aut
corpus splendidum. qd non habet
essentie diuine. Ideo solum patris
deus videbit oculo corporali. Sum
ex una pte visus corporalis. tanta
gloria dei inspiraret in corporibus
gloriosis. et maxime in corde apparet
expte alia. Intellectus tam clare
videbit deum. q̃ in rebus corporalibus visis deus participet sicud in
locutione participat vita hois. Et sic
cognoscimus aiam hois in corpore
et in motibus corporis. Et hunc mod
videndi ponit augs in me de ciuitate dei vbi dicit. Sic homines mouent aspicimus nō credimus viuere
sed videmus. Ideo lis diuina cencia
que est res visa sit semp eadem.
nō tamen ab omnibus equaliter videt.
et hoc nō est ex defectu rei visi. sed
ex maiori capacitate videntis.
aut ex minori. et hoc est ex merito
Pio. vel maiori caritate. ꝑ qua
magis et minus quis participat de lume
glorie. p quod cencia diuina videbit
cui go illud lumen glorie indissis
sit indissum. et potencia intellectiua
diuisimode sit affecta. Opte q
diuisimode intelligat deus a sacte.
sicud idem sol a diuisis diuisimode
videtur. ꝑ oculos claudentem et cadit
lucid a lectoribus. Vnde sicud stella
a stella differt in claritate. sic
et ꝛꝛ mortuos et visio beatos
Dubium. Sed vtq aie beate diuinam
cencia videntes. omnia alia in eo
vident. Respondetur ꝑ thomam
q non omnia alia in diuina cencia
vident. quia nō apprehendit diuina
essentia. Non em est nere ut sciens causam. cuius effectus cognoscit nisi totam causam comprehendat. quod tm non qpetit intellectui cato. vnq quisq aut videns
essentia diuina. tanto plura in eo
cognoscit quanto clarius diuinam
essentiam intuet. Vnde vnus pt
alium instruere vnde sicut stos
vpt ad diem iudicii pt angeli
sicud et sta angelorum. Tam illu
minare et pficere sunt actus ierar
chici quibus nō solum hois sed et
angeli superiores inferiores docet.
Vnde non est credendum q aie beate
omnia sciunt. que aput viuos gerunt. nisi etiam eis reuelat pro
gloria dei. et gaudio sanctorum
annuando. Illud tm q beatus gre
gorius dyalogorum libro dicit. Iudibi
est q nesciant qui scientem oia
sciunt. Intelligit de potencia ppinqua
se. q sic put si speculum voluit
eis reuelare. Non em apud magnam dei gloriam spectat aut ad sa
lutis pfectum sine gaudium si sctos
aie vident bibentes in tabna aut
hasiludentes in foro vel alios hoies
et ꝛꝛ insas. Gloriam regni in
dicent et potencia tuam loqnt
nō secularium vanitate. &c.
Vnde poss aliquis dubitare vtq
sancti in patria existentes agnoscant oones inas ad deum et
etiam ad nos fluas. Ad hoc ꝛꝛ
spondetur q duo est cognitio aiarum
sanctarum sctorum et angelorum
quedam vespertina sine matutina zeru

impio genere et hac no vident ea
que apud nos gerunt ppter rerum
absentiam que stat rem in pio
genere nesciu Alia vocat matutina
agnitio sicut agnitio rerum in deo
sive in speculo beate trinitatis hac
visione vident quod vi ea que
ad dei gloriam et ppm honorem
pertinent quod, vero non sic impti
nentia nisi quatenus eis divina cetera
revelat quamvis eam divinam essen
tiam videant no tn illa omnia
vident quia no vident illud pm
totalitatem veritatis sive tn vident
ad eorum laudem et beatitudinem
pertinentia Cum igit ppter omnes
meis sancti laudant et ad eorum
laudem pertinet quod omnibus nostris in
vitentur et quod in iwantibus subuei
ant Unde dicendum est quod omnes sancti
omnes nostras vident et agnos
cunt et si quis dicit Cur sancti
no exaudiunt omnes nostras tu
eas agnoscunt et magis cautatui
sunt quod impnta erant et imsi
rias nostras sunt Ad hoc videtur
quod eorum voluntates sint rectis
sime et vident voluntatem di
nam clarius quam nos Ideo ipsi quod
mati divine voluntati solum illis
subveniunt quibus divina volun
tas vult subvenire Et put vident
illum esse dispositum qui orat aut
put sunt illi experiri qui orat aut
qui vota sua offerunt quia etiam
distractus plurius subditi sin desi
deria no dicit sp ad impletere pm aut
differe aut negare pm subditi sin
voluntatem Unde sancti no exau
diunt ad voluntatem pm ad utilitate
et ad dei gloriam quem illo sequitur
quod pres sanctorum quantum est expte
eorum semp exaudiunt pro nobis qui
petunt quia non petunt nisi id
quod deus vult exaudire et hoc orat
nosunt Sed quod non exaudiunt sp hoc
est ex indispositione nostra Unde

Jeremie xv dicit si steterit samuel
et moyses coram me no est anima
a ad populum istum Unde no ex
audiunt ppter malitiam populi Sed

Si vero a quibus in statu vie
eorum divina essentia videre potest
sicut pm thoma et pm richardum
in apte questi pfati hois beatitudo
consistat in perfectissimo actu suo
ille autem actus est intelligere id quod
est nobilissimum obiectum s deus in
telligere autem deum in imti vitam
naturalem modum est per modum ab
stractionis et per speculum et in emig
mate pm quod paulus dicit eo quod sit
summe bonum potens unum et tota
bona essentia autem dei in me te
per mentem natur capi non potest sine
lumine gloie quod lumen gloie dicimus
quo mens levatur sup naturam
concreatam Et quia illud lumen
gloie natur habere no potest ideo
nec videre divina essentia potest re
tatur pm aut deus hoc lumen gre
infundere Ideo mens humana pt
sup se elevari et qui sup sensum
capi et sic videre divina essentia
Vel tn ideo est beatus summe pm
tn pm quod pm quod participat in
actu beatitudinis sicut corpus sive
participat actum agilitatis ut in
habacuk Item vel actu in
possibilitate ut in pueris Un
dicit beatus thomas quod moyses sic
vidit deum per essentiam sicut in xii° cap
ubi dicit deo dicit ad a
aron et maria Ore ad os
loquor ei et palam et no per enig
mata et figuras deum videt
vel ostendit impleta fuisse eis
petitis qui petebat ex eodem Os
tende mihi faciem tuam et ut
augustinus ait et ei in illo statu anima
videt omno ab actu sp abstra
hi Unde dicit augustinus sup ge
nesim ad tram quod deum nemo
per essentiam videre potest nisi ab hac

vita quando moriatur sine omni exiens
a corpore sine ausus et alienatus a
sensibus corporalibus Sic et sanctus
paulus Si cor. xii. in raptu vidit
diuinas essencias quas dicit ysidorus de eius
a pro vitam qua viuendum est metim
ut ait augustinus libro de ciuitate dei et
xii° super genesim et in questione pe
multima adorasse idem testatur illi
orum autem sanctorum nullus legimus
in hac vita deum vidisse Cum
quo enarrabilia sint beatorum
gaudia quo aut oculum non aut
lingua nostra ea vt explicare On
de carmina in vmpo Cue vox que
lingua poterit retere que tu in ar
tibus vino cibus sancta munera pa
ras exedit siquis in mesitas gau
diorum cor omnia que de illis
possunt excogitare nil omnia que
desiderant ibi habent et nulla
assunt ibi que timebunt Vnde
sic anselmus dicit Si gladius omni
ius posset omnia membra cor penetrare in tali corpore nullum esset
membrum quod non ardentissime re
pleret doloribus Sic eorum in corpo
ribus sanctorum omnia membra tui
mebriata sunt in mesitate gaudiorum Vnde quod psalmus Inebriabuntur
abuberitate domus tue et torrente
voluptatis tue potabis eos in puti
amici dei quemdiu et bibiunt
et insuper inebriantur altissimum Sic
dicit cantico v° Comedite et bi
bite amici et inebriamini altissimum
In abissum enim delicias feruntur
sancti sic in camino gaudiorum Vnde
si omnia huius mundi gaudia queunt
humana excogitare possit in vnam
massam comportarent in quatuor
minimi quidem illius qui nihil quanta
retur et si hoc sicut volunt fidem ad
hibeamus dictis beati augustini et ieronimi quam illa gaudia sint expli
legis enim in dicto beati augustini qui
scripsit beato aurelio ieronimo ciuitatis
epo de laude et appetitione beati ieronimi
ait namque sancto augustino eodem die
quo beatus ieronimus vesci mortalitate
cruciatus et in molestia vesci est in dulci
dum ego s. augustinus hoc mecum mea
questens dum cogitare quales glo
rie messent animabus beatorum et leti
tie quantitates cupiens eximde huic
tractatulum apponere pueribus seueri
distili quoad beati martini epi
turonensis impulsu cartulam parvo
pugillaris in manus susceptus breue
vellem epistolam scribere sanctissimo
ieronimo desiderio ut quitquid ex hac
sentiret responderet Cuebam mihi
tam difficile cone a nullo alio
inuenitur me posse emendari eo
rum Cumque iam salutationis exor
dium ieronimo prenotarem mesitabile
carmen nostris temporibus in visum
nostris quoque lingwis minime detectum
dum Cum in effabili odorum fra
grancia vellem interabat medium
horam iam completorum Cumque sui
por et ad mandatum vindicis me cui
dabat Vestiebam enim quia ea die mi
bilis deuota dei exaltasset filium
suum Itaque cum talem oculi mei
nudum conspexerant lucem talem
olfactu odore non senserat minus
abscipestebam Intus autem meis
in me serpentibus cogitationibus
quid hic esset vocem audiui du
gustie augustini quid queris putas
ne hic in mittere vasculo ma
re totum breui pugillo orbem
cludere celum in are concludere
ne vsitatos exterat motus Cue
oculus nullus hoc videri potuit
tuus videbit Cue auro nulla
psonii audiunt audiet tua Cue
cor humanum nullatenus intellexit
nec cogitauit estimare te in
telligere posse Infinite rei quis
erit finis et in infinita res qua
mensura metiet porro totum
mare in artissimo claudet vas

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

nulo poans orbem terrarum punctus et
nerer puncti) potius amicus omnium
celum desisset quam gaudiorum et glo
rie quibus beatorum aie sine fine po
sunt intelligere nimia pticulis
nisi ut ego experiencia doceris disse
ad huc breue spacium donec impleat
vite tue cursus hic non queras q
no ab aliquibus nisi quo tam felicit
ego in vem no put hic satisfacere
opa talia exercere ut primodum ibi q
hic aliqualit intelligere cupis tota
lit metum habeas no qui interrogat
nullatenus exeunt Cui interrogat
quis esset Jeom psbiterum cui explai
desinere decreuerat se ee satisfacturum
qui eo die in bethelem Jude oriri
orere deposito splendore omni et pulc
tudine et celesti gloria esset coronatus
a quo beatus augt quisnit verum be
atorum aliqua velle possent que
negant obtinere Cui beatus Jeom q
sindit aias beatorum sic in illa glo
ria esse asserit in deo solidatis et fir
matas q nulla eet in eis aliqua vo
luntas nisi dei et nichil velle possit
nisi que deus velit Jdeo quecuq
velint obtinere put et quecuq volut
deus velit et ad implet Nullus mq
nostrum suis hic fraudit desideriis
ecia minimis q nichil pt deum a
quis nostrum optat Cum ve fp
ut voluis deum habes et nra semp
desideria sunt plenissime adim
pleta Ere hic gloriosissimi beatorum
gaudiis iam gustat et preptit es
tatem plenitudinem ibidem esse gau
diorum nichil adesse cristicitatis et q
ad huc amplius adeum deficiunt vba
cogitationes cordis no sufficiunt ratio
abstupestit cum adpstruanda tam
ta gaudia cum se tenuit Unde
te et me et omnes nos mitto ad experien
cias realem tanctorum gaudiorum vbi
vos vbis nec cogitationibus opus eit
si omnes sensus omnia membra in
omno extasi rapuit secq ut ita dicam
no senciant p magnitudine et abisso
gaudiorum que experimua experencia
non vilescunt p hic q tenue renouat
et fugiat doloris gemitus ac suspi
rium et gaudium et leticiam obtine
bunt et leticia semptria sup tempti
ta eorum Insuper vlt dubia quedam
prmissa alia intuidunt primum vtr
beati in patria videbunt penas dap
natorum Ad hoc respondetur
q et aii diem iudicii et post beati
in patria clarissime et in particulari
videbunt penas damnatorum et
cu hoc vesile est cognoscant causas
aut et quare has penas pciunt et
eis nichil subtrahi sed q ad eorum
gaudium pertinet vnumquq aut eorum
pacione contiri magis cognoscatur
et contria nupta se poita magis eli
cesiunt et ideo ut sanctorum beati
tudo magis eis complaceat et de ea
uberius deo gracias agant dabi
eis visio penarum quas ipsi deo
cooperante euaserunt Nec in tempti
tudo visibilis rei redundat in imp
fecti one visibilis quia tanta sunt
repleti leticia ut nichil eos valeat
contristare et vt videndo eos q se au
gustiauerunt in hac vita et sub
sanauerunt ac torserunt amplius
deo gras agunt et letent q vi
derunt tales tribulationes et q
ille tribulationes impiorum eos ad
gloriam coopti sunt et stuit ex hoc
causam quare prmissa dei gracia
illam gloriam meruerunt

Si vero letant aie beatorum de
visa pena reprborum respondet fr
thomam Aliq pt ee ma gaudii
duplicit Uno modo pse qn se de
aliquo gaudet inquantum huiusmod
et sic no gaudent de penis damna
torum Alio modo p accidens et ratione
alicui adiuncti Et sic sancti consi
derando in damnatos ordines diuine
iustie et suam liberationem gaude
bunt Sic etiam deus no delectat

impenis inquantum pene sunt sed in
quantum iuste et ordinate Deo dicit
inpsimo letabitur iustus cum viderit
vindictam non inquantum vindicte sed
inquantum pene Sed vtrum
beati compatiunt damnatis videndo
eorum penas Respondet quod in piti vita
bom compatiuntur passionibus inquoq
quia adhuc in tali statu sunt quod fi
ne iudicio diuine iustitie possunt
in beatitudinem transferri a statu
miserie sic etiam deus compatitur
in piti vita iustis et beatis et angele
lis volendo eis salutem non tamen compa
cuntur eis deus et angeli hic put
compassio dicit passionem quia sunt im
passibiles Ex put compassio dicit
electionem voluntatis In meo aut
ex quo non put auffer a sua mise
ria ppter statum in quo sunt ideo ad
eos non pt esse compassio hoc electo
rem nec quo ad passionem Et si dicit
quod beati sunt pleni caritate et caritas
patiens est Respondet quod caritas re
gulat pdiuina iusticia que ordinat
caritatem et caritas sine iusticia et
iustitia sine caritate vere esse non
potest Et quia iusticia diuina hoc exigit
quod illi puniunt beati nolunt eos
non puniri sic forte vellent et
non esset contra diuine iustitie Cum
ignit lignum tam angelica quam humana
vino si omnia membra viverent in lig
bis nec minimum gaudium in illa te
lesti aula explicare possent Gloriosa
quippe dicta sunt de te ciuitas dei Ps
go sum in et adme aug in qua
magna sit militia diuitiis illio
quam adscondit deus diligentibus et
sperantibus in se et ad considerandam
iram et iudicium retribuendum Cu
ignit filii in Christo amoe patrio mea
si tibi suppedim que ait tue sunt pri
ua vino et nocua posuerunt a
bi diua Tafara suauia et dulcia
diua Tafar quatu ad execrabiles
et aucte mortalibus primdabiles qui
nes infernales Inquibus tamen tanta
infinita militudo bonum voluit et
reuoluit sibi et sicut tamquam vinum
et serpentum in mutabilis militudo
p arbiterie penam de loco ad locum
requiem querens et non inuenens
sine ordine sine modo Quis rectifi
cat an vnus sis futurus exeis qui
pstum sina est salomonis et tes qui
Quit iusti ati sapientes et opera
eorum in manu dei et tamen nescit homo
vtrum amore ill odio digna sit
et omnia in futum reseruant in ctu
et in eodem cas Vestit homo fi
nem suum sicut pisces capiunt ha
mo et sicut aues apprehendunt laqo
sic capiunt homines tempore ai extim
plo eis superuenit Et in eodem Cue
tumque pt mang tua facere instant
operare quia nec opus nec ratio nec
scia nec sapia erunt apud inferos
quo tu properas Et ideo tibi semp
in timore stans Ex Vde forte de te ad
uerit vnus ex vobis me traditurus
Cum timore quod dicit debes quod apstoli
doerunt Vnde ergo sum rabi for
midandum tibi est nec in gratiae
mq au de fis salutem aliqui sunt q
bus penis deputati sunt et ne tu
sis vnus ex eis cui certitudinem no ha
beas de ista presumptione Et ab in
icio mundi qstiones reuoluit quia
aqua agitationes et in vpi stola spe
repis in ea pscatos ad ignem et vi
nam tibi ignis infernalis sp in mal
tari cordis tui ardet qui te negli
entem exercitet te torpentem ca
lefacit et male agentem amalis
vrebit Ecce ipsi in tibi in mortalia
gaudia que vinam menti semp
inherent et sua dulcedine suam
tatem secularium delicias in te ad
vestet facient ne sic pisces male
sp in amaritudine sint et in amb
ritudine non sentiat Recola et te
vels tue miserabilis vite cui me
mit pater tuus bernhardus rea mq

omo sma quo temptatio est vita homis
sup terram Siquidem fallax z ne sim
fallere construxerit ut eum milli
ludat bombis multis mo voce promt
tit dulcem occultat onera Ado eum bre
uem se esse causat mo silat longio
rem dum pectore delectat et subdit
Cur ego vitam istam tanto tempore de
sideri in qua quanto amplius vivo
tanto plus peccto Cuidato eum est vi
ta longior ctrio culpa maior Cot
idie nasci resumit mala et subtrahit
bona Assidue valat homo p pspera
et adversa et nestit qn moriat Du
cunt iucundis et iocundissime morantur
homo vir mundi dum se victurum ar
bitrat ac multa longo tpe disponit
agenda subito rapit in morte et
extinguso rapit a corpore Dic m
ubi sunt amatores mundi qui ante
paucta qua nobis ad erant Nichil ex
eis emanasit nisi cineres et vermes Ille
de diligent qi sunt et qi fuerunt homis
fuerunt sic hi comederunt liberunt
iuserunt duxerunt in bonis dies
suos et in puncto ad inferna descende
runt hic curo eorum vimbi illic
ignibi ana cor deputat Denuo
rursus miseriti collectio colligatis sem
pitnis involuant incendis qui
ti fuerunt maritis Ecce et alia plu
mdicit sanctorum reperies que te a mdi
timore compescat pondera vigit et
empta an tue temptationes quas
huc vspite queruliteris in monasterio
pessim anderelitiones pntu acer
dumicia digitarum platuar sociorum
dulcisq patrie q magis omis plus esu
molestia causabatis te reliquisse qi
pazin sunt in comparatione penarum
infernalium quas p illa euadere
poteris et in recompensam in meste
studiorum que p illa mereberis
si fideliter constanter usq in finem in ipso
perseverabis Certe dies ac dernikar
ab labor vite mee vno est omis hore
et si alacior fuit pdulcedine no sen
tio Ecce tibi filii in ad tuam importu
nas postulationem tradidi inquiorem ca
dicione lis non multas quas autoda
tum funcos illi sint colorati hot le
gentem mone non di Cum primissa
in pricia religiosorum fratrum magis
ad devotionem excitandi qua ad fidei
astruendam sunt exercita Caritas
quippe omia credit omitas omia
fideliter acceptat pmas et fide desidat
Non capitosum auditorem dicta
non plum premissa in am sed et
omia alia dicta esse volo sine pui
dicio stamus sapientis Recq eum bina
refugio emendationis quo puriora
reddant in ea et ego me no causabo
offensum sed multiplicat ad utilita
tis tu essem si aliquid senarem
retractandum humilit retractare
Det eum pstuoso animo accessi
ad opus sed corde amoroso et affec
tuoso p do cui pompletione no
mihi quitquam laudis et hono
ris sed ei a quo cuncta bona predit
offeratur cristo ihu qui z super
omia deus benedictus in secula seme

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

De perfectione religiosorum

Omni cognito. 2 desiderio finito. sed dum in pleb doctrina cuiusq
operanti multa utilia 2 mira
sint: sicut supiterunt meta.
huic signo 2 error: finem
non habeat. propterq diuina
quis operatur finem non apprehendit.
tanto longius erit a eo. quo
tendebat: non mirassit quida
deuoti. salut sicut uidit. quas
suas 2 fines mentis cupiebat.
modulum vtut. Ita quo religiosi
sint in statu perfectionis quia
doctorum. Hec tendencia perfectionis
ad quod referri debeat.
an ad consilia euangelica. an
ad uota. ac emissa. an ad per-
fecta diuina. An ad culmen
contemplationis. an ad ordi-
nationem. aut ad statutorum
regularium. subquibus multi
tant observationem. aut ad aliud
quod tendencia perfectionis se ex
tendat. Quorum desiderium
accensum. placuit in paucis
assumere 2 rude laborem. 2 qui
magis de hoc iudicare ~~[illegible]~~
sententiam. salua aliorum
iudicio. stilo depingere pedestri.
Et multo sollicitiores plorantes.
2 scrutatores studiorum suorum.
religiosi esse dicunt. 2 tenere ne
intendrus ambulantes nesciat
quo vadant. Abbatem in fac-
tam religionem. Inde sectando
perfectio plurorum extraneorum
non tenet superiorem. ceu uiri
in statu locant perfectionis. ut
predicat predicto cotidie vox qui
lamentabilis exercede eorum pro
cedere dicit. Iudica in qui diligit
anima mea. ubi pascis ubi cubas
~~[illegible]~~ in die. ut eorum
ignitum desiderium. 2 ipse existat. 2
crescendo feruentius ignescat.
domine tanquam dicere veracitur valeat.
Inuenio quem diligit anima mea.
ut quod prius erat desiderium con
cupiscere. postea fiat desideratum com
placere. Ad quo primo studium are
ligiosis. ex exterior habitudine.
corporis habitus vestis 2 tonsura. et
separatione a secularibus. prima fa
cie declarat. quid interius
reputari debere. quo ceteris se
cularibus differat. et dicit aut dum
de lege mosayca iudei. circumci
sione 2 uestibus: alius ritibus
ritibus. 2 sacrificiis. distinguebat
iam 2 acceptis nationibus. signum
preat sanctitatis: sic impiad
regalique dignitatis filios sub suo
domino militantes destinet uex
illis ab aliis insignire. atque pro
exterior sine interior signaret po
sito. primactizeo. 3 in eo dauid.
ipso viuo absente. ut gratia
sit ipse se. 3 ipse signatus. ut olim
deus holocaustomata filiorum israel
refutabat: ipsis iniquis redempt.
dicere domino possit. Iame non sum
locutus ne prebis vrbis. 2 non prepi
ab indie. quod eduxi eos de terra
egypti. De ubo holocaustomatis
2 victima 2 cum id in ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
interiora sed exteriorum oblata
sit solis pacem conferunt admi
rari predicen interiorum hominis.
Ponit tam in statu quod ad eminentiorem ut status perfectionis
quia sectari. tanquam aliam nam
milicie apostolorum. 2 oc ipse duo
primo ad amonitionem ipsam. ut ly
exterior mutata. 2 sed ipsis
obtinent. fiant ipse in mistere con
sideratione ipsam. 2 ut sit exterior
sit mutata. per simplicem habi
tum transformationem. sic 2 interior
hominis desinat appetere. ea que

reliquerunt. sed mundiales cupi
ditates. Nam sicut beatus multo
conferunt interiora eis
quod donata. Ideo ut iudeus deo
precepit in vestibus similibus de re
dedit dominum preceptorum. et pha
risei aculeatas fimbrias dese
rebant. insignis commoditas
et gratias sanctitatis. sicut xpc
meora. de ipsis mt xxiii
Ipse prioris edificatio. ut luce
at lux eorum etiam coram hominibus
ut stigmata passionis xpi
deferant. et alios admoneant
et dei in ipsis glificent. sicut
modestia eorum nota fiat ab
hominibus. et cum et sanctus tes
moni in qre abtiis qui for
sitat dicit destruat abalius a
moi. quod. et edificatio proximi.
et dei honor. causae sunt quare
commoratio exterior. Putant
religiosi esse de aliquo statu
eminentiori. quam status non est
aliud. quod quasi sine modo vi
vendi. de quo promittunt quibus prima
rie. et autem sua gaudiae. pe
dicunt status conjugatorum. vi
duarum. et status religiosorum. so
dicit quoddam dicam porcorum.
sicut quod dicunt. et sicut modo
sine nae. ro quada de mobilite
positum p professione. tacite
seu expresse te stetand. ut religio
si. aut primum) consk. ut epi.
non aut ille status predmobili
tat hominem. ut alicubi ostendere
non valeat. aut dicit. si ne retro
cedat. imo de certa ministrante
nullus status. quod ad perfectionem
quod p. adhuc status perfectionis. qo
ad viatores. sine mo enim mag
statuta. Ideoque nullus xp sed
statuta. si sub. et sup. et quito sta
tus est eminentior: tanto ipse
ut homo in ipso omnis

perfectus vivat. Inter quos sta
tus religiosorum status non mag
ense. et tamen superiore est
pontificalem. de quorum dicit
et amicitia non est ipsum tri
tede. de quibus si quis velit
informari. et magis requiesci
et plida sit ipso de ia. et sine
Cidrat non stulus non adsta
to qui homines puchit ad
perfectionem. quia alius est status
finitus. et alius lectus. qui
respicit homines conducit
quo ad ultimum. prime sue
adhe quo ad corpus status
non perfectionis puchit homines
ad intra. et quo ad animam
Quo ultimus stud. quia finis ar
p pquisitor. perfectus tuc adi
dicit. cii attingerit primum fi
ne. adque res est ordinata.
cum finis est ultima rei perfec
to perfectio non est aliud quam
integritas rei consumata. ut
ipse de die etate. et in omnia
sua membra. dr vir perfectus. ad
statum hominis quod. capere possimus
perfectionem primatem. sicut
quibus est decorati virtutibus
et domus divinitus carit
et fratres per ligat omnes virtu
ut eos ab amat. mete dis
plicui non sinat. Caritas non
lupinum est vinculum perfectionis in
ter perfectos vero et imperfectos
dza est sedum. et structi decum
dano. quia in perfectis de fuga
et ira dicit maturior ca
tas perseverandi. firmi) eos ar
tenacius facit statuere in
vare. Imperfecto non est dubi
tacis ut id inferior collata
facilius infrigescit. et sepius
eos compellit perfectio legis
implicari. Et sicut stin homo

instatu perfectionis dicit esse.
no ex hoc, quod est actio de coib
perfecte. Et exterior quod obligat se
perpetuo. cum aqua sollempnite
adeaque sunt perfectionis. Ad
opera vero perfectionis possit aliq
dicere pinere triplex primo id
dicit opus perfectionis. quod precessit
aperfectio. secundum quod perfectus est.
et opera platorum secundum quod
sunt rectores subditorum. Tertio
opera perfectionis. Ipse enim tenetur
et perfecto. ut anima ponere pro
ovibus et. 2° ad quod dicit et
perfectionis quod perfectio plus
cota causat. sicut opera caritatis
lenice ut tymachibus resistere
paucitia. fide et castitate. usque
admoten. Nam maiorem
caritatem nemo habet quam ut
animam suam ponat et. 3° dicit
ad opus perfectionis ~~per quod tendit~~
~~perfectio~~ quasi instrumentum effi
cienti perfectionis. per quod tendit et
perveniri ad perfectionem. ponens
homines instatu perfectionis. re
movendo prohibitum perfectionem. ut
est omnibus renunciare propriis.
voto sanctitatis se constringe.
sine quibus non est ad disposito
ad perfectionem. Ideo dux triplex
status perfectionis. sic acquirendo.
et exercendo. primo est mequo o
strumenta tendendi ad perfectionem
homo acquirit. et impedimenta
removet que prohibent. et vel
hunt a perfectione. ut instrumenta
medicus habet copiam instru
mentorum. dicit instatu medicine
perfectus. ut sic perfectus medicus fiat.
et tertio instruta perfectionis sic.
omnia cooperatia dicitur tribus
bus. ut sunt iejunia vigilie.
meditatio et abnegatio ad ipsum.
ut et collatio pecunie pulla. et ad
pauperes cor. Ecclesiae. ut noxius passio
nibus. et ad actum perfectionis. et perfecte

carere possimus consecendere.
Ideo vero status exercende perfectionis
mequo iam tria sibi instrumenta
conquisiuit. triplena pos
sessione. ut perfectione talios possit
dare sicut et perfectus medius. ad
prinstrumenta sua carere. primo
status ~~nudit~~ bono introdit multi
plicare insepo. Ideo se diffundit et talios. ut homo sine sui
detrimento et alios lucrare pro
curet. Et quo liquide patet.
primo esse perfectione. quia se et alios
diffundit ex triplicia carit.
primo vero. 2° secundo. ut caritas
nutrien alios curare volentes
pro opera platorum. seipsos infoveas
~~sicut~~ dampnate proprium.
sic medicus pestilentia infirmitas
hibiti. et equit venenum de corpo
rat. Et operibus et patet. quod aliud
est esse perfectum. Aliud esse instatu
perfectionis. quia status pure primi
ad conditionem libertatis. aut finis.
et privat aut libertatem aut securitatem.
de qua nec locum habet in homine
attendi dupliciter aut secundum illud quod
intrinsecum agit. Sic et sunt ad duo
dimid. quia deus intuet cor.
pomnes id videnti ea que parent
Ps. xvi. 2° considerat hominem illud
quod agit extrinsecus. et secundum quod
actipere privatus status de homine
per quam ad certam ut non locum
put exercitatione statum insultat
et esse predestinado. Ille status
ut dicitur est primum quod aquam obli
gatione fertur. cum sollempnite.
per quam pectus firmitatem pecu
liare. ut de compactatione con
tractibus publice mutuo inter
homines fieri solet. Ideo stat
aquos esse instatu perfectionis.
quia non sunt perfecti. et conversi ut
mutuo de duobus filiis quod
unum pater dicere operare divinea

Rit nolo. pq a abnt. 2 optatus
est. alter dixit volo. 2 non uult.
Hic sciares possent esse pfecti. qui
non sunt in statu pfectionis. 2 p
lati aut religiosi requiri 2 multo
amplioris. a qui tamen sunt status
pfectionis pfecti uero esse nr. con
sistit d amplitudine dilectionis.
que hominem deo unit. d quo
consistit ultima uniu pfectio. ad
omnis 2 caritas. apperet assimilari
primo enim magnitudo pt. aut ex
nali inclinatione. siue cognitione
diuina. aut cum cognitione ut d ho
mine. deo ad colo 3 dicit. Super
omnia caritatem habete. que
est uinculum pfectionis. possunt tri
dice pfectio consiste d aliquo dup
uno mdo p se. 2 esse nr. alio 2 ario
2 accidens. primo ad dcem 2. ma
ritate dei. 2 pxi. d quibus datur
precepta diuina. ideo in precept dile
ctionis attendit pfectio. ario aut
2 mstinta r. pfectio consistit d con
silib. que omnia ad preceptorum ob
seruationem sedma 2. sicut 2 ad ca
ritatem. si tam alii. 2 alii. quia
precepta sedman 2 ad ea que sunt
contra caritatem. cum quibus cari
stare non pt. Consilia aut 2 or
dinan 2 ad remouendum impedimen
ta actus caritatis. que tamen ca
ritati non contrariantur. sicut 3 mun
dii. occupatio negociorum secula
rium. 2 cetera. quibus unde augm
ent d Dionisius. Quercus. ma
dat deus d quibus unus non
mechabet. 2 quercus nd uide 3
si praeter consilio. monet 3 ex qui
bus unus bonum est hominem tie
rem non tangere. tunc recte fi
unt. cum referunt 2 ad diligendum
deum. 2 proximum pt deum. 2 ut pau
tactum est. Abluit moyses d colla
tionibus primum dat uiduitatem. 2 p
uationem omnis facultatum. secunda.

2 cata. tiam. nd esse pfectionis. sed pfectio
instrumenta. quia alius non
conferunt disciplinae alicui finis.
sed p illa pueniitur ad finem. nd
tamen dentitate hec requiri
ad attingendum finem. siue pfectio.
quia alii aliquo fine illis consilis
pfectio esse pt. sed competunt ho
disponitur ad finem. removen
do impedimenta occurrentia. q
primos solent a fine impedi
re. Vt multum utilem vnd ire
unitas parte. primus p submoto
obstaculorum. deo vpr aut Di
vb pfectus esse vade 2 vende. 2 r
in quo primo pfigit metam. sed p
fonem 2 pomit impedimentum
publicationem. ut nd retrahere d via
Religiosis tamen nd licet p dam
dia tondere ad pfectionem. quam
p hanc viam consilium. sine ordi
pfessione sunt ordinata. licet s
in seculo remansissent. p aliam viam
potuissent ad pfectionem peuenisse.
2 ocli. propter ponsos publice
peos stantes. 2 solempnisata.
Quibus enim nescit. pt stoicum milia
tam ducere. quod d nouo lege.
non p hanc viam. sed p aliam adue
rem pfectionis peuenerunt. nd po
potest p dicta impedimenta. vi
abraham ysaac iacob moyses ab
dauid zacharias ezechiel ysaias
ipsum mcp vmetu in regum lege
ti d multis possessionibus. 2 amo
re gtmenti facientes. 2 rem pratum
cupiditates. pacientes. ipsis utentes
tamen non utentes. amministrando
pfectum. gradus astendentes. p
tmeroeubus admis. 2 nd p ibo
quia nd optulerunt modum quem
di consulebat d religione conuersa
li quia ego mihi ut time 2 d reli
gioso d statu pfectionis ut clare ex
sic scriptura collata ex eorum opere
Quibus enim mt multos religiosos
sic pt dcem 2 stare sua pfessio

pua suppellectilia. 2 vilia sub
obedientia plati sui exponit. om
ne cupiditatem cuiusdam. sic
aleatorem filium suum vmbon
ted. ad vnius iussionis voce. sine
mora. nocte consurgens. p
seipsum crudelissime ut vita
durum in carte primo voluit.
Sic de iob patria. 2 filiorum
2 omnem rem extraxit. 2 ipsum
corpus flagellatione pacientis
sine deo gratias agens. Com
parat qui vidit p stone. mo
denorum multorum religiosorum
pstoi auctorum. 2 alias primos
sanctorum in statu stare. Qui
nam sunt illi. 2 laudabimus
eos. Nam 1 2 ad pstone. se
ipsum ipse. 2 medium mundi
dimittit. de interior pstone licet
diminuat de statu pstonis. et
aperit plures pstat impedita
ad pstor. no tamen exterior sicut
gloriosa assumit 2 anima in
lello. licet alii sine armis tum
pstat. sicut in assidi et primi
tus 2 religiosis. licet stares
quod abiecti illi pstores sint.
sicut qui sunt bni armati. 2 ab
stacula pinoues. facilit tz p
impetere pulcrisim. 1 2 mili
qui ex statu pstonis in fire ve
lint pstone. aut eorum. ex statu
stare. in fire volunt pstonem.
no enim ex statu. in quo est
quisq. incedere stare debet.
si aliud 2 gloriae diuendi. de sta
tu. et sepius in statu quis. contra
statum exaltat. 2 dignitatem ipso ve
uoris. Et blandiunt sibi plures
lupeis ordinis de statibus. 2 exterior
bus cimonis. credendo ipsis suf
ficere illa. 2 in mundi curam. p stone
stantes. in pulcritudine exterior.
sub plus secularium. adimo 2
uorum pcis structionum. a panorum

penatorum. Hic olim pstanser. et
stribe iustitiam sibi applaudebant.
de cultu exterior. cum diu gloriens.
2 cuiusque lapides. interim. Ad con
cordes ammaeum. sibi pstentes
impia sua aut statuta extendere
non valeant. ad tyrannum. mitte.
ret sine ad aut interior pudrite.
rum de interioribus dicis sibi soli
iudicium reservant. 2 platorum sine
solum constituit exterior. et homis
bedmarorum sub quibus solum vim
coactiua possident. monendo
2 exortando ad interior pstones.
ad finem autem interior legisla
toribus p facere homines virtuosos.
non cogit ad virtutes. p cogit ad
opa exterior. sicut opa virtutum.
2 amato cogitare p penas. qui mul
ti quaerendo ut penas deuitent
solus exteriorem. et contenti. 2
fiora sua negligentes. Hecq; secu
ri non adradice. p. ad ramos
ponit. Deo sub exterior honesta
conversione multi ebullunt ne
impacie. 2 iudice. 2 diuersi cupi
ditatum venati motq; qui tam
de facili explorari pnt. opus tep
tatorum vorti o gradientibus. et or
tori ideo acti quia adere se pri
dunt. interiora occulta velimus
tes. 2 rationem diligentiam de inte
rioribus facierk. Quod si fuerit
debitum cuiq. vulnibus suis sol
licite remedia prudentes. sen
tiunt utiq; nullum laborem cassi
ri. cui gladius obtusitas diligentia
constat pmollire. Deo et hodie
pauciss. ad pstor. quia cura
negligit 2 p sortium pua din
tme. neglecta. omnis submergit
Ita cimpa assimilat vicut de ho
mine. cum drimtur. con sucru
dinum gaffera. vtam 2 dnaz.
sicq; rudione. no admittit

1 pacient

1 assimilant 2

De gradibus perfectionis sive meritorum

sed prolege defendu. 2. Si scriptura
sacra clamor appellat. sic pro
publica custodia applicant. pt ipsum
energie defend. Non tam qui
perfecto cuius notitiam ad salute.
tum pene infinitis sunt gradus
perfectionis. cui 2 in domo patris mei
sunt mansiones multe sunt. h gradus
perfectionis. Distinguitur. aut perfectio
magnitudinis. sim gradus caritatis.
in qua consistit perfectio. primo igitur
gradus perfectionis sive cui
attenditur sim solutate. tam
diligent quod diligibile. ut
sic deus diligatur quanto diligen
dus est. 2 talis diligendo non est
possibile. alicui cuique. quod in
finito diligibile est deus. 2 c
latura infinitorum non est ra
par. sed solus deus. Alio perfec
tio attendit secundum totalitatem ab so
lutam. et te diligent. quod
affectus diligent sim toto
quod posse et actuale tendit in
deum. et hec perfectio sim pos
sibilis in presenti. Certa perfec
tio est quando non attendit sim totali
tatem diligibile. nec sim totalita
tem diligent. quia ad hoc quod
actu feratur in deum. si quanto
adhuc quod excludunt ea que
repugnant motui dilectionis
in deum. Hoc autem modo dicitur
ab affectu homis excludi
quod caritati contrariatur non tota
dina caritate est. quod ad omnia
aut sup. aut eqz deo di
ligatur. Sed omnia excludunt
deum. sim infra eum. In ordine ad
deum non est contrariatur caritate. Alio
magnitudo ab effectu homis. non
potest excludere quod caritas. sicut
omne illud quod impedit.

neaffectus mentis totaliter
diuiga ad deum. sic tamen
quod caritas cum illis stare pt.
sed in imperfectis. 2 perfectio
et quod caritas adhuc multi
plicetur. sic gradus sim augmentum
decrementum sed ac plus et
minus est capax solarium radi
orum. sim sim purificatio quos
gradus nemo posse exis. d. sicut
tamen nisi solum deus. signa
tam quedam possunt simul
ex operibus. ea sed in primo
opacio arguit formam. Quod
sed ad gradum caritatis
fundamentum. accipe possum.
ex xpi auctoritate dicentis. ma
iorem caritatem nemo habet quam
ut animam suam ponat quis
pro amicis. Et ex alius scrip
ture sententiis. a posteriori s.
ex effectibus deficientes
d notitia causarum. ut vis
maiora opera aut fieri. aut
ipsum ~~perfectio~~ pessima ut
sunt caritatis indicatiua.
et ubi maior perfectio. Ad
omnem tamen alibi. perfectio formam
operationis. perfectio ex quam
iuxta ut forma homis quam
magis disponit ad nobilior
formam susceptionem. Et puto
perfectior. in magnitudine principal
ter ore quia tamen. cum
nimis nobilis opacio. mise
ex maiori caritate procedit
quia alia maior opatio. hoc
tamen minus latet. licet nec deum
placio vis caritatis procedit
ex operis nobilitate. et dignitate
ut vita ex mandi caritate ex
quibus procedit morte primo ac
cipitam. aut pro fide. aut pius
tricia. et fratria dilectionis. quia
dare elemosinam. aut actu ceo
mis. quia plus sit ipsum
damnis nos. quod nisi difficultas

maior est in prima quod i 24.
Dic eum sutham acquiere
volunt iob. no vam quisse
sapiten. pgreciu 2 pigneciu
ablacro. dicens. pelle pro pelle
2 cuncta que habet dabit pro a
sua. Quigarim nd acquimo
pfitor esse caritat se 2 sua
deo in religione offerre. cp
sam sua: in stilo remando.
p hm greg facilio qtepm 2
sacrq quid voluit. 2 hm au
gustinu sup psalteriu Qui di
facilius omnia sua pau
pibus distribuit. quod ipse
xpi pauper fiat. 2 facilius
modo adepta pmit. cp de cor
poris diuellitur. Qor stiens
olim fres in egipto. ro si
pres preceptia onerosa ipsis
ponebant vnq altiq pnge
rit. ut palio implet. sq no
lenia tardq acceptan 2 ab ama
toris mihi acquisitione 2 por
sarit ipsi tardione ne assecu
omes gradiq pfectis. sue
caritat fore cuiusq mtzud
ad salute. hz sufficit et minimq
2 infimq gradq caritat. ut
mtq pietiq Et ille tardz. ut
pfit melius denuten. 2 pro
missa deo soluant. Alii tri
mstrazubq. 2 aliter d religi
osis pmis eni sunt ddica
acpo seruatu mandata. seruis
no sit illiq. hz oz ut 2 reddat
deo vota sua. que distinxe
runt labia ipsorum. ad alter
pfectis arte consendenda.
hm limites cuiusdz religio
cu se sumsenit. Ad quiz
spes religiosis. et limitibz
est distincta. q. ad quos qdam
ulti quos cogi non possit.
ne infra aut siquis de stede
sui picado nd oz. Et isti limites
extenoe professionis emisse 2 re
aut statutorum. sub quibz mutat
pendi. 2 agnosci vz. Ro quiq
dam 2 d. q. pmo d quibus fuat re
uocatio. sz q quibz religiosis.
licet no teneat esse pfectis. tenet
tam tendere ad pfectione. nd no
ambo vnd hz singulis sua pazz.
Ut quo sto? q tendentia pfectis.
ex dulce vocaluli impetrat
quda motio qtinu ipsiciens
ad hm. ad q tam ~~tm~~ nuqua
pr plene ptingere. aliqd aliqd
est hmis ipsiq tendens i pnti
uitaer psuere se quis esse pfec
diua aut aplio pfici non possit.
qd dentro uiatore concedi debz.
hz sic quisqz tendens ad pfectione
se qre debz. ut pp strimotu. 2m
pfito. ut pp restet adhuc aquid
ipsiq fermd btus paulq mise
rob oppsit ad pfectiu. 2 dicens
Ego me no arbitro: comphen
disse. vnd aut q quid res sub ob
lum stens. ad ea id que sunt pa
ra extendens me ad destinatu
~~ufe~~ pseqor ad bramu supne
uocatis Et subdit quicunq
go pfecti sumq. hi sentiamus.
Ecce paulq pfectu se assert
2 se extensu dit ad pora. nec
se apphendisse arbitrat. Vnde
iusti homis pfectio diua est.
se recognosere imperfm. 2 pp
tendere ad ultiora. nisi adhea
uid future uite Per aut imp
fectio cit 2 ex continua pugna
tamis. 2 pnd. 2 fomite contrit
to 2 corpe. adam xgranate. que
mtiac uita nuqua delegit qd
ab a quo potuit expugnari. sed
est eni ter pauli sma Caro co
cupiscit adiuis spmi. ex quo
tollit illiq bni di. in defessi pfi
ciendi studiu. 2 ingis conatus

ad pfectionem pfectio reputata. Dicit
eam proficit pfectus. 2 iam pfectus
est 2 tamen pfecit non cessat.
hoc ipsum enim pp tendere ad pfectio
cui effectus est adeo sicaceptus
ac sp pfectus est. Comiran 2 ad
deo huic tendere in pfectione.
primo vere ede actu effectus. 2 af
fectu. utali proprio p cupiditates.
tamen tamen ad vomitum sui.
que est apostasia spiritalis. 20
repugnat quic tendere esti
re Domo. 2 nolle ulterius pro
ficere. quia iam sibi sufficeret. qr
p hnd stare velle. mysia dei
2 nolle pfice deficere est. Ipse ac
cedit illud quod hnd aut i
simone de contusione sed pauli
fices mp. nemo dicat de corde
suo. leuia sup ista. nd cuio corde.
lidz magnud. si m hnd ma
neri vomitibus. ~~mp~~ immissiz
potis. Hec mp fices est o pma.
hec blisp geid vrid missibus
mspm stm. Ecce tales iam
figur pede. ulteriu pgredi nd
tendens. ideo repugnat huic
tendere. mp pfectoque signat
motus qui contria 2 quiete dig
uero queda huiu tendere pos
sumus assignare primo si eli
tosis sunt est paudy. multa
secundum ipsi psumes. ubo.
2 fed. corde. contmisces. sicut
1 mari constituti pp timent.
donec veniat ad portu dicit
te sptura. bnis homo qui
sunt est paudy. ecce dit id
bm 2 tam adhuc paudu
vid tad pp consilia qui tacqui
est sapiecioribus. suspectam
habz omes sed opacme. qd
predit de cordis humilitate.

2 illetalis sum sed semp
submittit sensibus aliorum. de
se non psumes. Si enim qz mos
paudoeid. ut cerat tuta ha
beant suspecta. Cordis signum
est huius tendere abice a se
oma superflua. cuio sa. delicio
sa. dulcibus. cibis suppditali
bus. uliorib; qtepribuiorib;
qz ee contenta. ut sz anim pp
hor designet. m hnb in finis
nd delcari. ut cupidio de id
aliqua. q extid delcari pnt si
solid ad qd ac uiri ad quod te
dit. Quum enim crescit cupi
ditas. tu decrescit caritas. 2
ogiso. prut dicit dugil. Ad
lxxxiij. q. veneno caritat
est cupiditas. pfectio id nulla
cupiditas. huic cosonat illd
quod aut idem li. 2. de moyses
aut s mven gratiam o. o. f
omde mecq. tempm. Illa est
go spes que rapit omem ad
ma ridem desidero sui tato
ardenciore. quanto p mudiore.
2 tanto mudiore. quanto ad spiud
lia resplgente. quanto ad animalib;
mdiorem. Hz m signo p. p
ugil dyscipulo consere. p de
animacione diligente. 2 confes
sione pura. p q em amonet
impedimenta quibus tendere.
sed qui pdus pat. qui ad ani
bulandum. conlnb 2 explo
rando sollicite. nec ea lutum
bus aut bestis impediat.
dicens pp illud abacuck sup
custodia mea stabo. 2 illud
dauid. Cogitavi vias meas
2 cedidi pedes meos o septmo
ma tua. Dossdit. 2 alia sit
pom q m postridib; ptebunt.
Sed 2 ultra dit. an qeoten
dencia dz anim ferre. ad qsili
dim aut pceptorum. ad statutor.

ordo tendere ad pfectionem

aut contemplaco. aut pmi
tatem. conscie p fcor. cum
m tgnb omibo possit aqua
pfcto reperi. ut sit religiosi
fondat. ad dei laud. tri
ad finē sue meti sibi pre
fixam. sicq cuesub. Ad tgor
expozibus dicit pdi. po
deriq religiosi instatu per
fcoms acq. exns. studu
suo applicans. ad dei laud
pe pfcoms adpistende.
referns illud o vnu sunu
lomd. sit indina dilcōē. 2
indeo non sit ad transgr
sor. quia tendens. gtia. q omia
2 glia illoid. inst. defiut.
adp sticē. tanquā ad ultm
finem. et tamē vnu pmqui
fim quā reliquū. ut conten
placoms studiū pmqui
quā aqua alia. stantiby tri
alis que denitate exvoto
qonmēz astringūt. deinde
pnitas cord. ab omibo cupi
ditatib. 2 passoibo sepab.
deinde actual abiectio. mu
pedimentozū retrahencū.
sit pnitēd. amicoz. 2 sociozū
2 quozcūq. m tgor mundo de
lectanciū. 2 mentis actual de
iacō indeo. 2 relacō omis ope
rū indeo. ad solū complace
dū. sive tpitual. sive actual.
ad dei est possibile viatori.
imo nec licitū omia actu
serve d deo. sit roma tedenti
bus acto sua. et que directe
nō ordinat. aditmerad. et d
tual. refert. ad finē. eo ipso q
nō repugnat fim p concepto
nō extempnit finē dicim)
ordinari tpitual. in finē pau
lo dicte. sū inducat sue habit

ad quod facit. omia ad laud
dei facite. sicq mens sire dis
posita. et finis fundata. d tri
cone. ut nō sit mt empta p cōma
tanta intencō. licet forte p ōe
hed. q si actual. ratiōē attādet
ad finē. que opa in finē referet.
ut tamē differendū. qd stoms
duo sub finis religio. nū
diuisa dicit. et stricta religiosō.
ut sit pfcor. religio astrin
gat suos pfessores. ad seruen
dū cōstitū. aut pticē ut
verb gtia. inter sacras reli
giones. Cartusien. religio
sitatis solitudine. 2 pfessiones
tenore. ad contemplacoms relis
tudinē. magis teti. q astrita
ut credit. deo ipo adhencori
desideio obligant. tende. ad
dis eminencores pfcoms. na
ipis loqnt. bnd dicit. non end
quit. vanist omnem sanctit.
sit omis sanctitat pfcōē. pro
fessio vta. celos transcendit. sub
angelice puitati. et ut d qd
ad eosdem. deo mentes cord
ualde dnt. depurari. ab oēi
passiombo. mundamb. ut ixi
dios dine luc valeat pcipe
clariores sic aer plus depu
ratos. plus capit solarium ri
dioēd. et licet actu opacō
nes corū se extendant ad eu
q repis requirit natitas. affec
tamen. 2 mete p deo cupere
dnt. misere. Quia dicit bnd
erinis anim omis se cotepnt
labori nō attendens quid agat
sit quid agendo intendit. q in
tendēd ad pfcor. d ad religiosi
summit pfcōē. quia q pfessores.
obligat exclusione mor. q
devoto pollensat. d qipso mor
meliude inde ut religiosus.

moreb suos sp deflectur ad alia
ora. quod dat appoito. nd ster fixe
in uno. tangi sibi sufficiente. licet
em religiosis potit ee in tali
statu. mquo si decedet morions
saluare? non tn ideo sbi i affec
tu face comedri. ut sit ei deest
propr elacomb exclusione. sic
2 omeb sancti. in timore. 2 tre
more salute ipozum operabantur:
stdm consilium apli. qm 2 ipe dit
se castigare corp suum. 2 i seruitu
tem redigere. ne reprbo inveniat?
Ergo 2 ipe adquc studuit pro
ficere. non reputas se pfitm. cu
ta n dicat. ad ttimo bonum ctam
certam. cu ejo consumam. 2
quito magis nos reputati locus
te. in tmo comparione. in defes
sis animis. studium nem applicare
demus. ad semp proficiendo ul
terius Reputando ond sibi suf
fice. ad salutem. statu mquo
e ex oribus sub. in adit o int
dacoz. que ab eo omez sincra tol
lit. 2 eo ipo quo se sufficientem
reputat. 2 qi o illo deficit. dod
bus incipit deficere. imo qnto
alcius proficit. iustius. tanto ide
sibi dz apparere ee mno pfectus.
ut vicimor sole suas maculas
clarius intueat? 2 magis gtu
2 iudis deo ee debz. quo quis
altius proficit. cu a se tor non
habeat. 2 magis ingratus et
superbus fiet. ut sic luceat opacu
2 disciplina. nictam habeat af
fectus tamen desim 2 intencio illo
unqm finc claudam? Et tuco
tmo est. qua acto extiores fi
dnt 2 sup uires corpis 2 mgis
suram tpe. que sunt finita. amor
ad desim 2 intencio. respiaut q
dus d lacomb 2 d ulchibde. que
sunt infinita Ro 2 mssi pt
pate. que sunt extiora signa.

supme d lacomb. imo 2 pro
2 quo ad dei dilcone. 2 quo ad
prim Nam quo ad dei dilcz.
nidz aliud eudencia signi.
qua sequi ipm uisz admite
p obedientia. qua ipe fictus
obedien pro uisz ad mdem.
ipo teste Qui mqi wt pi
me venie tollat crucem suam
2 sequat me Et petro ait. se
qre me poenis ei passione
crucis idem ait Et paulus
ait Ego non lugari. sz 2 mori
patus sit pro mno o relinq act
xxi Et qui dilo patus regis
totus ei mundq 2 omb compa
rie eius crucifixe sunt. nid
amas in timeb o tor
mudo Et qz ia nd vivit ipe.
sz xpc in ipo vivit: ut olim
o paulo vbi id ade vivit pas
siones. pre iudie concupie. xl
ne qtie ci signi eudens qt
nd incaudate ipm ee pfectu
Et signi id supimi. fine d lacom
mb. qt res 2 totu mundu. imo
2 se ipm pond p fide. imo usq
adnimcend d alcoz se extendit
sz dm pfectu 2 oc extensive.
sed intensive. ut amore sui
creatis. 2 omi exticend o se ex
tingnat. dicente paulo Ego
impenda 2 impedar ipe pro
anibus vrib. q. d. dignis illis
non qabeo. quod omno nd 2 ip
2 illa trudo paradisi vrib. po
qtidie. Inime d amplnozum
verberib? irrisiom. 2 cetera
talia pcitaced pessio. ad que
mno sunt quasi indt illaco.
Qi? quicad illa pacieda diffi
cile se ergat: nd ambigat se ima
ritate dei 2 pxo ee impfectu
id nr motem sibi gmata suff
re possit. cu ista nos psupponat
illa id pocto In tnbs go 2 qi di

signis potest se quilibet expi-
ri. In quibus gradu distinguit.
ascendit aut descendit. Sicut
paulo post ostendit. Et emulat vo
effectus caritatis. Et quo ad
malum deuitandum. primum opus
tam deducit usque ad finem apostolice.
qui est iam dicit. Non cogitat de
malo. usque huc admalum alterum
appetitum. primum deducit usque
ad hoc. qui omnia sustinet. Et omnia
suffert. Quo ad bonum exercendum.
primum usque ad finem. qui deducit. qui
etiam non solum suo proprio bono
gaudet. sed et alieno bono. con
gaudet. Vnde et dominus dicit
Deo autem caritas. patiens.
est. quia ad tollendum mala.
irrogata. benigna est. ut ter
se usque ad dilectionem diuinam et
se extendat. Non emulatur. sed
non tristatur de alieno bono. non
agit perperam. et perfide. ne bona
per alium fiant impedientem.
non inflatur. Deberemus propriis
se dominando. non ambiosa.
sed non cupit alius proprium. non
quaerit quae sua sunt. sed alios
utilitatem excludendo. Vnde
nisi prodesse cupit. Non irri
tat mentem. aliorum non cogitat
malum. sed cor suum superiorem
confundat. non gaudet super de
iniquitate. sed aliorum non proprie
do in iniquitate. non acceptando
de aliis. Vnde congaudet in ita
ti. aliorum. quod est de aliis dici
ut mutuo alienum ut suum
proprium facit. omnia adiuta suf
fert. quo ad obiectum diuinum
omnia credit. quae vitam fundat
tangit fidem omnia speratque
vitam promittit. ut sit fides et
spes caritate predicit. Quod
sed astruit. sed promissa patienter
et longanimiter expectat. Aut

omnia obiectum aut plagam primam
spontea acceptat. Quae magis
caritas tante dignitatis. Cum
quia excidat. Hic multiplicando
multitudo quinando. Et ita
alter. et notat. Hi sancta in caritate
omnia. quia ascendere suos suos vo
lunt. ut ibi tangit ad metum oru
los suos semper defixos habent.
sicut aut proprium aut propriis
speculantes. sed et non defecisse
tendentes. et sed magis proficiat
ad tanta eminentia. adhuc non defi
cient cupiendo. amando. cona
do laborando. prudens suis. et
hic labor. et studium quam proprie
proprie eis equitabit.

De modo proficiendi ad perfectionem

Iam restat perscrutare sed predicta
adhuc equare possemus sti
lo exarando. per quod introducti
media et modo ad amores dei
perfectionis et etiam quanto studio
devotione valemus. Illius tam
ducatu presumentes qui aut
sine me non potest facere. nec
enim diffitendum est. in homine
adhuc fore. quo se capacem reddere
sit. ad profectus culmen attingere
dicit. satis quo ad removendum
impedimenta perfectionis. ut sit va
sis. paret quibus oleum dicitur di
mittendum. non enim dominentur
aut repentibus affluere. et hic ad
quo tanto domino pocus. et ipse vi
etiam utique non est dictor in hac re.
et semitas antiquorum diligenter
re. et quorum locum pacificum. et
pacifice longe ab eorum morbo
distantem. ut liquide apparet. sed in
structores sacrae religionis cause
additum. vt Antiphonum. maior
arios. patriarcharum. benedictum. bri
gaudium franciscum. dominicum. et
cetera quibus sed inter nizanie
quae temptant. sicut locuste apparebant in equalitate.

gigantis. Qui enim statua nabuch
odonosor. ab auro capite ad
pedes fictiles dicunt. Quod
non solum in religionibus sed 2 de fide
xpiana dicere p facile est. sed in
veteri quod nouo testamento. Ca
pita aurea rete dicere. fortissi
mos veteris testamti fidei au
tores. abraham. y saac. 2 iacob. mo
yse. 2 ceteros. quibus primo deus
clarius dnotestere repit. 2 adiu
tio fictilitate. ymo p fidei. et
malicia plapsa est illorum pro
genies. late clarius conspicit et
Autor qd 2 ipsis. 2 dnm petra
rid occidentur. pi formt. ad fi
dei noui testamenti et vcante
ad. ad capita aurea aptorum 2
p successio tpis quita et decem
magnatis. tam in scripturis eccl
istis viris. 2 plat. quod dre
ligiosi. nescio quis habeat dicere
palpabile ar. neis se offert tpis.
Qd si fatio de certa dme gre
imputare uelimus quid. 2 nabuch
odonosor mang dm. pene oblasphe
mia, maiderum. ipe enim semp
stat. adestiu. 2 pulsat. ut aut
ipse. si quis apperuit dulcis
ad eo cerabit. mere 2 segnitiei
2 tarditatis imputatur. qm ad
tpmdiat diquitas. refugium
caritas introiuit. ut 3 mis stra
ei. Verum ad tpus. pro dolor
intiebre. inquo intiebis plen
sium. quibus nd denegat detrab
le. sed impetu camis nubuta
tes. roti illum. 1 ab actuge sand
vn: tibos tuos. Cum tpibus me
amp amp fallar. apto. nad tpiud
30 ponit xv conditiones quim
tpis. que omis est tpibus facile
sibi vendicat sedem. pene o in
quid erunt mis homies. superbi
amatores. cupidi dari. superbi.
blasphemi. parentibus non obedi
entes. ingrati. sine pace. 2
voluptatum magis amatores
quam dei. que utinam hoc
ipis nouissis tpibus. non cent
impletur. nis eni affitendum
est platonis 2 pcin. falte aqq
punctil aluscei statuit potis
humanisq. que extrinsecus gent
hominis fatt. mundare glare
conde mandate. ut sint 2 tota
sint 1 pode postrina. 2 quime
legis. ut sub vaste ruendi
et pdus quod lenandi. ut vix
paup disciplis ca aut lege
aut medicine. qm dae fiat.
abrum eni pna impetu
siture, medicin. ut ne mlege
dei meditari. qm fmant.
ri tam lex dei copiosa
data est. o dere pcepit. 2 dni
bus tabul. inquibus totid qn
mane dicit pcio unte. aspit
2 pot aut nd mandatu nouu
scribens tibi. sed qd habuis
abinicio. inquazid legis nouu
ri tanta varietate. pt quid
alto tpe legis tepor sortiri.
ut rediuiuis pcendiant 2 institut
pt extrinsecus hominis corpoz.
2 disciplie observatione. 2 pro
ra edificatione. et tam pt
ee comprehensibile qd mau
sollicitudo ad statutorum qu. adhibere
manorum disuaciq. quia dim
ri inadatorum custodia. ad
sedin eni terrenq. qd o qm
ri fiunt pene 2 nunc negli
gencie. pt o lumiby accedere
libris imponendi. aut o dna
tomby aut tribus aut pt pnun
ciandi. aut accedibus spiritus
et amp fiunt. ut ene de s
ucro o colloquis detractio. m 2
inuidia. o obedie. o inuentio.

ad aliquid illum arcere ad spiritu
plenitudinem, aut ipsum omnibus
arridentem complacentem quoniam
dam nullum irritat, nullum despicit,
nullum emendat, cum quibus tam
abjectis existit, ut non videatur
2a et maior deo displicuisse
quia prima ad 2am coram divina
propria attentantur. primum
ratione quamvis institutum non
a primorum institutione est ipsi
contributum. si unum quod 2or. 2
2a unum cuiusque quia prima, at
utrumque per ipsorum dum
ad scribas 2 pharisaeos hoc
locum adhuc non tangit. o quibus
religiosis, vae unum nobis scribe
2 pharisei, qui decimatis mentha.
2 anethum, cuminum. 2 omittitis
quae gravia sunt legis, iudicium
2 misericordiam 2 fidem. hoc oportuit fa
cere. 2 illa non dimittere. Du
ces caeci, excolantes culicem.
camelum autem glutientes. mt
xxiii. sepe enim timendum est ne
hoc quod aut xpo mt. xvii
vitio secundum mandatum dei.
propter traditionem vestram. primo
enim institutum primum 2 vos 2 2a
traditiones tendit ad finem vi
tiosum 2 dimittit mandatum. ut
pus factum est. 2 et occasionem
quendam instituit vitium. ac cor
poris abluitionem. 2 frenum
omnibus enim propter intuitum. primum
quod de primo ab extorsione
observantiis quia dicitur
non pus quod finale est quod vale.
dem quod finale propter illud n
hoc acquirit platorum aut di
ligentia finaliter tendit ad
subditum propter illum. et non ipse

extendit ad intuitum hominis sed
sed cognitum. idem ipsum dixit
vobis propter 2 instituit. quae
intuitur discipulis suis ad propter.
Nunc 3a ut 2 instituto. sive medio
in quo fuit suum officium exequi
actione. et vita vitae hominibus.
doctrinali salutem. 2 vita coniuncti. 1 2 3
o quorum primo 2 ordo includit ut
illud intuitum propter non dum
de pastoribus omnibus propter aliquam
impleat. cum 2 ad tendentia
propterum quidem religiosi tenent
ut id propter existit salutem.
2 opposuit sectatorum propterum. cum
unum dum impendit. ut facientes
quod nisi. 2 si non sine appendat.
invenit tamen dum quod ducat
ad finem. ut omnia tendens. 2 si ad
id attinetur invia tamen tabulas.
quinque ad quod appendisse ac
luteum ad omnes partes ac versus
atque latus. 2 si non amplius actu.
instituta tamen parat. aut propter
mentum idiomatis. aut de unum
methodando efficitur deliquis. ad
tendere omnia est ducendum me
ant sapiunt nam ex uno 2. ma
fim unum supponunt. omnibus
animo parere. de qua propterum
ea est salus non inspectatur. in
sedimus vel parte mali. de ac
quendam propterum. aliud autem
rapescendum samitas quod ex to
tos allucte acquirere studet.
Via recta aut propter est vor
bona virtutis. non parva est
studium. samitas enim corporis
2 animae propter. duarum hominis
vel felicitas 2 corporis exercitio
2 aut passiones patri passu am
bulat. ut sit ut 2 qui sua substa
ducat ad pecuniam. 2 ar aut

passiones. et virtudines appellat.
sicut 2 tulimus. Et ne ego 2 inuidetur
amatores. diligant. diligen-
tissime. pro corpus bona tuitio-
ne. sic animam suam sollicitis
custodes. studiosissime imitare
debent. pro animam propter eius
consecutione primo video valere.
2 ad omnia illud quale. 2 quinq;
sint principium omni actum. 2 stra-
primorum. vir studiosus diligen-
tione in opere. sine mercede uperione.
aut sine regressione. Nam de
quo tendimus finitur. 2 quida
tiz finem. ad quod est finem non tiz.
ratio est operationis intentio. et ce
finem tiz. diligentia tandem at-
tingit. 2 aut saltem approximat.
Secundum uero motus. dimittere
per potendi. quo ad perfectum.
ut patet per tiz & perfectum
ad perfectione uero tendere per finem
quidam desiderium extendere.
non retrogredi. non obliquare. non
interrumpere. 2 item meliorare. et
per omnia a fine elongant. vo-
lens itaq; finem apprehendere. inter tiz
studiosa sollicitudine. et uti ad or-
ut. et ventis cum non impedat. 2
sed recto tramite ad id conet. 2
quo tendat. Et hec non minima
causa est. quia multi metipsos antes
non consumunt. ideo non perfin-
gunt. quia lassant. 2 interrumpunt. 2
redunt. retrahunt. vicissitudines.
2 alternationes sibi facunt. 2 tandem
uicti tedio desistunt. dicens non
uero illud si feto illud mihi. Secun-
dera tiz sunt lacte 2 melle. sed ad
dos tiz fortissimos. Monstra quod
filiorum denotat. vnum mq; vir. de gne
gigantes. quibus compare quas
locuste. videbant. mihi xem tiz
interna permissio. 2 aut nd retrum.
aut omnes ssu retardam. 2 ne
monte sevr. per eo amor. ad
filios israel ad quam terra per eo
dies introisse potuissent. vi
doris 2 multi. ad per fiz audi
difficultate in primo assu.
2 non se bella consuere. atque
to desistat dicentes. diuersis
hic sermo. Et fortiter sta
rent. successive. 2 paulatim
progredientes. diuersto. 2 opus
crescet. 2 difficultas decrescet
puta cuida adolescentuli. sto
tedio victo. quida stus pz.
d intr pzm. et in pzosint.
de quoda. cui pz sunt spinas
de agro eradicate uisserat.
qui d mete spinas usi pro
uerat se 2 domine reprit. ass
desperans labori pficere. no
posse tandem pz suasit eidem
ut sm quid diebus. no tam
plus eradicare. nisi quin
corpus sud in spacio iacere
posset. 2 ille fratris breui tpe
opo qstauit. Ad cauda. qd
ad consecutio pfectis valde
valde delet. est continua con
sideratio qing pfectis ut
utas. 2 pfectis cui. intuitu
omi defessi alicui bonum sta
tudine sui. d amo gnare con
sueuit. sic qlibz obiectis sibi
ste. et nar. quat in porta
et qiz tasiz ad corpm tis
mutatione 2 calore. ut a
pigencia docet cogitans
eni de cibo delicato magis
estuat. 2 de peanis 2 corpis
Sic eni sagittatores meta
affitere solent. 2 inde circus
sagitta mittitur. quo ginue
aspicuit. oculos eo intentis
sedule cogitata. delectatione
gnat in oprante. 2 difficulte

tollit. Sic impiis corporis
psonis. quibus inest. pax
interior hominis. gaudium
et exultatio cordis. Dicta con-
placentia, fiducia remunera-
tio. tranquilla corporis resolu-
tio. modo quisque suauis.
Deo et hominibus gratus. qui
sequi solet hominem psonam. Vt
alia multa. incessant p
meditata. et ocium cordis ad
tributa. laborem sentire non sinit.
sicut de gruto. corpus sinis
effigiatur psignata. omnem
penam p medicina inflictam
patiens facit tollere. sicut
auxiliment ab abo tristi-
cia quid prite. et quisque notat ob
mittit detrahere. risum fiat
iocundiorem. et tollere dolorem.
sicut pz de saule rege. qm psal-
lente dauid. corda eo dulcat.
vexationem demonis tollere ab
limis suprabit. quia mente ad
melodie dulcedinem quietat.
Vt sint duo gradia. ad omnes
passiones edomandas valen-
cia. Nunc de speciebus
stellis nunc intendat. qd p
psonis nunc pandere valere
sint. Pro quo studio. sic dec-
tudinem dicimus fit ex iniquis
nox oriri. que sanitatem impe-
dit. ut in molicia et pigrens
sanitate. ut puta stomachus sto
machi. et cetera oriri intueri.
in quibus residit mala pectoris.
sic et in puti. dz diligens in
vestigator. sive psonis ad
ministrare. ut impedimenta
psonis demoueant. Et qd
pedita fixa. pridie ostitit.
cum suis cohentibus primo in
pm corpus et carnis existenciam.
hec enim primae psonis impedi-
ment. sed petri sinaz dicent. ob
sero eos tanqm aduenas et pegri-
nos abstine. nos arcam alibi deside-
rys. que mutant adusq; anima
ppe. et pensando cum quo fertur
apex psonis stz ad virtutes. q
sint moderatione et refrenatione
passionum et admaiorem celestium
et diuisibilium et quo fert impetus
carnis et corpus nro sit ad volup-
tates. desideria. admalas cupidi-
tates. quae venter et oculorum
clare reducet. quo cum et corpus impe-
dimenta opponere non cessant psoni
m. qn. sibi omnia adusamtur. ut
non quicq vult illa faciat. sicut
pauli sinaz ad m. qd quod paulo non
facio anima mea. et corpus aut vita
pale prosore quidme. quid me
salute nz sinat corpus. et carne de
gnare sinis sunt. Inducitur iuste
nid anima et sinis. Hoste quo adul-
tore paulatim et vice extendi
ad subsistere magnum postar in
inuentio victore. ut clare pz de
pugnacubus verbum recam et ad
tractendo. pz quo carni qd quid nec
superfluum est. qd qd cum delectat
nexus. qd quid pz. quid sed quoniam
subsistere vi. sed nec nutrius refuat.
et admittis. et sicut qm cum mo-
lestia corpus ferat. talem subtrac
tionem. Et si uelimus attendere.
tuc tam nature. quid exemplari
facilime pz hoc comparare. qd
quod cum legimus sanctos pro
secisse. tot et primo exemplia.
qui omnes si carnis hostes in
primo constituerunt bellum carn
indicentes. Et infallibiliter
estimo nisi quis hoc iter agit
tria. frustra psonis laborabit.
sic contractus flumis. quis in
nerans. et contra ventum validum

releuet lasessit. Concedat hic
de ipsa ad fres demonte durq
mq repo titanid. ut tant
tedio victus sequi compellat.
ducente. et fatigatus quiq prime
cona. duce spm sud. Et non
dico solu abstinencia cibor
ac aliorum delectabilium. sed cibor et
potorum eciam quoq idgaeid disciplin
haeudq. et aliorum et ceterorum
afflictiorum. Exercitio enim est sma.
multa hec confere ad anime pfe
tionem. Quum uero hi affluere ex
terni debeat. nd puto lrd. aut
sit opt doceri. sed pria exigencia
et vnctione. mgra. quibus semp
dsideo natura est. et ordo ad deci
deuote trisimssi. et exploren in
tali arte informatione. nd dico
omn quia mlti dissuadent. que
ea que pfectos sunt. minus
se adviam admissio extenden
tes. Et si quis strenue se dor
su subiectione exercuit. notabi
senciet pfectu. mioribus eqoib.
et razne spmo considerantes nil
le possent ad hec auib et exem
pla adduci que ea blutat o
mitto. Et mirtur stola egres
sus. testimoniu pq gibebit. et dicet
verus sed primo que audiu. Et
caro dictat. sed pria clamat.
et exempla pq gibent. testimoniu.
et sequus ea que razni et corpi
blanda et apetibilia uident. exti
benda sunt. et ondenda fugi ni
ritatiua. 2m nd sunt gustanda.
ne admittenda. sed odiud car
nis sup obiecta. sicq fiet. con
decedu razni est. et assuefacienda
caro. ut desinat tant qoq aspe
ra uidet sibi qoqpita denegari.
et illa opa exercenda et con ra
ms imperio. que uiliora et
despectiora alis apnt. et qu
miliora. sicq qosi deinde
dus sed primo sensi qualiu
dus. sicut legimus. crebrius
dnt prim sed fecisse et ne
risse. Quis laudebit qomo
affere. qoc impoqte. nisi eis
qu qomes spoliare volunt
ne sit domi acrom sua. et
bestia mdomabile. volens
aliq pbare que das agere
nd valet. nisi ad q ed sensu
litas sua impellit. multi
ste ms talis est. qu ro ho
dis ostiu caene sua mulier
ut sua ei denegare nd valet
et impedire aliud pfectis et
constiter. et discedere. ea sed q
se offuit. et que pruit. sed mo
dus. et hec sed qupia ostiuler
et caemb et superia unte. Quis
ta cecus ut non videat acie
mundi. quod poterit coni qoqes
ut ap sone eid impediat. hec
est uaretas concupiscibilis.
o humana dignte. mgloria.
o pulcitudme. o ciuositate.
o vanitatis. gaudis seu
laibo. o dulci. pecia pnti ad
recedq sedula nodum fite.
quod dulcia hi osculata. mpmut.
ut abstinaant. et decipiat
dececia. Que osculatq sicu
ipse est tenere eid. In odiu
et dmu spiritu cutue dei facie
sit pedibo mspiencia supne
rum. Quot milia illi iacui
ni sunt. et ne ad pfectu ceul
ne pueiant. hacid em dicen
do. sic intes mspiecia debri
ant. ut nil sapiat. nil delec
tat. nisi quod ex se offeat. et
nauseat anime qd intra se
et. et totus qo caro sed qd

dituri mistim dulcis stim
et ea que e mundo sunt. Et
quia ea q sensibus parent
d species sunt. et sui iocundate
puncta offerunt. ea ueo que
intellectus homis sunt. sic dili
tio suauitas spiritalis mtis
refecto. et florent conscie
tie rentas. abexterioribus non
thaurium. et atunde. ideo pau
ci hanc cu egria desideant.
nu prepunt. et quales effecto.
in solacijs exterioribus se effu
dit. mtiora pupedentes pp
to her seducte no comparata
unusq; aliud expedit. ideo ro
pauci attingunt intuitu ecle
compoicoz. alij decore. et p
alia impediunt. et aut facil
bus pfugia. et decliuoz ac e
longatione uincu. quod pnu
ra Quia pugnae ro ti
bi. dicit difficilium. et
rare victoie. Elongato ueo
facit obliuio. obliuio ut mi
nuit amoris. ad illa. Sen
tior si ty no sensit. ar. les
et etiam ordo recta fine. dans
modu ecc. nalem ad domo
das pdnes. et ad acquirendas
virtutes morales. quas mo
acquiribiles aut re Ad 1.
senes sit tiamen pacienta
ad helena. et oz petri. et nos
ad delatoz. et omnibus illoz
dite iuitoz Sic et abuten
pam mid petabud Quod
si quis ctiferd uelit de ylis
que magis sibi placat impe
dimenta. et obstacula pfoms.
sic pd ex pri et suffendat
lacoz romis. permittens sensu
alitate uagari. sed refrenare.
ad gaudia. sed impetu rae
mis. ac si omnia delicia ha cent

puncta. fruge do sibi puncta sm
gulorum. et gmdy offire pt. et ca
ro ocupisse. et cuose uime. quo
magis deleter. et illud mgo mag
raro et sensu delcta. et illud quod
magis irritat. et incitat ad pfoz.
et trahit ad tra Et tal q illud
qd delectabilis se offert. studiosu
se oz armare. et a eo se elongare.
qualecuz sit illud sive libitas. sid
platia. sive tuit. praosa. sid soac
tas psonaz. quada. sive uirtus
sive mulebrum. et ordo pomt. ad
lubrisu dicens Ingrum aut nos
ipos atractare oz Multu em
abuce. aperto d medio venio
q tenuosa ligna dagor. facunt.
idz q rapiac ligna tortuosa. et
na uolens mptem opposita ca
mediant. sic affectes neas sen
sales oz sedent abstrahe. ab ylis
ad que pte mgmat. Et ocultiz
p facile est agere p abstractoz et re
mocone obiectoz. et ordo faciendu
mtis oz solutido. et elongatio a so
cietatibus hiniamb. ad lubs stare
bus. ab auditu strepitu. et ventu
tu. ag sozio eozio. et sdet de
leam sub quoz puncta corde
da quoz absencia vir. et do
lsa. ut in pn quod ro quod
todio qd fit separato ab ylis.
tandi pressis ipis paulato fit
obliuio. et quod pus fuit todio
sio. pya fit iocundo. et ego
studia quiete. et silentiu amat.
Ideo et si cella mtis utilitat
afferet homi. nisi ordo sotio.
qd pfuat ab exterioribus irrita
mentis. licet plura bona ro
fert. sum propt qi. cet amo
da et venerabile ex colenda
qua pace iocundissima homi
pruat. Et ut mtiora pacifica.
et quieta reddam. apti si qsq

per sensus audio, et exteriora mundi
quasi per fabulas. sic quoque et quilibet
tacere non potest adusque finem. ut
vestes, utensilia, libri, et omnia ad
ea pertinentia. libri, sunt de utilio-
ribus. et quibusdam alios. ut mul-
ta apud se habent. nequeo ad mo
dicum quod valeat declarari. ut
abstinae a cibis. a tactu abun
dantia. a gustu ab odoratu. ac qd'
blandi suavitatis perfruitur multis re
linquatur. ingressus delectamentum. q
est necessarius autem hospitis. ut abstineat
ab exterioribus. rogat admirabilia
per quinque sensus. et hec que primo
prima sunt per sensus cognoscuntur.
in quibus si quis diligenter se exer
cuerit. ut vita dicta. impossibile erit
stante domina gratia. quod non a
altera per sensus recedat. et hec quod
corporalis exercitatio. que ad modicum
utilis est. id est quod ad spiritum tu non
modicum. quod ad aliquid. sed
qua si quis proficit consuetudo. addo
statur congestis pulvis. et multa
factis. mox evanescit. et hec quod
dico et doceo. et perhibeo. ipse non
facio. alius viam sequens teneo or
dinem. quia ipse non quod volo. mea
impetrare imprudentia recognos
cere. et quod' spes prompta est.
raro autem infirma. utinam et hec
fragilitas pure. humilis et dogma
apud deum veniam mereri possit.
qui infirma nostra. et pro corpore
suscepit. et per ea que passus est di
dicit. compassionis. qui potens
est dum gratiam quam dare fac
ere me. nam et si per impetrabi
lius dogmatis. agricola non est
alienus. dum tamen diligens per
investigator. sic egrotos sive sed
tatis audio. et prout opportunitas
exterior. accelerando est admira
ra. exortatio et ritutina. et qui adpe
ere intuitu pauli pelleda sup.
a medicis. quibus si ab exterioribus
penus nobilitet. ut non solum
exterior alia. sed etiam eorum
fantasmata totaliter a mente
et fantasia excludantur. ut
eum possit recedere exterior
mis et interior speculantur
locum eum et ingressum se
pius solet hostis per interior
fugere. que exterius possunt
et fantasmata homo fugere
aut fugere vix valebit. quia
nolis ulnis hec studiosus
tam dormienti quia ingenito
ri naturaliter inhaerent. et ta
via dicit per quod hi fantasmata
et si non radicitus eradicantur.
primum tamen nocentur. pos
modo est cessio mentis ad alia
et si non sunt alias utilia. sed
tu quo adhuc expectetur. ut
nocua per ipsa excludantur. ut
uderint quibus corda fantasmata
se miscere. que infectia sunt.
se contrahat admaximum tabocis.
aut libros. id iuvenes. aut
ad qualescunque cor. occupacoes.
et si ostium obstruunt ne fan
tasmata nocua intrent. et
mores occupent. et libra ex
tera quia immo et si expedit
utilia. ut supersedeat nocumen
quia fructuosi occupari
et. magis ficus. sicut alio modo
vacuo est occupari. et omni
mus nocumus. ut magis nocua
deuitantur. et hic per colloquia
ynema. quia medicina extinguit
et per quod per fantasmata noc
uia recuperantur. est melior. pro
ipsis et per locos plantacio
ut et clavus clavo eiundatur.
id est quia meditatio per cordialis
et nocua quantum. et hi sedes sub
consuetudinem meditatur. quod dynamica

pnd

[illegible] ut omnia cuncta et quia fenum

tone 2 fantasia recondu? rō
ti modulamd non dz sbtra
here ut dicat hnc fatusmat
vade 2 uad? 2 alti vem 2 vert.
difficile quid mpti? accidit. ſ
pg? quad usti d valunt. ndadeo
difficile ecit. dmo 2 suaue nec
cedere ſ ſtrenuz difficultati.
qr nd tam dnzid. qnd diuici no
redat. 2 usti omnd facilia ecit.
hnc itaq; duobz mo? rōdēdo
est arcis fidrosq; fatusmatid.
se se mgere tentantid. d'ra
mis 2 nocuis penis medpat.

Ino psequēdo 2 cedo. quo ad
consortatid 2 consolidatid.
pg dongatōnē pozid. qz cm
q ro relmq? 2 eqrotq. tam noc
ius hnoz abeo est exclusus.
ut reflocat lud nat? 2 mr?
mentu sumat qd id manst
aptid ictui gnatue. nutritie.
2 augmtatie. pstera? pinde
situlq; vidis. d mtem qnama.
Unde possint 2 floes. 2 die
fructq; salut? Et quid qr
dysm. penalia d'rica. crazq
dilcorancia. q mete deuant
iam ad supna. dolozid pozq
ex abscisione. placozid cōsi
lematiua 2 mitigatid. quad
vngent lenibz 2 emplastr
mulcent blanditia ne forte
ablata consolatōne extid ri
2 negata mtiozi: mens qi
desperans. id cidrat ad pora.
nequiq; se mgens prioribz
solacys. tacedus pg? potit
abipis euelli. 2 ecit nonus
sma 1 pomis illq peyda po
tibus. non tam sicredant ſ
acedant. posticia poribz. ut
ſ pozi non relmqnd? quod ad
abstīnōnē abipis. sr filij
ispl relicto egypcis. ubdat?
nnq; redi d egypto. Vn 2 fo
uebant? pane angelozid. aqua
de petra 2 pmissione fire lac
te 2 melle manant? pozid ob
luscen? Campz go latissma
floribz. 2 odoribus plenissma
offert? pg gemptid pozid placoz.
vz leo sptura 2 mellifluia me
ditacio mlege dei. 2 suis mdabi
libus 2 mspipo coposessid ozo.
2 compuctō. lacrmosissma q
omes sensid hnamo ex superat
dulcissma. Et quis tque capid
mgre sus. ipm nedid stilo de
pmgere. ſ nc mete plambula
re sufficiat. pnibz tractacu
angustia ipm ecuire nopat?.
Et enim mlior cdpo corifero.
materid plangedi petid ppria.
ppriosq; defectus. 2 ruinas tam
recpis quad ac mdeficientes.
ut qualibz ad pedes dni cid ma
ria sedens. defleat cd lacrimis
2 prita. 2 futurid sibi cauta
lam mdulens domi audie med?
dmissa sunt t? peccatia. Et
d eo bnfuzid dei. tam qnmt
omi hnano qn exhibuzid. qz
rudibz singulat? qtmuata. 2 sua
issma recordaid. Et d eo ſ
rampo finozid deftid. tam
recpiy. quad amozid pia 2 flebil
compad? dicens illd paulo. Et
mfirma? 2 ego non mfirmor.
Et d eo qd pzig pone debui
sanissma xpi. vulnerid. 2 flu
gellozid. retozuqz xpi stigma
tid. 2 sic sacrissime passiomb.
ſ id dolorde illqis ptrcad. In
tuq pet? foraminbz. qbz anima
fidel. tanqm xpi colubia hoyp?
ut ſ nidificat. Vn 2 d ombz
sub amaritudibz refugid d se
met. Cumqz se frigida ab amoe

dei respicit ad dicta foramina
confugiat: ut risum calefiat:
xo dicente mitte manum tuam
latus meum. 2 noli esse frigidus.
ad frigidus. ⁊ caliduⁿ 2 devotus.
Ut 2 deo speculaco ad
po. sipne cantat gaudiu
mmsa. pax eternitate dulcedo
ta. 2 adipe frumti. vini. 2 dei
suavite profusa que mito m se
quebiz profomb amidu sectato
re. mse allice omp. ut amore
huius patre. et pnedios ensis
ad ea festinare non cesset. sicq
dpo ruminante dlci cotte le
ta narraco. 2 suavissime modo
die. mressabid decantaco. pla
tee. 2 muri eius. ex auro puri
simo. 2 p omes vicos iocun
alleluia cantabiⁿ. vbi fugiet
gemitus. dolor atq suspiriu.
2 letia sempitna eiu deoculis
eius. Continz et campus
iste latissimus. meditacoib am
plitudine. de sua pie aue dlcⁿ
gancia 2 pulcrⁿe. nobilⁿ. dei
vmagine nsignita. sup omes
alias mundi creaturas. in qua
trinit mfire iuse speculetur
deformitate. qua sic amare
creator dignato est. ut suam
pro anim pro ea ponet. mstra a
medissima passione. eadq; crucifixa
tacro est. vmacq ad corpe figu
rato corpi claritas sue. sed
pnas sed. qua sibi et omna
salute pt. O quid profunda sua
lua. 2 vecatua. sue dlla. mtis
pitudade. 2 amaro se suspirati.
admirata gaudia. Continet
demo iste campus floridissimus.
o cop gensi lua dne 2 dmtat
mysteria. de trino 2 uno. oem

2 humana angustia nam ex
dorcia de spu omponta. o
scrutabile. sapiad effabile. bo
nitate o ctabile. pulcritudine
mrabile. elegancia 2 super
eminencia dei ineffabile. sicq
abisso profundissima latitudinis
creature sue. 2 sapie dei. que
ponetur. 2 gustendi amoribus
no possit. amirad amidi 2 dili
gi potest. Quis pmissa aut
aqua corpi odoraib. nd cur
rat o odore vngentoⁿ. illoru
gi o ozto oddifero. omni sua
uitatis plenia. nd delectabiliu
ta que depuri sed nisi se of
ferunt dulcia. suauiaq. tpi
venerata. illorum comparatione nd
despicat. Rancia melioza
sit dilecta tua. omo flagrat
grancia vngenti optimi. Qz
cur tantoru vngentoru odiferu
bid suaui tam paucos 2 ca
ros. o sui amore allicat
duas tuas possemus assigere
Nona inuipesto celestiu 2 spu
alium raismata. q prouent
ex inconsiderate dignitatis.
corpi Nam no mst p exal
tacone superior pt romb
hi dignitas appcia. 2 pau
cori mrib hominu. sed romb
dulcio incedit. Nam pene
omes acates fere sumu. non
p cripiens. ea que pnas sunt
illaceo aut qui sny vone 2 pm
ambulat. iudicio. instio est
2 pmo retrori sed qd ar
e mere pot ex m de iudicio
metd pp fcbricitati 2 pmo
palato alis 2 dr sapit. ex
mo palato retro indicat.
quod fcbricitatis. sic 2 d pnt
2 a causa est raipensio pie

1 anima

razionib. 2 corā que d mūdo
sunt. q sensibus offerūt? No-
lentes enim hōmēs suas de-
lectationes. seu appetitus sēsua-
les constituere. nr eis q quid
denegare. secūt? impetitu
sensualitatis. ut olim adam.
cui noluit constituere. 2 pōdes
des satisfactionem. 2 qua multa
misericordia. hūs legimus. nō sed
iudicium d iustitia. Ecce fidel
ideo. 2 multa milia sōr.
vilipendens se suos 2 sua. cō
tristantes videntur. quibus sibi ipsis
iustis. 2 dei mandatorum exercē
tione. vilis egerunt. ipsi ad p.
fectionis culmen. ut obviam con-
fidant. Vn hodie insulsitate
tata d obedientia. 2 rebellio con
impia supiorum. Unde tanta
2 pacis d simplicitate d obedientia
illata? Unde tanta renuntiatio con
dispositiones. ordi
nationes. superiorum insipientia
imis prius fauentibus. desideriis.
osculantibus insipientia. 2 nobis com
placentibus. nolentes nos offendere.
ubi pacta culatis qui omnis
firmi negligas et excessus si
imputatos. patientissime pa
ciliter sustinuit. d pura sua
innocentia. usq quo dum
revelatorum eum clamant pacta.
ubi obedientia matri disparet. qua
semper. qui tranquillitatem ordinis
imposuit. vocationem sua aspe
ritatis. Quia intuitu hoc
distantia ab ordo quorum olim
magna copia fuisse legimus
sanctorum vita prudentia. qui
omnes obedientiae arcas suas d
intuitu christi sed xpi doctrina
custodiebant. Quibus hodie
sensus suus q lucrum imputo re-
dit. accidens aliorum ex sororum

consilius si saltem sensus suos ipsum
melmar ad. ipsia corporis quodam
Quibus hoc volumus sunt pre-
ambulum. aliorum submittere non pudet
voluntatibus. dicens ~~quod~~ proprio
2 arcu. dne quid vis me facere?
Ut non veni facere voluntatem meam sed
Ut dico. nō quia ultra sit. sed quia
hic plures pauci. non enim va
cuum est hoc opus a sanctis
nec sunt olim relicta sibi dei
adhuc multa vestigia prudentia sectan
tia. Ad si velimus explorare
curiose. an perfecimus aut deficimus
diuta spiritualia ponamus ad libra
pondus. si amore nrm. si cupidi-
tas timor. dolor mentis. anxietas.
iustitia fauoribus apetitus honorum
mundanorum splendor. hominum
iniane laus. irrisione extollentia
diuitarum obiectio. iniquitatis. 2 ab
iectio despectus. exclusio. irrisio
obiectio. 2 aliorum gratia. 2 honorum
illatio. 2 ut estimo nōrum. nos con
cessa 2 ablatio. Immorum nōrum
alatio. Improborum 2 obediencia
molestantium nos 2 quantum
iniuria. si mihi hi omnia ad ad
aut stud eximit tollendum. no
tanquam vomo agita arundo. mes
ura erecta. 2 non decimas d
mobis steriles. p hi se quisq dis
sime potest cognosce. aut p fo
ne suam. aut impressione. Dic
q. inquit quia paucissimos
tales reperimus. omnes alios for
te dampnare velimus. Quibus
si nō in imprudentissimis affiz
inabit. Deus in. infallibilitate
omnis mitis et caritate prede.
2 qua caritas mitis mise ipsi
dus includit. sufficit infimus
caritas attingere gradum. qui
patrum modile excludit alius
tam nō q tempt. hi imperfima

caritas. ad salutem sufficit credere
est. Sed religioso tendat. et sine
pertingat ad supremum. alioquin
stare atque damnatum esse
in caritate. quod si impossibile. Unde
adeo quod est opus dei initium non
requiritur demonstrare quod predat
ex habitu virtutum nec ex summa
perfectione caritatis. sed sufficit quod ex
ma sua sit de genere bonorum. et
fiat in caritate gratuita. et ex fine
bono. et bona intentione. Porro
tamen attento quod opus religiosi multo
fortius fiant sed tunc proposito tendendi
ut deinde ad perfectionem. Alioquin
si non fiat tunc quasi tendentia
Tendit ne iam sit tunc mutorum
~~sufficit multo statu. et iam defi~~
~~nit. quia stare causat~~ Imo de
mutorum. quia diputat sibi et
sufficit. in tali statu. et tunc desi
nit. quia stare causat et retrocedere.
ut tactum est. et ubi pestiferis con
temptus. saltem in statu. qui
multum est periculosum. quia contin
ua sibi contemptus pestiferis
et tendere ad perfectionem. Ut magis de cale
humanum mare agnosci stulto et impo
lito sumit dicta. attori tamen non laedere
sententia audito laedere ad alterum et
pugnacia dicta. dicentium diminuens.
stultus de hac mea loquitur. ve
mihi petens de insipientia et oratio
prepositata de qualitate. ut de
utili labore et sine utilitate laedere
secuta sunt. actori tamen et recte
assumpti labor. et dementati oris
preces reposita est in cordibus. et

De spiritu diuina spiritualis

Spiritualis vir omnia diuinitus
tangit. et presertim ad medi
tandum de agro. non vsque prius
aliquem tractatulum doc
te tradidit. tractandum virtutum
non diu tamen redit de agro
meditatione. si sit est ad hunc
qui inter precedentur. Contemplare
et offente se rectum expiscentia
mistica. quo multi spiritualem vi
tam inchoant. precipue de reli
gionibus pinda sua redolentibus
aprobo virtutum. inchoantes
de magna abstinentia. parca
obedientia. compunctione cum ib.
utilius. rectum tratum abdicatione.
imo et quid corpor afflictione.
ceterisque multis. quemadmodum statim
ab monasticum dicunt decorum.
et honestum. peccatum non tpe. pau
latim tepescere incipiunt. ut
tamen retrocedere. non veniunt.
et quod alicui aperit intra se cen
tesimum et quod sunt incipientes
mutare carne consumere. Quibus
cum non dico proficere de alicuius
virtutum progredi. si dico et
impossibile stare nunquam posse
ne tamen. Vnde enim ut primum iu
uenes. senescentes. qui senes. ala
cres de dimbus. pertentes adeo
rica et compunctione demorentes.
Nam nec adulti tepidos de collo
quiis. decompositos corpulentos et
rami de dulgentes vanos. curiosos
rerum lentatibus stultibus. et qua
tes. et vix rectum penis et pauper
eos posse compelli ad ea. que
pro sua mora affectabat. Imo
et nouicios de ipsensionibus
adiuratibus. informationibus de
mirabilibus. et alios gratiatibus
mandatibus. mansuetos. pau
ceros. obedientes de facili. et benignos

adprepta semorum ne vultu
quod ordinem animorum motum.
Et ad aetatem maturam aut
saltem per annos tres duraunt.
Nos vidimus eos adhuc iam
ne vnum iuste reprehensionis vel
saltem admonitionis et exhortationis admittere. sine animi merore et bellione. et exasperatione. aut contentione. Nec
ordinabis mirari de multis
adultis et iam aliquo tempus
spacio stetisse in [illegible] religione monastica. qui ad hilaritatem
vultus. ne dicam alybria. quicia.
aut gruchias. si ne vnum iuste
reprehensionis dimittere. nisi
aut extimere aut potestatem
resistendi. aut formidantes
ne peyora oriantur. si tamen non
admittere. licet enim omnibus
obviantibus. quas exprimat religio. exemptos non diffitere
esse executores. ut de eosmis.
iemiis. castigationibus et aliis. ne
ad se gruchias. irrepo
nes. exemptio. quicia. aut ce
reprehensiones. venti fuerint
nos omnes vituperare de
liti. ne liquid. ut animi ne vul
tus de sanitate valentis praeae.
Et si ex adiuno dulcior amara.
fiunt. et iam suae praesumerit. nos hilaries. et vultus
vero suaviores. motus lenores.
mentes erunt. inclinata voce.
laudant et quis medosi. ad
adulant. ut et incipiant lau
dationis preces quae a iundo
vento agitata. hymnum de con
stans animum non de diversa materia.
ut et hyemque quis quisto in moralibus bonis exercitiis. videntur
ubiores et fecundiores. tanto

ad gruchias aut reprehensiones
praesentes. taedioses. aut ad lau
des hymnas captandis. et prae
emptores confidentes. in quibus ex
palibus exercitiis. quae ad modiae
utiles sunt. vacui et damnes a
diutinis nitroris hominis. mag
nera et fundata stultas consistit.
Nam quicumque vita stoicus primo
conversus mox se habuisse reprimo.
dolentes de laudibus obtatis et
gaudentes de gruchis illatis. Quo
nequa poterit causae sint exple
rande. cum sit tanta regressio et
amorum. nisi ne dicatur conversat.
et tante difficultatis de oppressis per
fidis. et cupiditatis de rumoribus
fandisis appetendis. Quicumque
transire agnoverit. multum potest
animo valentis se emendare et pro
ficere diuta praeuel. et interiora
spiritus compositione poterit. Ignorantia ad transire. et medio
quam ignorantia. et pomis
pazit passionis et minaces.
sicut mitros. qui de fetibus
pazit cruant. ideo et pazit pri
ant. si de suis de pacibus. et corrup
tis moribus. usque ad finem inte
egitant. Ideo eis de iudicio
torcones. irrerixe. detractio
nes. de obedientia aperitus vin
dicte. secte. et alorum morborum
pestes. quinque perseverant. spi
tos. elati. presumptuosi. de nasum
mistexibles permanentes.

De tribus speciebus mysticis
nativitatis et diabolica a quibus
omnes malum in homine transitum

Ostendendo et ad causa
rum cognitionem. quo ad pre
dicta si contenti esse velimus di
cens defectum humilitatis esse de

causa. cur hæc vicia dicuntur. vin
quid dicimus? magis clarius
et profundiorem venam aperire ut
explorare possimus radicem. tam
horum quam morborum et ex
ipsis et clare potest cur hi vi
tiis laudantur. sibi dicit. laud
vendicare non possit. Cum
et homines, nam omnes genuitem
causa ce ipsum defensio et defec
quam incitat. et agitat malignus
spiritus ut semper subdi refugiat. et o
altius se erigere conetur. Est enim. nō
ignamus. nam de genitus de altio
veniens et adpetit altitudinis.
libetat. et pōnere asperas. et superba
enim incedo oculis habuit. tam de
angelo puerso. quam de protoplasto.
et ruinam enim de illo. qui dixit plus
ero altissimo. et homo peccavit.
Erit sicut dii. et quid est alti
tudinis. et excellentiae appetitus
quid ucro deiectionis refugit
nisi et sed potest. Quilibet enim
appetit assimilari. primo enim
sim instinctu nate. quanto magis
homo. si non cognovisset quo dei.
Deo et augustinus libro confessionum
lucretius vicosus si de furtis po
morum de arbore alterius fecit et
se deo assimilari voluisse suo
modo. quo appetitus libitat. et stat.
et illa voluptate cogente.
Tradit enim deus homini naturam
appetitus sapiente. pōnere libetat.
pulchritudinis. fortitudinis.
dominii. et ceterorum suorum et donat.
adusque ipse salutis. si quod abuted
ipsa occasione sumit sue dam
natione. et ductione contra deum. con
tra eum sunt. contra proximum. sicut
lucifer: ex domus sibi adec tollat

Ad quid trahat nātl appetit?

supsit occasionem sue ruine et
perpetue dampnationis. Ad cog
noscendum et ad quid trahit
impetus naturalis. videndum est.
ad quid natura intendit cognitio
primo appetit ex inclinatione
intellectus. natura sicut mi
ta. quo pertinemo mere omnes
homines nam scire desiderant.
sicut autem quingpit. ex intuitu
et experientia. cui nec
scia deitur. exersat. Cum
fabula ueto ex nos sunt. Nam
et quit ex vagari prudentia
tes. vanitates. et rerum stultitiae
nes. sicut in arte appet. o infan
tibus. o cuabit vagientibus.
quantum motum nonquit sicut
quid et instabilem sic visto ad
cognoscendum et adstrendum in
figere oculos acrime ad ob
iecta. ut et ex hoc lusi oculis
efficiunt et non colpbent et
Ex illo instructu nātl impedi
untur homines. a considerare
priorem interiorem defectum. si
pectorum superiorum. dimi indigere primo
tis naturis. quibus defectibus sub
iacent. tam de corpe quam de anima
ita ut nescitur quid deo sit fi
tio. quid acibo prius utile. et acto
modo. Cui conatur natura cogere
et incitat ad ipsa malignus spiri
tus. primum est collecta. et vinta
dissigere. sicut et gre divine
est dissipa colligere et vinc
dispiciones mundi ipsum congrega
bit dit cum xpo. Qui non
colligit mecum. sic dyabolus
dispergit. Primum enderia pata
nus xpm de monte excelsi du
cens. omnia ei mundi regna mun
di et gloriam ex ipsorum et quid

romanorum et

conatus eius tendet / sed ad
res mundana / ab interioribus
se abducens / hinc vi mundi
proficere volens / se ad interiora
sui hominis considerabit. ab ex
terioribus recedit / ita omnis
gloria filie regis abintus. Et
paulo post ita ait est testimo
nium non hominum. id mundano
rum. si constitit nec ex illo
iam per causam multarum o
pprobrium hominum / sed consideratio
alterius defectum. inde orta e
detractio / iudicium temerarium.
suspicio curiositas / multarum
rerum cupiditas, ambitio immo
et minuit divina dilectio / sed o
ab exterioribus multa offerunt
detrabilia / vana ab insulsis
denotio / et temptatio externa
et inimicitia et meditatione et corde
et ore / volentem et opulentate o
spiritualibus proficere / nitit est
huic nitentem et diabolicam im
petum restringere / et ad seipsum o
tare. Cum solitudo silencium
et occlusio aspectus curarum
secularium / ac pax cordis per
dit et detrabilia / Nam diu
bolice fallacie hominem a
corde proprio elongare / ne se
cognoscat / ne infirmitatem
divinas concipiat. ne mirinda
suavitate degustet / et ut fa
lus homines ad temptationem
inducat / per exterioria spiritua
lia / et ut veritate resisten
di temptationibus extenuet / et
peior quid homo dominum
sui cordis amittit / et tanti
motus et corde sic abeo elon
gatus / Ulterius de esta dispe
rione / et elongatione oritur
ignorancia sui ipsius / ex qua

ulterius infirmitas status huiusmodi
cuius mens est recognitio
proprii et defectus / impossibile
est enim hominem ire studen
tem. qui proprios defectus ignorat
et ad quita mala deducit
impetum malum / primum et inci
tatum diabolicum / Et impetum
nat est. et hominem instigat et
ad magna sui estimacionem et com
placentiam instigat. Et videmus
et sequentes impetum malum et quam
in suis consiliis. et opibus et
nullum sibi sicut arbitrantes.
et iam opus proprie defendent
contemnunt. et iam. capitosi. alios
et temptant et iudicant. Et ad quos o
stigat per impetum diabolicum. qui
Mi dicunt. ad quid ad magnam
mitatem et quid et iam sui
et dicit et ostendere volunt. et super
astra dei collocare volunt so
lium suum. sicut duo illi impetum
et unum impetum quem / Inde
ori inflexibilis per voluntatem
et rixa ubique et iniu
riosibus et temptationibus. et
ipsi sensio et per magnitudinem
isti de se et sensu suo clamo
re et alterius sensibus et punitiat.
Et isti dicunt instinctibus re
luctantur et repugnant spiritus
sancti / et ab ad spiritum suum et
et pene sunt incitabiles intrinsecus
et mente sensu proprio et sentiant.
Iste est conatus satanas et
2° aetis. quo omnes salutem
tentant et possit. qui ad
anda per impetum mittit. po
nens eis sup pynaculum te
pli et dicit. si filius dei es. mit
te te deorsum. quia dicitur. facias te
gloriosum et ad pulsum et exaltabor
et esses infamatus. Et ille instic
tus tanquam diabolicum no

29

sunt homines desse humilia sentire.
et semper se et sua nimis appetit.
dignificant. et carpendum. quod
splendidum alius relucentem. Re-
cuenat enim oculos quorum mito
res. ad dona naturalia et gratuita.
et ad stratum. pendentia. elocu-
tia. fortitudinem. pulchitudinem.
divitias. nobilitatem. potentiam
famam. et ad cetera bona quae eos
in seipsos splendidos reddunt.
ut sunt ut defectus quorum spe-
culari possent. sic fecit pharisei-
us ille evangelicus bona sua et
numerabat in templo. et publi-
canum despexit. pari ind deo-
bus vtuosis. vt iejunabat. vigi-
lans. vilibus vestimentis. missas
celebrationibus. et certis. cum homo
non se fidat. infidamto humili-
tat. mens sugit a gnida si-
dicie secularem. estimans
se aliquid esse. cum nihil sit. putat
se habere. et non adeo. et si
illa sufficere putato suo. deo
ingratus. a quo omne bonum p
redit. sine humilitate virtutes
congregat. non studet utili
proficere. sicque pedem fidei
ab. figere repetit. a fende de
ne detractionis. cum magis et
tus esse debet. retrocedit. non
refundit dona in donatorem
donorum. deo tradit placida
superbie. et quo ingratitudo
hominis bydui quatat fluctuat et
ire. debet enim tali stare et
in timore et pauore. ducere
in deo [illegible] superiora in
tate debiti. illicit esse. ad gratia pretendum. re
timenda. retinenda. et in omni re
non alius sapere. et timere. et pau-
lo post. Timeo ne cum arriserit

3)

gratitime cum abierit. time de
nuo cum redierit. et post paul
ta. aequitas superbie placuit e
gre. et bonum est a deum. pe-
natus es gratia. et superbisti. et
ego superbe et puanca gratia
nam deus superbis resistit. hu
milibus autem dat gratiam. et cordo
impetus naturalis est desiderium
implere. et consuare enim se de
omnis natura desiderat. et illa
conservatione tuae fit. ad illud
quod res cupit possidear. et de
sideria ad eundat instinctu
dimi. quia ipsis repugnant
dicente scriptura voluptatibus
tuis auferre. Cum contrerit impe
tus dyabolicus instigans
et incitans ad desideriorum
complectione insignum quod
dmm salvatorem primo aetilo
est agressus. ad gule incitatos
dicens dic ut lapides isti pa
nes fiant. et sed primos panis
puctis cibi suaviores sunt
illa ad desideria inlecen ad
resolunt. et emollint ut
nulla aspera nulla afflictia
pudino animo admittant.
hinc ad sitiendum tunc
lere dicens o mesu. ta m
nestibus cibis quotidibus. vo
luptatibus diebus. certis tenis
ita ut pene totus ordo ama
iore ad nimium summo studio
ti inquit. et omnis adversa fugi
unt quitucuiz utilia. omnis
enim quae sua sunt quaerit. et
potissima hi causa cur ta
pauci ad ~~culmen~~ culmen pfec
tionis pertingunt. quia pauci
sunt sui qui imperitis deside
riis se amicitiare permittunt
secundum suorum desideriorum quem

nalem, nā homo ex nali
amore incipiat feruent
ad seipm, sibi blandiens
complacens, ne sua deside=
ria contristet. imo ne seipm
contristet. quod tamē req
rit ad pfectm, deo quoq;
legim pfectos fuisse. tlos
rectissime reprimo. hostes
suos, et caemis dimi
tos extitisse, et rigidissimos
sibipis. Nam, ad tlr institu
dinē instigat. ut qui spiritu
dulcedine refici desiderat
carnalia affectat. Quod
si quis expiri uelit. ponat
id probā dulcia pompna ad
rumpēs, delicatos cibos abi
ciens, mollicie lectisteniorū
sponēs, et certā afflictiua
pro assumēs. et constanter
ferre egerit. vnde ne dyabolo
contrahat. Cur ergo deus pri=
ma vocatione abiciendo a
maxima ei prepta, tra
didit. nisi ut eiusdem aptio sua
dilectione afficeret. Ecce adulti
pueri cognati, et amici eius
separant, penalissimi preceptis
tribulationis sibi ad commissi,
et sub mandant. filius sibi
carissimus vinculis molestis pre
cepit. vxore sua et agen. et
filius suus ismaelem, quos
utique tenerime dilexit. ad
missione fare imo deicere
a exilio. Quis non videat
quia amici sunt tlr, et tamē
ab omni amicitia feruore. videlicet
tlr sustinuit. ubi sit tlo. esso
tales qui ex nimis se pro
deo velint constituere. deo
tlo die requiescimus a fectibus
desideriorum nostrorum. Et ab

Cur deus ad indidit tale appetitum

Cur go deus indidit hanc tale
appetitum. sic feruentem affectione
tratgentem. Adqd vndeo deus
nichil mali nec indidit. sed
nec quipiam et homes. ea con
traxit. cum cert viliter resistere.
2o dico. quia malignus spus dimit
tit suggens spualitati, nre
adea pfecnda, uerta illud a
immissione pongitos malos.
et illud dyabolo, imsit a cor
nde. ut tradet xpm et iuxta
illud qui quada omelia
impacia rea possi a v.
Ubi affinat tlostem nem peo
uocare tlomez ad vinetam
suenda deo inuitantibus et
pqua patiem prudent, m
uriat. 3o dico quia deus sapi
entissime fecit tlomo a exte
ribus ad domis nālibus. et
gratuit adustedu, et ad se
m tlns cognoscendū, et dili
ē homo abuti ipis admira
bili fine. nō enim id gladius fabre
fetus est. ut furiu se p eo
suicidat. sē ut tlomo se pipm
defendat. deo indemq; mi
tos bona patria comissoris
pfentes, et qua molles sit
facile desiderius suis acquisce
et quod aggredi primesteriis id
resistim breuit apposito. Deo
permissa aid omnibus esse sapida.
quia inter cuales sit. qui no
percipiunt ea que spus sunt. sed
tricia eum est illo. Spualibus
tu no dubito fore gratia. qui
adgustu celestis dulcedinis an
helant. priori balsamo debin
ari desiderantibus.
Cause declaranonū in vita spi
rituali et cur hoēs adue=
sa defiuiunt

Cur deus in vita spuali et cur homo adversa defiuiunt

Hinc vt plurimis, nunc ad con-
templandas causas operum
principio proditas, stilus se af-
flictat: magis in specialibus et ex cau-
sis remedia dicat opportuna. In
primordiis vero quo ad homines diuas
luxuriosas, siue in seculo siue religio-
sis, delectacio nos trahit, ac beneuo-
lencia, que ex naturali inclinacione
plerique facilitate inducere, cecidit operi-
bus oneros. Nam sine abstinen-
ia et exercicio delectacio perficitur operacio.
Nam vnguis, si circa ipsum opus, que
magis delectat. Interim quo ipsum homi-
tale delectacio perficit: stat in opera-
cione. Cessat autem illa dispositio
tota de mente extinguitur. Et ideo
vnde oriuntur illis delectacio. Hinde
dupliciter primo ex nouitate obiecti.
Si enim amis, commuchibus loci
mutacione tanta varietate, et cec
exterioribus recentisse offerentibus
et sine pena et exercicio. Nouia
et delectant, si vetera sunt odiosa.
Vt videmus in melodiis, organis,
personis, amicis, vestibus, libris, lo-
et aliis, diuante prima nouitate.
omnia sunt suauia, mutata eo
mens de dispositione ad alia se ho
conuertit: ut vtinam delectet. Sed or
aucem ex perfectione poene cognitae.
et ex quibus nouis obiectis fit et
ea delectat. Et id delectacio licet
mise non sit interna, et naturalis pe
tam sit interna, id non est vsque
ad finem. Introducit enim
interiorem delectationem, id fit tristi
tus et naturali, ad diuina. ut volt
augustinus in loco super psalterium
et fratribus sanctis diuitibus tantur
primum vnum siue doctrine. Sol
tantum flos terrenis type vitali.
cito decidit, nisi cauta id eo a
gere. Ro. propter delectacio oriri
ex gratia, id cum homo ex diuina in-
spiracione veterem hominem cum
suis operibus interiori deponere.
arridet ei quedam nouitas gre.
et bono aspectu. Et vtinam operi-
bus, que ex sua natura amara
sunt delectacione ex quo sunt
id ratione. Ita si cum ipsum de
lectacio id est aliud, nisi operacio
sine nauseo. Et vero delectacio sibi
mutat et cauta custodiat
perficit. Et in melius. Est enim se
men diuinum, quod agit in mundo.
Id ridet, et pluuia desideat.
ut crescat: pluificet et augmentet.
postulat siquidem impinno. et cor
balsamum pretiosissimum, vas pinis
sum, cor est in medio, ne diu ad
libus medium sumum est et quin
fit per auonalibus deficatur.
et non solum et cor. sed et ad lusiis
leuitatibus, vanitatibus, iocis
risibus, consolationibus, delectacio
nibusque lucrans. Sunt cum
statim recedit ab et horret omne
lestacione optans sibi soli vacu
tione et circa vigilie impen
di. Et ponsi quippe est terrenis.
sponsa sibi interiora et abalius
longatur recedens. Nutritur
id delectabiliter pastet et lactat sa
cris meditationibus, lectionibus, ora
bus, et flamatibus ad sui amo
rem et admundi et temptis et ci
tantibus plurimum et sloriam et
pace animis, in simplicate mis
ricordie quite illud. Sub vmbra
eius existat desiderii et humili. ubi
ferunt desideria carnalium
tunge non pt. Ideo dicit et
ad seipsum homo nisi debi.
vnedo affectiones suas, intrin
mis domum meam congesta
id illa. Vt sapiat mirabiliter. Christi
dine pinitat id nisi simpli
cissimo et puissimo mente octo
attingit. Quo et est finis augu
qua simplicis aut id ipsa vigo

exemplata. 2 deducta. a sim-
plice diuina. 2 qua similitudo
est principij 2 causa unionis.
Fet. 2 verus dei amator: o
fuc mentis p fita simplicitate.
ut suo exemplari conformis
reddat. recolligens se. ab foris
sibi distractam omni. ad dilec-
tio unigit' gustans. Quid di-
lectio. propie delectant opera
humilitatis. virtutis. 2 abiectionis
pie. Nam sibi p'ximissime ve-
dicat. humilitas virtutem. cui
studeat assistere. qui ei placere
desiderat. Nam et oculo dine
maiestatis delectat. Abnegat 2
abiecta. ipse ardenter amodo sin
sponsi amplectere. a eo distens
et mite est 2 humilis corde. In
hiis euidens ac'ny dei sicut pa
pietas. tam legat quid ewan
gelii principij. simplicibus po
tradidit agricolis. pastoribus. piscia
toribus. ut abrasis moysi pet'
ostami. Illi enim dimis illumi-
nantibus magis sunt apti. quia
illud abscondisti h a sapie et
mitis. Ecce enim celestibus
quid extenuare disti mis. aliud
castigans iumentis. vigilis. disci-
plinis. et ecce se reddes maiori
gra dignu. Ad omnia et gratia
tudinis vicii ase prul abiciens.
et auctere donorum dona refu
dens. non p'ficiens dona ac
cepta. quibus quanc minus
appetens ea. si carpedens ea
tanq' sibi d uido concessa. Si en
una propria causa. ne nd vide
2 omnibus sacr. Iudo refis cur
homines accepto bono desistunt.
2 mu appetant. dona dei p'cepta.
Id ipsis iusto dei iudicio gra sub
tracti. Iam multitudo est venty
urens fonte pie. exicans. dol;
cui fastidio pare redemptitas

sit 2 familiaritas. q multitudinis
uicio induat. Alia causa huius
noxij destensij a fuore nouitis.
2 adcupiditate relapsij. est secun
quod concepta de primis opibus.
quod iam comprehendisti. quod
optasti. 2 sufficit sibi estimat sta
tio adque iam puenit. deposito
timore 2 diligentia magis stent. ma
ior frugescere. 2 paulatim dimit
opa. Dus ferunde mchoata. Nam
mpm quisiones stent et timore fe-
uido. ni ope nullam hinc secutate.
Iniuco disposito sucessu tpis est
but. 2 p'sumunt se pare alius esse
cui quibus uiuit. quibus se impare
bus estimant. Deo omnibus se hu-
liant. amicitiones. 2 ipsi tensiones
cum pacient' suspicient. 2 hac sug
gestione secutat. magis sub.
ei infirmat. cum p'mum est p'sen
tem face. sic 2 sua p'sumptio cadi
sibi p'stat ruine. 2 ideo tales. lag
uum ruine mu timet. Demp qo
stare et timore. 2 omnes secuturem
obice. ne diminue deporibus abs
uantis. simul est remedium in
choata continuatione. p'mu
status quod meta est. ad quod re
spice et homo quid p'fecit. magis
defecit. ne respice p'm. sicut pro
fecit. si contra sibi ad p'ficiendum
restat. 2 deficit et intuere. Ex
isto colligere potimus. q multitudo.
et appetabilitas. sue mediocrit. aut ve
lipensio donorum dei. mollicies
sed minima crepensio. aut magi
nimitas sue p'ie estimatio. et
reflexio ad dona ualia. 2 ut
constanti p'ria desi. carite sed
mis sue amor retudu ad se ipm.
2 secutus p'tensa ad se ipm. cum
confide' p'ria. mare et ad suc. cur
homines retredunt a gra p'cep
ta repesentes 2 p'gestens. Ecce isto
ultrius p'grediamur ad con p'ti
gidu. cur reprehensiones educia.
irrisiones. laboruq; ofuciatis. ar

et a gra exceduit. q nimis gratia exstitit 2 nimis ex

alias adversitates. et tempora. sed
impacienter tolleamus. a quo in
venendo attendo suam salutem.
Et mt xviij. nisi efficiamini sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum. parvulos posuit
pro humilibus. qui sum humiles. qui
verissima sui cognitione subiecti
nulli sunt. non aliud superare se estimant.
sed alios omnibus preferre. sicut
parvulorum genus non sum vel. sed
cordis dicens. id ut sumentur
fratres sum apte et. Illud aliquis
tle loquitur ad dominum. ego sum pul
lus et contemptibilis. fidenter et pronunciat. qui
quis. tle cor habuerit. non qui sui
tempora patienter sustinebit. et
ego. qui tle cor habuerit. omnia si
illata gaudenter tollerabit. Nam
quotiens sibi preter. legimus talia
gaudenter tollerasse. et tanta desi
derabant. sed dum de propria desiderant
generione. et minori et stans. ordi
secunde et presumptione desere. re
motas. et sicut paucissimos. et
nimis cordis. qui desere illiora sentiunt.
sic et cordis paucos. nimis qui co
tidias gaudent tollant. veri
tatem tenere. possint sumere
et exigere. et rone. Videmus
in. qui scolares in studiis amici.
et senes adimus patienter. sed vi
quod libera tollant. ei ubi ma
ro sub est sublimia desere estimandi.
aut se pacificandi superiores.
et patienter desere illiora sentiunt.
Et de uero. quia proculdubio
sed animus desere sublimia sentit.
illiora videri refugit. Et d. q.
da modo et qui venire possem
ad tale cor. qui dicere illiora qui
de alius sentire. opto enim tale
tere cor. Ad quod indeo impe
trata penitus divina gratia. sine
qua diuinis laboratur. homo aspi
rans ad tle cor. omnis suos de
fectus tam corporales. quam animales.
ad cordis oculos. dum revocat.
illos semper considerando. et ti
mendo diuinum iudicium. tale
horam mortis deuitabit. vos
deo reddendo. pena ignis et
ni. interitudine pene. et sans
factionis. ac culpe omissionis
oblivione. interiorum corporalium
peccatorum. et insecuritatem sus
tis future. aut ruine future
inpetis. sed sedesiste. pau
citatem interiorum suorum. et co
pacione peccatorum amissorum. et in
stabilitate et sentencie obo
ritis. et interitudine sue pre
destinacionis. aut reprobacionis.
que et solaciis voluitate pen
det. prefigat et mens. sibi. ut
utatem tollandi adiisa. et
xpi sua passione omnia inuita
et fecit. sic et devotus eius fi
liuli et fratres. dum illorum
uideremus. et inuiderem. fato
pmere sed in passione vid
mus omnes sanctos martires. et
pcque et tollere. Est enim tol
leancia quez citz adiuvamur.
arca dimittus adeo in signum
dulcedinis amore suismissa. et
milie celesti indubitanter as
cribi metim. et xpo conformari
non est cum secunus mundo
sio. tollere cum cruce iubetur.
qui sequi cum desiderat. et de
talice xpi bibere. et uiosissimum
est. qui est amaritudo passio.
et si non effuso sanguine. sed
passio gaudiosa adversitate.
et tribulacio cibi regius
qui animos regis. et sequi d
signum honoris. sic enim hono
rat. et qui regis voluit honorare.
supremula regis. sed macedoniae
sedes. omnes enim qui dxpo pe
tolerant vnde pscriptis patienter.

Qualiter homo possit venire ad regnum celorum

Ideo tribulat est speciale signum
adeo tristium sicut paulo dicebat
vobis datum est ex parte ut non solum
deum credatis sed et ut pa
tiamini pro eo Ideo gaudent
amplectenda et laude ad eum
ad tendunt. Efficacissimum est
quod satisfactio est tollen
cia passionum Recolenda et
sunt divina beneficia. tam collata
quam promissa. sic passionum
future affuturum. que inter
hominis dulcem emolunt et
electum ad patriam. non sunt
condigne cum passiones hujus
temporis ad futuram gloriam. quam
retribuet nobis. sicut in ad futu
ram penam. quam eximemus.
Et ut licet quantum me habeat
ad amicum. et hic sicut sepe passus
ad quod suspicet. dicimus se. nec
dicimus se obiciat hostibus.
Sed que sit hanc anima. dico
primo. de profunda meditatione
passionis xpi. devotione secun
da. dicendo et sicut in verbis dis
cipulis. in verbo. et contractus sicut
illam. quatenus flexibile illud
facientibus. hic non. plenum prodest
assuefacendo. precibus divinis
ut passuefiantur prius. alie
nas primas sicut tollerare.
Inpe et ego quicumque patri. autem
mente quilibet. ab actuali con
sideratione divinarum. ad alia dul
cia se quitens. sic cum permixtio
dulcedinis. amara sentire nos sinit.
admistar poronum acbazin. que
dulcia solent liquide misceri. Do
mine cum hic sensificatio teneatur: et
applicatio attentionis divinum
ab. quas reddunt amatores. et
ego grossior oplerio. et sensibi
lior dulciores fat passiones. ut
nos dominicibus et ebriosi rustici
et mundi. Sed occulta cogitati
one forte quis sibi dicat Di
vinis illam non mendico. tacendo
me reus fatebor. et abalius reus
punitabor Adhuc ego. hic cogita
tio exponi. nisi prius instinctu
gignit quo homines magnifi
care inserpo desideat. et semper
refugit amicitiari. abalius. et
deo astutissime hasvias per
quod ut sceleratus. et instructus. ne
illesatur a pravis desidens. Et
quod omnes homines te existor
degenere punitaret. tam con
scia tua te justificat. et verius
est testimonium conscie proprie. quam
omnium hominum testimonium. quod sepe
fallit. licet cum impuidi. et stolidi
te reus existat prudens tam
te virtuosum promiscuat. et si te
reum cognoscent. et in hoc vi
tuosum complaxat. si iuste in pre
tensus pacem sufferis. Nud tam
xpi in sua passione testimonis
falsis defendit. ne reddentibus licet
ab aliquibus dumsty putabat.
ita non meruit. ad confusionem fiunt sibi
testium redente conscia. de sua
iustitia. parum nobis signum pre
bens. et in fu sibi. et nobis magnum
cumulans. Et ecce quis verissimum
iudicium. plebis alium superare se esti
mare. non computando sit quia
dona dei hic bona. ad alterius
mala. et hic est iniqua compa
non vera sed occulta dona dei
et dalio. que ipse non hic. aut
saltem alteri donare poterit deus. et se
lusere. cum nemo sciat. quid
agitur dalio per dominum judicium.
aut iniqua. sicut ne scitur quid de
divino operatione sit. sicut alterum
quilibet potest vessime superare
estimare. ut cor hinc acciat.
aspiciendo semper plus alterius bona.
quam sua. et sua prius mala. quam
sua prius bona Ut in tollatur
hominis et unio ad seipsum vel

De recreatione et pietibus monialium et aliorum religiosorum

Omne quod primo in oculis se offert varia consuetudine iudicium quippe id non omnibus una deserit claritas oculorum. Id de scibilis sive primo sive remoto aliquid iudicat pro alio impropria directe ac de primo elementorum impropriis velut alonge distans speculantur. ut sepius permittit aut ubi contraria ceteris. Perit ueld de hoc speculas non decipiant. Et hoc utrum propter xpm decens nolute fim facie iudicare sed iustum iudicium iudicate iohis vii max ecclesiae studiis medaliibus. ubi sed superiibus gratia de medio determinare studiorum id mihi est nimis quorum iudicium sepius nidit p abrupta tamen ad pauca respicientibus de facili emittunt. Constat aut intrinsecus cede opte veritati qui iustis sacre religionis prom orbe suis palmites extendent. moles tam quidam dedignombus. et deiis presso. id certum ubique conformes. et sub eadem regula militantium mare ecclesiae in ipsis que certum tangunt contia. et pacie d monasteriis monialium. et ecclesiae aliqui monachorum. ipsius utique non erit attendens speculando attencio. utrum quod vnedi carum quit quin d almane ptibo tenet parum ipsis via salutis aut damnatur videns. un raro aquas carum religiosis admittimus mediante petitum sb pacto ex actione sub colore consuetudinis de veritate. Vn pauperes raro admittit. et multas petitiones pb psumgut earum distinguit impositiones certas pb eos psidentibus. d p qm usu quidem ut asserunt exponi. pradia mu

cognoscendi. et abstracto ac elongato a consideratione exterior. ac donorum dei magnificatorum gratitudo. pauperum desiderium. et culpa. beneficiorum dei sollicita reminiscentia. cordis quin ultima investigatio. nihil scrutatur de cor. et gro pauide. et timide pseuiam. et mit. et sensim psi pfida qm luaco. Corpus ecce pstrn. et carnis afflicto. cu suis passionibus. pni aspra pbet ad oes virtutes. et ostia reclusum omni vicorum. Ex qua omnia facilius erde. qui lede ex tmet. Ego sq flens genubus erectis. cum manibus. oculis psis lucimb. cu ardenti desiderio per totis mei. et gemitibus ad deum porrecto. hanc quidem et quantum coam deo effudo oro. Gratia o dulcis benignissime alme domine scrutator. tu nosti punitate et tribulatione cordis mei. qm pro nihil iz admala a adolescentia sua. plurimis irretitus. Ambulans tortuosis sutissime domino. nec iugauit. vagum inflatum. et mobile existens. iudiciari et emollire effugiens. de cuiusque decallitas in necessitatibus vi. vel pius sed tua misera prabis meis pudis. ipse vnctione tua stud. emollias. timide tuo. id tribulias. passione tua illud quidem. ut te et se recognoscens. d mis tuis. necessariis medoris. adte durite. p venire ad ea. quia tu es via. vitas. et ita. ipse dulcissime. Cum eo pre et spiritu honor. et gloria. d sta seculorum Amen

musaica & clenodia varia exigu²
& donar. con illud tam lacrim
d symoca pnigno papa mi
pbat occasione prandiorum p
textu consuetudinis ytin vi
denu q puo victu ministrar²
eis de omnibus pulcribus. sed vi
tio est vestitu sibi quilibz con
quirit de pretis reipublice cul
p amicos seu pntes compatros
seu delaberibus pretis & certis
tijs dnesis. emendo venden
do cognito clubz sibipd oppidis
domutat secessu ad libitu sui
lauco ut pazcuis pnt cui
sua suppetit facultas d mag
na dentia & dequalitate nr nd
impressius statuit tam vicem
quadrilezu & spatz ad angos
egressu facit conte² Et ad pn
dia & columna ta mutat. q
mutant² Tacco et fozte de
rocis d mastrijs pacem ad
dictu neptias existit uta qd
clausura ipis noli tene² & ex
abusiones multe dipis formu
lis quas tam abusiones de
pma sz cazu recepte & de
nd vluedi sz deppis reipublice
& nd deqnd pnis ecit speculatu.
Dequibz apud veros varij
sunt moi dicendi alijs ipsi heden
tibus alis excusantibz excu
santes pretendunt has rones. q
papa & romana ecclia stat &
tollerat recepcione sibi fama
pecuniarum & consentire vino
approbare videt² Hic et de ce
sibus de quibz quesz caeudu
lit tanquid deppis. Verum co
sueudo abantiquo fuata & ab
bedinarijs locozu cognita et
non cogibita. sz & a principibz
religiozu sz abbatibz abbatiss
& mitutibz nd pegibita non
pnitia vni tanta intitudinem
utrisqz sexo religiozu tato tpe
riu contrij mecoria homi non
existit impiciu dampnacois
mutte presumptionis tenuitate vt &
dicet Didymo credendu est. p tad
vincendi modu est dampnabilis. dea
utrisq aliqu revelassi ro multo opi
bona & laudes diuine iniuna cast
tates vigilie sacre eleosine deo ubi
p solutat² ac offerant² que ond
si deus cassari pmittet videre²
deo crudelitas astbenda q mo
me est dem Itin legi andree nig
mus intrsta. vide² & 1 jor assente
q monales impauperit monaste
rijs ultra pbenda mrg affitem.
que eis in conuentu ministratur.
pnt melioare pbenda. ex subs
dio pntid ut amicozu. ad p pios
labores. Itm id dicit q romana
Curia tollerat q religiosi d roma
na curia loco vestiu capitis a
plat sub ama pensione. a sto
loco cibi cibiu pnt recipi cotidie
debeant sibi ministrari a suo p
lato & m tinis dz ec gtentibus.
hec duo allegata dit d nouella
m c Cuadmonitenu d statuo
hec rocis uideri p suade nd omo
fama illustriu tale modu vuie
di decanis pensiodz ultra pben
dam deqnd ministrata. Illy uero
magni & famosi doctores & mrs
te dictat canones & regule stoicu
sz augusti & bnedi quemd regu
las sunt potiores videri omd
sentire apostolu & tganc foemd vi
uendi dampnate Quod go m
linis facendi sit fim vitatem fa
teor q potius audire uellem q
audiri Nec utrisq sequacibus
oculi aut sedi aut pfissenis
est ubi depiculo animozu agit &
d tanta homi & max religiozu
mitrne Quos aut salude nate
est aut dampnau Cere² on
quiz xpiano ministrae magistri
pti & max religiosi ut sacram sta
tus vite sue sit pculosi aut salu
bris ns excusabi² p ignoranciam quia

dicit paulus ignorans ignorabit
Ymo est regula vnuens de quo
statuitur nisi sit salubr. ipse
tu probabit dubitat an sit salu
bris aut periculosi tali sic stante
dubitatione 2 incertitudine p
seueans deo committit se pecto
2 peccat mortaliter. pt hoc quia
facit cum constanti nisi dta
li certi ignorantia mumerabit
Quinto ignis ad prim sit de recep
cione monialis subpacto ex
actione 2 questione aduersus sime
pecunie sim consuetudine loci ab
solute respondendo quinq; mecti
bus aliis no pudicans sanc
sententibus no habeo rationabile
2 solidam fundatam auctoritat
aut rationes quibus sme formidie
possem dmiti q hoc possit exu
sari a graui peccto tam dantem
quam recipientem aut mediatorem
ut dictum est. Quigendi sine an
sine pq. Ymo ordinico hoc no esse
aliquid a viro sy monie hominem
dicere compellitur multa intra
quorum vnum est magistro gratiali in c
Quid symoniaca de symonia ubi
pt libito tortsine 2 pene d con
facies expmit 2 Item c ij d sta
mo Item vrbanus ne d vnica
ubi papa sit pena excomunicationis late
sime s singulares p sone Ci
lis p calix id conuiuij et fuerint
suspensio hoc pt quia fit et
p qm hec 2 hec ipso facto in
dicto incidunt penis tam da
tes quam recipientes a quibus sme
non mst diligencia deliberata
fidis aptice excepto e mort
articulo pmit ab solui. Ymo pt quia
subesset cessus late sime ne ad
id pq recipiens post predicte
vas vocalia aut res alias ad
ecclesiasticum seu quibus piis
usis deputatis seu deputan
da directe indirecte tempore
aut exige quecq; mo possint
nisi pretextu alicuius pretense ad
suetudinis Hes pmit exiguri
tas intra mgrum sonant vnde
no pt dici rationabile consuetudo
ec quinocius tpe possipta Nec
scrupulosa atque sed magis acusat
ro tanto grauiora sunt cum ma
gnito diuicij animi infelicem
detinet alligatam Ideo con
sulendum est talibus sic recept
ut quinocius ad primas pagen
da festinet sim rapidum palle
gatum Quinto symoniam posset
ac alienones 2 intra adduci si
hec ita manifesta sunt ut plurime
non egent clariori Quinto
ne ad 2m quod magis urget
2 magis speculatione mouetur
quo 2 rones 2 auctes inducte
sunt vtz de annis pensionis
ad vita monialibus compas
de quibus singule vnum Quid
d hoc vitas tpe videt an ta
les sint in statu salutis cum dap
nacioib no intrari tantum indi
tum simplicit affirmatie nec
sint negatie vnde ne incide
re in hat sinai abrahe deo
dicta nunquid ideo illisto ro
ampio si fiat separacio thorori
a iocete Ponit 12 q notalia
dem quinq; rones p se notab
ria allegationibus Ex quibus ita
ex iure vitali quod sino 2 potito
inducuti possint ad specula
tione tqm vitat Sic con
ex manifest deuentum pm
ad q grinocij mng cuidetur
cum 12 hic agat de vico pri
tat ponamus ad octob pmo
de certa pmtua pdictum

mus

quod diuinus religiosis
ad terrenum postponit quibus
religiosis se deo tanquam
in speculo precide². Ille itaque
fuit amicus ab eo et uxore sua
baptisma. Deinde quia act
amos amicos legimus multe
subitanea adeo prudens hi
in quibus defraudauerunt de pre
tio agri vendit pre ad pedes
apostolorum, ipsorum et premor
cultantes. In quibus petrus
princeps apostolorum ducens fraus
dem mendacium. Et sacrilege
peccatum. Immisit enim diu
bolus in cordibus eorum cogi
tationem diffidentie qua non
credent se posse sustentari
de quo mysterio apostolos pro
iuso. Ex hoc sequebat de
fraudatio pri pecunie occultate
non totius oblate. Dem
egba² mediocrium quo metiri
mur tantum. Et non magis fin
is pretium agri vendit. Com
pleta igitur ratio pretiatur esse
iude in tribus. Et bo. sit. Diffi
dentia. efficie victus de qua
defraudatione aliquorum bono
pse solo fetid. Et horum
sed negare hec. 3a pars
ex te. more textus act. v
Item pretabitur hinc rationem
formalem pri sic notificari
Est voluntas deliberata
possidendi aliquid rem. nomine
unius solius persone in exclu
sione cuiuslibet alterius. Et dico
expresse deliberata voluntas.
quia ratio formalis pretiatur ratio
spiritus veritatis sacrum. Et sacrum
extrinsecum. ma non apparet que pos
sideat. ma autem pretiatur
consistit in re possessa. Et

insimul mentalis et vocalis. pri
deo soli nota est. et alicui indicia²
ex ante. Cum iudicium est de mag
restis ad excusandum quod religi
osam personam a vitio pretiatur
recta rem est prima considerandum
res non suo nomine habeat sed
nomen quintam. Inde nos ipse defen
dere non repete non proprium agere tis
sed quintas. Ita res possessa
non ad reclamandum platio teneat.
sed ipso consilio et ad eum vote
vere id instituit. Ita ut re
ligioso semper est ad resignandum proprietas
dum rem platio ut cuiuslibet usus
serit quoties fuit requisitus. Item
sed quia platus non posset re
ligioso concedere rem tamquam pram
pri tandem concedere usum rei sic
quilibet non regat alii rem dare
adutendum ad cuiuslibet libitum
nisi platus iusserit. Inquo pri
latus subipso diuidere non pri
sic quod permittet quod multis reperere
rem aut usum rei alteri dare. et
hoc est sibi dare pretiare rei pro
ut implato dicit primam aut
ad dispensandum id res omnes victus
monasterii sunt quod sibi inde
expedire totum quintam. et hoc
ex ma sue presidentie sunt ratio.
Cui admoneo de sta. mo. Item
nondum quia apostoli quibus religiosi
originem sunt exemplo vivendi
imperium sacra instituentes
vita actibus apostolorum postpo
dum stone omnium orbem non
actu de quo mysterio aut obla
tombo. in ecclesiam vivebant et
stipendia sublata a fidelibus
quibus predicabant. Et de pri
mis maibus gredit id egit victum
ut paulus testat de pilis suis et

lucas tactibus p hortan non
credebant se apostolorum p frone
recessisse hz tid voluerit iterato
dicitur ad sanctos ibi commoran
tes que exercitat popa memo
ry suaz aut p largitione si
delitt omna ad que reponebat
sicut paulus ad barnaba se fe
cisse testat in epistola ad cor. 2 pa
nobilia sequi atque pmones
Prima In quorum statu ho
fuit stante mediitate pnitis
ute oz q habeat materia corpis
p sustentatione pnit ute pz q
pod quia hoc nude est ou metiri
iudicare stante fide hoc ideo
dico q homo sim augi pnt
dicit fame mori quod y declara
uerit 2a pod legi huic nali
ne voluit ne preceptis superiorib
homib pt iudicare q secus
facies denuo temptare videt
2 lex natus adeo est rebus mpta
que no nisi adeo mutari debz
aut pt ideo sunt certe licitu ex
natura stamus salte ea que ad
exitum vitio pertinent 3a pod
omis religiones gradant dz hi
scholiis sb diedua abdicatione
priuatis 2 quneda cassitatis
non egent plurione Quarta pod
nulla religiosus salutem pt mori
ens dicere pietate nisi t exitus
pentuerit pt quia tali 3 moz
tali 2 dit sua claudit exitus d
pito mortali Cui ecia ecclesiastica
denegat sepulturam ff d sterq
limo debz sepelire sicut gregis
2 ferisse Quinta pod nec
papa nec platus aquis reli
giosorum pt dispensare cum
monacho ut habeat pzum et
expsis testatus Cum ad monum
dista mo ad finem tali Sexta
pod psidentes ignumdi locorum

religiosorum existatur ipsoz
2 regularum ipsorum tenent te
lugiosis prouide diuitens
vite exemplis pnitiis mo
nasteriorum pz hoc exercitat
bridauqi 2 bridem qui hoc
mante disponit 2 ex multi
uribus 2 canonibus quos hic
allegare omitto pt brevitate
Septima pod non plures p
sone utriusq sexus diuitiis ci
pt ad monasterium quod quo
de 2 sine permissu prip de
omnibus monasteriis pnitiis
sustentari pz illa de pod de
sta regula vi c vnum pt
ridosius Tame ubi papa hoc
dare prohibet 2 principe hoc
tam respicit moralem 2 carni
modi vivendi quod talis
p multas no obsuna principe
de petrus carni clausura in
claustro 2 de hoc clusione p
pnicem statim Et hoc pod
Harus extinx expssa hoc
decretum magne extinxi con
stant 2 si hec pod effuiat ob
scuraret in religionibus mul
te abusiones 2 deformitates
tollent 3 Octauum pod Re
gulariter vnus 3 q omis relig
ose persone utriusq sexus tacite
id expsse a qua religione
apostatam fesse sub debito
professionis abligant 3 de qui
bus prouinciis viuere hic
pod claram 2 ce vera p regulas
sorum religiones instituencium
B augustini qui hoc ta de
ciis quod deuestibus exprimit
mitrula sua Et r 2 beatus bn
dictus mitra regula d plinibus
ca Et r 2 duo decta reverencia

consilio Constanc. sic qd vna
olla coq potu 2 vase bibat
2 qmedant 2 deco d vestiaio
vestiam? Et prepit locorum
ordinariis sub excmunicationis
pena omnes reddi suis
petiis sive ac vtrum p fratres
aut omnes religiosos presbiteros
singularibus deputati post
professione d quibus dnt plures
vi pomibus 2 quibus refecto
rio omnes dnt manducare.
dissonat et regula sancti
bnedicti. in c liv definis nobis
quo ordinam? sic ut pri
tes vivere teneatur? ut filio
suo mtri dare vehnt occasio
qndi. nec p se nec p alios aliq
omnino proprie obstringit qd si
lio mtri dare de bonis
prinis. ne d anima pereant
quod expmto dicat se de
disse Et si volunt aliquid mi
deo offrire dare d? tlor dare
monasterio sic mgnd. non
filio 2 ut in parte pnqno
ap concedat decretum
constanc. 2 tlor pcipue dis
ponit de monachis 2 dicit
tlor et non qedmis et mirabilia.
2 rcuda pietas. hanc ap
pone pbat calio Cid admo
nasterium de stri mo hic oia
oriuntur tqnt ad fonte primi
tive ecclie. tpe sanctorum pau
perum diligentia equo tam
serunt qm sancto dante sua
statuta pnt lucas testa? d
act c 2 4° cap Erant oes
illis omnia qmia nec quisq
aliquid suum esse dicebat Et ? dum
deler? singuli ut cuiq opus
erat pnqno transgressione
non fuerunt culpabiles red
dtus ad vitam possidentes.

sed eam procurantes donantes de
putantes et administrantes.
nam si pcipitam? d amicibus
possidentes plus consilium
2 auxilium sentes sicut dnis
tlaudiu altrius sem officiat sti
cit Cogere go expmis dicit
omnes tales stare non sine pi
culo animarum suarum ta subiec
tos quod psidentis pris in tlor
consentientis dicit enim paulus
dignu sunt morte non solu fa
cientes sic 2 qui consentiunt fa
cientibus ad Ro 1 Dalius ti
modo rombi. in fia dicendis
ne credat se tal tqns animos
redditus p persona sua posse ap
deum et excusatio amici proxi
tatis p tlor q superiori suis sub
tlor concedit. qua licentia ipsa
excedit limites suos ne pri
cencia superioris de illicito fa
cere licitum tri sit non substan
tialia religionis nisi posset
declarari. tunc ex licentia su
perioris fit non ipsum Si q
vnis sibi ipsum alteri non et alteri
no est ex causa rationabili ut
prebet aut et ex quo tempe
et ipsum q. do tpe ad nos
ipsum sicut pz de peculio habito.
p religiosis non tantum dem
administratione. ei sibi ipsum 2 alii
cetera. Idem tam peculiu tene
p qnd administratione. re no
mutata sic officio 2 mtrice
ia non meretur dici premi
ntz p c 4 d sta mo monachis
et tlor omnes regule concedit
2 admittit Nona pdicto
in monasteriis religiosarum ut
ustis sexus mqnibus reddito
2 puenito affirmat p sustetati

personarum multe professe huiusmodi
est hoc aut tenere annua pen
sione tensum per se sola sed ipse
tua sunt ad vitam per ex hoc
quod de predictis deducto quia
hoc non est appropriatum vero
alienum Et si obiceretur licet
fratres sint pauciores monasterii
tamen possidentes non sufficiunt
fratribus aut sororibus ministrant
victum victu et vestitus adver
respondeo Quia defectus et
ad suppedites platorum ut com
pellantur victum ministrare subsi
Et ordinis huius benedictus o
regula sua d. Ideo dent ab
abbate quecumque sint Et
cuiatur et minima sit arcus
tabula mappula et ut or
auferas ostraso mutatur. licet
hen per plures possidentes in reli
quombus hoc parum curatur
qui pretenuissimum victum primat
quemvis quod non suffitantibus
sunt ac pompis pene omnes
se oneratis et habundant Quod
et sit de qua notum stare con
tentum impunione possibili et
moderata de quibus ego tamen
non iudico Tamen hoc fere quod
a multis loci fieri et sororibus
non portate minima prudenter
Ideo multa sed data et mul
tiplicates gratiam et minima
de equalitate distribuere et acep
tow personarum. de quibus omnibus
possidentes tenentur deo reddere ratio
si saltem possent hoc omnem
dare. et simpliciter defitum si non
sunt Et ecma quod propter
duas causas solum possides sit
concedere religioso sibi professo
ut usum rerum habeat Unica

ipsum tamen auctoritate sicut alii
disponendi remanente Et hec
due causae sunt necessitas et
utilitas Et his duabus tan
tis ceteri subditi sit licite non
re illa sine sit permissum sine
alia grangia quantibus et tan
tibus casus. Quod et ex necessi
tate non fit. Et utilitas exiu
sit Sed quoque sit illa ne
cessitas. aut que utilitas.
dico quod duplex utilis quedam p
nata et quedam privata. vero
extomati fuerint pauciores mo
nasterii. et non prius fieri aut soro
res de quibus pauciores seu fa
cultatibus prudenter et offerunt
aliquid aliquid abaumus aut pro
tibus valebit advocatio aut vesti
tio aut equus mutua sibi pro
cuiet de arte sibendi aut aliquid
aliud laborando. tamen sibum
quem iguladc observatione. ad
id non sit partiri in plures.
necessitas vero quinque sunt de administ
tracombus quinque ut de offici
albo. utilitas non quarta ut
de concessione liberorum pro sua
edificatione Omnia ideo ut
ministrantur ad aliquem laborem
quem aut ad causandum monii
prudentiam propter defensionem
eius Ideo infero quod studio
residentibus propter utilitate pa
tientantibus causas monii
aut ubicumque ex obedientia pe
grinantibus aut aliud agentibus
pro quod utilitate aut
necessitate licite commendatus usus pe
cunie aut aliarum rerum dum in
tibus casus quibus cessantibus
cessant et effectus ut quod resi
dum est ad quem reponatur Et
tam tales pimpti amministrare.

dnt ad resignandu superiori
postulanti sine q̃ dcone. et
sine mora. Non tam de facili
superiores dnt ita concedere qz
multi faciunt de non tantis
causis. 2 sunt de qualitates
mribus in vestibus. 2 que
gnant detractones. 2 lites
2 impacian audiri. 2 accep
tones psonarum. Infero et
quia d monasterio tpmdam
tibus in quibus prouentibus
ubi nctia non ministratur
fratribus aut servibus. nr fiere
possit remedium ad liberi pa
superiores. consulendum est qd
tales debent se transferre
ad ministrandu alia. ubi nctia
ministraren. 2 ubi regularita
vitae possent. dnt si hoc ut ez
fi non possit. et tunc egressio
ne lege nate. 2 pdiute qu
reye tales p licentia superiori
prat. ubi victu 2 amictu co
quirere p amicos aut p pria
dcem sum devote necessarius
superflua amputando. prudi 2
ipsi fecerunt. mt gentes pre
dicantes. pq dressu de ultimo
ut dictus. quia legi nate. nt
pt iudicari. Propter indecia
fratres animos tensi d mini
teriis adversi ipsorum. 2 nolen
tes eos resignare ad manus
superior requisiti abeis dni
mo ipis nctia prudentur
stant. impicido fraudu aliq
quia nctia eis tadi. pceris
tori voti professio. 2 contra
ordinis substantialia. Ed q
ret quis dicens. Quo qd da
glosa ind di. pp rao. Quia si
modica vel dispone. Q d spam
p tulit pt monasterium prat

ri pturi ad recipiendu dicere
ut scm patet vbi vmat qz non
pt. monasterium tale sustentare
qui vide d nuc illa glo q pos
sit tal tere amicis tensi seu p
uentus. Ad hoc rnder. q ista
glosa ind di p consilia gralia 2
obsequia mira modo loquendo
tez ut dictus do 2 1mo pot
tombo. Et glo illa sepam d
rigat cum dicat q tanucu pt
q hoc non fiat. Ideo nd. vis
facienda milla glo. Et pt 2
debet intelligi illa glosa q si
aliquid pro sua sustentatione
applicet ad pauperiori monaste
rii hoc dz aliquitate reprom
ne sit onerosus monasterio 2 no
debet necz pt ipse reservare ut
dictus. pt victu prestant 2 sta
datu ac dequalitate alioru
mst fiet primo administratione.
secz absolute ptd religioso
licitu pt possidere aliquod pecu
liu. mst pro qmo administratione
extra casu nctitat. Ed d.
fiere aliquis id aliqua detaliu
pa mutan. modusas quates
simtr plati variabiles sui
vmus. qu nctia dispensat
alter pyca dare recusat vid
2 resignatione d qm fitd pya
sequit. egestas. max e dno
malu. ubi dsiuesq carum
pmudu est piculosq 2 men
dicitas diuosa. Ad hoc primo
rndeo q tal dz plu imputa
re cur talem locu delegerit
quo stant 2 ordinatione
dei iuste hoc plure. quia au
mgo cessq fiunt vicosq qz tlo
pacto ruinosu pcert ut de
pueo vide possit. qd nd licuit
ut dcm est. Ideo itm infero

v
Notanda
vtilitas

q aliquid aqua tlem loci dige
debuit admigressi sed pacto porq
se mutuo dret trade mysto rmam
do nz consulendi vr ymo suadeo
du est pntibz 2 amut qe stude
sic vivere volentibz in claustro
de pcis redditibus adviti aqd
psent consilia aquetur ut sumo
rem qua auctores eiu maloru
2 ptcipes penitu ide secutoru.
Qd dici poss non imprte stude
formidolos qui timet resigna
re dictas pensiones ad qmitate
sbi trepidant timoe ubi nd timet
sed forte deus suos non tb vid
nutrire valet. sed pe pmittit pri
mo qrite regnu dei. 2 iustia eius
2 hec omia adiacent vobis. ut
nd hec sancta voluntas dcet omes
ut qlibz suos pactus ponet ad
qmitate. 2 laborant omes pqm
bono. 2 qrent fidelis dispensato
res prud dubio mito quietus
2 hmidamaq p tauri possit qm
sr qlibz insingulis ut docet ex
pigencia in qmibz ludis studeant
et pcidolor oculte ingerit se lau
cor 2 delicacor affectus p riaco
mos inpticulari quia in qmo et
cupiditas 2 amos stas. 2 alia int
ta d quietanda tb conviuna 2 co
uniationes amicoru 2 societate
poss tan cautela fi cuta ta
lem resignationem ut subrepto lus
2 signis fieret in spcio qd si
non fiet affirmo p certuro in fu
turo p alios platos qd posset
rem ingredi ad tales pensiones p
sd vite nitrinb tendib. sed tu
pdoro concessione sicut nox
bram. hoc d' ingressim ad
talia loca si q ingredi tb cau
tio. Quod go de ingressis iam
subitali pacto ut ad tpa vite pm
talibz pensionibz annis. Qui
omes iste impiado damnant
ut si aliquod reniedum salutis
ador inde. abst q non appt
ifinam gulaq neq mediaq
mt filios dei primo stude
loidio vr ut pmtenda assu
mant p pnitia confessio 2 mte
gram satisfactione deo offe
rant sponte istas pensiones p
usu qmo. Ec tam q ipis affir
de victu 2 vestitu prudentiore
egere 2 mendicare cogant. Quod
si forte alique sunt 2 oc facere no
sunt ut resignare ad qmitate
b 2 monstrand sit ad paupta
tedacto 2 forte que pate sunt
ad resignandu vi sed timent
se defraudari posse nec sbi suf
ficere ut alius. Et tunc si ap
paret eis consulendu forte ut
fiat aliqd quietas aliene re
tneat usu tensiu sed volunt
supiorib non nouc quid autho
b nouc monstery tamen p vu
tuibz ipis aplato deputatos.
2 eos tpe solucoes nouc mons
tery exigorib. 2 supiori pntanb
2 hmam postulantes alios ut
nutria vite pstra amo indepos
sint recipe. tamen aqmo d ipe
fatore monstry retinent. Si
qd supfuei pmittit se ad qm
tatem uelle resignare certa pne
anni sed tur pstituere. Quam
ipis deqmo pt sufficiu prude
ri. et tunc omnd dup sede ad
abdicant ab eis omen qiete
2 cum qor teste constra eos tu
beant nd tamen pprea si tp
debuesa qmitate ipis deputa
ta p solo usu ipsu ita q non
int ingnat ubi fratres neq do
lus. Excludens ase superflue
prosperitates ac nobiles cuiusita
tes in victu 2 vestitu sola at

tendens non tem sed in mon
facultatem sic et pauperiate
fare dnt q illas tunc pens
ones Qz bunt de labore ma
nuum suarum p talem modum
puto eas esse instatu salutis
cum quilz teneat tere unde
sustentari valeat ut p se nel
p alios Et puelle b p st limina
vagari non licet Sic et qua
licitatis ceteris partibus no
video eas esse d aliqd periculo
Et si quis alm dicit p summet
det vas solutum et obiectorum
et ponte redendum iudicio sen
tenti verum de violatione vero
clausure et de vago discur
su monialium et ingressu do
lideas ego nullam rem exigere
volo nec debeo qm iudicat pe
nas expressas li vi de sta in gu
r vmco periculoso Cum adiecto
ne penarum quo ad platos ut
dictum de cetalem districte studeat
observare sub pena privationis
omni sua et dignitatum et of
ficiorum cathasticorum quod ade
constituto ultra sex menses
statim negligendo incurrant
ipso facto ut in decreto consilii
constatum Sic et clementina et
deprimis visitatorum ibidem expli
cuit Accedo ad salutionem
rom ad oppo m p ma 22a tan
git quod papa et curia roma
na et rem tollerat tam recep
tionem mediante pecunia quam
et modum vivendi d mon
terum monialium parum rem
p annum tenent et et sed tol
lerat videt q d romana curia
religiosi annua pensione rec
pnt aptam suis puellis sic
et decibus et utz d alia re
ad dor dicit si tendum puto et sum

Nemez sapientem sic decipe ut
concedat cogat ut dicit q nulla d
curia Romana fiant illicita
et omnia cent licita vino ibi forte
plures fiant transgressiones quam
alibi quod exigentia testis ibi
quippe sic ait non obediunt quod
telio licet eum papa sicut ibi tali
residentia non tm omnia vitia
pt extinguere Sic et xpi martyrum
trebeius predicant et p fide et tum
scelerator no erant quod de
hierusalem iuz expens inde scrip
licet eum terra et locus sancto
st pt sanguinem stoium effusum.
non ta video sequi q nulla vitia
ibi petrem Negz papa p suam
tollerantiam illa omnia approbare
videt quia p omnia mira addu
ta illa sibi displicere d'mirat
dno suo qd si deducere iudici
tum et debito examine subiacerent
certius sed q talia et multa alia
ibi plectuntur soluta similiter
dempnarent Ratio et d'con
suetudine inveterata sonnis pe
ius et non ronabile quia ota
muribus et vot religiosorum q
nunquam pstribit alia et ro
detanta multitudine tle ob hiud
te quod nonnis recte dampnari
primo dico q nonnis peccandum
q omnes obstinato animo lo facunt
Sed aut ignorantia q magis
et insexu inebri pter defec
tum rationis aut facunt tor tum
pmptitudine animi resignandi
tam natura eis instrenit solum
usum rei et no pietate et fides
ut dictum est alterum si pt mari aio
et coni voto pauptatis et or mili
tudo aget multum in excusando
quod nonnis recedendum no esset
im et q dampnat plures dol
ent quia multi vocati pauci e
lecti Et arctia d lor bestialibus
sit d infimis lata d summo arta

Casus qdam et dubium circa eius decisione

Quida religiosi regulari
volentes tpm causante
malicia tyrorum facultatibus dim
erant exterminari ut abbas pe
nuria defatigatis monachis
non potuit sustentare sic q ad
suum consortium nullum aliud ad
mittere volebant domino deo mise
rante ad pigmorum fermenta de
venerent Supplicant intimi qdam
status et mundanis bonis habuis
petunt humiliter pnt ut deinceps se
recipi ad religionem offerens bona
quedam sua dcto monasterio pron
te et libere et eleosinam Tredda
tes dcti religiosi ne forte recep
tio dcti secularis posset esse illicita
dubitabant an ipm esset
receptum Adtior dum videt
respondendum sic Si cessante
omni paudone quodcumque genere
petitionis et exactione tam a recipien
da persona quam a recipientibus
aut ut pro tali seculares petent
se recipi ad religionem sua pro
te et libere offerens dcto re
ligiosis eleemosinam ut recipientes
pnt ut pauperes ferant mutationem
ad mum obluto sed ad animam
illius salutem dico qd licita est
illius receptio quia ad utrosque
licita dico i reptio sic qd ui
tio symonie prohibitis est alie
na nisi ex alia causa illi
citi posset qd brari sic de spe
malli aut gram stipendio per
ipsum qd fiunt et videt
tam theorice quam judice fi
cultate que solet damnatis
paucis exactiones petitiones
questiones rendicios a talibus
recipientibus ad religionem
aut liberas et spontaneas do
nationes dici tamen esse ut et qd
sint sane qd quamvis indicio non
sint obnoxie in penis certis
sem dmo indicio in sua et qd

Cum habet ms se et vnu
solu malu habuit qd
omnia bona inficit

erat ubi homines rotales hospitabantur
Deinde in hus stulto excedit
mans sapiencia Deo cante andu
landa est et videndum no quid nat
ti fuit sed quid supiens ignitum
Nec alia ratio adhuc geniti q
multa opa virtuosa actibus dcnis
tris fuint et Dicunt eni quo
dicit fermentum totam massam
corrumpit et malum nonnunquam
solo malo bonum nocet ut aliqd
incipere ex ut omnes congiones
sint bone ex alio pegaisci cum
in eis qui multa bona inserat
Deo omnia bona sua dnillo cip
fuerint aptius eni veniat dicit
dominus vos multi mistrum et mi
bealles et dominus multi s. tam
a pastoribus quam a oubis iro
xi Deo gpulendus visitatoribus
et confessoribus omni talum ut dili
gencia faciat pfomacione cir
ut pmissios tne sentie cogitat
auctoritates et rones inducte et
allegate utrique magis caute Si
quis ar putauerit sentiendum solu
cione potest abbo et videat cau
te ne animas mitrorum a proprium
dampnacio ducat et ipse sili pena
plectatur talma correcione certie
et auglibus sanum sentient Amen

Sec auctoritate mt pro

Explicit de 2ea pte et pro
ut tribus momalium et ihesu Allgosby

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

responsio primo quia hic est
studiosa voluntas emendi seu
vendendi aliquid spirale seu
spirali annexum. igitur si abest ve
ritas symonie quia tunc quia aliquo
iuris renouet diffinitio ab
illo 2 primo diffinitio. ita igitur
est diffinitio symonie. tamen
theologos. quia si canonistas
ambo pari ratione quia impetratio est
pura 2 gratuita donatio
sine omni conuencione 2 libera
receptio. Sed primo probat quam
receptio de licito. per c. tria
nobis de symo. ubi papa ap
probat receptionem primi m
canonici. qui sua obtulit ecclie
libe petente. quatenus in canoni
co admittat. 2 quia licuit sibi
sua bona tenere in prebendam.
secus si ita pactione 2 conditione
petisset. dico ita intentio eorum fuit
primo. ut papa eos ratos habuit
et sic 2 impetrati sunt ponitur.
Nec per hoc quod pecunia data receptio
beneficii diuini. et hoc libe fiat quia
duas ecclesias impetrauit ecclia per
apostolica fuissent vicose receptio
nes. ad consecutio fidelium. ecclesie
fideles prius agrorum venditorum
poncebant ad pedes apostolorum. ut
act. 8 2 4 tra. Nec hoc vitium
receptionis impedit sicut quod
non fuisset primus receptus. si
pauper fuisset. aut si pecunia non
obtulisset. quia pecunia conditio
nem illata est quia si pecunia
tam fuisset est et pauper idep
tus. ut offerens. Nam pecunia
oblata non censetur esse principalis
ita et receptio. si primo ecclesie im
pedimentum non fuisset idepto
2 est causa sine qua non. non
aut causa propter quid. nec enim oc
illum sine quo aliud non fit. et id
propter quod fit sicut domus fit propter
inhabitare 2 sine securi fit non propter
non tamen fit propter securim. si
propter inhabitationem. 2 sine cibo homo
diu non potest. Non tamen propter
cibum viuit. Item palum fuisset
hoc impedimentum remotum. ille se
cularis et si mutatus optimus fuis
set. mutatus receptus. sicut
dicit religiosi cessante paupertate
gratis solui sunt recipere
sine diuites sine pauperes modum.
Sed igitur hoc impedimentum sit pau
pertas. quia impedimentum remotum est cum non
potius ipse quod alter propter 2 pecunia
recipi debet. alias elemosina sibi
est impedimentum salutis 2 potius
quod illius sane mentis admittit
Neque ipse diuitem aut mine
ris principaliter idiotis. si ipse deus
tamen 2 caritatem que licet impau
pere esse possit. tamen certa non
sunt parata. ita per primum tollit 2
impedimentum non palum. nec est
quietens quod diuites quia sentit
prouatum ultra pauperem in
opulo sup congregato. ita de duo
decimis vno diuite qui est
plura suffragia vniuersitatis pro
motem. quibus pauper peniatur
quorum primus ceteris liberatur a
precatorio quod 24 in tradit
doctores sup e. smaragdi. nec ob
stat si dicere 2 iste sine pecunia
non recipitur. 12 vicosa recep
tio. Nam an sed non vis dignum
sine stipendiis nemo fuisset
ecclie. 12 stipendia vicose reci
piunt 2 primum secundum aptum quam
fiunt altari de altari mito pri
tyabit diuinum. hoc non facit
propter sine principalem. ut stipen
dia sumat. sed ut id quod si
uicio valeat sustentari. et n.
quia ipse quod fuisset ecclie propter
ministerium primum ad stipendia

poneris sine in ipsis 2 hyn pmer
ter petant non em debemus
ut ir evangelisare ut madu
remo sed ego Alii ide sine consti
tuit principar diuina huiusmodi
stipendia simoris ut ea vale
ant suscipere 2 tpn introire si
mul Et hz cum pecuia reapi 2
non tam pecuia hz medium propt
quod hz est medium p quod sz
expedientia ad principal actione
2 ipsi transiard monet pp ipsis
non causa pdicar intenta Est
em alia causa p agris uiz &
pfiscorum non pdicar agentis Et
si dicere 2 q receptio ista est pu
blica ad exemplo standali quia ex
cupiditate receptio predet R 2
hz aqui impuni possent ex md
standalo sumi tn hoc stan
dalo non hz datio sed ante pcum
sicut standalo p ipsi fiscorum, in
doctrina xpi q sicy eum doctrina
non hz emundio vmo qtempnet
Cum magistris religionis de pr
de opibus pfanis que non sunt
dimittenda pp standalo passim
neq ideo licet fiat receptio si
fictatis aqui de recipientibus
ducent 2 cupidite mine 2 tpndo
oculo ad datio quia hoc non hz
denia receptionis sed de malicia
intentionis 2 de pactis quod
non vitiat forma receptionis
in dentem de hoc iudicat ecia
vmo 2 mpmo hz alio vtuoso ope
pp p aqued mi tuenie corrupto
affectus no tam ideo actus illecip
ad alios bn plu consciis hz inte
rimendo nz culpando Sz non
ideo expellendus hz receptus sed
nd pt detulit nz aqui restitui
ecclia stica conlipi 2 pp suspensio
aut irregularitas ecclie illo qui
tali ducit 2 cupidite hz pnitencia
interius hz agenda 2 mutandus
animi affectus Cum ecia vm
aud facere non pt nisi solus
amq vicioso sine ope sufficiao
est dimoriis pens ab ecia
aut canonibus mflictis uiz
p cam ulp de symo mani
dato neq potestate vmo cede
re impenia alteri nec vicaire
pt actio alteri virtuosio Et
si dicetur opponendo q pres po 2
lapipientibus dmune sine eco
sma oblata 12 md licita vi 2
receptio dor em 2 q duplex
pt q2d pres vna amedes reli
gione quad primaria 2 pmi
palis causas ad reprone 2 ipsi
hz dampnabil 2 canonibus
inimica quia theologia 2 ca
nones dampnat Illud pres
ymis religione q sed aud 2 md
pnlus dicit sicut dicimus de
pnitante se canonico ad ecclie
siam pn fiunt distinciones
qui alias forte se non pnita
rent 2 cu non facit hoc pn
intentione rone distinctio sz
consecutive Dic 2 T omnibus
ecclasticis linciciis quibus
pnit annexa stipendia ut
pt redditi ecclaeu tam sy
tentationes sic 2 mpiti ne
mo caud 2 tad pres a milla
sacra sp pnia aut canonibus
leg 2 r et bata qui enim bono
se nia bom est aqua pres an
nexa quia pres hz de furio lu
no sicut mista ecio pt lu
re esse p cum subpdi 2 iusti
tiaco De cpa Sz neq hic p
sonaeu ate pcio loco hz hz
quia duces 2 non pauc rdpi 2
quia ceteri non sit pacia vmo
hic hz mitoeu retribuco cum
recipiendo se reddit digno p
opo caritas impedit ut pbi
quia pertenti no regen 2 qu
tpalia administrant hm illiu
apto Di gentiles quia lumin

ut decetur principes effecti sunt
dni 2 naturaliter ministrare
eis debitores eni eorum sed ad
hoc xv Quart dicimus de huiusce
alicui ecclie cui certa tanqm
bn mito pt licite lmficiu do
nare. Immo magis dico si
isti religiosi cessante impedimen
to 2 p ingressiem 2 moto ipsi
petenti pie pp deum spiritalia
denegarent non caritatem
facerent 2 patarent de bono
eni cooperatores et honoris et
sicut gloriosum esse consciam esse
extremis Sed potius pie re
dendum est quod in consolatione
utrorum est deus ipsum ad gloriam
dirigit Ideo cum gravis ac
repreve est suspiciendum cum no
assit causa ultima ad eum expel
lendum Nunc vero ad solvendum
obiectiones de quibus ad decre
talibus quae possent adduci
videl contrii supra dictis pri
mo non obstat predicta decreta
lis periculosa de sta regularium
li vi Inquiunt prohibet ne plu
res recipiant 2 i monasterio qui
abs p penitud prnti monasterio
substentari de quibus puen
tibus quia tunc p tributio sum
adoc tendit ne monim gra
ne 2 p plurium receptione ut de
se patet Tunc 2 pstq pnt re
ceptione de quo d caud monim
non grave 2 imo ptium vele
ret 2 constat hanc pstitu
tione predictis no obviare nec lo
cum tunc tere nec obstat decretal
non sat de summo quia ubi
cunque 2 Dem ne demigredi
volentibus religione adqua pe
cuia regulat 2 sicuti nec impni
ti requi 2 sed sponte offert 2
Sed 2 c Veneti Et quia ubi
et

mencio fit de conquisione facta
inter abbatem recipientem 2 reci
piendum ad religionem dicendum
lid tunc nec obstat c quia symo
nia est quia ille monachus
nullam q suscepit recipe sine
ex actione petitue 2 fingebant
paupertatem et dicit intro pstea
tu pauperat et hoc vicium palliat
ut non ideo non esset causa decre
recipiendi hoc vero quod secus nec
hec receptio contra decretali
extra plantanti ne d vinea q
est peccum Nam ibi nec dea
prohibet ne petat aut exigatur
id quod recipiendo ad religionem
directe id indirecte nec eti peca
dorum aut minorum petitionem
Nam hoc et vitiat receptionem
nec p canonem iacobi et si de con
suetudine petitur 2 subditi ipsi
illa nisi dutarent quae p sponte pe
nitentiens pure 2 sponte et ple
na libertate omnes pactione
cessante dare id offerre volue
rint cum gratia actione licite pe
pterunt 2 hoc huiusmodi recep
tione ut potest casus nec q
indirecte tunc aliquid petitur id
dicit 2 est no p simoniam aut
exactionem subditorum ad diffici
cultatem ingressum metum
terore promissione seu p aliqua
coloratam falsitatem aut do
losam inductionem pro ut pla
tis fit indirecta petitio aut p
actio Nec possent rationes 2
decretales adduci quia 2 que omnis
subno pede ambulat q exacto
2 petito damnum 2 non gra
tuita donatio Non 2 obnubilat
oculi sic sepeliendo est filium mor
tis nec etiam vivus puer ingre
tis est clara luce opus eius est 2
dysponendo vivum amortuo Nec
q symoniaca pecuniae damnum
dari pt tunc opa simoniosa no

Formula d'nē religiosēs ab obfuscata lapsias reformandi

Quia teste ore veritatis mundo insenescente vergente caritas multorum refrigescit et cupiditas que est venenum est caritatis vitium dicitur simpsit increuisse. Vnde iniquitas abundauit usque adeo. ut nedum mistici luxu consentes statu suo ut implicibus cedere pelunt. Verum et quod dolens referendum est. et cum lacrimis potius scribendum est. sub religionis habitu in xpo stola subrogiud et statum primitorum primo professi. vate innocentia et simplicitatem sub qua militare se deuouerit. potenciam proicientes. ruere ad mundi vanitates. et ad ea que deseruerant omnia reuocare. tanquam canis ad vomitum sunt. ita ut sedem apostolicam interpare cum quod reperiunt. nec rationem consimilis. quod post morbida usque adeo longe latique diualuit. ut paucis exceptis. pestem insacra christiani religionis vniuersitatis. ad modum rarius. qui adhuc non longe a primis limitibus recesserunt. Ceteri lacratis habentes. et dato repudii libello sacre religionis. quod iam non habitu. non actu. sic consuetudinis primordia consequuntur. non meritis. tribus cum et ad longa tempora. an 3 et 4 annos hoc beati bnd. iam reperiunt religiones decrescere et obfuscatis regulatibus. ac tepescere. imposito sancto ut ita. ut tuta sub regula sed bidducti vniuersi. obliti voti. quorum pene et setari vicu sp.

Pmanē dicente dno. pmoneē et instid. ne mifices. nō enim pari sma pdendus est iustitia cum impio. nec mihi sorte debere videor. auctoritatibus et rōnibus pallegatis. et sed adhuc qui scrupulosa ducentur rōnis. ad arbitrium se desequi pstare deo. et quia et zelus dei non secundum scam. sapiē. amplius volens quia optet sancta videri. indens. abalis. a quo doctorum via recedens. et sic pure opinari. decernens. et contēdere defendens ex passionis vesse mencia magis quod opinari secta sapientia. que deorsum est sum. pure sensit. que ad cadere cordis dati procedere videri. salmo iudicio salmo se cientur. amo dni currente et eo ductorisante dno nicolao papa v.

Deo gracias

plapsi. Vnde Cistercien ordo
initio sumpsit/ egressi de
molismo. ut puteo obsman
cie se deuanis pedes suos
repone possent/ inscenitis
pam pmitnoz. Qui tam
Cistercien pnn agna pte pone
adnias cpias pceb eozu qc
gozuetum rediezunt. Cupi
entes depmissi informari
plenius/ ad libellum sancti bndi
ctz apologeticum pmitto ubi
repient monstra ia sinis p
fibus iam qc ozta. Hzib uero
pbus quid quoz deus coz
da retigit. considerans ruina
moz suozu/ ac deuiacionem
abmitlbz penis. vitam coz
z conuersacone non concordare
cum votis labieu suozu e
mssi. Cum professio una
omi est sub una regula cdu
ctm/ non tamen unus modus
uiuendi/ z ymo multu dispar/
Vnde quid contemplantes.
placuit quibusdam deuotis
uiuazu suaz/ pcula fuge
cupiebtbz petere modu ipoz
modi ductas religiones/ ac sb
habitu z pfessione d ipis ui
uentes religiosas psonas. q
utiqz inspiracom z petrone
aspu sancto predere nolz dn
Cui ipe st. qui omes doret ui
tatem/ z omi odit sordes uitoz/
Cui petcom z inspiracio. ois
mens deuota serenia facere d
nisto conuenit/ z opam dare
p uiribz suis. ut optinere fid
felici rei psequa z effius Con
tinuet. ind caritas veritati.
Ostatione v z qualiuqz p me
acepta pmi si facultus subeet
intendem subire labore. qq
locupletare mart qd decet

dabo tam opam. studio ut uta di
ram pedestri sicc diligencia.
Et si non sufficiet ad pportum
forsitan supplicam/ ad eorum
tamen qd certamqd ingemiu
ut qd infra dicendis ostaloz
sunt valeant. qd quid subti
lius pponendo/ nec difficeor
pui labor. Et z multe opos
tat/ ad mores inveterato d
vitiis eradicandas. ac euella
das. Aptes consuetudine mo
utam. Et ad plus pdm amsi
valeat malid deleto qua lzn
mpolitu/ Et sensu ac cogitacd
humani cordis ad malu pna
sit a adolescencia sua. Dum
ind tulio dicente d sensu dispo
nd rhetorista. Insuper inte
de dare debeo ipi doctoz. ubi
qui penitus ignaro z artis
solu simplice incedem dare
tenet informat. pmo eum
duplice labore tz/ z de ystere
pozem matu habitu/ z dsce
rete/ 2d uo tocius artis ignaro
sum dsce tz arte ritz. Hic
uniti affero facilius subire la
bore ad nouos mores recte
instituendos religiosos plantandos.
quid ad malos eradicandos.
pmo pmi ultam pacianz
ipsistentia/ 2d uero maxima.
Nec tam res z desperanda si debi
tus z congruu modu adhibeat
Et non pmu terente ipsten
tia accepto desista. Credens
z adiudicandu de pecto ipforma
di/ ind quis est facilior z quie
entior qm hm ar d smam
Quecuz se transferunt stdm
p ad quid plitudine se tnsferunt.
ut optibz ad plitz prede valeam.

Vnde pnoat difficultas ad emendandos moresb malos

Cōparet lapsam religionē. Ho-
mini morboso. infecto multis
morbis. ipm a sanitate destitu-
entibus. fingimus qd ipiens
morbidum. plenum infectis tu-
moribus. decubentem de egritudi-
ne. affirmamus se ad sua sanitate.
Dicit tūc plenus & corrupt
humoribus. Sic religio lapsa
plena & corrupta morbis.
Homo quomodo adhuc infirmis
cū sit creed orthodoxus. Consistere
religiosorum. qd duplex p̄sonis.
ibi coepit male. vnus vnitate
fidei. hic religio coepit mysterio
vnus. vnitate observantie. tertie
professione. confabulatione. vnite
modi vnedi. sub vna regula. vna
prudente. morum paulatate. Dicat
igit homo lapsu assimilare. ut
religio lapsa ab oculis ab
hominibus. Remediabilia sunt. licet
tūc lapsa sit in morbis. illa in
humoribus. Iam volumus operare.
Nam nūc defectus. Cum igit ad
admirationē egritudinis quidem
acutos mentis attollimus.
Primo medicus se offert. medicus
pitus. qui hm sue p̄ria po-
causas infirmitatis. ut non igno-
rare cum stare sit causa rei
cognoscere. Et qui rei illius &
causa. Et non quingit se alius qui
primo posuerit. Cognita causa
facile ei erit remedium media
adhibere. Causa vero ignota
omnem eventum sub dubio po-
simitat effectus. Ita in proposito
si velimus lapsa religionē ad
limites primos reducere oportet
ut causas rumpere cum dei da
rius cognoscamus. Quibus
causis cognitis ab eo denuo
dicitur effectus licet hic
longinquo. egritudo. Lapsus re-
ligionis. causas non habeat
cum sint piaculares. sed po-
tius habent causas defluens
Tamen gradatim notabimus
hic causas. Restat igit causas
religionē constituentibus
et efficientibus. ac observantibus.
nullo dubio quin religionis
primo status florido instituetur
in porta causa. ponat et
effectus. Ideo lapso cuidam
memor esto vnde exciderit
et age primam et prima opera fac
apocalipsis. Reducere nimirum eum
volens ad media status sui
locum. quē ante lapsum habebat
Propius igit ac diligentius
scrutandum notis. quē erat tūc
status in suo vigore religio-
nis. quē paul dubio sit abla-
se a labente et a antiqua re-
ligione. Et hinc medium pro-
ducit. sicut abinito erat
tam possibile est sana eruant
religionis intra. Causa n.
est ad quam sequitur effectus. Et
relatiua posita. se ponit. et
empta se pmittit. sic est ita
et effectus. Repio vt causa si-
ne religionis. non vna esse &
plures. que concurrunt ad ip-
sam conservandam. de quibus
nūc in spē est considerandum.
Inter quas exequo de egrota et
lapsa religione agimus. Primum
ducenio medicum pitum qui et
egrotum sanare et lapsa religi-
onē potest reformare. Quē et
pastorem p̄sidentem. qui plaz

primum

possit mutare

possum nominare Est enim
male habentibus optimus medicus
inquit. Qui et conservare
potest sanitatem, et egrotantem
sanitati pristine restituere.
Quia medici et pastores pati-
mur defecissent multique re-
ligiones a statu primitivo
deviassent Testamentum nos
prohibente bono corporalem habui-
mus Cum inquit videret ar-
bore pallentem foliis, ramosis
ac radicem viciatam Du-
ce videre quod in discipulis
tuis sacerdotibus non est si-
mile Et greca Cum pastor
per abrupta graditur necesse
ut gregem post principem sequa-
tur Et dactilicalibus dimittit
vicioso et corrupto exemplari
sequi exemplata viciata Re-
noscenti enim scripturas clari-
sime invenit subditos fuisse desi-
derantes. ad verbum habeant
intimide dei prestos filii eius
sed multum legunt ad idolatri-
am declinasse dum regibus
et ducibus regnantem deum re-
linquebant. ut tempore David ezechi
ia et iosiae Troii vero corrup-
tis ducibus regnantibus, mox
ad idolatriam veterem sectate
roboam. achab et manasse re
gis sed. secunda primo ut et an
imam prudentem est de pastore
sanato et pato et diviso quo ad
habitum quantum per religionis
instauracione impendit tem
poribus venit dimoxius cito ad
meliora redigit? Non ergo solum
imperitus et minus idoneus pastor
non potest esse lapsam religionem
reformare Sed ea iam reforma
tam deicit dominum Qui sicut
medicus si est peritus et virtuosus

ad curacione lapse religionis, imi
tari non dedignat et suspiciendum sit
maritati illius evangelium
de quo hic Qui vulnerato
appropiat, descendit de jumento, al
ligans vulnera eius, imposuit
eum jumento et duxit eum stabu
lum, infundens oleum et vinum et
curat eum Que omnia si caute
inspiciam et platus medicus
egrotanti debet adhibere Ho
rum enim sapientissimi medici. hi
morborum antidota predicant
panem paratum ad veram potum
propinat, prima si tyro et filiola sue
fuerint lapse religioni prout dic
reminiscitur primo inquit platus
debet descendere de jumento.
et timore humanum deponere.
ut compatiendo egroto sit sic
unus de egrotis. Nam medicus
infirmitati egroti compati
nesciens. curare non valet. Rectore
inquit te constituerunt noli ex
tolli Et esto ut illi quasi unus
ex eis Magis enim prestat humani
sibi tradita est. et ministrandi ad
unandi quam imperandi. Cum
figuram ministrandi expressit non
inquit humanam et fidei vere. et adu
tores primum studium pro nixpro
Et petro ait. non dominantes in
clero. sed forma facti gregis. quo
ex parte sunt aut deputatis con
tendentibus Qui minor sit vem
fiat minister vestrum. Et processit
sic sicut qui ministrat hic vero et
ecce non minima causa est corrup
tionis religionis. quia pastores
potestatem humanam non officium mi
nistrandi ab ipsis petunt. denique
alligat vulnera sanciati sic
ne ultra sanguis effluat et
morbus cessat. sic et medicine
tam corporalem abigen ponens.
et principes et mores corruptos. ne

amplius dualescat. et od doct
ne. 2 exemplo. hoc vite teste
paulo. ad che. Et allicite. quia te
ipsum probabile exhibere deum
operanti o consolabile rete tuc
tantem verbum vitae. Vnde
2 inductus. in regula sua de
abbate dicit. q docuit. et ipsum
se. quia. in suis operibus indicet
non esse agenda. ne ludibrio
fiat. aliis intra se superan
tibus. quedere cura tempus. Et
quid aliud doces cum te ipsum non
doces. Quos ille. 2 istes salua
mus pater dicens. alligant onera
importabilia. sup humeros hominum.
dupto aut suo potest ea mouere.
Quanto 1° frequentius possit. pce t
egrotos exemplo. in libro. petru
uesse. de septima. chorio. simpli
citatem. et humilitate. ~~pfectos~~
profectus anime insteme. Dic ori
tundum ora degnetur. ne quid
quid loquat. Decus. Si solo
verbo. non prouo exemplo. ve
lut sibatos rohibe. sciat. quia
pax. proficet. Et si magna
causa est trune in religiosis.
Deus bridus o epta dicit. Homo
quidem vinax. 2 efficax. e. ex
emplis eis. facile scienti sua
dulce. quod dicit. dum instruit
factibile. Quod suadet. quom
hns duos mandat verbi s.
2 exemplo. simul tu officia. ad
conscie puritatem pende intel
lige. tu tamen si suptis uige. 2 in
studio eorum adoplentur uri
illo tuc repetentes. de cordate.
de pascendo ambo. in tor nouc
ris illius trinitate sacramento
o uito ate finstrato. si pastas
dlo. pastis exemplo. 2 sicut
fructu eorum. Et pro mulier ap
hns est ero. Et lo. 2 ad ablu

tem de cuio condione. 2 inc
stilo inflecti. Deinde samar
tanus. oleo 2 vinum infundit
hinc ero verbo. est nonda.
ut prius oleo. quia vinum ni
finda. cum mansuetudine
pacia. lenitate suadendo. in
gremio. Et est hominis anno
facilius duce. quam trahere. Et
senae simul. Cum alludit pau
lo. ad ttu. Cum indestra rei
pite eos. qm resistit veritati.
Hegem det illi deus primas. Et
alibi. ueb qm spiritales est. ho
mini instruere. o spiritalem
ngn cum austritate. 2 terrore in
primo agendi. donec tpus venit
infundendi. Et vinum. sti austi
tatis. 2 rigoris. si contempto
illud exigere videant. 2 hinc ex
emplo paulo implinibus lor
tradidit. Nam o epta prima
adtlessi. 2° aut vnu gris venit
tanqua pe filios suos. sumo
deptamb vos. 2 consolantes.
Et pax cum. fili sumo paulo
o medio venit tpus si mutare
foueat filios suos. 2° Et act
2 xx aut p tenuim nocte ac die
non cessani ro ~~mo~~ lacrimis
monens vnusquisq vem. de iude
samaritanus morbidi. o punctis
sud posunt. ad instar illius mi
tissimi pastoris. qui oo ouibus
in deserto relictis. vnaqq quat
2 in humeros suos ponit repor
tant adgregem. hinc pastor
pietas. compassio. 2 diligen
cia exprimitur. serum collocat
one familiate destituta. quod
ad latus sud fouendo. ne dete
rius cadat. Dic platius pius
quanto frequentio valeat oues
a se non segregat. Et ad eis
pricia corpali. quia timor eius

pricie multos retrahit ab o
cessu. Et tamen omnis timo
discipulorum ne euagetur de
claustro prohibeat. Et non
claustra. et cella. et diuitis stabu
litas. et pseuerancia. amitte
re timent. Nam qui extra
uiam publicam fuerit. alque
inbus vulnerabitur. et non se
minus relictis. in stabulo re
ductus fuerit. Dicit
religiosi extra monasterium sepissime
vulnerantur qui tamen in monaste
riis et cellis sunt pseuerant.
Dicit columba de aerga
missa pince. Cum ad inuen
ire extra eam ubi dignes ret
pes eius. redit ad arcam. Sic
pastor oues suas tere des
derant. egressus quo accip
possit prosperetur. ut sub co
lore cuiusque utilitatis. in
ma one extra stabulum ponat.
Tamen ueto de quorum con
sacione seruare est. non id rad
emittat. Deo moderis tri
bus et ne euagandi limite de
claustra. et pratibus. dallodis.
et dallis. incuntatibus. et curis
principum. tam pastores. qui
oues pene inferit. et ut mul
sentiret aliquid custodes. pu
to et pedes suos. et aliorum pro ab
euagatione retrahent. volens
eis tempalia multiplicare. et
animas pascere. spualia et ad
mas perdunt. Inde fit. ut pen
alibo amissis. et spualia perdun
ut dictum est certum. sed in plu
ribus loc. et spualia sed quod
labus decreuerunt. non sic me
modes illuc diui permisit quam
gratie regnum dei. et instead ea
lis omnia adiacent. vel Time
tibus dm pt decerit. Et sicut lo
ca infra. adiumdant tam
alieni deuocat illa. ipsi quod

laborant desudantes pratibus. et
spualia neglegunt. sed setaces
consumit. et volent rapiunt. sin
et labore et mercedem amittunt. ita
ut nec medium pas laboribus. ipsorum
adquisitorum utilitate pricat
monasteriorum. Et ere ubi raro. ubi
sapia. aperte. quod tales non re
sident. sed damna. et pricu
la. et tribus et labore amittunt. no
tissimum est eum. pastore abom
bus separato. non restat nisi ut
lupus rapiat. et dispergat oues.
Deinde simultanus curam sui lig
uidi agit. secundo. tertio de. mo
uendo. mutando. aperte. impor
tune. Inquiunt minus uiri est
tranquillum et curia. et victuatum pau
lo. sic in cibo. veste. potu. mu
lus opam dabit pastor. ne desit
ouibus alimenta. sed corpus. et
non ad voluptatem. tam ad neces
sitatem. Considerandum tamen est pas
tori ut gregi prouideat non de
lat aut pressis ribis. aut potibus.
Sed moderata. et mediocribus.
que quibus natura contentari
pt non voluptas arterdi. ut
secundum beatus. Libros sunt omnes
tibiles. non contemptibiles. suffi
cientes tamen ut omnis auferat
occasio. nutrat. per eum occasi
pabitur. vicium pessimum. prolet.
quod implerisque religiosis locum
sibi vendicauit. Et tertia. aperte
multiplicabo timbra. Inde eum
arcitur. pseuerancia atque cor. no
te singularitate. Inuidie. detri
tones. adulationes. furta. stabu
litates. apostasie. occasiones pas
tori pattrat. ordis negligentia
bus. ante desidia. ambout bo
nas foueat. salutes eis signa
caritatis contribuit. hoc enim vi
dens. negligentes. et pro studio bos
age studeat. Bitos attrahunt

ipsimo amore complacendi. que
sunt recta videns hoc sibi placere
placet. Et quia ad petri medicii
primet sive medici qualitatem egri
tudines et modum curationis.
et antidoti remedium. Deo omni
oportet cum ee de cetera regula
et observantia. sub qua omnes militare
sunt. quo enim alionus et extrane
us ignarus statutorum et observ
antiarum induce potest onerad
id quod prse ignorat. Unde sta
res. religiosorum pce in medite
non expedit. neque eis regere
prit. Deo intrassim labor exer
cet. pro reformatione. ubi secula
res publici monasteriis prunt.
Quo certus viator itinerantis quod
orit. A finitione enim omnium monasteriorum
et religiosorum. religiosi religiosis et
fiere. licet pabisio 2 ut pro
posteris tribus. nigribus dat
monasteriis. aliud doleant. Deo
si que illa cenit monasteria. plude
bum omnio est. ut pappa. aut
consilium. ut illa plateis religiosis
subdarent. Posset quibus dice dictu
facile est modo ponere. quales
ee dicit medici spirales. Sed
non est ubi sunt dolor quod fa
tes: inde me vix posse. et hoc
deflendum est. quod ad tantum deve=
nerunt religiones egestatem.
ut in congregatione pxpp, mon
chorum. forte pr unius ydonei
reputur. pro regimine animarum. qd
o supiorum desiderio est. Alia
pinosius oculus. qui ad spi
aliud regimine digni. fundi quali
quis ratis repraes. Et si minus
et copia nitpalibus. facilesq
deo supplere spalia. sed integra
sint spiralia. licet pro dolor
hideum tribus. plus timet
ruina spalium. quam spiralium. qd
id fieri non debet. ubi go alter
nate est perire potius spalium
eunuchi eligendi. Id expedit
no multam multitudinem mo
nachorum collegere. sicut religio
veneranda. Carthusien hi. m
usu admittit pri apostolorum. ubi
non requirunt inter possessiones
nec multarum congregationes. et
unus aut duo admittunt. sed adm
tario firmi layorum omnia ex
pedit. omnibus aliis a cellis
et monasteriis repauperibus.
Et dyganc causa. possessiones
immobiles. que multiplices re
quirunt curas. siadere vendere
expendere. sumere agros. al
tonis. molendinis. pistrinis.
censibus permarinis. aliis q
nos subiacent sor vexacoribus
est intendendum que abolent
nunciare. Et pro aliis secula
res ordinari possent. aut si
aliud pensione locari. aut pro
layros fres regi. illo ante
mo pro fres religiosos sacerdot.
quia ipsorum est monstra de ipsi
ro. Ac potius ac intro gli
sius est paucos iustos. et re
ligiose viuentis, mutuere. qm
multos desordinate viuentes.
cum secundum scriptura. melior
est unus timens deum. quam
mille vni impii. Et utilius
est mori sine filiis. quam relin
quere filios impios. capitulum
Id mille cuntes castra. fotali
tia. homagia feudalia hoc
peculiaria. est: ad eo qu
ere secum supentibus. 2 exem
plo salvatoris. fres detriti
et spiritualibus intenti. no sit ex
ponendi spalium pensioni. Ad
ipse infidelissimis modo ycu
nomus lex habusse. sanct
aptis prens. 2 secum pro pa
ce consecuamur. Et sic pauci

sunt qui predicentur meis consi
liis adquiescant. ita 2 mihi
pauci sunt. qui d sunt mortua
inter 2 m simplicit. deo d sugi
omnibus familiar. pene omn
omnis ad detractora, ad detractores.
ad exploratores. ad iniuriatores.
antefeant. vocari rabi. ab hoi
bus. venerari affectant. Et
quibus cui arrisserit fructu
d dubitatio gaudiscet. Sed
propter dolitaminimi consue
tudinem pene omnes morem se
quuntur antiquum. ut d antiqui
illud transeat. primo maxime
Qui resistit religiosus p frequen
tam 2 sincera confessionem.
frequentem confessori discreto. et
devoto. de quibus nulla cura
d et plat religiosorum. pro
informationes. purificationesq;
quaerunt. Quas enim affectiones
platus p se retinuit. ut vulti
perorum sucum cognoscat. lac
enim melius potimus alius est
mistum. Sed omnia ex istis
vitanda omnis prime vite vo
lentibus. teste scriptura qr multa
malicia docuit otiositas
ecli 33. Et qr fiunt una demi
quitatibus sodome ez ecli xvi
sic nequit fuit omnibus iniquitatis sodome
Superbia. satietas pa
nis. abundantia 2 otium. Quod
otium preter primitiui. sectissime
prebuerunt. sicut scriptum
monachis. multis temptacio
nibus subiacere. Nam tria natura
sunt disciplina disciplinato. sic
2 tria agno. utilitati domus va
rant. nitque tria vnum pon
labor 2 opus dr enim ecli 33. Cibus
virga. 2 onus asino. panis
disciplina. 2 opus filio. que tria
corpori 2 anime 2 utilitati multi
tant. Cibus corpori nedificat. disci
plina ne lasciuiet. opus ne vacet.
Sed forte dicet aliquis. Quid si
platus deliquerit cura impedente.
grex autem aliquis de grege resi
quit reformari. Ad quod ego
non inficior: tales posse reprehe
nd nullos qui veritati resistit.
caritatem impugnat. reprehe
nde abhorrent. quia deus
vester est. 2 illud d confusione
spiritu. qui frena sapiunt. Ad
lis enim homo non prepit aliquis
prius sint. si statuitur illi
hinc quid. mox deformidi sunt
tales. Et mirum. vino tollerant
di d omni parati. sicut deus
det illis primam ad cognoscen
dam veritatem. 2 ipsi sunt
adversari laqueis. a quibus cap
tui tenentur. Nam 2 qor ab
apto predicti est 2 ipsius con
silium 2a ad tim 2o. Seducentes
sunt libera. suspendenda ad
tuis verba. si omni lingua
2 opus iudicii non mox
ab aptatu eicerit. 2 animo storem.
Unde infra sunt permittenda.
aliquid medico prius utatur.
fecere abstinentiam. Et ut d tabula
nio mea sinam ferat. si multo
me prudencior videtur lingua
depta. Qui ad quida albate
illud rogaten. inter cetera sic
respondi/ aggredere utaqi fra
tre. Item resistentem omni offi
cio caritatis. vide 3. beneficiis.
salutaribus monitis. secret m
trepacibus. publicis iuris
et obsecro 2 verbecio correctio
nibus. Ad quis efficacia. et solet
tus ad omni pro eo. frunde
piis orationibus. Ad si non ad
fecisti. ne desisti ad apto con
fugiendo est auxilium. dicit
auferte malum ex vobis. auferat

Questio

Ro

nio

1
2

3

qo malus. ne malos quidem. Et
pro subiungit quod auferat. Sed non
quod ipse vult. ut tanquam sua ex
tua licencia. cum male secura con
scia. extra congregacionem deuitat
subiacionem. sicut mur. et. sua pmit
tat legere. unde. sed abscidat. ut omnis
morbida aegrego. ut putrido me
bro ad corpus. qui ideo quinde pro
certo nouerit. ac tegri tanquam ethni
cus. et publicanus. ex qua sentencia
bn. d. q. tri. pt. q. tibi sic interi. q.
non cd. dumpt. alios tollerandos
Tam sub disciplina. neque grossi
ora mala plab. si euadunt de
congregacione. et tenui si alio bim
ficed. ex quo mitari debet. et ab amb
stari. aut p incarceracione. aut p
inclusion non omo a monasterio
pellendo. Quia adhuc meum pos
salut. mclaustro quod in seculo
sic repugnant. Et subdit bn. d.
hoc nd. ee. rom. caritate. si vnus
scandalizatur. compesciuus
iracte. melius est enim q. vnus pe
at. quam vnitas. sicut vinum
sentat. pro oleo pietat. vulnu
bus egroti. et infundendo. Et
om. et in corpe. indi. quedo membra
curacio non ipsi. nisi pe
sentant. et toti corpo. id. saltem
vicina membra compunctur.
quibus non sup. est alia medicina.
nisi prosio accepe. Et in cong
gracionibus cauto adhibenda. est.
ne sman. crescere corrumpuntur. fin
tes. d medo sanorum. Et enim pri
cipium morbi. sedis sana misteri.
Et vasa corupta. liquore eciam
puriz inficere solent. Et nec p
flagellacio. castigacio. stulto in
sapiencia reddit. cetisq. metu m
uti. Et p quo solicite pastori
vigilandum. ne conspiracones.
scissure secte. d congregacionibus

fiant. Et hoc p caudi. p squ
one firmi. redimatorum. et
p certo compassione. Et si for
tassis pena in ang. et auctorib
p sident. non sufficiat vora
da est. aliqui prab. et visitato
ut cpus coram quibus agen
da est. p simpticos tenitas
rebellis caudi virga dicit cor
reptionis. hic enim modo auda
ciori. reprimere audebit. pristina
tes. qui non senp erit pnis sic
pcinis platis. id quem eciam sas
mata vtenda. et secus tm
tio valet abscedere consabula
cones inutiles. et colloquia sic
quicia. atq. diuticina. Nam
sma pauci est. corrigunt bonos
mores colloquia prana. Sic
cuiq. et solitudo. atq. locones
dime. multum valent ad unita
tem. et pacem firmam conpicum
dam. Colloquia tam edifica
toria. de spiritalibus. et de rosacra
priuatate. multum sit expedient.
que si non fiunt. locus eciam
tanda sunt omno colloquia. et
sinto rarius fiunt tanto melius.
Tum pro reformacione et cor
rectione reformatorum. multum
valet. et maxime in oroso. sic
quentare visitaciones. prout
in sacra religione. Et quid
solitum est sic. hec enim oscis
pant. et amputant. si aliquem
forme succrescunt. et ne ruzsum
breant. et cotidie consuescunt.
tam de capitibus. q. de membris.
pr. quarum visitacione caren
tium. saltem efficacius pene
omnes religiones non dicam
vno pede. Sed ambobus claudi
care. nitur. hec enim visitaciones
salubrium sunt antidota in
mitam. eradicandam. Et ~~[illegible]~~
proh dolor. hoc fiunt vnui
tiles visitaciones. et palpatione

foueri. quia cohibent excessu.
Munera enim et munia excecat
oculos. et ligant manus. et di
tas medicinas perrigere va
leant. Unde per inuoramaq. et
quia visitatorum negligentia. Quid
enim non reformatus. aut magis
deformatus. reformare sufficit.
Vnde magis deformata. confir
mantur. Nemo enim fidutia
deprehendit. in quo se reprehen
sibilem se fore cognoscit. Et ec
squama squama tegit. sic
sanguis sanguinem tangit.
Et vera. perfecta verissima
est. quia cum eorum seduxerunt
eos. Et dns per oram. per pastoris.
ridpa pastoribus impiuat
subditorum. et plumbo lor. de quo
lugendum est. et plangendum
magis. quid stilo stendere. Qui
hanc legem eadem sit prudentia com
poire. et reducere. et sicut dnus
in psidens. instituerunt sacros
religiones. sic pissi statuere. ne
glugens. sunt prudentes. et deseru
tomb. ita ut vere dicere prin
cipes sancti religionum plantata
torcet. dnd nonne bonum semen
seminasti de agro tuo. vnde ergo
zizania. Inde ergo dnus domuit
homines. venit inimicus homo.
et superseminauit zizania super medio
tritici. Quae zizania hoc apud
oceruerunt. et vix triticum
apparet. per Et tempus messionis
futurum dabit indicium iustis.
Et ecce in primis dicta. per
sunt causae destructionis collapsus
religionum. Quia et opposita
sunt causae reformationis. et con
tinuatio reformatorum. sunt iam
enim topica sic posita. in opposito
ita opposita in opposito. Non est
permittendum et ecce sic de
tridentes et resque euagare religiosos

extra monasterium. et imputare
eorum. mentis tpalium. veniunt
est observantiae. Dic primo
ingressus statum personae. et reli
giosae. et in habitu asperis. cultu
mueste cibo. colloquio. et in ceteris
cum statu cibo. omnis est ordinem
secunda. et observantia. et mutata
tua. et ideo rarissime admittendi
sunt seculares. ad religiosorum con
uiuia. Vae enim credit. quod
cito et facile reprudesat animo re
ligiosi. audiens. uisu et medita
tum quae contempsit. et mox ad
necessitatem secularium inficit. et
fit sectare. Et in habitu amatores.
reputatores. et fantasie plantum
autumni. Ideo sicut volunt conser
uari in sanitate corporis. nec est
ut uiter personas infectas. et ad
aerem pestilentem. Dic personae se
culares et conuiuacones mundane.
in secto consuete vsque sunt per
sonis deuote vnde volentibus.
Quare in ingressu dictum est. de collap
sum monasteriorum. in spiritualibus re
formatione: quae si efficacia in
stituam. et effectum sortiant. non
dubium quin religio reformetur. re
formata confirmetur. confirmata et
optima perdurent. particulares vero
transitus et transgressiones. ac
ad singulares casus extensus. qui
infiniti sunt ideo non recitantur
subarte. Ideo una ita de prin
cipibus dimittere non potest. si
tor committere prudentibus. qui
de principiis primis cheare
multa potest. Tor tamen dico in
pmissa ad effectum ut dictum est
poterunt. Inanis est ut vento
bunaxius pulvis sic labor ad
reformandum fratres. nec enim
ruet. Quicquid instituere pla
tos. aut quosdam reformatores.
sive sectares sive spirales. Tempa

cum ipsis uertentibus. reuocari
indigent. Tanquam siquis uelit
ramum arbori curare. sine ratio
ne radicis. Quantacunque fit
diligentia ramorum. tamen cura
firmatione. 2 fossione radicis. or
to sole. moro ramos arescit. Pro
inde qui reformata. in uita ple
rique paulatim decrescere. 2 tepes
cere. ac relaxari. quia non debi
ta cura ipsis exhibet. Et uno
bono possidente merente. seu ce
dente successor eius instaurat. p
ius reformata. sicut ipsis h
rem sepissime restat. Et enim ad
religionem conseruandam. ut germen
radicis eius intrasmatur et
alligat. uinculo fidei 2 amoris. 2
ut arbore celi tingat. ut omnis uisio
nobis ipsa. Et exponit damel
sus. 2 sic ut fortiter manu tra
hat. Et stroue per excessus cohibet.
Et uerbo doctrine. quod rore
celi compagant. corda. ut resi
stant. Et ipsi. ea que exterius
data sunt. 2 auctoritatibus. 2 ro
mbo in pte comprobata. subtili
pendio recensant. Et reforma
tione collapsarum religionum. 2 re
formatione facta conseruatione
ipsarum sunt natura. presidens prouidet.
uirtuosis exemplar. atque ori
retis. 2° pabula uictus neces
saria. tam spiritalia in uerbo de
quibus spiritus in corpus sustentatur
cibo. potu. 2 uestimenta amputandi
superflua. curiosa. atque delicata.
uniformis omnibus distribuen
da. excepto in infirmitate con
stituto. Et adhuc 2 rationi omnibus
ist utam. de quibus omnes uiue
tes secundum regulam apostolicam. 2 sancti
benedicti regulam formatam et or
dinatam. 3° nititur est occasiones
relapsus abscidere que nutrices

sunt sic predicendo emagacones.
distinxisse ad stares. 2 conuersi
secularium ad ipsos occasiones
fundationes. quorum statum p
fundam admixtiones. cum
ipsis. Clausuras domorum mo
nasteriorum collaudat. 2 ce m
plenco. Cum uero est puni
tacio pficientes confessiones.
2 integras ac per cotidiana ri
gorosa capitula presidentes et
pas 2 uicia scilicet castigatium
nec no uisitatores. ut anales
aut adunum hyemales. distor
uisitatorum. oleum 2 unum ad sim
denum. non palpatum correc
sibi. si debita distractione casti
gantur. per structuram singu
lorum status. per structura permanet
singulorum. ut fodiant puteos
ut same de uiuentibus exire
ualeant. In tribus ut quadr pm
cipar. tangit de aurea quadri
ga. nobis regna sanctis re
lupo ad petam reducit. ne in
luto mundane iniquitatis mergat.
Erigit. si lapsa fuit. 2 si
nddum natis fuit. crescit. 2 nasci
2 plantari. ut fructus uberes
sed pene celestes. si quia tiores
ubique deuorentur per pastores
negligentes. Ideo tribus tribubus
oneosa uidentur. 2 quasi pene
impossibile reformari collapsos.
et presidens cohibuit. 2 quam
petari subditi refugiunt. Et ti
de greege non exit sed publice
exigunt. Iam 2 onere resistunt.
neque seipsos. nec oues. ita ut ue
ra sit uox ysaie aptata pedes
uestri aduitrem. nonne hoc sua
tas. Iteri 2 mecum uisa sit de ma
nuti stribenda. que si locutus
fuerit 2 prudentioribus grata
fuerit. ad deum qui dedit hec
ipsa laudes preferat. quia si mihi pla

Epilog

Multum utilis de causis dimissionis religiosorum et de remedijs eius et qualitate suspiendorum ad religionem Dor xi par matth

cucurrit de venia scribenti. qui voluit 2 si non potuit pag varia pro pnti legentibus summare // et sic finis //

Ad formatam religionem tria plura sunt pertinencia. primo ut tam secularia. primo quidem 2 ipsum vivat. in cella. pomiferis. segregato ab omni vino. secundo ut vivat sub obedientia regule aut statutorum. ad plato 22. sed si decreta iuxta regentium. apud tam superfluitates. curiositates. parositates. denique singulis degm. sed ordo nitatur proposite. ut nulla pretendant excusacione. Item ut subdantur sua monasterij vivant. salutis omnes conagaticos. et discretos. in monij demtis. salubris pius officialium nitatur. qui tam resecandi sint 2 melius. ut sectares fideles negocia extrema pondera 2 et si minus utile ad tpalibus. magis tamen utile ad spiritalia. quia recompensacio utilissima est dei estimada. Tollerabilius est asina prece. quia anima: ut sonij ipsis pribea 2 discursus. si et dorz secularium ab eis quia honeste fiipotent accessos. stricte quia fiipotent deo 2 sibi vatinis. Item in tuncia ordo sua firmata est. 2 ipsone suscecte iustitiae. ne vinu. semis. ne fenum vin ingrede sit. et quo nullo sed damno fit pt. si stupa retraque facile arrendit. Iore eo tra diuine officium nocturne. 2 missarum sollempnia sit devote persolvende. qfessoris admittere ad domoda intereat sit dysto qfessori stende. pecto sobrie. pie. ut stecti vinedi. ad quas

Nonnulle quae cordis secreta non latent. quia ardent desiderio ferore affectuosi viorum religiosorum. aspiranti assecutorum id. quod voto laborum suorum dispuerunt. Eorum quimia gerens tristicia. 2 quimo dolore cecidit. ad dam a simplicitate sacre religionis obervare contemplatis. ne pfice curantes. Quinque ego vir pauper. paupertate mea videris. dne ipse sepe mihi pressemsti. optimus 2 m digens ipse mirari vulnus pectoris meorum. crebrius ipse cupiens fontibus lacrimarum abluere. Vni me vero negligentibus quantas. stilo quod me 2 ipsos animas. quae me 2 eos amatis. cupio instruere 2 exhortari. ducatis mirabilis ipsi medice cura tu ipsum 2 qui alium doces te ipsum non doces. Igitur 2 pro dolor quidem pre fragilitate recognitionem. pnda ee samtate. alias si cupes stilo pre flatio Contemplor ordo floridio religionis radice quantis in primordijs suis pullulare non desiret uberibus fructibus. dilatatis palmites suos a mari usque ad mare odoriferis suaviolis unguentis omnium in bonum dulcis redolentibus omnes letificant. ut omnes eius acclamarent. Ipsi sunt semen quod benedixit dnus. a quibus proh dolor. hodie impiis palmitibus suis degenerat. Cum degenerare tabescunt aquorientes explorare nolle. 2 mendagare salutis omnibus diuine sapie. ex me. quae sicut superiorum carismata dona. in instrutabile dispensacione variis suavis dnus sibi tribuit distribuit. Cui quibus quid. 2 gitur vult. singulis dumdes dicente egregio doctore vitae paulo unicuique nostrum data est.

1. farzay

gra secundum mensuram donationis
dei. ad eum qui in ¶ Etenim oppigne
ra recipi mysteria. edoceat nos
nunc iniquos fieri sicut deus
hecunt. mitto vicinioribus fini
quid du [illegible] ruit de quibus
sub paulo. [illegible] ante nos tempo
nabat. Media quippe de tem
mulieberia. mollia. et frigida. in
stabilia. et aperta rome deum.
In quibus quia heu temperauit
iniquitas refriguit mutorum
caritas. Debitore enim hic tempo
et tempus qualitates. nos nunc temporis
appetendisse. de quibus iam du
dum idem paulus. ore veritatis
admoniuit. admonens fideles suos
filios theotim. dicens. Hoc ad
scito quoniam in nouissimis diebus instabunt tempora periculosa. erunt homines seipsos amantes cupidi. e
lati. superbi. blasphemi. ii. tim.
iii. ¶ Nec tempora sua disposiciones
transiuerunt. non solum secu
larium personarum qualitates. sed et
religiosorum. ¶ Septum est enim
quinti sunt mutationes gentes. et adi
erunt opera eorum et senecunt
sculptilibus eorum. et. ¶ Et quia
hec aperta minacia plus esse
non potest. Nate euenit aut euenit
non nititur. sed quia
scit illa natis. unde dampna
nari si constat eum esse presciti
Non tamen indas de natis dampna
ri. si sua libera voluntate prius
sunt procusabiles tenebris per
ratione sed se voluerit voluntarie. Iz presciti dei hoc euenit.
non tu mihi aut segmi conuadit
est credibus obuiare. mitorum.
quorum forte corda deprauata
rationes stazum septimazum. aut a
monitibus homi. illuiare dignum
de statu gradi. euenis eos degen
perculo. quo a or. pb homi se
volunt. sicut alimicio multi.
sua dignitassia minus semper
dignata sunt fuit usque pen
tem theorum. usque ad secum
sumarone. respiranis sin suos
mud non pauperes aqui mes
sa dapnationis. tam de seci
laribus. quam de religiosis personis.
Sicut olim tempe che pigere
qui se solum putant mundi de
ritores relicti. et ad dimi
vore sibi detur audunt Re
liqui multi septem milia vi
rorum. quorum genua non pe
cuuata ad baal. ¶ xx Cu
rat ut stilus pnis oculos suos
dirigens adversandi causas ori
entales. ex quibus emanat vi
dens destensi religionis aqui
ore altitudine primum stoici
quinq multi nunc interluce
potest. de rudutate ingenii me
una pauis locupletoribus ex
fortibus subtiliora strutadi. q
bus causis cognitis facilius re
media potenit reperiri. Et no
dubito quin non omnibus hic pla
cebit persuasio. nec omnes sunt ad
sentiant fructuosum. aut lucro
sum fuit. tam actori. sicut qui
suffit
inse est finis ar. ¶ Sunt
topicae ¶ Cu ratione non est p
suadi. ut medium est curat. suf
ficit qui degingentibus multum
limitat. stens qui inse existit.

Participatio omnium policia
rum mitres partes

Accedendo ut ad manum p
conceptam p via resolu
toriam. Attendo quia religi
osorum. triplices pteni concer
nentem regulam. una dauatum
quia appello constitutiones. et
dinationes. statuta. decreta sine
regulas. institutis traditas a
legislatoribus primorum aliis aut
eorum successoribus. tenum quasi

directores 2 regulacione quibus
professio se regerend vitam suam
moderare pretendebat. In dicto
que professione ipsas tanquam signa
sub prefigere aut metas quas
ipsas deligat. alias regat. Ita
f. arg. vi et ratione Quem
ad modum hinc aliqui tale signum
tanquam sub meta prestituit. ad
quam aspiciens. aut dimittat.
aut intendat spatiis suis.
donec hoc signum attingat.
mensurat per hoc signum. ceteris
autem operantibus. admodum sa
gittant. sub tali instituent.
que semper inspice non omittit.
2 Secundo attendo legem diuinam. a
iniquis religione. 2 hanc appel
lo pontos. que superiores 2 direc
tores religionum. sicut 2 omni
diuinam policiam. 2 omnis tu
tam sub primum hanc politicam. re
currere ad regem. est recurrere
ad legem diuinam. cum 2 quia
presidentem est vigilant custo
dire nisi. 2 subditi. leges
diuinas. 2 interpretari. et mate
est. quo ad speciales casus omnes
gentes. Cum hec lex tradita
per omnipotentem. 2 ex potestate epi
scope que est directiua legis omni
sat ex v. et ratione 1 quia er
go presidentem circumstantibus
monet admonere. 2 rebelles. 2 pri
me legis transgressores. cum
enim nihil utile sit concedere iustus
leges. nisi debite exercuerit demon
dere. 2 pessime illi paulo prius ad
thronum petantes coram omnibus
atque ut 2 timore habeant.
ita v. 2 alibi ad eum atque.
obsecra. 2 increpa. 2 ad ipsum
in persona presidentis increpa
illos sic ut patet sunt adeuntes
3 Tertio attendo de religionibus
per tertia. sic subditos tan

tanquam oues sub pastoribus 2 ecclesiastica
cura principi quersantes. hinc in quibus
attentis. si lex animata pastores sic 2 suos subiectos rexerint
2 direxerint. secundum legem
animatam. et secundum constituentes.
prius: sic hic consultando. iste sor
tienda 2 rete prepuenda. ita
ut subditi suorum pareant preceptis
pastorum. Quibus 3bus prius sic
ordinatis exercendis est equa
pte defectus alle sua summit pnia
quod non rete intedit 2 in sacra
religione ad mitis rem omnis exer
bitationes. et denique aliquid causa
assignare aut efficientem aut de
ficientem in hiis expressis. Ut si
volumus dicere causa hanc ec
gre subtractione. vel 2 dicere. sic
radiorum sol subtractum dicimus.
tam ec tenebrae. sic et utique pro
gredi ad vicinioren ec inquisitio
sic aut nebulam in propinquum. aut
aer obfuscatur. aut tic in propin
quum aspectum. nam 2 radius sola
res: ut tpe noctis. sic 2 in principio
oriti supm soles radius. nisi de
sentes se deserunt dicente augus
tino libro confess. non mq te o
deus aliquis amittit nisi qui te
dimittit. Culpa 2 huius absentia
tonis gre non est deus. sed homo. aut
tenebrosus 2 fenestris claudens.
ne accessus tanquam solis. patere
tiam non possit. Subtrahere 2 precu
lam. 8 voremq ad medium tres pre
dictas ptes. sic legem diuinam.
animam. 2 subditos. quia nam
iniqua caus residet causa error.
qua cognita studiose remedia
adhibeant non ~~papando~~ adulan palpando.
do. aut veritatem tolerando.
sed lucem meridiana claud precu
lando. ubi latro sepultus iacet.

omnis enim qui male agit. non
venit ad lucem. ne arguantur opa
eius. vos est salutaris

De lege animata c. n.

Primo igitur aduertemus legem
animatam. sic regulas prem.
constitutores. decretis. et ordinatores
eorum. Et quibus tam ebes. ut di
cere presumat. eas esse inequisa
orbitatorum religiosorum. Cum
ideo dicantur regule. quia recte
regulant. ducatque probent. ad fi
nem principium. quibus ordina
do. ne aura aberret. Quoque no
stri meri regule. que minime
si non recte regularent. efficiuntur se
cuere obliquo. sic legum rectum
rectam limed non facit. presertim
aut tyrannice aut abusu iniquo
dina. aut a lege de metum sed
data. aut a recta rone debite com
mensurata. et a subiectis suscepta.
quin omni assensu approbata. Deo
tasset omnis obiectio gria contra
ne illud profecto quinatorum
tuum sentiamus. Ve qui di
cunt bonum malum. et malum bonum.
ponentes lucem tenebras et tenebras
lucem. vs v. Itaque lex sancta est.
et mandatum sanctum. iustum. et bonum.
ad Roma. vii. lex quoque dni sancta
et immaculata. quietes animas.
Nemo ergo te o lex sancta condem
nabit. nec ego te condemna
bo. sed omnibus te ducet. tpre au
pro. principatus et sententias.
te in presentiarum. omnibus tibi
condicentibus perpetuum silentium
imponet. licet interdum aut
utile dispensationem. aut necessaria
immutationem adtribus opposita.
non tamen voluntati contentis
subiecta. que non tuc utili dis

pensatio. sed crudeli dissipatio
bonis est dicenda. Ad
De lege animata c. m.

Accedat igitur ad 2a pte sic lex animata.
templum quia si forte in
eis repperit vena statuens
aquis sordidas. Unde omnis
rivuli sordidi feroces. attractis
et conflare videantur. Que lex
animata sit presidentes et pastores
ecclie. tanquam speculatores domu
mui. sed sint adeo instituti.
aliquid se ratione prescriuendi
gmina principes pastorum sanctum
unicum decerent maiorum omni
subditorum. ipsis omissorum. et al
libili sunt requirendum potest
ta voce principiat. dumtamen
iudicium hi qui presunt se secu
rum voce salomonis testatur
sapie. vij. Que lex animata.
auctoritatem accepit. ita sicut
legem in animata. quia sicut sub
ditos. illa sum recte rons quine
sua ratione adpraelaria appli
tando non admittit. seu ad
aliud libitum inflectendo. istos
sedm legem. hanc animata rege
do. Quem ordinem pastorum si scire
volumus. an deus latent tan
ta ecclesiarum subiectorum
presque religiosorum primo pe
figamus oculis illis. quec quin
ta. sunt. que requirunt ad idoneitatem
eorum dem pastor.
quo cognito applicando condi
tones prequisitas adpsidentis
tanquam mensura admensu
ta et regulam adregulatum. mox
lucet clarius apebit. aut ratio
tas aut rectitudo. Et si stire
volumus in sic. que requirunt
ad bonum pastorum exigentia. ubi
distinctum. clarius. coprosius.

ve|regere potimus, quod dicto
omnium doctorum quesquis nubel
lo suo de cura pastorali mu
ltum aliud asserit esse regime
amicum. ad quod regime quo
quomodo, quomodo, docendo
quidem sit stilo pspicuo digesci
nquata sublimitate eos qui pas
tores et debere dominari super ce
teros, vita doctrinaque luculencia
poraunt, neque tamen tantorum
intorum excellencia, quia ubi
declarat omnibus materia fore
ad salutem pastoribus arbitror de
omnibus sum intendisse. Unoque
ubi quodie non dico plures sed
nescio an de plurimis aquis inve
mere? Cum tu deo omnes sue
cere dona, adhuc de tria credi
tur pastoribus quitare, et ista
iste summa quidem altitudinis
apice, dectant: ad quod omnes
pastores aspice hic. Et quito vi
rtutes illi altitudini sup. 2 de
pluribus gradibus pringur: tam
to venera ydoneores cum offe
runt se tam tria spalui, mul
cetera, que puto, nitiria, mul
gradibus, cuilibet subse cura
animum quiti, vt vita exempla
res|doctrina fertur/2 ex eius ve
ritudinis [illegible] ngiat distincte
tensuram/sermone [illegible]
aut ceu deo sermone de tyns
tribus sic pro admoneo quesq
tandos ad redigendos quod
utique ad decore primer spon
se quis non liquide agnoscat
p nitiri fore, tu multa quod
diligencia distincte tesura.
Et apt: omnis turpiq; in cum
bit: optear ferucat zelo illo.
quo acensus pripuq; ille emu
lator sponse dni ardebat. Emu
lor enim vos dei emulatione di
ponti inquit vos, vni uno vque
castam exhibere xpo. Ist quo
adeum poetice Dubiuque deduo
ram quoque aut de pastria dulce
eloquium, quo educet greges
dmicos pastor ydeota? Ted si
doctus fuit, quid non sit aut
bonum. Venidum ne non tu mutat
doctrina uberiq; noceat vita
stili Concludoris Tonne itaque
e mihi pacte omo sibi? alteque
sed piteque vita laudabili. Ette
sic tria, illa fistula celestis: sic
in de nitiria indicat cuilibet
pastori. Quo ne me vagad con
tingat p multiplicia doctorum
quorum utique admaniq; ipsum
dantissima et recense tam ve
teris, quam nom testamti volumi
quidem esque ypsaew, de negli
gentibus pastoribus sufficere vo
lo quendiosa pmissa, applicco
ve vitam vertuosa, doctrina sa
lubre, 2 disciplime censura, ad
pastores greges dmici, an si
repriam inquolibus pastore.
Et siquidem sic congaudemus
collaudemus applaudamus dignis
sima cathedra dignum habere
pessore. Sin uero quidem uendum
est, ecce sed aut aqua ex eis de
esse multi pastoribus totem
plam? lugendum plangendum
quest: 2 vemet sma ipsi rg
nauerunt 2 non ex me. Et
Unde sequi? pnitpia cor
ruptorum, insibdus sole ema
nare depelat. Et dicit: q
iogeb Crisost stribens sup
mt xxi c tractando quo
saluator inde palmatum
ilum vomes primo intrauit
intemplum ubi sic inquit: Ho
erat bom medici, ut ingressus
ad sma ciuitate sanadam
pm ad eigme languor in
tenderet, nam sic de templo
omne bonum, sic 2 omne malum.

prodit. quemadmodum medicus
qui primo ingredi² adm primum.
De stomacho eius interrogat.
2 eum componere festinat. qz
si stomachus sanus fuerit. totum
corpus validum est. Si autem dyspe
patus fuerit. totum corpus infir
mum. ita si sacerdotium integrum
fuerit tota ecclia floret. Si au
tem corruptum fuerit. omnis fides ecclie ma
nebit. et paulo pl⁹ inquit. qz
admodum dum videre arbores
pallentes folijs. mox arida in
telligis. quia aliquam culpam
habent circa radicem. ita cum vide
ris populum indisciplinatum. 2
irreligiosum. sine dubio re
cognoscis quia sacerdotum
morbus sanum hecillie Et quod
dicimus dico potest de radice
morbi nisi quia pene omnes
causa negligencie nisi dicit.
est radicitus imprelatis. ut
vult idem stus in sina vnde
sepius quidam est Deus. ve
pastoribus. pastores multi de
moliti sunt vineam meam.
pastores eorum seduxerunt eos.
pecore tui viderunt tibi vana.
neqz apparuerunt iniquitate
tua tibi: ut te ad penitenciam pro
vocarent. voces sue pecoribus.
Et sm beatum Ysidorus in pastoribus in
est omnis negligencia quam au
tem parcit ausu parcit decep
tus. Et licet quidem doctrina
nec vita reprehensibilis in pastoribus.
sm tamen stricte disciplinae cen
sura. sine zelus rectitudinis.
totam emarcuit. Qui zelus
si adesset omnia sana essent.
Conservat enim hoc collegio
disciplinae omnem statum ecclie
ciam in suo vigore. Quem qz
oculum meum tribuit. quibus via
dat in via sua. qz olim cum
non esset rex in israel. si unusquisq
quod rectum sibi videbat agebat
Qui cum hodie vicia corrigit.
Qui lugentem incredulos in
plangimus infirmos existentes
prolatos. Qui cum castigat con
tumaces. ysaraios. adulto
res. alios qz criminosos pena
appetitibus ad dictos. vero
quod resistentes aut reptigen
dentes negligencia. negligen
tium pastorum terminos sepius
putos. Et tristitia pena
respicit. Et quo ad dei in in
am. dine servitute dimicone.
adcrimosam vitam corrigen
dam. omnis lingua plet. docu
sacro pretendit infirmitas. Ignoro
rancia. aut alia causa colora
ta supducit aut non se culpa
aut ~~ce~~ summa affirmat. Et qz
squama squama tegit. tege
do augmentat. augmentata in
ficit. 2 occidit. Et si spiritus ad
contemplem officia pastorum
quia sint auctoritate 2 potestate
derelicta modernis temporibus omnes
pene homines utrumque gladium sub
iurisdictione spirituale 2 temporale. quod
alienum se detentionem temporale
ad alios omittendum. omnino ad
corpus non pertinuit effugere
affirmat. penitentiam influxum
sub correctione. punitione.
expulsione. et pecuniarum ex
tortione. Do omnitatione. pri
dicti. 2 depositionis censura. nisi
qz penis. et addimplum co
pale se providentibus. sicut omni
iurium canonicorum disposition
Regularum ac statutorum ep
reptorum decretis sub quibus
quibus imitatur subditi. Et ad
herpensandis. quibus relinquit
locus excusationis presidentibus
Si vita 2 doctrina affuit. ad
que locum refugere tenetur. assen

subiectos nolle mina rectu-
mtede. nuq' enim tam durum
quod audiri non tedat. Cui sim
arisem regi. ordo insinuali-
es si qui erant sunt exordinan
di. et potencia coercendi. Vna
est. ipsis legislatoribus sine q
nulla policia bn regi? nid o
nulla policia omnes sunt vnpo
osi. qui seipos regere nnt. et
peor q dolor hoc plures sunt insi
pientes quam sapientes. et ideo aut
bn pollicitum nutqd ipsum est
rete spiritualiter sententiare
de actibus. et sententias trans
non deducere ad finem p exe
cucione. Constat igo mirensu
ra discipline. multum pendere
vita subditorum. Nam politi
sanctis inst. et sanctis regibus.
in veteri testamento. sb dauid
Ezechia. et iosia. filii israel o
mobili ambulabant o cul
tu unigeniti dei. Quibus
defuncti. et alius pestilentibus
presidentibus. mox ad ydolatrie
culturam prapecuit. ut libri
regis et paralipp testant. Dic
hoc possem) profecnt peccui
ciar. nin mirqi dicat. qs
moysen duce sancto spiritu
sitatici. cum ipsis multa
puersa fiebant. a filius israel
eo dumis in deserto. Quia
dico q tut optime stabat po
licia cui rebelles. et ydolatrie
debite punebant. et. et ordina-
bant. quorum corpa multo
mili a prostrata erant inde
serto domi omnes nomen pi
rent. et inopi p manserunt.
et fines ultre sceleratorum.
petunt meruit sacerdotum.
Et tradei puerdo placant.

Eton uero prudentes spi. qui
pure neglexerunt sceleratos.
suspendi sunt missi. non solet
impatibilis mi dno. Ner enim
quis dicet mirqi ipa apostol
quorum diebus nulla fidat
vlrio i prozibus fideliu attedere
dd est. q apstl sancti. spalia
domid. et vim coercitiua. uel
punitiua corpale. nid habebat.
quale hodie predati ecclaru.
y mana. et. ipsi. que plena
domid. et spalia. et spiritalia
regere nnt. Vnde status ecce
mutatus in diuersione spus
sancti. in tymdema et statum
possumus. Cum primitue ecce
status erat. in paupertate. in
doctrinis o miraculis. in la
boribus o mysteriis. et seruitu
tibus. et humilitatibus eorum.
qui tut fidelibus peccant. Vn
coercitiones corpales. et pene
influciones protuc. locum
nid potuerunt hre. Vnde ipsis
non[1] imputari q nid punebat.
omnes excessus. sufferit eum
quod docebant. monebant.
et detestabant. quicquid futu
iudicii fidelibus et infidelibus
prudiciant. Et quod dixi
de apstis. intelligendum est
et de ipsis. Qui uero istis
tribus. plat. et pastoribus
fidelium non sufficit. et si u
ta sancta. et doctrina sancta es
afflict. ut omnes Canones
et doctores sancti. mt suis
sapientibus testant. Quorum cano
num tenores. et doctorum sapi
ta. si velim hunc stilo quit
tere fastidiosum lectori. imo et
actori nauseam generare. In
quorum figuram Canones su
ri. penam dely summi sacerdot

[1] no potuit

cum utq; gladius qm̃ssus
erat. 2 i eum qui erat. tu pa
lis ptab. qua ppiat. Nunc iu
dex 2 sacerdos. orit omn̄ pastu
modem tpb pondit. Qui
ely licet bonus. licet doctus. tam
qua censura disciplie debite.
ꝗ castigato defuit. se vna cū
filius tpali. et cum morte pe
mit. aut damnauit. Et ultima
ille tyely. primus. 2 ultimus fuisse.
Cum dcim erat. honorasti filios
tuos. magis p me. ꝗ vesti. ne eas
vox. cōi plures offendi erat.
in diuino iudicio Quis tal fer
rei pectoris. Tam ut dicta ira.
lapidei cordis. ut ad tanta ro
mado. domini tonitrui. nō emol
liatur. 2 oppgsta. vdoris vi
tam suam. licet sanctā. non
sibi sufficit ad salute. nisi ad
haberet frenum sui mim sibi
ctra qm̃ssio. aut fuit debi
tā. 2 sufficiente diligentia. se
potibuisse recta illa. d potre
mo 2 discreto opamine. ne
poterat applicare. Cum eum
eum dicente vsidere. Ador con
date sunt leges. ut eadem metu
quam coercea. audacia. et
ut transit in impios. sumo
rancia. 2 nocendi facultas in
pios impios refrene. Quo
facto cōnuficio pacifica om̄
bus optime. Et fim ex le
de ethiorum multi metti plagis
Tuma fimoni obedunt. 2 ractu
re quod bono. Et multi reuo
cam. 2 ut rpi. non virtus amo
re. ꝗ penarū timore. no fic o
pinando. qua ord prauā 2
lucosa. a congiuncti possent
p possidentem climati. qdm
quod ab pncio mūdi facta
fuisse legimus. Dz mit adepor
ut publica vicia. 2 qmtat of
fensiua. pacis turbatio. 2 scan
dalorum allatiua. eradicari pos
sent. voluntate no dissimulanto.
rodere petri subditorum. amore
cupiditat. fauore complacet.
timore diffluet. rational. ppm
tat. aut utilitat. ppte affectis
nr plurime gratiade. et con
firmide ambitione. quod ex sop
ferat amitte. malis redd dera
thedra. quod vicis consentire.
p censure districte corripere di
simulatione. dicens illud opti
phati. vas electois. sancti pau
li. magis horum vereor. nr furo
ammq prostore qm̃ me. sed
g sunne cursu meū. 2 mysterium
verbi. quod accepi a dno. ihu
testificari euangelium gre dei.
act. 20 ecce aut mysterium vi
dei. quod includit doctrinā
2 censure disciplina. Nicqd o
quid. horum bene. ꝗ nr disposi
cone. nr rerum spoliatione. nr
carcere cone. nr ex morte sui
suo officio satisfacet. vnde et
insequitur. ꝗ. 21 aut Ego
nō solum allegari. sed 2 mori pa
tus sum. p dno o rlinq. quod
ille dereliquerit. thor quibus auer
pastore. o sto causa. 2 officio.
face tene. quia ille mysterium
suscepit. in sua cone. p sentem
o efficacia illorum verborum.
quanti pnsse stus ille qs
timabat. quo ad rem. pmuad
res. ꝗ quas tenet. ad patriam
qua possidebat. ad honores
sibi oblatos. et ad penas cupi
mistitas. tic p nichilo ord re
putabat. dnmo mysterium sibi
traditum. 2 qm̃ssio debite ge
curos demandari. quis est
hodie tal. 2 laudabilis. cum
ymo infima plutura. nō dico
qualiscūq honoribus illatus. sed
miserie fluitut. plena timo
ribus. 2 laboribus. ge detat. 2 con
stringitur possidente. ut vitate
quod sentit. 2 vicat q mime
corrigere audet. ne displicat.

ne cōn cum greda scia? ne su
pīor aut vel indignaq
sibimet. ut ut lib. dub libri
ne dominari gnale pestem
affata pene p omnis ēt ebe
attestē? Constat v? q dictis.
dirtom viaq dno insubiect
multo consyte. 2 timorat p
latis. Quis cui desto timore
im. avia retrudis q dubitet.
cum causis q plorare velimus.
nebrtez ee in causa qd non d
fdugant. aut no adiutant. ꝗ
rum sit pōdus cure pastoral.
2 no pensat. p quot. p qm.
deo sunt discreta rone vedi
turi? Qd si attenta mete. ac
si die crastina pstanda cent
tribuli tribunali. iudicis conte
plarent? corda eorū pcul dubio
quatiri? terroribus validissimis.
ita q omnibus tlondibus. volup
tatibus. 2 dignitatibus si posset
abiect? gemiscent. 2 q pauc
rent? Cum quid nec lie. pncu
rre. 2 audientie tam possim
nto assignare. fluctuq; d vo
luptatibus. applausiq; d digni
tatibus. ꝗ tlondibus. Del mirez
mfamoribus sptatibus. nimiq d
pluriaq; d negoriis sctatibus.
ꝗ cm 2 q ns stia. suffocant
vm dei. iubrisq; sit fore ven
dicare vidor? ꝗ vidrica sma
saluator dei

De tertia pte sti de subiec
tis c m

Idm 2 placet cria adiu
rare. 3 am pte. indicta mi.
vri subiectos. Impidi eos spe
rulando. an. 2 d ipis forte rpra
causa deuiatos. a recta via
sue d sstari. sue d religiosa. de
qua vita religiosa nec spar
versa? intentio. Et pt quos? ?
lugiosos. stilo pns spare laboat.
m cm ipos subditos ꝗ puto d
minus a culpa. li forte ductos
non ꝗ qem. iniquitates tn sm
rons ptcipes viaq; cognosciat
incedendi. q ductu luis nad.
Et q statut? a dmuribus re
gutq; sub quibus milit de cere
uerunt. que eos ignorare non
licet. nax cm rensendi sit. fa
qd instruta i dmata. ut se
cures ar serri. q peri agut
qd agut. sine quo pdi uctor
metul ysse agut. Subdy aut
de mdicia puuls q stote sen
sibus aut ysto sit. Et sto
te prudentes sic serpentes.
2 simplices sit colube licet
cm culpa pastor d tollē abi
sit. non tn ideo culpe spectem
sit omq excusabiles. q sti
greg. Corda pastorū sup po
nit 2 hm nsta subditorū. 2
forte culpis q cisentibus pnis
tles men? tere pastores tri
mq aut teste infallibili in
veritate sac sit stue. q q pnc
state fluctū isti indefecto.
rodis obliquaq d stissimo
moyse inf sit. ad aquas sti cōn
dictus nm 2 dicente dñ ni
tauerit eo ad aquas q dictum ?
2 vocatiq; moyses ypt eos.
q. 2 oar bauerat sm amq 2
eos ide ipe testatur d deut
eunsdē ideo dictis? rudis se
pulto in inferno deqnq; fro
nus vinetibus. hnt moysen et
ypm. audiant illos lnt q
ic hic dicit possim oribus. hz
constitutos. statuta. ordinacos.
2 regulas audiat illas. ut no
sequant? pastores erranti. vore
q dmta ezechiele dstigui
pta speculatorū 2 subditorū. 2
quia speculatorū peta. 2 ypia
2 subditorū eis imputat? Sub
ditorū ueo sm ipis. nadicit cum

an 2 33 Ex tu, ne annuntiaueris
impio. Ipse quidem impio suo
morie, sanguinem autem eius de
manu tua requiram. Ecce non
excusat subditum, quia licet per
speculatorem sibi non fuerit an
nuntiatum, attamen impius de pec
cato suo moriet. Et speculator
ueo, impio et insuper insuper peto.
Cum et insubditi sint religiosi
quibus et, ad quos ne spiritu o
culos mentis dirigo, sit causa
deuiationis, non obstante et
si quod absit pastores non tra
bent vite eos regulantes.
Expedit huius deuiationis cau
sas solicite inquirere, quibus
cognitis, facilius potest remedium
adhibere. Et si ueritatem
causa assignare verissime, licet
forte minus mirie possem di
cere. Ideo, quia armatura dei
abiecerunt, et simplicitate fun
stam, paupertatem amore, mun
ditate, cordis cupiditatis, ordi
nem conuersationis, mutatione
vigiliarum, cubiles, quid dicere
de vmbula, et cetera tria, et primo
sanctorum semitas reliquerunt, mi
tem et corpi sanctum, et ipsum charis
te intrent, animas suas non
curant, nec de interiori homine et
eius operatione oculos tenentes ex
temis, id est exterius sectantur, et ne
gotiorum mundanorum sollicita
et quisitione. Ideo est intentio
mea locare primo. Illis: et ego
non mirabor plurime negantur ce
cause negligentiarum, et disso
lutionum, si et religiosi reprehendi
Nam ipse deponit. Sicut ~~in~~
diuinum quod religiosi reflorescunt
et resplendescere incipiunt, tamen
aurora clara sol rutilant
et desemit steeid primum pastor
filii fermet incede. no omnis
tui. Sed tam ut vicinum pre
culari possing, no tam alium
et affiscientes. Et publicum
si hymnorum defectus, aut cau
sas repere valebimus, que
et et nominat tanch via vere
parare. Cum igitur quod nali
constat successiuo motu simu
lati, causari quodam primo vel
quotiens restitutiua, sine de
cessentia medii, et quod defectu po
tentie motiue, utz inquiunt im
tu nauis aduento impedite
et quod defectu naue transitum.
Hec et insinuatur comparatio
ad calor nauis attenuatur est.
Et ma patamis magna est
Hic inspicere debemus speculan
quo et ad motum virtutis mo
ralium, inquiunt resistentia est
et virtus motiua. Cum et re
sistentia diminuit et pena aut
tiua sine motiua augeri facat
et motus aduersus. Inde n.
facultas seu difficultas quem
ter. Considerandum est quid est
resistentia seu virtus resistitur
aduersus et que virtus motiua
adipiam. Rudes considerat fa
cilius peti tire a cessit, ad ig
noscendum causas deuiationis et
negligentiarum religiosi, que
et applicari sint ad quibus ~~cum~~
alius statim. Dicitur ipsi
tiuum dicere possing quod pro
vij politicum origine vicinia
quod pertinet simpliciter que inclu
nat nam prout admittando
corruptionem pertinet, magnum
estenc natura vis nutriseca et
bus quotidianis. Sicut procreat
gemitus cum pertinat ita con
ducit augment. ut leprosus
lepsio mundus mundio. Mag
nitens quat continere. Ecce
hic cum quatuor sequuntur nam

prout frequent. Et ut raro hoc
fallit. apparet enim qualibet natura
gerere sibi similem. et qualitatibus
primis. Et hec conditiones vita
esse, sequuntur primas qualitates
sibi calidum. frigidum. humidum. sic
et videmus enim colericos alter
quia flectmaticos. et flectmati
cos aut quia sanguineos. et
mag lincoleos qualificatos. et
cum pequis impollutos. male
nati, id est malis exercitationibus
enutriti. vix aut magis prout
attingere. ad optimam vitam. seu
ad actionem hominis. que consistit
in speculatione. aut virtute operande.
Ecce una radix vitiosa. fructus
pertinens venenatos. quod aut
hunc emendari posset deo dante
videbitur in scriptura. Nam vim
resistitur ad actus virtutis. aut
potest idem pequis mala. si pro
lis educatio. maxime in pueri
tium multum enim pertinet. quem
sic id sit assuefit. ad virtutem
hunc in annutute. Est enim
puericia. infantia. adolescen
tia. sicut cera mollis. facile admit
tens impressionem sive bona sive
mala. que ei impressa fuerit. et
inclinat apertius ad primam
radicem quia ex ipsis operibus
ipsis fiunt habitus. ideo dicit
illum non puerilia puniture
emendari sit operari secundum leges.
Consueta enim sunt delectabilia.
delectabilia aut libertas. et facile
operantur. Et sunt subtiliter velimus
speculari. hodie hominis pene
sequuntur et medium finem viam
naturalem mutamur. et vare re
primi opportet. paucissimorum n-
eorum est mag. qui rem durum
aut quia per quos possent passio
nes conatas refrenare. aut saltem
ex consuetudine aut assuefactione

incepatos. ei stultorum infinitus
est mag. paucorum vero mag qui
dum via recte rem immensurata
medium. Et ista transitoria vera
possunt tam potentia. et fortuna
quemultum operis advertit difficultate.
et nouicioruum animo pro
bacionis. Et propinquit arripere pro
fessionem neglecta debita cura.
Ita enim nouicius a religione et du
rabit. decabit. floribit. ad gris
sive bonum sive malum. et limit
sine debita cura atque sollicitudine
aliud sequitur. quod contracta ex
sedo remissario perdida. quod se
cum appetamus in imitatione a nouum
hominem. qui veteres ad ponit per
negligentiam sui pastoris. aperit
quod dormiet. et sibi blandient.
dicet enim renouari a nouis et
bonis. modo ing. statim futuro ac
commodis. et obliuisci disce omni
sectarum consuetudinem quam no
hum. nunquam intentio. sibi assumere
quo recte a actione vitiosa possit.
ideo quia rectus recta sequitur. re
pore scilicet deserat. si recte a
sectari conversatione non recedit
Quod et subtiliter speculantur. nu
ro pueri dolor. et in religio quod
bus. per resistentia ad vitam
religiosam. et utinam pastores
sollicite vigilarent circa
nouicioruum instructionem. quia
tutta bona ex hoc puerum
no dubitaret. et totum funda
mentum religiose vite. et stet a
nouicioruum vigilanti custodia.
si diligenter instruentur. et sollicite. circa eorum quisque custo
dierent. Et recte bis lupus
tus in gula sua et lupus a quod
adficit demonstrat. et certum
pen vigilant ex possent. ut
clare possit cuilibet licere vide
ri hic contra medicina et dici

mere consuetudo 2 nō mag
abusio. in quibus religionib
tamen ita ee veritas teste
Et eo quo fundamto lpo pro
cessit non invenio Q quidā
animarū pastores negligencias
subditorū creste sinit sine rep
prehensione. ipas dissimilib. ob cor
tidianis raptis ipsorū refrenates
de eorū ipsorū ipsorū. 2 emenda
tones visitatoribus ventrib. qbus
ipas exponunt cū exaggeratione
2 crudeli austritate visitatores
vero ipsum circumstancias ipso
rū ignorantes seriose 2 ac
perrie ac acerime eas emen
dantur. Unde pgrediēdo visitatores
metes geribant. inuidie sus
citant 2 ob fumacōes insidiose. vnus
ad alterū callide. ab quo vindic
te. infuriū visitatorū meriter
timer. pax. 2 concordia. sondat.
vnus alteri fidem adhibet no
psumit. ff. adhibens ab alis. nūcbg.
ne notare signa ad verbo. ad pa
to. Ignora an lr. de intencōne
storū primo. regulas 2 statuta
gdenciū. vnquā pressit. qui
omnia in fine cacitat institu
erunt / vtrīq ucro impedictis
usibus. vulneratis cacis aut fama
renitat. diligens lector pe
rulet. cū ut timet lr. ocasio
non tam de radice cacita
tis. quā de fonte vindicte
sumende. emanare videatur.
Et ex non solū de platis. sz
de suis inferiorib. de pōtificibus.
cū ad visitatoribus occult. in
telligi volo deus 2 discretor
cogitacōnū. Hec tam tpanciū
loquor. nisi essent aliqui tam
rebelles cupitosi 2 primates

seu consuetudinarij de quibus
pastor certus est. q ipsorū re
prehensio. correpcio. seu emenda
in istibus locis non tpet. adhuc
ex ipsis ipsorū pūsuasi. Luc ex
minoribus 2 secretoribus. plus
adhibet vicibus pmissis. forte ex
poderet recurre ad scola. veri
tas dicent Et ipsum inte
gratū tuū aeque ei de te 2 ipsum
solū. dem duos testes secū
iubz ad tribū. 3° 2 nr dlos au
dient. mandat dicī ecie lr
sup superiorib. quo ad ff. ōtū
mt xxviij. In dl ucro qui pa
ti sunt emendare negligencias.
ad minorum superiorū. aut pem pacem
aut et inferiorū. cum lpo stat
pesio in salus caritate. lf stres
omissa pemata 2 caritatiua
minorum. pnt reformare pla
macōes. admuiore austōre
ve publicā emendacōne / nam
tles sunt ei medicis qui
ulcera egroti diuiq quē ipsi
ipso nascent. nobis. leuibus
vngent 2 emplastris facile
curari possent. pnt repere 2 cres
cere pmittūt. dissimulantes
medicina ad tribū. donec
pyea inūfrescente mobo. crudele
cauterio adustum cū magno
penis opreat. ad tribū. Con qd
tuis Benedictus in regula sua
de abbatibus dicit nec dissimul
inquit pcta delinquentū sed
mox cum oriri ceperint radi
tus ea amputent / principalis
enim facilius quia pgressibus
resistit 3 nec id. enim habitus p
tolū longam moram cū in te
sistit. negligentius qui habitus
acquisitus p consuetudinē
radicat 2 difficile deiet 3 / nec

1. forma

ent et e inde p inte dum
cendis.

end prositatores pcta actua
lia emendent. Quid no ideo
pq statim sequ. habitum
acquisitorum curatio. Inde
rem. magis recedentibus
visitatoribus, recidimus ad
pstinas negligencias. quia
habitus diu acquisiti in
clinat ad opationes. ex eis
procedent. Decausis ad dissi
mulandis. ut no fiat con
digna emendatio. in subiec
tis an adeo abbate sint: si
no. et an tolerabiles seu ree
prehensibiles sint no est mee p
uitatis. Verumtamen indica
re que in diuino iudicio discu
riendo cecurrit. posse alt opina
ri q fiet tal dissimilando ne
vnitat. et pax fiet turbata.
et ne finis scissura fiet. si
in quibusdam singula emen
dari debent. et dissimulando
quedam expedire deprius nep
rupe. ad graueca. Alter ido
diceret causa fore turpidam
dignitatis. ne subditi quelas
deferent ad superiores. Et tam
superiorum molestent. con ipos.
ac agent ad eum depositorum.
aut fauor captande benivo
lencie ad subiectos. quia consue
tu est tales ee fauorabiles. qui
no sint punitiui. et cu suauite
iustinor. implatius. qui ad
nota subditorum sciunt se inclina
re. et pot eorum complacere. aut
alij alias causas posset opinari.
de quibus quilibet videat: quid
possit deo redde rone. Porro
tamen constant affirmo. Quido
ideo ofidencia, premedia no
uciatus tanc incustodia et
lin habituare in ingressu et
in pressu. multum confert adhuc
diuosum in posterum consequenda.
Et alios sed non sine indurate
inveterat consuetudines. Prop
teri et subdit multum expedit
ut sic. Et dicit quia proh dolor no
sit. q multi ideo religiones mul
tum claudicant a semitis prem.
instituentium easd. Et si diligen
forte ut ea intendit. in certi
moniis lynis exteriorib. et cor
poribus exercitationibus. tu con
sistere pfecone. Ideo non magis
in ponder ee earum negligen
rectione. Inde multi qui id
certo talia repetitis corrigere
negligit. quia in o tens pri
pcio non consistit. non debere
pensare ea que ad pfectum di
pertinent. Nam pua sen
tina neglecta, paulatim nimis
submergit. et quia minima negli
git paulatim decidit. Poter
exteriora neglecta. interiora
negligentia designare.
unota illud primum pmoes
cognoscimus exteriores opotet
eum sedem aptum honeste am
bulare adeos qui foris sunt.
ut modesta nea nota sit ob
bus hominibus maxime o qmd
iudicantibus. Interiorib eum
homib compositum. magis dep
tendit. q exteriorib iudicantib
habitum. cadex eum interior sa
na. omnia exteriora reddit
composita. Habituat enim inter
mitud. et quiad florem et vires
rere incipit. se coaptando
et conformando exteriori oma
tui. intra quietitate. d ma
suetudine. in contrapietatem
et cupiditatum refrenando. nq
eum prim sedem prouida diu
gencia tanto adhibuisset
sollicitudine incremonis

Et eazd obscuracone et sub certa
rd penard adecacone. nisi con
sideasse utilitate exinde prove
nientem. Et oportet progressu
esse acorpalibus ad spiritalia.
Unde dicit paulus. non primus
quod spirale. sed quod animale.
Deinde quod spirale. et
in dissuadone correcacones illoz
cotidie. multa murmurant. et ne
fugiant. intiora. ac spiritalia
vicorid curacones. et timent
eis audacia correcones transit
tionis. ab exteriorib; ad intiora.
ut quia vivere licet putat. aliud
licere esse estimat. et permissis
sunt. in uis restituna. quo
ad perfectd vite spiritad. sed conui
sacio tepida. et negligentia illo
qui repiunt de religione. cum p
uecte etat. sed id nouicij et alij
adolescentores pemcipia eorid
bona simpserunt. videntes eos
qui dicent se imitandi. et ce
dunt iam probati segnis con
uersari. Et circa spiritalia re
pestere. mox et ibi tanq;
aqua pura mixta tam impu
ra sedes con tere non desistit.
vas eius corrupta fim becid li
quere. mudd sibi infusd cor
rumpit. Et idem multa sed
res magis pmicosa discipulo.
quad vita inter contiuciosa.
Et rerd agmatio pure id
impud magnd vpuitatez
tausat. maxime quia nondd
adolescencia habituata est.
sed primo repit. in bonis radica
ri. Et facile animi retrudes
cit. Et flores primitd decidit
nondd maturati. plrque ad
passiones appetitd sensitiui.
vigere solent d adolescentib;
que allicunt ad opa uite re
ligiose romana. proni enim sp
sensib; homis admatid ab
adolescencia. qui et dicit
eis metrysta pmtipud modi
est fedis sima miscere. Deo
timore cauendd est. ne non
ter commisi asetaz vita. rui
bus implicent. et solatib; ne
gotiis. aut qui miscean. et ne
fugientib; pdicis. aut tepi
dis. maxime seribus. quoz
exempl mors inficiat. et
debitum. quad ce legislato
res. et quidq; agit. quad lex
reputat. et in sui imitatione
facile animi inclinat.

De causis promotiuis ad opa religiosis c 4

Istis plibus tanq; rerum
ria paratibz ad vitd re
ligiosd. quilibet alia plud
possent adduci. que trasco ra
breuit. Reddit stilq; adum
sas motiuas sue pmotiuis
ad virtutd semita. quo ad reli
giosos. Et sic eis dem est. resp
tencia attomata. potricd
motia fortificata. mobile op
pedicius vincat. ad finem per
mad. incitatind et fortificati
uaz tausad. tanq; dm dispen
sid directind. dico supplicem
et indefessam ad deid oez. pro
gre sue impetuosd. que si
efficaci optenta fuit. nullo
dubio quid mes homis. et
impellere segrd et inflam
mante se ignesce incipit. sic
sud et trahitur. et omis tanq;
pruido nebule detergis. fetq;
admpetid pius. quoriqp
ille eid dicet gaudent. et gula
riter operis. opy dei. hortat
adue celest. autoitas. qm op
tet p orare. et non deficere. et
alibi. si vos cum sit mali

nostr bona data dare filiis
vestris. Quanto magis pa-
ter celestis dabit vobis sta-
rogantibus spiritum sanctum. Nunquid
lapidem dabit illi aut cum ei
petierit piscem numquid porriget illi
aut pro pisce serpentem dabit illi.
Per quem fiducia habemus ad ca-
ritatem petendam fidei. spei. et cha-
ritatis. Hic XXI. Sapientia eorum in
stancia plena est sacra scri-
ptura. Dominus fecit in ea mones
ad opa religiosi. et ipsa diui-
nacum scripturarum meditacio.
Pascis eum triticum de uberibus
pascuis. greges domini pascunt
virentibus herbis impinguan-
tur. Robores ei dictum ac-
cessit ac faucibus eius dulcescat.
tamquam distillante melle. Quam
dulcia fauci mea eloquia tua super mel ori meo.
Et nescio an unquam aliquis
perfecta virtutum. sine illi duo
fortificatius medicinis pro
fecit. quasi nutrit indicio perfec-
tum. Sicuti ipsum vinum superat.
Secundum eum palpat. quasi abstrahit
aborem. leonem. meditacione sac
scripture. Vagam ruinosam in
amis per vicos et nubes. tamquam
pallens humane conficiens. in
egypto gentes. nullus gentis
quicuris. nisi desiderii celesti
masionis. ipse ostendentes. re-
pedes. remissos. dissolutos. le-
ves. vamtatem sectatores. qui
insipida sunt omnia que despiciu-
bus. et mirificis homines operore
perfecit. Eorum spacia longa
indor. colloquium humana breuia
estimat. per metore omnia di-
ria consolatur. Et alia multa
de nubes luce meridiana clara
constat considerare. volenti. nec
mirari ulla spes est. nec esse potest

perfecendi ista negligenti. saltem
vere religiosis. cui secular conso-
lacio est mis dicta. Deinde fortifi-
catum est tamquam remigues per-
bens. stilet dyscreta ratio. mor-
tificatio sensuum octorum. et mul-
tum vaga cogitacio. nos eum se re-
paratum. quasi et ruinam vita.
taquam subpis contra. Et uno
admisso redit reliquum multat
eum tamquam desideria adiuc
animam. sed petri sunt. Hoc
dico in ceti vestibo. supellectili-
bus. et adusio conscis. quaeso
simplicis arcide d'uoto anu. sic
tulatu quod eius oferimus. ut sint
octo non noctiorat. sed solube.
aues pudice lingua modesta.
Et hymnos omna operata. ut nil
mundo religioso apparet. quod
offende possit. intuenti. incas-
so eum corpe. raro stimul humi-
tas vendicat sibi locum. dema
remorum tribulia sunt. insidias
hostis antiquis. tuemus rebello-
ne forte domitat. sunt sibere
tam ce compellitur. castigat
eum paulo corpori sui ne repo-
lus efficiat. et insidiomestica
hostis. et castigatur dyscretam.
ac vigilatur. et remorum fre
quia superia. fruit reme a
lia ad habebunt. et ad quod inter pugna
sum et carne primas pseuat.
sicut tamt tunes pugnat.
tori hostes et insecos. insi e
testina bella coquiescant. Et
si quis impudicus et asper u
debunt. pressu uero pis si
mitescent. et suauora redde.
Est eum sua aptica uera. ou
quid dyscipliae impenti quae
non videtur gaudium mor
potea aut fructu paratissim
potitat. per eam reddet iustie.
ad ebre 12. Non n. abscedist

remedium. licet aspera. sanitatis
tamen allatiua, nec debitur quis
sine optato potiri, nisi fortiter
media prius fuerint premissa.
Prius enim porcio a spe concepto de
sistat. quam fine sine medijs

R

sibi proueniente confidat. Elon
ganda est etiam mens interio
ab omnibus mundi delectabilibus.

l' curas fuerit et sollicitudinis

que anxietatem efficiunt. animi me
rorem. delectacionem. gaudium. amo
rem. cupiditatem. fauorem. auaricia.
mollicionem. dissolucionem. parturi
re possunt. Et quecumque alia. que sunt
retinacula et vincula deprime
ncia animum ad infima. seu terrena.
solent reprimere. ut animus sua liber
tate fruatur. ne quasi cathenatis
compedibus captiuetur. Sicque ad
celestia amanda. feruencius attra
hitur. Et quo magis certa inferio
ra dilatatur. eo liberius ad alta
subleuatur. Sic in naturalibus fieri
cernimus. quod sit quedam effigies
celestium. petit hic fideles instar
Sursum corda habemus ad dominum
Et ubi sunt corda ibi et sint vera
sint gaudia. Et ad hoc plurimum
confert bonorum societas. quia
mentem hominis et vota spiritualia
et conuersacione ~~celesti~~ celesti ama
re nouit. Separa quoque a pestile
ncie et corruptis moribus. Hij
enim inferunt cordi infirmo spe
cies et rememoraciones preclarum pro
[illegible]. verum et conuersacionem. que
vilem et animum eneruat et emol
liunt. remissiorque faciunt penitus
extincta. Ideo anima infrigi
datur et tepescit ad deuocionalia.
tamquam qui bibit sibi infectiua.
que non facile extinguitur si etiam

R

si vellet. Aliud etiam efficacissimum
confortatiuum aduersitatum et omni
spiritualium excellencia indelebiliter

rememorandum est preclarissimus
calix quem dominus ihesus plenum
felle aceto et mirra. in sua bene
dicta bibit passione. De quo
ipse iacobum et iohannem sede ad
dexteram et sinistram suam cupie
ntes. interrogabat dicens. potestis
bibere calicem quem ego bibiturus
sum. Quelibet sibi deuotum famu
latum bibendum amicus. qui
glorie sue cupit associari. qui
semel ab ipso potatus cotidie a
feruidis suis amatoribus potie
tur lacrimas mentibus. in ventre
memorie renouant. hinc sacra
tissime passionis vulnera. fla
gella. sputa. clauos. lanceam.
coronam spineam. lacrimas. cru
cem. illusiones. alapisaciones.
colaphisaciones. ceteraque passionis
insignia rediuiua. O quam
confortatiuum remedium bibitur
de illo benedicto calice. In cuius
memoracione. mens frigida fer
uescit. dura mollescit. auersa
conuertitur. tepida ignescit. et
omnia prius insipida. sapidis
sima efficiuntur. Calix inquit
meus inebrians. quam preclarus
est. Ideo inebrians dicitur quia
quasi homines insensibiles facit
in aduersis. et diuites efficit. Legitur
enim cuidam datum est de thezauro regis
calice bibere. mirumque beare con
sueuit. Et familiarissime vide
re de eorum vase bibere unde
reges potare consueuerunt. ut
maius esse censendum est. quem
precium per vos voluit honorare.
Castitatis est enim intrare apud
sponse introitus. insignia ve
hementis dilectionis et uti ube
ra eius plus quam amore. Inde lectulus
eius floridus. [illegible] dilecti perfru
ens dulciter. inter amplexus eius requiescit.

ut mihi apparuit

nec multum spacium mt futu
ra 2 pnt vite qdcionē. tali
sic suaui repugnanti. mtpo.
desideriose ff affirmās. ut de
vmbra ad lucē de speculo et
enigte ad prem claram facie
aptā puenat. tad em ff
vocūdo f qlar est. q nulla
adisa qfture valent. cum
omia adisa p hūc valeāt. et o
od intmetu dulcesnat

De qualitate admittendorum ad sacra religione cui

Iam stilus p dqualē passio
plyoid. mtentu erat. qd lo
rāns mfibdit religosi. que
ē possent causē demaro a
virtuosa qsacōne ipozz. quas
causas odinis distmxerit. sz re
stituend. 2 pmotiud. p mdu
tomado. 2 am, fortificando
mo ultm p gdum spiritado.
qq quibus homibus. 2 hymd con
ducibus. tamq ex ma y doner.
atz fmt agomoda qpetēcu
possunt qtari. apti ad sacrīs.
2 qual instituendi erunt Hes.
Cum quis artifex. nō cūlibz
mām rapit. ad qdā forma
mducenda. sz eam que mag
fim q pmtordit. 2 pozcōna
ta ut ferrum 2 serra nō lama
ne lignum. nec aurum nec ad
talem fabricandum. lutum ra
pit. sz argentum aut aurum. et
dit end pquis o pollutorum
Ho optima mā optim fit qtum.
nec hoc negligenter aut p fum
tore transeundum. sz quia rerum
p attidiand exigentia. multos
deficere in religionibus. et
a quos p fide. qui tam subeo
pastore cad doctrina. ac disciplī
na. 2 regula confouē. qui de
ficientes si nondum admissi sunt.
nūme admittenda ad tam con
gregacōnē. ne forte ipi p se o
stuerē p sua sustq cōe. cum rōis
qua cognite nō erant corum
climatōes. passiones. q multum hoc
vigorant vitam homīs. ut ra
ro quis vivat alm. qua p quod
passio cuio ipsum trahit. Ne p
mdicedis demeatie est p redēdio.
quā nō possit repiri oppōm. 2
sed mptia morali figuratē. et
habit. sub quodā typo. ut ptā
docuit primo ethicorum est. preden
dio qc aliud sit aliud alit. pt eu
mre. 2 ed tam plures. 2 ut tad
alit qtingit. quia hic stilus de
pingit actoes status non im
puter. Quia mā rerum mo
res versat. qui multiplex vidē
ri pnt. adversandum ~~pnt~~ gre
cita Hes. quis sci robusti
oris. proficendum. in sacra religi
one videt primo. q illi qui dig
nitatibus aut excellentiis. aut
magnis divitiis. 2 voluptā
tibus in seculo constituti. non
sint de facili admissibiles ad sa
cras religiones. Nave si sint
adulti. 2 assueti. in pditi. Ro
hymo p sua natura pt sumi. qd
q nō de facili hiudilat opa.
tad assunt. in quibus sacre
religiones fundant. is qui
iam longo usu habituati. ē
i opibus oppbit. 2 tpabitū
dinis acquisitū. semp exer
ercitio. Non defuit posse cu
ditari Consuetudo em con
servat. alta natura. que semp
p trahit ad assueta. 2 difficile
transmutatur. legimus tam
oppōm hymo. adm contigisse.
ut et Hes multum profecerunt.
si hoc est p gram speciale. cum
non p scribis p legem quale.
ideo bris hmdicto o regula
sua sacerdoti se p o streti suspi

ad sacra religionē. admouet
non de facili acquiescendū. n
ēq magna instantia possit. eta
racō persuasiua, ad sor induci.
quia hij in sublimitate et ex
cellencia sclari constituti. cū
admissi fuerint ad religiones.
et extincto primo nouicio feruore.
qui arridet solet prima facie. a
tepore vertunt. 2 remissiores
priorū gaudiorū. quibus tanē
difficile indicant. p primoeves
instant ad placiuia. de religio
nibus. occasione eius. p abente pri
ori expugencia. 2 excellencia.
sicq pcori vertunt. intyra
nos. coatdiantes sibi aut pa
rentelas altas. potentes. sicq
~~pcori vertunt~~ sequi solet hos
pitalitas. q̄ matrones. burse
potentiores. debitaq; cōtēti.
et simplicitas religionis vul
nera. Et omnia pmalia ruunt
pastore ruente. multaq; hmōi
fuit mandū. de quib tacere
magis quā stilē expedit. que
videmus 2 deplanemus. Et sicq
peoris potencia facultas mo
nasterij augeri. que ad oculū re
mt. diminuij. 2 p suaderi pt
alte sūt vires ad congregacōm
simplicū. non de facili. et pas
sim admittendos. 2 pcipue in
pfecta 2 in ibus expptos. Cum
racō plabit videri. et quia
talis diminuit. splendore sūe
sanctitatis. Et hm bernardū mo
nuit principes leges. qdē nouas et
statuta et ordinacōes. 2 consue
tudines approbatas retractare.
Et ab hostis obia. superiorū sua
defensione subtrahere. hmōi
arma quibus se tuēri valent.
nam dicit pfēt primo pelli
et demussima et industria hmōi
arma. Et alios ad se p suasis
sus verb allicit. et tamen
eos cōm superiores. 2 fiunt scismata
2 dissentiones. qd' aliq expti
est. ut in quibusdā religionib
pfecta sunt studia in ordi
nari. et vnanimitatib sicb gui
pora. 2 pcipue studiū medi
cine omnib clericis est pqbi
tū in corpe meis non tan
pgor ipsi pfēdi dūt. aut vt
nūlis oppicij. qui quales ac
deuoti fuerint. multis de reli
gionib inse 2 ālius pficere
pnt. pranas consuetudines
simplicitati. 2 pius constitu
cōnibus. hmōi dedocere. 1 am
monere. ne nimvalescat. qui
utiq asuperiorib appnari no
dūt. sed caute consideret. ne forte
sicb inducta dūs ad eos dirō
erit. Ideo si rete 2 tiūt superiū
mtēd utilig. Sic cōm metē
pisius. si ad simstrū tratur.
quia sim pfēd. et mēre qua
lidissimo fit fragdissimo. si mi
mutat. et cōm multis pti. et
d acte medicie. magna oca si
one hmōi deficiendi. in religione.
Quia sanitas corpis sclarib
optabilissima est. deserit tpi
tem aeton sanādi. ne quietis
ē pmittit. 2 confluunt adme
dicū grauant monstrū. cō
tiūt medicū de mōstrū. 2 ad
vagū efficiūt. pnt bernardus
ta. in epla admonacōs sta
macenses de quada sīe d medi
cinis expto et destructo. quem
ipe lnd pgea de illo pori mo
nasticū retinent. Et ad clarū val
lem mtduxit. 2 ipm sanauit. po
ssit quibusdā ē opinabile. 2 pro
babile videri. q in pcipū structū
mōstij nati. aut nobiles pmtati.

non de facili cent admittendi.
ad illam religionem sue prie.
Cum vero possit sic persuadei.
quia talibus suggerit cogitacio
inde, qd cent extraneis me
liores. rone prie. aut parte.
aut nobilitat. que suggestio
nem inequaliter excellencia
elevat. magis litiles et sunt
prosapia superatos officiis
indigentacibus affectat. sepe
hec non estiat quod a natali
q solo. sibi preterit dum
usurpans vestra rebus acq
nat. 2 nota. in fundentes
ei venenum sectarum negocium.
quibus mens eius distrahit in
stabil efficit. numera pietate
vestes. pecunie ei offerunt. 2 con
regulam monasterii turbata
Et postes monasterii gravat
disciplina minuit. Alii exe
cuio scandalisant. ambitu
platura. quod ad manum ipsi
monasterii tutores. sed parte.
nobiles. aut cognatos. aut con
fratres Hiergo inser dle. peit.
d anima sua. eo ignorante Et
que non sunt susceptis rone
tuitionis p consanguineos pra
senti defectore. quod rebus
fitm et docet certa exigenia
possent tamen stes indicire
mitti et utiles domibus prius.
tam de elemosinis. quam de tu
mulis domorum. in quibus
deficiunt si prie salut reperi
et constet amatores. quod
et alii fiat non sit publicum. nec
tam omno omnes eleminarios
imperia natos reseo. primo ne
monasterium maculat contigat
infamie. sicut potentiores prie.
illius tanquam in agri fauvis
extraneis quam indigenis.
Et adiose fiunt Indolis illius

prie sine morum subsiste no pt.
Et forte extiarent tamq prie lapi
tes. sed tante respiciendum. qu et q
les sunt admittendi de indigenis.
ut fama conficat. 2 non sit nate
ponte de admisso. ne tam multos
puto fore nate admittipt dissen
siones ocasione tollenda. si fit
tor admittere ut spes confice.
et eius ablogicum secularem obstru
ant. ne habeant causam degtemp
tu suorum. Et opinis possit quib
ea persuadere plurimi pstiteos secu
lares passi non fore admittendos.
nisi testimonio fidedignorum con
roborati Cum vero possit videri
m tidtate 2 ritibus sectarius ad ra
dicati. alia 2 arta vita difficile
possent mitigare Solet enim con
suetudo a puericia et ab adolescencia
subita ritu natura Quanto possit
et plurie apetitus passionat pro
creati. 2 male educati. pstim ad
annosi difficult drent admitti.
ad religiosorum religiosorum. maxe
in religionibus ubi nemus disci
pline aut rigor ponitur. id tene.
Iam stes sic nati aut educati.
nisi impio supierent. 2 compta
sunt disciplina. 2 secunda corrup
tio. raro ut iniqua mutat na
tura Solet enim soboles uterum
sequi in mu. ut sepe. vn pollicem
ij. 2 thoicum Cum diligencia
gomagna exploramidest de
quate parte. 2 mo educacionis.
2 cotidiane conversacionis. Quia
hec mitia promouet aut disprio
mouet ad vitam religiosam. p
aut augent. aut minuit re
sistencia. ad virtutis via. quant
2 plus tacta fiunt si forte tan
tare quis Et iones isti exclu
di debent a religionibus. pauci
reperiuntur qui idonei cent. 2
pene religiones pcet. p paucitate
tate supportorum. Adot quod

rudeo. forte pauci boni pelegi-
bles sunt. multi mali. Quod
illud sapientis melius est cum
timet deum. quam mille im-
pii. Et utile est mori sine filiis
quam relinquere filios impios. ca.
xvi. Nec dico omnes illos excu-
sandos. sed melioris iudicii illos eli-
gendos. et admittendos et diu
gencia fit. ne prius admittan-
tur. Et quantacumque fit diligencia. no
tam possibile est. ut arcea dimaspi
puerge. impiti type. quam illud pa
lea dea repia. quod magis
sit spine seminari. nudisque res-
cunt. ad ecc sine semine. ortus
deprimit est plenus. Unde vide-
mus collapsi ab pluribus religio-
nibus. a fervore primitivorum. pen
sunde dissolute evagationes.
superfluitates. voluptates. et mul
tiplices supervenerunt. in reli
gionibus transgressiones. in
quibusdam religionibus. vix
umbra pristini fervoris videt.
Eloian. quidem diuosa mul
titudine religiosorum. aucupa
tes laude equitate. ut vere
gliari possent de qualitate vi
bonitate. et sitate. vulgi impi
tis sedum sensum nigriat. non
sit rectam rationem. Et qui
dicit xvi viros religiose et
in simplicitate conversantes p
fundos. contra varios. et pestilen
tias suas deprecias sequitur.
Cum ergo primum multitudo nec
lege nec ordine ducit. so dnt
salmaor duodecim ordinum disci
pulorum nondum voluit ee con
tentus. Quae sacra religio
raetiquisiem pro posse imitas
multitudine colludit. vixn.

p vigil platus cum laboribus.
magnus duodecim fribus cu
ra pdimpendere solicitudinem. q
to magis tante multitudinis
nio cum est p pricum. q me
dicus diligens. tanta solli
citudine possit vacare. circa
decem egrotos. sicut circa duos.
debita remedia eis adhibe
do. Unde gloriari de multitudine
subditorum. est gliari de multitudine
egrotorum. et tanto periculosio.
quanto egritudo consistit in
membris magis vitalis. sicut
anima. Cum infirmitas occul
ta est. et motifera. propter dei amis
sionem. quae est animae vita. Ex
pimissis de honestate admit
tendorum ad statum religionem.
videtur posse inferri collectiva
liter. quod ad religionem accedentes
servantes. non debeant admitti
duo fratres alterius religionis la
xioris observantiae ex rationibus
et causis pimissis. Quia in
dudum habituati in libertatibus
et voluptatibus. vigoris pristini
paucerites. nisi forte constituat
eos obiud pria monasteria dese
ruisse. quia salutem animarum suarum
curandi. propter ordinationem contrariam
tamen vota laboriosa suae sol
vere non potuerunt. ut bruti
bus duis tradit in libello de dis
pensatione et precepto. Et fate
ad ipsius suis Eles recepisse
Ego ergo que dictum sunt colligere
possumus. qui et quales sint ad
mittendi ad storum consortium. qui
admisse. non poenitebit regu
lariter. de vmisitatibus et stolidis ve
entes. mediocriter doctos sic et
putatos mediocres. docibiles.
suadibiles sic cera molli. flexi
biles. et tractabiles. non iberes
ne obtusos. stolidos aut fatuos

bestiales vel qui utiq; forma
di & eudiendi sunt diligenti:
in primo ingressu Et in corpo
libus aspectibus. & modestis mori
bus exterioribus. & processu in
aspectu. in deiectione vultus.
& in silentio. silentio. cum
mis cibis vestibus utensilibus.
vilibus simplicibus. docet em
pstitus & pollutis quid de iis & in
mediorum status. apud fiunt
cives in tumultibus. ut qui ex
tremis non bona aut pomi poli
ri sic & in pnti Et si permissu
est tanta consolatoria pcs no
de est. quod ad profitendi multi
possent sed in religionibus utiur
floret religio. ut olim restitui
in sua dignitate spiritualis. & temporalis.
et a secularibus regibus prin
cipibus & certis vestigia eorum
venerunt & dotarent cum oppositi
lem ego planginem debuto em
sacras religiones. in instar fili
orum israel. tanquam ex egipto
sed ipsum. transductas in me o
riente portas. qui ultra prem
defensionis. ac tuitionis tym
alia mi indeo cum ad man
dat pstinit insent. omnibus
qui tyrannis sunt fortiores.
deo eos protegente Et in dno
timore pp posito facie adeo qui
tunt & nov dei eis adiuvan
suscitat. qui eos punire non
desistunt. ut olim interia pro
missionis hebreos Qd quia
veritate submiscet pt. palpabi
remit & ipse in religionibus. nec
pt solum scriptura que ego dic
ret ij Quicunq; honorificaui
me. glificabo eum. qui aut
contempnunt me. ignobiles
eruti fingamus & p magna
cone tales ee pastores. vita.
& doctrina conspicuos. censuis dis
cipline feruentes Et subditos eorum
nonnunquam suspectos. tales ut dictum est.
erudutos & instructos. ad quod fer
uore. si assuefactos & exercitatos so
ciatos. et societati virtuosorum.
ad quos ingrediunt & sic quod lacte
primo & mistico deinceps & ex
post solido cibo tanqm robusti
adtributo. ne in pane si vellent
adas viue admittere. sed mox ca
tigiquo debita infligere & si dimissi
viue vellent. perinde retribuente
ressarent Quis rogo quid ire
ducty aliud possit mi
tales vite applicate affectuos Qd
qua hen non pomi adexecutor.
Ideo non reimi in religiosibus fa
lem profectu quale optarem Cu
ud causa sit. aut cui ego imputa
tari debeat. iudice summo relin
quo Et in futuro diuino iudicio.
clare apparebit. vere ne ut sit ta
pastoribus. quod subiecti & priores
magis. Quis en resiste audet
tante auctoti terrenti. id p de
poione. in secretarum. bnficorum
honorum. plurium. aut p aliis pe
nas formidabiles. quibus plena
est facultas iurisdictionis religi
osorum statuta. & iuste. & si
occulta vicia et abscul lyci
abstondita corrigere non possit
Et ie reuera non pnt. nisi ta
tam & standalisatis abscis ulli
occasionem resecari possent. salte
cauterio & ferro abscisionis Et
debita sed diligentia. licet
ut ego certis paribus raro nate
est deuenire adtiam. extrema
censuere. sts ferri abscisionis p
debita remedia pcd. ne ob
mittentur. ingenium est enim
animi hominis. & facilius duci
qua trahi Et tal ne sit pest
& contumax in pnicio sui pa
storis facile posset agnosci.
et ante Et ostium excludi si cla
ra luce prius extemplaretur
no enim diu late pt aut superii

palliatio prudentibus. et mox p-
dit in publicam quidditas arti-
tali figmento palliata. sicut
venenum palliatur dulci sapore
sit infusum. mox sue malicie
breui prodit. Primo vt claudē-
dus est. secundum augustinum magis
promptus fuimus ad orationem. quam
ad disputationem. Cum ego im-
peratur. quod disputando docet. im-
petrabitur efficacior est. apud
deum. quam disputando. oramus
vt est. ut qui dedit intelligē-
dum et facere. et proficere. ipse do-
pascula benedictus Amen

Explicit tractatus de causis
dementiam Religiosorum et
de remediis eius et de qualiter
suscipiendorum ad sancta reli-
gionem

V. nomine dni nri ihu xpi
Amen. Admandatu et bn
placu venabilis pris dni ab
bis Petri de Aldenstante pos
tulantem questiones firmiter quas
de cambio sina caritate incepte
gerere non valeo ad presentiam quod
est me pnsi opus aggredi ut
verbis fatear mihi minus possibile in p
duo quid dicere ignoro. Conside
rans quippe aliud quod dicor et
aliud qd me repugnat non
concordare ad opus tui nominis dum
tor postulat secundum pcis sententias
qd paratus sit de postenti redde
rone cum quod et tenebras pal
pabiles ignorare senuo de me
que illis ingenio me sentit. Vnde
2 fructus caritas fluit ad opus et
refluit ignorantia in cui oculis
sui ceci 2 pcis tenebrosis ut esse de
beremus 2 pcis claudo via pleni
tudinis hi lib dicit nam p sinaum
paulus 2 si impossibile fuerit simone 2 secundum
2 dicit impossibile sed et poete vaticinantur
dicunt go fundat caritate qd illud
anime possit exigere debeo aut
impossibile aut impossibile opus aggredi
pdens illud qd qd loquitur de me
ignorare mihi tutum. Contendentes
igitur hic de me sit caritas 2 insuf
ficien a 2am delinquis primo de
crevi diligenda. Caritate enim que
est principium institutionis operis pnsi
pnsi et insufficientia mea posse
excusare. Qui enim stadium acci
tas diligunt proximis secundum sua
salutaris institutione in desiderio bo
ne enim arbor bonum qd fructum pm
faciatur sinat non pt magis arbor
bonam malos fructus facere. Ad
monitus nre intentionis dei
ligit necessa quomodo nos omnes
qui ad eum misericordiam non magis enim
aliud non sicut dari nobis
nisi quo optent nos salvos fieri volente
to religiosi. Vnde fit qd non veli
gosi religiosi nomine sortiri
qd quia ut aut circo vetiarum
2 fugiunt religiosi eaque ad cul
tu dei pertinent 2 religio dicit a
religione de eaque sit dum ad
quia ipsi sunt fugiunt in corde
vendunt ita illud pri 2 quod
bis visitus cogitationis quem
ac possit intelligi religio est dei
qd deo religere debemus. Nichil
tris que amicum misericordie ne
glegens ex inter sed dicit diligo
de fonte dei tot pt dici religio
a religando dei sin dt augustinus
li de ver religione religet nos in
religio vm omnipotenti deo. Vnde
aquinatis dicit religio ipsum imprimit
ordine ad deum ipsum enim primum
allegari debemus tamen in capitis
principio adque est nra dicit af
fidue dicit sed multum finem
dicens illud paulo. Nra quisquis
enim nisi qd tui fit qm religi
osi tota mentis intentione oculis
cordis sui inserpe quitur omnes
cogitationes suas omnes actus suos
omnem intentionem suam quitur in
manus fragiles sunt sue sed leviat
elevatus sicut vegulus fumi sic
igne dumi inflammatis subten
sus exacomatibus mire flectens
sic cupiditatibus dum ad rubeo ad
phagone sibimisis 2 hinc stricto
f. celestium desideriorum amplifica
tus non enim putate se dicit quis no
mine illo dicitur exulte ad adhuc
mundialibus istis desideriis sinat
2 quia cota mentis tanc volume
mie turbulent adhuc opulsibus
ne enim ad pa facere nos adre di
gione intitulat dicit religiosa a
nglus dnis b 2 bis ad nomen
gustos sicut si ad eaque intro sint
festinat et sicto dicite corpora
que de seculo attulist spiritus solit
credian non ita intelligendo
a spiritus sincaut abtap corpis antiqui
et claustra possit aut debeat do
mumlam exhibe ad pm corpi et
aut simul tenere sed e corpora
Venabilis dicto intelligit corpus
desiderii 2 p spm intelligit vitis
desiderii aut spiritus stuti mystico
Considerantibus et statu nre
eminentia religiosi quia de ves
tre caucate ne cultu secundum
quia ipsi sensibus secularium quia

omni intentione examen sui d virgi
nia sibi mundicia sue mente
ositate castitatis per gemma propri
xpm quae spansio elegantia ita ei
sancte gilberto insinuavit dicens e u
dere vocationem veram fieri paupe
tatem s castitate et obedientia
vere religiosi stand quidem xpo
quicti estis quem per fidem pro
misistis quibus decorat deliciat
excellentiae dominae debet vi
dere ut ad oculos inquit vere
velut altius denuo veram lpi
beat professione arcanum fluentem
ad ecclesiae auxilium Qui enim
prosta non proficiunt quae fluent in
dignata ofallunt sicut navis qui
contra fluminis impetum ascendere
nitur insi dimittantur vinculis ad
unum non solum ad locum unde
fluit non pervenit sed ibi potius
insidiae retrahitur sic ut nec statu
labitur deinde stand insi fortibus
ventis et aquarum voto ad voto /ut
qd fiat in hoc parti quia teste
salomone prov 18 Qui in opere
suo qui dissolutus est frater
est sua opera dissipant sic tepor
dominat dominat adhuc sic ow
nis decore dni qui ipsum tepidum
ut eum aut frigidum aut calidum quasi ipse
ne tepidus incipiat ut vita nr dni
qui ad desiderium qui sicut mobilia
beat autem qui sit in mutatione ar
desiat ne enormis tepidus qui a
calore quae possunt tepor admiscet
um frigidum redit sic eum aqua te
pida nausea provocat et vomitu
sit tepor et tepor nrnen in debi
te turbat posito mel potio sic
absinthia cicera quinsio dextra
calli in radicibus stam ampler
tens solidum radice et dni vent
exponit in ardentate cito corripit
sic a dexterae fructu fertilitate
puer ventorum impetu grassan
extra ambitu claustri sinam
bitu nec semissima tranquillis
mycenis ubi hic sit vent ubi sit
pulchra claritas mentis ubi
li ne minus ne grandius nec
plumarum molestatione offendam
ibi non fiunt qd detrahat aqueu
ibi michil tibat interius cedat
ignis regular in ambitu claus
non lucent aut fulgeat domin
pa secuti ardeat igne caritat
in lucent lux vanitat Sicut
mundi et cui claustrum indas
duritiae induratis quidem osten
tatio sicut ipse attendere eis Porcit
tes mundana capiscena tuguri
metrum osculis amen pedum
hunc dicit tamen sicut pro ape
pastoris et oves ecclesiae aut
a corpe ledit ut ad lenatrix in
fenis ad trahat cui hic dulcia
ministrat quibus habet sic ad pos
tidia vincentibus inter mercata
tore pd dici illud quod paulus
galatis Mercatis eis tuis
mis abeo qui vos vocat ad gra
tiam vel cui ad gratiam sicut nos
xpus iuvant quo mt yi dit
Venite ad me omnes qui labo
rat et onerati est et reficia
vos Mundi enim aut illud sapi
entiae ij Venite filiam bombi
sicut nr nos pfisiat flos temporis
Venite mecum mundi ut quod
aetam viam ducit mundi enim
dans ipsa gratia secum Omnis
enim ita bona et ad vacandum
ad quietem actione simpar Ecce sic
basiliscus inspiciendo inficit sic
mundi delectatio diligendo in
ficit Sz ambrosius qui eadem
sua canonis aut quid est vita nisi
insi vapor ad modicum parens et
omnis caro fenum et omnis gloria eius
sicut flos feni Si igitur omnis mun
di pompa et gloria secularis et
voluptas carnalis praeter stat flos
hodie randens et cras marcescens
cito deleatur apetitus quidem
cito deperditur Porro et conjuge
vanitatibus pri relinqui oculos aufuge
ut mundi vanitatibus se reducens
sub lapide xpo inclaustro se cui
figentes ne vicio et crucifixi
sunt fruit fluvios sicut facit
pisces quidem nare et hymnus de
quo refert basilius quae eis

ambrosio sin signum piscis ma
rinus cum presensit flatus dim
inere ventorum sub lapide se colle
cit quo uelut anchore dente
subinxo molestarum tempes
tatis euitat paturus se tanto de
prim pondere dimino euadere posse
fluctuum turbinibus sic religiosus
tuebitur seculi fructu religiosi im
ponendo et obstinatam disciplie
libenter patitur dum non minus
uatur animus 2 tempestatibus se
culaibus 2 periculis mundanis
Vnde vni religioso scribit petrus
blesen Expedit tollere dura
ne venant dulcia quid as
pera tibi nunc videntur obedie tibi
utilia 2 que nunc amara
ceg sint usu mediante dulcescent dul
cescunt int dura 2 aspera tibi so
lacia sit illud ysaie proprie
ba laborem tuum ego custodim
uias duras posuisti mihi amare
carissime pedes tuos in via vetera
pedes tuos saepe geredo dum
ysti vide ne accideris a vmbra
lis enim misisti manum tuam
ad forcia ut regnio dei vnum in
feras et te miserere sanctorum
violent intendas Nimirum
pro adoptione facti es dei filius
2 coheres xpi qui cum spu dei
agunt hi sunt filii dei beatus
ergo es cum pecto et hereditas de
adhuc tu dum nomen dei pul
lus es non differes a filio ed sub
deyo omni sed es sub tutoribus et
curatoribus usque ad tpm prefinitum
a patre Moneo igitur te o mulier
bus quid xpo ut te non deficiat
comissarum principe nunc obe
dientie uigor ordinis rigor et
austeritas disciplie obmitte p
obedientia bestialium motu af
fectum quia qui loquitur vmbrat
in medium diabulum 2 seipsum
obedia quia filius dei dicunt non
sit tibi dedecori non sit secundum
maior dno suo spec ro inte se
cras quod es in dno tuo qui
cum in forma dei esset formam
sui accepit et usque ad ignominia
crucis cursum obediam humilita

vm dicit bernardus ne perde
ret obedientia perdidit vitam
tu nero conhumiliata es cum pau
peratus domino panis maiestatis
vagus 2 libertate voluptatis arbitrium subire pro eo
qui creature humiliti si recolis qs
ta sustinuit pte 2 si te inimicus
posset dare q mortem sed sif
ficies adpacem responde Magna
tibi fecit qui potens est et
estimatione tanti beneficii unde
non recipit fatestant igitur
membra virginis extimiente
per iecunis laboribus franzi
luquescant in lacrymis oculi
vino si totum recedit et ne
dulce rapis flere effluent no
tamen condigne passiones hu
temporis ad gloriam que pst est
mari recompensari autem pst
Qd enim retribuet paulo aut
vnus dno gloriae qui pro eo
anima suam o morte conclusit
ut beatitudine fruatur quam
oculo non vidit nec aures au
dit Attende igitur sollicite tue
vocationis inicia ut scias que
adeo donata sint tibi gloriosa
domini dei est diuicias et deli
cias huius seculi obdicasse est
et agnoscit hic 2 intelligit ma
nus minas domini qui puer
sos tam pie quitit et pro stancia
la huius inte diuicias salutis
eterne retribuet Ita go inuis
cuomas ut non vadoribus adve
nitur ita sola sit mediator affa
ro ut nudum te demtpse adde
pm reduniet tegsita consigni
res ut sis mortuus amundo mor
tuus accede et complantes si
militudo mortis de tuo 2 vita
feliciter abscondit apud Comi
flane eorum dampnabile repu
to qui pro claustro seculum
desecunt 2 o claustro mores
seculi non desecunt pro xpo
modicis facultatibus desecunt
2 contra xpm spem maior cori
sicut subtepalm contemp
tu cupiditas minor latet sit
nis uero dum tegit 2 uehement

ardet d parcit utq; tibi sit re
mutare diuitis nisi ueni
ceturet uiris quia immo
puerilis est esse diuites q'
quam pauper apud deum
igitur angelos tu uerbis deuote
seruare. Labebis iste quoda
seculo contrariesti uetus homo
crucifigatur nite cui actibus
suis. Destruatur corpus peccati
mundum nouitas mentis
renascatur. Cauc autem
uigilantes sathane astucias
quo non multi reputat sise
culares deuorat. Illius enim
detrahibus est decet monachi
unde dit iob non imrat sicab
sorbeat fluuium seculare qui
quia seculo naufragat sed ipse
fiducia quod mfluat iordanis
in os eius idem ab toto usu d
stat ut religiosus qui quad
mare transito seculi adria
promissio est per contem
platione intrare contendunt
Attendens ego ad scrutinium
dei para anima tua ad temp
tacione quia ipse domus uoca
uerit ipsum iste primus plaga
dimenta signorum in egipto
deinde per patientia temptatur
in deserto ubi bella regum sti
amorreorum et basan et amma
lechitarum. Postea in subiectione
filiorum et pace implera est
ei diuina promissio. Sicut
die deus offert dulcia et blan
da que gustantis mitia dum
nomen comisit sepius quad
osculum denotacionis impimit
et lacrimis dulcibus irrigare
buccas non desistit quis eis
unguia nouicorum pe) tam q
etam ut putamus seculi ame
intatem pritum dumtum
frum seorum et matrum dulce
quietacionis et adsint libitum
in cibus potibus somnibus ioc
et libertatibus prit placuit ond
dam consolatur quia ad sti
lem religionis desertinis comm
sus posset demorari nisi deus
undis pluuiarum que de celo fluunt
ipse secularium religionis uiri
tare curaret vere nullo persistere
nullo permanet in arte cui adsi
tuerit puer in ingenio seculi le
tera acrum nisi que debet alia
letia stissimali est clamo clamo re
tundi. Unde videmus seculares q
adnos per tra exeunt nec causa
comitatus sicut sti ita alicuius
causa uix pmedio diem aprit
nos posse morari uno et mand
tedio affici et nausea pati. Unde
sti nec ob ad insi quia res dulce
dulcedis fauces cordis non pfi
dit et quia febribus estuantes
aqua seculari consolare sitie
cui tam parum manarellis qui
gustant quid sicuti sti domus
non solo uino dei iora sed et p
60 annos infatigabiliter deserti
religionis et audent sustinet et
ut flamme sine precario sine d
ferri intendi declinare possit
equanimit tollerent plagas in
gazii mercepacionis uerborum dim
cias locum ligue silencii asse
rons bitas penas tales p quas
euadere quis possit et has dicen
te sto benhardo si futura de
uebis ortis cogitas rouen
non ualde displacebit tibi silen
cium et ego si estuantes et torridas
incendij uinis etenim quas di
ues ille epulo crenatis pauper
attenderit flammas libent cum
lasaro pauper ulceribus plenus
et a rambus hugeridis fame et
dolorib) tacuitis ut futuras e
uade possit penas. Si demus
diuciarii pondus et periculum
ei amerum atten pauptat
lene onus facile sustinetur nepe
et octasio dumpnacionis minute
nisi diuciarii possessio. Unde
sua culpa nisi et pauper lasaro vis
cera pietat clausit. Uid dicebat
et iterdae sibi quia recepisti bona
uita tua bonaq; diuciarii in
di et lie voluptat recepit quod
certe non pt obici lasaro o vere beat
pauperes beti qui sit mercedis acti

ut illic tota meritis reseruetur
de qua praeuptate dicit pe bleb.
m qta 10 Praeuptas sola qt vi
a secura 2 expedita ad vitam
retrere nec malignis latronibus
plorefunt (Hinc do) enim amalic
no posito plenu qt pecut plenu
lacrimis plenus scandal plenus
collaquiis praeuis exemplis mi
lis proditoris ybis 2 inquibus con
siliis Sic dicis fratres sic hera
dio hec intelligo nec debere fa
cere 2 nisi pompis contempni
et amore dei nuscere et mente
nulla nisi deo quere hec instru
is hec du Sed quo illud efficiat
non doctis facibar sicco ducis
inde et clando dicies ly via am
bula pedes et dicerent clandus
viam intro sed quo eam viam
ludem non inveno Hinc enim
bene dicens Sed quid nisi pro
deo sum ut grand ad illa tibi con
ferre nolcam nisi amale pigd
aqua fluit dortum michil uti
litat conferat aut non p illud o
tus irrigatur 2 licet p amale
mediate non tamen d mediate
Sic ait greg in plogo mor
super plumbea fistule se copaw
p quod usibo ipsum aque satiu
tas ministratur sic paulo sic pe
tro sud doctrid instruiunt
ut irrigatores exterid deo aut
incrementum committebant
sor Ego plantaui apollo ri
gauit deus aut incrementum
dedit Summa igr mercgaro
tue hec est ut pbita prompta
uoluntate quod utrasi nte qt
grandis qt ille inquo qt omnis
suffia et qui dat omnib) effu
center dicente paulo Gramis
ante ut michil mali faciat de
ius end qt qui oratur in nobis
uelle 2 efficere pro bona uoluntate
dicit idem paulo Confugiend
igitur est ad diuinum auxilium
ut qui uoluntate tribuit con
fectio et adimplendum effec
tum nec dubitandum qt quid
assistat qui petere iubet ut or

tionem dandi habeat dicens
petite et accipiet pulsate et
aperietur uobis

uertitur uolenti uigire
di religionem expedit
aut uite sit magnum
deliberatum sicut hor
tum anni aut prudentibus
habere Et arguis qsic ly Ho
le Molute credere omni spiritui sed
pbate spiritus si ex deo sunt Sed
intressus qt religionis non 2
ex deo ut patet p hor q sepius
dissoluit Ac tu si ex deo qt con
silium stabit 2 non potimus dis
soluere illud quia multi a
postolant 2 ex quo apostolat
ne vr consilium fuisse deo de
intressis igr deliberandum esse
illo Item pd xxi Causa tua
tracta tu animo tuo 2 que qt
maior causa nisi spetua mei
tacio status Item luce Ly
homie qui vult turri edificare
dicit xpus q primus debet
sedere et suptus computare
si sit adficiendum Contingit
enim q aliqui no pnt abstinen
cias ieiunis alicui seruiae
prout habet ly Ly ubi dicit
q dand non potest mederi
cum arcus sudis quia no
habet usum igr no nisi multo
tend pmisso consilio di quis
intrare religionem In ayd
qt quod dicit int e q ad no
cardi dnd petro 2 andeas co
tinuo relicto retibus secuti
sunt eum ubi qt dicit sed
nat obedientia quere ab ho
mis ut nequinstanti pe nocte
Secundo istam religionem
primo considerand q inpra
dibus et pregnantibus et du
bis materiis grandis et
magnorum virorum expteid et
priorum consilia sunt requiren
di ut ptlm dicit Sc et aliorum
sunt ante maius que sunt
certe 2 determinate aut non gra
des nr dulce non indigentur con
siliorum inquisitio Cum id

pnis mā s. religionis ingressi
sit quod magnum 2 quod gran
de non tanq omo dubitasset
ideo p q clusiones quasi statu
endere Et ita 2 permittendo qd
religionis ingressi mere pro 2
priorum et satisfactum et
futuro 2 determinatum Et quod
est 2 primum vicium cultum
est et bataisiam parandi alda
tum est et p ficenti medicum
directum ad qd sit status pfes
tionis Conclu prima et ita
utilis est omnibus quantum et
inse impedimenta no intelligis
religionis ingressi pz hor sic
ex notabili principio quia con
peta prima 2 secunda 2 contra
bucia principia confert utilitate
ut patebit in sequentibus pz et 1o
quia ingressio religiosi est de
medicinalibus homis ut dicit ex
consilio xpi qui est angelus
magni consilij qui consilium
dedit dimidi ad remittendo
D mt 19 Si vis perfectus esse
vade et vende omia que ha
bes et da pauperibus 2 veni sequere
me 2 qui de hoc dubitat quin
est inse derogat xpo qui hoc
consilium dedit Vid augustinus libro
de verbis domini vocat orientis
i xpus et tu accedis ad occide
tem i hominem mortalem et ex
rare potente Et dixi non
quidem credo et tnd est inse et
si aliqui ingressi religionis est
necessarium tnd est ex religione
sed est ex vicio eius qui ingre
ditur intra de cathedra ut pte
bit 2 dixi non intelligo impedi
menta qd sequitur conclusi
ones declarabunt 2a conclusio
Prima nota recipiendis ad ingressum
religionis non est aliud
faltem quia ad habitum corporis
ordinandi sunt adsciscendi or
dinem pz quia quia assumitur
ad officium illud ad quod ac
cedere prohibet s. ad gradum sacer
dotij pz tri sed ad habitum qd
forum sive fratrum laicorum

qua ibi tale impedimentum non
habet locum Sic sicuti de excom
tatis aut suspensis 2 interdictis
nisi prius absoluantur 3a 4o
infirmitas contagiosa aut pestiferum
insti est impedimentum ne
ingrediatur patrum primo pz quia
contagiosa infirmitas alios fra
tres inficit ut lepra morbus
caduc infirmis ingrediatur stabiles
2 pz corpus infirmitatis
et debilitatis corpor non sufficit
et onera religionis (vid caute
prouidendum est de talibus) ingre
diantur non sic aut de infirmitate
transeunte ut de febre aut ca
put dolore 2 tibi que cura
potest facile non est propter cor
por quae debet nominatim in
re Quarta 4o mutismo in
tus sive commutati religionis
ind est capax ni admitti de ri
prius dimittio utrum procedere
pz 4o quia et sicut corp non habet pte
tem p intuit intz 1 ordi 1 Vnde
illud tissire non est in alicq
domini sed prius quam ad 2 3 q
omia mta humana 2 canonica
1a 4o sicut sive adiacentia
obligari sive debitum alienis
oppressio abinsecessit religio
est prohibendi pz 4o quia oes
tales sui iuris non sunt Vid
se ratio inq potest obligare d al
tezu principium ut pz hor p intra
mta quia hor allegare alimento
causa bonitatis Vid in religione
bus illis interrogationes sunt fa
ciende sicut liber amicorum al
ni de debito alimentorum ad defectu
corporis 2 si non sit commorizatus
aut corpore vicium aut mutila
tus Sexta conclusio Infan
tes et pueri et pubes id est ad
le aiud non sunt ad religionem
admittendi pz quia tales non
sunt tante roris capaces et pot
se pecunie secularis obligari ut pz
p Innio 1o 2 de rep et tis ad
tres c po ub dicit nullo tonde
atur nisi legitima etate et spo
tanea voluntate et statim recep

esset merita id expost consensit
adratam emi habuit prius pro
id pia adpbacone 2 admittit ad
aliud placet p id ad professione
quia prius mispend plpe 2 quia id
plibetur 2 c 2° dialogo Quest
legitur de sanctissimo pre ac le
gislator nostr benedict duos pu
eros sb vim septene 2 alium due
dene sb placido 2 mauro ad
gusacone receptos 2 d regula
sancti benedicti disponitur
quod infantes 2 puer ad obtinu
filij suscipi debant p hoem
tellurit ad pbacone id ad p
fessionem tpe aetatis pbitule
id aut spus sancti instinctu
de quo humana cura nolse mi
mittit ut constituat humana
Septima q° non est tutum de ae
pere se tuere ad religione e
monasteriis ad virtutem desi
plina lapsus sine ordinat pertr
quia talis inhibere solet sapiem
misend diuuentute que magis
eximunt insenectute quia pre
apud mortes fedis sz fama mis
seri Et dicit sicut nt dicit maior
magnorum exemplo pauratur
debat peior minoris et apud
nemo mittit vinum nouum d u
tes uter et hoc genere cor
rupto liquores infusi corrupt
Vetanda q° consilium maturi
habetur id est ad apt non quo
ad ingressum religionis sed quo
ad monasterium ingrediendi pt
quia cauti est ad hoc ordinata
mori ingredi ubi homo speat
se proficere exemplis seniorum Et
hoc dicit se electisse Cistercium
quia qie sine laborare in Clu
esse fiebat confortat est pacem esse
mitia multum ad proficit et
prodest talem se quietare quod
tere aquila) homo in decrem
ta sed incrementa fiunt Augustin
2 profectus V Iona q° propter passi
ones suas f. ordinatione immundi
tiam nam fuerunt audita mul
li dissuadendo est ingressus reli
gionis p illa q° quia p hoc

incepta adficatres de monte et
la sine clausura est iniuriosum
sine loco terendarum infinita
tu magno omnes infinitates
mox curat pit id media d
uenant coti lucriam contur
tudam coti auditam et coti
omnia vitia plibe igr aquem
passionatis ne intret oculum
et id facit ac infirmo et egro
tanti plibere tur medicina aut
inquire medici ergo hoc est
fatuitat sed quit 2 quod ha
illud tal passio mest homo que
est vitiosa quod pt curari et de
bit remedijs adplicit Cum
ego non mest d necessitate sed
de voluntate in salten exquadra
mediatione que tamen non ne
cessitat hoem luctare id diffi
cultat igr pt cum mediantur
vitat et cetera) quas inse
cuo vitare id potest Et hoc
sequit id opterere homine offeria
pfitud qui intrat religionem
Sed dicit esse instatu ac freque
pfectus non iam adepte vid
ypus dicit Si ubi pfectus de ma
de cruente quod que habes
quasi id est pfectus claustro
seu medicina non indiget Non
id est ego iuuentibus medi
cina sed male habentibus Dei
gelus stantibus virtutibus medio
cribus id est pfectis pueribus id e
clusoribus precedentibus iam de
duct ciuitatis suadendum est
ingressum religionis plus nam
fleb esse vires intensas 2 sup
hiudinites volz tam tal non
confidit insinis vibus quasi
apprius strutibus sz dicit auxilia
qui sz dei sin hiudin magna
ed magno amod pficientibus
vires suggerit id ipsum dicit
sb vl Qui confidit in domino
mutabit in fortitudine et
assumet penas sicut aquile
current 2 non laborabit ambu
labit 2 non deficient 2 beni
hacdo dicit in dialogo quod id igit
non sz ita possibile Quare sine

ubeat auxilium ministrare et
quelibet regula sic spiritualis sto est de
rata ut et fortes sint quam
piant et in finem ut refugiant
neque sint vires saltem corporales ra
quam est Nam et de cambo
cazines comedens et fortis in re
fectorio manducans et ridens
bibant Ubi sunt vires corpo
ralis ratione debent in
finem aspectus vel accentus qui
est in mentis et affectu addere
affectus cor mentis sequetur
ut a quibus dicitur non possit
esse profectus quod dicit voluntati
repugnat Ergo ad quod datur
animus plus conatus ex quo nam
est ut homo vires suas po
set ad quod rudes ad animi
placitum sint primum et ii vi ad
subsidium fragilitatis humane co
tessum est non ideo ut temptet
si possit sufficere sibi poenam vere
sacrificio sed sedulo poenitentiam volentes
si sicut secunde quod eum pro
sedulitate ne ergo coacta sit vo
luntas datur animus placitum
admiscrandum sicut suis con
cupiscentiis domare dum adu
torio assumpto Etiam maxime
proprie carpentes gradus ut po
tent eum ne plus efficiat sid
nocent quod pedibus ne forte
non gradiatur sed subiectat sta
tum alterum Ex illo sequitur
finalis primo istum quidem ut
sit ab amore et consanguinei non
sint profinda consilia per quibus
da intrare volenti religione
quia raro isti consilia sicut in
plurimis admiti equitempti
sed magis admiti pompa
et magis contra salutem anime
quam pro anime salute consilia
tribuunt Unde et xpus phibet
eundem ne prius mortuum nec
sepelire ne consilio amicorum re
trahere aut saltem differetur qui
eum dicens si mittere mortu
os sepelire mortuos suos Et
Pro ad paulinum epistola dicit
festina ipsum te heliae ingrede
naucle fluctuantem quia solus Et bridi ad galde
ricum sicut est finis omni ar
repetione dignus si impedit
est contemptus prius et inter
temptus tamen propter vim
pressuram est Nam qui diat
honora patrem tuum et matrem tu
am Ipse etiam dicit qui a
mat patrem et matrem quia phi
me non est me dignus Sicut
adeplanum ad chodorid licet
primo ex tollo pendeat ne
pos licet spesso iniuriis
nestibus opera quibus te nu
pedat magis ostendat licet
limite pro iaceat pedalcato pa
tre pede sicut oculus adueni
lum tenet aula solid pud
genus mihi ar re esse credele
et subdit gladium penis post ut
me interimat et ego demetis
lacinis cogitabo Ergo quis
miles xpi dicere illud quod
paulus dicebat quid facitis
plorantes et torquentes cor me
um ego non solum ligari sed
etiam paratus sum pro nomine
iesu Ad primum igitur ad ducitur
probare ffratres sicut deo sunt ia
auctoritas intelligere mundus
id est vos qui in religione ad
professi est probate intrantem
religionem si apud sancto ducit
an statim accedat non et ipse
intrans debet dubitare si a
apud sancto ducitur ad certe
hoc est ex re salutem consi
lium dant et ex alleg dra
gis ca Et si dicitur inter apos
tatant vel non est ex deo nec de
quia quia ex deo sicut
adeo et iudi pecunia Et sicut
de nicolao paul et nicolao

dyacono Vnde pontifex de dis
cussione religiosorum non aper
uit dicit glo sup. d. thessal. vbi
omnia probate de eo qd xxv
Causam tractat cui amicus tuus
secum r. amici canales adiuta
profitur spiritalis sim illud mich
ee / Summi homines domes
tici cum) Vid. inter non sint
aliqui sed inimici qua alicui dicit
ante custos Vid. oz. mihi odire
prend. 2 prem. sim illud salvator
qui non odit prend. 2 mean non
qt me digni) Ipse enim fi bidem
pressim opus qt ut ab oppnat
pntes propt ypi amorem magis
absint ac salutis Adzm de ci
ficatione turr. ddm qt turris
significat pfectione vite xpiane et
pfumpti) intelligitur ab renuntia
tione pedem dcz ergo quis vel
quosq; qui qt in statu pfectionis 2 d
lam edificat turrim pfectionis com
putare sumpti) et tudere si abre
nuntiauit omnib non aut debet
dubitare qd aut deliberare si
uelit hre sumpti) sed hoc pomt
sub dubio 2 deliberatione an ab
sumpti) hcat sicut non dz tadere
sub deliberatione vtz. aliquis dz
abrenuntiatione omnibus qui pos
sidet sed solu hoc debet si pfectio
omnibus renuntiet 2 non sequet si
aliquis angulos cupiditat ad
honores addunatis ad quaritatis
supplicitem sibi pro usu sui tan
tum qua hoc omnia impedit
viam pfectionis qua mundo oplz
ipse mundo sequi xpm Ecem
plum aut dedauid qui non
poterat portare arma sanctis nu
facit ad pontifex qua p arma
sanctis intelligunt. legit inter
dementa que fim petrum nec nos
nec pres nostri portare potuerunt
Religiosi aut vi qt magis sunt
Vnde sicut qt d. l. in mor. q
grauiment vite spiritualis vite
impomt quiuitate omne desid
rium quod p tuebat papam
Vnde dicit ysidorus Omni
fit vt ce lerg. mis. mundo dis
patrit amare ut mich. youpris
cere Gillo enim omnia vicia
oriunt. sed ambiad amatria
hiuidia 2c

Circa secundam 2 zam quoniam
hoc dubium no. ex quo dictum
qt q ascendabo religiosi ad
cultant. 2 amsepnitur et
qd religiosi sequi d pugnatur
vtrum semp tenent. tollerare
aut mitorem qt religiosi q a
secularibus d pugnant. aut
an aqui sit pcte pnt 2 tenent.
resistere sint oblatratibus Et
vt qd ad aut tollerare
tales d pugnatores d impug
nacone cum religiosorum qui st
vni in statu pfectionis deus d
pugnatur ut ait w Dam
le quid me persequimini vbi xpi
conqrebatur psalmo se d yla
sworum fidelium si pfectio non dnt
pugnatores dei tollerare
igitur nr d pugnatores pfectis
sed quis pfectis d. ab inferre hos
qui statu pfectionis pnticat
Vnde apls dicit ij cor v. et
non vituperetur ministerium vnd
sed p hoc q pfectio d pugnant.
statu pfectionis derogatur 1.
pfecti vni non dnt tollerare
suos impugnatores Item qli
tenet fame sue esse custos q
dicit salamon qui negligit
famam suam crudet et sed pli
quod blasphemantur religiosi
aut pugnant. aut accusat.
fama eorum ledit. Vnde
ait ab corum imitatione abstin
ent. In oppm qt qd dicit
greg non sunt pfecti Si
aliqui d ordinatores serve nd
possunt) Intentione istu qo
nus qt mondu q vni pfecti
dnt impugnari pnt vno mo
q quod modo aliquis adpre
de personis ut puto ad dicit.

cas duce personales qui s. luxu
defensorum involuntur et
personas non magnum augiosk s.
qui spoliantur ut devidunt
ex simplicitate et Similiter
sic devidebat prudens factum
qod ei dicebatur quod vult si
semi dicus dicet sepe tuo in
venimus ut brevitas devidebit
stultum maxime quam debet
Alio modo potest sumi pro pro
prietate quantum ad statum
cordis ut puta qui aliqui obus
ad facta proximus statim devecat
sicut si quis dicet iniquiores
esse sarthane comissationes ad
mutiles in ecclia aut omo solum
ab ecclia tollaid tanti vane
Qo nondum non soluta devium
fiat sed deinde qui s. quibus vel
tenetur gtumelias sustinere
aequomo et aequanimo non vid
pono aequat gtusuced primum
Quid primum tenet hic pm
pitudine adsistapiendum con
tumelias sicz p. p. augustinum
in libro de sermone dni in monte
Exponens illud preceptum dni
Si quis te percusserit in unam
maxillam prebe ei et alteram ut
sit homo sit patius ad opus no
tum semp hoc tenet facere actu qz
non ipse deus hoc fecit sed cum
suspensis culpa non plumbum sta
tim alicui Sicz dixit si malelo
cutus sum et johannes ita vid
si expedient fiat tenet actu
implere si non fiat expedit
non tenemur fm animum paratum
aeny xpo cui non expedit
alteram prebere quia loquebat
ex phe indutem de dotina
sua Unde debuit contumere
suam maxillam verbis sicz
quo ad possit hic testimonium
deplicitate ipse xpus victum ex
istere secundum indutem Secundo
da gelio non sit gtumelie sunt
tollerande sed aliqui impellen
de plantur Nam si stud homini

propter duas causas gtumelie
illate sunt repellende primo
propter bonum eius qui gtumelia
infert ut vis eius audacia re
primatur ut decetur illud non
attempter fm illud pri xxvi
Responde stulto stultitiam sua
ne sibi sapiens videat Alio mo
propter bonum multorum quorum
proficitur impedit per continue
lias nobis illatas Unde est
dicit sup ezechi omne vi hyqu
vii usti de exemplo nuntiorum
posita dni si possent defensorem
sibi verba oppositare ne cordi pri
ratione non audiat qui audi
re poterant ad pravos mozibu
dinemen Vel vinc qtempnat
Unde propter officium caritatis
non propter cupiditem honor p
mitti committant audaciam
debi aequo moderate repimere vel
dicit pri xxvi Ne respondeas stul
to iuxta stultitiam sua ne ei similis
efficiar Solent tid aliqui
tacere coti oblatrantes nonut
instituent conversantes sed ut
tacendo gtumelias inferendo
admanere vacundia puorant
hoc non gtlandabile sed prinzni
tis ad vindicta Unde hyp plus
patiunt tacendo quod alii loquendo
cum deus institutiones cordi in
tricat qui quiz posset vno mitti
alio sedare nrd quod puorant
tacendo Ha qo vni pseto pr
mitid ad ordinem et patem pscha
les minuras dnt patientissime
tollerare plus quia phor offi
unitur deo offenses dicente pau
lo si cotatim et qui vestrum
sed et ad vos Si enim quanti fuit
sum sed mortis eius est resid
vexionis eius et pe ypsi passi
est pnot nobis relinquens exem
ut sequamur vestigia eius
Quarta qo minuras quas p
fili vni patiunt quibus deveget
statim pfectus cordi nullo mo
dnt tollerare Nam si vestir

mde: d mrz cu contuē a
mfert. Vid tōn quod dicit
Ezc xlo viij. Non ascendistis
de aduso ne opposuistis uos
murū p domo isr. Et ideo
xpus tōn murias que cōst
quantitate cū mferclamē
parent tollēdum fiat cum
luda dicebat. Et ideo vocat
c potator viii. 2 habet nt vi
Et sicut d'a'lo dicit ei mitte
te deorsum quod videbant
adversari d murū d ptiū sed
murias dei non tollere ab at
Vnde p hadiscere dure i dicunt
nt xv qua dicebant q d bele
lible pnctipe demonorū ecce
bat dēmonia ad pnctiū ab at
murū fortis sit. 2 sibi cum
d'abolo ei dicit ipse quid tibi
d'abo si cadēs adorauis me
quod ad murū dei pnctiū
Et ratum cū cum ipulit di
cens vade retro me sathanas
nt. & ubi post dicit. Illud as
cum exemplū ueras quod d u
rias magnanimitū sustinē
dei aut d murias non respiat ad
audiū suffire quod mgrēs
mnūtis esse quēs patient
laudabile est. d uiris aut dei
dissimilare est minus opinum
Vnde 2 so de d'uacepe qui sic
doctrine detrahebat dicit q d cum
crabrit q cum venerit ad qu
erit opa eius. Vnde pīma acti
phant quōē ultima. 2 pa
ām incto phant. 2 am. ēclusio
Vlota d'ra d'eclusive sexta ec
clusio mēte prudent q pnci
pubres 2 infantes ante an
nū i. e non sint ad professione
sed bene ad baptismū recipiēdi
d. Cui forte ipsum videri pt
q s. bēdicto in regula nostra
ab hmy dep missione p ad
uolentē p fri dicit nt retrai
de qua p missione sua sta
bilitate et conversione morū et
obedientia. 2 fert petrar ad
nos stōmy quorū iniquē
da sunt. 2 abbat pūtis q
petrōnē manū sua scribit a
certe si nesciat litras alū ab eo
rogat. stabat. 2 ille nouerat
signū sīe rerū faciat et mu
nu sua sup eum ponat. 2 ro
sic q quis uellet dicere si nesciat
litras nō p sumat q uale in
annis pluribus sit q infans
aut ad annos pubertat q
est rōis p dicūd qlis. Et
confirmando d'ubi rō ex pīū
dei d'emptio nouerūd d'
q p nouerūs qui litē nesci
unt d'ingē nouerūd pro
fessionē a nouerūd litē. 2 m
id redit sīe q intendēbant
pēs q ocia infantes 2 quibus
ad professione recipi pnt. Et
confirmat q m a'quibus acce
lerate usi rōnis qui plus q
telligunt d 12 anno quā ay
dey anno. Vnū. ēlēs professio
fecīt nūq cord professū q
nrtandi q s. possent ex re
mpta xiiij aut iij annū
q d q est d'ignus quinq dit pb
que predunt de labus meis
non facit merita 2 vedde
uota est notitia qui talis
q d annis capax rōnis ut
suppositū. Adhoc dicunt ut ro
sexta stare possit meritate et
bēdicto nonte contradicat
ēclusio ne a quo. Notandum
q q duplex est lex quedā nāt
quedā humana sive positiua
Vlatrialis ortum hī ex dīna
institutione que est d immutabil
p ipsam lēx adeo pt humana
mutari humana ne que
ad voluntatem hominū aut
usū aut auctōtē p sidentū
statuitur. Prima est q sunt
2 erit cadapnt homines. 2 q
pt variari secū tempus cū
gruencia ubinis qui p tate

Ipsum. Sed notandum quod sanctus
Benedictus tempore presentis temporis
et qui decretale statuit Levi c.
non solum quod statuit quod ante Levi
annum ingressus professionis est irrita
et tamen sed notandum oppi
nionem ecclesiarum non omnes
transeant sed manebant aut
mandabant ad ordines sacros
nisi per beneficia quia ut ministri
tor ingressum religionis si Benedicto
presbiter non fuit non firmabat
Concludo prima ratione quia
tempore beati Benedicti fuerunt infantes aut
alios ad annos discretionis man
sere ad professionem religiosorum
faciendam probat. Nam vo
tum non dicitur esse involuntarium sed
est voluntarium promissio de Ho
bus aut puer ante ad annos dis
cretionis non dicitur esse libera notan
tas quia hinc ad hereditas ignorat
quid facit vel sed una demetma
fundis infantes dormiens atque
inficiens non est in regulari pro
defectu iuris liberum arbitrium Et
alio sed quia stat Benedicto duos iuvenes
pueros scilicet placidum et maurum ante
annos discretionis non intrant ad
fessionem quia ipse statuit in regula
discretione principium secundum gradu
rum quod ipse non fecit fecisset
aut eorum cum si ad annos dis
cretionis aequum ad professionem
intrasset Et quia quod est de legis
lata vera que omnia tempore fuit
una et unanimiter obtinuerunt
prius exemplum notabile Secunda
ratione ad annum probationis puer intrap
infantes et ante annos discretionis
quia intrat utile est puer as
uefieri in bonis et habituari in
laudibus quietudinibus abnega
ri Unde canis de sancta Ka
therina Suave iugum domini
tulit abnegancia et levem est vinum
cum portavit iugum ab adolescen
tia sua Tertia ratione puteus
offerre pueros in infantes etiam
ad religiones Nam hic pro ploundi
et stum benedictum in regula sua ca.
pallegato sic lux ubi dicit Sicut
forte de nobilibus offert filium suum
deo et non si ipse puer minore
etate et puteus cum ferant pri
one et manu pueri devolvat
palla altaris Et sic quod duos
pueros scilicet placidum et maurum
ibi septennem et duodenem assert
et preces eorum sancto Benedicto
oblatos Quarta quod puer et
fantes sic et puteus oblati non
coguntur stare professi puteus
cum ad annos discretionis pervenerint id de honestate et non nota ad
uiamento firmata fuit corro
oblatio per 1. quia spontanea
dicitur esse professio non coacta de id
crulariis tiscibus id ad religiosorum
et nulli condeat nisi ultima
etate et spontanea voluntate
ad dilucione Quinta quod in istum
modum quod puteus pueros corum et ad
uoto ut iudicium eos offerant
religiosis fratribus aut religioni
Nam sinis quoties de facili mutat
Et obligatio voti ad de iuvenum
tum difficile mutatur et magis
id beneficium est parvum quia
quia de honestate puteus alicui
quid quod ad annos discretionis
pervenit stare voto ut iudicium
puteus cum ratio hic Sic sed
tamen in Samuel et ante
generationem Samuel voto vovit
de filio nasciturus quod cum omnibus
diebus vite sue domino gimen
dare ut habetur primo et secundo Regum
Secunda quia Quinta cum in
fantibus antiqua pervenit ad an
nos discretionis a parentibus
datum fuit monasterio de eleo
simosina sub condicione fore antel
legitur accipiendi sicut si puer
manserit in monasterio post
annos discretionis nisi abbe esset
dato sive puer mansit sive non
manserit et dicitur mitteri calum

lex regule sancti bnedi ubi
dicit de nobilibus aut divitibus
si voluerint a quod intuitu pue
ros suos religioni offerunt da
re monasterio facere et rebus
quas dare voluerit monasterio
quia aliter et quo intuitu pue
ri ipsi de elemosina construi mo
nasterio et forte puer reverdet fiun
darentur intentio patris de ipsis
que legata sunt monasterio
quia et quo pris desiderat tunc
et ad ressorum nisi sicut dixi alte
donaverint Septima quia licet omni
ura nalia et poitiua sic quod
rapiunt aqui ad professionem in
religione) ante annos discretionis
non tri et omni iura aqua quod
rapiant illuminari per via sancti
bnedicti in regula sua et lex po
sito ante omni allegato ponit po
de illeat qui nesciunt professione
legere et alius peo pt legere Et
et homines rapiant quesi illu
minati Et ista septima regule non
pertinent de conversis quia isti
non fiunt extra professione in
ecclia instrupt ne offerunt pro
fessionem secularem suam ad al
tare pnt mra et ordinem Sed
intelligit de filiis qui habiles sunt
ad ordines sacros suscipiendos
extendere illu ca Sed mirum vi
quia sancti bnedicti reliquos illiteratos ad
professionem admittere non phibe
rum ut debent sed canonicatus
horas de quibus prius diximus
dalus cap regule quod illi
illiteratis facere non pt sicut et
in usibus de ingressu nominum et
allegatis ubi tangit de bnedicto
ne nomen istum quia nomen
teneatur nomen istum istum ad
benedictionem pp annum adducere
quia recte a conversis intelligi non pt
qui non bnedici Unde ut salubri
regula et usu possimus multiplice
respondere primo quia albis et ali
bus illiteratis secundo tertium

de parvis ut aliis ordinibus do
minicalem ordinem legant et reperi
do aliis ordinibus loco canonicatus
horas Et antiquus ordinem ad sa
cros ordines non tenet quia ipse
ad illos canonicatus et si musici
inventur septem et tunc sufficit
tali ignorantia similia ordinis
finire cum supplemento ordinis non
canonicatus sicut hodie nec fi
unt et si minus facere sacros
et nesciret psalterium non pt debet
sibi via professionis reclusi Et potest
stare tunc quia nulla ratio modica sint
dna ut quidam et aliqui qui p minus
possunt ad sacros ordines et forte
pene omnes eciam laici licet kata
et pauci presbiteri ut alios
dignoscibo Unde hodie status nostri
diversificatur et a statu ceteri utrique
hodie omnes desiderant tonsurandi di
ponunt ad sacros ordines et aly
laici quesi iocantur qd prius non
cadit Nam ecce ut puto tonsurandi
et pauci ordinabuntur quia tonsura
ra figitur aly tamen et palium et de
cetione menam indeum sicut
hodie nonsi nec tonsurantur
tat ac si quis incidit in mirabilia
vitatem in ordine ac tonsuram
Unde mirabilia deficientibus
ut dicit decretis pficiendum et non
sequitur nesciat legere professionem
et et etate infantili aut ante
annos discretionis Et hic stat ad
nescire legere professionem et ec tam
post annos discretionis et melior
emendatur sicut prius pradi
genera quo quidem in eis fiunt qui
bone volunt ad religionem veri
pcebant aperientes ei viam pfec
tionis coti et quasi qui quidem
bone voluntatis fuit si non et ali
cui fratrum aut vor aut deser
tuosi in aliquibus membris sti
tui ipsum et status pfec
tionis denegetur cum tunc et p
fectio non consistit in ipsis cor
poribus sed in interiori quia

compositione Et quia iste intel-
lectus verus sit patet ex hac preti-
mecod' ca° s. Iony ubi dicitur
quod si habita secunda deliberatione qui
deliberatione recte puer ut in
fanis non potest habere quia hac
profectori status quemq; Et si quis
dixerit iterum quomodo tale non
ro qui legere nescit regula quod
a legi debet regula primo per
annum spacium mensium 2 3bus
verbis debet ei legi regula Et
deinde iterum per sex mensium spacium
2 deinde iterum per quatuor mensium
spacium 2 3bus verbis debet
ei per anni legi regula quod tu
non intelligis Dicit quia cum
non scit legere in lingua latina
intelligit dicit tamen ei vulgariter
exponi ut intelligat sicut
hodie fit canonicis nostris Et per
solum 2 per 22m argumentum ro
m' in regula in in fine nulla
fit mencio quod tales recipiendi
ad professione sunt infra annos
discrecionis sicut quod fiunt illiterati
quod tunc bn fit poterant quia non
annes pronunciant ad sacros or
dines Sed tunc de dubio quod
tangit 3m argm ex quo legens qui
manere statuit annum distinctus
et antea quod de illo qui pro
fitentur ita duodecim annis
2 esset tacite discrecionis aute at
disq; illud posset poca gare Pro
quod eum non haberet ei compel
lere quod maneret quia cum statu
tum fecit pena suspicient ro
certa indicat sicut aliud quod
impliciuus solet contingere no
ut in parvulis Ille tu sic exies
post professione ad 12 annum
fetatis non est secura quo ad
deum qui indicat de occultis
conscia eum eum contemnat
testimonio de ipso reddente quod sta
tuere et deliberate promisit quod
non exolvit quod cum conscientia
sibi est lex ut pro ad ro primo

Si tamen bnedicti sub impe
rio alter facit quod deinde fiunt tui
sanctus dei qui spiritu instructi
sunt sancti dei hominum in
dicum solet cui adhuc in ratio
nand tot 2 tanta sed hodie
sunt non cum conducta sunt te
pbo unde ipsi non obligabat
Et sunt dicta sed pinduo me
lius sentient Circa quomo
zam cum quod determinat quo
in omnibus religiosis vita religi
osi capitur 2 multi de relegi
one irreligiose vivunt possent
aliquis dubitare an aliquid sint
induendi aut persuadendi ut
intrent religione Propter quod
in seculo cum petierit Quinto
2 an iste sit 2 interrogand alicui
ut indicat aliquos 2 papae pe
tatores de seculo venientes ut
intrent religione Et ne quod non
quia mandat bnedicti de re
gula sua ut venientibus ad reli
gionem non sit facilis probandi
ingressi sed probandi sicut sunt
ex deo Ex ardoret cassi
anus i. e. de institutione mo
nachorum Si veniens non de fa
cile tribuy ingressi multorum
induendi sunt aliqui ad religionis
ingressum aut portandi Item
nullo de induere aliqui ad illud
quod pertinet ad eum determinat
sed illi quinquint aliqui ad religio
nem quia mentit aliter determi
tum quia quod sunt obligati
ad aliam religione 2 non est
laudabile aliqui induere ad re
ligione Et respondeo quod petierit
de seculo non sunt ad religione
induendi quia de ipso primo
aliquare in operibus preceptorum
intrare adimpletione consilium
ut domiari videntur adimanus
sed qui sunt in seculo petierit non
sunt dicitur de operibus preceptorum
tu petita sint cum preceptis divina
non sit induendi ad religione

ubi oz fluan consilia Item
mt xxiii ue uob qui circuit
mare et aridam ut faciat vnu
proselytu et cum fuerit fiat filius
eum filio gehenne duplo quam
uos Et hoc videntur facere qui
homines ad religionem inducunt
et videntur hoc esse verisimile
est quod dicit et sodi ex v Certima
certimam Hoc dicit quod vnus
aliud trahere ad obsequium Christus
saluator publicatio ad statum
pfectionis vocauit ut sequantur ex
illis autem xpi ad actio nec ad estim
structio vita nos debemus pro
res qui sunt de seculo vocare et
exercere ad statum prime qui est status
religiosus Pro isto quidem dei
mitatione aliqua venia ad
conclusiones primo notandum quod
ducentes alios ad religionem
grande iri faciunt Nam quod
xpus consulit et ipsi exhortante
et adhortantur quia dicit
xpus si vis perfectus esse vade quan
de et Videntur solum non peccant
sed et multum meritum tanquam
cooperatores honorem dei cum
lucrifecit qui peccatorem quem
fecerit ab errore vie sue saluat
bit animam eius a morte et operit
multitudinem peccatorum Et dicit xi
dicit qui adiustitiam erudiunt
multos quasi stellis in perpetuas
eternitates fulgebunt Et sicut
Bernardus quot et quantos ipse
induxit et traxit religiones
pro intelligendum sicut fecit mel
xxi intraret Cisterciu Et dicit
suis quot et quantos nobiles ma
gistros platos et canonicos est
quos viros platos ipse seculo
renunciare fecit Posset tamen
certa limitatio modus instructionem gen
gere triplex in ordinario primo
si viderit alicuius aliud ad relig
onem cogeret quod prohibetur
per iura quia spontanea volun
tate oz quis tangi Secundo si alios
spiritualiter aliud oz religionem
tralpir mundus dat ne tu
adhortetur si aliquis alicui
pauperi victum ministret nisi certo
nutriens eum ad religionem
nisi sit pacto aliquo mutua Alia
ut ad familiaritatem capitis
dam nisi et ad ordinatio mo
nasterium Secundo si mendacius eum
allicuit Summum non sic modicum
periculum ne cum se decepti duc
mur predat ut fiant nunquid
homines alios peyora poribus
Contra primo quidam seculares
et nisi certo quisque salte aliquis sic pur
pro quaerere non tu sic facilet
secundum Augusti pz qo Iam mise
ro quidantes per vna montosa
et pericula plena incedunt cui ha
beant multas occasiones pecca
di quas sunt quod et catholice
retrahentes a salute Unde de
sancto Benedicto dicit sancto qui
d 2 li dyalog qui cum quem
quia ingressum iuxta posuerat
vertere pede quia instructio ar
cuit multos per abrupta vitorum
ne oppeat Unde porci malunt
sine sed arcuit libidinem impetu
a seculo vocare quia actibus imbuto
vere coptus in seculo in anacer
Vii de eo qui recessit et sicut
nesciens et sapient in oculis Et quo
dicit quia actus libertatis multis
pant occasione ne adhuc pfectu
ms veniant Ut de sancto bernardo
et augustino legitur quod dicunt ap
stone et actus sunt retracti quia
valde clicant ad seculum Nam sicut
inflat fum aplum Et greg
in pri de mori et de cathedra se
rulum Cum adhuc cogitet animu
quia secretum de hinc requirit
multa et causa multi aura sue
recedere ut de iam spe Et quia
tranum est in mei et mente Mul
dus cui delectabilis spes nec
mulieri nec muneri nec ho
nori nec dignitati nec libertati

nam libertatem corpalem et
spiritualem offert que omnia mente
tenet homines a deo abstrahunt
et amori seculi dnectunt
Nam dediticios quos mundi
offert que cito migrant sunt re
tributencia a deo dit enim sup
mt domini dit tu esse impossibile
q. diues qui sit diuitiis in
ter ingredi primere intret in regnum ce
lorum si q. diuites sit diuitias
sit angustum intret in regnum celo
q. valde facile Vid. Lotta xxi
dr. clarus diues qui inventus
est sine macula et qui post aurum
non abiit nec sperauit in pecunia
Hic etiam quod huius difficul
tatis emendationem subdit d
Quis est hic et laudabimus eum
laudabimus enim Vnde et quicq
quot sancti viri ut ab illicitis
abstineant et licita permittunt
Con. 2a Seducens alios ad
religionem pie et sincere animarum
saluten procurant pro quibus
religionis status est secuior
multo quam secularium et multo
occasiones peccandi excludunt
et adviam perfectionis multum pro
ficit nec credendum est sanctos
errasse qui hoc instituerunt et
ordinauerunt et ipsa religio imi
tatur mores primitiue ecclesie
magna vnio professionis cant sta
dicit. ductibus apostolorum intro
credentis erat cor vnum et anima
vna et de quibus omnes viuebant
qualis hodie in religiosis vnus
et quilibet religiosi vnus debeat ac
cedere secundum sanctam biblia apostolica
vita professi sunt apostolice profes
sionis non dedimus 3a conclu
dere aliquem religionem pertinet illicitum pro
quia est superstitiosa et cum deserta
canonum sine preceptum sine pro bu
ficiali licentia ibi eum committere
simonia sed quia eunt spuma
le pertrali Quarta ratio violenter
et coacte inducere aliquem aut
trahere ad religionem est illicitum
cum spontanea voluntas requi
ritur ad hoc ut quis intret re
ligionem 4a quique puen
dum inducere ad religionem
est illicitum quia deus mendi
cio nec non indiget sed ipse sinaz
ioh Sexta ratio allicere ali
quem ad religionem ingressum
per beneficia bibi violenta captam
do est laudabile per pm. Hio
quolibet e. quione xxiii d. dispo
sione pri. Nam ibi quitur qui
da et salu. aeuum credient et
minor agit ad minorem qui
tralibi beneficia infinitos allicit
ad sinu suum hinc illinc pstre
dit ab regionem genui et la
bores pterui ut custodiant nus
tificationes eius et laudi eum
requiant placet eis actui nel
le ut ad bonum allicias laudabile
est fm. 1 cor. v. pomia omnibus
placentes sicut et ego quo
bus busch tralibi dist. ut ad
bus allicuit aequid adser
uendum ecce non quai pre
mium accipiant sed quod quid
stipendia et allectiua ad deser
uendum Vnde dit saluator pimum
quite regnum dei et ita omnia ad
dicent nobis Septima q.
pectores de seculo induce ad reli
gionem multorum est mitorum
pe quia pectoribus sunt domus
nitria ad salutem primo quid
ut propetis primaz agant et
ut apet fiatur ab stineant
ad utrique lorum maxe spatium
lugro primo quia religio est status
perfecti pertinet ita q. nulla satis
factio pt equali religiosi quitatis
se et sua dederunt vnde in canon
ices omnis satisfactio quicunque
magna cessabit si pertinent
volunt ingredi religione Vid
dr. x xvi q. v. papa quendam
qui uxore infirmat inducit ut

ingrediatur monasterium 2
quilibet sub manu abbatis
cuncta conservet que sibi sive
rant impositis aliquid gravis
simum ⁊ ut sit a primam si de
gerit insecundo remane vz et 2°
ut sit a fratum potus abstineat
ut patet in canonibus 2ª 2 in
practatulo prebet claui in nale
bet si dicerit q optebit a quem
penis ⁊ dictare in bonis operibus
preceptum quod demsiori ascen
derit ad superiora quia et adiun
silia ad que obligant religiosi
ad hoc dant ut per ea homo fuci
lius salutem consequat Vii sta
tus religiosorum sanctorum qui
status secularium Nam stultum
est dicere q aliqui qui debent
est propter peccata que commisit non sic
ad servandum vinum fugiendum Et
et si con dictum papam que
docet illos que sunt adversa pni
nconiunctum debere reflecti secundum
facium illi quinquetuosa lucha de
quit inconiunctum Octauum qdi
grave peccatum incitat qui aliquem
ingredi volentem religionem tra
hit admigressum pz quia ingressum
religionis est apud sanctum et
talis intrat insistere instinctu spiritus
sancti Unde sancti spiritus
aegrum indeos act 1 dicens ab
vos semper spiritu sancto restitit et
domino commendat phariseis intrantibus
ne nobis phariseis qui non intrat
nec alios intrare permittit Vid
et tenet talem reddit hortari ut in
trent 2 se arrasse fateri 2 grave
deberet penitet ad arbitrium dysti
ti vizi Nona q° Qui sciant
non velle intrare religionem li
cite pt frangere mamentum 2 d re
ligionem intrare pz quia hoc sacra
mentum est allicitum quia
phorhomo quantitatem se est obfir
mat se con gravem spiritu sancti
qui fit homo assensionem mere
de sive disponere quantum omni

licitum est sibi non intrare re
ligionem tamen non tamen lici
tum sibi fuit intrare non intrare
Decimum se pt ipse obligare et
dare illicita sicut ad aliquis in
rat aliquem carisiam 2 tale illi
citum est adimplere 2° nd obli
gata est eo qd licita 2 dare licita
sicut ad aliquis invetse clemo
sina imperii aut iejunatum
2 tale mamentum prire non licet
sine dispensatione qm est sin im
2° nd est obligare illicita 2 dare
licita sicut qd quis intrat se non
fruenti admanu ligno cum ta
fage non tenet sicut imperii 2 or
mamentum dz hali pz comites pu
dicum imperii 2 votum
pudi mamento dest indicum disci
plinis quia licit indicere gaudi
retalendo amdiri bonum De a
q° homo dyabolo suggestionibus
erat indicti ad religionem ostec
tus dyabolus religionem intra
re non debet pz quia 2 modos
primo quia dyaboli instinctu
fit intentione corupta pz ut ad
ad finem erroneum inducat ad
ipse quinque instigat ad bonum
tunc fiat 1 por subtione mali ab
initio cui peccat dyabolus sic
cum instinctus divino est ad
bonum ita instinctu dyaboli pz
est ad malum xpo dicente qui
non est mecum con me est 2° pz
ratione quia ille qui scienter in
stinctum dyaboli ut in
tret religionem vi q dam con
vum id quando secretate inte
mentum dyabolo consilium xpi
de abrenuntiando permittens 2
dyaboli persuasione audito
prebens contra exemplum
salvatoris cum tanquam asathan
sunt dicetur ut lapides iterum
panes et tempe sive necessitate
quod ubique erat bonum opus xi
sive suasion contradicit dicens non
in solo pane vivit homo ubique

admiratione mutationis exemplum
est ut nubentes et natis ad
nostra (ecclesia) diabolus instinctu
bus non consentiendum. Qui
cum studio instructibus et consiliis
acquiescunt similes sint Sau
li regis qui de bello contra philistin
do consulunt pythonissam
prius legebat primo ff xxviij Talis
est talis et hoc ire contra istud qui
et consilios contrarios sive rodere
belzebub dii aliarum an sur
gere valet de similitudine sua
cum dicas ipsa dixit mihi sic mo
dos adconsulendum deum belze
bub quod non est deus in israel
a quo possit interrogare simonem
ideo de lectulo tuo non ascendes
sicut possemus dicere quia sim
ilem consulunt xpi resumpsit in
fine optato frustrabor prius ire
e ff. Cum igitur sicut ergo
diabolus instinctu instigatur
ad religionem intrare huic instinctui non
debet consentire si mutare
propositum si quod mentis non
propter diabolicam instinctione sed
xpi consilium dicens ea samaritanis
quod dixerunt ad mulierem samaritanam
Iam non propter tuos
sermones credimus nos ipsi audivimus
sermones quia hic est vere ut
sicut sol nisi secundum audivi
ardo intractatulo dexij ipse
tis Nonnulli non ratio motu
ariis non debemus mox honestas
destruere sed interiorem mutare
Quant go utrisque qui abiecunt
opus bonum quantum forte melior
ta sint interiorem sicut impuni
non intuendum opus bonum
sed interior mutandum Ad primum
dicendum propter bidiotis dit
et non est facile tribuendum ni
gressus non negat quod in du
ritiis sint quia hunc ab a
nus probatos magna difficul
tates religionis exponuntur
et non datur nisi fortis adeo
quia si daretur ab facilis adeo
non possent plari quae est corde
interior cur intrederint ut si fin
gere ingredi dicit. Ad secundum dicendum
quod ille qui obligatus est ad manu
tenendam religionem non potest licite in
duci ad intrare nisi ex aliqua speciali
causa seu dispensatione sui
prioris propter mutationem ad
aliam causam de quo papa dicit
sed ille qui est obligatus ad intrare
bene potest ingredi intrare quia
nunquam inducit domum unde
intrare ex mutatione ymo lu
cro Ad tertium dicendum quod
ymo plus est et ipse prodit Nam
sicut dictum est mutatio ipsa
non requiritur ut quis prius ad
tactus sit a iuvenibus precepti
cum per consilia auferent impe
dimenta ut precepta ad eum im
plenda et status religionis est status
perfectionis ut dictum est Ad quintum
dicendum quod hoc dictum xpi intelligitur
quod inter ylanos et gentiles adri
tum erat tradebant sed dux eos
filios suos iudicame facere non sicut
religione quia filios dei eos fac
ciunt et consilia xpi sequi admitta
tamen apostolo qui ad religionem
vocantur mutantes

Secta assione et responsione
eam Inquit allegant
multe religiosi utilitates
et indulgentia et prerogativa palus se
culariibus posset aliquibus ren
dere modum An tanti sint
fructus religionis et utilitates ut
eram quis prendere et intrare red
quare debet quod ad eremum vetu
atum si senio aut aegritudine confecti
sint et quod erga non dimissa
posset religionem ingredi quia
quia hoc sit contra dictum mundanum
honorem prendere et intrare Quia
ergo utrum quis putamus contra di
missa pro pter aliquam voluntate
ingredi religionem Et ut ergo
quia quod est utilitas profuderit

et q̃ ꝓt voluntat Sed obse
quij pntibꝫ tadit sub necessitate
ut z̃ ꝛ̃ ꝛ̃ Honora patrem tuum
2 pau j Hy v Si qua vidua
filios aut nepotes h̃z desiat
p̃mud domud regere 2 mutua
mercede pntibꝫ ingredi
aut relignare ꝓt libere volun
tati Item filij magis ꝓt pnti
bus subiecti quam servus ꝗ
servus non ꝓt ingredi religio
nem ꝓt domud voluntatem ut
p̃z p canones Ꝛ filij pntibꝫ di
missa Ꝗ a quibus alicui debi
tor aut fideiussor non ꝓt ingredi
religionem ut dicit ꝓt de
ꝓstero q̃ tri ppm sunt publice
hominibꝫ obligati qui monasterij
pictum illo sunt suscipiendi
nisi prius a negotijs publicis fu
erint absoluti 2 multorum
filij Item propter traditiones hu
manas dine non sunt admit
tendi ut x v ubi dns quos
auguit mandata servatis mandata
dei qui ꝓ fidem vitam ꝗ ad
parentum pensione tenetur homo
a dmo mundato et ad a egredi
endum ne maneat 2 adhaerendum sub
pntibꝫ tenet hoc solum de humano
statuto 2 vt q̃ religiosus ad pro
fessi ꝓt 2 tenetur egredi manere
2 pntibꝫ promde 2 multo magis
tenet dnmne mysterio 2 pntes
pauperes inde (in egentia) ꝓt
qd dr ut l q̃ iacobi) 2 orphanos
relicti 2 ꝓ pte Secundum
quod ex quo ut hylarius dicit
docent 2 ꝓprium sequi 2 secularis
inter solitudinem 2 prime domus
consuetudine tenere Ad hoc
nondum q̃ pntibus aequum de
betur dicitur unum ꝓt alium
pactus esse q̃ debetur ex q̃
decretis pater mutuantem ꝓt pro
quo cum sit superior quam pri
cipium filij debetur et a filio
ꝓt 2 obsequium pactus aut
debetur aliquid pro quod de
ret cum accipere sum a quod

quod et accidit puta si sit in
firmus q̃ visitetur et cum ei
tonsuram intendat 2 si sit pauper
q̃ sustentet Ꝗ nota q̃ pietas
2 religio sunt due virtutes et
ideo non prius semutuo impedie
ut propter unam alia actus ex
cludatur Nam sum p d pdica
ment bonum non est bonum con
tra quam qlibet vero limitatur
certis circumstantiis quas si p
teret ne quin aut pietas aut
ꝗ vicij bnde ad pietatem primo
pntibꝫ exhibendum Aliud sunt obse
quium 2 in debitum modum ne
ꝓt aut debitus magis ut plus ꝗ
intendit adolendum prem quod
adolendum deum sed sicut dm
bros dit suplicat naturalem ꝓt
dine religionis pietas auferte
Si go cultu pnitum non abstri
hat a cultu dei iam ne et pie
tas pnitum insiste cultu coti
dianum bnde Jonas in epla
addeidum p calcatum page pre
p calcatam page meam ad mu
illum cum quota summum tum
pietat ꝓt nihil refuisse cru
delem Cum penna illicita
ꝓt pntibꝫ religionem ingredi
cura filiorum omissa alio non p
ius quam educat dnt p 2 prima
pietas debent hyesamhare filius
Hy v ubi dicit si quis suorum
et maxime domesticorum curam
non habet fidem negavit 2 ꝗ nisi
de dictor Gramen plusq
ꝓt filius p pietas aut fami sus
2 in etate robusta q̃ plus ꝓt
victum conqire pnt propter
curam filiorum non tn dicit
semp pietas abstrahi abmagis
in religionis debeam eum ab
hare pri sum ut dicit ad he
bre xij aliud ꝓt instructibus
stimulibꝫ 2 dimi vinum
Secundum ipsum filij a pare
tibus debent hre naturalem
ius ad esse nutrimentum 2 dor
mum ne obstat q̃ ingressus

religiosus est magis bonum
quam filiorum proprio ac lucra
magis bonum non tui manus
nostrorum id vindicant 2 separus
manus bonum nisi mittit et
manus nostrum conficitur Con
iuges n. non prius ad libertatem
suam alterutrum deserere 2 religi
onem intrare altissimo quia
contra creatorem faciunt quem
quaerit quae sua sunt Sed quo
2 filius non debet religionem in
gressus si sine periculo mortalis
seculo poterit 2 considerari nullo
modo de monasterium intrare cu
ra patrum praetermissa patet per
sanctum Hyo quidem ex eo
patet quia talis pro bu
ficus apostolus praeceptis tenet
ad antiquum quod est nostrum
maxime si parentes senio aut
egritudine id prae sibi potest vi
tum tempere aut alias ha
bere quia tali agere con
tradicentem Unde et ex parte aegri
quod praedicens quia propter tra
dicunt Quando ipsum filius
abstrahebant ab obsequio pa
rentum Unde praeter fame de
fiebant dicebant eum filii
minimis quoniam ex me est tibi
praeterit id est quod deo offe
ro tibi cepit subtrahende
tibi spiritus poterit Nonne
vult deus alius aliquo cum
de iniqua alicui ne oblationes
ne decimas alicui ipsi ne ingres
sus religiosum Terra quidem
patribus spiritibus aut hic po
tentibus Unde sustentes hoc
est filiis dant patribus reli
gionem intrare 2 quia qui
tum ad nutricem carissimata fi
lius non est subiectus patribus
sed secundum senectam pagnum ad
annos pubertatis pervenit tibi
est filius insinuatibus ne propter
quotidie pietate non nam
dimittit debet cura et pietas
anime alicuius Unde et apud

Ephesium vim disciplinorum ne
ad paternam domum nostrum ad se
pelendum pertinet Dicens a di
mitte mortuos sepelire mortuos
suos Ds exponens Christus est
id malum est adducere hominem
aspiralibus et maxime ad fine
rum qui insteum patribus do
plant Quant anim alii qui
complere poterant illum funer
sepulturam Quarta quod filius
videns se plebem sed potest mor
tali non posse in seculo remu
nere millies octasiodum patrem
debet se abnegassi religio ab
stinere 2 quidem quia propter
corporale bonum alterius nullus
debet se ad mortal potest periculum
dare quod tu tad fatigare qui
in seculo venamet propter cura
pentum cum sine pad mor
tali in seculo vincere non pos
sit Et hoc rectum ordo cari
tatis dictat ut primus diligat
propria salus anime proprie deinde
salus anime alterius deinde salus
corporis alterius Unde posset
est tali corporis alterius tunc
propter aut nullum bonum corporale
sive prium sive alterius anima
debet poni ad periculum pro petrum
mortale pegnam fit separatio ne
adeo ille aut tad pomeret pro
mine deo quod est magnissimum
Decimata quidem Manda
tum de honorando patrum hic
est obligat non tu ad semper
quia est affinatum praeceptum
que non obligant ad semper
i. p. aut tempus non enim quis
tenet actuat patres honorem
sed tpdu cogitantibus oper
tunitatibus Sexta quidem
Reliquos mutantur quis
et honorant patres absentes
pagina provocat debent dare
bonum ab optare Ex quo sa
pit honor patrum non semper
ex diuitis quo ad corporale subsidium
aut ad corporalem abundantia

quia alias pregnantes et
infirmitatibus impedite et
sent hujusmodi mandati tui
transgressores quod et insius et
tuma et religiosi iam in mo
nasterio professi, nullo casu et
tuitus aut pauperat pentur
suorum debet egreda monasterii
ad quendam pentibus sine sui
licencia superior pr quia tad
iam et mortui mundo 2 fetus
et impotentes ad reddendum de
bitum mystium pentibus sine
debet tu quantum pt secundum statum
hujus salua ordis obediencia sicut
et ut pse id p alium suis pen
tibus quod vemat si in mente
fuerit constitutus quia tal
mortui et mundo id p spiritale
morte qui et ingressi religionem
deo obligat agura impende
di pentibus sicut et p morte
et et corpale deo obligat 2 fr
absolutis a christo precepto 1 iam
habemus mat premit et quod
fiat audiens precem sine an
fimante tui voluntate sanc
tum accessit ad visitandum istum
2 consolandum pl et accidit in
fermitate 2 filium precatus et
vocauit in obedie filium quem pul
cre nutrit aegrus egrad secunda
primam Et aliquid in super
soror sue infine accidit iam
visitando in sua egritudine sicut
abraham in collat penum col
latione xxiii c. xi testat Abbas
apollo in semo confidens fi
sio quam bone iniuro la
tentem induit et dicens dord
la sua sub leuade assens se in
tuo mundo nullo posse iugre
di desepulchro celle sue sicut
in sinor fiat ad annos xv d
functus potuit vnus de mali
sepulchro exire ut p ibidem
unde non solum mentitus sed
et preclarissimum et religiosum in
fiemos pentes visitare 1 iam

sepius in fing in aliud visitat
in fiemum in corpe 2 in fiemum
in corpe qualiter 2 fiertur in
minor reputatur damna sicut fit
ut qui aliud vult curae se iuvand
accidit Ad prim actio dicendum
sicut dicit et in ore sexta q 1 p
nor pentis non solum existit mod
pati in mysterio pentium sed mag
in spiritali sit in ordine 2 religiosa
ais impendenda 2 licet ad hoc
religiosi non pt hor precepta im
plere d moise quia in seculo tam
aliquid Vide adhuc fuiant hor
precepta quia et seculares non
ad hoc in pentes suos honorant
Ad 2 in deseruo dicendum q secundum
et impend pete indicta Vide p
fructuite aliquid admittere homi
quod cons a competit ne libere
de pna sua disponere valeat fru
ari et aliquid donare sit liber fi
lius et liber 2 in pt libe adscen
dere dei cowlare Ad 3 dicendum
q debitor alqm tenent cuiusq
alicui non pnt hoc licite pstitu
tere facultate ante quia alias
fiet iniuria Si tamen debeat
aliquid parum 2 non tu vnde
reddit tenet facere q pt ut sit re
dat bona sua creditori propt
peruia aut psona liberi ho
sed in una similia non obligat
sed solum res quia psona libe
ri homis superat homine et ma
rium parum Vnde pt licite
et debit rebus suis religione
intrare in tenet insculo roma
nere ut prosuet Vnde debitum
reddat filius aut non tenet
ad aliquid specale debitum prodi
forte in casu accidat ut dicit
et Ad 4 de sepulchris
quam dicendum et q religiosus
tenetur adimplendum illud
quod ad religionem pertinet non
solum extradere humana sed
et a precepto divino obligamur
ad votum emisso ad obedient

plato simplecoñe aut ugo ca
dit sub precepto dñi vnde vñ
hor non concludit

Pro cuione zany magna
magist distinguo reffon
det cum apostolo tanquam
perfectiores omes religiosos ex
cellentiores status religio
nis sit status perfec cui appli ni
habitum religionis assumpse
runt in professione secum
Circa hoc dubitatur Quomo
qui sint milones apostolorum sit statu
ti Petrus et quidam romanus pon
tifex loco pape ceteri uero episcopi
plati et plebani loco aliorum discip
pulorum Et qui sicut religiosi sit
in statu perfectionis Utrum status
quorum prior sit status religiosorum
vnum aut ego Et vt ego religio
si sint perfectiores quia de omnibus
ut xix Si vero perfectio esse
vadit ex eo quod facium religio
si non autem aliter tenetur
quia dicit xij q prima Cpi de
redimit pretio ad acquisit id qd
deo pro illi habent habitum sub
de eleuiquat et religiosi perfec
tio sunt quia Status perfectionis
in primis consistit in dilectione
dei quod in dilectione primi sed
status religiosorum pure ordinat
ad dilectionem dei Unde ex dei hui
et familiari nominat ut dicit dyo.
vi d celestis hierar status aut
qui vt ordinat ad dilectionem pro
ximi cure sup intendit Vid
et notant ut p amicitiam xix de
rimite dei ut p pri Ostendi
status religiosorum ordinatur
ad vitam qui platinum status
non quorum ad vitam actiuam.
et in qui pastorali et pactiua
uitam prodesse permittit in pecc
ysaias offerri predicatio affect
ionis amore conditur se
dulo inherere et fideliter ne
mitti debeat respondet ut et
idem qd primo In oppon est
quia ut ad la annuit statu

admore tusse hor ad oct
ret affirmare sed pr aliquis a
statu religionis ad status ne
cessaleni dicit cum in decretis
qd sacra ordinatio de monachis
qdam facit et ex Anqua
pond delusiones nondi duo
bidem nitria primum sciat
quid est status 2m ut sciamus
quid est perfectio et facit prebet
intellectus aspectus Circa primum
notandum qd secundum philosophum de
gauda quodlibeto vij q xxvij
stare est non uiuere hic ut ma
neat et non transeat ergo status
non est ad quod mouetur quo res
se se ut stabiliter persistat Vnde
res que de uno transit ad ali
tum primo deliabit statum
cum ad aliud pervenit ut
manere in uno nate sit et
alterum transire non possit ut
in certo quiete et stare et
stabilitas sic p metaphora in
primi Status dicit qualis
sue modus responsionis vi
uendi in uno Hom quis
p nymere et vitam suam duc
ere dicimus statum quem
tenet vel vendicare et Et sta
tus religiosorum et maxime cum
p obligatione alicui nate habi
in aliquo ingressum sicut
homo a quibus p qdam natura
tam aut contumacia obello
dicit esse in statu similiter di
cente greg sup ezech et omne
lus Geom latere status habi
qui tamen a aliquid p mutatio
nem non limit Unde sed stu
thomas status hat quadam
pocum dicam secundum quod ali
qd disponit secundum modum sue
nature ad quam omobilitate
qd nondum qd perfectio secundum philo
et philosophum dicit aliquid ad attin
gendum finem qui est ultima id
perfectio vnde perfectio et totum idem
sunt Vnde perfectio ad est aliquid qui

integritas rei consumata
Unde perfectio duo requirit et
integritatem et integritatis
consumationem. Unde ad perfectionem
hominis requiritur integritas
omnium membrorum quae ad constitutionem corporis humani conveniunt ut in nullo vitio alicuius partis diminutus
secundum quod dicit philosophus quod perfectum dicitur illud quod non possit esse melius. Omnia quae illud requirit. Et ita integritas consumatur ut sit vere et consumante perfectio ut habeat suam integritatem. Non est consumatio sed augmentum
Unde puer non dicitur omnino perfectus sedum corpus licet habeat omnium membrorum integritatem propter quam factus fuit vir. Unde ad similitudinem istorum naturalium perfectio dicitur quibus perfectionalibus secundum quod est virtutibus et donis decoratur in
vinculo caritatis quae caritas
caritas ita ligat omnes virtutes ut ea ab amantis mente dissolvi non sinat. Caritas
enim ut ait apostolus est vinculum
perfectionis. Spiritus vero sanctus est
vinculum pacis. Et non
perfectio hominis est ut perfectus sanctus
vinculum degaudamus de hoc
et ut ita dicamus matrimonium caritas perseverans finem cordis
ac tenacius fit in sanctitate
durare. Imperfecto vero sunt
in quibus caritas inundum
fervens collocata facilius re
frigescit et sepius cor compellitur
peccatorum laqueis implicari et
secundum istud illo. Instantia perfectionis
dicit aliquis non ex hoc quod
habet actum dilectionis perfecte
sed ex hoc quod obligat se perpetue
cum sollemnitate ad ea quae
sunt perfectionis. Conclusio
ad primum qui sunt in statu
perfectionis per quam qui obligat
se ad ea quae sunt perfectionis pas
torale officium assumentes ad
quod ptinet ut animas suas po
nant pro ovibus sicut dicit
pastor ecclesiae sicut potest
pro ovibus suis. Unde dicit apostolus. Ipse
dedit confessores bona confessione
coram multis testibus. Et in ista
ordinatione ut dicit glossa ibidem
adhibetur aliquid sollemnitas consecrationis sicut cum
professione publica fit. Illud ii
tlm. Presbyteri quam dei gratia
est per impositionem manuum
meam. Ad glossa exponit de gratia
gratis datis. Et duo dicit. Ex ista actione
scilicet quod sunt sacerdotes et episcopi
instituendo ordinando. Et dicunt quod
sint capitissimae supponendi
ut significet quod ipse est principium
naturae integre totum et archi
tectum virtutum. Et quod ipse non solum
est illuminatio omnium quae pertinent
ad sanctam locutionem et actionem
sed quod hoc est aliis tradere
et ideo religiosi sunt in statu per
fectionis per viam religiosi aspi
rant se vero adhuc quod archa
secularibus se abstineant ut li
bere deo vacent. Inquo con
sistit perfectio patet ante. Unde ad
dicit 6 ca. et est sera. Dere
lucioso loquitur alia quae capi
tulis et familiis ex proprio dei ser
vitio et familiari. Alii vero
monachos nominant et in
dumenti et singulari vita vinculo
ipsas indumenta sancti
quo locutorii et contemplationis
ad dei formam vivitatem et amabilem
dicit perfectionem. Conclusio
et aliquid non omnes religiosi
si perfecti sunt tamen omnes qui
aspirant in statu perfectionis
plura quae status requirit
quenda obligatione sunt
ad libertatem. Spiritus autem
libertas ad fructus pertinet
nunc attendit dicit unum

secundo quod interius agitur
Alio modo secundo quod exterius
agitur Et quia ut dicit po
P. xvj. homines videntur ea que
sunt ut sunt sed deus intuetur cor
inde est quod sicut interius homines
differunt actus ad deum status religionis
status mundanus comparantur
ad deum iudicium secundum ea
que exterius agunt actus
spiritualis status religionis quod
ad certam ad statum aut
libertatem vel servitutem regulare
pene quod obligatio regularis
quia obligatio fiat votum quod
sollempniter sicut cetera quod
omnes homines debent gerere
infirmitatem que sollempnis
adhibet sic perfectio consistit in
interiori cordis integritate ad
deum Sed ad status perfectionis
solum requiritur exterior applicatio
obligationis ad sollempnitate
quod est in omnibus religiosis
professis votum sollempne vo
tum regularis ad professionem
aut sicut ordinis assumptione
Quarta ergo status aque
esse perfectum et tamen non
in statu perfectionis ut de secularibus
but perfectam caritatem habentibus
et de mortuis qui sunt perfectissimi
ad maiorem caritatem
nemo ponit animam suam po
nat quis pro amicis suis Jo xv
et sicut dicit xij Non est ad
sanguinem resistitis dicit
glosa perfecte in hac nulla
dilectio ergo ad quia sancti
martires pervenerunt qui con
petium usque ad sanguinem ex
tenuerunt et tales tamen omnes
non sunt in statu perfectionis Ad
quod dicendum multo utilius esset
perfectum et non esse in statu
imperfectionis quam esse in statu
perfectionis et non esse perfectum
per quia status perfectionis or
dinatur ad perfectionem tamen

ad finem et non ecclesiae ideo si
mile est melior ordinatur in finem
Sexta ergo multi seculares
sunt et prime ecclesiae perfecti et tamen non
in statu perfectionis per quam caritas
perfecta potest esse in ecclesia quia
et perfectior vite et prime et tamen
non est in eis obligatio votorum
plenipotentiarum Septima religiosi
Sic in monasteriis existentes
licet non sint perfecti sunt tamen
in statu salutis per quam illi
intrant monasterium profitentur
se velle esse perfectos et quod
velle perficere sed profitentur se
velle secundum obedientiam sue
regule se velle vivere et
sufficit sibi ad salutem Deus
non contemnit perfectionem
sed gratia per tenetur ad eam
ad perfectio non est in homine po
testate sed in divina largita
tem que consistit in caritate
que adeo gratis donatur ad
sed gratia quia gratis datur Ma
ius religiosus est in periculo
quia se obligavit ad illud ad
mina potest non est Octava
ergo in eodem statu existentes
per vinculum alio est perfectior per quam
in monasteriis degentes ideo
recepit a regula Nam perfectio
sunt in mentis sicut caritas
et caritas quod est gradus ita
inde sufficit ad vitam et tria
mundi gradum caritatis ap
hendere licet non supremum
Nihil stat ergo minus esse ad caritatem et per quam
gratia ad est impetrabile Sufficit
ad ad hoc ut caritas sit in
homine ut in supra dictum
Deus id est deus ut est deo
dilegatur sed bonum quod sub
deo quod ad deum adunat
Nona ergo non est esse perfectum
in religioso est damnabile
sede abstinentione perfectionis
animi revocare. et velle esse

religiosi

perfectum

pfectum esse Ha[rgelius] qt
demonstrat, sti Hyoe 21 2 c
clxxxiiij aliqd primo in
gredientes religione si deci
dent dimpnacent quod et
incredibile tid pfectu magnu
labor est magnu si diuaris
sedu 2bus dicit xi 9 in pradoso
stater sunt i religiosi qui no
tuant de pfectus sine appe
dendo aut de aggressu ad
uer pfectus pz quia statu arp
ador obluctat cos ut tendat
ad pfectu adquam et pressi
perent tende Ecia si nidesti
ad eam puenient Nam sicut
decet tende ad pfectu tenere
quibz religiosi alias fiere
statu pfectus p assumet qi
sanct sibi pmittet instrumenta
2 mis cas integrtes adqm
pfectum Unde licet dqm
do fmo pz vidant quale
rdinem de se reddant qui pfec
tum negligunt ut ad eam
tendunt Unde 4o officialiu
fidelium 2 prudentia otu pa
uet cia multa tuebuntur et
difficile pfectu applicant
eam tamen non exclut p quia
alias vn dyar in pmitiuit
ecclia qui mens stoeu mistra
bant ut dicit in act apstoru
fuissent alius imp fideles tid
tid dicit de sancto stephano qi
erat vnu ex eis Et stephanus
aut plenus gratia 2 for fac
signa 2c Et ipe primu mar
tir pro xpo sanguine suum
propt sui officii fidelitatem
meruit effundere Et sancti
ste stephanus pdiputatus ex
pfectu fuisset exclusus qui fi
delem cura gessit quod hodie
fideles officiales p fribus ge
runt et martha sarthagenis
misiu offi cura fratris mis
terii xpm misiu hospitio gratis
sime suscipere meruit x luce

hoste et indicit quedam mater
nomine excepit illud in domu
sua Et paulo qui dantibus apto
rd matibus suis sibi 2 conduc
apud suos necessaria ministrauit
apostolo fuisse alicui qui tame
se ex pfectu fuisse non negat
ducens ad philipp 3o qd sed
pfectu sumus hor pencial 2 pro
mo bnedicti secundu uniuersi
tezt officialibus exprimit qd
tri apostolus apice non exclut
alias plibus nec aqm offia
les i mon esse debent tum
omes tonsuram adducere ad
pfectu Et stus bernd sua ser
ad qmodo quante pfectus fuisset
nunquid ille qui fuisset cum
sup cam se legisse meminit
ignorat qm tid ad cauto ei
fiat Intelligat ocud contem
plationis quo intendit sicut
gide gisan sit magis dulc
2 ferunt sed labor officialium
quo extentate retes fribus
ministrant et magis utiles
2 fructuosi tid mferiundte
sdolis hypitidolie rarcelis
pulchitudini sit plani ut pde
tretalan nisi tid prudi deve
nit 2 sedu qd sup exalpede
contemplatio vita speciosi
qd d anno sed tuny quie secret
insiler aperit filios nuge
nerat expdicatione Cano 12
licet statu eporu 2 religiosu
sint statu ambo pfectus nu
tid nid uniform pz plinuen
de grandano in suo gloriato as
serens statu eporu esse statu
pfectus exercende Sed statu
religiosoru esse statu pfectus
acquirendi Nid status pfec
ans exercende qt status tali
iam requiratur homo se ex
cerat in ope pfectus qd ut
ad acquirat pfectu qui
status congruit qui ut
nid superiorib ut animab suis

ponant pro quibus sunt sibi
tradit. Unde sed pe tu ergo
cotidie quittenda erat peccatis mo
nebatur quasi ante ipsum ama
ret. Denique omnes pascendas ar
cepit pro quibus. Quor passus
erat. Ipse significant. Dicit
idem. Cum esset iunior cum ze
lat re. Et ille status perfectus
extende. Ut instrumenta quibus
iam potest morbos alterius re
rare ad instar perfecti medici. Et
quo placet sibi uterque instru
sunt herbarum. Et alterius ad mor
bum eradicandum. Alius quite
status perfectus acquirendi et
fiat medicus. Ipse tertia inst
mentorum ad perfectam medicae
acquirendae. Primus status inten
dit multiplicare. Malus 24 inse
de primo habemus. Item paulum
qui ad philippos dicit desiderium
habens dissolvi. Et cc cum xpo. Et
multo melius. Manere autem
necessarium propter nos vbi
dicit glosa. Non quod sibi melius
et dicit. Et multa. Vel status
religiosorum adeo ordinatus ut
non iam defectus sit perfectus sed
ut perfectiorem acquirat per instrumenta
bonorum opus quorum usu est do
nasterio. Unde dicit. Et indicat
in ipsula sua. Et c. Demsterunt
bonorum non dicit de perfectione sed
demsterunt perfectus datus
mea. Et vocat ad perfectione. Et de
recta fine. Et dicit. Et
sunt instrumenta acti. Spiritual
que quod fiunt aliquo die noctuque
necessarie ad impleta. Illam mer
ces adhuc non recompensabit
quia ipse permisit. Unde. Et sine
requide sine admittit ad perfectionem
sunt doctrine primum quarum ob
servatio ducit hominem ad cel
stitudinem perfectus. Regula
vero suam despexit tamen hoc
tatis formulam qui ad exterius
hominis quesitorum postea

tradatur inquibus consistit
perfectio intra exterius religiosi
religiosi. Canon ultimus
Status quorum perfectior est
statu religiosorum probatur quia
secundum augustinum xii super gen
ad litteram semper agentis perfectio
est patiente. Ingressus autem per
fectionis quod fit dyo scilicet
ut perfectior religiosi ante
ut perfecti quorum primum ducit
ad actione alterum ad passione
Etiam quia status quorum est
status perfectionis exterius status
aut religiosus est status perfec
tionis acquirendae ut patet de quo
precedenti. Notandum autem est quod
perfectior est qui iam acquisivit
quam ille qui adhuc de
strumenta habet ut infuturum
aliquid extraat secundum magis
perfectior est discipulo quamquam
magis ipse actu hoc adhuc ha
bebit in patria. Et perfectior est rex
quam ipse quia ipse finitur
venit ad regem. Et in eros
assumendi sunt iam perfecti
quibus utique vita in habitu
et in una sit per actu. Primo
nasterius non non solum
perfecti sed et prelatus. Et pen
tentes et ut pericianus sunt
dispendi. Juniores juvenes
et puer saltem ad probatos su
Sanctus benedictus fecit quod
ad gratiam nullo modo licet
Unde sancti bernardi. Et
de considerantione dicit nos oct
in monasterio recipimus spe
meliorandi. Et quod sibi
de capitulum pape et ego
applico ad eros ubi dicit. Ca
thedra etiam facilius recipit
bonos quam fere consuetum
quia et status iam perfectionis ac
quisite. Et electorum non status
acquirendi. Et si dicetur plu
res reputantur monachi perfecti
quam qui hor non observe

videtur exclusio quia ipse
computatur status ad statum
non persona ad personam licet
ad impetrandum quibusdam
invenit apostolicus modo unde
di quam deberet exhorto
et status eorum deputatus
ad hunc eum prestet quod papa
gratiose sicut et presertim monach
us Illi petiti quod nunquam
ted accedunt presertim monach
orum non ambo monach
us presertim iper quod deberet
idcirca ut status non et adpre
dus sed unum persone Hu
ortur dubium ad status quod
sit preter quam status religiosorum
cum accedit et indulgentiam
ut fiat defensio a statu preter
ut s. de quatuor fiat status
admonachandum Adhoc et
petia antea et sine licentia domini
pape nulli quod licet transire
ad religionem sed solum de in
dulgentia pape et hoc dum
ut habet deducti nisi cum
predicat apostatat tad sit
de religione maior admiro
quod dedimus ut dicit
ibid facultas indulgeat ut mo
nachus ad prelatum quia prel
admonachatu defendat ergo
aut hoc indulgentiam Ro gratia
quia compando statu quod ad
statum monachi nullo modo
licet et hoc est defendere sed co
pando persona ad statum tum
licet quia in male disserit et
a nupsit quid qui non ita
psint ut debent hoc fit pp in
bene aut disperat illo modo licet
ar propri ordo sancte religiosi
placentis Unde quia quilibet
debet se tunc non fore sufficiente
ad tam grandem dignitatem
dignus et sufficiens retendum
Ideo bid spei indum et dese
summere unde et nupsit sicut

gregi et augi et alii sancti
fortium qui se sensufficiente
reputabant ad regimen eccle
gubinandi Unde antecedit
ad dignitatem congrentes se sus
se abstetos abea Und salubrius
est quod antichie admonachat
tum quod monachus antelare
ad prelatum et nupsimo et signum
lymbaro in 2o et signum claus
mis et placentis cum ad prelata
tum stum qui in cura preste
rali et idiotibus pollens non
nisi coacti debet virtutibus non
nacum et coacti ascendat Ideo
qui nupsit et infinoti sentant
se dicant monachatum quia
aut preter dicant prelatum Vel
licet status quod gratiliter tamen
status religiosi et secundo vid
tanc dum et dimitte mecum
Ad primum et dicendum quod abbatum
cum preter facultatem Dur
considerari oportet uno sed unum
et in actu 2o in ea sent non
consistit preter sed et quod preter
instinctum Ideo nil plubet
statuta preter et ab renuntiatione
priori stand et dicendum de
alis dignitatibus exterioribus
Alio pp considerari fin anim
tractatum ut sit homo sit pater
et opus finit omnia dimittere ad
distribuendum 2o prius dare a preter
non Vel augi dit nulli de ipsi
tombay cum omnis ant dat filios
sapientie intelligere non a dal
stinendo esse instructi si de pau
dimittere tollendi de quam
Vel aptis aut Deo iudam
et pennis pari ador aut mixte
tenent qui et omnia sint p hi
nore dei et salute sui gregis et
repugnant cum opus finit ad pau
pres sui gregis legendo ad ra
pinam suorum honorum sustinendo
vel quod non possident bona eccle
siarum tenuit quia si tanquam

dispensatores ut dicit apostolus
Qz cum sine crimine esse tanquam dei
dispensatores secundum [illegible] tanq2
primo quo impendere pro salute gre
gis sui sua dent seipsos ut dicit
paulus ego enim impendam 2 quam
dar ipse pro animabus vestris Ad 2m de
dilectione primum ad 1m quod hoc quod
q; ego intendit ipsis que primum
ad primum dilectionem pertinent quam
bundantia dilectionis dumtaxat Vnde
dicit primo apostolus quesivit an
eum diligeret 2 pascere curam
gregis commisit Et gregorius dicit
in pastorali Si dilectionis testimo
nium est cura pastoralis quisquis virtu
tibus pollens gregem dei renuit
pascere pastorem suum quomodo
illum amare Ipse autem est maior
dilectionis signum ut ho propter amorem
et alia similia quam est si solo
amore ductus fuit Maxime quia
quisque debet esse multiplicata pfa
Adam dicit deuta exemplaria
quod dicit gregorius in cura pasto
rali Sic psul actione proficimus
proximis contemplatione sufficimus
quia ad quos pertinet non solum
propter se quos proficit sed a
propter ministerium aliorum totum
plus Vnde gregorius dicit sup ezc
de pastoribus vnde per exemplorum
suam redantibus dicit meorum
si fundamenta suamtur tue cum
tabunt

Pera sextam dubitationem
sequitur litterum et quod
multi [illegible] dimittent quidem
secularem turbas pertendere lu
crum animarum se acquisituros
per predicationes exhortationes et
monitiones 2 alia pietatis opera
que exercere se putant ut secu
lares 2 sepius qui sapiens non
aliquem vel saluare sufficiunt ad alio
os filiandos se committunt no
re infamiam ordo ballucinationum
qui loqui desunt ridiculum
adplenum prout ceba formare
sicut aqua profundum retraliquit
2 qui alios naufragio pericu
lantes eripere cupiunt ipsi cum
ad naufragio pereunt Vnde
dictum intendit et Et quid
an religiosus liceat aut expediat
turbis secularium se ingerendo pre
textu quasi utilitatis publicae
predicationis aut alicui dignit
officium assumere Et primo arguit
quod non Nam dicit sanctus doctor
in decretis sup canonem quod predicare
monachis non quemvis nec expedit
nomen nomen missus licet ad ig2
illuminandum quod non sint missi aut no
mini nomen exercitari quod apostolus nole
accipere appellat presbyterum quia
non legamus missos ad opus pre
dicationis nisi xii apostolos 2 lxxii
discipulos Et aut apostolus ad pro
quod predicabunt nisi mittantur
Et sicut secundum dicit monachis
non predicant sed lugent luctus
officium cum quibus officium ex
quo conformat 2 ideo beatus paulus
primo cor 1 pro aut Non enim misit me
deus baptizare sed predicare per hoc
ondent se executores sui officii 2
ad alterum sic monachis aut re
ligiosis dici ex officio ex tuo de
te mittit lugere non predicare
12 questio sed In oppositum arguit
quod per nara et ecclesia spiritus sanc
ti auctoritate rationabiliter religiones instituit ad officium
predicationis per supplementum ne
negligentiarum que sepius fiunt per
rectores ecclesiarum curatarum aut
curam animarum ipsorum ut sint
fratres predicatores de ordine sancti
dominici 2 fratres de ordine sancti fra
cisci 2 alii de ordine mendicantium
qui subiecti immediate sedi apostolicae
pfectis 2 predicatione et con
fessionibus audire prout presbyteri quod
esse status curam ipsis animarum
ipsos sibi de adiutorium assumere

cum p eos multi crent cr
desia secundum ea Unde mire
q religiosi non plurimum a
publico pdicatorum officio 2
p consequens questio fit Prod
sessione istius dubij secundum istud
Hyoma nonodo Quod fuerunt
licitum 2 adhuc sunt qui private
cathedrali mysterij diuite sanc
titate pendant ut ors qui
sanctitate carencent ordinibus
prelatorum amittit 2 qui statute
fulget cor ordi prelate sequi pos
sunt quod est falsum quia secundum
canones sup eo sancta et prelatus
que datur cum aliqua consi
cratione nullo modo tangenti
pt tolli proprie caracteris impressi
omni hic est cum qui baptisat
dicit est Johannes Illi autem
fuerint qui rationem assecuti dire
tes monachos 2 religiosos adpre
dicta officia non esse idoneos
Et si de auctoritate quod hic agitur
Unde dicit idcirco sint non
milli illa dignitate fulti audi
cissime quod 3do annotandum
magis quod dicamus instanta
ti assentes monachos qui
mundo mortui sunt 2 deo vi
uunt sacerdotali officio parere in
dignos nec primas o exprimam
tare largiri absolui pfecto
talis officij sibi dignitatem o cur
tam prelatum posse sed omnino la
buntur Quidam autem mundi
multo statuerunt errore mutan
tes prudentiam insania ne asse
runt non solum propter religio
sorum ordinem sed et propter quod
impotencia non posse p quod
predicta religiosi quinti ab eis
proclamat succedat voluntate
Et ad cor principium est non
posse ab hoc ipso aptare sedis
privilegium indulgere Et sic
p viam contraria ad eundem fine
hic error debitum cui predicto

ut a quid abstrahant ecclesie
tere prelati sed et illi qui d
ute sanctitate prelatum ecclesie
consistere arbitrantur Unde ex
ambe uie sint erronee et ordi
et alia salubiora quod medi
dum est Et adhuc in data
dam Primo ad est exclusiones
2 primo de sito exclusio Cathe
prima Cum religiosus semper
tuebatur 2 triumphabat seculum
et multi intrantes Preterea quo
auctoritate [illegible] uarum voluerit
amittit et carta adscripti sui
quantum ictu est lapsus ad sicut
passione ut testatur lucas xvij
2 malo loco videns turbas ihu
ascendit de monte et sedens
2 manifestat prudentia reducere
arca declinas tuebat 2 sedens
in navicula turbas docebat et
filiam Jairi archisinagogi in
tuam nolite suscitare nisi tur
ba eiecta Ego exprimis deus
2 homo in scala sua humanitate
volens opera perfecit gerere tur
bam tumultuosam declinabat
quatenus quia 2 illuminatus
qui infirmitas patris insidiis ut
deo uacare libere possit cum
fundatur et denoui tumultu
ant prelati debet posse declinare
turbas silua et quedam austera
suspitati Item secundo ad vusti
cum monachum volo te cum
matre non litare ne aut affe
rentem delicias alios venire
do consistas aut si autem dicat
ego adicias et mit fiducia
puellarum p deum uideas quod
nostrum cogites Ibidem discipu
lum opidi carcere et solutus
fuit paradiso Quid desideramus
in hoc fiducia quod destingu
ladtate tensemi moyses ut p
esset ipsum Iudicium Domini
in hemo pastor omni homi
fetus et pastor Et Jo baptista

na dans sal. or. vobis.

vocat pere manutaq.

sanctam inrem habuit et tamen
ne meis affectu ne patris que
bus vmcuba ut nicomo pnitu
vinet cum periculo castitat
vinebat in heremo et quid de
sidentibus xpm michi de aliis
iudere de sidera bat nestis affec
sana pellicia cibus locuste mel q
ppt silnest omnia virtute gtinent
patri filij postpacui monachos ab
inveteri testamto legmin edi
ficabant sibi casulas pce flumen
ta iordanis et ripis de circuit
polentia et herbis aggrestibus
vestitabunt Et ad paulinum
secularem et maxe potentum
conferra debita Quid tibi
iste est nisi cibrum quoq; ro
temptu religiosi esse expsti
Si cupis esse quod dicer et
monachus quid fac? Diribus
que utiq; non sunt solum habi
tacula multorum Ecce habet que
beatus sonum quanta volend
a religiosis cupit et ludere rom
sidonem mixtam secularibus
pt and deas dici id psalte et gma
ti sunt nitentes et dilexerunt
opa eorum et fitum est illis
stipulatio Solet and fragur
nibile sub quercacq; nutrici
ongrid statudme Nam sed
aplum corrumpunt mores bonos
colloqua pia quanto magis cum
socia prava hz and mundanorum
hisacu admoti pio in
herent que quē tangit alica
iste habeat mistam Quis
ergo tam fuit ut magne sit
pedibus nalcat nisi miraculose
ambulare Quis non metuet
ascipi in nocentem ideo venditum
ismaelitis et dam egipcius
inst deo qua primo domum re
liquerat dder de mandato pri
Quis non credit deo dy nam
filiam iacob tradita fuisse sti
pro eo q dicit ut vxi mulieres
derz

religiosis ipsi Quis dubitat
et thamar nuru abel fratris
tamy sui puisi ideo ortum
fuisse fiore insi qua in agro
egressi est et ecce nec ecce
columba de archa nec cum
sa cum ire invenirent ubi egressi
pes cum ad archa redit sic
fideli religiosi insculo nulla
quiete ipsiens ubi affectu cum
quietari et ad archa fidelium
tum redic debi ne diluvio
pereat Vnde alter suis librum
scripsit dicit Sic illi qui sunt
magis verum tamen qui magis
exercitant ad cantand et ita qui
mis si magis familiari cum
mundialibus adrinalibus illud
nid pnt evadere quod eis in
moribus conferment Vnde
sidera desumo bono Ecce est
ut quisquis mundi voluptates potius amplectatur
illibate nequitia et si nō cito
implicat aliqd tamen attipt
ner diu pt esse securus qui prae
lo fuit proximus Religiosi nec
dicit mortui mundo et seculari
bus viuent mundo sed conti
religiosi est vinci deo secula
ribus autem pcessi mortui deo
Vnde apostolus. Nonne habes
q vinas sed mortui es Nam
mortui primo qdē testamto
sud in quo legitur adam deo
cepit tumulo facultes anni
et sepulchor executores sibi con
stituit sic quidā in religiosi
profitendo dat adam deo et
assignat mōi facultes sitas
et habedas alimi mundo et ex
tores istis testamenti con
stituit plates suis quorum cui
todie tamen corpui sud quam
anima tradit Deinde mortui
incipit amittere calore sumy
nalem pyoa usq; fortiter ex
rum tunc motu sui corpis

Quam periculosa est mundana gaudia

secundum panem ei attributum
breuis. Et mita mensura. 2°
finalis cum mortuus fuerit ab
scondatur in sepulchro. Sic
religionem ingredientes primo
amittit omnem suum calorem
naturalem. Ver est enim amorem
mundanum antecedentem et od
ium notorium quem passus ab
amore conditor sui retrahere
retardari. 2° amittit quod
sensum exterior pro honestam
et religiosam conversationem et
pro custodiam quinque sensuum. 3°
post quam loquela pro silentium
locis et temporibus quemlibet
secularium. Silentium namque
efficacius unum admonet re
collectionem et grand. consecratio
(nem) figurat. Zachaeus im
tus genuit iohannem. A grand
luce primo. Quarto potest motus
secundum voluntatem quam nus
quam semouet nisi nadit nisi
per obedientiam nisi licentia
fratrum. Quinto sibi tributum
panem modicum quia habi
tus vel administratio non adsi
pluntatem. Vltra abscondun
sepulchri. Vt in austro sive ne
per secula temporis. Assumet corpu
catacumbis phizbatur. Unde
est pro mortuis dicit pro co
locutus. 3° Mortui enim qui
e intra vestra ab studiis et
cum xpo. Et sicut non et
quisque mortuus et omnes
sic nec debet esse secularis et
religiosus admittere mysteria
rum. Et sicut ludi vsiaca
vsualiter non placent sive
sedant ace ancilla et filia
cum sic venerosi et mutua
et frequens colabitare aut
consacra dei cum filius secula
Unde per gelasium de vera vita
et impiis. Quare et vacare
ficare indigenam volentibus

non et tuta insecularibus
fragilium quisiri. Sed
gelas et ista monacho mis
tum monachis non licet
aliquid publice officium insecular
sistere. Et autem. Nam mo
nachus ab uno et solo censet
quem custodie sui solum deputat
et non alteri. Nam secun
hymnum de gaudium insin
gulare. Monachorum instituit
cat aliqui laicat non possite
rales. Unde erant finiti la
ici in primitiua ecclesia et auctori
bus atque dimissis sacrificium
permanent ut aliquid amittere
turbent aut ordine habent an
nexum et omnes ordinans e
rant sibi tamen alii ecclesiam
prochiam. Et pecca adulter
dimittendo date sunt
ab exemplo pinlcu et hab
tatis quibus apostolorum
ardent promissio et ut quit
iam abiles ad sacros ordines
permanent. Unde beatus (admo)
adrustiam monachis inglis
serant. Sic unus de monasterio
ut clerici esse mereris pauperis
cum et presset sacerdotali
dignitate simpliciam. Et quod
dignitas monachis ut pauca
tanus in alteri alicui certis
re dignitatis potestas officium
acceptare. Unde non aucta et
in religiosis dignitas et utrumque
diminuta sanctitatis dum non
amplior erant sanctitatis
et pauciores publice dignitatis
Sacra gelas expedens fuit
et multum utile alias religiosis
instituit per ope predicatorum et
alius annexum cum. Nam dant
mentem dum cultus exemplis
veteris testamenti. 24 xxiiij sac
dotes instituit. Et mystice
et reliquas matrones discretis
qui monent pietatis et iniquitatis

ad dnm deum pcipue primum
priorem assuere et edere
nuctios. nisi p omissis pe
omnias quia nuctiacent libe
racione plus cum et ratio mul
tiplicata sit fidelium multido
ne cis desint pabula animarum
oportunum et expedient fuerit
ut cuadrees plusficentur
Ut glo sup illud act apstolo
non est equum nos relinquere
verbum dei et ministrare mensis
dat meliora sunt fruta mens
quia dapes corpis si aque re
ligiones pie et salubres insti
tute sunt ad subvencione pau
perum et corpaliter dapibus
et aliis utilitatibus corporis igit
multo diuc potiunt aequari
ligio institui ad subvenendum
utilitatibus animarum Ut ipse
ante ut sup primo pte eiusdem
et dit hin qui curam custodes
sunt et pascendi oves suscipi
unt mutare loca nunc prim
tunt hin aut qui amore di
no inp directione disponunt et
ipsi credent et alios attendunt
vnde pz iuste fuisse religiones
quasi institui ad officium pa
dicationis qui p diuisa loca au
tem sup ordo infide et moribus
certatim et xpi fideles edifica
rent Quarto quod autem ite
nullo religioso licet aut tamen
aut officium quartum publicum
suscipere aut exercere pz decretum
aut Statutum ut pt dnus
sacerdotes nulli audeat predica
re sine laycis sine monachis
alie pt vnde in fratres predicato
res secundum certum privilegium et
alia decorum mendicantium
sine vocem laudi petitis
audent professionibus secularium
aliquid se ingerere et
tamen ad pstitutum rei
sunt instituti Quinto quia

delicencia superiorum aut data
aut tratam iuste cuilibet ligio
so vsque licet ad publicam edifi
cationem publicum aut predicare
aut alicui ministerio officium su
mere et exercere nisi ab alio pr
prohibeatur Vlanus in sancto
thomas adec quibus licite
possit aliquid de dnis officiis
exercere id quod sufficit clamus
ordis et sunt dicta Sz clamus
ordis quibus pstat sine religiosi
sine non religiosi acti insti
ordinare sed iurisdictiones no
accipit id sibi spiritualiter quittare
p hoc quod debitum manum ad
subditos sibi sup superior subici
at Cum et religiosi pstitutiones
clamus hint et superior sibi sibi
suos parochianos et horum
iurisdictione deos hic indeter
tanted quadrupedibus volunt
vnde non superior hoc officium
exercet tamen ase iurisdictione
non licet vnde ad tanti
sponsa detent ornata rectos
subditos et subiecit platis
et prestibus rectos ante non
vnde quia religiosi ase et ase
subditos non hint preter ante
id agere prius sed ante id
Ex hoc infero religiosi duo
limiti fore natura s. sui plati
sine tam limite id audet fate
et plati limum subditorum id qu
sibi hoc hi concedere utrumque
detinent sup suos licet
Como sexta multi religiosi
non ipse expedit aut predicare
aut alicui ministerio publico officium
aut assumere aut exercere pbat
id ex eo qp mod difficile et hi
predicationis officium digne et
ministrare cum secundum istum
ipsi Alii monachi sup pu
nitentes alii pauperes alii senes
alii duces alii nobiles alii
ignobiles cuilibet medium sud.

Lucera

igre²

aliud aptando sicut si omnia
annal composita et quantum
ad ipsum aliud dicere
prudentia quanta difficul
tas esset ut omnibus sic
aptare cum ut omnibus ipsis
prudentibus et prudentibus con
venirent ut aliud quod omnibus pro
esset alteri non obesset pro
pter hoc intelligendum esse
de ore publico predicantibus
ideo dicti sunt homines dum
sacra condicant et statuunt
ne quod omnis est salubre aliquid est
infertum Dicendum est quod
sine pastorali non capitum
tas obortatur constituit se
pe nonnullis aliis officium quod
aliis prosunt et panis qui vitam
fortem roborat punitorum in
tanum necessitatem quod ad
doctorum formam debes semper
doctorum difficultatem est sta
tus predicatorum nisi per sunc
torum et obnubilatum vomere ex
cetur Item multum non expe
dit et quia non sunt missi
quod enim predicabunt si non mit
tantur sine aliquid Nemo
autem sibi assumit honorem si
quis vocatur ab eo tamquam
aaron aut quia est necessi
tas hoc est in aptis et nonne quod
de sacra scriptura haurient
sedem aliud sanni dum dicit
quod pecca doceas autem quia vi
tae eorum non est contrarius doct
ne et in ad doctrinam et nun
fecit mihi vocatus in regno
eclesiae aut salvator et in omnibus
Non quod fundant opus tuum ser
monem tuum ne tibi dicatur
medice cura te ipsum Nam si
aliquis quod alterum reprehendit
qui cum accepit potestatem ut
doceat ipse prescribens Sed
tibus quod est condicionibus

sit et missus ab ipsis petrus
merite sanctitate exemplar
mirandum miraculis apto missa
ecclesia scriptura audito utilitate
aut nocitate regentis aut mori
tante sed mittens sed ab eo
aut alius fratres punctum pe
rale publicum officium et amor
sugere caritatis suscipere non
recusat dicendum quod augustinus
in decimo de civitate dei quod sanctum
quod caritas indicat negotium
in quod suscipit utilitatem
caritatis quod secundum si
illud impedit prudentiam ab
intuendum vacandum est intuitu
si autem impedimentum suscipiat prio
ritatem caritatis ut ecclesia
et quod gratia est hinc quae dicta
sunt in oratione quinta Nam
ibi dictum est quod licet alicui si
ad doctorum quod multum non expedi
ret illud est ad licere aliud
expediens esse quia ex iusto
in quod expedunt ista ad
licent illo ad id ea quae
illicita sunt expedunt ita quod
licet in doctorum officium ad ex
pedientem tunc aliter non pos
titur subsistendi quod Nam
hic sequitur hoc in expedit et
licet prior autem sanctipau
le qui de sumendis scriptis
ab eo predicare dicit omnia
licent sed non omnia
expedunt licent ad decus
ecclesiae inter accipere prudentes
et aliis sed malunt et
panem eucharistiae ne scrome
dant per sunt aliis vinum non
sint sibi expedientes Amplius
summae de ne cuiquam quamvis
sibi licent sicut ipse testatur
dicens An non habemus
hanc potestatem prudentes fratres
dum et sorores Unde licet dicere
illud quod nulla hic pugnetur

Habet

Habet

mutans / hic quia mixti sunt
bonorum et malorum. Unde
Matthei xxiii. Circumgredimini mare quos
invenerunt bonos et malos
sicut ecclesia media quia mixtum
habet quia quia boni tui bonorum
et infinitum quod quia boni
tui malorum. Spiritus sancti ecclesia
media quia mixtum inter bonos
et malos colligens sicut si
quando amissa dimare et sicut
omnes sibi fatue et quinque
prudentes. Ita quia ecclesia bo
norum sunt praedicatorum existe
ad quae non dicit ecclesia qui
essent et parentes sed dominus
quia dicunt abangustio mi
torum aut quia corpora corum
intra pulcra domus domus
Christi alia ecclesia primorum et pri
scorum de quo dicit psalmista
Domini ecclesiam inalignatum et
cum imperius non sedebo Est
et ecclesia Romana et illa quia
congregatur a papa et collegio
cardinalium collata omnium fidei
um aut Consilium primum disputat
cum caput principale quia papa
Collegium id existentes cardi
nalium vicem et mandatum successores
principis apostolorum petri et colle
gii aliorum xii discipulorum qui
in officio ecclesiastico convocandi et
diffiniendi de unitate ecclesiae ratione
et ecclesiastica de causis legum. Cum
ergo quod valet omnes iudicare de
eo vero nulli iudicare permittit
Nota 2° quod error multorum quia
petrum quia actus voluntatis sed
multorum petrum aut doctrinam
sunt dupliciter propter defectum
tui regulate id propter defectum
regulatae propter primum cum
gula non facit vitam luxuriae
propter secundum manu politura
corporis cum vitio regula non
facit

vitia ab
ipso indelicis
corpora

vitam luxuriae
et cum
potest est involuntate voluntas
aut quia poena libera arbitrio
adutrumque opportorum falte
voluntas non confirmata a
bono ut quia in malo. Unde
predicare adjuvor id ad illa
2° predicate Et quia regu
la voluntas est instrumentum
creati intellectu sed quando
indecens fallere per cum intel
lectus propter sui obscuritate
et propter quietione sui rationis
quante sapiens alterae et fallere
illa quae dicuntur ab intel
lectu non errante ut sunt
natura non errant nisi imperi
dum exerte alterum dicit
dominus et si non visua
operatione id erat quia
mimi spiritus sanctus aut de
mani dirigens. Consequenter
ecclesia triumphans non erat
non erare per per sic quantum
bale quod est mutuum adjungi
tum quiescit ingressi letitiae
storum imperio per Dominum
ad quem nunc est cor quies
cere ab erroe. Etiam quia
habitibus existentibus in ma
ressat motus cum ingressi sancti
imperio hunc appetitum
iam sacrato non est aliud
appetunt in erraq ab isto
appetibili ad aliud appetibile
non potest. Etiam quia
corpus activum est determi
tum adunum et limitatum
et denobile cum summo bono
per sacrato ulte quod illud
illud excellentiae bonum ex
ista. Contra 2d temp
dando caput ecclesiae sit pa
pam xpi vicarium tamquam
singulare persona et omnes
membra ecclesiae diversi
tum sicut corum indicum erae

pt patet quia corda iudi
cium inquantum sunt ab
psone sunt pt errare Nam
ut ptinet 2o nobili corda in
dicium procedit ex intellectu
recto qm preterire p desui
tum propter sui obnubilacionem
propter sensualitatem commotor
unde legum) 2 romanus
pontifices 2 quos aerlipcos
in fide dubitasse et hereticos
fuisse Conclu prima 2a Ec
clesia domencium st omnium
in pregatorio errare non
pt p3 quia ante omnes ante
adventum) non fuit aliqd
ad purgatorium tt attrahens ni
retraham abstinuit insi ad
tpus propter satisfactionis imple
tonem hiu negleta stientes
certissime se ad nam p desiu
tonem primo licet aliquoties
hor propter pene acritatem nd
attendunt ni pena est d flu
ta eos ad petm qui errorem)
trahere pt sicut demones ex
ab qua non auferr put in
demonib) quia alias essent d
peto et p ascens in peto mor
tali 2 dampnandi d nova
luntaia voluntate deliberata
parent 2 ipas penas licet sub
condatione nollent eis cave
p iustia dei p mittet quia
fiunt sine ipis penis no
evadere posse ni ad usionem)
pueriie ideo poeu volunt pa
ti ipas penas quia dei iustie
resistere sicut dicunt) de hoc
cum pt corpis qui efect qui
portus voluntate deliberata
ult mordi cum magnus pe
nalitatib) ut sanitatem re
cupet quia nolle non mordi
non interpata sanitate Etiam
voluntas confinata esse re
detur ut non pt se iflectere

albono admalu unde errare
non pt Etiam quia locus
purgationis est medius nis
misericord 2 celum 2 ideo d in
fno est malu culpe 2 pene
sic celum malu culpe nap
pene sed in purgatorio malu
pene sed non culpe Etiam quia
ibi animes non sunt in statu
merendi ni demerendi sed solu
in statu demita salvendi vel
aut peccare ni errare pnt
Conclu 4a Ecclia Romana
ubi est sedes sti petri pu
cary erryt 2 pecnu pnitebit
ado credant sicut dom est hum
mebru et 2 secundum d morib)
errare pt 2 iudicium eius pt de
fluere sed quia ista particulaia
iudicia fundant supedea ipsi
tud sup privilegia aut leras id
publica instrumenta intellen
tuam consecta que omna
ut dictum est errare pnt tpiis
fundata in ecclia floridula 2
trisimibus unde quidem adde
sti cum mores bonos a mu
los 2 concessiones illicitas a
dispensacionib impiandas pt
contingere error ad sequm d
potestatis potencia plenitudo
sufficiencia potestas numera
2 y donatium en recuperu omni
tam papae quod ecclesiam sta
tere pnt ad illicita credenda
aut p ignoranciam errore aut
omittere alicui d prudd consi
deracione Conclu 5a ecclia
tota ad cum institiale regnat
est sed successor beti petri in papa
fide totali errare non pnt p2
qr h stud thomas d suo quibusdam
sed actus ordinatur 2 guberna
detur 2 ordinat sicut divina
prudencia sed sti omissis pri
y pd ascensum cum d psona
apli 2 sc pl pacliti) aut

spiritus sancto quem mittet vobis
pro d nomine meo ille docebit vos
omnem veritatem cum
igitur spiritus sit pontifex regulatus
quod ecclesia errare non valet
cum in instinctu ecclie quidam
per eam in fide errare non possit
et quia fides et recta dogmata in
fisci credunt hominibus romanis quo
rum habitus non est acquisitus
per doctrinam humanam nequaquam
humana lucet accedit fidei sit
creditum secundum illud apostoli ad
Rho fides creditur Vidi si et
ecclesia talem non habet magis
ductore omagno periculo esset
posita cum qui saluare non est
possibile sed sine fide sonapliu
impossibile est placere deo sicut sta
tus ecclie per ypo ascensione
cum iam cessaunt miracula
et pauce sunt dine reuelationis
pcor esset quod status ille qui
aequus aliorum statum prolapsus
sub antiqua et sub lege sed sub
hoc consecutus fuit quia hoc est
tempus gre nunquam fidelibus
fratribus per aditum ostium celorum
quia sedium apostolorum apparuit
benignitas et humanitas salua
tor nostri dei ostitit ypo admi
tus in caelum plus ecclie d
augmentum dampnationis qui
saluationis cum ipso ascendere
nullus consolatorem sic ecclie
insistit et polie instructi sunt et
apostoli spiritu sancto illuminati am
bis sunt instructi Et ita per con
clusionis veritas oblor quod
xpus cum mitta fuit infinita
quae prius audit ut ipse testis
ad passionem iturus oranti
ecclesia in persona petri dicens
illud luce xxii ego pro te roga
ui petre ut non deficiat fi
des tua et ipse oranditus est
pro sua ad deum v unus
abstinentia dilibtatione fides ecclie
creditur nunquam defecturum
ipse enim redemptor et pontifex
ex quo est sacerdos in eternum
semper viuens interpellet ea
ad deum vnde obstat si forte
omnes fideles tam caput qui
membra ut erupta prius essent
in morbo quantum extum
spiritus sancti in fide deserere
ecclesiam suam quod et ray
phas puccsi d morbi d mul
tali pcto exists cum alius qui
crucifixorum habens
xpum occidendi legitur tam
insanus polluisse et nutate
fidei emiscuisse sicut et ba
laam auolus et petrus xpum
renatione legis prudisse qui
et principium fidei detriuit vnde pro
pter mortalia stare prius ita
pter fide licet infirmi potest
cum mortale non euitatur
fidei infuse sed gre et cautati
vnde cum non expedit sed fi
dei contrariae hoeresis aut error
in fide Ideo in actibus apostolorum
tpe infantiae ecclie multi
insue vexerunt errantes d fide
de obseruatione circumcisionis et
ceremoniis legalibus p pseudo ypo
crites temptatos pequos erro
re et superstitione ritus gabatur // vsuprione
ecclia quetunc in petro et in
apostolis residebat et quicquid con
cludebatur pcos inuolabilis
obseruabatur sicut habet act
xv ubi ex decreto apostolorum sancti pe
tri et iacobi qui erant principa
les statuta fuit ne obstinando
circumcisionem in alia legalia
tione et cum paulo et bar
nabas missi sunt ad antiochi
anos fideles hermeniare Ex
pl hodie Consilia gratia et su
nodo fuit in quibus stultum er
ror excluditur et determinatur
In quibus certe et omnes qd
tamen impossibile est cent erupti

2 erantes dum tamen pro-
uidentia et miraculose, 2 m
prouse credenda est si huiusmodi
ecclie ut conseruet sibi sponsam
2 maculatam quod in hystori
is legimus euenisse. Sup in
alio possit ecclia fundari qui
sup consiliis 2 decretis aliorum
semorum ecclie quod ete qui ma
dato dei p os moysi scriptum
in gemino deut. vetus. Si dif
ficile et ambiguum apud
te iudicium p spexeris et inter
sanguinem 2 sanguinem causam
2 causam lepra 2 non lepra et
iudicium intra portas eius vide
ris. Surge et as
cende in locum quem elegerit
dominus deus tuus venietque ad
sacerdotes leuitici generis 2 ad iu
dicem qui fuerit illo tempore que
res et abeis qui iudicabunt p
nuntiabunt iudicium, 2 facies quecun
que dixerint qui p sunt loco quem
elegerit dnus 2 docuerit te
iuxta legem eius sequaris sen
tentiam eorum nec declinabis ad
dextera neque sinistra. Cons.
Secta licet multi heresis sui
rexerunt 2 adhuc durant ad
homines non tm alle sunt de ecclia
p quia utis 2 catholica ecclesia
dicitur que est congregatio
omnium fidelium simul tunc sine bo
norum sit malorum usq; ad diem
iudicii, sicut in zizania et tri
ticum ministerium angelorum separatur.
Et hec gracia nec munda
munda tm d mundis qtinedum
extra quam non fuit salus sicut
nec extra ecclesiam deum est salus.
Unde beatus augustinus in libro de fide
ad petrum firmit credere 2 nullatenus
dubitare nd solum paganos sed
et omnes iudeos et hereticos aut
scismaticos qui extra ecclesiam catho
licam putantur finit posse
dignum eternum ituros qui
putatur est cum diabolo et angelis
eius. Hic est sagena de
qua sunt pisces boni 2 mali.
Et hic ecclia incepit a abel
de qua ecclia heretici scismati
ci iudei 2 pagani non sunt
sed solum fideles. Iustes sed peccat
oribus sunt sine non iu
stis cum peccatis heretici 2 infideles
in ecclia sunt qtentus non
tamen ibi sunt integraliter
quia qtinet 2 dambulant ecclie
sed non integrant fideles sed non integrant
aut q ponant ecclesiam tq; ui
membra actu ecclie sui inter
sunt qtentatie tnam non
integrant iuste quia pertes
2 fundamento adpres iuxta p
tes sui integrant tnam Nd
et zizania ex parabola domini sal
uator creauit d medio tritici
2 exp tempo prisanias iudicii 2 (iudice 2)
recipe usq; ad messem quae aut
mala primata sit bonis iudicii
qtice sup dubio. Cons. 1a
Errantes in fide periculosum erat
quia qui errat i moribus p
sui quia fides fundamentum est
religionis quo destructo tota
christiana religio subuertitur sicut
in mali sunt sed si quis errat
i moribus adhuc p manet fundamentum
sup quo edificat p diligente b
paulo ffundamentum aliud nemo
potest ponere p ponere preter quod
est christus. 1. fides de p
in creatione vnus quisq; ad
uideat quo sup edificet 1 cor.
2. Unde mores corrupti habent
se sicut domus sin tecto fides at
corrupta habet se sicut domus sine fundamento
Et p hoc
quia ad reedificandum fidem in
homine p fidem iterum ut ad eu
in fundatur nouum fides cum
fides sit domus dei in fidei non
accidibile plenam indumentum
mores cum bonis aliena sorte

a sanctorum exemplo et ex multi-
tudine humana adiuti 2 per
doctrinam doctorum hi tamen non
sine grav. Ex quo dicto q' tep-
tacio cum sit religiosi de fide et
magis periculosa quam tempta' de
aliis viciis nam subiruntur totum
simul ita ut secundum augustinum
optimus mores vita hominis
sine fide non est introitus Unde
et xpus asathanam temptatus
fuit de fide cui sathanas xpo
ait omnia regna mundi et
gloriam eorum et dabit ei hi quam
tibi dabo si cadens adoraveris
me ait. Et quia est petitum ydola-
tre cum fide adorare creaturam
Unde ut ceptigena nikaeno p
sonario docet et devotam et
sanctam quas d' multum vmquam
non pt sepu) de fide temptaw et
dimittit ecia sacrum eucharistie et
xpi incarnacionem ecia maiore ceptam
temptatem 2 pestem et fine cuius
ut sedulo testat tempt' de plus sunt et
doctissimi viri ita ut et quidam
potissimum doctor d' agone iacob
et temptatus asathanam de fide
publicum admirat mutat cor-
co pretestatur fuit q' d' illa stata
catholica fide auctis mod 2 pmul
ad suggestione nolle credere ab
ea vnd tibi de fide temptat
expedit ut salubrius 2 celestis re
me integrum et pculose est iste
temptaverit Ad arta 2 v. ad
prim 2 dum q' heretici scismatici
2 alii cetera in fidelis non sunt
in ecclia sed extra ecclia sal-
nec tunc ut dicit q' sacta ad
2 m. Ad 2 q' quia pena sunt
in ecclesia secundum se considerata
pt credere ipsi intellectus obnu-
bilacione 2 libere arbitrii mu-
tabilitatem cum secundum augustinum
nullus pt credere in volens q' side
randum tamen tota multitudine
xpi fidelium et sancta
|| ecclesiam

vnum corpus xpo mystice assum
sancto spiritu et gubnatur
cum regnum hic corpus subiis
que est tribula infallibile non pt
errare sicut q' prandum ante q' ad
mitidra sua tum volare nid potest
tum gradando ad tqua plumata
tam quo extidra pt volare de
2m tam pi soluta et liberum ar-
bitrium hic est liberum et finitum
ad hoc errare pt sed tm ab alio
retum q' d' errare nd pt 2 quod
errare non pt 2 tantum de illa
questione

Pia nona dubitatione
disc. 2 rationem in gen
ex quo Tinsio in gen
finem 2 pm. sup duo quia in
triplicitas religionum in ecclia
ex spiritu sancti instinctu constitu-
ta est primo propter dei honore
et ecclie ornatum cui ecclie oritur
est dei honor 2 pt fidelium
ecclia vinctum multiplice de
fectum ut qui curam vinare
religione nd pt alia religione
ingredi ut curam possit
Cura hoc dubitat. Utrum triplici
tas in rebus creat 2 cum in
religionibus ad honorem dei et
ad utilitatem primum ordinem Et arguit
quod non Vlam ipse deus unitate
gaudet cui ipse unus ridiculum
assimilari deus sit perfectissimus 2 ipse
unus est nd quo multitudo ecclie
si unitas ad dei honorem primum
tempus stet || Et multitudo induce
solet confusionem cum i. ordinem
creat pt multitudo et unde quin
quis decerdmacos quod ordinatum
indicat 2 p quod nolo honore
Item pfectus est unum quam
multa ut pz de angelica si
prima hierarchia que est perfectior
omnibus inferioribus ipsi debet esse
minor pt hierarchia 2 pe sequitur
sicut ordinem cat sic in religi-
onibus sum debet esse unus

non plures aut res aut religi
ones In oppm q questu sit
stud pz id sapient Qlia regi
2 d multum ppto Pro cui
dubitare dubij qt stetit po
sedit sapiens thomas in scpto pd
Multi est ventilat et hom
mirantur totiq qt accepere
Impsed aut non qt ab ipo k
acrdt oppte cātiadro magis
tum sunt q nichilo qd quid
aut qt causa dauij hor halx
excellentiaij 2 nobilius Vnde
optet q omes nobiles omde
aturaiid inveniant in deo mo
nobilissimo sine a qua impsible
Vnde sapia hominis potest ins
tuta que omia sunt vnid in
deo sk ipa dina ocia 2 sun
vnid in deo sed id rem luz dif
ferant rone In cātura aut q
ppat dinas pfectiones 2 pmo
ne non quia vnita sed ptim d
vna 2 ptim in alia vt vnq lz
sapiam alt poim 3 bonitem
et tacit qt quia vna cātura
non qt capax omis pfectiones d
deo exēcuiid ppt sui limitata
potentia 2 ne deus videtur da
re occasionem cātue sublimede
Si enim vnq ho hrent omes
virtutes denaretur sup alios
videns id se differe in a quo
ysiluit 2 non gtietur omis
rerum cora illo dat eis deus do
na sua put vult sui illud pos
sit Alij datur p spiritum sermo
sapie Alij sim spe alio fidei
in eodem spiritu Alij gratia sanitatis
in vno spiritu Alij opa virtutum ad
phetia alij discretio spirituum Et
dat diuidens singulis prout vult
Vnde omis cātura lz mse vsi
tus sit cātoris magnificentia ap
parit assimilari primo enim ut
2o deinde inde oriatur qt
deus non solum inferiores med
tertiis obiect sed et qt

et primis sua dona diuide
patet ut ima summa tyrat mi
ria 2a pluribus 3a sal 4a summa
2o deinde ne vna superbiat rem
alia 2o concordia 2 caritas mu
tuo conficitur omnia eis d
nud 2 pondere mensura disposuit
Sap xi 2o notandum sed stud
tio 2a 2o q dixxxviij ar pd
status religionis qt q dam
excedunt quo quis exercitio ad
caritatem perfectione Sunt aut
duplex caritas opa quibus ho
vtare pt simtra diuisi mod
excedit 2 ideo religiones distin
gui put duplex vnus finis duplex
tatem cordis ad quem ordinat
sicut si vna religio ordinetur
ad pfectios pt hospitio suscipi
endos 2da ad visitandos tap
tuos Alium pt esse duplex re
ligionis p duplicem exercitio
puta q dina religione castigat
corpus p abstinentiam ciborum et
alia p contemplationem opum manum
ad pnudiatem p abstinentiam
ciborum et alium vsum Nam
p diuisa exercitia pt ocia p vem
re ad vnum finem sk castitatis
2 caritatis Nam exercitia cas
titatem p domitam corpis alt
p corporis macerationem 3 p di
uinorum sapientia 2 lectio doctri
norum Ama stram septiuia
2 regnis vicia non aquabis
Vnde optimum esse diuersis reli
giones pt diuisa exercitia
Concludit prima multiplicatis
sic plurialis principatum in
subordinatorum ipsorum corum
subditorum et ephensibus
Concludit et phi 12 in ethic dic
in sorsum Ecia nolunt male
disponi vnus qui pemceps et
vtinam d 3 politicorum docet phi
losophus esse optimam policiam
ubi vnus solus principatur et
pz 4o quia ubi est vnus principa

ad excedi
mados

ubi pax & concordia magis mu
tetur sed ubi unus solus pre
ceptis dicat. & ecce quam unitas
quod ubi plures principant. y
mo ad plures principant ibi
raro est concordia. Item pz qz
vetus unita est forcior sepa
ratis sed quia in uno principe
unto diuendi est forcior quam
in plurib; sicut pz q simulta
tratim nam sed post cam
trahere non aut ille solus
& decanus hor est pz d nat;
quia omnia membra corpis
regunt. prund anima & omis
pare indiuer. ppter mu. Apes
et hic unus ductore deo et
sole post unus so mudo & omis
mtio sp ad. ad aliud unum
& ipi monasti in ecclia prund plana
& ego stus bnedi d e de pot mu
nasti in ipis mon. di
ci abcisi acubi & abbas ne
puter se sedni abbate ec propt
dissensiones & scandala q ex non
unt pri paci adulacione Et ui
demus p exigencia sedni ecclia
dni de ecclesie principi Cum
ppiquitas non quantes sed mu
rege ce d penuria non grande
de pace molestat & dissencia
uts maxime deblesit quoz vas
tat non est aliud causa fuit
qui ptulis principis disci damnau
Scriptu uidemus ob qm sub unu
rege sunt pace letari Iudaii
floruerunt & de hostib; suis fili tri
umphare Et ecce mori non
sordmatoz qz si principes aut p
lati essent sibi mori sub ecclie
seq unu est subalio quo ad
pratem Hia d ecclia non se
quitur ut pz de regib; qui p
pb imperatore & de abbatibus
bed Ciprian Sub abbate esti
& d archiepi sub dno papa
Et de i mordinis d ido corpo
pub dicitur qz pace pluralitas

principi aut platorum nid id
corpus subditorum ctuq ucr m
tomacien non sequent sed
ap. monasti. pz sibi specialem
abbate alius constituto sed
si essent duo abbates d eodem
nasterio non dubium quin scis
ma fiet mt fiet & discordia d
abbates & sectis quod fiet qz
alij monachi isti abbati fauere
nt sibi adulaten & conspira
rent contra alium facient alius alio
abbati qd periculosum & damnum
est nec qui dubitat ex eccla
uidemus fieri et discordes a pri
principia regentes autem
pax et concordia conseruatur
Item pz exemplum si duo principes
sup eundem pleni aut du duo pri
cipes essent pacis insapiens aut
insulinandi penam d consilia
tum prudentia aut si essent pacis
Et pacis alterum sup fluit qz
p unum posset plus esset regi et
aut impacis tue impsiorum
videns se ipsum tempnu ipsi alium
p sequitur & unus disordia ori
retur & p quod res publica periti
dimittit Nam ut dicit doc
tores ipso nascente hodie ex
tubatur et & omis ipsi philo
ri ex unu causa assignant
ista Nia pletus subditorum quod pe
rodem alienigena prege am
biosi & tyranni mu & auditis
nouis natis regem uenit Se
decorum timuit ne isti duo reges
dissidant & bella gerant & pu
ob ex quibus plures grauat dap
nificentur & ita desolaretur
sicut ostendere solet Ex qua
ratione miseria digna est
q principes sine plato omnem
sunum gregem & quidem de suo
grege insapiens d pon. & in
uitate excellent patet hor
ordinem quia omnes subsecu
stitutos regere ordinat. deg et

gubernare debet. Alpertinasius
de conditione requisitis ad bonitatem
plateni aut principem sed in plures
Nam si desint a historia aut
alicuius certi non dubium quod
cura presidendi deficeat dicere
bto greg. in suo pastorali c.
xxi. Quid debet actione plus actu
transcendere presidis quantum dis
tare solet a grege vita pastoris
In hiis igitur signum sunt ad dignitatem
in bonitate perfecerit sit omnis
ne plus ab hiis cuncta
Unde si se quidem et metipsum
se debuerit an dignum est sit
cathedra sedatari ruit intra
et mores sedatari conditi
dicente bto greg. d. xxi. sui
pastorali. Sed hec itaque sequi
debet quod tenendi nisi intra
tutibus pallens exacti ad
regimen venerit utilibus
uere vacuum in coactus ante
dat. Secunda q. Quantum
ratio creatarum honori dum
subsunt p. quia ad unitatem
creationem dei ignoti sint qui
ad bonitatem sapiam et potentia
voluit quo sint perfecte creatus
gaudere et principare ut homo
dei amplificetur quia si non
videmus magnitudinem suam bon
tatem non cum agnoscemus
si non agnoscemus non hono
raremus Unde psalmo Quam
regnum tuum dicent et potentia no
stra loquitur ut notum faciant
filiis hominum potestatem tuam et
gloriam magnificentie regni tui
Et quia una creatura non po
reputat omnem dei bonitatem
sapiam et retate eius perfecte so
optuit multas creaturas sic
adipsam imitatione Videtur
nam multos in suo pulchro
creavit principes angelorum
unus alter est panis perfectus ou
et totaliter ut speculum virtutis dei
quasi reputare sic et d. homilia

m illa finitur benignitas d. illo
mitatis d. illo pacis d. illo iustitia
et de aliis que omnes sunt virtutes
sunt in deo omnes et in creaturis
relucentes tanquam in speculo fissi
unt Unde totum omnipotentia perfectus
reputat dna. centrica bonitatis
quod dupla ratio geresis Con
tezera in rebus aut quantum est
sit perfectus tatesin pauperes
pe quia azyma nec habebat
totum mundi figura et perfectum
quibus quam id in ea quinque
quam gem. tpe diluvii et
mysio erat latitudo sed unus
cubiti ut habet gen. vi et de
bito assimilat sublimitate anni
ad designandum q. perfecta sui
radia pe et per d. na celesti
um. Infinque spere pauperi
bus mortalis monet quod infi
nitus Unde et corpo lunae q.
est infimum int planetas int
tiplici motu monet pinde et
pin mole solis uno motu mo
tus sui perfecte quecunque perfec
ta sunt plures indigent int
homines hoc id aqua Ad
totum infinitum est inter s. simus
Salomon et multi vocati
pauci id electi q. perfecti quia
pauci se ad gratiam capescendam
disponunt tpe motu pestilentie
in ab vegentes Unde inquit
congregatione et si non pateret
aliquid quod intra est similitudo
et secunda recidendum quidem
pauperem dicente bto Commu
ne ducat petanquid multum
suffecta dz esse cui multi de
quia cura est fiqui et bonitas
d. multitudine quia virtus est pau
cum vicum id multorum et
quia difficilius est assequi sed
virtus cura difficilius primo
et thesaurum Unde pauci adituri
ascendunt et p. quod pauperum
secunda pars exemplum id int
totum Concludo ea intuitus

rerum creaturarum est propter
utilitatem earum pro quanto sunt
plenum. Nemo sibi ipso sufficit
et ad supplendum insufficientia
alterius requirit ut unum
alterum subleuetur. Vnde in da
mnis scriptis infertur. Quia
qui ab alio iuuantur et confor
tantur non deficiunt. Ideo
quidem vanum sit pretium facere
ut nullum alterum indigeret
sicut enim est in microcosmo
scilicet in macrocosmo aut si
est quod vnum membrum alterum
indiget sicut manus indi
get pede ut quod oculus indet
homo quaerere adhuc existimat
homini deficere. Sed deus dixit b. paulo
1 Cor. xij. Non potest autem oculus
dicere manui quia tua non
indigeo aut iterum caput pe
dibus non est in necessario
Sed ecce ut vnus locus corporis
fuerit posuit deus plenitudinem
rerum in eorum ad aliquem de
fectibilem ut iniuitas indige
re clarius ostendat superbie et
plenitudo ab alio impensa
caritatem conficiat vnumquem
vnum multum. Et est multitudo
non solum hominum sed etiam rerum
Concludo quia diuitias re
ligiosorum in diuinum et diu
tiarum ronabilis a sanctis
patribus est instituta. Primo non
ut habitum est de nutabili
diuitia sunt dicta sue opa p
que ad finem religiosorum pertin
ent. Secundo illi ad caritatem
pertinent hospitalitatis vnde
ficiunt alii per exemplaris alii
per manuum laboreum redi
quibus non inclinatur est ad
hoc in illo fundum et altium
et hoc exigit quod aliud
nec in fine est et expedient ut
vnumquisque pendetur hoc fi
ant separitate sicut decet

oculo et
oculo pede
indiget

tabo corporalis tu non omnibus
vnus. Sed eum alio expedit a
quentur nam pendit homo de
diuitiis rebus secundum diuitiarum
gloriam. Et hoc exemplo
sancti bernardi qui de suo aperto
cum in fine nisi religione
Clunacensium. Et. Et. et stare
ego autem mea tlem languore
stum cum pecunia forsan ad ne
cessaria. Et hic stud testat
quomodo adeuranda sue au
infinitatem quod ipse credit
pecunia volum dicere religiosum
ergo iusta quod legamus in mis
sam. Et quo mihi quatenus se
homo sentit ad mundana vicia
inclinatio tanto adeuran
dum ea que ad instar piscium
mediorum qui grandibus in
funtatibus non implent sed
pecunias austeras solunt
aperiare. Et ideo secundum beat
hardum religiosi sunt sicut
valetudinarium illud est officium
ad morbos curandos aptare ibi
and infirmorum plurimum
per abstinentiam delectabilem ibi
sanat superbia per humilitatem
subtilem. Et per patientiam ibi
tranquillitas sanatur quia ille
hospitalis pedes et potus, mu
denciam ibi inventur re
medium contra auaritiam contra
contra voluntatem paupertatem
ibi curant omnia peccata insan
lo antea purgata. Postmodum
corporis affectione ibi fit primum
afutur per orationem aut
putatione vnde utile fuit ad
plures religiones instituti
propter stultum vicium et hoc
indecentem. Sexta ratio
ne dicit religiones plusquam
re sed et fieri id quod in mo
nasterio plusquam re. Mul
tum utile per hoc quod potest sed
minus ad quod ad mysterium

monachus ubi aut multi pla
cet ut habeas sterum con
tubernium incipe te deus doce
as et ingrediar absque ductu
re viam quia inquiro ingres
sus es insolitudine cito suscipit
superba et si parvi iecunant
hominem indi putat se alio
moenti oblusa quia sui indi
ratum et non apud voluntes
alienos suos et quod gula po
posit perrupit manu domi
mantes noluit nullum retre
ancis infiores se putat rebe
at a nebulus quia mollia d
phor b scam plurim coniuga
tione emendat et mysteorum
solitudine ostendat deque
tamen postea indeni an sit
vita solitaria preferda est in
quid invenerit sogis utilis
est finis plurilitas d monaste
rio ut unus ab alio discat di
versas virtutes sedum scam
ab illo discat humilitatem ab
alio patientiam ab alio silentium
ab alio orationem vitare ut dicatur
sicut secundum et bonum est habi
tare fratres in unum sicut vetera
dra publica retraheante nica
et si non amore iustitie tamen
amore pecunie et redundie rubo
re sicut ferrum fit quam in
ignem festinandum admittit
exterius et deus per unum
bonum prot toti institutio Ce
nobitarum enim quod secundum sanc
ti benedicti auctoritatem fortis
simum est genus monachorum
ut plurimum mundi enim conui
gatione gusant Sed an
melius est esse d manu fratrum
intrare ubi agit est gregario
aut ab inter est congregatio
nam est una iugula gregalis de
de videmus in aliquid diuersi
est maior congregatio et ubi est et
ait religio et ibi senes
sunt hominis morbi decorati
a quibus humores tepida lac
dulce mastinum obtunt atque
et indemum inanes et gregario
nes idiotae alimonia et
destitutos propter diuita pra
uam et insuetudinem semorum a
quibus humores venenum et or
dinatorum sepius habuimus et
petunt et ipsos de prunis conui
garunt quibus iperpium indemum
unde parabolis ut Respondet
p ductis gelidis quasi pmac
ipsa in manibus gestarum
ubi sunt semorum ordinati mu
ros et ubi non sunt summa gra
uamina Regio pretipue ar
nobium in corum primatum
salubris est statim religiosor
pz hic gelu quia semorum ordi
nati mores transfundunt
se ad humores et ab assiduae
inhonesta gustatione unde
omnes efficiuntur morum con
mendabilium ut hic antiqua
sedes ut corum qui antes parent
ubi efficiat unde illi est et
dum fere uxerunt semotes
bus institutis qui miraculadi
indeuerunt et mandat de
et sceuebant quibus mortuus
ad idolatra utebant ut vete
ris testamenti testat historia
unde maxe pendet disciplina
religiosorum in ordinatis inibus
semorum sicut cum mercatorum
sigillum impinitur ymagine
accipit sigilli sic humores
mati et morbi magnum enim
debet esse ut corum humoribus
ordinate et honeste se exigant
quia sicut ex doctrina mater
quod mercatorum iste qui standali
sant vinum depuscat istis im
non solum incurrit penam pecunie
forefact sed mad sedet pro
ambulat et qui exemplo cor
ad illud faciendum sunt docti

ea in mo
ribus pari
ant unde
semorum

unde decollaronibus pend
legium de quo sancto scire
qui propter sua scelerata
cogebatur sibi relaxari de
gore consacrationis venenati
re ita ut non poterat servi
gorose et dixit unde sicut
prius unde nullus junior
senum volebat sed permit
tere habitare ne extinta lava
et remissa consacrone ad
sui emendam protrahatur et
dei misericordiae ubi re
gum principum ac nobilium
non sunt minima granaria
quia ubi talia sunt sic sta
tones prudentes ac hospi
talitates fieri dicunt exigen
cia docet quia media con
gregacio talium prudentium
retinere insistit et congregat
per totum annum ut vix talium
pensionibus sufficit ut anno
elapso regum plus ac pre
cipuum prudentibus quod fuit
pensionibus insudamus si
ut con antiquis multi actus
se abstrahere volebant po
cius tam amplius cur
se demerguntur sicut qui fuit
et latinum officiales magis ut
religiosorum ut quia dicitur
est nemo qui dubitat Vana
et regula benedicti tradit men
sam abbatis esse dabare ad
hospitibus et peregrinis quod
puto intelligendum pro depau
peribus quod dimittitur Unde
officiales isti rationi mors
et pudicitiae causae insistere
non prius desistebant granari
et continuis cum de quibus
officialibus ceteris condicere
in posterum loco ad memoria
renda Sed et de magnis
congregationibus multi disputant
officiales multa negotia
multi veteres temporalium

multi extra monasterium de
nullis Ecclesiis et de
qui quantum ibidem expendunt
pecunias sed per intuentia
et de magnis congregacio
nibus esse solent minima solli
citudo de expedienda provisione
per intiplicitate pensionum
et redditum quas possessiones
et diuitias reges et principes
et nobiles considerantes re
bus ista monasteria solent gui
re et ea quae accidunt quia hi
sunt sapientes ubi multae
sunt diuitiae multi sunt qui
quaerunt eas Unde hodie
opulenta monasteria plus transi
runt utilitatem regibus et
principibus quia quidem cas
tra spectant ut hoc monasterium
plus potentiae impendant
hospitalibus nebulum parvum
plus fratribus de monasterio de
finentibus quorum tamen de
tertia omnes elemosinae mo
nasterius sunt collatae Unde
sequitur alia quae immediatibus
congregationibus et de paucis hae
datae possessionibus videtur
esse facilior magis omen
dicitur et sed quia inter
mediorum congregationibus
non habetur respectus ad magis
nas diuitias ut fama se dif
fundit magnarum diuitiarum
Unde non tot pacunt granaria
nisi ab hospitibus peccunia
prudentibus et statutis bo
nis ibi tertia sollicitudo
de expedienda pensione et fratres de
facile et paucos officiales pos
sunt procurare saltem volens
et medium procuratione esse con
tentis superflua respuentes
et quia ibi fama viget pauper
tas apud nobiles monasteria
granantes nisi eas granat
et quia paucarum personarum

si prouisio non magna cum sol
licitudine requiret nec mag
nam familiam deo deuotam
parere erit minor sollicitudo
2 minor zelus dicere quo
status religiosorum sed religio
nibus secundum hymnum degen
dum saltem si plati sororum
suffultate aut fauorum
2 obsequio multitudine aut
sua pompa 2 fastu equorum
Oppositum oppone nos indu
cunt tunc ad 2 si monasterium
esset in redditibus terre tunc
suffultus 2 pompa predatorum
austerum claudant aut redi
tibus habundare Vnde si
quis videmus monasterio
rum alicuius esse oppressa et de
bita gramari propter suffici
entia oppressionis predatorum quo
status religiosorum predicabo o anima
rum quod de eleemosinis prodi
uno cultu donatis gutturi
suo 2 ventri 2 oculis hominum
apponunt et consumunt dilu
pidantes adustar istius fer
tur nobis mariti abigail q
communis sunt ut communis
regis faceret ut habetur 1 Reg
xxv o qui 2 substancia mea
te pertinet ad prouenit illorum
qui subiaceant monasterio sup
plice consumunt deuorare sub
rem 2 fruunt laborem nisi
hominibus non sic domus sic
tus fuit qui sicuti et antiq
de ostenda bethleemitica sub
pretio frumentum sibi illatum
tamen bibere noluit sed libauit
eam domino dicens absit ut
sanguinem illorum qui pro fide
2 anima pretio bibam ij Reg
xxiij Vbinam ad o monasterium
est magna sollicitudo psalmi
2 pauperum gramina hospitum
2 antiquarum hominum mores sed
rum quod o sicut esse o me
dicorum 2 inerdia amplectendum

ibi uterque status est quicquid
uis o Carthusiensium cenobiis
qui pauperum firmum nisi sta
tentur 2 corum predati fastu
mundum abiecit 2 p vnum p
mateream pene omnes proce
rantur 2 nimis hospitalia gramina
dorum pacifice 2 tranquillis aut
quiescantur pene nit omnes
reductiones Dolet et obsecro
multitudo 2 superfluitas fratrum
dimittere apud opponentes hy
minum gaudere simplicitas uero
2 paucitas corum solet pau
pertas notam indicare quae con
silent imitanda Nonnulla
dicant multi sancti beatitudi
quotiens solet impetrare
sue 100 monachos o nomine
suo reduxit doo sermonem ut
legenda restituit quia illud
paupertate vindicant subtrahi
sancto patre 2 multis ille sce
bat regere 100 quod hodie vnus
abbas sequitur fere tunc et si
hodie vnus abbas dare non
dissimulerem cum duo milia
fuerunt o domi cultus amplitudinem
congregare si quis
hic 2 laudabimus cum Ad
augmentum igitur an oppum adpin
dendum domus gaudet vnitate
propter oddam suam pecunia
sed aequo vna natura sibi assimi
lari non potest optimi ergo
quod multiplicare bni et de
fectus apte naturae quae ex
multiplo sunt non apte dei ad
mi dicendo q multitudo non
ordinata minuere solet confu
sione quae autem ordinata est si
cut omnes naturae sunt addo
ordinate deo minuit mag
honorem quia quisque ad
mi dicendum q in eo vnus
est perfectus quod multa si
minutius non cum plures
naturae sunt perfectae sed q vnus
per ordinem

ſua derima et unde
cunam quamuis ſi
uerſimiliter cicta i.
Et quo de plurialitate religi
onis uſum ſit cur tot reli
giones ſint inſtitute quia
eccleſia non arcanis cas inſti
tuit propter diuerſorum mer
borum cuiuſmodi 2 impoſſi
non impoſitis 2 quia ſed
eccleſia amicta debet eſſe in
uestitibus tanquam filia regis
ornatiſſima Et hoc deſcripta
ſunt instituti ad quod reli
gio ſit quod gloria proprie d
facere eccle quod ſi quan
ipsa decentiſſime ornatur
2 cum ita ſit quare annulis
tam horridis armis 2 dal
ta gloria? 2 tanquam deſpec
ta et odio habita Et ſpon
det mihi unde causam aſſig
nans propter pestilencias in
regionibus conuiſantes qui ſua
tempi conuiſacre religionem
tanquam inceni ſiuam detur
pant ad ſedus ſalomonis ſmaz
filius inſipiens inſtra et me
que unde nos questio Utrum
Hic prior inf bonos religio
ſos qui ſantes ſemp ſint demo
nasterio expellendi quia dic
dyalus auffte malis et mali
2 ſolet d 2 transire ſui ſi
quis venit ad nos 2 hanc ter
tiam non affert noluere
ipere cum in domum ne me
a dicit qui ad ei dicitur
quia opibus ad malignis
cum Ad hiu paulo ſimil et
auffiramato debet 2 ſecundo
hanc nap ſaluandi ſint
tales ne d domo recipiendi
vide? 2 q ſint de monaſtio
expellendi Non dit beatus
ſoimi ut habetur d canone
Et rande ſint canis pui
de 2 ſcabioſa omis 2 ranulis
repellenda ne tota domus

i maſſa tota 2 pecora aede
at corrumpitur putrefiat 2 in
tait Arcus d alexandria
una ſcintilla fiunt ſi totum orbe
cum flamma ſi pungata et
Sanctus benedictus d regula
iubet ut fres abſtinentes ne
una omis morbida totam gre
gem contagiret exquibus au
bus auctoritatibus claret
q hi in ordinate viuentes
de mon? ſint expellendi et
dicit dicent adam de paradiſo
ut habetur gen 3 quia propter
dignitatem ſui pretium non
debent minori voluptati ma
nere ſicut? 2 hic ad monaſ
terium ſit ſicut paradiſus mito
talis inordinatus fiat propter
iori ſanctitatem et carendi
In oppoſito id est gregorius qui
dit Iſpe ſibi et quia bo
nos non et qui malos tollere
nolunt dicit ad eſſe remit
quia cum malitiſe id est
Et dicit beatus paulus 2 ad thy 2°
Deinde dei non oportet litigare
ſed manſuetum esse ad omnes do
cibilem eſſe patientem cum mo
destia erudientem eos qui re
ſiſtunt mitari ne quando det illis
det illis deus penitentiam adcognoſ
cendam veritatem 2 resipiſcant
a diabolo laqueis a quo captiui
tenentur ad quod voluntem
ut? vide? q ſint pellendi 3
q quibus non ſunt de monaſtio
expellendi Utrum eſt omnis
deſcriptio Videtur et ſecundum
gregor q boni pueri aut ſegri
ſunt inſi inter lo quod malis et
in quod inſi d infernum Dara
aut prout et d medio rei 2
infernum ſe ipsa caput malos
mixtos cum bonis Ad 2 thy
2° In magna aut domo 2 ut
Unde ergo creditur eſſe cum
gacio quod inſte habeat bonos
2 malos 2 quod ad electos pertinet

quos dam ad infinitum spectantes
quod beatus Greg. probat de
duobus filiis Adam s. Cain et
Abel de duobus filiis Abrahe
Ysaac et Ismahel de duobus
filiis Ysaac s. Iacob et esau de
ecclesia nec Cain qui erat malus
et alii boni de collegio apostolorum
de Iuda xpi traditore de septem
diaconibus mt. quos nicolaus
hereticus et sectatores fuerunt et
de aliis multis exemplis et
prut plurimum plures sunt mali
quam boni Si quaerat aliquis
cur deus permittens laborantem
deserere omnia mala ab ecclesia
cur mala fieri permittit in eccle
sia ut heretici sectatores et mul
ti homicidi adulteri fu
ri latrones et cetera an nonne
Est secundum prudentes esse hoc
//quod malos mixtos bonis
ecclesiae bonum // et cum quilibet
artifex opus suum facit quanto
melius potest cur et de Iuda fuerit
quia mali non sunt de ecclesia ad
ipse est artifex non errans. Veri
tas non fallens. Et quo ponit
prima declusio dicta Mala fieri
in ecclesia multo plurimum ad dei
honorem et omnis declusio veri
tate Sciendum est nihil deteri
//Iubin
//est aut esse debet quod deo ordi
nata sunt sive creantis sive
redemptoris et iure gubernatoris unde sicut lutum in manu
figuli sic quilibet creatura in
manu dei ad praesignandum ea
quae quid ceteris Unde non debet
quisquam existimare quod aliquando
ecclesia sua fieri nisi ipso faciente
aut permittente neque ipse aliquid
rem cogit faltem rationalem ut
coni quod ratione sua indicat sic
ut aut augeat res deus condit
ut eas prius motus agere faciat
Unde iuste permittit ut multa
mala fiant in ecclesia et omnis
in conflagrationibus ut illucescat
ordo pulchre sive sapiens et bonitas

primo pulchre sive ordo aliquot deteriora
quantum est sive pulchra ut ter
minum quodam sibi et sive cele
ste noverenon pte. sicut dici
mus nullum esse potentiorem
quam magis sibi obedientem pro
pterea cum ignorat mala sua coni
dam aliquot aliquot magis
potens quod sibi gratiae punit esse
sibi noverenon vt Ut ipse et
sua sapiendo aliquot cum sapienti
et sui quod primo mente ordina
re ipse omnia mala de ecclesia or
dinat ad bonum sit ad sicut fidelis
hui salutem non est lex vinci
si aliquo non moderetur neque
gloria martyri est de est mis
cent truncatores sanctorum
neque parcat ab esse nobis nota
et particulare flagella nos sustinuimus
set cum gratia sit mala ordina
re de bonum finem eius non punit
tere ea sit de certa dicit enim
beatus augustinus In conclusione
deo ultimo sincere mala fieri
nisi ex eis fide ducere bona quam
de medio Et ipse rationi sive bonitas
aliquot quam non statuit se vindicat
si et postabilis sit malitia et
recognitet ne perit sua creatura
magno ordinis magis posset quod bo
nitas et benignitas reluceret
nisi in eo quam unus flatus posset
omne malum confuse extinguere sed
tamen ne dum non extinguit
sed et eis bona quia laetitia
et mala aequisita ita ut omnia
mala semper floreant in palmis
dancia et alleluia et in hymnis in
di gloria et poni omnium plus
quod bonum quod unquam esset
honorem amplitudine benignitatis
et bonitatis nisi per aliquem malum
et omnia sibi esset ita indutus
deo enim pro homine deferti
bilem ferit et relinquit eum
de manu adiutorii sui ut per
generam agnoscere ase ad spe
et per lapsum quod sua bonitate

nd fi origenal

non solum augmentum mundo
rum mysterium pstitui ipm
posse 2 fere restituere detrisce
ad istud magis pduranum lo
mendabilem parentis & supe
ram qm pt q[uod] sunt hodierno
pstino statu restituere Qd
ait b paulus desiderium pstat
pmo ad phyl ubi ait si dies
serimo 2 omnis ait pione dis
mit quia ypnis venit d qui
mundo potatores paluos fuit
quod pmo ego fui idcoo mi
seicordiam consecutus sum ut d
me primo ostenderet ys omnis
patiam admonitionem qui
qm redituri sunt vitam eternam
ubi ergo superhabundauit 2 gratia ut ab
bi dicit 2 pōm suam mpiaru
one ondit ipm mdurando p
ut hetur adhuc w Dicit em
scriptura pharaoni quia hoc
ipm excitauit te ut ondendam
te virtutem meam et ut an
nuntiaretur 2 nomen meum d omni
terra Ecce pōm da pma
licet pharaonis ostenditur
In quo consistit honor dei Et
2 bonitas dei p malicia hom
ostenditur ubi ubi paulus dicit
Qd si deus volens ondere iram
suam 2 notam facere pōnas suas
sustinuit in multa patientia va
sa ire aptata d interitum Ecce pa
tientia dei p potentia hom on
ditur Et sic ut onderet divitias
glorie sue in vasa misericordie que
preparauit in gloriam quos 2 vocauit
ecce bonitas sua ondetur 2 m
alitia hom Unde sequitur conclu
sione esse vera sicq mala divi
norum pluriplicantur sufficiunt
Secunda ratio mala que
d mundo fiunt multiplicantur pficiunt
ecclie pr hi ratio Nam dicitur
primo simpliciter malum bni ordina
tum suo loco posito eminentia

quod est
ostendit bona Et quia verum odio
ille suum profamilias ut domi
est illorum finem esse aequalem
nisi quillo stet magis bonum de
rere quam si illud malum non
fuisset 2 pr in exemplo ad pōm
pe de thesaurorum in scripto pri
scium cyprian sancti 2 aureas e
cultis refugatis publicior est ex
raptura quia si non haberet raptum
non quod propter raptura sed
propter ornatum aureum tum rap
tura est ostensa Et ecce dicit
bonitas 2 corum pfio clavum
velucessit exp mixtione malorum
sicut rosa rubetis dnis spma
tum unde 2 plus idomenam 2
dicente b paulo ad phylip 2
mt quos lucet sicut lucaria
o omnis vni vitate et mentes
in medio nationis prave 2 pra
verse 2 sponsa christi exp mixti
one malorum commendat quinon
dam 2 Sicut illud mt stimas
sic annuta nica mt filias Et
quia deus permittit multa fieri p
mundo 2 si iuste non go ob ad
nisi quia p sicut ecclie 2 pri
pue sanctis credens omnia cor
pam 2 in bono sicut apostolus
ecce quem casum quia stimulo
carnis datus fuit paulo apo
stolo ne imaginando revelationum
extolleretur tum Unde sepius pe
rasum sancti fuerunt resistere
quia plus cant ad casum Et
pontius sup hoc familiare exem
plum ad hoc quod ipm pe
pars non curante volens ex
rasione dare ut potius ad tunc
ar 2 dilatat voluntatem pmit
tit ut latrones stram eius d
predian 2 et quosdam captiuant
quosdam trucidant quosdam spo
liant videntes aut subditi ex
seipsos abhostibus tuerunt vates
refugiunt hinc adregem cum

rapturam

timentes cum diligentes uere
ab hostibus defendit sic 2 deus
qui est rex celi 2 fere scriptum q
multos sibi uerere pt permittit
mala ut timeamus 2 diligit
omnes qui amicis qui non pos
sunt adiutorium hre Et permit
tit deus iuste aliquos ruere deposita
in primo sch illud adro p mo
propter credit illos deus d pas
siones ignominie 2 qui miser
dibus est sed desiat adhuc Et
si omnia mala cessarent d certa
ubi esset palma maturi ubi nu
ce victoria 2 corona deceptis
rumibus ubi esset pacia sanctorum
ubi denique xpi passio p iudam
traditorem facta si nulla mala
fiussent Etiam quia pa
tientia dei qua tollit malos
2 eorum malicia laudi mag
nam parit mori de bonis ad
traq; eos adamarem 2 timore
dei et ad humilitatem 2 ad situ
tollerandi malos Unde nere
est sedum finem dni salubri
salutem ut scandala fiant
et uile sanct non aut stuti
le dantibus occasione si anda
li aut scandalisantibus Unde
multa bona occasione hnt
a malis Sed p quartum v.
malum est deprcione omnis si
mitigatur de qo deprcione si
sensali sic malum non est de
prcione omnis quia sic malo
omnisum esset prfectum Et aut
quid deprcione actus hominis
p actus est deprcione omnis si
est occasio alicui boni acquirendi
sicut vulnus in corpore martis
chirurgent Et aut quere si
mundus esset prfectior sine malo p 2
si considerat malum in se prfectus
esset sed malo si consideratur multi
tum bonum quod ex malo occasi
onatur est tunc mundus melior
est esse tunc malus quia dei
tiamus bonum dicit ex ma
lo quam bonum id quod ma
lum corrumpit ut p decepto
fructo aureus circulus aureus
vulgato Et ista ratio sic
3a Heretici in ecclesia mul
tum sunt utiles p 1o ex quibus
dicit quia sunt occasiones
multorum meritorum quia san
tis in ecclesia subsunt Nam
p eorum crudelitem multa
milia sanctorum palma mar
tirii coronantur 2 p omnes
tiles esse ex quadam tone
p mo quod doctores sancte ec
clesie non habent occasionem re
volvendi dumas septuaginta quod
sancto nisi predatus quod tempus
sumpsuo sepornt: venerabilis
ud hetu asumpsuo aeritatem
ut nuclei dum septem tempa
grossiori deposita diligentem
considerent quot ceu volumina
sancti dicti quot studi scrip
quot origenes 2 certi sancti
posuerunt magno studiosissimi
dumazii septuazii ad lucem
p diuerunt que magna bo
bis patuissent si heretici non
fiussent stoudere porcus amin
tudo ipse quod corpi amadure
consicient 2 tamen pugnacuz
stymachi 2 ex gitis sanitatem
indurit sic stadium est de heretici
qui quod de ipse aliquem sint
utiles tid deo agitur 2 p eorum
actum multa bona fiunt in
ecclia deo cor ad tempa p mu
tente qui ex mal bona sor di
cere 2a ratiocinatur q sint uti
les Nam dit btus paulus po
roz 11 Nam oz hereses et ut hi
qui probati sint manifesti
fiant p arrere cum 2 crassiud
ud in ecclia invalescentia
hi qui putabant fortissimi
esse 2 id quo fuerunt fiusse dei

lissimos et ab hiis cognoscen-
tes esse tales qualescumque puta-
uerunt. Nam milites ad nos
in acie cognoscere non preci-
pis si bellum et ad quos forte
stare putabant. mor medio
septaginta uento asina astu
balitate deflexi sunt. Nam
dicit papa Greg. d. xxpne
cum. d. omne. Si nunc xpo
in tanta ho. glia non com-
portabitur xpo. xpo. ad non
licet. 3a rone pt. q. sunt ut
dicit xpi fideles indentes non
se bella heretico consuere
2 indentes se eis pcuis iubi
non pualere. rate hui ut ecclia
ad dim adulterium require
spernit. quam non nisi aut vin
bus sine fundo poni cum
impendere sicut imperatore. 2e
conclue. plato et dicere qu
latrocinio impetum fundere
trare voluntate pmisit ut ma
gis timeatur. 2 diligat. Quar-
ta rone pt. qua ex multiplica
rone hereseos aqua dulci poni
2 cum una in doctos sunt q
nisi tantum fundentur heretici
corum semina ipe sat 2 pt et
vult suos doctos 2 pdestinatos
in fide integritate prohinare
posse cum nisi non pualebunt
aduersos pdestinatos nullo con
rapiet eos de manu eius xpo
tegit 2 non audent uerem alu
nerunt quinque nisi fozend 2
semenciad non ecclam. Et ipse
2 alius rationibus liquide clarer
q. heretici multo sunt utiles in
ecclia non quod sibi sed ecclie et
fidelibus et pdestinat quibus
omnia cooperantur in bonum. Ad
tio d. Iustine ipse sunt utiles si
p occasione. Quarta ratio
licet heretici in ecclia multi
sunt utiles tamen non sunt ab ec-
clesia tollendi. prima pt. ratio
pt. qua ex predenti ratione

sed 2a probatur sic secundum thomam
Nam gera heretico dum sunt
fidelitate. vnum q. est apte ipsi
alium apte ecclie. Expte quod
ipsum est petitum p quod ancne
runt non solum ab ecclia p excom
separari sed et pmorten animo
excludi. Ipsum ad gramm. est
d. corumpere fidem p quod est
ne vita quam plus ecclie pecu
niam p quod tpali ute subici 2
unde si falsum pcuie ad alu
male fecerit p secularem principes
iuste mente tradunt. Intuma
gis heretici statim p quod delicti
conuincuntur pnt non solum ex
communicari sed et iuste occidi. Ex
pte autem ecclie est ma ad carita
tem qusionem 2 ideo non statim
condempnat si p pma 2 2am
correpcio. Ut apl docet pri
modum si adpetuam mucma 2
ecclia de aut confusione iam
desperans adem salutem pnde ad
ab ecclia separande p ex cor suum
cultrali relinq. cum iudicio se
culari animo estimando per
mortem. Et sed quia si sunt
utiles ecclie quia non sunt tol
lerandi ad quod utile est utiq.
est tollendum 2 amandum. Ad 2m
ad 2e licet heretici sunt utiles ipse
ecclie 2o p dina ordinationem
qui sed multum ordinare bene
non tamen sunt utiles ipso ecclie
ex corde ipsa intentione. Nam non
intendunt p se utiles esse ecclie
sed corumpere ecclam in fide
2 moribus quod est maximum
nocumentum. Unde multum re
spiciendum est ad cordis pusam
intentionem quia ad dei ordi
nem deus ad cordis malicia
am ordinat ad ecclie utilitatem
propter ecclie constantiam ut
deducit et in conclusione 3a
et ad sanctam sapientiam rum
nandas ut tenet ex auctoritate

pigriam ut dicit augustinus. Item
d aquis quequo dicitur tollant ab
videtur quod et nos debemus ab
tollerare Adhuc 2° quia non qui
ste Haec qui quia deus sed
eos ad bonum eximare quod nos
nesciimus Unde non sequitur quod si
vos de erroneis omnes latrones
tenere eximare sic a deus de
malum de certa sua deberet
educere Item d aquis domini
mandant ut ex eis sunt
ut zizania mittent crescere usque
admissem ad go zizania p
doctores intelligunt Hetici 2°
quia non sunt eximandi sed tol
lerandi ad 2m quia quod zizania
non pt eradicari sine extirpatione
tritici Ultimo quod fideles
infidelium in certia sint tolle
randi p 1° quia ex ritibus infi
delium multa bona 2° de certis
bona intrinsecus 2 intra ma
la auferunt Nam in certis tolle
rat metretes 2 usuarios et
alios publicos peccatores quorum ecclesia
sit bona ut 2 ad bonos usque con
tinere licet quod infidelis 2 tales
publici peccatores gravant peccatum
Unde dicit augustinus auferre me
tretes de ecclesia quamvis 2 turbat
omnes libidinosos 2° certia bona
utitur ritibus interim quibus
alius figuralibus vitatis fidei
quod tenemus 2 inde credit hoc
bonum quod testimonium fidei
habemus ab hostibus aliquid ante
infidelium sacramentum 2 hetico
ritus secundum tuum thomam certia
aliqui tollerant qui erant magis
in infidelium magnitudo multitudo
sed vitandum scandalum id desi
dium aut secunda id impedimen
tum salutis eorum qui paulatim
sic tolleratur ad fidem gustantur
unde species quisionis et ceu cor
2 quare pagam tollerantur
2 sicut omnes spine auferunt rosa
remanerent 2 si finis stalle

cumularetur fata fideles
agrorum 2 multitudo fru
mentorum de horreis non con
gregaretur Secta quod
plus prosit multum utile et
quantum ad vos dicitis sub
se hereditas suspicatur 2° quia thomas
beatus in quaestione sua quod ad
renalis fiscum et alia
mi certa sed de 2 Quinto praecepta
rum sunt aut in fine Quomodo
detur inimicis istis pusillan
imis nimiosis quia 2 te praeci
pere te nomine abluat corpus
abluendo mundando aqua quo
tum praeter omnem tum 2 potando
sanat quos sanando potas Si
quis in ita sanus est ut magis
iuvet te quod iuvat ate hum
te non prend si pare tu abbas
sed comite ex agnoscas Quod
1° causarum te aquarum quae te
omnes sitis magis gaudent quam sor
ro quod sitis solacio tu poly od
bus datur sit solacium tamquam
omnibus simul omnibus fortio qui
omnibus sufficit per gratiam dei sola
cia 2 aliquid omnibus indigeas con
fortari Sancti in quantum gratiae
intuitu lucrati in quantum unum
vis in tuo [illegible] vide
go quos dicitis aut qui gra
uando unum an qui unum
gratiam Ipse fructuosos illi fi
cundatores in tempore exstiti
Nam qui sors labor sit pro
ad dubio 2 interdum praeceptis est
Scienti qui te missi unare in
unari illuste aquisse memin
qui id venit ministrari si ministrari
Sequibus vobis sancti pers nec
ligude apet quibus sit plus
quantum adeorum laboris adiuto
ris 2 pons interim detinatores
sed mali sunt occasiones interim
bonum ipsi plus servati sunt
cum fuit pauli occasio interim
bonum si pare 2 [illegible] et
sathan fuit sto ob occasio iniqui
ne meretur sed non fuit quem

quamprudentiorem sed secundum dei verba
corrigere, et propter eiusdem locum
loquentem gens iniquam et stultam
dabo pro exaltantes et dedit illum
quod christus omne nomen dominus
non propter sanctos venit sed pro
infirmis venit quippe salutem fa
cere quod peccat nulliquam fuis
omicidam potestam adtrahere re
petantes Sed quid ergo in ordi
nat frater in refectorio matri ordinat
si sunt corrigibiles non sint dimi
nandi expellendi per exemplum pro
pauli qui philemoni discipulo
suo scribit onesimum fugitivum
sicut non suscipiat eum, sed ut
fratrem sed ut carissimum frater qui si
bi cum correctio asserens ad eu
qui sibi fuisse inutilem nunc autem
paulo et philemoni quae utile quae
rogat suscipere ut misericordia sua et
ego sancti pauli illud fuit fugitivum
torrentem, et iniquitatem [illegible]
et rogat suscipi non ut fuit sed ut
fratrem quanto magis nos recipi
si cadentes et corrigi volentes non
sunt abiciendi sed suscipiendi et
tollendi Sed dicis quorsum tu
les fratres ordinari suscipiendi et
quam diu tollerandi Ad hoc quod
aliquid respondere possit nisi quod ny
tus petro fuit ad quidam quoti
ens petitum domine fiat et dimittet
ei usque septies usque ad septies dicunt com
mentatores exclusa et habebat inscripto
tibus Et dicit secundum inductum p
habere suspicari fugitivos ut ut et
predatores unde inde quod corpori
gibili gestunt ut tamen inde non sunt
recipiendi Ad hoc respondet si hinduti
tanquam quod pro intentissimo ad
rem salutem geris non intendit
plus fuit statutum fuit excusatio de
moris si iniuriis et corrigi volunt
sed presumit quod per [illegible] non
sint rebelles sed continuam retemp
tor de corrigibilis et distinctio pfid
cum tanta est iniuria quod impensa

[illegible] exclusos a monasterio

in istis tribus modis et per magis
abusi sunt taliter nec sibi fere
sicut pauly psunt delictum a
non recedet ab errore suo pappi
nud et tam a minorem ducens
ad thy letrum pappinta et tam
que in omnem debitatem vestis
ipsius et quemquam quod
in aliis statuit pro ordine re
gule si binderd autem disponitur
ut fugitivi et si plus quadri
bus modis exierunt et cum vo
luerint et penitet ad recipiantur
ylye post xi c iij nax intali
qui sic et Corrigibilis per domi
nastio expelle hinarer ordo cor
rectionis expo institutio ut ylye
nit et ut primo corripiatur solu
mit quinq. et si tuc non audiet
ad ipsey vno ut alij duo pilles
non audierit dem gratie ad
si ecclesia non audierit tam
primo quia de corrigibili presumit
fiendus et quod quinar gladio
finali sicut excoricatus et quid
dus et sicut ethymoy et publica
nus nisi tamen adhuc dessum
dum et quia exquisitaco fin
ura inedicatis et non ere
ducatus dit tam non et tempum
ipsi prudendid et tali sed nuo
ruptione sua primo ne famu et
ledatur et tuerentur anima et ido
occulto primo corripiendo et et
si non emendant se propter cond
tam correctionem exferte dicere
se ad ecclesiam excorticum
to intentionem vocari debent
aliqui tamen et adhuc fame
ant non ledatur quia lepro fa
me quod fame lavat ad superi
nam petrand petrand et si nor
se curatus fuit ceram tuc fa
mia amp quod pend et dordine
ut and salutetur et ido publicand
et certe et si tam ne cellaud and
ent abstinendus et tam nid

membrum est multi plan
nos multorum fratrum in predicatione
mittunt statim de pro accessu u
entes fere abscisionis existes
placabiles et mobiles qui ordi
nem correctionis spernit non adhuc
tentes et fere subire primas vote
tes recipiunt et cos vagos et stabi
les facit et totam radicem reli
gionis destruam dicit plantam
tam eradicant vii et fere illu
m aut pauci et exempti plan
dam primarium rei efficiuntur
nos videntes cade cruente pro
fratribus nos non attendere pas
sim pastor et omnes qui one pro
tam milium et ad gregem re
portant ipsi aut one non pro
tam agrege circuit dentibus lu
pori devorandi eam tradent
put plures fit reniti con dicta
sanctorum prius qui omni diligen
studuerunt et ipsi fere et in sepulchris
sunt nobis poster relinquere
quod certa est infirmas animas
esse agendum put statuit statu
benedicti in regula sua de plu
bus abbatibus dicens quisquis con pro
non emendantur et quod sollicitus
debet esse abbas circa excutiendas
vnd dicit et c. 3 precipitur ut nul
lus omittat adeo quod id de
gregis a dictum senorum tanquam con
silio et tui pauca que sed gram
scandalo in domo prius non potuit
emendari et qui defecti erant
fere declaustri quorum ubi se ser
vituri dicunt mantica pauceum
sites sint in pyx medicinarum
morbo aequo in pede aut manu
aperto pscindere pedem volunt
tum non nisi putida pes pedis
et abscindenda ne vicina pars
putrificat et cum pro tali fere morbo
ad hibe fomenta exportandum
sunt dum et que mollitur
cum unguentis et matur erat et
putrida stant et aut sanum alia
parte remanente et de et
liberi sibi pora non ruduntur
sane infectionis id oriri et cuate
tere ut si non blandiris tam
freibus emendet dicente beto
paulo hymno supra illos du
re ut salvi sint dum bni bnd
bend prud auari zelatores
ne sic correcti fuerint addit
max. vi venedum sit omni sum
rione ut dicit qui omnia potest
optare salute cra infirmi sit
tem cite quanta dnt prede
medicina una anni ad liberatur
fratrum abscisionis put he de re
gula s. bnedicti describit qui se
pius corrupti emendant unde
sequitur 9o octava non omnes con
tumaces mox demoniis sunt et
pellendi per Nam quos super
tumaces et rebelles de quibus
spectat plebat quatuc decerni omne
dies et si fere absondendi de sanctorum
congregatione per expulsionem quos
non clare videat qui talibus dare
occasio evagandi et spiritum pesti
nii secular vite vertendi et lor
ans frenis fretur impedit nec
libera sui voluntate con sua pessi
one dando ad lupos ad devorandum
sicut alii lyor indentes plu
mus cadent de rebellione ad intri
sunt quoplo timet pena corpus
quod aut et metu expulsionis pruden
mag quo ad libertatem et dissolu
tionem quod aut ad salutationem
sed metuit quum acibus gladius
spiritualibus et acuendus sit sua
excessus pena gravis culpe et
carcer inclusio ad illa omnia ad
que sunt medicinalia et spes et de
ipso salute quere non est et
amittere vnde sua lege et sua re
gula nisi dirigetur ad aliud chaos
tred ubi forte illud deponere rebel
lionem et sanantur quorum iuri
um dum fructum ipsi mutare.

et hoc exclusio et de mente
bn̄ bendi nequaquam quod di
rente quisquam malo ne ma
los quiet auffert aut non nitere quo
uelle ut pri tranquillitatem et tuta libertatem
ad male secura consortia et
congregare rō confessionem
debitam subtrahere sin mis esse
sua permittere vnde et quia si abs
datur ut omis indubia aggrege
ut prudum inebriat acrepe qui
cum quid peto nauit ate hoc est
alpnis et publicamy de quibus
dicit dare p̄ non esse demente
b bendi qui tuo rebellis statim
expellatur sed et qmtetur et ver
berbus affligetur ut saltem
sub obedientia maneat et in et stale
fundamentis religionis impo era
dicitur qd tamen fiet si de mo
nasterio expelleretur aut adm
ordinatus monachi destinaret
Di enim talis quinque ter gregi
seu congregationi non noceat
sed sibi et adhuc deo ad et de
sperandum secundum quinquies d mo
nasterio sub spe salutis subrepo p
li autem quod demonio expelle
tur ne obedat ne forte castratus
ne ordinetur alia essentialia abo re
seruantur Vnde sequitur idem
qd solet religiosis de religiosis
et parentibus congregationis tu
banis pp penitentiam et amy am
monitione est demonio expellen
dus hoc qd glo. quia fit non
solum sibi dicit qd sed et alis
fmy p amy inficiunt Vnde
fiant prudum inebriat de pre
sindi ne salui id quod sancti bn
dictum vna omis indubia totam
gregem contaminet recompensa
da et enim sanitas multorum
damnatione vnius dicente ap
plectante damnabit incorre
cay pla pontifice expedit ut
vnus moriatur et non totus grex pereat

Do xi et non timeat hoc esse
iniquitatem sano prudentie fin
suum sti bnedi si vnus scandali
zo multorum recompensandis
pace quippe que sua natura
tolerantem facile potest vna
nimitatem tribuat Hanc non
qd id mundi dignam potest si
fortem instituendum ut non aliter
dant iusti administrate manu
sinas meliusq go qd vnu peri
qd vnitas et ideo non solu
corrigitur non solum grumar si
pace et vnitate firmi instituant
et amorem pmissi sinodi
se cineduint et de mali expe
llendis ad omnia seruanda
et ideo dicit s paulus ephe iv
gladium sanctis et mirabile respi
ciens moysi et ihu resistit ver
tati ut legitur exodi xvii et da
than hiere et abyron amoyse ab
lati sunt deterrasrisina et sedi
tiones ut aut fra cos vnus de
glutinet sic tales a omnibus alios
p exclusione segregandi sunt ne
illi inficiantur Ais autem
mo aqui sicut expellens aut
accedit demonio sio ordinato
vbi p passione fecit expellentis
consilium aut consensio pbens
non video qui excusari pot
a damnatione anime iustus et
omi culpam et hoc sapiendum
qui gladium dat ad manu al
terum ut se aut alium occidat re
us et pomordy p leges et
sacrum canones sic et hic p in
treus et hic pomordy qui
fame indigentem re possit sibi
subvenire scient mori permit
tit vbi solum est rebus aut de di
uiti denegare quanto magis
qui adhuc fratrem fomem vitali
mean incidens moriatur
reus et multo et cum sic plaga
aut stringi alt et et et dicitur

pmissi foueam damnationis si
requisti fame reuis est aut ipsu
2 sanguine eius demandi sui
deus rapiat. Sicut non deus
omni plateen platius. Mittere
phanta in cetera sua a pretorio
suis pacient. 2 diutine sufferat
de spem quisiones cerui non stare
cos cadiuat cum tu ipse scias
an redde debeant aut tu esto
magis hos ignorant deceuer
sione aliorum cost alterius dnt
2 non facile cos excludere a con
sorio sterum misi qd iuramenta
fuerint dit eis i pnt ad
tales filii iniquitatis negla
tores. 2 adeo qui 2 ego illud
fecerit treum ingiam meam
ad me laudamus. 2 tibi eius
qui mi adrastodendi tu non
eius repellis adpondere. Et
ego eius redemi sanguinem
pro eo offidendo p tu omnia
meam pdis sanguinem mo non
prendo. Ego aut adentibus lu
pori s. secular qisationis vir
extraxi. et tibi qmittendo tu
eius iratus dentibus lupori
mactauit tradis tuis secula
ri pstatis ingendo. Ego omni
cultas meas collugo de diuitis
mundi pribi i religione tepida
donde repondo tu eas disper
ab omili aspiciendo vid qua
merci non tollis disper et
quia merci dissent. Disper
gendo quos collugo tant me
esse non dubitas. qui ad no
est merci qme est. Ambrosi
Dpts mgr Annali assiste alt
de pria pudicarde. Atra deal
terius expulsio indirabr. et
vid alt pinipotate sua mori
ne morent pinipis de manu
altero requirer. 1° 2 ipse pti
bus xpi coi. Hes tribulet in
tonare ne desiste. Unde caute
agendi recta tales aut emu
tendos aut expellendos. Ad
argutia igit pm dicendi a ipse
auctoritas intelligitur aut de
lictis aut suffendi sint ma
li pm ultima ordis qui pare
aliorum suis deport. ingiby tu
lant. Et ex sicauctis mff
sedui. Et suis iniqis tuidety
in regula iubet ut ferro alyn
siomis propt aliorum in sectione
fr. ex de ratione ade de pradiso
similitudo est qd locy sancty in
dignos non capit aut offirid
pietat. Hoc nozbis acci
tancy. Ubi nozid in illis qui
rozigi iuunt. 2 alios impedi
unt ex fetu.

Recta questio 2 responsio
ne diudicia. Signum
2 ordo 2 religio mse sic
ostenditur ex sterum primy in
stitutoribus. 2 eorum sanct institu
tis 2 qui multi excessus 2 illi
tationes adiect institut sunt
2 ex q signum petri sequis re
permit. nt religiosos quia
nt quosdam secularis vir pnt
iudetur dignum mandare. Ar
pari pondere pensanda sint peta
religiosorum 2 secularium an forte
eos qui peti religiosi gramen
petant quid secularis rei, insta
tu pfectis sint constituti vid
eorum iudeum gramen ultra
aliorum peta. Unde queri. utri
religiosi alup enim petri con
mittens gramen patet qi secu
lari eos qui peti 2 vi. q non
Nam si religiosorum peti cent
gramora quia secularium sequu
q religiosi cent peyoris q dicto
quia secularis rei pnt intra sti
petat non insigi. Iusta d
ca. 3° Simulti offendimus
omnes. 2 si sic tunc nec est sanu
consilium intrare religione quia

peta

augendi non diminuendi peccata
Et dicit primo nascendi illi qui
plura bona operantur secundo dicit secundo
ponit xx Impius potest amare
deum Omnes qui oderunt deum
amicitia inimicis et ideo non
quod dicit indebitum sed bona
opa inventa sunt inter reos et
religiosi plura bona opa faciunt
quam seculares vel quia deus
ab illo nascitur secundo non
peccant Et dicit secundo ponit de
eis qui placabiles fuerunt qui in
toto corde regnant deum deo
primo fuerit quod plus faciunt
religiosi quam seculares ad religio
qui se et sua deo offerunt quasi
holocaustum secundo quod sup
esse videtur quia ab deus p
placetur secundo non peccant Hic q
potest quare quia multitudo inde
exaggerat sup peccata alterum di
cens in psalmo Et si quidem si dum
eus meus inde dereliquit non
sustinuisset eum Quoniam ode
runt me supine magnus lor
ti fuisti tu ideo ego vnanimus
due mea Notus mea ad ego
nidas fiunt in statu eminentiori
sicut in statu primo sicut hodie
sunt religiosi vel quia non peccant
dicente ego domine tanto
perfectione amplius gratiam potui
quanto hanc ab eo quia esse
indebitum esse sensi Pro ipsius
aspectus destructione Notandum
quare potuit fieri inquam de
ordinatione aut sicut in malis ad
fieri inquam de ordinatione cor
poris Unde potest quare quod quod
in malis aut sic quare vana peccata
quod quare ad peccata in malis sed
sunt quod in malis curabiles quam
dam incurabiles qui dicunt
in malis mortales sic peccata quod
sunt curabilia que dicit venia
alia quantum quare deficit quod in

curabilia que sunt peccata mortalia
que qui ad deficit curari non pun
cit homo per lapsum de peccato mor
tale non assequitur Et adeo peccata
curari potest Ille non dicit in malis in
curabilis qui tollit primum inter sui
ficiam cordis inquam intra ro
sistit et obstruit auditum ut
homo non valeat respicere in in
spirare ro sine illo intra homine
non consistit Unde in suspensi
one finis destruit auditum
et suffocatur secteri tales non
bi dicunt mondabiles Alia ar
nidbi que non tollunt sed quod
prerepuerit inter sed consequun
pria inter illi dicit curabiles
punta fidei et fiducia que consis
tit in solo amor color quodam
tuit inter supere et principium
aut de operabilia secundo primo
et secundo quia finis Unde prin
cipium inter spiritualia quia caritas fin
quod dicit Hic finis preceptis
caritas Unde si caritas dei sine
proximi excludit eam quia modicum
peccatum quia plus fit ablatio
primi inter Si incepit tali de
fecto qui caritate non excludit
licet eam a diminuit eam non
erit mortale sed veniale quia pro
ritatem quia adhuc remanet
quod per primum inter omnis defectus
reparari potest omissa end de
lecta opus caritas pro x Unde
omnes quam actus qui per
caritatem caritatis dei aut
proximi illi quos tollit Tertio
aut per hominem ad deum ut
blasphemie diffidentia desperatio
infidelitas sunt peccata mortalia
et ea per que ad tollitur
spes latitiae et caritas dei
proximi et sunt mortalia Alia
tertio que licet inordinatio ali
qua quia timeant non tamen directe
excludunt alterum predictorum sicut

mendacio iocosio nō contra
fidem nec ad nocumentū pxi
sed ad delectandū et ad iucunditatem
excessus malo a potu ut ra
rō non ex ignorantia ꝓpulsa 2 dicta
te talia sunt venialia sicut ad ver
bis ridiculosis sed illud quod directe
voto non ꝓmittere licet dispōni
ad votū contrariū non est mortale
sicut fractio silentij in sub ordine
so sed loca ꝓsumptuosa sunt ve
nialia nisi p̄ obedientiam superio
ris prohibeat homo tristis videtur
esse quia tristis est mortale Nam
tristis cadit sub voto considerantur
illa autem que directe voto ꝓmittuntur
quia id est d immutabilitate dei cum
sit permissio dei fundata est quia
alias deus vilificaretur a nobis
illa sed sint mortalia Unde mor
tale peccatum sic describitur Est quod
usque ad reatum mortis ꝓpetue ob
ligat Unde ex quod dicitur contra
deum sicut deum est ad deum est mor
tale licet non omne quod diligitur sub
deo est mortale sicut quod venale
sicut quod diligitur plus debet
ita sic quod deus ad plus diligatur
Unde venale sic diffinitur est
quod usque ad reatum ꝓpetue mor
tis non obligat potest tamen mere
sed facile indulgetur ex illo ch
sere clare possimus quod sit mortu
lia 2 que sunt mortalia venalia
Unde mortalia peccata sunt de
nim contemptus 2 dei mandata
stricte ꝓhibent legem nec a
deo mediante instituta ex ordine
sanctitatem humanam excludere
ut p̄ furtum hominem creaturam
tangunt utrum finis sibi constitu
ertur ex finendo non est
dictamen quodcunque facere ecia
festina deterra conuiciando le
uare voto publico ad publica con
ire 2 quod directe contra primi
2 dei dilectionem remittitur 2 quod

aut non est contra id est lux
sit preter ista quantum ad vel
alia sit que stant ad caritate
unde mortale extinguit pri
caritatem sed venale solum
diminuit 2 retardat 2 quasi
languescere facit caritatem et
eam infirmat licet ad tempus
2 nondum quod peccatum ad mor
tale quod venale est aliquo ma
ius 2 gravius ideo quia magis
2 minus diminuitur ab equalitate
2 bonitate sicut unus oculus dicitur magis
carus quod alter quia ad certam
intenditur sicut ille cum oculo
est totaliter centum dicitur magis ca
rus quod ille qui habet quo
re ad impetratio deficiente visio
clarior amittit Si autem attingit
duobus modis unum ex parte peccati
peccati nisi alio ex parte peccantis
ex parte peccati nisi accidit maior
2 minor gravitas ex illa causa ex
qua aliquis actus malus fit se
cundum hoc autem est secundum quod ali
quis actus discredit a virtute
bonitatis principaliter non nisi secundum
dicitur est nātalis quedam inclinatio
in suum finem 2 ideo dicitur quod est
nātalis retinendo p̄ quod in fine
inclinat 2 ideo illud est aliud
et ab illo fine est disordinatus
a bono 2 quia lex nātalis est fin
quod recte facit est ideo augustinus
dicit ex peccatum dicitur injuste dis
cordat a lege eterna cum ergo
est ipsa lex nātalis quando ergo
aliquis actus humanus abdu
a fine humano tanto magis gravius
peccatum est sicut si attingit ex
ma ira quod sine ex deceptione
prudentia cristianorum Ex parte
eriam peccati peccatum est gravius
quod ad deum ad proprium maius
quam tempus ad ea proprium aliquem
libidinem quia per ipsum ratio
nem 2 2m quidem 3 ita quantum

actualis quia peto secundum quod
magis sibi considerentur
quia illud filium salvator
plasa finis se est ymo petrum
mortale quod dicere fit sine
ratione ut patet. Attamen pl
fil quia nascitur ejus petrus si
ex mundi contemptu fiat quod
dicere fit sine patre ex mundi
contemptu sic. 2 nisi religiosos
quidam sint mundi quidem pl
mora petrus Nam teque pa
opletorum notitia aut ex
tempo certe quia magis petrus
quam tpe dei firmiter pleno
pl tamen ostendere ut fidelis
plenus ad opletorum sit ymo
petrus si ex mundi contemptu fi
at quid pro opletorum sic et
decem ramus 2 decalus ille
christiani erant exprimede d con
fessionibus 2 quende a confes
sibus quia dicit quia nisi quia
venale quod tri ex christi adi
fit multe ut patet de fructione
plenis pl ex mundi contemptu petro
sed ex amicitie 2 expulsione ro
cit homo p petrus autem ad deo
2 quitur ad quantum bonum
quantum dicunt 2 adeo finis
numus quia petrus vid infidelis
nid omnia petra quamvis quia quia
tota fiddatur quitendi se adde
unum fibulit ti dei quia ironiez
vid p aplum 03 accede ad in
crede quia est dan blasphe
mui deus desperare 2 ro vid
rebus nid vind petrus dicere ad
quamvis quid quo ad certera pe
rate 2 adulterum ti quamvis sed
mutatione quia d mirad deo 2
tpemo facit aufert uxore
altri 2 propt causa mutuad
sic vna filentia quia mand alu
quia ex mundi libidine fit 2
propt christianorum adgri agri
cultura ut sacerdos deponent

de mundo quia quod altri secula
ris sic vna fornicard quia mu
ri alu quia ex mundi libi
dine fit religiosi d quamvis
excedit ar alvered quod d mu
ciam ymo vero petrus stated et stan
dated Adhuc ad quod petrus est
alio quamvis aut propt mul
tere nisi tredine aut propt
mundi exceptione ex inde se
cutam 2 primi ut lucifer pl
peccant quia adam quia de
optimis rationibus fiunt quibus
fiunt ingratus 2 nisi ejus
sine peccant quia pl fuit d
benolentia 2 humiliatione
xpi 2 locum pedum xpi et
presumptione corpis christi ad
hiu non cessant abeunt tra
dicione Vid autem xpus pilato
qui me tradit tibi maius peccatum
habet Ja xxi Qui 2 sic adam
gravissime peccant quia tota
sua posteritate peccando in
fecit Unde quito magis est
scandalum tanto gravius est
peccatum Lanctus primus ad
petrus nisi te insecularem
quod d religiosi audit adeo 12
me qualiter pro deus quia tale
adeo dr nisi ex mundi unta
sb gre accidit quia gre est
quod medium mundi addi
rupto in medio regis 2 vinie
2 fit circuitu 2 ipse vidit
ypi petra vero dimiserunt nos
2 deum vrum scaturigo
caritas unit sic nisi sequat
2 munda nos adeo si dum ip
non omnia nisi equalit
audiunt Nam ipse aliis fini
magis 2 mundi pleyt media
2 mediana se trahe gitendi
ad deum quia longius se a
deo istens 2 quod accipio ipsi
cens longe and apostolus
filio to b pan adepti 2 adeo

aliqui alio modo dicit longe fuisse
nunc autem unus in xpo aliquis vos
qui aliquando longe fuistis facti
estis prope in sanguine xpi Quello se-
cundo petrum infidelitate
blasphemie in spiritum sancti et
desperationis gratiam ad angustiam
fuit maxima petra parva pilla
homo maxime demergere et auditus
adeo ut petrus cum infidelitate
reputatur primo accessit ad deum
s. fidem accedente ad deum opus
credere dicit panem de celo ipse
baptizat infiniti adeo totaliter in
nomine deputatur propter petrum
aut blasphemie omnipotentie dei
derogat et quam infamie con
fundit et ei aqua fiere adnu
datur ut petrus aut in spiritum
sancti cum derogat et
quod fit dimissio peccatorum per
petrum aut desperationis retin
facit dimittendi peccata sine qua
nulla fit dimissio peccatorum sed
cum dicit ave et in mutatis
quia quod ut venia mea gra
et unde de eius in est gratia
peccatorum maxime solet virtus proficit
temptare nisi nunquam in mor
peccatorum scienti hic peccatum esse dum
sua et profundum abyssi Celestis
et peccatum venale et si peccatum
dicit autem tempore facit non tid aut
tradere peccata quia in peccatum sicut
rone cum dicit peccatum primo ad
sio 2° confessio auditio inquirit a
fine quae intendere debet se dum
et 2 adeque omnes actus suos or
amare tenet poenitentiam sub alio
finem ad quantitate bonum aut
sit abundo omnibile certe dicit
peccatum nobile Aliud est peccatum
quod est justo sit addere quan
tabile 2 hoc est dicit hic peccatum
totaliter qua finis amore certa
ra extenditur 2 hoc adhuc est peccatum
mortale quia aliud sub fine di

est quia non est eligendum) alia
est justo non totaliter quia aut
amare sunt mutatura aut fi
nem ponit sit adulterium sine
ulla ordione intendit peccatum
et cum adque ordinat ad aliquis
quis duplicis finem sub pfige
non pt oz quod unum ad alium ordi
natur 2 tale quia est peccatum ut
alequa ulla amore mutatur
sicut retrahatur ne ita fecunde
indeed faciatur tz in nobis adeo
quo amore caritate amat ratio
ris gaudet Si aut aliquis re
amare non retrahetur a amore
dei sit quod pymagnum 2 ingri
quod fert indeed nullus omnio
peccatum est dicit non peccata dicta sum
dum in scriptura tua 2 de quibus
numquid mereo caritatem stat
ad vigilatus quod quod bestia
gra caritas in quod ducenda
ad venale non est coii dei man
dato sit propter dei mandata et
ideo dicit habens occupiam
sed dicit non occupistis non
habuit pius instrumentum occupie sed
instrumentum progressum adopus sit illud
est ffili per occupiam tuus
non cas Concludit ea peccatum re
ligiosi coii dimittunt mandata
2 coii voto sunt omnissio gra
natur sup peccatum cum triz secular
per hic p stud tho quia in peccato
poenitentiae religiosi non sunt
coii dimittunt mandata sit est coii
voto sunt peccatum 2 quia duobus
vinculis ligatus est s. dimittunt 2
sine ffrio raro magna declarat
et plo inferunt ad quod secular
quia solo vno vinculo ligatur
Nam sancta vita religiosis
peccatum coii dum cum mandata
transgredit peccatum est coii voto
sunt s. obtinere 2 castitatem quia
non solum gaudent illecitis sed
ora alias licita dicunt et ora

1 cum

aut

|| bonum

peccatum ||

de quo[3] nisi cum constitutio
est serviendum quia 2 ipsi voto
obedientiae sunt sicut se sic obe
dientes fiunt facientes per
eam omnia dominum mandatum
2 omni voto paupertatis quia no
solum promisit se sine proprio velle
abstinere sed a quibus temporali
bus alius uellet possidere
2 tamen pro paupertate pauperes
egere Constitutio ita Codem
quoque potest si secularis 2 religio
sus potest exemptus gra
uioribus pondere est religio
sus quam secularis p[2] quia ma
ioribus vtitur religiosus, migratus
dominus beneficiis quibus est sub
limatus adstatuit pecunia se
apostolus dicit qui fidelibus manibus
meis suppeditat victum et filium
dei consultat et exemptus ad
deum Ait et dominus se ex conscri
quod est pedibus meis domo
mea scribam multa facit
et ideo ad omnia exemptus fi
gendum est a religiosis ordo p
ius suis superiori statuit et
precepit plati quia dei sancti
bus exemptis minus et
pam fecit ideo minus 2 autem
rebellione culpa sacrilegii sed
ait constat cronica de nau
peto nisi facit petrus sic exemp
tus d'non peto 2 denis gran
dem fecit culpa omni dominum
quod aequo offendit audit si
quantenuis fecit o illud
met quo peccat quod ordo sic
lus idolatre est nolle acquiescere
sit iii asserens quinolle acq
uiescere est potentiam petere
extra ordinem ordo quae peto
religiosus amplius potest pecca
scandalum quasecularis plectur
nam adultam omnium plures
spectant rei externo gerat formam
sanctitatis attendentes ergo
in omni alio ducunt exemplo

arcuris ad similia pertrahen
quia non verbis sed facto dicit
illud gedeonis quod me videris
facere hoc et vos facite iudicii viii
Nam specialis quicta angeritur
dum sicut peto qui alius d exemplo
potest esse deberet sic xxiii in
epistolis ecclesiis vita sustinuit
adulteri 2 ut mendaci et con
fortaverunt manus pessimo
rum ut non conuertetur unus
quisque a malo sua vnde et
non solum ipse peto condignas
luit penas sed pomibus patet
illorum qui corrupti sunt p omni
2 ideo sanctus pontifex martinus exhor
tatur omnes quibus mandatum est
fideli ministerium dicit non luet
exemplum aliis quod deum mori
illud exemplum si non dimisit
ego ipse potam quod scandalum non
timuerunt de quo penas ego con
dignas exolvit non ora ego nisi
nullum petrum quod propter scandalum
quod eum gravari pot recte et rationi
bilit pro infinitis omnes dz in
nutri quite magis ego ego nisi et
petri publice dimissio ut religio
so gravior pondere esse non
dubitat quia alius secularis est
cum religiosus quae ymago quae
vertit in alios forma sancti
publice in mythis 2 exterior appa
ratu pretendit 2 ipsi ego sine
sint bonae sine malo, nam quidam
sit ad alios allorendum ad quod
furendum prohibit sin secularis
ut religiosus aut venenum autem
salutarem sed in ipsis religio
sus qualitem Exemplo ad ipso
docent et precepit scandalum alios
intendum facere ea quae non
tenent salte ea quae non sunt
quae salutis Nam ut legitur in
xviii epistola solut de dragma
nam ad tributum fuit ab solu
tione prius matris tamen filius
tributum solum alienum tenebantur

ad quod de sagine solucio
2 abest coram licet abstinere
3 ne aliq scandalizet. Et ad hoc
pauli 1 cor 8 dicit. Quia propter
si esca scandalizat fratrem meum
non manducabo carnem in eternum
Et quidem dico si petrus et alii
licet uti cum scandalo quanto
magis religiosi imputatur d
crimen patrum si publice peccat sine
scandalo creatur. Ulterius dico
et multa sunt religiosis licita
de occulto et non licent de publico
licite cum per eius licentiam si
prior seu abbas interdum
de occulto propter caritatem vicini
ne quo non appareat signum au
daccia, infirmitatem et ad hoc publice
non licaret ne alii aliquo sed
de aliquibus quibus non publicetur
et causa 2 dicto credo. Dolemus
se in ordine Cisterciensi et fratres et
monachi nigri dicit uti carnibus
propter scandalum vitandum quia tam
alegio prout uti carnibus de mo
nasterio ubi nullo scandalizat
multa licent quod deficiat
multa licent quae non expediunt
2 ideo sancti pauli de cibis et
vestis vindicant. Item dicit esse licitos de nova lege tamen
dei creatura sed tamen scandalum de
licite uti prout sed dicit omnia mun
da mundis sed videte ne ali
qua licentia offendiculum fiat
infirmis fidei 1 cor 8 Et quia
quidem religiosi ex infirmitate
aut ignorancia non ex contem
tu magis pro scandalo ne contra
voluntatem id quod petrus quitteris
ad secularis mundi periculose peccat
quod secularis propter quia peccatum
cum si sit licite quia ex edictum ex
multis bonis operibus quae ordinis
et religiosis fiunt rarius solu
ceb de facili fiunt ex statutis
2 fiunt de camino ignis ardent
guttula aque statim absorbet
caritas cum aqua multitudinis
peccatum inde maire magna
lore flam quae condemnatio ante
mox spiritus respondit dimissa
sunt ei peccata multa quia dilexit
multum Et aut fiunt hor pec
cata mortalia fiunt. Ubi ore
sedet primo per intentionem esse
2 certa addamus quae 2 fiunt
hora in tempora 2 de facili adpe
tunt et patur fiunt candela ex
tincta fiunt reactende 2 quia
ex aqua minus fiunt mensa vino
2 omnis sitit illo vero 88 Cui
cederent non collidatur. Dicit
d iusti si peccatum non potest
2 petrus fiunt emendare nesciat
justi aut sit emendare sit de
negere per sancti petri papam
apud negaverat ter et effectus
fuisset admiratus flere et ama
rissime Et domus pro petrum
adulti 2 hodie dicit audita
fabula Nathan statim dixit
peccatum domino 2 venia conse
cuto et non sic scribe et phariseis
iusti crucifixerat pentecen
non per sancti pro sancti petri ad
veram penitentiam redit 2°
junii ad facinus et gregorii
pollicit cap iiij Si vinum
cederent abatis fidelitatem se
soli quia cederent ad habi
publicatem se 2° ex sollicita
pro indemnia praeterea quae ex
rebuddo non dum arare
mittunt sed vacant litere
poterit in congregatione quod
cum vero ad publicum dam
retur per nitteam offerunt
habetur ad cas excusa ex dar
bona non dum religiosi in
vestis voluntarie punitunt
dum et bonis religiosis sicut
ignis qui vindigi consumunt ge
tum 2 aquam fingendi ut tandem
glacies consumit 2 et aquam
calefiat Et non tantum pro

mderte religiosis pro suis per
cat quanta secularibus sed
multo minor Cum vitate
demiat dnis inlibro de pdtu
ambo sic dicens sit inquit
duo homines qui ambo de deb
to debent simire Vni dno sed
vnus corde accedit ad dnm et
dicit dne ex toto corde tibi fiu
re nolo sed me esse fidelem
pmittere nolo quia si hoc pmto
et pgo patarem grauiq delin
quens graueri vnderet dicit
mus existere Quanto melius
aut potero fiuda es signado
patiaro et indica me ut illud
qm tibi esse fidelem minime pre
nusit et tales sint seculares sine
pfessione Et Ut uero dicit
vant et Dne ex toto corde meo
deliqui te tibiq fidelitate et sub
iectione pmitto ut si alia fecerit
contra preceptu tuu non me in
dices ut alienu sed emendes
ut yeud fiuda Insuitaq dicit
cuent ut ambo idem petiu
faciant ac dem pmentes pgo
ad miam dni sui uenant et
itaq dns illi qui sibi fidelitate
pmittere noluit quae hoc fecisti
Et de illo dne iniq confiteor
quia deliqui si me tibi non ce
deturum id pmisi et de illo deo
iniq noluisti in fidelitate pmit
tere ut posses cum me liberius
patare Ergo et ego confite non
ut ega mea sed ut ego alii
agam totidq quod erit mea pu
ris iusiq ad iudicium quadratem
exigam hoc itaq indicato qidem
adalterio et dixit tu serue cum in
fidelitate pmisceris sicco tibi
magis cum ramere debueras et
deo et magis quae hoc fecisti et
illi dne aut Confiteor me reuera
deliquisse tibiq fidelitate pmi
sisse sed pgo quam me pentet

quod deliqui debeo ego prius
pati quod tibi fidelitatem ad
quod deliquissem pmisi quod
ille qui tibi hanc non vult pro
mittere et pgoma patiamur so
quipe me volu ce tuo ut si
qui patare nonne indicaret
ut aliquid sed emendaret ut p
prud et dns itaq ait inq ut dic
Cum ego voluero dte vindictam
sumere ut deceo Et subdit an
p Sic ante dies mi pfessiones
ingnachio et noleten pfiteri
indicat q eos patasse indicat
nego aut solu pfessio iniqis
indicat non pfessio q quotidie
layco adhuc inscrulo pstituto
licet cui uelq idem petiu qmit
tat si tamen ex toto corde mo
nachio deliquisse pentet cuiq
rum se subdit ordine sunt ma
iores iniqui quod layci cum
sequen quotidie ille pentet
secularibi ad hoc detenti sui
pente uelut inaud quod layci
dampnaret subiacent quido
cuiq igit religiosi de patri
sui pentet tuiq mag di
lectiu et mag et mag sui
layci iniqus pire cui
debet deus cum pcui cum
re omni gtempsit ut sibi at
tentius secure possit Constat
igit imperiti iniqui piculose
religiosi patare cuiq sibi
pentiet iniqus pmendu
et inaud iniq pnitendum
Adpim dicendu et inst id
defacili petant ex tempto
sed quiq labunt in aliquid
petiu ut ex infinitate ago
defacili deuant Et aut
adsi puenant et ex contemp
tu petent affiantur passi
et inde iniqrigulis
Confregisti inquit dis
cipuli vinculu dixisti non

secundo omni colle sublimi
et subomni lugro frondoso tu
pstinabaris mercatur Unde
aliquid dicit ad plebem Ypocri
quia deo seruire cepi quod nō
difficilius erat mihi quam
qui i mundo pfecerunt ita non
sunt aptus peyores qui de
monasterio ceciderunt Adhuc
dicendum quia ex iudicio pt
cui dicit iniqua disbanis non
ex malicia sed ex quadam mu
mutate humane affectionis pcs
tant Adhuc dicendum quam
illa loquuntur delinis que p mu
mutatem ut ignorantia de
mutum pculpa

1era qstione 13a 2 pre
cedentes in quibus visum
est de patris religiosis
2 de ponde petendi mt secula
ris 2 religiosis 2 qm redigi
omnibus facilior sit satisfactio
pro patris pt mutri uxis quam
bonorum 2 propt incisle curia
platorum 2 qma firmum suffira
gia 2 qma qt statu pēniten
tiū quia vnus ab alio fulciat
que non tanq credere sit mt
secularis possit quibus videt
videri qd hoc non est verum ad
pma 2 satisfactio secularium plu
rimum utitur suffragiis Con
tione cui 2 confessione secu
larium pt suppeditata 2 fonte iur
statuentem limina vz storum
borum 2 visitationes accidunt
pcs 2 pauli apstorum 2 aliorum sto
rum locorum mpribus 2 extra
ptes in quibus pietas romanorum
pontificum sepe aut integrum
remissionem petentium aut pten
pme i mete indulsit aut ape
ni 2 a culpa absolut 2 multa
multa aliorum concessa dictas
basilicas instantibus 2 eorum
prius elemosinis largientibus

sicut largiteri rogame pat
pit claret indutis a sede apto
sta emanat quibus admiratur
satisfactio secularium 2 quibus
hoc pauperiu religio 2 cum in
lupin sint pueri sicut legitur
ut ne eis lucet pcl nouae extra
ordinis eis concessos 2 manu
corum sit paupertate reclusi in
ultas elemosinas dare audeat
pduct remissionibus consequi
nunq qd deterioris conditionis
quo ad pmis pacendi fetu
sint religiosi quod secularis ad
secularis debuit sic satisfactio
ex alicuius fonte habuit religi
osis nec magno habuerant nō
hnt pstum quia pnteq alio qt
2 und qd tu ste bnducte tu ste
angis tu sancte basilie tu ste
dinis tu ste franciste bezn de
nunq nos filios vros a tanto bn
ficio i numis esse voluisti ad
ipe tante munificentie pticipes
sint ipsis dnuisti ac opia cum
de ac usitatis 2 elemosinis dandi
ab subtestis sed abscit ipsis ad
sanctis pcibus 3 dicendum plenis
qd tam grave victum filiorum
no pmd essent mde ut ly cognitu
ro archiepiscopi amissum 2 cum
solacio aui conferat ne tripha
absorbeat rera dicta mdum
dulgentiarum pcum diffinit
not qt insistendum ut scriant
quinq deuori religiosi q hereda
tem lmd p indulgentiis ab
mundis eis non ad mspicendum
sed admiranda frugum qt pulcri
ta Solet cui monachis prius non
tes religiosorum qui pceri frugi
litatem considerantes ablu et
sepe p indulgentiarum fontem
affectarent sed districtis regu
laris observancie pbiciant de
querum nimio 2 ego olim fui in
o monasterio ante regie degebat

que cum te pragen ubi habu
dantissime indulgencie d rel
quarum omissione conscibuntur
hi qui religiosi publice 2 rel
quas venalia, 2 satisfactorum
p peccata ipsorum affirmarent pin
guare de thesauro ecclie sed
nemo illis dabat quibus apud
bus ipsorum fuit dux illius
est q xpus petro et ceteris
Nam totus qt non indiget
nisi ut pedes lauet. 1 vel religi
osi loti lapsi religionis 2 pro
fessionis tempus 2° baptismi
non qt nos ut ritu purificamur
nisi de cleptipus venalia q
purificare ropia non prime
offertur mutanti ne forte si
pius laudi extra claustrum
nolunt qui nuces acquirere mu
ritas admistar impiti mera
ta qui subiecendo se precibus
ne dii iuera pugnera arripit
sed 2 nuces ia acrisitas amittit
nec id ob aliquor q secularibus
datur ropia propienda d dul
cencias ipsis plus qt condona
tiny quod religiosis quia non
ideo infiemi 3 gloriari rosi
sanis quia medicy ad eqnus
visitat quia sanus sed magis
ex hoc dolere debet quia d dile
genciis medici his sic 2 deici
bus 2 secularibus ro secularis
quod infimi alicui indulgent sed
cumento religiosi id qt non
debent indulgere aut apud eos
mandicare 3 forte putas qs
talis hodie inveniatur qui non
diuat nec xpius Jam nos mi
di qt si non omnes Ja 2 A tr
tri non consi quod habet a
qui religiosis sed prorsus prin
mitis 2 3 considerari qui religi
osi instituerunt ad quarta pfes
ins apice suos filios puchi in
pudant Non ob legitimi sanctu

bidetur ex fore finisse p indul
gentis sed in spem laetitiae
que romani p plures annos in
sancta sedem ad que dicit non
sed solum venisse sed ceo solum
bene hic vixisse laudabile est
qta ad paulum quam nullo
mo ob raro his admittit ut sorde
pungi detta tanta stabilitate qui
mobilitate circumiare voluissent
pedes religiosorum si fuisset his
saluti certe pfuisse nec his ob
lumod tradidissent in sacra osta
tur 2 id quod ipsorum si fuisset ex
pedire statim certe diuagare p
mundum indulgencias pfitum quia
regulas instituerunt disciplinae ple
nas 2 quod sancto inspiratas via
cera his ad illud decidendum moveo
hanc ostione (utrum indulgen
a Romanis pontificibus) 2 aliquis
auctoritatem ymbus ymo a sum
ta ecclia romanis sed institute
2 licite sunt gesse (in qua qd
gsice videndi sunt tria pnta
Quorum pm s. quod est indul
gentia 2 quae est causa indulgen
tia 2 unde pueniat quid est
indulgentia dimissio quibus sunt
indulgentie dande 2 utrum sola
devotione 2 voluntate exclusis ali
tio sunt dande 2 an plus qui
in purgatorio sunt lucro esset
qt dare indulgencias 2 quod
possunt accipientibus utrum
quantum qt 3 in tria 2 de aliis
obtinent 2 mouet pnt de est et
hin medium pnitatis nec videri
ad 2 intendo inter milius dicit
doctorum sic thoe 2 sunt tamen
miri 2 de gyrum fente nichil hau
riendo rosi detta dicit aut sphy
ipsorum 2 rosi manifestum rem
Tractatus q questio sit pla po
testas institis ecclie qt data
non in destructionem sed in edifi
cationem si hoc ad destructionem

dicendis

q.

sed medicaminē ß hoc ad
destruendam primet si satisfactio
que est ad utilitatem ipsum d
ducti quod remedium plet tolle
retur Nam p indulgencias tol
luntur satisfactiones que ad p
prias psonas. 2 hoc satisfacere
de prium 2 ut vide 2 p quas mō
nabile sunt institute Item
infior non pt absolute ape
ra ad quod super ligat ro
multa habeat auctoritate m
sipior sinam sed deus dimit
tens culpam homi primeni
ligat eum ad pena tpalem 2
multo atali pena tpali pt ab
solvere aut a quo decan 2 mitte
eum in tuis indulgencie 2 ly
qui eas fecerunt tenente ly
penam adeo taxatam tollere a
in parte remittere 2 ut consid
et facere nequeunt sequitur q
in chil fecerunt tales indulgen
cie 2 p quas sunt sup varie et
in utiles In oppinio est pauly
ij tex ij qui aut Nam 2 ego
q donam si quid propt vetedo
nam in psona xpi glo id est
si xpus donasset sed xpus pote
rat relaxare absq omi satis
factione pena pter ut. sohannes
xxij de iniuria adulterio et pau
lus potuit qm tenuit formam
2 p secundum Et secundum et si pau gaz
papa qm est ex sipior Item
ecclesia gratias facere id pt
nihil que ad fidem 2 salute
animarum pertinent ut patet de
pinitentia et in quadam questione
cum ille qui pp grandium pro
sua pt dixit petre sup hanc
petram edificabo ecclesiam me
am pro quo rogant me desi
nat fides cum luce xpi sed
ecclesia gratias indulgencias
applicat 2 confert 2 speratur et
stat se q hoc multum profectum

assequi 2 non est dicendum sed
multum utile 2 rationi sunt
institute 2 p quas est ut ma
Iam est ne moriendum
turus cum propt maurem
tapacitate subquibus de
sombra propr hos qui tanti
pruli ingenii ad hoc plene
ignorantur ad quod valent in
dulgencie Inde mō edis cum
quidem sunt cum habitat
ignoratur non multum de
tatur si ideo agnoscit 2 ea in
sup amore inflectat intelli
gentem sed amor ex intelli
gencia 2 indulgencia orit 2
Secundum 2 q indulgencia
denatur ab indulgeo quod
pinit est idem q relaxo ab are
relaxare est dimittere de
bitum non exigere Indem
dulgencie dicunt relaxare de
debitum ideo est duplex quod
culpe quod ad pene Ad debitum
culpe faltem mortal. illa in
dulgencia se extendit quia ad
hoc ut quis mereat indul
gencias oportet q sit d minus
a culpa mortali ut patet in
penitentia que culpa mortalis
deletur in confessione 2 contri
tione 2 que precedere debet indulge
cias Debitum pene ad hunc
duplex s. eterne. et tpalis. pe
na eterna non enatuatur nisi
diminuta p indulgencias ad
pena eterna p mortali infli
gatur. ubi nulla est gra. eo
q mortale excludit indulge
cias Ideo in inferno omnibus
nulla pdest indulgencia et
secundum penam est tpalis Pena in
tempalis adhuc est duplex
pena cōpat anatura cmite
ta ut mort infimitas cor
por fames sit fingeris Que
da abaris infletta in stelia

obybria. d mure. 2 quis ac
2 de talibus ac se non extendit
~~dudum~~ indulgentia. Illa ~~3~~
pena tpat. quam quis te=
netur soluere pro qffb. et
contione. in qua cterna
mutatur in tpale. 2 tissito
riam. vel culpa mortal. 2 vel
alis transit actu. 2 manet
reatu. Ista ~~ego~~ pena adquam
obligatur quis pro ~~debitum~~ mispenne
2 debito deo reddat. p d iuria
plis impetto illata. ut fiat sa
tiens. in pena. qm fuit stul
tus in culpa. Ad iam pena
sive fuit d multa. lus d iugi
deberet. ut dimissoria se ex
tendit indulgentia. Licet her
pena actu ppessa duplicem
habeat effectum. Primum ~~3~~ ut sit
satisfactoria p peccatis preden
tibus d confessione dimiss. ut
fiat quodam restauratio inte
dine. 29 alius est ut sit ~~3~~
mediatrix ad tolendum defi
ciens. ~~3~~ an pena vim afflic
tiua. que afficiat medice d
pmitur. 2 fiet a iudice. cum
ex rastigat 2 impotentiam fau
at ad relabendum. Inde dicit
beatus paulus cum cum infirmor
corpe aut pcus. tunc fortior
sum. ad resistendum cum ad
sum. non tot arma inuenit
inuent in membris. quibus
ut possit ad nos deprec
dum. Prim qd effectum pene
iniuncte indulgentia. non ~~3~~
sed magis retinend. cum indul
gentia pena relaxat. Et quo
infer. q indulgentia utilius est. p
ipsum actum satisfacere pro
peccatis. p opa penalia. quam p
indulgentias satisfacere. ~~3~~
pactus alienos. Nam p abstri
nencia alterius corpis. tuam
tu debita? sed ~~3~~ pugilias

alienas. videlicet alio pinc
pio satisfacere. tunc cum pe
na. vel delentur. non tamen
diuite ego qui fortior. ac
ad vicis resistendum. sed ma
gis ille fortior. erit aduersus
contendendum. Licet ni et
non sibi debita pena dimit
tetur. 2 vel. tu. fm. intentionem
facient? tu primo opus pe
nale. non fuit solum deb de
bita. sed commutata est opi. Ad
vero sic deseribitur. indulgen
tia. Est remissio pene de
bite pro confessione et contri
tione. semoto alieno. et thesau
ro ecclie. dispensato. Et quo
notandum q indulgentia non
est aliud. quam relaxatio satis
factionis. sive pene. quod ab
pro qffessione 2 contritione te=
netur facere pro peccatis commis
sis. de quibus fuit contritus.
sive illa. d iugat qffessor. penam vim
suscepit. sed illa relaxat habet
2 originem et thesaurus eccle.
i. ex opibus satisfactorum pa=
trum sanctorum. qui plu=
ribus operibus penalibus habu
dant. que ab infirmis non
erant perficend pro. 2 fiunt
ex merito passionis xpi. q
omia sunt ex merito alieno
pacificentur. Cum ~~ex~~ quod
ori intellectu est primo
ista. Ecclia catholica the=
saurum ~~3~~ sinaliter. qm tuto.
2 indefictum. ~~3~~ ad adue=
tum dni ad iudicium ext
mum. pro cum qo. q clado
ne. Mondi cstry ecclesia
militans est domus cum
magna pressuras degens
b paulo. 2 ad thy 2 sti
In magna nos domu
non solum sunt vasa. au=
rea. 2 argentea. 2 lignea.

Desrrpcio indulgentie

1 9°

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

p filiabus Et de qua dicit per
Jeremiam. Ecce iam constitui
eum hodie dicens quod est id
dilecti mei indonui mea fui
stolta multa. In qua domo sunt
thesauri preparati. et quibus preparati
quidem sunt multa singulorum.
q quidem hi dispensare ad voluntatem
prelati. aliqui diuitias p
prius laboribus acquisitas. et sunt
opera meritoria singularia. quum
tamen adsolute sibi meritoria.
Alii sunt quibus thesaurus. q con
sistunt. et omnia que ipse erogat
fideles meritoria vivendi perfecerunt.
qui non quorum prius utilitatibus.
aut soli sue salutis. sed et [illegible]
tantum fiunt. indan
tamen tantum. mensura q stamen.
et agitatio. et sine ipsi indantem
ut sunt multum. et p. qui p ipsum
mantem suam quando fiunt
metus et multi sunt opulen
tissimi. sic cotidie sicut dicunt.
ut id. d petrum non deficiant.
et conductione diuite. et istiane na
ture. in xpo. actus ipsi cant
infinite efficaces. sed dicunt su
pposito attribuit. quod supposita
est pene infinite. et p multa
quidem virginis que magna
sunt infecta peto venali. nec
[illegible] vnde aut opa satisfactoria. non
sunt sua. et mea.
thesaurizata. et opa penalia
b est laxate qui regida mita
mens. et tamen. in mereto
ria sunt. ipsatus. et alium
p fecerunt vivere. admiro aut
di. et usq infinitum. nunc
cessat thesaurus cotidie. multi vi.
quamvis ut tunetur. hodie mi
nor sit quod aliquid pr' inundi
malicia. et ante sancte vitate.
et p fecerunt vivere pauperitate. de
quo thesauro dicit b paulus
habemus aut thesaurum istum
in vasis et choris. et ad pre
temo istud thesaurum decor
poribus nostris. quia thesau
rum habemus aspo thesau
risare. ipso dicere thesaurum
sate nobis thesaurus de celo.
Unde istud thesaurum habe
mus. primo ex merito pas
sionis xpi. 2o ex merito pere
3o ex merito ecclie. sancte quod
ista opa sup erogationis
fecerunt non debitate p isto. aut
isto. ipsa fecerunt [illegible]
sed quia gratia ec
clesia stat pau dicit se ad
implere ea que desunt xpi
passionum in corpe. qd est ec
clesia. 2a cor. 1. Unde studui
genere ideo in sup alium in
iste thesaurus cotidie ex passi
onibus. et stoicum cumula
tus. et quia pt quidem cape
ad satisfactionem p debito sui
quantum aut involute et
desidone dispensatur. ipsum
thesaurum. quibus aut p dis
pensatur sed videbitur. in
sequentibus. Et ex quo iste
thesaurus quibus p tota ecclia
dispensabilis. Sequitur qd
2d. iste indulgentie solum
dari dicit pro utilitate. quod et
pro honore dei. pbat qa sicut
regis thesaurus expendi
tur pro regis honore.
et utilitate quod regni. sic
iste spiritualis thesaurus eo
modo dz expendi. quia si
alias expenderetur non
videretur rationabiliter dispen
sari. et cum interrumpit istor
aqua iste thesaurus est e
manatus. Unde non dari
indulgentie pro pecunia. aut
iocis. sed pro quod edificatione
et ecclarum fundatione. in
firmorum sustentatione et pace

orignali

pōnit

De [illegible] et quibus [illegible]

Arazd; 2 non prosunt re
pulsi talium sin. p̄sone.
Unde stationes romę. 2 nisi
tacite sterū. 2 celestarum
frequentationes. p̄tinet ad lu
crum dei. Sed hospitalium
subventiones. 2 assiperu et
ire usq; ultra mare. 2 pugna
re cum infideles. 2 reformand
pencia p̄tinet ad utilitatē.
sic 2 p̄ pace orare. 2 orare
lege francie p quo date plen
indulgencie x dierū. ab anno
iiij. secū thoma qt p dono
domini. ad ipe sit x̄pianissim.
2 publica p̄sonarū. Ly p
alias durent indulgencie
palus. infiorib; causis. sz
fridlab; credendū qt x̄ summo
arbitrio eas ratas. nam hec ad
ste tam pro sus thesauro.
non nisi p̄ supremis causis et
distribuendis. cum sit omnis.
p x̄pi passione. 2 sanctorū
passiones. 2 corū merita cumula
tis. Unde ihesaiū 13 dicit. na
ulchodonosor distribuebatur
pro quo utilitate regni. sz
ut subiugaret regno suo om
nem terram put habet. Iudit
2 ihesaiū 13 dicit assueri d.
publicū offerebatur. p̄ionde
rat. hoc p̄mo sic cōd ma
dz sz indistincte. indulge
ciarū que sunt thesaurū. sanct
ecc. 2 sic habemus causis d
dulgenciarū. p quibus dari
dnt. Contra 3a indulge
ciarum distributione. mitium
unus satisfacit pro delicto al
terius. pz 9o. quia in ecclia
sunt quidam diuites d quib
aliqui. qui ulq; quid agit cor
salus. 2 satisfacto corū opera
se extendunt. 2 hii sunt super
erogantes. hi ergo ex augmen
to caritatis que est radix me.

rendi commutat. sibi in celo
altaria mansiones. ultra alios.
sed ex difficultate operis. 2 pena
litate 2 passionib; corporis
thesaurissimi ecclie insistetā
tione. meritorū. 2 corū qui
tot pnis granati sit. q̄ p se
no potest satisfacere. Inde ex pue
nia. sed in ecclia rapit
det thesaurū sto quod. 2 dat illi
ut solvat debita sua. 2 hi sunt
in ecclia fratres mendici. Ecclesia
ōn est sicut corpus mistricū. qd
unificatur ab alimento spiritali.
2 ex quo unū membrū suppla
tindat. hi vestitu. 2 dat altri.
ut o placat illud. defficit dat
pauperib; Unde misericores
sunt hi qui accipiunt d dul
gencias. quia hi qui thesau
risant eas. ad dicit apostolus
beatius est. magis dare quam
accipere dicit. ex p̄mo enim
sit sic domū medicus habū
dans. si sunt servi mediran
tes. Unde dicitur d vita pa
trum qui pro caritatem unus
fratis quidam frat caritate dicit
peccam alterius. nisi assiperet.
2 pro eo satisfacit. qui tamē
p se no peccauit. 2 dimittunt
et alteri petiū sua. Sanctus
stephanus. paulus se lapidan
te exaudiuit et. 2 deus pond
unus sunt satisfactione al
terius. Unde infrā. peccatibus
que dant. 3 dicit d ecclia. q
absolue a pena 2 a culpa.
et sibi. q p̄ confessione.
infrā. confessor d mutat
aliqui vite cum penitencia
quia illi. mouetur. esse fetuo.
et esse sup venerit. deo deo in
fit d iniuria. in peccata ma
nent d punita. licet p se aliqui
nisi ea non ~~nu~~ punit. tum
pena alterius. p sua pena

gnutat. Paulo ad ter. mag.
resus. sicut lapidatus, te naufra
gium passus. Inter Mazed. la
tronum. flumina. et gentes. periculis. in suscepione
quinquies quadragenas una
minus plagas. in fame. et sti
pendio. in vigiliis. in frigore. et nu
ditate. sine ce
tera. de inferiori
pene. et magis pro satisfactio
et hec sunt dicuntur. sufficit
ad deo vindictam supremam
ut sibi debitum sint solvamus.
multo magis nobis est esse satis
facere. impleri quod pro alio
aliquo. cui sicut deus est pena
habeat vim redimendi a fu
turis. ad solum redimendum a pri
Quantum ad 2m affectum vi
satisfactio unius pro alio. ad qui
tum ad primum affectum. quia
alterius bonum opus ego non
assumo bonum opus. sed et mag
habent. Unde quidam sufficere
gratia definiendo pro omnibus fieri
deo et remissionem. et liberari
veniam ad eum si unus pro
alio non possit satisfacere.
Ergo
exclusive dicunt eam et religio
si qui per omnia et tempnentes
et se ipsos omnia hinc
mantipantes: magis sunt
instituti huius pessimi congre
gandi. quod ab aliis accipien
de plerique. et ex ita dicit. quia de
tum est esse religiosi pro
vitis quicquam in alterum sub
sidium vitam ab ipsis accipi
ant non ut ipsi ab aliis mu
tuent vim ab eis per duri illud et
lytis paulo strabit. 2a ad thes.
iii. Dicimus nos vos quia
dam ambulantes inquiete non
operantes sed curiose agentes
ipsis autem denuntiamus et vo
centibus. in domino ut cum si
lentio operantes sint panem
manducent. et alibi magis a
operi. in nobis ut habeat
unde habeat vestem et panem. habeat
tibi. sed religiosum non est
mendicare indulgentias sed
emere. sicut dicens pene sua
idest quo labore acquisitum
debet mandurare. non intendit
religiosus nelle indulgentias
acquirendis ad limina sancto
vagari aut basilicas sanc
tae civitatis. licet ad ecclesiae in
dulgentiae intrare valeat. pro pla
cabile satisfactio. et incite ad
et vigende. in infinitum tan
in quibus valent alia opera satis
facto. nisi ipse sit aliquid ad pre
mium certe. quod est verum
quod ad dimissionem pene tpal
quod est verum bonum. Unde et
sancti illo qui propter indulgen
tias non dimittit pene in
incite et ita religiosus quia dat
agitur sed quod iudicale
magis quam piniale sed absolvit
a penitentia et incita ad debita
pro peccato inferre punitur. sed
secundum sententiam Thomae quia bene
stat quod a quibus magis profitetur
diuitius cruciabuntur in igne
purgatorii quam alii minus profi
qui non audent. 2m pegendum
ne ut iusti. multo et laxiu re
det. i primo certe qui magis
sunt prudentes. in purgatorio
quod est multo nobilius et magis
quam sancti pauci religiosi qui
gaudi maiori subtraectur in
tantum eos quod ipsi alia colligere
da ad diuisa loca vagari sed
magis pauci consice insistere
spiritus operibus satisfactio in
tendere quod apud alios men
dicare magna enumeratione de
tractibus mendicii et consciencia
et paucitatem laudent. unde
pecuniarios essent ad petrandum

Quare religiosi non indulgentias

quod cum p̃dest religioso
visitando loca sancta d dul
gencias a quas obtinere
2 seipm̃ seculi actibus sut
tis negligentiis d cibis d
potibus d oculoru vanitati
bus inscandal secularium
vita pena maculat 2 ap
sonus gradu descendere
mundus cum plenu lucrus
est contumacia quod vix ab
cuadere pt nisi ipso qui
innocente vitam duxit et
quam rarissime decori multis 2
vemusto aspectu ad solus calo
ram egreditur 2 maculat 2
deiect cum quanto clarior res
tanto cum diffomitas ricius
ab omibus considerat / vidplicet
consolet religioso feditas
quam pulchitudinis p̃mdulge
ntis miserio cuagari Sed
tamen si in spectu claustro abs
nota instabilitas a quas d
dulgencias posset puenire ubi
omnia ista pricula cautarent
ubi utiq; multi utile cep in
dulgencias insiste rad 2 ipsa re
ligiosi p̃stinu modum tpibus
pulchibus venalium possunt ac
respsi adquos detrendos in
dulgencia est instituta / 2 dico
primu de gandano / minuit
quanda gstione v sit alterum
magis pficuum p̃sumere reuc
sedm̃ consilium atie 2 se 2 pug
mpendendo p defensione atie
se pugnando cum infidelibus / ad
stare p̃ficiendo multitudine
Cum ystori ipsemsuu gilbero
A ffr q vita religiosoru eccl
contemplativa est ipse ordinis
ad augmentum fidei a mutata
vitam omnia precepit q primu re
linquent 2 a bonis quibus
que gtantur in religione Ne
gotia autem tamen multo

penale ipse ordinatur ad pene
debite dimissione 2 dimicione
2 hor non tam ex decoru sed
caritati quod omnio passio
xpi imaginatio 1 pmu d. quis
indulgenciale est ut quia tes
atie q summu pontifex hi pta
tem p̃tali negocio iam assum
to cum p̃cito exequendi ipsum
consilium atie indulgere tota
penam debita p omibus pet
dam tri uere penitens fuit
2 confessi de quo illi pt hre
securitatem quinquaiz ad plures annos
tres laborant / in religione in
gredi simul 2 abte tenendo
q prosequi negocium cum fin
consilium atie quantu magis
p̃ficuum est ad dimissione pene
obtinendo 2 securitatem ipsu
dam destruit audando quod
vita cuiq; aiz religiosi Sed
ex adiuto vita religiosi d infim
tum ordit dimissione pene
tpalis quantu ad augmentu
glie institutio vitae 2 ipsa insa
ti laboriosa 2 penali p̃ceptis
austerissima / religiosi igitur
cuagantes q secula p mdul
gencias timere dnt illud dicto
glie Qui congtamur mere
det / insit cas d sacrilegio pru
sum agere / p̃mu volens cum
congregat ulcione / incidit
in obligacione 2 plus de pdit.
quam acquirit si quis collicaz
rosas et pdit aurum / non qu
sancte p̃cis indulgas / instituc
tes / in calpandi sunt quam pro
ly dimiserunt filios a salut via
ymo destruit 2 non vindi ab modo
pnideunt utrum solutipenda e
nadent sed et magna gtam
sibi cumulare Credendu est
cum q ystoru prudentissima
sagacitas / nullo hac sletio
p̃tessisset si salutis filiorum hor

profecto esse ut fuisse consisto
tamen hanc stabilitate primo
loco professionis ponere decrevi
runt propter quam omnem evagationem
excluserunt Et secundo biduo in
regula sua dixerunt sicut in quod dup
in maior constrictio esset et alia
ut non sit nec monachis aut
grandi for quia hic omnino non
proficit ad hoc cum Console
igitur se dantur religiosi quia si
seculares ipsi libertate visitan
di basilicas per indulgentias ipsi
religiosi sancta quisque non petro
praeudi ut non indigeant de
dulgentiis satisfaciat secularibus
propter aliquid quod ipsi petrus non
congerent religiosi thesaurum
ipso adar lumen atque impleri
ut alii quinde habeant quod
predicto solvat Sed inter
omendici secularis igitur religio
sorum abipsis sua satisfactione
recipiens si ut religiosi dimittes
aliquid indigentias relinquant
sementi religiosi spiritalia ca
pientes a secularibus temporalia
dicentes illud pauli Si nos no
bis spiritalia seminamus magnum
est si carnalia vestra metamus
de eleemosynis monte pietatis et
collatorum//quam ex ista et
pia intentione de monte exige
runt sive ex spiritu lucri ar
quendi quia de aliquibus precent
alias lucrari valentes et suas
pecunias predentes sicut hyemis
alia mundat et sol pam maculat
non ego subsistere pui lucri expe
dit cuiquam magnum lucrum a
pedere aut prodo pedendo se in
dugere Sed de aliquibus iste
thesaurus indulgentiarum usque
ad diem iudicii durans quod
quod tuc cessat aequo iudice
Ader dicendum quod tuc comite
quia cuiq; eum cumtanti.

primum

impinnum credam nullo alio
illo indigebat nec tuc habe
bit cone nisi sit primi quia
ecclia stimptiat non habz
sup hinda mitra sed prima
eo quod non est in progessu sz
instituti quiete Unde papa
dans indulgentias recepit
eas originat ab ecclia tri
umphante quia efficiunt
hz eas ad illa sed ad ecclesiae
ab ecclesia militante quia
ecclia stimphans sup evega
nit mitra pro ecclia militan
te secundum dinu acceptacionem
que sic disposuit ex ordine ra
tionis quod hz ecclia trium
phans ad ecclam militan
tem tanquam ad sua gubema
lem et concludem Causa quo
efficiens illum thesaurum est ec
clesia stimphans cui adiu
torio ecclie militant Cau
sa mitis ex qua est passio
tristi et amy mitra Affluen
nos stozum et cozid penalitas
ipsis ad salutem sui in nate
Causa finalis est subvenciones
ecclie militant et de ipsis
ipsius deficientes ut apostolus
debet alicui mitis liberet
Causa formalis consistit dis
tinctione et dimissione huius thesau
ri sedum iustitiam et distinctione
dispensatoris Quis autem ser
ille dispensator indicitur de ex
clusione v Que est ille Solus
papa canonice dicitur pidepad
est huius thesauri dispensator
aliis libro tamen institutis pz
hergelius p b paulus qui se
ma cui alius s. petro tanquam
capite eius unde hodie gerit
papa nomine ministres ipsi
et dispensatores ministrorum de
iure et ipse cui papa tanquam
ipsi vicarius in ecclia militanti

Quis sit dispensator indulgentiarum

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

// et singulis eius filiis cui ipse et principalat

plenitudinem habet potestatem
curam gens devota ecclesie
te thesaurum precio sanguinis
ad salutem filiorum ecclesie distri
buendum Ideo potest dare indul
gencia quale vel quale et to
tale et prelatum quem sibi vide
bitur expedire sine aqua limi
tacione Et qui autem tanquam vocati
a patron sollicitudinis limitatum
quit auctoritem dependente a
voluntate dni pape et solum que
rit sollicitudine de pte ecclie quia
de dotrsi sua Ideo papa vo
cat cardinales archiepos quos
fecit omnes aut alios vocat fili
os et ideo ipsi non potest facere in
dulgencias has nisi a suis do
mesibus et quia non tanta quanta
velint sed etiam ab presidente ut
prebet decipi vel quia sub
se quit intros epos dod sua p
vincia et suorum suffraganeo
rum facere potest indulgencias
sed non nisi limitatas nunc p e
nostro de pena et ut ubi dicit nos
et fratribus tuis respondemus quod
pro provincia tua libet potest eiusmo
di credere has et missam provincia
et ita non Ideo autem abbas ut
alii prelati potest indulgencias da
re sine quod ecclesiastica canonica
disponit ordo non dubito quid pos
sit papa ipse et alius prelatus con
cedere auctoritem dandi indulgenci
as a limitatas et illimitatas
non sit ydiota auctoritas sac
ssitutie sed in sola voluntate dis
pensatoris sed credit ea quod ep
sunt et abbatibus s. sacros
ordines conficere Et altaria
ecclesias capellas vestes et res
sacras consecrare illis cum tribus
pedibus cum ita fac non ipse
inscrimio pectoris Romani cen
sui

sentur quem deconsecrare in li vi in
autem singulares sacerdotes et ceti
nisidres prelati dare indulgenci
as non potest Ista vero intelligendum
est quantum ad sollempnes et indulgen
cias et publicas quas fiunt a pdica
toribus et pro ecclesias pedificandis
hospitalium ecclesiarum pontium et ali
orum piorum locorum aut pro stracu
tibus sororum locorum piarum non
que in confessionibus fiunt quilibet
sacerdos ipse cuncti ad d'mandum
alter in his que ad quem pertinet
et magistri prelati sua potendum et
facere potest ut notat Hostiensis a sua
sub rubrica de remissionibus c. 1 et
vi impri et ad quod valeat ubi
illud et quasi ubi ipse dicit
dat quasi et simili sacerdos primas
limitet dicens dabis dluce ab
omnibus ipsis peccatis ac aliis de qui
bus non recordar absolvo te
et dimitto tibi peccata quod
vadas ulterius ac quod reuniens
pertinuit et auctoritate ecclie et mea
omnes satisfactiones alias remitten
dat ipse hac completa et ecclesia
dicta non sit credendum quod talis
de purgatorio amplius affligat
licet pistiter oneret se alia certa
ipsimodi remissiones ipse alle ecclie
ex intencione dni est et quilibet
confessor permutatas facere potest remis
siones vel certa primas de indulgen
diis et ab aliis pluribus de indul
gendo Thesaurus ecclesie et
omnis Unde per quos dispensa
tores publice dicitur distribuuntur
res aut prelati et alii confessi p
natas facere potest ad sic dicere
est et ipse claves ligandi et
solvendi receperunt Vel cantici
et grossi esset confessoribus
dicere hanc penam imponas
in satisfactione istorum et omnis

tuorum peccatorum ut eos includ
rent satisfactiones de peccatis
prius confessis aut oblat aut de
satisfactionibus reddit complet
poenitentiam aut plati non omnes sa
cerdotes possunt Hes indulge
tias facere cum duplex sit
clavis quida ordinis quida
iurisdictionis dare indulgentias
ab primis ad clavem iurisdictionis
sicut 2 ex quinta re sed ad
clavem ordinis pertinent sacra
menta ecclesiae Cum igitur talis sacerdos
non habeant clavem iurisdictionis patet
quod non possunt indulgentias Conf
re Circa quod ulterius notandum
quod iste thesaurus omnino non potest
ab omnibus dispensari sed solum
a pontifice tamen thesaurus special
2 sunt aliis pertinent cum plaga quinta
re Et dicunt sic quod pertinent suf
fragia sua orationes suas et ce
tera opera sua alteri communicare aut
in toto aut in parte si in toto communicat tunc facientem nihil pro
sunt primodum satisfactionibus sed
bene operatur caritatem Si
aut ex parte communicat tunc in parte
sibi prodest et sic fiunt transfragia
iumentorum 2 elemosinarum pro animabus
defunctorum que quantum pertinet
fiunt in singulari pro quibus tamen
ibi deponens id relinquant quia
pena pena resolutorum In
specialibus aut iste communicant cum quibus
erat pro congregatione sua 2 fratribus
2 infirmitorum et ad eos
et opera sua beneficia seu satis
factoria ordinat et ille qui con
gregationi preest potest opera ista alti
communicare applicando intentionem
sua ipsi intentionem determinare
In generali uero quod quibus opera sua
ordinat ad bonum ecclesie in ge
nerali et ille qui preest ecclesie

generaliter potest opera illa communicare ap
plicando intentionem sua ad hoc
ut ad illud Et nota in ipsa com
catione datur indulgentia utilis
sunt 2 in ordinata et solidum 2 por
tio duo primo quia illas duas
communiones quamvis homo sal
vatur arcanum pene tantum ad deum
non tamen solum 2 a debito satis
factionem faciendi ducta adqui
obligatur est quod ducta primam
2o quia dicitur 22a communione
non est deficiens nihil in omnibus
in sufficientia ita ut sibi 2 anis
sufficit non potest Nunquid ubi non ab
solutus a pena debita pro toto
nisi tantum determinate pro eo fi
at quantum debeat Sed 3a co
municatione qua vicarius totius
ecclesie communicat est omnino indefi
cientis in itorum propter
mitis passionem christi Et ideo
summus pontifex possidens tota
ecclesia potest pro totam ecclesiam
dare indulgentias tanquam congre
gationi politice potest pro toto esse
any dare indulgentias illi
mitatas quam sponsus totius
ecclesie 2 persona publicata Et si
aut 2 archiepiscopi possunt pro tribus
ecclesie tanquam congregationum pro
vincie si possidens omnium omnium
omnium fallit limitabit ta omnia
indulgentias quia in loco li
mitato presbiteri aut curati
non sunt simpliciter plati sed sunt
coadiutores Unde in observa
tione sacerdotum eorum dicit qui
to fragiliores sunt tanto
magis indigent indulgentia et
ideo et sacerdotes non omnia
sacramenta dispensant Sed
istius ratio est de abluti pro
posito 2 aliis infirmitatibus plat
Et quod consurgit distin

ex proprietate ecclesie sed pro 2ad quia coadiutores non possunt a debito satisfactionis ad quam est obligatus

clavis

thesaurus

cum consensu eius cui preest

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

tones firmitatis in congregacio
religiosorum mediantibus quibus
operibus satisfactorum Et mito
rum vnus alteri principaliter quia
que sunt sua propria per quibus al
teri adhibitis quantum Et deus
illud acceptat propter vnitatem
ecclie 2 generationem membrorum
tamen per illud est firmum in
vim satisfactionis per opera pe
nalia non in vim meriti vi
tam eternam quia quilibet p
propria contritione 2 confessione te
sibi per vitam eternam promeri
no per alterius contritione aut per
alterius confessione licet per
de vno per alteri gratiam adeo
impetrare quia ille audat
anima sua penam et hoc est quam
dispositive 2 no immediate
effective Vnde sequitur primo
corollario quod licet vno pro alio
satisfacere per non tamen per vno
palio confiteri aut confiteri
sic quilla contrito confessio al
teri prodesset ac si propria esset prima
patet per expedientibus quia in
gratiali per indulgencias in spe
riali per firmitates in singula
ri per personalia suffragia per
vnus alteri sua opera quantum
re Secundo patet corollarij primi
per stricto ergo contritio 2 confessio et
dimanet a culpa que ad disposi
cionem et actum voluntatis
meritorum dictorum meritissere
bonitatis et malitie hominis
primo ideo per contritione vnus
alio a culpa non liberatur sicut per
confessione hoc se sacramentum
ecclie subiacet non aut per vno
palio sacrificium suscipere quia
in sacrificio gratia datur suscipi
Et quia primum certum quod
homo consequitur in contritione
2 confessione reddit pmi dispo
hominis per se suscipiat quia si
capacitate videntur esse ple
nitudo visionis dei Et ro
sicut vnus non disponit per actum
alterius ita vnus alteri non me
retur primum certum in merito ag
heat efficacia infinitum utro
posito per quod deus in merito in
finitum prius statim baptismo
riens vitam adipiscitur eter
na si peccata per peto post
culpe remissionem non sit tanti
pcij 2 non taxat sim dispone
ung cui debetur quia quis ille
qui est melior sit maior pe
ne reatus quod alii qui est
minus bonus illo 2 ideo quantum
adpere dimissionem vnus alteri
oneri per 2 actus vnus efficiat
actus alterius nisi rate
que omnes sint vnus in deus
non aut sic per contritio 2 confes
sione Vnde nullus per pro
alio in vita nisi in morte con
fiteri nisi existens voluntate
2 consensu ipso impedito tam
principaliter nisi in quantum licet per
peccatum satisfacere confessione com
plete Sequitur ultimo inferre
quod firmitates iste date religiosis
locis aliquis ut aliquibus non possit
accipere quantum admittit vite
treme si solum quantum ad satis
factione pro pena debita per sup
posita contritione 2 confessione
quia vnus alteri non meritum
primum certum quod ex radice cari
tatis procedit diminuit tamen
subiacet opera satisfactoria pro
peccatis debita patet per primum
per quia quanto locus distan
tiae longior meritum tanto am
plius diligo et quanto amplius
diligo tanto actus certius meritum

meum crescit Sed pro a pterpis
quia opus meum christum satisfac
torum taxa quidam lis 2 pondo
p quibus pena m infuturo de
bita pena remittat sed qz
illud vnum quod si distinuo al
tri tanto m mng remanear
cum quinto quod duplices dum2
tanto pres erunt mnores qz
non est infinitum tamen pal
lacone prius consum2 sedinq
pgnq primo pficorum Quado
infero dignum est ut accipi
entes firmitate p quam efficum2
principes omm opum satisfac
torum sine pacto 2 nota
Symone quidam recompensa
facent firmitate dantibus pz
quia isti accipientes confirmi
tatem dantibus equo dnmu
unt istis dantibus opa satis
factoria saltem sustentarent
eos sub decessum ut crescet
mns cum 2 magis tamda
rent d opibus penalibus Nam
dicit b paulo Si nos nob
spiritalia seminamus magnum
est si carnalia vra metam
2 idem quis unqm suis stipe
dis militant Scip
tum cm est nm allegatis eis
bonis thesaurant dignum est
est ut 2 confirmitate accipi
entes ne dum mtpalibus
sed 2 mspiritalibus vtibus vi
cissitudinis recompensam
facent ipsis dantibus ne mng
pereat 2 eis illud macrial cui
qm quedam vagante p
diuisa hospicia quad medi
cantem recipiendit dicens
istos dsp Scrinoba tu conve
dis quod omes nulli apd
te dtur sicias pocla nemo
tuum dat tu redde mres aut

desine nelle vocari decorum qt
semp sumes nunqm dat lus tam
tales dans nunqm aut vix equa
lencia retribuet pnt rd plurium
opa magis fitilia sunt qm pum
torum 2 spiritalia tpalibus pferz2
Quinto infero stat lin stare
in debito satisfacendi tpal aut
ql aut d purgatorio plo punn
quia mng stum 2 mng p fectum
ricq qm quia magis stum apud
gatorio liberad p2 quia stis
non contemnt debito satisfacere
di aut vcatio pene ps dimd ddaq
2 mitum cem le sed satisfactio
p peccat concemnt taxatio vea
tio pene tpad qm lin stat rd
homis sanctis ne tam ille
mng stus felicior duci pt qm
ille magis stus quia feliciis
respicit futura d vermiceacoz
nd vne liberacoz Sexto infe
ro coriem melius ts tpre frat
mitatem cum sanctioribus qm
rd mng sanctis pz quia ubi
plura sunt drus 2 penalitas
opa ibi ulterius ibi ulterius in
propiens dumdum2 2 maior
pocio redit demandi sorte
Septimo infero dans con
firmitem mutuum tpalium sub
fidacio ultiate pfecte pte qm
rd Symone dampnato quia
quidem d eis stipi vendunt spi
ritualia pro tpalibus rd sic
usura sit Symonia pnt lo
rd hire locum 2 d mente Ot
tauio infero principal mtu
dancum 2 dripientium confi
mitatem dz esse mspiritali sub
fido fundata pz quia dum
tas dnt attende bonum spiri
le recipient ut qm pse sa
tisfacere p suis debit non pnt
p corum opa fulciant 2 acci

prentes sit illud damando
penalia dnt acceptare No
infero si queras an expediat
alicui congregari dare fo
mitates salno iudicio medio
ri Hinc eo pfectis expedit 2
hnntibus opa superogationis
multum expedit alius conf
re firmitatem Imperfectis aut 2
negligentibus nō videt expe
dire pz qd rōnem quia qui
plurib quid indigent habeo
dat expedit thesauris eis
no retinam alius quia
boni est quintare fim dyom
sui mercul cum eis pz rōne
caritatis et eis primo au
getur hnt cum tales pfecti
mensura qforta cogitatio
2 supefluente quia d alios
sum cumtant Imperfecto aut
qui vix hnt qd eis sufficiat
quito alius tribuant tanto sibi
ipis subtrahnt Inde tales
imperfecti dnt dicere illud qd sapi
entes virgines dixerunt ne
ab eis petitur oleum ne for
te non sufficiat nobis 2 vob
quia ut ad pallium breve ut
pz aperire non pnt pz ite porro
ad vendentes 2 emite ut
-i a perfectis postulate quorum
2 vita sanctor 2 merito ha
bundancia qui 2 sine sucum
decimeto meroeo vobis sacri
los imple pnt hic toto mtel
ligo de remissione pene p
peccatis debite que p opa
penalia dele que gratitute
2 tapacione certam hnt aut
primaori debito maior pcā
cogr non aut intelligo de
merito essencali rōne cari
que quanto in plures dila
tat 2 tanto amplius crescit
fim illud psalte precepis ego

sum omn timorem 2c In illis
em distributibus confirmatio
ego penso qd aliud datur et
aliud accipit 2 vno dicit 2 talibus
hiis sup hoc confert principe
illo facimus omn bonorum qd pe
nos dina clemencia dignabit 2
operari si aliq datur pro qd
illud nō utrq gra quia solus
deus hz dare mi primo dm
petracionis cui deo mea nō
conferant 2 Et si aliud dat
ut est illud finito id infinito
Nqn utrq infinito sic est sum
mum Deo nullus aut sto
pud minimum pz infinito mi
dicemus qd cudgrd que est infi
nita optz 1 2 qd sit finito qd dat
rd 1 primo centuale p quod
dari nō pnt possit quia hoc
datur adeo in confessione 2 con
fessione qd apeia psona fit optz
ut deus est qd ego 2 qd illud qd
dat non sit dimissio culpe q
a solo deo remittit 2 go nate ecc
qclude qd collacione confini
dat 2 principaro bonorum opum q
fiunt a dantibus que bona opa
sunt oronces Jejunia vigi
missarum sollempnia quito
ad illud qd mse hnt penalitatis
in vim satisfacto pnt alius
quitari non ut teant mse
vim mendi vitam eternam
quod sibi quilibz optz qd pnt
p se meatur tanquam p puri
ani caritate nō p aliena nō
em ego qo hoc digno sed vi
ta eterna quia tu caritatem
habes sed ego cum teo prosit quia
go oronces vinu altri ut sit
deus preserve aliud apetat
apiculis anime 2 corpis 2 ut
deo det hom gratiam et ut det eo
liberum arbitrium ad bonum et ut
p opa penalia dimittat ei.

debito pone p peccatis contrite
redire tales opus teneat pena
litatem 2 quantitate finita q
tum adque put satisfactorij
est p alios non est satisfactorium
p me cum dem est p vna sid
mia perime duobus creditoribus
bo in equalitate satisfacere
non possit nisi vellemus di
cere q ger dist bucco firmitat
non respicit dnte spa pe
nalia aliis quicabilia sorores
mutuas altri principali
les ad gram alius impetran
do magis ad firmitate tantas
utilitatem quia ad extraneos
sororis redire quia 2 ad
est pis satisfactionis qsi palus
effundit 2 sed quantitatem pe
ne taxate id taxande illi p
intentione applicat 2 p quo fit
licet tam ut dem est rone rid
tat eo quia procedit plus
p ficit oranti quia illi p quo
orat 2 licet no rone impetra
tionis bruis enim petro oras
pro tabita mortua sibi pi eo
tarritate eo quia pressit ord
meruit vita eternam sed tha
bite impetrauit resuscitatio
a morte tali id in ger ope
sibi plus meruit q altri
licet non sibi ger impetra
uit pd tabite que alio nec
dicebat 2 oratis act ve spi 2
spiritu adprimo cende eo pedit
confirmitate sed no quantum
dimissione pene p opa pe
nalia ut sepius dem est et
ger que sunt acta demia co
firmitate accipienda sunt ab
iudicio clavis sancti co
iudicio pato sunt rede o ger
sicut 2 in aliis meis dicto
quibus tenetur quibus psonis
iste thesaurus dispensandus.

est quasi Conclusio sexta
quatus accipientis indulgen
cias de ee omnium a culpa
mortali tam ger id requirit
a facente aut dante prima
pis geluso petebat insequebat
3 a parte p sancti tho qua
facit indulgencias pis adu
ersatione sed p peccatum homo
no amittit iurisdictionem ideo mo
tali non impedit dantem
sicut nec baptismum nec absolu
nec collatio ordinum nec alios
sacramentum impedit efficaci
am aquorum ideo no plus pe
confire sanctissimum q possit
mister quo ad concilia sac
mentorum stante auctte cum
auctoribus p domum grat datu
pro aliis bonitas aut 2 sed
tas sunt dona grat scien
cia Unde 2 papa vocatur
beatissimus 2 sanctissimus et si
pessimus set rone loci digni
tatis 2 auctte Et quia das
indulgencias in sigil pfert
de pro no influit aliquid de
fonte suo sed de alieno the
sauro Et ideo dare indul
gencias magis est quo ad
auctoritate quia recipit sed
imo ad pria utilitatem
Et ideo dans indulgencias
in peto mortali indigne
utr 2 sua auctte sed tam ger
non obstat accipientibus sic
2 d aliis sacrament quia dat
spus sanctus insse columbe
hic est qui baptisat 1 co
auctoritate 2 magis to bapti
satur Con 1a licet the
sauro esse est infinito tm
non omnes dispensantes ipm
pmt tantum dare quam volun
tas eo p prima pte pis o pte
dentibus quia omnibus opi

passionis est iste thesaurus
portatus qui est infinitus
et cum multorum preces
sanctorum sicque meritis ipsius
usque ad diem xpi. Et 2a pte
pz. Conclusio ex dicte thesauro
quem ecclie est cuius arbitrio pontifice
tamquam dei ut visum est
prudenti cum tamen tanti plenitudo
dimittat non est magis legata
aut restricta ad faciendum
quitacias indulgencias sive
penas sive magnas sive ulcis
sive periculis quibuscunque fide
libus contrite et confessis. Alii
tamen sic legati archiepi et
epi quorum auctas emanat
ex auctoritate romane pontifice
tantas penas sicut indul
gencias quite sunt eis concesse
a papa. Cum ex illa limitatione
pendet a voluntate pape potest
eas limitare ad quitacias qui
titatem placuit ei sibi ut
nullo illorum poterit indulge
ncias dando concedat infra
quadraginta dies ut pz. Et
c. Cui ex eo de pen. et rem.
ad finem sic dicit. Imo. iii. In
concilio gnali ad hoc quia
pmodi stricte et superfluas in
dulgencias quas quidam cathedrali
plati facere non metuunt et clauves
ecclie contemnunt et pontifi
cialis satisfactio eiusdem dedicationis
ut ea dedicata basilica non
extendat et indulgencia ut
omnes sive ab uno solo sive a
pluribus dedicet ac dem in a
nniversario dedicacionis tpe. xl di
es de diuer. pnis. Et ulta re
nissio non excedit. Et ego
pte decretal illum clerico primo
quomodo eadem causa est ne pt
indulg indestam indulgencias
distinctas vilipendant cla
ues ecclie. 2o ne p superfluas et
dulgencias pmalis satisfactio
eiusmodi que multorum urbi urbis
bitrio est. 3a infero q quibus
platis dispdictis excepto papa
tunc limitatio nunq po legatis
archiepis et quibus sive plures sit
sive unus solus qui de uno alicui
ecclesiam consecrat non plures
dat indulgencias quam unus
omni 2o unus solus tantum quam
omnes et omnes non plus pnt
dare quam unus solus. 2o se et
qui admissario dedicato ecclie
solum pnt dare xl dies sicut et
alius quibuscunque rasibus pro
tanto supra memorat indulge
re aliquorum date nunq xl dies
concede non sunt quia si plures adi
ab aliis quam a papa robore
radant fiunt. 2oc. prima ratio
dispo est de epe et re indulge
lo vi. ubi dicit indulgentie que
ab uno uda pluribus episcopis dedicatis
dedicatorumque uda aliis quibus
cunque rasibus concedunt et vices
non obtinent statuta concilii
serunt consilii gnalis. Si tam
ad dicione istius decretal plu
res fuissent date indulgencie
con dicta consilii gnalis ut de
Cum ex eo iam allegato utique
robur obtinuissent ut glo. ibi
dem quia infra habent sed
quia si fuit non ideo sunt ha
nulla ratio non fiunt. Et ut apos
tolica decretum mo vere pista no
na. Iura est apostolica decretum
ideo non valent nisi pro tanto
quanto disponit consilium ut pu
ta si quis quis dat centum di
es pro quacunque causa dle qui
unt mereri indulgencias
facientes opus pro quo dantur in
dulgencie solum mt xl di
es et non centum quot habetur

pnt qet² mglosa eusdē decretalis bonifacij octauam mdulgencie Et hec mdulgencie sic date sunt petue Nam dispōt bnd ly mglg papē nēo q legatij pt concedē mdulgencias petuas nisi a pptēmcia non tamē plures quod disponit cōsilio gnale 2 si legato quinō fuit persuasione petuū pt petua statuta condē cur non arcepiēdo 2 cpus hor pnt facē nisi pmcis 2 dyocesibus si sunt mrsdatōnē petuū Sed hic oritur dubiū qo quo papa ut cpus dat vnū annū aut dies xl mdulgencias pisto ut isto nūquid repetens hor qq toties quoties nē² xl dies ut an solū sunt nē² xl Ad hoc dubiū b tēo mstrō et dist xxo ārto iij quest 2a. Ostendē et ārtō sic cm Mdulgencia dicit pēgemus aut petua sicut in ecia b. petri Rome tūc quoties vadit toties adquis tm meretur qntū vult dant² 2 pdurant² 2 si centies pdicon tūc centies metur istas mdulgencias Si aut mdulgencie distincte dant² 2 sub determinato tpe ut cū dicit² quicūq; vadit ad ecciam talem vsq; tale tpus habeat xl dies vel tm de mdulgencia tūc intellig² q si centies vult p diem nō nisi semel metur mdulgencias si ad nō limitat² aut determinatur tpo sed m distincte dant² mdulgencie tūc toties quoties fiat opa toties tlas metur mdulgencias dicit aut hostien q si eis dominus concessit cpus xl dies 2 archiepus aliud xl dies 2 vno 2 eodē die legim² tlingd¹ loc vno 2 eodē loco dans elemosinā aut aliud opa faciens pquo data est mdulgencia iste sic faciens habebit lxxx dies si fecit hor opa obtentu d mdulgencie utrorūq; quia vent qd statutū consilij gnalis cum qoco suo allegati 2 hor nō bile Octauā qo mdulgencie solū valent fidelibus mvia nō d peto mortali contribus qnus illud facientibus pro quo mdulgencie dant² 2 solū subdit q qui ipas credit ly qo declarat quibus dande sunt mdulgencie qo quo ipsis est acquibus dant² 2 qnūlibet credē pnt Jam restat vide cui valent mdulgencie nō cui omnibus prosint 2 hor declarat² d qoē Nam dicit primo m qoē fidelibus adqo cudendū fu deos pagānos hereticos scismaticos quibus omnibus nō prest dari mdulgencie quia nō sunt sed recti membra ecclie pequas d mdulgencie dant² et quia sed tles sunt d mortalibus nō omne qnō est qo fide petūt est ad pō 2 sine fide impossibile est placē deo ad hebr xi Et quia iste thesauro p filius ecclie est collectus mde non dat² nisi fidelibus dicit² oēs et in conclusione d via ostentibus adqo cudendū qontes in infno qui non sunt capaces dicti thesauri cum sint extra gracia neq; et ecia triumphans indiget d mdulgencias cum dicit omnis satisfactio sit completa 2 nulla est indigencia iuxta illud apoc non esurient neq; sitient amplius 2 non tradet sup illos sol neq; ullus ustio apoc 7° et declinat² p illa clausula qontes in purgatorio quasi nequaq; de medio illa dicto quaeri mdulgencie solū

illis p sunt qui sit de iuris
dictione illius qui dat indul
gentias ut tenet de pe 2 rom
Ad aut et ut illis p sunt
qui non facit illud opus pro
quo dant indulgentie Illi at
qui sunt in purgatorio non
sunt de iurisdictione platorum
ecclie q fuit intelligi tu dat
dns petro Adhuc solus sup
terra addens cum sup tra
vide referre collacione quia
prat tm sup viuens in qua
vita mortali et fuit non pnt
de lege qm illud quod con
tinetur in forma indulgentie
tam illi qui de purgatorio sunt
tenentur hoc nisi de speciali re
uelacione dina 2 si scirent ij
ms orarent non tam esset eis
penal sed sicut est contribu
in hac vita mortali hz tam
ut dicit Ruth gentes de pur
gatorio orent pueriliter ecclie
in gnali non ut meant in
dulgencias Ideo indulgentie
directe non p sunt contribu in
purgatorio Indirecte tamen
eis p desse pnt In qm con
tet in hac vita mortali facit
pro eis illud quod continet
in forma indulgencie orare
s datur indulgencia de hac
forma indulgentie quicunq
fecerit hoc ad illud sine p se
sine p fre defuncto ad alia p so
na in purgatorio gente tc
bit tot dies indulgencie que
tamen forma p nos non est vsa
sed sic fm quosdam adhuc pro
sunt eis indulgentie nisi primo
dicit auct quia platus hz sup
eos hoc facit vnicuiq caritas
dat tam hostiam et si subtra

forma dat indulgencia sic
dicit est adhuc vt contribus
in purgatorio quia non do
tendit ad tales 2 et quia non
est in potestate istu q fructu in
dulgentie posse applicare sed in
tencione sua ad aliud cum intra ec
clesie non pnt de alio do cum
transferre Sed s dicit tame
cum ligat et solut p mor
tem ut tenet de sen do noti
ij dm est q illud in forma po
tuit sic quo ad effectum ita vide
q cum declarat dm p mor
tem fuisse ligatum ad solutu
quo ad suffragia ecclie q alium
definito admittit ad sutrugium
sed in vitate quo ad illos qui
iam mortui sunt nichil operan
fm dmm thugonem credimus
unde s dm bona incentura p
purgatorio contribu prosunt in
dulgencie p actus non p se cum
enim se ipos iuuare non pnt et
magis aliis indigent Ideo ec
clesia pt eos iuuare omitando
eis intra vnuquid non p modo
auctoit sed suffragii 2 dicitur
Ruth do quo ipi sunt medij
cum rumpitante 2 mutan
tem sic plati medio non se qm
ad eos quia plati ipos de cum
mutante pnt ligare 2 solue
ipos de cum trumpitante ut
ligare nec solue Ipos vero in
purgatorio non pnt ligare sed
soluere omitando eis suffragia
si viui p eis facit quod in
forma indulgentie continetur
dicit et in conclusione non in
mortali consentibus quia illi
p tunc non sunt capaces indul
gencia quia sunt dimiti p
ripis illius cuiusq thesaurus

vel non sunt digni indulgen
tiarum quia non potest remitti pe
na manente culpa ergo dicit de indul
gencia remittat pena ubi cul
pa manet Immissio penae non
habet locum Et si dicit tamen
aliquis aliquem in peccato mortali
ante potest impetrare gratiam
per quam culpa dimittitur quod
est malum quae autem non potest
adhuc demirare impetrare pene
remissionem Ad hoc respondet
ecclesia quod illa impetratio gratiae
est solum per merita aliorum sed per
satisfactio de pena fit per meritum
condigni et in illo cui impe
tratur gratia requiritur cooperatio
liberi arbitrii sed in eo per quem
datur indulgencia nichil requi
ritur quod per se fecerat Si tam
aliquis extra in peccato mortali
facit hoc idem opus per quem datur
indulgencia multum bene fit
quia disponit se ad gratiam de
congruo et illo mediante adsus
cepcione remissio peccatorum per
dumtaxat iniam quia opus in
peccato mortali factum licet non
prosint ad nitrum vite eterne
tamen multum prosunt quoad alias
causas Et ideo dicit Quantum ad
indulgenciarum omnium contrit
et confessis peccatis et
mortali contritis addit et in
conclusione facientibus hoc opus
per quem datur indulgencia ad
excludendum illos qui volunt
facere hoc opus et non
facunt qui sola bona vo
luntate non mentitur indulge
tias Nam indulgencia est
non de intencione ipsum dantis
sed intencio dantis est quod qui
hoc opus aut illud facit habet

tam de indulgenciis vid sta
te ista condicione non vos dicit
gencia illis qui hoc opus actu
aliud non perficiunt licet tamen ex
devocione et promptu voluntis illud
facienti multum prodest quo
ad religiosi prius dare per edifica
cione ecclesiarum cum non possint hemt
et multo plus mentitur tanto
sunt dando ob amorem ipsius
qui pretium dando et se sibi ad
vehiendo ad pratis indicata
datur omnia per ipsum relinqui
tibi non aut illis qui pren
dant et pren retinent unde
illud salvator vos qui secu
ti estis me sedebitis super sedes
iudicantes xii tribus israel
cap xix Et si dicit tamen
voluntas pro facto reputatur
adeo per hoc quod est quo
ad primum corde non quo ad
actum primum sicut est dimis
so pene addit et in gloe
solum subditur illud qui cas con
tradit ad excludendum genecos
qui non sunt de unitate
credent ad id papa plenam
hecam unitatem super totam
ecclesiam spiritualem dare non
sic alii Unde dicit nid certum
li de pe et re quod aut consolunti
ut remissiones que fiunt in
dedicacionibus ecclesiarum aut confe
rentibus ad edificacionem poterunt
aliis prosunt quia hanc qui re
mittentibus subsunt habent volunta
tem firmitate tenere quod ab eo
suo iudice legari nullo valeat nid
absolui remissiones predictas per
esse illis tradunt arbitrantur qui
bus ut possint presbiteri iudices spi
ritualis indulserunt ubi glosa dicit
presbiteri iudices i presbiteri sacerdotes

mtlugunt. qm sunt p̄ro q
iamus p̄nt concedē q̄ tales
remissiones ipis p̄sunt si de
bonis suis contulerant dicto
lor. ex fauore p̄me ut sic
dnsis mod p̄nt liberari aper
tat. Vnde cū indulgencias
omn̄ locorū p̄t quis mereri
s̄ prius platus alicui tor
indulsit. Vnd dicit ostiens si
dnsē lre dnsorū ep̄orum
ad vnū locū defecunt. ꝗ p
mutrant. q̄ iste eps tot de
dit. 2 alt̄ iterū tot. 2r de alius
nome cuiusdā ibi ēxnti. 2 fa
cienti tot opus p quo date
sunt indulgencie omes. e
indulgene s̄mod p̄sunt cauti
tuz ipe q̄ nō tenere. ꝑ dul
gencias nisi sin cpd nisi fo
te tē cap limam asiw cpd q̄
tales indulgencie sibi p̄sunt
Vnde mevemente cōtra di
cteh mea nullas mēar. ꝑ
dulgencias nisi sedis apstice
ut ārthi cpi si tē dicit. ēt deo
dam azthi qutu mquo 2 mea
dicit. ēt salvo nisi tē co limas
amico plato. Vnd intro pzu
dent. fucit quicq̄ ēcuens vi
am q̄ rapiat limas asiw pla
to ut pledam ut possit ab
alius solu. 2 lugari qua tha
vaba includunt confiteor
di limam 2 p̄ticipandi ꝑ dul
gencias 2 p̄ticipiendi ēcia
sacramēta. ed ut dans
alius indulgencias ēt sibi qd
p̄t dare eas. cum nō possit
seipm solue ad lugare ēt
si nō tunc vide. pevor. cō
dicomis ēē quod ad quis si
dnsorū suos. tuz vrē
q̄ platō sluipi non p̄t dare

indulgencia dnrē 2 pnder
sed indulgencia alius data
ipē ēt sub eadē forma uti
p̄t sed nō p̄t quis se cogita
re quia tē or fit p̄mod̄ sine
indulgencia fit p̄mod̄ dis
pensaco. ēt tēo 2r sic alius
prodest ad pene remissionē
sic ēt sibi 2r licet nō p̄t seip
sū solue dnrē p̄t tamē in
dnrē ingēnio ad ab p̄t con
rede platen p quod ab illo
p̄t absolu. Vnde ad indulge
ciarū efficaciā sēdī bona dē
eor requirū. s. de pte dant
diu 2 diu de pte recipient
p̄mo ānis quia p non dato
tale. q̄d ab eo dat. qm dare
non p̄t. 2o honesta 2 rona
tanta s. tē honor dei 2 utilitas
ecclie. vlē eam dari p̄t indulge
cia p eo q̄ quis vadat ad cu
ream aut ad teneamentū
Vnd dit scus tēo q̄ sufficiens
causa dandi indulgencias
ēt honor dei 2 utilis ecclie ēt
fale. pxd sed de pte recipien
requir. confessio ēd vera cō
tritione q̄ē manz peccatis s
petū mortale. 2o de pte recipi
ent. 1o quid. de merito fidei ēd
obstinatia ipsi opis q̄d con
tinet. 2 in forma indulgencie
Vnde p sola voluntē sine ope
non sum. indulgencie lis das
metur p̄t fidem 2 caritatē
Nona 9o indulgencie non
plus nr. mid valent q̄ ēpīs
sonat. p qua ēt oc stam. q̄ quo
hūda posicio 2 opinio fuit q̄
indulgencie non tm valent
ēpīs p mdiam. s. q̄m deuo
cio 2 fides accipient. q̄ qui
sed quare uti p mdiantur

dicit q ideo ut homines ad
bene faciendum allicat sicut
mater permittens filio pomum
petenti ad ambulandum provocat
qd tamen pena non donat sed
hec omnia non videntur nisi
dicat b augo adiecimus nisi
scripturis si deprehendere aliquid
falsitatis cum robur auctoritatis
sacre scripture per 2 stultos si imp
dicatione ecclie aliquid falsitatis
deprehendere non certum documenta
ecclie alicuius auctoritatis adhi
berandum fidem 2 ideo dixerunt
alii q tm valor gratiarum pmi
tam 2 finem instituto estimationem non
tamen recipient indulgencia
qui mmo forte estimat q dat
aut sibi estimatores dant qui
mmo potest estimare qua datur
si finem estimatores que iusta est
finem iudicium bonorum pensata
condicione pnecessitate 2 ne
cessitate ecclie qua vno tpe
ecclia plo indiget quid alio
2 tpe poterio non vt posse sta
re ut vt qua finem tpis indul
gencia non valet ad remissionem
sed ad gtida gmutationem 2
pria pdicatio ecclie amedi
cio non excusare ad quam in
dulgencia pducat lone maior
qua iusta gtiacio possit ren
re omnibus pdictis conditionibus
pensatis sicut qm datur p dul
gencia eunctibus adunata ecclie
p septem annos augmentum indulge
rie abtis gregis instationibus
rome instituite sunt 2 ideo ad
dicunt q gtitatis remissionis
p indulgenciis non est me
suranda finem devotorum tantum
suspicient ut prima opio di
cant nr finem gtitutem q d
datur sicut 2a opio dicebat si
secundum causam quam d dulge
cia datur ex qua reputatur
digno ut talem consequat 2
indulgenciam Unde sicut qd
accidit ad causam illa sicut et
consequi remissionem indulgere
ad intuitum id impetrare si gor
itum non potest stare nec potest sal
uare consuetudinem ecclie que
interdum peccati causa adiecit
indulgenciam concedit quin
mitere sic rebus cadimus si
cutibus qm dat vno anno
visitantibus ecclam quin xl di
es pur gratiam voluit facere
papa indulgenciam constitu
ens Unde gtitis indulgere
non iuxta mensuranda ex ea
que facit indulgenciam dis
mus Et ad alia dicimus q gtitis
effectus sequitur gtitatem sue ecie
causa aut admissionis pene
indulgencia non iuxta ipsum
dancia interiorem ecclie que sufi
fit ad expiandam totam pena
non aut causa efficiens et
devocio aut labor aut datio
recipientis aut ea p qua fit
indulgencia Unde non oportet
ad alia istorum iudicium gtis
tatem admissio sed admis
ta ecclie que ipsi tribuunt 2
ideo finem quod applicant ad or
sicut et ordinem admissionis consecu
ad or aut q applicant requi
ritur 2 vno eius rei dispensat
quem ipse caritate Et ad dispe
sationis finem quia salutem inte
rio illorum qui opa interiora
fecerunt Nam sancti fecerunt
ea ad honorem dei 2 utilitatem
ecclie universalis Unde hec causa
sunt sufficientes ad faciendum

indulgencias cum sint tam
valent quantum predicant. Sed
pacta concordant nec deorum
mus fit magnum fecundum dicta di
ut quod dicit nec iustitiae di
ne derogetur quia non de pena
dimittitur sed vna pena alteri de
putat. Vnde sicut quidam ut ad
tum valeant indulgentiae quod
sunt et tunc queri an de dul
gentiis omnibus capucibus eodem
valeant verumque vicino sic re
moto patet dari sic magne
facultatis quod non id valent vni
fecit alteri. Dicit Hostien et
raymundus quod dicit papa
vocatur de plenitudine potes
teri autem de potestate dispensandi
bus nonne tutum coram potestate
clamare disputare. Vnde quidam
vno anno de ambo pro indulgen
cia sic mittit non de anno de
purgatorio sed de anno imponit vi
ta pro prima de incta. Istius et
remissionis tante pene adeo tan
ate quanta dimittit pro prima
vno anni qui facit in tempore vi
ta sicut vii quod si ab eui
de incta id magenda est prima
septem dare et septem dena
rios successive illi loco ubi est
tal indulgencia contessa si ad
mad dicit Hostien. Bnd idem
quomo liberatus est ab ista pe
nitencia si fecit que ostenta
sunt in forma indulgencie
Deo nonne dubium quo ad
actum imitante. Vnde nec ul
terius tenet remanere pro tam
nos de incite licet de honestate
quia dat ostendi quod illud quod
tales dimissiones acquisiunt no
ntur eis in tempore vita sed iste
nat impurgatorium quia nesit
vtrum sardos dimittit sibi prima

quod debuit pro tempore vix ad mag
imponi prima ordinata ad pro
quo pro mortali de prima sep
temnis imponi. Tamquam vnus
mortale pecca intra committit
quam de adultio qui queri se
pro opportunitate adulterandi cum
plena voluntate quilibet plena vo
luntas est mortalis et ante opus
impletione quia illud quod non
est impletum integra vita opter quod
impleat in futura patuo est
quia et quod indulgencias non
refuiare in futurum ubi gravis
sima erit pena. Addit ostendit quod
intelligendum est de peccatis ubi
indulgencias non degnatur ubi
et utile ab omnibus petere quod illas
ites omnes satisfacio dimittit
quod a papa sit consuetum ubi n.
statum eudar si mittit statum mo
ra. et quod de iste apud d
incta id pecunia habetur in
dulgencias quod sicut vt puta plus
vnum sunt magis obligati quod sti
mag. Dic misero quod tam vicino
est id noto cedi dam indulgenc
Dicit quia plus laborat et plus
mereat. Dicit aut pro quod vnum quod
retribuere fit sed indita alicui pro
prii et que aut indulgencias dat
et quantum in forum esse. Cum
et labor maior aut dari meum
nonne cum indulgencias. Vnde quod
non est possibile indulgencia quod
fit certa sed aplicatur sed
alterum ordinatio non tam dicit
quod quod aliud est indulge
cia plus mereris consist et difficultate et conatus et deuotione
maiori. Sed d. de hiis an in
dulgenc valent et ad forum dei
pro fim tem quod fit aliis et con
plulegium petro dato et cum

solutio sup tl'amy erit solutio
2 mcelis 2 si non tunc indul
gencie magis damnificarent
2 obcecent quia p̄desserent quia
remittit ad graviores inoto
penas sb̄ purgatorij absolue
do ipm apens dmt non tri
qm̄ dat vnq amnq int̄ de
vno anno purgatorij qr ibi dūr
or erit afflictio 2 diuq exigat
qua mpnti vita ß int̄ vnq
amnq 1 ded uict tqr mpnti
pnis vnq amnq 2 tri de pe
nis quas pati debet p purga
torio fim taxacōnē dei qtū
ipe taxauit p pna vnq am
tqr tri mpleta q qūtis qūtis
qnta sit nulli puto scire tri
cudeq rdeuass sicq vnq amnq
pnis destructi est ab anno in
purgatorio qua die p anno
dedi tibi 2 quot dicto stly ipsi
lustrauerunt terra p missionis
tot annis puti st p peto nid
muracōnis vta q puto q mpnti
vita satisfactio brevior tpis
utilior st qua infuturo satis
factio longior tpis qr dicit
tpo tqr 2 mie ibi tpo iustitie
2 tqr voluntarie assumitur ad
contrōne pna qui aut no vo
luntarie fim st sed sub coactione
qua vident q alias euadere
non pnt 2° inferes das ind
tum 2 dans partē casb obsequi
indulgencias sth aliquos qr
non fit determinatio informa
de indulgencie de magnitudine aut
de puritate donorum sb̄ sancty tlo
mas mstre et mslucōne vng
argumt dicit q qm dare indul
gencia infinitata q dat auxi
lium facienti ad fabricam alicuius
ecclie intellr tale auxilium dat

|| q pt querens ei qui auxilium

2° fim qr q accedit ad locum
quod tlor plo id vnq de in
dulgencia conse totū indul
gencia non aut dues qm̄
non deet adopi tal pnd qua
fructuosid ita parti dare sicut
id dicitur sb̄ q alicui pauper
auxilium fiat qui solid vnid
obuiid daret qd tlo fiat aut
demedia nulla mstro qūtis
sic dicit restitutio opiombus
qūm ad rimissio ad tensio
pene pares sunt illi sb̄ qui
mmq 2 ille qui plus dat p
tqr contme informa indulge
ciarum sb̄ qūtum 2 qm̄ ad suy dis
positōnē ad recipiendū augmtū
gre impares sunt quia dat
duobus plus consequitur ansi
tasu inquo vnq datū est ma
nus p qpacos ad dantē q dma
nus datū p qpacos ad dantē sic
de vtqua de quadrans marci xij
dicit q plo mnsaut dgrazo pqila
ciū qua duces alij diuites qui
mittit mnsaut ipsi id mnsit
duo q sb̄ quadrans sic q dicto || minuta
tricqardi tal est si 7 a quo loco
est indulgencia annual danti
bus eleosma vnd pauper dat dona
vnd dues et dat denarium
quos illorum plo mdr de d dul
gencias vult go rectia: dg q
nisqs sb̄ diuties pauper remit
tit vnq anno de diuitiis pnis et
tūm q̄m deo in purgatorio tap
aut remittent p vno anno
pnē annual d tlor nūdo sed
tlor dupl de qua pauper remit
tit maior pena quo adinte
rionē q̄m diuiti 2 diuiti id tūm
dimittit qūtum pauper quo ad
interionē quadus utsb̄ quo
ad tensionē sb̄ totū anno dimittit

ura q; pauper residuo nmo
acerbe punit quod dnes Q3
s quera an sit d mendo ad d
satisfacit dulgencias vno p pcto alterio
sic et det uctis primis vno pt
palio satisfacere id opa facere do
quod alio dnetur qr 2 sm
sind tqomd q satisfactio duo
sunt effectus vno solucio debi
ti dnus medicina sitiri pti
gitur ugr ad sisim effectum vno
opa altri non pdest nr p eo
satisfactio qr efficax id raro
vno. nd domec 2 ieu. aliq
nr tqomo f ieu. exopre aliq
assuescit bnfacere f eo ppo nsi
pm actus mgtrd aliquis p bo
na opa pt altri mercei aug
gre que efficacissim remedium
f ad pcatd vitandu f tqoc
qr pmodu mdi magis qua
pmodu satisfactio Q3 gm
ad pmu effectu vno pt altri
dare opa sua ad satisfaciendu
pro dd sit mcaritate quia
cria opa penalia eo caritate
fita non sunt satisfactoria qr
qr opa in gitu dnt ad deo
acepta 2 gratata q tam nd sunt
deo acepta nsi tqomo sit m
caritate nd q maiu pena
mponat eis qui pro alio
satisfaciat quia pnu dpone
ut quidi dicit tlac rone ma
ri qua ma pena magis satis
facit qua aliena qz pena
f vm satisfaciendi magis
rone caritat qua ipam sus
tinet 2 qua maior caritas
apet in tqoc q aliquis p alio
satisfacit quod si ipe satisfaciet
deo nd maior pena acquir
deo qui p alio satisfaciat q
qui pse ipo satisfacit 2 addit

sanctu tqoq nd eqr gitu ad
solucone debiti q ille p quo sa
tisfactio fit sit pse impotens
ad satisfaciendu pse qr et si et
potens ad satisfaciendu adh ad
bito illo dnumb ect p quo alio / alle
satisfecit dnumb tu alio nd oter
neret satisfacere qr ut nd et
potens qui possit satisfacere 2 eo
tempnet requir et qrlle pro
quo fit satisfactio nd sit ob cari
tatem id qr nd sit d pcto mortali
qz sd amm dei bona fita opa
ritate quicd pnt nrf in ptate
cugq satisfacent paltd q quib
sind pt qmuad ad alio qtra
caritatem eo ante tqua patimur
qui nd qr dure nd pt alimoniu
sume de radicibus vit f ad qr q tqo
sit potens ad satisfaciendu id quid
d gitu pena satisfactoria f dre
medium sed dicit scus tqo q non
qr pmittendu ut aliquis p alio
pnas fiat nsi defectu aliquis ap
pareat q penitente id corpalis p
que fit impotens ad sustinendu
id spiralis pq non sit pmpto ad pa
tiendu pena Doqoc mfero qrms
se 2 psalteria 2 alia suffragia ad q
alias obligant pdefunctu legata
ad faciendu d gitu tqnt vm
solucio debitoru pdefunctu illa
pnt p alio fi dumo ultimu impe
dimentu eo sit sicut dictu qr
in dulgencias Nam et vnus
pt solue votum alterius si pe
grinato ad limina sancti de luce
ria sui epi Q3 nero illud opa
tqz nse efficatia mendi relicto re
limitant liberacio eo affectu de
uoto d dimittant tuc magis
expedit fi p vnu devotu quap
atiu Inde et mfero pbabit q of
ficiales 2 alii qui gubernacium

alicuio rei publice psidentes
eo cusari non pnt p publicam
solliciudinem 2 p amministracone
suorum platorum 2 suorum officiorum
quod tore 2 p aliquo fieri suorum
facere ea que ipsorum statuta dispo
nunt ipse ut p alios Nam sedum
hoc modum mtqd opi dei pronat 2
licet cum de eis caritas quam mul
titudinem potorum 2 volunt pmp
ta esset ad faciendum si vacaret
hoc tam verum est quantum ad
ipsorum opa non quantum ad opa
aliorum Nam reddendum deo q
est dei 2 defunctis quod pertinet
ad defunctos 2 cesari que sunt
cesaris hm sententiam salvatoris
bn go stat q tales officiales eo
caritate qua se dilatant ad firm
mitatem procurandam multum
ment 2 de premio centum pena tri
eo emissione debitorum p alios o
curant qz bn stat q vnq dvo
ope mercar et demerca 2 alio
2 alionum sicut bn apstol suis
pdicatoribus multum mebant
2 hm doctores stare potest q
p vana gloria procurent vem
alm vm 2 voce salvatoris nube 2
eo cute publicem ipsorum depedibus
exeuntes de cimiterio Attamen
isti tales fideles officiales eo cari
tate ministrantes alios plus mer
qua demor 2 qua licet demean 2
aliqm tam mentur centum 2 dico
hoc si q non sint eo cusabiles ab
illo debito nisi statuta ipsorum eo
eo esse dicent q tales ad dictas
missas aut alia suffragia no
obligarent 2 qua cum hoc sit po
situm pr a prbo qr sic ut se
redmant nec tales fideles ultimum
se obligaverint qua statuta dve
ta tpe corum professionis se exten
dere videbant 2 ab alis ut sup
eorum corporibus 2 q tmue q templa
rius ac actualis firmitas eo
cusam 2 supplens illud popo
ritatis quod omnibus impe
sum deo b paulo hortatur
omnibus reddere debitum cui vecti
gal cui tributum tributum cui to
rem timorem adhibere 13 ad quo
exm id b paulus scribens
romanis c xv asserit se pri
us velle frui rominis ad dem
misticae sancti d sed solummo
si plus redde spualia demde
pinde pauperibus quos sitos
dicat in corpali sustentacione
Eo hoc ultimum infere q of
ficiales 2 alii quicq obligati
ad votum ad eo obligacione
statutorum suorum ad suffragia
p defunctis pagenda ipsa
negligentes dupli petant
pz quia rom suorum votorum
ad statutorum suorum decreta
rom q agunt 2 et q animas
negligunt q celeriore pnt
qre liberacio si ea fient p
eis que fri debent Unde
non est impyle credere q ane
defunctorum spoliant illos
sic negligentes po morte eorum
preciis suffragiis que pipse
p alios vivos fiunt sicut in
quodam miraculo legitur si tam
a credi debet q quod frater
aere adhibere ad quibdam
ad privatas orones quia ad
officia defunctorum p quibus
obligatus erat 2 deo pg mo
tam suam affinis sua plata
fatebat se spoliari omnibus
suffragiis ipse fact p defic
tos quos ipse negleverat et
ideo asserunt se ginq 2 dimidiu

quod Sed ego infero ne cessetur
ab eleemosinis defunctorum se pro
mittere aliqua certa suffragia cum
pacturus et ea negligere ut sepe
apparet quod multi ut consequantur
tales eleemosinas obligant
se multa velle facere dimissis ad
vigiliis defunctorum et precepts
eleemosinis obliuisciturque promisso
rum ex quibus defuncti magna
pena patiuntur licet quantum ad
caritatem christiana quia eleemosinas
fecerunt multum possunt liberari
patiuntur primo centum diuinum
Unde doctores monent ad istum
utrum defuncti patiuntur adhuc
defectum eo quod quaeritur differ
rat eius eleemosinas aut alia suf
fragia et Rm. studio ego in suo
libro quod decrementum quantum
ad augmentum pene non patiuntur sic
quod pena debita non augetur
sed decrementum quantum ad collatum
remedium utique defuncti patiuntur
quia diuitiis torqueri quia si eleo
sina eis data fuisset et puocati
fuissent homines ad orandum
pro ipso per eleemosinam non tamen
patiuntur decrementum quantum
ad caritatem quia commisit
dare eleemosinam bone caritatis
et bone sue voluntatis et ideo
agenda sunt suffragia quanto
eis tanto melius quanto n.
diuitiis pertraxerunt tanto diuitiis
defuncti plurimum Si ergo ali
quis vinum suscipit in se satis
factionem alterius promittens se
pro peccato penitentiam alicuius defuncti
et tam non satisfacit et ponit
quod alter est intentum ad satisfac
tionem completam moriatur quis
ergo punietur pro debito primi defun
cti an ipse vel an alius qui sus
cepit satisfactionem eius et ne
complent Ad istum ergo quod
punietur impenitentiorum primo
pro commisso aliquo promisso ita si
tatur utrum sicut tota pena
pro alio possit solui sic et pena quae
ma aut primum eternum pro alio
possit commutari s. vnum pro alio de
scendendo a vita eterna digne
eternum aliquo abigne eterno ad
vitam eternam ascendendo et
ego vnum probat tendendo ex quo
isti duo qui pro alio tenentur satis
facunt ambo simul in caritate
et sunt de membris dei tunc deus
acceptat vnum pena pro alio im
to quidem ut iustitia dei saluetur
nec est contra dei iustitia si de pe
ne eterne et in retributione multo
rum eternorum Nam contra diuina // nota pc
bonitatem est quod tale qui cu
ipsum decessisset et sine ultiori peccato
in mortali obiisset quod tale deberet
eternam punire et contra illud et cu
peccato mortali de quo cum penituisset
deus deberet eternam commutare cum
in moyses videns primum istum
cum peccato ydolatrie peccasset ex su
plicium caritatis petiuit ut
deus dimitteret quod tamen nolo
aut delet quem de libro mei que
scripsit ei Respondit deus qui pe
cauit mihi delebo eum de libro
meo quem scripsi exod 32. q. d te q
non peccasti non delebo istum
aut primum dele volo et ideo dicit
doctores sup primo sinaeum quod
deus indam denferno posset libe
rare quia non est contra iustitia
quod dei que est de conderentia sue
bonitatis est infusa sibi gratia et
est contra iustitia que est de agen
tia mortuorum sed petrus non potest
dampnare stantibus mortuis
ex gratia quia tunc esset contra
iustitiam dei que est de conderentia

sue bonitat non aut vno
pacto gmutare quia cert q
utramq; instituit dei Sapie
dixit b paulq sicut moyses
optabam ego esse anathema
p fratribus meis Pro qua
thema-r separari a deo non
q ipi duo sancti abte optasset
iste deleri delibero & ille esse
anathema a deo qua sic corum
voluntas fuisse mrōbus & caris
mdistincta que primo incepit a
se ipso sz p illa verba ipi corum
mmia caritate oppinebant
q si eat possile & est eat licitum
ipi tlor optassent & sine eis sa
nari nollent Vnde casu iste qt
impossibil ut aliqus steterit pro
alio eterna' nolle prim rō ita
plem sunt caritt rōnali & distincta
que eos tlia velle & optare no
sunt Hic orr dubiud an suc
cessores obligar ad ea que se p
cessores obligarunt sine dmissis
sine mandatis &c hic apparet
in dō si statuta aliqua sunt co
dita p suprores qui obligare po
terant alios tangi filios p que
filii obligant ad observancia
illorum statutorum aut si de eleo
sina antecessorum ad devenit ad
successores quibus successores
tenent ad aliud comparatio de
elemosina aut si ratio tlmissis
successores contractu antecesso
rum ist zbi conditoribus statutis
optum tenent successores ad
suffragia p defunct adque an
tecessores ipsorum se obligaverunt
alias non video cur quae suc
cessores obligarent si eni antecesso
res mei rōsimpsissent elemosi
na in eo ca relinquendo successo
ribus cur ego tenear aliud facere
cum nr voluntas yea nr statutum pm
cum me submisi elecdie aut yea
rati habitio ad eos me pellit quos
eni me cogit obedire nrōbus statuto
rum meorum qui yeum lucrum
quentes sunt forte voluptatibus
elemosinas consumpserunt neq;
eni ipi mihi legem potuerunt
imponere cum professio mea ad ipos
se non extendit sz ad regulas
statuta sterum primum quibus obe
dire me submisi Nam & ecs
non tenet ad debito pecis nisi
quantum ad ipum pertinet sim do
minus comunitas ut notat de
decim ad tlor & si dicetur si suc
cessores non tenent ad suffra
gia pro defunct p antecessores
dimissa tunc intencio dantium
elemosina cert frustra aut frus
trat qui intendebat yetua
meorum tlre p sinis elemosis
ador vr Iudex q sibi ipis o
putant q tale elemosina ad
talem usum non utetur p qi
cert post ex tlor possent consol
lari quia tunc obligarent ad suf
fragia yetua si ad eas fuisset
aliqua utilis illo elemosine d cu
luta elongete tamen facerent suc
cessores q ista suffragia ptinua
rent ipi scandalum intentio lz
forte ad tlor non tenent de nati
tate ut dictum tlor tamen atte
to q si suprores confirmasse
illa pmissa antecessorum ectum
eni ex quo post tenent obedire
suprioribus ex p eos statuta
aut ordinata volunt obtinear
yetue firmitat Vnde summa
colligendo si antecessores pmisi
sent aliqua suffragia p defunc
tis successores non tenent ad
yetuacōs illorum suffragiorum
nisi d quatuor casibus primus si
ratum tlmissent pmissa antecesso

rto 2° si elemosina aut aliquod
aliud ac de elemosina pueniat
ad eos 2 ipsi eis utut 2 3° si sta
tuta sint hoc conducta sint quia
tenetur illa secunde quibus statu
tis successores tenentur obedie
re si consensi aut ratifimacio a
preterito superiori accessit dui illi
antecessores tale permissio fecerunt
2 pt sum assumptu ac imre ra
nomo ac ca° quoriens a quicto
nubo de pacto inglo bnd dilbom
facius tam ab papali ny fratri
bus educatorib 2 ceteris mediatori
bus predat ut compositores 2
pacti data ab antecessoribus pro
rio sup fmrib prochialibus seu
alis quibusciq retinend ac si
sine consensu ngri aut pon
tialis aut rmstri aut alioru
superiori fieri fecerunt non
obstante dissensu aut non re
quisicione superiori omnia serua
retur a successoribus petrus fe
pdo Nam multa scandala
assart ac violacione istorum pu
torum 2 pmissorum orirr 2 reli
giosorum fame detracti. ut
plm 2 honori ut nota. li vi
de pacto. c. quia ac eos 2
Unde duo q propt scandalum
qd exinde oriri 2 aliorum
pmide que ocm quantur ho
nestum est talia petrus obser
nari quia positio innatur
p aliud dictum bn di. 3 d. lo
de pcep 2 ds mrq mrq p
latus mei pcibeat qd vi
que pmisi tu exigat plus
quam promisi vota mea non
augeat sine mea voluntate
ut minuat sine cta necessitate
2 ideo quia non tenet ac aliq
lege ut dnia ut quemadmod
ac pmio voto neq cm antes

sores quin obligare successores
quia pares eis sunt ad circo
non vide quare successores
videri sistere onera antecessorum
ad eos mrq pueniat cum non
nisi ille qui agrum dimelaq vo
luit possidet. Ruth i. Ruth iiii 2 scribere
de emolumento qui sortit de como
dis iusta indita sunt li vi ra
tom. ergo ad est ut succedat a
nra qui substitui in honore
ca ad positio innata p hoc q ad
aliquid quis ex se non obligat
p scandalum quod ex hoc dimer et
obligatorum sicut ex pnis solutis
vectigal rum ipse ad hoc non
obligaba quia filio ipso liba
ideo dixit petro ne scandalisem
eos Mtt 17 Et hoc quod dic
tum est de ipso suffragiis et pa
rimo pt tratri ad finitatem
datas ab antecessoribus quo ad
istorum successores ne forte valet
ratio si dicere iudei suos poste
ros obligauerunt ad reatum ri
minis mortis passione dicens
Sanguis eius super nos 2 super
filios meos quia non transit vi
dicta sanguis apre in filiis
nisi qui mortui petri pnti par
dens loqui moysi ex ad p
Ego sum deytus fort 2 dolores
insitidus petri pnti in filios
in tertia 2 quarta generatione eorum
qui oderunt me Vin nr qi vindic
ta loci tunc in paulo petro
2 ceteris credentibus deus Con
do licet d indulgentiis fit dimis
sio pene non tam pe culpe pa
ps ecclie dni declarata est sed
ea ps pz qui dim est plus qui
ee vult papa 2 pricipis indul
gentiarum dz esse omis a culpa
mortali Vnde p eam no fit dissiu

culpe mortal ideo quocunq; mo
podicta alicubi indulgentia a culpa
et a pena ibi capit indulgentia d
significat non contricta s. gratia
pro confessione et contrione p q
delentur culpa ita cp ut ego intel
ligo in illo loco ubi talis podicta
indulgentia ibi est auctoritas
audiendi confessiones quorunq;
ibidem venerint auctte sedis apstice
et eos ab solvendi et ita sic confes
si et contriti mentur indulgen
tiam a culpa et eo gnte visitas
ipsum locum id faciens hoc opus p
quo data fuit indulgentia, me
rent tanta quanta data est
quod ar sim quibus aer qicq;
et epi legatus dare pnt salte
solum sibi subditis que pnt dari
quo loco sibi subiecto dare possi
terus licentiam audiendi confessi
ones et absolvendi quosunq; de sua
diocesi et eo inde pnt conferi
indulgentia tanta quanta
pt quibus dare ita talis podictum
non tam quidem ut dictum est
id ar p indulgentia a pena et a
culpa possimus intelligere a cul
pa venialiqua ar illa pt di
mitti mp per contione indulgentiarum
et deuotione et contione fa
cientes hoc opus p quo datur
sicut et sunt multa alia remedia
communia venale s. bradiatio qualis
aspersio aque benedicte pticipare
cultastre et non tam idolo
me ritras tales litas papales
legisse aut vidisse omniuo con
tinet indulgentia a pena et a
culpa sed timendum est q sepe ar
singulis et questores vagantes
qui sepe amplificant indul
gentias plq quadam et decepi
unt multos Si tu alia lita pa
pales tales non veriate repuent
ut podictum est dicent intelligi et
quia in talibus litis papalibus ubi
dam indulgentie a pena et a culpa
intellit remissio plena Videndum
est quid valeat ista plena re
missio Videtur ergo dici plena dimis
sio ad eram semplem quia ple
na dimissione solus papa pt
dare nullo alio nisi eo specali
commissione Intellit ergo plena
remissio omnium paenarum tam mor
talium quam venialium eo modo quo
dictum est sit q quis auctte ipse
pt suam confessionem ibidem facere
ubi est tam remissio et absolutio
nem p pape et indulgentia con
sequi omnem penam et satisfac
tionem prut qui oba sonant p
supra et saltem dimissione originalis
peccti p baptismum ut aqui
volunt s. q papa dat p ista vbi
sit concedimus remissionem om
nium paenarum mortalium et venialium et
penarum ac satisfactionem dimis
sionem quia tamen intelligitur script
vide et totum concessisse illum re
missionem plenam intelligitur solum
mortalium dimissionem per confes
sionem auctte sedis apstice factam
brasilia et pape rescenit sicut
et quibus fideles in aeto mori
aquocunq; pt libro pt absolum ab
omnibus peccatis sive rescenat
pape sive non ut una tamen ta
disponit non tam sicut p illa
plena remissionem absolutet
ab omnibus penis sicut enim tapit
b paulus petrum ad id et deprec
dampnat petrum i. p pena sua
solut nam culpa non tam
pecc ut illi dicunt absolut
ab omnibus venialibus et potest
deleri mortalis sive venialis sed
non ego ut tradit doctores
antiquiores Ideo scriptum q plea

remisso peccatorum ut dicit pd
dusis dict doctorum quinto sex
mo primo non ficta penitentia
baptismi eo quod finis autem in
enchiridion baptisati modi
unt omnibus peccatis eo quod bap
tismus dicit tolle omne illud
quod in veteri homine gestum est
opus mortis xpi quod per bap
tismum significat finis illud pauli
Quinto baptisati est in
xpo quid de morte quod bapti
sati est 2o mo fit plena re
missio per fervore contrito
rum ut latro de
cruce pendens statim evola
vit absque omni pena ut dicit
sancto tho sup 2o dist xxii
3o mo fit per sup hominum anti
amore dei eo quod caritas oper
tritudinem peccatorum pro
pter quod in martiribus
qui statim evolant eo ope
privilegiato s. suy sanguinis effu
sione Quarto mo fit per
ingressum religionis abbate
finis sti thoma eo quod per hor
tonio submittit se a cete prime
usque ad finem vite sue et per hor
consequitur plena remissionem
omnium peccatorum et posito quod
te puerum omera religionis
non sustinent vir bius bindo
requisito a quodam cum ingres
sus religionis sicut baptismus
parvuli Ad dit nisi ubi
to de precepto et dispensatione ar
bitri mag ob profitam mundi
abrenuntiationem ac singularem
excellencia vite spiritualis que
primens omnis vite humane
omnibus humanorum gusaro
professionis et amatores suos angu
lus sites hominibus dissites facit
Ymmo anima in homine reform
nat ymaginem configuratam

nos xpo instar baptismi et quia
donec 2o baptismum die per illud
quod mortificatur membra mra que
sunt super terram cum xpo in dou
lium complantati denuo sito
tudinem mortis eius Sic quod in
baptismo quidem deposite tenebra
mur et in regnum transferuntur lu
cis eterne caritatis ita et hominis sicut
quadam regeneratione per potii detene
bis eque non omnis originalis sic
multorum actualium delictorum lu
mine virtutum eudimus recepta
tes nos illud apto nos precessit
dies aut pomquamvit et in dus
Quinto fit et plena dimissio de
peregrinatione terrene sancte et per
consumata peregrinatione similit
mortuus signatur qui naturo
dimittos carne sicut con et heros
seu stismatios Sexto fit da
no Jubileo et pmdulgentias
summorum pontificum per litras apo
stolicas et quinet et per presse
quibus omnibus casibus quibus
reatus fiunt ab hac vita tere
dere alius peccat non supervi
entibus statim credit evolare
sed quia mencio facta est de ea
no Jubilei Scriendi est quod an
no jubileus originem traxit de
veteri testamento prut legitur le
vitici xxv ubi dicit mandatum
tibi septem ebdomodas annorum
i. septies septem que sunt forty
annos et lxx et clangetis buccin
na mense septimo decima die me
nsis propitiationis tpe in ymmisa tria
bea sanctificabitis annum quinqua
gesimum et vocabitis remissionem
cunctis habitatoribus terre tue
ipse enim jubileus reddet homo
ad possessionem suam et unusquis
que redet ad familiam suam ipsum
quia jubileus est et quinquage
simus annus existo fundamento

collegium q̃ annus iubileus est
annus dimissionis ad quem sicut
tudine nos vocamus per gratiae
annum iubileum quia illo anno
a Romano pontifice datur remis
sio plena per indulgentias per
eum fictis certis locis et in an
nis iubileis non est ut annus
quadragesimus sed ad arbitrium
romanorum pontificum atque plu
aliquid minus Nam primo bonifa
cius papa octavus editor septi
libri decretalium primo concessit
eum de anno centesimo ad centesi
mum per totum valitur Sed de
mens papa considerans hominum
fragilitatem et propter mutabili
tatem et pris vitae hominis breve
annum illum transtulit de quin
quagesimo in quadragesimum adm
stat veteribus legibus Urbanus vero
sextus item ipsum abbreviavit
et posuit decem de 33 pecca vero
papa bonifacius octavus ut largi
ori gratia thesauro ecclesiae fiunde
ret diocesibus loci concessit annum
iubileum bis primo prius ad limina
sanctorum apostolorum instituit ubi annus
iubileus et ille diuitat autem pri et eg
annum autem quinto est devotione
pape Sed quia semper omnis
q puberiore et superiori indanno
rem gratiam papa aliam suri
persone aut plurium personis conce
dit et indulget ut sibi quis eli
gere potest confessorem idoneum
qui eum absolvere possit et sibi re
dere possit omni peccatorum suorum
plena remissione sed tunc in
morte articulo sicut quidem con
fessor diuitat illi sufficiente
poenam quod ille per se facere si
superuixerit aut si decesserit
alter pro eo faciat sic tamen q
ille superuenens non reddatur
pro minor ad petendum propter

tanta gratia sibi fitam quia re
sti et gratia a nullo suffragen
quas tras vidi plures et corrid
transsumpta quod ingres super
sentiendo sit licet doctorum dicta
super hoc non legerit neque erra
quod certum insingid reperam
temerarium reputo de gratia sum
pape aliquid attentare ne po
nam incelid os meum per deferens
sicut sancto sedi apostolice magna
respectu plenitudo potestatis gratiam
tamen intuitu videtur salubri sa
mori intellectu cui semper pate
sum redde primo ista talis p
bona confirmatione indulta per
absolui ab omnibus peccatis quo
libet caso et papae reservato q
cuius alter de articulo mortis quo
quod pure est concessum ut mira
disponitur 2° quod indulgentia
quinquies per diuge confesso
rem gratiam idoneum et in pe
tentiae tita limina suppriori pre
lati eid papae est ordinarius
indeque locum certe 3° q et abso
lutio et confessio tui semel est
gressa qua prepta quo ad illa
persona si amplius superuexerit
nullus est moniti 4° q et eiusdem
confessoris et absolutio locum
habet solum de morte articulo quod
ille animet sum quem homo et
timatione 4° q ille est absolu
tus potestatem consequitur suorum
peccatorum omni remissione et non
solum peccatorum quo ad culpam de
quibus est contritus et confessus
et penarum si tamen et post
quod sufficiente poenitentiam egerit
si superuexerit aut si decesserit
et alius completa fuit in tu
vigore huius indulti eidem gratia
aliqua indulgentia de qua
tractatur et diffusius de quo the
sauro certe q pertinet quod papa

propterea sibi primaz in magis
si suspiciatur aut altari si de
medio transierit quia si deus
ser sibi papa indulgentiam
petor privilegium tunc nō eo
presumpsit de prima de prima sibi
indulgenda quia indulgentia
est pene iniuncte relaxatio nec
de rigore canonum tenet quis impl
primaz sibi iniuctam si p indul
gentia eam assecutus et ut
dictum est Sed ego considero
quod illud confessor non potest illud
absolvere ab aliquo casu apostolico
in quod aut in quo recidit ob
gratiam sibi factam per quam pro
timor fuit ad peccandum quia
solet poni in illo indulto et
ne quod abstet per quem gloria
reddat proclivior ad illicita
in posterum committenda vo
lumus quod si eo confidentia
missionis quinimo aliquia
forte commissa quo ad illa p
dicta indulsisse nullatenus
tibi suffragetur Illa autem
que continentur in informatione
indulti ut quod in indultorum
tenore dicit obtinuit que for
me indulti mori solent viaturi
Primum quod dixi quod in illo
anno potestatem qui cum dicit
ante mortem capitis non obstat
istud decretum bonifacii
papae qui de pe et re libro vi
Si quis ante suum subditum
contulerit ut sibi possit donum
eligere confessorem ille quem is
elegerit in casibus quos sibi
ipse reservavit nulla ex permis
tatem tuo magnali concessi
one illa non venant que non
certe versatur in se ibi cum non
potest omnem potestatem sicut apud
indulto solet poni quia alias
ut videtur ista clausula nihil incl.

modicum operaret quia alias in
aliis indulto solet poni eligere alia
sula in ipsi illud finem ipse quem in
to sedes apostolica sit requirenda quod
qui non eligimus. Sed quod dixi circa
eiusdem verbis ut confessor tuus
quod dixerit eligendum Nam si ab
vigore talis indulti non posset
eligere libere confessorem tuum suffici
ret fuit dixisse ut confessor tuus
aut pletus tuus quia ut non quod
alium eligere nisi presbyterum sacerdote
ut disponit primo iij de concilio
de prima et re gnali omnis et est
argutum istum dicti de pe et re ne
podiatione Sed quod dixi circa eodem
tum semel quia si plures posset
talis consequi permissionem omnium
peccatorum non ducet semel tum quia
de aliis confessionalibus quod summum
primaz nitit concessit aut adquo
quemvis aut ad tempus vite alicui
non potest semel vide dura
te isto tempore quod potest tales eligere
confessores et absolvi de casibus
aliis quia papae reputat secundum
tenorem istorum indultorum et
illa non petita a suis prioribus ple
bamus Quartum quod dixi quod in
tis articulo Circa quod oritur
dubium cum eis quomodo plus
es occidere per articulum mortis
quando estimatur sive de in
firmitate qua et medici desperant
de cuta homines sive de pe
culis fluvium viaz aut latro
num inter hoc et apud deum et non
indicatur articulo mortis qui
nomen an debeat sive vivere
ille qui sit in tali articulo con
stituto de vingi et crebrum de vin
gi per et tamen non nisi de alio
morte et tamen per sive vivere
prter humana estimatio ut sepe
contingit Quiere igitur utrum
talis in isto articulo mortis

sim tguana estimator semel
absoluto & ducta sibi prima &
eqmod indulto 2 ille supvivet
pse complens primas ut tenor
indulti sonat an tal absolutio
est efficax quo ad plena rmis
sione ut an pt ratio mortis
articulo sibi tum absolutio im
pendit 2 prima dimissi secundo in
dulti tenore si vero sibi pt
tunc iam no semel ut tamen
tenor sed pluries 2 si fiunt p
mo articulo mortis si vero
non pt tunc stat q dixi qe
dixi qua p prima absolutionem
& prime d iuratione tg indulto
est cassata quo ad ista pso
nam et si dixerimus q non
fuit ille articulo mortis ad
stare indulto usq ad ultimum
actu mortis quae tuo papa
dedit d cissis bulli plena tibi
remissione concedimus d articulo
mortis ducta tibi prima qua
p te implete tenerar si sup
vixerit cum 2 dixit illud ce
articulo mortis et si sup
vixerit 2 ce suo quo semel
& absoluto d articulo mortis
amplius indulto cessabit q
qua tenet implete primam si
ducta aut consecuto est ple
na remissione sed tenorem
indulti aut non supvixit sist
tur imo iam cessabit indul
to qua dicit semel tuo aut
si non est consecuto plena
remissione quod tunc illa ab
solutio plgo patet est quod al
terius simplice sacerdotis et
utrique videntur tres annos
deporlegendi Dicunt enim
quod q a quibus auctte eiusdi
indulti absoluto d articulo
mortis si supvixit adtunc no
potest eor indulto quae iste

non fuisse in articulo mortis
vere quia restituto est sim
tati pseme Unde requiratur
sibi plena indulgentia a domino
papa concessa et si reuocies
esset d articulo mortis et sup
vixit 2 ideo d absolutio pro
iuriacione ipso addit si vero
ista uice supvixis rehuo tibi
plenaria indulgentia appa
tibi concessam pultimo articulo
mortis tue quia iste articulo
mortis non fuisse ultimus
quod tu d bulla non dicas
oppssum quia fuit dictus sed
tu d articulo mortis Unde
talis plures possit absolui d
mortis articulo 2 solui sed
d ultimo mortis articulo 2 isti
eor dicens Unde rapiant
fundamentum non video cum
eor d bulla no sit oppssum
nisi intellexerint Vmo dom
pape p ultimo articulo mortis
q si papa voluisse utique et
oppssisse deo & ob ad audiuit
& si tales sic dicens ogo q dicent
consequent q quia fuit ab
soluto vigore talis indulti
2 sup dixit et non est ab
soluto in casibus papae iscri
natis qua bulla ad eos semper
extendit nec plena remissi
one consecuto est eo nomi
semel potest tal absoluti 2 o
tum oportebit illud pro istis
sibi item a superiori aut ap
so absolui sicut dicimus il
lud debet intendere nisi mag
exprimere qui d articulo
mortis a suo presbitero absolu
tus a sunt papalibus qui p
prime sanitati instituto no
accedit ad papam aut ad
legatum mandatis apostolicis
suppletibus receptis peent

nos desin o

indulti hoc dant clero

notas de sen. co. cob. Ea nos
rit. 2 r. quatus ad fi. aue
f. r. de sencto li. vi. Ad quod
dicit ego arbam. Cum fim
illos ista indulgencia pendz
ex fine suscipient. quasi mo
ritur. tz. efficas. s. sup vivit
non tz. sed resecatur. sibi ad
ultimum articulum mortis. q
s. sit. sup vivens non est
consecutus plena remissione
vtute huius indulti. Et istos
oportet dicere sed refiat. sibi d
posterius cum petra papa dicit.
q. ipse dz implere primaz diui
tam. quia talis ac tanta pos
set esse primo diuor. quia ab
alius sdz diuitis. 2 ex possetis
indulgencia de thesauro
quod certe supleri sic q. ipse
eam. nd est note implere
tio indulgencia quia est
prime d iuste relaxatua iu
ste confessis tutute. quod
indulti diuitis. primam
tam magna d iuste. imp
im vm plene ipmissio
Sed vtrum vera hor. ozz.
aliud dubium quod conferat
quomod indulto sup alias
confessiones. 2 absolutiones
spiales d articulo mortis cu
quibz plena ipmissione to
sequat. omn. suorum mortalium
peccorum d articulo mortis. qua
cuiz confessione prmissa con
tricione de quo nd. dubium
fim dispone. iuris. non ego
sicut extendit se istud d dul
to ultra alias confessiones
d articulo mortis. et tas quantum
ad peccata mortalia ex pape
reservata. quia quibz est pa
pa d articulo mortis. cuiz
ad illud. nezz end putandz. et

posset.

q. vigorem indulgencie de quibz
dicit de thesauro militat. cum. q.
thor. nd cogp. mr. in forma d dulti
et si cent indulgen. quas iste to
sequit. cotuc nd est note ei in
iucte primaz. quia ipse ipse si sup
vivet. ut alter si more. p eo
soluet. quia d dulgencia p qua
quis consq. plena ipmissio. ex
cludit necessitate prime pagende
quia p indulgencia iam est
satisfactu. Si. ego illud d dulto
pape adq. dz opari ultra aliam
absolutoz. que percipi. a sid sac
dote d articulo mortis. et q. habeat
oculos. nd q. in ad culpa. z. cuiu
ad pena. cuiu culpa. nt. primod
indulgencie. cuius ut vide. 1.
primodo auctori. domi pape
to 1. diuitiar. illi ut supono
sufficiens. prima. quia ipse ut p
alio impleat. q. impleta statim
euolat. sicut. tz. insufficiens. ex
prima. extunc suple. p. aliqd tam
pape. quia dona. plena ipmissio
z. thor. item vide. in dubium vero
tari an papa pt. remitte. pena
satisfactoria alicui alias. p d
dulgencias de thesauro certe
quia si pt. saltem d magna. qi
tirate. cotunc vi. punicui. 2
fi. dme. iustie. ut s. pena debi
ta. non solutur. et. po. tam
vtam. quod. quod vide. dubium
licet. multu iocundu. est. thor.
audire ipis debitoribo. pene 2
tur. tue indulgencie. cent. note
si papa absq. indulgenciis
de pprio auctoritate poss. peas
remitte. non to dubito. quod
ex vi clauiu. tuipuiz. absolue
tis. a quid de pena remitti. ex
dicto doctoru. 2 auto alcior. 2
excellencior. est claus tanto
pto. remitti. 2 to 1. papa. et.

2. fungens sua auctte tpz cla
uem altissimo credens qt
eum plus quod aliquē aliud
posse remittē. Conclusiue i
gitur ut tq pena remissio vi
gore tlungdi m adulterio va
leat quantū pnat pre vom ad
pontifex in hoc falle uocat
cui semp defendū est 2 mtq
temerarie cōtra eum auctem
diffiniendū dm vr q ille
contritus 2 confessus 2 abtus
d ultimo articulo mortis m
icta sibi pma 2 completa sed
tenorem vborū credi stato
euolare aut eo mdulgēti p
papam detge sauro qm ecte
sibi data qd utrq papa pot
dare tm qm ei placet aut et
pm satisfacit ille p pmas sibi
d mictam aut patiū fitam 2
de residua pena papa vi clau
uum absolut vno stato po pmas
euolat 2 saluari pot hoc in
dulto ne ecta decipiat d me
bris suis p hiu mdulta 2 mul
tū utile est qre hiu indulta
2 eis uti non tam sup hoc dz
se qms remittē 2 pcta reserva
re non confessa illi cui uel
quibus confiteri tene tpe sano
quia mrto tam fiet pnudicū
illi mdulto 2 pms rassaretur
nec iuuaret illo qui sic diff
ret pmas 2 sicerū petorū con
fessione qua solz pom d tribu
buit si que qmittēs eo confi
denta tlqmod rmissionis
quo ad illa pdicta rmissio p
mullatorū suffiragē 2 quia
eo pure canonico fiat et
d eius mulli dm pdcmari
nr vz absoluto illa sup mo
tuo dicta cum iam no st de
foro pape 2 ille defuncti nad

Many translated est ad aliud
consistorium 2 exceptis de mandato
pape Cauti 2 sint tlcet ne p
remedia salutis forte sibi at
tribuant venerd dumpnard
Rcpi 2 adquirens d monas
terius ordis cistercien copias ta
lium bullarū quibus eis sigilla
tas non videro que concinnit
omnes fides Cistercien ecdmus
que si est d re 2 ordā 2 no est
reuocata multū pdesse uti
ea d mdo articulo circa tlcet
fides inquisitate sine aliqua
fraude aut dolo quia utrq
sub mtte se claubq tam eo
rellentibq 2 eo fide veniae
certue multū mitio actres
cāt 2 multū deperd velaxa
retur non tam ea abutendo
infomentū inquitat de
quo timet 2 q multi sub pto
colore se palliant Vnde 2
abbates dsteti videns istu
adulti abusiuos qntū deus
est non facile admittent usū
istū indulti circa leues 2
remissis psonas circa boas
tū 2 religiosas nō video cui
debeant aut potint mtibe
ger aut que p me dcto sup
submitto intellend mediori
fato rede ff informacibq
clauiribq 2 decreto romae
sedis cui no multa d dicto
doctorū de hoc legerd pdeo
pmodū dispūcū magis
quā pmodū diffinito pres
si iam nō ad vnū restat
cum sepe m tribus indulge
ciarū pons 2 in certo sit de
turena p quū sim q rare
nil dubiq mois acrip 2 vo
p certa pena put est 2 de
actusitoribq actusasti ubi

sic dicit accusasti aliquem et
tua accusacione oportet et
hic vel dies in pane et aq
quarena vocat cum septem se
cunctis annis et aut per tua
delatura debilitatis est per tres
quadragesimas penitere sed
quo modo dicit Carma vul
gare est et dicit accurca et
mmud quia tales deducunt
solitas per vel dies ad agendam
primam de aqua prima et ecce
canae l di in capite et per
di notat despon du c acte
psti vbi dicit acte psti illa d
vxore tibi qua alt sibi et a
lineat desponsata dimitte
illa quia tibi nuqua fit po
tent trima et vel dies d pa
ne et aqua quod carma vo
cant septem sequitur annis
penitens illo mo acct carma
pmdulgencia pstd id monere
pena pdicta que sepat ohes
aptic etme est papa dat
carmd p indulgencias tol
lit primas septene pequalibz
mortali debita id cam co
pler sed et mgnitd completa
non fit id delute d incta id
fuit ut notant doctores sup
capitis pdicti sod de luga
nano et jo an sod clarus stm
q eo gest summorum pontificum
collegit dra int quadrage
ma septena seu ff septina
riam et carena Nam clemes
papa primus sic stuit instituit
quadragena pquad designa
ut primas vel dicit cum septem
annis sequentibus quia pena
d indebat cone vnus peto
mortali et per istos vel dies pe
nitentes excludebant alt
ertia et incedebant capite
discooperto et assperso cinere et per
eosdem dies diugebat cibum primo
septem viz q per septem annos
fer ff et sent utebantur lactici
nis fer et ea vno ferculo cont
nente iejunium fer sexta tra
frustra panis intinctis cine
ris quos septem annos non ute
bant razimbgnr vino et aq
nr et lecto aliquo nr balneo sed
dormiebat in asse terra illapsi
de quibus annis completis licuit
eis primo omittere corpe dmno
innocencius aut primus d indulsit
primo sexto modi septend sic
q in die dmci debebant tribus ut
lacticiniis aut omnibus ff et a utebant
bis lacticiniis aut omnibus ff et
utebant clusta et pane semd die
feria ita bis lacticiniis et omnibus
fer sexta semd in die pane et aq
Sabbto vd dbant pegnitend per
ecclias visitando trima stend
quanto melius potant omedens
lacticinia d die Nudis corpo
ribus in pstita plucde licuit ei
omittere et vocabat eqdi prima
septenaud innocencius aut sep
tena Carma aut cart pena pri
lis includens pena quadragene
et septene quia sic penitentes
abstinebant a omnibus cibis omnibus
et qusacione tempi et iejunabant
d pane et aqua vel diebus post
eos imponat eis septenal prima
iuxta arbitrium sacerdotis ut
iejunabant quibus septenaud
unud die et dicent etas ordines
aut facient aqua pra opa et
prima ifirmitat pequos potemor
tali est d indulta licet canones
primales omissi sint arbitrio sac
dotis Ego quibus dico q eo die
plati ecclaud videns homines
in modum tuis difficiles ee ad

bis in die et ff iejunium

pagenda condigna primaz
multiplicauit indulgencias
prudentes saluti animarum
intuna id ecclia pastores cau
de ad primaz id non tanta de
fecerunt de primis dembulge
rib papa ir dans dans qua
dragenda septena aut carma
infris indulgencias apdet
pens intendit absolue illos
qui debite utir indulgenciis
id tanta gracia remissionis
conferre quatenus ipsi p cos
primas mentur sic p annum
primale pstendit confere tan
tam gracia remissionis quita
homo indtur si ipse penteret
p annum vnum aut quitu ipsi
meruerunt qui se regulariter
pentuerunt pinit supid dcm
est de valore indulgenciarum
hec ir deista astione diffusa
cu diligena cum labore studii
comportat quodicto doctorum
canonum cum vdfitibus tombis
que plabiliores videntur qua
amq oppoite salua sp clari
ori intelligencia meliq sena
cendi pquibus laboribus meis
pcui omnis deuotam flagi
to mercedem ir compensacionis
cum dcisto p quo dcm sit bn
dictus amen

Sera dubiu lem Sinq
tractatu est de simbus
et pstombus et comparacio
dusacu religionum que carum
est excellentior melior et pstior
Et quia religiones dusificantur
sim qd plus idimq principat
de possessionibus terrenis sim
quod magis aut minus impedi
unt ir a puritate contemplacio
nis p ostiu ad rem actuparacio
nes p quia minq id magis pmi
misere isti Theorice specula
cioni et actuali et habituali
cesione indi indecu Unde ori
tur dubitar an mdi religio
nes et pstior que minq habi
de possessionibus in quo cer
tum est querere an ere aliqd
aliqd diuinat aliqd de pfec
ne religionis Et vir q sic
quia dicit int ceteros Si vis p
fectus esse vade et vende omnia
quecumq habes et da pauperibus
Et quo patet videtur q ra
rere nudantis diuitiis pt
ad pfectione vite xpiane igit
ere diuitias dimittere aliqd
de pfectione Item diuitie quem
quodamodo q piment ad sin
gulos qui sunt de ciuitate
Unde secundo adhuc et quod
dicit de quibusdam sunt diuites
monachi quia cum secularis
possidet opes sub xpo pauper
quas sub locupletes diabulo
non habuerunt suspirat cos
cetia diuites quos tenuit
mundus aut mendicos p quod
aliquis et diuitias pprias de
rogat pfectionis religionis igit
videtur q et aliqd eos ere
derogat pfectionis religionis
Sed in opposito est profeff nulo
debita contemplatia vbi et
satis ordinat et pria deberet p
pfectione et tempori et sine impe
dimento pfectionis certe posse
facultates que sunt pfecti
omnia possidere cum dicat
posse possidere facultates et
ecclesie sine impedimento pfecti
nis vt inferius diuite possessio
diuitiarum de gradu pfectionis
ir questio fla pro cum ad
tionis declaratione notand

q̃ ꝑfectio ꝓprie nūl aliud ꝑ q̃ ꝓ
integritas rei consumata 2°
dicit s. integritatem 2
consumationē que ad consti
tutionē tōtiam corporis conf
runt sed non statum ideo d
ꝑfectus quia d nullo membro de
fit sed ꝓquitur q̃ cū membra
anima tota quantitate suam
integrant propter p̃m mom
ratum 2 manet tūc diam ꝑfec
ꝓt 2m̃ pueri non dicit ꝑfectus
2 sicut tōr ꝓtingit microbis
gūtte sed constituit in spiritualibus
qualitatibus Consistit autē
ista ꝑfectio spiritualium donorum 2
virtutibus momentum caritatis
2 ideo dicit b paulus caritatem
esse vinculum caritatis ad colo
2 quia ut dicit glossa caritas
non solum ꝑfectionē d mente
gerit sed 2 ligat omnia virtu
tum opa ut perfectant 2 ꝑfici
antur 2° nōndum q̃ quedam re
ligiones sunt ordinate ad hos
pitalitatis caritatem quibus
mīte sunt dulcia quedam admi
litandum 2 pugnandum contra
infideles quedam ad contemplan
dum 2 eis quibus omnibus carē
dulcibus esset ab illicitis fuge ꝓ
cum iste possit d ꝓprias opa
tionis Quedam vero sunt ordi
nate ad docendum 2 ad con
templata aliis tradendum 2
ist concedat vnde de cuiā
hm̃ illud pauli quis cum pas
cit gregem 2 de lacte gregis
non manducat qui seruit al
tari de altari 2 percipit 2 dig
nus ꝑ operibus mercede sua ita
q̃ ꝑfectio vero ordinat 2 ad opa
tanquam ad finē Unde opa
ꝑfectionis dicit ad quod triplex
primo quod pertinet ad ꝑfectio d q̃m

ꝑfectus 2° dicit opa ꝑfectionis opa
placita 2 ordinis respectu sub dicto
Hieronymi cum alicuius ordinis
nisi ꝑfectio dicente b gregorio sicut ere
Cum aliqua committuntur specula
tori ut ordinis altitudine sede
at alia vocabula nominis convenie
tia quibus tractat 2° dicit opa
ꝑfectionis quia ꝑfectio plurimis
tangitur 2 ex opo magne mūdi
ne conversationis ut pt xpm mis
ticia 2 virtute mori ꝓ mundo 2
opa ꝑfectionis quibus opa distinguun
tur efficiendi status ꝑfectionis ut p
pria dimittere propter xpm et opa
ꝑfectionis non quia ipsum sit
finis ꝑfectio sed quia status ꝑfec
tionis ullo modo est per q̃ homo sui ipsius non
nūdum disponitur ad ꝑfectionē quia
reicit omnia impedimenta aut
parat acquirat ꝑfectionē 2 ad
melius ꝓpria dimittere quam
retinere Unde sicut aliud pal
liator omnibus consolus qui
nō renuntiant omnibus que
possidet nō pt mercē de distinctis
ordinis gregis q̃ distat id ad
riare omnibus ad sit qui ita
licite utitur 2 mundanis q̃ posse
dent ut tam mente intendat
ad eterna relinquere ꝑ tunc
ꝑfectio qui omnia temporalia po
nunt 2 solus eternis adhiant
2 de isto opere ꝑfectionis in pri
ori sermone Non nōndum ordi
nationis quedam consecratis
tutorum bonum sunt tūc ordinis
quod est quinto vivendo de
possessionibus redditibus ut sint
militantes sub regula sancti
benedicti et Cistercien 2 cartusien
sicut licet tam quōd dicit ꝑ
consuetudine regule sancti benedicti
ipsi poterant dicent vnde de labori
bus manuum suarum q̃ dicit

tunc vero monachi fuit si-
de laboribus manuum
suae
ser & preces nri & apti. Ad apto
bona & mobilia non habebant
ad quorum fructuosam vitam cor-
ser exemplata. Nam possessi-
ones & agros vendebant acto
iiij sed forte dicet quis predicator
insistebant quod hoc isti non
faciunt. Postum tam Cisterci
villas opida & civitates aut
homagenia hire non debent
decorum prima institutione put
disponit decretal alleg. andri
iij Ecclesiae &c. In qua d. &
pretio abilla institutione prima
dicit declinato ut aliquis de
not prime institutionis obligat
con. ordinis vel ignita villas
certum & altaria possident ho
magenia & fidelitates suscipi
unt justiciatus & tabulatorum te
nent. Unde nr decimas &c.
ma fundatione hire portant
quia de propriis agris primi
decimas dabant ut habet de
decim. c. cupite nuglo sed nec
privilegia simoniae pontificum
ut put. Cista hire. Quedam
nec religiones. In quo sed cor
ruptiona mendicatione victum sibi
acquirunt ut sic fieri predicatores
minores & ceteri de ordine men
dicantium qui predicatione dei
verbi insistentes & instituti
ordinis certis deputati mutuo
instantes atque quibus possessionibus
habere subiti sunt erepti de
quo ipsi pauperes sustentant
quod quidem non quidem in quo
ut dictum est quidem nudo quo ut
moralis firmum mundi sancte
clare quibus vagare permittit
opscat mendicando nr predi
cando quidem nudo quia dicit ut
habent

nec habet possessiones

est quin sunt dicta regula sancti
francisci qui &c. sunt ab omni
confinati put dicit inclemen
tinis qui tamen porro dicendi sic
hire quidem modo vivendi religi
ose quia & habent quidem religio
nem aut ordine nec quia hire
nullus liber religioso. Ultimo
notandum quod in quia monachorum
ypbatorum decime primo circe
nobitarum qui put dicit decollacio
nis primo collatione primarum
xxviij xiiij. In congregationes
pro consistentes vinea sonor
indicio gubernat. Quod et magis
vitis monachorum pomisum
egipti gomorram. Quic quid
disciplina cenobitarum apte p
dicatorum aptare simpsit concordi
um. Nam illis opinistis diversis
limis omis credentium illa mul
titudo que de actibus apostolorum ita
describit. Multitudo autem re
dentium erat cor unum & anima
una. In quisq. eorum quo pos
sidebat aliquis suum esse dicebat
sed erant illis omnia pos
sessiones & substancias vendebant
& dividebant put unicuique opus
erat put habet actu iiij ca.
Talis magna tunc erat certum
quales nunc. Y paucos decem
bus. Verum difficile est. Sed ro
pp apostolorum accessit repere
sent. Videntur intitudo ca ad
maxime que ad fidem xpi de
lenigentes ad fidem gentilis
confluent aquibus apto pipes
fidei reduxit & in veterata
gentilitatis consuetudine ne
amplius coperebant nisi ab
dmo laticis ydolorum & for
nicatione & sanguine tem
perarent. Ely aut quibus ad
apticis in cat ferror & vicini

ores illi pestime pfessionis de-
relinquentes arcantatibus suis
illorum conspectu qui sibi ut
ecclie dei remissionis vite ne
gotiatores licitos esse credebant
multos subverbans ac seve
ritatis romane zeca que ab
apostolis primitus corpori ecclie
quod ut meruerant instituta
plurata ac peculiaritate servare
repugnant atque ita totaliter istri
quin dyabolus discipulorum q
se ab eorum contagio seques
transierunt disciplina indecen
non monachi sive monozan
tes ac singulares absolutare
ute disperdere nominati sunt
unde quis fiunt utroque simone
conspectu cenobiute Cellegz ar
dua sera eorum cenobia vo
tarent 2 hoc nomen monachi
seu atque privatione ecclie usq
ad altare pauli 2 antiphoni
ducant cantorum Ex ipsi de
claret unde oportet fuit ce
nobiute 2 nomen monachorum
2 ex qua sancta radice ger
mina illa pullulaerunt quia
ex vita prima apostolorum De
alio vero quod quod ita ana
thoretarum id pyamon au
dit de hac mea secundissima
radice sanctorum et anachoreta
recavit potest flores sancto
et plati sunt Cum confessio
principes pentu antiphonum
nomen obtinisse qui utique de
sderio sublimior perfectus
tonitrum placuerit et tunc soli
tudinis secreta sectati sunt
eo quod nequaquam hac ostenti
victoria qua inter hominem ac
cultas insidias dyabolo cala
uerunt apto cranne 2 mad
festo conflictu ad domicilio.

congredi cupiens vastos quem
recessus penetrare non timeat
admistar iohannis baptiste de
lie 2 elisei quos semitas desi
bit dicens bruis qui tulit jugo
annentute sua sedebit solita
rius et tacebit quia levabit
se super se quasi utraque vel
gionum seu monachorum fines po
tiamur in collatione sua nud
quo satis polite describit di
rapto et simus nos cenobiute
et omnes mortificare suas
et crucifige voluntates ac sym
euangelice pfessionis salutare
manifesto ut dicitur simo co
gitare quem vero ysaias descri
bens ait ita beatificat 2 collau
dat si autem ab sabbato pedem
tuum 2 fare voluntatem tuam
in die sancto meo 2 glorificabi
ter eum dum non fac vias
tuas 2 non inventur voluntas
tua ut loquar sermonem tuum
delectabor super dum et sustol
lente super altitudinem terre et
cibabo te hereditate patris tui
iacob Cum cenobiute quoda
plus ant destruscat dicens in
hac vel gusatione durum et
nulla pausio bindatois 2 eccem
pronis nulla distensio non
anni panis in centabit cura
non sollicitudo tranlum reum
qua non tum pens et ait intrat
adventencia ipsibo nitria co
pantur postino nulla arro
gancia ibidem laudi tiane q
d mundior ignis omnis in con
spectu dei et magnos hemi
labores exaciat 2 subdit
de fine hemite heremite ita
pfrio et quita morte acuet
ere trienis camis quita hua
na inbecillitas simt unde ad
eum xpo Quem vita iemias

prophetia de scribens beatus vir qui
tulit iugum ab adolescentia sua
que finem nisi quisque pervenit fru
tra ille cenobii. Iste amatho
resecos coperit disciplina mi
serum namque est cuique aetas ac
studii disciplina quam pro
fitari et ad perfectionem cum summe
pervenit visus utique duplis mo
nachorum gradibus et eorum fini
bus et moribus vivendi ac perfectionis
diffinitione et operibus perfectionis ve
nit ad conclusiones quaedam
prima est possessio bonorum
superflua temnendam et divitiae
multa pbent impedimenta
spiritali et vite que conclusio
plus per sanctum theo Nam di
vitis amicitiis est primo sollici
tudo Unde dns in xpo ait
quod sollicitudo suffocat verbum
dei Unde semen in spinis se
minatum per circumstantias
spinas surgere non permittit
Sm est amor divitiarum quia
qui divitiis possessis auget et
Vnde secundum dicit sicut in
divitiis thesaurizare difficile contemp
nunt. Et ideo dixit dns Sicut
impossibile est divitem
intrare in regnum celorum Sm
impedimentum est iamque gratia vel
electio que per divitias nasci
tur illud psalmiste qui confidunt
in virtute sua et in multitudine
divitiarum suarum gloriantur et qui po
tentia efficax plerumque pedimen
tum totum vitam spiritalem Sollici
tudo ita dupliciter potest considerari
circa divitias et circa temporalia prima
est in custodiendis temporibus ad
usum futurum ne pereant secunda est
in possidendo eas cum sollicitudi
ne et amore et 3a potest addi dari
quaerendo aut parando aut
augeam sicut ipse habemus

sollicitudine salvator per lucem xij.
hominis in quibus divites
ubertas fructus agri attulerunt et cogi
tabat intra se dicens quid faciam
quia non habebam quo congre
gam fructus meos et dixit hoc
faciam destruam horrea mea et
maiora faciam et illuc congregabo
omnia quae nata sunt mihi et bona
mea et dicam animae meae anima
habes multa bona posita in
annos plurimos requiescere con
mede bibe epulare dixit autem
illi deus stulte hac nocte repe
tent anima tua a te quae parasti
cuius erunt antehac sollicitudine
qui ille dives cogitabat intra se
ecce sollicitudo et quia dixit de
struam horrea mea et maiora
faciam Ecce sollicitudo de custo
diendis divitiis ne pereant in
futurum Sm hi qui dicit anima
mea habes multa reposita
in annos plurimos ecce amor divi
tiarum in quibus animae radicis
punctum amputari de divitiis
Secunda quo Sollicitudo divi
tiis morosiendo et possidendo
magis prestat impedimentum
ut quia quod de divitiis macera
rendo per hi gloriosio per hi cum
de gaudium in suo glorioso et
probat hoc per divitias magis
tu amatur plus afficit et allicit
quod abyssus facilius cum cum
a delectatione qui non habet illecebra
delinquendi et augmentum aut terrena
diligunt et acrius adepta quin
cupita consequuntur Ista cum
velut membra pertendantur
aut difficilius est illa nec
velut extranea repudiantur
et possidendo tradit subvoto pau
perat et 2a vero quia velut quia
constet singulorum ut per hi cu
ram gerant sicut videant
Ideo prima sollicitudo in custodi
endo et

expedire quia sine 2a sollicitudine sit de necessariis acquirendis non potest esse quia amicitias sit bona potest esse sine sollicitudine mercatodiendo 2 possidendo ut dicit nicolaus papa xo positione firmi in ecclesiastici et dixi non in conclusione ut quia quia aliquid potest contingere in mercatibus bona disposita quia acquirendo mercatodiendo 2 possidendo diuitias minores tertia sollicitudines quia aliquid acquirendo 2m id quod exp lio mor Cum nec mercatibus placeat plus quia expedit mensuras mentis cura negligunt 2 miseria negligentie infirmitate inde adhuc

Tertia 9a sollicitudo ex firmitate certitate tertia certa certitudinem fausione modicum aut modicum diminuit de perfectione per defectum. cum religio ordinet ad caritatem quia perfectio amor dei usque ad contemptum sui caritatem aut opus non defectum gratia sit perfectum licet aliquid aliquis impedire potest abactu excellentiam caritatem sit accentemplacione aut instructione proximorum

Sollicitudo vel salutis extra propriam diuitias primo ad amorem proximi quia quis se tractat omnes bonum proximum quando ad 2 bestias 2 animalia que est Sic enim ut dicit tam auctor de gandauo sic quis sit decimento vino cum perfecto caritatem 2 perfectione potest quis non mittere contemplationem et nozum 2 potest nutrem proximum agere potest que sunt inter actiue et hoc non nisi cum proximorum maiori sollicitudine quod modicum paulo canalia tubulata ordinant propinquiora certa est secreta celestia ut dicit quod multo fortius sine detrimento caritatis vinno cum perfecto potest nutritorem proximi prescis quis mutuare ad officia caritatis quia fratribus impendenda

Quarta quinto ducere ad simplicem victum sufficientem i quia tertie non multum demitur de perfectione per quia tales non magna requiruntur sollicitudine deuoto diendo aut possidendo et auferunt sollicitudine quo ad appetitum acquirendo cum sufficiunt per simplici victu vnde b. paulo dicit habentes alimenta 2 quibus tegimur 2 quibus contenti sunt 1 tim 6 Nam de die in diem mirira quere 2 non penitet in quam tertie videtur quinque magna sollicitudine inutiliter in panis quibus vellet stare contentus ad tam parcitatem est mirabilis Unde videmus hoc fieri mendicantibus magna fere sollicitudines de victualibus perfectum quia emere semper debent 2 videre 2 dosto cessante intro caritate 2 multiplicitate sunt exigente qui sustentari debent 2 hoc intelligo perfectum de iste qui quam illo non desunt sed abstracti animadamus sibi ipsis vacant vnde sunt tertium de gandauo plures nati sunt tendo quia inobulia mundi distracti et pamore 2 pimparcia quam penitet in quam michil tertie sed dictum mirira tonquere

Cano quinta sunt omnes religiones tertie videre perfuor

ubi est maior abditacio pa
lmi & minor sollicitudo quia
talibus minor cura est de multa
de ab que sunt mundi sicut aut
prosse de vita contemplativa
Qortens quicq; Sexter mag
condicione quod ipsum magister
concupiscat pro amore omni
omnia quibus inde pot auferri fu
giat a strepitu secularium ne
Gorcorum idiotissimos, vere
sub amet ocium sinu mundi
Qreat anime sue gregorium
non metuat aliquid tpale ne
rapiat nec metu amittende
rei tpalis aut rapiditas ac
quirende interiorem mentem
animi emolliat ne de tpalibus
gaudeat nec pectoris animi
stabilitatem fluitatemq; quod
permittit mundi aut magis
Qrucciat si id semper ac sibi
stus pscriuans quod mundi
d ampna lucra sunt non
sentiat beatus et bernardus
de amore et dei dicit Cu
fidel anima incepit non
indigere et a corpalibus resi
re ad spualia et a spualibus
ad spualium conditorem Qr
uere est Qo ire a sexternis in
to Qo corpe et corpus omni
bus curis et impedimentis
omni que sunt pt deum obli
ustatur interdum pt deum
attendens solitus deum in
spiciens delectat mentem ma
ximi et ego illi deinde venit
ad mortem indte Qo corpali
pfite morit mundo et pfite
vivit deo Ille ego tad libenior
erit ad capescenda celestia
ne retinaciu detrit in se
culo Conclusio sexta re
ligiosi ubi est minor abditacio
et maior sollicitudo mit aab
est mystior pz quia qui nz
carcet sollicitudine nz carcet
diuitiis quod utrorumq; ca
rere debet neq; cum talem
permittit sollicitudo pueri me
te ad celestia nam in crisi
paupitate gliari pt Nd ayo
interdici sollicitudo superflu
a mit vi Volite sollicit ce
dicens quid manducabimus
aut quid bibimus paupitas
et persuade ipsi teste Ouis
pstus ite vade et vende omnia
que habes et mt xix Et dit
beatus gregor nequam mens
ad supna tollit si optime rati
ui tumultibus insinuat ocu
pat et hoc solis contingere
in est qui tamen quidem notum
et magis prosa atq; ruiosa
magis quam decet statu coeli
ad usus suos assumit Vn
mundum instatu pti pstrus
aperte asondit hoc cum fu
ere ad seculares ptinuit vide
pnt in collarombus primum de
tallarum Secularis et
tuere duos quoq; quod nul
lis actibus mundi d mystrem
carebit nuquam posse inuenta
rone monstrat secum idem
semoeum qui quod naturam
lucti cotidiam et tantulum
ipsi cuctus operedit ad secu
lare diffimetur cura et solli
citudine ptinet ut vi gria
cui possit spacio vitam solidi
tatem nim corpus ex
pedire adhoeum id tum
solidorum acquisitione nos
met pos pensiore vitam
opere et labore discendere Et
tum diuitum vestimentum suffi
ciat tuitum noctis ac die

et mano

ipsi tam aut quatenus sibi pro
curemus. Cibus vero sed duo
sufficiat habitaculo cellario
ambitione seculari atque am
plitudine dedicari iii° seu iv°
cellas et has easdem eque qu
sti ornatas et capaciores ut
ipsi desideant et nostrum. pas
sione libidinis inducat in
quibus possimus presentes
Corollario vma Religiosis
quedam si hominibus divitiis
careant ipsis qui sunt in
pistoribus. p3 quia ille qui ordi
natur ad actiones corporales
active vite puta ad mulcram
dam vel ad hospitalitatem secta
dam impedire censet si omnibus
carere divitiis quod eum debi
tum sunt particulare fine possit
consequi que sequuntur sed
sufficientes divitias si eas
non habeant quod possit
debita hospitalitas et habi
si de cetero hi que ad hospitali
tatem requirerent. Unde et
similibus cogunt hec religiones
frustrari. Octava quinto
possessio bonorum inquinat p
se et ex sua natura vel diminuit
de perfectione p2 quinto sui
hominem de gaudium quia
hic quidem est deset ordinata
sunt ad levandum nos inde
inquit quia creature utilitas p
et ad adiuvandum ad diligendam
humana voluntatem. Damo
rem erhe bonitatis dicente
augu iii° qui Si placent
corporalia dei in illis lauda
et in artifice preferque ad
rem et ex delectate Sic ama
da est creatura ut ad creato
rem referas. Ille amor ea non
est cupiditas si caritas. ab

est cupiditas amor creature.
et minuit amore dei et sue ei
proximi. Ubi enim nomen
amor species eius dicit augu. di
ce amare mercatrix creato
rem et non tenere quod ab illo
factum est et amplitudo eius aqua
ipse et fitus eis. Unde mentiri
est mamethei qui dixit quod ora
corporalia cenit adyalo et case
mala et ideo propter se abdicam
da ce. Unde et vetus testamen
tum malum esse dixit et adeo ma
lo ce quia tpalia bona promisit
et omnia quinque novo et promisso
bus eius. Nona quinto pas
sessio bonorum occasionari di
minuit gradum perfectionis conditori
nam nec infirmitas vix ea
possidet pro sine amore et solici
tudine dicente augu. de doctrina
christiana in omnibus hi
moi rebus non ex ipsarum rerum
natura quibus utimur sed ex
causa utendi id uno appetendi
id probandi id improbandi
est quod factum creatur n.
in decipiuntur facte sunt sim
sapientes sinam et ambo sup
lucra dumque sint et ut predi
menta mundis ita bonis et
adiumenta virtutum et augu
sup ps. intelligendi est dei
seruos propterea illa bona si
mere adeo non ut deis luxu
defluant aut pusa seruitu
te torpescant sed ideo ut ga
beat omnia pauca multo
quendis non possent nego
riatissimis laboribus occupa
ri. Nam primus 2° pallio
dicit quod opter legislatore prude
bonis et virtuosis nationis ut
non oportear eos vilibus occupa
ri. Unde aut augu. Sicut

nec actones mundi pati vo
lunt sicut comugati tentes
domus familias nec aliud in
atria agunt sicut proiti sed
uelut adque infirm secedunt
ad ocul 2 quicti cū diligunt
uelut meores infirmitatis
sue p amore aut immund aut
in ordinatu ab amore eter
norum retrahunt 2 tor pcu
rant p sollicitudine cib an
nexam dicente b gr p'o
mor 2 tanto norent tpalia
quanto sollicitudo retrahes
adimis est amicea quod p
cōtigent multis oppedirent
dicente augu ad sonamu
placatur atq tranquillior
rectu tempatu administrand
spē recipendorum eternorum
trigunt quid eis obsunt aud
argenti copusa possessio
abrahe ysaac aut daud re
gi sed infirmitatis sue cōsci
sanctorum illa ipsunt p pura
ritas Unde sicut habetur d
dyalogo gr de abbate ysaac
q cum crebro discipuli eius
postularent ut pusu mōrij
possessiones que affere bant
accipent ille sollicitus sue pau
ptat custos forte sincam te
nebat dicens monarchi qui
in terra possunt quia monarchi
non est sicut metuebat pau
ptat sui custodia pd quadrigi
duntes solent pitmias duncias
custodire Sicut ille duc conclu
siones cōfirmant plme si plmci
concedat ei ulra q si tendant
duncie nate sunt occasionales
pstōne dimit p abstractione
mentis adeo sic go sint
tegonia occasionales 2 dep pactus
tanto duncie impedimt rec
gionē p earum sollicitudinē quanto
sollicitudo maior spiritalium ad
religionē requiritur Manifestum
est aut q aor sollicitudo spiritalium
requirit religio que est instituta
ad contēplandum 2 contemplata
alius tradendum quadilla quesit
instituta ad contemplandum
tm Unde talem religionē decet
paupitas tanta que immoda solli
citudinē inferat ut id sint
puto fires p ducatores mores
2 alij qui nec est d quod sint
tē ire possessiones ut eo libidi
ores sint ad templata amis
tradendum Unde triplex idqui
paupitas cōtinet sufficit ad
victum 2 tē hospitalitatē ad
cas id quid paupitas sit ut ha
beant possessiones moderatas
eos non distrahentes tales ut
ipse vel p alios tē hospitalitatem
tenent 2 pauperibus subvenit
Cavens autem ne ut vi
tam habant magis curis o
tioribus expedita q quid sit
ei modica que est nātura vite
requirit tempe pciuate consue
2 tē sub paupitat instituit
Dotum pio exemplo habebat
cum loculos sude emissos In
quibus recondebat 2 ei oblati
ut tē 2 ioh xij Nec obstat q
ieronim dicit sup mt Si quis
abire volunt quo indas o lo
culos pecuniarum portabat sed
fronde olmmi quia rm pauper
in usus suos nepharium pu
tabat s. solueudo tributum
quia nt pauper prepui cant
dispti inquorum utilitates pe
cunia loculos crisi expende
batur dicit 2 ii cor 8 q dispti
abicant mercimonia ut alios
emoint 2 ioh xij dicitur q

discipuli putabant se loculos
habere vidisse quia dixerunt quid
ame ea que opportuna sunt ad
diem festum aut ut egenis
aliquid daret ex quo infert
sanctus thomas quod conseruare
pecuniam aut quasitum alicuius
res quas possessor tarone religio
sorum causa congregarunt ut
quotidianum alicuius pauperis est
conforme profitenti xpi quam
xpus docuit suo exemplo ipse
et discipuli poresidere exiguum ad
omnibus religio sumpsit origi
ne pro pauperum officiabant
et distribuebant singulis prout opus
erat Dicit quod non oportet
expedit equaliter ut ipse abiecit
bona dominum ipse in diuisione omni
diuisas opulencias et ipse dimi
tit de congaudio mundi plebe
to satis diffuse et late tractat
Nam ut dicit multi sunt qui
murmurant impatientes dolore
ferunt tantum paupertatem ut
nec in primis ne dominibus dum
possident et plus anxiantur
et sollicitantur in cordibus circa
de cotidiano victu quam rendo
quia alia altri qui sit alius in
quid sint de mobilibus unde
sustentat sicut non omnibus ex
pedit ut ex primis relicto
omnibus possessionibus de quibus
sit annua diuitia et mentis
destructione unde talibus non
est consulendum quod primis re
lictis ad quam se transferat
aut ex omnibus relictis ad eo
dem paupertatem sibi conse
rant ne ex istis consulens
est ut sit fabulat indigenti
bus ut ipse egestate patiantur
et si voluntarium est ad
dandum et multum obserrare

ut accipient quia multum petti
rent fales et ideo dicit quod
in suo pastorali in cetera
ne sint quam pauca oportuna
habeant et ipse pecca de opus
tollerantes admirantur ad
pant audiant quasi prius est
non ut alius sit dimissio nobis
aut tribulatio sic ex equalitate
vna sit omnium aliquid deficiat
sic supplent et quod subest // ut supplementum
non solum ut diximus ad de
pacem minuitur hes cur
runt sic cogente in opia usque
ad auaricia plaudunt et cataso
ni subtrahendi subtrahit
si bni vis possidendi prio dis
pona unde beatus paulus apostolus
timet quos sic hortat dare
ut ipsemet egestate non patiat
et nos apostolus macedonis quod
omittere volebat ut plus darent
pauperibus licet in macedoni
tum multa exhortatione obser
rent eis ut dicit glosa ut lue
ret eis sua dat non quod quod
sed quod quod in libro dit
quod rogebant ase accipi ad acci
piendum non videbat quod plus cat
quia potest esse subito ne forte
egestas boni operis primus sua
det non quod dicit obuius
mopia ferre non valentibus
tollerabilius sit mihi tribuere
quia per largitionem dopiam
tollerat Si non quis esset
tam elevate mentis quod absque
impatientia minoris culpe quia
erat amor de retinendo pro se et
propria et quia recere nuclio
illi esset omnia relinquere quia
dicit in libro de cataste dos
matrimonii bonum est facultas
cum dispensatione exigere
sed melius est intentione

ut sit supplementum

sequendi omnia semel omnia
donare, et absoluta res egere
uiteretanta possit. Et solutitudo
superuenens abdicare priorem ad
melius est ea non dimittere sed
quia multo melius est saluti
eorum ut in statu inferiori in
maiori perfectione et animi tranquil
litate deo seruirent quam in
statu superiori omnia relinquendo
omnia perfecti et impacientes et dis
tracti requirerent ne qui de planis
stantes titulant et pecunia pe
dem ponant finem gregis in
pastorali in pastorali. Non
enim omnis qui apertus est ad stu
tum inferiorem aperte est ad
statum superiorem mox. Vnde
apostolus et de castitate loquens
Consulit vetulis de annis ad
adolescentiae nubere ne detur or
casio aduersario maledicti gratia,
ad hoc et timens s. ab nere lu
brico caenosi prumpat volens
s. gradum superiorem conscendere
et a inferiori ruant. Et ideo tassi
annis in collatoribus primum colli
pina dat nonnullos et quidem fa
cultates et non solum multa
auri et argenti talenta verum
et priorum magnificentia con
temporum pro gloria vidimus pro
stalpello pro cultello pro acu
et calamo gemmis qui si non
templaris eorum multi fixa
tenent quidquid utique primus
rebus admittere id ne pro
magnis et preciosis operibus casu
ponitur abire malueruntur Nec
et plerique non multi tantorum clo
ticorum fruant ne eu leuit
quod legi ab aquo smaragdi non
occasionem impacie ac mortis
inciderunt. Vnde monentur
stipendia parere et arcitat
acquirere Cumque omnes diuiti
as suas prorsus amore dispersit
pstrinxerunt et affectu in
uerbis nudus retentantes
et proprio non nudum diuitiis
rastentes veluti qui non habe
ant aptitudinem caritate et
omnibus infructuosi sterilesque
redduntur. In collatione patrum
dicit quod pdest plerosque omnibus
abrenuntiasse et aliquid amplius
denuntioribus vicinis ac
moribus mutasse, nisi ordinem
tuidatque habitu secularem. Nam
et pecuniam acquirere desciuit
quas ut aliquid possidebant sub
hoc proposito quod famulos suos
et inde ut fres alere se debent
instructi esse contendunt. Nam
vicium cupiditatis atque auaritie
quod certa prosaus spes gre
non prius certa valoribus mas
ut timentes non abstinuisse sed
commutasse sepbant. Et ne et
hus claret quia parere uti fut
rebus admiratione contesti
qui casu abrenuntiauit et ad
to prius quanto plurimis abrenu
ciant et quanto de cibis quinque uten
tium lupis carnis et ordinat
facto cotezus quia multa affirmat
certa alii tenent. Interius et
ut dicit certosti sup illud mit
dues difficile intrabit diues
in celorum vere non habet sup
terra qui amat quia bonum ce
leste in vitate gustauit sicut
ait qui preciosi manducauit
rebus pqmodum vilioria mutata
sunt sic qui semel xpi dulcedinem
gustauit terrenorum bonorum no
multum sentit saporem. Vnde pz
quomodum sapit ab dulcedo ce
lestium qui omni abrenuntiauit
et eunt mundum et omni hostium

et introduxit eum in aliud
Quoquo pacto aliud statu ad
eandem religionem non omnibus
competere sed diversis diversas
quia cibus vim venenosi alii
est delectabile Unde ra
ro sive quis omnibus indui
at et omnibus et omnibus et non omni
profuit aut in caritate consistit
hec ro est de mente pauli
cor. 13 Si distribuero in cibos
pauperum omnes facultates me
as et si tradidero corpus meum
ita ut ardeam caritate autem
non habeo nihil mihi prodest
et sicut dico sive vivas mihi hoc
de omni possessione sive vivere
in religione omni possessione
quam bonorum et propriorum remo
ta et caritate mihi tibi pro
dest Unde omnes religiones ad
confirmationem caritatis sunt
constitute Cum deo concordat
moyses in sua collatione si
dicens inde liquide comprobat
profectione non statim in meditate
ut privatorum omni facultate seu
dignitatum abicatione etiam
nisi fuit caritas illa cui
apostolus membra describit et
in sola corporis penitate consistit
Nam quid est aliud non
emulari non inflari non irritari
non agere perverse non
querere que sua sunt et nisi
cor purum atque mundissimum
deo semper offerri et intacta
acumine perturbationibus custo
dire Unde fit omnis sana
vigilie meditatio spiritualis
meditatio et primario omnium
facultatum non profuit si profuit
nisi instrumenta sunt quia
non in ipsis consistit disciplie
finis sed per illa pervenit ad finem
in cassum et hec contraria mo
lestiae ambabus in tanto uelut
summo bono et tenty intentionem
sui cordis huiusque defixit et non
ad capiendum finem per que hec
appetenda sunt omne studium vir
tutis extendere cum sicut fumus instinta
ta cuiusque aut si quis ultra fine
et non per finem quiet planum est eo
nestre quo sine cent finita Re
gulariter tamen solliciti diffinit pro
artifex qui polita et ornata et
instructa sine quibus difficulter
potest quis esse in opere sic mi
les non secure potest pugnare sine
armis Idcirco miseri ultra non
esse impossibile in regione ubi
pura et munda abditen que nu
alias de pse est profitor repugn
nunc profitere decimo de privato
et unipartiti et cupiditatem et
eorum possibile est instatu ubi
de omnibus possessionibus viri et
est inst remissione profectus re
puri aliquos magis profectos ad
minore distractione et maiori
mente elevatos, nedum in
in primis exclusionibus non
intendo comparare personas reli
giosorum sed status religiosorum et
eorum quia sicut lita agnes in
lupanari castior vixit quam for
te in curia aliqui cor dimis
Ad primum et arum ante omnium
dico et quod illo ipsi salvatoris
Si vis perfectus esse et non prest et
quia pauperitas est profectus sed
profectus instrumentum quia
non dicit si es perfectus vade et
vende omnia si si vis esse ar si di
cit per paupertatem conscenditur
ad perfectionem quia id instrumen
non proprie se quia si si proprie si
nem, ideo tanto maiorem melio
quanto magis est instrumentum si tanto

magis est proportionata sicut
medicus non tanto magis si
nat quanto maiorem dat medi
cinam sed quanto medicina magis est
proportionata finis sic ergo nec talis
religio est perfectior quanto maiorem
habet paupertatem quanto pau
pertas proportionatius finis quod
2 specialis Ad 2m dicendum quod
licet omnium habeat locum ubi sunt res
habundantes dicere quod hoc
per accidens quia abusus eorum
singuli de communitate suspicantur
2 lasciuunt Non autem habet locum
in diuitiis moderatis quinter
seruatur ad sola sustentationem
vite qua singuli indigent Ea
dem ratione est ratio quia singuli vita
lis que pertinet ad necessaria vite sic
quod quinque seruent 2 tunc de ista quod

nta rusione xv. Inquiri
mus iudicet discipulo de
finibus religionum et ad
quid religiosi mentes suas
dirigere debent 2 ad quid quibus
religio ordinatur ultimate ad
fruitionem pacis visionis 2 ad
caritatis consummatio 2 specialiter
ad constituendum pudicitiam quia quod
pudicitia constituit 2 in cenobiis
2 in vita solitaria potest 2 acquiri
2 obseruari Dubitatur 2 vtrum
vita religiosorum in solitudine vi
uentium perfectior sit quam vita aliorum
qui ad quid viuunt 2 videtur quod non
quia dicit 2 cor xiii Melius
est esse duos simul quam unum cum
ex emolumento societatis sue
ergo 2 videtur quod vita per
fectior sit solitariorum Item inter
alia religionis vota votum o
bedientie excellentius est et ho
nestius est Deo magis acceptum
sed obedientia 2 humilitas magis
inducunt 2 o conuersione quod

quia insolitudine dicit eum sed
minus ad illustrem monachum
in solitudine eum subtrahit sicut
dominus sui vult facere quod volunt
contrario autem ipse docet eum qui
in societate viuit dicens nec fini
as quibus quedas quibus inter
habeas quibus accepis subtrahar
cum non vis 12 vt 2 quod sit pla
in oppositum est quia dicit augu
stinus de opere monachorum
illos sanctiores ce qui aspera
homini sexus nulla ad se habent
accessum viuens o magna inte
tione o omni 2 gestio vera pie
tas quesitio decisione possent
iudicari ea que in precedenti questione
dicta sunt de estimatione renouitatis
2 anectoritatis 2 eorum finibus
quorum notum posset diligens
lector perpicere cognoscere 2 quoda
2 finem 2 utilitates singulorum
2 venerabilis pe. bleseri in opusculo
quia ibi fines cartusiensium qui
quamvis videntur viriliter se per
eorum consecrationem vite solitudinis
quidem 2 quidam reprehendit
qui habat egressum de ipso or
dine 2 ad liberiorem se transfe
re instigabat dicens nunquam certum
ibi sane inuenias locum prime
secretum solitudinis pace aut
contemplationis arcanum gaudium
nisum sancto inuenis salutem
2 efficax infirmis medicine vni
tu animam celeste fastidiorum
2 suspiranti ad illius carmina
domini dilectum appetit que deside
rio tuo satisfaciet que tibi dili
cantus 2 diligentius ministrabit
nequid attendis domum car
thusiensem quod deser si considerans
vide venias aut quo vadas
12 hm p babylone terram promis
sionis p mare quiete 2 pace
2 p labore 2 miseria delinquis

ad exemplar. Siquidem domus
illius de qua scriptum est. Domus
mea domus mei mansiones multe
sunt. Et vnusquisque relinquat
mansuetudinem sua et contem
plationi et orationi melius vacet.
Sic est veritas in scola christi
informat dicens tu autem cum
oraueris intra in cubiculum tuum et clau
so ostio ora patrem tuum. Et af
fectare vacare tibi et appetere
scribere orare legere meditari
psallere nil quid cuncta tempus
hemo nil quid solicitudinem
solitudini preferisses. Et. Qui
bus vis istro venabitur vari da
re liquet amato honore dignos
indicat debite in solitudine
viuentes. Sed ut clarius e
luceat quid sentiendum sit de
questione eam poterit desci
dam. Prima est ista. Insoli
tudine viue nolentes prius
audiri diu in conuersatione qui
viuencium per hec geniso plenum
pedium de epistola ad rusticum mo
nachum dicentem deinde mag
terium quod solitarie vi
uentes egredi volumus mi
lites quos hemi dura rudi
mentia non tri cant qui spes
conuersaro sicut multo tempore di
dicerunt qui cum sint minimi
ut primi omni fient quos nec
esinies ne satietas atque sitis
ut qui paupertate letantur
quarum habitu sermo vultus
incessus doctrina virtutum et
paulopper hi omnia ad illud
tendit ordo ut doceat te no
tuo arbitrio admittendum esse viue
de monachorum subiunctis disciplina
prius consorciis multorum ut
abillo discas humilitate abillo
patientiam hic te illorum ille de
ceat mansuetudine. Illa enim
est dementie prologi sui in quita
sancti ubi ipse distinguens tri
gnia monachorum in primo pon
tendituum hoc est monasticae
militans subiecta ad abbatem
dicit quia anachoretarum et hare
mitarum hominum qui nil commisio
nis fecerunt nomen et monasti
cae vacationis diuturnis dicerent
conuersabitur multorum solacio
iam docti pugnare et bin dstruc
ti fraterna coarcie ad singula
rem pugnam hemi securi iam
sine consolatione alicui sola ma
nu ad brachium contra vicia cur
ris ad cogitationum anhelante
deo sufficiunt pugnare quidem
labam duas hinc filias predi
cit iacob ad morem et maorem prima
meontubernium tradit dicens no
et quietudinis mre ut mores plus
tradamus admiscias desidcans
sanctorum tacet cum tamen
licet declarat plus nisi quam ab ope tradita
bone opere actionis puerile est et
ad secrete solitudinis secretum
quod in eius typum adeptus
diue offerendo prius iubebatur
attendere magna insufficien
dum offerebatur put habetur
ibi. Ideo abiui et pegmeos filii
dei adomus pressi sunt qua
rere crudam et non coctam
ab offentibus postulabant et con
prebant ubi supra. Qui enim rae
nem crudam deo offerunt qui
nondum incertificat passionibus
alcura intuit consorte in
terobris eius quod reuenes cru
de decoquunt cum voluntates
seculares psentiunt et mambus
pastorum et coniocunda societate
conuenientium abalio discitur
mansuetudo iura ab alio ab

conu migrancia a balio
pudicia

abstinencia conu mortuencia
et ideo in collacomibus primum
collu decia nona c x johannes
dicit Calibus d pacie vicius ac
pusillanimitatis ac passionum d co
modis laborare solent tm qui
non pfecte intentionis institu
ti ut occasionem priorib vicius ad
solitaria vita se d matiu de
siderio transtulerunt qui d nuz
pte imperfecti sunt ac fragiles qo
ruz aura qmorum d pulchi
tudine manet. Nam qadmodum
considerare ad mtpellacione firmi
imparient expectant ita in
solitudine consistens cum ipsum
quod operatur silencij non
ferrit institare. Unde solitudo
fm secundum thoma magis quam
contemplanti quam agenti q
nondum ad pfectum devenerit no
tam negandum est quin dedqm
secus quoqit sit qui sed primus
in congregacionibus sunt institu
ti sit mox p adiutorium dnie
gre adstatim pfectus impindit
secundum qtigit desancto iohanne
baptista qui fuit repletus spiritu
sancto adhuc ventre matris
sue sed cum adhuc puer esset
erat in deserto usqz ad diem
ostensionis sue adisrl lu
pinus lutum ex indicio secundum
quod de eo ndrat b gregor mly
dugo impudicia sua nutrita
suam deserit tamen perit ubiqz
plurimis annis thomulus d cogni
tus mansit ter cum omni
gra sua supra natu operatur
cerida qo non omnibus
expedit vitam agere solitu
dinem pz qo nam uiz d collacio
primo collacio xix beati iohis
et relicta vita solitudinis adui
tam se transtulit renolutam q

nullomodo fecisset si sibi vita sol
itaria magis expedisset beatus ber
nardus cuida monachi vitam
quinquez deserere volenti ac vitam
solitaria diligenti thomam dis
suasit p epistolam in qua inter
cetera sic dicit Relatu sit mihi
te quiad affectum vite desideriu
tuum monasterium velle deserere
quia rem dissuadentibus tibi ab
omnibus propinquis spiritali mo
tu sine sororibus tuis quesisse
nolles placuisse tibi tamen nem
sit hoc consilium eligere. Et subdit
et si tamen tuum desiderium ex quo
cognitum habui cogitans atq
recogitans quo quidem fuit co
perens facile iudicare non au
deo sit namqz in hac re zelus
dei qre ut exercitatio sit tua d
tercio si quid istum tua tua
voluntas implere ouo sed video
Cur inquis non sit sapie ut o
pulencia ut frequentia ut pres
ence fugiam ac delicias an
non in mea pudicacia pucior est
in thomo ubi impare cum pauper
aut sola consistens placeat ei an
me exercitum dicit hic dicit ne
quaqua nam volenti pcera age
re desitum timidancia tiz et nemo
unibus et silencium solicitudo matu
quippe quodnemo vidz nec arguit
ubi aut non timet reprehensor
secundum accedit temptatio licen
tius peccatis inquietatis d conue
tu vero bona qfiat nec pqdz
malum aut si facit vis non tiz
mox in aplubi compunt arguit
emendat secundum contrario homo
cum videt omnes imitant ve
nerant et miranti videbitqo fi
lia qtuca nutra mater sed con
uentu thid consent et cecor culpa
vel correctio qm ibi sunt et ibi

exemplo pbeas 2 quas de-
malis offendas si eam de fa
tuis es vigimbo congregato
ubi natura est si dependentibus
tu congregatorum Et subdit
dugne sta filia angnosco verē
2 tu mercd angnosti sperente
virg fraudolenti dolio versi
pellis astuta In ncore lupus
habitat si sola omicula Umbris
nemor penetras predda vis
te lupo si audi me filia fidele au
di consilio sine potatrix sine
sancta sis noli respare agre
te ne qd rapiat ut nō sit qm
eripiat Sancta es studete tuo
studio tue sacias acquirere
sanctitat potatrix es noli ad
dere potū potat si age pmag
ubi es ne discedas cū tuquid
picido ut ouisd est 2 sororibus
fraudatis quid reliquas 2mul
torum inte p voces detrahentium
lingwas esse verba bō bīdi
sunant hinc vita solitaria dis
suader ei qz inta qmon psua
det Sublima eim consentē
plubus magis est temerarium
quid pficiunt loqd eim d monte
saluari nō posse timeo cuntem
quadam pmita ingressy est
ubi saluatis gen vos non
eim omnibus est ratio quem
ens si solus odetat sim illud
ad eb. v. pfectum est solido
ribus corum qm pro consuetudine
odetatus hinc sensu ad discri
ore boni 2 mali Unde 2 x pu
po tempestis sue ghose ispir
rationis discipulos suos ad
spū sancto non gfiematos sti
ens eos ab ope pfectis pe
bunt d. vos aut secte mecum
tate quo adiuncti indiamo
virtute equalto q. d si opus

de cellencur mihi aggredi
non did ad hic a ydonei temp
tantis non mittis pripicu
nos seque 2 vis sup qns mag
est prudentia vnorum ipsius
qua ipre industre aut ordinem
Conclusio 2a licet vita d qmo
vmenciu minor sit dignitat
est tamē maior securitatis
p2 Nam vita d qmo vmenciu
est vita pfectis acquirende 2
p eam secretatur homo ut
noxie affectus est homis id
mant 2 de cōtentione quia ut
dicit greg de dd mor sup
illud cu dedi insolitudine domū
quid prod est solitudo corpo
ris solitudo desiderij id vita
social natura est adoptiua
pfectis solitudo aut competit
iam pfectis sicut illud qdiam
pfectū est permet ei qd ad p
fectē operet vt homo soli
qua cū cederet nō est subile
uanton se multos n. legimus
fuisse dyabo suggente decep
tos in solitudine sue melior
hic. qua si in vita socali p
mansissent sapientia senorum
consilius confraudulenti post
muscipiū sepiū rusto disset
Et ideo ip d collo sua dicit
metus dr ē devotio d mu
ribus quid indevotio d maudi
bus pfessionibus invenit In con
uersatione eim qmdi vnus
recedit ab alio fidrier solita
ria aut vita p se dz esse suffi
ciens quod in hominibus pravi
est Nam moyses de sua
collatione dusit navigat soli
tarios illusiones dyabolicas
nd at eim quenda solitudinem
qm longo tempe denonen
in angeli claritate suscepit

revelaremur eum omnis de
ceptus minus esse recedituſ
ficie Nam omnes noctes de cel
lam eius lumen abscondit ullo
lucerne plebat officio ad qo
tremmd iubet ademone ut
deo filium suum qui ruder pur
domoij quamebat offerret
utsi hec satisfactio mult ab
hic peccatis equare ceset tmd
persuasione seducto ut pedi
dud ope perfecisset nisi videns
puer cultu extra consue nem
parent acuerdo ipare cum
cula quibus eum iuenit obtum
erus ad ymolandu constrm
gere disponebat inquirit ipse
gio scelerstutud prudentis an
fugisset diud quasi adveteris
legis ritu 2 pcipue ad ritusf
omis usu induce volens cat
ei pficta revelacis plm rsta
and ceu principalis fdei nre
sis aptus tenebroso loco qmd
iudeos ueo eum ceu principi
bus splendidissima claritate
coruscantes 2 retrod ibi mul
ta narrat rera solitaries fetud
que si mt monachorum agmd
fuisent status uidud hostis tpu
mam figmenta finsis Deprehe
hensa Unde dyam gclusioe
secundo esse quem vita eligen
dam quasi solitaria Conclu
ea Status vite solitarioz eo
rellentior est deiise quia status
eorum qui dgmd vivunt pr
conclusio nra abbas ysaac in
collo sua 2 status solitarij de
scribit dicens talem vij tl go desi
nacio solitary tl esse debet in
tentio omis ut ymagine fiture
beatitudinis melior corpe possi
dere merear 2 gaudio accedere
celesti qui a omis 2 glie depriat
ruptor vasculo pstrugae thuc
mud finis pstomis sis ut conuis
ad extenuata menis ab oi situ
terrali ad spiralia cotidie sub
limar donec omis eum qui sio
omis volunt tuerdis via 2
ingis efficiar ceu Ore qite
excellencie status solitarij desp
bit ysa sancto qui tale a sta
tu fluxu ute distare asserit
veneranbil ex petro damnau
status eorum collaudans inde re
tera monasticu vita v solitu
am vita sic alloqui dicens tri
es mq celestis doctrine scala
ac dinorum accessus illu totum
deo est quod dicit via quo
tenditur atq ad summe vir
tutis culmen peam pueniatur
ibi siquid rose caritatis igne
robore flammastur ibi lilia
castitatis mineo candore ceu
destinat ceu quibus ceu equalit
uole deo iunis contorte sint
oromis indefinent emanap
Et cum singula apis commore
quido quid quid illu dulci
ard sturio quid dulcis ve
iusta colorib rutilant 2
pictue viriditatis quid ceu
fabri idiant 2 solidit pyram
ta Orella spiralis ordinis
mirabil afficij Nam mq
gliana aud cutoris sui vina
gine mse restaurat 2 ad
sui redit originis pristinam
ubi sensu obtusi ad subtilitem
sui animis redeunt 2 vera
te natue azima sincera re
parat Cu das ut videantur
iaunis pallorem 2 mes dme
gre sit pigwedie sagmata
Cu das ut homo nudo corde
deum conspiciat qui sui
obvoluta tenebris 2 seipm

deum

prius ignorabat talia. Et ita
ita dem petro damiano de re
commendatione vite solitarie
diffuse prosequitur. Inpo enim vi
ta solitaria conquiescit omni
omnes affectiones quas sentitur de
iocunditas que excludit dolore
tranquillitas que excludit
rancorem securitas que exclu
dit timore. Et spiritualitas q
excludit errore. In statu tui
innocencie magis vita cunti
et solitaria. Et quibus usus fuerat
quia solitaria. Nam licet
adam primus homo de sancta
de limo terre formatus est. Dixit
tamen deus non est bonum ho
minem esse solum faciamus ei
adiutorium simile sibi. Dixitque
est eis. Crescite et multiplicamini
dima quoque recedentia tui
in iuventute sed
in senectute prosunt sed
sacrati
tissimo quod constat eternam
esse angelorum quoque mul
ta milia que celi nomine appel
lantur. Prima die a summo pon
tifice recepta esse dicuntur. In
primo quod moyses recedunt
deus celum et terram. Postlapsum
vero ade infecta humana na
tura multum cepit esse no
cua tui bonitas malicie mix
ta solet infectione capere eo
ca. Unde paulatim cepit soli
taria vita fieri. Nam rasi
tat pacis contemplationis
omnis mundi. Et empty dimi
cationum abiectionis corporis rasi
gationis mentis tranquillitas
denotionis mentis pugne
dimis ac angelorum amicitia
solet esse dulcis solitudo. Unde
et ysaac ad meditandum egre
solus egressus est. Et ex eximio
moyses quoque et in deserto
solus rubi ardentis et illesi visione
meruit accipere et bis eo diebus
de monte sinay solus manens
bis duas tabulas legis accipere
meruit. Helias quoque et eliseus
et filii prophetarum ipse fluenta cor
dani secessu et omni potentes
solitaria vitam iucundam
et sequuntur quo corpore tyte illi
maior mis natus mulierum sed
pejor. Et ut sanctificatus
in vtero baptista teneris sub annis
in deserto manens fugit ho
mines ne leni saltem maculare
vitam possit famine corporis qui
saluator dominus ab eo petit ipse
mox baptisato per eo dicto iam
nam in deserto ac corpore pendo
anthonium eulalia sed et reli
multi sterum primum secessum mundi
fugientes relictis vita amato
res in deserto bestiis sociati per
manserunt sentientes profecto quod
totus mundus in malignio poty
varus de comanetes sunt esse
in oceteis petrus quoque de damiani
quod solitaria vita ardentissimi
sectator pro multiplice eu laud
in fine sicut ut fident dicam
quicunque singula vita usque ad fi
nem vite per domino amore tenue
rit de habitaculo raemis agres
tis ad edificationem pervenit et
ad domum non manufactam on
talis de qua erat non longe
per aut multe sunt vie quibus
itur addere dumpt sunt ordines
de humilitatem fidelium et omni
bus eius nulla est perior via
tam recta quod ita tam expedi
ta atque tuta supplantorie in
praecomis offendicula aliena
quia et omnes ne occasiones qui
peccarit possit dimittat et primo
instituta quibus deo placeat de ita

connectat illa ut quodamodo
fabricatem adunat deinde
de bonis operibus insistendi
unicitatem imponat sic
quod ... et inte salutare illud
salomonis non oggrue ap
ta potest multe filie congre
gaverunt divitias tu supe
gressa es omnibus Claret ergo
quod vita salutare status perfec
tior est quam status inte o quinque
vincendi in dicta quo vera qui
ibus tamen ad solitudinem inve
nire prius perfecte dissolute vi
ventes et risse ymmo quoque
nam ut dictum est ubi id tunc
repetendo facilius accedit ten
tator sed arcem omnis
salutarius aut deo aut besti
a horis aut valde bonis aut
valde malis Unde hic non
facio comparationem personae ad
personas sed status ad statum
id tamen hodie magis imper
fectos idiosincrasiis seruiendi
est sub pastore Unum quia
quia pius Jedimmud aut pas
tor lupulo aut cambio lupi
excellendissimi Dorco ad
mud ad auditem ceteris domi
quia domino sit melius esse quam sint
duo sint sed quod unum propter
auxilium quod unum habet ab alio
id ad sublevandum id fouen
dum id ad spiritualem calefaciendum
quia quidem auxilio non indigent
qui sunt in perfectione assecuti de
inde dum quam illi qui iam perfecti
sunt spiritu dei agunt Unde re
gi non indigent actualiter ab
homine qui tamen abdicen
tiam a cunctis operione Impedit
aut actu indigent operari
secundum directionem alterum
ad perfectionem capiendam

ita ad questionem
discipuli et responsio
magistri magna ipsita
sunt opera multa et actiones
bone quamquam virtuosiores
proficere ad vitam fundate
incidit dubitandum omnes
ille actiones sunt bone que voluntatem
plerique videntur bona sine
bonum intentione bona et
aliquid bonum certa quidem insanit
Nam in sacra scriptura opera
inuenimus multas actiones quidem
esse bonas et tamen sunt reprehe
hensibiles ut patebit in decla
ratione questionis Quid ergo
certa ratio Unde ex actio alicui
quam est bona aut inutilis et ab
dicit actio bona et vel quia opera
intentione operantur quia dicit
ambrosius in de officiis af
fectus tuus operis non tuum impo
nit quod ate perficiat perfec
tionem Unde quod mordet in
ducem habes te consulit quo
opus tuum indicet hic autem
affectus ponit in intentione et
non greg xxviii homil
sic dicit si recte intendimus
per simplicitatem cogitationis
bonum opus efficitur etiam
si minus bonum videtur esse
tamen vero pensa intentione
quid in vertitur agere et si aliquem
dere certa hominibus recipit aut
operamur tam infinitum indicio ab
stinetur et ... Cum estimo
justum ita cum mendacium
quibus dicat fidenter dimittibus
ut habeamus quid del denique
pauperibus aut sta testimonia
proferamus ut id innocentes
ledant et q. d. nullo hominum
si tales quod bona intentio
id finem ex intentione bona
id finis operationem bonam facit

Item seneca in pub. mag. it.
mt est que omnio facias ꝑ
ferisse victoria est ch sequi
ad primus Circa cuius dubij
questionis declaracōnē primo
sciendum est ꝙ sicut ingenij ij
sunt ꝙ Quadru
plex dicit aliquid esse bonum primo
bonitate naturae id est quia
tpz. aliquid sibi correspondens
mere id dicente ꝓ omne ens
est bonum ꝓ omne bonum est ens
quia ens ꝓ bonum gitur
Illud ꝓz bonum me id quod
quod dicit bonum ex gne ut
dare elemosinam sunt ex bo
no ex gne quia iustum circa
dm. diuenens rem circa pau
peres seu indigentes Zm
bonum ex circumstantiis ut ꝙ
bonum predit ex certa rone
dirigente ꝓ circumstancias
informantes apponentes ꝓ
dicit ptius z effectum studio
sus bonum est qui agit qd dz
ꝓ ut dz ꝓ qd ꝓ ubi debz Circa
est bonum ex fine ꝓ ꝙ con
petit actum ptus est voluntate
quam volumus ꝓ finis et
bonum ch sunt ꝓ ꝙ dicitur
bonum sup nale quia voluntas
ordinatur agere que est ad eo
quod velit bonum salte sup nale
Zm bonum vocat morale quia
non dicit virtus morali nisi
sit debito circumstantiis vesti
ta primo bono oppo largo nio
oppo non ens id prima pnacio
2o bono oppon Mala opa
ut furari adulterari 3o bono
oppon opa bonum no circum
stantiata 4o bono oppo
puerfi volunt 5o notandum
q intencio dicit quod dalum

tendere vnde intencio dicit
ꝓ sancta voluntas quo ad ꝓ
secucōnē utilis detrahit aut
honesti ad finem eum oppoti
Illa autem intencio duo req
rit ut sit bona primo ut cog
noscat vnde ꝓ adrōnē ptinz
quia alias est cecus ꝓ si ar
2o efficacem voluntas ꝓ sete
ra est 2o requir ut eligat bo
num quod ꝓgrum primo ordi
nē 2o inclinat ad finem si pro
caret ꝓz cecus si 2o caret ꝓz debil
2 infirma Ex ad gne intuor
cognoscente ꝓ affiante seu
inclinante nam ap bius
bid dicit scitu simplice ꝓm illud
saluator si oculus tuus sim
fuit totum corpus tuum lucidum
erit ut sit puritas in affectione
ꝓ rectitudo dictione 2oc est dicere
q tuc est oculus meum simplex
sue bona intencio qd ꝙ ad
finalit qd ꝓz amandum 2 eligi
quod ꝓz eligendum 2c intencio
no solum dicit voluntate finis
ꝓz et ordinacio ad qd est ad
finem Vnde isto nio capiendo
intencione tria includit q
sufficit ad opus bonum ꝓz qd
id quod intendit sit de se bū
2o q me q que intendit id
consequi sit bonum Zm q alia
media sunt ordinabilia ad id
bonum finem ꝓ sit addi cum q
alle finis sit melior quia ea q
ordinant in finem Alio nio sit
capi intencio quia solum dicit
motum voluntis in finem ꝓ secundum
illas duas acceptiones aliqua
intencio dr bona aliqua ma
la 3o nandum q voluntas dicit
rectitudo ad finem ꝓ ꝙ fine q
ipse intendit ꝓz ꝙ ꝓz dupl

cum actu voluntat bonitatis
seu malicia. Et ex fine q sit
velle bonum et bonum velle ma
lum et malum ut velle bonum nec
d mediate ad finem ad aliquo
velle fert actus voluntatis in fine
mete eo q est ad finem 2 quia
dicit intendere finem et dis
tinguendum quia d malis
aliter actu voluntatis et malum
am ex fine quia si finis in
tentus et malus et voluntas
et mala quantucunque sit bonum
quod ad illum finem ordinat
eo q unus defectus pertur
sufficit ad malicia in bonis
aut secus ut patebit d con
clusionibus prima conclusio
actio bona 2 meritoria salt
non suscipit bonitatem solum
ex opere bono operato p2 et con
clusio quia primi ad meritum
dicitur esse propter ut vite eterne
sit quedam equalitas ad opus
sed aut nemo cum dese sit
tale non est dese propinquum
ad primum eternum Unde ad
hoc quidam vitam eternam
et q deus fiat aliquid pro
rone alicuius operis temporis ad
eternum primum q sit per infu
sionem sue gratie que nec est
ex opere nec operato Unde opus
meum quantucunque bonum non me
retur primum vite eterne ex se
quia alias homo ex gracia
omnis aut totum caritatem
aut impetrare mortalis posset
qui meritoria facere quod est
contra illud 1 Cor 13 Si
distribuero in cibos pauperum omnes
facultates meas 2 si tradide
ro corpus meum ita ut ardeam
caritate nihil hoc michi nihil prod
est
nec obstat si quis dicet ma
la actio suscipit malicia ex
ope operato 2 bona suscipit
bonitatem ex ope operato Hoc
dubitat et alia quia unus si
lus defectus sufficit ad hoc q
aliquid sit malum ad bonum ap
requitur ut omnis defectus au
feratur Ex illo infero q mul
tum incautum et hic respectu
ad opus operatum et ex illo argu
ere bonitate operantis patet hec
quod 1 q respicit deum ad abel
2 admittunt eum primo dicit
respexisse ad abel operantem
quia ad opera eius nisi eum minera
eius fuissent acceptata
nisi fuisset ipse primus acceptus
2 conclusio non omne opus bonum
suscipit bonitatem ex sola bona
voluntate p2 sic quia voluntas
ex se ipsa non est indicium
discernendi de aliquo an sit
malum vel bonum Unde sepe
fert d malum q tam appet
bonum secundum ipsum primo venen
tem deo filio cordis sacrificare
deo velit filia sua virginem pro
filio cordis enim deo mysticum
blandit patrem et ei ait Iudicum
xi Ecce bonum voluntatem
videtur habuisse sed votum
deo reddere et tamen non ha
buit vitium rei indicium s. q so
lum immolatio animalis 2 non
hominem deo sacrificare debet
sic et religiosus volens deo
contemplationem vacare et ipsum
propter aliquem utilitatem active
vite ministerium mandatum superi
oris bona voluntatem et hic
videtur et tamen illud opus
contemplationis non meret

Dici lib 2 m

dicabonū & mitorum
Tercia obiectio Non omne
opus bonū mensuram & in
tencione operantis p quam dicit
beatus gregorius lib. 30 moralium apud
deum crescunt p merito quia apud
nos decrescunt p quantitate Vnde
quanto quis plus laborat tanto
mercedem recipit intendit aut
se credit tanto magis mereri
sibi acquirit ad hoc ostendit intencio
sit pura quo admittit & tamen
plus metitur sequitur veritas quod
est si omne opus mensuraret
per intencionem sequitur quod quis
probabilius intendit redimere om
nem primas vincta aut tantum
quantum alter qui plus dat magis
aut tunc mercet sicut alter
quod est falsum & irrationale Sed si
dicit quis quantum quis intendit
malum tantum facit ergo est similis
debono quia bona intencio vel mala
esse efficacior in bono quam
malo Respondet quod non est similis
quia finis dyonisius de di nominibus
bonum est quod tota sua causa quia
oportet adesse omnes circumstantias
ad hoc quod sit bonum ad malum vero
sufficit defectus vnus circumstantie
Illa ut aucis ambro affectus
tuus opus tuum nomen imponit
illa mitthgr finis magnum in
sentencias solum a bonis vera
est et a malis exclusit illa quod
ipse mala sint Sancto vero
thomas intelligit quantum
tertium de intencione primum
sumpta prout dicit quod notandum
est prout includit caritatem
a affectione & iustitiam a electione
Et sic geluus non est vera tunc
illi qui occiderunt martires
ut obsequium deo mitterent fecisse

quod est falsum sitimo non est opus
mitorum ipsi religioso dare eleemo
nam qui non habet administratum
aut precepto sui superioris licet re
ligioso intendet per hoc bonum opus
Quarta quod non opus esse ex
bona voluntate & cum bona in
tencione sufficiunt ad aliquod
opus meritorum faciendum probatur
quia alias si ista sufficient tunc
aliquis euangelisans ut mul
tum facit opus bonum cum dicit
beatus augustinus quia ipse
facit opus ex gratia bonum & cum
bona voluntate & intencione
bona Et beatus paulus diplexis
locis suarum epistarum reprehendit
pseudo apostolos qui vnum dominum
predicantes non sincere sed semper
quesitum & turpis lucri gratia id est
dicit non sufficiunt ad demonstrandum
opus et aliunde ad hoc requiritur
quod opus illud debite ordinetur per
media quia media debent esse bona mala
bona quia finis ad quos or
dinantur quia finis et debet esse
melior et fine ordinatur hoc
aut ordo iste puerilis Sic
saul rex ex domini precepto ama
lechitas delere volens oves &
boves & alias res confiscant
devicto ad redeunt volunt hec
sed in sacrificium offerre ut esset
prima & sic ordinant obe
dientiam in sacrificium ei tamen
oportuit facere debuit quia deo
teste per os samuel dominus po
tius diligit obedientiam quam
sacrificium Unde ordine debito
patet Sic religiosi vivens in mo
nasterio stultum est illud quod in ministri
menta habeant ne deficiant po
nentes illud ultimum & principalem
finem laborum suorum multum enim
opus meritorum ex opa digniora

ordinent in finem in quo dignum
ut intencio ultra dicit dum
cultu adque alia dum ordinat
unde dum manducare ut deo
fruant non fruit deo ut maducet
Conclu quinta stantibus sibi
poterit omnibus sit bona opere qo
grie bona voluntate vera inten
cione et vera ordinacione adq
q non sufficit ad opus virtut
mitorum p quia p 3 aliquos
dicit virtuoso opat quod sibi
et quod opus cessantibus aut ist
circumstancias tum est defer
tus et p quis non sit opus pfectum
Sd circo petro in passione dni
psumens auricula dexteram
mit 20 iste ax po repliendi
mitte in qd gladium tuum d va
gina tua tua licet bona qa
habet intencionem et voluntatem
et cetera bona non defuerunt
sit defuit circustancia qr qor
non fecit cui facere debuit no
lebat n. p qoc impedire passio
nem dni pt quod ecc a xpo
sathanas dicto est vade mgr
post me sathanas non enim sa
pis ea que dei sunt sit que qo
mundi mt xvi Et moyses
videns egyptum vivari cum duo
occidit egyptium que abscondit
in stabulo pnt qabe Goodi
xi qor cum opus in fm au
gustinum erat futurum pastor
psagium non tam erat sibi mitori
um qr non du accepant ad eo pro
tem Sicut religioso qui vult d
orgi vacare tum tunc tor
deb qere non fuit opus
mitorum. Ideo statuta sunt
dnsa loca oratorium refectorium
dormitorium ut qlibet qcam opus
suum sine eorum permixtione unde
ulm dq orandum est ubi opus dor.

mendum 2 rns Cor sexta ad
opus bonum requit adc q fiat
media ordinata ad qor opus
p Nam predicta media opus
transit ad fines que media si
non sint ordinabilia in fines id
non servat debitum ordo 2 est qod
mente augq in illo con meg
darum 2 plat qor dicens qd
dicat fidemur diuitibus 2 de
mo pauperibus aut pla testimonia
preferamus ut innocentes inde
sublevent aut adulterium q
dimittat ut ne alt occidatur d
testimenta nda suppimag ut
hm ea accipiant qui indigent
adinuat ibi bangq p longum
passim docet primedia debita
esse expendi ad fines non eni
sunt facienda mala ut veni
ant bona Unde 2 obstetrices
ille egypciate nisse occidi infa
tes hebreorum mentiendo ser
naunt vitam ebreorum p no
tam pt qor sunt et nat vivere
rate sit deg 1 tx qo quada
nali pcerte sunt et mercate
sic d religioso multum sit opus
bonum p obedienciam ordina
tam petrarum Septima qd
multa requirit ad a q opus
q sit bonum Nam primo requit
q sit bonum in se 2 pt qor qo
se mala in qua pnt lin fi
ri ut actus voluntat ferat
d illud qentencione 10 omne
fundi ebriosi dormientes pd
ut tunc vinose agunt qr q agit
non iputat eis 3o ut bono fi
ne agunt 2r elemosina data
propt iactancia non est bonum
opus Quado ut p media de
ti p ingr ad finem 2r furari diui
tibus ut subvenat pauperibus non
est opus bonum aut mendacium

dicē propter liberacōz innocentē
Quinto vero media illa sunt mala
bona quā sunt 2 propter hoc
euangelizare ut mandatum
non est bonum opus Sextum
fiat cum circumstantiis ut ubi
quando 2 quo oportet Et an
omnia requiritur ut homo sit
in caritate dei 2 proximi ran
cores odia dissordes lites ap
petitus inuidere 2 malumole
ram acordē presondendo ne
opa sua pdat quia sed aptum
modicum fermentum tota massa
corrumpit digne vero insipiens
reputant in religione qui
propter minutas passiones me
cum suaciū vel ut ancorem
aut rebellionē aut mala vo
luntatem aut mentis amari
tudinē aut propter mentis sue
o flexibilitatem que apud
eis interius latent tantum
cumulum bonarum actorum ab
eis facere et se vilipendunt
quia nolunt interius profici
ni nec vim sibi facere 2 ipsis ad
mutuum id reputant cum quo
tamen magnum gaudium
consequi possent Unde quidam
religiosus singulis horis in
horatio se conspicere deberet si
aliquid lateret quemuis opus ei
tutum posset euacuare magne
cum religiosus singulis horis
ad bona agenda compellit
Cum igitur non agit cum multo 2
cum magna diminucione
ipsum tamen facere posset si nollet
cum id sit labor Nam aut
bitus augmentum insensu si odd
opa virtuosa que o mundo sit
agere Nunquid solum homine
merede tuo obiendo omnia
opa ipsa deceres Sed . d. aquinas
ex quo vno opere bono mutan
tur fito homo mere vitam
eternam cur addē deberi plura
opa bona Ad hoc secundum q
duplex est primum est vitale et
actiue Primum vitale est id con
sistit in visione dei 2 in fruitione et id dicitur vitale quia est
fundamentum 2 consumatum totum
nice beatitudinis sic dicit 2 hoc
consistit in caritate Sed actiue
est id quod consistit in gaudio quod
habet 2 debito. cāto ut debito
primeglatoā ut demandi dato
Ad dubium vero pactum quod opus
bonum additum alteri opi bono vel
ad augmentationē primi cum
dispositione 2 conpiacte quia
ipsis caritas disposit homo ad
maiorē gloriū 2 caritas re
seruat 2 iudicat ut homo
finaliter pseuerat in ea sic p appo
ligneum adigne non quia 2
ignis sed augmentat ignis ut
magis ardeat 2 ro pgnis quo
bonum tuum mere 2 sicut p pte
dens non tam aliquid p hoc primo
lodo de primo cum non tam
ex hoc sequit 2 q in vanum la
borat quia licet primum opus
bonum erit vitam vite eterne
non tam mebatur efficacit in
in caritate pseuerante 2 talis no
potest esse in homine nisi operari
actu cum pt 2 deberi 2 ideo addit
ad multi efficacia 2 fiat ad
mutimentum multi vel ad
mutuum effectum primi actus
quia plus merida 2 in consecucione
plura facere opa bona
Et valent ad diminucionē pene
in purgatorio debite quā non
metur homo ex sola voluntate
Et valent quoad consequ
cionē amicode ut sint opera

privilegiata sit martirium d.
gratias 2 cetera que ancilla
mentur. Et si diceret quis apud
homines homo placetur de
duobus operibus quod de primo fac
alius vt affic apud deum p
q non est simile quia homo
non iudicat hominem dignum
vt mereat vt p bonitatem
operantis sit potius operante re
putat dignum p bonitate
operis homo enim indiget alie
no fructu dicunt aut bonorum
meorum non indiget non operan
tem propter opera sed opera propter
operantem accepitat Et ē mere
rat ideo multiplicare opera ad
multa valeat vtz in tanto me
ritis iocundat stabilit auget
peta permittit debilitat iuno
uet roborat atz cauet Sed
dubitaret quis an tm mere
quis sola bona voluntate aut
tm alt mere voluntate 2 actio
ne vtz de exemplo iejunandi
infirmo qui non vult ieunare
2 alius qui ieunat actu Ad
hoc iudex q quod ad primum et
scilicet ambo ch mentur sup
posita cadit voluntate dicit sed
2 primum certe inspicit tan
tatem 2 radice bona voluntatem sed quo ad exemplum
bene operandi alius plus valet
qui actu ieunat quia sola
voluntate 2 plus meritum de ope
cum voluntate quo ad admissio
ne pene q in difficultate
operis vnitur et magis dis
ponit 2 volunt ad bn opian
du p officia 2 ut ordinez
opis Et ideo interissime tm
mere sola voluntas non opten
sul dispositive et ad maiorem
gratiam 2 ad maiorem gratia.

Q tm mereat et opus et voluntas

consequendum sic conficere
duorum lignorum duorum ge
nerant ignem Et ideo non
excusat quis dicens si tm me
quis ex voluntate sola quia
ego ex voluntate 2 actione dimit
tam ego opus 2 habebo vo
luntatem 2 sufficit mihi ad
hoc in 2 talis non est bona
voluntatem quia bona volun
tas semper tendit ad opus
potest si aut non tendit ad opus
2 pt non est bona voluntas
Unde de cam de sancto mar
tino cum anima 2 si gladius
persecutor non abstulit tam
palma martyrii non amisit
ubi palma martyrii rapit 2
p premio certe tm s. martyrii
voluntate tamen patiendi p
xpo 2 ideo fuit martir p sola
voluntate non tm habuit
aureolam martyrii q et opus
exhibuit Unde aureola datur
p opere 2 non p sola voluntate
Et ideo stus bnd dicit so
la voluntas sufficit ad mitu
sed bona actio inquit ad ex
emplum 2 hoc autem ad primum
certe quod voluntas non
potest ponere de actio vtz bona
actio ultra voluntatem augz
primum actiile quia plus quam
debet aliquis in futuro
de actione 2 voluntate quod alt
de sola voluntate cetera pauly
sed de vidua que misit solum
duo minuta de qua dicit sal
vator mt xxi Et plus omni
bus misit hanc qui misit
magis sapientiam dicit stus
thomas q hoc vidua offera
ciori voluntati dedit parti
quo ad datio sed magnum quo
ad tantum quantum victu

sunt dantes aut in tria aut
dederunt quo ad datre sed
non quo ad dante quia
plura plurib retinuerunt 2
minori deuocione dederunt
2 ideo quo ad primum cōtile
plo dedit vidua plus me
runt ꝓ quo ad primum acute
illi plus potuerunt mereri sim
quod primadora mucia plus
satisfaciebat ad ar mis
trob templi pse oranbo
plus meruerunt potuit
tamen ar vidua plus me
rer ppt opis difficultatem
erat quia diuid ei totum victu
sud mittere Ad pm dicend
q offertus cadit in intentione
ꝑ rone diligente fine solud
intendente 2 includit 2
fine 2 medium 2 ordine me
diorum infine ut dictum est
de 2o notabili Ad 2um dicend
q inter deboms inse quedam
inse luz omni bona sunt
tamen in ordine bona sup
uenente plus bonum offer

Secta xxvij dubium
Magno discipulo
informato et a mu
gistro quo de mente salut
non ꝓ q religiosi ad statum
aperfecti pertingat perfectorum
ergo consistit perfectio Ideo
vera et ꝓ dubitat Ut alios
sive religiosi sive secular
in qua vita possit esse per
fectus 2 vr q non quia dr
Cod. ciij ra Cum venit
ad perfectum est quantum ad
quod excepte et dicens gaudet
venit quod perfectum est sui
nar q tue semp remanet
illud imperfectum 12 2 ..

Item cu perfectio inte xpiane
consistat in dilectione dei 2 proxi
sed qm ad dilectoz dei non
pt aquis tire summa dilectoz
quia ut dicit gregor sup ezec cari
ignis qui tur a deo nec potest
tum in parte quod consumeret
uidet d amore quod amplius
ignescit In questione quia lex
diuina non inducit ad impossibile
inducit autem ad perfectione sim id
est v Grote perfectio sic 2 pd vz
relegatis perfectus est 12 2 ar No
tandum primo q tuc aquid dr
perfectum esse cu attingit primum
finem qm est ultima res perfectio
Inde sicut quod dr primo perfectum
perfectum est cum medium deest vno
2 totum 2 perfectum id sunt 2 in
quibus quie tiam diuisa in partes
perfectio 2 ideo sim albertum sed
triplex ꝓ perfectio prima vocatur
sufficientia que consistit in
fimo gradu caritatis ut in
toti deum medium sup deum nd
aque deo amicus quem p ꝓ tor
q homo potest caud d minente
uellet alibi damnatum pati q
peccare mortiferum quia peccatum
mortale est contra deum omnia dap
na illius ꝑ punitaro sed deum
paratione offense dei vno dz ꝑ
dicit illud 3 nz dne melius
est nos incidere d manu tua
nd quia d limite legem di
mei 2 hoc est mentiat eiulibet
saluari volente De illa dicit
mt v perfectio est ore sic 2 pd vz
perfectus tue et consistit d ob
seruancia preceptorum dei sed
perfectio est comparato illud ꝑ
respectu alicui magis laudabile
de gar dicit gen v noc un
instus atq perfectus o gnadeuit
suis fuit 1 respectu aliorum homo

deo magis quiete. Ad 1a. Perfectio
voti sive religionis quae consistit
in observatione certorum consi
liorum quibus homo se ad deo
mendum applicat de qua dicit
ut pax. Sed vis perfectus esse vade
et vende o. que habes et da pau
Quaeta perfectio est ipsi voto an
nexa quae aliquoties dicit perfectio
sed ordinis consistens in casti
tate. Sed castitas est annex
a ordini de qua per ut xxx
Sunt qui castraverunt se
regni celorum et subdit qui pot
capere capiat. Et ut perfectio omni
contrariorum quibus debet certen
tesimus fructus. Quinta est perfectio
platorum et consistit in hoc ut
ponat animam pro subditis dicit
dicit. Io xv. Maiorem caritatem habet
ad dilectionem nemo ut a p p
o. Sexta est secundum in
constricto de qua 1 Io 3 perfecta
caritas foras mittit timo
rem quia qui timet non est in quibus
vita est impacia et mors in
desiderio dicendi cum apto Cupio
dissolvi et esse cum Xpo. Ad
primum perfectione ob tenentur et
ad medias duplex duplicmode
est ad ultima nullus tenetur
nisi ex commisso et precepto
2o notandum quod considerari pot
triplex perfectio una quidem ab
soluta quae attenditur non solum
sed totaliter ex parte dili
gentis est quis in toto ex
nisi et diligit est et ex parte
diligibili pro ut deus tantum
diligitur quod diligibilis est
alia autem est perfectio quae atten
ditur est totaliter absoluta
ex parte diligentis pur. affectus
studium suum totum posse semper
actuari tendit in deum 3a.
aut est perfectio quae neque atten
dit totaliter ex parte diligentis
neque sed totaliter ex parte
diligibili sed quod ad hoc quod
excludit et repugnat motui
dilectionis indeed simul angus
mio xxiii qui dicit Venenum
caritatis est cupiditas perfectio
nulla cupiditas et perfectio pot
in via quia 2or dicit unumquo
quantum ab effectu hominis
excludit omne illud quod caritati
contrariatur secundum potest morte
et finalem perfectione caritas quid
no pot. Unde est de ratione caritatis
salutem alicuius inquantum ab
effectu hominis excludit non
solum illud quod caritati quod
est et omne illud quod impedit
ne affectus mentis totaliter ad
gat. Indeed sine qua perfectio
ne caritas esse pot. Sed in incipi
entibus et proficientibus et in quo
3a sunt quidam gradus perfectionis dis
tinguuntur sed gradus caritatis
Nam primo inquirit homo
studium principale ad recedendum a peccato et resistendum concu
piscentiis carnis quod dicitur
caritati manet 2or pertinet ad incipientes inquibus est caritas
ad fovenda ne corrumpat. Sed
autem studium sumedit ut homo
proficiat et hoc studium pertinet
ad proficientes qui principaliter
ad hoc intendunt ut deus cari
tas augmentum roboret
Sed autem studium est ut homo
hoc principaliter intendat ut deo
inhaereat et eo fruatur 2or per
net ad perfectos qui cupiunt dis
solvi et esse cum Xpo Sic et
videmus de motu corporali quod
primo est recessus aliquando

2o qt aggregaro ad aliud ffinis
3m qt omes infimo Con°
pma dica qt pfio prie alia
ve plra quia pfio prie qt
q homo tota 2 actua cor ta
beat relatio p comisium ddm
mpeid n illud sensualitas
repugnat rom nulla alia
lex in membris meis q dme
legi ergo est repugnat in tota
homo vno spiritu fit cum deo o
abissum gaudioru ab scripta
ut sibi in amde carnali tota
caro efficit sic o amde spiria
li tota mspiu efficit in pfio
ve ffant actuate m gdeiud
m deum non pati cu mlt
mdiget homo ad pnt ute
confiratone que mente cu
distrahit vn b paulo ad
pdiu 3o mf ista 2 illa p
frone distrig vois pducatu
q iam acepim aut p frio
sm sequar aut si q homo co
ptendam p frio vd ve d qr
consistit q homo ffiud dme
dilcm mtis petio mortale
excludat quo adimpien b
2 q homo studiu suu depu
tet ad vacandu deo 2 relio
dms mst cmtio necessitis
corpis mpiti ute 1a qu
ut 2a 4o deus mtis gen
seu nt a viatoribus tot
pt dilig qm cst exercitedili
tibilis qt bonum infinitu
nulla aut creatura pt cum
dilegere mfite cum qualitz
dtus recreata pt finiri vno
p quo modo nulla pt cre
pfio creatura quantu ad di
lgibile Tacta 4o deus
a cmpt censoribus p tota
dilgibile quantu est exercite
dilgent pz quia cumpre
hensibilis 2 bto mpeid sed
totum suu posse semp actuat
ferunt mtis repugnans mtis impedienti habentes
Quarta 4o viator non pt
deum dilige tota quantu
exercite dilgent pz quia viato
non pt actua tota se tra
ferre mdeu mtal aliud in
deu mtendens nisi forte per
speciale pvilegiu mare dgm
concessu 2 m raptu pauli apti
hoc credeiu qt fuisse mpletu
Quinta 4o viator pt
esse p frios pfione ve 2 non p
frione prie plra quia viator
pt spiritualiter omes cogitacones
omes affiones omia sua 2 oia
opa sua referre mdeu vd con
cum mtenderis ad qd hortat
b paulus 1 Cor x sive manducatis
sive bibitis mtal aliud aliud
facitis semp gloria dei facite
quod fit cum aliquis vita sua
m deu ordinat finaliter omia
vita mtaritate fiant Et iste
modus diligendi datur 4o quia o
precepto deut vi diliges dmu
deu tuu mtoto corde tuo 2i
Unde augustinus li de vita
christiana deum ex toto corde
dilegere p tiper ut omnes
cogitaones omoru intellectu
omes affectus omem intentu
in illud confederas aqua hec
ea que conferis Sexta 4o
licet preceptu illud dei deut vi
diliges dmu deu tuu ex toto
corde tuo 2i aliquo pt im
pleri aliquomo non pt impleri
mpiti pz Nam pfectu qt
tu nd deest for dur aut corpu
que dz qre sic homo o qtite
pfecta qt qd attingitur ad qti
tatem quod iniquit humana na
Et si non qz nam gigantib

aut eorum que pr̃ dicte primo.
modo sc̃ preceptum et mr̃ mple[t]
quod homo omnia in deum ordinat
habitu licet non sempactu Ioo
non est preceptum sc̃ ponere solum ut
statuit quo puemendum sit ut
ducit augm̃ in prima totalitate
excludit omnes affectus contrarios
in quantum nil amittit eorum que
dz ponere amore dei Secundo est
excludere omne quod est ad tempus
actum dilectionis in tempe potest
primo modo sc̃ modo vie Sed est
modus perfectionis Septima est in quo
in quibus qui nec voto nec plurium
sunt onerati sufficit perfi
modo gradus perfectionis sine contra
tibus adversam et nam perfectionem
pz qz si non sufficit modo gradus
caritatis tunc a quibus cum a quo
gradu caritatis possit dampnari
quibus est finis quia statim et
aliqz migracia et dampnari cum
infimo et modo gradus caritatis
non pr̃ dicit sine gratia cum caritas
est dei in infusio a gratia et dyvi
norum in quibus qui nec voto nec
plati sunt onerati quia dicitur
gloriosi non sufficit sc̃ opter
quod excellentiori modo in perfectionibus
refulgent Nam ultra gloriosi re
quiritur ut reddant vota sua
non solum preceptum adimpleant
in pria impletione preceptorum
consistit in infimo gradu perfectionis
et ex quo parati sint animas suas
ponere pro omnibus suis secundum id
salvatorem bonus pastor animam
suam ponit pro ovibus suis 2 c
Dictum quo Tam in via quam
in patria sunt multiplices perfectiones
nam in via sunt incipientes
proficientes et perfecti sunt in patria aut
sunt intra mansiones quarum quilibet
habet perfectionem Nam et

coniugati et vidue et virgines
dispares fiunt perfectiones Ex quo
infero quod nullus nisi perfectus ut
finitum nisi per gratiam introibit
in vitam eternam non tamen oportet
quod omnes qui sunt perfecti sicut in
angelica ierarchia Vnus ordo
alio est perfectior Ex quo ultimo
infero quod licet de necessitate salu
tis in congregatione religio
sorum sit quia tria substantia acquo
libet cum dicunt preceptum abs
ceritur non tamen oportet quod omnes
sint ex necessitate perfecti Nam
diuersi gradus caritatis diuersi
tatem faciunt in perfectionibus
quos non dubium est invenire
in congregationibus religiosorum
dum tamen ad perfectionem tendere
non contemnunt Ex istis con
clusionibus habetur quod tam reli
gioso quam secular in omnibus
iuste putant esse perfecti ut omnes
actiones omnia verba omnia
cogitatu reficiant in deum qui
tualiter et mecum sit deus quod
ament quod aut sup aut equa
deo non tamen idem aut est
iuste ut mecum insi in deum ac
tuari cogitent quanto tam
imprudenter et fricatione putant
deo in seruere tanto perfectio
res esse non dubitant Vnde
religiosi omnes vota sua dzlio
fundunt per que mens ab illa
mundicia retrahitur et impe
dit et quo deo seruatur abstinet
sine immaculato dulcedine et amori
bus et fiducia deo potuit in
seruere ut predicit sequenti
Ad primum sc̃ de illa auctoritate
pauli ibidem dicit quod paulus
loquitur de perfectione principali non
pr̃ dicit in via dicitur
dicit quod in omnibus caritatis punti

uita in comparatione future ca
ritatis construitur impfecta tam
perfectus est quo ad statum pmi
te qui non potest se extendere ad
statum future uite

uita xviij questione
iniqua visio est ex qua
dam minutula sancti
bnedicti ponunt preceptorum quorum
transgressio damnari iudicio
sed 2 qd illa tria dicunt statua
alia ponunt in regula non
ut finis regule sed ut quod
disponens ad principalia uota
ut sint exteriores abstinencie
2 ex quo eius rationem estimu
pdle est unum principale de ex
teriorib abscendens pserim
quia 2 deipso speciale capitulum
in ipsa habet 2 in statutis
papalibus 2 in diffinitionibus
2 in nouellis 2 id circo tam ipse
dogi quam canoniste de ipso
statuto plo ponderant cum
de aliquo alio Igitur placet
de isto aliqua pstractare Sci
ens qd quilibet pitio artifex co
natur sagaciter intendere
ad ea que ad perfectum artis pe
tendere uident propinque illa
sine qb ars cum pfecte firitur
Cum religiosa uita non
minima sit ars inter omnes
mundi artes puta que coro
nat d immortalibile premiet
expedit cuilibet cuilibet religio
si industrose perquire que
ad finem artis sive id primo
uel id impedunt Et quia
hec sunt propinque ea que in
ipsa sua continent que in
ipsa si pmitto detiatur tangit
ita qd sicuti amedio alii
quat iam minutiu tractat

autem in plumbi regula sedm
hanc enim regulam dicit cuilibet
proficienti sed in regula sancti
bnedicti Ere lex sub qua mili
tare uis si pt obser 2c Neqb
enim finistra bto bnedicto nom
cio ter d anno plurib uibz
legi Et in alio loco dicit
hanc aut regulam sepius in
congregatione volumus legi ne qb
de ignorancia se excuset Id
igitur indecet regule sancti
bnedicti inter corpales obser
uancias eius rationem pt no
minia pstim tum in duobus
capitibus deipso facit mentio
s. xxxvj 2 xxxix Et quia ro
mani pontifices s. greg vn
primus in indicto xij in ipsu
lam sancti bnedicti diffinitiones
tam antiqu quam nouelli pe
sant plus eius rationem quam
ad quod statutum in regule excepti
ceibus in regule quia iste eius
rationem adusis diuisimoe in
monasteriis fuerat Nam mercat
monasteriis omnibus diebus
rationis quo secularis quiescunt
carnes 2 ipi quiescunt Alii ter
tis diebus in septimana alii
terti loci 2 terti tribus Alii d
monasterio solum Alii ex ex
monasterio utrumque ipsi Et id
omnes sub una regula 2 sub
eisdem statutis militant vnde no
pt differunt secuari qd pifo
mit est statutum Ideo mente
mee est vnus ordinis mutatis
quod d una massa dicti re
cum statutis romanorum po
tificum collige 2 quid decis
sentiendum est quantum clarescit
in dictis coram potest que fuit d
tenebris coram ad lucem ponere
ut sed prudens que sit rectior

et inquo religiosi ad culpam
venialem ad culpam mortale
ad nulla culpa incurrit p
scetim quia nulla statuta sed
crebres ibi speculatores sicut
ejus carmina. Nec puto deinde
ubi plus latere quam de alius sta
tutis quia illud solet actura
cum ipsi magis contemplari
de quo specialius timetur sic
vulnera ipsi magis periculo vicinia
est maior medela solet ad
hiberi. Et si quis dixerit sic
senores mei de tribus suis non
reliquerunt et credimus eos
eciam non errasse nec plurimi
motus motu fluisse nec nos
sumus sapientiores aliis preci
ad hoc ego nec ego di
scutere intendo sed tota senorum
qui indice sunt iam tunc no
bis tamen ignorata sunt q
apud eos gerunt. Nec cautio
est secum gesta illorum quorum
nota ignoras nisi sed eorum
testimonia habent aut a miraculis
aut fundata cepit in dictis
sanctorum de quibus non constat
nec nec plane nec implane in
tendo sed eorum. Sed intendo de
proposito quantum potero mea sed
ante oculos locare ut speculari
possemus si in vias recte aut no
vetus ambularemus de mirabi
operibus et non de exporum sumus
rone redditur. Et hoc utique
multi oppedit ut structetur vi
as suas dicente David. Cogi
tam vias meas et comisi pe
des meos in testimonia tua
legimus eciam sanctos preci religi
osorum non vixisse sicut hodie
religiosi videmus nunc licetur
omnes tam utique omis magis ad
pretendi et eorum vita applicandi.

quorum memoria in benedictione
est magis quam hii senores in
de quibus certi non sumus an odio
ad amore digni sint. Ego enim
sanctissimum virum odone ord
sancti benedicti abbatem de moni
sancte clue quendam proprium
constituisse inter theodardum qui
fieri illum monii abesse carmina
abstrahere voluit et ut efficie
hoc potuisse fratribus suis pisces a
longinquis partibus cum pulchri
tone equorum et magnis sup
tibus studuit comparare. Sic
et deficientibus equis laboren
dampnum et ipsi bitatem firmum
iste theodardus sancto odoni
studuit crebrius demonstrare. Sed
eo ormibus suis adeo obtinuit
ut valde ipsa cisterna monii nec
montanum circumcirca et rum
lum qui pyrenei fluit de flu
mine iterum tunc multitudine
aquarum collecta lacum magnum
esse perduxerat in presentibus
tumidare cepit unde non
fuit mirum amplius pisces com
pare. Ite sancti iste odo et
theodardus ut ejus carmina
fratribus abstraheret et dumma
spiraculum venenum adhibu
erunt. Et si aliquis forte cent
quod tam non spero qui de
finitis mea determinare audeat
aucterent ipsi sibi testes quod cent
vitatem aut obturarent ei
ego non aliud nisi vitatem
colere intendo quia si forte ab
clamora arrudent mutema
ipsis non detrahere intendo et
intendere volo et precari salu
tem in omnibus vitate quia
via media tutissima ibis. Et
si forte ab aliquibus aut audi
entibus mihi indule precatur.

non miror quia beatus Mar
tinus asseritur dixisse Dia
bolus me audiunt et homines
me non audiunt non sunt ego
illi peiores theardi qui obsend
testimonio prebente iudicati lube
ter audiebant ut aut mihi aut
quasi ego non sim obstinatus
in vita ut nolle nolleni tam
esse in iudicio ut caullent
aliqui denominat admiren eos
ed ti non sit nouitas sed an
tiqua veritas legentibus eos
institutos ordo Cisticiensis sta
tim occurrit quod beatus Rabe
tus aspiciens repulsse aios
simul ordo sancti benedicti
ab observantiis regularibus
strenue et difficulter fieri causa
causa ordo propter oblitam
consuetudinem posse abstinere
abusionibus audiri ita certe
fratres sibi consentant ordines
Cisticiensis plantant per predicta
te regule conservantia et forte
non minus notandum et hodie fo
ret ut ibi apud pro iudicata
fiet propter causa portam
saltem metet terris vide re
tusa sunt et non nouella sed
illud mihi credendum est beatus
bernardus cum suis fratribus in sim
plicitate constituit a suo moni
simum tamen et alumisse quem
tam sunt arguit a apocrifis
a aliis quia sibi per est fratres
ymmo legimus fratres suos pla
indignisse fieri quia calcaur
per illa pri infirmae lxv sup can
ubi repugnetur minime augus
simul suos quorum ad assedis
eos scandalisae tam stram
nutritudine cete uocat sed
suos sancta multitudine in
sinone ioue ubi dicit fratres

primitiue

suos excede in iejunis ultra
regulam a vigiliis indiscreta
mensura aestimatorum alime
torum ut tam sub tribus multe
constitutiones et ly sete tam
romanorum pontificum quam
capitulorum multas penas
infligendas erant emanate
que nostris temporibus magnos
stringunt ut tam intendo p
ter dicta tota ejus caenobio am
putare sed sup plantatem ejus
gere sed ubique auctoritas aut
mandatio aut contempty ad
mittit edentes carnes exqui
re semper meiori via incedens
minor mysticorum filius con
sentiendo haec omnia ita sunt
ut mysticorum ruger temperi
ne ad peiora mala plabant
put sanctos preces ita et eremo
fecisse legamus qui plibus suis
fieri repidos vincere promiscit
solui ut in eremo residarent
sicut legimus in collationibus
patrum Veniamus ad questionem
principalem tam monendo qui
quem Quiere si nos esus
carnium in religioso sanctum sed
regulam sancti benedicti professo
propue tam Cisticiensis in aliquo
casu possit esse mortale Et ar
gitur quia dicit Canon de conse
cratione qui monachi non dicit eo
medo carnes si coni fecerint dicit
incarceratur sed his pena non
infligit nisi propter mortale
item facit contra votum est peccatum
mortale sed monachi ex voto
obligant regulam sancti benedicti
nunquam contineri ut accrescibus dicit
abstinere item in diffinitionibus
quinque tinetur ut uteris carnibus ex nisi
infirmorum ordinem ipso fecit et ergo
catus et quando maior ita solet infligi

insi ypocro mortali sed canones
Item papa bndcus instituit
monachos esse in carmelo in
suis statibus insi in certis cas
bus ubi ex possis utz cap. xviii
Item frater in ratio ad
dnam & destitui nid a cano
ne Intelligi monachis esse in ca
mmo cum go pape nid obedie
tratur pq se petri mortale vz
qsic Cum vz isti sancti preces a
romam pontifices tocu re
gule scian fratres de nullo ad
statuto tam ex acto facum
mentione vide2 q d quid p
tendunt sup singularitate
ipsi statuti In apostolica vox
q multis petrus mozle concedz
alicui rei cuiqm insiemitat
fz ut caemly concez insizmis
ex regula sancti bndcti igr
ronfz petrus mortale Circa
istus dubij decisione qnto
ego ex dictis theologos quoz
ego imo sum collige valeo
dice ex sensu regule sancti bn
dicti & ex aliis dictis multis p
nunc accurrentibus tm deter
minare intendo non fundatis
rationibus dictis qm forte
secularibus sunt & plures libs
transcriberent Cum ego oz d
tpe diquot dra canonistarum vi
derunt diversis diversa quam
cum & posiciones suas diversas
auctoritatibus & rationibus fulcien
tes quibus sensis mecum non p
fero Notandum igr primo
q inprimis regule sancti bn
dicti permittz plusq qm ut
creditur non emanauit a sto
bndcto sed pq editione regule p
alius fs premissis quod ex hoc di
cere possimus qma inprimis

ausculta fo fili precepta magri
ubi non credendum est q pat
frum bndcus se magrum ar
bitrum pcem nominare voluerit
ipse omnes gradus humilitatis
vz xii clare descripsit que
p superbiam & iactantiam videntur
radices extirpare & mundi pm
gradus non alit vigit quod
docuit Item pz ex hoc quia
plusq non consueuerunt edi
ari expom abbatis qui libros
antiquos composuerunt utz
in clare in toto nouo & veteri
testamento & multis sancti au
gustini & aliorum Insi nolle
mus dicere solumodo primum
argumentum q editor plusq damnis
suis non intendebat fr magrum
intelligere sed bndctum fz yni
qui discipuli sui aut vos aut
nolite vocari rabi Ing est
ad y magr vz qui mecum est
Unde credendum est btum gre
datorem fuisse istius plusq ed
ipse fo lo dyalogorum sancti
dignare venerione extollar
assertis cum editum .r. dissi
cione propinq ne longo fuisse
bndcum ad btum gregor utz
de eod fo lo dyalogorum vio
predicpum regule sancti bndcti
est capitum de & gmlm monachi
Jo notandum q d plurimis
regulis sedem s. sancti augti
& fratrum minorum Inprimis re
gule pomum verba preceptum
fz q sunt que ut obseruetur
precipitur Et d regula fz
francisci inpmis regula & vita
fratrum minorum qcer fz fz domi
nus ihs xpi sum cum cum obs
nare vuendo d obedientia
sed & castitate Ut infra

ffo

fmto ad anno pbaromb rec
piantur ad obedienciam pmt
tentes vitam istam & ff & re
gulam obseruare sicut ciera
sine paupitatem & sancte
castitatis domino meo ihu xpo
q firmit promisimus obseruare
ecce impmtipnis regularib
sanctorum patrum & verba
precepcomb & pmissionis quib
ad obseruancias in regulis
contentas promittit vnu sub
ist regulam professi mito
pnt desiderare an omia dre
gula contenta sint obliga
toria tanq mandata & p
quib ceteri transgressores ad
pena infernalem sup tanq
mandata Sup quibus cr
sint credendum desiderat p
fres sub regula sancti fran
cisci militantes pnt pz pole
mencia Quam de padisp
sub titulo de obseruan signati
de quo ego flosculos quosda
ad dcta mea fulciendum

Tertio nonq quos fratres
ordinis sancti benedicti & fres
ordinis cisterciensis cadem regula utunt
non tamen in omibus tenent
uniformitatem Nam in
tertia professione eorum no
fratres adiecerunt ad quod de suo
monasterio & ordine professi
diuersis constitutionibus sup
regulam adiecerunt ad quas tenetur interim
hi verba professionis sunt cadem
pnt pz in capo liij Ego
frat sancti benedicti professus
cisterciensis deinceps & deinceps
non disponam meis decisionibus
ceteris pmanere pte habere
volo ad statum fratrum ordinis.

cisterciensis propter specialia statuta
regule sancti benedicti sup ad
dita pnt tam ex dicta de pte
extendi ad fres ordinis sancti
benedicti quantum ad ea que de
regula continent salubri consti
tutionibus sup addita de quibus
merito ad plenum non constat
quia tamen ipsi quanda clem
tiam eis specialiter concessit de statu
honesta & re ta Neo
go vbi & ueste & cibi & multa
eis sunt limitata & dicta
cisterciensis non g sint regula
salus regularibus statuta sum
de exterioribus disponit qui
regule supplere
Quarto
notandum q in regula sancti
benedicti si attente considerat
insi fallor rarissime in
principio in fine in medio
uerbum preceptum ponitur
sic ut dicerent q precipimus seu
mandamus quia hoc primodum
mandatum est recipiendum qui
ad pena eternam transgressores
obligaret s. ponitur
verba mod imperatiua qui ut
pz pugnatores non solum impa
tiunt sed hortatiue consulitur
& plurib mos acriplenta sit
sicut & de euan o omni petenti
te tribue & vende omia que
habes & da pauperib & ven
sequere me que omia sunt mod
imperatiua & tamen certum est
q consultiue capitum & legimus
tam in regula quam statuta
que damnatorum laqueas
minant ut pz in ca o lxvij ubi
pom & lo nomen regula dicat
ei esse lex sub qua militare
vis si pt obseruare ingredere
si non pt liber discede Et po

pauca subiungendo ante oratorio totam omnibus permittit
de stabilitate sua et conversione
morum suorum et obedientia tota
deo et sancto eius ut si aliquid
fecerit ad eos se damnandum sciat
quem veritas et in capitulo hominis de
cedendo abbate scribit propterea
ut patrum regula in omnibus
conservet Et si quis sunt tria
de quibus mens sancti patris
egrediens si per quam disciplinam ob
ligare voluit ad penam temporalem
ad eternam de quibus tamen
quid sentiendum sit si memoria
affuit quantum potero aperiam
2o notandum quod diffinitiones statuta
sive novellorum sive antiquorum
per preter magistralem ratione edita transgressores suos non obligant ad
penam eternam sed solum ad penam
temporalem in ipsis expressam ad
per quod ultimo capitulo in diffinitionibus quorum ubi de epilogo edi
torum diffinitionum tanquam me
moriae dignum et conscriptum alle
matum de predicione subditorum de
lentes dulcet quadam consolutionem
amittere caruerunt Sicut ipsum
Et primum quod non est intentio capitulorum
generalium per transgressione diffinitionum quarundam permissarum ad
pam nisi contemptu introducunt
sed ad penam tantum personas eiusdem ob
ligare ubi culpa rationem temporalem
et pena peccatum quod studiose intelli
gendum est de novellis Sexto
notandum quod regule sanctorum non
fundantur primo et immediate sed
precepta quantum non necessarius
ad salutem sed sunt consilia cum vo
tum sit de non necessariis ad salu
tem ad precepta eius quibus ob
ligat de necessitate salutis et

ad egressum salutis religio
sed ad consilia non nisi per magis
tum Inde consilia ordinantur
tamen quicumque ad precepta per
cepta eius sequuntur inducunt ad
eternam beatitudinem et sunt definite
consilia ut oportet esse de illis per
que melius et expeditius potest ho
consequi finem proprium Consilia
autem auferunt impedimenta preceptorum
et occasiones peccandi sicut patet per non
mundi vitiis et obediam et alia
quomodo vestimentum aperte luxuriae gu
le et alius patet Et primo
notandum quod mundum dicitur aqua co
mentum unum ut predicti fines regu
le puta ea que pertinet ad actus
virtutum ad quos sunt intentio
regule et intentio perficiendi finem
eam dirigit et modo continet
aliud in regula principes ad exercitium
exercitium sicut sunt omnes exte
riores obstinancie que ad principales
fines tamquam ad pedicum extinguunt
facilius eius finitatis castitatis quod
est una de principalibus regule
si cautes vitandum si sepius
caumes et sepius vigilanes et
de alius Conclusio prima
quidquid gerimus sub precepto illius
cui tenemur quis obedire aut sub
peditione cuius tenemur transgressio
sicuta et voluta obligat
ad penam eternam per quam tec
tis distinctio preceptorum et consilio
rum quod preceptorum ex necessitate
obediatur Consilio vero non
est nisi preceptum tantum ut si
quis volens et sciens transgredi
diatur illud quod ex intentione
mandantis prohibet aut per
per modum caritatis sumitur
et committitur finem illud Si ij
Nunquam dicit se nosse deum

2 mandata eius non cus
todit mendacio est et ꝗ pnb q
habz mandata mea 2 seruat
ea ipso 2 qua sine gra
talis est ptinc si mortur ad
ad celum ducere 2 aut ad in
fernum non ad celum quia dig
tunc sine gra intraret quod
est ī q ueiens si uero in fernum
habet 2 ꝗ posito et in iure ca
noni q ponitur pene extrinsecus
quosda ne amplius ꝗ nid ꝗ
publice amoueri 2 2 ut sint ōi
multitatem ut sunt suspen
dium decollacio exustio 2 exi
lium 2 et quedam uero solum
ut eiusdem emendari 2 corrigi 2
non omno excludar 2 ut pecu
pecuniaria flagellacio mem
beracio 2 cetere pene q salui
uita 2 exclusione ad quibus 2
transgressoribus sic 2 in eiusdi
tate celest pnc ꝗ ad for
te obiect quis de peto venali
quod ꝗ con preceptum quia
deo mediz omne malum 2 ad
hoc sit malum 12 prohibitum
et tamen hoc peccatum venale
no est obligatorium ad pena
eterna ds hoc ꝗ 12 secundo
sancti dicto q maior differt
mortale a venali quia per
cans mortalit facit contra
preceptum dei 2 con eius lege
peccando uero venal non
facit con preceptum ꝗ pter p
ceptum quia non seruat mod
dons quod lex aut preceptum
intendit s. quedam etiam
stancia circumstante omittere
que debent esse presens 2 et
absens ut mendacium occasio
est et venale peccatum quia in
tencio mentiendi ꝗ seruate

caritatem sed tamen omittit
illam circumstancia a modum
que ad caritatem ordinat sicz
veritas 2 obliquat in caritate
perseuerans a via caritatis sine
iuramento ꝗ iuramentum ad est ocu
ale si uero hoc mendacium nece
ret ꝗ iuramento con eius voluntas
tunc est mortale 2 ita asser
io cosium ꝗ illo sequitur
corr primo Contenta in decalogo
sancti iudicii de preceptis dni
ne dii religioso sed et omni xi
ano obligant ad ipsi observan
ciam quia non sancti iudicii
sed deo ea precepit pnt plura
sunt 2 in tabo de tristi mentis
honorem oportet deum diligere
ex toto corde non furtum facere
nec adulterari non occidere
quorum multa de eo capitulo
pertinent 2 que constat de ma
dato dei esse 2 obligare ad ipsi
observancia et si non di po
nentur Secunda ꝗ ad
vota natura ipsum preceptum
ꝗ quia voue voluntas est
id est anima quis se voto sub
iicit ꝗ reddere veritas quia
voti est promissio quedam
spontanea deo facta 2 quia
dissolucit deo soluta 2 in fide
lis promissio ideo ex sui ipsi
spontanea promissione ꝗ homo
obligatur ad soluendum deo
que promisit 2 quia ꝗ homo pro
pellitur solue reddere illud qd
promisit quanto magis deo ꝗ
fecit ꝗ ita Reddam tibi vota
mea que dixerunt
labia mea Tertia ratio voti est q
ꝗ infidelitas Tertia
conclusio votum dum non
extendit se ultra quam inten
tio movent se rationabiliter

veritas

extende videtur p. Vlam si
homo promissio in corde facta
saltem firma 2 deliberata
tante est efficacie sicut votum
exterius ore pronunciatum cui homo
videtur infacere deo aut interior
cor sed interior apud homines
iudicat fini signa exteriora
ut facta ut prolata Cum igit
homines aliter de interioribus
iudicare nequeant quam
prolationes exteriores iudicant
2 deus secundum intentionem iudi
cat 2 homo liberi arbitrii est
se subiicere cuicunque voto vo
luit 2 quidem in voluntate
cui sit hoc ut illud acceptare
restat quod votum alicui apud
homines iudicat secundum verba
2 secundum deinde iudicat fi intentio
que vult nr verbis nris non
indiget cum verba sint solum
ad signandum 2 intentionem
fini intente autem primo pugne
nias homo deo primo po
no deo quia fides ordinat sancti
tudinem 2 ordinem restituit ipsi
ad verba professionis ut o
rato regule loui 2 tamen
non obligantur ad eas quia
alia 2 alia sunt corde statu
ta Ideo quidam monas
terijs fides ordinem restituit o
professione nomine ordinis appo
nit promitto obedientiam fini ri
gulam sancti benedicti 2 ordinis
restituit aut fini constitutionem
ordinis restituit 2 mito mt abs
nantis habere illas 2 istas 2
hoc habere indifferentione dyst
viij c 2° Quarta conclu
sio in regula sancti benedicti principali
finda sui voti p. quia non
finda in precepto quia ad
alias obligare ad illa 2 voto
solum est de consilijs 2 precepta
non indigent obligatione vo
ti 2 nulla alia continentur
in regula predicti nisi precep
ta 2 consilia ito conclusio
vera Ut pz conclusio qe
regule sancti ordinis institute
aliquid sint precepta aliquid
consilia que tam consilia qui
instrumenta sint ad firmi
tatem 2 roborandum ipsa
tepti Unde 2 insignium ab
aliis secularibus diuersi
mansione cibo potu habitu
tonsura 2 singulari coni
tatione Cori° 9a Quinto
dubitet cadit sub professione
alicuius hoc obligat eum
ad sui observationem de merito
salutis ge conclusio quia
professio dicit quadam obli
gationem qua se sponte sub
mittit aliquis 2 ideo professio
est quedam promissio facta fini in
tentionem 2 verba profitent
2 ideo votum significat 2 professio
in id contineri nisi votum sit interiore promissio
quod voluntate factum 2
professio significat hic cuius
voti interioris exterior vot
placione quod procul fatet
quod interius concepta est
Vnde dicit exodi xxv Accedes
ad sacerdotem qui fuit die
bus illis 2 dices ad eum pro
fiteor hodie coram domino deo tuo
quod ingressus sum terram
pro qua iurauit patribus nris
Conclusio sexta nullus reli
giosus sancti benedicti ordinis
aut ordinis professi totam
regulam sancti p. gelu
quia professio de quibus promissio

extremus fieri cum sollemp
nitate 2 illa que radicem ex
regula sancti benedicti rapiu
uis ubi sancti benedicti sicut
suspendo aut moratur
rot omnino permittat de sta
bilitate sua 2 conuersacione
suorum morum 2 obedientia rot
deo 2 sancte eius secundum
quibus promittere stabilita
tem meam 2 conuersionem
morum meorum 2 obedienciam
secundum regulam sancti benedicti
Et hec exclusio est de mente
sancti benedicti professi ergo cis
tercienses nullatenus de preceptis 2
de dispensacione ubi autem
mo cum profitetur 2 spondet
regulam sed determinate secundum
regulam quisque conuersus
sud de mereps se sese deri
gere poluerit 2 viam s pro
fiteretur quas regula sancti
benedicti tunc omnia que de
regula continent 2 tadem
sub voto suo cenr quia p
fessio 2 votum idem cadunt
ut patet in conclusione p
cedenti Vnde dico est nisi
profiteor regulam sancti be
dicti 2 profiteor obedienciam
secundum regulam sancti benedicti non
profiteri regulam est non
tamen profiteri castitatem
aut stabilitatem sed 2 ordi
nem ea contenta cenr sibi
cenrlia 2 pgnis quocienscum
aliquis illorum morum
sterent 2 deliberaste trans
gredere 2 putaret mota
sibi sed tamen 2 cenr regula
quasi laqueus in centrabor
cum sub obedientia multa con
tinent 2 si profiteri obedienciam

secundum regulam quia sed tamen
in oblicto suo est se obligare ad
ad seruand ea que continent
in regula tanquam preceptum
2 que platus sibi tenorem
regule sibi preceperit voluit Con
sima contemnens preceptum
regule 2 contemnens dei
gere actus 2 mores suos si
ea que in regula continentur per
rat mortuus pro qua tam rem
tentem est voluntatem ad
subiaciendum se preceptis tenere 2
obedire sibi illud sanctus
quod petrus audiendi est re
pugnare 2 quod sedes ydola
tre nolle adquiescere Iste
uero qui sibi regulam mores
dirigere recusat facit quod
faciet con sua professione qui
mittit conuersione morum suorum
ad hoc aut si quis recuset
mores suos dirigere secundum
regulam sequitur ut vaga
mente ferat 2 ad ceca regu
le nulla adhitencia tamen de
contorqueat in regula ymmo
subiperdens ea 2 quod pedi
bus conculcans non aut
si aliquod contentorum in regu
la transgredit 2 et hoc mor
tem suam morum suorum con
uersionem transgredit nisi es
sent aliqua de cenrialibus
regule aut precepta regule aut
sui plati Conclusio octauam
in regula sancti benedicti nec
imperitio nec medio per
mine por a quod verbum
mandatione aut preceptione
per quod dicit si fuisset dem
te benedicti si voluisset professo
res suos ad omnia in regula
contenta damnabiliter obligare

pz qor p textu totum ifte
lam sigillatim transcurre
do licet mea ponit verba
modi impatum que no st
tenet preceptive ut patet
o notali eo Nam o ca xly
dicit omni tempe silencio cur
stude monachi maxie tam
nocturnis qor ub ponit
li dicit modi indicatur Ex dra
dxxxiv qabet go Nuo pul
meritaria corta omibus fid
bus sufficiat ubi ly sufficiat
po in mo impatio eo no
qabeat secum detiatim op
tatum ad qmcti mod Et
eod ca o cita fine ponit
Carnis quadrupedum abomi
nis abstineat questio ere
ibi ponit li abstinear no
tamen modi impato aut p
ceptive quia si tenet preceptive tunc non qredet nisi
uti carnibus quos tam exist
in sequitibus & sancto thomas
posito qlibeto sic arguit per
ratio nulla concedit alicui
rone cuiuscuiq infirmitatis si
qo concedit tamen expectat
mortale sic qp li o abstinea
tenet preceptive tunc non
concedere infirmis quia qb
porcu fame di mori quam per
care mortalit pz et ter qlur
p di vacantem clement pa
pe v qui incipit Cum de
paradiso ubi qor q in regula sc
francisci quia ibi exponit
ponit verba impato modi
non asserit eos fratres ad
illa omnia que p verbum impa
tum modi oo primum esse ob
ligatos sicut ad illa que p
ceptum esse obligatos sic
aut equipollent preceptis

dicit cum papa Iuenis q sic
non ad omnia que sub verbis
impato modi ponunt in
regula sicut ad preceptorum
seu precepta equipollentia
observancia tenemur Ino
cente papa interpretatus
qt tangit caput certe dent
tem archiepocum epocum
2 in theologia magi ozem ut
ibid patet consilio q dete
ctis sancti francisci non
obligant ad ea omnia tangit
ad precepta que p verbum im
patum modi ponunt eadem
regula que tam secundum qd
dam doctores structissima
est 2 mqua ponit permitto
fr qanc regula seruare
quanto mag cristiani et
dimis sancti tuendo sub regu
la sancti bnedicti viuentes
qd inqua qd non ponitur
verbum preceptum ut qd cum
sola permitto fr qanc regu
lam seruare quanto mag
ipsi obligant ad omnia statuta
in regula contentorum observa
tam ad p
tinentium ad qd ex mtto ipsule
dicti aut verb clarescit pt
Corolu vo Quanto qt oo
officio regule sancti bnedicti
nulla contenta in regula eos
transgressore obligant ad
culpam mortalem prequa que
in professione expimunt 2 sub
eadem directione continent p 2
oo ex lusionibus predictis
Nam in regula sancti bnedicti
nulla continent primo prec
tum pter septuaginta 2 centum
regule 2 oo conclusio predicta
quia nulla obligant professo
rem ad culpam mortalem nisi
ea que cadunt sub voto aut

precepto expmat secundo quod
in professione id includit
sententia regule sic commis
mos in qua includuntur
castitas et voluntaria pau
tas Et dixi non per ea
que sub professione directe con
tinent quia mandata predicti
recte continent sub professione
con quod faciens incidit de obe
dientia quod sic unum de centum
alibi Et licet de regula cal
dyonij tracta et de paupertate
si quid debeant monachi
primi ad quod dic et tamen no
est con conclusio quia et in
cludit de certitudine quia de comu
sione mortis et et bis dicit
dicit cal ubi dicit prepue
tior vicium radicitus amputet
de monasticis Et sic bis dicit
mis quia id unum de aliquo cal
ponit illa de cetero vicium quia
tor quia sicut patri p cri
mina alibi et mortibus et
insequentibus po quia si amisqua
tunc nequissimo vicio de pe
tersi fuit delectari carte et
nominat nequissimum vicium
quod tam nisi mitigula adis
let nisi et in capo de ix
de apostasia fiat qui prio
vicio egredi aut eius de mo
nasterio ubi nominat instabi
litatem vicium Sed si obiceret
et in cal lviii quia et stud
indeo damnaret quod tri
gressione statuta in regule
egredi et contra obligat
ad mortale ad et quia et
tenore illo cal clare liquet
et stud indeo nna damna
tum non quoties statu

torum transgressione sic quod
principaliter et centralium tri
gressione quia dicit de textu
Suscipiendo aut de oratorio
corum omnibus permittat de
stabilitate sua et conversione
morum suorum et obedientia
rorum deo et sancto eius ut si
aliquid aliis et alis fecerit adeo
se damnandum sciat quem
noverit esse penitentiam vim promis
sionis quod includit votum
castitatis speciale et paupertatis
fessione in forma Videtur
est con conclusio et de cal
dyonij de exemptione et
patrum dicit si quis fit contumax
aut inobediens aut superbus
aut murmurans id de cap
contra quibus sancte regule
et precepta seniorum contempto
repto fuit et ibi ponit
ea que de mortalem culpa
tractat de quibus non dubium
est quod includunt sub obe
dientia que est unum de centum
nec obstat veritatem istam quod
tor quod dicit de capto lum
et si et alia secum deliberare
primserit se omnia custodire
et circumcisa sibi imperata servare
suscipiat in congregatione sciens
se lege regule constitutum et
ex alia re non liceat demon
egredi nec collum excutere de
iugo regule quod subito indis
deliberare licuit excusare
ibi vel sancti et notucu pro
mittat se omnia velle custo
dire quod omnia sub permissione
cadent Si respicantur
sequentia tunc clarius intuebi
mur et mens eius fuit de pri
cipalibus quia medium de e
gressu monachi et deputandi

indeo

negta

ampandis & destabilitate
2 commissione morum qo peste
quoza restringunt precē
cia quad dicit ea que dyri
mma intelligo sz commisso
ne morum stabilitatem & obe
dientia q non licuit ei col
lu exercere de subiugo regu
le & ter omma nisi centralia
computam2 ne obstare ultati
conclusionis & qd tanc2
mera (lym) de ordinando
abbate ubi certa sine capito
dar2 & propinent tamen regu
lam in omnibus conseruet
ut dd bene ministrant an
dera dnd & qd quad omnia
contenta minutula p abbem
cent conseruandi V lam
ipe sancti bndicti tanquā
vir discretissimus secundū greg
mstis constitutionibus quo ad
ista corpalia 2 immo prdicta
cum quodā stripulo & quad
mutatione statuta sua dicit
stens diuersis mlbus diuer
sas esse medicinas 2 quos
dam imperfectos esse ad ma
ptions quosdā immo pmptos
unde voluit ymmo nisi potuit
vna dmobilem 2 mutabile
legem p sanctis condere sed
hoc districtod prudent ptatis
commisit & qd introd ralor
p2 exemplis Nam d code
capito paulo ante sic dicit
abbas oportet que d iudicat dispo
nat 2 temper cogitans dispo
nē sancta iacobi dicens
Si greges meos plus d ad
bulando fecero laborare mo
rien2 cuncti vna die & go
alia & festinoia distrectis mi
virtutis sumens sic omma
temper 2 ut fortes sint qui
cupiant 2 infirmi non resi
stant & in cap xxxix de
mensura ciborum sic dicit pro
qua mensura sibi apponi
sufficere posse de duobus pul
mentis p diuersos infirmi
tatibus timens ne forte si
nimis statuta non omnibus
conueniret ipsum moderam
do dicit & si labor factus
fuit maior debito 2 potestate
abbatis erit s expedit dd
augere id metta p omnibus
crapula Unde sola crapu
lam damnat & sensi
ve ciborum suorum & in signi
ti capito de mensura poti
clarius exp'mit mentem suam
stripulo q cum aqua stri
pulositate animis mensura
victi aliorum constituit
& in codē capito infirmos
p'd p'fectione contueris diuersi
tatibus 2 loci nativitatem &
laborem 2 estatis ardorem
2 ceteras circumstancias co
sderans metam p'fixam
illis mutabilis non vult esse
statuta sed arbitrio pos
sidentis i abbatis dumō
non surripit societas aut
directas simili 2 d capito
ly de indumentis factum
ubi ponit q f vestimenta
fratribus secundū locorum qua
litatem ubi habitant aut
aeris temperie dicit 2 vno
subdit & ergo considerato
penes abbatem est 2 in
multis alius capitis ipsum
intentam bd benedict
non fuisse illam ut omnia

in regula contenta d'mu
tabiliter ab abbate confirma
ventur. Si abbas si quarida
pma cum discretione multa
si regule et pro maiori pte
omissis et discretata utilite
utilitate caritate. Non tm
hoc intelligit q' voluit
abbat pro posita discretione
subā sit institutio regulare
sed dicto bndi de quo
tamen deo concedente esse
bmu insequentibus. Et si
de vestimentis cibis potibus
vigiliis laboribus omittit
discretioni abbatis cur non et
de alius. Cum ubi sit eadem
ratio eadem est lex et de statu
idem est iudicium. Et ideo si
in omnibus ab abbate nellz
regulam resecare modo
pensabit subiecto est quibus
qui abluti multa omittit
addenda mutanda minuenda
nam bta bndi qui mente si
bndi clarius intuebat q'
nos de suo apologiam aequiv
los qui illius cant opus. Vis
q' abbati nulla dispensandi
cent omissis de regula et si
qui putarent omnes eos esse
regule transgressores et qui
pellicios et pluribus tunc et pro
vedine aut rebus. Ad dispe
sacione abbatis venabiliter
fratres habant et vestiebant
et aut mt certa q' si regula
ab omnibus qui eam professi
sunt sicut ad integrum ad
litteram tenenda tenebis ut
nulla dispensatione omnino ad
mitti paciat aut audat tibi
dico ut tu ea teneas ut ille
nam et si ille contra quid p
tmz ad obseruantiis corporales

impluribus offendit impyle et
tam quoqz inuenio non tuisse
di fratribus aut equa quoqz domo
offendit fratres est omnino ceci sui
uero greges aqua mutare
posse ac dispensare et tu dno
et tu illa teneas et ille q d fratribus
bnd dicit dispensare discreta abbat
non est contra regulam si hinc cam
Et infero ac hac ratione quasi
rationem et insanus dicitur et
de institutione de non supiuente
alio mandato et stantibus alius
quidem non dicitur culpa mortale
nam si contigerit culpa mortalem
illoc credendum est bta bndo ni
apologiam suo excusasse aquas
fratres et sanos qui sanguine
modico utebant adusti casti
et prudisse illis qui ventosa le
gumine usis ad ructu satiatis
ad sicut non licet multo tan
milius et multo sanguine uti
ita ne modico si est multum mor
lis culpa si quinto ad uterius
suo sanguine excusat contra re
gulam ut patet clarissime pro quo
putant hoc et petri mortale
nam sic aut ubi sup replete de
mde ventre fabamente sup
bia cibis dampnamus sagina
ti non melius modico sanguine
uesti adusti quod uentosa legu
mine usis ad ructu et aturbat
propue cum esum vero de carne
sed de lente sit de pisces et delic
no non carne adam sit dampna
ti ionathas ex gusti mel
non carnis morti sit adiudicati
et ii ad chas d noxie car
nem quemdam abrahe gra
tissime angelos pauerit et ex
carnes quemdam et de cibis dei
sacra sua institui mandauit

hec alle Conclusio decrma
statuta diffinitorum sive anti
quarum sive novellarum edentes
canones non obligant ad culpam
mortalem nisi contemptu
aut coni obediam superiorum
p̄ nam ejus canones prohibe2
in diffinitorib⁹ dist. xiij. ca. ij
et d novell ca. xl iiij 2 pnt
prim. decretal. ca. que statuta
non ostant transgressores
nisi ad pend. dcis gtenta pnt
prim. non ad culpam pnt pti
tint. cal. ult. difficilem pp
quo est se fundat intrd. no
vellarum recta sine ca. xl iiij in
se d2 qd canonum nd de mere
sine de ejusmodi audeat prsu
lare. qd in diffinitib⁹ de
cim de pitantiis quinq2 sub
penis ibid contentis 2 quia
diffinitores nd obligat tns
transgressores ad culpam alias nec
novelli Et si dicat2 q pro
multo peto venali aliquis mer
dat. suum quinqaq. nd ex
quinqa. minor stato p contr
nentia fit. d2 secundum domos
randistas Sz in d xiij ca
ij. infra2 sua exquinqaq. in
edentes canones v. v2 q statuta
ejus arctat affirmitur ad culpam mor
talem ad ejus pt. q. ex
quo ibi expressa est exquinqaq
sua latet edentes canones 2
si non est revocata sua p c
gnalis de quo non sit certu
de quo nisi pro quinqata
Sz certum exquinqaq sua
ad dm est quod q ejus
statuta arctat ad culpam mor
talem edentes canones sanos
contra infirmitatem 2 contra
pceptum superiorum ordi
tempti 2 quod obedientia
quid tamen sibi insipientib⁹
non contribuit d mari 2 ex
infirmitatem nd pnt d dicto
ca. contine2 Sed ordo de
illo qui non ejus mandatum
aut pceptum sui superiori pm
rem cum insma exquinqata
coms non intendere tnsi nel
lem dice q ejus pceptum ca
gnalis sufficit quo ad nolendo
dam illam summam Et si a
plato in specialy pecuniam nulla
pceptum sequeb2 quod prude
ter exercitio relinquo cum
non audeam ejus agnitae nec
impbare Tertia sive ta
ejus exquinqata gnale sim
ilis ad ordinem ante
suspensiva motiva ordinis
cisterciensis 2 ex statuto conde
scend quod d sua diota nel
arctiora nisua potestate
contra que facientes frientes, no
lentes intridit d inobedientia
2 plus actum constitutum ca
gnalis quod dicit ex statuta
arctiora aut exterior idem
rendo est exquinqata
le tulit sinam in coni facere
quod voluerunt ejus esse p
ceptum 2 sufficit ad mandatum
ex non supervenente man
dato inferiori plati Unde
pono Indecima conclusio
Lauren 2 tertia est ad cautel
dd sinam exquinqatoms d
dicto diffinitorib⁹ latam
2 adstrinxit ejusmodi
dum cum sano monachi
cisterciensis ordinis ut sicdere nolit
canones ex extra cum infirm
toria ordinis nd ita intat
aut extra domum abbat pz q
quia indubius carger
dugenda 2 secundum est prior

menem est ubi culpa coy
nosere ubi culpa nō est
excepta tamen indulgen
tia tam p bndictū papam
vi in suis statutis quod p
simon papam iij de vi mo
& ca. ve. Cum ad mon̄ in
fūlmis mris concessis de eis
tractabitur qs sma ex eo
rationē ex dicta esse sublata
ut ego precepi licet id demo
stratum dicte eor. ne assiste
detur neq ex nouellis esset cas
mud monachis artaret
ad culpam mortalem p adpe
nam solid tpale pro tunc
id aliis expressam p tax
atam pur inscenti quod
est predictum insi ex tempu
dut in obedia facere quod
semp volo reperit q abar
& ego sap amor & ex eo
principal id legislator
sancti bndicti cui sup
omnes cura erat de pro
fecta discipulorum & salute ad
mandum tunc pr pnsiq
nolunt artare p pessores
idgule ad culpam aliquid
mortalem aut ex ymitare
sma id o pudibi & cenbi
idgule & ex tempu sed
q litus bendy tam dsu
apolorum & libello de prep
to & dispensato diffuse esse
tilit pactar cui & idgule
venerabiles pcep id pes
tarores bndcti tam sedes
sas & mitis rosas ex ymita
tionis & dispensatione smal
& alias penas tiscipliorib
infligere poterunt & tunc
id q hic facio multi tum

magis vilipendunt quam
curam & multi in eas adu
tunt cum ex ipsis spiua
les pene cepi sint insen
sibiles in cepi dolere insi
hunt & in se gravioris sit
& animam magis offendunt cor
porales aut pene anime ing
norent & tam imo ab discre
cet magis pensan & ing
ris ab excessibus abstinent discre
tus (Vnde est cum ceteris)
malis temptis magis ex pe
dire minuere penas sma
les & insensibiles que ab pri
mo timore & magis ledunt
& augere penas corporales q
minus offendunt & magis ad
impiet timē & forte ex
benedicti sentiebat Cum o
c xxx sic dic omnis etas aut
intellectu prius & ipse in
suas iogis quotiens pueri
id adolescentiores etate aut
qui minus intere pnd quia
sit pena ex ymitatione
tales duri delinquunt in
in affligam aut acris
verberibus coercean ut sa
nen sinte habean in talo
ex eo & de ymitatione culpam
ubi dicit Siquis fi qui
max aut o obediens aut
superbus aut murmurans et
repti sint amonean sent
& to se certa certe a semoribus
sus si non emendant ab
integre publice corrigendus
si nero neq sic corrigit sim
telligit quod pena sit ex eo
facto subiacear Cum aute
mysti qt vindicte corporali
subiacear Este legislator.

Affirmatio

ad penas spirales magis
naturaliter 2 mundi sensibiles
prohibet infligi non intelli
gentibus 2 mysticis 2 pretermis
tum pene secundum primum
esse mediante creatione 2 non
mortificatione 2 ut vita ho
minis coercetur 2 ante pene
diuinis secundum augustinum corporales
aut penas non infligere
tibus 2 mysticis iubet infli
gi que minus nocent 2 pla
cantur per minores cum pe
ne imponit 2 non propter
bonos Nam iusto iudicio et
lex posita 1 tim. ymmo ut
instituit papa ubi recolo
me sinas exigmatis a sus
pensis quod tam crebras legis
se [illegible] primis [illegible] ita
tet apte q ex regula sti
benedicti non pt fieri q car
nes edentes sam petrarent
mortal' insi ex con obedie
aut ex gtemptu 2° pt fieri
q ut ex difficultate antiqs
2 nouelli arta 2 edens car
nes sanq ad petrum indere le
ni pm pmis precedes poeta
primus vt 2 ante stus bnd
o suo apostolorum 2 in lu dep
cepto 2 dispen ad quos re
mitto lectorem 2 ex hoc ut
moris sancti tho o sua pt
gilicto q xx qui ambo sed
non vidcerunt statuta papa
lia ordi nec nec difficultates
preterm quia sancti bnd
ante edictones difficultatem et
statutorum fecerat mutant
ad xvi sed puto q s tho no
vidit eas vnde ambo inmu
tauit se solum ad regulam

sancti bnd ut o corrigendo
nam mutari precedendi et ad
statuta canonum 2 ad stati
ta benedicti pape xvi qui
ex decisis caremus specialis
statuta ediderunt Nam dra
none de con dis 4ta sic le
Carne cum monacho ne
gustandi ne sumendi ex
ra et licentia non q ceca
tura dei indicentur o digna
sed q abstinencia ut id 2 ap
ta monachis estime 2 pri
uato tam moderanime pie
ciga et votos qd si quis
monachi q violauit 2 cont
sanctione regule usus ut
ter non nesi carnibus pstiterit
sex mensium spacio reclusione
2 pane 2 pane subiacebit
2 et greg vii bnd et
xvi qui statim ord nec edit
c ie de questione carnium
sic qui ut ero 2 pp pauca
iuste pnotat bnd et sicut
mitis ibemynne de mcqs abba
tes 2 monachi ord ordinis
extra mon seu loca cum
tuata ad ordinis 2 ex ipso
monachi infra monasteria
seu loca tho quod dur o carne
ris 2 ex tra infirmitorum
quemdam carnes in pulmenta
condita cum cadulis seu
decocta pstimant cont obs
uancia dicti ordinis dum
observatam demde remotat
licentias quibus id ablatum
sup tho concessas pena
transgressoribus o indendo
demde mtabz ex estimy
cazmus o camera o sicut
tocius pt quia in solo deferto
ne o infirmitorio deputatur
dem et ablatibus cedentibus

bnd mdt esse

bn̄ mtis esum carnium per
abbatem sibi concedendi
deinde dat licentiam cuilibz
abbati quod ex indulgentia
possit interdum aliquos fratres
mittere quos mitt illos put
necessitas postulabit adiu
vare in propria camera sua
melius et plenius exquirere
deinde concedit notabiliter
psonis ad mon̄ dicti ordinis
decimatibus de abbat ut de
victariis sua esum carnium
in camera abbatis ut de qd
infirmitorio Deinde postea
reprehat consuetudinem seu ab
usus quorundam temere sibi esse
carnium vendicantium Primo
et iij capo Cum ad mon̄ium
de Etu. mo sit aut esum re
fectorio nisi omni carne vesci
tur nisi in quibusdam solem
nitatibus sicut aliquando fit co
signum quienti exeat cum
abbate panis ubi velint ut
ex refectorium edant ubi car
nes cum illo dicto propine p
gulae disciplina sit studi
osius abstinendum et in ext
refectorium in suum infirmitorium
esum carnium credant pbi
licere Quasi exemptione
ria possit abbas interdum
aliquos fratres mittere quos in
illos put necessitas postula
bit adiuvare in pro qz ipse
tantis in camera sua inclu
et plenius exquirere Ecce
tres romani pontifices vi
dent de esu carnium monachis
legem statuisse Intranos
romanos pontifices depo
zo non tui vmq facio sic
demedio s. bristo xij zo s.
dnoterciu iij quo ad pectin

mortale non vt nulle tres
gredienti cum nullis pot
est preceptis institutis
aut mandatis et no pstitutis
carnium nisi ex infirmitate
in quo infirmitate asserit
et licet uti carnibz et institutis
quor desanis et nulla facit
mentio de infirmis ad infirm
illa indigent aut pstitute
aut dispensatione infirm
torio et quia in fim no
put ire ad refectorium de quo
tamen hic facit mentione
dicit e sillen pmtatibz qui fi
ori consuevent exire refec
torium cum licentia et ab
bate ad edendas carnes et
hic pstitutis Unde qua non
appar et mandatis dni
pape pzm preceptis aut e
stitutis ideo ad intentione pte
verba eius videt intpretan
di quia dno st indulgentia
fauores dilatandi pim vero
est greg viij qui illd ms
infirmis concedit esu car
nium pena sanis tñ gredie
tibz secomensiu iniucens
adym ranone et possemg
dicere qd non claret concedi
eum qui volunt obligare de
tem sanis ad culpa mortu
lem cum ne vni preceptis
aut mandati aut institutis
mis expresserit si tui dixit
multi monachis gustandi
aut sumendi si concessa licen
cia qd et de venali pto
licite pt acqui quia nulla
est concessa licentia et ipsum
mendacium dicit qd tam si per
cato veniale ne et exigm
tridine pme pt dici decen
intentione fuisse trasgressum

debere patare mor. cu et
pma ampliat. de venali
peto ppt inclinatione eius ad
mortale peccatum quia usmto
percipiens xpi corpis osculo ci
bo et non patat mortal.
h doctores 2 tam pnum. sit
ecta pena sit ppt sacramentor
susceptor cum sit mori ex
gunicatione dnodatq esse
pat solid asacrment 2 et
tales psolutionis in pria
parone dnt care ecclasica
sepultura ut not. jo andre
inglosa sup v excomicatos
de sepul. nicle tas primo cate
quia pma culpa et magna pe
na 2 sepnts primori peto
maior pnit o uigi. quam
p maori tam si dice. quia
tal. patatur tunc intelliga.
de ostemptu quia dicit p
simpsexit uts de oriadio
2 matridio ne et credendud
q omia statuta s canonum
obligant ad transgressore cotd
ad peccatum mortale id illa q
primodum preceptum statuum.
quod tur non apparz put
dicit glo bndi de const. tas
Canonum ubi sup v statu
ta dicit non abrogata ea
em semanda non sunt et sb
dit 2 obligarent 2 qd dicit
de consilijs et intelligend
est de exhortationibus aut
monitionibus Sz de statuto
bnfecto papae xij Cum va
alit sonant nam ipse utr.
ipsis uerbis fiemit integ
beng 2 in fine decretor stra
tutorum sic aut Ne aut sup
dcrdum ad q ma seu d quod
corum dilunio subrieud de
ducat. seu punpenda. ab

aut in lubrico

aliquo et aut ad statutum
p ordinam 2 dyocesis diuigid
et circa finem nlla ro ow qo
minus liceat q aut pagma
nea 2 voluntatis constitu et
Constitucom statutorum ordi
narom pmissiom pension
mtqbucom reprbacom decre
tacom lmitacom 2 man
datorum infringere id est temere
aut et attemptare p simp
serit indignatione dispon
dei 2 beatorum pe 2 paul apto
eius se nouit incurrisse et
omia attenta considerare
prudens sit verior et
statutum int exhortatores
aut matrones aut oblia
collocare propue cheris
et ordinum firmit in qbeung
2 p indignatione dei omn
potent transgrediente co
mune 2 pstum considerans
tanto tanto romae pon
tifis auctoritate cuius auc
tor fuit auctoritate sancti Unde
Unde si quis nie posset indu
cere 2 informiae ut et
statutum non aptarz transgredientem ad mortale id
pam pato eem tanquam
dyscipulo integrum aures
pbere pstum quia 2 sup
mi xpi vicarij et ex verbis
eius plo faret clarz man
datum quod consilium aut mo
nitio 2 ama offensa quam
que pvenali non incurrit
Unde copellor pbabit infra
scriptas ponere conclusiones
maxime quia ad vent ad
aures meas abrogatio p
dicti statuti fideo Con
xij et trista religiosi mo

ordo mi. aut
mi. camer.
et infir.
in tota

narcius ordi Cisterci sancti
sciens et volens uitans cor
mibus aut pugnetie carni
mus. ex infirmitate pt
quod in domo abbatis deliberet
eius dispensare facere contra pri
uilegium domini pape et ex gnti
facit contra eius preceptum. Vn
timendum est eum petere ei
obedientiam et pugnis culpam
mortalem non euadere insi
sup eos priuilegiatus existat
Quesitum est de mente dicti
pape. pitio dici pt ex uerbis
eius Et monachis ad ex
cludendos abbates qui licet
monachi sint tamen dictus
papa eos a monachis dis
tinguit et eos ad dicit ab
bates et monachis quia ab
batibus non tam aetas est
carnis quantum monachis
quia in eos loco in habe:
monachis est carnis extra
infirmitoria et in camera
ad tam abbatibus non pertinet
ne in loco commutabitur et ad
ordi cisterci ad excludendum
ordi sancti bnedicti cum eos
constituo illos non aetatis nec
impetemo eos ad statutorum
dicit et sanus quia infirmus
non legunt pertinente nec ex
gula nec aliquibus aliis stra
tus Et dicit carnes a pri
uedmes carnis quia de est
id est iudicium sedum eos sta
tuto et dicit extra infirmi
toria ordi nec quia de infirmi
toris ordi non permittitur
uti eadem sanus et eos statuto
Si enim pollis infirmus o dul
cetur et non sanus quae non
expressit mare quia est infirmus
infirmus non pertinet Unde

sup stud fiunt eos statutum
Sicut pt infirmis o dulcet
et non sanus quare non expres
sit mare quia est regula ni
firmis non pertinet Unde si
pstud fiunt eos statuta
edere pro infirmis Et quia
ordi observancia sup eos sta
se habuit ut infirmi nec ser
tarentur o infirmitoris ordi
Et posunt statuta loca con
uentualia ad excludendum
loca non commutandum et in
ipis non existit quantum fuit
unus ad duo fieri ad pruden
dum de regimine civitatis dat
est in camera ad inuenendum
qui sint tamen o infirmitoris
o ordi est non pertinet pesti car
nibus nisi infirmi pertinet sepe
eius dicta declarat alias fa
mi indicta carneris o firmi
tori edentes carnes faciunt
contra eos statuta et dicti
sequitur omnes comedant o
refectorio quia in infirmito
rio refectorio Et quia dupli
qui sanus non pertinet est car
nis o infirmitoris quod p
eos statuta pri ex eos qui pri
ea subdit ubicunque aut car
nes pratis quod pinfirmis
id est pisanis qui amerunt in
mari aut comedens in o
firmitoris dundum Et pe
terquam in domo abbatis de
cuius licentia et eos qui indu
tam quod indecencia estus
abbati concedit ut recep
tibus sucessive o camera
sub propt scandalum entra
dis occulte pt comes fribus
in stratis ut pertinent insecu
tibus Et dicit nisi sup eos
priuilegiatus existat quia si

deputato ipsi certum
in finitorio

quis habet p impetracione
superiori aut equalem quod
pape aut patrem quod que
statuta sub non actaret
cum p impare non q; im
pedit Dicit secus ad
excludendum ignorantiam sed
nec jus quia quilz teneatur
servare statuta adipsum pertinentia
alias ignorans ignorabit
nisi esset ignorantia d vincu
lum Et nolens ad ex clu
ignorantiam fieri cautione
sufficienter et violentia
que apponi quod statuti ex
cusarent Ex illa constare
sequitur q utentes rationibus
in via aut gregis ad domo
rum extra infirmitorium
aut extra domum abbatum
aut d canonicis infirmito
rum aut inter conventualibus
dns affectum quod infirm
torium deputatum sunt et non
abbates tenendum est eos
non hor statuta pape fa
cere et cont obedientiam eis
dem et quis offensa et in
dignacione dei non entra
re nisi speciali indulto poss
se venire p q ipsum benedictum
papam emanato Nam ocs
licencie ante tpa quod bn
dicti impetrate sunt cas
sate nis p id cum sequi alle
gatum Cum p Re
ligiosus sub regula bnd ded
professo quis d mandat
ipsius prelati ne utar cam
bus et sciens et volens et sa
nus quod faciens timere
de culpa mortaliter p; q
quia tal facit con obedie
sui prelati qui sibi preper id
licite sibi prepe pt quia
ejus caenum est expressus
in regula sancti benedicti et
quecunque de eis sunt expressa
licite excepta et rationabili ca
pt superior sibi preque Nam
professio obedientiam secundum
regulam sancti benedicti et
quod sibi preter sua ramen
te deus manifestat de quo
que in regula sancti bnd
gtmen ipse tenet sibi obe
dire non tam dicendum omnia
que egredunt de ore prelati
ita p ab impetro mod ac
cipienda sunt tamen mod
data sub obedie contenta
nisi constitit plene deme
te prelati esse ipsum velle ipse
esse dummo d mandato id
constare potest p alia pro
tenus aut p veritate ipsius
d iuncti aut p expressionem
vocalem prelati dicent sub
obedie quod mihi p professi
eis hoc est propriu aut p im
portunitatem et reiteratam
nem preparent aut ppe
nd adiuncta id alia p bati
na dura que sufficiant
mente prelati Et ro dyscip
non tenet sibi actum rem
stratum facere quod de obe
dientia p pre pt interpreta
ri tante dysciplinis esse
debet prelati sed ut nolut
dyscipulus sed dampnat
sed mandato prelati non
stratum ferat libere aut venia
ter aut ibi aut alibi vadat
si conversus expirat q a
caenubi abstineat dyscipulus
non stratum credendum est
prelati dyscipulus velle ig
nibus vegetmalibus pretio
deputare et dyscipulus tane

rarum vestas sine exemplu
ipsi alius constitit quia aus
ille porcus tortor est quam
pastor qui ptam pro sto
ultimo supplicio punire vol
let discipulus de quo est li
bendi nubello depcepto
et dus tractat de stbors ma
uori mandata q magis ap
ropiente intendimus et eo
amplificat deteriacibus et
subi omi petenti te tunc
non furabere. Quis ds
nesit equissimo deo no eq
distinct tenaces et fures
et eduabi mad plo uellitnos
mad tonde quia rapte alieno
et ita mq peccare qui sua
retinz quia qui furat alie
na sic et mpnti possimus
licite constituz nzam re
ficere mpcepti superiori
tu madte non constitit
de monte plati Secundo
tamen et cauci et pente
dello tamq de mobedie
cum nubibus tuior sua
eligenda. Concto et est
Eo considerante pu
tamus se debe arcenbus
abstinere et uterus raci
bus stante tali constitu
potest coni constituere et
edificat adictemia et
sedm paulu ante quod
non ex fide peccatum est et
confordat tunc conclu
sioni bddo mpsero libel
lo asserens q stes et dulcis
ymmo crudelitas nozia
est et nte est cum peccare
eo ipsa constitu sicut pau
dicit in pure eo ipsa si
cuis qui recumbentem
in idolio vidz manducta

re de ydolio. Conclu
dv Religiosi sedm regu
lam sancti bndicti professi
ufuepantes sibi et exterquedes
qmit cet dicto esum rar
mod a plato suo invito aut
esum defendens dutoris re
ductum dunc obfuate p
mdmuracones et impotu
gnitates et tenedros ausi
tmte de culpa mortalem pz
celu p dictu statutu bndcti
pape ubi recta fine rapto
dvii tales abusi usurpaco
nes quo ad certos dies quia
libz septimana ipsbat in
tiberis priori retendere ne
tias consuetudines observat
autulios canes in strent
nisi in cubo prohat licet
et pmissis Veritas est tunc
conclusionis pz exemplo quia
tales sic extequentes esum
carnum cum pmacia sicu
roii voluntatem abbat ad
defendens cum mdmure
et pz cor audium ab obedie roii
voluntatem abbat nos si
cetam voluntis sui corre
spondit. Unde ad ordina
tione voluntat sue qua
pere antre qua tam adimu
nus abbat resignant e
exercit rotiu unge igule
roii illud bndcti nully in
monasterio suum sequat et
voluntate et id contendet et
temerde contemptu et in
obedientia prestum cont
regule statuta quibz te et
non iuti saltem stens ee ca
de voluntate et pcepto sui
plati et ex eo est nolle de
bere et nolle acquestere
et quad sedo ydolatrie sedm

mortalit pz peccare

ſmaz ſanctum eſt Ex illa co
clusione infero damnatos
illorum qui deſerunt frequen
tem eſum carnium aſſentes ſe
ſe fore profeſſos Et ſenioribus
eorum ſic obſeruaſſe ut alter
ſe uelle tenere et quod ſtringe
res abbates et illas conſuetu
dines quas pro lege obſeruent
ſcientes hoc eſſe contra interdictum
benedicti pape contra deffinitiones
et nouellas cum indiſcretione
abbat pendet dz qui tenet
perſare quis indigeat eſu
carnium non indifferent omni
bus preparare Cum dz d
actibus apostolorum dum dz ſin
gulis fuit cuiuſq opus erat ubi
dicit opus et natura non dicit
fuit quibus uidebat aut et
et dicit augere indigula non
equat omnibus qui nid equat
uidet omnes ad quos reſpice
dicit ſuperiores qui uni aut
plurib ex fauore et acceptione
perſonarum ſi eqnt eſt non d
digentibus concedunt eſum
carnium altri eſt indigenti
manus pretat retraqit
ut habet oculo aden ut
unus burr rubentibus et ven
re cruſſo ſit saturatus incedit
alt uero iſpida facie et mace
lenti uultu pallide mori un
dique refunſert ymagine con
illud et cet et non cedunt aus
remiſſio nob cum ſimulacro
ſed ex equalitate d priori tpe
contra illud act et nullo egens
erat mt eos qi d. lucas ne
ceſſitati ſingulorum fundere
non uoluptati unus ſup reli
quos Inde ſunt mundi
mundicationes rancores et
ſcinditur caritas et unitas

monachi et pax turbat quoq
cum abbates ſint rei hoc vi
dentes et non curantes ymo ſq
uentes et aſſentientes Unde qd
abſt acceptio ſit ſi infirmitu
ſuſtinera Et in cap lo regula
fine dicit a quo tam abbate
ſit conſiderata illa ſunt act apto
quia dabat ſingulis prout cuiq
opus erat pro eo et abbas con
ſidet infirmitates indigen
tium non mala voluntem
indulgentia et temtrium co
mmiratione quie ſibi dicit
dicens d omnibus tu indigis
ſus dei ſtribuitur rogitet
quod et impleriſq alius cad
facit Ecce illo ultra infer
reprehenſibile conſuetudine
quorum ad monaſterium in
quibus aliquibus tribus ſe
quita et cottidianis vicibus
iterat eſus carnium ſed ſum
mate qd eſt eis d nauſea
uentris et quod pauum vere
acione vie pmittit eſt pro
pauum debilitatione mutata
alius uero tribus cui natura
exposcerit pauum repa
racione nemo illi dabat
ſicut uno tpe pro ſuperflui
tem ſuperabundant dz
alio uero tpe cum magis
iste eſſe non habet mentio
de carnibus et quis non vide
at hoc ex contra intentione
omni de eſu carnium longa
nimi cum eorum intentio fu
erit infirmiti aut defectibus
unum ſuaure non voluptas
ti aut ſuperfluitati d dulce
ſed cuiq ſi ſuaderent
omnibus mo pro utinam per
rat pro ſubuenendis qui
eius carnium minus ptinet

ad necessaria tamen debet reser
vari ad firmam indigentiam
non admittendo forinsecam com
ditatem nec quod tue sup
flue sint ministrande fra
tribus cum magis tamen debent
ut in hyeme aut autumpno
cum ibi magis robusta sint
corpora sed propter hos et alios
indigent reparatione et ipse
parte fiat interim tres tres
dicti qui iejunium infregerit
monachis abstinebit septem
usque ad festum pasche a festo
aut pasche usque ad decem dies
et prandium et cenam administ
ex cepit quia et sexta feria
ut in capitulo xlij Sicut p
istam principem istorum dicit
consilie adoratum iejunium tri
qualiter intentio adul
tentium cum eximum salua
ret et somitatis corpore prude
in firmitates prauentur et
multa alia vitia ex ipsius
tate prouenientia abstinen
decorum omnibus hiis qui post
penas incurrit ad sedium iusti
tiam culpe pastor adimbuit
aliquid ad omnibus minus utilis
aut negligie profanidias pote
rit inuenire Conclusio 15
religiosus exconsuetudine
indum mente vaga et ef
frenata sine humilitate obe
dire uterus timbo timere
de culpa mortale pro qua
tal nedum in hoc facto sed
in quibus alia nulla habet
abstinencia a regula et
sicut effrenatus impetu
voluntatis sue ad quemcumque pla
citum nisi quantum retra
hit primum prelati aut
publicum pudore puto dans

multi excede sed permittit
tamen et dicimus peccare
non solum in hoc facto sed
et de alio quolibet mortaliter
propter auctam voluntatem
ab observancia regulari
tal more seculari ut tra
mibus quod non subiecti
regule Alter uero ut tra
mitus regule more religio
si qui nequaquam uellet ut
si stret de con voluntate pre
lati sui aut de anime sue pe
ritu stans humilitate obedi
ente oculum semper ipsum ad
obedientiam quod tunc primus
non facit sicut dicunt doc
tores illum peccare et mortaliter
qui cognoscit uxorem puram
tamen mulierem non sicut p
prium volens se iungere alteri
si eam ipse et ipsi tales potant
tori commissione mortis quia
promiserunt quia non studet
mores suos stimulitibus in
gule restringere ad libitum
suum cuncta disponere quia
quod eligunt dicunt sum
et quod noluerunt putant no
licere et p lege eis est deside
rium voluptas et nisi ti
merent pudorem humanum
aut defectum victualibus aut
vestium platorum totam dis
ciplinam monasterij sub
mettent ac nouam regulam
statuerunt de observancias
regule parum curantes et
spiritalem profectum anime no
reputantes imo deridens
et quicquid ad spirituale lucrum
animam tendit sicut sermo
nes lectiones diuinas collatio
nes librorum comparationes
compunctiones denotas oratio

quad ludibd fratres hn tales
libros volunt ee ceci de est
p magna pcta pacis pon
derant dum solu gtior cor
tex quad pacis eternus splen
dent interiu aut sunt plen
dolo & amore tpalis & sctar
consacrons tq omia que
pdixi & plura talia sequnt
ad qcelibz religiosis tlicetq;
mentem efficiata & va
gam in consacrone sua de
talibz bddo ms suo apologe
tico dicit q tales tlas abusi
ones quad predicte deformat
libera uoce & quoties fres
disciplinati aliqua p cont
racio dictat istrige udmu
tare incipiunt illi mox eis
tota aude resistunt vm
mo nauseant cum indeis
superbo isto suauissio sz di
uizii collacions leonis & p
dicacions cum tamen ois
pfectus religiosorum abitu
dz emanae tota eis cura
est ut ventres eorum efficia
plogua mentes degrubz
trus paulo ad pti illiqd q
deus venter est & terrena si
punt quorum finis interitus
non respicientes ad illud dom
b bddi bende incipiunt venisti
non ut ventre pastes sz me
tem spualibz epulis satura
res Sup quorum intra d se
dmata fratres timentes
dm deflent & plangunt et
quia non pnt eis resistere
propt auctoritatem qua ei
dmtunt & gemiscunt & co
trystant sup ruet ab tlora
rombz quas udent & tlor
eis dmtuny est & sufficit
ad non consentiendu istd d
ordmacionibz Unde & nu
ta uissu dm signant signa
iustificacis Viz talli tyfed
tibo corda ne mlie indigni
& unitacois cu reter mitti
ciant morte eterna put
habet mfigura Ezech xx
Isti sic indisciplinate dmo
nasterius conuisantes & dis
ciplina de religionis dmi
nentes files sunt illi regi
ionum & filius istd qui
audientes bayrut natu
seme leo de libro seme eos
arquens sic dezyrit volume
& picrezunt illud de gula
plena primus & combusserit
illud put habet ieme xxx
vi sic & isti si non p sunt
sullime libros & statuta re
ligionum eos tu odiunt qau
dire de dignant Ezon sed
sunt rex iosias inventu
Deuthonomij libru legis d de
ipso punitiant & contris
tati q puctis mente dirext
ad mulierem odalam ipse
ist diebz ut consideret de
minum de transgressionibz
& p uad caredz filium istd
put habet in philipp xxxiiij
Sic & fres devoti mirelig
ambz compungun & conti
tat sup ruet transgressionibz
ordis & regule strictans cre
gula dcd doctorum ut se et
alios ad vnum put reducere
salut admistar istrg pmoret
& insti lotis qui inter sodomi
tas habitabat videns qo
tidianis spiritu diebus
merore afficiebat eis ipsi
non valens put habet ipse
ij Smites sunt isti fratres
devoti nis dordmatos con

uersans, modernus apostol
qui inde prodituri, prius
fatum cognoscens ipsum pa
cienter sustinuerunt. 2. ideo
plus quam martires iusto
iunt dicendi, quia crucia2
magnis opulentis eorum. Et
finaliter hi, hi omnes certos tan
quam nominatos magnates, quibus
tarnen suspecti, et quo
ad reatum culpe mortal
III. Odo sequent2 alie con
clusiones que iocunciores
sunt 2. et clamores reddit
animos religiosorum. Con
I. est ista abbates seu mo
nachi, qui tres indulta do
mini pape aut primarum
eius, qui filii auctoritate
causis romanis vel cum
tibus. Et sint quibus cau
sas edent caenes non note
quid timere potest ni mor
tale nec venale p2 hec. 2o
quia romanus pontifex a
uires eius gratias omnia in
ra portat. 2. quanta est
d strimo pector suo quo
ad dispensandum licendum
2. plicendum prut habe2
de consti c. 1. licet. Roma
nus li. vi. Cum ipse sim
ga2 plenitudine potest
2. ideo tanquam romanis
tibus 2. pontifices potest facere
mutationem veterum 2.
futurorum potest condere sta
tuta. Et multi de ultime
dno conclusio dubitat
nisi quia quanta sit auctoritas
pape ignorat 2. hoc non
solum a abbatibus fi 2 domi
nationis potest facere cum ei
multi potest dice cur ita fac
cum eum potas nolo hum

tibus sit inclusa quo ad ea
que clamabo sunt sed cum
ut quomodo indultum
prosit utentibus 2. eos dnos
ps tonsuet requirunt 2
alique conditiones q d qo
cop nun2 primo utrum ista d
dulta concedunt singulis
auctte pape ad d nuendum
si non esset auctas frustra eet
impetratum 2 ex ad primum
q forte gratiale tatum non con
tanta auctte posset concede
alicui esum tamen dequo no
dubito 2 ideo dla plerq primo
parcatur rede sensum amoris
Nam primo moniz me hoc
dubitud q tatum gratiale non con
sueuit talem esum cuenud re
redere omnt 2o quia omnis
sit diuersum ad dmum papam
qui tribuit aut ad eos primarum
ob auctte eum fingentes
3o quia bius bendi dicit
Nego en abbas si sup indulta
tum se spontanea voluntate
subiunxit ordo regulo
nosis aliud nisi interiorem
abbatum tanquam si unum
non sit 2 nr omes cum
omnes subsint regule sancti
benedicti 4o moneat me q
benedictus papa indulsit eet
indulgencias sup quibusdam
esum a sede apostolica impet
tas 2 noiri dixit a sede apos
tolica q d non ego aequalis tan
tum superflua est recurs
que ad papam si gratiale tan
quam indulto sit tribuit
auctoritatem nr unquam
sit visi oppidum non tam
negare volo quod tam eum
gratiale in eos tam possit
dispensare ymmo multo

A in esu carnium ego q. b. abbas de mysis in
ista quia sit sed
I. fieri sed

Desu carnud mquo quilz
abbas nsuo monastio posse
dispensare. Vo multo aplius
cum inspecta utilitate vigi
tate aut caritate sed nd
abbas pt intalibz dispensare
liter non quale licencia for
te dare posse vm esse credam
qtra informitatem uterez
carembz. 2a condicio q cau
se 2 motiua tqor ad adulter
industria sint rionalia. sq
nisi dnt mouere mente con
cedentis ad or concedendum
quia tio cet rionalia timez
non sine peto tqor indulti
emanare. Vnde dicit lytus
bernd nonnt aut prudens
fidelisqz dispensator. tantu
usurpare dispensacone ubi
iusta posse tere i dispensacz
alis non fidel dispensacio
sz crudel dissipacio consel
2 ad rolectio nepote d epla
sua venet venet quod ms
ta indicata iniquet. 2 illi
rite pcata confutabit. et
alis d glosator decretalium
inglo sup bn ad implere d
voto 2 voti re r no sz pr dt
si causaz alias no sz scrutin
quo ad deum tio quo papa
dispensat nyi subsit tio dis
pensanti pdnt dez absolutz
qm tamd supplnt 2 tqebat
tam extencone quo ad ec
clesiam i tmy quo sme
causa dispenpnti sz quo ad
deum sbi allegacio no valebit
ubi indicabit eo tqte quo in
dice causas aut tqmad
rionabit possemus assigre
primo q abbas uti non
stare in santate no posse
insi uterez carembz. 2o in
negoriis agendis qm monij
qnis vbi 2 victualia iugula
ria non pnt comede tqo
3o quia utilitas monij q
ad procuracone rez mag
naribus ignoscit aut dicta
tiu. nisi vbi insi tmy eis
quibz utilez cibis uteret
negoria monij expedire
non posse tmy faciens uti
posse quociens iste rasi ag
ideret. Vnde quocies uti
aut utilitas quia aut vera
caritas sme carnalitate tqo
exigit puto utendu talibz
indulto sup quibz tamen
iudicio dumud quidubz ter
vere dz nentam fallacis sz
causis non tamd 2a condicio
q alle cause pnt vere occasio
tes istam ysdem impetrate
quia licet cause cent iusticie
sz sic tam tqor indulto no
tqez locu quia sz cupiditas
mendax impetrez dz carere
impetrato non n. fallimur
contendentes sz nos ipos si
flas 2 mentosas supplicacio
nes obtulimus 2 3 cas des
dera uzd abtinimus quidta
sdicio quia sup istd tamd
iusticie 2 vanis quis tlo in
dulto ut da 2 q si tt causa
pnunc cessaz q tunc cessaz
effectus ut si quis
cet impetrabz 2 tdis ubi vc
tualia sufficienta tqent
habeat quo ad iugule diser
uancia 2 tqez tale indul
tum sup supplicacone tlo
sz qd profusti quod quo
de cibos iugulares tere no
posses extinc puto tqor
indulto no ee demente
concedent quia si talia

non expressissimis indulsit
non habuissimus Unde diuy
tiis occupantur in lor
et negociis cum nitantur so
lum et voluptati seruiat et
puto eos multo illicite uti
inspiciendum est tenere multu
ti et hinc eos est ronat eos
se regere per Scrupulose enim
ligatum in eam et pendere
expono omnibus et papam
et episcopis et prelatis conuer
nentibus reuenendo corde
auctoritatem rei quia nemo
interdum definiare ne mon
tanum illud maledictum mo
ysyrum bestia que tetige
rit montem lapidabitur et ne
pona in eius os meum sub
alis quippe prelatorum meorum
multum Unde eos cum ter
rore iudicio ipso aut me
hinc auertem indutandi in
quantum manifesta ro excusa
tionem non admittit Intalibus
enim confido de debita mani
suetudine qui me pacienter
ferunt admittar premium
apterum qui asino inferioe
est prudo non de dignabitur
iudicio et corrupto aut
lenum iustitie prut habet
ad gratiam habet in que tamen
pgea recommendat ea pe 3
dist xvm Infirmi
et debiles per nulla statuta
aut canones ab esu carnium
arcentur Nam transgur
rendo regulam sancti bei
dicti statuta tam diffusim
tonum quia nouellarum et con
stitutiones diui pape bnedi
et remoue de con dis (v sp
exorpuit et infirmi debiles
et egroti qui licite et infirmi
torio et camer infirmitorio
et in domo abbatis ceteris
uti prut Et intelligo pnt
qui infirmitas no solum capiat
per agonizacione aut decubi
tibus sed etiam cum se quis sen
tit tendere ad egritudinem licet
eam iam insinuo no habeat
sed eum sedud rone retam li
citum est curae infirmitate
aut egritudine iam arcu
habitam non iam in fori
bus exiten licear pgube
Unde benedicti posunt no
solum infirmis et debilibus
ille cui debit est qui licet no
st egrotus aut decubans
tgen iam sentit deptitudinem
ad onera humeri sustentan
dum diu et cui debilis quia
debilitatio bilis eum sicut
fim finiatur ut solum nerd
ligo tales et iam maiori
impetu egritudinis cessa
te quantum et quis a comua
lescentia tunc cui adhuc
consue est debit domi vni
bus reinpatus ad pristinum
integrum sanitatis gradum
restituat Non cui infirmi
tas alicuius punctual est
et adpuot tgs gradu latitudi
nis ita ut poniam sed
medicos corpo egroti et
corpo neutri p infirmo
corpe Sic cui sed bene
legimus fecisse quia sug
qui cui comualescenti
se dixit et simul admfim
tate est mst fullor a septua
gesima prepit carnibus
uti facilime cui nouit co
ualescens pacium recedimus
nisi in urbi bidtonfortat
natia ad 1 secundum gradu

restitui? q ego ex pigenia
certa d me didici qui d mea
convalescencia non bono utes
regimine deterius recidivau
sensata tamen pra intere
p edentem ut non infirmus
non ut in voluptate sed ob rer
acione carnibus utar Alias
cum timere dz tomtrium co
mmaco bto bndo suo
apolo Ridiculum mihi
est si tamen vid est q ipsa
stimes Aut cur columnas
ac validos iuniores conven
tum solere desere In domo
se infirmorum qui infirmi
non sint collaudare carnem e
sum qui vix esset dubitare
2 omo debilibus exertitate
dispensione pro vnum vepa
racione concedi? non quid
corpor infirmantur vinum
reficere p cuiusmodo sed ca
nis luxuriantur cura pfi
cere in desiderio Et si sic
beatus bendo invectur con
edentes carnes sanos tre
sno quo ad qur postidies
constitucones tum Romu
norum pontificum quid dis
simcum 2 novellarum nec
erant quanto amplius si
hodie vivet vicit mercha
torius mirandescit con
tam frequenter usq pusu
quid septimanis bis in
ter carnibus utendo p esse
aut q infirmis concedit?
esus carnium ullo modo
concessas credat cuspedibus
infirmorum ne ipsi qui dob
mirapibus curant ipse d aud
bus infirmen? p stanc co
clusione posset d quibus
dubitare de quibus infimis
hoc dicit intelligi sed in
monasterio aut et extra
monasterium de mubentibus
pserim cum nd o pmatur
Sicut hoc pf plabit ipsum
deri q intelligat de infirmis
i monio quia statim ut qb
infirmat? debz duci ad mo
nasterium Et si tam sint
infirmi ostri a monio qui
non prit duci salua infir
mitate admoni? attenta
intercione sancti bnducti
qui p ipsa vnum come
dit esum carnium 2 infirmis
ubicuq sit indiger vicum
vercacione fidei si tamen
est infirmitas quia duci
admonisti non passi no
putare peccate infirmum si
occulte 2 absq standalo
2 cum supplicacione abbi
tis et extra monasterium
utere? carnibus usq quo
posset duci admonisterium
et quo sibi non prohibetur
sed concedit? 2 non d pvr?
sue infirmitatis sue ex
2 natura desiderat retrea
ri vmo crudelitas inde?
dicere contra stupe carnium
esum permittere mori d
fremus cu natus legem
in habz 2 sextis fer sm
iura in natitate licet
carnibus uti Et d primis
constitut? dominus p superi
core 2 non ad delicias intu?
ra? de pe 2 re Et in in
firm gria aude vel equi
ste abbe aut deinq absen
tia plore pnt uti carnibus
aut tenear? licentia idi
pore ab eis? Adhoc nd
inde? dicendum q ex quo

ratio [illegible] dicit infir-
mis omo debilibus esus ca-
rnium quocunque expedit concedat
p hoc vnd concedat intelligo
hoc ee concessam licentiam quod
auctte ß concedendo p abbez
aut priorem concedatur s. p
abbatem sicut end dicimus q
hoc fecerit exigmitat no est
iam lata sententia ß forta sicz
hoc Si autem dicet infirmis
debilibus concedimus extra
ß concessu p sententiam inducit
sicut dicimus istud quod hoc
fecerit exigmitatem intentio
end sancti benedicti fuit
ex quo abbas esse dz executor
et custos regule ne aliqs
se fingat infirmum ideo abbas
tenet dispensare si tad indigz
esu carnium quia subditus
non dz ee iudex sui ipsius
Cocto [illegible] Sam et infirmi
mitoio quod deyd utentes
carnibus desicca supiora
non prestant mortal' pz qr
ex regula sancti benedicti no
tatur q preceptum sit d d q
bitum p verba preceptum aut
mandatum abstinere a carni-
bus lz p verba mutato modo
ponatur hoc qui ratione
sunt ff acrita p modo prep
tum ut plus prestet et ideo
ex quo non ponunt et verba
mandati s. preceptum vel
mandatum non erit ne
cessarium ut statutum de
abstinencia carnium pona
tur sub precepto Nam p
hoc papa clemens v in
pcil ex vaganti Cum
de paradiso pbat fres min
ves obligari ad aliqua sta
tuta regule ipsorum tanqm

ad precepta et p quos fratres
petare mortal' nec est pro
fessio ligat religiosum ad non
edendum carnes tu sicut se
prius dictum est ipse non est
professus regula sancti benedicti
ß obediat sum regulam q quo
intelligat iam dum est nec
est ibi poenam hoc statutum
ut sunt regule sed tanqm
dquod q d. ptinz extraneus
extraneum ordinabile ad finem
ut ptnet ultra notabili
and exclusones est hoc est
intentio sancti ts pome Cum
regula sancti benedicti nulus
nobis intellexit e p hoc sed
bene deo et benedo fuit d sua
gliberto nadte Qat esto ca-
rnium sanus non ee potendum
tale Et sicut benedy id sentit
in libello de ptep et dis ubi
solum diacone qtempnent
dampnat nz est esus car
nium sanus p ut d diffinitum
d hoc qtme lz contra diffi
nitiones aut nouellas aut
statuta papalia quia qi
omnia non prohibent esum
carnium infirmitoio nt
intuenti vno bnedtq papa
pior statuit diffinitum
et auctte patrum d suis sta
tutis dicit q nullus inf d
fratrum in ranier infirmi
tory carnibus utant et de
omnes qme dat d refectoio
qmo infirmitoio deputa
to s. carnes de quibus ab
statutis sunt limitat sicz
pmo 3 r Cum ad moni
de sexta ainu in refectoio
nullo ratione uescat ß nr
extra refectorium inf dm
firmitorio carnium esum

credant sibi licere et loqui
de sanis non de infirmis
ut patet textum intuenti quia
infirmi in sollempnitatibus
non exeunt refectorium ut
edant carnes. Et si loquerentur
de infirmis ita est apud sim
statutum nam eam est con cano
nem de con dis. v. Carnes
pmit ptiut in declaratione
conclusionis xi. et idem sequitur
quod fore verum neque eum
facile debemus suadere pro peto
mortali nisi evidentissime
constat ex auctoritate aut evide
tissima ratione aliqua tra
eorum ex qua quod culpam
mortalem incurrat. Et adhuc
nam pterea infirmitas sit dei
constitutum de conuentu. et nulla
ratione putandum est sanctum
benedictum fuisse tam crudele
ut primo esset carnium dis tribuo
aliis obedientie tradere vo
luit ignibus infernalibus. Et
cum ipse benedictus papam non
prohibeat tali modo uti. et vel
concessisset. et quia papa conce
dit postea benedictus benedicto
infirmorum non potest prohibere cum
indulta a superiori factum
infirmorum non potest irritare si
intra. et dico notanter aliqua
quia frequentia de esu carnium
more secularium deducit
in consuetudinem. et contem
tum quia tali frequentatio utili
tam inuipende videtur statuti
regule et ordinis. vide quod
usus et consuetudo magna pa
rat contemptum secundum quod
dicit beda potentior idem est
o usus et consuetudine et tu
non peto quia si putandum in
tanto pensatur. unde quidam

et taliter ut tradit et absque
primacia et deformione ita quod
tutate. Et cum volunt sumpsi
vis carnibus utetur. et dixit
quod infirmitas quia de carne
vis carnis prohibet ut patet in
dicto papa. Et dixi quia non
potant mortalia quia aperte ve
nialia forte non audeo omnes
excusare cum quomodo innum
ficiat incidit in peccatum ved
de sicut de vino ociosi et me
dacio ociosi ita utique de tali
esu carnium sit aqua abhi
obliquando a tanta distinctione
regularis observancie quan
tam sitis benedicto pasuit
Et ideo ne dicit desu carnium
si multibustique contentus de si
gula timendum est monachum
in peccare venialiter. neque
si nulla obligatio orretur
ut illa magis poneret quia
alia in singula sicut aequit
Clemens papa quinto de
vagantibus supdicta. Secunde
padiso sup regula fundam
nota. Sic enim vinum ociosis
et secularibus sicut dictum
salvatoris est venale ita
omnes dicit futuros venenum
in die nonissimo depositum
non ponit peccatum de cuiano
de vino ociosi quinto magis
destatuit in regule adque veli
ciosius ipsum dicit quod. Et
bendi dicit indictum silen
cium. Et ipsum infrictum ex
ablutione aut surreptione
in venialia computandum
Sic sed in aequo de aliis
maioribus sit esu carnium et
delectatione patet completorum
ut pauperrimi pupende
dum si monachus petitum ve

male quia non sit damp
nabile non mag tmendu
quia frequ mcide ꝓ ve
male ꝓgressu ꝓt admor
tale quia frustrat lupo
comedit agnu & ꝓ venia pma
sentia sepu nauis pclitat
& venalia quedam non facili
sanat ꝓtz quedam sunt qdam
stipula & fomi qdam tam sic
sicut lignum amicu ardens
& tlia venalia apprime
multu retrahunt Cono
xpo aliqui edentes caenes
in infirmitoid aut ind aut
multu petnu quantum pz
pstiq ludam insiu apostolicum
qui dentibu & consuetudib
moniu tractans diuersos ab
usu comedrat assoris pene
ubiq tales ast abusu p ordi
ne teneri & abstinendu sine
quela & reprehensibile observa
ri tz tam dispr & quod
mgnali ꝓponit ego cr ad
sicut licite possu tractare
tz ad esum caenum Vidimo
dos tales abusu obstinan
tu exprimit qui tamq nu
utentes uteriu tales abusu
& qm tu nulla aut tu mu
offensa quod inoris non
est ꝓ illecta ad esu caenum
pm sunt qui edunt caenes
ꝓ simplicit quod sic eis ptinet
parati non ede s alit pti
pere & s non essi consuetu
do utendi & qm tum tuno
re de pte utut illo cibo
sicut alio ad corpu ꝓsuste
tacoz non ad voluptatem
aut superfluitatem & qm tu
stes sunt che ꝓtate qui
caenes mane & vespe pbi
ꝓ tor win delatas edebat

patus submercedu pane
comede s sibi delatu finsse
sicut habet qstoia ny
dcvii & ꝓxe dlu sunt q
ad seruandu concordiam
edunt caenes ne discordi
unat ab eis tu quibu habi
tant sectantu in tnis tu sua
libidine sed alioru pace & tpu
est tu timore edimp d cari
tate & ob caritate stes bto
paulo qui aut ex compassione
quis infirmat & ego tu mf
mor quoq seipsu dmisere
comendabat more insipient
Unde dicit insipiens fetu
sum pos me coegist quia
ego a vobis debeo ꝓmenda
ri videns quippe s stetisset
in sua humilitate ꝓtiten
bona opa sua discipli audi
sunt abeo ad pseudo apstos
& cor ii Unde btus qd
dicit Ego s incensie mee
distrone me seuarem
alios admittendu me tu
attractere Unde qd esteden
du est qm infirmus tu tu
radicidu est tu eis Certi
sunt qui ex nitide utut & cu
imbo aliud tu tnis & quad
coacti qui uiduos multi nez
sibi condice cu resiste non
valent tu dolore & gemitu
eis utunt & cumo ff tnis
d refectoiu licet cor q tanti
neat & quad raptum dmfie
iniuoid fiens sibi refectoiu
demfirmitoid stes cum
sancto nomine Spiritu con de
quo in libro qust li ce q
est in diebu xl edebat caenes
tu quoda pegno Illud pro
tum tu tnis quid erat du
ret pegrino In tnis cibo

et simulque pietas misericordia
aut totum aut multum cul
pam euacuat sicut allegat
b. bernardus in sermone diuino filii
dicunt loth non propter eorum no
xe voluptate sed timentes
ne totum mundum subsequere
conburet sicut sodoma et go
morra qui xxx Vnde secundum
quod de eadem scintilla carnes man
ducuntur vnde patet esse qui
peccat mortaliter cum mulier
debeat et cum defensione
communis regulam manducans
alter cum venali Sed non
potest ymo non multo admistu
diuorum fratrum iacob et esau
qui ambo de coctione vnfa
comederunt Sed iacob dum
tenuit esau mortaliter vendens
primogenita sua qui xxv vna
cum lentis edenti carnes sua
dederunt sed permissa interuen
nent durante et certificate
Concilio xxvi aliqui sine
peccato mortali nunc illi sunt
isti successione primi ut car
nibus vocati per abbate per
quia tunc tempore et dnoc tempore
decretali porro quod bnedictus
papa ordinis statuta con
tesserunt si quid nunc tunc
nunc illos potest abbas vel
tarde ne carnis sua melius
exequere nec ignoro quidem
intelligunt tunc clausu
lam decretis regularibus sed
sed in pace eorum non infor
macione puto tunc intellexit
de esu carnium extinulte non
nubis primo quia si non intel
lexisset de esau carnium tunc
frustra esset tunc statuto et
non esset nunc cos vocare ad

domum abbatis non est quod
refectorium eius possit lauacrum in
regularibus non pudere non
ad primum de eadem decretali
potest Quod si quis debilis
fuit aut est delicatus ut non
possit quibus eius conue
tus sic eis pudere sine sum
dato alterum ut si abbas ut
prior in refectorio mutatis fa
cere specialem aliquid ibi non
petentem non ad illum sed
ante se facit apportari de
quo ipse illi faciat potencia
pro sustentacione nate sue Ita
ipso et tunc in refectorium fit potest
cum nate potest vocari ad do
mum abbatis Secundo monet me
quia tamen primo quia benedictus
in illa clausula spectat tan
tum de esu carnium non de
regularibus ibi presertim bea
dictus papa totum illud tra
uij pomes suas particulas
tractat de carnibus et depen
denciis carnes sicut de toto
suo statuto apud ipsum adsi
nem vix inuenit rigorosi
raptim quo aspernas quia
abstinencia penis et que
disciplina regulare debi
litatem plurimum ad grauis
officia et administraciones non
abbatibus quidem monachis con
facientes communes Vnde
sententia dicit concordare ut non
predentibus estat ut potius
intelligamus de carnibus qui
de regularibus non Secundo monet
me quia tunc breuia et
ad progenitia sunt breui
res ampliandi potestatem non
contra non dicitur quod
mens conditoris posset
disterni Tertio monet quod non

ut ut in domo abbatis
possit illis plenius ex qube
quia sicut irregularia non
esset licite ad cameras recid
ere pt standatis vetandis
quia multa occulte admit
tunt que publice aperte ꝗ
possit licite publice et inaudite
regulariter exercere quia nd
nullo standalisare. Unde
quod me monet adquir po
nendis quia primo pcipa
in decretis tangit. Cum
admittimus in qua ipse pre
dictis ponit clausulam scil
et abbati et conventui
in omnibus publicatis ut de ti
tulo decretal eor monim
et ordinis sancti benedi
qui cum eisdem regulibus
sub monachis in gula
et quando papa istam
indulgentiam statim sub
intrat pogo vba ne cor
refectorium nisi de infirmitate
cum eisdem credat sibi
licere. Quinto ex indulge
tia possit abbas in id
aliquos nunc quos nunc illos
put utilis postulabunt adm
tere ipsos ꝗ sed de camera
sua in eius et plenius ex ꝗ
bere cum ita primo papa
id nor antiche et pystior tpe
benedicto. Denegat licentia
ny edendi carnes alibi ex
refectorio excepto infirmo
rio et infirmitorio ubi con
tedit esum carnium non
utique infirmis sed ꝗ et
sanis quia alias non finis
licitum ponere eor statuto
pri indulgentia id de iure
quod infirmis esum carnium
in infirmitorio ex regulari

ex indulgentia tbz se primo
id excepcionis a clausula p
cedenti cum ergo excepto dz
fit a toto de licite ad eum pte
sequitur quicquid sit sensus nulla
utra carnibus nisi d infirmo
rio aut ex indulgentia abbat
id eo in camera sua sed pro
facto est sensus abusiue sic
dicendo nulla utra nisi q carnibus
abbas pt in domo sua fres
fres regularibus cibis melius
reficere cum et eor pt di
fertio fiere et cum id appa
reat alias intentio id papae
decretis regularibus cur id pt
retorque illa indulgentiam
ad cibos regulares non video
cum clausule sibi id sint con
tinere. Ista et alia multa persuade
videntur et ꝗ pocio intelligatur
de carnibus quod de regularibus
cibis. Ador autem utrista d dul
gentia cum primo papae ꝗ
benedicto habeat vigore sinistri
dici ex verbis ipsius pt in eo
tria et nitria primo non sunt
casus id est ideo dicit iure quos
et iure illos non enim et inte
riores significant ꝗ fit casus
fres sani sive sint officiales
sive conventuales apud eum
quemdam quia sic fiet firmus
ysti constituto et indulgentie
et ꝗ quibus cōti pqubione dni
domini id pontifici faciunt
et non pzem peccarent indel
pregendi sunt qui de ysue ne
et iure sit volunt in esu carnium
abbati assiste et eor alios
magis indulgens impedientes
unde infaciunt tales ꝗ d infir
mitorium commudo cum alias
carnibus utuntur ad satisfaci
endo quia statuto ex ꝗ ꝗtacio

carnium monachis constitu
tis semper est reprehensi
bilis quia ejus carnium solu
mitatis ipsarum virtuti
loco medicine concedit. ut
ex intentione indulgentiam
iam id benedicti papa decre
vit sic dicit. Infirmorum quid
quid nullo modo ab omnibus
dicti ordinis cuiuscumque conditio
nis existat ex si officium ex
beat nisi egritudine id de
bilitate detenti fuit carnes
deinceps in camera infirmi
torum possunt comedere sed
omnes infirmitas quiedat
quod in infirmitorio depu
tato extra infirmitorium officialibus
ne alias quadrifirentur car
nes comedant. Ad conditio quo
in causa licitum prout vo
lunt sed cum indigent ver
acione vinum sencientes se deficere
et hoc dicit prout naturalis pos
tulauit. Ad reprehendendum
luxuriosam gulam et voluptatem
quod est talia nulli comedere
ejus carnium extra infirmitorium
extendit ejus carnium aut
eis qui ubi quid in quercubus
et sine necessitate utrum et utrum
adeisdem contra intentionem domini
pape et non est hoc arctius mea
sed pape et ut ipsum papam
verborum eius nisi nitentur ab
uti sufficientibus [illegible]
Ad requirit quod non in publico
sed in camera secrete ab hoc
eis carnes infirmorum non
coquunt ubi maior multitudo
laycorum commeant in aliis
locis domus alicuius et hoc di
co propter scandalum vitandum
quia multi concedi prius de or
cultu quem licent in publico

saltem que non sunt pse
ma mala. Et ideo ad hoc
scandalum vitandum
diffinitores qualis ca
pitule statuunt quod ex ejus
id aliis personis que non sunt
de ordinem ne infra [illegible]
abbatie nec domibus conti
guis carnes omnino
instrenis. Secularis quia ut
alterius religionis persone
propter commutacionem quod
tale carnes nobiscum co
medere omnino permittit
prout tale. Dist. [illegible] c. ij
Confirmat hoc clemens
papa v. de cons. c. qo. ad
hoc dicens quod ad mo
nasteria nec ordinis vemen
quibus de mire commun con
sueudine ad privilegio speciali
prudentiones debent ejus car
nium infra sexta indiscreta no
tari infra porro que ipsum
laicis aquilla potest institui
Et ubi uno loco licet
quod alio loco non licet prout
dicit jo an sup. b. in tula
rem cuiusdam clementine jo
tante videmur officiales
et ceteri in domibus abbatie
carnes equorum nemini
quod benedictine et in nos
sacrant aut laxato freno
contra obedientiam sedis apostolice
attempter quia infine in
preter contra nemoribus in
dignationem dei omnipotentis
altoris apostolorum quod per
et pauli que puto esse pen
sandum cuius fro religioso
[illegible] dabbatis
absencia p alium eius ineb
rientem possit hoc statutum
fieri puto quod id nec [illegible]

bnedictus 2 primo notatur
quod primus qui abbas vocan
di sunt non quo ipsi alius qz
si hoc voluissent ipsi alius sed
ut expressissent ut per ra in
ad auditorium de decimis
quod expunt mox o sequen
tibus quod absente abbate dep
sentem cuiusdam monachi huius
qui 2 alii notabiles prome
ruit ordo admonit dicti
ordo declinamus in camera
ipsius abbatis ad o quod in
permittat rationibus ut prius
ibi concessit vices gentibus
dare posse huiusmodi possit tam
hoc facere per aut alii in
ceb cum gens in absentia
absen abbatis dare debuibus
2 infirmis o infirmitorio
licentia dandi cibos cu
tam regula quia omnes
constitutiones sibi o hoc
sufficiant 2 quia non
liceat ab abbatibus prioribus
ut o noceat capo xiiij
ubi dicit 3 declinat 2 quia abba
tibus o monachis existentibus
multi liceat sine voluntate
abbatis carnes quemedere
dare licentiam comedendi
Sed dubium hic orit 2
o quibus que prius dicta sunt
an aliquis professus o mon
ubi fiecunt comedunt 2
carnes ex quo quotidie
con statuta regule prohibet
quod professus 3 2 contra
alia eiusdem ordinis sta
tuta 2 intentione ea pro
fiteri ut laxe nolit vnie
prius o alios viventes ut
ille sana constitutio sit ut
rationibus illo mo 2 an pri
ea sit cogi sit ipsi abbates

strictius vnie 2 a rationibus ab
stinere 2 an cogi ibi manere
ad possit ad laxium ordinem
ipso ordinatio sui intentionis trans
migrare sit ad hoc dubium
si fiunt sibi licita 2 opposita regu
la 2 statuta eiusdem ordinis o dimis q
illorum sit adscriptio hereditas
ex quo fiert professione si an sit
ad laxium religione ingredi
Raymundus sit si intellexit
regulam 2 statuta cogitet
ibi manere 2 strictius vnie quia
intelligit se obligasse ad
illud quod fiebat sed ad illud quod
sed debebat Si vero erat ig
norus non intelligens 2 erat
sibi opposita austeritas regule tu
tenet remanere 2 scilicet nuo
non fuit ibi opposita austeritas
regule 2 statutorum 2 credentes
regularit vnie 2 expressit
publice quod voluit se ad maio
rem austeritatem per professionem
obligare non cogitur ibi re
manere sed cogetur ad alia
religione ire quia sit systme
Si vero hoc non expressit re
remanere ut sit allegare do
lum aut deceptionem quia sic
fit melior sua conditio 2 sit
magis imputat fatuitati sue
quia ordinauit ut debuit ad
sentit hostiensis 2 addit gay. ut
dicit quod sunt remanere o distric
te quia ad illos alios ut sum
plicitas venient non excusat
infidelis hic habent o con
fessorum summa p 10. tentat
tum ad summa pysanum Non
aliud dubium pono quod de illis
profitent abequidatione appo
ta s. ut quidam carnes ut
alii ut ne sit carnes quem
dere sit 2 si illa conditio per

vnie

ipsum apposita est con̄ stam are
ligiosis ut si detur professor
tali condicione ut ipsum qui
beneficiat usum fructus vel
medio et extunc non valet
monachatus bis tam pt d
qua retinere ad usum de con
sensu prati sed tunc totum
erit mon̄ij ad si apponat so
dicone q pfiteat et pr tamen
ut habeat uxore non ipsu
tant monachus ut vult
hostiam et hec d glo de cam
appo c finali de aut condicio
non est con̄ servand monach
us atus pt comede carnes
aut aliud constet pt q si
constaret illi de regula sancti
bnedicti in quo prohibet esus
carnium aut si constaret ibi
de consuetudine mon̄ij extra
si in regula non continere
extunc semp tenent abstine
et seruare regulam aut statu
ta aut consuetudine et pro
mittere ibi q non tenent
abstine ad hec tene et in pm
tteretur statutati sive quod e
debat promissionem aliorum con̄
regulam aut statuta aut co
suetudines si quis in regula
non contineret abstinencia
a carnibus ut in regula sancti
augustini sed usu et consuetu
do alicuius monasterij subdu
augi esset q abstinent a cib
nibus et hoc latet profiten
tem et expresse pretestaretur
extunc non tenere abstine
a carnibus Sed pt quis du
bitare cur b bnedict in capo
xxxx speciali mentione
fecit de cardibus quadrupe
dum expres tam debiles et
egrotos qui ipsis uesci pnt

et in capo xxxvi ipsius
carnium infirmis et debili
bus preparatione conce
datur adhoc pt q ipsis
carnium quadrupedarum ad
hunc specialiter prohibet quia
carnes quadrupedum aliquid
plus habent de materia ad ingres
sum et sunt magis nutri
tive et minus digestibiles
ita d laboratoribus quibus
tales carnes commedunt
et magis semis congrega
tive et magis ad lasciuiam
provocant et definit ubi
dini con̄ votum castitatis
Sicut vult dicere Gallica
no de ribis ubi dicit genus
volatilium aliud paucior
sint nutrimenti si compa
ratur cum pedum aliud
aliud maius porcum
quorum carne aliquid ultim
amplior nutrimenti est
Alio modo pt dici hm hostiam
q in hoc q prohibent et bi
pedia tamquam magis deli
cata et subtilior spiritus ge
neratiua et magis inducti
ua ad lasciuiam et motus q
videntur repugnare inte
contemplatiue que in pa
ce et tranquillitate consistit
ad quam monachi tendere
debent Sed an abbas dispe
sare pt cum sano et forti
ut carnes edat extra ca
sus predictos dicimate de
mratiue non audeo adh
diffinire cum dubia dubi
sencium Multi tam appa
ret q in casu quo non pos
sent qui alij cibi sufficiens
et labor frigidus et magnus
aut abbas videt minus

mus fres merde p sui pa
rentes 2 quas plongitu
dine vie lassesce ad mistar
filiorum ipsi in deserto et
ut pevora mala evitare
put moyses dispensant
de repudio mtalibus 2 similibus
casibus sed in dysteros alia
tibique deberet si abbas dis
penset puto cum modicum
patere aut in caritate aut
utilite aut necessitate sua
dente Quod vero libere et
absque omni ipsorum regule cul
pe dent 2 frequent nelle in
monio contedere esum carnium
quod frequentius puto eis non
tere auctoritas quia hoc est
regulam destruere Cum b.
benedictus dicat ipse autem
abbas cum timore dei et
observatione regule omnia
faciat 2 alio loco precipue de
hanc regulam omnibus conservanda
2 omnes monachos sequent
regulam ac abea temere de
viare aliquomodo In hoc et
consentit sancto benedicto in
libello quod de abbate vo
luntate posita est non ut
eius desinat voluntati
sed magis caritati sacri in
end abbas est sup regulam sed
2 ipse spontanea professione
promisit aliquid cum
absolvit Sup fratres sane
transgressores non supra
penas traditiones constituit
qui abbas dicit 2 malis
datorum cultor 2 virtutum
ultor arbitror namque sanctas
illas abstinencias patrum
prudencie 2 fidei traditas
non subditas voluntati hic
est quisque legislator et hic

abbati dispensandi relinquit
vel caute nisi ut memo
voluntatem sed 2 considerato
aut prudencia aut certe
arbitrium seu aliquid huiusmodi
ponit nolens minime pu
sed fidenter dispensatorem
verum ubi forte dispensat
sequi iudicium non sine plau
tum voluntate Unde 2 mi
mat ei non sentit quod de ordi
iudiciis suis deo et redditu
rus rationem lego profecto in
regula hec considerantem
penes abbatem 2 hoc id illud
esse in prudencia id arbitri
seu dispensatione abbatis ut
aut pro sua voluntate aliquid
mutet quae ibi legisse non
recolo Ecce omnia capitula
regule sancti benedicti relinquit
arbitrio abbatis addere vel
mutare sed hoc non lego de
capito xxxxvi usque ad xxxxix ubi
ponit de esu carnium ubi ge
voluptas carnalitas sensua
litas postulat dispensationem
non puto fore licitum qui
bus litteris benedicti intelligere
potest quod dispensatio non
est locum non tam ego hoc
dico quod mortaliter peccaret aut
multum gravaret si dispensa
ret abbas sed conclusiones
plenas iudicio tam non minus
frequent sed aliquid 2 rare in
dulgeret quod loco medicine
maxime nedum tribus cum
corpus nem multum eumus
est subinde plus quia dum et
complexio de multis hominibus
est detriorata 2 de die in
diem detriorat id motus per
ambos voluptate cum sed
retur loco non dubium quin

omnia ex hoc sequentia ab
bati imputaverint ac si ipse
fundo gladio trahuerit ut
se interficeret Et hec forte fuit
intencio sancti Benedicti q
nisi certis casibus quibus abbati
auctoritatem dispensandi in
aliquibus aut non licet de ca
de mensura ciborum c. xxxix
Et in ca. sequenti de men
sura potus Et sic in ca. de
eodem quinte 2 sexte
ferie a festo pentecoste usque
ad kalendas septembris Et de
eodem de silencio per completo
rium Et in ca. de
dormitorio Et
ca. eq certa sine 2 si forte
in aliis casibus reperiatur In
ca. vero xxxvi 2 xxxix
ubi tractatur de esu carnium
nulla expresse committitur ab
bati dispensacio Et si finis
sententiae pene eiusdem ca.
sub dispensacione abbatis
cur non in quibus seco palle
tur capitis puniretur 2 ei
murtis persuade videtur quod p
libertate sua non habet abbas
auctoritatem dispensandi nisi
sicut dictum est non eo pertinet
abbates omnia statuta regu
le libere cum omissa sed
quod dicit hinc nonnulli
fideles 2 prudentes dispensator
un tantum usurpare dispen
sacione ubi iusta posset fieri
recompensacione non eo
laudanda est immo secundum
tacitum carmen ne pondus
hinc papolegetico pro pen
tandi sunt preter rata regu
lam destruxisse 2 usque ad
fratrum tractasse abbat aut
aut ut credamus tantus cas

sicmaliquis

quantus inde impleriqz
monasticis vanitates 2 su
perfluitates prepresse 2 contes
sisse Unde cum aut frequen
2 animo abstinato utentes
carnibus duo fraudabilia
ea quae sub ado abbas or
dinis sti Benedicti dimaneri
dore v. lo. speculi epistola
perfecit perfecta de primo fuisse
dicit q quidam monachus
in domo cum sororis sue
venens cum 2 fuisset so
ror cum sibi quidam esse
pisces oppetebant ille dicens
se fastidire pisces dixit eos
q. ne posset videre Et pre
petit 2 sibi assare cum eo
datis sed amici assaverunt
porcinulas postidit 2 sup
rebones ut eum assare 2
pierit quam assaram am
de sumpsit ne pigula su
mere ne vetere potuit
intra cum cibo poduit De
eo quod fratre dicit q
domum cum eo sui prout acces
sit 2 statim quid ad comes
dendum quesiuit Cum cum
respondisset q non eo tempore
edendi venisset qui eo indigna
tione rediit ipse tota tota
nocte equitando per eremum
murtis obedientia laborum
afferre ne sequid habet Qu
cum responsum se pisces
non ire indignatus repet
tue murtis et cum pretere in
denteq; gallinaceo gregem
suum que placuit mactauit
dicens tpc est hoc nil pisces
Et aut cum stabat dice
bant cum rubere lusti tibi
quemdecumque inquit non
caro volatilia cum 2 pisces

vna quit origine dispo
ta est gocora illa gallica
quia oriebat pfidit go
morsum 2 momordit qp
morsum ut enome potest
ut glutle ß eum intra pe
uant Qui pcmis quibz
in ordinate intens caemlis
dz terreri ad iudicia dei vm
fcema sint 2 veri sibi cul
pa est equal sequit 2 pea
Sed forte dicet aquis in
dear superior s mea cu obe
dientiam promisi sed dyffe
aut ordinate mihi in
dulgeat esum caemd in
non lceat impia sua a
dspersaciones suas dsci
tere ad pe mea index st
non ego quid docendo non
docturq eiusq lateri adhe
sequi debeo non pre sdep
torem auditor ador bidd
mepla ad ada monach
ium sr vndit dirquiso s
dato dmanu gladio sud
te figi iussisß dimittito
acquiescesß ne aut s te
volusß digne aut aqua
propitem dare obtempasses
ne s ita qtet deleamus
iam de libro euangelij es
tote prudens sicut serpens
qua sufficit v sequ3 sim
plices sicut columbe ut deo
a subdit mandata ppsito
rium esse dmdicancia ubi
nil deprehendit3 prae di
uinis institut gratß nitam
assero 2 pendentia qua ad
certa3 si quid admisatur 2
libertatem qua dgemutas
contempnat3 ut ignovo v
di bendi loquit de sancta
scandalo adhb culpa mortal

2 mpnit necessitatem intent
de culpa venali ut ideo d
mito bidd addixi a me
dud quia quo adhuc pacis
culpe sunt qua sed ut p
cepi deiq ut pt culpa mor
talis mortal ut ita ni ve
malis vinno pfeo potius
morierdu est quid venial
peccandio punit stibi tlo
dicit ad culpa venial no
radit subcetone non tam
nego quid minue pt culpa
in subdito mandata supe
ris aut dispensatio dicto
cau exequimulate intento
obedient submittent vo
luntate suam 2 sensu sem
ipplati qm forte melius
2 clarius considerat quest
nitra subdito quid pe met
ubi tamen manifesta est ee
culpa pgerida pgendum
2 impet sniam obedire si
deo magis quid homibz sed
forte vide3 d officialibz sd
administratione vel exercend
laboribz multo ocrisi
bilior ee sub caemd quid
videmus quint eos magis
carnes frequitat 2 nmq
nelle caembz carere Adhor
quid non ideo me legisse
ipis lacere concessa esse
licentia quid simplici frat
conventuali ß forte caro sua
det eis potius abstinere de
bere quid alios quia qd in
ostoribz scripsit3 ubi mul
ti pudicis negligentia ed
tamen2 que indugerent
ad abundantiori aqua pme
ablu puto ad eis tryeis
indulgeri esum caemd pre
quentiore nisi adhesdeo

eorum infirmitatibus ut eo
fideliores & diligentiores sit
deinceps exteriori ministra
tione quia ante tantis opi
bus & nisi pbrificat & pbrimo
lenitatem tractentur statim
minus diligentes efficerent &
ut minor dnt gaudeat si ma
gis timuerit quod dem
sidia tunc ostes ne forte tur
bentur minus laborant spiri
tualibus quia tali qui in corpora
libus & plus rapiunt deinde
Si tamen ita iuvo suade
ret ut exteriori ministrationi
ne plus vires extenuarent
extinc sicut alius debilibus
expediret eis remedia ad
hiberi cautius tamen fuerint
& in cedendi laboris suorum
infirmitatis reservarent ne
eis dicere Recordare fili
quia accepisti bona in vita
tua luce xvi Unde multo
reprehensibile est in multis
officialibus qui cum se vi
derint in aliquo moniti esse
utiles mox platos suos con
temnunt & sup eos se ex
tollunt putantes se utiliores
ad instar agar istius egip
tiace que se uxoris contem
psit contempsit sarain
domina sua unde iniuto eis
mecum de domo abrahe
dixit ad consilium angeli ite
rato submanibus domine
sue humiliate & gen xvi qd
& scius benedicto de artificiibus
qui sunt in mundo prudentes
exprimit qui tales elatos
prohibet ire per talia artificia

domus quidem Et qui tales
ne dicit in esu cibum & alege
regule & ab obedientia superiorum
exempti esse volunt sub pre
textu utilitatis quia putant
se conferre monasterio Commen
tiales autem utiliores sed uere qui oculos
claros non habent qui putant in
temporalibus consistere maxime salu
tem & perfectio monasterii con
tra spiritalia sunt temporalia &
temporalia per spiritalia ex secundo
benedicto non vir per mulierem
& mulier per virum idest non
est spiritalia propter temporalia &
temporalia propter spiritalia (Nam
secundum augustinum decimi de
non sunt res prosperis stantibus
moribus & ruentibus moribus
idest pacem gaudium est si tem
porale crescit deficientibus spiri
tualibus qui debent cogitare in
fratribus sancti benedicti quod non
puile eloquium & miraculum
alius fratribus monachis magis dien
tibus & sibi pena possessione
relinquentibus aut vobis cedit
magis terra non exigua fra
est dumsio sic & qui officiales
licet utiles sint alius & sibi pro
utiles saltem si spiritalia ne
glegunt cogunt & eum rotti
die amari habe ad invicem
passionibus subiti sunt mutua
nunc odio nunc contentione ne
discordia que omnia currunt
recta prudentia temporalium cum
tamen commentiales semper dul
cedine istius celesti paradisi re
ficiunt & asserunt eum esse si
in pluviis umbribus & vent
se pecul exponunt & in lanei
res cibos vestes equos aena
tus certe & per adversa pruden

x mirabilia in spiritalibus & utilia sint

si debet affirmat

sibi debere affirmant et
ab omni regulari observantia
liberi esse cupiunt sicque esse
malassur qui tollebat cibaria
et vinum potum puerorum
dabat et eis legumina dan
quibus tam et si forte eo vel
maliquibus condescendendum
propter distantiam habitantium
que moderare et illa non
tamen exclusam ab omni disci
plina regulari et ita ab omni
ipsas prescriptam. Quid enim
prodest eis si cuncta mundana
negocia sagaciter disponunt
et animas suas negligentes meo
res sint esse ipsi. Fidelissimo de
vasi cellerario sancti Benedicti
de quo sancto Benedicto simone
dicunt quod cum dicit plus
omnibus laborabat et minus
omnibus accipiebat ita ut sepe
cum aliis ministraret nata ipse
egere in plurimis. Si ueste cibo et
cum potissimum et utilissimum
in palatio esset non tam pro
hoc negligere et observantias re
gulares ipse Benedictus teste qui dicit
aut quis illo rigidior de cus
todia disciplinae et quis de cas
tigando corpore sunt districtior
ut suspensior ut sublimior de
contemplando publicior de di
scendo. Quotiens cum eo disseri
ea didici quae nesciebam et qui de
turpi venera docti ab esse
de vitia tales hoc esse et pa
lud administrationes perfecto au
gere res publica et saluti aut
rum non minime teste scrip
tura de eo sepe officiali pu
tifari conversi peccatorum
qui aut finitis diebus cum eo pro
quem erat vir in cunctis pi
pere agens habitabatque de
domo domini sui qui optime
noverat dominum esse cum eo et
omnia quae gerebat dirigi in
manu eius. Et sic benedixerunt
dominus domum egipcie propter ioseph
et multiplicata sunt omnia eius
in agris cuncta quae habebat eius
quae possidebat. Moderamus ideo
tribus diebus licet non in
omnibus non quidem ab officialibus
bonum ne pro pro vel
corpris delicie ac libertates
dissolutiones fugam disciplinae
regularis honor et fama
pastoris venerari ab omnibus
et fugere ipsum tacentium quo
possunt deinde et consuetu
dine plus semper assistere
ieunia regularia et refectoria
fugere castigationem corpor
deridere de aliquibus quasi de
tacere continue in colloquiis
iocum nec de lege dei nec de
regula nec de compunctione
nec de devotione nec de ob
servantia regularis disciplinae
sed aut de bellis aut de pecu
tribus aut terris aut pum
cis tota mente et quae omnia
significant refrigidisse deus
devotos et disciplinam quan
ta non monachi pro parvulis
res esse et adulatari tales
tyrannos non dicit specere adeo
incredibile qui eam sic accipi
unt et in corpalibus magis timere dicit corpris et anime
damnationem admiratur pro
dyor. Iude si tamen infi
deles fiunt qui fine de collo
suo relegato incredibile dicu
tur reportant sin officia
latus. Quod omnis sanctis
vis de manu platoris re
quitur qui per eis dicitur

luerint penas admistar. Et
sacerdot qui licet ipse bon
fuerit tamen quia minus bene
agere filios suos quos no
debito modo correpsit. Et ideo
serum eis tam corpe quam
anima eterna morte pemit
| RV ij. Quecumq omnis memoria
cotidie deberet. Et de dis
cretis prelatis residere non tm
p qor reprobare volo fideles et
prudentes dispensatores quos
laboribus totius sustentat structu
ra monasterij qui quod u
tilitate prudenter possunt cum
prudione tpalium spualia nq
negligens quod ambo deceti
ut intendens ut illa non
negligant. Ecquibus utrq
digne meritis adeo compen
satur non simplex sed duplex
sim sinam apostolum | Ad Gal. v.
Sed d. quis eo conclusi
onibus deductis apparet q
esus carnum magis cont
tituit culpa venialem quam
mortalem. Et quia culpa ve
nialis de facili deleri. ideo
minus timendum est esu carnum
ad quod responderi pt. q. lis
dicte octoes probabit poste st
et spandum est non sit conti
culpa mortal. p esum car
num non tam ideo magis
frequentandum est esus carnum
quia ut dictum est ysta frequ
tacio sed solet uerge in consue
tudinem. et consuetudo dui
pensionem. et luxuriosum d
contemptum. Contemptus at
tem mortal est. Unde qre sic
non timens frequentare esu
carnum nesciu an audeo eum
eo excusare a grani culpa. Et
quia esus carnum posse mitta
solet tractatum lubricitatem omnium
dicium. et de uocone cordis fir
mitatem dissolutiones superflu
itatem uerborum mentis euagia
tionem. omnium cogitationes
rebellionem carnis corporis. et
stabilitatem nutrimentum
ad finem carnis et alias mul
tas vanitates adque sequun
tur gravia que merentur gloriez
omnitenum eterne damnacio
non erga frustra patres sed
et romani pontifices tm circum
specto oculo et advertant ad
tribucionem esum carnum plus esse
ad alia. Et quo ecm raro in
trat. et ubi sit magis deleri et
homo desii carnum quam
dato cibo mores nid sed dela
tione posita est. ideo suffici
tum est ire q. quod corpi di
lectat et dulce apparet. nam
brius pudet. fratrissime utrq
ute abstinentia ne dic car
nis sed et panis et aque ve
tomendum simone bobi sup
ranta dicens de se ipso dicit
abstineo a vino et vino
luxuria est ut si infirmus
sum modico utar uinetto
sed panis abstineo a carnem
bus nedum mihi intrunt cum
ne sumo et vicia carnis mul
ort. panem ipsum cum mensu
ra studebo sumere ne onerato
ventre stare adorando me
tedeat et ne impperet et mi
hi ad panem ineu quemde
rum infatuitate. Et ne sim
plica quod aqua me deter
gitare assuesram ne disse
ro sane venter pimpitat usq
ad tintillatio pimpitat libros
Et si de aque potu timet
illesimetq ne de tintillacionem

lubdinis miscidat quia si ante
nos nisi sides putamus seni
tatem quemcumque nisi frequen
usu carnis consuetudo. Et si
spes et timor peccandi non
licent tante efficacie quantum
sum retrahere prius abesse fre
quenti carnis tactu quia non
dubium mihi quin adhuc mu
pena purgatorii satis acer
ba infligetur quamvis vite
sano utente carnis excepto
conclusionibus predentibus
cum non audeam eum exer
cere aperte admiscere venali
quis prorsus non abstinet
non dico accumbo vna vice
sed et stare contentus de solo
pane et aqua pertingere ad
hoc ut per vnam medietatem
horam incendium libidinis pos
set euadere aut quotiens mihi vno
publicam flagellatorum apud
licta assistentia hominum et non
dubium quin ne cum primedia
horam si nescio quia longo
tempore in purgatorio infla
bar pro vno esu carnis ubi
acerbior pena pertractor af
flictio omnis miseriorum ca
rior consolatio denique insi
nuisti adhuc nimium quadra
tem solutionem fieri non inde
exibis si forte in hoc delec
tatur et faciliter si citius
citius deletur sed facilius
quantitatis et forte tanta est
magnitudo venalium ut qui
truncum perfruitur vaxea
delebis et quis te certificat
de sufficienti satisfactione
pentenda cancio est non agere quin
pro actum penitere cum de
omni verbo ocioso reddendum
deo ro prudenti sinus salutari

quod tam non prohibet pub
lice et notum est quod edere carnes
sano multo gravius peccatum quam
ociosum vinum quanto magis pro quan
tum tanto vicinius periculo quanto
maioribus culpis viam parat
Et si quis de facultate admissi
omnis sibi facultatem cadendi dedi
pam faceret quod deinde sibi ob
noxium fuerit comare quod
recipiendum sive et cadere auer
et nisi eum abstineret rone re
pitaret finar ergo frequendo
suadere tuis mihi sed tamen
et non sine causa et loco mediocre
ad hunc in quinquennium in fiamtorum
aut vocatur pabbate sine min
mure sine extorsione cum quid
litate et timore utendum carnibus
non ex consuetudine non ex defensione
non de iure non certis diebus
non expostulatione et eum ordo
in vicum tractatur et videntur sapere
quidam rapitositate et prima vo
limtatem tacit manducantis
carnes non manducante non
reprehendat nec non manducan
tis manducante inducet for
te eum vinum et ut indulgen
tiam quo alter carere potest et
alterius petit et exigunt ut
abstinet sibi magis expedat
Nam bendo et dicit ego mi
do abstineo si acubis licet si
abstinentia mea satisfactio et
per pectatum meis precipue oculi per
positorum apti sunt ut dispe
nant ut ne vnum reficias in
mentis quia alter timendum et sup
plus sicut omnia mihi fiat
in pace puto tamen si quis cauta
agere nellet et omnes scrupulum
constet suppeditare secure
esse ut rep tentibus apud deum
et apud homines ne de lubrico

figere pes eius ne d pm
gere caucu agere st tota
abstinere saltem robusti ex
ipsis non end pensamus
est ipsis racemus d infirmito
rio quantis dissolutiones ri
sus cachinationes minima
tiones contentiones vana al
loquia et quibus orti re
vixe prisinata ymo 2 detrac
tiones et denotationes infrigidac
tiones 2 mentis distractiones sic
qvix longo tempe se pt de
notus religiosi collegere et
admente tranquillitate redi
gere quod vnquisq in se qo
pietur que omnia denoto re
ligioso et ad pfectione tendenti
sunt intanda licet aliqui de
hoc modicum curant Sicqz
nil infirmitatis no tu noie
quia re iuste appellat ubi se
pius denoto infirmat 2 regu
laris obseruancia egrotat id
fecit sanatorium appellari qz
corporis et ecclesie iuste nuc
nomen infirmitatis recepit
propt denotionis 2 pfectionis lan
guorem qui sepius ibi habitat
Quis enim sic integer exit d
denotione sic ingredi et certe
apparet d multis qui vix quia
dibi tragedunt sic ducunt
ad completorium aut ad ambi
tum ubi leti multorum ingressi
sed tristi egressi terminat Que
omnia si amputarentur non
multo puto notum ee esse
racemus non end qui intrat d
os conquinat hominem sed id
exit de ore secundum sinis salua
toris Quoz omnium disposito
impiudencia platorum con
stat et tum de ista quoc
Adiones ad primam rem que

de canone de con dist v pz
quid sit dicendum eo quis que
dicta sunt pz conclusiones xi
ad 2am denoto pz quid sit
dicendum ex conclue sexta ad
3am pz ex conclue v que est
de difficultate vbi 2 nonum ad
quartum patuit quid sit dicen
ex gde xiij ad vij sicut patuit
pz conclos xij que est de iu
no iij Cum ad mentis despa
tio et re ca 26 omnia sit solu
ta Si tamen quis est cui alac
intellectui rationibus aut auc
tibus fidei arridet primus
gestionibus ipsum ponens pauci
essen cedere sensui sanctorum
sepius ta posui salua tamen sit
auctte sedis apluie cui ego
et quibus filius obedione tqm
intri sue 2 sectore sua submitte
ad limandum et corrigendum

vera dubium xxx sunt ego
motum fuit an sit ad
omnem obedienciam sic
ad omnem paupertate et adom
nem castitatem religiosi
profitentur tenentur obligati et
Decretum est qui non nuqu
tangebat de triplici precepto
aut mandato sed immutabili
violabili et stabili 2 dictum
est qd duna precepta sed decalo
gi tenent non adeo sed abstine
indispensabilia 2 pz a tactu
fiunt denoto grauencie and
pto possit cadere dispensatio
deo de hoc clarius in debis
Utrum in decem precepto et
in voto continent pz adque
pnem hominem pt fri dispen
sacio 2vi quo ad primum qz
omnis vitario qui omnia da
auctoritem adnu suo tempo

Plenitudine potest pt dis-
pensare in preceptis domini
et papa tenet cui ipse sit
vicarius in plenitudine potest
2 questio quo ad primam patet
veri Item magnum notate
licet cui rem alienam voto
sub contractare 2 tenor est
firmad 2 2 Si licet ipsa auc
toritate tenor facere quanto min
licet ab alio a minori auc
dispensare Et ideo licet
precepto iudicis 2 ideo est
prohibitio de mio decem preceptis
cum non occides Item ad
questio sit vera quo ad am
ptem quia sicut religiosi
obligati sint adunoto continen
cie ita adunoto paupertatis et
in voto paupertatis ar mocho
pt fi 2 fit dispensacio ut ro
efficit epis sic 2 in voto
obedie 2 paupertatis ita eis dis
pensat Item quod per caste
institutio est con caritatem
non dz imitare et pt contin
gere q caritas quinq iquiri
rat ut cum aquo dispense
verbi grad si tota provincia
posset sustentari tantum si
de quad o morbo p comu
nio alicuius religiosi tunc
ibi quinq utilitas vi 2 pon
da private utilitati quia pt
bonum pu toto prie contin
uandi expedire videtur
dispensacio in voto continen
cie quia alias impedire
maio bonum propt minor
bonum quod vi con conem
Et in vem 2 p exprigonia
fusse aliquiens dispen
satio voto continencie
p voto religionis solempni
satum ut de Cazimiro

quod rege poloni filio meto
mis sublevedo papa x am
in habitu professoris constitu
tus est o Climaco p dispensa
tione domni pape et in ord
dyac cuius compulsi est ad
regnum redire 2 in 2 nomo ut
2 credendum q papa in tenor no
erraut 2 si de tenor aliis mve
antur sile fetum Inopo om aut
p me pt questionis acquire
quia bene dy in 10 de precep
et dispen nulli licet dispensare
in precepto quod a suo superiore
est imposita sed preceptia decra
logi imposita sint adeo quis
omni superior Et 2 qd dz esse 2
ubicis instituit est semper 2 ubiq
est seruandum sed preceptia decra
logi sunt [illegible] quod 2 questio
prima pte et con 2 am pten
acquire sic Cap xxvi omnis pon
dericio non est digna gtment
anime et in voto quinon respicit
compensacione non pt fi dis
pensacio Item quinq iij de
sta mio Cum administrum adfi
nem dicit abremitiacio pietat
sicut 2 custodia castitat adeo
sunt amicia istule monachi
li ut nr summo pontifex pt con
eam disponere 2 ad pistaza
pte est sta Pro declaracione
istiq questionis primo sciendu
q nomen dispensacionis venit
a vo disponere ab are Et dis
pensio interpretat quasi dimensi
pensio et qo dispensatorem dud
si pensare primo quid expe
dit quid liceat si an et certa
quod sibi commissum liceat ad
expedit certa quod sibi co
missum est mutuacione aut
relaxacione aut interpretacio
sacre Unde fidelitas exigitur

verpor

2 prudencia in dispensacione
2 damnum in suo officio non
patiat. 2 dicit enim paulus 1 cor
4 Sic nos existimet homo ut
ministros christi 2 dispensatores
ministerioru dei hic iam quere
inter dispensatores ut fideles
quos invenat. 2 salvator
Quis putas est fidelis 2 prudens
dispensator quem constituit
dominus super familiam suam po
nit. 2 igit. secundum veritatem 3cia
precepta viz prime tabule que
secundum poetam ipsum nominant. immu
mutabilia alia 2e tabule 2
vocant. stabilia 3a postrema 2
vocant. inviolabilia In his
ideo omnibus perpensanda est
intencio legislatoris. vna aut
equitas quemonet eum 2o
perpensanda sunt verba legislatoris
lex aut magis constituit dm
tencione quam in verbis stare
enim legis nonnisi stare in verbis est
vanum 2 ptaton Unde si d aqui
lius casibus lex positiua absq
tencione legislatoris distetur
quia non potuit legislator ad
omnes casus attendere sed ad ea
que plures accidunt tunc enim
licitum est legem positam preter
re 2 intencionem legislatoris se
qui sicut patet in eo qui in red
dit depositum vel pugnanti fidem
ad petam 2oc pficit quedam
virtus que vocatur aptitudo vel
epikeya p quam homo primus
sa lege legislatoris intencionem
sequi. 2o Nota in prima
tabula primum 3 precepta pm
augustinum s. non adorabis
deos alienos non assumes
nomen dei tui vanum In
2a tabula ponunt. 1 precepta 2
vacio ordinacionis est ista qz
eo bona ordinatione ad deum
dependit bona ordinatio ad
proximum Conclusio prima
quo ad primam partem questionis
precepta duo prime tabule in
quo ad deum in quo ad seipsum
eni sunt dispensabilia p 2 qz
illa duo inse 2 secundum se sunt bo
na 2 enim contraria inse 2 pm
se sunt mala sicut adorare
sculptile id aliud adeo aut
hori dei invanum assumere
Et contra illa facere aut p
cipere est contra dei honorem
2 bonitatem 2 iusticiam peccare
quod est deum negare Con
clusio 2a 2m preceptum prime
tabule magnum ceremoriale
fuit secundum veteri indeorum sic
diem sabbi sanctificare et
fuit p deum 2 homine dispen
sabile p 2 nam in mathi ij
notat type licuit martyribus
in contra minimos fidei pugnare
tempore aut magis est declara
tio ad interpretacionem quam
dispensacio cum pugnare
pro fide non sit opus secundum
sed magis dimittere quam et tempore
licuerit Unde in illo precepto
diei sabbi fuit tempo 2a 2e q c
xxxvi acto e est duo conside
rare quod ad moralem sicut
dicit ad deo vacandum cum
enim corpori sunt vacationem
desiderat multo magis anima
deo debita vacatione debet
insistere Aliud est quod in pre
cepto isto est ceremoriale pm
allegoriam significationem
quia fuit figura xpi in se
pulchro que fuit A dei 2 qm
in hoc precepto determinat spiri
le tempus insignum creacionis
mundi Vnde eo xx dicit quod

dicebat fecit deus celum et terram et
in die septima requievit Id
circo notandum quod in observantia
sabbati duo sunt considerandum
quorum unum est sic finis et hoc
est quod homo vacet veluti dominus
quod significat in hoc quod
dicit memento ut diem sabbati
sanctifices illa enim integre di
cuntur sanctificata quia domino
cultui applicantur Aliud est
cessatio operum que significa
tum dicit Septima die dominus
dei tui non facies opus omne
sed de quo opere intelligatur quod
patet per illud quod apponitur le
uitici xxxiii omne opus
servile non facietis in eo opus
autem servile dicitur a servitute
est autem servitus triplex una
cui homo servit peccando sicut illud
qui facit peccatum servus est peccati
alia vero servitus qua homo
servit homini Est autem homo
homini servus non quo ad
malum sed quo ad corpus Unde sunt
hoc opera servilia dicuntur
opera corporalia in quibus unus
homo servit alteri Ita servitus
est dei utpote opus latrie Ita
nunc non intelligitur opus servile
quia ideo vacat ab aliis ut
deo servat et id dicitur iosue
Circumcisione accepit homo
in sabbato ut non solvatur
lex moysi unde et dicitur
matthei xii sabbatum sacerdotes
in templo sabbatum violant
i corporali in sabbato operantur
et sine crimine sic et sacerdotes
in sabbato circumferentes ar
cam non violabant sabbatum
Sic nullus actus exercitii est
non observantia sabbati
puta si quis doceat verbo
ut scripto Unde nota xxviii
dicit glosa quod faber et artifex
tunc dicuntur operari in die sabbati sed
alia opera similia primo et secundo mo
nentur et observatione sabbati
nequitia impedunt applicatio
hominis ad deum Unde patet
maxime contra istum preceptum et ideo
dicit b. augustinus in libro de de
cem cordis melius facit in de
in agro suo aliquid utile quam
in theatro sedentem aspiceret et
melius fecit eorum die sabbati lana
facient quam tota die oncome
nis suis impunde saltaret
opera enim corporalia ad spiritualem
dei cultum non pertinent tunc
similia dicuntur negotia que
pertinent ad seruitium in quibus
tuto sunt quia et servus et libe
ris similia non dicunt Quidam
autem tamen servus quia liber tenet
in natibus unde non tam
sibi sed et proximo prospicit et
hinc que ad utilitatem corporis per
tinent sunt illud prohibet Etiam
eos qui ducunt ad mortem
Secundarium est in damno
no vero vitando sicut illud
deut xxii non videbis bo
ue et oviem fratris tui erantem
et preteribis si reduces fratri tuo
Et ideo opus pertinens ad sa
lutem corporis conservandum
non violat sabbatum sicut uti
medicinis et comedere et
sicut machabei pugnantes
i machi ii ut helias fugi
ens a facie iezabel in die
sabbati violabat sabbatum propter
hoc etiam xpc excusat discipu
los suos qui colligebant
spicas in die sabbati propter
necessitatem quam patiebantur
sic et opus ordinatum ad alterum

non violat sabbatum ut ipse vij
dicit xpc. Interrogo indigitur si
licitum est omnino salutem ferre
in sabbato sicut illud quod ordi
natur ad damnum pecunie
ad alterius preiudicium vide
mus xij dicit christus. Quis
erit ex vobis homo qui habe
ret unam ouem et si ceciderit sab
bato in foueam non tenebit
et leuabit eam. Ergo illo sequitur
sim quod dicit capitulum deferre
licet qd ex eddulgencia pape
licetur p vorghiamus pecunias
ubi capiunt alterum domus
diebus et festiuitatibus si alte
ra terre se in manuerint cor
rapcionem urgente necessitate
intendere ita q pro sitanti
captura eius recumpensat
et christi pauperibus congruum
faciant potestatem. Nec dicit
quod necessitatem et subseqn
tam pietatem circa ecclesias
et xpi pauperes fit dispensatio
in captura alterum pscetum
cum tale genus piscium in ca
ro et non insi certis temporibus
solet capi. Et sim videtur
si tacentibus o agricole segetibus
aut feno imperat et si dum
neat tempestas puta inde
cremoueri. Item non ere
dimus mortale peccatum in
fideles aut pincerne aut
qui preparant cibaria sive
victualia ut insequenti die
vendant si prius non poterant
quomodo preparare aut potum
ta seruare non tam sup
flue aut animo excessiuo
lucrandi sim videtur. Et
subditi qui tenentur seru
ire domibus in certis bla
dorum si afferunt seu ad

peccatum in maioribus animi
et temporibus

ducunt in diebus festis non
excusantur insi alia necessitas
eos adire compellat. Verum
tamen in medium et alimentum a
personis ad loca remota ire
alias non puto sine suo damno
credunt excusari et sicut de
prioribus et circatoribus scri
bere et de festo sancti adi
grande sim videtur sed
solutibus leones suas nota
re et libros corrigere et ser
mones scribere licet si non
licet certa pecunia locare opera
sua seu pecunia facere sed
tum spiritalia et sine precio in
mere cra et equos suffer
rare secundum videtur propter
nouitatem eorum quibus seruiu
unt credo quod possint excusari
secus si propter lucri cupidi
tatem. Et dicit quod eos sicut eorum qui
runt eodem modo o necessitate
possunt excusari. Molendina
et aquatica et ventilia
sine magno labore exercen
dicit videtur seruanda con
suetudine religiosorum non pro
hibitum apostolicum. Alia ne
vero molendina que pro iumen
ta trahunt vacare dum
ut certum iumenta si missi
sunt vacare exercit et quod
aut de cuntibus admirata
que fiunt infestum videtur
si quis eorum fuerit non
consuetudinare sed propria
mente non credo quod peccet
mortale secus si consuetudi
nario aut lucrandi cupidi
et magis subtrahendo se ad
mis aut et si quis modi
mirata pecunia sunt apla
tis illud loci sine ex quadam
macerata tam que ex quadam

fiunt devotionalibus 2 minus
ad diem adque non credit qd
illicita esse dicta tamen propter qd
se non subtrahant a divinis sed
de rebus que diebus festis pau
perib agros colunt Propter
hoc qd non credit qd domini
aut festivis propinis diebus
qd licet tam consuetudo re
ligiosis consuetudo firma
da est addit autem ut licite
fiant opus propter ista non sub
trahant se a divinis 2 qd
talia non faciant propter
affectum carnalem aut spe
muneris temporalis sed propter dm
2 qd pauperibus istis qd queritur
videl Sed an licet edificia
rombus extraneis aut instruere
extra laboribus diebus festivis
opam dare Pot videt qd
credit qd sit propinque si clerici
non qui redditus sufficientes 2 cum extra sic v
gat ad inopiam sic tam
glabor qd homini non sit usus
adiutorium fatigatus ut ne
propter hoc minuatur a
missa aut audiendo missam
ne tamen ideo audita missa
omno sic alius diebus prohibet
qz laborare sed si adhuc pauci
labora? in vineis ut detri
restaurando modicum qd
p incuria neglectum est
ne fructus dispersi perdendi
et eos non potuerit mori
Exp missis clericis respon
sibilem consuetudinem multos
qui p firmitatibus pro caremibus
pertrahent plugrum p lapi
dibus preteris quibuscunqz
aut quomodo offendis aut
non valde minutis diebus
dominicis aut festivis ipse aut
p suos familiares aut sub
ditos operam impendunt ad
ducentes conductoribus educen
aut reductoribus 2 plerumqz to
tam diem 2 familia sua ocu
pant aut iumenta 2 plus
de festo quam alio 2 hi fideles
non solum de propriis culpis re
prehensibiles sunt sed et ad
negligentiam principis se
fiunt Et si aliqui 2 rubo
2 pro dimorum celebratione aut
pro fine vesperum talibus missis
serunt magis excusabiles
erunt quia qui dimittit a ipso
mittitur aut alios mittunt
tere rogant non attendentes
qui facientes 2 constituentes pau
peria digni reiiciuntur Similiter
non considerantes qui observa
tio diei festi magno deo
vacata ad omnipotentem dominum precep
torum vanum 2 dispositionem
pat quia in die festo segrior
infirmior corporior 2 clarior
intelligentia homini datur ut
discutere queat mores suos
2 vitam suam 2 si quis negle
xit sit admonitus renovatus
ut supplicatur 2 ideo ad nutum
mandatum dei addit memento
scilicet imperii quam dicit vo
lo te esse diem memorare qui stalle
mandati propter eius singu
lare utilitate quia homo
consist in observatione istius
mandati ut nulla oblivio
delere posset aut di amen
tia quia sabbatum aut di
es festus deputatur est con
templationi que vacationem
ab exteriorib requirit pun
illud vacate 2 videte quia
ego sum deus 2 exterior oc
cupatio impedit interiorem

contemplationē et consilio pro
destructione supra illud tria
neat unusquisque apud se sa
bati sabbati potius Ideo pro
ductum est die festino dicit
quasi die feriato aut penato
sit ymmendo Unde nisi necessitas
aut grandis utilitas aut
grande damnum aut timo
retur aut specie omnis quod
pedit et sabbo necessum est
ut hoc mandatum teneas
saltem admodum usque ad divi
no officium completionem
et maxime in religiosis qui
standatur custodiendum quia
quod cotidie facit plures stan
dalisant quia quod alicui opi
bus Sicut in veteri lege
quidam lignum colligens et
puto ad usum suum in sudum
fuit lapidatus in die sabbo
Et si mulieres sancte vide
maria magdalene et alie
corpus domini in sepulchro re
condite in die paschae ne
adire ne aromata illis condi
re sine violatione sabbi au
debant sed mane valde
valde mane ad monumen
tum venerunt timens phi
re legem ut mazy et sed
evangelie testantur quia licet lex
veterus oneratus esset in die
sabbi sicut tunc ita ne
mido debet servari quanto magis
in nova lege sed umbra ve
teris legis cessant adma
iorem diuina quoque
dicit angelare eum tpe gire
maior pfectus homines
dicit esse rapaces maiorque
gre exigit ne dicit
vari dicit speculationibus
orationibus et collationibus vacans

et quia homines ut plurimum
talibus sunt negligentes ut si
mirantur vectombus rapi
tationibus et lucri temporalibus
insistentes ideo credendum
sepius diuina ultione nisi
omnes desenire vi pestilentias
fames bladorum destructiones
tonitruorum vulgium et non
potestatem o inmanitate bella
seditiones strages et sanguinis
effusione que omnia propter de
inreuentia diebus festinis
et amicis pusimendum est adeo
sit permitti Certa continua
diuina precepta et tabule lz
a nullo homine sunt dispensa
bilia adeo tam libere sunt dis
pensare prima pe pz cui deo
deo inferior est qui superiorus
sui creator auctor quo adiuvo
et est fidelis credo et superior
mandat inferior non solum
clare constat conclusione
ee vera quia dicit dauid tu
mandasti mandata tua cus
todi nimis Et iustitias tu
es iudens est et eo quia
dispensare alicui statuti et
hoc sunt originem quia
conditor qui statuit aut leg
non potuit omnes creaturas
certa homine legem cui
gentes punite cui secundum p.
v. et qui in actibus quamvis
non est una regula quia
institui quod non esset
aliquibus casibus deficere
cum ipso deus et omnipo
tate sue sapie et potuit
omnia circumstantias re
spice et nullo deficere
Unde non est quia ista
gulis aliqui casuum inuenit
quia diuina lex deficit

Sed pre pre pz conclusio qz
condictor legis legi no ꝓsuetu
z ipe legis mutabilitate no
p fiat ne auctoritas sua tpis
precepti liganut qui opo
quo mandate cum pbi pla
cuit ut de testamento occide
do s abrahe primo ut filio
suo ysaac vinolari z deppho
ozce ut formaret duxere
z filios formaciones qui ceret
ut ozee primo 2do precepit filius
israel de egiptiacos spolia
ret z exo xi Item ro sap
sone se via cum tyrannis
iudicare iudicum xi Et
quia diuina lex quo adeo q
hominem continuit aut dis
rem tamq possessora sup
rebus creatis supeminent ro
go z homo legem qz statue
z cam reuocare sup tpis q
sit sue iurisdcoo pt cu
ar deo tali auctte id posse
uti ro ipe uti iure racionis
redemptionis z tocu domi
nio sup hominem 12 q o vera
Sed circa hoc considerd
dd q in 2a tabula sunt du
plicia quia preceptorum qdd
em prohibent acty malos
ms z pm se qui se ducunt
deordinatos aliqua de tpis
quibus adtendistamica adue
tam et deus non pt dispe
sare pm non pt dispensare
ut aquis tractet rem alieni
mutuo dno fraudulenter aut
mendacit aut dolose id
quod aquis cognoscet ux
orem alienam libidinose et
dd uero dicit acty malos o
se z non sibi se ut occidere
id alia rem tractare dmo
dno sine fraude pro index

aut ~~fiter~~ editor acipere id
alienum pignus dmo dno
sue egipti cant spoliari p
filios israel dmi cudens pt
rem vino alii trade z uxore
um ripe z alii dare z ad
quesi formicaria facere non for
maria quia ipe dicit mey
n. est terre z plenitudo
eius Ego illo primo mfero q
phy israel quibus deo preceptum
ut spoliarent egiptios qui
hoc fecerunt ex cupiditate z
fraudulenter z amo dmira
do peccauerunt quia hoc
conditores non exerat dem
tentione mandatis quia hoc
conditores dicunt quod d
deordinatos quod deo prepe
non pt 2o mfero ozee pha
ducens formicaria hoc ex
dei mandato facens non
peccauit quia hoc erat signum
z imperentia filii domini
israel quia sequis ibi fornicaris
tans formicabis tria agnu
2o mfero abrahe volens
occidere filium suum non per
cauit preceptum mandato dei
nd si tali pio matri fide
voluisti potuisti coni hoc mo
dato non occides quod fit
septe mpliia sua Ex omni
bus ipsi sequitur eo q pure
legido deus indiquid preceptum
coni decalogo Nam si res
que sunt aliena mutari ado (prius)
donari ideo non facio furto
quia eam non est res alicui
sed mea sed z index z alt
hus pstate fuce pt ut o
trimus pseptis secundum ura
vnde z pt deus o aliquibus
facti contrias conditiones
decalogo auferre qz nam

mutare pt sicut habea que
est in matrimonio iuncta pt auferre
eam contractum sed quod
ut accedat ad eam non pt
contra decalogum et tamen d sed
3m Sed xxx vm ar. 10 in ad
tones 12 prime part. sententiarum
ad prima dicendum dm q
tpor est vnus dicendum ente
plenitudinem potestatis ulem no
tamen de illo qui est restrictus
tam 2 determinatis vicariis
ieronymi sed papa non est
plenitudinem ulem no enim
pt facere impossibile quia xpo
fecit ut dare nomen sed
gratiam sed est restrictus sed ea
que prius ad cathedram ut
dicendum q est plenitudine
potestatis solum in comparatione
ad alios prelatos ecclie Ad
2m q in casu notitia ex
iure naturali omnia sunt quasi
iam data non accipit rem
alienam sed suam non obstante
iure positivo Vel dm
q tractare rem mutuo suo
non est furari nisi adiuncta
fraudulenter nam 2 iudex pt
punire alicuius qui furatus
est in vito suo ut tamen
furatus Ad 3m dicendum quod
non est simile malum sed
oritur malificium et preter
iudicis auctoritatem et 2 iustum
iudicium Unde non oci
dens innocentem aut peccatum
fortitudine pro iustitia
Nunc restat videre de 2o
questio vis devoto contineri
Circa quo sciendum q voto continet
duplicibus personis
pt quemcumque sed religiosis
et secularibus insacerdotibus
constitutis primus quidem et
secundus pro quibus pt sta
re iudicium ad religiosum
iniuste religioso propter tu
tam filiorum et uxor et fa
milie quia sine pau sed
1 quia ad uxore est collocata
que sunt mundi placeat
uxori Monachus autem dicit
mortuus mundo Unde reli
giosum ex 2o matrimonio in
pluribus est dictum sicut vir ad
Alius autem personis s. clericis
et laicis secularibus tamen
int voto castitatis uxorum et
et quamvis quia aliquid pte
teriuntur uxorum et
quod gregorius pt ut qui
uxores sine violatione sui
dicit non tam pnt se bi
gam sed id aptum 2o
nondum q aliquid est voto
commutare aliud voto dis
pensare nam si deduc ab
solute voto non est fac
dum dicit esse dispensatio voti
Si autem pt quod fac quod fac
dum est aliquid impossibile
dicit commutare Unde in
iuris est voto commutare si
votum dispensare ut si
tam 2 pitate ecclie
3 quo 2o nondum q aliqui
dicunt ad q dispensatio dicit
pt accipi 1mo pm
relaxione Alio modo pm
declaratione pm dicitur
voto est dispensabile quia
dicunt q qui vovit ad trans
ire sub dmo papa aut
ius dmo relaxare non pt
2o mo aliqua sunt dispensa
bilia quia papa pt mu
tari 2 declarare ius positum

2 tunc illa sunt dispensabilia
q pnt o melio commutari Que
aut digna ro compensacoz
accipere non pnt dispensa
bilia non sunt ut votum con
tinencie 2 religionis Sed cōm
hanc opinionē sicut aliqui nō
pt papa sup quibus christi
anis in rebus que sunt sup
erogacio quia platy religi
osis sup subditos suos o rebus
que non sunt de meritate pro
fessionis quia in papa ꝗ
sub deo plenido ptat Et p
latus religiosopt dispensare
in vot religiosorum subditorum
suorum si qua superaddunt sue
professioni go multo forcio pa
pa dispensare pt o omibus
vot que sunt no ex pcto
eorum que sunt materia ad salu
tem ex pcto quorum votum
quod emittit in baptismo
sed ex pcto eorum que sunt sup
erogacio q vicq Et b tho
in sipto et dist 3 sic aut
Quida enim dicunt q nullus
pt eo dispensare si tho ut
diuerse sunt rones Quida
enim dicunt q votum continē
non pt pt mutari sine tho
qd ad continuū vti quas di
labi quod nuqua licet Sed
tho meliuz quia sic votum
de abstinendo aliquo die
determinata aliquando non
recuperet dispensacoz aut
votum de peregrinacione qd
tamen abstinendo Et alia
alia assignant rone quia
votum q tmencie no respicit
recompensacione Melior
eo q non ꝗ digna pon
deracio continenti anime
ut ideo quia tho p votum

~~dod~~ q tmenie de domestico
amico triumphat ut deo qz
tho p religione pfte christo
consecrat tho non vt quia
bonum quod est multo melius q
bonum priuatum propt tho et
tho interdum ab ocio sancte con
templacionis remouet quod q
tma pbt ut lucr x ut q mo
utilitate pximorum vacet Et
ideo plurimum alii dicunt si com
munis utilitas toti ecclie
aut vno regni seu prouincie
exposcit posset quoment sine
voto q tmencie 2 in voto reli
gionis dispensare qui tuitus
est sollempniter no enim p
voto q tmenie posset tho
se obligare deo o eo in quo
tenetur alteri dominum Unde
tam posset alicui omnia nitis
q posset alicui iuste prebere ne
continencia aut religione vo
uerit cadit nitite manere pos
set ex in voto dispensari iam
sicut Sed dicit s. tho in sta
q d x ad o xi indet tocere
opportuit s. q nullomo pt dis
pensare quia dicit leuitici
ultimo Illud qd semel sicu
ficatum domo non pt ali
os usos commutari no aut pt
facere pluto ut id qd sanc
tificatum sanctificatoz amittit
ex in rebus animat ut d calu
re manente integro Unde
multo min pt facere q tho
deo consecratoz quia dum vi
uat consecratio ex desistat
Solempnis aut consistit o
quam consecracione seu ben
dicione vouent sic no pt fa
cere ut quilz sacdos pt non
sacerdos 2 executoz pt preter
Ut ideo papa non pt facere

potestatem est.

quia ille qui est professor religionis
non est religiosus licet quidam
iuste ignorant contra id di
cunt 2 subdit multos quod
facere sunt constituti secu
lares non est contra adiuncta
continencia est ex statuto ecclie
unde etiam per dispensare de
voto continencie solempni
sato per ordi sui sustepione
Sed religiosum est contra an
nexa continencia per quod ego
totaliter est secundum dei man
ticipato quod non potest ad
stare ad matrimonio de quod
cumbit necessitas procurande
prolis uxori 2 alioquin Unde
ro 1 dicit quia ad uxorem
est: que sunt mundi quod pla
cent uxori 2 dimisso est Vnde
non monachi ab unitate sui
per oppon ad dimissione pon
tam Et finalit rone sup
ista decretali Innoc iii
Cum ad monasterium ad fine
ubidicit qui castitate custodia
sic annexa est regule nisi aut
ali quis sumo pontifex per
con eam dispensare 2 solent
argumentis de quod utilitate
Regni aut patrie qui pricul
tes humanaeid est obu
andi pres humanas nis
aut per ipsos pres diuine con
tentant ad usum humanum
Et secundo obiectur qui sic voto
obedie 2 paupertate fit dispe
sacio ita in religioso assum
to ad dignitate pontifica
lem sic 2 in voto continene
per iii ubi quod non dicit absol
uitur talis a voto paupertat
quia ad quem merit pertinet
quod est ut dispensator
ad castitatem in absolu

ab obedia dicit est actus
obedire non tenetur quia supiore
non est sicut abbas mon
quia tam a voto obedie nis
est absolutus Cum ultra deo
concordat iteges o summa
confessorum Sed pe de ieiu
nitate instrupto mistrupto quaesti
adiecerat pauci due est quod per
dispensari Et allegat qui
nigro iteges teutonicorum dor magno
tor qui iuris canonici Et
dnus hugo cardinal doctor
magnus theo 2 eorum sequ
tes omnes tenent via dnd
quia per inveni bonum que
ponderamus vegimiti licet
non bonum speciale 2 in tali
magisma alicui opedit
obedire quia voluit ex plere
Et addit petro qui po tato
mens videt de facto dispesad
i voto continee 2 respondet ad
illa auctoritatem ecclie xxxvi
non est digna ponderacio
est nisi pensata est mit prima
requir digni quia bonum
que digni est penato
sed alii ex adiuso dicunt
qui bonum que digni 2 uti
lius est alius est non subiect
id continens anima requir
ibi quia s. quidem 2 alia
sunt nimis digna casti
tate id anima a malo co
tinens supremet omnibus
corporalibus utilitatibus 2 re
bus Unde salus melioris
melioris iudicio pons con
clusio iste Summo pon
tifex non potest dispensare
ad monachum ut stante ma
trimonio contestat mul
timod est ad dispen
sare a voto continee per et

condito quia illa duo mi
plicarent condicionem sic
vacare deo 2 uxori 2 mundo
ut predictum est 2 est contra esse
riam rei 2 qui auffert esse
rei aufert 2 vera Et mt
illa decretal Ita admonet
tenuit certa finem ubi dicit
quod summo pontifex pt dis
pensare ut monachus qui
beat prius aut non tene
rat castitatem quia illa
sunt annexa de monachatu
2 ibidem tangit glosa a
dam sup eadem decreta
li tali adeque queda glo
sequens ibidem ex dicit
q adeque qcq pt facere su
mus pontifex Contra
2a quia pt ipse auffere
substantiam rei Contra 2a sed
ma pontifex de plenitu
dine potestatis exigente qua
utilitate ecclie regni pro
vincie aut prelati pt demo
nachum non monachum fa
cere 2 p quos ita ex mo
to continente dispensare
pz quia papa sic vicarius
dei curat quantum totius
ecclie qui pt 2 dz preesse
quantum 2 personam prou
dere secundum prudentiam sibi
creditam ubi ex talibus
pt obviare conabitur deteriori
nato bonum vinum propo
nere maori bono ne dis
quietat sic ex singularis p
sone 2 talis singularis p
sona tenetur ei tanquam
vicario christi obedire ne
credit ille cum p quo pt
dispensari quod aliquod
in commodum incurrit aut
detrimentum sive profectus ita

profectus in caritate consistit 2
caritas quanto diffusior fue
to excellencior 2 sua obedie
quia quia dispensatio papa
pape obedit maior mili
est quia sua continencia qui
tio ad primum subiale quod re
spicit subiale caritatem 2 obe
dienciam licet de eo minima
aureola virginitatis que p
ue reputatione est effectus
primi subialis unde fructus q
ecc point vitare desordine
mt regia 2 vitare multa
quinti mali 2 pacem refor
mare 2 talia multa pnt esse
solus causa quia dispensa
tionis ne obstat q auctis
ecclie xxv inductu non est
digna ponderatio continen
tie quia glo illa ponderatio
de qua loquitur scriptura sic opes
mundi et sapie secular 2 conti
nentem animi mt ita xo
dispensata mspuali sed 2 sim
tquin ex potestate auctis non e
tonis dicitur solutione sed ex m
telligeretur q q multo actus est
maior tuto mili quia observ
atione continente plus est in
tellectu quia ex sustinendo ma
tenuit manus est mitius vin
2 aureola mitius est maior
quia aureola virginis sitiat
aut descisione ystrionis video
multorum doctorum dicta vari
ari 2 ideo plurium dicta adduxi
pt tam quibus sequi in quis
suam tonem sine alterius pni
dicio sed ubi intellectu excellen
cior sufficiat mihi tamen
videt propter caritatem 2 pacis
conservationem 2 mitorum pri
lorum 2 damnorum deuitatem
q potius declinare ex parte

dua quia ne id possim quia
dicit bende q pro caritate d
structuta est cōtra caritate non
de militare quia si possit esse
prelatus in tali casu non
2utilitat subvenire non vi
deron quod obligaro fratre de
fita aliqui cōtra caritate mi
litare Cum tag iste raro
contingere solet ideo non val
dest istorum argumentum p
ut contra facientibus mis
tendit et dta sunt sine p
iudicio sanio sapient Et
patent omia argutia pro et
cōtra inducta pro utraq; pte

vera dubia vi xxx xxi 2
xxij que omia de obe
dientia tractant ad
clarierē cognitionē de ista vi
tute sit obedientia ut sere
possimus de ipsius excellencia
inter alias virtutes 2 propue
inter tria nota cenialia reli
giosorū 2 de ipsis que circum
stant ipsam 2 de ipsis q quet
religiosi allure sunt adamo
rem ipsius Nonne hec ostio
vtrū obedientia int alias
virtutes morales 2 int ea
vota cenialia religiosorū sit
principalissima Et arguit
q non Nam obedientia est lau
dem opere q de caritate pro
cedit dicit enim ipse ult
mo. obedio non finis me
tu sed caritas sed secundo si
non timore pene sit amore
iustie i2 vi2 q caritas potio
est quam obedio Item pti d
humilitate iustitia q primerit
obedie quia hec indua ma
le fit int nos et alias aliquis

sit operide sit et obediam sit ad
malum sit sed scandalo obedie
se ostat pro hiddo in ordo ad
adam monachum 2 pro malo
indistrete proprio ex quo desci
ceranis obedit Item quo ad
2am primam questionem ad quam
oppo dedit consilium de paupte
int 2 ix Sed vis p sto ostet
si de obedia non legit 2 dedis
se consilium 2 voto paupta
potiorem sit obedia Item dispen
sato sepius fit de obedia quia
devoto continent aut paupta
tis sed quanto magis sit voto
tanto imo cū aliquo devoto
continere aut paupta dis
pensat ideo vi q illa duo sint
potiora in operam aut q d2
sit pv melior sit obedia q
quia victime sed offerre
victimas pertinet ad integritatem
religionis quia virtus dazin
maxia i2 obedia Sit b pau
ad pteligio iij sed sear co
mendat 2 obedientia dicens
facto obedientis pro usq; admo
tem 2 non emendaret ipsum si
stret ipsam obedientia virtu
tis esse maximam i2 ti Pro
ipso ostio de scripsione notandum
q obedia originē tg ipsius
dei 2 in redempcio 2 bu
ficio cottidiane gubernacio
et pusionis Domine tacet
iuxta illud moysi Deut 32
nonne ipse est pt tuus qui
possedit te 2 fecit 2 creavit
te 2 in redempcio in
ta illud ysaye Semo meo
estis quia redemi te 2 apta
ut empti est pro pcio magno
Domine gubernacio 2
pusionis iuxta illud oriu

1. affectu

1. creavit per
ure

omnes inte spectant dnē 2 p.
Mīrū uero ad homines de
uotica obedīa dicit q3 aut
ex diuina institutione aut
ex voluntate subiectione Quo
ad primū respiciens dominus o
papa cui deus d persona pe
tri dixit Tues petro 2 sup
hanc petram edificabo ecclīam
meam Quo ad 2m dicit q3
obedīa mīrabilior 2 dalius
qui se alterius regimīe volun
tarie submiserunt Cui nō
obedīa perfecta est ad deum cui
homo diligens 2 spe certo
gitat qua maxime quibus re
2 loco deo placeat 2 ad quod
ipsum dnus ordinauit 2 fortio
to usu impleē contendit et
tunc ad platos vera obedīa
est cum subditus quod sibi
maxime conueniens est fideliter
2 libenter exequitur nō mani
festans signo verbo nūtu fecto
quod sibi preceptum conueniens sit
nec ex cogitat aut dictat p
ceptum aut opus quod sibi
placuit dicente augustino opti
mus tunus minister est ille qui
tantum ate audire desiderat nō
quod ipse volunt sed tantum uel
le q ipse audiuit ate vero
obediens nūquid preceptum
expectat sed solam voluntē
platisiens feuenter exequitur
pp preceptum exemplo christi qui
cum voluntas 2 complacentia
patris supremū mandatum
fuit vero obediens nūquid
de facto suus judicat cum
uelle nec nolle habeat sed om
nē ordinationē certa esse
deo committit 2 plato vero
obediens non distinguit precep
tum dyistri plati abraham
nō distinguit utrū bonum ut ma
lum fuit occidere filium deo iube
te nec discernit mīs bonum et
malum sed optimum iudicat
esse et medio quod iubetur
nisi manifeste apparet ad dignum
esset mandatum 2o nōdum q
inductia obedientia fuit ex
christi qui non solum deo pre o
bediuit sicut dicens dicens
non mea sed tua voluntas fiat
Sed et homibus sed pretibus
suis subdito dicente exam
gelista luca 2 erat subditus
illis ne pater obediencam patri
vitam 2 omnia sensitiua mata
2 animata se deo 2 eius sub
mittunt ut homo deo se sub
mittat Sol 2 luna obedierunt
iosue de expugnatione eiusdem
terra obedunt moysi cum ab
sebum dathan 2 abyron ma
re obedunt petro cum se calca
bilem fecit moysi cum serpen
tem vertit pharaonis serpentes
magi in egipto bestie aere
mutat aer 2 quando samuel
pluuia due 2 ignis qui deuo
rant centum viros Aues beto
francisco demones apis 2
egritudines sancti homibus
ideo dignum est ut homo deo 2
suo superiori sit subiectus 2o
notandum q acquisita uere obe
dientie sunt cum homo man
datum non p crastinat sed
parat aures auditui manus
opi lingua voti pedes itineri
2 se totum mti collegat ut ma
datum pagat impletum Ideo
bonus obediens dat sunt uelle
2 sunt nolle ut possit dicere cum
dauid patet cor meum deus
patet cor meum Argumentum
uero fle obedie aut obedie

est cum subditi mandata po-
lati de iusticia reputat et contor
moriede murmurat et ma da
to detractat et rebellat et man
dato se implere non possent
debere contristat et diversas vias
euadendi preptio subtile cogi
tat Denique alios deceptis
qui consilius et prelati mandati
tum impediat et retrahant qui
non fecit abraham qui mox
accepto mandato de nocte de
siderans straunt asinum suam
ut mandata adimplet et re
liquit ipsum senes suos de pede mor
ne ipsum de irrisione risus fi
lium sim vsaac impedient
deo laetant filii et semini suo
promeruit benedictione ipsi
laris et multi et multe insu
signia sunt vere obedie sal
tem in adiutis fecundi bidati
Sed tristes faces rugosa et
aucisa et pallida et cinerea
re responsie signa sicut de
dicere Nam dixit deus ad
cayn cur iratus es et cur ce
cidit facies tua qui et Quia
to nondum in libello de conflictu vitiorum
et virtutum pugnare contra se
morte dicit obedientiam et obe
dientia Nam de obedia sicut
Cunctis peyorubus abstinebis de
fectibus fantasiarum et tibi cas
te magis quia illos dicit im
pare Quis tuo possit de temo
aut de iusticia comparari abstra
magis diuo et non proprio cura
de aliquo Sed obedia respon
dit si obtempeniendo et cunctis
imperia quamo nitet sibi
oppo magisterio qui vos audit me audit et qui vos spernit
me spernit Et iterum conti-

non est potestas nisi a deo que a
deo sunt ordinata sunt quia
qui potestati resistit dei ordinationi
resistit ordinatio enim dei qui
impant non est absolutum disci
plinam equum primus enim pas
toribus dicit dominus sicut quia re
ges gentium dominantur eorum et
qui potestatem habent benefici vocantur vos autem non sic
sed qui de vobis vult esse maior
fiat minister vel sicut filius hominis
non venit ministrari sed ministra
re Et tamen scribis ut omnes fi
deles platos forte ipsis dicit
sup cathedram moysi sederunt
scribe et pharisei Etiam dicunt
facite et autem facite nolite vin
et omnibus potestatibus habitibus
pari voto obedienciam et dante
b benedicto Sine deo sed homo
verazius dei mandata quod
cuiqui tradiderit pari profecto
obsequio et tibi tam quia deo
non proprie homo quod si quis
ut pensendo et mediitantes
consilio de pecunia sua obedie
deo magis et qua hominibus
quadere et quod iste dei po
cipit homo et non sit tuus
certe deficit deo tamen
sed acipiendum et cepit propter
deum Quid enim mihi est ampli
aut suos ministros sive homines
sive angelos hominibus dno
tesit sed placitum deo si homines
nisi facile/iudei volunte
de verbo dubius propendo
prius fieri quod et tuum est
qui tibi consulis non aliquo
dum demisi consilia iequi
rent et quia abello cui credita
est dispensatio christiorum dei
porro impetere rerum et
frame presbis volunt indui

cura pari tonet de ferendi

falli

est statuta senorum studio.
sub discutere et ere adsm
gula que d magnd gorgere
de quibusq rone 2 mali
suspicari de omni pretexto ro
tausa latitat ne omnia
liberis obedire nisi id obe
dire contigerit q sepe libu
erit aut q non alio licere
seu copedire monstrauit ad
apta raro id indubitata
aut d delicata sat ymmo
molesta nisi si equid obed
disputare hoc profecto das
tutia cordis non d auditu
aurib audire et bern dus
Concio prima obedie viz
tus mt morales virtus
retinz principatu pz sic
theoma ra mt virtutes
morales tanto dignio virtu
est pocior quanto illud magis
est quod contemnunt ut deo
mergerent Sunt aut tria
genera bonorum quanorum q
pt homo contempnere propter
deum quarum infima sunt
corpora bona media aut
sunt bona corporis s. volup
tates 2 delicie Suprema aut
sunt bona ait mt que p
ipsum si voluntas d quitd
si voluntas ut2 est p quam
alias omnibus bonis utitur.
Ideo pse legendo laudabili
or est obedientie virtus que
pt deum contempnunt propter
voluntem quia alie virtus
morales que infiora bona
contempnunt Vnde greg dt
ultro mors q obedia iure
victimis pro2 quia victi
mas aliena caro p obedi
entia tua voluntas pzia
macta2 Vnde et Grimgr

alia vetuta opa gotiorum
toria sunt aput deum q sup
ut obedia2 volunt dme nd
siquis est martirum sustinet
ad omnia sua paupla erroga
ret nisi id ordinaret adim
plecione dmne volunt quod
rete ad obedientia ptmz nd
toria ee non possent sicud
ne si fieri sine caritate que
sine obedientia ee ro pt d2
eum pasio ij qui dicit se nosse
deum 2 mandata eius non
custodit mendax est Qmat
servat vba eius in hoc cau
dei pfta est 2 hoc ro est quia
aliqcia fatit id nolle 2 idem
nolle Secum obedien 2do
mendacione dicit beatus obe
dientie virtus simulat vita
tari obedie dignum gressus nos
sancte quisq quam pme2
Nam si contra hoc p obedi
entia d membr nos emu
lat quis nesit p obedientia
contumeniam dari quid est q
inferiorum ordinare nonne
ipsa est que pacem donat 2
docet Vnde dicit finem alqs si
tantum acquiescere deo ut sit
voluntas tua subdita intuati
dt pazem 2 ee subdito deo ni
si 2 omni quale creatie pt
deum sine abud tangi pcellen
tiam sine poribus deo consti
tuit Ego plydico subdi pari
bus 2 moribus 2 sinis d infra
pfectis ee vade admove de
cere infiori iuniori tedchato
Ego qua gloe si2 2 3o vera 2
pfta obedia raro d hominibus
est p sptm i religiosis igitur
pz pz Nam dicit sancti bndi
infimonie de conuersione sancti
pauli Quia pauce docuit

magis perfecte obedie forma qui
ita/ sudam abiecerunt voluntate
ut non q ipi sed quod dns vo
luit omni hora requirat di
rentes sine mora impssione cor
apto domine quid me vis fa
cere Verbum breve ꝗ plenum
sed efficax ꝗ dignum omni
acceptione Sic enim decet fi
mo dignum est dne non me
amy ate sed anime tue quere
2 ꝗ voluntatem multum p
fecto hodie pusillanimitas
prisitus exigit ut habeis q
oportet quid vis ut faciat
non ipi quant te dne quid
me vis fare Considerare
nite q ipse xpus 2 vicario
quid sibi precepi velint non
ipi considerant que voluntas
sit preptor desinunt 2 dum
dicant diligentes in quibus
obediant impanti imo mi
bus preptorem sud iporum
obedire nite sit voluntati no
est ecce obedia plena non
in omnibus pati sunt obseq
non p omnia sequi proposuerunt
unum qui non suam sed pa
tris venit facere voluntem
ecce ꝗ perfecta obedia perfecta
non dubium ꝗ magnum miti
existere dicente bto greg
rio in mor Sola virtus o
bedientie est q virtutes ce
teras morti inserit inser
tasq; custodit vnde 2 premio
homo preptum quod servat
accepit cum si se nollet obedi
ens subdere ad eternam bitu
dine sine labore pacemur
ita psumendum victimis p
ponit Vide tanto deum
ricus iusq placat quanto
/ eius ante oculos repssa rebellis

sui superba gladio propiciat
se immolat Ecce nero o obedi
entia magne culpes magne
q pene Quid enim luciferum
primum angelum de celis ad in
fernum tartara detrusit nisi
sua inobedie qua deo subiici no
luit ꝗ plus se volunt Quid p
mum hominem ast punitum q stu
tu immoderate ad culpe stu
tu detraxit nisi quia conti
nuo iubentie creatori deliqui
vehito congdit Quid saul q
david quid salomone 2 eos
multos adiecaty 2 penas
multiplices induxit nisi
o obedia qua coti divina
preepta deo insultans exerc
cerunt Concludit 3a vera
obediens alt in prosperis
alt se tere debz o adiosis
ꝗ qer concludit q p bitm q
q alt inor qui sic dicit
non inquiunt prosperia tempo
nidi non inquiunt ubi
adiosa Sunt sapie est
q in obedia alio si de suo
aliquid tempat nullatenus alique
ant si desino aliquid non
habeat nemo ~~non habe~~
beat nam ro tempo mundi
successi propi ro longi su
prior imperatis qui ad p
cipienda q obedit obedire
sibi virtutem exercuit si
ad q est exercio desiderio
intelat magis ens se sub
obedia dirigit qui ad propi
enda temporalem vite prosperia
libidini pprie ambiciones
sunt rarissi ro mundi deser
tus propter cum pbra ad
pasti 2 contumelie inbe
nisi tor exsemetipso ad
appetat obedie sibi intro

minuit quia ad qer que
mq; ac vita despecta sui
mnty voluntatis consen
dit ad decrementu quippe
obedientia ducit ad me
ton ad suscipienda plura
tpuq; seculi nequaq; oppte
dugia sua et vota tod
tant. dz go 2 obedientia
m aduersis go suo aliquid
omo non tpre qlis 2 d ad
uersis tanta sit glosior
quanto dmo sedmd eram
godesiderio uigr. 2 d pros
peris tanto sit melior. qnto
aptiu ppaguam quia di
uitus propri gloria studiu
2 merite separat. et por
b qd obedien dnozu sterni
exempla vrs moysi 2 pau
li quozu vnu d ppr sis
inclinis moyses. adura
tuq; pplo israelitici vocatq;
se gerisunt tranc utrq;
gloria oppauit cu dire
bat obsero dne non sui
eloquens ad heri 2 mdi
ysteriis sequo reprisi
ac loqui ad seruu tuu
tardior 2 impedicior
lingue sid et se pa pot
to aliu deposcit dicens
mitte que missuru es
tue itaq; sancti moyses
mysteriis non habuit ali
quid de suo paulq vero d
uitus admonitu ut spiro
solimia ascendent ut in
ipsa ad galatas aut 2 cu
m uenire ppta agabus
sibi cinta adiuncta d mine
rent aperet paulq primo
respondit ego non solu alli
gari sed mori pati suu
p dno dlzetur neq; n. pro

siore facta uam meu qm
me paulq itaq; d adiuncis qa
buit aliquid de suo quod sit vo
luntariu ad penas sedent
et concludit qd qd in
obedientie palma appetende
mtum ppris tpuq; seculi
q sola missione adiuncis aut
godeuotione multeniq; vid
bo. ver triplice gradu obe
dientie distinguit 2 pmittit
quanto quis obedien utute
perfectu tanto ei deus gora
dior 2 omnis creatura ad
obedendu deo sedmata
subiectior 2 obsequiosior in
fimq itaq; obedientie gradu
ff qotmore supplicij obedi
re stud illi qui bn obedunt
superiorib suis in tpib q
propue inferiorib ad alia
uero tpdi sunt 2 negligens
mst d quantu ad qmis con
sueudo regit ad pudor tpi
manus impellit ad timor
tpis corpal castigacoib
Sufficit tpib qui emfimor
sunt q mole pcti p obe
dientia no mtur cat 2 or
ff uide periculosu in profess
obedientia regulare qua
penusqua disturiat an tene
qrs face q uiben forte d
obedire laqueu aliqu mi
dit sicut qui nimis appm
quant propiu subito dn
non caute circuspicit d pre
ceps labitur Cum deo aut
disputare stultu ff quasi
uelle conuincere eum ut
non debeat qr iudicare
se mole quod nza opid
non vult pmittat tpe
sua estiatio ff iugula d fal
libid non nza angulosa

opinio quia conscia mala
appellamur solus iudex nihil
facit angulis sed ipse dicere
opposita sibi differre sine notis
Ceo videat sine alio estimet
in professione nisi exceptis
iam exceptis ut nolim
adhuc obediam teneri qui
non admittor unus proprio
p obedias hec p dico Nihil hau
obiens tam studiose dis facit
quod iube sunt ceo ostat
plato sed plene illud nelle
quia si proprie p obedias ut
iubeo p obedias tpor ut illud
Sed obedie gratis esse primi
porui tuta tore supplicio
adiuncta voluntarie obe
dire iste non disputat quo
teneat id non teneat obe
dire quia sit teneat si non
confidit plus ce nitorum dio
mo malia non sit qd iube
Cum si mala intentione
plato. dicit quia iube quodlibet
quia timet obediens et mitte
obedie et parce consequi
sic obedienti magis noxi
bona intendo plati proprie
et proprii utilitatis Sed quibus
iudicia emi prendis ita lo
no obedienti magis adpro
ferium parent indistrict
predari premiis proprii fil
iniato filiter non contra
dicunt iudicii quibus dicta
pauper plerique maxime ac
genti nuptiarum iactant
non dignare proprie ca
rent si iocundare pacem
to tale acquisito Sed iu
dus obedie si de caritate no
solu voluntarie si et ceo
gaudio obedire non sum
ad facilia si et ad difficilia
et ad usque admittere admi
stat vpi pudeat dei seruos
tale duo sic pigre obedire
regno celesti sicut consulti
dimus quibusdam ceo secularis
uni principio et nobilium seru
pro merita et punissima nil
rede tot labores et bell et
pericula tot penurias tot
opprobria et verbera patient
sustineat tot itinera longa
et negotiorum diuersi principe
subeunt ne prestinent ne
segunt exequi mandatorum
difficultates viaeum ne per
pericula pendiu ne pactu
p labore punitur si merci
de primo interuy spe uny
plant mipatri et gigan
preter seruus qd ad tale ne
gotia sint dicti Vide qui
sedule sunt ceu duos ceruu
patientes messa eis huiure
pnt et ceu non tuo dbo nus
nomis audient quia nutri
oculos adiuerunt stare et
proprios oculos et. unde nus
cultiunt quid eis placeant et
quid velint agat obedientia
obedium abnatia non tantu
quire de terra sua et pegrinu
esse malia si et primo sunt
sunt volunt vindicare hac p
ptiete apto et alij sto quo
suerunt se simulu laboribus
pacit quibus penuriis pro
seruorum et mortis p x po
de qar domino specialiter et
si quis uelit pq me vemere
abnegat seruiciu et de
meritum et abnegat pq qu
nur ce recusat et toto se al
terius arbitrio subit preque
opinu stuit et quis iubet
facere voluntate sua sed

pri ig2 parde q dubig homo mutatibq
sed deo dat solati et sua sapiencia et
via sola vnda dam 2 cuia mici me
rimisset in medicat si et ppa volu te

pris Vnde vera obedienia
est prie volunt subrecta
arbitrio superior ad licita
2 honesta Vnde vacat obe
dienti ꝗ tre perma qua
deus ind dmete 2 visibiliter re
git 2 gubernat cata ꝗ pme
dia Vnd superea influunt
inferiorib celestia terrestria
angli superiores inferiorib
2a ro est ro non omnibus
donatu ꝗ cte doctrid dei
ne ignari irent vna dei
nate est eos venire ad vnd
celestem q pedit ut secundu
ducatu doctrine doctoris nos
ste ceros dat manu dux
tori ne cadat id d pmgat
id cere 2a ro ut homo
qm sub esse volunt deo per
tando 2 ita superbendo gra
ciam dei poidy satisfacit
pr deo faciendo se homo
peopt deum 2 ita pequali
tate mutuum gratiam dei
recuperet quad amisit qm
to amp maior fuit humi
lacio 2 pmior tanto ple
nior dent gre dcupa
2 gtie remuneratio magni
tudo humilitatis attendi 2
in difficultate dmte opis
putas insimplicite d tu
tomis pmptitudo d alacri
te exercito Conv 2a
pq parui q obedia sacrifi
mag ꝗ mutorum quad o
pq mag d se q pria vo
luntate sine obedientia fitum
pq quia illud opq mse quod
pnd q nobilioni radice p
tedit sed q vrute late 2
q d vrute humilitatis qua
ro se subicit deo 2 superiori
Vnde deq non tri pensat

quantu ꝗ q quado quid
offert quia sdm quenda
nomie iogsed de santus a deq
non ꝗ nam i numerator nomin
sed adverbiu pnt habetur
d glo deseq colla r opq
aut aliud nise manq nd
q tanta radice pcedit q
q pria voluntate nd acti
dente mandato dei aliqno
stie bom 2 mali abstinuisset
ut multu ucro meruisse
si q obedia abstinuisset nd
malignu spus pli consue
ut tentare homies d pre bone
sept obedie quad aliqd qui
bus ut q putat quib nise
ꝗ qd q difficilu abstinz
a vetidis qua non pequint
Vnd mtr2 inv etidiu ꝗ cupi
mus ꝗ negatu quod 2 d
mere vide2 b pauli ad ro
manq 1mo occasione accep
ta pcepti pmandati apri
tu ꝗ d me occid cons yempe
rencia vnde d religiosis
mtri pnt pcepta mtri
pegulata ideo ut p obedia
fidei mutuum crescat 2 fra
tres pcid voluntate vesica
rent Nam 2 ideo sed q
ult mos dei pmus pri
bus mandatis deseruat de
abstinendo ab esu ligni stie
bom 2 mali ut p obedien
tie mitio dei occasio capie
ret eos remuneando 2 gra
cia sua eis conferendo 2
ideo dicit b tqo d pno qui
beto 6 q. ij quod maior
mdti ꝗ adq opq qd pcedit
q mandato plati quad id
q pto fundato q vri pcet
q maior fidato s. quod tu
obedie 2 latrie opus amp qd

quis addictus alicuius fit
facit procedit ex sua simpli
ci voluntate propria in meus
sibi libertatem voluntat
quod si nollet fuge posset pri
mus autem prendit 2 ex pro
2 voluntate tamquam si qs
arbori cum fructu daret
plus daret quam ille qui solum
fructum daret Rectora ar
boris volunt fructy vero
ex ipso ex voluntate gratia
Et ideo ex ipso magis
dignum nisi aut omittendo
ipsi 2 quis minus dignum a
se ex obedientia preferunt
amplectendum est ymo ex
tunc fit condicio qualitatis
ytorum ipsum quia minus dig
num offert 2 ex preferto ma
gis dignum 2 magis dignum
offert minus dignum non en
vult deus holocausta 2 victi
mas ex parte voluntate obla
tas sicut obedias vori eius
ut dicit samuel ad saulem
Et ex Ideo dicit bnd bta
ult mors q. hi nullus
actus p obedientia fit fi
ciendo opus tanty bonum pri
obedientia separatim inter
mittendo non en tad dz
respicere ad opus dignitez
sed ad obedientie virtute
que refert virtutem non
excellentia est Concla
V Subditus non tenet
obedire plato proprium opus
d quod ad quod sequitur sui
ipsum ad alterius mutilat
ad ostensio pr quia plati
aucs non se extendit ad
ipsum opus ad quod consecu
dumpto aut acorpe quia
fit solum deus ascendant qui
anima eis infudit ymo
ex concedit proprietati non
est obediendum 2 ei non plu
pare d pne ex excepto
nisi dn sentiret acutio
dinum consilium ad tamen
de facili non apparet nec
de facili credi dz nisi consi
tent cuiusmodi doctri
ment ad nisi legum
tales excusatos qui se a ads
aut mutilassent aut ac
cidissent Et ideo sententia
est de peripiorib lz legum
d mit primo de aliquib
qui subdit talia preceptum
sit d tam in se perpetrare
aut bestias admittas sit
leones adducere si ubi credend
est dinum affuisse consilium
quod 2 rei probant eventy
quia est sine lesione euase
runt ut de manus sup
aquas sicut pedibus am
bulante 25 de alius angi
cid excusat virgines qd
ob amorem restituit ut
euadent suos p raptores
se ad aquas 2 flumina pri
pitauerunt quia dicit eis
dinum consilium quisse ne
unquam aliam ex p fuci
ordo aut ple septo de
sampsone ut primo lo de
iniuitate dei Tam igitu
le sanctorum subquibus im
litant religiosi d nullo
extendunt preceptum sua
aut statuta ad illud sicut
preceptum sed solum ad iustitia
et honestatem ad cultum dinum
ad mundi contemptum dinum
amorem incorrupta ut dis
gulus ad illud sicut basilius

augustinus bnd

Augo' bndicti p singula tm
currendo Conclu° sexta et
ultima est inter tria vota re
ligiosorum obedientia tertia
principatum p2 gdu° p sanctu
tho tplici rone p'mo q p vo
tum obedientie magis Ind
deo offert2 st p'ram volunte
que est potior qua cor9 qd
offertur p ptmencia 2 extio
res res que offerunt2 p voluntaria paupertatem Unde
illud quod fit p obedientia
magis est deo acceptum qua
illud qd fit p ppria volun
tatem sdm quod ieronimus
dicit ad rusticum monachum
ad illud tendit oro ut doceas
te non tuo arbitrio dimittere
diu 2 pg pauca non facias
qd vis qmedas qd uberis
habeas qntu arreperis vesci
ar quod da2 vn 2 senum
non reddit deo acceptum cu
ppria voluntate sdm illud
ysaye lviii Ecce in die ieiu
nii vestri inuenitis voluntates
vestras 2o quia votum obedie
tie metipsum subsecat alia vota si non
cum alia gdt3 Nam 2 religi
osus si teneat2 eo voto simul
re 2 paupertate tam etia
sub obedientia cadunt adeo
ptinent multa alia pter con
tinencia 2 paupertate 3o q
votum obedientie ppe se potest
adactum ppios ppinquios finem
religionis quanto aut adq
ppinquius est finem tanto me
lius est Et hm est q votum
obedienie sit religionis centrum
Si enim aliquis absq voto
obedientie voluntaria pau
pertatem 2 continencia eo vo
to teneret non ppter hoc ptinet

ad statum religionis q pfert2 ut
ex vegimitati voto ob
seruate dicente b. augo di
de vegimite nec qntu puto
ausu fuit vegimitate pfite
mori sed non credendum 2
quod obedientia tanto lau
dibus recomendata nd sit
pt reprni obedia p'ma nat
scud ff. ille qui cogit2 multu
2 libent' esset liber si posset nd
audet ut asinus 2 bos 2 seru
malunt 2a est cupiditas
sic tu quis obedit p mercede
frena nd p qmodo corpor
ut consolacone exterior ut
tamen accipiat 2 mercenarius
Sunto aut obedia plus est
de temporali solacio tanto
minus tiz de merito coram deo
3a est obedia caritatis qui
eo caritate dei 2 propter deum
2 ppter diuina remuneracone
quis obedit large supto more
caritatis quo tam timor pe
ne qua desiderium primum q
affectus amoris dei oclude
quorum prim est meriencium
2m profitencium 2 3m profitentium
merces per obedie sit eo ne
cessitate est enasio pene pra
lis quatenus mercede sino
obedit Merces 21 est spes a
dipiscendi quod desiderat ob
diendo obtinere ut multum nd
solacium tpale Sola go obe
dientia ex caritate facta 2 vo
luntaria digna est remune
rone dealiis aut in pnti fit
recomendatio 2 dicet2 eis
recepisti bona in vita tua
Ad prim r2 dm q obedienia
remuneracone digna dicu
dit primo presupponit caritate
vn eo caritis remunera2 2 ideo

non est absq; caritate Et
caritas est virtus theologica non
moralis quia aut ad de virtu
bus moralibus Ad 2m dicim deus
licia 2 humilitas dicim q iste
virtutes st quad ma obedie
q2 iustice exercitio fit p obedie
cia & vere obediens 2 semp
humilis quia subdit si ei cui
dz se iure subiect Unde ea
2 semp ea commita 2 cui sta
dato obedire no tz obedire vm
& p vera 2 discretam obediaz
quetz virtus nunq fit malus
2 si malu aliq fit no fiut
obediens Ad 3m dicim q
obedia melior in consilio
de regula vi qui eim obedit
sequit altiu voluntate Et
ideo magis pertinz ad perfectione
quam voto paupitatis quia
sicut iero dicit sicut sup int
illud quod pertinz ad perfectio
perfectionis est addit petro cui
dixit 2 secuti sumus te Ad
4m dicim q d voto obedie cu
iusdem dispensa2 ut illi tenea2
obedie et papa No eim
pt a sua propria obedientia
eximie pt eum eximie dim
fior plati subiectione quod
non est in voto obedientie
dispensare

Circa quione 2 dubium
xxiiij & xxiiiij sunt
duas agitur de stabili
tate perfectionis q stabilitas
aliqui cui scandalo rupi2 ut
patuit d allegatione dubij
xxiiij Unde mit de scandala
aliqua sunt videnda cui
ipsum nedum in secularibus vm
et in spiritualibus loci Et re vi
dea2 Et quitur utrum scan
dalum sit meritum trahatur

2 semp sit peccatum 2 vr q ne
Nam peccatum no uet de veritate cu
de peccatum sit voluntarium sicut xviij
d2 unde est ut vemat scandala
r2 ri sit omne peccatum ex duab
suggestione no ex pietate affectus
dit eim dicit pet° Scandalum
mi es mit vi ubi dit pec° q ex
ror apti de pietate affectu ven
ens ostentum vr2 ee duab r2
no ee scandalum p petrum Sed no
aut est q scandalum est detrim
ut fitum mmi rectum cui dr2 atte
tudine deficit vr2 q sit peccatum
Pro istu dubio de fosioe No
tandum tz q secum sero m grece
scandalon id tz offensio udrum
ma ut impactio pedis Conti
git eim aliqui q aliquis de eo
pom2 aliqui d via rectitudinis
impingens dispo2 ad ruina 2
tad abcedie scandalum Et sit
impressu vie spiritual quemadmodum
aliqui disponi ad ruina spiritual
lem p dictu ut fitum alterius
meritum sit aliquis sua anima
mione ut inductione aut eo
emplo alterius trahit ad peccatum
2 et pure dici2 scandalum nt
aut disponit secum propriam
rione ad ruina spiritualem insi
q tz aliquem defectu restituendi
ms quia illud qd est p se fitum
p se rectum magis minuit quo
minem rom casus quam ad ru
ina inducat Et ideo quod
inter describ2 scandalum q
est rom dicit ut fitum mmi
rectum p bens occasion ruine
fo nondum q duab tz scandalum
q da actum q da passum
actum d eo q scandalisat das
occasione ruine sic potest dici
b paulo ad romanos 14 de qui
qui tpe primitie ecclie de fide

fi. ad sca
dalum tz ex
pietate affectu

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

libus utebam² publice cor m
firmis cibis in lege prohibit
et immolatis et hoc on in
firmi in fide scandalizabā²
putans et edent ea d vene
ratione idoli. Aliud ex m rot
tidiamus panes in collaribus
primi ad pasionis non poterat
tamen abstinere ut d cib
et potibus sicut et alius adui
tam temporalia spectantibus
sed nullum in morte filii con
solebat sed pati mori ne
alle minor videns luxuriam
ute alicui scandalisare. Im
mis rigorose et ipse vivet
Aliud est scandalum passim
vel deo qui scandalizat. Tu
es dicit petrus exemplo al
terius. Nondum quomodo
dictum est petro per ea tan
ta petendi alteri modo ipse
aliorum et actus ipse quod
qui aequus suo malo sed ad
verbum intendit aliud ad
petendum inducere ad si ipse
hoc non intendit ipsum sed
est tale quod de sua ratione est
ut sit inductum ad petendi
dum puta si aequus publice
facit petrum ad id quod est sibi
peti ut si quis coram aliquo detrahit
detrahendum et ille talis ipse
dat occasionem ruine hoc ipse
est scandalum actum et actus
aut dicit dictum ad facto
dare occasionem ruine ad pot
interdum operant aliquis
ruit ruina spiritualis preter
hoc quod aliquis deducit
ad petendum si sit male dispo
situs et proprio adrumanu
puta sed aequus duci bois
aliorum et tunc tad qui facit

hoc opus non dat ipse occa
sionem ruine quia est de se
sed alius sunt occasiones ru
ne sic dicit vitat x. petri
rusel sumpserunt occasionem
ruine sed dixerunt apti ad
opus nesciunt et qui pasci
mundo hoc cibo scandalizati
sunt. Int xv. Con. prima
scandalum passim non petra
dere in veris pasci pa quia
scandalum passim importat
finem primum in abono deo
qui scandalum patit. nullus
quomodo qui firmum omnibus
mittet pro ad soli deo deve
rent tunc mutabit bom
tas qui si deficant suis pla
tis non mittent eis id est
sed illi mittent. Secundum illud
Cor. et mutatores mei es
tote sic ego xpi. Vid quia
cuiq; videant alios de ed id
te se et sed dicit ad facit ipsi
asin tra ne non recedunt
illud pis pax multa diligen
tibus lege tua et non est illi scan
dalum. Cum ipsum
in dno sic mons syon non co
movebit metitur qui habi
tat de illum ut obstat quod
int 16 Scandalum id est si
xpi finsti scandalizatus sed
petro stand intebat impedie
passione et dicit scandalum ca
pit pro quolibet impedimento
largo modo et dicit et petrus
quia inter est pomus inter
impedimentum passio. Et si di
cetur de veris pasci prius petro
venalia repeti secundum illud
Sed dixerunt quia petrus
non habebat in pecunia deduci
mus si scandalum quia si vem
ale petrum ut prebit de seipsis

Nam licet pfti vni co mfiz
mutate rationis meaduit mtdu
Tqua pcta venalia nō
aut ex aliorū dicto id factus
standalisum? ß vera stadali ro
ne ß pt cē d eis qd ayymij°
ad standalū sdm d. pōte mei
aut pone moti sup pedes Et
dicit sanctus tho in scripto ei
dist xxxviij ar. 3 q. alio
pt dcōdē co fcto id dcto alicui
alicui subori? qupie moto
ut ß tristē aut ne a dcq tlq'
2 stadalū passum pt esse
tuū ß pfctorū ßm statū ne
ß q? principaliorū mor est
ut dicit p. ex ctgio d. sdcto
qd dr? q. pfctor? nd ß stadalū
passū Ex pisto se? Cor. q.
stadalū passū tnd ß mp
fctorū 2 pusillorū qd d famulū
2 pueorū qz de facili cadunt
ro nō tlcant gressos suos
firmatos 2 stabilitos vnd'
int xviij dr xpo de illo qui
stadalisauit illos pusillos
qm ēdut d me ex pedē eis
ne suspendat? mola asinaria
in collo eius Et ad rōnes
se dicit standalisantib⁹
q. q stad corū id sit infirma
pollut? vnd solid mp fctor stadalisat
Concto 2a standalū actuū
mgis est pctum mōale illo
mo cadit in vnis pfctis am?
qz stadalū actuū est dcm id
fctum q. quitū e dese aptū ß
altri ē causa ruine 2 tlor
solid est illud quod d ordina
te fit ad pfectos aut pmet
id solid quod est ordinatū
sdm retand regulā ro
ßm illud 1 cor xiiij ora
tlonestē 2 sdm ordinē fiat
d nōb Et propue hac rau.

tlid ad tlibent mtgns d qu
bus nō solid ipse offendent
ß et alius offensiōr parent
Et si quid d corū dictū id
fctis ab hac modē actione de
ficit tlo puent ex co q. in
firmitate tlitana ß quod
aptione deficit id tam
in tm deficit ne multū
a rōnis ex ne recedat? sed
modicū 2 lauter qd id ß
tam magnū 2 ex tlor vna?
pt alicui standali occasio o
ruri vnd Elegr? lucr ij de
ꝛpo Ecce pecto est tlor in
cruma 2 d ipsū ioēz intre
ipsū Et mt xv Scis quia
pharisei audito tlo id stadali
sati sūt nō q. xr adq stadali
sassi ß qz ex verb? fctis quā
verb 2 sris mali suspicant
occasione standali Et si
obr? de petro gala ij q. sup
fcto rogebat gentes iudai
zare 2 ex eos stadalisabat dm
q. pe sdm augū d rei vita
te reprehensibil fuit d illo
facto qua d dyfite 2 d caute
agebat Et id sdm tlor nō
ß d ipso dicē q. vera? patauit
licet bono zelo tlor fecerit ß
non solid sciand ß quod scrip
ta ocusat eū tlt alias iudi
ces ceta pānd dist lr quadri
Et id sequit? cōe q. stadalū ac
tuū est solū mp fctorū 2 ex
passum qua de facili stadda
lisant 2 stadalisat? Et si dicit?
si pusilli stadalisat? ex bono
fcto alterius pfto tuc seq?
q. ille p fcto eū stadalisat
et sequit? vnd aliquis stadalisat?
vel aliquis stadalisat ap passum
ad actum ß? q. lz stadalū
passū ß ab aliquo actū tū?

non tam semper ab aequo sed
dato actio actuno altrio sed
cuiusdam qui scandalisat quia se
ipsum scandalisat et cetera alios
quia multiplicatio occasione ruine
dare potest alteri quoque mo
persuadendo vel ad puoran
do admiratione primo diuisas
per secundos vnde cum quis filius
potest scandalizare aliud cum suo
et non solum per filius quia deo vni
cuique iuxta datur de proprio suo
ut ecclesiastes xvij et ideo quidem te
ad hoc ut edificet proximum suum
cum suo et exemplo sed quia cum
eorum dicit non sint destructi per
fectionis multi ad petendum
puoranus quia non solum exempla
maiorum sed etiam aequalium et
minorum nata sunt mouere quo
modo ad petendum Ut si obiciat
ysa viij quod xpus dicit petrus
scandali et lapidis offensionis
quod ipse dedisset aliis scan
dalum potest quidem videri esse petrus
occasionem scandali cum xpo non
quia xpus dedit ita quia quia ly o
pro si in petrum imputatur
secundum i quia eo sito vel secu
tum est scandalum Cono
et ubicunque est scandalum ibi
mediat de est petrus per primo
de scandalo paulo non id est
est petrus de eo qui scandalisat
ipsum de illo ruit ruina sui
ad quem est petrus potest tamen
scandalum passim esse sed petro
eo eius sito aliquis scandalisat
sicut vel aequalis scandalisat
de aequo quia quis vel aut superior
quis virtute alterius sumit
occasionem de iudice ut pharisei
de opibus vel de talibus non
est unus petrus sed plura quia
iudicia et scandalum vel iniqua

duo petrus confitetur dicit sit
et scandalum actum sit et petrus
de eo qui scandalisat quia nec
ipsum opus quod fecit sed petrus ad
est si habeat spem petri di
mittendum propter caritem
proximi de qua vinculum sonari
dicitur puidere et qui non di
mittit coniugalem agit
potest tam scandalum actum esse
sine peccato alterius qui scandali
zet quia si quis immediate coram
peccato facit opus quod posset duce
mandatum tunc ille scan
dalisat et tam per filius eo quod
non scandalizat Hieronymus de
parum distat inuicem scandali
zare et scandalizari per mutuo
gitur adeo peccato non adgiti
tatem reatus quia dicit in
xxxvj in glo longe gimo per
catum est dare petri ram quin
peccare vide aliud peccatum sed
dato actum gravius est quia
passium ut quod sed intercede
quis aliud scandalizat aliquo
paulo gravius actio ut quod
quis per intercessionem eximio
ro sito exercitus tamen loci a
tempus aut persone adeo scandali
zat ut in ore petri ad gala
tas quia fuit simul paulus et
amicus subtraxit se agentibus
ut vitaret scandalum ut ecce
ita quia exortor gentiles ad fidem
nouit quasi scandalizantes et
inducebat ad obseruacia legis
iudaici statuto Colligere est
scandalum contenere sitio
est speciale peccatum per eo intercede
finis aliquis secundum specie ut si
quis dat vanam gloriam in ibi
opus dicit formam mutatio propter
malum intercessionem et finem non
propter malum quia mise bonas et ideo

+ decima

sic fuerit 2 homicidium est
speciale peccatum ratione specialis
finis 2 nocumenti quod ostendit
sic in scandalo quo quis in
tendit trahere aliud ad peccatum
est speciale peccatum Et hic pe
catum directe contrariatur
in qua intendit spiritualiter no
cumenti in proximo Si quis
autem per actum propter intentionem
scandalisat proximum faciens
opus desematis non tamen
intendens scandalisare aliud
sed sua voluptate sorte pfi
tere 2 alter ex illo scandali
sat ubi non est speciale peccatum
quia quod per actum est non
constituit speciem Ex illo de
fero quod peccare de occulto bo
est peccatum quia de publico quia
ex illo multi scandalisantur
2 multa licita sunt in occulto
quae prohibentur in publico licet pro
losiqz sit de occulto peccare
qui in publico quod multi
agnoscit multi corrigit sic
vulnera occulta pietosiora
sunt quo ad curacionem Vn
bernd dicit medicantibus
cura desideras qui ut vul
nus tuum denudare non
erubescas Et ideo dicit est
lepsis ite ostendite vos sacer
dotibus 2 propinquo multum
periculum est cum imperfectis
fratribus iudicet 2 facere se
non destrictum 2 maturum ex
habere quia valde facilis est
scandalisari Secundo quia
scandalum aliud trahere in
peccatum mortale aliud in peccatum
venale per 1 Sic dicit est
duplex scilicet scandalum vel actum
2 passum passum tunc scilicet mortale
quod aliquis ex dicto vel facto.

alterius ruit de peccatum mortale
sive dicam vel facto alterius sive
sit bonum sive malum vel dicendum
vel sic si quis videtur deficere
existente superiori cum tenere ob
edire summit ex illius resistentia
et ortasiam resistendi
2 rebellisandi ut ille pugnum
intendit alium induce de tale
rebellione aut quod quis de
bono alterius sunt venienda
odio vel invidie 2 c/ Venale
autem peccatum tunc dicitur scandalum
passivum quod quis ex facto al
terius non ruit sed dispo
ad ruina sic qui de proximo
dispo ad casum ad casum licet
non cadit Vnglo Ro xiiij
scandalum contrione nominat
aut quod quis ruit de peccatum
venale ex facto alterius quod
dicit mendacium verosimile veri
le sed de iudicii bindei decollatio
fribus statuta annona sed
tyro vel mora offerat ne sed
dalisetur Sed scandalum actum
per actum duo vno modo for
mat quod est speciale peccatum ex
hoc quod intendit aliquem ducere
in peccatum mortale vel ex alle no
peccaret ad iste peccatum mor
talis ex intencione rezsta
aut intendet aliquem induce
ad venale peccatum peccat venia
quidem ad rone scandali primo
si mezo intendet inducere ali
quem ad actum peccati mortali ad
peccaret mortalis quod hoc accidit
scandalo aliquo mar quia ita
stancia peccati quia non intendit
nocumentum proximi tunc id est
iudicium de scandalo 2 actum quo
quis scandalisat et quia est
venale quia mortale nisi fuerit
et venale 2 intendit aliquid.

silentio merito tuo eum scandalizo
actum et primo est petendo mo
tale ex aequibus circumstantiis
retentis ex quibus estimari
probari possit quinam aspi
cientes pertarent moveri. Sed eo
scandalizo actum est si sit qui de
pactis pro ce quin petendo ve
male puta cum aliquis indar
tio petit venaal quinetur id
actum quin sum se nolit petendo
tyz tam aequum spend mali ea
aequa lenis modificari ex m
qui si monile balaam dedit
consilium balaach regi filios
israel sic ut mitterent mulieres
et puellas ducere eorum ad pro
cla filiorum israel et ex hoc ad
citabant ad fornicandum et
idolatriam Cum memini poss
d apostolo et ubi dicit habeo
adversum te quia tenes
doctrinam balaam
qui docebat balach mittere
scandalum coram filiis israel edere
et fornicari et ecce quisquis mi
hi omnis ille qui mittit secundum
actum ex mutuo et pse et ad
scandalizans quod scandalum
commiserunt motam. Alium
exam demum subiecta Siquis
abbas ut pot permittere fres
re ad tabernas vel cent cho
rec aut ad labore primere
ad mulieribus aut puellis
lassius vin vestim estiare et
fres ce iuned et alii qui mu
ti carnaliter possent mereide
d gruptias carnis et aut si
dare licenam mendicandi mu
lieres ad conventum fratrum et con
vivandi aut edendi et bibendi
cum eis aut intrare domum
ria in talibus et similibus qui qui
ex hoc oriri mali licet non
est dum mente superior qui adq
vicum tam plur debuit hoc
punderi fuitq vid ord qui scan
dala vocant actum qz et eis im
puta. Dic si qui mus quidem
et historias et honestas pfectis
ord sumoribus ex quibus coepe
inflammare et scandalum ar
dut si quis modiste reprendo
mnis fros eos admonuerit quicq
inflectet aut ad rebellion et
contemptum et odium ormo tlia
cent scandala actum et mitta
et infinita ex quo posset formad
q aplinibus modicum aut mag
cuam et raro fit de hiis co
fessio et satisfactio cum tam qm
sup mutalia petia nemini ex
implicat libi qui de aemulo
mori mudor abbis qui secum
adunent ad hemo ad mo
nachum et ceteros sumores
fres dit ad eos omes d scan
dalo monisse eo q relinquat
alios fres qui ceum doctrina
et exemplo potuissent d re
gularibus observantiis pro
fecisse sic stimo egredi de uno
mono ad alium monum salte
ordinatum et causa maior p
fres salton si pot salutem
in priori mono et non tragi
adviciam ex vicinite rogabitur
cum qui sine scandalo fit pro
pt p qbz sancta bridi in li
bello de prep et dispen qz et hoc
scandalum tuc gimtur qz qs
egredi de mono ad alium et
causa maior pfectus et aliqui
videntes sibi summum causa
instabilitat et se transferendi
admonum mag ordinata
aut qui puta ex causa len
tat hoc fecisse aut ex illo
tut et doctrine eis d viris sti.

traxit Ex primis 1a pz quibus
pt contingere scandalum 2 qm
scandalum sit peccatum mortale a veni
ale Mo restat videre an sit scan
dalum ut sit timendum 2 vitandum
2 q opa sint dimittenda propter
scandala 2 que no 2 recta tqor
possunt dubitari an bona spiritu
alia minimittenda sint propter
scandalum sit poenitentia opa mi
sericordie 2 Sed 2o dubitatur
an bona temporalia dimittenda
sint propter scandalum vitandum
q' est si aliud scandalum sequatur
dicto ordinata sint Sit 1a Conclu
sio sexta illa Veritas non est di
mittenda propter scandalum vi
tandum 2 amicitiam ad probandum ve
ma Nondum est qm querit 2
an aequa spiritualia dimitten
da sint propter scandalum vita
dum qo non tq locum de scandalo
actuo qr ut est faciendum circa
scandalo actio qr scandalum actuum
magis sit peto facerent Vnde
ratta causa dz aequus o clima
ri ad parandum Vnde porro dz
animam permittere ad scandalum
f actum facere nec vmq propter
scandalum actum vitandum pt
veritatem dimitti qr qm veri
tatem sec' non scandalisat actum
circa scandalum actum pt dicere
ut ferunt vmq verum Sz qo qz
solum locum de scandalo actuum
passio ad interdum sz sed peto
peccatum qui scandalisat Et ro
ad qm 2 quod sit dimittendum
propter scandalum actum patum non
est aliud qrere quam quid tqo de
beat dimitte ne alq patat
Veritas autem sz 3a secundum sed
sz vite iustitie 2 doctrine Ve
ritas vite consistit o qor q aqd
recte vivat iuste ipso dr aut
vera vita qo tqor q attingit
sua regula 2 mensura sz
diuina lege p cuius conformitate
rectitudinem tqs Veritas aut
iustitie dr secundum quam aequus
rectitudinem legis se o iudiciis q
sunt ad alterum Vitas autem dor
time consistit o quadam manifestatione iuborum de qbus sed
Et id est stamibus pz 9o qr
qo exercendo curitat se plq
quod pertinet in spiritualibus bonis
diligere teneat nemo aequus
patare dz ut pcto aliq utz
quetus aut vitate illinquit
patat veritas enim de qua lo
quum consistit in tqor q qo
in dicto 2 facto suis sedum re
gula dinie legis se conformet
2 si conformet se qo deo o qbus
q ad q gtoz pertinet tqor primus
ad vitatem doctrine sit tqs
uero que ad actoz pertinet sine
ea debeat aequus perseqndage
qd primus ad vitatem uite sine
ea debeat aequus alius ad obs
uandum pmulgare qd primus
ad vitatem iustitie que consistit o
rectitudine iudicii non tq quoq
permittit ad iniquo se dimite le
gi conformiae pt dr vitam
dimitte quia illo remoto ad
veritas remanet pt Sed tur
dicet aequus vitatem dimit
tere id omittit id facit aqd
quo omisso ut fieri veris non
manet qd sine peto ee non
pt 2 go vera Vnde o spiritualibus
bonis dicta prius intermitti q
que sunt de iustitie salutis que
permitti non prius sine peto
mortali Et hic 2o 2nd dmp di
mitti propter scandalum vitandum
2 de talibus 1o 2 qm sicut esse
Si de vitari scandalum sunt

fr ferunt sz nmq pt pt peccatum

utilio sz primitus nasci scandalum quia veritas reliquarum
alia uero sunt spiritualia quae
non sunt de necessitate salutis
2 de isti distinguendis est
quia scandalum quod ex eis
oritur quantum ex malicia procedit
ro sz aliqui volunt impedire
tales spiritualia bona
scandalo concitando 2or
est scandalum pusillorum quae
de doctrina domini scandalizabuntur
quod ex eis contemnendum
dicit ihs mt xv Sinite illos
ceci sunt duces cecorum Cum
uero scandalum procedit ex
firmitate ad ignorantiam vocum
scandalum pusillorum pp qd quia
spiritualia bona sunt occultanda
2 ex metu offendiculum ubi
periculum ad omnem quomodo
redditur rone tales scandalum
cessat Si autem pro redditur ro
tales scandalum iuret ad vitandum
ex malicia ce 2 pp primum spiritualia
non sunt intermittenda
Ro illos sz primo corrigendi non
dicit eligere venialia peccata ut al
ter peccet mortaliter quia cum
suo veniali velit redimere
peccatum alterius mortale quamvis
aliquantulum diminuit pp tales non
plurat rona si certum est fari
audito ad non sz malitia
peccatum non peccatum non potest ce
dere sub electione ex malitia
quantum ad aliquid pp aliquam
circumstantiam non est peccatum
venale qd tam illa circum
stantia sublata est venale ut
d vt iocoso qd est venale
sed abusque utilitate dicit sed autem
ex causa tali peccatum non
est ocosum nz peccatum Unde
bene quoddam frenum istum
consolans fecit diuisse vnum io
cosum 2 addit nec ocosum vnum
sz non ocose plures nec obstat
ro qd non auferit quia peccatum
venale peccatum sz salus tollitur
quia sz non tollitur gratia tam
disponit admittere 2 iudicium in
detrimento salutis et offensa
dei meritum peccatum venale quia
non ita magna sicut peccatum mortale
nullus autem sed offendere dm pa
tiatur ne alius mutuo offendat
ex tali ro infinitum plus dicit diligere
deum quam proximum ex nullo peccato
do benefacit tali ro implicat
contradictionem Corin 2m licet non
debeat plutare docere pp tam
adulterando scandalum actio
docendi tamen non sit sus
pendere Nam prim pp est per
ratum 2m autem non quia verum
dicit quando 2 ubi 2 quod oportet sed
2 oportet non omnes veritatem disci
pulis reuelant sz apud sanctos
reuelandum quemsit prim illud
iocosum 16 adeque multa tales co
nors dicit sz non potest pos
tare mo tamen autem venit ille
spiritus veritatis ille docebit vos
omnem veritatem Nam propter
nullum scandalum est veritas
doctrine relinquenda qd sit quod
veritatis sit prudentia ex con
ria doctrina ad ex tacitumente
aliquorum qui sum exigentiam
temporis 2 personarum prudentiam de
bent Nam dicit xpe mt vii
Nolite sanctum dare canibus
neque margaritas spargatis
ante porcos ne conculcent eam
pedibus suis Corin 2m Circu
ro quinquies est intermittenda pp
scandalum vitandum Nam illa
ordinata ad emendacionem finis
2 ro tantum computanda inter

tanta bona spiritualia mag'n
hoc consequi pt qd' tam non
commerit sibi qui fiat propter
reprehensionem scandalisa^z Et ideo
si correctio mitmittit^z vino ma
nus malis vitat^z 2oc principe
continguit qm aquis principis
id multitudo p mta aut al
ter de cum pena timet^z ne
fiat pirisima 2 dicit augustinus q'
ad mitrime pertinet agendum
est magis monendo quam
imperando sententias exercenda p
o pena paucorum p hoc intel
ligendum est qm ex dissimili
tione plati principis aut
multitudinis magis periculum
ad timet^z quam ex pena vid
si ex o pinitate principis aut
multitudis fides 2 doctrine vi
tas 2 bom mores corrumpa^z
non prorsus est principi ne
multitudo qd' contingit qm per
cantes sunt defendit petrum
auctor aut pirate Vnde ysidorus
dicit hi qui in avicio corre
cionis emendant^z in cor
hoc petrum deluctum qd' cum
timent vendicare quasi sup
stiosa auctoritat^z ne gra
dum honoris ne gratiam accipi
ant quomodo illa autem augu
li de civitate dei dicit officium
ecclesiastice caritatis si correctio mitmit
tit^z ne corrigendus deterior
efficiat^z Concto septima
consilia licet alia deffenda
aut occultanda non tamen
sunt omnia pitmittenda propter
scandalum vitandum p^z qz
dicit ieron dimittendum est
propter scandalum omne qd' pertinet
ad salutem zte mitate sic iuste
doctrine 2 iustie sic hic aut
zte vitate non solum corporalem

illud qd' p dentite salutis
sic et id p quod pertinet proficit
ad salutem secundum illud 1 cor xij
Emitamini carismata meliora
vid sunt alia deffenda sic
opa arme ff scandalum pusillorum
Cum tam impletum quod licitum
est dentite salutis ut q' iam
voto constructi sunt ad dignis
quibus debetur subvenire defec
tibus alicuius ut pritibus m
tpalibus idem spiritualibus do
cendo ignorantes sine qm mor
fiant debita propter ductum
officium in plat sine propter
mitatem indigent^z 2 tunc cas
raro est deinsit sic de aliis q
sunt dentite salutis Et de op
bus mte dim q' deffenda sint
propter scandala pusillorum insi
dias cum mpio cadent sic
pirepto sine sit spiritualia sine
corporalia qz tunc non possent
intermitti salua vitate vite
Jam videndum p an tpalia
deffenda sint propter scandalum
passum vitandum pro quo
Cono viij est illa illuminatio
lia sic dimittenda propter scan
dalum vitandum alia non pro
quo stm q tpalia alia sunt
mea aut nobis ad confundas
pro anis quamvis sic bona
cetue quittit^z plat^z 2 bona
rei publice quittit^z reoribus
2 illud conservando sic 2 depo
sitorum amittet his quibus sit
commissa ex mitate ie non
sunt propter scandalum dimitte
da sicut in alia q sunt de
mitate salutis Temporalia
vero quorum nos dim sumo
dimittenda ea tribuendo s
peres nos eqemo id non re
petendo s apud alios sit propter

standalis quicd' dicimus quia
non Si ord standalis quia hoc
erat propter ignorantiam ad
instruendum alios qd sup
dicit standalis pusillorum
tuc ad totum dimittenda sint
talia exemplo x' qui solvit di
decima - i tributum Judeis
e liber nealios scandalizaret
mt 17 Ultima est standalisat
ex ignorantia ad alios sed
dulio sed amicio sic p aliquid
amicorum vel augmentum dit o
lio de finnoc Jmo o mote do
dio est quia tibi mi alteri no
tear quia ab ore credo pt
2 cu negantis qd petit su
duanda est cum iustia et me
lius ei qd qd dabis cu petere
iuste cu exerit alio uero
standalis pharisorum iusta
semalia quod est standa
lum pharisorum ppt eos qui
sic standala gerunt non
sunt talia dimittenda nor
nocet bono quemdam end
p hoc mad rapiendi occasio
2 nocet ipsis iapientibus
qui dimorido alia o petu
remanent Unde qdt dit
o mor Quinto dio talia
nolit rapiunt solumo stet ol
leandi quod ned finata ca
tate prohibendi no sola cura
ne ned subtrahant fi ne ca
pienb no sua semzipos pe
dant Quinta ratio dicit p
o p fris cu iudico cu lite
2 standalo licet sua recipere
no aut p fris fi hoc n est
p s logm de p fris quia p
fronis sed iudicium de alius
2 de eis nisi atus obligant
eo voto adhio quidio aliquod
ppm Ad monachos o iudico

ne pt pete res tales noie
capti sic 2 secutat nuc sig
Si aut loquimur de p fectis fi
stato caritat sic quod p fricio
tacit monet eos ad finem
consilia no q ea face seneca
ut pitarent si no facent fi o
hoc p fice eorum alp punitum
fiet Vno illa auc x mt v Si
qui vt fecu iudico contendere
2 tunicam tuam tolle dimitte ei
2 pallium Et 1 cor vij ra quia
delectio e dnobus qd iudica et
tis int nos quae no magis o
uria agitur quae no magis
fraude patrum Ille fi augi
li definoc Jmo o mote o telli
quit 2 primum gracum ai ut ho
pzu sit pato pati o iuriam
ad fraude q iudicium subire
si ex hoc expediat tq ob em
tantquidem cetic tpecit res
cetic cu standalo req anglie
paulocer spiritalia semans tpo
lia stipendiat tribuibat tripe
ne offenderuntur dicit exemplo
x' ut 1 cor ix q hoc standalum
predit ex ignorantia gentium
qui hoc no assueuerunt 2 id ad
tpus erat abstinendum ut pu
ros instruer hoc ex debitum
f eo sito causa cogit abstinet
a decimis exigendis interis
nisi no est assuetum solvere
debitas decimas Et abstinet
a quod acibus no est p stan
dalum quia hoc est de iniuste
salut fi tt aut cu cibo pter
standalum dittendo est fi 1 cor
viij no manducabo carne me
tetum ne frem meum standali
zem Et ad ro xiiij noli cibo
tuo illum pde pquo xpt non
mortuus est 2 loquit decretum
de caene de ydol vim olatris

sup quarum questione permisi
scandalis salvari putabat quod
quoniam caro ydolis utentes
tam quoniam nativitas dominici
sibi aut alii pocula ad vesti
ydolatricis rome prius addita
quod fame mori quam alias
dimittere sibi mane sit quod
questio non est spon malu
tur adiudicium est de absti
nendo a talibus comestione 2
de admissione rei talis al
terius Nam quod apostolus dicit
ad petrum primus consilium no
ad necessitatem precepti ut et
de paulo qui sine suptribus
ponebat evangelium potest dici quod
paulo potuisset licite accipere
stipendia ab illis qui evangelium
predicando bat sed tamen quoniam
tamen noluit facere ut vitaret
eorum scandalum qui amari
cant ut liberius eos arguere
possent ut pseudo apostolos or
rasios rapiendi subtrahere et
Et sicut tamen quarum
sustinuit pocula scandalum pub
licum de repetitione rerum extras
tarum ne maius pondus
gravaret vitari quia si tamen
non fecisset oportuit libertas
extraneorum fuisset amissa Et
secundo quod petrus scandalum vitandum
attenda sit res talis quod petit
datur sit petito 2 quod efficitur
deterior ille qui accipit 2 quod
non est quoniam nativitas dilite
tis et quod sit scandalum pusillo
rum 2 quod res quod est Quant
cum tertium qui dicit quoniam
casum necessitatis quoniam filius
tenet dare talia sua pau
peribus petentibus potest tamen
informatio fidelis illi qui scan
dalum patitur pusillorum sit quod

non oportet sibi petere quod
est talis ignorantia quod necessitet
de iudicium vite doctrine ut
potest differe quousque repetitio rei
sine ut illud proximum ne scan
dalisetur si abeo res repetatur
quia si ad scandalisat de repe
titione rei illeno aquo repetitur
iam fito sit malitiosus 2 sit scan
dalum quoniam malicia precedens
repetitionem potest unde non obstan
te scandalo ad auctem ypo
nite est ut be scandalum auctas
non intelligitur de nativitate abso
luta sit de nativitate conditionali
qua sit nate sit possita et primur
nata adeo cuiusmodi ut nitetur
nativitate finis quia utilia sunt
ad tempus quia potest mate
fiant ut nite est cuiusmodi scan
dala simul conducit tempus quod
sibi aperte non causet sicut si
aquis medium videtur aquos
indebita dicta utens dicat
nite est tles insinuat quod
telligendum sit subtendere si
dicta non mutat 2 sit nate
est scandala cuiusmodi si temporis
commisatio mala non mutet
ad 2m dicimus quod scandalum ra
ibi per quod impedimento vide
bat eum petro ypo passor
impedire quod pietatis affectu
ad xm eum non dicat quod sed
sancti illuminato ne strebat clue
omma mysteum salvatoris nec

Ora dum xxv Inquo
pmo tractat de mori
consuetudine quod du
dit 2 quod excludit 2 mqo con
stitit Et quia moris consuetudo
de religiosis speciali respicit Con
sua quod per religiosos vovet 2
ad preceptum dei ad quod et statuts

repetitio sit

sunt obligati. Dicendum du
bitat2 an religiosi ad omnia
consilia aut ad aliqua solum
sint obligati 2 an tenentur
ea pro excitati imperata aut
quia se ad plenitudinem consilii
se submittunt. Dicendum quod2
an religiosi qui ad consilia
obligant2 per hos dnos ee de pre
cepto excitati. Et vr2 quod
nam dicit b. qd sup exeat
nemo repente fit summus. Si
de bona ordinatione a mundi
quis mutatur ut ad magna
proficiat. Si magna
consilia quia primo ad gen
eralia quod2 per hos dnos exci
tari in precepto. Sed ap' oriri
ad posterius est quod transi
endo. Si precepta sunt prora
consilia quia sit quasi mora
ut puta a quibus non quaerit2
sustentari quia ut quicunque si
nat consilia sinat precepta
2 non quidem2 quod ordo
est ut a magis quidem ad
minus quidem transeamus. In
omnibus est quod dnus publicanos
non exercitatos de precepto
vocavit ad consilia perfectionis
dicit enim lucas 4. Reduc ou
bus secutus est eum. Circa
quam questionem est sciendum quod quoque
religiosi sint instituti perfectionis
ad perfectionem aut aliquid primum
intelligit2 ut vno modo certum est
ad perfectionem primum et perfecta obse
uatio preceptorum caritatis. Si
quia totum ute vpriare con
sistit perfectio per vinculum caritatis
caritas imbutant 2 triumphata
tis ad decima triumphante
fruitio consistit omnione a
mant ad amato 2 quod
omnia efficiant2 finis illius sal
uator. Volo pater ut vnum sint
sicut 2 nos vnum sumus. 2° modo ali
quid ad perfectionem primum conseru
tiue scilicet illa quae ad perfectam
caritatem obsequium2 puta quod
aliquis maledicenti benedicat
2 tollenti tunicam det et pallium
2 percutienti maxillam det
2 altera quod 2 si sed per hoc non
ad sunt in precepto ut sit im
plean2 quod necessitas requirit
tam quo superadmodum caritat
predit quod ec quo necessitate alio
implean2 3° modo aliquid primum
ad perfectionem instituta2 2 disso
lute ut abstinentia pau
perias gymnicia 2° nondum
quod consilia parant via ad
precepta quia per consilia vita
qui2 quo ab occasionibus quae im
pedunt 2 retraedat ute ad pe
cepta. Vno innocentia difficile
quam2 ab eo quod2 circa
res sed deputatur dicit end
gilar. Sup mt grave omnis
subit innocentia dimentem
opus occupata. Non enim solum
sanitatem dei non per secula
rium assequi2 Et ideo dicit
dns mt xix. Difficile quod
pecunias ~~quae~~ intrant in
regnum celorum quam difficile est
quod ideo precepta fiunt quibus in
tra2 de regno celorum insi seqs
consilia diuicias eliminat
2° nondum quod aliquis ordinatur
ad aliquem finem dicit vno modo ut
naturum ad finem sine quo fieri
non potest adipisci sicut frigus
adultum corpus abfuiant
alio modo sicut cooperiens ad
finem sine quo finis adipisci po
test non fit facilis sicut equus or
dinat2 ad iter non tamen sit quod
sine equo non potest iter pagi

quod primum adipisci ute in mora ad sicut precepta

ꝑ non ita facilter Contra
primam Religiosi nō ad omnia
consilia evangelica obligantur
p̄ se nō consilia implere
radit solū sub voto 2 voluntate
volumus uero se dicit solū
ad certa consilia nō ad
omnia Meta go votorū 2
consiliorū ad q̄ quis obli
gatur fuenda est ex votis
taliorū 2 promissionis vni
solū quibus obligat ad ea q̄
mirgula sua continentur
p̄m quam ipse profitet Cum
go nō omnia consilia simul
inquit regula continent
nōdū nōte q̄ quilibet religiosus
ad omnia observanda obligatur
vno sicut de ciulibus qui p̄
capē capiat sicut de uxore
quibus p̄ capē non capiat Et
s obiet gg̃ sup ez ecclia dicit
q̄ illequi p̄ms sicut deserit
agit bona que valet quan
tum ex pto delicto sacrificio
pbetm ipsemo Ad 2 q̄ facit
bona que valet 2 si omnibus
est utile non tamen omnibus
est necessū quia omnibus quod
dicit ecclia vt quantū p̄ma
nus tua facere instanter ope
re Nadz adquis modū vitā
dei petrū o nō facrēdo que
p̄ sed status sui exigentia
aliud q̄tempto non assit
faciendi meliora p̄ que
animo obsema? cant Apud
lem profectū Nam ecclia
adqua totalis diligendi dm
p̄ sunc peto p̄mitti dū
desit contempto Circa q̄d
sicut q̄ q̄ consilia sup que
si pōtermittere? tota vita
hominis implicare negotiis
secularibus puta si adquis

diret primū ut mariomaq̄ uxē?
id alia talia que p̄tinet ad
essentialia religiosis vota et
ideo ad hiā omnia religiosi
obligantur alia autē consilia
de quibus p̄ticularibus melioribus
actibus que p̄mitti p̄nt
absq̄ eo q̄ vita hominis sita
p̄bus actibus applicare? ut ma
le dicenti bndicē 2 hiā 2 ad
hiā omnia religiosi nō obligā?
2 si de religiosis profite? statum
p̄fōmis ie? tene? ad omnia
que statū religiosis continent
Ad 2 q̄ nō profite? se ēe p̄fectū
sed profitetur se ad habere stu
dium adp̄fōnē consequēda sic
2 ille qui intrat scolas non
profite? se stuentē ꝑ studentem
ad sciam acquirendā vnde augu
st decimo de ciuitate dei pitagoras no
luit se p̄fitē sapientē ꝑ sa
pie amatorē 2 ro religiosus nō
est trāsgressor religionis si nō sit
p̄fōis ꝑ solū si contempnat
ad p̄fōnē tendē Contra 2a
Consilia ordinat ad p̄cepta lz
non ꝑ denēte p? quia alias
p̄cepta nō possent impleri si
consilia si ꝑ p̄requisita? adhibē
tur Nam illi adolescentes qui
ssunt quid faciens regnum dei
possidē dixerit ihū secundū mandata
2 alteri qui ord mandata
se fuisse dicit si vis perfectus ēe
vade 2 vende 2 Videmus 2
primo seruasse p̄cepta deinde ad hortat?
consilia ordo expedit tamen
sit obstaculo p̄ceptorū p̄ consilia
nam qui a se omnia reuocat nō
furat? nō crucifixit? Ad id
q̄d est dicōmis nōitate ordinat?
ad illud q̄ est nōitatis ex dicōis
ordo que sunt ad finē ꝑ consilia
sup dicōmis p̄cepta aut nōitatis

no est semp venire ad finem p
cad media ꝑ p diuisa Vnde
non potest ad finem peuenire
p alia 2 alia media sicut et
medicus ad sanandum pt uti
diuersis medicamin Conclu
za non est uitare et excitatos
mdimus precepta uolentes
ingredi religionem p2 celum
Nam status religionis est quod
finale et directum ad consecu
dam perfectionem caritatis quod
fit in quantum per religionis obse
uancia auferuntur impedimenta
perfecte caritatis hec enim sunt
quae impluntur animo hominis per
hoc autem quod affectus hominis o
pluribus adtrahitur non solum
impedit perfectam caritatem sed
intendit et ipsa caritas potest
cum per inordinata hominis
conditione auertit ad bona tem
poralia abiecta mutabili bono mo
tari peccando Vnde patet quod religi
onis observantia sicut tollit
impedimenta perfecte caritatis
ita et tollit occasiones
peccandi sicut patet per castitatem vigi
lias 2 obedientiam 2 alia quibus
abstrahitur homo a pecciis luxu
rie Vnde et non excitat
expedit ingressum religionis
Ad primum 12 dicimus quod summum 2
finem actiuum 3i vnumquodque
statu 2 conditionem hominis 2 finem
peccatum et est quod repente
nemo fit summum 2 unusquisque
recte viuens toto tempore vite sue
proficit ut ad summum bonum p
uenitur Alio modo per comparationem
ad diuersos status sicut non oportet quod
aliquis ad summum statum pertingere
antequam incipiat sicut non oportet
quod qui vult esse episcopus prius per primo
pt abbas 3o modo quantum ad di
uersas personas sicut manifestum
est quod unus status impedit non
solum ab altiori statu sed ab alio
ori gradu sanctitatis quod sit
summum ad quod aliquis pueri p
totam uitam suam Vnde Greg
dicit 2o dyallorum omnes cognos
cant hunc dictum est puer con
uersatus gratiam a christo perfecte
expressit Ad 2m dicimus quod preceptorum
quae sunt propria quae sunt fines p
ceptorum 2 consiliorum sed preceptum
caritatis ad que consilia ordi
nantur non ita quod sine consiliis
finari non possent sed ut per consi
lia perfectius obseruantur Alia non
sunt precepta secundaria quod ordinantur
ad precepta caritatis ut sed qui
bus precepta caritatis obseruari
non possunt omnino Sicut quod perfecta
obseruantia preceptorum caritatis
predictum intentione consilia sed
intentio tpe sequitur quia est
ordo finis respectu eorum quae
sunt ad finem obseruatio uero
preceptorum caritatis sed quem
modum 2 sicut alia precepta com
parantur ad consilia sicut que ad
finem ad propter quia obseruan
tia preceptorum pt esse sine consiliis
si non quantum sicut quod obseruan
tia preceptorum quantum sumpta
predictum recte ordinem consilia
non tamen oportet quod tpe quia non
est aliud posse mgrie quod sit d
aliqua specie sine consiliis obseruatio non preceptorum
ordinatur ad obseruatio eorum con
siliis preceptorum sicut species in
perfecta ad perfectam sicut ad uirile
ad uenale perfectum autem est melius
prius imperfecto Nec ut Boecius
dicit ap christi sunt dicit 2m
ꝑ quod plures obseruentur precepta
sine consiliis 2 pocea eorum consi
liis sicut non oportet quod aliud prius

sit asmo qua sit tho ut qd p
us sit comitatu qua sit virgo
Et sic no optet q prius tho mo
seruat mdata nisi to quid
tisset ad religioz pfectu quia
comisacio sctatis non dispo
nit ad pfectu religio sz ma
gis ipedit

Vera dubia 2 nforma
cone xxvj que e de
castitate que quasi p
clarissima gema o religiosi
diademate refulget vidu
et de pa 2 de vitis ed q op
posit ut ota nix se ponta m
tis circscat tq corrorebis circu
cia fiant magis amas casti
tatem solet eis ex odio vitioz
2 corzu vilitate amor vertit
o tandeste dorzo qri 2 utz
vicia castitati ata 2 eis mgra
cul tqor sup dapnalia pnicio
titelo de spebo luxurie 2 de
noctna inpdimtis pollutio
maz addite ypono 2 de pri
mis motibus 2 de dilectione q
arma vtima sup tqis que
opponit 2 castit Et a 2 q non
nd formica nd dapnalis
tqod 2 ut alia am 2 p formicaio
no coniria 2 ut dilectio ut dei ut
pxi q no dei q nd dirte con
dno pceptis ut facit duri
am pxi pnio qd tqo nij
detende tibi abom formica
cone 2 pt uxore tua no pati
eris cinestere Crime aut
portat petin mortale et ex
cludit a regno dei q ad gala
v pmissa formicacie dr qua
tlia agit regno dei no con
sequi Circa ytia quidz non
dto q virgitis secd augin
lio demptis 2 co et i carne

rupibili
corrupti 2 de corporis ypicua
meditacio Unde virginitas
dicit a vnore qi q opsuppo
dancia calor nd adiustio
adstenes dnato voluitate Et
dnt virginitas 2 castitas
q ubiciz est virginis ubi castitas
2 no eqlis Na casti
tas non sin 2 co tqor q per
cone concupia castigatur
q admodio pueri est ipse
nada utz p pstm 3 et quoziz
2 est castis viduat coniugalis
2 virginat Inuginite aut est
quod fozte et completio viz
ypom abstinedi ypicua delec
cone illicita q da male sz o
tegritas cains q integritas sed
ano vole aut p violencia no
pudicat virginitis sic i mano
aut pes violare aut corrupe
sic dicit sta lucia q nid magna
tozq mpi de consb mentis y
mo corona duplicia no aut
oib resolucio semis gitur dgm
tatem Nam tqor pt contingere
dul' vno ino ut predat geine
tis ypodo 2 sue fiat p corrudi
no sine no p amittere virginis
Mio mo pt pueme pt ypotia
ut d domendo o id p violencia
sine consensu quatus seruo dele
tat 2 id co insiemite nae utz o
fluentibus 2 p tqor no poitur
virginitas delectio aut co
vera cu consb o ea sine
semis p secundine tollit virgin
tatem quia ad formale non
aut quia ad male 2 tad virgi
nitas pt recupari p penam
cori delectione d intitate nec
tlibemo id qd sz male virgin
sz integritatem no aut illud
q est formale sz ypotia ser
uandi tqmod virginitatem

Vnde augo li° de vgmte nec
nos in virginibus predicamus
q virgines sunt ꝓ q deo dicata pra
continentia virgines sunt dimissa
aut virginib tradit quo ad ma
le quia fbile integrari pt q
tu ad forma sb ꝓpositu tra
titat Sz quod ad mam
est a qd quod immaculose re
pari potest dimto sb mte
gritatis integrit bri Alind est
q nr immaculo reparari pt ut
sz qm copto est voluptate
fiat nq copto no enim deo
pt fare ea que st pstita no
sunt pstita unde dicit sco
Cum retro deo possit non
pt virgine po rumpi reparare
2o nonidid q seo sunt species
luxurie fornicatio simpl ad
alterum moestio stupri et
raptio 2 vicium con naturae
quorum officia sic sunt omnes
ista species luxurie non queat
re tod aut go repugnan
tia tamen ad finem veneri
acto 2c cum impe2 gnao
plus sic est vicium con naturae
co quo sequn no pt gnatio
dit impe2 debita educatio
2 primorio prod sicz simplex
fornicatio quez soluti cum
soluta Alio qz repugna
tia quo ad alios homines
2or dnt primo ut contineatur
reuentia femine 2c est de cesto
q oppstit o abusioe mitteri
consangte id affinte mortal
2o copte cum o cum pstate
est femina quia si sz o pstate
viri est adulterium si sz o pstate
te peis sic est stupri sz vi2
gnis deflorato si no auferat
vi2 violentia si aut auferat2
violentia est raptio Concto.

prima primo motus sit peccata ve
malia pro quo sciendum q primo
motus sic dicit est motus sensu
alitatis sund impulsu fomitis
impetuose tendens in firmitatem
creature delectabilis dicit quo motus
distinguit primo primo quez nq
lis 2o primo quez sensualitatis
quo intellectua est de 2o primis qz
primo primi sunt naturales 2 extra
gnis motus ut esurire 2 sitire
non sit peccatum sz 2o primi p2 qz
f q° quia isti primi motus sunt
actus potentie sensitive qui subiacent
impio ro quia raro po
nentes pt quin impedire 2
sibi impare 2 si sequat2 indim
tionis pt ce morte sic 2 motus
exterioris membrorum impatus a
tione Siquidem pueritatis indicendo
est peccatum si detendat illicitum
quia in potestate hominis fuit quem
cohibere aut sz peccatum leuissi
mum ut dicit augo xpi de tri 2
sup venialia qz voluntas qz im
completum domum sup illos
qz non fuit p consensum plenum
sed solum ideo quia no cohiben2
2 tales motus attribu2 sensuali
tati quia tunc motum primum
est sensualitas 2 sibi exemptio
si quis impuse pueri tada
uer 1 domum intra in quita2
quia non clausi hostium luce
merigi sit contra 2 si inde no
recit contagio fetoris sin uero
fetor diffundit2 2 infecit Et pr
peccata 3ri tione primo qz moueat
ad illicitum 2o qz sunt q primo
voluntarii no secundum se sz ut dic
tum est non impedunt2 avo
luntate id est pt precedente
apprehensionem 3o pt delectationem
annexam Cum enim aliquis2
nae p delectationem de febra2 sic

qm deo coniungi illustrari 2 me
liora. Et si dicit nullo pacto
de eo quod iniuste non potest sed
primos motus vitare nec potest
quia quamvis sine primos
motus nullo vitare potest quod
sed quia eorum quia deo uni
resistit insinuat aliquis sic quia
quilibet insingulari virtus pot
si non omnes motus sic quilibet
potest repente quilibet diuitendo
cogitacionis ad ea vanis go a
venere cogitacionibus recedendo
ad sciam ad puem
ad vana gloria in premeditate
quia corpus homines si sicut nu
ius foraminosa Et quod dicit
homo solus deo facit quod delibe
rate facit sed primi motus non
venit deliberate non sunt actus
homines si peccata et licet
tamen sunt actus homines quia
impedunt ab homine ad homo
tante impedit actus quam
sic et sunt pena peccati Et si
actus sensitiui dicuntur in
brutis similiter tamen dicuntur nobis
apti sunt obedire rationi quod non
est in brutis Cum 2a con
sensus est in delectatione est peccatum
mortale pro quo notandum quod
est cogitacio delectatio id est ter
iam cogitacio id est non
cogitata prima tunc quod quis
cogitat de ma luxuriosa non
cogitat 2 delectat in cogitacione
non libidinose sed subtiliter 2 utili
id est non cogitata ut aliquis
indeliberate predicare de fidei aut
disputare et quod de ea cogitare et
non occurrunt sibi pulchre mate
2 subtiles si iste in ingenium libido
se 2 ratio illis delectatio posset
stare sed peccato ratio ad venialis
sic si de uti et diuine cogitaret

et tamen quia consensit in delectatio co
gitacionis non rei cogitate illa
est delectatio in cogitatione post
rem cogitata 2 quia in cogit quo
hoc quod affectus eius inclinata est
de quo actio vide quia aliquis de tale consentiat
delectatio hoc non aliud sit quod
quia per consentiat in hoc quod affectus
suus sit declinatus de continuatio
in 1 delectat de eo in si quod con
sensum aliquis quod deliberatione eligit
quod affectus sui conformet de his
quod sibi se sit peccatum mortale Sic et consen
sus in delectationes quas sequitur
ac hominem si mortal non
autem consensus de delectatio quod pot
quo complacet cogitatio de eo quod
ratio sic quia ille subtiliter in ordi
ut eo in primi si tunc consensit
de quod placet quia alii fecissent homi
dum peccare mortale quia id
in quo sentiendo est damnata
et si actio nolle perficere ut for
mica non homicidii post
pena 2 rubore sequente aut post
peccatum superior ut vel tuto
2 post sed ratio quia formicatio
annulat post delectatio quam se
quere 2 quo si fornicatio 2 mor
tal post delectatio 1 2 magis de
lectio quia post unde quia tle 2 quam
magis semper pro 024 Nondum
secundum doctores quod est actus
temptatio affirmatio colloq
ius ad contactus prima et tril
lans quia ipse natur sine od af
fectu sed omnis stimulo deliberat
homines partis motaminata visus
ad audito ad tactu intuitu
si displicent 2 conturbat ad
tales passiones ut pua quod
delectatio gaudent si plus tur
bacione ista varia puritas sua

passio ut dicit damascenus
impfectibus religiosorum quod
soli pfecto viri tenentur sicut si an
thomus ad secundum Ma a magis
in temo 2a temptacio carnis
aferunt seu corporis contactibus
ad loquendum et stultens qua ho
pat 2 naturale delectacio sine con
sensu 2 alia motus carnis sen
tit 2 effusione seminis qd
aqua turbida media inter
urinam 2 naturam qua thomines
molles uri 2 femine pcipium
contactu fuerit ad verbum pol
luunt 2 2 ista quia non cum con
sensus ad occasio peccati plus
data ut superfluitas 2 illa
nunquam est peccatum sed passio peccati
dicitur nunquam nocet sensus
tad mollicie ubi non sequitur
consensus Sed dilectionis motus
crescit fit venale alias omnes
confessores malestarent 2 tunc
peccatum, inse est qd est plus
ad 2 p paulus testatur de 3o ce
lo redeuns thes se sentiebat tha
busse 2a canis repta est in
platano 2 comburentis ad ad
est delectacio 2 consensus ad mat
rogutacionibus 2 affectibus 2 qm
stat medium spiritus de quo
ia dictum est effundit est grave
peccatum Cum autem ultimum spiritus
qd ibi nata sit sane denso effud
de quo fit procreatio hominis et
est species 3o dome pa separacio
p trinenda 2a cauenda 3a qd
vendi Tertia 3o effusio
tactus 2 amplexus libidinosi
sunt peccata mortalia Pro quo
notandum q hunumodi osculum
amplexus dicitur fieri pnt uno
abiectis libidine ad osculum me
tue ad ipsum aliqua necessitate
aut ipsum aliqui alia re idem

tamen 2o non notant peccatum mor
tale Alio mo sunt exlibidine
ipsum delectatur ad habitum ad tem
dam 2 quia delectatur in solacio
gutatione ad consensum nodum o
actu est motus 2 2 et hui
osculum sunt mortalia sed o ui
tus sed o femineo sexu eosdem
causa hunumodi est mor
talia 3 dum 2 o delectatione a
delectatio ultimi et traducit dar
tu venere Et pz veritas
tunis dicto 2o tenor quia visus
2 appetitus libidinosus est peccatum
mortale sed illud mt o qui
viderit mulierem ad concupiscen
dam eam ad mortaliter eam
o cor suo mudis affectu qm
tactu ad osculum ad amplexum
Secundum Cipriam ad pompeium
dicit de virginitate ete ipse con
tubitus ipse amplexus ipsa con
tubulacio 2 osculacio 2 con
tactum duorum ipsis 2 feda
dormitio qm in de decoris 2
omnis confusio 3o p pdicto
sit thomo reus omnis id est
peccatum mortale 2 est determinatum
sed thoe 2a 2e q Hui ar 2
Concludo ca vicium contra
natura 2 gunsum peccatum
p 20 q o sed q tenor vicium plu
ribus mo pt contingere
uno 2 abiectis ad tubitum ca
delectatio venere polluto p
tree 2 cure 2 qd pnim ad pec
tatum d mudicie quod quidem
mollicie vocant sedum illi
apte nz molles in masculorum
conculbitus regnum dei pos
sidebunt 1 cor vi Alio mo
si fiat ad re ad conculbitum
non cum sed sed qd vocat 2
bestialitas 3o si fiat p con
tubitum mo ad debitum sexu

puta masculi ad masculum vel
feminam ad feminam ut apostolus
dicit ad Ro primo Quarto si
non fuerit naturalis modus concu
bendi aut non gratia adimplendi
mentis debitum aut gratia ad
alios monstruosos et bestiales
modos concubendi nisi quia id
summum locum tenet petrus dicit
dicit quod consistit in sola o
missione concubitus ad alte
rum gravissimum autem est peccatum
bestialitatis ubi non servatur debita species Unde sup
illud quod xxxv ij dicit sanctus
fratres suos crimine pessimo dicit
glo quia id peccatum musteba
pro hoc autem est vitium sodomi
tum ubi non fiunt debitus
modus concubendi magis autem
si non sit debitum vas quam
si sit ordinatum sicut aqua
alia preter mercia admodum
cubitum per quod augustinus libro
de adulteriis coniugis ubi dicit
quod omnis thorum petorum sic quod
ad luxuriam primus pessimum
est quod contra naturam fit et de
testatur illud b paulus ij cor
vi ubi dicit non estimat
pontencia sup id mundicia
et fornicatione et iudicia ubi
dicit glosa Immundicia illud
est luxuria contra naturam et in
peto contra naturam est error
certa ea que naturam violant
et tota ne corrupta sic error
dicitur principium et magnum po
quod est nefastus nequo agit
homo contra naturam rationem
quod pecus quinquet quod de minimum
aut summe formicatio deinde
adulterium deinde sup id deinde
rapti et nequis omnibus est id
ordinatio tra quo adnam
quia quo ad deum quod dicit
id adoffensa pro id quia bo
num proprium seu gmande ad nus
inde Burnuba et quod vicio
openus diuh peccat vicio
nisi quia pe clarissime declara
ri Nam sacra scriptura quor
vicium nomat pessimum vicium vi
gin xxxvm ubi dicit quod sepe
actusanut fres suos crime pes
simo sic contra naturam quia
nomina res detestabilis quia
ubi dicit quia castilius res Inde
pomorte fres sui primogeni
ter accepit uxore eius de
fres id non nasci filios
semen fundit nutrit propter
quod percussit eum deus mate id
iracia et magnum detestabilem
fecit Ubi ps de audita pla
ga quod sodomorum et gomor
rorum quos deus quod annua
do decelepse descendit usu
rius an tanta plaga ad mag
nas domines radere potuit
ut in ipsor vicio nec possit et
tra id prosset quod non ecce
pena sufficiens nutria ad
quid petra pontus nomi
quid penuria aterra nam
non atra is de celo pluemes
vi plumbi sulphur et ignis
que non solum res quia
consumpserunt corpore quod
is innocentes infantes et bestias
omnia perdit corum vastant
ne salte adque relique dest
i manent in incoria posteri
is et hodie pontapalud insoli
tudine petrid redacta steri
litas Lobyrin homo alter
plagit rutria prut habet quod
xx noia est quod vicium di
cibile qui ne oren sor corde ho
minum ad lodin aut meditatio

tanquam est acer et infectum
et prae aurum offensum qui
quod enim deus in homine pla
tauit hoc vicium et sua ever
sabile libidine eradicare con
sueuit Vnde quod in omni
bus nouum hoc est denoua
bile quod quoque non uoluis
ret non posse expimi sedus
quod vicii ignorosi Vnde et
diuinitus apostolus nominat
adro Et non solum publi
cares homines et aut cunta
tes et omnes homines et
omnia Vnuencia in terra ex
cepto orto hominis Dacetia
saluat et hic vicium dilu
uio pecunt quod i e exequi
bus omnibus iz detestabili
tas hoc vicii et summo que ad
ligiosis praeuendum et apostol
si saluari velint omni vigi
lancia exterminandum et si due
tur fuit assuesse ad pietate
pro posita to exercendum adm
star pomeces filii dcazari
qui iudeum formam ad
onadiam tide gladio trans
fodit et hoc petiuit me
rum sacerdotum et nra plana
ut dnd nri xpo Etiam
ay sacerdos sancto et mse
boni quia filios ad intuitu
bus ad ostium tabernaculi
domentibus non deposuit a
sacerdocio vna se cum filius et
ra mote dampnauit pz
my Cancto ua nocturna
insomnius pollutio sed se
no est peccatum pz Ma sedum
augi peccatum iz in volunte
volunt aut mors psuppunt
iudicium ro no pt esse volunt
ubi ro non pcessit iudicium ne
ro non pt esse volunt motu

eo q voluntas est veri ut
apmt bom insomnius aut
rois iudicium impedit iudi
cium enim pstim hri no pt insi
presolucoz ad pri hy vni cog
nio ortu hiz sic cognio corlo
hiz ortu apmcipus Cu go oib
nra cognico asensu oriat no
pt esse pfta cognico rois insi
reducat ad sbm so dt pfq
vi et hicoz sic pnd a indemna
bilia q zid est intellecu simt
ex ma resolucio ita z smia
cpuem est sensu insomnius
aut sit sensu ligari io nn
iudicium anie est liberum nez
ro nz sensu quia z ideo nz
motu pt appetitie est liber
z in somno nz pt a quis
peccare nc mereri Vnde non
imputat ad culpa q quid
homo dormes facit sic ner
siuosus aut amens Ideo p
se non est peccatum Dicta q
pollutio quo ad sua causa est
peccatum pt enim pollutio conside
rari quo ad sua causa que
pt esse iz Vna corpat cum
endiuntur seminalis humidat
micrope id tum fieri est qu
mor resolucio id pnmia
calefactoz corpis id p cpcuq
alia qmutacoz sompnat
dormiens ea que pmet ad
expulsione humi amor qm
dant id resolui sic et ar
cidit qd ria grauat ex alicui
alia superfluitate ita q qm
formam d ymaginatiua
fantasia q pmoia ad emis
sione talium superfluitatum
ut igmis flegmat aut aq
aut et affomy que oriunt
ex fantasmatibus po fixe v
pressi Quia dt augi xii

sup gen ad Iram Et ipse affiges
ad bona et in somnis q
eis nota clarent Et p primo
et quicquid quotidie particulari
pertransiit quoddam motum ad
dormientes a vigilantibus me
liora fiunt fantasmata Si ge
sup tumidancia tal humor
fit et tam culpabile puta
et sup fluxe cibi id potus
nec pollut quod rei culpe et
sua causa Si autem sup tumi
dancia id est oluvio tal quod
cibus non fit et alia causa cul
pabile fuit nec mise nec misa
ta sit culpabile sic si per cenum
fluatio et per abstractio ocrus
amo talis visus quod audity
et pollutio non est culpabi
lis Alia autem causa nocturne
pollutionis est ex animal intrin
puta ex cogitatione preter
delectabile fortis mingi in
passi quod aliquis pollui ap
parente tali id complete fan
tasmate Cogitatio autem que
vigilando habet posse esse pu
re speculativa sicut in quibus
disputatio aut predicatione
cogitat de actibus rationalibus
et quibus sepius cum delecta
tionem et concupiscentia rationalem
quia et interiores manus addit
vestigium melmatum et anima
ita et dormiens facilius dan
tur in sua ymaginatione ad
assentiendum actibus et quibus
sequitur pollutio et etiam pol
lutio tali non culpe Unde in
religiosis propriis legi tal
lutio aut complectorum qd
dificat audientes sic de ma
nifestis non aut operatio
ad ego quia in contumenia
torie que fieri possit fide
ad sophma illicita Quinque uero
continent et cogitationes
rationalis et actuum et speci
latione et si sit id quod ocrore
sequitur in somnis pollutio
et tunc non habet rei culpe
nec nise nec misa ta ut si dor
tori legenti aut studenti in ma
illa et id quod delectatione pro
edificatio et instructio aliquo
nocte sequente in id et fantas
mata et libidinosa et somnio
non est culpabile quia non
dedit tamen si licite studuit aut
legit ita est spiritalis et temta
sicut id et operatione demonis
tentione et fantasmata diu id
fessa dormiente et ordine ad
talem effectum Et hic quod quis
est id peto prenti sic negli
gencia manus sicut demo
nis illusiones in et sicut id
ta et hostenigis nisi tempore
nec polluantur corpora Quinque id
est abiecis culpa homis et so
la negligencia demonis sicut et colla
tis prius de quod legi et sep
in diebus festinis pollutionem
nocturna patiebat et hoc dyabo
lo tentante ut impediretur a
sac oratione et et non sic prius
nam distortione prius id fiunt
non abstinuit ideo a mente et
tunc cessant pollutio Et pri
Salomon in somnio meruit sa
pientia et sic pollutio in somnio sit
et pollutio in somnio sit
et demitoria sic Salomon in
somnio de se metipsi meruit
sic et sibi data fuit sapiencia et
non fuit signum predonis et
dery sit quod dicit tal petit
deo placuisse ut dicit augustinus
Deinde sup ad Iram Et si
dicit mentis demonis non.

vel ē ligata ēt non sit ac-
tus corporis quicunq passione
sompni accidat vmo magis
liberat quia ca quē d sopi
no contingit que vigilans
concipe non pt ita quo
ad spiritum non est ligata
in sompnis vmo magis
liberat ideo sepiq reuela
tones capit d sompnis sic
in iosepth mitto xpi ꝓ
quo ille qui corpe ver
pt qd dicit non pt esse
peccatum iudicium ligat se
ipsum aquibus cogitat sicut
dicit quamus ymaginari
non liceat que eis speciem
subministrat licet aliqui
rationes eligit vmo
alii tam sensibus interiores
vapores turbulentia vel
impuritatem plq id mmq
impedimentum ita aliquid
impedit ut non possit
omnino verum iudicium ferre sicut
si obiectum qui consentit aut dis
sentit peccat ioc in sompnio
quo quis consentit tur
predicto actus ꝓ quo consentit
ut ante dicit actum sucessit
q tam consensus aut dissensus
non ꝓ imputetur nisi aut
demitatur quia non ꝓ omnino
liberi arbitrium ꝓ aliqui nisi
gis aliqui imo secundum qd
ligatum a peccatis sompni
ideo iudicium ratione non ꝓ omnino
verum unde ipse ēt ad aqua fla
tate est iudicium rationis et
si alio p ad aqua pte verum
est item si obiecta polluto
pedis ꝓ frequenter mouere ad
vigilia sim ita debet ita
ut secundum sine qua actus et mo
tus stet omnes indicant ita

ipse q corporales motus non pt
intentad imitio id demitio nisi
secundum qd a voluntate procedit ideo
nocturna pollutio magis iudicatur
admitio id demitio secundum pti
cipio ipsi quia ex quo d ad
mente excitato est motus tar
mis non subiacet voluntati vigi
lanti ulterius illi motus ne
putatur eingilasse donec pte
ipsi liberi arbitrii recuperauit
pt tam contingere q in ipsa eu
charistie petitio oritur si quidem
pollutio pt detractio placere qd qd' est vocale
aut si tad complacentia ex
sui ipsius ortia mortale aut
si fiat cum deliberatione cum
sensu ꝓ pirque id apetitu
sicut ista aut pq compla
cenia non facit peccatum pol
lutio ē peccatum quia ipsi ei
non ꝓ ꝓ ipsi nisi peccatum est
si autē placeat ex animo ut
nē ex oneratio id alienato par
petitio non credis et tlo d stri
e dis ꝓ Ex quo dico ꝓ tlo
dicio solutio dubitatio quia
sepiq dubita amittit dum po
eingilatio qd homo polluto
est in sompno remante delec
tione ex priori tlo patat con
sentiendo d illa delectatio q
excitata est in sompno Ita
dico primo ex quo tlo delectat
concepta est in sompnio ꝓ si
remanet id dd toto sompno
excusso id sompnio sucessit
cessat ut plenio adit ꝓ tlo
tione si quod adit sopiritus
est illud tense ꝓ petitio quia
cum dicit non potuit prauid
ex in sompnio in tpmo adtqu
tanta ut ꝓ tione q po eam
repelle ꝓ magis ꝓ pena q
culpa nisi ex causa precedenti

sicut dicit. Si vero hoc plene
cognoscat et memorabilium
dat causam delectari et presenti
et displicentia rationis et quia
non omnis instantis possit cessare et
delectatio sicut tristitia quia potest
non statim amoveri cessat sed
successive id est venialiter primo
quia tendit ad malum nisi ex re
sistat. Si vero mora fit aliquid
mortali delectatione et non fit
diligentia adhibita ad evitandum sed
complacet quod ad osculum
et id deliberatione et consensu fo
ret. Dicimus non sufficere sed
deliberate potest fieri et
ita in omnibus tam quia de
ceptat et postea sompnum id est
mortale sicut si motus precedit
in somno et non statim circum
spicit adhibito sed mittit morari
in somno planum est quod nisi
teret et occidet in existentes
Septima quod pollutio nocturna
nia alia impedit simpliciter
reperit et ipso aliquion propter
quo sicut et tale digne ad sacra
mentum accedat ad hoc ad
requirit primo mundicia spiri
que per potest tollit. 2a creatio
mentis ad decus pactiale de
notione. 3o primentis abstinen
tione ad occupationem ad emagina
tionem interdum sine peccato ad
mittit. 2o contra mundicia
et tis sed quod contingit dormi
tiens pollutione quia duo
quia vnum. Et ideo distinguitur
pollutio spes primo quidem
ad causa sed quod ex ea
sed primum quedam spiritualis
reuelans occulta dei sed primo
ut in damele cum dormiens
no mysterium regis reuelatum
est dani. 2a intuit sed quia

per fantasmata aqua appa
quod idque precedentia co
gitationum. 2a contra sic quod
flegma dulce ad liquidum de
fluit comprimat et dulcia
comedit vin. 2 medici et somni
ms indifferenter contingit quidem
prima vel polluitur. 2 et causa
et ratio per demones sed dicit
est dicit primo de quod fit
quia et fantasias prius pten
tent quia et causa nati sicut
et cibo et potu superfluo que
quod aliquis subita volunt
ut in cibo et potu id quod pote
tis semen continet sine et co
et repellit semen sine quorum
alicuius. 2o distinguitur pollu
tio quia abusio et quia agit
sine ymaginatione. 2o dicit quia
ita et quod dicit sompnum ymagi
natione tuepitudo consentit
quia dissentit. 2m pollutio acci
dit quod vel sine tuepitudine
pollutio accidit significat et
pollutio et causa sicut contrali
mentis sed quod est ita ymagi
natione possit fieri id sicut
in omnibus vel per dicta pollutionibus
respondet de mundicia quia
mentis abstinentia non est in
illo quia id ymaginatione fuit
quia de illo quia sine ymaginatione
accidit aut de illo principale
videntur in illo et de eodem pol
lutio est petitio ut dicit est
et id est effectus peccati significat
petitio precedens venialiter mortale
nisi aut petitio de ne
cessitate impedit superior si
cramentum abstinendo aut mentis
sine et de mundicia et quia
indecentia et honestatis impedit
quia indecorum et vis sic accidit
nisi nisi ingeat sicut et ...

flum sicut sic ex primo nec non

quia ex hoc

est x. de pollutio

est vtrum in pollutione pt in
venia peccti pradens aut cogi
tacio turpium aut laci / 2 tur
qm est sime peccti sicut cum in
cogitacione tui mantz sic cum
quis disputat de talibus opt
q de eis cogitet alia cum peccto
venali qm ad affectum cogita
cio pringit in sola delectacione
finit 2 qntz et mortale qm ac
cidit consensus aut o delectacionem
aut o opi / 2 quia cogitacio
tali de ffymquo est delectacio / 2
delectacio consensus / vno o dum
pt iti an sequens pollucio ac
cidit sopito id non / 2 aut
venalt aut mocle sat tam
plus pt commti non pressisse
consensu qm in ipso semp
in ymaginacione aud disse
tur non tam opt q si consen
tiat q et q sensus o vigilando
pressecat quia tunc pt contin
gere propt ligamine iudicii
cum q qntz magis qntz min
est liberum in sompno / vnde
in tali pollucione si ad causa
reducens dubitat de consensu
amo dz abstine Si aut mve
mat se posse consensu non
pressisse 2 necitas urget aut
alia causa potior ipsemet pac
tum / non obstante coepto o mu
dicia aut ex mento de studi
ne aliae hores incidat no
vr debita reuencia sed sale
facto non tam si celebrat per
tat mori si venat sic cum quis
qm ment cuagacio parti 2
qm aud sed illusione accidit si
illusions o nob causa pressit
puta cum quis o devoto ad do
mendo accessit 2 dissoluto
idem iudicium sicut de pollucione
que ex ymaginacione causa

Si aut in not cum non pressit
vt nihil cum contra, 2 or si eqn r
accidit 2 propinque cum quis dor
mire signum est q dyabolus sive
tu eucharistie non auferre co
na sic pdcm est de fre o collo
prim Si aut sed cibo 2 potu p
cedenti idem iudicium sicut de
turpi ymaginacione nisi q non
ita facile ptingit peccare mor
de cibo 2 potu sic de ymagina
cione aut turpi cogitacione
Sed quia tunc pollucio sine
ymaginacione accidit illa ucro nu
quid illa nec que ex mensium
tate ptingit aut ex indispone
nec nob signum alicuius pcti si
pt dictacione nit induce si
cum ymaginacione ptint contingere
ani aut corpale tm 2 ideo si
necessitas aut devocio ex pascat
tal no impedir si sine ymagi
nacione accidit tam si pt reue
rencia abstine volunt laudab
est qm infirmitas non is conti
nua aut perpetua Et quia no
ita defacili pt propi ex qua co
ptingit ideo tutio est semp
abstine nisi necitas urgeat
bat dz aut abstine ut dicit
medici xxiiij horas ex o sto
spacio natura decoctinatur
corpale o mudicia 2 ment
de studione recordari sicut
conclusie p ymines pt aere
mittere respondendo est pla
pollucio accidens o somno
probabile ex superfluo cibo 2 po
tu sive fit cum ymaginacione
sive fit sine ymaginacione
impedit a sac ginione si tam sine
ymaginacione 2 in minis fiunt
superflua cumula 2 necitas
aut devocio aut festinitas
tristat pmissi confessione

(propinque)

(ad celebrandum)

nio patat si accedat cu cont-
tione 2a quod polluco ex turpi
cogitatione presenti sive fiat cu
consensu mdeletatione sed no
ut qui cinam in sola ymagina
cogitatione sive et cu vigilatione fit
sive non suadendi fit sed ut
abstineat propter mentis debetudi
2 omadras 2 o 2 ones non tam si tal cogitatio pre
dens mansit sine libidinosa af
fectione 2 sequi polluo sine
ymaginatione no puto eu pec
care si contiget maxe si festum
denoto aut mistis affiat Et
id est sentendo si eo superfluit
ubi contingit 2a quod suadendi
est fit propter reuencia sacmti
qui polluo cu ymaginatione spiri
turpiu fit in sompno q ab
abstineat eu ex defectu nate
2 ex infirmitate adiuemens
polluo alia causa no cocur
rente deuote non prohibet
sacra quione mane si con
tinua 2 perpetua fiat infirm
tas Si aut rara laudabi
lis si abstineat 3a ex illu
sione demonis fantasma co
moueat et cum ymagina
tione turpiu speciu polluo
propue dicto festum sepe
contingens et frequent alia
causa non concurrente no
impedit preceptu sacmenti p
ipsum si homo fuit constic
bone 2 vite sincere Sexta
quod dixitis 2 qm causas istas
considerare non pnt clare
2 affirmiter suadendu est q semp
abstineant ottibo si sine fan
dato fac pnt Nam ad dubis
tuior via est diligenda 2 tau
tius fit semp abstine q ipse digne
accede sultem illi fit probabil co
iectura ad dignitate Septia

polluo contingens eo sup ca
lefactione corpis alia causa no
concurente nec concurente ymagi
natione turpi put contingere
solet in colerico si fuit nitis
aut festum aut denoto alli
cat no impedit eo q digno
suscipione hio sacmenti pri
pue tam hee propones intelli
gende sunt que loqu de hoc
cu hi sacm qui po vigilias
no remanz q debetudo delitio
lubidiosa aut species aut affectio
o pura 2 sordida qui cinam
ret tibi integr accede no debe
ret nisi de priato affectu 2
omo affectu resisa 2 alia af
fectione penali inducta cum
cinales penales affectus se do
doctiu no q pacu Hee propo
eo p ordinis dicis si tiqome chan
Sed hic dum oci Ad pollu
tio qui si tabod pato est ven
ali 2 petm venale no impe
dit a suscipione sacmti cui polluo
impedit ppter q venale petm
no ita debetat anim ut maculat
corpo ut ita de facilis signu
peti mortal nu sic mitere
facit anim affectibus lubidinosis
2 corpo mediant ad turpia
sic polluo id non sic impedit
licet venale mitt ad o punita
tem mentis pti 2 magis deo
displicat secundu se quia pol
luio ut tanta irreuencia
deo fit quo ad exterius p ve
nale sic p polluione Aliud
dubiu cum mortale petm
plus deo displicet quia pollu
tio 2m po mortale confessum
2 contritu non prohibet ho
accede cui no sic po pollu
tione Ro 2 q et non statim
po mortale enorme confessu

dz; quib accedē sed ad ꝓx
ꝓ ꝓx; absynthe quia dicit
Isaias Heri tracty deluto
hoc vultu gtie pnitaty sic
absolon pcs ꝛ consilia eorū no
stari fuit introducto ad ꝓspe
ctu regis dauid 2 ꝓ xiiij
tam ad ꝛ non ꝓ ste qꝛ ꝛofes
sio pnitat inte amicitia no
tam pnitat ꝛ inmodicā cor
pale 2 mentis abstinēcie que
accidit menti qꝛ depressione ip
sius ad carne q omnia ꝛ pol
lutione contingit ꝛ eo nō
qꝛ sinte ⁊ dubitaꝛ an ds
polluto sciet dap i mozli exinte
qm nelꝛ celebrāde ex necessitate
aut testimte nonne dicet iste
polluto illud ꝛ mozli existen
lib̄eare a celebratione ut pta
net mozle illud ꝓsumi venale
2 ꝓsꝛ sit polluto celebrande
Ꝛ 2 illud venale ꝓ qm mittēd
ut alter a mozli lib̄eare 2 qzno
sunt stricta mala ut eueniant
bona 2 venale non cadit sb
dcione qꝛ nō bonū 2 qꝛ elongat
a deo 2 qꝛ appropiat ad mozle
pt tam adq̄ qd fuisse venale
non venale eo utilitate ꝛ
utilitate qd nos ꝛ ꝛoꝛsum dicē qꝛ
si tal polluto sit q ꝛ caudnq
tat non impedit debet pol
luto in tali casu necessitat cele
brare illud a mozli lib̄eando sed
das nō dicet Ut qꝛ tractatu
qꝛ de cogitationib̄ cānalibus
q sepio ꝛ lugiosꝛm mg turbat
ꝓ suggestione spiꝛ malignū
eos ad casū impellent sed eo
ut ꝛ dicit qꝛ de ꝛgressu talium
cogitationū sed ꝛ ductu eorū
2 de ꝛgitate eorū ad senena
tione ꝛ ostiarii ꝛ confessariis

2 ad stendid qm sit venalia qm
metalia pcta ne forte pecceꝛe
putoꝛ 2 venalia q sit mōtalia ꝛ
cons ut ho deo satisfacere possit de
eisdem 2 ea tqm mōtifera pānē
Inde sti q̄ fm mgrm ꝛ 2 li
smacꝛ 2 ds xxm pcta ꝓgressib̄
tentaciōib̄ mqm ꝛ qoie sic fuit
m primis pnitb̄ sepens ꝛ sua
qꝛ intieri mtier consentit 2 de ds
uro sicꝛ; mq̄lib̄ tqoie sensualib̄ sic sepens
inferior ꝓs rois sic intieri superior
ꝓs roīs sic vir 2 sensualitas ꝓ
nat brutꝛ qne 2 ideo ꝛ sensuali
tate ut ꝛ nat; petm mpi mqm ꝛ
subiacet impiorōib̄ cū natꝛ
obedie inferior nō ꝓs roīs nat; ꝛ
mpi ꝓs roīs qne ꝛ mpiorib̄ ꝛ
s. tpalib̄ agendid 2 ꝛmandid ꝛ
terminat 2 nitiat q agedid 2 ve
nendid sit de q ꝛ; sed q ꝓ tqm
nā roꝛ ꝛ vestigari pnt Superior
uero ꝓs roīs estꝛ tanꝛ dānb̄ 2 pn
mana rōne ꝛ complesibilib̄
conspicedid 2 qsilorid ꝛ tendit
2 qec vota ꝛ sapiēd ꝛ noꝛd con
sultatio Racō ꝛ tempiatio sic
2 sepes non psꝛ qmudt si intieri
qmedendid suggestit sic ꝛ sensuali
tati nō attibuꝛ ꝓsꝛ petm sed
quia roīs eam rotlibe potuit
2 non fecit sicut eum ꝛ instruxisset
adam paradisi sepens no mti
isset sic si roīs rolpbet sensū ꝛ
tocꝛb̄ sepius demtare ꝛ petm
2 sicut sepens sunsit intieri
rabid vetitid sic tocꝛ sensualitas
mferiꝛ ꝓs roīs suadet quid
delectabile ꝓ consensū appetendū
sed quad illecebrid petti sugi ꝛ
statim respui ꝛ venale petm
qꝛ ꝛ vocaꝛ plm ꝓ mota qꝛ
non rotribuit sum ne mgrede ꝛ
2 ne sensualib̄ delectare ꝛ si uero
ꝓs roīs inferior condelectat ꝛ

ꝓs roīs qꝛ

sensualitate inspe delata p cogi-
tacone sine tam volunte plena
opo pficendi cum intuer sine vie
comedit qpi et co cum plena
voluntate pficiendi opo assistit
tam vir 2 mulier qmedtrabuit
veteri loce dicit b augo
d xij libro de ciui dei quod p ingerim
adducta Concto ergo sicut
sensualite secundum se no pt esse
pecm mortale p2 quia pecm
consistit o ordine ad voluntate
voluntb aut non est plenum
dominium sup motu sensualit
qui sepius pcedit a appetitu
rationis Mole aut dicit2 aliud
q d racio 2 voluntas tamen plenum
dominium Concto ve insen
sualitate pt cadere pecm ve
niale p2 quia motus sensualit
is non semp procedit ex im
pio rationis 2 voluntis tamen
ex pmissione aliq precedunt
quia possit illud impedire 2
retrahere si uelit 2 pecatum ve
niale quod semplenum pecm 2
impfectum 2 illi motus sensua
litatis sunt o volunte non co
habente ad pmittente 2 hi
motus pcedunt ex subreptione
2 cito transeunt secundum ali
quos dicit2 primi motus Sut
tamen alii motus antecedu
qui dicit2 motus sensualit
tales qui consurgunt ex dispo
sicione primaria qualitatis no
est ymaginatione qui vitari
non pnt quia sunt tales illi
ueto de quibus dicit quod licet
vitari non pnt multo tam
pnt vitari impetus quibus pse
2 aliqd inveniunt in primis mo
tibus ee pecm aliqd pecm
et loquit2 de diuersis gradibus morbi
scilicet primo gradus 2 2o gradus Sed obiici

pte rationis q duo sunt gnia peccati
ciuiu spualia 2 carnalia Spiri
tualia aut contingunt cita dim ap
prehensio absensualite sicut aliud no
vis mulieris aliud petat ratio insidi-
ose sensualite ut decipiate
sicut aliqd mente sensualita
te ut Todo fecit aliene vise
Carnalia aut sicut cecta dim
sensualitatis 2 mulieris non
petat ratio sine sensualite 2 illa
aliud petat vera ut aliud meta
lite Nam pecm rationis insidi-
nolis aliud insicit voluntis 2 com
placencia o eo qd ratio inferior ap
prehendit illud go autem de suo
gne venale ut vinum ocosum 2
sine racio superior offendat sine
no no p3 insi venale pecm insi
pt venia libidine aut cotep
tum aut de suo gne tendit ad
mole pecm Nam ueo com
placencia sugente imione in
feriori aut racio superior ex con
sideracione dini preceptum ad offen
se dei statim refrenat 2 tunc no p3
insi venale aut no statim aut
go expesse consentit 2 tunc est
mortale quia vir qmedit v
racio superior aut no expesse
consentit p3 tam negligit re
primere aut go manet in complaci
cencia et sine consilio po sufficiente deliberacoi 2 precipiti
adusione 2 tunc est est mole et
si no offensit in deliberacoi si solu
quia dat se ad precipitio aut ad
affectum deliberacoi 2 tunc non
est mole Sed de pte superiori
rationis qd est insuperiori pte
ro pt ee tam venale quidem
mole sicut dicit quod pecm sic
carnale 2 spuale in spuali enim
petat racio superior venia ex
subreptione sic ostenditur o subito mote

p. 4 quinto

motu infidelitatis 2 de ipsis
qui sint in suo gratie venialia
2 tunc est cum plorio consensu
peccat solum venialiter ut cogita
tio de dimissis ociosis in tenuali
bus aut potest tamen peccat si
mortaliter quia non apprehendit tale
obiectum prout est in speciebus vo
quia ibi non peccat nisi per delibe
rationem 2 consensum Ex ar. ipsis
tale obiectum quod vo superior posset ap
prehendit sicut in aliquibus potest
spiritualibus 2 tunc si mo. ex
hiperbolem sit venialiter si ex deli
beratione 2 consensu est mor.
tale ut ex invidie motu qz
ratio superior non solum potest esse
de dimissis sed et de spiritualibus
infiorib. sz de carnalibus non
potest sicut quod obiectum carnale sibi obia
non potest quia non est ratio ut
illud officium nisi consulere
Dicto finaliter dicit bo ven. d
sima quod progressu temptatio
nis est tali primo delectabile
offert 2° adhiberi adutio 3° con
sentire in eo ad quod tratitur de
tratio ut dissentire delectabile
propter sensualitatem delectationis ad
uenit est infiorib. potest contingit quod
infiores motus qz diuudicare
2 cognoscere diffinire aut an
hoc sit amplectendum de respu
endum superior potest rationis inqua
resistere autem iudicare potest
Contingit autem delectari ad apprehen
sionem delectabilis an ad adhesionem
delectationis 2 hoc est sensualitatis
2 qz est peccatum venialiter Contingit
iterum delectari per apprehensionem
delectabilis 2 an per delectationem
an plenum consensum deliberationis 2
hoc est infiorib. potest rationis 2°
aliquis modo 2 aliquid venialiter 2
tunc dicendum quod sola intellectus quinto
2° delectari per apprehensionem delectabilis
2 an apprehensionem delectationis 2 po
plenum consensum deliberationis 2 tunc dicit
quod de vir et ē modo Ex de infiori
parte rationis aliquid est venialiter aliquid modo
hoc dicunt dyonisius Ex tm patet dis
tinctum 4° mo. qz ratio propria delectatio
aut stat repellit aut retinet
si statim repellit tunc est leve
si autem retinet hoc potest esse 3°
Aut quia placet ipsa delectatio
2 operibus consentiendo ita quod voluntas
delectatur in cogitatione 2 est hoc ex
si facultas adest 2 tunc illi plenum con
sensum 2 peccatum mortale simul con
cedente vir 2 mulier quemcumque
aut placet delectatio aut displicet
potest consentiendo tamen 2 tunc con
sensum semper 2 tunc dicit mutu
tare intellectum 2° illi mortale per con
sensum delectationis aut utrumque displi
cit delectatio 2 consentiendo operibus 2 tunc
aut adhibet periculum a no si non
adhibet periculum delectationis nisi re
pellit non potest mortaliter gravi
tam peccat quod si statim repulisset
aut adhibet periculum 2 delectationis d
la non repellit et stante dis
pliceat indelectationis 2 operibus con
sentiendo fluentem in talibus
cogitationibus voluntatem sunt 2
tunc duo magni qui peccat mor
taliter qz ipsum ibi non sit con
sensus Verum est tm ibi consensus
interpretatus 2 quod est dia
mulier nihil tamen illud peccatum
imputatur vid quia ad ea co
pestere debent 2 tenere non tamen
compescunt si qui spente ex
se retinet quantum se distinguendo
sicut se delectationis sicut licet
displicet ei delectatio principalio
si quantum quod nolit abiecta con
tempta salutem quia 2 ideo dicit
magis 2 finitur dis. xxxiij qui

tal patet mortale licet aliqui negant non negant
aliquod mortale et pt negligentia
ieiunandi aut expellendi ubi
est desperatio quia tunc homo
adhibet pacem et tamen seruor
ira ut si quis aliquid talium m
si sentiret se penitere tanquam
pro mortali et bo ven mistpto et
2 dr de delectatione morosa non est
tutate tpis si deliberate quia
est in delectatione consensus et
non determinat eam sed aut
stat si vnctio 2 ira et si si de
lectatio ad libido cum consensus
supponit ad tempus non cum
gratie salute Et de descriptione
istius quia mitta utilia tpi 2
peccatis et 2 confessoribus de
mis motibus de delectatione et tacti
bus denotatur pollutione quidz
culpa 2 quia non 2 quia impedit
simpliciter cultu 2 quia non 2 de
libus delectationis quidz mortal 2 quia
non 2 quia expedit simpliciter cultu 2 quia
non 2 magis consistit motus ad venia
le de consensualite aut dimissionis pte
tatis aut de superiori Ad arm igitur
dm quia simpliciter fomentare contra
dilectionem pxi cum 2 gratiam bono
amo prout nascitur ex caritate
2 defendere eum impugnat vagi
debitis ad ipm ad et ctrinet
de pte si est sua ad et non est contra
dim mandatum

Vera mistorum xxvij de
agri de formula suauis
2 expeditis vite Inquam
quis religiosi pacifice seruiu
dulcis deo sibi 2 pxio viuit
sine mundi molestia sp iocundus
2 tyrannus de constricta ex
istens 2 quin gratia 2 deuotio
de mente religiosi qui sup
fluit suauitate spiritus sancti.

Sed de letitia sp de metu Que
quidem deuotio vir emanat ex
consideratione 2 meditatione
breuitatis pnis pnis inte
ritus felicitatis 2 diuine pietatis
bonitatis quid potuerit 2 libera
tionis a futuro 2 pnis miseria
dolorum de tpe deuotio pauca
sunt in ora sed qre vtrum deuo
tio pte ex contemplatione 2
meditatione 2 vtrum quid nonna
causa impedit illud effectum si
stiles meditationes intelligibi
lium introiecti deuotio impedi
ut ut apparet de vno libenter
2 speculatis qui non structuram
et fundum 2 subtilia mens cor
non attendit 2 adactualem de
uotionem si distrahit ad alias
res cogitationes Ita est eorum
placio est causa deuotio est
id ea que sunt maior 2 alti
ora obiecti contemplatio maiore
deuotionem contrahunt ligmod
aut conuiuio apparet frequent
ciu aor deuotio exercitatur ex
consideratione passionis xpi 2 alius
mysteriis quia ipsum quod exer
seratione dine magnitudinis
in conuiuio est festa in medita
tione mea exarsit ignis
si ignis spiritus causat deuotio
vt ad ueria Pro quo sciendum
deuotio dr adeuouendo idem
deuoti dicuntur qui se ipsos quasi
deo deuouerunt ut ei se totaliter
subdant pter quod 2 olim quidam
gentiles deuoti dicebantur
qui se ipsos ydolo deuouebant
o mortem pstu exercitus salute
sic de uobis deciis Cito lingua
hiat vnde deuotio nihil
aliud est nisi quia voluntas
promptae tradendi se ad ea quae
pertinent ad dei laudem

exod xxx v dicit quod interioris
filiorum ipsorum obtulit mente
promptissima atque devota
principibus domus Israel tam
diuturno legendi tempore quod ipsi con
sueverunt devoti verum qui
abstracti omnibus damnis se in
omnibus iejunis continuatibus
vigiliis et suavitatibus deo
cottidie offerunt inter ad dim
devotam tempus vnde cum
de assumpcione mulier Esther
dicit cuncta te credibus tecum
ramibus venenum tibi quod
manifestans devoto pectori
te suplicat implorat inquit et
dicit quod devoto prior
consistit de exercicio spiritualibus
et amicitiarum et instituit
gerunt tpalis Consistit
autem devocio mentis et gaudium
et ori et per exercicia spiritualia
vel lectio meditacio oratio et con
templacio tempus erit stet cor deo
qua religiosus sua atria adere
lio ascendit quorum pedes ire
domuque superior celos penetrat
et deo tante est excellencie et nobi
litatis et dignitatis ut quisque
et onerosis in corporalibus actibus
exercitat quod pigwedme sup
ferisa dulcescit facit videlicet et
et omnia pauca ad illa pre
gnor ad quem magnum in
deo si quis ardent se ipsum ad
diligendum intuitu perficiet de deo
tione et cordis mundicia Et si et
lectio secula ad interiore ad
spiritualia meditatio et quisque
meditatio et studiosi mentis
actio occulte visitat notitia
ductu proprie rei investigat
et deo devota cordis interio
plenus adipiscendo et quod
manendo Contemplatio

est mentis indeum et devocio
et dulcedinis gaudia degustat
vite dulcedinem lectio quia medi
tatio movet ad postulat et gratia
degustat vnde quia legendo ducit
meditatio pulsate oratio et aperi
tur contemplatio lectio et solidum cibum
ori apponit meditatio quod masticat
et frangit oratio et suporem ante
contemplatio et quod dulcedo gaudet
et reficit ultra et poscit pro labore
diminuerat prima ita in se omnes
difficultates et ardua suavitatem
primo et deo et in superiorem et perficere
ad et pro et bto et in eor
et do plenitudine subiunt et stet con
tentari et predens sed sequens
pax et post sequens sed prede
raro et multum quod prior lectio pos
tit et stet agendo excuces ignora
cia meditatio intus masticat
quod stagendo oratio impetrat ne
frustra sua et contemplatio apprehendit
et aperias et pia dispiciet pro
vicem et stet et cibo se non poterit
illa devocione illa gratione na
suante illa gratione accedit et
et quod arida sterilis et fructu
et pestis nauseantes dimos
et mones dimas lectes et eas gra
libus insistit deridens et dulces
indicantes et ad ad tpalium
cura et ad exterior et intes non
poterit et et pia commoditate
dicet et quod nec nauseat et
cibo isto lassio Et eis quia
parad quod illa videant
pre et et quod et b bn do
in epta affices Denique oratio
paciones in palibus cum et
studies pequin vite instantibus
et implicatores cordiales et
curandi negocius sectantibus
et pessime et pene et figuere
consueverunt devocio ferunt

2 aziddafacē 2 plātamētē abōi pīg
uedīē sicuīd ꝓ cōmūīb vīb aut
subomalia ꝗcacia 2 ꝗapte sēp
dyffēt sīc sēpīg 2 spīm ꝑ ꝗqui
runt nisi ꝗ ualde caute se ipm
in scipo ꝓ dollugat vīt sīet sēzīu
tas aūd 2 pdēs ad ocōm se ꝗpat
laborē neqz deo dyssolut 2 ꝑz
p cūd magt ꝺ scipm collū semp
porcūd ꝗnīb nō ꝓ ad qd agit ꝑz qd
agēdo nūtīdt oīb vīz ꝗstacō
finē vīo ꝗdta 2 ī dūb ꝺ ꝗcerto
ꝓ ꝓzīd cura qd laboānd ꝑz
nō qd ānī delcānīdo detīneat
ꝑz q ꝓnālibo studīīs delcāc
qpīmz 2 mutāt qd aūd ad pro
ꝓmtta 2 nō ꝓ solua 2 vīo se fāci
le mox ut ꝑ ad scipm ꝓdeū
dū ꝓpīo ēē ꝑūt ꝗqpēdīat abz
cōmīsta mīsēnt volūtat
abyssz cōtagio cōtracte delcāc
ad mīcōza ymaginat vīo
hos laberes 2 qr extrēa dtrūg
uīma ēē deuocōd vīz medita
ri quod ꝑba 2 ad ꝑbē qd lega 2
inde sequ 2 q ad ꝗpugēnī
ānī ꝑmū q ꝑtēs officiales ā
qm extrorūb opīb dedūt ꝑ
aut ꝺ vīs dyrīto aut ꝺ negō
cīīs monastīī qd cogīt 2 ꝓdī
re ad ꝓuīēnīd ad quīete vaca
re deuocōd dēcent 2 ad illud
tendē ꝓpt quōd mān mg ꝗssī
sunt ꝑz amōdāms 2 actibus
ꝑstarīb se facē alienas 2 va
cāre pūtāt cōzd ꝗn tales
quīet mīpacēb ꝑsīci dyīb
2 obstīnacīīs īrīgulārīb nolūt
anxīī ꝺ rōdīb ꝑz cogītam b
2 locūb detīnālīb nīd ꝑpt
ozo ꝗ dīnacīī ꝑptīcaz nan
scīt ꝗdōrī ꝑz īpīb ꝗ quī deō
ꝑtē pūdīte agī 2 cūd cēter de
lōt cōūīctualīb qui sēcūt
deuocōd sulcrē quad tracti
uīdent opa cōūīctualia ꝑa
ant q ꝺ īūd mīsēcī ꝑt amōe
ꝺeno affōīb ꝑstarīb 2 cu
pīditatīb 2 cupīm quas m
cūīs ꝑstarīb inūbīēt 2 dīf
ficīl illa ēradīcat 2 crebrīg
mīfugīēt q ūdūmt 2 apostatando
2 q ꝓūt ꝗ tales dūtīcula et
angulos pīē volūtat ꝺ cu
riositatē 2 nouitatīb ꝑz dt
bīēdo ibīd ꝗnīē mīsīmodīb
aūb mīquīb qcupīd cōmīs
2 ꝑstīo nec dīū ꝑsīte mortīfīca
te sūt passūm vīry cūd ꝑt
dūtūm ꝗnīē ꝑlūtīīs 2 ꝑlē
cī qīīr 2 ꝺ ēīmate 2 ꝓpīo
ī īmīē cōsolatōnes ꝺ via ad
ꝗa qūdīī mīstīturōm fīzī
na colloqua solūtōēd fasti
dūd ꝓsūmptō nouitatīb q
quīd ēē ad prūdīo 2 tēdūd
quād cōnstāndo vīdēī 2 ad
hōra lēmīē ꝑz calefacīūt 2 ac
rendūt 2 ut pīnnodū neqz
ꝑlucānt 2 amplīū ꝓūīāt aut ēf
fīcūt ꝗnīē ī cōtīdīe nōūe
ꝺcūpacōēs nōūe actōm ad
laborēd adīūūēcōēs lōnes dī
ūsē nō ad ēdīfīcandū ānīd
ꝑz adfallendū tardāt dī
tēdūd 2 cūm dāpnāūt ꝑly
tacūb ōīa ūetera omīa ꝑdī
tata 2 deferūt nōūa non
restat mīsī odūd ēlle 2 fūgī
mātūrā ꝗ bīēdo ꝗ quī
dīctī cōnstat q ꝺstractū mī
2 cūīagacō ꝗaūrī 3 ēo cū
ꝗtalīb 2 omīb deuocōd ꝑsīa
uitas mātēssīt q mīsēncīo 2
quīete ꝑz ꝗaūd 2 fōūēt Con
clusio pa deuo ꝑsēāt ꝓūmēt
ad pīsōnas rīlīgīosas p 3 q
ad tales ꝓūmz se deo ꝓtō de
uōūē ꝑbī quē offerre ꝑz cor
ꝓmptīū 2 volūntatē ꝓmptā

quia semper arectus amor qui
ad divina volunterem tanquam
suo funcio secularis deputa
hoc ipsi religiosi ora con
tempserunt ut integre se
divino funcio possent matu
pure 2 nullus intimacud possit
separari Ideo claustra orcum
bendo dicta sunt quasi hus extra
res ab omnibus vanitatibus se
cludi decerent ne per eos tanquam
per fenestras mores intrarent
nequies mutare trubare 2 de quo
psalmo dicit Sedebit solitarius
2 tacebit leuabitque super se
Threnorum 3 Ex illo sec 2a quia
letitia est devotorum effectus per
quia devotorum predicat quod dicit
ipsi de carne primo quod ipsi de carne
divine bonitatis Et quia sec de
letitia Juxta illud memor
fui dei 2 delectatus sum 2o in
tuisa devotorum quod considera
tione preteriti defectuum vita qui
considerancio primi adtinuum
aquo ipso primoto volitis de
note vecedit ut non mise quod
stat in deo se subdat Et quia
considerancio secundo se quia ad pri
ma vita prosequitur nata e
tristicia causare recogitan
do preterios defectus per actus
aut letitia propter spem divine
pubicionis 2o pri quod ad deuo
tione primo 2 pse consequitur
delectacio 2 circo aut 2 par
cidens tristicia que est sedum
deum Vnde sec quod devoti vni
ti sunt gaudentes 2 securi
mens quia uge quum
2 glia vita quia et est testimonium
Tire constitue 2 si apparent
exterius tristes in mtio gaudentes
sunt Sciua autem 2 pturbata
cosicia subita est tristicia mercori
bus et anxietatibus in domina
tayn quidexit deus Cur irato
es 2 quia contristis faciem tua quod
e Et ex lacrime devotorum deus
sepius apparet in lacrime non so
lum prumpunt ex tristicia sed
quod quia effectus tercitudine me
prepue ad consis adquo delectabile
in primitione atque stabilit se
solent voces lacrimari ex pietate
affectu cum interpant filios ut
amicos caros quos estimat se
perdidisse Et ita predicit lacrime
devotorum sic iacob videns ruch
el consolrma sua pleta flentem
gen xxxi Et ecce videmus vos
devotos et gaudentes dulcium
tes o desponsione matuos oderes
su o vobis non propites consulus
ac quiescens subiris non offe
tes in est timens ne non vite
mederent 2o in signum vere
letie quiditat dicens cum
paulo dne quid vis me face
2 quinq' vere letie est secun
tas o mente qui deo placeat
tanquam filios dei 2 tyrcebreg
mi celesti Hanc securitatem
dat spus suus ut testat apstus
ad romanos 1 spe spus
testimonium reddit spui precq
primo filii dei Hanc securitate
quit apstus in docebat Cer
tus sum quia neque mors neque vita
neque gladius 2o nos separabit
a carite cristi cuius o dum
sic letie est delectari o transi
torius sine est res ipsa sine
amicicia carnali sine como
ditas in letitia ipsa Ens
in transeuntibus transit 2
letitia 2 nisi decorde recedit

tad letitia nisi quod intrabit
ueza letitia quia sicut esse non potest ignis
2 aqua mutuo se expel
lunt. Felix qui dicere possit cum
ysaia gaudens gaudebo in domino
2 exultabit anima mea in deo
meo. Adhuc nam letitia in
duce nos ad speculandum quantum
sit cum sit deus homines et
creaturas dilexerat 2 cum
sibi unitet ut eidem esset vero deus
homo 2 deus fiat me dicit vo
lunt cum pro iniuriam
nutriamur disponit dicit mihi
ribo ut nutriate filios meis
nisi quia enim angeli ministrent
sed semper abraham ad obsequi
um. Renedicam magnum 2 mi
bile faciem meam sicut
sedere 2 abamget adorari
quod est spiritualiter letitie indu
tum dicit esse quia promissio
adeo devita etiam primo ue
teris legis 2 dicit 2 in dimito
prio 2 prestatio. Dicit n. luce
1. sus iurando quod iurauit
ad abraham pater nem 2 ex
p pulcra exuantatem p
pigrum spiritus sed quod accepi
mus in baptismo quia pig
nus hereditatis nre 2 p arra
2 p gustatio in deuotione et
dulcedine dei p obsidem qui is
quis unigenitus dei filius ad
hoc gaudium hortat apostolus di
cens gaudete in domino semper iterum
dico gaudete sic sic
dicit vnione iterum dico gau
dete sic sic dicere bestiis
certitudinem hic 2 alia me
ditando quia 2 dicit letitia
non sequitur 2 etiam ad deum
cum causa 2 contemplatione
2 meditatione pro quo sed
quia causa deuotionis est et dux
prima 2 principalis exhortatio vi.

deus de quo dicit ambrosius
super lucam quod deus quos dig
natur vocat 2 quem vult religi
osum facit et si volunt exer
mitanos ex indeuotos deuo
tos fieri et causa est exhor
tatio expte mea ut dicit qui
sit meditatur. Cum enim deuotio
nisi aliud sit quam pompta
voluntas ad dominum obsequium
oris aut bona voluntas ex dig
consideratione procedit ex quo bo
num intellectus est dum volun
tas. Inuitat enim voluntas
et quod attrahit ad volendum
2 ad amandum illud quod bonum
2 suauem sibi obiciat p meditatione
sicut quid tria quia p prum exci
tatione aut aliorum retorum delec
tabilium 2 sicut amis pramum vi
rideni ad quod quid inducit
dux considerata una quid
que expte dumtaxat voluntas
2 beneficium ipsum sicut illud
pste nisi ad gerere deo bo
est et hic considerata exciitat
dilectione que est prima deuo
tionis causa. Illa uero est ex
pte hominis de suis suos con
sideratis ex quibus indiget ut
deo inuitat sum illud pste leua
in oculos meos a monte 2c et
hic considerata excludit pre
sumptione p qui adquis impedit
ne deo se subiciat 2 ne sui virtu
tem inuitat. Consideratio uero
coniicia aliorum psalmi negotia
rio tuarum 2 solliciturdinem me
tam distrahit 2 infirgitat
Consideratio uero de deo pte
est dicit de quantitate expte a
de dimitate prima inducit ex
imine ad deuotionem ex dilectione
ista ad nos 2c p medium ma
nducatur p quia ita indiget

induci ad dei dilectionem per adi
sensibilia nobis nota per dici 2
imperfectione ut dicit basilius
deum cognoscimus per hec in
visem amorem capiamus per
perfectione vero dimittat quo
ad eum potiora sapiencia 2
bonitatem in maxima consistit
deuotionis causa 2 eius di
lectionis per tam primo michi oa
dicit decimus quantitate
naturale passione 2 sanguis
nis effusione que omnia me
tem impletis dulcedine fecerunt
2 inflammat ad dnm amo
rem 2 ad mundi contemptum
adamas cum lapis durissimus
non nisi sanguine suo fuso
frendis Sic 2 passio xpi ad
mentem fidelium reducta dul
cem eius flectit ad mollicie
vnde bernardus se sentiens co xpi
passione fulcoratum dicit ser
mone xx super cantica Sup
omnia michi reddit amabile
te mi bone iesu ratus quem
libenter operibus redempsisti
tot quo amorem mihi facile
vendicat plus totum quam michi
totum quam mihi dedisti 2
blandit allicit 2 instigat exigit
2 arcit stringit 2 afficit ve
hemencia hec ibi sed miser
mod xlmy cuius diat super
dbo fastidiu mihi dilcius
meis mi mi ubera mea nq
amorabis Et ego sicut ab
eunte mea commissione pro
actio inuitorum a michi de
te sitiba quia michi fastidiu
tum 2 colligere 2 mi ubera mea
collocare curam collum co
omnibus amire 2 amaritudin
bus dnm mei primo vis a fan
cium illarum natitatis dum

labores quos pertulit in predicanda
do fatigacionum in discurrendo
in vigiliarum in orando temptacionum
in ieunando lacrimarum in compa
ciendo in insidiarum in calumniando
postmo in iniuriarum in falsis fi
bus in iuriarum sputo 2 ralo
pporum in subsannacionum in ipsum
cum 2 clamorum 2 paulo po in
meditari dixi saperem in quibus
insipiendo per stultis constitui in
quibus plenitudine sue in quibus
diuitiis salutis 2 copias in
torum a nequam michi potius si
ma sive iesu 2 quia crucifix
um a nemine in adiuris
proferis deseruit 2 inter
leta tristia qz vite pnitis via
regia incedenti tuta pbent
ubique durata hec 2 alia plu
ra dulcissima ducit ad meditan
da deuotissimi speculatori
sunce passionis suis bernardi
Ex quibus pz ipsum mirum
deuotionis fontem hauisse co
vulneribus 2 doloribus xpi vnde
2 ieuni tulit suas compassio
nes co contemplatione dolor
xpi quod 2 nos hoctu dubi
facere debet certa fine cuiusdam
finem sine dubio sequitur quia
hos deuotos cum qui angu
lares queunt omnes fugiens
tumultu pdi 2 firmi quanta
colloquia contemnens ad di
nas considerationes se exten
dunt et simul cum umbre
sui quit quia estus stata
bis affectionis non adurit
Et ad hec meditanda studium
stimulo bernardi animus impe
riorum melius ac tutius
legenda sunt ac meditan
da redemptoris nostri exercita
ut onde 2 eis exemplum

humilitas, puritas cordis, caritas
et affectus, pietas et desiderii
ris et desideriis tractatibus
moralia quoque et planioa sunt
talia dulcia devia vipi et sed
passione omni amaritudinem
tordi omollunt. Quibus et ad
decaus quod sed devoto et actuad
suavitas et pius mentibus
divina dispensatione subiecuis
deq versum est in tractatulo
dulcitatione et mitigatione
verum quas causas almitis
to d pmti ta b'uitas. Sed
qd aliud maius reperis devo
to simplicibus et rudibus
quod mon sed p dicta ro
tingit q uri sicutis qm
devaris tanta altitudine
profunditas et spectaco et no
quidem sentiunt ideo causa
abusionis devotis eis pub
trahere quia spiritus suus in
tordibus quidem habitare
consueuit quidubi cum dat
gram. Unde talibus propter
abusione stencie et indigen
tancy devotionis ipa eis
denegat. Mulieribus autem
simplicibus et qor quia non
quit occasione devandi
se ideo eis gra confertur
tam primoro intro efficacio
est gra et quidem cum q
venit. Nam quod cognita
possidet dabitur autem est qi
incognita ideo facit amit
ti quia nestuit cum mul
ve et pius plapsio vetoris
deceptus. Ad primu vero dicim
q incertationes subtiles de
deo quidem est de se nate et
causare devotos. Si autem
aliquo impedimur qor est
de pacens aliaq incertitudi

tata et meditationes non
addecid velare impedimur de
uotione et intentio distraquit
Ad xm dicim q sicut dictum
ca que dimittat sunt maxi
mum quidem est deputse ad oca
tandum dilectione et pgnis devo
tione quia deus est summa
diligendus et ex debitate mul
quanime est qd sic indiget
ad divina dilectione quibusd
sensibus non quo mundi
tant sic ecc ad devotos q
occitat quod quod d sed
matrum pxpi passione et
quantatem pnt ta compsi
tit devotis d quibus que sunt
dimittat

Pta e dalud xpe
xxum. Inquo trac
tabat de quibus que
ad officiales pertinet que d
eis sunt laudabilia et q vep
hensibilia et quia seminator
zizaniarum et quam quibus ad
uersand crebrius solet d agri
sac religionis sicut seminare
zizania d medio tritici. Unde
sunt fres conuentuales et officia
les ut caritate et unitatem
mit cos simulat et religionis
fructu cos premit. Vitia de
tractionis obluctor et minua
tionis prut sicqnt occupant
sed ideo ut quite mitestionis
et qor venenum inter fres
seminare distordia suspicaroes
et detractiones clare este pnt
possit. Unde est de tractione
est gra. Vitio detractoris q
detrahentis audiens et supm
rans culpa mortale mortu
ant. Et ax q non via b
augy d omni dicunt pudatu
ro mit pata minuta pomis

q̃ qui cū omni facultate ut
sine temeritate maledicamus
hoc nūq̃ igne purgatorij
purgar̃ cum hoc vt̃ ꝓ ma
ledicere et detrahere et ignis
purgatorij est ꝑ venalibus
non mortalibus vt est venia
le non mortale ⁊ opponē qd̃
dr̃ ad id ꝓ detractores do
cibiles q̃ id addit̃ ne putet̃ ut dr̃ g/
leue ut dr̃ glo ꝓ hoc qd̃ cōsiste
m vbis ꝑ quo p̃o sp̃ q̃ sic
ipm alteri nocet fito dupl̃ ma
nifeste quod sicut in rapina
ut furtis violencia illata
occulto sicut in furto et dolosa
pressione ita et hic dupl̃
aliquis alterū ledit vno mo
manifeste hoc fit ꝑ furtum
in facie a dd occulte ꝑ detrac
tionē Ꝓ hoc nūc q̃ aliquis
manifeste coīa alio vba profert
vt eum pupendere vt de eo
et honorat̃ Et ideo furtum
nocumentū affert honori eius
nūq̃ profert̃ ꝓ quo vā coīa alio
profert profert o occulto vt eum
vereri magis q̃ pupendere vt
nō dicat̃ in fert detrimentū bono
ri ꝑ fame in gnitū ꝑ quod
vā gnitū in ipo est eos qui au
dunt facit mala opinionē
de eo qui tē coīa quē loqui
hoc eum intendē vt ⁊ hoc fo
nare detrahens ut eum vile
reda vt̃ patet q̃ detractio
dr̃ a furtum dupl̃ vno mo
quo ad modū honesti vba
quia ꝑ furtum magis te
coīa alio loqui detractor ar
occulte alio mo quū ad finē
intentū sive gnitū ad nocu
mentū illatū quia furtum
derogat honori ⁊ detractor
fame vel detractio solet

a furtis sic diffinit̃ et demgtio
alicuius fame ꝑ occulta verba
Qd̃ quod fit dupl̃ directe et indirecte
directe q̃ dupl̃ vno mo qui fit in
ponit alteri sicut xpo detrahebat
scribe et pharisei nos stultū et quia
et hic ihs petro est et ut non
est hic tū adeo et subtum non
custodit ut ⁊ Ꝓ qui quis per
cartū adauget suis verbis sicut
si quis aliqd̃ certū malū refert
de ad et plus apponit q̃ est in re
Ꝓ qui quis occulte sibi notum
malū reuelat de aliquo licet
in se sit vm̃ tū non ꝑ publicū
et ipse publicat sive fiat intentio
ne defamandi suum et ꝑ se
que fame diminuo apud audi
entes Ꝓ hoc q̃ illud qd in se
est ꝑ bonū dr̃ mala intentione
factum et hoc intendēs et bonum
opus in se et quantē de intentio
ne iudicare sic ꝑbe et pharisei
sei detrahebant xpo dicens qre
cum publicans et peccatrix man
ducat magis cum Indirecte aut
fit detractio qui quis bonū
negat alteri expresse ut dicitur
malicose Et ideo ꝑ taymo
ne detrahere ꝑ aliorum bona o
uerte ut negare ut sic detractio
est reuelatio defectus absent̃ ꝑ re
ferre aliquid ut ipm in bono imo
re existere et fit ex hac duas no
tificationes distinguūt et ꝑ
detractio zb ꝑ prima et zb ꝑ
secundam primere sumū bod id
cum quis negat alteri bonum
a tali ubi nō dr̃ aut dicit
id mali cum reuelat vt nō dr̃
peccatum alteri adiuat aliquid fingit
qd nō est vel mentita cum ne
go iā ferū tacto ꝑ dicto reuelo
aliquo delictū nona cudere
cum mala tonor Coīa hoc

a ꝑ zb id. nulli id bod

lo² sed ad rusticum meaq; di
cus me corrige delinquente apte o
cpa tua me occulte indocas Quid
enim mihi prodest si alius mala mea re
ferens me nescientem lædit nolz emendare
me ꝑ vero tuo satisfacere Indeq;
eq lio 2o de consideratione Et primo
detrahit an detrahentem audire
Et hoc dupliciter sit nisi facile
dicim lædit nisi suscipiat eum ad
defendendum id ut placeat ei de
tracto ꝓ odio eius cum defendit
2o notandum q; secundum augustinum detractor
solz se quod colore quesito excu
sare d. quibus pretestis quibus sese
no tegere et peccata in alle co
mittit nisi forte qui consentit
ꝑ vitio opposita s. libertas iuste
correctionis inducit ne tacenda sit
mala proximi ꝑ firma caritate infir
cere redarguenda nisi aut occulte
defendenda Quod sibi obiicit idcirco
frem cor et oculus suus mihi prae
nolle ne eo affecto nisi correctione
proficiat ꝑ magis ex detractione
scandalum sumat Et murmurat
scriptura dicta 2 ipsa iuste et noma
tus scandalum ee denuntiat Et
Sedens adversus fratrem tuum loq
uaris 2 adversus filium matris tue
ponebas scandalum magis enim
scandalum sumit qui detractate
tem intelligit q; qui corripien
tem sustinet Et quia nisi nisi
quod errata delinquentium adpro
bentio sunt tegenda aut apto
tpe corrigenda proteda subiungitur
hoc fecisti 2 tacui nec aut exor
discretio silentio detractoes sibi
applaudem qui id ꝑ occulte de
rogare inutile nisi mere
pacine ꝓsilium apte adque sti
mulet Existimasti dicit sed
ero tui similis ac si dicat Quid
est cogitare ut inde detrac

tori similis appareat Vtil ad
tpus recitatis ne derogans
loco apte correctionis expecto
nisi 2 primo studet arguere te
2 statim coram facere tua ac si
dicat nisi occulte ut hoc tua
consuetudo ꝑ apto ut hoc mea
solicitudo aptum corrigendi tpo
expectans peccatorem arguat
2 cum delicta coram facere cum
statim dicit mihi nisi odi sed
amo quod ita absurdum repre
hendo vino magis odis 2 non
diligis vitia detrahis 2 nisi corripis
2o notandum q; susurrium venit
a vitio suspicio 2 est id q; murmu
rare de aure latenti alia dicit
2 e vitio fictio asino locuto quasi
latenti de aure detrahit ioh e
dicit 2 Et quod fortune sus
cepit aures meas venas suspi
ri eum Et pm stm tropoma
Suspicacio 2 detractio e ma
2 est informa sine dicit logis
quia ut ꝑ dex xio dicit propter / multa
qua similitudine vitia quiq; pro
alio pomit Vnde etiam v non
appellet susurro dicit glo id est
detractor dicit aut infine qz
detractor intendit denigrare
famam proximi Susurro autem in
tendit aliquid separare sum
dicit id glo sup id est id est su
spicatores detractores deo odi
bles susurrones inter amicos
dissentiam seminans detractores
qui alioz bona negant idem
minus 2 pz p illud p xxvi de
susurrone subtracto pugna q;
quiescit 2 id susurro talia
profert coram alio q; prim coram
omnibus amo audient sed illud
etiam xxviii Vir pastator contur
bat amicos 2 medio pacem
spiritus dimittit dimittere

Conclusio p̄ma detractio.
quia est peccatum mortale. Multo
venale p̄ter p̄ma p̄te quia
detractio p̄ sua rōne ordinat
ad denigrandum famam alī
cuius. Unde ille p̄se loquendo
detrahit qui ad de aliquo
blasphemat ea absente ut eius
famam denigret diffamare
aut alicuius famam valde
grave. Quia multo res tempo
lis vita fama ut prioribus p̄
cium dicitur quo impedit
a multis indagendis pter
quod dicit ecc xli. Cura habe
de nomine bono hic enim mag
p̄manebit tibi quam mille
thesauri magni et pciosi
et ideo detractio p̄se loquendo
p̄ peccatum mortale. Contingit
tamen quidem quod ab aliquis dicit
aliqua vera p̄se et quod de
mittitur fama alicuius non
hoc intendens sed aliquid
hoc aut p̄se non est detra
hentis formaliter loquendo sed solum
mālī et quia p̄ accidens. Et
quidem verba p̄que famatur
alicui dimittit proferat ali
quis ipse aliquid bonum ad illum
debitum circumstantiis de
famat non est peccatum nec p̄
dici detractio ut causa edifi
cationis alterius proferret ex
emplum de aliquo malo ut
alter se ab eo caveret aut re
velaret aut denuntiaret per
catum alicuius ipsi plato ad
eius emendationem. Si autem pro
ferat hoc ad levitate id est
aliquid non nocitum id est pe
catum mortale nisi forte vno
modo dicit est adeo grave
quod notabiliter alicuius fama ledit
et propinquum in illis que pertinet
ad honestatem vite quia tunc
hoc ipso graue verum est rōne per
cati mortalis. Concto 2a de
tractio est maius peccatum quam furtum
illa est illa peccatum commissa de pri
mum stat maioris quo maius est
nocumentum quod proximo infert. Et
aut est bonum hominis sicut cor
poris et exterius bonum aut illud
per violentiam potest auferri nisi tunc per
suasionem quamvis non inferat violen
tia. Sed alia duo bona p̄mit
auferri per violentiam sicut bona
corporis sicut vita bona aut et ideo
homicidium maius est quam detrac
tio dum adulterium quod est contra de
bitum ordinis gratiarum huiusmodi per
quod est mortuus adulter. Contingit
sunt bona exteriora mit
que fama pertinet diuitias
et quia primum est spiritualia bo
na. Unde dicit prō xxvi. melius
est nomen bonum quam diuitie dicit
enim Ind. 9. sunt 2e sup cantica
ne mirum id illud propinque vi
tium caritate que deus est actus
retrahere et pugnare et persequi
cognoscat. Nam omnis qui
detrahit primum quidem se ipsum
perdit vacuum caritate deinde quia
quod aliquid detrahendo intendit
nisi ut ipsum cui detrahit veiat
et odium ut et temptat ipsum apud
quos detrahit ferit et caritate
omnibus qui se audit lingua
maledicta et ipsum in est inecat
fundit et extinguit nisi solum
aut est absentibus vnusquisque ad
quos volans vnum forte pcos
qui pertes sunt pueri et imit
Corsiquidem felle luor amare
plagis instructus fugere id amad
non pt dicente dno ep galat
dancia cōdos alloquis Et est
spes huius pest dicit alius quod

intre/

unde atq; uiuent ut o bugam
venit vno enormiat defitoms
dlyatur quod simtate verecunde
& fuco ostempto malicia ad reti
nere nd pnt adumbrare conat
videns alta pmitti suspiria sicq;
quasi dignte & tacitate vultu
mesto demissis superaliis & voce pla
gente egredi maledicis Et quod
tanto persuasibiliore affto redat
abhis qui audiunt rode tuto &
nisq; ydolum affoni q malitiose
preferri delmq; uetsent pro eo qr
dilgo eis sit & nudq potui detrah
re conge eis Et ad nd quod
aut bn comptio fiat illud sed de eo
pme miqua i notissis dy
qm p alterid patefiatis res vi
tatem negare nd possid dolens
dico reuera ita est & addit magis
nii dampnii Nam alias qui
dem i plurimis valz retrezii in
hac pte ut vnd fateor excusare
vnme pt q bendo Ecce ites
sunt modi detrahendi hodie et
quod d usu qui licet spem rei
tatis & compassio prendere
uidentis uidentis sunt tamen
iere spes detractio Con o
za audiens detrahendo tam
eum tollerando qmt pcat
p3 Nam dit sdom Cane ne lig
na aut aures qd abes prudentes
aut alius detrahas aut aos
audias detrahens Nam dicis
Rō dignii sunt morte q pcta
fiunt non solu sed et qui fiui
entibus consentiunt Qd quod
qtmt dur vno dicte qd
sed aqnus induxit aliud adper
tatio ut ei placet pcm Alio
induxte qm sed non desistit
cum resiste possit & qor co
tingit qmz non qr pcm pla
ceat sed pt alique tiuamq
timore odm qo si aliquis de
tractones audiat absq; ipsi
tencia vr detractoi consente
& fit princips pcti eius Et sicd
inducat eis ad detrahendu
ut saltem placeat ei detracto
pt odm eius cui detrahit
no mid pcat quod detrahens
Et quidq; magis vnd bndo dit
detralse & detrahente audire
quod q dicu dampnatu sit no
facde dixerim di id nd place
at sibi pcm sed extimoe id ne
glugencia id ecs vdcundia qd
omittit repelle detrahentem
pcat quod sed informo quod
detrahens & plendo vemat
Quiz tr ecs pt ee pcm mo
tale id pcpt tr q aliciu qc
officio o cuber detrahentis
corrige id pt aquod pici
lum consegnis ut si quis
impncia altius detrahet ali
cui absenti pluto aut confes
sori aut magro & qo illa detra
cione aqm retrahentur ab obe
dientia aut alia salute aie
sue tad detrahens aut au
diens pcarent mori aut pp
radice qua timor tiuamus
possi ee pcm mortale ut si
quis detrahet fidei & alteri
timet eum red segnie & alij
qo hoc confortaen mysidu
cut auditentur a fide Unde o
gramidibus radibus gramq;
pcm detracto & ecs audito
mis quia o alius sed diuisas
cumstancias Et sidr qo quo
mitum pacie acquid quis
sibipo si patri gras detracto
nes cur ecs sic nd est de ao
rum aliud non plo foneam
diligere quia nos rs q tm
eius arbitrio pcias pati de

tractones ß nd ē deuq ar
bitrio q̃ pacat² decrmetu
fame altrūs vñ culpa ei
imputa² cad' rōne qua tep²
aliquis sublevāt asinu al
terū iacentē sub onē ut pci²
deut° xxij ⁊ dubitaret
quis an in vō veritas est
detractio ut ß si dicat alīq
malū de aliquo q̃ß verū
p²² q̃ sic nam sue p vñ
sue malo sed p̄m sīm
malū ß sequt² d fama°
pxd aut p emenda est nr
ß resistendū detractui a2
quendo eū de falsitate si sciat
verū qd dicat ß dz eū vīs
arguē dctor qd patat sed
detrahendo ūd saltē ondere
q̃ ei detracto displicat pt ph
ciam facrei qua dr² pūd xxv
vento aquilo dissipat plu
mas ⁊ facies tristes lingua
detrahentē ⁊ audientis detractō
displicentia amplio cessat
⁊ nullo lo² illi qui non libe
ter audit vnd signū q̃ ille
coram quo detractōes fiunt q̃
ei placent ⁊ ipse eis consentit
ut non reprehendit quia nō
frē² q̃ libenter audiet nullo
tora eo detrahē auderet
⁊ d. quis sepiū accidit.
utilitas excusat detrahentē
quia dr pūd papa nō nūq̃
detractio cōm bonos excita²
ut quos domestica adulatio
ūd alios fūor d altro extu
lerat detractio quiet ⁊ ⁊
vt² q̃ tal utilitas non debz
impedire ⁊ q̃ q̃ utilis
nōß exercitio detrahentē
ß ex dei ordinatione quia
quibz malo ducit bonū ⁊
ideo cuiz detractoi scaut et

vaptori q̃ resistendū q̃ius
alius patienti q̃ ferentibz ß
cit ad salutē Tamen ⁊ detra
hens tē² restituē fama lese p̄ne
p² sicut fur tenē² restituē abla
tum an omēz satisfactoz igr²
quia detracto plu patat quā
fur ēd fama pter² diuitiis q̃
prius dict ⁊ a q̃ ipse tenetur
restituē ⁊ proiecto sed q̃
aliquis pt altri fama auferē
z' vno° vnd ddo ⁊ iuste tunc
nō tenē² ad restituēdū fame sic
plato d cōrigendo excessi sub
ditoz aut alī fratis ytrd no
dū cōrigendi dōm petro si per
cauit mte frat tuū ⁊ alio°
plū ddo ⁊ iniuste ⁊ tuc tenē²
ad restituēdū fame confitendo
se plū dixisse cora illo quo
illū defamauit ⁊ oo vñ dicē
do ß in iuste sic ēd aliquis prodit
ēme alterū cōm ordīne debito
⁊ tuc tenē² ad restituēdū fame
aliter pt sme mendacio ut di
cat se maledixisse ūd ad d iuste
cum defamauit ūd dz ei alias
ēdpensare si nō pt ei fama
restituē Ecce q̃ grauis pnā p
detractōne ytno nō pnā ß pceq
pūd ad omēz pnāz valz ruora
tio pie uor ad ß nitū turpe
⁊ fam uatioz cum tam sac
ime homēs dlabant² inde
tractōnē ⁊ ita gratiis ß pest
qd q̃ aut deuita² Vnde dt
mestia detrahē cauē quia
reuocat grauē Et ideo bta
augo ēquit qui dū ß supīrd
sua mensam pt pt ⁊ Cum
quis amat dict alioz rodē
vtd Nam mensa d digna
nōnd ēē sibi Vnde excludē
bat omēs detractōes ⁊ cum
sed prudenti detractoi dixit

q ut dicit Ihos ibus ut a mensa
surgat aut detractor desinet Ya
go suspiratio pcm modle multo
cau p 2 qz tanto a q̃ magis par
ratio q̃ nro nocitu est gravius q̃d
infert mt cetera ut bona pmit
amicos q̃ sine aur neo vive pt
ut vt p & ethicorum vn dr 2 cti
vi dno fidei ultra compa Qua
2 optia fama q̃ detractoz tollit
dor maxe nociva est ut homo
ydoneus ad aliqua fiat 2 ideo
suspiratio magis pcnd quam de
tractio q̃ p ipam tollit aliq et
aliis melior q̃ honor 2 amici
melius quam honorari & etq
2 pu vi Salon mt vii q ami
cum detestari point sepe m
qui sermat mt fies dyscordia
Sz q mt religiosis 2 officialis
eos Suspicio sepe vendicat phi
loso id de ca vedeo est q pt 2
vn consert 2 q̃ modle 2 q̃ ve
male Pro q pom 2 ysta Sed
Suspicio q̃ magis culpa mt talis
q̃ est vemad p quo sciendum
q suspicio secundum tulum importat
quedam opinione mali q̃ ex leuibus
indicis procedit et gtmt ex zbus
vno quod mo ex hoc q aliquis
in se ipo malus 2 quasi ne ma
licie facit mala de alius opiat
hm illud cti x In via stultus
ambulans cu ipe pt insipiens
omnes stultos estimat Dico
p quem ex hoc q aliquis male
afficit ad alium Cum end dis
contempnit id odit aliq ad nos
citur id o indz ei exleuibus sig
nis opinat mala de ipo quia
unusquisq facit ed q apetit
go mo puenit exlonga experi
tia unde pg dicit in rhetori
corum q senes maxe sunt suspi
ciosi quia introrsus sit alio 2

defectus pine duc suspiciones
tae manifte pmittit ad pacem
statum affectus 3a uero ci
dinuit ros suspicionis dicit
ex pigritia ad certitudinem
pficit quod 2 cin ros suspi
tions Et ideo suspicio q da
mportat 2 q̃ nro magis p credit
q suspicio tanto magis est
intiosa Est autem 3x gradus
suspicionis primus gradus est
ut homo ex leuibus indicis
de bomte alicuius dubitare in
cipiat 2 hoc est venale 2 leue
pcm p timet ad temptationem
quando sine qua vita istu
non ducit ut habet 2 in glosa
1 ros iii Nolite aut tpo iudi
care 2 gradus est cu ab
pcto malicia alicuius estimat
ex leuibus indicis & hoc si sit
de aliquo tenu est pcm mo
tale magis non est sine con
tempnu pxo vnde glo ibidem
dit Et si suspiciones intare
no possumus q hoies sumus
indicia tam q diffinitiuas
sinas firmas sz tenere debemus
3 gradus est cum ab index ex sus
picione procedit ad aliqd con
temnendum 2 or dirte ad
iusticia pmiz 2 ert cu ex le
uibus indicis firmas sinas
2 g hoes facimus ad q̃ pnm
contempne 2 ei diuitiari 2 cin
dilexod pxo fac 2 mortale
Sed q̃ ore dicim quo
detractio est denigratio fame
alicuius aliqd ptingit q aliquis
fama iuste defectus denigrat
2 constat hoc tam detrahen
ti quam audienti am illi ado
eis denigrato 2 infamato
detrahentes aut mores eius
corruptos ad iniqua inducens

-men) detractoribus mentiri
runt tractantibus de vita eius
corrupta aut negligenti sine
vere sine ficte dicor posse con
deri ille tamen loquens quod
per se tractant de vita al
terius prius se egere in multi
dea primo quia ipso intendit
correctione illius cui detrahit
2 ideo vicia eius ipse se co
gnoscant ut apriore in hoc
sint ad aggrediendum eum
damnatione 2 correptione
non propter intendentes infa
mare eum sed ut ipsi striatu
ra eius ut ipsi prius se eum
corrigant ut alteri significet
ut eum emendet tales non de
cadunt in penam detractoribus qui
intendunt fratribus aut prius cor
rectori non infamatori 2° fi
deles qui erant Cloes inter
se colloquiam 2 de contectoribus
cormithiorum ut hor
sancto paulo denotescent 2
no detrahebat de illo prius
tice 2 cor 1 hor enim non est
detrahere sed attrahere sicut bn
hor enim solum excusat detra
hentes 2 ph hor valet q
quis alterum promovet ne vicia
alterius imitet 2 gemorans cri
mina eius 2 negligentia ab
se suis sceptrum insula
lapidatione indeis comunia
inferebat dicens Infructuosi
estis 2 audio vos spiritu so
lum spiritu arte 1 quod
ter occulte de eorum 2 absen
tia potuit 2° excusat detra
hentem qui ille qui publice
predicat prius coram aliis aliquorum
vicia memorat 2 ut isti istru
ctant 2 ab eorum auditione ad
imitatione denotescendo aut 2

vicia sic prudens aptus sepius con
pseudo diuersitatem eorum amari
cia 2 similitudo Christus iobtus publicando
de 2a canonica sua conuiuere
pem heresi certa inuectus cor
dystolis suis dicens Ib qui aut
primatum gerere deus diocrepes
non instruit nos propter hor si vene
ro gemoneo eius opa que fit
ab malignis garriens de nos
prim tam caute agendum ne sub
colore bone intentionis se palliat
venenum detractoris 2° prius per
peridi qui aliquem cum dolore tractat
de vita alterius non cum gaudio
aut quasi exhilaratione 2 qui
diligencia faciunt ut aut ipse no
tificent a quo prius corrigere alium
aut ipse corrigunt 2 precipue qui
tumquam collationes fiunt aliis
qui sunt amatores quie esse
2 no ambiciosi De quibus psum 2 a laudipete
q propter nulla alia causa trac a amari
tant ut alterum ipsum emen
dationem Isto modo est plati excu
sam vicia aliorum coram aliis
temerant 2 ut 2 alii corrigant
si tu hor ea intentione fiunt et
non alia Christus dixit xpo de
phiseis Simile illos ceci sunt
duces ceorum 2 de aliis multo
similia inpunt 2 illo prius hyp
mencio de vita aliorum etimosi
aut negligenti sine vera sine
ficta fiunt a sinota cum detra
hentis quod audientis 2 est si ita
sit publicum ipsum de infamatio
non intentione corrigendi ad
emendandi sed quod ex quadam
iocunditate vicia alterius inme
morandi sicut stabiosi ex quadam
consolatione seipsum confirman
do confortando greptis detra
cione 2 tam pomodum amplius
peruit 2 in hoc confabulatione

licet non leda² fama prxd deuo
nono quia ea ꝓ lesa tam auge²
lesio Et licet non sit detrah eu
fama tamen hoc non est ex parte
detrahentis quia quilibet de eis
est ab sequ² 2 non stat pcos
qui sit denigratio fame alicui
sicut in furto latro 2 fur executes
ad furandum licet non furan²
actu ppter hoc quia non tenet aures
sum adrem eque sicut fures 1 ꝓ
illi dampnum inferat² Et ita
solent ad fragilitate aut ex sua
reprone adqd vitandam detractoris vim
emittere sine intentione ledendi
plerique est tlem audiri detrac
tionis directe ee d mune maxe
si non sequa² d'cum lesio ut
patuit d pma gtione Tamen
aut detractio gravior ꝓ ꝓ aut
pe quilibet non maiore venenum
detractio effundit² 2 non ta
le cu aer dicendum ꝓ impendi
ut plato cum honore quia
ꝓ persuade ne malitiosi tam
incidat quia venda prius sui
denudat ppetuo gsecuto e bio
maledictione Ita 2 pau tqui
ulte dicit alex' erraui mul
ta mala intuli aut reddet
2 deus secdm opa eius quem
2 tu deuita valde eum obstiti
vert mus sed est q deus d pub
lice reprehendit pepcit plat
2 sacerdotibus ne eos aut vites
teret Nam 2 aaron petasse le
gimur d murmurede contra
moysen ea maria sorore ipsius
2 in fabricatione ydoli moyse
exente d monte nu 12 2 exo
32 2 alioq legimur punitione
sed ueronulla Et sit in essi
in tempo sed in legibus p
hibitum ne visitatores alua
tiuos publicas primas impo
nat Et si deus suis viribus
et petentibus sit pepcit pulse
hic no puniendo quinto mag
subditi platoni eis pcd ant
sit benedictus ille filius noe sa
pheet ne venda prius sui vi
det vna ea fere suo sem aliqd
facto pallio operuerunt nudi
tate patris qui vnij b ere gtis
xx vij moi ꝓlo xxxiiij tracta
do illud iob Qui regnat sit
ypocrita ppter peta ppter mito
rio qui intro superiori superio
rode non cessat ptmahcia
mitpat 2 informat diceis sim
mita subditorum disponunt²
corda mia ceterum ut ita se
qui videnti bom accepto mox
regime permutent² ꝓ illi qui
recte tlem patre ipsum excusat
qr minus si fuit mihi pusi
regis subiace dicomi culpa
ud magis ppter acquisit opibus
d mysteo intra gubernant
Scptum quippe est dabo dabo t
reges infuroe meo quid go
llos not pce despicit quoq
sup regima exfuroe dm suste
pmq 2 quid tlibi gtis bed
i paulo plo sumpsit Secud
plat curandum ꝓ ne eorum
corda estimatione singular
sapie locus superior extollat
ita subditi puidendum est ne
pbi vetere² fea despiciant Si
aut magiori vita sure repre
hendi² optet ut et subditi ab
ea displicent venent² ꝓ tor
est solliciter intuendum neant
que venerii nec ꝓ imitad ap
petas aut que imitad despic
venerari contemptibilis Pcto
nos ad minuracio aut detrac
tione mox prependit ꝓ ipsum
aliqua in ipsorum chiar² sing

romipacendu & adp eas
orandu monete sto bnd do
mnoe xn sup cantra d psona
epoz omis intelligens p
latos fres mq veneram2
epos & veram3 labores eos
s labores pensamus no assad
mus honores dignosramus
mpares vires mas ns de
lect malas femineos timores
vrorq suppone sarcinis ns
abluentis eos & honores
mtiuane nempe eccle reda
gus opa quos onera efug
t emerade obmurgat vizu
deplio reuertentem mulier
nens in domo dico n. signis
de claustro & eum qui usat2
impto int2du nmq distrite nmq
ne circuspecte sese deptiende
rit agere vi a d vbo cibo 2 p
dmpno d risu d ira d iudico
no adiudicandu qfestim pro
siliat & memdrit scptu me
liorib mqutas viri qm bnd
faciens mulier Nam quis tu
rtodia vigilias bnfat &
qui iuat intros melig fat
2 vrilig Q s mple nd sfit
abstis diqutate v abstis d q
m equalite iute 2 qisacro sue
mento qr carib opit mtiteru
dme pctorid hercule Nam 2
sanctos legimus nd obstante
rdrupta uita supiorid eos fius
se veneratos 2 eis honore de
bitid impendisse Scis enim
daniel mraptimte babilonis
s nabuchodonosor 2 ioiach
asar filio eius gstitutis 2 sub da
rio ad debita reuerencia eo
tibuit dicens Rex i eternu
vive dam vi Et stus paulus
accepta alapa missi animie
pdiripis sacdot cui dixit pcu
tiet te deus pies dealbate 2 alius
dicetis simile dei sacdotis ma
ledic paulus rat nescieba fres
quia pontifex sacdotio Christi
dam Saul regem diquissimi
veneratu estis adeo q 2 mutiu
qui assebat seipm mtiressi da
mid intemit dicens Cur nd tu
mmisti mittere manu tua dns
tu dm 2 &c. Non ta3 p tor
mentor2 subditi a fina caritis amo
mede supiorib cui debet cristian
eis ornata dnte b gregis xxv
mor dz ta3 tiummlit pluri
sig geri s potasse valeat quod
displicet emendari Que tame
nia supiorib s emendari non
valent nd q dissimulan2 peri di
bo dmd iudicio reservam2 Sz
dicet forte dqmis stante d pla
to negtiud deprudendis mtiris
p fribo aut pria vita eius sta
dulosa 2 moribus eius cdzept
qm ta3 manu cdzugent no
admittit ns private ns publice
cedr2 ista ca sub ce vr2 q disipli
d exempla eius 2 mores videns
& negligenciad aut delapidacio
reciid mori nidqui r2 dysci
pul lis quando pnt publice az
gue occulte tam de tor confen
tes aut immurans pctid detri
tomb mediat quis eis tulidu
sidis audiq pdiisse 2 eius
end ta aiazi qua facultatid
mori mente disipli s a
maritare vr2 q illa potit tor
sub dissimulacione transire
ad qd quid rudens detior
pcorb 2 prere gesciens cathe
dre xpi 2 d ea psidenti 2 ne
subdit audacia der2 lignas
b xpm dm immis efferate
exacuendas 2 quid zelid dei
p devoto fruit dicta mtiria

quo sepe corda prosp amari
tant² dicente helia zelo zelo
latus pro deo exercitu 3 p
xx 2 dauid quia zelum
mi quos prae petorio videris
alis eum misi instorio corda tor
zelo afficeri² applare alioriu
rima conuertentur vnde 2
phinees legem dm zelatus
tuit 2 meruit sacerdotii nu
xxv Et lotis a bto petro ito
mendat² eo q iusti erat habi
tans inter eos qui amiti iusti o
iquis opibus cruciabant sz
quia indelut mala zodomorum
2 corigere non poterat ideo no
sine dolore iudeiut 2 a pe
2° sz pensandu sz qd dicitur sz
p bti qd sedin nutu subditor
disponunt² corda reorum Et
subdi² illi qui tale reorem pati
ipm arguit qr minime fuit m
riti pisi subiace dicoi Et si
tassis que subditi esse intolerabile
putat reprehensibile non est
Nam orti platorium plenum ro
nes mentis² quia superiorium 2
forte q subditi non bdz expedi
ordinis qi platus rita rone / rea
sic expedire cognoscit qr cor
platorium sicut cor regis o st
tabile Nam sic discipli christi
ungentur sup capitis eius effu
sum calumniabant² qd
tu a xpo applabar² mt xxvi
Et in figura hu iacob pri
arcta Deterior sua sup su
more 2 primitiu sup prio
gentiu posuit filios ioseph
benedicturus q ioseph reuocat
mt dixit² immutare sz dixit ia
cob sro filii im sro si coniugio
rancia eis putabat hor fe
risse quod tu ex eta sua fecit
gn xlvm sic dico non facile

oculos illuminandos ee ad vita
2 mores platorium sz audita vultu
2 quia reuiscitur ocul adm
star Sem 2 iaphet filios noe
eor venia tegenda ad excusa
da q si omio magis do rei 2 cu
dencia relari non pati² aut
suggeridi sz ut emenda² 2 oro
bus o cumbendi sz ut cor pro
ti mute² pro oratione sto stupha
no cor sauli mutatu sz ut
quia sicut age mala impi
ium sz si mala pati prosp est
si nero admalis idge aliorum in
den² mores extinc prupen
dit impet° voron of deo obedi
re magis qua tur eis no p
latus aut xpo vitandu sz tq
aue tlost sz iudicando 2 poco
smt qd sz mala tollerandu q
mala fiendia aut eis consol
iendi 2 rendendi est ei hor
gredias actab pp mt dogma
ti mihi inuenisti me dmi
cit inuenimus eo q venudati
tus sis ut faces malis o con
spectu dm 3 p xxi discipulus
uero videris mores corruptos
aut senioriu aut platorium aut
negligentem punisti mitali
bus sanno primaci tuzgido
aut contraci sue iuditia in
pregit india detractoris aut
humiuracones q tempnoris
eum sibi pcd non video quid
excusare eum valeo aliquo
defectus 2 nt minuiado et s
causa subsit implato qr d ordi
nate aliud insurgit q ordinato
attemptare debuit mito ri
prehensibile nd sz Et quod di
co exemplis confirmo nam
in egressu filiorum israel de egip
to ipis pfame laboranti bus
ciu eis deficiunt nitria seci

ex egipto deportata amigij
manna eis de celo pluebat
murmurabat omnis multitu
do mt cetera dicens cont
moysen 2 aaron induxist
nos in deserto istud ut oci
deret omnem multitudinem
fame exodi xvj Et in cato
secuti desint eis potio aqua
ad bibendum qui murmurati st
contra moysen dicens da nob
aquam ut bibamus Et cur
nos exire fecisti ex egipto
ut occideres nos 2 liberos nros
et iumenta nra sitiri exo
xvij Ecce desunt cibus cibus
2 potus utrique iste nostrum 2
tamen o ordinate illo postula
tes vt murmurando et temptando
2 murmurando potaverunt Sic 2 in nobis dicant
sine murmuratione monendo et
exortando postulando et iuste
nostra a superiore ordinate et
cum humilitate sunt et ordi
nanda qd si ex negligentia
aut pusilitate non fiat dignum
recurrendum est ad superiores
nostrae multa superflua
sunt postulanda si nostra
cum in paupertate voluntaria
constituit obsistit superflua
dicto ad extendendum o fi:
moribus 2 in professionibus sed
diminutione sint nostra in
tranda ut non scandalisem
2 ne murmurent Et si se superio
ribus incubit ut auferant
a subditis ordo nonnumquam si
superioribus expedit ut necessa
ria contentari sua superflu
tate non egent superiores
nam fili isti panem celestem
fastidient pistes canes cu
cumeres pepones porro cepe
2 alia desiderantes prussi sunt
magna plaga adhuc desuper
egyptus concupiscere mt xi Quia
subditi cum humilitate pas
tulent plures 2 officiales sui
modum facultate cum caritate
ministrent subditis animum abste
neant plures ordinatos subditos mi
muranti non tribuat 2 dia
mebia exit in parte Sicut ope
ra religiosis vitanda sit haec
vicia detractionibus suspiracionib
2 suspicio quae proh dolor cre
bric in viros 2 feminas que
videntur sin in sanctitate vigere
consuevere locis ipse 3 sepi
unde sunt aures primo duas
circumbiri ne audias lingua
detrahentis lingue ceciu
lubricitas sub freno districtis
restringenda est inde venenum
emanat Ind gratia 22 actio 2 di
na laus scripsit de ipse pro
gressum lingua cum plena 2
veneno mortifero o ipsa benedi
cimus deum 2 patrem 2 ipsa ma
ledicimus homines qui ad simi
tudinem dei facti sunt Ex ipsa
procedit maledictio 2 benedictio
iacobi iii hoc enim detractio
vicium beatus bernardus in suo apo
logetico quia ad sicut malicia
cum computat reliqua cetera
aut corporales excessus ipse
vitia multiplicantur secundum
esum carnium usum pulliture
rum variancia a laboribus
manuum 2 cetera sicut nisi
in computione istiusmodi com
parat festuca quae tamen gravio
apud nostros quidem minus cu
rant imo pro nihilo ducunt vi
cium detractionis Et ad aut
corporalia ipsum pigrandum
ex epulantes sicut 3 cum

calice liquentis camelum glu
cuit In quo multi religiosi
ipsi sensibiles existunt.
Ceterum hoc cavet aliud du
bium circa maiz sepius
occurrens Contingit n.
sepius quod fideles mutuo se sciant se
vicia alterius aut alij civis
secularis Plato iquidante
refert quod hoc vitium adau
ceps Plato Subintrat an ille
defens vitium detractionis dicit
ut ita quod sibi quod sibi pri
vata sententia ipsum quod
duos prudendi primo primo q
sicut ne id solum quod ut
peccat publice Vide Doc
tus non dicit fili inquisitio
non omnis dicit quiete in ratio in
domo iusti cum omnis iusti
consecut domus publice commun
antiqua admiquisitio predat
dicit peccat clamor et fama sta
in peccatis sodomorum gen xix
ubi deo dicit ad abraham da
mor sodomorum et gomorreorum
multiplicatus est et peccatum eorum
gravatum nimis descenda
et videbo vtrum clamorem qui
venit ad me opere complerint
an non est ita ut sciam et quod
prudendi et per denuntiationem
qui est aliquis publicus sit per
cativus et alteri plato illud de
nuntiat Sed per aliquem
petens ut eum coram eo
iudicari predat et predat
omnino tunc dicit fili ad hoc mistic
ro ut sibi ipse accusans sub
mittat se talioni et deferet
per iacobus pt tacito hoc fili sit
publice sive privato Si vero
per denuntiatorem predat tunc
dicit finari ordo fine correctio
nis quia diuturni est.

dicto quod est ego consideratio.
Inimicitie alicuius filius filii alle qui
mentit damnum constitue
solvit aut qui est inimicus occultus
qui aut mentitur domoque
fame sive ut nunc inimicus public
co frater ego sciens dicit
eius occultum dicit se et sicut
sapiens medicus qui si non
potest totum infirmum sanare
unum membrum est abscidendum
ut vita incertatur membr
confuetur Inter ista duo
sit fama et conscia minus
est fama quod conscia quia
fama sola ipsum non dampnat
est quod dicit ego si potest utrum est
iure si conscium filius peccat
private arguendo vel
amonendo filium correctione sit
ut prius mutuo scriptum ceu ar
guet qui si non audiet arguit
adhibeat secum duos adhibes
secum sinaz salvator Mat
xviii dico ego ad quonem et
dubium posito sit an statim
debeat petrus filius denuncia
re plato distinguendum de
conditionibus subditi et plati
nam si scio quod filius prime cor
rigat tunc non debeo hoc
denuntiare plato Si autem
videat quod hoc melius fiat
per platum et idem plato
est punis dissito et punalis
non hinc remotus sive odium
adiunctis alterum subditum tunc
licite potest hoc denuntiare pe
sibi sive vero detractio et
tunc non dicit certe quia
non dicit ei sicut plato sed
sicut persone proficienti alteri
adendendum est certum predi
cere suo confessori adiuntur
alteri spiritali vtro/rid adeq

ut mutuo corrigendi

alteri

2 petri ne fuerit

2 prudme revelando sed
quia inter condiciones pla
torum 2 subditorum non potest
hoc dare quale medium qr
aliqs platus mor ad odium
adversus subditorum tio ut sb
ditus ut bene ferret verba
plati sed magis commoneret
ad verba plati ne curaret
Ideo tenendum est hoc per regula
q omnibus est servanda
sc caritas est 2 q melius est expedit vide 2 si homo
intendat emenda sic proximum
fuat bonum caritas quantum pt
tue defame mutiando vicium
altri alicuius non potest vicio
detractionis sed vero denuntiat
tuncque psone sine plato sive
altri semalicia 2 ut proximus
confundat a depmatur aut
ut ei aliq nocumentum inferat
sc potest peto detractionis
2 p qns potest modo Sed
occultat aliud dubium si ego scio
aliq 2 peccatum occultum fratis qd
pt uelit mor 2 p crimen alicuius
sic heresis aut odium aliq
aliud huius pt ne hoc manifesta
ri plato ne alis inficiant ex
illo Fundis s. tho in quodlibeto xi
q xi q in huius condicione
debet servari ordo caritatis Ordo
caritatis est ut quis bono proximo
preferat bonum quod sit ut vitis
bonum proximi 2 consistit 2 fame
Sunt 3 tria bona diligenda
sic bonum quod deus bonum con
sistit deus bonum proximi deinde
fama Ideo his considerat dt
stus tho q ipse credit s. aliq est
peccatum carnale vel spirale qd in
ipso m decimentum inter inestat

est revelandum ut salus bonum.
que qd est dicimus Qui vero non
timet decimentum institutum
tuit de quis custodit conscientiam al
terius 2 fama sic moneo o
culte mt 18 2 primo si autem ho
hoc correctio non sequitur tuit secundum
ordinem evangelii de secundo adquie
re aliud vel referre esse in long
tame 2 ibi 2 tuit quando est
ordo ut si peccatum sit publicum pub
lice corrigat 2 Juxta illud per
cantes crea omnibus argue si
vel sit occultum occulte arguat 2
Juxta illud mt xviii Si peccavi
erit in te frat tuus inte vel
si te te solum audiente argue eum
inter te 2 primo solum 2 de inter
vicium detractionis hoc sic tan
intentum de esse sana sic in cari
tate Et dicit sanctus tho d sic
to 2 dis xix arto 3 q 1 in
solutione 2 arti Si peccatum sit
omnium occultum tuit considerandum
est utrum emendare peccantem ex
pectari probabiliter possit aut no
adqd quid fare adiuti pt si
consideret 2 utrum adquis ex elec
ne aut infirmitate aut igno
rancia vel passione vel malia
peccat qd quid prudenti pt ex
condicione peccantis 2 ex itera
tione actus qr si adquis quad
frequent 2 in peccatis sine fructu
d aq peccatum lapsus est signum
est q semalicia vel ex electione
peccat 2 non facile emenda 2
Si autem sed occasione peccan
di ablata d peccatum cuerit et
pg a tristicia 2 iucundia de
peccato ont signum e q sit peccatum
ex passione vel infirmitate 2 qd
de facili emenda 2 emenda 2 peccatum
Ergo si emenda 2 speda 2 debet.

amicio prede & denuntiare de
ferre quouis videar quod non eum
dar peccor nisi forte in minori
ocio occasio peccandi vredi ite
rato quod ille velit amicitie fi
eri dz plato denuntiare & pri
sine vicio detractoris ne ille
vtinam d principio veri si autem non
parat emendare tunc consi an
illud peccatum sit infectum ad or
ut hesis in gtmencia 2 sit aut
radit i damnum alio sicut
homicidium furtum si eum non redit
in damnum alicui nisi sit infectum
alio tunc pri denuntiare di
quis videar amicitie deffectus
propue si emendare permittit di
aut ipz infectum ad or fit dz de
nuntiari plato suo ut ggi suo
caueat sic eum iero Que in
sercodia pre vm 2 mitto d
distinue adducere Si autem agit
in damnum corpale alicui
dz si comparo illud damnum
ad damnum fame ysu & illi dam
no quod ipondat magis &
prius dz denuari Secundo aut
est de isto que scit 2 ex con
fessione ista d mitto capitula
dnt prodi pri sigillum yfessi
oris ipz pri ingrie dici plato
q lupos theiceat in gge suo sup
quos vigilet Et subdit stub
tho in solucione sequit arti
q in capitulis religiosorum pri fi
rectio et non pimissa amo
nione nisi forte p bar credi
possit q tho & accusatione et
proclamatione magis detrouir
qui reupir & collegio et non
mitto p dest cuiq boni ipz
ipondu et bono vnuq Und
& aliqm ecia si petant eme

dacio tio expectet pri a ques
cerd multitudine accusari
si pfcius multitudis credat
tione assignat qua exem
bus petat non sicgit d
fama aut scandalo Sed
de pctis ex quibus possit infa
mia ex sicge non dz aquis
in publico accusari id pimssi
ipso qui ordo fine cautatis
correctionis exposit & gra
uiter petaet accusas sit fra
tre suo infamans Sed
inde sicgit aliud dubium an
platus possit discipulo suo pape
ut reuelz sibi vicia ad crimi
aliuq altiuq sui subditi aut
altiuq 2 an ille dz sibi obedie
vicio sine detractio affirmz S
tho dicit in solucione d arti
preceptio alicui fieri a plato suo
de peto alicui publicando de eo
rum q publicari tio dz pri fi
d iudio id ex iudicium si extra
iudicium petat propies & ille no
tene ei debet obedie si aut
d iudicio ordine iuris exigente
no petat ne propies ne obedi
ens ap ipse tio exigit ipz actu
sans cum iudex iub tene red
de & tunc tene quibus p siteri
apt ad preceptio iudicis petiu
suo id altiuq iitio pri appel
lae si con iuris ordine ei pri
piatur & tunc publicans petiu
occultio vitat in aliquo maliu
sz discipline iuris cumatione
tamen iudex debet dissitare
quinq posit ne tle preceptio fue
ret salno iuris ordie & propue
in capio ubi iuris pequitate
prededuz qua sim rigoroy

[illegible] Quod dicit
incidens an religiosi teneat
secretum fidei sive omnis
sui revelare Plato sive sibi
sapienti. Et hinc studiosus
in libro sio 90 q xv q
religiosus teneat obediatur quida
sufficienter sibi ad salutem
sed de his que in regula expri
mit aut ad regulam redu
cunt sed de officiis et mysteriis
exequendis et de peccatis
gravioribus inflictis Alia tamen
spiritualia non tamen salutem nostram
am ut sed obediat et omnibus
quemcumque sit communi regula aut
dominus sed quod obediat Plato sive
mihi que sunt contra dm ut
contra regulam est obedienda tamen
ratione illicita Est igitur considerandum
in proposito utrum sit licitum
religioso petere petit quod
recta quod distinguendum descere
to et quidam est quod illicitum est re
lare sicut quod impositum vigit
alioquin quibus aliquando tenetur
vir de judicio fidelitatis con
tinetur quod ex hoc non
revelari dicente ysi 10 i mat
panis responde fidelis domini
dico mutua dictum id forte
de confessione audiet ergo non
revelandum Illud ideo secretum
est quod desecelari potest sine peccato
et hic secretum illorum religiosi
Plato cum percipiet dicit revelare
si est fidei sive commissum quia
aliquis peccaret frangendo fidem
commissam finaliter quelibet
sume vigilandum ut detrac
tio suspicionem et suspicionem cum
et omnia de meliori presumi
interpretanda et potius dubia
et porro peccatum est excusandum quod

[illegible] xli sive contra caue mihi
aliquid quod et aut quidquid
exploratur aut temerarium in
dex cum superam quod actum
deprehendendum in sic iudices
prium magis aut excusa excu
sa intencionis si non peccatum putta
et ignoratio sed reprehensione aut
casu et si omnem omo dissimulando
rei certi do excusat suade non
omnia tibi quod et dicito apud tem
ipsum vehementes sint immunes tep
tacio quid de me illa tentacio fa
ceret si accepisset omne sit peccatum
tem sicut ille et tui de illo Ad
arum et aut oppo[illegible] addendum au
gmentum dicitur quod est proinde prima
vis quod detractio ex qua quis
loquitur aliquid leve malum de alio
nisi intencione nocendi est ex ad leui
tate exlapsu lingue non est mor
tale est igitur pregritorum est pen
gandum

Preadulum xxix in quo
disputatur quid animra
tione tacta promittitur mysterio
Theo quo mihi religiosus primas
quasi nitite sit de via errorum
ambulans et sua gremio deus
veniet sua scam si religione nisi
quia desolata est nitos in ea
fulminates floentes et fructi
ferentes sicut rosas mit spinas et
huiusmodi quoque genua non sunt
curvata ante baal hic de copacide
pluoqui pauci sit Cur mihi dis
cipuli tales utique palmites
non sic usitatum utinam gra
denotorum lacrimarum de vinea
ut olim legimus ascendit matris
arum palid et cetera stos co
uberasse eo et isto vita in
noctes et conuisa nitphensi

a crucifixes quod est facie b bnd[illegible] l dita

hoc exige videre sicut olim
in illo et apostolis multitudines
ad p accedebat et voces diffu
sus productus per tactum fimb
cum id denuo cum influxu pri
pue a venerabili eucharistie sacra
tanquam de fonte venas suas con
sicuit educere minimum quia quo
cumque sacramentum omni sacramentorum
septem nisi quinque scilicet principium
causale et effectum tanquam illud a
quo tenet omnis omni sacramentum
fontale principium ad xpm qui
est institutor sacramentorum supra
panis et vinum spiritus totum integrum
continet et religiosis pnie quia
omnis mundana consolatio et se
cularis celestis dr sicut esse
debent nullo modo clam admittere
et specialissime in hoc venerabili
sacramento tantum sua consolationis
fundamenta iacere sicut dnus videns
quinte pnie mng psiste a sue
vite moderamine que non sic cau
te ambulat in religionis se
mita sic cet pgendum hec tu
quia videns crebrius hoc salu
tare sacramentum sumere age
vereris se ad adgmonem stam
aut celebrando aut a presbiter
ibi data hostia stam sicen
do Mecum vivesti sit religio
se pnie que omni vigilan vndi
quique se vbo et ope certum
munit ne leni saltem ma
culae vitio fame pnt ut
tam de sancto iohanne dicit
se venalia ut alii mortalia
deplorat abstinens se ag
nis hominum colloquiis et con
solationibus statibus et mundanis
vitiisque a pimorecia ducunt
et tamen ad hoc venerabile sacra
mentum accedunt dicens illud psalmi et

hymnis centuionis dne non
sum dignus ut intres sub tectum
meum et illud cantant ult
fuge dilecti mi et illud pe qui
lanne dne quia homo peccator
ego sum nunquid itaque vis cum
utique ostium non vis agere deve
ut et negligentiores in mensto
dia ute sue fratrum hoc
sanguine agm pascat ipse
qui debent tanquam illi filii
spiritu qui a postibus suis signum
tau aurum spiritu habebant qui
a vangelio tussemite non fili
gellabant ezo x. Quis enim
tales gemens et plangens
sup cunctis abominibus que
fiunt in medio ezechiel
tam fit videns ut et o filium
xpo duce vide potius hoc
rei vitatem nobis pace pote
rit de hoc pax inde
non dubile indicis Quid
et vita sine secularibus sed reli
giosis psonis cum status expedat
crebrius a rari ad hoc ve
nerabile eucharistie sacramentum
sine laycali gmone sine sac
dotali celebratione accede et
vis quotiens crebrius et spiritu
magis expediat et ad eum
non sit opus valentibus medi
cus sed male habentibus sunt
hodie ex infirmitate natura et ex
tiora causa diabili quod mun
di et carnis tentatione sed
male habes in hoc vero sacra
mento medicina vinum me
dicus et medicina omnium morbo et
continet spe enim est vere sama
ritanus qui vulnera aspera
vinum et oleum in vulneribus sau
ciati infundit luce x Expe
dire vis et admoberis curationem
et medicam et medicinam crebrius
adhibere et ita item confirmat

talis sacramentis melius
est suscipere quam desistere si
hoc sacramentum dignum alias
vel secundum veritatem vel utilitatem
opponit vel quia deo multo
plus humilitatem approximamus
sed quia homo ad sacramentum de
spirit vel esse recedere a hu
militate igitur magis structu
ram 2 mitorum est abstinere
quam accedere Dico
ipsum istorum decisione aut
quod adsponsio devenit
paulo lacrimis et sunt primitus
longa admonere declaratio du
bium primo igitur nondum est
quod hoc sacramentum caelestis dicitur
vere sacrum Sacramentum autem dicitur
sacre rei signum ut primum signum
augustini x decimum dei Est
morphium grece virginum forma
ut ymaginem gerat 2 causa
existat Christi affirmum
non solum quemque sacramentis
nouae legis 2 si quid difficile
non exprimitur quando gratiam
cum sacramenta sunt sig
nificatiua sicut dicitur morphium for
2 quo primum caudam cum sunt
sententia gentialia tamquam
vasa grece sicut dicitur 2 causa ex
istat ex quo primum caus sed
sacri sub qua sacrum con
tinet sicut visibilem forma q
gerit ymaginem id est figura
exterius ut secundum panis mundi
reficit si quis sed panis of
fert 2 aliud sub qua latet quo
quod interius interius reficit
Sicut si signum sacri rei 2or
duplex Nam species panis si
albedo sapor et odor signum
sunt corporis xpi si autem corpus est
dux si verum 2 mysticum vm
corpus xpi si vacat ibi gentili

quod deuterio vero gratia operatur
spiritus sed natus si 2 proprius
crucifixum est secundum illud pe
xpi pretaxata prudentia mecum e
sup lignum non quid nudum
sed vivum simpliciter verum deum quo
occasione totam cuncta admodum
sacramentis aut humane tradidit quae
2 gratitate vera licet sub pau
specie panis 2 vini gentilem Ex
hoc significant species ille exteriores
illud ueri corporis xpi mysticum s.
tota ecclesia id est omnes fideles
quod quidem corpus xpi non est
contentum sub ipsa specie si signum
pystas species sicut cum quinque
gramis vinis panis conficit
2 quo multo racemis vinum co
pluit sic ex multitudine fidelium
unum ecclesie corpus integratur
quo caritate 2 fide vinculum secundum
b augustinum quibus cum fidelibus me
bra sunt corporis est secundum dor
trinam pauli 1 cor x vinus
panis 2 vinum corporis multi sumus
Et super sacrum est dux res q
significata et contenta sicut
corpus xpi verum q significatum 2
non contenta sicut corpus xpi
mysticum si ecclesie Quodquid
spiritualiter manducat qui quis fide
2 caritate ecclesie catholice vnit 2
Sic dicit augustinus in expositione iohannis
qui manducat
meam carnem 2 bibit meum sanguinem
in me et ego in eo 2or
2o nondum quod instituit hunc
venerabile sacrum hunc magnum
h e dis 2 origine habuit
apud timete qui prius typicum
agnum 1 figuralem deinde exo
do 1 corporalem suum 2 sacrum
dispensum sub pascha et cena vm
eusebius emissenus Quum cor
pus assumptum ablaturus

erat ab eorum collatum sy
derib; nate erat ut die cene
sacramentum corporis 2 sanguis
consecraret nobis ut colere
mgtr p mysticum q semdof
ferebat 2 mpetum Cum ecia
cenabit sacti mtr 2 pcs
sit figura p mo qm melchi
sedech abrahe reuertente ar
rede eor regis obtulit pane
& vinum ut lc 2 gn xiiij et
qm mana deus pluit pebo
in deserto qm cottidiano celi
pascebant 3 alimento ut pabe 3
xvi Et alie multiplices
fie sequibus ad pmis sup sedeo
tausa p brutat ut ad alia
utiliora puenim Certo no
tandum q qor sacramentum mul
tiplici nore insignit 2 p multi
plicem eius effectum dicit 2 eum
Eucharistia a bona quia hoc sa
cramentum non mo est augmentum
virtutis sed fide & alle tori sui 2
qm fons 2 origo totius gre
de cuius plenitudine nos omnes
accepimus secundum illud et xiiij
In me omnis gra vie 2 veritatis
Unde dr scus tho Inquantum
sacramentum est tria considerare
originem p fonem 2 finem ergo
omnium sacramentorum p passio xpi
de cuius late sacramenta fluxe
runt p fidem autem maior qd
gratiam gtinet finis autem dux
est sanctificatio recipientis
primum ultimum vero vita eterna
p quod excellentiam eucha
ristia retinet 2 Nam ipsa
fit a 1 memoria domini o cae
nam instituta mt xxvi
Igit 2 quantum ad originem dicit 2
hostia seu sacrificium quia pro
nobis in cruce oblatum

Dicitur eo non solum primum
intentionis continet sicut
alia sacramenta p plenitudi
ne gre in suo fonte ideo
a thonore dicit 2 Eucharistia
finis et quia est sanctificatorum
omnium consummatio ut dr dyo
Nam p eucharistiam aiam dir 2
vniens vita spiritali 2 nutritur
2 perficit 3 fin 3 penas auc
tr nutritiua gaudiua 2 aug
mentatiua Dicit 2 et via
tica quia in via nos reficit
ens ut in patria nos deducat
vnde augustinus in cuius quinq
cuique p fidem abscq eo viatico
non decedere 2 sancta pcs
lidemte sp in agone viatico
petebant Ho pr cuius pti
dignitas eiusq sacmti sup
alia sacramenta non alia sa
cramenta sua dignitate con
sequunt 2 sequitur actiu p
prius sacrtu eucharistie cose 2
sua dignitate exsequitur q
eo cena sua baptismo enim
dignior est ex effectu q delet
originalia 2 omnia q inuenit
peccto Confirmatione ministri
qui a sd episcopus ministra 3 in eu
mud eo significatur q hat
nam dei virtute recipiunt
apicem sinai 2 et in illo ni
gtinet 3 cent vero dei 2 ve
lio mst in lor sacrmto Et eo
dignissimum est hor sacramentum
Deo vite eterna & exsiccio sto
educta statuit ut in signum
excellentie sp iesum nae dnm
hor sumere sacrum 2 or pter
3 rones primo quia sacratem ut
ille cibus sacratissimus primo
st 2 ordine cibor 2 quia eius re
uerentia 2 quia deuotio exprte

recipient 2 attencōne que
ocibus accepti impedirī
possit humor a stomacho
ad capud ascendendo 3 o
ppter pericula vomitū nr obstar
q xpi pg cena sua corpi
dedit discipulis qui illa dat
hora institutoris no solū
manducare vn inpor eis
non debemus intrare non
tam requirit q dm cibū desse
rat 2 quia spes facilit con
sumit 2 et si forte d pm
tua cetera sumebant xpi corp
sito prandio tam q tpati
sumi canit uerū 2 a ori
tudinē 2 cautela utebat
pg prandium quadūcos tpore
et sobrio tpe vnde hor spū
sancto inspirante creditur
lectia mutasse hor tamen
vnū mysticū tpe mutat aut
pericula vitandi ne quingat
atque sine viatico discedere
sicut dicit dum conuiuia
admunducādo infice f exper
tate si quis aut esset dom mo
dus hor id vult prandi q
fidelis xpi pg sumptis domi
cibos corpo xpi manducent
si redarguit illos qui hunc
cibum volebant alius cibū quam
tere quos cena sumebant ad
dit et recordari mysterio et
q si sacros f lauando os obre
uiciū cum aqua gutta mi
cuerit d eius stomachū non
fit q tenet 2 omitte missa
ea die nisi e mde sollempni
q hor non vt 2 impedire dis
nū tpacōne est sobrio ut re
uerciam sacramenti nr estar
questi dicentibus quibus pri
dicti matutinum nisi cū bibit
non iz licitū sequenti die missa
celebrare nisi prius ut dicto

matutino hor eum nō inuenit stare
tū fit an q digestio sit qd sump
sit nisi cū celebrat sue de
bet nocte sed non si aut dema
ne ita modicū sumet q ante cum
digeret non tam celebrāre iz
quia sic fiunt consuetudo aqua
ta que est optima legis inter
pres Nondū q dem est q di
gestio an sumptorum eucharistie sit
completa ppter reuerentiam speciū
2 sacramenti possit ad ipsum mundi
cens 2 vn agnosco d me ee co
pletam digestionem ad hor pm 2
sumpto cibo moderato d quate
gutte fiunt physicos digestio
conuenens celebrat d 6 horis iz
pg 6 horas non cessat calor age
re remanentis stomacho aut
d quido instrumentali aut radi
cali si grossior ma iam reducta
est ad tpamtū p dōnatū ne
vnde in salme subtilite 2 d ve
nere generatione 2 d capitis alle
uatione 2 d membrorum abalitate
2 dispositione 2 d ructuationū feti
dorum a stomacho ascendentium
cessatione cognoscit vel
hō ee digestus propie cū ho
tpate uixit 2 competenter
dormiunt solet cū sepius
q euenit q quedā ructuationes
2 euaporationes de stomacho p
tedoris tam fetide sunt et
horride 2 grosse 2 calide 2 fe
ditates q et ministrantes infi
cunt 2 2 aliqd adhuc periculū
aut cruentū aut panis cru
dus ascendit quibus huic dicet
bū digestū psitum qdt minus
tarde cū hunc 2 minus in
tpant cibū aut potū sup sit
iz cū denuo sibi sit ee sobrius
2 tam inter sue tpo sic disponē
ut apte sit ad venabile sicut
ut quicū sentit se affectū dicū

2 usitari p gracia gutti mse
est semp patus sit vnusquisq
hoc sacramto ut ff dicit possit
illud canon primo Obstruetur
me ostulo oris sui Et ne ms
videar viam celebritatis ex
tare aut minus exacto iolitate
sint quidd pfbrd aut reducio
si mediocris cute 2 sobrie con
uersaroms qui ex debilitate sto
machi hz non intpam cibis
aut potibus usi sint die presenti
etam ieunant 2 ex impote
tia 2 tepiditate calor naturalis
qui gutturi cibus simptus
et deoris 2 pulment 2 sor
bicud cibis liquid non vz di
gere et plg quia inter horas
aut certa exigencia docet
quiozd fiend quale stomachus
stus bnd 2 stus greg 2 alij
sancti legun 2 hiusd quibus
talibus 2 similibus si qnz tuctu
aciones non minus fetide ho
rde continue cuent ad ex
motu corpis aut stomachi ad
cantu aut foite gressu aut
incessu quis illos denotos au
deat aut psumat a tam ve
nerabili sacrmto pelle ut
afflict afflicione addat ad
hoc magis st pena quia culpa
saltē commisscte vnuerus et
straliz ad dam Nalia enim
gutti talia exclusa introducta
illud dnt gere agratur sic
etiam fm multos doctores hoc
venabilissimi sacrtis et sura
tibus fratribus o stomachi qua
nid insigniid sue magie qu
mutat Sequitur pg indebit
mitto mag intitibus psoms
deuot 2 temparis nid de.

dignas habitae 2 indeis eg
delire sint ed ad stus gom
vnd quib non est formidand
dit enim magr de dis 2 ch
est denq augry placitur sprig
sancto ut de honore tanti sa
cratis prig dos xpiane dni
ad corpg intraet quod ceti
cibi Nam p vnmissum mundi
mos iste secuat nos enim quia
pg cibos dedit dns id pranst
ad cerati illud accipe dni ut
illi facebat quos aptig redat
gunt Nam silua quo uesce
mentis comedaet ministri
illud illig altitudine ultim
hoc volunt infigere cordibus
2 memorie discipleorum aquibus
id passione digressurus erat
Quo autem ordine demcepis su
mitur apgus pq quas certis
dispositis erat repuant
dicendi Quanto nonis q
decencia huius sacrmti quod
sint que requirunt 2 oppte min
tri pd oppte mate quid oppte
forme Oppte ministri id quit 2
duo vis q st sacdos iste con
secratus 2 interim conficienti
Oppte mate requirit panis
detritico 2 vinum filtre mre
lebracione subiuncta spe oppte
forme requitur iliozd forma a
xpo instituta 2 abecria det
multa de qua pgen indebitur
hoc oma simul requirit quoz si
vnum deficit non fit certa ti
ca celebraco sicut ponit ex
plid bona iuen de litis papa
libus scrit 2 sigillat hoc oma
simul facunt ad efficacia bul
lorum sed multa eorum secrpa de
quibus pt ex nec hz indenti Et.

h Cradi nō d'dignas des
rendere

primo de ministro ponitur:
quia ista illi layco ministrari
sed ipse sacerdos eucharistiam conficere
potest quia non decretum multiplicitate
se distincti sunt gradus
sicut incepte nulla sunt
indura. Unde quia aliqui
duo sacerdotes non distinguuntur
per dignitatem bonitatis mis-
tis que ignorata et indecen-
ti sunt gradus eius et quia
bonitas id virtus omnipotentis
ordinat ad tot et quod aliquid
adhuc posse facere quod beatitudo
aliquid quod possit et ideo quod unus
praeter unum quae aliquando id pt
ordinat ad dignitatem bonitatis
id malitiae sed ad septem sui
repta. Cum quod layci quibus
cuiusque bonum non accepit plena
tem consecrandi et quod vara
Et. bo veri dicit quod sed sacer
dotibus commissa est auctoritas
de fide apostolorum quibus data est
auctoritas ex pro ancora dum pter
vehit quod quotiensque dominicae
mortis facient et pro divina insti
tutione nisi ergo quod refugatur
quia dicto est quod dicit o
stius sacerdos qui dicit ut
desuper dote spiritali et mystico
qui se quod deo offert Con
a scisinatici heretici et quod
tate suspensi degradati et ir
regulares si sunt tamen insti
sacerdos consecrati dummodo non
obstantibus consecrandi et
statem pro quia omnes pro
tractori mysterium quod in
debitem sui quo fundat pta
consecrandi cum vestimentum quod
et non ab eo quod eis quod non
pt auferre et illud ad da
to et consecratos ut ecce
dit ideo sic baptismo quia
consecrationem dat nunquam amittitur
quidquid aliquis in desim aut
adimen latet et nisi sacerdotal
edo ut dicit augustinus ad principandum
et tertium nunquam in sinis vi oppon
sensisse prius et xi et epus
constituti est minister confirmandi
ordinem non auferendi sed solus
deus et tandem quis potest auferre
sui datione aut executori sed
non ordinem. Ad aeo pdi est quia
mysma potate quia ad alterum
subditum et sinam superior pt
ab eius subtraxit potate sed pta
consecrandi est ordinis domini
fundat sui tractatem qui ab
homine tolli non pt. Concla
non pt et a dyacono tpe necessitat
ante pstimo et eo iubente
pt eucharistia alius quindecim
tibus ministrare per pcanonem
xxxiij dicto ubi sic dicit Ca
non pstimo ante synaxim eucharistia corpus xpo pta
si necessitas cogat et deficet licet
tam alio dispensato quia si
cumiti sed pt intelligi exercitio
quoniam et pstat et nunquam cessat
et pontifex qui fuit mediator de
et homini dispensato aut quia
sacramenti adimpliatur nos
eo ut eis forcius vivendum est
instituto dispensato aut sed
vinum xpo mideat pt conve
re diuturno et non stricte sed
et mediate sed pt caluem quod
tamen de cor xpi non dicit sed sacr
nisi ut est pectus et quia com
debito lumenco cum quinquisti
sequus et corpus consecrone
dum quia ipse fuit dispensator
sanguis non corpus est sicut
contine tam corpus quod sang
vis ut pg pstebit et de
mi istius sacrati eequo est
duci sic fuit et tuc duplex.

adeo

est ma istius sacr. quia primo
qte 2 cibi 2 panis de tritico 2 qr
primo potabil fuit 2 cū fr vino
de vite nam mist duobus
dem legumo xpm tpr sacm
instituisse Ps aco aut institu
tomb fr triplex primo qr tal
panis nutrimentū p stat signi
ficans excellentiam gre mqor
pacuto 2a eō quia quid qt
lor qlid gram mcibo quia
omis dr panis a ste intellr
fructus secud oleum de oliuis
3a raco quia xpus se grano
tritici comparat Jo xij nisi
granum frumenti cadens in
ram mortuum fuit 2or fr eō ueo
institucōnis dcmo est quia
tpor pie est vnio dlia sunt
vna p stitutiūme 2 tpor poeio
d potio sumit 2 yucaristie tpr
cristo conuenens nam lcrisi
pr calefacit 2 ignis d eo con
secrit luce xxij dnmo non
bibam de gemine vit nec
dacreto pt confici quia acte
tum fr vino indtum fp p
mēte qm dicit tpor mo xpi
no fit actetio quod eo vino
fit indtum ec actedartio in
frigidit quod fr con ypric
xpi Si tam vino esset aco
dm. p d via acesendi id est
inducū quod de pane qui fr
in via ad eo uprov Vno secud
demo pt confici tpr nolidio
fr vino quia nid eqpuci
pon nisi in mo gnatio
ad vino secud sanguis eo
coagulari incipit qd via
gnationis aralis Ex musto
aut pt confici tam ypter
impuritatem dz vetus nisi
ex gra te Ex ambemo ad
fructoribus 2 in folliculis eo
tonto pt confici fr 2 qr no
quia vino in botro no est
ffius potabil fr esibil crisp
ueo ex dedit in spe potabi
li, dicens bibite ex eo omis
Ex aqua non possit institu
tali vino qr tamē eam facere
debz Nam pha r credz anim
lor fecisse pt fortitudinē vi
in illis ptibus Ex ypr sud
sobrietate Ex ypr significa
tōnē apor xxij aque multe
ypto mito quia significat vno
nē indeos ad caput cōne
quitōnis 2 amorē capit
pacentis p membr quia
vnio efficit 2 illa aq quitr
vnio d matrione d pua qite
2 sinid qficr confici ad vino
Ex quia sanguis 2 aqua de
latere xpi emanauit Greci
tr eccia aqua non apponit ut
dit ymor arguendi ta pt
qm intrein musto intinctio
p totū 4 annū diuant 2 in
tpe sacficij aqua ptē cum la
uant 2 offerunt sed pri
Ex pane et fermentato qri
conficiunt nos ueo eo asima
ad xpi institucōz ut apto pg r
ascensione statuerunt sr roma
na eccia secuat pga ueo ut
leo papa dicit in litteris qere
si Gromcaed qm dicerunt eo legalia
Ewa ee diuanda sancti pres
ne eis consentire videntur eo
instinctu spus sancti ad tpus
eo fermentato conferunt qua
tessante pstmo more supserunt
Greci id subie sentiens aber
ecia romana dimisit d suo ritu
pmaserunt assentes dnmo d fer
mentato conficisse qua dyecit

sr d a o lz quare pcat pt
indicendi ne d agrestia pt
confici

in diem pasce cui dixit hic
sub cena pegrisse nec dagma
ß infinetato Et de forma a
verbo prom. 1. 5. quinta 17. lib.
Cata 2 dicit ß forma ad tris
substancias nitra p. ex d
statute xpi 2 ritu ecclie fac
ma cum cencia ad ad sacra
transstituti nit. quia ad
sacram panis est tpc hoc est
corpo meu 1. quia cum eu no
est de cencia transstituti sed
pom. ad denondu ordine co
sectoris adusq mae conse
te qui usq no est decencia sac
menti Sacerdos magis et sola
ta dicens sme vis prentibq
et segentibq conficet 2 scient
pecaret omo amittens et cori
ecclie facit hec aut dici pro
ferunt 2 mysona xpi no sac
dot quia hic sacdos metis agt
msi qd profert dba in consma
cone nec baptismo adque agt
qua ablut corpq 2 unguit oleo
et cresmate sic ipse ita d ami
mistracone dicend sacmentorum pro
ferit mysna psona ego te bap
tiso 2. Et mulus sacdot
dopmu. tam tpmo sacmenti
qua consecrand vis dicipule
2 manducate 2. hoc est
corpu meu 2 dopmu. 2 d ist
dicombe duo tri transubstat
aque p prio hoc inquo sole
species remanent ß panis et
tpmq ad que ß corpus meu q
mteq manz 2 accedit
hic ori. dicim quid demiratur
p ly hoc Proquo nondu studu
pondo doctorum adqui dicit quo
tio tenet ma. quia illa dba
citative mysona xpi diferun
ß tuc no fiet sac tio Mydicit
q ly hoc facit demiracoz adm
telectum id p quic panis ut p.

has species significa corpus meum
2 utrum plum significare corpus
xpi 2 non est Mydicit q p
ly hoc fit demira ad sensu 2 de
mirat panis non simple sed
sedum qd est transstitutus de corpus
xpi sed con hoc est q panis
transstituti non est iam panis
2 dicit pferi ly hoc adr non fit
transstancia quia das alia dba
non cent de cencia forme Deo
alii dicit q dba pdicta sunt signi
ficativa 2 factiva eius qd signi
ficat. Unde veritas et significa
tio huius locuci predicti ma.
ostitative rem quam significat
2 no p supponit ipsam quinus pt
smd tpe cui ipsa sicut causa
prima d primo effectu sed et signi
fica 2 verb locuti quesi smd
tpe cui transstitutione consiguit co
consignificatione p eum significa
tive platonem ideo ost q dicu
ultio plata complecat signi
ficacoz locuco 2 p quis significa
tones primaq p eum q predicat
transstitutione que fit ultio insta
ti p significacoz locuco iam
pfite sic go ly hoc no demirat
tpm ad que transstitio detiate
quia tuc significa locuco p
redet entitem rei significate
2 no est causa eius negitum
determinat tpm aquo detiate et
eius significa impedet vitu
tem tpmi toti locutionis
cui tpmi aquo no dimaneat
ultio instanti locuco i. q
rit go q ly hoc demiru illud
q ß que ultio tpmo indetiate
ut pt sensu hoc contentu st
tpis predicti corpus meu 2 tt est
causa cur no poe aliud nome
cui tmore illo et ne detia ad alii
pcem determinat. Nuc vidu

videndi est de ecclesia consecrationis
calice, ut quo modo ex aqua
dicit et hec dicunt hic est enim
calix sanguinis mei, solum est de
essentia consecrationis ut adequet
illa corpus et sanguis, ita quia
dicunt posse ad subsistentiam et de
integritate ritus loquendo, ideo
dicit probabilius dicit ex quo totum
est de integritate vocum ut ad
remissionem peccatorum nullatenus
quia non ita loquendo esse sed quando
predicatur ita quod non habet de ad
vivandum que autem predicuntur et
sequuntur sunt de essentia sacramenti
et ponit calix quinque patentem
quia sumunt subsperse potabili
quod significat non vasis sanguis
aut ymne non dicit esse potabile
et dicit non solum eternum et p
petrum et dicit mysterium fidei quia
fidei apud antiquos erat in
figuris et de mysterio abstondendo
et rectum sic exponit hic est ca
lix sanguis mei, sanguis
de calice non testamenti sed de
dicatur veteris enim testamenti
fuit in sanguine hircorum aut
thaurorum, nonum autem de sang
uine xpi mysterium fidei, et quod
sectam et abstondendo intelligere
tam tenendum per fidem quia
aliud credunt et aliud credunt qui
prudentes sed iudeis et primitus
sed gentibus effundetur in remi
ssionem peccatorum quo
ad sufficientiam licet non quo
ad efficientiam. Undecim com
plectione dictorum. Uborum com
tegro nullo modo adorare nec lava
re aut hostiam aut calice per
errorem idolatrie. Sexta quo
aliquid permittitur uborum predicti
tollere vertutem sacramenti aliquid tamen
non tollere sed tamen mutans

dictam formam strenue volens
sed peccat. Procium quinque
declarande sed quod stus
director ecclesie veritate suam
dicere non allegant quod
sibi licet aliud modum et dam
formam instituere conficiendi
tam illud vinum purum quod
liceat dictam formam immutare
saltem ex eo instituta in dicta
for. alia ab ecclesia instituta
deo si quis mutat ea que ab ecc
lesia sunt instituta luxuriant
peccat tam conficit ut si mu
ret hanc quinque enim de utique
forma qua illa quinque addita
est ab ecclesia et designat quinque
ne sacramentum et eum usque Alie ad
mutandum addendo mutando
vinum pedibus ponendo vel ba
dum pendere et vel suspendo
declando et singula membra pro
quo ad subtractionem uborum quod
cuique vinum excepto illa quinque
enim subtraxit sed non fit con
secratio quia tunc vel tam de
corpore quod de calice sed de essen
tia sacramenti quod quod aut de
essentia subtraxit id mutat
species quia minima mutatio essen
mutat species. Illud enim pronomen
hoc quo sed mutatur parte
multum significat ad quia intento
conficiendi dicit ad sensum ad
telectum vel si essent contra hoc
tre et ego putare octo agnita
and me locutus est intentione
mea fecerunt ad hab omnes ante
me locutus omnes essent consecrate
hoc quia non omnes possent ac
tuari hoc si nestire quot essent
id est ac si dicem id vel est si
stantium nam est quia est apud
suecus sed locutus non est pseudo

pmit sed o
mo f.

magis subiti cu predicatorum
sit nota eorum que de altero
dicuntur sim pegmo pygmeias
et repetencius opprimuntur p
vmo sistum quod significat
sim gratie modu certi ad
aut verba sint age id pa
ti et ita motu et d transla
conte no est motu cum no
sit idem subi quine subuntur
tmo et no opprimuntur p vmo
eut aut fiet quia apud dm
omnia que ee pnes eo pri
2 no quienit deo a dato
pomi corpi et intellegatur
anatio ad rali et vmo et qor
corpi non sine sanguine salte
ma rali quia constitue vbo
sit transtiato mtori sed quod
tenter insanguei quia no est
sine sanguine quod sit eo de
lim et meri quod nature
sine assumto de pnissis sug
tubus triade ut dit damascen
no fantastico et licet vba drina
prebat designant corpus
morte ad tue habebat quodie
tam designant corpi d mortale
ad pnne qz xi cum resurgens
de mortuis iam non mori
mors illi ultra non dnabit
rom 6 et illud pnos qz cocin
ma absens s frans - furo et
vmo d cellario cu absens et
in absencia sit no conficiun
Sz de abdicatione videri servi
adm sicut iuste distinguit de
bis baptismatis que ex sp cen
lia baptismatis quo duo sp
considanda vnum oportet addere
illud oportet addere s cum addere
illud ad addere no intendit sed
de certis for verbis conficien
alia for quod dea d conficit.

certa cum s illud addito de se
non forma multi tollunt vis sa
cmti et talis non efficit quia
iam ibi conficit vera mtio
ut s dicit hoc est corpus meum
anatio corrupta intencione inte
dens p hoc alut conficit qui
conficit certa nostra sacmtu
2° tio rone addit Nam s illud
ad addit est corruptum forme
et significato vel verum non
conficit ut si dicitur hic est cor
meum d anatio aut fantastico
aut decedo allatio ad aliquo
tuqz nove concedente cu spi
monde hic verum iam id con
ficit sicut pomi decemptio
et regardo de baptismate ego te
baptizo et addendo filii mor
id creati si id addens addit
illud ad nostra corruptum forme
ne intendit mutare forma id
rutio certe p hoc no tollit vir
tus sacmenti ut si dicit hic est
corpus meum vmio anatum
rale id alia huiuq hoc grauit
peccaret quia con ritui ecce
et con xpi instituti sic ricq
ad dub pomi ste de baptis
mate s addet pq fine adm
uet te beata maria id s di
cet Ego ut es baptizo te
et non tollit vis sacmenti
ut ne tque Sz dem poicte
aliazid dicendo id accom de
qtqer ow dz ee gtmia quo
adsignificatez vbozid ifordo
intencione ad illa vba sme d
ferrupcione tam acty quap
lacomis vbozid Unde s acty
conficiendi mtrumpetur
aut dub conficies facet opq
id negocio quo mig eet vmq
actus ut cadi locuto iam tol
letur vis sacmenti et nite
eet verba abmicio retinere.

reiterare ut si per quod dixerit
hoc ita ad interdictum limine vel
dicit audienti ministro actoris
de cantela 2 recedet de altari
2 per quod redienti complet
dicens corpus meum non est
consecratum ministerio tamen
modica sine disgustuatione de
tenentibus ut si streat aut
nasum tergat aut tussiat aut
stupitum de pede faciat non
impedit 2 nisi facienti secus
exemplificat Rictrude de bap
tismate sed de oberio cum
tione studio quod sic vim cerum
pre quod manet cadem significatio
que hic forma dictorum studio
institutorum sime imperitorum
2 non intendit sacerdos peccat
mutare ritum ecclie aut for
mam 2 non ex malicia 2 de
rusione si per imperitia 2 igno
rancia lingue corrumpit dicti
mante significatione totaliter
ius tunc non nocet quia est
iuitutem sacramenti illa corrum
pio licet peccet corrumpens
Na quid non prius posse 1 dicit
male presumpsit si primo dicit tri
bus Et dicit Iesus quid non
prius posse illi balbuerunt
Unde metista Tiraulq patet
dicit Balbiens l. Et
quia inquit lingua pri con
fici quia exprimo de cibreo credit
conferisse latinum de sua gentis
in sua flam de sua lingua patet
qui de aliena lingua conficit
studium rectum nisi de propria lin
gua est impeditus aut im
peritus Unde allegat inqui
tu est Retulerunt tibi pre si
bit zacharias papa bom
facio quod Retulerunt mucrij
tuy qui fuit in cada provincia
sacerdos qui latinum lingua

La decon d & t

penitus ignorabat nesciens
loqui hic 2 dicit baptisaret
infirmorum lingua dixit Ego
te baptizo dicit pater tua 2
spiritus sanctus pater tua reuerit
stitas da considerant eos ritum bapti
sure si fissime si si illi
baptisant errare non mi
ducibus aut quercus si ipsa
ignorancia tunc loquitur
infirmitudo lingua ut dixit
hoc baptisans dixisse sed pos
sumo ipsum gentile ut domino bap
tisetur sic apud hic vi dom
ut si quis dicit sine instru
tione intentionis sub debita for
ma hic corpus meum aut cor
meum credo confitor nadglo si
dicto Unde dicit non vinum si
be credo nos tres certis pau
lus Sed fissure dicunt vi
dum si tad est fissuoiro quod no
vadat significatio circuitus ij
si quis ad finis oberio 2 si
non fiat ex malicia aut igno
rancia mutatur ritum intentione
dicitur non mutat vas facienti
Repetito est dicum que no vai
lit significatio locutio non o
pedit unum sacrati que tamen
diligenter intuenda est Satan
ut quinquet solet semper cogita
tio admodum volant venti mi
cipit attencio 2 forte indicatur
credatur dixisse aquam domine qo
est animo recordat 2 de anis dicto
hic predit nonsi iterare
quia ordo oberio iterdat 2 anis
dictorum quasi legendi consue
int se consequi de legendo licet
quia actu non iterdat 2 si pu
mere se totum dixisse ad publi
cum actum ad actum quod nil om
sit dicit rectum si quis inste
ret lingua latina vulgari aliquis
dictorum pondo dicit vulgare pro

latrio cui solum vox variatur
significatione manente que
est forma 2 ad intentionem recta
ro exonialis β exemptria
lignoe aut lapsu extitit no
mutat 2 ubi facti qua de libr
liquia lucrat conficit lucet ero
grande petrus est tf mutuo
propter diffoormitate mate que
tamen non mutat essencia de
talibus dicimus quo ad eum sig
nificatio qe sue antropes di
cit sue homo ut qz significat
hominem Nota ergo richardus q
mentar seu probat ut talia cons
cere nolis conficit primo mutil
facit si verba non exprimit de voce
primo propter intentionem sui actoris
β ubi intentionem quia propter
intentionem facta est permu
tatio sacerdotis quia
significat primum in voce plurali
2o propter expressionem significandi
ut vi fides profitere non sum
ficto β 2 ubi 2o primum ad v
tutem significandi quia deq
ubis contulit Quinto qz
expressis verbis 2 non mutatur
consecrat 2 etiam sic institu
tio accepit Unde dicit expressis
verba actipite 2 manducate
qe est omnis qe est cum coepisset
mensa sicut ergo 2 quod 2 dno
in testamento verba professio
iz de veteri sufficebat propter
rondio ubi carne fito Como
ma spiritencio in consecratione
eucharistie est de essencia sacerdoti
pro eius placere studio qd de ipsis
int attencio 2 intentionem Ma
attencio dicit actualem mens
adintencio ad opus consecratio
z. ad ulti illata ut peliquia p
fert ea sic coniectat 2 in dis
aduitur 2 considerat ipsum ubi eius
2 ad intentio dicit actus volun
tatis alia qua ordinat ad finem

illa qo intentio pt esse duplex
vno modo habitualis 2 illa consi
stit in actu voluntatis ordinate
plicite 2 recinditur 2 corrumpitur
pactio voluntatis contrarii ut si
grad intendit quis aqua mica
pere pt deinde que fitury 2 du
ad toto tpe uite sicut aquis
mixtis ex ratione intendit
semp plato suo obedire pt dm
non ois qui inqualibz obediencia
ducta 2 impata actu ferat
intentionis suam modo β sufficit
qui non admittat contria β nol
le obedire sicut de via aquis
vadit ad terra sancta Sic et
circuiendo dicit qui aquis de con
sentire de aqua rosy qd homo
sic intentio dispositio est qui ac
tua 2 deliberate cogitat de
illa re qui actu consentit de illa
sic habitualis quis dicit habitualis inte
tionem De confirmatione expressione
cukaris qd primo cum antedit
cogitat uelle facere qui chorar
tu facit etiam licet ero qe pe
hc inquid actualis de hoc cogi
tat tm non diuce cogitat con
tinuo β stat fixe ordo illo proposito
dus β proposito Alia β intentio
actualis 2 pmis qd actus volun
tatis fieri de actu de illud opus
hoc attendens 2 tractans 2 ad
uertens qd vult facere qd certe fat
sia 2 qe illo tm pullo tempore
non pt plus pbi no subcedi
nata sunt intende quia aud
quo se uertit totum se uertit
ro pt modum Dico qe qui nosse
attencio actualis in consecratione
est materia β intentio non
aut actualis si β sufficit habitualis
2 intendit qo quia pbar b
tho distincto e non plus de
facto eucharistie sed 2 baptismi
ro ead pt ro dutsqz nam

suffiat

De intentione celebrante

Conclusio octaua

unus est causa ꝓ si eo aliquando
pluribus causis unus effectus produ-
opportet
opꝑ quod ille causa aliqua non sit
unus adunare ad effectum aut
cultari multa concurrunt ut
dictum est sacerdos materia forma et
aut et sit unus collugans ad
unum. Et ita est intentio qua pon-
rat materiam ad formam. Ideo nostra
est intentio. Et ita sacerdos ni-
hil ad hoc debeat ut cor suum cus-
todiat ut actualem intentionem
habeat quod dicta perficit quia
tam cogitatio est valde labil
et si tunc non habeat actualem
intentionem cum conficit aut
dicat dicimus tamen primus
intendit. Et contraria intentio
non interrumpit factum non impe-
ditur quia operans tunc quasi
primo ad intentionem non
enim oportet quod dicere ꝓ actualem
ipsum intentio ꝓ sufficit quod opus
abintentione procedat. Et quia
intentio recta quod ꝓ hoc facere
intendit quod facit recta. Et
non intendit ut hoc facere
ut quod facit recta. Pro quo
sciendum quod duplex intentio insinuatur
pro quo quod intentio requi-
sita ad consecrationem debet fundari
super certa re et determinata per
quia intentio quae dicitur actus voluntatis
cum sit distincta ab omnibus
actibus ponit formalis et sen-
sitivus eo quod distincta est sin-
gularium et certa singularia
non vagata ꝓ determinata. Unde
sic ꝓ proinde determinatio hoc et quod
determinat certio quod ita et oba
dicit secundum intentionem oportet
hoc quod intentio fundet super certa
re et non confusa et indeterminata
Et illa gesuce primo infero ꝓ
intentionem rich quod si sacerdos unum
hostiam ad se quod solum velit

medietatem consecrare aut
faceret intentionem suam de tota
ad omnem istam medietatem sed
ad dextam sive ad sinistram
ad quemcumque fieret intentio sua
determinate illam consecraret illa
quia manet non consecrata
ꝓ hoc quod forma verbi non
fuit perfecta sicut materia ad quam
materia ad intentionem recta et
solum illa dextra ꝓ consecrata
Et ita fertur intentio ad me-
dietatem hostiae in confuso
non illata sive ad dexteram
partem sive ad sinistram illum
ptes fit consecratio quia in-
tentio non est super determina-
ta certa pte et quo non in-
tendit totam hostiam consecrare et nulla pte dare in-
tendit quia aut tota hostia
consecrabitur aut ꝓ non tota
quia hoc non intendit. Si
vero ꝓ aut dextra aut sinis-
tra et non ꝓ maior ratio de
una quod de alia et ita con-
secrabitur. Et quia dum
operationes dicuntur de aut super de
et inconfuse cum operationes
quae quo ad hanc excellen-
tissima operationem dicuntur assimila-
ri non videtur congruum quod de eo
loquetur hunc vase et indetia
te operando quod ludibrio con-
verba sua et operabitur sive cum
dei perficiunt opera dicuntur.
Et hoc dicit Petrus de Palude quod plu-
ribus hostiis ad publicum
locatur et diversis in se induas
ptes si sacerdos unum cumulum
deferatur intendit consecrare
ille cumulus consecratur aliquo
manente inconsecrato ad intentionem
et materia et forma perfecta sicut
cumulus et non supervalet homine
plenum si iste hostiae sint omnes

indiscrete datur locate & intentio
fertur super medietatem ista
sue ad dexter & sinistra
ista medietas consecrat
sup qua fertur intentio
si sacerdos intendit medi
etatem hostiarum consecra
re & non referens intentionem
suam sup certa sue ista sed
illa dico quod illa consecrat
per eos simili rone cum intentio
non sit determinata sed vaga
& confusa Ex an sacerdos
sed qui statuit magnum mag
nificet aut totum vinum de
cellario aut totum panem
foro licet vacet sup doctrina
positiones alias dicentes quod
sed quitquid nam dum
sua virtute ecclie & intentio
& dicit primus sed ma sed et prop
eo est minus ampla & dicit
minus tribuit ampla & dicit
minus tribuit eo & ministro
insup mist calicem sacra
mento quia dur si deo quod
confitetur ut sacrificio dilu
to pereat non confitet quia
intentio dri ecclie ut sed
credat de utilitate fidelium nec
credendum sed quod sed et
eo nec sapiens homo dicitur
hoc ee dandum Et dico bo
ven dicit quod non fit virtute
illorum nisi assit intentio &
sed intentio que est concorda
& intentio ecclie quia dicit
quod omne sacrificium irritum
reputat si con institutione
ecclie celebrat & intentio ad
ecclie & institutionis est con
idere a divino fideliu Unde
dixit xi ecclesiae & man
ducate non parcite a substantiate

vel eo virtute verum secundum dominum
regule adtamen nam se ex
tendit ad quod sed sacerdos
consecrat quod debeat & quod sum
dum fidelium & sacerdos velet
conficere totum panem in foro non
facit dum non redit ad usum
fidelium quia est ludibrium &
intentio non sit recta & non
est ex defectu ubi sed tunc
si tam tot essent fideles quod
sufficet totum panem in foro
tunc ordinari intentione posset
conficere totum panem sibi intent
sed & demerat hoc per nomen hoc
ad fiat principalitate sensus
& licet quia plures hostie confi
cuntur & quod tunc sunt utrique
tamen pga sunt nate quod debere
dis vel habuit eucharistia semper
habeat statum ut quibus in
firmatis fuit statu eucharistie
ne sine quione mouat Alii
dicunt quod in baptismo sive quis
credat dampnificat baptis
atum sive non sive hoc fiat
de decoro sacramenti vel sive &
nia & intentio sed baptisat
sic dicunt mysteri sive sacerdos
intendit irrideniendo sacri sive
decoro et si non intendit si
delibus tot ministrare dum
assit debita & intentio ubi es
sendi corpus xpi sive implici
te sive complicate sed est corpus
xpi & dicunt quod ille intentiones
consequentes non sed sufficiere ad
cencia sacrificii sed bo ven
ure ee probabile Hicty tam
multa diffinit vna est cencia ad
que ordinat ad presone sacri
& illa primissa non est sacra
mentum Alia est que ordinat
ad finem sacri & tur consequit

Alia pte

Nu sacerdos posset offerre totum panem in foro de totum vinum in cellario

Contra vp

sacramentum ut si aquam intendat
conficere eucharistiam nec aliquam
inficiat vinum licet corpus xpi sicut
si intendet conficere ad irrisionem
non adhibito fideliter consecra
tio est prima intentione deficere
te non licet sacramentum 2a uero
siue adsit siue desit nihilominus
est sacramentum Contra ix
Sacerdos actu celebrans deliberat
conficere 2 sumere subintrans spe
p2 haec 4o p stand thomam ita
hinc quod sacerdos debet competere
2 significatio 2 sacramenti 2
usus Intuitus 2 modo exigit 2
duplex ma in hoc sacramento
usus eius huius sacramenti licet ma
ducatio siue refectio que ad
integritatem sui exigit cibum
2 potum 2 sub spe cibi 2 poti
confici debet Significatio at
sacramenti est duplex vna ipsum
quod intuitur primo ut passionem
xpi in qua separatio fuit sanguis
ab a corpore deo separatio fer
ri debet p sacerdotem qui gerit
personam xpi dimissa cruciatu me
moria passionis agit de officio
missae p tota ecclia qd dicente
hoc quotiescumque fecerit in mei
memoriam facietis est de memo
riam huius passionis Alia
significatio sacramenti est de effectu
p sacrificium inducendo quia
sacrificia efficiunt qd significant
2o ad hoc sacramentum est ad
salutem corporis 2 anime et quod
sumatur subditus spe a sacerdote
2 concedatur bo veri dicens qd
in sacrificio eucharistie sunt duo sc
efficacia 2 significatio Quantum
ad efficacia sumunt omnes

tes laici et sub vna spe sc
soli sacerdotes actu celebrantes su
munt quantum ad participationem crucis
passionis Idcirco laici sumunt
spiritum ad remedium tantum veri
ad sacerdotes ut celebrantes
sumunt totam ecclie in salutem
2 d ita eius beneficium passionis
xpi 2 tantum sunt laicus sub
vna spe quantum ad efficaciam
spiritus sumunt sacerdos subintrans
spe sed non tantum ad intentionem
Sed tamen in aquibus terribilis
spes timor non est sic ubi non
est vinum potius omittenda
est consecratio quam contra
morem ecclie conficere tm sub
vna spe tamen qui consecrat
sub vna spe conficere sic gra
ius peccaret nisi accideretur
aliud con consecratio sanguis
ut alias per culpam sua impe
diretur Extunc enim alter de
bet a primo incipere 2 totum
conficere cautela ut forte alter
si fieret ubi est omissio iterum
complere posset Unde po con
secratione hostie si vacuus est
talis status dicitur infundi vinum
2 aqua 2 consecrari si uero
po consecratio talis inuenit
aquam non apposuisse nihilo
ominus redit aquam non apponendo
quia ly non est de integritate sacra
mentum Si uero po prolatione
verborum talis sentit vinum non
esse in calice aut illud peccatum
non dicit sumpto corpore aut id
sumpto corpore xpi si primum effun
dat aquam 2 vinum infundat
et incipiat sicut in omnibus
sequentibus excepto quod duas res
ceb sm r sup corpus non fiant quia

De remedio negligentiae q pnt fri 2 obligat in missa

uam sunt sitte Si uero propter
rogacione timet scandalum
existencium exitus solum dicat
hy dua solumodo ustq ad or tq
quoties eadem facient 2 r/ Sacer
cra mittendo 2 dimittendo
incipiendo ubi prius dimisserit
aqua uel illa quod effuderit
si est contacta ree christi d
lab mundo fundat 2 pro
ablucione suat aut mistio
fundat Si uero 2o mo illud
pro precepto recepis christi sen
tit vinum non esse metullere
aut ita deglutit aqua cum
hostia d non si deglutiunt
ad omnino di effunde vinum 2 aqua
2 incipe abillo Sitamo non
obstante eo quod est vetum
qz mio petro q uino vetum
sume ita qz sit statuta ecce
qua sacramenta dominice ita
hoc est dumie instituto vid
dit canon de con dis ij aut
integra sacra percipiant q con
ficiens aut abintegro aceam
qz dumpto vino causa mysti
sme grande sacrilegio no pt
pacienie/ Duc tu quid sequis
pro simpliciter recepis precepit
vinum dece tunc di ipse al
am hostia 2 simul ita vino
nouit infuso consecre 2 sue
re no obstante q pecus suppe
rit corpo xpi ita aqua pura de
calice q time deteret incipi
Canon abillo loco hanc ei ob
lacione primo tamen forte medio
ita pbste vini sit totq xpus
Item si aranea uel musca
uel omis pro consecratio calice
cecidit de calice debet illa gotta
2 lauari 2 aliud 2 comb d sacrifice

ipsum 2 di sum sacramentum si sme
nausea pt si uero non pt debi
pum in sacrio reuenter uel alter
pbuno dare Si uero venenum sunt
apoi in illo mo sumat ne calix
iure ita d mutem q d vasculo
ad hoc capto di reliquius pum
2 alium vinum di infundi 2 i sume
abillo loco Sitamo ut sufficiat
pficiat ¶ Concio x laycali pto
non est damdio hoc sacramentum
sub utq spe primo constitu
tione 2 certe romae que omni
one fecior est licet sedum per
uersia doginia q dicuntur ritta q
romae ecclie instituto Et lic
hy ceto multiplicari possit uel
bus pbari tamen ipse ecclesiaq
tribus tot sp opuscula tot tra
tatuli tot clarissime romis fio
dare sup comodiatibus utilita
tibus 2 multo d concilia q
s opportu tenet q s omnia
d vinum compotarent gradissi
mum volumen efficerent que uel
licet sana rondua 2 nit sit
no dio tay aspelles 2 ipsuti
heretici hunc cede nolunt con
clusion q corda corum d domi
bilia potius effunde volunt
sanguinis fidem quam fulgen
ti crede dectne Rusticanus
utq 2 qolutio fidei auctibus
q ad modum stipe a facre fugi
entis venti p oracula doctor
catholicorum sicalie consum 2
romici pnt lite que oriuntur
no spm qui vinificat aure
accomodans sup quo fid clas
sima quam d uetussta doctor
hugema sudauerunt 2 hodie
sudant d modio sac bastien
concilio in quo oratores begie
inoeti qui secta opportu tene

Con 2

primeva catholicos doctores adhuc
tam sacramentum ymno id dar
gucuis & sublitat claro hinc
sit productum inquibus id quod ipsum
& replicat & iterato ipsis clare
pz cordi cordi & quo & quod demum
datus sit cordi fantasticum ymo
ipsius intellectus id quod auctum
ultra quod nescio quid clarius
addi posse habent igitur indicat ipsum
attraud & replicat plene & integre
prædicationes quas in ipsius quibus
inveniebat locis & cordi legutur &
confictorum plurimum Ecclesia
enim moderna tanquam ipsum pannus
hz maculam aut rugam huiusmodi
cordi non cessit omnibus non sucu
bunt plagis non contracta rectes
sit aside ymo ultra centenaud
Demembris cartie capitis bo
norum ad gaudio susteperunt
ymo & exulum ipsum sit & qo
pacum & ymo & vi altae dignitatis
relicta cathedris ipsum pocus qo
ukari quia pro eos exultari ma
luerunt vitam in paupertate de
gentes qui olim omni honorum
copia hymdulat & non solum
seculari sed et effinide sangui
ne eligerunt nam quid sed
cordia qui consumpti sunt alii
ludibria & ubera optimi instru
mentum & carceres lapidati sunt
cesti sunt & octasione gladii mor
tui sunt & apostolus utar obis
Quid nec mutilati membris
alii lignis alii nasi alii aure
detracta aii ambo resecata per
tatulum mundo effecti & pmisse
getusio iudate gaudent suste
perunt Quid utrique nomen in
libro vite de conscripta multiplici
bitate pmittit Sicut gelone p
missam de ueri sui sagium et
fusione docuerunt vitas eo
rum gelo qo gamaliel hi
sapientes legistarum & honorabi
lis viri vis & ut ita dicam pro
phecia quia quod scribit act
v patet pt nam dicit si qo
deo est consilium non potestis
dissolue illud ne & deo repug
nare videamur Si autem ex ho
minibus dissolutum Ecce & pt tota
tpa sancta ecclia & stabitur
verite istius gelo & multo
hz impulsa tpis tpta cordibus
hetrorum & nondum invenio
illud consilium dissipatum ne
dissipabitur quod illud dicere
potuidmo mst quod ex deo est
Quidem insu est certie ut
hoc instituit nonne totis
viribus promo eo qui ait m
ducit pt mstae & amoue
da pericula irrecuenda deri
siones carpiacones effusio
nes & certe hi venabile sac
mentum dehonestatis quis umq
dispiciendum hoc non sentit aut
non sentit si ipsi mortali aut pm
cipi aut plato ab omnibus stipit
ex scribe honor cur pro impe
tori celesti Quis ueo tam ebes
est qui non videat gnita irre
uencia dehonestatio derisio pu
cutio omnium tam sacramento
quia sunnetibus si passim omnis
laici senes barbati adolescen
tes & pueri mulieres infirmi
& tremula membra tenia & pion
ga terraeum spacia absentes
adquos hoc pictum sacramentum
sub spe vm deferri & & iacen
tibus quibus motus capitis possit
de causa mortis subitis spe p
curari & ferri Quis ergo intitulat
compellit aut qd mandatum cogit

ut layci ut subuntqz spe sumi
ant non utqz uritas ri
ipsi sumat solu oportet p
missione d augmtu gre
& infulcimtu qtie 2 d eod
infirmitat robur totusqz
xpus deus 2 homo diuqz
pebus sumitur sue comme2
ne amplius quo ad efficaci
am subuntqz spe sumitur
quod subaltera totiqz qualc2
ad petitur cur go sub pica
lo non uritur sumeretur
petiturqz tam sacramto
quam mysterio 2 sibi qui ceni
omb impurito si subiqunda
spe vim mandatu xpi ad
aetat ut subuntqz spe su
ma2 nam si unde2 ce xpo ma
dato maxime p illud io 6
nisi manducaueritis carnem fi
lij hominis 2 biberitis eius sang
uinem non habebitis vitam in uob
et ocreti pauli auctibus
p hec auctes non nisi certus o
tud qui parcit a' uisu' uider
sic oculis noctiuorat adhuc
solus a' quod uiden2 includ
tam si respicia2 id calu p
o xpus de spiritali non de sacr
manducatione loquitur nam
de eo d calo aut vbi que ego lo
quor spus 2 vita sunt et ta
les sic sles dispiuit xpo ret
abentibus 2 ia non cio xpo am
bulantibus qui et ut textus
omnit hoc idu illa xpo mtel
lexerit demqz aut xpo sim
dixit aut sin ipo conduxit si
pm hoc dicasta nutrigi debe
bent non dato eod calo. Qui mandu
cat hunc panem viuet in eternu
ete prius dixit nisi manduca
uitis carnem filij hominis 2 bibitis
eius sanguinem non habebitis vitam
in uobis 2 iam dicit opportuna
Qui manducat hunc panem vi
uet in eternu 2 solu manducans
hunc panem non viuet in eternu
Ergo non sit xpo mandatu
cur ecclia romana spiu sacro
sancta zelans huius sacrissimi
venabilis sacrmti fidei 2 ho
norem non potuit ppter certas cau
sas pspicere ne subuntqz spe fi
meretur imo qui opportu
dicit fiducia deum2 dhuiusdi
sacrmti fiducia 2 de honesta
te 2 piculo tu pbiteriu mis
tranciu quod layciu sicu
ciu qcoe Rich dis ij ad sme
dicit non debet dare solu sub
untqz tanem assignat ne lay
ci putaret non est iusq sub
untqz spe ideo ad errorem vi
tandu subuna spe sumat
petrq et de ipsa an nisi pro
hi hanc maz tractat d sacr
de continencia sacrto 2 alit eni
nisi sacrmenti est iacu signi et
iacu cause significatu pstinet
ad spiam sz calitas ad gra
ciam quia go qia qm odi
nitia est sz nu sic sapia et
ficacia aut imo efficencia
hic equad est subuntqz spe
sigillatu sz non significatiu
ideo omibq tradi2 subaltu
spe inqua pt tradi id est pa
p cautela maioi d maiori
lius iuu sz pbiter celebra
tibus sunt2 subuntqz spe
ne obstat q celiaci requirit
celiu 2 potiu 2 hic solu vide2
et celibus 2 potq sed idn signifi
cantu 2 contecta non pstiein
significante ideo quia sa
cerdos imitat memoria

sed dicis nz
aut

exq9 suo9 se2 q9 ideo st
sacm manducat hunc pa
nem d ete /.

subuntca sse tu sibi ma
nuca sse qz cibq +

passionis xpi, 2 nō tm sunt
d remedium ꝑ 2 insignum ideo
ipe sumunt subuntq; ꝑe adde
notandum effusio xpi sunt
nec a corpe 2 in salute anime
2 corpis laycis aut plum
sumunt d remedium 2 nō pgm
lum' quia hoc in medium pt
consequi sed pcio ꝑ vna ꝑe
cauta 2 tuta stat q tentus
subvna quod d cauta se geret
ad sumendum subuntq; ne forte
volens sume d remedium su
mens con remedium 2 g fulor
pctor abscedet quod accedet
qd absq; dubio multos agri
dit subutraq; ꝑe q in cauti
bus hoc ꝑ pbiter inhabes
d altari celebrans vix se ne
glencis pnt prauē 2 sepe
cuncticq; cauti g fuerit ne
gligencias incurrit cfd
vno loco manteq; 2 manib;
sub sentes conredut tho
hapte sume q do ne lo xij
Jn vt de adgone 2 bovem sup
e dis iij pnt alie tonces for
tiores adduci pnt con pesti
ferob illos q ceteros ꝑ omes
frontes tunc metur ne
Lolem volunt acs esse classis
veris rombq; 2 auritulq; ut
impleant pcta sua ꝑ 2 sub
dit sunt qui hunc st ne
scna doctina sustine volunt
id ducq; obmitto grat acre
verberāt eis gratiā mei nō
st nptm contra ceteros dis
putāt ꝑ sed fideles infer
mare Cū ergo ut primi sint
dalis tractatu quē qrit ives
inveniet lucē ꝑ mpmitia ec
clesia credunt' angus tpe fi
deles subtraq; ꝑe q nātur

hoc tūc fiunt nātūd pcopt
mēoria passōis dmīce for
dibus fidelium impimendū 2
ipsi fidem plantādā d su no
uitate 2 pcopt ad quē ecclie
tenē inbeoz roboratūnē
ut calent xpi passōis mēo
ria forcq; infigent fidelium
2 eo magis ꝑ seducant infi
de tpe pfectio ecclie que
tunc q mīdam' vigunt qo
uero tempe parū 2 id xpi
passione ubiq; coruscante
2 ab fidelibus gessate q oibus q
ꝑ corid negligencia 2 dcurid
laycorid ecclia rōnal' minuit
qo in sud sic ꝑ ī alius mult
fiert sic q ferit aliud d sinitato
pane nr id dazima 2 stubo
ꝑ institutio ꝑ sed d sumata

Cano xi Vnd corp x' h cum

de sumd dar' qtme 2 subuntq; ꝑe
bus quid q q debet incti d stu
to e' Ita dma vtq q do nīd
iudicio cauta q institue po
tuit volunt 2 d stitue 2 quia
volunt fieri 2 or cogitiud fiunt
qd d q or nauseate ꝑe po
tenē d nptas q or cid tam
mabile qt qd suspendit oez
facultatē nē 2 ꝑe q cuiutut
p fidelitas q q olno potuit
sud sacrificij corp mabus
tractāt 2 d aliis d estimabil
caritas m q or q d not dusi
bilit' recedē nobis id volunt
corpi sud d vsibil' mane for
d quantitate q citam 2 d vir
tute spei roborant 2 d curate
cumplicij nptamam d detesta
di q o st q in dulcezud corpi
x' sm ut d sepio qtnid 2 nō
relat' que cuncte i tractatu
beregarij Rome corp d ij
epis ut q 2 de consecrat dis ij

Cano xi

Ego berengarius vni sed
ex subtractis spe 2 sigillatim
id est gratie quo ad con
gtenta sed non quo ad pig
nata 2 notabilia illa q d
ex fide 2 ego adoranda
est verba xpi hoc est meum corpus
in sacro altari et ymmediate dicit
vero ego vi sacti 2c con
tinet id ad qd iudicio tranma
ad quid a iudicio tra scriptum
est ego tribus primo ego ego qd
contineba non enim iudicia ma
sacti nisi dicit qd ex statu
dnie humanitate naturae
sue sic vinum o sanguinem
panis incorpi 2o ego sig
in sacratione sacrae cri vi
tute fit iudicio non id ideo
iudicio transmat quod est sig
nata ex forma 3o ego usu
sacramenti quia qd ptinet
ad cibum continet sub specie
panis qui sacramentum et qd
pertinet ad potum sub spe vi
ni ergo illa aut coromitancia
2 quia pactus continet sub
sacro id qd ipse non ex transmu
iudicio ex sine quo tut qd iudicio
nis est non est ego illo sequi
q aiunt xpo quae ex in sacramento
non est ibi ex tute vibor
aut vi sacrati et non ex sta
tudine panis nec in forma
vbori fit mentio de aut
nec aiunt quia ab usu sacti
quod ex manducare 2 bibere
ex continet ibi generali concom
itancia ego quo vinum corpus
sine alia est non est ideo
inter duo xpo mutuo per fluxi
sed iudicio panis o corpus
xpi vi non fluxi alia est sacto
ex fluxi sed panis convertitur in
substantiam corporis xpo sic et

intelligendum ex q sub spe panis
in sacro continet sanguis ge
neralis q coromitancia quia vinum
corpus sine sanguine est non est
sic et non sub spe vini continet
corpus generalis coromitancia ex
sanguis ego tute ibi vero
Ego adoramus sacrum altare sub
ratione spe ex 2 divinitate 2 quad
tatem adorare et adoratione
latre quo scrit quidam dupl adq
adoratio non est sic ipsum 2c salu
hominis supportu venerad latre et
strage detus virtutis cui debet
honor ego adoro adq ex id est
sic magis idem ad respectum con
honore et honorat quo rex sic
humana tra dxpo s. corpus 2 aud
cad adoratione adora cui non
non est se ex id cum ex sed
cui est unita si non est separata
adoro non est adoratio adora
tione latre sed ypdulie sic si
ut est rex est separata a rege
non sic veneraretur ad adorare
sic ego ex qd ex modo id est tue
ca venatione id est adora 2 hono
ra Et ybat magr in sentib
li 3 dis ix hanc goz dict
so damascen 2 bto augustin in
ter ceteri sic locutus unum go xi
est deus ex scrib 2 ego ex sed quae
adoramus ita pre 2 pro sancto
una adoratione ita o contamuata
carne cum non adorabilem
carne dicentib adora eam una
ibi ypostasi Et augustin dicit
ego dmita carne ymo ex sua
in xpo et unitate ideo adora
q admitate suscepta 2 deitate
unita 2 non aliud 2 aliud ex vm
ita qd deus 2 homines filius dei
est confiteor Concludo ex corpus
xpo stdum verum 2 integrum ex
istatem contineri subquali

Conc. pri

Conc. pri

spe ut dixit 9o xi 2 quib eadem
inseparabile 2 concommitat corporis
xpi sine qua sibi corporis xi
stare non pt. ut ideo dicens
adhuc se 2 qd dicit ymo magis
ad hoc misica apparet quia
s. sp tā puis specie tam mag
nū corpus ymo nō tū sic stellis
est q quib xi cor constabet
a quitate specie sicq pb cor
xpi esse subcta quitate spei
quia distribuit a loco 2 loco
quemadmodū locato sic q pb 3
mpte 2 toto in toto 2 q tam
2 locato tqm in eo figam p
corpus xi d ipsi pte hostie tam
est 2 or est dno 2 mediū meo
sto in speculo 2 d oculo in ipso
implicat conficiat a ore quite
d mori quitate ymo nō ctio
sp tue q illa implicat sepe 2
p esse constpt tue in loco illud
et qd no cone sine quitate
continue sub aqua quitate pt esse
indeni d magna 2 d pua p
titate sic aqua indeni pt esse
d magno 2 d pno corpe et
iz pb corpus xpi in sacto no
tqm ex nei adptes specie panis
tam tqm ex dne in se vni no
est confusio mo sub specie sed
distincte hm sicut male ex
illo sequit q corpus xpi d quo
ord pt esse in diuersis h d uno tmo loci
et a quo pt esse d diuersis loci p
no d omnibus a quo mo pt esse
d omnibus Nam ex m pm
corpus xpi sicut quitem
iz in celo p aspectus sicut
dimiones specie sacramenti
est d diuersis hostiis p q ille
hostie multiplicant p sicut
quod iz deus iz ubique Concens
nd pt esse sub specie quot pt.

specie sive quise dipnd quasi
specie idmanet 2 dit sicq
subiacet eo q est subiectum 3 nd eo
tube esse sed id impossibile
quibusdam sine contact sine
separat aut contibo dato sed
recto sic subiectum angulo pt esse
simul ubicq est corpus 2 ideo
corpus xpi sub pna quite
pt esse sub dimensionibus panis
ita tam q nō distribuit
abcissis dimensionibus quia
nō est ibi cone quitate sed
cone sine subiecto 2 cone subiecto
panis d ipsum conuisse Quillo
iz iacet id ubi hostia una
pb presio alia deo sio cur
corpus xpi est sic non ubi 2
sic q aliud caput p deuesio
pedes sinesio q alia corpus
non iz sicut sicio hostie d
hostia p sicut pecus sicio pe
caput p iz sinesio 2 pedes de
uesio 2 quia hostia ubi
sicut de ymagine speculi
ubi p ymago iz sici
em sicio Mo tam corpus
xpi ledmodo specie p aqua

Cone 1 Subquali pte (Cor pm)
specie veri corpus xpi sicut
hoc quitate continet 2 q
o est fidei catholice ab ordi
ortodoxis catte doctribus 2
sanctis 2 spu sancto d sinc
tu reuelata approbata 2 sicut
in multis misicis ymno sanguis ipse
effusione roborata 2 p docto
res scripta 2 summos de offi
misse Recor mist panis est
consecratio salua fide maiestat
q ubi panis iz consecratus
sicut tota spe tam corpus existit sen
miraculose toto corpus d singul
partibus continet 2 pa 2 sequi
quod equo iz q partes specie distinct 2

sic sicut partibus
est ex

sub singuli partibus totus est xp
totum aliter filius corporis xpi
ibi p hoc qd panis transitura
in quem his panis in panis cu
ut totum homogeneum sed sub
his parte speciei erat pars sibe panis
sic p si enim pars xpi non totum
xpi est sed parte segregat qd corpus xpi
quemadmodum hostie contentum
enim cum pars qd est una parte con
tinetur et alie partes subalius partibus
quisque quantum corpus xpi non
quisque speciei ut supra dictum
est nec tamen se qd corpus xpi a sacer
dotibus et dimittens qd quibus quam
sit dum le dimittitur dicit tam sacer
dotibus non quod actualiter distinguitur
nitrisse nec sed actu plures sed
vnum vnum nec dicitur aliam esse instituta
tam actu quam sed quia parte
rem tamen Quidam hanc fratrum
erat qd dicebat qd hostia in mante
nite xpi totus sed tota
hostia non tamen subiacet parte hostie
sed dumsa hostia remanet sub
parte hostie Et ponit exemplum de pecu
ne dicit angulum qd sicto specie mul
tiplicat sub ad vigintiquinque sic pa
ratus quot sunt partes toties sed
in xpo qd stat ad qd an sacratus
speculum non est ibi. id vna vigo
hoc non patet stare qd hostia in eqn
mante adquo sed corpus xpi sub
parte hostie sed ego non hanc tam est
ibi si hanc parte sed oe qd tam dicto
et pars ibi sunt corpus xpi
est in sunt in hostia qd nu
pyle qd pa planum est et qd ny
adducitur non sit sile qd vigo specie non
est ibi nec fore alta descens de sub
sed quia corpus reuelatum et ideo qd du
est vna superficies specie tam dum
sed vna rubicunda et vna nigra
resultat affracto a specie sed mul
te superficies et pannis mitte alie
reflectores et mitte vigintiquinque equal
tamen non ego est mittitur qd sub
qd reflectebat aspice qd tunica
infracto specie de wa de duas

sed aqualis parte specie sit reflectorum no
ua Si autem corpus xpi non est subiectus
parte hostie cum sit in hanc pa fracatur
non posset esse subiectus parte virtute qd
fractum sic corpus xpi cum dimittitur
hostiis totum in toto et subiectus parte to
nis et conuenit qd sit in dimittens in
pon a sed dum sic qd minus sit pa
dimittitur multiplicat actu sed sicut
id aut dicitur analogos Et ideo
aut et pa fractus caute agentibus
sacerdotibus et ministris altaris tam in
tractione quam in supratione et ministra
tione huius sacramenti ne aliqua aliquis
particula remaneat aut de calice aut
in patena que saltem consecra
re id petrus sed et cadit negligit sine
tota hostia amittere sine pa qd
ciuis pud ad sufficatur aut an
hanc eluto in pranto euanescit
et equo leuis sed species panis et ca
pitia dimittenda est et qui particu
la hostie amittit et qui punctum
de hanc sanguis de calice si vnus
gutta sed qui totum sanguis
effudit et cepto qd ad toto sanguis
effuderit aut tota hostia amittere
totum sacrificium non rite et cau
aspice dimittere qd tam sicut
si sola pa amittere et vnde caute
penis mundandus hostia aut
oblatus et particulas discumbas
hostie qd prius non sicut ne pa
qm fiat hostia consecra et
tactu hostie aut patene aut
manum aut calice hec particule
sacerdotes sublales et non fixe ad
gentes cadere possent et pedibus
conculcari aut dalturi mane
et pa qd ad gentes et cauto est
unde calicem et contemplari
diligenter corporale et patena et la
uare eam si iacuit de ea corpus xpi
wualde festinatio sed pa supra

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Conc. pv.

ſi omnia ſint remanda 2 p ſcriptu
ra 2 ſtudio diligencia quia homo
pt facere iuxta rōnē ſuā 2 tūc
aliquid remanet, mq imputet
conſulendū ecc. et q hoſtie in
ſacriario reſeruate ad minus o
uno menſe renouantur 2 cōpu
rent pt vermes ne eis edere
tur 2 pt ſapore panis 2 odore
ne pirent quia iſte deficit
ceſſat ce corp xpi et ꝓ ſpes
iſte p longo tpus magis fiunt
ſtatores 2 mq gtinue cū tota
dubitatis ſi nō gtinuo ſibi p tpus
ſecū ſpes iſte magis 2 magis
confortate mq ſibi adhercent 2
magis ſe pauent abiurare 2 pgnis
mitis deficiunt q ſi magis in
reuencia 2 nūgna negligenia
Conclu. i q acrib 2 ſpes pa
nis 2 vini ſtant o hoc ſacra
mento ſine ſubō p zo cum go
placere nūgd o eo dis xi c io
dit corp xpi 2 ſanguis ſub
alia ſpe occultari 2 ſumi ſi
ſpe gneſtibili 2 potabili 2 eſt
ſumptū de glo 1 cor xi hoc
facite quotienſtis ſumitis in me
am gmeoratōnē Cum pont
ſi rōnes p ſema ut fides tpz
intrō q eſt de his que nō vi
dent aqua fides non tpz in
tō cū humana ratō pbz exp
mentū 2 causa ne ab hoc
ret anīa q reneret oculū 2
qua nō habeo o usu carne
crudā gmede 2 ſanguē bi
bere qua go x pnd vorare de
tibus petas nō ſi 3 ne ab
creditibus religioni xpiane
insultet vid augo nō ratā
abiuns qua ut ſaguis ſi nec
ſumatur ut ita veritas non
deſit 2 ridiculū nullū fiat
apagamus ꝓ cruore oscu
lo nūs bibamus ne go hoc fie
ret 2 ne veluti quidā hoc
act cruor in ſtatu me cepi
mq ſacramentū Congruit
eo tūc ſacramto acīa eſſe
ſine ſubō primo quōtū ad pgm
ficatū ꝓ ſpes ſui ſubō contes
tes pp ſi ducit o corp xpi ad
ſi eis gtinetur 2 o medicū
ſi end ſubiū tenent porro duas
rent o ſbiū primū quod o rem
aliena 2o ut effectus q ſi vmo
mīcorp ad caput o quo ſit
p fidē 2 ī mīor ſacto optet
ad id eē ſup natural p q mt
ſi assuescat ad ea que ſt fi
dei credenda 3o ſum ad ſuſ
q ſi rebus ſpiūal ī oportet q
nūm ſbiū ſubſt acīdib q ci
bus corpal de poſſit Quarto
ſum ad p ſtōnē ꝓ cū hoc ſac
mentū ſi p ſtiſſim ideo omia
que ſt mīhoc ſacmto altiſſim
ſtatū acquiunt ſic q ſtatū ſuū
o corp xpi hoſtie dūce vmtū co
uertit non tam ſic intellectū
est q albedo rubedo ſapor 2c
cent ſine ſubō 2o que ſi gntitas
ſi ſit ſine ſubō primo q ſi ſba
ſi ſit p o ſubō ſecundo q eſt
gntis ſine alle dimēſiones hoc
tie Sed alle dimēſiones ſine
gntitas tūc eſt ſine ſubō quia
nō eſt inſtitū panis 2 vini ex
quo alle ſtibe p q conſecratōnē
nō remaſerunt nō ſi mīorpe 2
ſaguīe xpi ſi in ſbiecto mau
ris eſt end gntitas corpo xi
Corpo xi xpi o hoc ſacmto
non efficit denouo aliquid
acīdib ſbiū ꝓ ſi ſine ſui mu
tatōne fit nō pt nī eſt o ac

Con. 10

secundum substantiam quia tunc diuisi
es 2 sapor 2 color media
te ipsa quantitate euanescentes ac
cidentia ipsius accidens quod fit
est ¶ Con. 10 Fracto nisi
tamen non minuitur diuisio
corporis ipsa sed minor species sub
quibus continetur per hoc ergo patet
tertio Exequo corpus xpi non
compatitur ad species subquibus
continetur mediantibus suis
dimensionibus sine dimensio
nes quia sunt ibi quantitates
2 ideo est aliquid quod unit
corpori mediante dimensionibus
suis hoc non queritur ei sub
quod est sub sacramento Cum
igitur dimensio quantitatis ad esse
mere non possit nisi mediante
dimensione patet constat quod
fractione speciei panis corpus
eius non diuidit nec frangitur
sed potest esse secundum naturam fieri
Ita et corpus xpi est indiuisibile
2 impassibile frangi non
potest nec corrumpi sed species fra
guntur quia frangibilitas
non est panis esse aliquid
qualitas fundatur in quantitate
non esse quantitas non est 2
quantitas ita go pro consecratione
remanet sub panis 2 omnes
qualitates fundate in substantia panis
quantitate mente non soli species fran
guntur ¶ Item dicit paulus nonne pa
nem quem frangimus species sub quibus
stabat substantia panis 1 cor. 11 2
sole species masticantur in ore licet
corpus xpi tractetur 2 sumatur
Ex quod significat iste fructus
potest per hoc intelligam 2 sed tertio
quia est res insacrata s. corpus xpi
vnum 2 corpus xpi insacratum sic fracto
duo significat sed dimensione
corporis xpi ueri que facta fuit in

passione 2 distributione illius in diuersis
locis crucis per diuisa membra ecclesie
secundum significatum prius accipiendum
secundum diuersitatem statuum membrorum
quia quamuis membra sunt vnum 2 tamen significant
per partem que manducatur
quia ipsum attenuatur 2 diuisis penalita
tibus quas sustinuit 2 tamen sub
manducati statu quia quamuis plena pati
passione beatitudinis 2 tamen est
corpus xpi quod ita indiuisibiliter
secundum xpi 2 virgo maria 2 tamen
significant per petrum de calice mis
sum quia illi nitebantur abnube
te domini dei quod sunt de experi
tione plene beatitudinis quia ad sta
tum aue tantum tamen ad neutra
ita sunt tamen qui sunt de pure
gaudio 2 tamen significant per
ita petrum que resumitur usque
finem quod impinguitur octiam fidelium
Mo aut ambe partes simul su
mit 2 nisi dicat quod per de calice
missum significat corpus xpi
quia iam residet extra pars ad co
mesta significat corpus xpi
ambulans ad sua terra per
ito maltari usque infinem redeuntis
secunda significat corpus iacens
de sepulchro sic et species ille
nutrium 2 de ebriare pinum quia
virtute diuina remanent de illis
speciebus quibus fuit de sumptis ad
quod comisse erant 2 omnes 2
vnces ex eis gustari pinum ¶ Co
clusio 1 ¶ Manducate corpus
xpi spiritualiter plus prodest quam ipsum
solum manducare sacramentaliter pro
cuius gratia probatur sicut quod xpi
manducatur corporis christi
sacramentaliter et quod pinum
dicit magis in omnibus dicit ¶
Secundum due sunt res illius sacra

Con. 10

uta eq duo mod mãducandi
vnq sacrãtad si quo bom 2 ma
li edũt alter spiritalis quo solo
bom manducat Vnde augq de
verb dm Quod ẋ xpm manduca
re non solus hoc in sacrãto corp
eius accipe si d ipo manet 2 se
maneten d ipo qui Spiritu eum
manducat qui d vnitate xpi et
ecclie quod sacrtio signat manner
ipe augq quo manducando est
xpc quo ipe dicit Qui mandu
cat carnem meam 2 bibit sanguinem
meum d me manet et ego d eo Vnde
credendo deum 2 amando eum quod
spiritu manducat qd si hoc desint
no manducat eius carnem 2 sangu
nem Ecce sacrãta dentibus
rodimus Sed sacramenta manducare
intelligi dupl vno mo ut
adiubiud determinat manducationem
eoqte manducari 2 quotiens sunt
res sacrãti sacramenta manducat
idem sumit hoc quod ẋ sacrãtu
est deum corp xpi Alio mo ut
determinat manducatio eoqte
manducant 2 solus illemad
ducat sacramenta qui utq cibo
visibili in sacrãto 2 quod ẋ
magis ymiqua agenti quod
patienti ideo sensi 2 ẋ magis
prius Apostolus sequit primo qui
fidet 2 non credens hoc esse
corp xpi manducat sacramentum
primo 2 non 2 mo Secundo
sequit 2 qui lenitu ad cena su
mit hoc sacramentu ẋ ore ẋ
res eius intrat d os eius et
tranit d ventre ẋ qui omnia no
sumit hoc sacramentu sacra
mentaliter qui no utit eo ut sacra
mento sed ut alio cibo Ro 2
qui pctor fidelis mandicat qui
sacrãtu sacramentaliter ẋ no
spiritaliter qui utq eo ut sacrãto
licet sit indignus ns pqui
reddit 2 vilius sacratu nec
contrahit aqua d mundicia qui
labia pctoris no tangunt
nisi res sicut ne sol attra
hit maculam qo stercoribus si
ne macula 2 corpo xpi d pro
ceret 2 mlutu quia sole ẋ
tangit lutum ymo qo hoc
eius magis hinditus 2 mod
suetudo 2 caritas ipsi dnos
conpbari ẋ qo sequentibus
manducat sacramentaliter quia
no manducat spiritaliter ut peto
res qui no incorporam 2 yo
fidem 2 dilcone 2 deuocone
qe ẋ spiritaliter manducare qo m
fero multi manducat spiritaliter
qui no sacramentaliter manducant
quia isti qui primes sed manducatione
2 fide 2 deuocone eius
corpis mistico id est ecclie d cor
poris 2 manducat eum spiritaliter
licet no sacramentaliter manducat
2 hoc recitat magr 2 hoc est
dictu bti augi ut quid paras
dentes 2 ventre crede 2 man
ducasti Idcirco sepe stringit
q multi metiri audiens ms
sed quid celebras ms sed quia
permis manducat spiritaliter et
2 forte solus sacramentaliter utq
tamen manducans d magis
no statu gre est quia secundum
fortem Vnde tamen manducat deuocione
fidem 2 caritate sicut ille qui
ẋ solu aqua mundi ẋ qui ille
qui ẋ aqua 2 cum hoc finite 2
Conclusio decima octa Cum fil
uari volenti manducato spiri
tualis materia est no tm sacramentali

Iobar. 9° Nam sicut palmes de
mittitur. et multum fructum fer
re potest nisi manserit in vite
juxta illud salvatoris. sic pal
mes non potest ferre fructum a semet
ipso nisi maserit in vite Joxo
scilicet alicuius fructus est ad sa
lutem nisi per fidem et caritatem
xpo fiat incorporatus quod est
in manducatione xpi corporis et sangu
inis spiritualiter interpretatur quod est
sicut ipse xpo intelligendum est spiritualiter
nisi manducaveritis carnem filii
hominis et biberitis eius sanguinem
non habebitis vitam in nobis. Po
ro quia ab intelligi non potest in
de manducatione spirituali interpre
tatus est de corporali nisi velles
heretici. hoc dicunt intelligere
velint de sacramentali manducatio
ne qui plus est improbatur ipso
prima pte 9° est vera Sed pro
pte pro quo stat hoc dicit. ut in
scripto. Ri. Quia est ipsius causa
tive ideo omne aliud sine quo
potest hoc quod non est de ratione
salutis hoc autem sacramentum ge
ram potest ponit quia supportatur
tiam in quo quod confertur
Et quia quis consequitur in
tam et quod sine illo sacramento
conferri. et dicitur iustificatio per
supertia fide et dilectione salutis
eterna ad negat 2m non ad
sumpcio sacramenti iuxta illud
quod dicitur et baptisatus fuerit
salvus erit nisi ultra Est
tri de ratione salutis quam est
administratio carne est quia semel
sua administratio de anno per decar
tale primo ecce ut iustis cerus
de pe et re requirit et ad salutem
quia hoc superius ho sacramentum non gratia
tum et quod quomodo potest hoc dicere aus
aut dicere non est de ratione salutis.

est ex alius causis Cum vix pos
sit nec humile cultum sacramentum veterum
augere venalia dimittit et pena
peccati mortalis dimittit hominibus per
fectus spiritualiter de gonne dispositio
augmentat per prima pte pro quod
Item ille cibus est spiritualis quia
spiritualiter cibi corporalis quia
tribus corporalis restaurat defe
ctum et auget gratiam et vires
consumptas restaurat ignis et
et hoc amplius facit spiritualis
sed in hoc deficit cibo corporalis quia
ille cibo corporalis mutatur de stomacho
hominis sic alii cibus fiunt dis
site et pro eius site sic cibus spiritua
lis non sic sic commutat homines
in se ut dicit apostolus vivo autem
non iam ego vivit in me xpus
Gala ij Et augmentatur ibi
dicitur non tu me mutabis in te
sicut cibus carnis tue sed mutaberis
in me in quo homo efficitur
deus sed per fidem et caritatem
xpo incorporantur in eius simi
litudines Unde immerito
de officio missae per quod diuite
sacramenti diuisae diuites au
tem et omnes gratiae diuites
doluerant Et quia utile est
hoc summe sacramentum bene disposito
Sed pro a pte pri quod sicut
quia venalia dimittuntur Nam
per hoc factum fit quod tuffor
mat hominibus ad christum per ad
ve et caritatem qua vinit hoc
xpo et observare caritatem ve
nalia dimittuntur per hoc et venalia
alia dicto ferunt contrariantur et
delent ipsa caritate amota Et
addit ibi ho quod opus quod
omnia peccata venalia per dispo
sitione huius sacramentum diuitantur et fiunt per caritatem et denuo
sicut denuo illuminatur et intuitor.

dicit. Unde intensius possit
eum tanto fervore caritatis
et omnia peccata venialia
mutant. Secundo dicimus de con-
tritione nec sit questionis quod ab-
que illo per abscisionem omnis peccati
mali licet tamen non du-
dum et igitur difficultate
vitandi peccata venialia. Et
tertio ponunt de efficacia
omissa. Eucharistia est digne si-
mitur omnia delicta. Et effi-
cacione venialia delet. Et cauet
mortalia. Sed ecce pte pz quod
per illo eucharistia est
tu est sacramentum tis per quod
gratia effectu. unionem tho
ad xpm. Et ideo per sacrificium
non auferit ea que in ipsis
intra illum union operatur
ipsum. Et venit pena aut peccato
mortali debita ad tam debi-
tum est non est apposita illum
unionem. Ergo in illo est sa-
cramentum non ipsum effectum
ut remittit pena mortali
debitum sed in illo est sacri-
ficium accepit rem satisfactio
ut sedum hoc in parte ut inte-
to pena mortali debita
pollut peccata et alie satisfactiones
sunt mensuram pene debita
per peccatis et secundum mensuram de
notorum quia sacrificium offert
ut tam quam potest potia pena per
cat tollat. Et sic dicitur est unde
dicit rationabile quod et incipiunt
misse per peccatis ipsis conficiti
bus per satisfactione ut per se legat
cab aut palm legit nutrit
qui et quicunque deo quibus sa
tisfacit causa rationabile nec ego
cusante ego reputor satis
fecisse sed in pingueto. Ubi dicit
hic est causa nec impedientis
ego non excusor et non vide
dicit gratuito. Et hoc sacri

offerunt per ipsis qui expiatorium
sunt. Et secundo quod de dicit
loquitur hoc peccatis expiato
rio est efficacissimum suffragium
cum ego non dicit tui vale pro
satisfactione vivorum quam valet
pro satisfactione mortuorum non
tamen ut dicit est deleat totam
penam nec vivorum nec mortuorum
et alias statim pro quomodo mo
tuus cadet. Et paucis intra
redit purgatorium hinc erit
sacrum. Mandatum multa po
test utilitate que iam modi
Denique vilia per eucharistiam po
reducit admirandum passionem
xpi fidem confirmat spem
auget caritatem inflammat
dat vita gre unit ipsum ma
dutante spiritu interna con
solatione reficit ipsum roborat
ad operationem bonam sustentat
rapinam pueniente et quod infe
mitate mundi coni demoni im
pulsum remittit ardorem
carnis concupiscentie pugnat ve
niale peccatum et quod mortale ut
ipsum patebit deleat. Et pun
hinc sacramentum fructus xii sig
nificant per xii fructus lignum
inter de quo habet apocalip
ultimo ut patet in ipsis me
tris. Inflammat incendit pur
centat roborat auget postra
spem purgat reficit vita
dat et unit. Confirmatur fidem
minuit fomitem et admittit
Concilio vigesima licet
eucharistia deleat venialia non
tamen deleat mortalia prima
pars gratulatio per ea gratie
et dilectione precedenti sed ex
pars conclusio probat quia
effectus huius sacramenti respondet
ipsis que ante eucharistiam in sacramento

gerunt ex terrenis aut usus
signis sacrati est p̄ modu
racionē que non deberet mp̄
re viventi. Ideo effectus hu
sacramenti p̄supponit cultu in
suscipiente cui ꝛ peccatum mortale in
tam occidit spiritualem. Ideo vi
vens in peccato mortali non est
vivens spiritu. Et mortuus igit
tum cibus non debet dari mp̄
vivo non deleat sacramentum. Hoc
peccata mortalia. Et quod dicit
in collecta p̄t ablucio sit deleatur mp̄
non q̄ sacramentum deleat mortalia
Et quia impedit peccata mortalia
de quibus gemitus cordis
non habet et obliti et talia deleat
devote accedente. Vnde dicit
Richardus si quis non indi
gne accedit in peccato mortali et incere
dit et tamen est tantum et pueri
ex commissione debite diligere
de contemnendo contrariam et
tunc dico q̄ mortale peccatum non
tam ita gravat ac si secret
se ab mortali. Sanctum non
invenit ex commissione debite
diligendae quod tenetur homo
adhibere. Et quia hoc de lege
quod certus esse non potest utrum
penitent digne sed dubitat
esset ix. Vicino stat utrum ado
an amodo digna sit. Et accedens
ad hoc sacramentum non peccat
mortaliter sed consequitur
remissionem latentem peccati
quia alias sumitur homo ac
redit ad hoc sacramentum quamvis
et periculo peccati mortalis quod
est plus. Notat ergo ex hiis dicta
in septo et dist. xij. aliud hoc
accedit non obstante gravem formam
et attrito de aliquo peccato mortali et
quia illa attritio per susceptionem sa
cramenti formatur et quia per susceptio
nem huius sacramenti peccatum mor
tale dimittitur multis primis

rationibus hoc quia omittit peccatum
mortale in suscipiente hoc sacra
et quo nisi non redditur ut habe
do dist. ix. quia suscipiens sacramentum
in peccato venali tamen non ideo
peccat mp̄ est aliud q̄ obstat
et peccatum venale et comparatur ad
effectum huius sacramenti et quia
lege quod non potest hoc esse sine
peccato venali mp̄ fiat ex modicum
tempus. Et in eucharistia vero cum baptismo
deleat mortalia et non eucharistia
cum tamen baptismus non deleat
sacramentum et q̄ baptismus facit quod quis
ri xpo quod significat eucharistia
et dominus apud et quod corporaliter unitur
et gratia altius gratia autem est
motus adunitus et non presupponit
unitum sed eius permanentem et ideo
indute passionem xpi in baptismo
omnia peccata deleantur
et eucharistie sumptione non sig
nificat quod xpo et fructum mer
ti xpi recipi qui unitus presupponit
Vnde baptismo manet sacra
mentum et effectum quod eucharistia si eucha
ristia aut de contria et baptismus
Sed an hoc sacramentum prosit
bonis sanctis et aliis in celo
ad augmentum gratie. Notat sicut hic
q̄ gratia notat secundum primum quod
quidem dicit et cenciale et secundum
hoc eorum gratia augeri non potest
et usque ad iudicii diem primum ac
cidentale augeri potest. Vnde de omnibus
bis factis eius gloria augetur quia
gaudium est augmentum dei superno
pictore pictus agente luce xvj et
ideo de omnibus que in deo
re fiunt gaudent et maxime de eis
in quibus de eorum gloria deo gra
cias agimus sed q̄ de beato leone
pape in collecta legimus annue
nobis domine ut anime fiunt tuy
leonis hec oblatio et leonis
an vita eterna ut dicit in mortem

2 id sic solut quicq tal mod
loqndi (nvemt ita dz intelligi
ut ad hoc prosit ut a fidelibus
magis 2 magis glificet 2 inter
ris Sed qd de puer nup
baptisat p quibus effectus
hoc sacramtis cid tam illi st
bid dicit stus thos ideo celebr
mus pro eis missarum sollep
ma ut non q ipi uuerlur
p hoc quo ad remissiq alicuius
culpe ut qnitis ad augmentum
glie sed qm salute vuerunt Et
p hoc ondutur puulos ad um
tatem corpis instruere primere
Dem modo exequar sensat
mpis sic d alis ad qnedam
dd redemptoris mysterium qr
m hoc sacramento conferat p
quod puuli sme merito qm
salute consequunt 2 eterna
Conclu xxi pctm mortale
tollat omnem effectum quo sa
cramtis tu et pctm venale
tollit quo ad aliquid effectum hu
sacramenti her gclusio dem
te sancti thome m st pte
e dist xij 2 p ma pb gclusio
pz ex predentibus quia pctm
mortale scindit spiritualem hominem
a anima Vnde effectus unionis cor
xpi non erit in homine spiritual
modue sed pre a pte pba 2 con
clusio Nam cum hoc sacramtum
pficiat conmudendo fim ador
ut sacramentum suum effectum ple
ne habeat sumente oz q pte ac
tualis intentio devoto 2 quia
intentio abstrahit pcto mortali
actual devoto impedire pt
cum distractiones vane quam
impediant 2 pctm venialia ac
tus virtute tollat abstrahit pcto
mortali pt quo sacrmti effectu
impedit ita q aliquis augmtum
gre non consequat nr tamen
reatum pcti mortal mrdre
sed forte reatum pcti venial
ex hoc q impetrauit actum
non tam ad hoc q gratiam pctm
mortale venale effectum huius
sacrmti tollat sed solum illud
quod tollat actualem devotionem
hoc 2 mgis sacrmto vni vi
tanda sunt illa que devotionem
impedit ad accessum altaris
2 ante qm mone ut sint actus
distrahentes mente homis 2
vestra lenia 2 iocosa 2 risibus
2 vane oculorum dissolutiones 2
vane noxie cogitationes 2
mens homis occupanda sed
circa xpi passione 2 circa d
qua que inflamare pnt de
sui homis 2 induce venientem
cum huius sacramtis ad volen
ti digne accedere Con xxij
nulli xpiano licitum omno
a sacra qmde cessare p tam
ex institutione ecclie qua ex
red infirmitate quia cot
tidiana p ex institutione ec
clie Nam auctor apostolice de
fendit est que tanq ad salu
tem necessaria d anno sacrm ad
nem recipe instituit Nam sic
dicit omnis utriusq sexus fidel
p quadam annos discretionis
pueri omnis sua saltem pctm
saltem semel e anno fideliter con
fitearur gerio sacerdoti 2 diuc
tam primis sibi gerius verbis
studiat adimplere pistiniis
venient admnd in pascha eucha
ristie sacrm nisi forte de ipso
sacerdote consilio ob aliquam con
nabile causam que ab eius pcep
tione dixit abstinere Utique
2 vuens abnegassu ecclie arce
atur 2 moriens xpiana careat
sepultura Vnde qr salutare

statutum fuerunt de ecclesiis
publice ne quisque quorum
ne certitudine velamine excusat
tomus assuat / Institutio aut
ecclie fuit nativa quia ord
in cotidiana pugna sumu
uta spiritual / nolo euangelicet
nisi aliquid tibi iute fuerit
Item sicut nuptiae fit quod
continua depositio equorum
radicitus parentum talem / nu
lus quia de causa opti plus
es sunt tibi ad restaura
tione deputati ne depositio con
tinua motum indicat sic
ro ex receptione concupiscit de
nobis 2 ex occupatione de nobis
2 ex occupatione certa ex
tiera sit depositio de uoro
rum 2 fenum / caritate de
mus vel omno cessare a pecu
tione equum sacramenti pertin
cuo sustentione causatur
de anima spirituale mensuratio
ne primum depositione s
non est restauratio homo
paulatim admorte pauper
em deducetur Cotidie
2 3 milli celebranti missa
licet a quidone abstinere pe
quia sacratio sue significa
tionis complementum accipit
a sumente quia dicit du
gustinus de sanguis de ore
fideliu de calice fundit sunt
uinis effusio delutere xpi
designatur Quod sumit ro
plenitudo sue efficacie quia
ultimum effectum ipse in tr tr
a suis ut ego sacramentum st
perfectum et ipsum qui celebrat
quicunque perfectum / oportet quod sed 1
gestum et ipse sit depen
sator dinorum de ego de principa
tione dinorum sumus ut dit
dno in cuio [illegible]

passum in manuo de q dep n r
relatio ubi erat error
qui nolebat consecrare 2 non
sunt [illegible] / quicunque dum quod 1 c 2
[illegible] accipite 2 quicunque ex
xpi qui in cena confitebatur se
in ipsum credere manducasse ut
pz i metro / Rex sedet in cena
tuebia tuncti duodena Se ter
dinambo se cibat ipse cibus
In casu uero quo subito aliquis
infirmitate cum intra est quin
tacio sacerdos celebrans pten
tiosite debet dare infirmo 2
ipse reliquam pten sunt Sed
quid si occurrit aut sumpcor
in cena aliquo nostrum peccato de
ne a quidone cessare nec de peccato
quicet / 2 q de cuntis de peccato
2 quidem tire confitetur 2 sui
facienti 2 suuaq; quidado se
quitet quia magis pertinet
non sumendo ac sacrilegium com
mittet / pateris ritu sacificorum
sed dicimus de illo qui celebrans
in peccato mortali stent ut sa
tisfiat peccato stet se confite
2 non conficit ille plus peccat
quam si conficeret quia abice
da sunt falsa rerum a que uelis
sunt pecuniam gratuita 2 ille qui
hic fingit se confitere sibi mes
dua consecrum non solum deo
cui non uetur illudere sed peccato
quia se decepit se constringit
Mi uero de solum dei misere
cordis in mali miserat ut tr a
de cele mis c de homine 2 omni
tio illud sup de peccat gratuita
Dz nuq sacerdos pt celebrare
si habeat confessione cordis du
mistat uetis celebrandi 2 nec
habet cui confitea? Sed pt di
ci ac sic dicit tr illum ro satisfiat
cordi 2 illud quod cuiq pt confitea?

Sed ubi videat quod deberet
esse talis, veniabis si non videat
deam sua culpa & sine dolo &
fraude hoc fecerat debet eciam
conficere sub utraque specie sume
nisi sibi afferre et sanguis
et si casu effunderet debet immo
aliud infundere & mixtum ve
consecrare alias ubi Simile
quid et quia aliter non posset sacri
legium efficere de con dis ij
Comprimo Secundo autem est de la
ycis qui sibi sub omni specie
sume dicit post statutum esse
& propter effusionis periculum vel
& sacerdos in pasteue quod non
consecrat corpus sine sanguine sunt
ij stus ergo Concilio xxiij nullo
sacerdoti licitum omnino a consecra
tione abstinere propter blasphemiam
dicere Grave quidem est quod
ad mensam tuam vivendo corde
& manibus innocentibus non ved
mus sed gravior si dico peccatum
metuo & sacrificium non reddere
licet nil hinc quod non peccat
qui dimittit celebracionem missi
potius habeat commissio ut ad
obedientia teneat celebrare
Dicit tamen hoc non vitat quia hinc
ipsi cum restitui domus rectis
et restituunt donos non sacer
doti sit data pietas nobilissima
reus negligie cum missi illa
utatur ad honorem dei & salute
sua & aliorum vivorum & mortuorum
ita ipse & unusquisque gravem
quod accepit de altaris Nam
administrat missi forte ex fami
liari pietas sancti de sanctu
dicit sicut & quod sto pre
dicit sed qui ordinati pro
nihilque celebrant sicut
testis de sancto marco cum arista
quod sibi de pollice amputatum

ne de presbiterio ordinatus non pe
cet quod pro ordinacione sibi pol
lice amputasset prius fecit ex
humilitate non dum ordinatus
vel ordinati respondent enim sibi
les sunt omnino consecra
tione se alienantes quia
multiplicabit bonis multos
permanent nam sacerdoti
bus parendo detinet et hoc
facite de medicamentis cum
Et licet nihil honoris dignius
sacerdos tenetur tamen tenet
deo ut reddat ei sacrificium
in acceptio ij ego pe et
cap hostia apluribus con
secratur omnibus verba dicen
tibus & intentionem sup hostia
omnibus ministribus quod constat
quia multi presbiteri eos
celebrant ad ministrandum quod
dus hoc sacramentum instituit &
praeceptum celebrandi discipu
lis dedit cum eis cenaut
& omnes celebrantes dum fere
instituerunt sicut adhuc ostendit
quo eprus perfecit idem gestum
omnes & non poterant dum perfere
quia aliis abducere perferent
superflue hoc dicit minor Et
cotidie dicit missa celebrari
sicut oportet de medicinis pa
tam coni pata Et lignum
inte dicit de medio paradisi
Et dicit nos sic cotidie et
omni sacra ut nos ei omni
amus sanari Et ut magis
medela passionis eius sit
apud nos & in lodo nihil ij
nisi in die dicit missa celebrari
sicut sacerdotes magis quam pluris
quod pro die hanc xiij non
cessit diebus quibus quinquetus
diebus autem indicat non sunt ab
ortu solis si sequio incipiunt
ori sed signa per dicit acris

illustracoz tri d dua(?) noc
tibus missa decantar ff
pudegud illorum nocturnus f
mdie nocte natiuitat d
qui xpo natus b 2 dnoc
te resurrecto certa prim
uiz de ozione deo qui tiar
sacrissimo nocten quinque
hor non oportat ff obscuu
sollempnis a missis celebri
ro 2 bus hor mistrutu
est sb dza diebus sept six
diebus profest xx d diebus
ieuno quia d illis tribus re
solutur in eis xpo et hora
za crucifixus b lagwis uideo
hora sexta mathu 9 mihi
hora xx oppraumt p uate
aut missae diei prim amane
usq ad tertia uel et usq ad
xx In diebus ieunioz pn
pascue tamen dnicis non fit
celebracio quia certa d volun
ut potius x praeno certa dnica
passionis non ut d sacrinto
b fuit mirapite nec fuit
detrupare Unde celebraoz
infirmitat ne tunc omo
certa & sme corpe xpi cet
rec xpi precedente die reser
uato a sacerdote suo ad sacr
uis nec d infua xpi periculu est
fistomb et quia eo die et
fusi fuit acore 1 usq vnd q
unnis de quo mitte hostia et
secta ut a insanguinez qz
institucio non fit pd detaf
ceed et tuc non xpi et po
illud non liceat ea die gustare
et ita in cet ieunio Sedde
receptacione hq sacri nonn
p b diuisis stato fidei auxi
mos certi hor sacram dole
ut nec d pnntia certa qui
ungebat deuoto aut ex pro

pinquitate passio xi 2 cat aut
d pugnac ab infidelibus qd ad
dfy flumanb certaz ffralia cor
tide quitandu fidelibus d dice
ia Vnde mactet papa dicit
pacta g sectacione omis quinet
qui velut certe carne limibus
sic et upto statuerunt pxmed
tessante fuere dilcris statuto
fuit saltem ter d anno gdarent
xpi sollempnite dicto pasce pe
tecostes natiuitat xpi et ad
frugescente rarite aetatis ut
semd d anno viz d pasca qmo
fauet potius quis 2 adr mtri
mio ydonei inpuniri sed d anno
qd certe statuto non licet pbri
vno tamen uirtuosi plures gratie
ydoneis Vnde augy laudat ad
bus diebus dnicis quinctae non
fit licetat dtu plures d die
quinctae ut quia d vna die re
presentar vnitas dnice passoes
et ut qm ad reuenia qd fide
ar sacrinto Tam sacerdotis
ministrare cogente 2 pto reg
vente qm plures b certias
potest certias plures celebrae
quia est p sona publica Ex
cepto in die natis dni pt plu
res missas et dea certa sm m
ressite celebrae ut dispos rapi
Considuisti de cele mnb 2 or ff
mistim qd prias b missis p
nis d mete Tres dnatali mis
se d celebrae Quaz prima sa
cerdos xi signat geiturd d ad
ventu designat gaudia xi
za iam fitud g lex in fed foe
designat Et signaz p stato
tus sb and legem sb lege 2 pd
fed ut dnm glo sup c cap
tuysh Et vr plubile qnto
d scipm quinctare nec d actu
celebrant qi d ee dea mt sig
cipieton 2 mistrio sacri stau

mbaptismo et alius factis
Con. xxxiii. Missa bonus
sacerdos quo ad centesimum pla-
cet, quia missa mali sacerdotis
prolongat bacone. Et sic tenet quod
de missa loqui possimus dicit
aut spiritu ad id quod est centesimum
de ca. sic ergo xpo. et aquorum
dicta aquis bonis est quia
opus operatum equalis bonitatis est et
virtuosis ad gratiam illius quod
est tamen sacrificio et quia
sedatum et missa boni sac-
dotis melior est quia non pon
est efficacia ex opere operato est
et ex opere operante et cete-
paenibus melius est audire
missam boni sacerdotis quam
mali quia quidam ad primum
dicit dugo. milio de corpe
xpi. Ministri corporis et sag-
uis domini non abono mau
ni amalo. Nam pisa sacer
dote est et baptismus aquorum
conferens id opus eccles. uero
et alia melius fuit ab uno
Con. xxxvii. Cetera paribus
laudabilius est frequentius accedere
quia abstinere. Nisi finem istum con
clusio tota ly mota et ulz qd
impetrio pro omnibus et ly actuo
nutos movet et annulli mo
ny doctores in yam pene
omnes consenserunt specula ue
et modius tpbo planendo
eam ad practica multi ei con
dicunt. Nam pensando mag
ne auctoritatis vnos videmus
quod multi septi viri et docti se
piius abstinent amisse rele
biracione et con. prendendo
alios. Nam cuiscticos et mag
doctos et expectos ipso frequenter
accedunt ita ut nam ex pti
magis accedunt et magis ex

pti. nam ex vi. nam rome
et nix audis huiusmodi ne as
signare. Nam indeo nos
tos dum tua negligens
de vobis pcares de passio
nibus domitos et di
rumpitos de conducis sacrone
qui non se emendat de mo
bus impatiens studiles
mundos voluptati ad
ms deliuens detrahens
et cas defendens qui re
lenus accedunt ad secra
mone. Quis sacrificii illos
uero moderatos maturos
sobrius studes dumsper
tos templantes tatos con
tentores mundanae vad
tritio et se ipsos in custodia
et cordis puritate conspicuan
tes qui tam in id accedunt
et forte putedio est istos cau
re in abstinendo illos id bni
facere da accedendo temerario
et mithi qur consentis de
tante dignitat vuis mi
ad et stio volleant et vir
turbo. Ad. et uellem dice
istos stos qui distractione
dbo semp implicat abstinen
non dicit cor. clara citia
stia et qis aco honesta cron
si uellem dice quod pm accedit
tij ad medicinam con cor. de
ficis gdt cor. pscuera dmo
ribus recepti id iudeo semp
tales et medeuptibiles seu
de deuigibiles. Ad. si fideli
ipsacoz, mi smices bonos
qui ex spiritate sed nigra
discussione aud simplici ac
cedit in mita gstione frens
aut disputione de accessu
et abcessu ex una pte aos
qui docti sit et bom sit qui
de mete et volunt eq facinti

dignitate 2 quai ex reue
rencia abstinent dicens, d
Centuriomb dñe non sd dig
nus ut intres sb tectu meu
possemq ambes suare pri
mos tanquam ad sanctu ēffi
cientes facile emutriant
alios ido clarq intuitu con
siderantes ppm insinuta
tem cuiq conscientiq abstinet
possemq intrēsq salvare qd
quia cauciq sed ambulat
quia prim presenti demq ex
pt 2 mq cum respect me
diocri tam bomb dequibq
allegat Canon de con dis
v Cotidie eucharistie quidq
accipe nr laudo nr vitupero
2 ita faciat vnusquisq qd h
fide sua pre credit et facior
sed tam si qui cum respectu
2 bom sunt 2 docti mitio co
modu consequnt si co mo acce
dent quibz accedend pter
magnu fructu quē inde tan
tum prim ueo si mq medio
crit bom sepe accedentes
crebrius tmgendo 3 reducen
tam memorie cum no pen
sant attente quid agut sed
eos qdā qsuetudo trahit nō
deuotō fervor aut ardor
quid consuetudinē tmdepmt si quis
valde putat se apstolis cra
mite deuasse 2 plq dolent
de raro accessu qd d defectibq
2 ruinis cotidianis morsu
suorū 2 q fadiatus q tepta
pare solet ita deprehendi infir
sepe solent nisi cade q no
luteri? vñ dit amicq cotidie
sume qd tibi prodest 3 vive
ut cotidie mearis accipe
intuendo pdēnada est sup
sed ut insequtibo tēpi? vide?
enim tles qi se dignos putare

cotidie aut frequēter accedentes
2 p quibz presumptuos sup vno
raro tempore cōsiderantib tacime
2 superia q fructū 2 suauis access
q omnia dicent prede 2 vigilare
huic celebrationi Cui dicor quod m
se sit indens 2 bnd 2 male iu
pnt 2 ypsi bonitas quo ad mi
hi pendet quo operante nō accepe
operato quibz opus mse 2 cum
considerato bomd sit qd tam
demeri pt Cum go mitio ctio
specōnes vd 2 exercicios tam
reuēncie quā ex humilitate ab
stinent qui utiqz dignores sūt
quid sentiendum 3 de talibz q 2 3
cognitū 2 exigentia minor
2 negligēcia custodie cord maior
tione melius facerē lyn tales
q plus corrigend modibus mis
tent quā quisq sacrēti frequē
tacōi 2 vnde debent sumere
exercitio vtutio sumēdi fomento
negligētia suaz vtam confitenb
sicqnti celebracōi putant esse
sufficē de alis nulla aut pucā
sollicitudinē gentes et lyn stles
sunt phariseis 2 stris qui varios
decimarūibz 2 sacrificiis deser
vebant 2 maiora dei preceptā
dereliquerūt de quibz ypis mt
xxiii ve vobis scribe 2 pharisei q
decimat mentā 2 cumin et
relinquitis q grauiora sūt legis
iudicū 2 misericordiā 2 fidē
hec oportuit facere 2 illa no ob
mittere Tales enim stles lyn
sunt qui medicinā adhibent
vulnerī cum cutis 3 superducta
lyn enim vulnati sunt 2 egroti
3 pallīat se quidā cute super
ducta ideo medicina no potest
applicari vulneri pr mi porta
cutem cū stles non diagnoscūt

se esse sauciatos Quoda et
utrum hoc sacrificio solum obsti
pendium iuste petitis non tantum
aliis, unde sustentetur qui non
tonsuratus hoc utiliter, sed mercha
mentis utrique arte sua qua se et
suos pascit, sicuti sacerdotes vel
qui victimas deo oblatas quod
consumpserint dari ulterius. Et
ut hoc non esset unus sacrificulus
decipi, mihi tuis meis quod du
rio tale esse verum et licuit mecum
est prima quod eis per hoc non
nego, precipui de altari qui al
tari servit, prima cum h non deo
servire dicit ut pastor sed deo pas
ci ut servire possit. Et tantus
xpi coepit transire a mutatio
ad mystar iudae qui ipsum ven
didit. Et nescio quid aliud fecisse
quod iudaeis mysterium est
magis christi coepit quod iudas
dum pro medio grosso ipsum ven
dentes ceteris aliis non cessat ce
lebratur tamen sed quod liberis
eis qualecumque stipendium, mox
dicit se esse patres id reputando
non quod tinctione per quaeda
iuriciam, et hoc non ipsi dubito
est tere primum cum sunt ma
gis sed iste grandis isti sed auto
re qui vendunt Circumiacent
per definitum vendentes et per ipsis
forsans quae emunt bone ad
vacca de quibus dit apostolus Ruc
sed sibi crucifigentes xpm et ob
sentantur tantis ad ch vi qui
dampnatur et est vix cum ali
quid tam nyrmpsin tantum ut
tantum venabit sacri confusione
iterum ad volunt tantum sacrificii ce
lebrare apud stares sed videntur
per stillo sequitur in oi et vulpe

sio tam mysticum quam mysticum
sed ut qui sacerdos vilior vis
tio reputatur et iudicium tantum
qui tam apostolica angelico nove
mysterium malachie ij dispo
qui hoc sacrificium frequentant
loco actione aut certum stipes
deputatur tonsure quoque pium
tenetur cotidie celebrare aut
quia statuta et obedientia suor
superiorum eos actant ut frequen
ter celebrent aut quinquies aut
quia mysteria celebrantur domo
sina eis subtracta detur tantos
propter septuplus sed nausea et
distortione mentis et indispo
sitos accedere. Et quis non
indigeat gratia dei deo facium
reverentiam et quod xpm re
clamantem et confidentem
tractat sed non tantum alios
alios per quos tantum superiorem pur
sed aut omne opus bonum non
tristia aut quasi arte fit debeat
secum aptum ij cos unum illud
vero opus mutat omnia opus no
bilissimum est quod erit deo gra
tia sed quanto opus nobilius
est tanto ignobilius erit si
stat alio modo quia dicit sed ista
reverentia a dignitate pertinent
tos accedere aut recedere mirum
utique non est mysterium effabilis
modo xpi tales sustentaverit
et adpenam expectatur a terra
terra eos vivos absorbet adm
star iudas et abim filiorum
aaron qui octisi sunt sed officium
deo ignem alienum levitici et
laqueum storum primum statu
ta frequentare hoc sacratio
sub subdit precipuum iporum
mutet salua debita reve
rentia tantum sacrificii ipsi pe
tentes videmur hoc statuta

verge in reuencia sacramenti
ꝑ abusum locus interpretanda sunt aut istrahe
tanda sic 2 cetera fiant ut
primus dictum est Quis enim
fidelis 2 dignis platis vi
dens subditum suum mundum dig
num esse preparatione huius sa
cramenti non potest eum debet
a percepcione retrahere quam
diu eam cogere uellet Me
lius enim est nunquam accedere
quam semel indigne accedere
2 si indigne accedens iudicium
sibi manducat 2 bibit com
pellens stricte quod sponte
eum facere utique magne culpabi
lis erit compellens quod quem
tamen Sicut ipse 2 suis mo
nuit frequenter dor sacra
ꝑ ex solita consuetudine ex cuni
cia 2 coactione 2 tymore qui
multum ꝑ ipsum sensit Nisi qui
uero sunt quorum intellectus
estillumatus 2 affectus inflam
matus qui agnum pascule
frequenter ruminant 2 pagum
nec cibum utique lumine ex
pungunt viz passione eius de
uota meditacione sibi diuinitus
aptans moeb suos 2 omnes
qui gustaret ut cast aplex
ibus proposito suo ostula
ri uoleant dicens id est quod
primo fastidio mey mirre dilecti
mea mihi ubera mea quoniam
bra 2 id fructu eius dulce gut
turi meo Sicut secnant
adtanti toppite pusteptione
ut magnione apd eos nid esu
bestit fuit decquoru preparatione
in seqnitibus indebre decquibus
ydio predens mittit quod
laudabilius ꝑ ipsum frequenter
accedere quia abstinere Quare
stqo probatur a pte sue sic

Circa usu sacramenti duo pnt
considerari unum expte sacramenti
cum veteribus hominibus ꝑ salutaris 2 utile est ipsum cottidie su
mere ut homo cottidie fructu
ipsum percipiat Unde ambrosius
in libro de sacrat Si quotiens ef
fundit sanguis xpi in remissionem
peccatorum effundi debeo ꝑ accipere
qui semper peccato debeo ꝑ habere
medicina diuinum capit ppte
sumentem in quo id quod ex rationabi
lia deuocione 2 reuencia ꝑ sacra
mentum accedat 2 ideo si quis
2 cottidie ad hoc ꝑ patrem diuicat
laudabile est qd cottidie sumat
Unde augustinus dixit accipere
cottidie quod tibi prodest sumpsi
se iuue ut cottidie mercatur
accipe Si quia iniuriosi in
pluribus hominibus multa de
pedimenta oriuntur ꝑ corpis
indispocione id aut non est utile
omnibus hominibus cottidie ad hoc
sacramentum accedere Unde dicit
de ecclasti dogmatibus dicit
Cottidie eucharistie gratione accipe
ne laudo ne vituperet Unusquisque
exprimentur rogo ne ex cotti
diana sumpcione fiat uere amor
austeri 21. 22 non mihi talis
debet cottidie sumere Et autem
ego talis debet abstinere intere
ut puta in adoratione deuotionis 2 ut
accedat Unde quinque adoratione quibus
sunt indicio rehuiendi ꝑ 2 oc ꝑ
qd augustinus dicit dixit quisquis
cottidie ee eucharistia sumere
faciat unum quisque qui sibi fidem
iam pie credit ee sacrificium
ꝑ probat per exemplum Sancte et
centurionis quorum unum recepit
dnm gaudens 2 alius dixit non
sum dignus 2 et utrique mun
tonsecutus ꝑ ꝑ nunquid ꝑ ista

gnalem responsionem omnibus
inde ecce satisfactio ut vix qui
libet scriat qui 2 quotiens dz acce
dere Nunquid sepius adhuc apud
devotos fiunt questiones 2 disputa
tiones tam publice quam publice ita
ec ut viri exempli sepius inseipsis
fluctuet de accessu nr quin ro
bes potiores exvnapte quadex
alia diuisiqz diuisaqz sensamur
utrz de ceteris celebratibus aut
abstinencia Et non solum istis
modernis hibus 2 priscis
lego fuisse attributa In vero
end in primitia ecclia studium dicto
anacleti pape pallegatio tlor
sacramentis tam a sacerdotibus
quam a layis fuisse frequentatis
In vero ex processu temporis
quod multi magni 2 sancti vi
ri 2 feme abstinuerunt Quis
enim relegens vitas primo de ste
ante gomo paulo primo Heremi
ta Maria egyptiaca 2 maria
magdalena a sancto macharios
os pofumeau suo benedicto et
alios multos anachoretas sicut
utriqz et inuenit clarescentes
qui quinto tempore abstinuerunt
puta ad quadraginta annos
ad xx ad xl In quibus annis tpo
omnibus o cognuti erant tlor
sacramenta carnisse lz a gelorum
apostolis 2 colle quinis fructu
e rebus p ipos eos delat utetam
quis illos errasse potest affirma
re pstim ro aliqd in congrua
tione ducentorum monachorum
vne vnus psbiter affuit Et
sanctus pd benedictus sacerdota
li no fuit pditus dignitate 2
zbq annis excepto iono mortis
o preter hominibus incognitus
fuit In quid quanta in erat p
fectio qui vitas primo colla
tones 2 statuta primo relegit
clare invenie potest pg 82
sanctorum primo decessio se
nudq repletys sacerdotibus
ut omnis plateae omnes media
omnis ecclie refertis est ~~etiam~~ pb
biter sicqz officia sanctitatis
mista In diuino sacris rara
sicqz rationatio currere ad pb
biteratio ut quod qui non fuit
pbiter salute sibi suspe esse non
disperet 2 Quo adepto statim
se putat secundum ut qui offi
tium sanctitatis gerit eriam
sritate se tere existimat imo
qz cautius lz o pbiteratione ad celebra
tione quam multi layci ad sacra
mentum Videmus enim laycos
ad vna quidem end pcipiu
citari se disponere p iejunium
p confessio p elemosinam laegi
tione p ordines 2 lacrimas psbi
ter vero cotidie celebrat raro
abstinet raro iejunat o cu ro
nid 2 delicias recipalibus oscu
locquacitate vanitatibus risu
2 refer in cordis se subiicere non
reuetur quod debitum hrec
deo nr est sibi pdicto id mon
tana confessio 2 officium sacer
dotale finis est pacemus quo
tam magno deberet parari no
end dubito plures fore psbite
ros qui ad psbiteratio end ad ori
reuencia accedebat 2 humilita
te 2 lacrimis 2 compunctione cum
pg adepto psbiteratio q puto
multi fateri cogunt 2 debite 2
fideli se oo commendes Et cqz
quodie dey multiplicantur gente
lz no magnificantur lerici vis
devoto quod no mogi redde
ad sacri ministrione aqua ad o psbiter
palpari possit mox end ad exemplo

ludos lenitates communia e
pulas 2 delicias reputant
2 die sequenti dominicam quam
sicqz sanctos sepultant cui
totidie celebrat 2 non festos
putant qz no celebrant cui
tam ideo celebrare debere qz
penes sancti finis Et quis
donatum eos dicor auder
applaudere dicente eis pseudo
magnus caenes sancte
auferat ate domiciria
2 satisimeo quia sicdmo
nito obluscunt lymq xpo
passione quia parum ante
tractaunt dmysterio non
sic discipuli cuites domanus
qm confabulabant 3 a die de
ipsis que acciderat moria ar
dens qz cor eorum in manst
deis ex ipsmquitate xpo pas
sionis Signum 3 qd pmo
signis aperit mcelebratione eor
qm tam cito extinctis est
providessu Cum hic sacrum
hm anis sit tacq cibo ut
intus 1z domibus introeq pre
ced: Sicqz sacrosp sibi mtri
hodie sicut fuit pstanser
alium qm relicti sanctitate
2 ustia 2 amare desiderabs
diversis sacrificis sicutatem
sibi applaudebat quos deq p
ysaya nuntiat domino quo mutti
multitudine victimarum eorum
dicit dns pleno sed holocausta
arietum 2 adipe pinguium et
sanguinem hircorum 2 agnorum nolui
2 certa que sequuntur ysay primo
vm hic est de ipsis qm pugnu
gerunt sedus cum morte re
tum nos ignoro qd plures deum
tos presbiteros qm dicti sacros
hic ad ipsacrone hymq sacri

quorum vita nrdpnibus pmo
cent mag 2M ad sacrillant
domum venerabili sacrti frequ
tacone dicentes quid mente tra
hic me pyte 3 actu 2 opacue
dicit fuge dilectum quos amo
attrahit 2 timor retrahit ne
forte thor sacramento mag re
uenter sumat caucio putabs
ce 2 tutius abstinendo quod
accedendo 1z fructuosio eis cet
si digne accedent quia si tum
de abstinent Cuiqz credimus
abstinent ipsi augmtandu
reuencia summe pq a quo du
cius pius abstinuerunt sicq
sua intencione frustraqu non
sunt thodie crabmq tr apti
erunt unde se ad chytaroz du
attinguit quo frequtatis idem
queremus relabunt 2 sicqz frequta
reuencia 2 abstinecia indeco
rone, impleristis plet gnare
Cui go viaeu sectum credunt
vx ducunt pond go aliquas
ipsones, mcqz aymtes plebules
Prima sacrdos sue laycus
in quo pecto modi exmis
contrito 2 confessio aut ipsones
consiste nlto mo de accedere
ad ot sacmto Et dicq aut ipso
nens confiteri ipsi presbiterum
de altari stante cui ostendit dq
pctm mbetale domeoria qm ipsi
scandalu ipsi non dz nr ander
int dimittere, missa 2 non ipsi
cui confiteur sicut supius ex
tlo decretal illus de tpome de
mssis cele dxi 2a ipso confessio
2 contrito qm de pctis sus con
tagiosis 2 nouit confessio ad
domeoria patris ymaginaroes
fortes quas reice ipsi nouitise
pctorum 2 cordinitatem corum
no ipsi non accede ad thor sac
mento mssi iniquus prius

mortificaris hec ipse est d'me
te sancti bñdi sine 3 sup cand
dicent heri tracti de luto
hodie vultis glie pndar re
centi puluere conspersus ore
sacra ptingens Reuencia
enim huius sacramenti requir
ur sensus mtices abymagi
bus sunt denudati 2 quia
homo addeuotior sit indispo
situs ex in ordinata corpis
dispositione Qa venale petm
non iuste causa sufficiens ceteris
paribus abstrahentes di se
usitata qmione Nam qd ve
nale stat cu grad 2 ubi iste grad
ceteris paribus donatur gre
non est de negandis mist
sus Quarta ppositio ven
ale petm mtem mmis dyst
hens pt ce causa abstinendi
secud dicimus de pollutione nor
turna qui ex aqua mcuda
predenti indneglgenti custodi
a ptingit et pg ofessio 2 co
tricione impedit hmo sacri
ficios p doctores ut d pre
senti quado ostione vistoris
cu agitur de pollutione ppositio
qa abstracti a negotiis et
tuet sectarib facilius se pt
disponere ad celebrationem hy sacri
na qui sbiptis vatur limpidis
dectus suos statuto sunt coram
intuitu sua pnt contemplari
2 tinquillare mtem sunt 2 co
hiuare iuxta illud maneat
vnqdq apud semetipsum nlq
egdiatur de loco suo 2 fabrifica
bit ipsius ex xvi ppositio sexta
implicat mcuis secularibus
2 ptiarib pmuti turbis ce
bnis secundo lege lege se ad tur
sacramentis difficilius se pnt
dare Nam mens humana
ptinuis subiacet cuis 2 ex
tioribus strepitibus turbis
secularium mcor 3 ad sui
custodiam Nam ideo esum
dagro egressus amisit bn
dictione quod tam iacobus
pcater habitans otabiuan
lo meruit obtinere Et dico
o hac ppositione sicut o prede
ti de negotiis 2 cuis statu
bus ad excludendum curas
spiales vtz confessiones tra
ctes pdicationes quia illa no
impedit sed promouet Sep
tima ppositio Clericos aut al
iquis sentiens se in statu
primitiue ecclie esse sed qu
mente a frenis abstractus
deo fugit p fremore cant
mtscere laudabiliter agit sed hi
sacmtis frequentat pz quia se
detur sit mpmitia ecclia
apldz fideles thor sacramentis
frequentabat Octaua ppositio
Quid o statu modne ecclie
est ut qm legendo non sic
fremens amosa xpo actualiti
cione sed mente tepidus lau
dabiliter facit p non mmis fre
quent accedit ad hi sacmtis
ut ecc mis raro pt quia pt
mmis frequit accedit vide
ri ueuoriter accedere ipse eum te
piditatem sit mmis raro vide
ipse mis elongat a fremore 2
mis respectus d iusta 2 co
usacione sua se exhibeat
Nona ppositio qui mcio mis
se habeat medioms se regat
ut no se plus dongt q deus
eo requit ut se crebrius egre
rat quia postilla Dcm a
ppo impole est vna 2 nuubi
lem regula dari de accessu 2 re
cessu huius sacmti pz Nava
ric sit conscieed thom stat

varie sunt infirmitates recipiunt
nisi sic non est una 2 cadem
medicina omnibus infirmi
tatibus prescribenda sic nec
medicina spiritali quia dicit
petrus omnes transeuntes se
cundum aliquid plenitudinem se tri
ferunt 2 diuisa sunt eorum
studia 2 diuise cure scriptu
res 2 interiores disperdentes
mortem quorum quidem facilius
quidem difficilius et ad hoc
disponit prius diuino conatu 2 di
ligencia singulorum Vnde
ma quod religiosi qui sunt de statu
perfectionis quorum mens dei ab stri
cta a vanitatibus mundi 2 deo
dicit in ecclesia laudabiliter fue
rent si se frequentius ad eor
sacramenta disponerent quia cor
quisacro dicere mereat 2 et dum
ce de pasta Vnde fiet aliquid
pastate dum mundiciare
fieri Vnde ut digni sint hac
mundicacione Vnde 2 de ipsis
religiosis conspectus eis
ut prudens etiam non abstri
nent subita pena ut subi
fugiunt dum per ea que diui
nis de sanctis martyribus 2
reliquis sanctis interiubi
eiusdem qui rarius mundici
unt et eis abstrici aspiraco
eorum visione 2 allocucione an
gelorum 2 recompensa eis cibi
consolabantur 2 non habebant
opportunitate gaudendi et abste
nendi aliquid pulcriorum 2 abste
nendi eis inter cibi inter solitu
dine deprecabant Nec autem
ex religiosis augmentum virtutum
sunt desunt gre de sancto
consolacionis ibi spiritale et
de celo gloriam 2 mun
dana sed eis mit deus dat si

rarius accessit non nisi cor ne
gliuere sed deputandum quis fo
rtasse aliquis secularis quod
religiosi sancte 2 innocentis
ute conservent se prae gre disco
sacrimento sentire 2 obiciat rarius
se accede concludere nullet iudi
cio non ree sentient satis
cent diuina et aperti 2 bri
disperti 2 raro si quis
effectibus ipse sensibiliter nolle
mus geluce vitute et sacri
mentis fidei fidei eiusdem nu
ma et eor sacramenta non agnoscuntur
sed secundum voluntem xpi Sic cum no
dubium est hic sacrificio ubi ducit
disperciri et ultima angue mitras
statutes 2 auctas stabilire sed quia
ille statutes sensibiliter non dicuntur
de preceptibus dulcedine per im
ta fidei percipiuntur sed aliquibus
aliis cor mo disponitur ad dum
dum in gaudio sensibile suam
tatem in aliis uero optime
disponit sunt doctores tradiciones
quas dulcioris 2 frugiere ser
ferunere 2 quod quando solu
sibi plus subiecti sancti ut
tad tuis romcide aut dimi
tare dicimus esse si non det causa
ut ordo ecclesiae et ciui meritat
et martyr aut commede aut
defendende iudat 2 odiende
diguitat forcere se ipsum
et alio quin sensuale se et ad dul
cedine preposse gaudio nonne
petrus plus et gaudio maiorem
fuit 2 prius ad ipsum negauit
in eor sed odio diguitat et
defensione iudat 2 prudiorum
quiditate lacuum magnitudine
2 longitudine parcia amore et
2 volupesse mundanorum 2 do
mestice offend quod sacrificii cor
nosse non statibus sensibilibus
afflatibus quia et sancti spiritus

negati sint omnibus iure dic
potest ut testat s. bnd de
mde de recidiuatione dm Et
coopat m tpar dulcedie sensi
bili oplexionib mollicies et
pmptitudo mitatio q m
quibusdam se mflammat
facit adiuent 2m d tpis qui
dure complexionib st 2m
gradi ad non sracte 2m spi
magis fortes sint d tentatiob
lub 2 constanb quod pm vn
tis donu gre non nec iz
nd qm coopat Et deus
dispensative suis dilect se
suis gr subtrahit d ipsis
utilitate 2 ut p tempiuaces
2 mdtu fidei stat 2 sbtrite
amdubus repetant repetite
sollicity conspice 2 aud d scola
spi q cite vnd s dei gratias
agat s negte id ipsi gratias
agat laeptori sumo q qui
indicauit oppedire impte
ipe end multe mod st auxi
liat salute prudre pricip
s dauit forte ea nos abuti
aut ee meliob aut ut seru
dis grac dispensate negat
Quodcuq ipsi iz bnd dispositas
atq abstine ipsi laudabile ipsi
reuerentia laudabilq tu est
et s d accede ipsi amice nam
reuerentia fidei 2 timore acq
d carite constat aut carite
virtute ad excellentiore Ge
decid ipsi tu potest bnd dis
positi q reuerentia atq abs
tinens plq tu tenet 2 ex amore
accedens ps exore sed ex my
positio iz de zacheo 2 centu
one quor ut iz adiosz l anda
tus dicit n. qd si quis pro
posito potandi noctiz cotidie dz
celebrare ne penet stand tu

tatem laude 2 qtiad angelos
letia vnes qd deficit ve
ma pit end omnd mitiddo
qq primatd iz missa Et
iz stringulosi qui q sitis exag
gregare solent magis ut
abstineant quia accedant
d cessant tmnenb se nd ad d
gra so ut ad p habil quietia
ipsi dcitor pt Sancty tpo
2 sancty bnd dq Tsigna pont
pm tu quib denote vm dei
audit d eu ex deo iz va dei
audit ipo vny 2m tu quib
se pmptu ad bnd agendu
invenit quia placio dilcd
ms cotidie iz opib utrat
greg 3m tu quib pm
iz abstinendi a futuris pec
cat 2 diligencia qua pt
adtibi Quadtu cto quib
vere dolz de pcit qe d tpis
vera pnia consist tpis sepe
habit atz diligenter discuss
iz neo stit an amore id odio
digniis st tu quiana roe
nd pt alias cuici d tpore
et dignitate ador sacrie ita
tu q minqua accedat sne de
s dero aut devocone actuali
sit ritualis sm dxi deposcid
deposcam tbi pastu man
ducare vobiscum luce xxi
Qo quibo mfero q pmsi
attente considerat quiz
accede aut abstine volens
potu ad statu pide exigente
qua ad fonte altiq stte itur
vere dz Manifesta exigen
recta ritu tiqm venerabil
sacti ad dz docte an frequtiq
aut rad accedd dz s qe sacr
menti preptone pfitet d ore
dmo d mundi q tempti d de
uoco fiore d ablutio am
pluriedme d tiqulitat pfid
ditate ut pacior d adiptis

ymmo de contumelias huiu
lice in proprias elongatur
arcanalibus affcumby de
uotis de delaudibus omni
bus superis obedientiae dep
tibus bonis largiri et alio
in seruis compatientiae dua
matur si eis per augmenta
deo consulendo quod fieri
cius accedat sicut si non
sensit angelus quod stilus
rudis pro sed ad prima scrip
tarius accedat non ro se ms
elongat ne rotio fonte vir
tus propter frigiditatem obstruat
et dicit a se ms elongat Vl lu
uero vidit est de fraude ad vi
sitem Et quia xpo fideles
dilig exly eximia illum
hut excellentius et dulcius et
ricit quod in illum satisfi
propterione salte adde bid di
potti ro ibi sedimus ymna no
grunt s ambro et dilect
ro dilect quod domo thalam
collocant et sponsam ducit
ro eum est tam grand nato
q tenet deos affinguates
sibi se adept rioto domum
deg nd quia eum vicinioi fi
mulatate dilectus ro dilect
ungi potest quod ut dilectus a
dilect tractat cum ostio fidei
pnis sint et gustat mnz q d
tra scipm and se gnie uale
at et no se sotiet baptis
ated mielo exultant et fab
se and rolz pient p exultate
se gnd potit Ante e ifitu
dmis pensate rogo tam
excellenti ro q sanctissimo thoy
pti cord thalamo no digne
fare de q fideli and sinis
tr monty de nubilo expectate
di adueniet tanti thoppti Et
admistar ei uxor rebue omni
thoza exulte dicit et cauppice et
cenie omis vias pais pes ad
uenty eum et posse ut illud gau
dent sustipet et amplex aretur
et de ostulare et ro ut ducere et
de thalamo sud sicq ord bona
ro eo sibi piter adueniment qd
thoo non fuce aut dmittere debet
ut tale sustipe mete mmo si
dare thoo omne subdy mundi
peo quia p mithio deprice cam
rantor ilt Ubi ro et pdest
si digne sustipe ro et pius obe
si indigne a sustipi aut eis
Sunma ro dilugena ad ybedas
ad hac ffacio Et quia dt bnd
mulco Ms digne hor cele
brare valeat mysteriu omnipotis
deo offendem fecit digniu
an omnia prebi decoressib exo
randos qui et suendo ut su
mete fuciat digniu sme quoni
et ne unde themy sui ipso end
vnio moueni et sui act xvij
Cidi ffacio ad thoo sacmtio ff
duo pdi requirit primo ut eunte
petio et o ut utilis acquirat
et fructy Ad pm vs ut ne per
ratio eunte opti eo ritu et cafor
qua xpo institut celebrid et ec
clastica tradicio thoo obiciuntur
non aliter volent salte et stem
quia das est reus sacilegy ut
prius dctio est 2o oz ut absq
peto mortali et in caritate dei
absq fino odio quis accedat
Ymta illud salutator et offe
mity sud ffzud quis offerre
no audeat nisi pius recordia
tus fuo et absq omi peto et ac
ceptari debeat quito mundy
illud dei non sud acceptabit
sunctor de corde tonea 3o re
quitur ut propto caused de fu
turis fruid habent pm respit
pius et m respicit pm zm respicit
fuity Ymo bona ven eo quid
debita tenen hmy sacra ti

sm eum ex cellentissimaz digni
tatem si eum regis puerum mor
tat nid sustinet nisi cum magna
reuerencia 2 cum lese maiestat
incidet qui eum nrcum sustu
let quod putando est ad tragic
culpe qui dum maiestat do
mus quod dz suspice nd uaret
her aut reuencia conspicit d
corporis munditia 2 d cordis pu
ritate q tq tactaculo honestio
facium dnt eum domo eius ec
sepulta 2 adornata prima
tria pnmissa respicit prudu
tem ultimo respicit pulchritu
dme 2 ornatu Sicq secundo a
monitoi prudi 1 cor xi Sicp
tq homo phet 2 dello pnce
dat 2 decalice bibat phet mgr
tando se examinando se pur
gando se decorando se pcaz
p constone cordis oris confes
sione 2 delicti satisfactione
Quomet an tq habeat sancti
tatem in corde uitatem d de
pfitam gustatione in ope pur
gat a uana gloria mtlectu
a uana cupiditte affectu a re
bellione 2 d obedio sempd sec
tio 2 ase ipd probat admen
sam xpd accedat Ipsi ituqz
tq habit apcio pcto se tq custo
dit accedens Sz amplius ad
requitur ad tqr ut d quib ex
cellencione fructio tq sacmti
p tpe valeat nam dulcis
affluosa d suspiciet anima
q diuina sapia postulat sbi
sedem ut non solu mundo sz
2 iocundio eum delectet tq spi
ritu ut non solu veniet sz et
mansione apud eum faciet
ut delicie sint cum filis
tq hom Talis enim tq hospes veicib
opulentissimis sed diuitiis
plat sl qui ad d venit tq
pcio Tractio dico qd
ardentissimis affectibus
2 sanctissimis meditacionib
tq rosis rubescentibus 2 lilis
albescentibus tq spiritualium
sord ei adornat 2 talam
tanto sponso p vam cordis
tranquillitatem p aza omis
qz cuiz sclaris 2 mundana
cupiditas corpisq voluptas
perludant sicqz melodia
zri p cone q posita suauis
mu tanto tq spiritu reddit
sonu vri ex p fido ablucione
trenoziu fecundo affectu et
noziu 2 laid quad tq cheracte
bozz felix qui d tq dno
gustu p tpe meruit qui tq
p veram experiencia mgr
quad p vbu aut sipta agnio
uit In tqr felici utiqz vm
ome si se sponsi diffidere
voluit 2 thesauz sud apie
mor icelud synamom et
balsam quedam aromata sic
tota domu replet 2 suauisq
unguento diffundens se per
omes et corpis ptes p qd
quad desup aspiciet omis tpa
les consolationes 2 nlle thesau
ros tq ferdisqd stora nc
cor medicu petri sme dolore
pamor pmt sponsi magn
itudine sicqz ducu iucre tu
deo abstodlti 2 qd oculu non
vidit nc auris audiuit nc
in cor tq homis ascendit non
sm q deo dcis suis mfuitu
repuiunt sz nc ea q mgarum
ta sub maturibus dne cosue
iuit tq tpmc passoes camis
tq quad nebule adoriu sol as
cendit tq cum sub bellico
dicit lpmc id vici 2 imparia

[illegible] incontinente nec
medria erit. Et ordo q pau
dulcia indebant. Damab
tur enim gideon. Illuc dis
porti. Deinde fenore
dato sit fructus ho sancti ag
nosciit. Sz qr. Samuel
et pfeta. Excitatos quos se
sub tempore ultimo sancto
se putat ware indi delicias
pientes volutabis gau
dentes et gaudentibus vanitas
leuitates studiosis et risi
et iba ociosa tam venea fugi
entes. Et tior quod non pau
labor est. Ingere pgse
trahit dulcedine. Sorte illo
qui cotidie se appetit. Ifia
tior sancto. Sed sicut p
ad opus se ho gaudeat potis
ador adoptare puto non pos
se sup extendere ipso deo
cum deuot orabis diuine me
ditacibus dulcedibus. Illud al
tuna aly poracos. Aly
cibus publicis dulcinoe
gdico. Gluten se adtis dis
ponit. Adpetitus go quis
se uideri nominatu. Et pcor
pnd. Ingy quem o flamma
re por. Studeat qs exercitat
ubi magis dorz expigora
ad. Solutido ad. Vita
tranquilla. A stabilibus tunt
tibus secusa. Adtis principes
antiqua ut discat ho secum
morum. Et oriebus sub vacat
ssio extiores admitidra ido
rare. Sz qr. tis deo est d dig
ne summibus. Non tio putas
est. Indicite sit tanty fuor
et adentissia. Ho deo. Ad
digne supre volete ut petio
cute. Sufficit ho. Et oriori
te deo. Non dignis sumendi
pro se tere. Non. Et. Et
ad vita. Et unde mag. Et dum
dum. Sed ho de poibus. Et pissi

defiuit mox ruit ho ad o digne
Et quis ratio mori pto no cuadt
Et quis stae uelit dignis gtety
Et no te de adalcoda sic no pcay
acedes sic no mitio sicu affi
idedes. Sed sit in fructu in
digne ueo sicens qui tradi.
Et gitacibus sbi sit dum pcuad
Et ira id pp cos o force na pe
de dnt gitaco tomtrud bi
pauli. Sed. Et. xi. Qui ds manducat
o digne indiu sl manducat et
bibit indiu utiz qdeynaid
non dunducat cor. Dno ihe sit et
cu gita pudtate illud diuu et
celeste sacficiu. Et sicendu me
nuer. Et indigne sicentes. Ad
pene mfluete ipso oze. Et qui bo
ues ptanb. Archa dei calcitra
bant ipe manu extendit et tenuit
eu ne cadet stato. Percussio qt
mote. Et quod. Archa dei. Ogra
tone cor. Xpo sed. Et. Et
si bet. Sanite. Et. Percussit sit
et lxxviri. Et quia gita nulla
plebis co. Et indassi. Archa dni
put. Et. Et. vi. No exigat
eis. Et id amicitia quod aby
maleri. Sunus dei. Sedos loq
ba. De d. Iud qd d. Iud perdur
sbi dare panes. Sic n. indebit
nid. Ideo panes. Iustos adma
nid. Et tid pane. Sed. Sed
sit pueri. Max. Amicitibus ma
ducet. Ere denegant. Sedos
et d. Iud. Et pueri. Et. Digite
panis. Panes. Et. Et. Et
nidi. Et sentiendu. Et gita no
dicia. Iqd. De sed dotibus nouc
let. Qui no panes. Mau. Et
fetos. Et pane. Quod. Qui de telo
defendit. Ouo virginali. Ere
sit. Et fetid. Et. Sunt. Et. Alius
Dysphyrus put. Et. Et. xv.
Terre. Et. Et. Indigne sicens
qd decrti. Paste vetera. Et. Sit
tuca gmcorat. Quia. Et
medii. Fruta. Pabit aua illa
deisit ut. Et. Exo. xi. Quod
aut. Sit. Fermentid. Apticu. Mox

declaratur expiatione veteris pecunie
ut sit nouum ipsum cor. Vnde
Siccis septimis relegendo
ueb respiciat inflictas penas
quas qui mundi culpe ebriudent
probat. cum ipsi pt non est dubitatum
multo plagis diuinis alii cladis
ferias alii regna. Dumma pu
nit. Penas subiacere iniqui
na tanti sacerdotis pestiferis. Vt
fame peste sitis mortalitate
utibus quesitis sanguis effusio
incendio. Ceteris ritibus quod
exprimi non potest cuidentibus ac
gratis tui nondum quos se. Sperer
hoc credat. Cui n. Christus
ipse dauid ipsis acridissimis per
fatu sanctum qui oriri gaudio
bonitas. Sic pacificus dnus
reuiatus est. Et xxi et ecce cyd'
mortis valuda pro matrem pro
acridit ut cyd' ultio. Et filius ipsi
pugnans ipsi benyamin prostratus ibi
est pro mundi corpi ipsi fidenciam
pro fortine sua ut indueret ultio
et filius ex empto spiritu plebe
ut ex eor loco sed ea ymo
rum plagis sibi ipsi fiendi est
euenire. Et reluctantibus ipsi dda
sunt mundi natu ipsi tuy mundi
lauetur. Et fides assiue non
est adhibenda idolo me legisse
illud ipsi ab iudaisse qd' mo
dernis ipsis pro inuenium
sacri gothibita mitra iudicia
fiunt de certum. Nate fili. Et ut
tante se quilibet agat de ipsi sui
menti preceptione. Si n. matres
et pro xpi putatum de amissi
one filii pietatum sine peccata
culpa mitis dolentes erant
pro statu mortis et quire
bant eis nec cognitos et notos
luce ipsi. Quid timori et dolori
dnt ipse sacerdotes si ad mor
te iudice sunt obigne sicentes
ipsi pecunie deloata. Cum n.
ipsi regem mortis iudicent
et alloquis et appicens in
stas et ydigitas non lucere
penas quanto magis ipse
maiestatis ipsi eundam
plus ordinis mia et benig
nitas dei in tor sacrifito
nuquo se quicade volunt
diuculo diuismaiestatis ra
to gineredo pons sicut et
qui tali tantique bitficio
ipsius exuis mundi dispositus
accedit non vere. Cum
centuio axpo sup omen
ipsi mide laudato ad
se indignum iputant ut
eis subtectis sunt metur
accipere cum ad iudicandi
adueniat quod sentencia de
ipsis qui id ipsum iudicet et
iudicatur et subtectis mite
nolente compellunt mitta
re ad se indignos absque
dubio porcus bufone aut
pente dos recipere debentur
sacrificio eis ibi stud corpi
piculo subiacetur. Ipse uero
aud et corpi ignibus generalibus
deputaretur

Et sic est finis qomd et dubiorum
pro relegiosis et sectarius
et utilia deo gratias

2 Tuerbis Prophetarum te
pudiatissima tuetur:
O anima cunctis reli
giosi Carthusiensis digne deo
limitibus premis quisantis per
tegis totam religionem tuam cu
allligatus es alloque fluuio
pri violentus es quem spiritus dei
cogit ysa lix Sermo meus
inquit est ardens et tecum agonis
sancta ex inscrutabili desiderio
quo feror intus amore ignes
cordis mei adhuc sucensus con
dere non valeo Ardet est ut som
tillulus emittat quem si tu
prodigium meorum arcua penetre
valens specular possis metipsum
mori putares si audiuit scintille
euolassent hic inquit sermo con
gaudent amonitis animat
excitantis et vitantis profect
vexatio ut qui nondum arcum
arripuit arripere non pugni
tetur Et qui iam manum m
sit non attingit Et qui de
tillitatem suam agnouit per
gerit in eum et roborat Et qui
iam se valuit fortiter roborat
re insiemes ac prime ozet messi
tibo ut id de quo se gaudent
deus et talis multiplicare
dignet licet eam demessi prue
ubertate hilarescere nolo
ne immie metipsum videor timido
ri gaudiorum omnem si deali
ozum messibo dulcedo affiam
ipsis contemplando docet re
uera hec fistula illa celestis lu
men pfulgidum doctor mellyflu
us bernd qui ut series epistol

suaeu testatur mistus exultacione
credit eisdem carthusiensi congau
uso est dulcedo scribens eisdem
de sao qtemplacionis sue inse
mitat consiliu orat ipsum
suffragia postulabat Nisi fo
te quod absit ab semo fenor
igne intepore tepore conue
si eerit quod certe immie deoi
bus est credendum ut in sequti
bus ptebit Quanto magis
ego vir pfens paupertate me
am non insipient alucinna
tiras tpiulata et confidenter adi
ens ex pris cupio locupletari
apto tor docente et decencia
tpiug ostendente ut inquit dei
lpmdamaa vie dopie sit suple
mentum Oculare igitur et concere
o anima mea de gaudio sancti
spiritus letata in tpiug que dicta
sunt tibi ad licet mudo ama
ligno sit potiu adhuc tamen
qua plures speculaber tam in
ipso qua extra ipsum in domus in
ciuros Intrare utrique abidan
tes si non secundum carnem imitan
tes Reduquit eum sibi deus in
ta mulia quorum gemma non sint
cumuta ad baal ut olim dic
tum fuit ex gamo dnice vox ad
Eliam se solum reducit pulcatem
inter dei cultores Quidum
quod tam salua pace aliaq re
ligiosis diuerum vnicus inti
plures dalueo sancte certue dey
plantauit stirpem vis religiosi
dusos status illa tu ut pide
nit omnes pulcitudem pinorum quale
sue fontal planta sic illuiata
confiuant quemadmodum sucra

religio pfata Viethusien qdm
multiplex rerum expgentia clare
comptare pt cum insu gmio
colligere pt exuris pmission
eum aliarum religiosorum filios ppos
uero filios admulta aliarum mite
licatu est eide ppt sui status e
mmencia ne quis manum ad
aratrum mittens respiciens retro
sit ab apice pfectionis descendens
aptus sit regno celorum Nosq; in
tanta vagabunditate et licentiosa
euagatione Cimiterium oppidorum
parochias pfessores dicte melite
religionis reperiunt sic fragmi
quem edmodum aliarum pene omnium
pfessores pene omnium fere in media
mundi strata regum palacia
pontificum consistoria non sicut
spectacula hastiludia aut tabernas
aliqui ex illi frequentant
aliisq; multis pomeriis insignis
sup. alias religiones ut sequentia
declarabunt

Repetitio Thomaris passipu
ad caertusien

Epetendo igit tertiam gracie
triad dico Tu fluvius pu
lentus es inclita caertusien
religio que fons dei cogni aptis
sim fluvius nomine appellata q
de paradiso egressa es irrigando pa
radisum superficiem tere sit orbem
universum Cuius palmites secto
ge lateq; diffuderunt cuius bo
odor exens Cuius fragrantissima
refectio dulcissime aures cor
da tpmi statuendum illumiste facit
non quidem doctrinarum floribus
ad tibi id non coperat Sed ad
excellencia est opm vinacum

diligenti persecuce luminum n
p dei gratia ubique instituentes
vinum dei ut iam nauseat sed no
sic opm exercuo Ex tuacigit
parte que ecclia mea tu no
dissipando ipsum sustentabat co
moris operum reddi pauci Ut
si auferre dice plus tu de latibu
lis tuis ac cellarum statuis abgt
uberiq fructificas et certum de
exornat sanctis tuis diuum
amplexibus nrd diuina placando
adspiros insidiantes redime
do lumore gro pabulum statu
bus impetrando que sitis fide
grantes nrda falcata uberi
lenocinia effudendo ply seipos
quadandiens impingando ac
pastando quorum aro aliquis ac
mtur fructu de paradiso magis ess
si es videri decoro voluptates
uberime pmitud ecclia de qua tu
dices assumpsisti cid tuis insuo
eminentissimo statu fulsit ecclia
insima paupertate tribulatione et
sanctitate Quoqua tui fontales
aere pstiles qui desecta egip
ciorum sanctitate virorum sublimium
repleuerunt Ex desertoq; de aqua
so ortu delicarum construxerunt
pqueum sonitus tui inclita reli
gio incedens tuum natum quat
tenus secuisti saporem nec dum
vas transfusa ut quedam alie re
ligiones concussi ortus pmor
dns instituit firmit stabilit pseue
rans Nec tue honestati pmordia
alicuno sup ducto colore decoloristi
Sed tanquam principis filia pulch
tudine gressum ortus calceamen
ubertate pudicitia etate ve
nusto aspectu omaculata con

scuapti sta ut non sit multo
mare alueo lauacro te mundari
p seculares aut ecclesiasticos sive
iudicatores seu reformatores ut amici
religiosis visitari aut emendari
Sed prius te sufficiat
flumen si qua cor deformata
reformare prius vegles prelati
et pastores Nam flumen tuum
repletum est aquis sed prius
tuo gremio tales stuae pfulgoribus
pacturis qui tui cursus collucere
habeant Ceteri prius istructi
sufficiunt decori Et quod flu
minis impetus cuitate dei lei
ficans licet videntur et prelati
dicat non mio tam honestus
aut gmedabil Non em omne
videntur illaudabile aut mio
voluntarium Aliquid passio pri
ri baptismi historia no fuisse
ad xpo teste aliq eis cinxit
et quo nollet eum ducere Ecce a
primi gradu quia violentie
historie vimo cor salvatore
teste regnum celorum rapiunt vio
lenti Violentia em qda est latus
ad carne sive ad passione sen
sitiua quo ad appetendo sua
obiecta nato mouet Et ipsorum
pt aufer potere cu sit ei co
nata ut appetitus naturalis
elmat ad vitam et abhorret mo
tem cui iuxta passio xpi
unde pressit ero sua adpiet
Si sit inquit pt transeat ame
calix iste illa est relata ad
iudicium ut cum carne repugnet et
membris vis infert Dicit em
petrus 3o extinxerit violentia
est cum principio est extra nd
nil consente vim passo Nolo
aut tyrc semo perfecto de prude
cia flumij abstrahit ut compulsiua
sui carne conficat Sed de vio
lencia sensualitate Quis non
clarissime videat mi si exqui
sitimo quanta tam stimo vio
lencia devota contrahere non pe
ti cessat relagio Carnis tuisse vim
et nomine aptissime sortita est qui
caro cupa caro afflictu macera
ta attenuata remissis vigilis
oppidibus carcer collegi reclu
sione damnata hinc omnia mundi
delectabilia que nr reme hz nec
audire dicens ope mihi mundo
crucifixus est et ego mundo mo
tificans quia membra sua que sunt
super terram mortaine pt carne
vine quod rogo aliud est qui
cum violencia facit Demum
Eunuches ibant et flebant dic
mittent semina sua Iam vio
lencia pponte demum xpi assip
tam illi tyrcis imposita gau
dentes patri xpo devoti mi
les strenuus aliud sibi sup ce vna
qua hanc qui imperator suo pres
sit dicente Paulo Si compati
mur et conregnabimus Quis
em vnqm storia hanc no pa
pessus est violencia Et libe
prudentibus ipm non ceda vna
pressisse Et p quis nr mere et
sperare posse pstrabere illa
mia pauli omes qui volunt
pie vite mepo pseculi non
patiunt aut a seipsi illatam
sibi aut alienis hic vero vide
tur flumij aque causam
subiugit dicens Quae cogit

spiritus dni Ille spiritus est amor
dulcis cordis inflammatus et
fluminis fluit impellens dicte
fluvio amor xpi vegetet nos
Et quis possit rogo subsistere
ac longius pseudare influxu
ysto religiosi sic Carthusien
Instituti observantiis quamvis
ibi carnis afflictoribus nisi spi
ritus dni cogeret eum Ego p
iniuria saltem mitiore illo qui
omnia portat omnia ad virtutis
sue dicere cogit Sine me inquit
potest fieri omnia enim opera mea
gratius es Inquit nobis consi
deris igitur de virtute spiritus nate
est ut cadat non spiramus de
spiritu dni cogente Si me con
sulat non consulo ut fluvium
huic ingrediar aliquid aut
inegi nate sit aut an me in
regredi debeat Confidens vero
de hoc spiritu cogente mutabit
fortitudinem et secum huius flu
uij non refugiat profunditatem
Id accidit quod aut sequitur pro
per pressius aut turpis ridi
sus aut metuulosi ingressus
quia iste spiritus dni alterinet
se sibi capacitate diversorum flu
minum sicut intratum Sicut
ame quia quo tam efficaxe
pellens et cogens spiritus adiuvet
et possit adiuvari breviter video
p spiritum alumnos eos que
retro sunt et p extensionem ea
que ante sunt secundum aptum
Et p fluentissimi desiderium o
flamatis et p iugem quietum
ordinis predicante tam et concomi
tante semita sed discreta camis
et corporis mortificatione sine qua
me iudice frustra conatur ac
cedere xpo affirmate Qui vult
venire post me abneget se ipsum
et tollat crucem suam et sequatur me
Et iohis xij Qui perdidit ani
ma suam propter me inveniet eam
hoc tamen non sanguinis effusione
sicut primus sed de carnalium
desideriorum extinctione Et hoc
puto posse fieri cum in ima desideria residemus
quia carnis mite et corporis mis deliciis
amatores simus asperitas enim
et utilitas duo sunt latera scale
sicut bni de quibus ascendere ut p
mus ad corporis afflictionem et mag
exterioris quibus egrediamur intuitus
refeat et Et quia ista refugiunt
talentum non facimus de quibus
talibus meis opusculis lacrime
effigi promissa enim puritatem
tamen quia quidem storia ac
cedunt gaudium de omnis sti
tatis nequit id quia hic pro
cedit dicit fluvius flum refen
dus est involutaria seu copul
sus fluvius ille dei sicut dictum
est devotencia Sed cogit dicit
quia molmat emollit et predi
mita tollit quidmodo et pater
dextralie vemente ad filium
nemo inquit venit ad me nisi
pater qui misit me traxerit eum
o salubris tractio atque amicus
quia fit ut iugiter dni fiat sua
ue et omnes leve

Recomendacio Carthusiensis ordinis ex
fonte originis et processu ei
nato c 3

Deliberatis hiis ad exploran
dum passuorum primi

tibus nunc libeat stilum reflectere adpositum mihi professores
dcr/ qui sacre religionis ad sue natiue gratiam primordia reducunt unde
qui huic flumini deputo dicitur est fontis primitiuas venas unde emanare
meruerunt ut huic ipsi contemplans puritati illius fontis se studeat conformare et propitiono
ne propter minimum ab eo distantia sedes contingat uiciorum et si qui
contraxit infuturum ad hunc fontem purificandi reuertant qui
precatur et mansuetudinem diuinam primorum institutores huius sacre religionis ut et ingressi non ponte
aut sed gaudeant se in fontis tantorum primum uestigia defixisse
et ad celi efficiant et adtolerentur uero fruentes
tant ne interpore uersi pomitis
deo placere et eos cellis sancta
tanti noxium aliud intra officina
pietatis non sustinent de ipsorum
se et aliis religionis sua ingenium
ingenuitate agnoscat qua
cereos excitit eosque attorum cepit
pietatis moras decimet quo nobi
litate gratiae aliis amellit cubes
cens degratiare quietantorum prim
ipsorum insigna nobilitatem diuino
go adte esacer cetus Cartusien
religionis illud usque attonsitate
et petra unde excisi est lattoriti
te ad ipse abraham primum uiuit et
ad sarra que peperit vos Quia
unum vocauit eum et benedixi eum
et multiplicauit eum intendens et
hoc stilus, quia hunc sacrum cetu
et omnes omnitate pontifice ad

cedencia primum limite tere debere
respectum quasi sagitta ad metum
aqua quinta deuauit tantum se
nouit eruisse Sed cum primapud
reum ipsi pigrossius existe et capt
uiceid instatum nabuchodonosor
stilus danielis est interpretatus Deq
ria uero ipsi reigunt in deterius
deo impio uocationis atque habita
tiam usque et uocabitur deo colup
nis altissimo deus sua uerat fo
dantur et per diuinam aplichione ecce
et exit columnas insuper omnes
religiones legimo sinuitas diuina
rore pestilentis statu Quantum di
pressu temporis defecerunt facilesq
adiutere cupienti Sic et tu sa
cra Cartusia religio principia tue
infancie sumpsisti de nobilioribus
uiciis prius et priorum quorum
fa mirabilis actus legunt ut non facile
dicit eos aut angelos celestes ad
homines celestes qui non impaziu
apud eum sessimus primitie ecce
aptis et si non tam crebro in
mysterio verbi nec in quo mundi
discipulis cum patre natum non
erat Cum ex ipsis e miraculo
operatione et diuorum operationum
exercito deo gratissimi extiterunt
Nubes luminaria celi elementa a
deo condita bestie terre reptilia
animalia ad voluntatem subi
erant Nec mirum ex ipsi cultori
subiecti uisto eis creaturum et
subiecta imperatum regis pontifi
cum celsa fastigia se eis mirua
bant fuerunq ipsorum delectabiles ab
omnibus desiderabiles quid pro
phetarum metes illorum illustrabat
ipsi uero mistica simplicitate et ex
ima paupertate et sancti spiritus

caueana
lucr deq p
asi est L

gaudio totidie nouus renouabant. Deuotionis mouimentum
iucundum sibi omni tempore affectui sibi
pedibus osculabat multa spirituali
cura mentes eorum occupabat
precepto quasi sacramento suis figere
tes abstinendo quid separari an
gelorum colloquiis fruebant.
quippe qui angelica vita nu
tabant. sed eorum est non
rere tam spiritualem computabant
vino et eius excellentiores. Et si
non felicitate tam virtute sta
quid illi exercitia mea isti virtute
et labore meditabant. Sabbatum
eorum delicatum erat eis. mple
na possessione sola corporis deten
tione ab eis distans cure solitudi
sancta filia. Verum hec erat
tuorum progenitorum semite quas
tibi relinquunt ab ubere consolationis
eorum quorum multa lactaberis
si te non pigebit. Eorum vnus
mecum ostendi tibi stadium diuinum
amicorum templum in quo spiritus
dei olim habitauit. Vnde tu
primordia sumpsisti vino aluna
ubem fructiferam speciosam te pas
tuentes. Vitem te portantem
in qua tu tanquam palmes fructu
multiplices ferens apte aspicis
plantatus es. In qua primaster
stadium Ezechiel vocat. sicut tu
inter omnia ligna siluarum non
reperiet. Si vero excisus fuis de
grinaber et omnia lignorum infimum
erit ne ad aliquid aliud usui qua
igni aptum et. Secus si sancti
radix tua vino. Vere sancta es
et iam sancti inter est ut sint. da
mabo ergo expiationis tuimis

meis ad balaam. Qua pulchra
tabernacula tua iacob et tentoria
tua israel ut valles nemorose
ut horti iuxta fluuios irrigui
ut tabernacula que fixit deus
quasi credere ipse aquas fluere a
qua de situla eius et semine illius
erant in aquas infinitas. Et si
ulcit germen propria et tui vere
in verbo non ex suo sed dei spiritu
ut olim filios israel in deserto ha
bitantes intentionis sic tuos
sanctos patriarchas et ipsorum pa
tres inter semine eius animas pul
cerrimas collaudo et mansiones
distinctas alternis in quibus
vino habitaro alterum non impedi
ret in suis sancti spectaculum
castigatorium erubescentibus
fletibus quibus collucile visitati
aurore celesti crebru credit se
cundari piacere tam prius sed
instinctu immo te eius semen
sanctum acture et constituere inten
debant. ad tante altitudinis om
nemque in qua ipso respiebant
desiderantes ne qui eius emu
gem ducent sanctis. Et tui
distinctionem sancti iacob si gesse
suis in deambulando fuerint
laboriose defuerint acti vna de
pende in corporibus quibusdam arcani
orbis instituit non omnem
solitudine sed primum gregantis pro
solutione te future studuerunt
Scientes enim oculatas debiles
se parturias ut tuorum die est
noluerunt onera ginia et intellexerunt
bilia ase impressa tenere aquellus
imponere sed sic contemplare sa
cumlas baculantibus ut fortes
sint qui conquiat et infirmi non
refugiant sicque et extendat

prim 2 ex anachoret infirmorum
conficere cuiauerunt medicina ne
solida cibu ꝓpantes aut pau
cos aut nullos vident? qre
sue simetu/ entatores sed lacte
quoda dulci sua aspa domge
tes allicent quos dura forte f
rent 13 ut cerne qodie qt non
obstante pia condestesione adq
paucos h sacra religio qre pr
pscatores pastorib eccle co
mitte curauit qui precendo pd
2 exemplo viam tibi preiint m
sedendi quos tam qiubo pons
subiecerunt si a via deuiarent
2 ne cornua sibi usurparent
dominantes in grege ipm con
culcarent extra solitu aliazu
religiond libitatem ffrendi erq
rulandi superiorib psidentibus
impune vera tam coñ suos pas
tores tibi p bucet bnenij qr tpe
amos expos delate mittunt
adquelibz suazu domoz qui
ifirmaconib 2 visitaconib
cura sollicitu impendit 2
metri idmeti pstiti cogunt
quelibz omnd 2 coñ pastorem
2 seipos qr digna sint cor
reptione dicti visitatorib pro
mutare Ne adqua zizania d
medio tritici fructu possit suf
focare pretuis N h i nulla
alia religione tam sollicite cons
uari nosct? Sicq cogit? pas
tor que duce sibi constituerunt
ce quad vnq exeis sed mod
ta vni suprem p quod pos
sint instituta d sua robor f
mitate p seuedint psidit ecla
ute 2 tymo sancte religionis
p fessoribus omes sup fluxit

hor d victualibz hor et ticestibz
2 coprose p undit nctrns ut in
illo petrus cellula congtri valeat
aut deficere d nctrns aut tpi
dare insup fluis cecta qm te
mo et mensura cuncta tibi
constituens p tpor amputtms
omen octasioz damnabil pre
latis 2 cattp romes psonazu q
pti dolor venidu est multos de
alis religombz integre dmfer
tur Clausam et inuiolabilem
2 insolubilem tibi d sater cellula
apposuit ut omen cuigaromis
matin tibi adempta sicis 2 tip
dulcis rm rugmo p suo te co
mes pnis te lactaret uberibz ne
lugeri magres po greges sda
lud tuezu s sclazu tqom teipm
pstituens 2 ignorum ciad tuy cons
rere posses Et obi non perceu
ipsi mos tuos exedens ne dila
tores fiuculos tuos in tpm tuma
possessiom sed pauco iuud resides
vi? in aptico domodemd aut pa
cta sine magnis dispdis int
sclares te p fres laicos demu
mentis malum 2 gregis pastus
sicut olim sed pres pedurcte in
stitugis ut posses enutriri Et tu
aut duo ad maiq imperciandi
nctrns tibi sufficere possint non
ignozam b tqanc religione adp
fromis capice fore aptissima mg
mor sollicitudo 2 aor ubdicad
tpatiu exstit Nam ad impfcis
mad ubi maior sollicd 2 minor
abdicacio exstit sicut doctorum fi
mosorum tradicoz Cum ergo ad pres
ldm sedens aut vm dei audiens
aut cossd dmos pedes plenio ab
luens osculari posses cu magna tua
sceleru vulnera diluendo a si alaq

constende valeas caput visaliter
illi oleo pungere posses Insicia
sit tibi collata aut aliquid de eccles
tibus tibi promissis gaudere degus
tando Sicut pluuiis et ceteris
res imperata in potestatibus usq;
ad tempus quo celesti sponso acto
to mundo interiori valeas pertari
nuptiarum thalamo angelus ipsi
una exipsis sincera et perenni reg
natura Iter ac pumpose stolo
non decet prestisse supra omes
alueum fluuiorum ritus et diuine
laudibus cantu et psalmodia sci
te vnanime et osceme voluit
institue ac abinicio tue singuiar
nis te voluit primane et mutua
bilem ut nullo vnquam tempore aut loco
de colorandi recepta es nouis aut
antiquis statuibus cantilenis et
tymnis aut alis laudibus sonis ali
tonis metricis sacris tuis cano
nicis aut missarum sollempnis
que aurum pretium attendunt
et amore vanitatis statuum
meorum remunerare fatuum Ex
solido tibi talia extulerunt quia ab
auctoritatum doctorum aut abinsti
tutione ecclesiastica que patrum
fundata sunt firmitate neqs
ab aliquibus reprehendi prout tibi
de ipsis tedunt nec extinca aqua
admitte permittens quia ripa de
centissime sunt ordinata sed fon
tis venas novi et veteris tes
tamenti omnia alia ipsius lu
ceat fiber et vbera aut fontium
musicalium sint vaietate decora
ta Recursum tuis per deuotione inu
rienda ad fontem saluatoris
non ad canonis riuulos qui de pro
tunditate et de celeri excitant
ut mos est secularium et aliarum

preter sacra sponsi tui non
delectari mulieris viri nec bo
placitum sibi esse indulsi magni
tudine voces sed mente pu
tate ac mente simplicitate sicut
ea simplicibus comisceo eo
et mecedis inquit simplicite
quite illud Sed ne tibi sim
tissimum aurum monile tui
ornamenti mihi fallor preteris
tuis collucentibus floribus vi
religionis tibi gratia silentio vo
lo prire qui scriet toclus non
et veteris testamenti integraliter
de filo ad pertis singuli omnis
in publica audientia ordinatis
sime in metro et in metrorum sci
tum distinctum recita sed au
toritatum et doctorum laudes dis
pices intuitum eius memento
virginum tui vigiles custodes a
putauerunt ate omni delectabilia
blasphemia Ipsius vi coemuli lui
neceu fomenta linea vestimenta
pauibus admistar tui prom io
hannis lapte cuo ornator
sollicitus exist plus tamen
te voluit vestire aduente gloria
veste ut cadne tua ipsi gestes et
ea tomacho tio stem tibi domes
ticis subiectis Ciuy et memor
paulo depta ad tedore Circu
ierunt mist in melot et pelli
bus capinis egentes angustia
ti affliti quibus dignus non
erat mundo procul dubio ites
mio martirii tecquas dequis
pmisit sancti lugubria et vbera
expti et Que licet tpe pacis
a nobis ablata sint quia tamen
martyrii nomen est sanguis
et carne domare et macerare per
plura amorem afficula quia vno
puncto anima gladio emittere

dolore quid mirans sed dum
mitate molestus Et quid dicā
decrete celle ubi omni destitutā
solacio ne pede extra ponere
sed aures ob capitis firmitā
officiis quibus sit oneris nosunt
qui ipam cellā exosā quinet et
ipam visitant quasi vmeti
cuiusdam sepulcri
illi pro ipsis tanquā paradisum
inhabitantes se nusquam paciori
habitaculo credunt nisi meliore
diuisione columbe demqz mis
sa decretā noe cum non in
venerit ubi requiescere pes eius
reversus est in arcā Vigilare
insuper exabie somnum dulce
mihi superis quietissime producte
mirantur quidem stariborum
mollibus repausantibus lecti
monstrat intelleabiles vide
mus Amor tam xpi quam presencia
angelorum ipas allevat ne son
tre fiat labore Pugnent et
tibi tui pugentores mistica
duplicē rem modum significa
tione in colore nivco tui vesti
menti albi sicut et interius
floreis decore spiritali exultā
tomis et lumpidissime pudicā
que et concinnibus tuis angelis
vis in resurrectione xpi ascē
sione resplendent et ut extremum
mundi te o temporis finem
significare et alupo mundo totum
in affectum Nunc et saluator
re nro xpo abtergende cellulā
veste contempto pspice dilec
tissime sentiri pruisio et tibi
sdignar plene sup ceteris
penas omnes relationes singu
lari privilegio non ambigas o
tui paupertate et pralui prisione
et omnia onera sustinui hospitali
tui et tacorum visitatorum

qz ate exclusisti quibus pene oes
religiones intelleduntur pgina
ut ubi plures sunt diuicie plu
rificant et qui deuorant eas
ita ut pene senui sint et pcui
tores principes et nobiles abbates
et prositi monasteriorum qui
ea extauriunt ut non sine
ere alieno oppressi maneant mo
nasteria locupletissima tu vere
sancta pgenies arctiori bene
ficio tite paupertate et modica
tatis ab omnibus ins deo pro eo
es exempta Et licet hospitali
tati non deseruis in operibus mi
sericordie tuis non mio vo
multo excellencio operibus inte
dis nme spiritali Regis enim ma
ria magdalena dulcis intenta
verbo domini missa est surgere
et sibi instruere admirando sorore
quid vino martha de gemma sol
licitudine mira laudata Cui
maiori vo xpo est plata huius
ioris ad instar tu filia sponsi
pulcra non redarguere quia
otiosa sed ne suscitare neqz
vigilare compellere donec
tu sponte ieiuna sponso deferre
ris hec vero elemosina spiritu
lis tam ample ate distribuit
ut omni tam pcui qz absencia
vinorum et mortuorum interdul
lis calamitates iti ut non
dicā vna dies si vero ne vna
hora preat proto et iudicium
quo omnis vinus et defunctus
quorum statu Et ne degentibus
miser et afflicti potentibus
et potentibus tuas largitas con
fertas eleosinas vo quibus corpora
mortuorum nutriant si quibus ne
cessitas victus refunent et

et in spiritu vita & futura. Et
si ventosa loquacitas sapiens se
cultor & caliginosas tibi struat
fato dentro ore & pugna a foro
mitilitate. In certa militante
aure stude per frisias deus cui mi
nisterium exhibeas habes adu
catum qui pte respondeat ad pqa
riso. minuanti dimissa sunt
ei peccata multa quia dilexit multum
aut magistre s. egemus institutio
Maria optimam partem elegit ad
iude & discipuli potuit magis & tor
vugentia pendali mittit & dare
principibus idem exposci potuit ad amis
stratum lucradas. Ad molesti est
quic mulier bonum opus gratia est
ne. Nam ubique omnia loca
vide dei ne nuptias cogit ut extra
ipsam ad foris qui deo soli vacare
gaudent & sibi quoque nubis utique pau
cis est & qui ve sua vidua de
flent & que deo soli intendunt. In
omnibus est que puri vite aut fu
ture pate materia videnti & utinam
venerandis custodibus offerre et co
pendosissime tibi prestitit est. Ad
sinetria magnus solicitudine privata
publica capitis materia & mechiboni
cue tue omnibus. Occidisse ab
tidota cepisti quorum pmi est petra
pritia mecum contrita dilue per con
gruam satisfactionem ad intuo mi
dulo. Pmundant omnia quid satisfac
tionis ordo sit. & dummodo exigere
ame spiral & definitus cautelam
ne reddant dnis apostolis ex du
ra sit omnia que prius erant tibi
ornamenta vitiorum. Hoc d aspera
gestu tacta loquacitas quinque
diversitatibus & certis mille talibus
aquibus paucissimis vidas sed
tuid actorum versibus pnt declare
insiste & copia tibi instrua exer
mitorum quibus cultori tuo
valeas semper complacere tanquam
vnde & corde tuo ut pnte hic
quod sup omnia alia lubent ac
cepta deus plebi magis filio for
tuum in mitti. Ora & regna
nusq regnes medicat & vicimi
ora salutis tue qua que pmi
si teste medica pqua indicabo
magis tibi homo qd homo & qd
deus id quidem ate utrique facere
iudicium & diligere in manu & fili
cium ambulare cum de tuo quor
phn & zm ad sequis ultimum pnm
ad zm. Inter statu cum pfectus
quo ad ea que admittunt ad
verum pfectum qd in dei et pro di
lectione certe consistit. Ille secun
doctores theologie virtus pfectio
est ulta est mundi abdicatio exterior
& interior sollicitudo ut ho occu
stud diligat. Inquo aut sive re
gocium exercent & astrepitu secu
lium negociorum se elongent & o sole
conditor amplexu delectetur.
Ille vero status eccli est cpfec
simus ulta hi interior abdicatio &
maior sollicitudo magis sive
grandia magis frumis predinita
per strepitos secularium negociorum
minus & extra. Ite carne po
tus quid tu preceptores te ad stu
dia perfissim alluc cupiens omnia
ate prudentissime separans que te
apostolis tramite impedire po
tuerunt. Et hoc tu id nouisti per
medica tua qui publicum tua cui
re nesciunt hoc id ignorant. Cum
& tu cuiro gentes mihi ne certus
prima vita licet impte acta te
patiuntur & tu ea diligere deve
ungi quid ex me demetu isti ce
sendi fiat. Qui magis dim assuetis

et mutare sub hoc mutacione
dedientes plenitudine gradi
et actibus serpentes nauseas
assumunt et retrorsum abire conati
admistar languentibus quam prope
medicina salubre sed mente aci
bam et mediam abhorrent et sed
tatem refugiunt Nescientes qui sic
antipodota oportet applicari con
pestes mixtatas Sicut qui sui
filius ipsi scelerati qui per vma
nu validam ab egipto educti ar
dentes con se hostes exsurgere corde
recisi sunt me egipto Sicut ne
me egipto regressi sunt ne in terra
promissionis ingressi utrique finem
dari de alto periculosa ruina est
quito status altior tanto casus
periculosior legimus summos periclu
lissime ruisse primo angelum ne
mediabre cecidit ada pfectissimo
clarissimo in mad dei formatu ed
omni sua positate cecidit Israhel
de celoro supremo apostata damp
nabre cecidit illum latet plebs
Judaica lapidem angularem re
phans quod quotidie cecidit to
tamen generis gigantum atque
Israel impriculadu hominibus
in tanto vita finitur tanto si a
necessitate fit deterior Clamat
hec satura spiritus et plerique sunt
lor Jesume vel dicit optatus
ipse cognoverunt vna dni et in
dicam dei sui Et ecce magis
hm simul confregerunt lugum
ruperunt vincula pigeris o
grantudo existit atque tanto hmfica
periculo adhuc malificat ubi ne
que gradus descendere si praepitat
de altissimo infinitus inquo
stum petri suam Melius erat
eis vna veritatis non agnouisse
quam paenitentia retrorsum con
versi pificant et mens per

sua Canis reversus ad vomitu
suum et sus lota ad volutabrum luti Stimo autem
meo vide quam tales tantum gra
tiam abicientes difficile eam
recuperant et quod pentitud cotti
defluent ad deteriora et pessima
ficunt Raro vero penitentes
ne sicut vulnus debita medicam
cupientes put o plerique dicta do
cent exigencia Certe est nem
ne hoc pelagus transire posse sed
temptacone ubique anfinte sep
tum pus aut temptacone aperta
breui tpe transitum mox tpis
tatis triumphus spiritalis edificij
fiducia Longa enim virtutum ad
hispitas que virtuosis metes sol
tangit tumes insignes plure ad
tales insignes desiderant ipsi mor
tales terga vertunt ad certa sunt
hostis mundo hic insectari vita id
finitibus multa difficile solet primae
hne omni fiducia in mundione in
vita aut spiritali hec adhispitas ar
dent ad magnum spe in numeri
tonis quod summo si illud accedet
adhispitas si superata quilibet de
sub vitam estimare tanquam deo mu
gratia potestate eos delendente
Unde ne mirum ne varia prude
tibus videri de si hec sacra re
legio emulorum latrantibus pati
quod tor nequid deest veris
dei cultoribus ne unquam decerit
attestantibus dine auctoritate no
tissimis et pitis dicit enim vox
apostolica Apo bonus odor sumus deo
mentis qui salui fiunt et mentis
qui pereunt Alis quidem odor mor
tis o mortem alis odor vite o vi
tam ad ad Cor ad ad Hd bruis servus
in prologo Ebriacatum ostiorum
dicit Nomen et si con me quod
cone o mundo sicut gradiunt

et pedibus magnitudo quidem
ad adiuvandos dictissimos viros et
quia invidia superare debuerat
limor excusset Semper enim quan
tulo fortitudo emulos habet fortiores
simos fulgura montes Et
in eliphaz doctor Lib de Job ait
Iudex me ad hanc sacra religio
nem inspiratus dicit ad fres
de monte laudatores et detrac
tores habitus est sicut et dns
Et quia affectus suavitate adhuc
prima religione melimatus fu
erit testan. quod duxe ad eam
misse non tam acimento quam
lachrimis precibus supplicat ad quia
instancia cecidi oribus se in rome
dauid et ut ita dicam vestigia
eorum osculatus fuit videor in
auctie subminimantes quosdam
aliarum religiosorum et quasdam fraudem
personas qui aut excommunicati
aut exlunde confingunt sacra
hanc religione ab extra non est
consecrata aut ayblata sed qui
aspera sue observacionis sumpsisse
principia forte moti exemplo quod
lunc ayblate ignule sequi vesti
gia aut rabbi quibus dam ritibus in
stituit malus religiosis dronsue
tis ut cinuiaciones pacie abesi
tacionis et abstinencias certe dicit
de domoribus singuli in pane et
aqua et alius Et ad hec quid re
spondeat fratr et stilo extensio exce
dere videt. poteri tractatuli mei
sed primo breviloquii persuaderi
mihi videor non ordo retrogra
dus si ignoranta illorum vomitus

est excusari per aperto stante ho
ignorancia Sicut affectu no
est dubium concedere ita pecto
quia informiat aut nolunt aut
pigrestiud Nam actalipma non
desistit Sicut exlunde aut
malicia illud colore sic excusa
bles sed audiet coni se spm
sancti quod os dauid qui ait quamante
Sedens adiuvo fiend tuo loq
bar et adiutus filius mitis tue
ponebas standalio os tuum et pa
lundant malicia et lingua tua
cumulabat dolos hec inquit
fecisti et tacui existimasti iniqui
quod ero tui similis arguam te et sta
tuam coni facie tua Ne vo
per primissa videar subtrahere
fontale rinsidi si voluero singu
latim omni privilegiorum quibus si
ve religiosis concesserunt fratres
retroque apostolicis romanis po
tificibus leor magno tedio obruit
et extensio volumine excurrere
tam de certificatione confirma
cione ayducione omni statutorum
et capitulorum quibus animati de ipso
ordine celebranti aut celebrau
tur omnibus ordinariis quam et de
libertatibus indulgenciis pri
legiis exemptionibus emuna
tibus in tanta copia quantam
ut estimo alicui alteri religiosorum
et amplius sint concessa Quar
honorem pontificum lis no vide
mus omnia indulta indulta si
no pauca fateor me conspexisse
se insecuta fidedigna Vizal
exundari papae mis fallar octo
et amplius bullas clement
immo honorii Gregorii cele

tmi) chis xen lucri velum Nico
lai macrim pape v quoq; sindi
non unus sed plura indulta pfes
te religioni ocesserunt Quibus
attenti quo pfuerit esset abesse
huic religioi fundatori ofirma
tomis aut applicatio tu hec lu
cidissime impedicti pivilegiis cap
mant. Consens nrio infert
Quinq ligna sua non desint
obliqui edomi Carthu quo ad
primi saltem stricte. 2 defendit
opponit tenere non vere videt
sentie de Romani pontificis au
toritate 2 p omis se mvolunt du
latacoi de ecclie autoite cum qd
papa est mediator 2 auctor Cu
ius ei singular psona audi dice
ammo temerario 2 publice ipsi con
sue Cur ita fac neq; disculte
huic indulta 2 concessa dum
dicare Et quis hec religio illud
aprate regule informa expres
sa sequi. 2 vestigia tam super
omis applicatis regulas apices
pfomis oplecti. 2 atq; ambit
Ad ea q mitigat sanctor sunt
difficilia 2 magis ardua am
plecti. ats sequit si ea eaq m
ipis optimi. 2 infiora statuta si
ab aria pforis pfte decimant.
2 quad condescensiua humane
fragilitati mollioria recit atq;
tymat. ut balnea Carnui eso
2 quemmod causa stromutatis
denutat Sicq; omis regulas
conseruat et carid statuta vmo
sup omis id fit quod maior
includit qd imo est 2 amplio
ins est optimum Neq; on m
tenuo sanctor prum regulas mo
nachorum institutiones fuit sub
precepto pone ea que in regulis
condescensiua 2 dispensatiua
posuerunt uti d regula sancti bn
dicti augustini vmo maior mdi

tensuerunt eos qui alis assuppalto
ra quod d regula indulta sint at
tingere potuerunt ut sb sup erogare
mitorie possent non aut dimid
audent nisi aut negite aut utilate
suadente Ea ord que ad oscepla
tis comis dulcedine que est
finis huius religionis pfuturi no
lucrat sp insuis edmacibus. 2 sta
tuta ede decreuerunt ut est celle
plurium pax quies mclusio car
nis macedrio 2 omi sup fluitatis
abiecto. 2 cetera homod que ex a
dut sanctorum prum regulas et d
eis confecta Unde liquide apparet
qd omi regulas confuat vmmo
sup omes ne intrant retrahit
tybo ultra tredos annos passi
fuisse Romana ecclia hanc sicut
religione in suo vigore durare
rid alias liquas religiones diuersa
atq; sectas begnaceri. 2 begardas
s non ex spiri sancto cognouisset
hu fontales radices pullulasse et
nullo vnq; dedecori visa est suam
pulchritudine maculasse vt exorare
liquia ut alie pene omes religiones
mitigusse Cessi. 2 idipsum estimat
con publice vitatem latrde mipp
vitatis defensor quod offensor sed
Deobsuiencis exterioribus Carthu
sens supra alias 2 vot. certi
In explicatione pdicto. 2 tude
uota xpi columba aud sed
carthu prum sucincte regnouisti
tu d gemmitate tuicq; sobrio quo
ad ea que corpale spiciunt exterior
sinquibus ceteras tuas sorores sb
alias religiones omellis in exteri
cultu decor tui nihil que pertet
hombo for sed pauca tacta sp
delius que fiere tu fugit mfid
solent obiectari senatu videz ego
inferioris ed omis qd fiue regis
abinto sit non defor quippe q

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

qui structa? p fundamentorum ad que
interiorum ornatum omnis sanctorum
cura dei et inquibus imago dei
rem reponit quia mihi acceptio
gratiarum deo et pt si quod fuerit re
stituta decori Neque enim sponsus
pulchritudinem intrinsecus delectari pt si qua
in exterior hominis apparente relicta
interiori Si autem exterior abinterior
egredi? plane cum christi acceptat
cu exterior interior pturi solz
? intrinsecus exterior confundat? interior
confiteantur Quod? tu insignes
preceptores cognitores te insinuas
statuit sublimiter edito ta anti
quis quid nonnis erant te tuaue
runt in exteriorib; abfundens tui
tibi viam pulta pmites adinterior
cultui Cognosti enim consistent
tior homo p exterior si p interior
non p deum neque ver sigtur pen
dentia tuorum preceptorum pedes figere
te voluit institutorum exercitium
abfundia sed p eorum solliciti con
finiarum corpus tuum indificatum
te voluit ipsi iniunxit que p pdia
dedit vite spiritali ? sine quibus nullo
delegere omnino arcane pfectus assendit
Non enim sthm cpim primus quod pro
ale si quod amicule dem qd pnale
Quod ? p pcaritissimo eado vir strictate
? integro pdito stricto bridge inma
tor spiritus tuus redigorum cartum
stilo facundissimo exprime cuiam
d epta adfices demonte dicte ed
tionis Inqua doctrina salubrium
edidit varies finitatis ? carnali sta
tu dem ronali ? dem spiritali apta
ta pest usi aduitem edificio quad
lis fabrica exerit Inqua sane der
trina tibi vir suus strata exerit
ascensu indeum Inipiens abymis
usi adtrium dei gr vultu dei te
gstitutionis ut vnus fit eo quod ef
fectus ei conformabit Volunte

et amore Nam ? ultimo sed
omnis rona creature Neque si
ne qua id tuy preceptores in
suis non expresse statuit non
ideo tibi non parum quam
pstionis Cum eteri nonis desi
ne sed dehns que sunt ad finem
pertinent enim omnis artifex pbi
fine tangi pdicpud monens
ipsum ad eugenio eique du
cunt adhunc finem Ch sunt
que tibi tui psules statuerit
Neque fine tibi tum altissimi
pdiscere potuerunt ad illum ne
sit in hominis prate ne impud
eorum neque aliorum pecculatore
adtiger se extendit Sed p
sum ad illa que que sub tua
no iudicio cadere pnt ut sunt
opi extrica dequibz licet tibi
iudicare mentis iudicio deor
seruato Sed neque tibi aliquid
regulam storum bmsci aut an
gustini seu basilij aut alicui
applicita tibi spear institue
voluerunt sed medio quaedam
tibi pfuerunt qui ex omnibus
regulis composito est sthm fine
sibi pmtenti ita ut nitte pe
rialit obligatus omni nutrici
tibi colligi studuis Omni re
gulaeri vires conserues Deo
obedientiam mtua pfessione ab
solute non limitando ad alij
regulam te profiteri voluerit
? sthm fine p eos oceptio ne
mirede voluerunt ad queme
dia p eos pfeni tangi mst ta
te dirigi potuerunt Deo ? re
cluserunt tuis psidentibus ne
pmodo pcepti fiat tibi aliq
diugat ne p pceptio petimi
augeat ? p transgressio sbsequ?

sed aut p modum consilij am
monitionis exhortationis aut
supplicationis eos mede inducat
ut saluti tue quomodo prude
atur et transgressio vitetur
Qd nisi quod ta solli
cite de regulis prius tetigit ex
pressit insup et que non tenet
transeunt qd nisi fallor in
nullis aut valde paucissimis
ordinationibus reperiuntur Religiosi
igit tanta iuris consulti
et iuristarum sicut in prudentis
tius statutis aut ordinationibus
ut si in regula iuris supreme ex
omicatio aut status egredien
di subjecti lenissimo discipline
aut priuatio vini aut exclusi
onis a quo tractatu aut aliud
quod ad corporis afflictionem aut
iudiciorum ptinet nolentes con
stras gravare Nec ut abi
tur ego ideo ad omnia tibi pre
ob predictos iugendorum
precepta vigore obedie ac mutua
professione emisse sit qe no limi
tatur expresse quibus limitibus
fit distincta obedientia quod ideo
tibi planius aliqua regulari
aut statutorum aliqui obviant
quod tue tibi possit adhibito p
cepta sua extendere qe sic obedi
entia vere sit tam primisti
mo quia sicut tenore regule
sancti Benedicti etiam professio
nulli facienti no addit obedie
sicut regula sancti Benedicti licet ex
po declaratio Istiensis hic
limitationem adhibet aliqua deri
gore regule non est addenda pro
ter plus quam addita sunt non
tenetur de caritate obedire in
secundo quod expunctum mi
tula subiqua militare decre

uerunt ut Bedy clare docet in
libello de tempo et diffinen. pe ne
hic tenet mea estimatione nisi
sicut quod statuta tua aut ea
concedencia tibi definiunt et
quod ibi regula sicut invenit si tibi
statuta plus definiat tunc ex eo
qe interim profitent recte ordi
nata sicut eunt bnedicti ad ad
se non inflectit ne diruptis nisi
sicut quod pia omnis acta intere
tua aut regulata se inclinat
sicut quod alia obviat si statu
ta que singula omnis legitur ut
ordo ad hec preter dirigat et aliqua
grani pondo se sicuti quis si
non obedie a se alte expresse se ali
gere ad tanta latitudine pte
tend quanta comprehendere posset
non plateat p professio mentis sed
est et multos ducit ad via pdiu
non tam nego quod obedi debet
mtiis que si non sit expressa d
statuta tam reducto hinc ad sta
tuta aut ad bonos mores et ad
monstri bona tpalia id spiritalia
diffoicto hoc considere ptinet ad
psidente hic loco videt. Epikeia
hic que est directiva que mitiore
tat quod legislator lege sua condi
tam particulari voluit intelligi
sit quod non principis statuti mi
ne nisi utilitate transgressione
etiam xpi sanguine redempti de
bemus quibus gratie tradere voluit
ut si illum legislator interdum
saluti voluerunt potior qd aliqu
xpi p sua statuta quo adtenes
ta mori ostensione et vite mo
desse consecutione sit procedere
voluerunt no qd cab alis pas
toris excludi intendetur aliqua restor
dum et impos sicut hoc ingressus
mmdique non fuisse intentio

vicariis mdisctos sua trissitis
se autoritatem omes eni pasce
as non pd qm sit ad edificacoz
non mdestructoz noueruit se
suscepisse mysterium iuxta pau
lu voce Non eni precipiet dz
duro sezuq ubi puis dz domuq
ymo ecclie laudis adm vellucq
inquitat qui laeqq erat pd
fidelitate erat ubi duro erat
ubi pietas dei nec aliud sentie
non sinit Si quis ad sensit
auctoritem psidentiae pficere
volens deo quo ad impandu
subiect videat vnde tpor pbit
ne estimae poteo talem se
dilatante sua autoritate pru
dentiore sancto iudicio cui ipe
coiudicat impetato libello de dis
pen ad pcep ubi certi limites ad
impluibus casibus exprimt tad
de mediocritate psidentiae quae ad
obedie subiectoru ad qmt omi
doctoru tsico De aliquo per
dentiaren bo uentu Respon
deat primo illis s pt fateor me
ridipis sentie non tam ipso qz
s forte tal iam kathedre ppiz
palz coiu se sinum saluator al
ligant mqt alius omeo impor
tabilia et digito suo notuit ea
mouere Qd s tal forte destedet
de kathedra ad imposito ei onere
tanto quo ipe alios gravabit
ia sensu forte mutaet dicens
sibi obedientiae competere limita
tam ad tam mensura ad pondu
debz ee iustu equqz secutaru
Nunc rogo se subiaet professio
ad obedientiae huic tad in tante

ad periculose insi qui omo stolidu
eet qdam voce non intelligeo
Et licet ei de pessibu tangit
regula sancti bnedi tam tpor
qmt tene ee de pessive no dep
repto Et tpor mutu vidente
sortie sanctorum primi hig reli
giosis venda pmordia qu
insius statuit nulla va pre
toria aut si bnd recolo vnusqd
expsserunt s aut statuu o
dinamu aut seipos exemplaro
secuntur dicentes hoc ut tpor
facia ut vi qd Si por alqi
oramare oneare uellz plurib
abstinentiis inpane ad aqua pd
domada qua instituit qmt
aut pruriendu uestibu aut cal
aut discipliis sine culpa pcede
te quis audet dice discipulu
debe carnate debe obedie aut o
stibus Ideo arbitror preptores
huius religiosi definiatu edidi
se statuta ne poces audent
sla lavare impiu ad lubitu
suu ut ch bnd us dicat libello
meorato prludens temdat ad
mdstrorum vias psumptoris
s quis tamen ultra sibi obiectus
limites exobedia caritate ple
gmo non artat subici uelit qd
non videat tale gravam dei iudi
poere hec que pstipta sunt lor
intelligat dumo qtempty et re
calcitrans volumb a subdito de
clinet pmt eni bnd sunt stare
pia excisiao de opib dilecti
no exemplere tangi non de ta
et absencia contempty et idal
citrant fundse voluntat in
tau alio quo pauri mod alienu
aliqd pripit cui quis no tene

obedie sine lesione caritat vno
quo adstrid casio pares st exte
rances madams 2 ppis pastor
ulf limites madams did tam
standalid cute mutrogr mita
cm sint regenda aut putadi
ppr standalid que alias cent
aliter ce finada nr dz causa
ri deger pastor si no mouet
pbi qabeat oles parentes si
monnat q nr deg causa sigo
mes suis gplus nd adquiescer
q subeu nd radur pcepto ut
de gsilio vlgmt aut q potit ca
pd capiat Et si vis pfiud ed
Et rapto de rzgibo pcepto nd
qabeo si consilid do destabilite
vd tpo ipm mtlige qd 2m
alns religiobo licet accus
seue mcligios Caritq qm
dalia et quo ad pastoed qu
pfiud silo qnd nday dicend ad
egressid domoz sua Cteri
vd nr deipud licen egred pnt
Sane hc salubrim statutd
stabilit multd fert utilitate
Cum tempis mstabilis mentis
mstabilitem secd tragde solet
Et pene omis regular obseuad
ria ex pago desuetudi destruit
Et ut mea raid dictat deo p
maori pte ordo Cartin nr
omes alias religiones se msua
simplicitate et pme mstituto
rmor qattend confiuaur
quia maiod stabilitati qxam
dedit clausile tam monach
ord quid cellazid firmo obse
uanis De castitat ecd flore
rotissim est cum puricia integrio
qi seruat pte omoda exclusio
sexus mtedris inquo se gir
ordo sacer lucusq mpolabir
confiuaur inquo pteter ipsil
get odere famaq classimo si
que illaz vmq passio est dissen
sacone fit hec et gema pudicie
quod inomli mserta pceris re
lugombo hz mzid expugnabile
se dimongeten stz rene silu
berima quibo non difficile vmo
mtid facile assu cozupcde pseuo
Cilicioz asperoz quibo die noctu
qz utr usum abstmeto panis
Laque pnqud cibomodis stbin
sucoz suplozd mstituta pa ro
habita consideracione dem finis
Et id ecd cdemd cdispensabit
sln mdiat usiz admodem eu
mozd ecd pone qtmud ptoid
amud obsuuacid Extremetacr
teozd satis vle supellectile did
cien et omd ebzd que ad coz
ptient Izzita ita zom sensud
exteriozd quel landicus suis alli
cere solent affematos adtrepe
desonestacoz ase alnert hs dama
gimbo snordmatibo cuios in
modulacoibo cantiud sclazid
amacozd genuquod affimid qd
cugz et mq supportozd fiddm
talem exclusione iuxta illud se
romim Absen mtiezd castitat
collocat dma Quis non videat
qm prudenti consilio pusto est
castitati adecta et penu formidu
bli sz cazcerd ppetuy mtrisgresso
res Unde rarissie p gtiam dei
repis hic ordo sacer vicio de con
tmere sibiate mria 2 alocipm
pfuantibo acozupcone inlyns
rzduobo pfuporta omd rezd
mudamacid abdicacone p voto
paupitat quod diligentissime
mtu custodit qdm lpuo sacre
religionis mstitutores poldant
pgeme positat iperd residere
accus tame zcd omd puritate
citra alias religiond pfessores
pnt facile cluter omibus expert
Et supher quedd mirondabilia

statuta edideruⁿt ꝓ moꝛe hoꝰ
tatem & vniformitatꝭ conſuet
udinem ⁊ mp̃licatom ꝛeꝛ negoꝛ
ſtuꝛ & cauſaꝛ ſalua p̃uſioꝛ
ſuꝛitatꝭ ꝛeꝛpal ꝓ alijs ꝛeligi
ombus a ſe excluſit ut p̃ dnoꝛ
tm̃ dſpenſatõnes ſingula ex
tꝛꝛa gubernent ꝛeꝛis omnibus
deo & ꝓxie ſaluti vacantibo ꝛel
laxaꝛ ſolutidine ꝛeduſis Et
p̃dictꝭ ꝓ mduſtꝛiꝰ ꝛeꝛ eluꝛ
piaꝰ & p̃udam mtentõnẽ et
cum ſpectaꝭ p̃mꝛo mſtituꝛ
hmo ſacꝛe ꝛeligoꝛ quo ad ſalu
tem a ſe p̃uenturaꝰ qua ſed
tendebant ad fines mtentos
remedia adhibẽ debita quoꝰ
non ſuꝭ vacue vtmetibo one
ribus compmentꝭ priores q;
ſingulꝰ ꝛeꝛ domoꝛ ꝛecẽ ne
ſuꝭ oues ipꝰ omiſſas efferena
ta auctoꝛitꝭ ducentꝭ credens
ſufficẽ ſubiectꝭ ſi ſuata mo
dſtꝛatõ adſtꝛiꝛ ꝛeꝛ editꝭ
aut a ſe edendoꝛ p ſuos poꝛꝛ
admonentꝭ ⁊ mducentꝭ alios
cẽnes ꝛeſectꝭ Vꝛ ſi forte mꝰ
multos ordinate conuiuantes
aequi lucꝭ raro ſpiauꝭ diſcuꝛ
ꝛaꝛi ſeu ꝛ ordinati nꝰ exerto
mſacꝛa ſtꝭtuꝰ mmꝛ debet
ad tꝭ ꝛo nꝰ ſit nouꝰ ꝛ veteꝭ
& nouꝰ vꝰ ſtꝭ ut coꝛ paꝛaꝰ
ꝓbet ⁊ qꝰ mtenebꝭ lucꝭ qua
mꝰ p̃auos et pꝭſos ſtꝭ lucꝭ
ꝛia ꝛ mundo mmeꝛit tꝭ ꝛ oꝛ
ſtolas tam mꝛel quꝰ mteꝛꝭ
Hec mſe p̃ueſos ꝓmuſſe ⁊ in
ſoꝛibo eſt lucifer tuꝰ celeſtis
yſmael eſau xi filij iacob nuo
laus vno de ſepte duacombus
ſudas mſcola xpꝰ Ciꝰ ꝛ aꝛetta

noe & multi hꝭ ab eꝛoꝛdio mꝰ
di Nec dicẽ alꝭ expedꝭ ſed
quꝰ creſcꝭ & floꝛꝭ mꝰ ſtmaꝭ
Semp̃ enꝰ optimꝰ peſſimꝰ mꝰ
ſunt p̃ium ꝛeꝛ ſanctoꝛ ꝛeꝛ
tꝭoꝛicoꝛ veſtigia ꝓtuꝛeꝭ ꝛ
egipto qui hmo ſacꝛe ꝛeligo
fuꝛeꝭ p̃ gentoꝛes p̃ tales mꝰ
ſe p̃mytos habuꝛeꝭ ut eluꝛ
vitaſ p̃ium & collaꝛeꝭ eoꝛ
legenti neq; eꝛꝛꝰ meꝛꝰ hoꝛ
dedeꝛ ꝛeꝛ ꝛenſenꝭ eſt ſz ma
gis ꝛedolꝭ gloꝛiꝰ eoꝛ ꝛ mdi
tandꝰ

De fine Cartuſieꝛ de ꝛeꝛ ex
cellencia ſupꝛa alios

Xquo xxo hoꝛ dequo
dictꝰ eſt ſtꝰ doctoꝛꝰ
ſuꝰ mſtꝭuꝰ ſunt p̃ ſtõs
non eꝛant ipꝰ p̃ ſtꝭ ad quam
p̃ ſtꝭ tamꝭ p̃ mediꝰ quibꝰ
religioſo tendere ꝛ tanquꝰ
ad fine Conſtat liquꝭ qu
mſtꝭ ſuꝰ mtentõnẽ finalꝭ
mꝛ religionẽ non conſtituꝭ ſed
ipſam mſuꝭ ꝓꝛia dꝭgentes pꝛe
conceptꝭ finꝭ ſibi dꝭputant ſed
dmentꝰ Notiſſmꝰ eſt oꝛ ſn
dilectõne dei & p̃ximi ſumꝰ ꝛeꝛo
reſidꝭ p̃ ſtõs mſtꝭumentalꝭ
ꝛeꝛo conſiſtꝭ multꝭ que ſit dꝭ
Statuꝭ p̃ ſtõs diſtꝭ p̃ illa
quꝰ mſtꝭumꝰ ſunꝰ ſunt vꝭ
mꝰ ꝓꝛia tanto nobilꝭꝰ Sicꝭ
quanto religio p̃ ſtõs mabilꝭꝰ
hꝭ mſtituꝭ p̃ ſtõs mducentꝭ
tanto p̃ ſtꝭ ꝛenſetꝭ quo ad
ſtatꝭ deo non dubꝭ exiſtꝭ
poſſe ꝛepꝭi ſtatꝭ ꝛeligio mꝰ
p̃ ſtõs Qꝰ m eꝰ ſtatꝭ poſſe ꝛe
viꝛos mꝰ p̃ ſtos & ꝛeꝛmiſo ꝛe
eꝛ mꝰ ſecꝭlꝭes poſſe ꝛepꝭi
magꝭ p̃ ſtos & deo gratos q;
mꝛ ꝛeligione Cum hꝭ mſtituꝭ

non habitant cenciaz p̃ſcoꝶ
ut clarū eſt de ꝓbis veteꝶ
teſtati abraham y ſac iacob
2 ceteꝶ ſtꝶ ꝓphetꝶ qui rebus
2 uxoribꝫ utebant in ſuma
uate p̃ſcoꝶ ſine ſtatu p̃fectꝶ
Deo p̃ſpicaciſſime oculo cuiꝶ
mte eſt contemplari quo ten
dant adfinē p̃ quod ad id te
dut tanq̃ p̃ diſpoſitꝶ 2 p̃ qua
le 2 quantū q̃ id omnē eq̃d
ſumuꝶ adfinē p̃intentū p̃z
aut q̃ omnē applicata religio
ad p̃ſcōnē tendere inſtituta
eſt quod claret ex tribꝫ voꝶ
ſitabilibꝫ inquibꝫ conſiſtit
ſtatus omis religiōis Multi
plices tam habz fines adq̃s
q̃libz intendit Alia eēm inſti
tuta eſt adimitandū conſ
impugnans ecclaſticū pace
Alia ad opa pietatis hoſpita
litatis 2 ſuſceptōnis pegrinoꝶ
Alia ad docendū p̃dicandū
audiendū curandū q̃ūdū Alia p̃
poſitis omnibꝫ iſtis ſe applicat
ad ocium ſancte contemplandū
ans deo 2 ſibi p̃ vacare inte
dens immediate deo ſe unienꝶ
et continue diſſolui tanq̃ de
ſiderans 2 eſſe cum xpo nō d
mignate et in ſpe ut impuni
exilio ſed facie ad faciem dre
Alia iterū adpeintendū ꝓte
diuſi fines p̃ticulares et tam
ad unū finē gēralē omnes
tendunt ſz ad dilectōnē Et ſz
intribꝫ potis omnes q̃ uiuit
tamen dīnt inquali 2 q̃ito
ſim magis 2 minus Ver quia
p̃ſcio ſine hīs diſpoſitibꝫ ſeu
anſtnient alū requiri p̃ ut
ductū eſt deo ſupflue poſſet
apare hi que data ſunt voto
quia facilius 2 ſicq̃ citius per
uenit 2 adfinē p̃intentū ſeqa
bitur diſpoſitōne quā ſine ipa
Nam 2 ſi q̃dq̃ vincit miles
decimis tam facilius 2 ſicq̃ citius
ornatus Et p̃ ſec vota non
adſtringit 2 p̃ſcōnes ſz ſtatū ten
dendi ad p̃ſcōnē Et quo inſti
tuti ſtatu pulchrius reluceꝶ
faciēs tanq̃ ſcuamata valeta
tibus tūc ad conſulendū diuꝶ
hominū oplexibꝫ 2 inclinandū
bus cū p̃in unū ſtatus compe
tat qui nō alteri neq̃ abſq̃ me
lior p̃mittandū ſz quo ad deū
qui in quibus diſpoſitombꝫ ſtiꝶ
dat ſz ſolū acquirit que ad ſo
mnes quibꝫ certa nō patent
unde liq̃ dē aut Quis inquit
melius regulā ſeruat nōne is
qui melior Quis aut melior
iudicat aut fatigatū nōne q̃
nō dicit imp̃ē 2 iudicis certe
Intendens cenciū hominū in
uestire mīdi homīs ponē nō
extrinſecus compoſitū illū eſt am
biguū in religioſis aliis illa
ſuſcipiāt p̃mencia certa p̃ cel
lere que certa hī aſſat 2 que in
mediatū eēm indicant adcon
ſpectū ſui cātor quāto eēm d q̃d
eſt fim p̃ſuquitur tanto eligibi
lior ex 2 topicorū p̃ſupposito q̃
via contemplatiua ſit melior q̃m
actiua iz utriq̃ quicta melior
ſit quia altū ſeorſū Alīq̃ uero
requiūt 2 eqos fines totū p̃mē
cia 2 abeis audencia ad oꝶ
ut ſint mētalia eēm ſtatibꝫ
aut opposita uoꝶ emiſſi ut deo
tinencia obedientia et poꝶ
Alia ſunt que quiꝶ non ponuꝶ
fines in omīo excludunt ſz tm

accessio ad finem deuenit et redeat
ut sint delectationes circa res
exteriores aut res alias a mode
rancia tibi vestis fimo oculo
rum suis et alie vanitates. Plus
quoto quis tenacior fuerit
ve miserere tanto retrahendus a fine
Quedam erunt promouencia
finem que monent expediciores
reddit ad intelligendum et diligen
dum deum frequentius ad ei as
sistendum ut sunt leones morales
edificatorie oones meditaciones
suaues de xpo et humanitate passione
gaudia xpi celestibus de dei bonitate
pietate pulcritudine potencia
et sapiencia Et hec potissime pro
monent. Alia vero remouentur pro
monent sicut gloria solitudo
iucunditas terrenis macerio mu
ditas rerum voluptas aspectus ab
straccio a sectarib; terrenis
diuaricacio mentis ab omnibus
rebus; abstractoribus et ab orbo
oblamentis. Inter que sunt queda
que sunt pietate plus promouent
ad vitam spiritalem macerie autem sto
gracio amoenus et facilius effi
racio exere solet ad oblimonem
corde que impedire solent aspec
tum indeed ad ingrediendum victoriam
hec facilius est sicut subiectione hos
tibus interna et eos debilitare
ut viribus attenuati se pron
te tradant repugnare non pa
lentes ut in deserto silencio et
solitudine Mundi enim molestie inter
non interpata delinquere quadam
medpata euellere sentencia sicut bri
augustus adque erant principalissime
quod sacre religiones tendunt
instituta tanquam in laborosis
et magis expediencia ad finem

optatum ut dictum est Ex isto p
pende poterit discretio ac prudencia
et pietas institutorum hanc
religionem Nam exclusio sta
tuit personarum et negotiorum et
par ac quiete interiorum et
opulencia solitudinis secreta
silencium sunt intendunt ad
imputandum conductione cum
viciis exteriorum et ut melius
et suauius vacare possent ad in
teriora hoc exercitium predictum
et assendiosum est cum duobus
hostibus simul certare Sicut
melius est profugere exterior hoste
demittere et pro resistencia interior
quod fugere non potest expugnare Secundo malis religio
nibus que quoto temendum pa
libus possessionibus tanto timendum
sunt et hostibus quos expugna
re cupiens hostes invisibiles
victoriam non attendit vel ne
pugnat cum eis ne expugnant
spiritum suum occupati interiori
turbis et aliquo potentiam
hostium cum expertere dum plus
ignorat sicut obruti ab eis pas
sim ab eis expugnant. Cum
vero pro meliori Certum Religio
arma milicie assumpsisti for
tissimum que te immediatio adam
plexum tuum valent inducere ac
arceris sup omnes religiones ex
pedit tibi vacare tuaque studia
impende ut non segnis vino
vigilant hostis tibi certamen
assistendum fervoris mysteri
non pedetentim languendo sta
media sed pecam ad acre tende
do Nunc enim prodest interior
se in deserto ex egipto pauce
tuberum et eo omnis circumsse
monte Sayr et tam pernicio
no meruisse Et tuum interior

tenuitas ad fortes non admittit
equibus nisi prius similes vales nisi
debes tam memento filiorum
hominum est amicitia dei de
gratia infinite deo enim diseri
vidue impetrato petit ubi vasi
receptum defecerunt sic recepto
hinc facere vultis quod primet
ad homines magis consistit
euangelicis moribus et adfec
tione receptibilium quod infin
sione gratiarum Nec affitendum
est ubi homo fecit quod mise
est et fraudare optuo de side
rio quod si non fecerit offend
ere quid de se tapacem non esse
et aliquid sibi deee tuo mitti qd
optant spolia Ad explorandum
igitur cum dise quod illud esse pos
sit et tantis diuitiis possit
ostia distinare ne et plura
rogat euangelii pondus unum
fundatur quod impedit tota
uirtutem et aliud eius opposita ad
hominem abiuratur ad tantum sub
immitate primo pono amorem
diuitiis sine prendo primum est odium
secundum Et illa duo quibus tangit
hostannis xpi Qui non
amat animam suam perdet eam
Et qui odit animam suam in hoc
mundo in vita et cus ea Et
primum si excluser primum si inclusere
mutil sup erit quod ad vota tua
quod postulamus tibi tribue
nec terrearis de caritate aut
austritate et post hos intriabie
tur retrosum pauci valde rep
unt qui altitudinem tuam ex
celsa ascendunt similiter acten
dere debes quod non nisi cara ra
ris emunt et prius eum et appetitu
dinem esse potenabilia vita prima
tuorum contemplare Et hanc si
mende non veber ad apice eor
ascendere Et hic est crussia via

et regia paquid veloci arrivet
quod volumus Negi tibi vita dor
sectarum aut ex decem illuriosis
sine tuorum terrorum quamcum praeu
lum esse dei seu desidere tue fometum
pistare et quia tua aliud insigno
rum, inlucid aggressus es negi
fit tibi deo dire mandatum tuum
nuquid potimus et oste dicere
propter verba laboris meoris ego
custodui vias dominis adhere
deo firmi deo querere que sit eo vo
luntas bonplacens et perfectum iare
et statue hanc sollicite custodire
tu nonus ee officij noice bellum
tatem tue concupiscis tuis odium
illud sanctum con passiones sen
sualitatis tue non aliere semp
incerde gere cum contrariis ille ad
uersos tue infeste natue Cum
officium est querere que sua sint
meretoribus cum sitatibus aliorum
bus delicias sapidis mollibus fa
ma et onde laude alicui intu
peris prosis vestibus suppetit
libus uti superfluis dulcibus
sompnis risibus ioci colloquiis
detractoribus inimicitiis ra
gacoribus detrahibus hinomibus
indignari invide recalcitrare
imperiis semoris salutationes
amicis primos acribus querere
vacui Rabi quinae corpori del
cate nutrire fugere vigilias ay
tigaceis iemma quinquias v
bori impatienter ferre uinitas
gere nolle tinduare nolle inui
riantibus dimittere inuitenere
alis non gaudere non compati
aliorum afflictoribus se exaltare
alios deprimere sua laudare di
uitupare se super ceteros sapien
tem vide pre esse appetere ceteris
nulli velle subesse rad permte
superiori delinquere et cum
potest sine freno vivere velle quod
libuit licita estimare et cum

desiuere mali consilius acquiescere
nisi que secundum propria voluntas
produnt sensum suum aliorum
prome. Et primo primo defen
dere sapientiore se et potentiore
alius estimat aspera et dura od
fugere delicata splendida sua
mollia sectari. Et quid
ultra stilus se extendat plaud
est scriptura sacra. Habus quere
triste legis sapiunt decreta et
aliqua structura repugnantia
hec sunt que de quibus aplus cum
ubi po deponite inquit sed
postmodo conversacione veteri ho
minem qui corrumpitur secundum deside
ria errores adeptus. Quidquid
est quod indesidia aut vicio
sonat totum enigmata sua pri
cipia tractat a fonte infecto u
lo sit. Amore puro acquo ra
quid rivuli hec emanant qui
fons nisi fidei obduratio et ob
structio. Ut ase tales rivulos
procreare non cessat hinc ap
pod amod contrariat quod sit
omnis bonitas sit odium sed
quo ho fecit amo indignat
ad prias victias mel matrices
tangi ad inimicia sua domesti
ca propinquat et repugnat
et expugnare sua contrud p
prius amor est instigantem
se caeno, prius sensualitas pas
sionum multi delectamenta quoque
mundi amantes et ea que
mundo sunt que sit gaudia
carnis oculorum et superbia vite
odium vero sancti est instigan
tem se sacra scriptura exemplis
sanctorum admiratione colas
tia gaudiorum petentem bre
vitatem et petorum esse et
propue dum amore quidem

amores sit prius et dum sedu
augmentum duas constituunt civi
tates primo constituit cives sui
pos amatores usque ad temptio
dei. 29 vero constituit cives dei a
matores usque ad contemptum sui
Et forte terret que deo sit et
plures abstinuit a tanta pug
na non habites fiducia de victo
ria et quia desperantes non pos
se consequi optata efficiunt mi
nuunt effectum. Quibus utis
osilens est primo et est sem
ta primum. De reliquorum quorum
vestigiis inherentes est quia ac
riam pylem omnibus laborum
tibus pondere ut si pugere
pressisse saltem nu pudeat imi
tari. Tum quia et si via arta sed
tamen optabit sequi. Tum et si
poetas philosophos principes dum arcto
tu ea reddet et pressu suave
tum et si non optimum sine omni
bono aspiende non pue dimi
nutionis est eam methoasse
et si vinculum optimum esse puenty
ante sine et laborat minimum
est integrum labore nu sumit tu
deliciis labor quibus pro dis
na mercede non fraudam. Dum
laborem non cessat utrum qui studio
vir studiosus diligenciam et conatum
est pius vita sine ad laborem
osumatur habuit minime sibi est
diffidentia de primo dum o vo
luite ascendendi id pro fiat pos
se suo neque diffiteor labore in
re tante optimum pugnam et re
con et hostem domesticum tanto et
tot et armatum. Sed plures
robustiores sit qui ad illo solo deo
nolo cooperante et st osidere quego

vica mundi victoria habet nullo pdz
nisi qui fugit aut no mrtiora
uit non aut dubitz de victoria
si mrtiorauit. 2 sicut in certo fiunt
si et cum fine abrepto fiunt. Ipm
est q dicit religiosi gnitio est de
ncrite salut no tenet adpfectez
et mundi cu gira 2 pfectio ostempto
2 oioda cuisio apfide no curad
do eam ee mxtmetez sz stare
confise mlicuz qdsaace religio
seu 2uti omibz plubitu sic mi
les mastro pstipendio deiuno
sic illeuiutat mclaust pfectoie
singula agendo o nocturnis di
uersisq laboribz iqietatis Ipanc
ee indede sz nutrimentis cor
sui qito pmgium Ipor fiut ta
to magis voluntate qua agit
religiosus si qo mio minuat
qi sibi stipendia diminent 2 ido
2 segmo agit. Sed forte 2 uaga
do stilo de qtemplatio oco ad
corpalia exercia qrulay deqd
ego intendo mee e prudiam
hui vicisti q pmo amore mi
rupaq uelle o aud fecundada ple
racet extmgrue 2 odio istud
stud plantae peo qo sed seipm
amchilae possi nz o dqo affriad
seu suspende se ut qi sz sibi ve
rus qmd dyscit caeno desideri
prid calcare 2 sui oblumsceo o
amore dmo se attigit ad illi
duo aures sz ff adusan 2 2 uno
sceptre alt minuit 2 2 qo stecz
vasculo d dine gre receptu pua
cuet nocauit hiudrda 2 cupidi
tatibz qo euacuito dizeo ut dui
oleo stud infundi possi cuq
euacuato magis ptmz adunaz
stam cpi gre infusio vides enim di
locid peo suspicedo vacuu atq
aptio mox effrissie se infudat
exptat eo ut inscat inzo neq
eo vacuo ee sint qui ora reple
stat eo 2 pulsat petes sibi ap
peie dicto ad aiaz o cuoto apri
mi soror mea sponsa aperio eo
pat 3 vna dilecto ut ianua eius
exludant 2 sz cupiditas 2 vnica
quoid pt est dle pdis aod Vlecz
eo paulo gratie mpm locare
cuiuit istud amore noxiu tri
tacculo sed duce omi malozu
ad ultimo sz bens malicia no
uissioiu tpm mi nos sui volunt
stonse dicens hoc aqui sato q
o nolussed dicby instabunt tpu
praelosa 2 aut gloies sepos a
mantes cupidi clari 2 et 2 idtqi
3 Sed qu adutendu causte
q pmay pugnia in gloie ipsu 3
anch iste gloss supra 3 o ualeste
te g sue ne o dita intsne gira se
certe 2 omi suadete fomite di
mctiante carne gliante sensua
litate ado cupiete et nau cupi
dite riante sustentaco corpis fi
qua pns vita non duci 2 dcta
sz sibi porcoe postulate Ette est
st aduocati o dnud filiorb 2 sua
dentes ppte vero ata est dinu
stipturia amo dmi 2 ffe sucri
impetu 2 vo suggestio q ff dep
catur adoptio 2 tendit ad supna
Quib go erit mog mi qtas pb
gira allegando dstnendi mancd
di 2 pmatriadi ne dqua sma
pferat singaq po q corpis nat
ncitas sempmo cibo vestitu o
lore 2 tua petat sine quibz difficile
est vnce d ala sensualib petat s
cuosa vana superflua mollia sua
ua sz dlig et vita pns pt duci
ut sint risu gaudia sctura euacua
cio solacia vestimenta prosa 2 tua
que dentite sustentaco nad nd di
ruunt 2 hpis est quod colos pfor
de sme ppte a na 2 qd natre
sz latro sensualib desideriis rdns

assint sibi offimo aduoti plo pe
tens qua iure nate debet pco
sepius fit excessu ingrate ge
mo 2 tpe 2 et ipse iudice ce
qui her modificet In 2b ind duo
bus affecta stati se offert clade gb
sine foide qua siptua inqua
2 nocua petit plos foemuis az
tlos Spud et 3 elator expte
ctu suu ppost desideriu qui mb
fame 2 oportune petes ad sua
rota pfri smaz q istos duos
diffidentes sibi opponi tone petit
em qui raine extinqui aut mb
maledari et pecoe sue nate
sibi debitu defiandu acterso 3 do
ci 3 non smaz Nate est 2 qi inde
residens equa libra teneat o mad
bus nuta prud distinens nulli
prud plo fauet qi expedit pete
re siquid rone nate debitu stat
pbos 2 suggestios appetitu sibi
expellat 2 cludat quod ipse fieq
3 deinqua petrade attendens
tame prudi smaz ura rationis
ne ferat indesiderius qi dicit
o nationis ne petibeo si indeside
rius superflui inq vulde prude
attendens ne quid minus dutiq
attendendus si aliqd et cont
petita nate smaz ferre pt pmaz
pitorum dictorum 2 augtio indor
vel paudy dicit seuum mly o
fame 2 siti infrigore 2 nudite
tu ond nate sustentacio o quanta
latine q dum consistat utile 3
aliqd ut venter tumeat frigis
pallear et nescat nudo 2 pedes
hugestant vulibo tozo o tega 2
tuo cilicis attera 2 lutera do
mient limicu 2 pduera lecto 22
a stapnes no sit rationis indisciplina
tos 2 quod contrae tio nos ra
pay supmo 22 et quo se homo
apto stante natura castigauit
tanto dei capacior erit Cum ut
inquit pay me vone 2 et tollat
crucem suam 2 et qua dum na
lpmis singulis non fiunt mortia
desiderius seu ad tpor mollit ad
tiseferit rationis oraymed ad duo
pedu ne to sequi possit fitore sud
tutio 2 ond admisma 2 pucti no
pt ad smmaz deo caro dum tri
tenda est 2 sola nate natis ad
mittenda 2 2 tnis grossioribus vi
lioribusq tit cibis uestibus sutesi
libusq equibus nam stat oientalis
non cupiditatis dmiz rem fiat
tibi lac capeaz o usi atillaz tuaz
doner ifirmet 2 hoc ifirmos vi
ris 2 mulieribus pstis qui iuuenis
pomis 2 affluentibus se attinent fa
conabile tam sit obsecpd arm et
subtiziac prudi sua sepiu disiqd
ad umbrid voluptat sibi olere na
naritat Illa ved petente sola
sensualite que no sugit naritas
rationis nullo pacto est audienda si
abte smaz coni se ipsetet tacq
sine omi colore natis aut utilit
sua petiond formatis q et 3 no
pt grandi culpe tu maior pset
tus fuit impedited ut letitia se
culari woos ersi collocyma iuue
lautates 2 multa tlia pegor do
mitiqd que sma ferri 3 ad
uersa ab appetitu sibi uo petrui
ut det tqd nominare sufficiat 2
ceta tlia deiqd plus dond est nec
audienda dandi est aduocat re
pellendi est et pmaz spus vete
mes rationi mimis contrais 2 vires
exercitatis ut tbuta sua reddi
non sint Ed dm est o ne q
mimis spuqz discrete recedendo
est spuq 3 di feuenia se tame
quod pocia non intentat iterud
petitoz sua si moderare suadu
dacter ponere valeat petitoriez
aliis si tond o silencio imponi
sensualis mb consortiu 2 acepta

liberte fomes extinguitur. Qui d apte
fomes nolite extinguere. Ro. ff. Sone
dus. 2. Quia ne. Et hostis eius in mo
do vulneratur quia crebro cum carne
et fomes sua est fenda. Ro. in medio
carnis est. admiratio. Mto. vii. Quis
fecit bonum sic. 2. Vero recta. Se. Et cat
adtrosq; ut plus fomes quod carnem
fameat. Et adhuc ex ygesceda quis
idoneus nisi qui vnum docuit. 2. Coribus
frenetibus. 2. Coribus edificatis. 2. Thes
meditacoribus de spiritus et exercitus
stroud. 2. Confiniis vnum. 2. Pastor e
structus ad lenore. Ro. expugna
tone desideri. 2. Carlus sed secundum
ut cadunt modificatio. Q. e dura
m. 2. ut lectio gustio me. Et cit. Q. pro
aliquid pmti stilo quiedo. Pro. f. pfiqd
pro ecclesiorum absencia auctorum lux
auctorum no separat. Ro. ca. dilumsti
facit. Sic ecc. de edcrabile. Dno. Ora
quod sensus seu cordelect. g. silo al
enare sicq; alienatu. e. o. sensu ir
ritat. Sub. 2. quod irritatu. prite. d.
iecto vnus admiscetur educat. 2. Tad
dilumo. Deiz. Et hic. 3. facilio. Forma
vmcedi hucq; vno. omo. gne. delec
talud. facilio. o. tempm. 2. alio delec
bat. no. pmtatu. q. pmtatu. sic decre
tibus de collegis. Et cetis. tubis. Deo
alienaci. 3. pm. dmedud. Vlo. d. 2.
Ro. et gicoud. Coramus sonibus de
clerus intiere abiacen. ea. mq. pr
calumnia. Sm. dmedud. Et. q. d. ecc
ne ad audiencia. tlud. accedat
ne accedi. affe. facat. Hec. qu
loquitur. 2. aut tractat. de mudi. ne
gocis. aut irritamur. sensud
et tubis. se. societ. qu. fructior
2. di. sunt. exsortatio. eb. dumad
ipsgnites. de. innocen. tomis. de
piotate. consie. gaudius. celesti
bus. aut. ecc. pemb. iegemalibus
et cetis. quinoi. 1. s. enim frequenter
audiendo. 2. legendo. ymago. q. sta
fitis. sancta. e. tomie. gustur
2. quae. nisi. mq. 2. ut ad me
moram. non. delectet. Solet
enim pictura crebro. o. templata
stu. o. pstor. o. mte. gnare. 2. m
cu se. blandit. carm. aliquid. offi
con. officio. est. penale. Ro. q. a. cor
par. affligenda. caro. 2. g. aliqm
bus. lune. accedoni. aut. cut. o. tenda
ut. conzud. contrio. expel la. 2. Expel
lere. enim se. consueuerit. contria
mutuo. sic. bndcq. stigle. 2. fecisse. o
septaudi. carnis. sic. ut. refert. q
g. mdyalego. p. victrias. reges
2. principis. exercitus. intiere. fent re
frige. delectione. 2. Hor. dmedud
licet. durud. videa. 2. mtu. tr. 3. effi
cax. aspirant. ad celere. sanitatis
Sic. cauterud. ad. cepis. medicinis
aut. cte. mentat. medituda. e. fla
ma. et. dabit. ignis. ieternal. mor
tis. extine. e. cuitabile. tormentud
aut. diura. pma. p. pia. delectione
imponendo. aut. terribilissimi
dei. iudicud. ad. o. d. pfecta. Quis
potit. habitare. de nobis. cu. igne. deo
vante. aut. qs. habitabit. ex nobis
cu. ardoribus. sempiternis. Hor. ecc. tine
dno. mtu. efficax. 3. cu. caro. repesat
ad. ardua. aggredieda. ut. ceuit. vi
gilias. cilicia. disciplinas. hrdumoed
et. tempto. e. uiriab. 2. cetu. Ill. enim
est. tam. magnud. qd. mundi. no. re
dat. Nz. adiri. 3. qd. molestat. di
id. quod. mgis. molestabit. p. hor
cuadat. 2. Sic. enim. p. qnda. bona
conuicz. mauri. pena. e. mdicon
ymitet. Som. mpm. vni. agay. ne
aductos. pinos. recudeat. 3. fdi. spiritu
e. sisequibus. no. tatu. difficultates
e. venet. 2. p. sucessio. pq. delectari. ut
mcpiat. mquo. pus. gratur. mole
stia. 2. Hor. probatu. est. 2. ita. amis
i. pertu. est. fusse. vno. crescit. enim
cor. fermentissud. e. hoc. q. sentie. ne
pmittit. molestie. illacez. Et. 1. s. vr.
in. magna. esse. ea. cur. ta. rdo. p. si
cum. q. nos. mq. blandur. 2. mollitier
agere. b. ste. dauid. vi. agite. 2. g. fertet
ecc. vnd. ecc. d. fpat. e. dno. plg. qua
debeq. nos. pcites. et. hosti. nro. f. cam

nre ꝯsedeam cu armig' h' nob' ꝑos
Nonne pr' quid' sti h' crucē volunt
ꝯs' suo ꝯcrulam q' accidiaret
ꝯ cella sedes aut enī ꝑ nos ꝯgno
uisti formā ꝑuata peccatrib' ꝯsi at
tendes eciā si cella tua plena ceᵗ
vimbus ut adcoltu infectas reside
rio purificaret ꝑ una molestiam
eius depelle intedes faciā n. ingm
festū decor' meo ⁊ carne mortali ꝯ
tutto voletes ipm ꝯstari cū tam
sit inse luno ⁊ luto fedet ꝑ ꝯsi
mo Et sumus est cor' sic fun
paso q' it refrenet dum' ꝑ de
clinz ad mala ut i ⁊ ordinatz ad
a hor' fine querat pri' tu vẽ
⁊ non ficte Celleta qui fluuii vio
lentu ꝯ spūs diu corrigit in quo
ego dei ꝑntiā adoro testis m est
deus ut dicit ut ara apła quo cupid
te sit ⁊ me ꝯ visceribus ihū xpi Et
ꝯ xpo sta intra te tantor ut se
curi nō admittas adiudices pau
inferiores bestiales motus tuos sz
ꝯtinuas ⁊ credas nō se strube ⁊
ꝑcausei quia adiro sepius veritati
Cum id quod foris erat purificabat
interiora nō plena erant immundicias Non n.
deo magna cura est de exteriori ꝯ quodque
ad statum portat si nō assit tibi
interior decor qui dñus solū oculos de
lectat Non tibi grade videri ꝯ cor
tuū ꝯdici finito ꝑz que aut dolor
⁊ pecunia ꝯ ꝯstitutes eū dicat nūs
elaci castigo corpus meū ꝯ sutuᵗᵉ
redigo ⁊ qui infirmior tuē fortior sū
Dimus enī discreta inpnti qui nō
ut gaudiu sz merito ꝑpetua ut frūu
paratissimo offert excitate quoniā
animus tue celer saintati noli te
palpare leuit' sz tange forti' ꝯdeo
ꝯsi digna quo qui ꝯ ūte ꝑ te
confortans Erit ꝯ grade te tibi ꝑ
dectis face deliciis Et ut bibi
ut mille anis ui ꝯpno affligi dies
ut sanitate lepre tue ꝯsequi posses
quanto mag' leue tibi dicit lauia et
ꝯmudaberis Et nō attendas magne
tudine tuorū pastorū Vix enī sic
inceptis religionibus ꝯ ⁊ ꝯpassio
lenit' ꝯ corporaliu penarū adiecto
ꝯ mentes uberiū ꝑueni ⁊ ubera suspe
dere horumqz non adinspiciūt
tibi ne exacta ⁊ ꝯ violētē sit homo
Et ut de fonte acer ꝑ nō nō ꝑo
cedat opus tuū id nouis tibi fieri
Cella est sit ꝑ ꝯ est celare bonos
ac deuotos sic non est impossibile
ut tegat ꝑuos ut inquotu tibi
velmqꝑ actus pastoribus ꝯ cella
ꝑant se angelicā vitā possidere sz
aliū om legis ꝑpetuū Eis nō oēs
exabitacoē nati ꝯputat in ꝑ sos
ꝑmissio sz in ysaac vocabit' ꝑ
semē sic nō oēs in cell ꝯmorantes
celle colarū ꝑant mercede sed
qui gaudia ysaac possident ꝯ risus
interpretat' ꝯ est qui cū gaudio spūali
li corde eleuato ꝯ deo ꝑm̃ ꝯ ha
bitant hz comprehen' ꝯ filios
nō tā deposi' reconsendi sit qui ⁊
si non excellent' tu ꝑuor sup
liquoribus abstinet ꝑtus ⁊ si te
prode aliqui' saluad tu ꝑandi sup
sic tu quod pugne diuino deus
produa saluacionis Ergo tua co
solacio vite beatitas futurarū peae
ꝑ uiso ꝑ exercitio delictorū ꝯ mundo
admisserū ꝯdigna recompensacio et
futurorū petorū cauta declinacio prius
⁊ ꝑ met ꝑulcritudo tranquilla me
ditaᵒ diuinarū spūaliū collectio
dulce cū eo qui est totus desidera
bilis amplexus ⁊ oscula suauissima
sponse cū sponso cū quo mens deuota
ꝑ regni ꝯmorans iocundissimo existit
In agmina ꝑorū ꝯmurari nō potuit
tibi tales dies in quos omne deside
riū ꝯ cor' nō bonis repleb' ⁊ de
inde visio beatifica buidē sanitat
quod abstersura est oēm lacrimā ab ocul
eorū ad quam nos ꝑducere dignet
ipse qui est gaudiū ⁊ consolacio nostra
ihūs xps ꝑ secula benedictus amen

d requisitione quorundam
devotorum religiosorum pri
pue sancte cartusie religio
constitit suis serenae cupiorum
in quibusdam casibus claves ligan
di et soluendi oremetibus malle
aures accommodare meas quam
saltem e os ffacere Cum igitur
placuit eisdem ut me requirere dig
narentur quatenus sensio saluo ff
iudicio sanctorum cum libent cedam
puctuar desidens sdictorum sa
tisfacere ut possim conabor Inpu
ms reuense studebo quantum
ad notitiam mei pueniat deliberare
priuilegiorum et statutorum dictorum re
ligiosorum quo ad claues pdic
tas que sic annotabo Iz no du
bitem plura priuilegia posse esse
que me latet pnt de quibus di
ucidentur qui ea nouerunt In
primis alexandri papa gratiam
priuilegium ut priores domorum
ordinis cartusiensis stricti statuta
electi et decreta desuper fieri consensu
priorum ac officiatorum pprium
id poterit ad electum quam quatuor
diuersis religiosis ordinatorum
et antiquam consuetudinem posse
et debeant absque omni scrupulo
tam aptitudinis quam istitutionis capitis
auctoritate aurea in subditos sibi greges
audiendi hor transgressionis ego vidi o
domo Cassaudi Item vidi transcrip
tum alexandri pape qui mandat licen
ab hor et omnibus aliis poribus eiusdem
ordinis ut omnes fres dicti ordinis
singuli de conuentibus pluribus amissis
qui excesserunt in tribus diebus
exor sinam et nota irregularitatis
meruerunt absolutionem et dispensationem
indigentibus sine diuisa inuenient
sine poena meritis excesserunt meo
rum consilio distinctorum fratrum ordi
nis dei tamen valeant absolutio
et dispensationem beneficiorum ipsorum et
eis auctoritate apostolica dispensare excep
tis tribus ordinibus Item prior
cartusie et alii priores dicti ordinis
ab aquo ordine elegerunt sicut valeant ab
solutionis et dispensationem beneficiorum obti
nere In dubiis tamen ad ordinarium
pro eodem beneficio obtinendo Item vidi
copiam priuilegii ausdem alexandri quod
incipit Celestis amor prae Inquo
concedit omnibus poribus ordinis cartusiensis
ut nouerint qui sint excommunicati
in dicti aut suspensi fuerint ligati
absolutionem beneficium iuxta forma
ecclie valeant impetrare Quatenus
etiam alius qui per assumptionem debi
tum se recoluerint in seculo talibus
sint fuisse inodatos satisfactione
impensa tamen pius ipsis qui ipse
aliquid debitum ipse sint fuerint e
nodati poterit ex cartusiensis et omnibus
aliis poribus sicut concedit indultum
ut primum atque per eos electum ad
tres sint possint absolui et dispen
sari Item vidi copiam priuilegii
alexandri quod incipit audiendi salu
tem Inquo indulget omnibus pori
bus ordinis ut ipse aut alius frem
ordinis cartusiensis sacerdotes pnt confessiones
audire primas salutare diuinare ar
cere prohibere sacrata ecclesiastica sine
iur iudicio alicui ipsis interdicant
qui domestice ex fundam hyeciam
priuilegii statuta interdicant in 2a pte
nouarum decretalium et plenarium
c 3o Item denuo papa indulsit
priori cartusiensis omnibus poribus ordi
nis fratribus qui defuncti parentum
talium ut adomes ordinis possint

pmodum in religione sua possit
dispensare & administrationes pos
sint assumi in loco religiosis dumtaxat
per suum ordinem cum consilio tri
licencia capituli generalis Item de
mens papa concessit omnibus pri
oribus ordinis cartusiensis ut monachos
nouiter professos auctoritate ordinis professio
nibus semel prius absolue a peccatis
ordinis auctoritate apostolica et a pe
nis per constitutiones ipsius ordinis
constitutis Et addit vicariis
vero vnius absoluendi sed ma
iores eos in ipsorum nouitate
potestatem plenam concedimus auctori
tatem pneum facultatem Item
vrbanus papa priuilegium alexandri
pape de penitentiariis vnius ab
solucionis 2do ut plus extendit
ad conjugatos familiares & alios se
culares intra septa monasteriorum
& domorum propte habitantes ad
ores ordinis cuius aliunde venerint
ad seruitores ipsorum & ad infirmos
ab ipsorum in hospitiis & cellarius
ipsorum residentes ut et ipsis pos
sint extrauagantia sacramenta pfites
ordinis ministrari in loco ad poratus
ordinis cartusiensis spectantibus salutis
uribus prorogatiuis extraxit ei
non obstant in contrarium edit solu
to more Item vrbanus papa
vii egressis in mortis articulo
plenariam remissionem peccatorum omni
semel restituende sed debitorum
tum gregis iuxta extorsit ad
ordinis cartusiensis priuilegium abbatibus
concessit ut de seculo fugien
tes ad eos habitum religionis su
cepto absolue prius a delicto quo
summum excommunicationis incurrerunt
nisi talis casus ecclesiae difficile et c
notum Horum priuilegiorum fa
teor me vidisse que iudico me
moria digna cum ordinis pruri ordi
nis cartusiensis hi plura dubia possint
exinde oriri Est insuper alia et
liberalissima concessa ordinis cartusiensis
per maximum papa quartum anno
dni a nat xvi in Constan
consilio tam de plenaria rem
sione dari in morte cuilibet professo
dicti ordinis qui de x poribus
per eum cartusiensis eligendis sup
omnibus petris Ambus Censin
& fructibus in ordinis et sedi
apostolice reservatis & irregularita
tibus et inabilitatibus propter vo
luntarium homicidium mutilacione
ac membri debilitacione hesi & dis
cone manuum implacitum de reli
quione cartusiensis minime euantes
sic ut contrarium indicta & sul
gencia per xx annos pro dat
eius duratura Pro hiis et
quamquam papa eximiauit eccle
siam per xxxiii annos qui
interpeciunt in nat xxxc Que
omnia sunt specialanda et am
plectenda ad omni veneratione

Est hec de contentis statu
tis quo ad confessiones
faciendas est videndum Conside
ro tria loca instituta de con
fessione primo capitulo 6o de re
pti anni dicti Vicarii hi auc
toritem capitulum generalis plena potestate
in eius que ad forum penitencia
nale pertinet quo ad priorem eius
et prouatori constituere poterit

in domo infirm. 2ri. Quod statim
intelligo tam de mortali quam
de venali eadem auctoritate qua
prior frigid. in aliis monachis
sibi subiect. eadem potest uti abbatissa
et tamen talia sibi a qua reservas
sed aut in aliis casibus superiori
reservat. puto sub quo quidem
non continet pregnantia in
gravie non venunt que alias impe
dopsita concessimus. Secundo locus
est ca. xi de confessione. Ibi pre
cepit illo confessor aperiri consti
tuto pro satisfactione diligere
pecunialiter mittat eum ad pore
tanq. iudicio tria reservantur.
Vel prior in domo cuius potest com
mittere alteri ut eque acceto
mortis absolvat nisi sibi iterato
confitear. Impicatio tamen absolve
potest sub condicione quod si vivunt
potuerint priori confitear. sic
cessit tam indificatio quod ca
per ecclesiam anno m. ccc. xviii
factam sic sonat. Ordinamus ut
omnes confessores apostolicis con
stituti possint absolvere a mortalibus
incertis sic de quibus ne confessor
ne confitens possit distinguere an
sint mortalia tamen decretis
mortalibus absolvere potest. ad eo pos
te cum copia optime licet non pos
missis directis ad voluntaria et
delibratum ita quod habitui opor
tunitate prior eum deceat confi
teri. Et hoc intelligo de quo
confessore. Quod est bonum non
dico quod confinatio est peccatum
dico tamen gravius. Certus locus
est ca. ii. Ibi nominatim ubi contic
tur de absentia poenis poenes posse

esse, vicariis due prelatorum absolve
re subditos a quorum pecto a quo
ipsi poenes absolvere possent eam
testatorum. Item decretum monachis
per pena vicariis eis equetur commi
tere tamen quod de mortali certo quod
absit teneantur pori suo omnes iter
confitere ab eo quod absolvi eis cum
cione pontificie salutar. Contra
est dicto xi c. 2. pt. antiquarium
Consulit 2 monet ut tam ei
ri quia lavari confiteantur ad minus
ei ad ordine venerint. Et qui por
mutat. 2 or. pm. dicunt de priori
ei vicario mutat. 2 ii. michi
vide. Confessio nonne professor
consulti. Et mortis ordo pori nonne
dicto 2 eq. pori pecta vicario non
est maiore efficacia quod ei ad la
ics et casus quia alie confessiones
insi impicatio in partibus ulcepis
factis concedi. sic. 2 vicario plus
confessorio potestatem quem ut dato quis
tione. 2 priori confitari. Iz plus est
eis confessio non vi. plu. auctor
affere. Ed qri. cur sibi statim
retaneunt ut fiat. Dor. Respon
deri. 2 primo propter ~~intro~~ incerti
tudinem pori. Amissio. 2 quia
non est certus de spiritu contrione
predenti. 3 propter nondum esse
tam ge. Verecundia est magna
per satisfactionis. 4 propter nondum
gratia obtinendam. Quinto
propter pondus minuendi. 6 propter pre
cepti superiori. 2 bonum obedientie
Septimo propter augmentum virtutis et
gratie. Octavo propter maiore cautela
adhibendam petra. Item ut pastor
cognoscat vultum pecoris sui. Et
forte quod verecundam aperire con
scientias suas pori predenti qui
nondum deo secundum eas denudare
non timescant. qui. 2 ea magna
utilitate fiunt iste reiterationes

confessionem et cetera propter plenio
rem satisfactionem et penitencias
diuigendas aperiat si predecessores sa
tisfacientes non fuerint consulendi
et igitur cuilibet qui velit gaudere pri
uilegiis aut exemptionibus ut cau
te consideret terminos priuilegiorum et
dicit) mortuus est exemptionis
priuilegiorum ex priuilegio tollitur et
si papa aliis dare voluisset ad potes
set dedecimus ad audiendum et
illo sequitur quod confessores animo
nubilo pretio stare et quod
urbem deo et sanctis vigore
bullarum concessarum solum sub tem
pore plenarie remissionis absolui
non poterant a sententiis exco
municationis ut ab homine lata Nec
suspensio aut irregularitas dis
pensare nisi tyrannus preter bulla
dei expressum) deo cauto finisset
ut quibus qui struxisset se duoli
ter aliquid illatum fuerit sub ap
ore suo vigore priuilegii allegati
papae predecessoris finisset absolutus et
sed in sententiis tyrannis illis excomuni
catis ut suspensis caparet sacramen
torum a sententiis tyrannicis excomunicationis
mori potest quibus confessor absolui
et illa separat a sacramentis ad a
omnione fidelium et c Nunquid desen
excomunicatus et ideo in qua confi
ssione et debita forma et prius
tenetur absolui a sententia excomunica
tionis sit mori Nisi maior affu
erit auctor Nec refert ad absolu
tionis forma sentiendi bis po
dicat hoc vnum absolui et sentiendum
dicit effectum abutitur et sit ad de
lectum et ad sententiam et repetit
ad singulare preter quia melior
verbo significat stat cum facti
et ut mihi videtur expedit dicere
absolue te a sententia excomunicationis si
mate est aut si dixisti mentitus
es mori aperta confessa Ita vani
sunt casus in quibus homo potest in
cidere de excomunicatione mori sa
lutando excomunicando eum fo et
ad excomunicato a iure ut ab hoc
de quo confitetur non recordatur aut
ignorancia iuris mentis quem no
excusat et illud mandat de excomu
nicatione ignorantia facti nisi ignoran
tia est crassa et supina deconsti
tutis ut et Vtrum quis ad mor
tali mentis homo de excomunicatio
mentem sicut) mortuus qui potest de
to casu desen ex c) Potest et
cum casibus in quibus homo mentis
de excomunicatio maiore iure et
separat a communione et sacrament
et omione fidelium et c Nunquid desen
ex Qui casus sunt notandi et qui
frequentius in ecclesiis celebrantur et irregu
laritas Non nisi a sede apostolica aut
postea priuilegio eius de absolutio
si vero confessori et confitenti
clare constaret de mandato ex
communicationis a iure ut ab homine
aque ipse absolui non posset
illo mo ut mihi videtur dicet
eum absolui apertis si dicit ei ut
intraret se illi qui habet claues ab
solutionis ab excomunicatione maiori
et abullo obtenta absolutione a sen
tentia poena venit apertis absol
uendo Alias nulla est absolutio
apertis ut possit ei qui est de ex
communicatione maiori nisi ignorantia
facti excusaret no) iuris que no
excusat et si quis de aliquo
irregularis an possit absolui
apertis et audire confessiones
salvo iudicio sanctae matris ecclesiae

tat si celebret missas conficiat. pr
caracter impressu qui est inde
libid. 2 virtute verborum accipo p
latorum ut pz. eo similiter Et hac
potate accipo hz quia sibi nemo
pt auferre sicut 2 hereticus fuisse
sus degradatus conficiunt licet
non debent 2 graviter peccent
Sed collatio sacramentorum quo
ad alios cum tpoc sit exercere po
testatis non dimittitur quo tal fuisse
tus hz p casum irregularitatem q
si talis fuisset in sua ordinatione
licet characterem acceptasset non tn
exercere in subditos habuisset
Ideo vide2 michi q absolutio p
eum impensa non vz ad quo
ad hoc non habeat subditos tae
negationis inclusae dicunt irregu
laritatem sed de ista 2 qua eos ad ca
ingio Non ord ordinis sacerdotali
cenciat' am ex a est colla' ordi si
cimentorum hz solum ex statuto ec
clie ut in religiosis qui potest no
lunt nisi quis velit dicere quare
gularitas sed excludit exercitium
sacerdotii de quo ego non sti certi
de hoc in ta' licet cano li vi si
ubi primo de eo Deabsolutione
nouitorum ord. caetera qui ad
religionem ingressi ingressio aut
po ingressi aliqua crima quae se
rint p quibus excomunicationem maiore
a iure ab ut ab hoc lata incide
rint et intra exeminicide a ordines
sacros receperunt aut celebrare
runt missas aut alia officia sacra
ordine sacro peccerunt Non du
bitat quin sint irregulares etia
si ex iuris ignorantia hz ad talibus
inicio agat' secundum talia Ad illos
de sen extra Ideo requi' abeo si est
irre ec Non admittat' ne poterunt
absolui virtute am iubilei nisi ex

tenore bullarum de hac potate con
stiret Sed si bene' sibi p plu
legia ord pdecaucte aplica q d
peior eorum pt eis beneficium absolutio
2 dispensatio impetri in sedma
cerie si p fessus fuit stabit ab ad
2 dispensatio Si vero vere voluit
iurabit q parebit mandatis illius
qui als eum fuisset absolutus
si in solo massis p c extenore de
sen ex diuoqui rdabe2 o casibus so
tenciis sim c eos qui desen ex li
vi Nisi secularis clericus ad statum
de alia religione diversis aut altiq
religionis professio unc en ab am
bobus debet absolui si c Ad illos
vero illa decretal li vi Religioso
de seni ex ad quem tale mittendo p ab
solutione non hz locum o ord ca
thpi quia p pulcrum pingendi
gratiam absolutio sit extra ecia
ab irregularitate a qua illis quis
absolui pt hec vera nisi enormis
fuit excessus sit admittatur ne
mori aut als sed accidit mitto
Ideo lesio leuis ad quid cutis aperio
aut pugne pressio aut vinguis
fracturam aut alias modica sanguis
effusio non conse2 dicunt sang
uinis effusio quidquid2 sanguis ef
fusio minuti Ideo pt p plorem
tpenit absolui sim minor videat
cui morti desen ex Ne ecia
vide2 violari si pua sanguis ef
fusio o ea fiet Nec propt tpoc hz
reconsiliandi sic nos in sedmis
aut o sanguis o modica effusione
si occultum fuit quia occulta vi
cia cuiuscumq fierent non cadunt
subiudio publico ecclie que iudicat
de manifesto li vi de sen ex ut
al c vinco p Ideo an in ignoti Nisi
infamia processerit quin dz p missi
one examinare aut canonica pur
gatione expiari Et ff respicit2

d offensa aqua temitas voluntas
2 si dedit opam rei illicite tunc
et imputat 2 si pter voluntate
aliquid acciderit si dedit opam
rei illicite omissa diligentia cp
facere debuit Si vero dedit opam
rei licite 2 fecit diligentiam quam
pt 2 debet 2 aliquem occidit aut
mutilauit Nulla pena pter
hoc incurret) deo si quis tpe noc
turno gladium seu cultellum enagi
nata portauit ppt sui defensio
aut aliud licitum inde 2 alt alium
sibi se vulnerauit aut mutilauit
eod cultello pter voluntate pe
tant puto cum non incurrisse ir
regularitatem nota ed non tenet
nec durum se hoc fecisse videt 2
imo magis passu esse quam egisse
possent tam aliquem assere eum
incurisse in irregularitatem cp tpe
tunc debuit posse euenire Et
ideo incaute fecit de tenebris cul
tellum enagnata portando 3o
secundo forte agit dispensatorem peten
do

Kirieleis et domorum non pnt
auctoritate absoluendi committere
monachis a certis morbis dabsoni
cia tam poris vicariis hi pratem
in talibus morbis absoluendi sic
tam quam ipsam confitent 2 prior Ista
eius copia quia pt dubitatum est
ut tunc instituit) tunc repet 2
de eladio quedam in Carthusia fecit
tali sub tenore. Absoluto ab omni
sententiis excomunicationis suspensionis
interdicti et habilitato ab omni ir
regularitate si quam incurristi Si
po talem absolutum occidere mihi
aliquid de sententiis poribus pus
dolet non tenet 2 de hoc aliquem con
fiteri nec ab aliquo se facit absolui
nisi de facto quod de nouo dispen
li contingit incorre sic de aliis per
catis prius dolet 2 po incorrit
tunc credo donatos ipsum ab
latos 2 translatos ipsum gaudet
priuilegio exemptionis de pm r
p emptione li vi) deo et ipsi
eos posse absolui p poces d cau
bus ego refuat) tunc gaudet
priuilegio plenaria remissionis in
articulo mortis p priuilegium Martini
pape v Cum d eos priuilegio
sint expressi) tunc ecia nouerit 2
Carthusiam in articulo mortis gaudet
priuilegio ut in eos priuilegio
si tempore nouiciatus moriunt 2
sit deplenaria rem sic hoc 2 non
de e prioribus quia non sit agit
p sone ord ut pz d eos priuilegio

Nisi p poces p prem
Carthusiam eligendi ductoris te
aplica sup casibus irregu
laritatis eximitatis et rimbus
prut constat ex indulto Martini
pape et Eugenii, 2 si ipse
ad absoluere 2 dispensatione
indigent non inuitatis sub
ni inuitimachibus poribus sibi ab
solui pnt sed impetrent se absol
uere pnt ut 2 ex tunc indulti
ubi dicit 2 dicti poces sen inuit
sic ecia puto q vices suas alis
quitte pnt quia ibi quitti 2
distrecti p sone non officio licet
alii quitti qui ordinario uel
aut delegato apostolice absolui
pnt a sentencia Lamoris ad hoc
licite possunt alis quitte vices
suas ut de offi mihi ordi ult
r ab quibus) deo poces Carthusiam
ord d stacti priuilegiis possunt
alis quitte vices suas cu vide
rint expedire p remone id dicti
Et admouere cautela premat
ecia admedum ma clementia
digna incoria de pm 2 excessi
pm eius pb pma sic quinti
serma Religiosi qui clericis aut
laici sacramentum vnctionis extre

ad eucharistie ministrie minora
ve sollempnisare non habita
sup hms prerogat presbiteri licen
tiali aut qui exomiatos ecclie
ne prequid mtasibi apiure expsh
id p privilegia sedis apiice concess
asch id a sententis p statuta pro
primcialia aut smodalia pmi
gatis seu ut verbis eorid iterum
apend et a culpa absolucre quit
quid sumpserint vel incaccid sen
tencias incurrerint upo fito p sch
apiicam dutaxat absoluendi. 2
Quos et loco ordinari pgm
delior eis constituerit exomiatos
faciant publice mutiari doner
de absolucione iporū eis fuit fita
plena fides Nullo rlicto os eisch
sup hor exemptis id alio pvi
legio suffragate Que sur bm
notanda nec silencio dari pte
imis q papa Martino ulty q
vmcy 2 indubitato papa ext
tit largissimas exempcs tcad
Carthu concessit ab omi pla
te ordinario 2 iurisdcne eos
semes vmo de iure qm filiis
exemptus ab omi iurisdcne
ordinari est liber xpi. q. c. ffi
tim q papa et suo successori eu
dem pmiguez gracia concessit
2 poribus absoluendi aut dispen
sandi d omibus rmitti petis et
sentencis eorid a vico symonie
ab irregularibus 2 in abluta
ptequa p voluntaria cede iniuri
acione debilitacione mebri heresi
2 dictione manuum d plataalie
nid de ordine Carthu minime ex
istentem tm concessit plenaria
remissionez in articulo mortis
vero non passuro omibus non
tris oblatis donat confisis fribus
dicti ordis ubiscq locis pribus
2 fratribus pxetis tpibus duratura

vmc po pdicta si lumie mtel
ligere adesse restat vide
de casibus reservat sed papa
quid eps dn peloes nri ordis tar
tpi subditos suos absolue possint
mpdict de iure qm ex istos 2
poces pfatos deputatos a papa et
quid major dubio disipuli et po
cius uellez qm mgr dn res mirg
quid stilo aut legend accomodantis
pstrm quia in pdictis pdat
2 instatur nlla fit mentio de
casibus epis reservat Et in stoc
doctorid varie sunt opiones an
vnz exempti a iurisdcne ordina
riorid quales ut puto sunt Carthu
rigore exempto aut alio iure
a suis poribus absolui pnt in so
ro pnitentiali d casibus reservat
adelict eorid aut st. ad epos
rmittendi sicut ceteri non ex
empti aut sectares Constat n
plures casus esse reservatos qui
d sima prisam Et d an quos
dam ponit in glosa capto si
quis de pe 2 rmiss li vi In
primis credo q ex pilegio alex
indei pstacto in mercenarios et
domesticos eorid non pnt ab
solue in casibus reservat Id exep
tio eos non concernit ut sunt
psone ordinis Et quia dicit
in eos sine pnudicio iuris alieni
Et in gnali concessione nid ve
nit qualiter in stue quis non
est concessum ex istula iuris
li vi Sed de psonis ordinis exem
ptis pmitta quedam manuducta
ad horid aequalez notaria in c di
lecti et congrente de officio ordi
tam in glo quam in textu distingt
dux lex Epi sb dyocesana et
iurisdictionis Et quid adutraq
legem ptinz ubi distingt 2 Sita
in capto aqua de conse et ut al
distingt dux lex strz iurisdcne
e gralis ordis 2 dicit q ea que st
epal ordis non pt alis in floribus

demandare sit licitos ecclesiae
virgines consecrare crisma confi
cere ecclesias celebrare cum tamen ad
ministerium consecrare desiderant
Quae vero iurisdictionem sunt iu
dicare de causis cognosce institu
tiones conferre. et pr alius committe
Racio assignat quia iurisdictio pla
voluntate et vo committentis sive sit secu
rius sive delegatus et revocat. Si
mollatione sacrificorum predicorum
sed opus est quia nato et vestibus
unctio et extrema que signum est
interioris unctionis delege dyace
sana sint vacata ad modum se
pulturae mortuorum cathedraticum
ita ut ea mortuorum ex decreto
ut ecc. facit calis congrontes e ca
a qua lege dyocesana omnia mo
nasteria sunt exempta de iure
omni instituere religiosos et q ir
et q m. interiora quaeque et xom
q n quaeque sic a legem vero in
reformatis decimis primis cura
calicum defunctorum cohercio et quin
omni sacrificorum collatio et illa
consistunt mandato sic ea q de
lege dyocesana sint constituta
in tripiedo aqua lege iurisdic
nulla monasteria sint exempta
nisi de privilegio papae ut creditur
de cartusien et cisterien et
dat. minor et hospitem q pstatu
ta eorum monachi non obli
gant ad aliquid quod fit con
regula de offi archid. c. si v. et
salua monasteria tam ecclesia po
pulus sibi sint quod quo ad primum
ut dicit. do an concor. in aliqui
dam minor sit q collatio sac
metorum omni est de lege iurisdictio
et pomt minor plura in c.
de sta mo Cum i. prima confes
sio et absolutio delictorum sic dele
ge iurisdictio aqua cartusien sint
exempti plenarie pz. probatio sit quod
pmt in casibus reservat absolue

non requisita auctoritate epi
ut vi. tum dicit minor c. cle
q. eor. omnorum pstpcio curra
con epm deinuribus omnibus epis
libus et obediam. et prudione
et visitacio vino omni iura epa
lia pmt in monasteria pstrebe spiri
to omnium ea sit q pmt posside
e quis platus p calid. audy de
pstrip Crisma conficere ecclesias
conferre ecclias consecrare possi
dere non pmt deo nec pstrebe
absolue vero in casibus reservat
pmt posside ig. et pstrebere tum
idem dicit ubi consuetudo et
spcio pba. sina est firma et
dilcus de consue re. co ti tum
minor Tunc consuetudo guali
legi pudicat si est pstripta. et
si consuetudo pressit legem tuc
lex derogat consuetudini Si
vero econ lex pressit consuetudi
nem tunc rex ab rogat. ubi
lex consuetudinem phibz admitti
ut dusiuris et obediencia tum
idem quis dicit. no male ex
emptos de illo crimine ad cau
si cauli debe respondere sub oz
omnium loci xvi q. firit ad ri
in casibus qui reserint. in iure
expssi de quibus caue. c. veleris
de penule li vi Conspicuda
tam sunt privilegia exempto
tum causa concessio predicto
privilegiorum aparet est nega
beat multum euantari religio
sis p cum monachi et cum ordi
desen ex et religiosi li vi
Cum ri sit eadem racio casi
bus reservat vide. idem in
et qui magis concessit videt
et q minus et si non limitat vide.
quantum pe sit. a. mo omnes
preter Cartusien sibi delinis caibus
reservat non prudisset de

vonedio qui tñ d manibus
casibus sollicite sibi prudenter
per privilegia 2 exemptiones et
quod tanto tpe se 2 suos mise
rat absolussent ficte 2 sine
fructu cõi iuris disponẽ qd
nephas est etiam cogitare de ecclesi
asticissima hac relig
ione qm intanta certitudine per
durass 2 in consuetudine pstiti
ta saltem iuris positum sicut
est in distinctione casuum 2 eorum
absolutione fundamentum est vob
sic instituendo que vobis cause
mutatu p tantum tpis q fim
pstiterio quia psumit tacita
consensio eius cui que pstiti
bus cum non psint 2 alia fi
quia instituit 2 tacet 2 conse
nt Et sed) imo et tacito
tit expresso consensu nostrum
obligaciones pregrida iuris ord
res p quas certas causas nostitur
p easdem dissolum Et qt ro sed
tego quia gsuetudo optima
legum interpres de veritate tot
dictorum si quis rem iudicare
pt ego condice nolo salua pace
hec sunt dicta tam p rationem
iam allegatam xxi q. i. fi credo
fiunt omnes exemptos ab od
iurisdictione ordinariorum et omni
nes in etiam ab absolutione a casibus
reservatis Et si quibusdam sp
mutis privilegiis hns utantur
quales sunt Cartusiani 2 cisterciens
si vero non fidelati privilegiis ha
beant recurrend ad apostolicam
sedem

Sequitur de approbatione religionis
Carthusien 2 statutorum eius
pseden apticam

d facienda fidem indu
bitatam omnibus hesitantibus
de approbatione 2 acceptione sacre
religionis carthusien 2 statutorum
eius pseden apticam de quo non
nullo hesitare videntur hi mistri fa
mosorum tanduid quia hucusque
iuris clara scripta habent sup tot
doctorum emanauerunt in fine illud
ut qui iam hanc sacram religio
nem ingressi stabilitate firma
mipa p seuerent ut qui nondum
ingressi sint si deus eis inspira
re dignabitur securi 2 intrepidi
ingredi valeant positi in ea deo
concedente existit placeat irrefra
gibiles hominibus terribus principum
noticia habituris adducere pqs
nosse valeant hm qui hactenus
hesitarunt quod de hac religione
sacro sta Roma etiam 2 sedes a
postolica tenuit sanxit sta
tuit ordinauit et gratificauit
plurimis apticis omni pcorsu vico
2 supremone carentes ne mirad vi
deri debs sapientibus si hm qui tot
se certam noticia de eis nõ ha
buerunt cõi dicta religionem vi
dent 2 subnumerare Qtqs dicta re
ligio exhoc laudatrix putat quo
rudam mnũ exprorum Nam tta
religio sub umbra sponsi sui
delitescere gaudens sua exercicia
laudabilia qs facta sup tecta pdica
re non conficiunt p dicens illud
ysa xxiii Secretum meum mihi secre
tum meum mihi Nosunt etiam sa
cras scripturas recitentes nuqm
definiss nec de futuros fore veris
dei zelatoribus qui gesta eorum
binfata eminiat 2 Semper qs deus
2 fides producta p fraudem calum
nis impiorum fuere ludibria
Quidstus bidy ad fides demonte
dei hmq ordis carthusi dicit de
tractores 2 laudatores habituri

est sicut 2 mrs Et voce ꝑ a
postolica stimq; cum xpi discipulos
seu apostolos alius fuisse ode mort
dnostem Vt enim dicit ieromq;
ff mp quando secundo tumulos ꝓ
quit g sumos fulgida montes
et opmabile est hanc obtructorum
origines fuisse singula res 2 adhs
religiombq; nuq; sitate obseruan
cia quas dicta religio ꝗ cum
cultores tanq; asperiores fuerunt
sibi reservarunt assiduitas sere rez
exigencia docente atque ꝑmene
mstituro huiusce religio
s. anno dni millesimo octuagesimo
ꝗ usq; adhuc ecclesiam ecclesiam ꝓ ut
anno nondum clarum adquid quod
ortie fuisse oportuit meris bonis vo
luntatis qui dna petitione amtor
tes onera huius religionis tanq;
iugum xpi suave alacriq; tollerent
non obstante ꝓpetua abrenuncia
tione quis carnis quod quidq; no
nullis intolleabilem inducauerunt
2ut estimat mq; discrete statuta
coeli inserta Et 2 cum isti atte
dere q; humana statuta casibq; ne
cessitatis non prudicant hoc ar
tento si vel sunt casq; necessitatis
p virtute epikeye aut auctoritez
dispensari Nam eorum quorum
interest ut stiz si omnis cibus decet
ꝑter cibum carnium ut in marinum
ianuribq; et alius loc seu tpbus id
certitudo est qd adquis articulus
mortis cadere alias non possit in
pesid carnium qd tamen est expris
sum medicis non admittit ut for
te unq; expedit contigisse nec
creditur ꝗ mitere posse si tam
concedetur ꝑ aptos medicos pos
se iudicide quibq; tm difficile est credi
dici ꝓpter alios expiaceres conzum
sentiens extrinsecus statuta illud
ad tales se non extendere vacuo
cogit necessitatis qui legi potuit
non ꝓ subiacet Statuta enim
humana respicunt ea que concurrunt
iudicide solent non ea que rao
euenit sicut casus extreme ne
cessitatis Nam sanctum diuinum
legis est dispensacion non certum
dit ꝓut dispensacio est iuris
interpretacio ut desanctificare
sabbati ꝓpe machabeorum de
captura alterius ꝓpe necessitatis ꝓ
p c licet deferns Denuo con
tinencie etia quidem sollempni
sato profide katholica dilatata
da aut ꝑgm pace pruinda
ut multi doctores sentire vide2
Item venabil hester Judea con
dei preputio nupsit assuero gen
tili in decretis ut in libro ipsi est
2oc ꝓpter salutem iudaeorum non ve
requeda sed magis laude digna
portollendi sunt cartusienses
qui duna caritate attensi tale
statutum sponte assumpserunt 2 pa
tienciam ꝗ patteno tollerauerunt
sine corporis decimento ꝗ eis amar
itudo magno mcmeto ne sucre
si temporis adlaxiore statu de
demerent Nam dulcitudo vite
eorum declarat certis parebq; ꝗor
statutum ml eis ab ce Nam ꝑfata
religio ff mstu pnitate natum
sue primeue floreo nostri integre
confirmasse ad die in diem sue
dilatacomb palmites amari usq;
admare mueni2 extendisse ac
audice claruisse sine admiratio
extraneorum visitatorum in unq;
ab observancia sue mstitutoris in
venta est excidisse Concordibq;
fauoribq; ꝗ pretoribq; romano
rum pontificum regum principum
ac aliarum dignitatum vnrsta
potencia qua sapiud sublimiter
decorata Et licet religio nullo
regule approbate s. augustini

bmdi fran̄cisci aut ceteroꝝ for
malit de verbo ad vbm sequi
vestigia tam suis statutis quo
statutoribus a Romano ponti
ficibus ut patebit applicat p̄ ipsis
p̄ ipsis. Que cum statuta bene
dictus papa noue regule applicare
nituntur. Scribes pori Carthusi
et ceteris adtendentes eos vel mt
alias suas religiones accepti qd
regula minta quia deo vigen
lauda obseruacia ordinis et
Regula exprimes et obseruantia
ordinis. Qd p sentencia mod
est a summo pontifice auctoritate
positus cum sint primo fundamenta
ecd carthusie magis ignorantia
quam conuersacio forma vite
di instituit deo ex omnibus storum
regulis primum ea que ad proprium
ignorancie vite assistebant assuere
et exhibis magis ac cora et assid
ua sicut ypocrite abstine ab esu
carnium abalneis celle solitudine
otium silentium carens mundi
cacium vestium asperitatem supplin
tatem abiectibus cert diebus et
libi abomoda abstinencia vigi
liarum et iejunium sic gustacion
et alia que ad contemplacio dil
cedmez que est finis tpiuo ordinis
principie nostrum. Ita uero que
mirqd sanctorum primi sonat
in condescensione ac relaxacione
infirmorum a sio proposito remoue
studuerunt. Et exquo illud qd
magis est qd in se includit illd
quod inde est deo carthusien
arcius vnientes magis omes
regulas primi confuat quasi
vna solam regula professi cent
lempnis et professio eorum
naliter sumpta est ex regula
sancti bnedicti quo ad principalia
regule li qui in ad quedam et quez
dispacione geerunt aliqd determinat

ma hec tendit ad vitam cono
bitarum Carthusienorum ad vita
ignorantia imitatur tp minori
pte subiugula sancti bnedicti et nozunt
perite d iure q Romani pontifices
d instituendis religionum qui uti
solent in decretalibus et ritus apostol
norum applicando non confirma
tionis facit ad hoc et ulter decre
deo ubi papa dicit Qui volunt
ad religionem conuerti vna de cap
pitatis assiat Et bonifa. ix
vi de vo et vo redemp c vnico dt
p professione expressa ad tacitus
fitam alicui de religione p sedem
apostolicam applicat sufficere volentes ad
consistencia religionis ut sic applica
te p sedem canon. Item decretal domi
le vi c vnico dicit ubi papa dicit
utitur verbo confirmacionis et applicacio
vnus suorum reliquos nomine aut ap
licationis de ventute nomen excludit
reprobacione et improbacio et pomt
consensu et assensu ad melioracione
gratificacioes et complacencia iure
applicata ne solum dicit tollencium
si superadditur poteat ita tollencium et
locum hic vide mtgns atq amm
non ipsi melioraciones ut de libello
repudii et quibusdam publicis decreta
pertinent. Quibus gratiabus sic stanti
bus ut certiores redde possint pm
cias vsitas de principali proposito non
est applicare religionis Carthusien
fastidio lector placuit quisdam
placuit pauca de pluribus pmtibus
annotare. Et quibus mete bid affer
to clare possit qui dulce sedes apostol
ica ad hanc religionem inter ceteros
dignata est gere et unde gre et fauo
ris affectum venit iqz testimonia
veritatis ita vnus si plura ut dore
ducere ad tradstet omes testimonia ve
bid presertim Romanorum pontificum
quorum sum est religiones instituere
et applicare alle ex papa ipsum facere

religionis odore sua respiret pu
lude dignat huiusmodi religio. Verum
datione sic dicit in cetera. Quique
fidele capitulum sed in prouida
respectione disposuit. Ordinauit
denstituendo et destituendo poribus
ut ea que de ordine salubrius
statuit auctoritate apostolica confirmates
iuta. Firma deinceps posterum
permanere. Item Alexander. Decesso
Cartusiensis in cetera dicat omnes con
stitutiones quas ad observandam
religionis ordinis vel de eiusdem con
sensu capitulo rationabiliter facte sunt
iustas. Firmas hinc eas vobis
auctoritate apostolica confirmamus et
prioris sancti presentio communiuit
Item Innocentius papa IIII. sancit
in cetera dictorum hymc est quos
religionis vera quae pigram
dei fructus redolet odore virtutum
volens administra semper extendi
et suscipere iugiter incrementum ad
exemplar Alexandri et Innocentii
predecessorum nostrorum et applicans
ipsi verbis que prius per eosdem fue
runt concessa Alexandri papa Car
thusiensi scribens in cetera sic
dicit. Cum nos per dei gratiam pmi
cat quid nostrorum et virtutum sol
tacum eligentes diuine contempla
tionis actibus intendat bono odore
religionis vite ad id nos inducat
ut quod et speciali debito quieti vestre
debeamus intendere et iura vestra su
mopere conseruare. Cum per in domino
filii dilecti vestris iustis postulationibus
annuimus et vestra et eius domus ordinis vestri
cum omnibus pertinentiis et possessionibus
quas impresentiarum iuste et canonice
possidet aut in futurum iuste ma
pstante deo poterit adipisci sub tuto
pcis sancti priuilegio permanere. Cum a
postolice sedis omnes cardinales per
Romane ecclie primates quibus
nominibus prius ac modo sed
sepissime fuit mihi dilecta desuper
concessa plenius optime. Item
Lucius papa III. investigans aller
nihens sicut bulla vna cum
tabula sibi sancte donate
est dignatus administrare papae
Alexandri predecessoris honorem
et papa quia pius et sincerum
affectum ad ordinem carthusiensem ha
bunt in quibus sua priuilegio
inter cetera sic significantur
dicens. Unde obsecramus per
dominum nostrum ihesum xpm per caritatem
sancti quod venerantes
quod vestrum laborem vitulos
ut desine pietatis hymnis ancta
custodiat ecclesiam sua precatione
petrus. Vos enim emulantes ordi
nis honestatem et nouissima mea
vestri similia fieri cupientes
vos et ordinem vestrum fieri pisidus
et insuper confouere intendimus
et cetera. Clemens papa Car
thusiensi sic scribit in vetustis
aromata et stores flagrantes
studiorum operum vie balsam
suo non odore dispiciunt. Qui
tum et assiduitas instituit a
mundana separet vanitate et
polaris resplendeat quia inuo
tum nobis est amplius honorem
da prouide. Unicus diligentia
est et prauiter ne vanum sancta
quietem alterius pbitas valeat
contrariae Alexandri papa in
cetera Carthusiensi sic scribit
in psonas quidem alias quas de
laude sui nominis vetustas altissi
ab antiquis temporibus usque nunc
assiduisse dinoscit. Illi quod pe
ripsi videntur fuisse qui vere sa
tatem ordinis sunt professi vigi
les enim et solliciti adtpcipo su
ducerunt in vera assidue quod
et sponsus celestis de eorum gaudiis
inter laetitia floris et exultata

religio de ipsorum commissione
angelica summi sanctitatis ex
emplu sede aplica dectoc intri
tudinis gemalis letitie sepe se
punsq; consequte itaq; ipsa in
eis tanq; odore agri plen
ciu benedicit dns sme mtis missio
ne dectans eos mte alios ecce
filios propue dilectionis amplex
bus & grosi fauor affluentia
confouebit. interisq; mthiloris
de dignitate fidei ado ra
rantibus q; certa religione ta fa
mosa & celebre sincerissime dilec
effundent largitatem. Ro si sin
gulorum Romanorum pontificum bn
ficia pdulegia ac indulta ca:
thusien religioni fauorabilit
concessa pntibus misere velleis
de quibus certi sumus mmmu se
ndra cio extendet. Et qui pmis
sis fidi accomodare recusat eos
si contra adducent. mme credet
ut sint clones celestinus mo
rentius sdm 34 & 29 gonoiu
Gregorius alexr. iol pannes
nicolaus martinus & plures
alii romani pontifices eorum
nam sed diuersarum pronarum
qui tam celebre religionis
sius pdulegiis libertatibus
immunitatibus plenissime etiam
exemptionibus auctoritatibus
ordinariorum plenaria ecia re
missione omnium peccatorum articulo
mortis cum potestate largissima ab
soluendi & dispensandi cum
tere tamen mmo expugnat
grose sint dignati dignum ac
iustum repugnum ut stabilitas bn
ficiis cumplificam quae sb qua
butu caret husien decrescent
militare nmo & plures exhiō
nibus pontificibus domus ejusdem
ordinis pforis suptibus & impe
sis gmo extiastis ut asserit

dotare & fundare reduxerunt quinto
ecia seniorib sincerissimo affectu
stus doctor bnedi l pmcr religione
amplexari fundare sue quibusd
domibus huius ecie transmisse
lucide testant. Quintaq; mystica
eorundem oones postulauit actau
du promitis extulerit declaratur
decisis pclari doctor decretorum
so an famosi minoriorum sicut ma
nud in fundacione vnius domus ejusdem
ordinis ut asserit largit extende
curauit. Ado de regibus principi
bus & aliis magnatis diuisorum dig
norum & pudicar. quita impendia
pfundacione & confuacione dcte re
ligionis largissime contrire cuauerit
& ejusdem hoc ipsum facere nonde pystud
Et ut certa docet expugnacia cotti
diana illud fluvio non mediam
cud nus tpibus in inona stipis de
nouo erigendis tanta suscepit
incrementa sicut religio certissim
attedit. Ro ad pmissorum pducto
q vnri celeberrimi dmnd & ipsamu
nures pitissimi l pattero & nisi ejusdem
membra ejusdem ordinis se ee gloriam
atq; gaudent se sub obedencia
huius religionis confouri quos
mme credendi est ecrae diuoqu
nisi esset pfedon aplicam app
lata ecia confessione d ea st ab
mcionid p q contractet ratio cet
mcionid quod pie aures audie
refugiunt pz hoc p c vmcio devo
& no redemptoris vi. Nam cuiscerit
voti non sollempnisati attrio ad
paduisacid non est religio appli
ta mqua sola fit sollempnisacio
voti quinto ad religionem. Ssi ergo
simplex voti quod licet impedit
contingendi non tamen dimit pq
contractio sicut pz ibid ex e. sinaq
nr. iudicatorum consilium lugdunen
de domibus fli l vi c vmcio tpe ggoni
tpe decanii celebri lo. m hz d ordine

cartusiensis. Nam dum loquor de
mendicantibus religionibus
et de religionibus per concilium dum
de quo dicit fit mencio omnium
Et hoc concilium fuit celebratum
anno dni a. m. cc. xv. Cartusiensis
religio longe prius fuit introducta
illud sub anno 1084. Ideo rem
tacet hec ad cartusiensem se non extendit
religio est cartusiensis inter
religiones approbatas quamvis fit
ad hoc casus. ij. de decim. li. vi. de re
ligiosis. et de decim. primus. ij. et
de testam. Secus extra. ij. non omittendum est hic placet dominatio
Decretum pape nullo concessi magis
de religiosis quae non sunt prius sedis apostolicae
approbata nisi prius nulla pars
inducta sunt prius decreti. Ode
de xv. et xo. redep. r. vmo. li. vi.
Exigencia autem cottidiana do
cent: quod papa et sui primarii
mendicantes de aliis religionibus
et approbatis libere possint quo
iure ad cartusiensem licentia generalem
plurium petita etiam si non obtenta
nitro excludit religiosos cartusiensem
prius sedem apostolicam approbatos cartusi
ensibus vero non indulgent reflari
ut ad illud dum se transferant
religiosi salva sit sedis apostolice auctoritas
Quia ego primo audebit quis
asserere aut quomodo religione car
thusiensis approbatione sedis apostolice fo
re destructa quod ut praetactum est
tot Romanorum pontificum auctoritate
non dignatur esse fulcitus nec
sana fuerit hoc admittere ut religio
digna subjectione beati petri prius sedis
apostolicae suscepta et immediate romane
ecclesie subiecta tantisque privilegiis
laudis titulis pennis inter alias donis
data et eciam privilegiis pennis
sedem mutata non etiam esset pennis
approbata Nam tonitrum sentire vel
multiplicare condicione. Ego sic
sicere debeo adeo dubitacio
tollere et id omnes constare
secundum rudibus religiosis et
certia et omnibus professis deo cu
pientes et tam lucide veritatis
assensum placere acculigine pre
sensi et amore affectu habour
purgatos quia non purgat
est si dubitio solem fulgentem
videre curabis sup vacuis
impendis laboribus tales
enim non veri sed placuit tonitrum sec
tantur expedire et tibi notus
officia religio cartusiensis ut eius
gratitudine mihi sua sacra
studia Romana etiam et dog
nosceris subiupsi obedientia atque
umbra vitre quide stremegis im
itare studeas que te in filium
tibi immediate subiecta suscipe
tque amplitudine copiosi ex
emptorum privilegiorum insignire
ac manu tenere et defensare digna
ta est atque primum etiam cum usque
adhuc dices tibi benedixi tibi et
cruci benedicit et fiet tibi gratia mea
sufficit aure pretiis voces tibi
placuit stens et hoc mundi
lud gliae tuae redundare si ven
entibus fluvius flumina venti
fiunt steter fundata enim es
super filium petra attento et
bruis Gregorio papa dicit pro
pter derogare vite mre est applu
tio illius malediction tu es
tua benedicas meos creatores
tu de cruce pendent pro ignos
ce mihi illis et nestrum quid
facunt sicut positum tibi cor
nam de actori tua consideres
secundum expectatio quia se diligen
tibus promisit daturum ipsis re
mista benedicit amen

Sunt hi data sub directione
sancte mihi ecce et omni munere
meorum sumo sorcienciam

O virgo virginum prudentissima religio
Christi Iesu
O sancte Rome ecclesie filia dilectissima et predilecta
O gloriosissima pulchritudo pecunie
dem nitra modulum mirabiliter nobiliter refulgens exornata
O tuque primeve nativitatis mundum
maculat gloriam tuam per deformitatem nostrorum dedisse
O deforme pulchrime virtutum bone
laudis carmina fecisti
O aurum defluxerunt pissimas
deformitas sive cessare non desinis
et crudibus impartiri
Cumque nomen et veteris testamentum simul amis filiorum tuorum
modulis laude offerre optabam
O desiderium que nec deficit nec
et natura hominum et insuperabilis
iugiter nitet
O ostiolum tuum apedulum mirificum
et deffensabile preservare non cessabis O flore pudicitie pulchre
mentionem et maculatam gaudes conservare O thesaurum
paupertatis cum ceteris contradicit
religiosis mundanis preferas
O quam mirapile quod omnibus equalis et omnes natura distribuere non cessas
O dulcissimi sincerii amoris
esse carmen quemque ab inimicitiis
O virginum iemmis et crudibus
carne tua mirificare non cessas
O caritate vestitus et cruciatus
amorem passionis Xpi mecum
affligi non recusas
O o celle solitudine et silencio
creatori cubiculum cordis tui
dulces meditationes gaudere de
lectis
Ubi evangelii mani preceptum
stabilitatis votum penitentie adiuvat
Ubi a cella et cetu facile pre
bet ingressibus animo nimium

mirum celle solitudo fuerit observatum

deo gratias

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Sapientia edificauit sibi
domum ejusdem

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

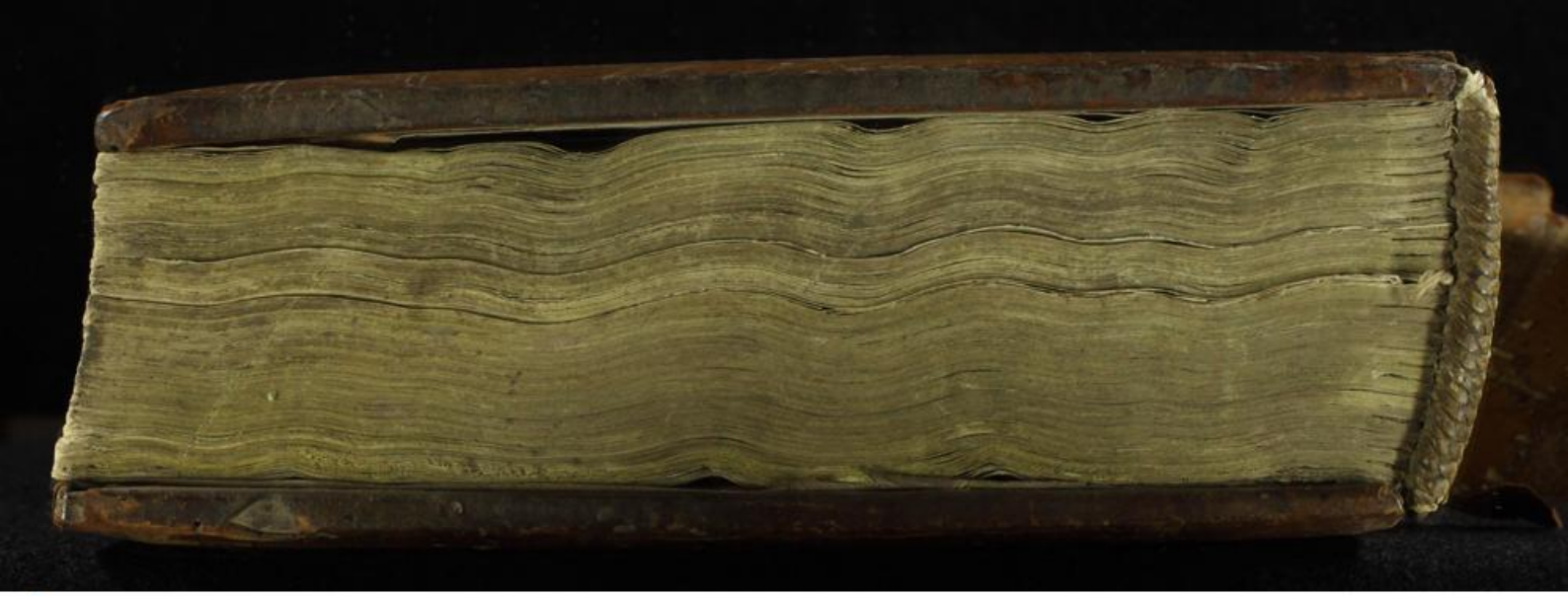

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

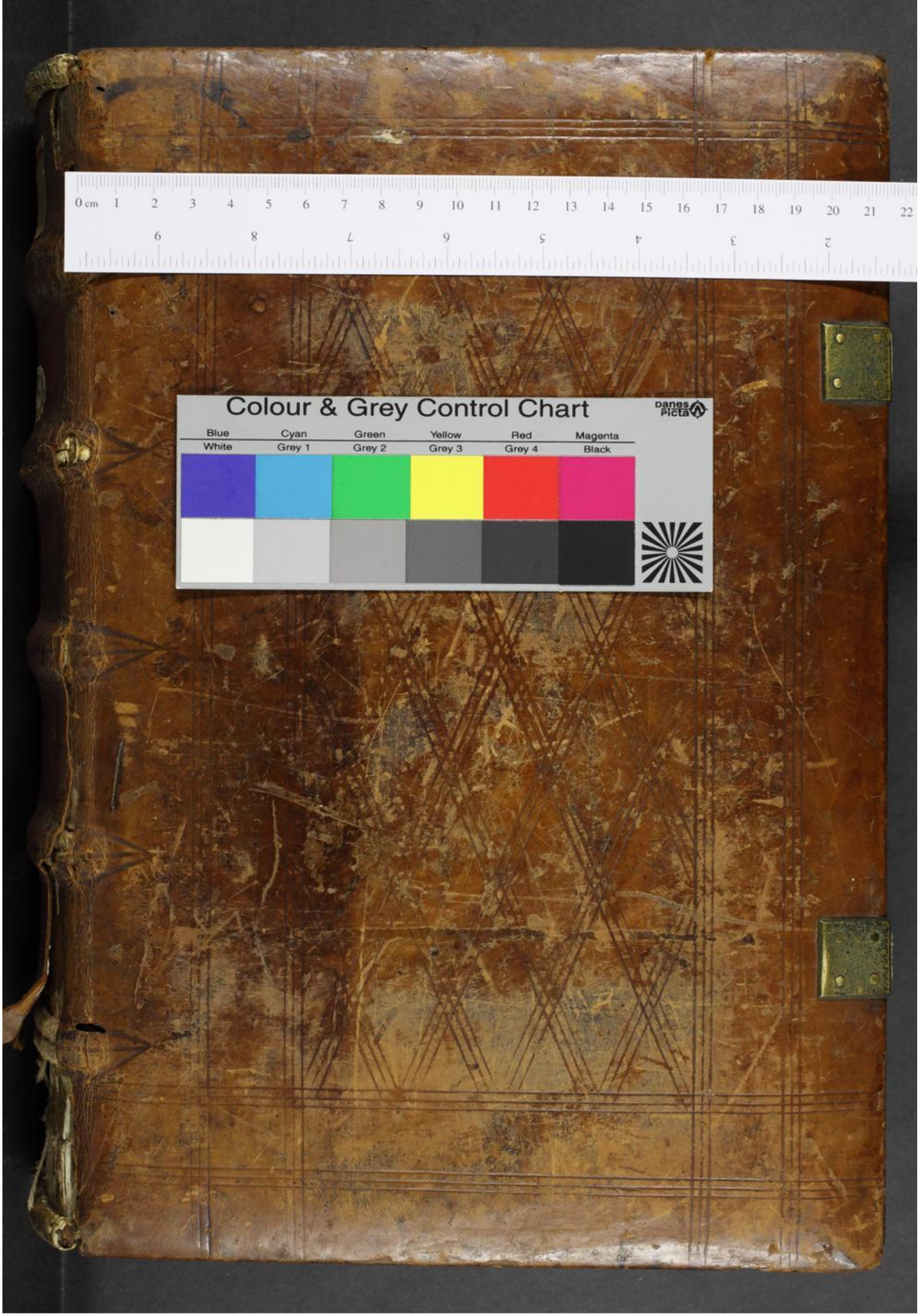

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN